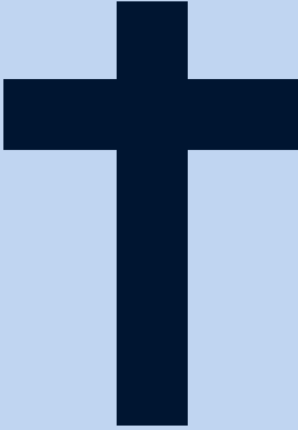

Ra 'da'yohogui
nangue ma Hmuhꞥ ra
Jesucristo

New Testament in Otomi, Eastern Highland (MX:otm:Otomi,
Eastern Highland)

Ra 'da'yongogui nangue ma Hmuhꨆ ra Jesucristo

New Testament in Otomi, Eastern Highland (MX:otm:Otomi, Eastern Highland)

copyright © 1974 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Eastern Highland

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Sierra [otm], Mexico

Copyright Information

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Eastern Highland

© 1974, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022
eed5311a-6154-516f-aead-3829b2989366

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	65
SAN LUCAS	104
SAN JUAN	169
HECHOS	218
ROMANOS	277
1 CORINTIOS	303
2 CORINTIOS	329
GÁLATAS	345
EFESIOS	354
FILIPENSES	363
COLOSENSES	370
1 TESALONICENSES	376
2 TESALONICENSES	381
1 TIMOTEO	384
2 TIMOTEO	391
TITO	396
FILEMÓN	399
HEBREOS	401
SANTIAGO	420
1 PEDRO	427
2 PEDRO	434
1 JUAN	438
2 JUAN	444
3 JUAN	445
JUDAS	446
APOCALIPSIS	448

MATEO

Ran ho ma'da'yo bi 'yo't'a ra Mateo

Yám bombøta ra Jesucristo

1 Guehna n'da ra søcuą i ja ua im ma to'o yá ngurpa bøta ra Jesucristo. Nu'a n'da ra Abraham ne man'da ra David ne xun ngu mi'da gátho yá ngurpa bombøta u.

2 Nu ra Abraham bim 'bø a n'da rá ts'unt'u ngue ra Isaac. Nu ra Isaac xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Jacob a. Ne nu ra Jacob xø bim 'bøh yá ts'unt'u. Nu'a n'da ra Judá a ne'u yún 'yohø. Ne gue'u bi xandgahe u dyu ja'i israelgáhe, dyu judiohe.

3 Ne nu ra Judá bim 'bø i yoho yá ts'unt'u. N'dam'bøi thohe yoho. Nu'a n'da ra Fares. Nu'a man'da ra Zara. Ne nu'a rá mbe u rá thuhu ra Tamar a. Ne nu ra Fares bim 'bø a n'da rá ts'unt'u ngue ra Esrom. Ne nu ra Esrom, xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Aram a.

4 Ne nu ra Aram bim 'bø a n'da rá ts'unt'u ngue ra Aminadab. Ne nu ra Aminadab, xø bim 'bø a n'da rá ts'unt'u, ra Naason a. Ne nu ra Naason, xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Salmón a.

5 Nu ra Salmón xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Booz a. Ne nu ra Booz, rá mbe a ra Rahab. Ne nu ra Booz xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Obed a. Ne nu rá mbe ra Obed, ra Rut a. Ne nu ra Obed xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Isai a.

6 Ne nu ra Isai xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra David a. Ne nu ra David gue'a bin ts'unt'abi a. Ne nu ra David xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Salomón a. Ne nu rá mbe ra Salomón, gue'a xí du rá ndø rá thuhu Urias.

7 Ne nu ra Salomón xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Roboam a. Ne nu ra Roboam xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Abías a. Ne nu ra Abías xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Asa a.

8 Ne nu ra Asa xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Josafat a. Ne nu ra Josafat xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Joram a. Ne nu ra Joram xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Uzías a.

9 Ne nu ra Uzías xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Jotam a. Ne nu ra Jotam xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Acáz a. Ne nu ra Acáz, xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Ezequías a.

10 Ne nu ra Ezequías xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Manasés a. Ne nu ra Manasés, xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Amón a. Ne nu ra Amón, xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Josías a.

11 Ne nu ra Josías, xø bim 'bøh rá ts'unt'u ra Jeconías a, ne'u yún 'yohø. Ne gue'u yø pa bi ts'ix u ma mi israelhe dyu judiohe bø ja ra häi Babilonia. Bi zix yún søihø.

12 Ne nubøya nu ra Jeconías bin xand bø ra häi Babilonia a, ne'a rá ts'unt'u ngue ra Salatiel. Nu ra Salatiel xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Zorobabel a.

13 Ne nu ra Zorobabel xø bim 'bøh rá ts'unt'u ra Abiud a. Ne nu ra Abiud xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Eliaquim a. Ne nu ra Eliaquim xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Azor a.

14 Ne nu ra Azor xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Sadoc a. Ne nu ra Sadoc xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Aquim a. Ne nu ra Aquim xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Eliud a.

15 Ne nu ra Eliud xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Eleazar a. Ne nu ra Eleazar xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Matán a. Ne nu ra Matán xø bim 'bøh rá ts'unt'u, ra Jacob a.

¹⁶ Nε nu ra Jacob xø bim 'buh rá ts'ant'u, ra José a. Gue'a rá ndø ra María a. Nε gue'a rá mbe ra Jesús a, ngue ra Cristo a buya, rá thahni Oja.

¹⁷ Nε gue'u gátho yám bombøta ra Jesucristo u. Mbædi tho ra Abraham, ná 'de'magoho a ra David. Nε xø bim 'buh mi 'de'magoho yám bombøta nε gue'u yu pa bi ts'ix pæ Babilonia. Nε xø bim 'buh mi 'de'magoho, ná 'de'magoho a ra Cristo buya.

Nu'a bin ja 'bu mim 'buh ra Jesucristo

¹⁸ Nε nu'bu mim 'buh ra Jesucristo, nu'a rá mbe ngue ra María bi 'yän'na ra José, nε ya in nde din that'ui, pε nu'bu hin ním 'buhmi, ya bi hnu ngue in hat'uhni ra María, pεgue bi nequi zεhε rá t'uhni nangue rá Hogandahi Oja.

¹⁹ Nε nu ra José buya bi bæni hanja bin hat'uhni a ra María. Pεgue ra hocja'i a ra José nε him mi nde di yap'a ra María bu 'buh ra zε'mi pεgue bi bæni da hεtho.

²⁰ Nε nu ra José, nu'bu ngubæ mim bæni, bi 'uì n'da ra t'ì 'bu min æpæ rán ngunse, bi nu rá m 'bæni Oja bi 'yεmbi:

—Nu'i, hague José, rá m bom'βεto i ra David, xæn ho 'bu gam 'buhmi a ra xisu, nguetho nu ra 'uere dim 'bui, dim 'bui nangue rá Hogandahi Oja a.

²¹ Nε dim 'bu a n'da rá ts'ant'u ra María, gui xip rá thuhu ra Jesús. Nu'a ra Jesús nam bøni ngue da yäni gátho yá mijudíohæ, yæ israel, nangue yá ts'oqui u, bi 'yεmp'a rá m 'bæni Oja a ra José 'bu min æha.

²² Nguetho maya'bu thoho bi zæn Oja a ra María 'bu mi man'a ra pøngahya ngue bi 'yεna:

²³ N'da ra hmute ngue hin jam'bu n'dandì bi zo a n'da ran 'yohæ, nε din hat'uhni.

Nε nu'a rá t'uhni dim 'bui da t'εmbi ra Emanuel, bi 'yεn'a ra pøngahya maya'bu. Nε nu'a ra Emanuel in nde da ma: “Dí 'buhmbu Oja.”

²⁴ Janangue'a nu'bu mi hyax buya a ra José, bi 'yøt'e 'be'a bi xi a rá m 'bæni Oja, nε 'bex bi zin'a ra María.

²⁵ Pε him 'bexque njuæntho bim 'buhmi, ja gue'bu bim 'buh rá ts'ant'u ra María. Nε nu ra José buya bi xih rá thuhu ra Jesús a ra t'uhni bim 'bui.

2

Nu'u 'da yæn 'yohæ bi dqnde ra Jesús 'bu min 'uere

¹ Nε nu ra Jesús bám 'bæpæ ra hnini Belén guerpæ ra häi Judea. Nε min ts'at'abi bu ja a ra xequi a ra Herodes, nε mí zæm bu ra dæhnini Jerusalén. Nε bi zøm bu Jerusalén 'da yæn 'yohæ ngue yá 'bæfi mí hand yæ sø. Nε nu'u bí næxpæ mbe ní bøx ra hyadi u.

² Nε nu'bu mi zøm bu Jerusalén bi 'yän'du 'bæpæ:

—Hæpæ i 'bæcua a rá hmuts'at'abi yæ judío ja bim 'bui, bi 'yεn'u. Nguetho dán nuhe n'da ra sø njæm'bu dá nuhe n'dandì. Nε gue'a ra hmεpya bi 'yurcahe ngue ya bim 'bui, nε bá æhmbe ya ga thændehe a, bi 'yεn'u bi nu ra sø.

³ Nε nu ra ts'at'abi Herodes, nu'bu mi sifi 'be'a bi man'u yæn 'yohæ bi zøm bu, bi hyonya thoho nangue a ram hma ngue bim 'buh man'da ra ts'at'abi. Nε gátho 'bæpæ Jerusalén bin su nguetho im bæni: “Masque i ja 'be'a din ja ya,” æn u.

⁴ Nε nu'a ra ts'at'abi Herodes buya bi zon'du yæ hmumbäjä nε'u yæ xænbate nijä, bi 'yänni hæpæ im man yá søcuä yæ pøngahya dim 'bu a rá hmuts'at'abi yæ judío, ngue ra Cristo.

⁵ Nε nu'u bi 'yεmbi:

—Gueru Belén ra häi Judea dim 'bui, nguetho gue'a bi man ra pøngahya 'bu maya'bu 'bu mi hma ngue,

⁶ Nu ra hnini Belén bu ra häi Judea, ra t'uhnini a, pægue din ja tengu n'da ra dahnini nguetho gueru dim 'buru ra Hmu di jamansu ma t'uhni yu ja' i israel, i en Oja, bi 'yæn'a ra pøngahya maya'bu, bi 'yæn u yu mbäja.

⁷ Nu'bu mi mbenc'u yu mbäja ne yu xänbate nija, nu ra Herodes bi zon'du bi nu ra sò, pe njon mi ndepe da nu 'bu mam bá ts'i. Ne nu'bu mam bá ts'i bu 'buh ra Herodes, bi 'yänni:

—Ma njam'bu bi nequi a ra sò, bi t'emp'u.

⁸ Ne nu'bu mi xifi, nu ra Herodes buya bi 'yemp'u bi nu ra sò:

—Ní mbähä bu Belén, gui hyomhu haru bim 'bu a ra 'uere, ne nu'bu gá t'imbhu haru i 'bui, gua ehmbu gui xiju, necä ga mba ga thande a, bi t'emp'u bi nu ra sò. Pe hinga gue'a mim beu a.

⁹ Ne nu'u yu 'yohu buya bi mba da hyoni haru bim 'bu a ra 'uere, ne xò bi nequi mahon'a a ra sò xpi nu bu yá häi. Ne i 'bet'o a. Ne nu'bu mi zom bu Belén, bin säya a ra sò bu din 'yë't'ui a ra ngu nubu mí 'bu a ra 'uere.

¹⁰ Ne nu'u yu 'yohu 'bu mí nu bin säya a ra sò, bin johya yá mbui buya.

¹¹ Ne bi yut'ambo, bi nu a ra 'uere ne ra María rá mbe. Ne bin danyamu, bi dande a ra 'uere. Ne 'bexque bi xo't' yá 'beni bá tu, ne bi un yu t'unni a ra 'uere ngue emme xan ngu di muui. Bi unna n'da ra oro, ne rá ndega ra za bi unni, ne n'da ra 'yëthi yaman'u.

¹² Ne nu'bu min ä u yu 'yohu ngue bi nu ra sò, Oja bi 'yut'a n'da ra t'i ngue nu'bu bi mbengui hin dí mba bu bi 'buh ra Herodes. Janangue'a n'danni n'da ra 'yu bi hyax 'bu mi mbeng bu yá häi buya.

Ra Jesús bi ts'ix bu Egipto

¹³ Ne nu'bu mí mba u yu 'yohu buya, n'da rá m 'behni Oja bi xi a ra José 'bu min äha:

—Dami ndants'i. Dami six'a ra 'uere ne a rá mbe. Gui' dahmbu, ni mbähä bu ra häi Egipto ne gam 'buhmbu bu 'da yu pa. Ne him 'bex gua pengüi, jague'bu dá xi'auí gua pengüi. Nguetho nu ra Herodes da hyon'a ra 'uere, ne nu'bu da d'ini da hyo, bi 'yemp'a rá m 'behni Oja a ra José.

¹⁴ Ne 'bex bi ndanc'a ra José a ra xui a. Bi zix a ra María ne rá t'uhni, ne bi mba bu ra häi Egipto. Him bi d'omi 'be da hyats'i.

¹⁵ Ne bäm 'buru Egipto jague'bu mi du ra Herodes, ja bá penc'u buya. Ne bin ja 'be'a bi man Oja maya'bu, bi 'yëna: "Gan zohn'na ma t'uhni bu Egipto," i en Oja, bi 'yæn'a rá pøngahya.

Ra ts'ut'abi Herodes bi manda dí ho yu t'uhni

¹⁶ Ne nu ra Herodes emme bin cue ngue ya bi thät'i, nguetho nu'u yu 'yohu bi nu ra sò hin í mbeng bu 'bu mi d'ín'a ra t'uhni. Janangue'a bi mben'ndu yá dofui ngue da hyo yu 'uere bu Belén ne yu hnini i hänbu. Ne gätho u yu t'uhni hinga na pe'ts'a nyojeya gätho bi hyo. Nguetho bi man u yu 'yohu, ya mbe má nyojeya ya bi nequi a ra sò.

¹⁷ Ne nu'a bin ja, maya'bu thoho bi man a ra pøngahya ra Jeremías ngue ngubu din ja 'bu mí 'yëna:

¹⁸ Bin ja n'da ran ts'oni bu ra hnini Ramá, nts'edi bi mbah yá xisu yu judío, bin zoni ne him bi 'yø a bi xi u bi hurpa yá mbui,

nguetho εμμε im βεν'η yá t'áhni bi thopi, bi 'yεn'a ra Jeremías 'bη maya'bη.

¹⁹ Nε nu'βη mi du ra Herodes βηya bi 'uί man'da rá m 'βεhni Ojá a ra José 'bη min xui, βη ra hâi Egipto.

²⁰ —Dami ndants'i. Dami six a ra t'áhni nε a rá mbe. Dami penjη βη ra hâi Israel, nguetho ya bi du η mí nde xtá hyo a ra t'áhni, bi t'εmp'a ra José.

²¹ Nε nu ra José βηya bi hyax ra 'yu ní mba βη ra hâi Israel 'bη mi hyats'i, nε bi zix a ra t'áhni nε'a rá mbe ra t'áhni bi zits'i, εna xtán zòm βη ra xεqui Judea.

²² Pε nu'βη mí 'yø a ra José ngue in ts'ut'abi βη ra Arquelao, bi zu da zòm βη mahøn'a, nguetho nu ra Arquelao rá ts'unt'η ra Herodes a. Nε'a xí 'uί xø bi βεm βηya, ngue'a hin da mba βη Judea. Janangue'a í mba βη ra xεqui Galilea βηya.

²³ Nε bi mba dim 'bηpη ra hnini Nazaret. Janangue'a bin ja 'βε'a xmán t'o't'i βη ja yá søcuá yá pøngahyá Ojá, gue nu ra Jesús da t'εmbi ra mεngu Nazaret.

3

Bi man rá m hma Ojá βη ja ra dapo ra Xuua Nxixyá

¹⁻² Nε nubηya nu ra Xuua Nxixyá bi dη'mi bi xih yη já'i nε bi 'yεna:

—Dami päh nin 'yomfεnihη nguetho ya mi ts'utho di manda ua rá ts'edi Ojá, bi t'εmb yη já'i.

Nε mí 'bηpη ja ra dapo βη ra xεqui Judea 'bη min yáη yη já'i a ra Xuua.

³ Nε nu a ra Xuua gue'a bi man ra pøngahyá Isaias maya'βη ngue bi ma ba εhe, 'bη mi 'yεna:

N'da ra já'i din yá βη ja ra dapo nε da 'yεna:

“Damin sähη ga simhbη ra Hmu mi ts'utho da zøcua,

dami hoc ni mbühη ga tømhbη xηn ho,” da 'yεna, bi 'yεn a ra Isaias maya'βη.

⁴ Nu yá he ra Xuua ám 'be yá xingu yη camello, nε midín gat'η yη xifani, nε mi sa yη t'axi nε mi si yη t'afi t'asa dapo.

⁵ Nε nu'βη mi dη'mi bi man rá m hman a ra Xuua, bi mba η yη mεngu βη Jerusalén, bi zòm βη 'bηh ra Xuua, nε yη mεngu βη ra xεqui Judea, nε'η mi 'bηpη hänbη ra dæthe Jordán, ngue nde da 'yøde 'βε'a da man'a ra Xuua.

⁶ Nε nu ra Xuua bi xixyáβa η to'o bi 'yømanho 'βε'a bi ma, nε bin juqñni nangue yá ts'oqui. Nε xηn ngu bi xixyáβa βη ja ra dæthe Jordán.

⁷ Nε xηn ngu ma ngærpihe dηη israelhe, dηη judíohe, bi zòm βη mí 'bäh ra Xuua εna din xixyá η. Nu'η 'da yη fariseo η, nε η 'da yη saduceo η. Nε nu ra Xuua βηya bi 'yεmp'η:

—Nu'ahη tengu'βη ni menihη yη pozη nguetho gηη tontohη. To'o bi xi ahη gua εhmbη ua ngue gua 'dahmbη βη ja ran ηnbi xηn η tho, bi 'yεna.

⁸ Ha guím βεmhβη da zä gan yámhbη 'bη hin gui 'yøthη a rán säui η to'o bi päh yá mbηi, bi t'εmp'η ma ngærpihe.

⁹ Pε hin din ja ran 'yεts'i ni mbühη ngue gui 'yεmhβη: “Nugähe yá t'ühnigähe ra Abraham, ya hin gan nuhe ran ηnbi,” hingui sä gui 'yεmhβη, nguetho nεhya yη do i 'bongua da zä din já'i ngue da 'yεmbi yá t'áhni ra Abraham 'bη gue'a da nde Ojá da 'yøt'e, bi 'yεn'a ra Xuua.

¹⁰ Nε nu'a ra aza ya mahoqui xηn ho ngue da 'yεx η yη za hingui ho yán dät'ä, nε da thøspη ja ra sibi dín zø. Nε nu'ahη tengu'βη gηη zahη ngue hingui ho yán dät'ä, bi t'εmp'η yη fariseo nε yη saduceo.

¹¹ Nε xø bi xi η mí'da:

—Nugä dí xixyá ahú nangué ra dehe 'bú ya gá päh ni mbúihú, pé nu'a man'da ba éhé, dí hoc'ahú nangué rá Hogandáhi Ojá tengu'bú n'da ra sibi. Né nu'a, man'da i ja rá ts'edi xinda guecä. Hin dí súcä tengu a, i éñ a ra Xuua.

¹² Né da 'yot' ran juáñbi, tengutho 'bú i pa ma hoqui yú jú, ngue n'danni i pa m'be'ts'i ú yú jú né n'danni da t'én ú yú hái. Né nu ú yú hái da t'upú ja ra sibi njám'bú i hué't'i, bi 'yémb yú já'ti a ra Xuua.

Bin xixyá ra Jesús

¹³ Né nubúya bi néxpú ra hái Galilea ra Jesús, bi zóm bú ja ra dáthe Jordán guerpú ja ra dápo bí 'búh ra Xuua. Bi zóm bú ngue bi nde din xixyá a ra Jesús.

¹⁴ Pé nu ra Xuua him mi ndehma di xixyábi ra Jesús, né bi 'yémbi:

—Pé nu'ti guí'ena ga xixyá i, pé go man sá'be go gui xixyágui, bi 'yéñ'a ra Xuua.

¹⁵ —Pé nuya xán ho 'bú gui xixyágui, nguetho i jatho ga óthú 'be'a bi man Ojá, bi 'yéñ'a ra Jesús.

—Da nde 'bú, bi 'yéñ'a ra Xuua búya.

¹⁶ Né nu'bú mi gua a bin xixyá ra Jesús né bi bóx bú ja ra dehe, 'bex bi nu ngue bi xoh mahéts'i, né bi nu bá cáh rá Hogandáhi Ojá tengu n'da ra t'azú, bi zópu mí 'bá a ra Jesús.

¹⁷ Né 'bex bi t'ó a n'da ra nde bí 'yéñ mahéts'i, bi 'yéña:

—Nuna guehna ma Ts'ánt'ugá na, ngue émmé dídi huécä né dí numanho, bi 'yéñ Ojá.

4

Bi mba nts'á a ra Jesús nangué ra zíthu

¹ Né nu rá Hogandáhi Ojá búya 'bex bi zixpú ja ra dápo, in ndepe da mba nts'á a ra Jesús nangué ra zíthu.

² Né nyote pa né nyote nxuí bim 'búpu ja ra dápo, né him bin sihmé, né émmé bin tumanthuhu maha.

³ Né nubúya, bi zóm bú a ra zíthu ngue da záp rá mbú i ra Jesús. Né bi 'yémbi: —Nu'bú majuáñi rá Ts'ánt'ú i Ojá, dami japi dim hmé yú do i 'bongua né gui si, bi 'yéñ'a ra zíthu.

⁴ Nu ra Jesús bi dáti:

—Hin ga ót'á a, bi 'yéña. Nguetho mán t'o'ti bú ja rá m hman Ojá, hinga hont'a ra hmé dám 'búh yú já'ti pé né a gátho i ma Ojá, bi t'émp'a ra zíthu.

⁵ Nu ra zíthu xó bi zixpú Jerusalén a ra Jesús, né bi 'yéxpú magáts'i rá 'bet'e ra dáñija.

⁶ Né bi 'yémbi:

—Nu'bú majuáñi gue'e rá Ts'ánt'ú i Ojá, damin sáqui né gui so nu hái, Né Ojá ba péhn yám 'behni mahéts'i ngue da mbáx'i'i né da bent'i i, né hin hapú gui 'uaqui nangué yú do, tengutho im mam bú ja rá m hman Ojá, bi 'yéñ'a ra zíthu, bi t'émp'a ra Jesús búya.

⁷ Nu ra Jesús bi 'yéña:

—Háha, gue'a i hmam bú, pé né a i hmam bú, ngue “Nu Ojá ma Hmuhú njongú sá da zá a ngue da bá 'bú majuáñi da 'yot'a im man'a,” bi 'yéñ'a ra Jesús.

⁸ Né xó man'dandj búya, bi zix mahón'a ra zíthu a ra Jesús bú rá nyá n'da ra t'óhó xán héts'i, né bi 'yuti gátho na ndoho ra ximhái né gátho 'be'a xán ho i ja bú ja yú hnini.

⁹ Né bi 'yémbi:

—Gátho ga 'da a ya 'be'a dá ut'i i 'b_h gan danyahmu gui thandegui, bi t'emp'a ra Jesús, bi 'y_en'a ra zithu.

¹⁰ N_e bi d_h mah_hon'a ra Jesús, bi 'y_em_bi:

—Nu'i grá zithu, dami 'dagui nanguecá, nguetho nu rám hman Oj_á i ξ na: "H_hont'a Oj_á ra Hmu ga thandeh_h ne ga σ rpah_h rá 'befi a," bi 'y_en'a ra Jesús.

¹¹ N_e nub_hya bi 'da'a ra zithu b_h 'b_hh ra Jesús, n_e bá ξ h yám 'behni Oj_á bi z_ho_hm mí 'b_h a ra Jesús b_h d_hpo n_e bi 'u_hn a.

Ra Jesús bi d_hmp rá 'befi b_h ra x_equi Galilea

¹² N_e bi b_hm b_h ja ra d_hpo a ra Jesús b_hya. N_e nu'b_h mí b_hm b_h, bi 'y_hde ngue bi jot'a f_hdi ra Xuua nxixya. Janangue'a bi mbengda b_h ra hái Galilea. Gu_ep_h ra hnini Nazaret bim 'b_hrp_h mah_hon'a.

¹³ P_e hinga nya'a bim 'b_hrp_h n_e bi mba b_h ra hnini Capernaum, nub_h ra ndend_hdehe gu_ep_h ra x_equi yá hái mam bomb_hotahe ra Zabulón n_e mam bomb_hotahe ra Neftalí.

¹⁴⁻¹⁵ Nu'b_h mí z_ho_hm b_h a ra Jesús bin ja 'be'a bi 'yo't'a ra p_hngahya Isaiás maya'b_h ngue din ja b_h ra hái Zabulón n_e ra hái Neftalí, i h_hnb_h ra d_hdehe, 'danguadi ra d_hthe Jordán, ngue n_e a i t' ξ m_bi Galilea, gu_ep_h 'b_h n_e i th_hnde yá oj_hz_ehe. N_e bi 'y_en'a ra p_hngahya ngue:

¹⁶ Nu y_h j_h'i mí 'b_hrp_h tengu'b_h i b_hrp_h ja ra 'b_exui, n_e i ja b_h ran d_hte, p_e nuya bi nequi n'da ran nequi ngue di yot'i, bi 'y_en'a ra Isaiás 'b_h maya'b_h. N_e gue'a bin ja 'b_h mí z_ho_hm b_h ra Jesús.

¹⁷ N_e nu ra Jesús bi d_h'mi bi mam b_h rám hma n_e bi 'y_ena:

—Dami p_hh nin 'yomf_enih_h nangue y_h ts'oqui, ngue da z_h di manda ua rá ts'edi Oj_á bi z_hocua gui 'b_hhmb_h, bi 'y_emb y_h j_h'i a ra Jesús 'b_h mim 'b_hrp_h.

Goho y_h mbahuq bi den'na ra Jesús

¹⁸ N_e n'da ra pa mí 'yo b_h ja ra ndend_hdehe a ra Jesús nub_h ra hái Galilea, n_e bi nu yoho y_hn 'yoh_h din 'yoh_h z_ehe n_e. Nu'a n'da ra Simón, gue'a ra Pedro a. N_e nu man'da ra Andrés. N_e nu' h y_h mbahuq n_e, n_e mí ϵ nxit'á b_h ja ra d_hdehe.

¹⁹ N_e nu ra Jesús bi 'y_emp' h:

—Ba tengauí, gui xihmb_h y_h j_h'i da 'y ξ c'y ϵ igui, tengu thoho b_h gní th_eui y_h huq gui σ t'ui, bi 'y_emp' h.

²⁰ N_e 'b_ex bi h_erp_h yá xit'á n_e bi den'na ra Jesús.

²¹ N_e bi th_hp_hya bin 'yo mí ts' h a ra Jesús, n_e bi nu mí yoho y_hn 'yoh_h din 'yoh_h z_ehe n_e, n_e nu n'da ra Jacobo, n_e nu man'da ra Xuua, gátho yoho yá ts'ant' h ra Zebedeo n_e. N_e mín 'yoh_h a rá ta mí hu b_h 'b_en yá mbosa, mí 'u ϵ t yá xit'á. N_e x_h bi xi n_e da den_hni mah_hon'a.

²² N_e 'b_ex bi z_ho_hm rá ta n_e' h yá mbosa, 'b_ex bi den'na ra Jesús b_hya.

Ra Jesús bi x_hnbi x_hn ngu y_h j_h'i

²³ N_e nu ra Jesús mí 'yo gátho ra hái Galilea n_e mí x_hnba n_e y_h j_h'i b_h ja y_h ni_h n_e bi ma 'b_erp_h dí manda ua rá ts'edi Oj_á. N_e midí hoc y_h h_enni ngue 'be'a gá ní g ξ he mí h_emp'a n'da ngu n'da.

²⁴ N_e gátho y_h j_h'i b_h ra x_equi Siria bi 'y_hde 'be'a σ t ra Jesús, n_e bá thunba n_e y_h h_enni ngue 'dahma 'dan'yo y_hn n_e mí h_em_bi n_e' h mín 'yoh_h y_h zithu, n_e' h zant'a mí s_hnd_hte 'da y_h ora, n_e' h xí ts'a rá j_h'i, n_e gátho bi hoc'a ra Jesús.

²⁵ N_e x_hn ngu y_h j_h'i bi den'na ra Jesús. Mín numanho da den_htho y_h j_h'i nangue 'be'a bi 'y σ t'e. Nu' h 'da y_h m_engu b_h ra x_equi Galilea, n_e n' h 'da y_h m_engu b_h ra x_equi Decápolis, n_e' h 'da mí 'b_hrp_h Judea, n_e' h 'da mí 'b_hrp_h 'danguadi ra

dãthe Jordán, nê'u 'da mí 'bũpũ ra hnini Jerusalén. Gãtho bi zõm bũ mi 'bũ a ra Jesús.

5

Ra Jesús bi mba bũ ja ra nyuni

¹ Nê nu ra Jesús 'bũ mi nu yũ jã'i ẽmmẽ xãn ngu bi zõpũ, nê bi ndex bũ ja ra nyuni nê mi hupũ. Nê'u yũ xãdi bũya bi zõm bũ mí hudi, 'darpũ mi huhmbũ.

² Nê bi xãnba u.

Nu'u i hãn rãn jãpi Ojã

³ Nê bi 'yẽmp'ũ yũ xãdi ra Jesús:

—Nu'u to'o pãse hingui ho yũ mbũi bũ na nu Ojã nê da hyon Ojã di zedi, nu Ojã da zimanho bũ di manda rá ts'edi, janangue'a majãpi u bũya.

⁴ Nê nu'u tu yũ mbũi, Ojã da hyurpa yũ mbũi, janangue'a majãpi u.

⁵ Nê nu'u im bẽni i cose hãi, da hyãn a ra hogahãi bi man Ojã di unni, janangue'a majãpi u.

⁶ Nê nu'u i humbi da 'yõt' ran ho, Ojã di jãpi da 'yõt'e xãn ho, janangue'a majãpi u.

⁷ Nê nu'u di huẽc yũ mijã'ihũ, xin di huẽc Ojã u, janangue'a majãpi u.

⁸ Nê nu'u n'dat'a im bẽni, dim 'bũhmbũ Ojã u, janangue'a majãpi u.

⁹ Nê nu'u øt' ran hocpate, nu Ojã da 'yẽmbi yũ t'ũhni u, janangue'a majãpi u.

¹⁰ Nê nu'u i nu ran ẽnbi nangue ran ho i øt'e, da yũrpũ di manda rá ts'edi Ojã u, janangue'a majãpi u, i ẽn'a ra Jesús.

¹¹ Nê gan johyahũ 'bũ i u'ts'ahũ yũ jã'i nê i then'nahũ nê i xi ahũ yũ fẽhni 'bũ guí tengahũ, bi 'yẽn'a ra Jesús.

¹² Nê da hyu ni mbũihũ, gan johyahũ, guim bẽmhbũ ngue 'dat'a ran ẽnbi guín nuhũ u yũ põngahyã mam 'bet'o, nê i ja 'be'a din 'da ahũ ngue am 'be'ts'i mahẽts'i, bi 'yẽn'a ra Jesús.

Ra u ja ra ximhãi

¹³ —Nu'ahũ gyũ uũ harũ 'bũh yũ jã'i, nguetho nu'a ra u di hoqui 'be'a i pa njãpi, nê ngutho ahũ guíd'i hoju yũ jã'i, i ẽn'a ra Jesús. Pẽ nu'ũ bi 'beh rá ts'edi ra u, ya hin'yũ 'be'a sã dí hoqui, janangue da mba ma bũnt'i thoho bũ hãi. Dami jamansuhũ hin din ja bũ guí 'yõthũ tengu a, bi 'yẽmp'ũ yũ xãdi ra Jesús.

Ran nẽqui ua ja ra ximhãi

¹⁴ Nê bi 'yẽn'a ra Jesús:

—Nu ahũ gyũn nẽquihũ bũ 'bũh yũ jã'i, bi 'yẽmp'ũ yũ xãdi. Dami jafũ da hnu a ran nẽqui. Tengu n'da ra hnini i ja bũ ja rá nyã ra t'õhõ, am 'batho xãn ho ngue hin'yũ 'be'a i juti.

¹⁵ Ngutho n'da ra sibi, hingui sã da mba ma cũ't'i bũ ja ra huada 'bũ da mba ma sõque, i jatho da t'ẽxpũ m'batho, janangue'a di yõt'i gãtho 'bũpũ.

¹⁶ Nê ngutho guí 'yõthũ ngue tengu'ũ gyũ sibihũ ẽmmẽ di hyãrũ i 'bũh yũ jã'i. Janangue'a da hnut'ahũ xãn ho nin t'õt'ehũ, nê u da 'yẽspa Ojã ma Tahũ 'bũpũ mahẽts'i u bũya, bi 'yẽmp'ũ yũ xãdi ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yurcahũ 'be'a nam bõn'ũ yũn t'ẽdi ra Moisés

¹⁷ Nê xõ bi 'yẽn'a ra Jesús:

—O guím bẽmhbũ ngue ga 'becã yũn t'ẽdi bi man ra Moisés nê 'be'a bin xãnbate u yũ põngahyã, pẽ bá ẽcã ngue ga ut'ahũ 'be'a majũqni nam bõn u.

18 Majuani dí xi ahü, gätho 'be'a nt'o't'i bñ, ne xínga n'da ü ngue hin din ja, 'bñ guexta'a i jatho ra ximhäi ne mahets'i.

19 Janangue'a madí ts'utho maha a ram hma ngue hingui nde da 'yärpa ra güenda n'da, ne i xi ü mi'da ngue din jabü da 'yøt'e, pe zi ts'utho rá ts'edi di nequi bñ bí ja rá ts'edi Ojä bñ mahets'i 'bñ. Pe nu'ü di jä'ts'i gätho ü mam bñ ja rám hma Ojä, ne i xi ü mi'da ngue din ja bñ da 'yøt'e, ne man'da xñ ngu rá ts'edi di nequi bñ bí ja rá ts'edi Ojä, bi 'yén'a ra Jesús.

20 Ne gue'a dí xi ahü a, nde'bñ man'da xñ ho gui 'yøthü xinda gue ma ngurpihü yñ fariseo ne yñ xänbate nijä. Nguetho nu'bñ hin gui 'yøthü xñ ho, njam'bñ da zä gui cüthü hapü di manda rá ts'edi Ojä, bi 'yemp'ü yá xädi ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hingui ho ra cue

21 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yëna:

—Gue'bñ go maya'bñ bi sih mam bombøtahü ran t'ëdi ngue im ma: “O gui häcpahü rá te ni mijä'ihü, ne nu to'o da hyäcpa rá te rá mijä'iuü, i jatho da ts'änba rá muui a bi 'yøt'e,” bi t'emp'ü.

22 Pe i jagä man'da ga xi ahü, ngue nu'bñ 'bo'o di cuerp rá mijä'iuü nangue'a bi 'yørpe, ngue im bñni di co'ts'i, guehma da nu ran ts'ëmbi. Ne nu'a to'o da xih ra ts'ore bñ ja rá hmi rá mijä'iuü, da ts'ixpü 'bñh yñ ngurpi da ts'ëmbi. Ne nu to'o emme then rá mijä'iuü dí mba bñ ja ran ts'ëmbi ngue ra sibi njam'bñ i huët'i, bi 'yén'a ra Jesús.

23 Janangue'a nu'bñ gui pähä bñ ja ra nijä ngue gui éna gui thändehü Ojä, pe nu'bñ gá sömhbü bñ ne 'bex gá bëmhbü 'be'a xquün xihmi ni mijä'ihü,

24 gua peng thohü ne 'be gui mba bñ i 'bñ a ni mijä'iuü gam punbau, ja da zä gui thändehü Ojä büya, bi 'yén'a ra Jesús.

25 Ne nu'bñ gui pähmbü ja 'be'a guidín xihmbü n'da ni mijä'ihü, pe gan hocpa zehëhü, ne hin gui tömhbü da ts'ix ahü bñ 'bñh yñ ts'üt'abi. Nguetho nu'bñ gui sömhbü bñ,

26 guehma da jo ahü ne hin da hyec'a thohohü ra ze'mi jague'bñ gui unhdü ra mbëti hangu da 'yá ahü, ne xínga n'da centavo da nde gui 'yëspahü, bi 'yén a ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yëna hingui ho ran 'yomt'ëni

27 Ne man'da bi xih yá xädi ra Jesús:

—Nu man'da ran t'ëdi maya'bñ i éna: “O gui øthü ran 'yomt'ëni.”

28 Pe i jagä man'da ga xi ahü, ngue nu'bñ n'da ran 'yohü da hyant'a n'da ra xisu, ne im bñn'a n'da ran 'yomfëni xñ ts'o nange a, madague'bñ bi bñntho, tengu'bñ ya bi 'yøt' ran 'yomt'ëni bñ rá mbñi a büya, bi 'yén a ra Jesús.

29-30 Janangue nu'bñ i ja a i üt'ahü ra ts'oqui, pe gui sämzëhe ni mbñihü madague'bñ guím bëmhbü emme xñ ü 'bñ gui 'yeshü. Tengu'bñ xquí hyä'a n'da ni dähü ne xquí 'yëmhbü bñ ma'uëni ne xquí n'dadä thohohü, uague tengu'bñ xquí hyec'a nin 'yëihü ne xquí 'yëmhbü bñ ma'uëni ne xquí n'da'yë thohohü. Pe man'da xñ ho guin nuhü nangue gá 'behmbü yñ ts'oqui, xinda gue'bñ xquí 'yøthü yñ ts'oqui ne xquí 'behmbü ran ho mazäi bñ ja ra sibi.

Ra Jesús bi 'yëna hin da hyeh rá xisu n'da ran 'yohü

31 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yëna:

—Ne a bi mam 'bñ maya'bñ gue: “Nu'bñ n'da ran 'yohü in nde da hyeh rá xisu, i jatho da 'yøt'a n'da ra söcuä din xummi.”

32 Pe i jagä man'da ga xi ahü, ngue hingui sä da hyeh rá xisu n'da ran 'yohü gue'bñ hingui øt' ran 'yomt'ëni a ra xisu. Nguetho nu'bñ bi hyeh rá xisu n'da

ran 'yoh_u, di japi da 'yot' ran 'yomt'ɛni a ra xisu 'b_u bi hyɛgui nɛ dim 'b_uhmi man'da ran 'yoh_u. Nɛ 'b_u n'da ran 'yoh_u dim 'b_uhmi n'da ra xisu bi thɛgui, ra 'yomt'ɛni a, bi 'yɛn a ra Jesús.

Nte ga ndɔnbah_u rá thuhu, bi 'yɛn'a ra Jesús

³³ —Nɛ guí p_uhmb_u ran t'ɛdi mí hmam 'b_u maya'b_u ngue i ɛna: “Pɛ nu'b_u gá ndɔnbah_u rá thuhu Oj_u, guehma gui ja'ts'a gá mamhb_u.”

³⁴ Pɛ nuya i jagá man'da ga xi ah_u, bi 'yɛn'a ra Jesús. Hin'y_u 'bɛ'a i sá gui ndɔnbah_u rá thuhu 'b_u ja a guí xihmb_u ni mijá'ih_u ngue guín ndef_u da 'yɛc'yɛi a guí xihmb_u. Hingui sá gui ndɔmhb_u Oj_u, pɛ ngutho hingui sá gui ndɔmhb_u mahɛts'i, nguetho nu b_u mahɛts'i bí ja b_u rá ts'edi Oj_u.

³⁵ Nɛ xíngui sá gui ndɔmhb_u ra ximhái, nguetho necua i ja ua rá ts'edi Oj_u. Nɛ xíngui sá gui ndɔmhb_u ra hnini Jerusalén, nguetho rá hnini rá Thahni Oj_u a.

³⁶ Nɛ xíngui sá gui ndɔmhb_u ni yáh_u, nguetho 'dat'a Oj_u bi zán'na, nɛ xínga n'da ni xtáh_u sá gui sánzɛhɛhɛ gue'b_u xɛn t'axi o gue xam pothi da gohi.

³⁷ Pɛ nu'b_u ja a guí xihmb_u ni mijá'ih_u, “da z_u,” ga ɛmhb_u 'b_u da z_u, “hin da z_u,” ga ɛnthoh_u 'b_u hin da z_u. Pɛ gátho mí'da y_um hma bí nɛxp_u ja rán 'yomfɛni ra z_uth_u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi 'yɛn'a ra Jesús hin ga cos'h_u 'b_u ja a da t'ɔrcah_u

³⁸ Nɛ xɔ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Nu'ah_u gá 'yɔhmb_u 'bɛ'a bi sih mam bombɔtah_u ngue: “Nu'b_u n'da ra ja'i di ts'onba rá dá rá mijá'iu, pɛ nɛ a da mba ma ts'onbi rá dá. Nɛ nu'b_u rá ts'i da 'yɔcpe, nguetho nɛ'a xin da t'ɔcpa rá ts'i.”

³⁹ Pɛ nuya i jagá man'da ga xi ah_u ya, ngue nu'b_u 'b_u a n'da in nde di ɛn'nah_u, pɛ o guí s_uhmb_u a. Nɛ nu'b_u 'bo'o da mbɛp'ah_u 'danguadi ni hmih_u, gui unhd_u man'da nguadi da mbɛp'ah_u.

⁴⁰ Nɛ nu'b_u 'bo'o da zix ah_u b_u 'b_uh ra zɛ'mi ngue da g_un'na ni pahnih_u, pɛ nɛ a ni cotoh_u gui unhd_u.

⁴¹ Nɛ nu'b_u i si ah_u gui tuspah_u rá 'bɛni n'da ra ja'i n'da ora, xɛn ho 'b_u nyo ora gui tuxh_u a rá 'bɛni.

⁴² Nɛ hɔnt'a go to'o da 'yá ah_u 'bɛ'a i honi, dami unhd_u. Nɛ nu'b_u 'bo'o da mip'ah_u 'b_u ja a guí pɛs'h_u, pɛ xɛn ho 'b_u gui unhd_u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ga huɛc man s_uih_u, bi 'yɛn'a ra Jesús

⁴³ —Nɛ a n'da ram hma maya'b_u i ɛna: “Dami huɛc ni amigoh_u nɛ gui ɛcpa nin s_uih_u,” mí t'ɛn'ah_u.

⁴⁴ Pɛ i ja man'da ga xi ah_u, ngue gui huɛc nin s_uih_u, gan yámanhoh_u ɛ man y_u ts'ore nanguɛ ah_u, nɛ gui 'yɔrpah_u ran ho to'o di ɛc'ah_u. Nɛ dami 'yáfu rá mate Oj_u ɛ to'o i numan'ɛ ah_u nɛ ɛ di ɛn'nah_u, bi 'yɛn a ra Jesús.

⁴⁵ Nɛ nu'b_u ngub_u gui 'yɔth_u, 'da'angu gá 'yɔth_u a ma Tah_u 'b_up_u mahɛts'i ngue bá pɛnh ra 'ye nɛ ra hyadi. Pɛ hinga hɔnb_u 'b_u ɛ y_u hocjá'i gue i so ra 'ye nɛ ra hyadi, pɛ nɛp_u i 'b_uh y_u ts'om'bái, bi 'yɛna.

⁴⁶ Pɛ nu'b_u hɔnt'ɛ to'o di huɛc'ah_u guidí huɛj_u, 'bɛ'a gue gá t_uhmb_u 'b_u ngub_u gá 'yɔth_u. Pɛ nɛ n'dat'a gá 'yɔth_u ɛ y_u ziyate hyáčahái.

⁴⁷ Pɛ ha guí ɛmhb_u xɛn ho guí ɔth_u 'b_u hɔnt'ɛ ni cuh_u guidí zɛnguah_u. Nu'b_u guin jah_u b_u, 'da'angu guí ɔth_u ɛ i th_unde yá oj_u zɛhɛ.

⁴⁸ Pɛ nde'b_u xɛn hotho gui 'yɔth_u, nguetho xɛn hotho Oj_u ma Tah_u bí 'b_up_u mahɛts'i, bi 'yɛmp'ɛ yá xádi ra Jesús.

6

Hin ga othua ran 'yets'i 'bu di othua yun t'ot'e xun ho

1 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yemp'ua mi 'bupua:

—Pe nu'bu guí othua rá 'befi Oja, hin gui 'yothua da 'yets'a ni mijá'ihua, nguetho hin te di 'da ahua ma Tahua 'bupua mahets'i 'bu din jabua gui 'yothua, bi 'yén'a.

2 Ne nu'bu guín nde gui fáxhu n'da ra hyoya, hin gui 'yothua ngue da nu ahua yu ja'i, tengu ot'ua di yorpa a im beñi 'bu di un'na n'da ran t'unni yua hyoya, ngue di um bu ja yu nijá o guerua ja yu 'yu ngue in nde da 'yetspa yu ja'i 'be'a i ot'e. Majuani dí xi ahua, ya hont'a ran 'yets'i bi dāha 'bu ngubua i ot'e, bi 'yēna.

3 Pe nu'bu i ja a guí nde gui unhdua n'da zi hyoya, nde'bu hin gui xihmbua u mi'da 'be'a gá 'yothua.

4 Ne man'da xun ho 'bu hin njon da nu 'be'a guídí unhdua, pe go da nu Oja ma Tahua, ne i ja 'be'a din 'da ahua buya, bi 'yén'a ra Jesús.

Hingui yoho guim bēmhbua 'bu guí yqhua Oja

5 Ne man'da dí xi ahua:

—Nu'bu guí yqhua Oja, o guí othua tengu i ot'ua di yorpa a im beñi, bi 'yén'a ra Jesús. Nu'ua, i 'bāru ja yu nijá nerua ja yu xo'yu, xna i yqhua Oja pe hont'a ran 'yets'i im beñi. Majuani dí xi ahua, hont'a ran 'yets'i bi dāha nangué 'be'a i ot'e.

6 Ne nu'bu guí yqhua Oja gui mbāhā bu njon da nu ahua, pe Oja ma Tahua go i nu ahua ne di 'da ahua 'be'a guí áfu a, i xna.

7 Pe hinga guexta'a ram hma gui mamhbua ngue nte ní mba tho 'bu guí yqhua Oja, tengu i ot'ua ten yá oja zehē. Ne sā im beñi i o'a Oja 'be'a im ma 'bu xun ngu i xifi.

8 Ne o guí othua tengu i ot'ua, nguetho nu Oja ma Tahua ya i pađi 'be'a gātho guí homhbua gue'bu hinga ná áfu, i xna.

9 Pe guim bēmhbua 'bu guí yqhua Oja 'da yam hma tengu dí xi ahua ngue: Nuya ma Ta ahe guí 'bupua mahets'i.

Da hnumansu ni thuhu.

10 Ne dín ndehe dín ja ua n'dihi ni ts'edi ngue di manda ua.

Ne da t'ot' ua ni pāhā ua ja ra hāi tengu tho i t'orua mahets'i.

11 Ne dami 'daje ran ts'ihme dí homhbe ra pa i jabua ya.

12 Dami punga ma ts'oquihe, tengu thoho bu na punbahe u i orcahe ran ts'o.

13 Ne o guí hegahe da daje ran ts'o, pe dami yanje nangué ran ts'o.

Nguetho nu'i gra hmuts'ut'abi, gā di manda ua ja ra hāi ni ts'edi, ne i ja ni ts'edi mixte njam'bu da guadi gātho yu pa mazai.

Ne hont'a dí xi' ahe ya.

14 Nguetho nu'bu gadí punbahua yá ts'oqui ni mijá'ihua, ngutho da 'yot'ahua Oja ma Tahua 'bupua mahets'i, di pun'na ni ts'oquiua.

15 Pe nu'bu hin gadí punbahua ni mijá'ihua, ne ahua hin di pun'nahua Oja ma Tahua 'bupua mahets'i 'bu, bi 'yén'a ra Jesús.

Hin gui 'yuhmbua 'bu guí et' yun ts'ihme 'bu guín yqhua Oja

16 —Ne nu'ahua, nu'bu guí nde gui 'yet' nin sihmeua n'da ora ngue guim bēmhbua Oja, o guí othua tengu ot'ua di yorpa a im beñi. Nu'ua i ut yu ja'i 'be'a ot'e, nde'a dí hnumanho, pe hont'a ran 'yets'i bi dāha nangué 'be'a bi 'yozehē, bi 'yén'a ra Jesús.

17 Pe nu ahua, 'bu guí et' nin sihmeua ngue guim bēmhbua Oja, pe gan 'yomanhohua tengu'bu ya gán sihmeua.

18 N'dahma njon da b̄adi 'be'a gá 'yøth̄u gue gá 'yet' nin sihmeh̄u, ne hønt'a Oj̄a ma Tah̄u i nu ah̄u 'be'a gá 'yøth̄u, ne i ja 'be'a di 'da ah̄u b̄aya, bi 'ȳen'a ra Jesús.

Gui hyomhb̄u 'be'a dí n̄ecmanho b̄u mah̄ets'i

19 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'ȳena:

—Hin gui muns'h̄u 'be'a gdám memb̄etih̄u ua ja ra ximh̄ai, nguetho nuua i 'b̄uh̄ ȳu zu'ūē ngue di ts'oni 'be'a gátho gui p̄es'h̄u, ne ja'b̄u da boxjua, ne ja'b̄u da b̄ē ah̄u ȳu b̄ē.

20 P̄egue gui hyoni gui x̄anth̄u 'be'a dí h̄umanho ah̄u b̄u mah̄ets'i. Nguetho hin te dim 'b̄er̄u, hin da ȳur̄p̄u ȳu b̄ē ngue da b̄ē ah̄u 'be'a gui p̄es'h̄u b̄u, ne hin da boxjua, ne njo'o b̄u ȳu zu'ūē ngue di ts'oni.

21 Nguetho h̄onb̄u i ja ním p̄e'ts'i n'da im b̄en rá mb̄ui n'da. Nu'b̄u guecua ja ra ximh̄ai i ja 'be'a i p̄e'ts'a n'da, h̄ont'ua im b̄en a n'da, ne nu'b̄u guerp̄u mah̄ets'i, guerp̄u im b̄en a n'da 'b̄u, bi 'ȳen'a ra Jesús.

Ran nequi ní mb̄ui n'da

22 Ne x̄ø bi 'ȳena:

—Ne nu'b̄u h̄ont'a x̄en ho guím b̄emhb̄u ne gui øth̄u, din ja ah̄u tengutho 'b̄u n'da ra ja'i x̄en ho rá d̄a, i handi x̄en ho ran nequi, din jab̄u ni mb̄uih̄u.

23 P̄e nu'b̄u hinga gue'a guím b̄emhb̄u, s̄a guī emhb̄u i ja ah̄u ran nequi, p̄egue x̄em 'b̄exui thoho ni mb̄uih̄u, nguetho 'b̄u n'da ra ja'i ngue hingui ho rá d̄a, ne x̄em 'b̄exui thoho b̄u i handi, bi 'ȳen'a ra Jesús.

Hin di yoho yá hmu n'da

24 Ne x̄ø bi 'ȳena:

—Ne hingui s̄a dim 'b̄u i yoho yá hmu n'da ra 'ȳeh̄e. Nguetho nu'b̄u yoho yá hmu i 'b̄u a n'da, nu'a n'da da numanho, ne nu'a man'da hin da numanho. Uague nu'a n'da da hyumbi dim p̄ehmi a, p̄e nu'a man'da da zocpa thoho rá 'b̄efi a. Janangue'a hingui s̄a yoho yá hmu da d̄en'na n'da. Hingui s̄a da 'ȳemp Oj̄a rá Hmu 'b̄u i numanho u ȳu mb̄eti, nguetho tengu'b̄u rá hmu a ra mb̄eti, bi 'ȳen'a ra Jesús.

Oj̄a di jamansu yá 'ȳeç'ȳei

25 —Janangue'a dí xi ah̄u, hin go guim b̄enseh̄u 'be'a gui sih̄u ngue gdám 'b̄uh̄mb̄u, ne x̄ín guim b̄emhb̄u 'be'a gui hyeh̄u. P̄e guim b̄emhb̄u ngue man'da di muui ni teh̄u xinda gue u nin ts'ihmeh̄u, ne man'da di muui ni ja'i h̄u xinda gue u ni heh̄u, bi 'ȳen'a ra Jesús.

26 Dami nuh̄u ȳu doja i 'yo h̄onb̄u go har̄u, ne hin'ȳu yá huah̄i, ne x̄ín te i p̄e'ts'i, p̄e dí xi ah̄u, nu Oj̄a ma Tah̄u bí 'b̄ur̄u mah̄ets'i gátho i 'ūin u. Ne nu ah̄u, man'da di mu ah̄u xinda gue u ȳu doja, bi 'ȳen'a ra Jesús.

27 Ne ha guím b̄emhb̄u man'da nya'a gam 'b̄uh̄mb̄u ua ja ra ximh̄ai 'b̄u emme guím b̄endumb̄uih̄u 'be'a gátho guidi 'b̄eh̄mb̄u.

28 Ne hanja emme go guím b̄enseh̄u nangue ni heh̄u. X̄øgue ts'utho guī eç'ȳeih̄u, bi 'ȳen'a ra Jesús. P̄e dami nuh̄u ȳu d̄oni i ja b̄u d̄apo, ne nu'u hingui dim p̄efi ne x̄ingui di hoc yá he.

29 P̄e dí xi ah̄u, man'da mahotho ȳu d̄oni xinda gue a rá he ra ts'ut'abi Salomón ngue mí he 'b̄u mi ja rá ts'edi, bi 'ȳen'a ra Jesús.

30 Ne ngub̄u bi 'ȳot'a Oj̄a nangue ȳu d̄oni, mahotho nám pa ya, ne nixudi da mba nts'equi ne da t'udi. Janangue'a guim b̄emhb̄u, man'da x̄en ho da 'ȳot'ah̄u Oj̄a xinda gue u ȳu d̄oni, bi 'ȳen'a.

³¹ Janangue o guí εmhbu: “Be'a hmaha ga sihu.” Uague: “Be'a hmaha ga hehu.”

³² Nguetho nu'u i thande yá oja zehε, gue'a zai i hon'u, pe nu'ahu i 'bapu ni Tahu bu mahεts'i, ne i pađi 'be'a gá guidi 'behmbu, bi 'yεn'a ra Jesús.

³³ Janague'a nu'ahu, m'bet'o thoho gan umhbu di manda'ahu rá ts'edi Oja, ne gui hyomhbu n'da ra hogambui nanguε rá páhā Oja, ne nubuya di 'da'ahu 'be'a gátho gui hyomhbu.

³⁴ O guím bendumbuihu, o guí εmhbu: “Be'a da zā ga øthu 'bu nixudi.” Pεgue gui tømhbū, 'be nixudi ja gui paħmbū buya 'be'a da zā gui 'yøthū. N'da pa ngu n'da pa i ja 'be'a din ja, bi 'yεn'a ra Jesús.

7

Ra Jesús bi ma hinguí ho ran yqpi

¹ —“Nuna bi 'yøt' yu ts'oqui,” hin gui 'yεmhbu, n'dahma hinga gue'a di ts'εp'ahu a, bi 'yεngähe ra Jesús.

² Pε nu'bu guidi yafu u mi'da ngue guím bεmhbu hønse'ahu xan ho'ahu, pe Oja hin da numanhu'ahu 'bu. Ne 'da'ingu da 'yøt'ahu Oja tengu gá 'yøpahū u gá yafu, bi 'yεna.

³ Hanja bi zā gá nurpahū ra zi häi i o rá dā ni mijā'ihu, ne hin go guí paħmbū i o ra xεcza ni dāhu. In jabu ní nequi ni ts'oquihu.

⁴ Ne ha da zā gui xihmbū ni mijā'ihu: “Mba ga hař'a ra häi o ni dā,” sä gui 'yεmfu, ne go man'da xan ndoho ra xεcza i o ni dāhu.

⁵ εmme guidi yøpahū a guí øthu. Pε nde'bu m'bet'o gan hojū nanguε yu ts'oqui guidi hosehu, jananguε'a da zā gui hyamp'ahu ra häi o rá dā ni mijā'ihu, bi 'yεn'a ra Jesús.

⁶ O guidi unhdū a xan ho'ū yu fo'yo, ndetho da za'ahu. O gue'bu guidi unhdū a di muui u yu ts'adi, ndetho da nem bu häi, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nu'bu ja da t'äp'a Oja di uni

⁷ Ne xø bi 'yεmp'u:

—Dami 'yāfu Oja 'be'a guí homhbu, ne nu'a di 'da'ahu.

⁸ Nguetho nu'a to'o da 'yädi, Oja di un'na bi 'yäpi. Ne nu'a to'o ja a i honi, di und Oja a i honi. Ne nu'a to'o da hyoni da socpa n'da ra goxthi njut'i thoho, Oja da xocpa a, bi 'yεn'a ra Jesús.

⁹⁻¹¹ Pε nu'ahu madague'bu gyé ts'om'bāihu, xinga n'da'ahu guidi unhdū ra do ni t'ahnihu 'bu i ä'ahu ra hme, ne xing ra c'εya guidi unhdū 'bu i ä'ahu ra huā, pe hønt'a xan ho guidi unhdū ni t'ahnihu. Ha maguet'a Oja ma Tahu 'bapu mahεts'i ngue hin di 'da'ahu xan ho 'bu ja a guí äfu, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹² Ne nu'bu guí nde da 'yøt'ahu ran ho ni mijā'ihu, nde'bu gui 'yøpahū ran ho. Gue'a nam bøn'a rán t'εdi ra Moisés ne rám hma yu pøngahya maya'bu, bi 'yεn'a ra Jesús.

N'da ran t'uti nanguε ra goxthi ne yu 'yu

¹³⁻¹⁴ Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Nu'a ní yat'a n'da bu ja ra te mazai, tengu'bu n'da ra goxthi xan ts'it'i, uague n'da ra t'u'yu, ne hinguí ngu yu ja'i i numanhu da thoru. Pε dami hyomhbu gui cuthu bu. Nguetho nu'a ra goxthi xan ndoho ne ra dā'yu ní zix a n'da bu ja ran unbi mazai, ne xan ngu u yu ja'i i numanhu da thoru, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nda'a u yu hyäte pøngahya

15 —Pε gam fāhmbu nangue yu hyāte pōngahyā. Nu'bu i sōm bu guī 'buhmbu, sā ōt'e tengu'bu yu de'yo ngue xun ho, pε nu yu mbui tengu'bu n'da ra zate.

16 Nε da zā guī pāhmbu yu hyāte pōngahyā nangue yān t'ōt'e i ōt'e, tengu tho ho yu za da bā a n'da nangue yān dāt'ā i zupū. Nguetho hin din zupū ja n'da ra za n'da ran dāt'ā 'bu hinga gue'a rá za a.

17 Pε nu ra za xun ho i zuh yān dāt'ā xun ho, nε nguetho ra za hingui ho i zuh yān dāt'ā hingui ho.

18 Nguetho nu'a ra za xun ho hin da zā din zupū yān dāt'ā ngue hingui ho, nε nguetho a ra za hingui ho hin njam'bu da zā din zupū yān dāt'ā xun ho.

19 Nε nu yu za hingui ho u yān dāt'ā, da mba nt'ets'i nε da t'udi.

20 Janangue'a da zā guī pāhmbu u yu hyāte pōngahyā nangue 'be'a da 'yōt'e, bi 'yēn'a ra Jesús.

Nda'a u di manda rá ts'edi Oja

21 Nε xō bi 'yēn'a ra Jesús:

—Nε sā ɛna yā hmujū u 'da, pε hin da yurpū di manda rá ts'edi Oja u. Pε hōnt'u majuani i ōt' rá pāhā ma Ta mahets'i da yurpū u.

22 Nε nu'bu bi zōn ra pa ran juānbi 'bu rán zegui, xun ngu da mbarqui da 'yēngui: “Ma Hmu, nugāhe dá mamhbe a nim hma, nε nangue ni thuhu dá hōmhbe thi yu zīthu, nε nangue ni thuhu xun ngu yun t'ōt'e mixte dá ōthe,” da 'yēngui.

23 Pε nugā ga ɛmp'u: “Njam'bu dá pā ahū. Dami 'uehmbu ua ja ma hmigā, gyū ts'om'bāihū,” ga ɛmbi, bi 'yēn'a ra Jesús.

Hōnt'a go to'o in nde da 'yō a dīm ma, bi 'yēn'a ra Jesús

24 —Pε nu'a to'o i ōh ma nde nε i ōt'a ma pāhāgā, i ōt'e tengu bi 'yōt'a n'da ran 'yohū ngue mí ja rán 'yomfēni nε bi hyō a n'da rá ngu bu ja n'da ra dongu xun juāni.

25 Nε bin ja n'da ra dā'ye, nε ɛmme xun ngu yu dehe bi 'yugui, nε bá ɛh ran dāhi xun ndoho mí nde xti yōt'a ra ngu. Pε him bi yōt'a, nguetho nu'a ra ngu mí hōpū ja ra dongu xun ho.

26 Pε nu'a to'o i ō'a dí ma nε hingui urpa ra güenda a, i ōt'e tengu bi 'yōt'a n'da ran 'yohū ngue ra 'yāmbū, nε bi hyōh rá ngu bu mi ja n'da ra 'bomu.

27 Nε bin ja n'da ra dā'ye ngue bi 'yuh yu dehe, nε ran dāhi xun ndoho, nε bi yōt'a rá ngu. Nε ɛmme nts'utho bin ja buya, bi 'yēn'a ra Jesús.

Nu yu jā'i bi numanho rán xādi ra Jesús

28-29 Nε nu'bu mi gua a bi ma ra Jesús 'bu mí hyurū ja ra nyuni, nu yu jā'i mi huhmbu bu bi hyonya u.

—Haguen ja i xānbi xun ho, nε hinga ngubu i xāngahū ma xānbatehū bu ja ra nijā, bi 'yēn'u yu jā'i.

Nguetho nu'bu mi xānba ra Jesús, bi 'yuti ngue mi ja rá ts'edi xun ho a.

8

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohū mi hēmb ra t'axca'ya

1 Nε nu'bu mi gua a bi man ra Jesús, nε bi gāpū ja ra nyuni buya, nε ɛmme xun ngu yu jā'i mí numanho da dēnthoho mahōn'a.

2 Nε bá ɛ'a n'da ran 'yohū ngue mi hēmb ra t'axca'ya. Bin dānyahmu bu mí 'bāh ra Jesús, nε bi 'yēmbi:

—Gra Hmu, nu'bu ni pāhā, da zā guī 'uec'i ts'u ran u dí hēmbi.

3 Nε nu ra Jesús buya bi uqā rá 'yē bi dādi nε bi 'yēmbi:

—I jagä ra pähä ngue 'bex da zä i. Dami yäni.

Nε nu'bu mí 'yεmbi, 'bexgue bi yän'a ran 'yohu.

⁴ Nε nu ra Jesús buya bi hεcpa a ran 'yohu njon da xifi to'o a bi japi bi yäni, nε bi 'yεmbi:

—Ní mba bu 'buh yu mbäjä da nu i ngue ya bi yän i, nε gui un'na n'da ra 'bøts'e tengu i man yän t'εdi ra Moisés, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nε ja bi thopu ra hnini Capernaum buya.

Ra Jesús bi hocpa rá 'yεhe n'da ra hmudofui

⁵ Nε nu'bu mí zøm bu ra hnini Capernaum a ra Jesús, 'bex bá ε a n'da ra hmudofui ra mengu bu Roma, nε bin c'at'ui nε bi 'yäp ra mate,

⁶ bi 'yεmbi:

—Nu'i grá Hmu, nu n'da ma 'yεhe i 'bem bu ja ma ngu, i ts'a rá jä'i, hingui sä di 'yäni, εmme xun 'doni, bi 'yεmbi.

⁷ Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Ga mba bu ga hoqui.

⁸⁻⁹ Pε nu ra hmudofui buya bi 'yεmbi:

—Hingui jatho gui mba bu ja ma ngu, grá Hmu, nugä hin dí sεcä tengu e nε hin drá judiögä. Pε dí pädi ngue i ja ni ts'edi zεhe, ngue nu'bu guim ma da yäni, nε 'bexgue da yäni, bi 'yεna. Tengu thohogä bin 'dac'i ts'u man t'εdi, nε nu'bu i ja 'be'a dí xi u ma dofui nε'u ma 'yεhe, 'bexgue 'dahmantho in ja. Nε ngutho i, da zä guim mantho ua nε 'bexgue da yäm buya, bi 'yεn'a ra hmudofui.

¹⁰ Nu'bu mí 'yøh ra Jesús 'be'a bi man a ra hmudofui, bi hyonya thoho nε bi xi u min 'yohu:

—Majuäni dí xi ahü, njäm'bu xtá tñgä n'da ma menguhü yu jä'i israel dyu judiøh ngue xtäm bädi i ja ma ts'edi xun ho tengu na ran 'yohu, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹¹ Guim bεmhbu a dí xi ahü, xun ngu yu jä'i ngue gätho na ndoho ra ximhäi, ngue him ma mijudiøh, da 'yεc'yεigui nε da yεrpü di manda rá ts'edi Ojä, 'darbu dim 'bühmbu ma ngärpa bombøtahü ra Abraham, nε ra Isaac nε ra Jacob.

¹² Pε xun ngu ma mijudiøh ngue yän sähu xtän yεrpü, pε man'da go da t'εnrü ja ra 'bexui u, nε din zom bu nε din guxpü yü ts'i, bi t'εmp'ü yu jä'i 'bu mí 'yεn'a ra Jesús.

¹³ Nε nubuya bi t'εmp'a ra hmudofui:

—Ní mba ni ngu, ya bin ja a gám ma nguetho gá 'yεc'yεi i ja ma ts'edi, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nε 'bexgue bi yän a rá 'yεhe buya.

Ra Jesús bi hocpa rá suto ra Pedro

¹⁴ Nε nu'bu mí mbenc'a ra hmudofui buya, xø bi tho a ra Jesús, bi zøm bu rá ngu ra Pedro. Nε bi nu 'bem bu rá oi a rá suto ra Pedro, mi hεmb ra pa.

¹⁵ Nε nu ra Jesús buya bi bεndba rá 'yε, nε 'bex bi bøn a ra pa mi hεmbi. Nε bi ndanc'a ra xisu buya, bi hyonba ra hme a ra Jesús nε u mín 'yohu, nguetho ya bi yän'a ra xisu buya.

Xun ngu yu hyεnni bi hoc'a ra Jesús

¹⁶ Nε nu'bu mín xui buya xun ngu yu jä'i bá ts'i bu mí 'buh ra Jesús ngue min 'yohu yu zïthu. Nε hønt'a n'dare bi man ra Jesús, 'bexgue gätho bi hyøn a thi u yu zïthu, nε bi hoc'ü yu hyεnni.

17 Gátho bin ja 'be'a bi man a ra pøngahya Isaiás maya'bu ngue din ja 'bu mi 'yena: “Da du zehé 'be'a gátho xun heí dín nuh, ne da nuse 'be'a gá man u dí hemfu,” bi 'yén'a ra Isaiás 'bu maya'bu.

Yoho yan 'yohu éna da den'na ra Jesús

18 Ne nu'bu mín nu ra Jesús ngue émmé xun ngu yu ja'i mi 'bäru, bi 'yemp'u yá xädi:

—Masque xun ho 'bu ga thohmbu 'danguadi ra dædehe, bi 'yena.

19 Ne nu n'da ra xänbate nija bi 'yembi:

—Xänbate i, dín nde ga ten'ni i hønbu go haru gui mba, bi 'yemp'a ra Jesús.

20 Ne bi dā a ra Jesús ne bi 'yembi:

—Pe nu yu haho i ja yá ngu ne yu doja i ja haru da 'yoi. Pe nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, hin'yu ma ngungä ua, bi 'yemthoho ra Jesús.

21 Ne xø bi 'yén'a man'da ra ja'i mín 'yohu büya:

—Ma Hmu, dami tøcpi ts'u, 'be ga äcä ts'u ma ta ne ga ten'na büya, bi 'yembi.

22 Bi dā'a ra Jesús, bi 'yembi:

—Tenga maha, nu'x xun du da 'yā u 'büru, tengu'bu ne u xun du u, bi 'yena.

Ra Jesús bi säyaba ran dahi ne ra t'øthe

23 Ne nu'bu mi gua'a man ra Jesús büya, 'bex bi hyu bu ja ra mbosa ne bi mbähä yá xädi, dí mba bu 'danguadi ra dædehe.

24 Ne bi mbu'a n'da ran dahi ts'edi bi 'yén ra dehe, ne émmé di thoni yu t'øthe, bi dons i ts'u ra dehe a ra mbosa. Pe nu ra Jesús mí äha, him bi 'yärpa ra güenda 'be'a midí ja ra dehe.

25 Ne bi 'yā u yá xädi ne bi 'yembi:

—Gra Hmu, dami nuhu, guin yänje, nguetho ya in nde ga tonthu mbo ra dehe, bi 'yembi.

26 Ne nu ra Jesús bi dādi:

—Hanja, ha émmé zi ts'utho gui éc'yéigahu ngue i ja ma ts'edi, ne guin suhu.

Ne nubüya bi ndanc'a ra Jesús ne bi xi a ran dahi ngue din he ne ra dehe, ne 'bexgue bin he büya.

27 Ne nu'u yan 'yohu büya bi hyonya thoho 'be'a bi 'yøt'a ra Jesús.

—'Be'a di 'yét'ui na ran 'yohu, nguetho ne ran dahi i ø'a i xifi, ne ra dehe i ø'a i xifi, bin 'yémzéhé u.

Ra Jesús bi hoc'i yoho yan 'yohu min 'yohu yu zithu

28 Ne nubüya bi zøm bu 'danguadi ra dædehe büya, ngueru ra xequi Gadara. Ne 'bex bá éru yoho yan 'yohu ngue mín 'yohu yu zithu, ne mán ts'utho u, tengutho u yu zate. Mí 'büru ja yan 'yägüi u, janangue'a nu yu ja'i i su da thopu hänbu ja ran 'yägüi. Ne 'bex bá é'u yan 'yohu bin c'athu a ra Jesús, ne bi mbafi:

29 —'Be'a gní 'yécua gra Jesús, rá Ts'unt'u i Ojä. Ha cpi 'yéhé gui ängahe, ne hinga na søn ra pa gui ängahe, bi 'yén yu zithu mín 'yohu u yan 'yohu.

30 Ne hinga yatho bu mi 'bu i 'da yu ts'udi.

31 Ne nu'u yu zithu büya bi 'yemp'a ra Jesús:

—Nu'bu guin nde gui hyønje thi, dami 'daje ran t'édi ga cæthe nu 'yo yu ts'udi, bi 'yén'u:

32 —Ni mbähä, dami cæthu nu, bi 'yén'a ra Jesús.

Ne nu yu zithu büya bi bøm bu ja rá mbu i yan 'yohu, ne 'bexgue bi yäru 'bu yu ts'udi. Ne nu yu ts'udi büya bin tihí ne bi gäru ja ra nguani, him bi zä bin säya, nin uém bu ja ra dehe, bim 'beru.

³³ Nε nu'η mi fä η yη ts'edi bηya, 'bexgue bi mba n'dihi bη ja ra hnini, nε nu'bh mi zom bη, bi mam bηya ngue 'be'a bin ja nanguε η yηη 'yohη min 'yohη yη zīthu, nε nanguε η yη ts'edi.

³⁴ Nε bá ģh yη mεngu bη ra hnini bηya, bi zopη 'bāh ra Jesús, nε nts'edi bi 'yāp ra mate ngue da mbengui, nguetho him bi numanho 'be'a bi 'yot'a.

9

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohη xī ts'a rá ja'i

¹ Nε nu ra Jesús bηya, xō bá hu mahon'a ra mbosa, bá peng bη 'danguadi ra dadehe. Bi zom bη ra hnini mi 'bηi.

² Nε bá thunba bη man'da ra hyenni mahon'a, ngue n'da ran 'yohη bá 'yox ra 'beza nguetho midī ts'a rá ja'i. Nε 'bexgue mī pā a ra Jesús mī εc'yei η ngue i jase rá ts'edi, jananguε'a bi 'yεmp'a ra hyenni:

—O te guím bēni n'yō, nguetho ya dá pun'na ni ts'oqui, bi 'yēn'a ra Jesús.

³ Nε nu'η 'da yη xānbate niĵā bηya, nu'bh mi 'yōde 'be'a bi man ra Jesús, 'bex bi bēn η:

—Nuna ran 'yohη hingui ho i ot' na, ha hinga hont'a Oĵā sā di punba n'da, mī εnse η.

⁴ Pε nu ra Jesús 'bex bi bādi 'be'a mim bēn'η yη xānbate niĵā, nε bi 'yεmp'η:

—Hingui ho guím bεmhbbη mbo ni mbaiη, ngue guí εmhbbη hingui ho 'be'a dá ot'ā, bi 'yēna.

⁵⁻⁶ Ha guím bεmhbbη nte ní mbatho dá xicā ran 'yohη, ngue rá ts'oqui ya dá punbi. Ha guím bεmhbbη man'da xquī pāhbbη i ja ma ts'edi 'bη ga xifi da ndants'i, din 'yo. Pε nuya ga ut'ahη ngue i ja man t'ēdigā ua ja ra hāi ga punba yú ts'oqui yη ja'i, nugā ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi, bi 'yεmp'η.

Nε xō bi 'yεmp'a ran 'yohη i ts'a rá ja'i bηya:

—Dami ndants'i, cāx ni fīdi, ní mba ni ngu, bi 'yεmbi.

⁷ 'Bex bi ndanc'a ran 'yohη mi ts'a rá ja'i, bi mba rá ngu.

⁸ Nε nu'bh mīn nu yη ja'i 'be'a bi 'yot'a ra Jesús, bin su nε bi 'yεspa Oĵā nanguε a n'da ra ja'i bin t'un'na ran t'ēdi ngue di punba yú ts'oqui yη ja'i.

Ra Mateo bi den'na ra Jesús

⁹ Nε nu'bh mi bōm bη ra Jesús, bi thopη mi hucā bη dí hācā ra renta, drá hyācāhāigā ngue drá Mateo, nε bi 'yēngui:

—Dami tengui.

Nε nubηya dá ndangui nε dá tenni.

¹⁰ Nε nubηya 'darbη dán sihmegāhe ra Jesús yú xādigāhe a ya. Nε bi zom bη xηn ngu yη ziyate hyācāhāi nε yη ts'om'bāi, 'darbη dá huhmbe bη dán sihmēhe.

¹¹ Nε nu yη fariseo bηya, ngue im bēni hōnse xηn ho, 'bη mi nu 'be'a bi 'yot'a ra Jesús, bi 'yāngāhe ngue yú xādigāhe bηya:

—Hanĵa in jābη ni xānbateη 'darbη i sihmehη yη ziyate hyācāhāi nε yη ts'om'bāi, bi 'yēn'η.

¹² Nu'bh mī 'yot'a ra Jesús 'be'a bi man η, bi 'yεmp'η:

—Hingui honi to'o da mbāx η im bēnse xηn zaqui tengu aη, pε hont'η i pāse xηm bōca i honi to'o da mbāx η tengu ya i nde da dengui, bi 'yεmp'η.

¹³ Ní mbāhā bán xāhbbη bη ja ni sōcuāη 'be'a nam bōn'a rām hma Oĵā ngue i ēna: “Pε nugā man'da dí numanho 'bη guī 'yōthη ran huεcate xinda gue η yη 'bōts'e guidī 'dajη,” i ēn Oĵā, i εm bη ja yú sōcuā Oĵā, bi 'yēn'a ra Jesús. Nε nugā

him bá ɛcä gan zon'du im bɛnse xun ho, pɛ bá ɛcä gan zon'du i paɗi hingui ho, janangue da zä di päh yün 'yomfɛni, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi 'yɛmp'u yu fariseo.

Ra Jesús bi ma nda'a ní pa da 'ye't' yün sihme yú xädi

14 Nɛ n'da ra pa buya bi zom bu 'buh ra Jesús yú xädi ra Xuua Nxixya, nɛ bi 'yänni:

—Hanja dí ɛ't'ähe man ts'ihme, nɛ yu fariseo, pɛ nu ni xädi hingui ɛ't' yün ts'ihme u, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

15 Ra Jesús bi man'a n'da ran t'uti 'bu mi ɗädi, bi 'yɛmbi:

—Pɛ nu'u i 'buɾu ja ran thati hin da du yú mbui, nguetho 'buɾu a ran 'yohu din thati. Pɛ da zon ra ora da ts'ispa a ran 'yohu, nɛ ja da 'ye't' yün ts'ihme buya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

16 Pɛ nu'a din xä u ma xädigä hin da bomanho 'bu ne'a ram hma maya'bu da den ya, bi 'yɛna. Tengutho'bu n'da ra 'ya'bø't'e 'bu dí 'bø't'a ra 'bø't'e ma'da'yo, hin da bomanho, nɛ nu'a ra 'bø't'e ma'da'yo di ts'on a ra 'ya'bø't'e.

17 Nɛ tengutho i øt' yu ja' i 'bu da xit' ra gui'uva ma'da'yo bu ja ra 'yambot'asɛi, da fø'a nɛ dim fäni. Janangue i xit'a ra gui'uva ma'da'yo bu ja ra mbot'asɛi ma'da'yo, nɛ hin da føgue nɛ hin dim fäni, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi 'yɛmp'u yú xädi ra Xuua.

Ra Jesús bi xoxa n'da ra hmute xí du, nɛ bi hoc'a n'da ra xisu mi hɛmb ram baji

18 Nɛ nu'bu mí yahu u, 'bexgue bi zom bu n'da ra ngurpi bu ja ra nija, nɛ bin ɗanyahmu bu mí 'bäh ra Jesús nɛ bi 'yɛmbi:

—Bi du n'da ma t'ixu, 'yørqui ts'u ra mate ga mbe gui cäx ni 'ye, nɛ da ɗambɛni.

19 'Bex bi mba a ra Jesús, bi den'na bi du rá t'uhni. Nɛ gätho dá mbäcähe dyu xädigähe.

20 Nɛ nu'bu má mbähmbe bu 'yu, hin da ná sømhbe bu ja rá ngu a ra ngurpi, bi zue n'da ra xisu ngue ná 'dɛ'mayo nɛya min 'youi ra mbaji. Bi hyän bu rá xutha ra Jesús nɛ bi ɗärpa rá nyäni rá pahni.

21 Nguetho mí ɛnɛ ra xisu: “Go høntho ga thärpa rá pahni, ya da yangui.”

22 Nɛ nu'bu mí ɗärpa rá pahni ra Jesús a ra xisu, 'bex bi nyɛ a ra Jesús, bi nu a ra xisu nɛ bi 'yɛmbi:

—Damin johya gra xisu, ya bi yan i nguetho gá 'yɛc'yɛi i ja ma ts'edi, bi 'yɛmbi. 'Bexgue gue'a ra ora bi yan'a ra xisu buya.

23 Nɛ bi tho a ra Jesús buya, dá søngähe bu rá ngun'a ra ngurpi, nɛ mí 'buɾu yu mbe'bida nɛ xun ngu yu ja' i mi 'buɾu ngue mí ɛna xtá 'yäh ra hmute xí du.

24 Nɛ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Dami pømhbu thi, nguetho nuna ra hmute him bi du, nɛ i aɗho, bi 'yɛmbi. Pɛ bin thetho u yu ja' i 'bu mi 'yø a bi xifi, nguetho mi pa u ya xí du ra hmute.

25 Nɛ nu'bu mí bøn'u yu ja' i buya, bi thopu mbo mi 'ben a ra hmute ra Jesús, nɛ bi bendba rá 'ye 'bex bi ndanc'a n'dihi ra hmute.

26 Nɛ gätho na ndoho ra xɛqui bu bi 'yø u yu ja' i 'be'a bin ja.

Yoho yu xädä bi hoc'a ra Jesús

27 Nɛ bi bøm bu rá ngu ra ngurpi a ra Jesús. Nɛ bi denni yoho yu xädä, nɛ i mba't' bu ní mba:

—Dami huɛgä'be, gram bom'beto i ra David, bi 'yɛmbi.

28 Nɛ bi zom bu ja ra ngu a ra Jesús, bi den'ndu yu xädä. Nu ra Jesús bi 'yänni:

—Ha gui ɛc'yɛiui i ja ma ts'edigä ngue ga xoc'a ni ɗäui, bi 'yɛn a ra Jesús.

—Dí ɛc'yɛi'be ngue i ja ni ts'edi, gra Hmu, bi 'yɛn u yu xädä.

29 Nu ra Jesús buya bi ɗärpa yú dá nɛ bi 'yɛmbi:

—Din ja tengu a gá 'yɛc'yɛiui, bi 'yɛmbi.

³⁰ Nɛ 'bɛx bi xo ʉ yá dá. Nɛ nu ra Jesús bɔya bi hɛcpa ʉ yʉn 'yohʉ, bi 'yɛmbi:

—Njon gui xihmi 'bɛ'a dá ɔt'au.

³¹ Pɛ hɔntho bi bɔm bʉ yʉ xádá, 'bɛx bi xih yʉ jǎ'i 'bɛ'a bi 'yɔrpa ra Jesús.

Ra Jesús bi xocpa rá nde n'da ra gore

³² Nu 'bʉ mi bɔn ʉ yʉ xádá, xɔ bá ts'inba man'da ran 'yohʉ a ra Jesús. Midí goreba n'da ra zǐthu min 'youi.

³³ Nu ra Jesús bɔya bi hyɔnba thi ra zǐthu min 'youi a ra gore, 'bɛx bi nyá a bɔya. Nu yʉ jǎ'i bɔya bi hyɔnya thoho 'bʉ mi nu a bin ja, nɛ bi 'yɛna:

—Hinjam'bʉ xtá nuhʉ ua ja ma háihʉ ra Israel tengu dí nuhʉ ya, bi 'yɛn ʉ.

³⁴ Pɛ nu ʉ yʉ fariseo sá i ɛna:

—Nuna ran 'yohʉ i hɔn a thi yʉ zǐthu nangué rán t'ɛdi bi un'na rá hmu yʉ zǐthu, sá i ɛn ʉ.

Bi huɛc yʉ jǎ'i ra Jesús

³⁵ Nɛ nu ra Jesús nzǎi mi pa bʉ ja yʉ hnini nɛ min xánbate bʉ ja yʉ nijǎ, nɛ mim mam bʉ ran ho ma'da'yo ngue 'bɛpʉ ní manda rá ts'edi Ojǎ. Nɛ midí hoqui hɔnt'a go man ʉ mi hɛmb yʉ jǎ'i.

³⁶ Nɛ bi huɛc'ʉ yʉ jǎ'i a ra Jesús nguetho mi 'bʉi tengu'bʉ yʉ dɛ'yo 'bʉ njon midí jamansu, i 'yodumbʉi thoho.

³⁷⁻³⁸ Nɛ bi 'yɛngáhe ngue yá xádigáhe:

—Majuǎni dí xi ahʉ, xʉn ngu yʉ jǎ'i i 'bʉi ngue di dǎp rá mbʉi Ojǎ 'bʉ 'bo'o da xifi nangué da, pɛ hingui ngu i 'bʉi ngue da xifi. Nde'bʉ gui 'yáfu Ojǎ dí un ra 'bɛfi mi'da da mbáx'a rá 'bɛfi. Tengubʉ i ja n'da ra huáhi xʉ 'yot'i, nɛ hingui ngu yʉ mbɛfi, nɛ da 'yǎp'a ra mɛhuáhi mi'da yʉ mbɛfi 'dahma da xoc'a n'dihi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

10

Nu ra Jesús bi zǎnni 'dɛ'mayoho yʉ xádi

¹ Nɛ nu ra Jesús bɔya bi zǎngahe dí 'dɛ'mayoho gáhe yʉ xádigáhe, nɛ bi 'daje rán t'ɛdi ga hɔmhbe thi yʉ zǐthu nɛ ga hoje 'bɛ'a gá nín ʉ i hɛmb yʉ jǎ'i.

² Nɛ nugáhe 'dɛ'mayoho bi zǎngahe, m'bet'o ra Simón, gue'a ra Pedro, nɛ'a ra Andrés rán 'yohʉ a ra Pedro. Nɛ ra Jacobo nɛ a ra Xuua rán 'yohʉ a ra Jacobo, ngue gátho yoho yá ts'unt'ʉ ra Zebedeo ʉ.

³ Nɛ ra Felipe, nɛ ra Bartolomé, nɛ ra Tomás, nɛcá dra Mateogá ngue min hǎchahígá, nɛ ra Jacobo rá ts'unt'ʉ ra Alfeo, nɛ ra Lebeo ngue gue'a rá thuhu ra Tadeo;

⁴ Nɛ ra Simón t'ɛmbi ra cananista; nɛ ra Judas Iscariote, gue'a xí dá a ra Jesús. Nɛ guecáhe 'dɛ'mayoho bi huangáhe ra Jesús.

Bi mbɛn'dʉ yʉ xádi da mamp'a rá m hma

⁵ Nɛ nu 'bʉ mí zǎngahe dí 'dɛ'ma yohogáhe bi 'yɛnje:

—Nuya hin gui mbähä bʉ i 'bʉ ʉ him ma mijudíohʉ, dyʉ israelhʉ. Xínga guerpʉ ra xɛqui Samaria gui mbähä.

⁶ Pɛ nuya gui mbähä bʉ 'bʉ ʉ ma mɛnguhʉ yʉ israel. Nu'ʉ i 'bʉi tengu yʉ dɛ'yo bi 'bɛh ra 'yu in nde xtán donspʉ ja ran dǎte.

⁷ Nɛ nubʉ harpʉ gui mbähä gui 'yɛmfʉ: “Damin umhbʉ ya ngue dí manda ahʉ rá ts'edi Ojǎ,” bi 'yɛngáhe ra Jesús.

⁸ Gui hojʉ ʉ i hɛmp'a ra t'axca'ya, nɛ hɔnt'a go man ʉ i hɛmb yʉ jǎ'i, nɛ gui xoxhʉ ʉ xɔn du, nɛ gui hyɔmhbe thi yʉ zǐthu in 'yohʉ 'da yʉ jǎ'i. Nɛ nu 'bʉ

gui 'yøth_u _u, hin gui 'yäh nin zäbih_u, nguetho hin dá pä ah_u a ma ts'edigä, bi 'yëngähe ra Jesús.

⁹ N_e hin te ma mbeti gui hyäxh_u 'b_u gá mbähä, bi 'yëngähe.

¹⁰ N_e xín ni tu'dözä gui tuxh_u, n_e hønt'a ni he gui heh_u n_e hønt'a ni thixfani gui 'yüth_u, n_e hin'yü 'b_e'a gui hyäxh_u, nguetho nub_u gui sømh_u i ja nin t'ëdi ngue da zimanho ah_u.

¹¹ N_e nu'b_u gá sømh_u b_u ja yá hnini ma mi israelh_u gui 'yänhd_u hap_u 'b_u a n'da ran 'yoh_u ngue ra hocjä'i n_e nu'a gätho y_u jä'i i numansu a. N_e guerp_u gam 'b_uhm_u b_u, jague'b_u gui thohmb_u b_u man'da ra hnini mahø'n'a, bi 'yëngähe ra Jesús.

¹² Nu'b_u gá sømh_u b_u ja rá ngu, gui zenguah_u, gui 'yäfu rán japi Ojä nangu'e'a.

¹³ N_e nu'b_u rán säui a da 'yøt'ah_u _u y_u mengu b_u hap_u gui sømh_u, Ojä di un rán japi gá 'yäfu b_uya. P_e nu'b_u hin'na, tengutho 'b_u nte gamí 'yäfu.

¹⁴ N_e nub_u hap_u gui sømh_u, nu'b_u hin da zimanho ah_u n_e hingui nde da 'yømanho a guí xihmb_u, dami pømh_u b_u n_e gui huaj_u y_u bøhäi ni guah_u. Nu'a nam bøn'a gui sohmb_u b_u.

¹⁵ N_e majuani dí xi ah_u, nu y_u mengu b_u i ja n'da ra hnini hin da zimanho ah_u, p_e nu'b_u bin ja ra pa ran juanbi, man'da ëmme x_un _u tho da nu, xinda gue'ü mí 'b_up_u maya'b_u b_u ja ra hnini Sodoma n_e ra hnini Gomorra, bi 'yënje a ra Jesús.

Y_un _unbi da nu y_u xädi ra Jesús

¹⁶ N_e xø bi 'yëna:

—Nuya høn_u go hap_u ga p_en'nah_u, ëmme di an'nah_u _u 'b_up_u, tenguthoho y_u zate di unba y_u d_e'yo. Damim fähmb_u tengu y_u c'ëya n_e gui 'yøth_u tengu øt' y_u t'az_u, hønt'a ran ho gui 'yøth_u.

¹⁷ N_e gam fähmb_u, nguetho nu y_u jä'i di dá ah_u b_u 'b_uh y_u ngarp_u b_u ja y_u nijä, n_e da mbep'ah_u.

¹⁸ N_e da zix'ah_u b_u 'b_uh y_u z_e'mi n_e y_u ts'ut'abi, nguetho guí ëc'y_eigah_u, p_e hinga ndetho da zix ah_u b_u. Nguetho nu'b_u da zix ah_u b_u, da zä gui xihmb_u y_u z_e'mi n_e y_u ts'ut'abi nangu'e ma thuhugä, n'dahma n_e _u y_u judio n_e _u i thände y_u ojä z_ehe da 'yøde nanguecä.

¹⁹ N_e nu'b_u da ts'ix ah_u b_u 'b_uh y_u ts'ut'abi, o guí hädumb_uih_u 'b_e'a guim mamhb_u o gue'b_u da zä gan yäx_u uague hin'na, nguetho Ojä di 'da ah_u ran 'yomfëni 'b_e'a gui mamhb_u 'b_u bi mba ma juan'ni ah_u.

²⁰ Nguetho hinga gues_e ah_u gan yäx_u 'b_u bi mba ma juan'ni ah_u, p_e gue'a rá Hogandähi Ojä ma Tah_u din yä, bi 'yëngähe ra Jesús.

²¹ N_e dim 'b_u i 'da di däse yän 'yoh_u da mba ntho. N_e nu'ü 'da di däse y_u ts'unt'ü b_u 'b_uh ra z_e'mi da tho. N_e dim 'b_u i 'da y_u ts'unt'ü di yäp z_ehe y_u ta ngue da tho. N_e din jab_u da t'ørpa _u i ëc'y_eigui, bi 'yë'n'a ra Jesús.

²² N_e gätho na ndoho ra ximhäi da ts'an ah_u nangu'e guí tengah_u, p_e nu'b_u gui hyäth_u gue'b_u go ran z_egui, gui täha gan yämhb_u b_uya, bi 'yë'n'a ra Jesús.

²³ N_e nu'b_u n'da ra hnini di 'c'ah_u, dami 'dahmb_u b_u, n_e gui mbähä b_u man'da ra hnini b_uya. N_e majuani dí xi ah_u, hin gní täth_u gätho y_u hnini Israel gui xihmb_u rám hma Ojä n_e gui 'dahmb_u, 'b_u bá pengä.

²⁴⁻²⁵ N_e tengu thoho n'da ra xädi hin da t'ëmbi x_un ho 'b_u him bi t'ëmbi x_un ho rá xänbate; n_e hin da hnumanho n'da ra 'yëhe 'b_u him bi hnumanho rá hmu. N_e din jab_u da 'yøt'ah_u, hin da numanho ah_u y_u jä'i, tengu thohogui him bi hnumanhogui, n_e i t'ëngui drá zithu, bi 'yë'n'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hont'a Ojã da ts'u

26 —Janangue'a hin gui suhã 'be'a da 'yot'ahũ yũ ja'i, guehma gui mamhbũ a dí xi ahũ. Hin gui cõmhbũ a.

27 Nu'a dí xi ahũ ua njonguin nu, dami mamhbũ bũ 'bũh yũ ja'i, nẽ nu'a dí xi ahũ njongui õde, dami mbahmbũ bũ ja yũ hnini, da t'õpũ 'be'a gãtho dá xi ahũ ya, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

28 Nẽ o gui suhũ ẽ in nde da hyo ahũ, hin'yũ yũ ts'edi ne'a ni mbũihũ di juat'ahũ. Man'da xũn ho 'bũ gui suhũ a Ojã, nẽ hont'a i sã di un'na ni ja'ihũ nẽ ni mbũihũ bũ ja ran unbi mazã, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

29-31 Janangue 'yo gui hãdumbũihũ, guim bẽmhbũ yũ doja i 'bã bũ ja yũ tã, hingui ngu di muui, pẽ nu'ũ xinga n'da da du 'bũ hin rá pãhã Ojã da du. Janangue'a guim bẽmhbũ, hin'yũ 'be'a din ja ahũ 'bũ hin rá pãhã Ojã din ja. Nguetho man'da di mu ahũ bũ na nu Ojã xinda gue ẽ yũ doja, nẽ i pãdi gãtho nangue ahũ. Janangue'a hin gan suhũ, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

Da ma to'o ten ra Jesús

32 —Nẽ gãtho to'o da mam bũ 'bũh yũ ja'i ngue i tengã, necã gam ma bũ 'bũh ma Ta nubũ mahẽts'i nangue ẽ.

33 Pẽ nu'a to'o din cõm bũ i 'bũh yũ ja'i nanguecã, necã xin ga cõm bũ bí 'bũh ma Ta bũ mahẽts'i, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

Ra Jesús bi ma da ts'ũũ to'o da ãenni

34 —Nẽ hin guim bẽmhbũ ngue bá ẽcã da zeh yũ sũ, pẽ man'da din ja yũ sũ nanguecã.

35-36 Nu yũ 'yẽc'yẽi da ts'ũpũ ja rá nguse, nu'bũ hing yũ 'yẽc'yẽi 'bũpũ. Nu yũn 'yohũ din sũhmbũ yũ ta, nẽ nu yũ xisu bũya din sũhmbũ yũ mbe nẽ ẽ yũ cã, nangue ẽ hingui ẽc'yẽigui, bi 'yẽna.

37 Pẽ nu'bũ n'da ra ja'i man'da im bẽn'a rá ta nẽ rá mbe xinda guecã, hin ga ẽmbi ngue rá hmugui. Nẽ nu'bũ n'da ra ja'i man'da im bẽn'a rá ts'unt'ũ nẽ rá t'ĩxu xinda guecã, ngutho ẽ hin da zã ga ẽmbi ngue rá hmugui, bi 'yẽn'a ra Jesús.

38 Pẽ nu'bũ 'bo'o ẽna i tengui nẽ hingui hãt' yũn unbi da t'õrpe, necã xin ga ẽmbi rá hmugui.

39 Nẽ nu'a to'o da zu da thãcpa rá te nanguecã, da mba ma unbi bũ ja ran ãte rá te a, pẽ nu to'o hin da zu da thãcpa rá te nanguecã, hin da mba ma unbi bũ ja ran ãte a, bi 'yẽngãhe ra Jesús.

Ra Jesús i man yũn t'unni

40 Nẽ xõ bi 'yẽn'a ra Jesús:

—Nu'a to'o da zimanho ahũ, necã xin bi zimanhogui, ne'a bá pẽngã xim bi zimanho a.

41 Nẽ nu'a to'o da zimanho n'da rá põngahyã Ojã nangue a ra 'bẽfi i õt'e, 'da'angu ran ho din t'unui a ra põngahyã. Nẽ nu'bũ 'bo'o da zimanho n'da ra hocjã'i nangue a ran hocjã'i i õt'e, 'da'angu ran ho din t'unui a.

42 Nẽ nu'bũ n'da ra ja'i i ja 'be'a di un'na n'da ma xãdigã ngue'a i tengui, madague'bũ hont'i ts'ũ ra dehe di unni, pẽ nẽ a i ja 'be'a din t'unni ngue man'da xũn ho, bi 'yẽn'a ra Jesús.

11

Ra Xuua Nxixyã bi manda dí ãnni to'o a ra Jesús

¹ Nu'bu mi gua a man ra Jesús buya, bi mbengähe dí 'de'mayohogähe. Ne n'danni bi mbase ra Jesús buya. Bi mba bin xänbate bu mi'da yu hnini bu ra häi Galilea.

² Ne mi ofädi ra Xuua Nxixya, ne bi sifi 'be'a gätho bi 'yot'a ra Cristo, janangue'a bi mben'ndu yoho yu xädi a ra Xuua. Ne nu'bu mi zom bu 'buh ra Jesús,

³ bi 'yänni:

—Ha gue'e gra Cristo, gra Thahni i Oja, ngue mi hma ba xhe, uague ga thoqui ga tømhbü, bi 'yæn'u yu xädi ra Xuua.

⁴⁻⁵ Nu ra Jesús buya bi 'yemp'u yu xädi ra Xuua:

—Ni mbe bu, gui xihmi a ra Xuua 'be'a gätho gui øhmi, bi 'yembi. Dami xihmi 'be'a guin nuui, ngue nu yu xädä bin zø yu dä ya, ne'u yu dogua i 'yo, ne'u mi hemb ra t'axca'ya ya bi yan u, ne'u yu gogu ya i ønhahya ya, ne'u 'da xøn du i pa nsots'i, ne yu hyoya i si a ram hma ngue 'beru dim pø u.

⁶ Majapü to'o hin di u't' yu mbui nanguecä, bi 'yæn'a ra Jesús 'bu mi 'yemp'u yu xädi ra Xuua.

⁷ Ne nu'bu mi mbenc'u yu xädi ra Xuua, nu ra Jesús bi xih yu ja'i 'be'a øt' ra Xuua, ne bi 'yembi:

—'Be'a gui mbähä guin nuhu bu ja ra dapo 'bu mi 'beru ra Xuua. Ha gä mbähä gbä nuhu n'da tengu ra xithi i en ran dahi.

⁸ Uague gä mbähä gbä nuhu n'da ran 'yohu mahotho rá he mí he. Pe gui pahmbu to'o mahotho yu he i 'beru ja yu ngunts'ut'abi u.

⁹ Uague gä mbähä gbä nuhu n'da rá pøngahya Oja. Majuani ngue gán nuhu n'da rá pøngahya Oja, ne nu'a, man'da xun hets'i rá ts'edi a xinda gue'u gä mi'da yu pøngahya.

¹⁰ Nguetho gue'a ra Xuua a mí hmam bu ja rám hman Oja maya'bu 'bu mí 'yena:

M'bet'o ga pehna n'da ran 'yohu ngue mam 'behni da xih yu ja'i ngue da døp'e'e xun ho, bi 'yæn Oja, bi 'yæn'a ra Jesús.

¹¹ Majuani dí xi ahu, njon mí 'buh man'da ran 'yohu man'da xun hets'i nangue a rá 'befi bin t'unni xinda gue a ra Xuua. Pe hont'a go to'o din uni ngue di manda rá ts'edi Oja, madague'a hingui hets'i rá 'befi din t'unni, pe man'da xtän hets'i bu dí nequi, xinda gueru ni nequi a ra Xuua ya, bi 'yena.

¹² Asta gue'bu mi damp' rá 'befi ra Xuua ne guehya, i honi da yarpu di manda rá ts'edi Oja yu ja'i. Ne nu'u i humberi i honi, da daha da yarpu, bi 'yæn'a ra Jesús.

¹³ Ne gue'a bi man u yu pøngahya maya'bu u bin ja, ne mí em bu ja yan t'edi Oja, ne gue'u mí man u 'bu hín nim 'buh ra Xuua.

¹⁴ Ne nu'bu gui x'yei a dí xi ahu, gui pahmbu ngue tengu'bu da gue a ra Elías a ra Xuua, ngue gue'a ra Elías gui tømhbü ngue mí 'buh maya'bu.

¹⁵ Ne nu'bu 'bo'o i ja rá zagu di jamansu a dí m mangä ya, bi 'yæn'a ra Jesús.

¹⁶ Ga xi ahu 'be'a gui øthu ya, ngue nte gui yarpu ra güenda. Gui øthu tengu i øt' yu t'ahni 'bu in eni. Din suse u, ne i xih yu mit'ahnihu:

¹⁷ “Dá pixt' mam 'bixt' i pe hin gá 'yarpu ra güenda, ne hin gán nehmbu,” i en'u 'da. “Pe nugähe dá pe'be n'da ra 'bei ngue tengu'bu xøn du n'da, pe nte gá bembu ne hin gán zombu,” i en'u mi'da yu t'ahni.

¹⁸ Ne ngutho gui øthu, hin gá 'yarpu ra güenda a ra Xuua, ngue him mi ho yan sihme ne him bi zi ra vino, pe gá 'yemdahu in 'youi ra zithu.

19 Pɛ nugä, dán ja'igä ua ja ra ximhäi, xən ho man ts'ihmɛ 'bɪ n'dandj ne ma ts'ithegä, pɛ xinga guécä guí ɯrcahɪ ra güenda. Pɛ guí xijɪ yɪ fɛhni, guí ɛnjɪ: “Nuna ran 'yohɪ ran zäthu nɛ ra mihni na, nɛ yá amigo yɪ ts'om'bäi nɛ yɪ ziyate hyacahäi,” guí ɛnjɪ. Pɛ Ojã i pađi 'bɛ'a xən ho da 'yɔt'e ngue bi zänga'be, bi 'yɛn a ra Jesús.

N'da ram hma nangue ran ɯnbi da nu yɪ ja' i him bi päh yá mbɪi

20 Nɛ man'da ram hma bi man ra Jesús nangue yɪ hnini bɪ bi 'yɔt'e xən ngu yán t'ɔt'e mixte. Nguetho nu yɪ ja' i bɪ, njám'bɪ bi nde bi päh yá mbɪi, madague'a bi nu yán t'ɔt'e mixte. Nɛ bi 'yɛn'a ra Jesús:

21 —Huçi maha ahɪ gyɪ mɛnguhɪ bɪ ra hnini Corazín nɛ ra hnini Betsaida, nguetho nu'bɪ xcá ɔt'ä yán t'ɔt'e xcá ut'ahɪ bɪ ja ra hnini Tiro nɛ ra hnini Sidón, xtán du yá mbɪi nangue ran ts'o mí ɔt'ɪ nɛ xtí päh yá mbɪi ɪ.

22 Janangue'a nu'bɪ bi zɔn ra pa din ja ran juɯnbi, man'da xən ɪ tho ran ɯnbi gui nuhɪ xinda gue ɪ 'bɪɪɪ Tiro nɛɪɪ Sidón, bi 'yɛmbi.

23 Nguetho ahɪ gyɪ mɛnguhɪ ra hnini Capernaum. Masque guí ɛmhɪɪ man'da xən hɛts'i rá ts'ɛdi ni hninihɪ xinda gue ɪ mi'da. Pɛgue hin'na, guehma da mba ma juadi ahɪ. Nguetho nu'bɪ xcá ɔt'ä yán t'ɔt'e mixte bɪ ra hnini Sodoma tengu dá ɔɾɾɪ ja ni hninihɪ, hin xtán guadi nangue ra sibi, nguetho xtím päh yán 'yomfɛni yɪ mɛngu bɪ, nɛ guexta'a di jat'a ra hnini ya.

24 Pɛ guehma majuaɲi dí xi ahɪ, 'bɪ bin ja ran juɯnbi, man'da xən ɪ tho ran ɯnbi gui nuhɪ, xinda gue a da nu yɪ mɛngu bɪ ra hnini Sodoma, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús i hurpa rá mbɪi n'da

25 Nɛ nubɪya nu ra Jesús bin yaqui Ojã nɛ bi 'yɛna:

—Ma Ta i, gra Hmu mahɛts'i, nɛ gra Hmu ua ja ra häi, jamadi ya ngue gá japi him bi ba'a ram hma nangue ni ts'ɛdi ɪ im bɛnɛse ja yán 'yomfɛnise, pɛ gá japi bi bađi nangue'e ɪ i hon'a'i, tengu yɪ t'ɯhni ngue hin te i pađi.

26 Nɛ gue'a gá 'yɔt'e ma Ta i, ngue gue'a gá numanhosɛ guí ɔt'e, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɪ min yaqui Ojã rá Ta.

27 Nɛ xɔ bi 'yɛmp'ɪ yɪ ja' i buya:

—Gätho 'bɛ'a i ja, bi 'dacá ma Ta. Nɛ njon da baqui xən ho, hinda hɔnt'a ma Ta i paqui. Nɛ njon da bađi xən ho ma Ta, hinda hɔngdä ngue rá Ts'ɯnt'ɯgui dí paçá a, nɛ ɪ ngue ma pähä ga japi da bađi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

28-30 Nɛ nu'bɪ gá yähmbɪ nɛ gán xɔmbɪihɪ nangue 'bɛ'a gätho guí ɔthɪ, ba ɛhmbɪ gui tengahɪ, nɛ nugä ga hut'a ni mbɪihɪ. Nɛ nu'a ra 'bɛfi dí 'da ahɪ hingui hɛi a, tengu'bɪ dí huthɪ ran thuyá dín hyanbahɪ ya. Nɛ nugä dí set ma mbɪi nɛ hin'yɪ ran 'yɛts'i ma mbɪi, nɛ ga xän'nahɪ ngue njabɪ gui 'yɔthɪ, nɛ ga hut'a ni mbɪihɪ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

12

Ra Jesús bi 'yuti nda'a man'da xən ho xtá 'yɔt'ɪ yɪ fariseo

1 Nɛ nu'a n'da ra pa mi 'yo a ra Jesús bɪ ja yɪ huɯhi. Nɛcähe dá mbähmbe yá xädigähe a, 'bɪ ra pa ran ts'äya. Dá ndehmɛhe nɛ dá taje 'da yɪ trigo. Dá tɛnt' ma 'yɛhe ɪ yɪ trigo nɛ dá sahe.

2 Nu yɪ fariseo bi nu 'bɛ'a dá ɔthe nɛ bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Nu ni xädi bi 'yɔt'a hin xtá 'yɔt'e, nguetho bi 'yɔt'a n'da ra 'bɛfi ra pa ran ts'äya, 'bɪ mi dɛc yɪ trigo.

3 Nɛ bi da'a ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ha hin gán nuh_u b_u ja ni sɔcuaq_h, ngue ne a ra David bi mbesta a rán t'ɛdi Oja 'b_u mi mbähä u 'da, ne bin tumanthuhu, má hin'y_u 'be'a da zi u.

⁴ Janangue'a bi yarp_u ja rá ngu Oja, bi zi u y_u 'bɔxthuhme him mi sä da zi u, pɛ hont'u y_u mbäjä mi si u. Pɛ hin guí ɛmh_u bi 'yɔt' ra ts'oqui ra David, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁵ Uague hin guím bɛmh_u 'be'a mam b_u ja rán t'ɛdi ra Moisés nangué y_u mbäjä 'bap_u ja ra nijä, ngue ne'b_u ra pa ran ts'äya i ɔt' yá 'bɛfi. Pɛ hing ra ts'oqui a i ɔt'e, nguetho guerp_u ja ra nijä dim pɛfi.

⁶ Ne nugä dí xi ah_u, man'da x_un hɛts'i ma ts'ɛdigä xinda gue ra nijä, hanja guí ɛmh_u bi 'yɔt' ra ts'oqui ma xädigä, bi 'yɛmbi.

⁷ Pɛ nu ah_u hin guí p_umh_u 'be'a nam bɔn'a im ma b_u ja rá m hman Oja ngue i ɛna: “Nugä man'da dí nde din ja nin huɛcateh_u, xinda gue gui hyoh_u y_u zu'uɛ ngue gui pɔscah_u,” i ɛn Oja, bi 'yɛn'a ra Jesús. Nu'b_u xquí p_umh_u 'be'a nam bɔn'a, hin xcami yaf_u u hin'y_u yá ts'oqui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁸ Ne nugä guécä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, drá hmu, ne i ja man t'ɛdi ga mangä 'be'a da 'yɔt' y_u ja'i ra pa ran ts'äya, bi 'yɛmbi.

N'da ran'yoh_u ra mbɛdi rá 'yɛ bi hoc'a ra Jesús

⁹ Ne bi thoh p_uya ne bi yarp_u ja ra nijä.

¹⁰ Ne nu yán s_uih_u a ra Jesús mi nde xtán d_unb_u n'da ra ts'oqui ngue mi sä xtí yapi, ne bi t'ɛmp'a ra Jesús:

—Ha da zä da mba ma hoqui a ra pa ran ts'äya n'da ra hyɛnni, uague hin'na, bi 'yɛn'u. Nguetho mí 'bap_u n'da ran 'yoh_u ngue ra mbɛdi rá 'yɛ.

¹¹ Ne bi d_u'a ra Jesús:

—Ha i 'b_u a n'da ah_u ngue nu'b_u ni de'yoh_u da d_up_u ja ra hyahäi gue'b_u ra pa ran ts'äya, ha hin gui jaxh_u.

¹² Ha má guet'a n'da ra ja'i ngue hin da zä da t'ɔrpa ran ho 'b_u ra pa ran ts'äya. Ne nu'a, man'da di muui xinda gue y_u de'yo, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹³ Ne nub_uya, bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Dami juan ni 'yɛ, bi t'ɛmp'a ran 'yoh_u.

Ne bi juan b_uya. Ne 'bex bi gohi x_un ho tengu man'da rá 'yɛ x_un ho.

¹⁴ Ne nu y_u fariseo ɛmme bin cue b_uya. Bi bɔm b_u ja ra nijä, bi nyase u 'be'a dí zä da hyo ra Jesús.

Maya'b_u bi hma 'be'a bi 'yɔt'a ra Jesús

¹⁵ Ne nu'b_u mi bɛn'a ra Jesús 'be'a mi nde xtá 'yɔrpa u y_u fariseo, bi bɔm b_u b_uya, bi mba n'danni, ne ɛmme x_un ngu y_u ja'i bi numanho da denthoho. Ne gätho midin hyɛnni bi hoc'a ra Jesús.

¹⁶ Ne bi xi u njon da xifi to'o a bi hoqui.

¹⁷ Ne nu'a bi 'yɔt'a ra Jesús ngue njon bi ndepe da xifi, bin theui a mi hma maya'b_u 'b_u mi 'yɛn'a ra pɔngahyá Isaías:

¹⁸ Nuna guehna ma 'yɛhɛgä dá huahni ngue ɛmme didí huɛcä ne i hurca ma mb_ui, ga un ma Hogand_uhi

ngue da xi u i thande yá oja zehɛ, nangué ran juanbi ga ɔt'ä 'b_u ran zegui ra pa.

¹⁹ Ne hin din s_ute a ne xín dim mbatho, ne hingan ts'edi din yá hap_u din 'yo.

²⁰ Ne nu'u in ja tengu'b_u ra xithi bi domp' ran d_uhi, da xots'i mahɔn'a.

Ngutho u in ja tengu n'da ra sibi mi ts'utho da huɛzehɛ, di japi ngue da de x_un ho mahɔn'a, asta gue'b_u bi zɔni dim hmu x_un ho ua ja ra ximhäi, ne din jab_u da 'yɔt'e.

21 Ne gátho yu ja'i 'dahma 'dan'yo bu na ya da dõmp' ran ho da 'yõrpa u, i ðn Oja, bi 'yẽn'a ra Isaias maya'bu.
Gue'a bi ma nangu ra Cristo rá Thahni Oja.

Bi t'ẽmbi n'youi rá ts'edi ra zĩthu a ra Jesús

22 Ne n'da ran 'yohu min 'youi ra zĩthu ne mi xädä ne mi gore, bi ts'ixpu 'bu a ra Jesús, ngue di hoqui. Ne 'bexgue bin zõ yú dá, ne bi nyä buya.

23 Nu'u gátho bi nu 'be'a bi 'yõt'e bi hyonya thoho u, ne bi 'yẽna:

—Masque guehna mi man u yu põngahya, ngue rá m bom'betõ ra David, ngue rá Thahni Oja, bi 'yẽn'u yu ja'i.

24 Ne nu yu fariseo 'bu mi 'yõde 'be'a i man yu ja'i, bin cue u, bi 'yẽna:

—Nuna ran 'yohu na i hõn a thi yu zĩthu nguetho in 'youi rá ts'edi a yú hmu, sä ðn'u.

25-26 Ne 'bex bi ba'a ra Jesús 'be'a mim bẽn'u yu fariseo ne bi 'yẽmp'u:

—Pe him majuañi guí mamhbü, nguetho nu ra zĩthu hin da zä din susehu yám fäts'ihü. Nu'bu din suse din juase yú ts'edi u 'bu, tenguthoho 'bu n'da ra ts'ut'abi din heque ne din tunhdü yám fäts'ihü, di 'bese yú ts'edi 'bu. Ne nguetho n'da ra hnini o gue n'da ra ngu 'bu din heque, pe gä dim 'be u.

27 Nu'ahu guí ẽmhbu dín 'yo'be rá ts'edi ra zĩthu, janangu'e a i sä dí hõn a thi yu zĩthu, sä guí ẽmhbu. Pe xi'bu da gue'a dí t'õ'ä, ha in jabu u guí xänbahu 'bu i hõn a thi yu zĩthu u. Ne guese u i ut'ahu ngue him majuañi a guí mamhbü, bi 'yẽn'a ra Jesús.

28 Pegue rá Hogandahi Oja dá hõn a thi yu zĩthu ne dá ut'ahu ngue ya di manda rá ts'edi Oja ua guí 'buhmbü, bi 'yẽmp'u.

29 Ne tenguthoho n'da ran 'yohu 'bu i 'bupü ja rá ngu, hin njongui sä da yarpu 'bu hinga m'bet'o da mba nthurpi yú 'ye, ne nuya sä da yarpu ne da hyäspi 'be'a gátho i ja bu. Dín jagä bu, him mí sä xcá mispa yu zĩthu 'bu hin xcá tapä u yú hmu, bi 'yẽn'a ra Jesús.

30 Ne nu'a to'o hingui numansugui, man sui'be a. Ne nu'a to'o hingui õt' ma 'befi i di japi dim 'be u mi'da, bi 'yẽn'a ra Jesús.

31 Janangu'e a dí xi ahü, hõnt'a go má ts'oqui ne hõnt'a go má ts'ore da man a n'da, i sä da mba ma punbi, pe nu'bu i man ra ts'ore nangu ra Hogandahi Oja n'da, ya hin da zä da mba ma punbi n'da 'bu.

32 Pe dí xi ahü, nu'bu 'bo'o da man ra ts'ore nangucä, dán ja'igä ua ja ra ximhäi, pe i sä da mba ma punbi a. Pe nu'a da man ra ts'ore nangu ra Hogandahi Oja, pe hin jam'bu da mba ma punbi a, bi 'yẽn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'da'anguui a rá mbüi n'da a rán t'õ'e n'da

33 —Pe nu'bu xun ho ran t'õ't'e ngue dá hõn a thi u yu zĩthu, nde'bu guí numanhoju 'bu, nguetho guí 'yẽmfu xun ho ra za gue'bu xun ho rán dät'ä. Pe nu'bu hingui ho yán dät'ä guí 'yẽmfu hingui ho ra za 'bu. Nguetho nu yán dät'ä i zarpu da ba a n'da nda'a ní za a, bi 'yẽn'a ra Jesús.

34 Nu ahü, tengu'bu yú meñi ahü yu pozü. Hague dán zä guí mamhbü n'da ra nde xun ho 'bu xun ts'otho ahü. Nguetho nu'a i yupü rá mbüi n'da, gue'a i pøn rá nde n'da, bi t'ẽmp'u yu fariseo.

35 Nu'a ran 'yohu i yuh ran rá mbüi, hõnt'a xun ho im ma, pe nu'a ran 'yohu xun ts'o, hõnt'a im ma, nguetho xun yuh ran ts'o rá mbüi.

36 Ne dí xi ahü ngue nu'a ra pa dín ja ran juañbi, gátho yu ja'i da mba ma juañbi nangu a him bin 'yomfẽni 'be'a í mba a bi man u.

³⁷ Ne nangue yam hma gá mamhba dí ts'än' nahu ran unbi 'da ahu ne dí mba ma thøgue 'da ahu, bi 'yæn'a ra Jesús.

Ra Jesús nte ma hmepya bi 'yu 'bu mi t'äp yu hmepya

³⁸ Ne nubaya, bi t'emp'a ra Jesús, bi 'yemp'u 'da ma ngarpihe yu fariseo ne yu xänbate niya:

—Gra xänbate, dami 'yurcahe n'da ra hmepya ngue'bu majuani Oja bi 'da'a ni ts'edi.

³⁹ Bi da'a ra Jesús:

—Nu'u xø 'uegue nangue Oja ne xan ts'o yá mbai, gue'u i äh yu hmepya u. Pe hin da t'ut yu hmepya u, pe hont'a n'da ra hmepya da t'uti, tengu bi 'yøt'a ra Jonás.

⁴⁰ Ngue tengu thoho ra Jonás, hyu pa ne hyu xui bi 'yo bu mbo rá foho n'da ra dahuá, ne ngutho din jacá guecá dán ja'igá ua ja ra ximhäi, hyupa ne hyu xui ga o bu 'bu u xan du, bi 'yæn'a ra Jesús 'bu mi 'yemp'u.

⁴¹ Ne dí xi ahu, nu'u mí 'buru ra dahini Nínive 'darbu gam 'bähmbu u 'bu bin ja ran juanbi 'bu ran zegui, ne da 'yut'ahu i ja ni ts'oquihü. Nguetho nu'u 'bex bi päh yá mbai 'bu mí 'yø a bi man a ra Jonás, pe nu ahu xø hin guin nde gui päh ni mbaihu nangue'a dí mangä. Ne nugä, man'da xan hets'i ma ts'edi xinda gue ra Jonás, bi 'yæn'a ra Jesús.

⁴² Ne'a ra xisu min ts'ut'abi bu Sur, 'darbu gam 'bähmbu a 'bu bin ja ran juanbi 'bu ran zegui. Ne da 'yut'ahu ngue i ja ni ts'oquihü. Nguetho nu'a yatho bá xhe ngue mi nde da 'yø a 'be'a bi man a ra ts'ut'abi Salomón nangue ran 'yomfeni bi un Oja, pe nu'ahu hin guin nde gui 'yøhmbu a dí mangä. Pe nugä man'da i ja rá ts'edi mam hmangä xinda gue ra Salomón, bi 'yemp'u yu fariseo a ra Jesús.

Nu rá mbai n'da da yut' ra zithu mahøn'a 'bu hin da beñ Oja

⁴³ —Pe nu'a ran ts'o guidi hohu, din ja ahu tengu bi 'yøt'a n'da ra ja'i min 'youi n'da ra zithu. Ne bi bøn a ra zithu, bin 'yo bu ja ra 'yönhäi, mí honi haru din säya pe him bi dñi haru din säya. Ne bi mbeng bu ja rá mbai ra ja'i bu bá nets'i.

⁴⁴ “Man'da xan ho 'bu ga peng bu bá nets'i,” bi 'yense a ra zithu. Ne nu'bu mi mbeng buya, bi zøm bu ja rá mbai a ra ja'i mahøn'a, ne bi nu tengu bu n'da ra ngu ngue män joqui bu rá mbai, ne njom mí 'buru nguetho him bin zam bu rám hman Oja.

⁴⁵ Ne xø bi mba buya bá si mí yoto yá minzithuhu ngue man'da emme xan ts'o i øt'e, ne bi yaru, bin säya bu rá mbai a ra ja'i. Ne man'da emme xan ts'o bi 'yøt'a ra ja'i buya. Ne gan jahu bu, bi 'yemp'u yu ja'i a ra Jesús.

Nda'a u i din cuhu ra Jesús

⁴⁶ Ne nu ra Jesús mi yahü yu ja'i 'bu mi zøm bu a rá mbe ne yän 'yohu. Bi zøm bu ja ra ngu mí 'bai. Pe him bi yaru, bim 'bätho bu thi, mi nde xtín yaui a rá ts'ant'u.

⁴⁷ Ne nu'u 'da buya bi xi a ra Jesús:

—I bäcua thi ni mbe ne nin 'yohu, ne in nde gan yahü 'na, bi t'emp'a ra Jesús.

⁴⁸ Ne bi da a ra Jesús:

—Ga xi ahu to'o a ma mbe ne to'o u man 'yohu.

⁴⁹ Ne bi 'yut'u yá xädi buya:

—I 'bucua ya ma mbe ne ma cu, bi 'yena.

⁵⁰ Nguetho hont'a go to'o i øt' rá pähä ma Ta bí 'buru mahets'i, gue u man 'yohu u, ne gue'u man ju u, ne gue'u ma mbe u, bi 'yæn'a ra Jesús.

13

Rán t'uti ra mbomhmudä

1 Nε nubaya bi bøn'a ra Jesús bη ja ra ngu mí 'bηi, nε bi mba nín hupη ja ra ndendejā.

2 Nε εmmε bim pεti bη yη jā'i, janangue'a nu ra Jesús bi ndexpη ja n'da ra mbosa nε bi hyu bη. Pε hingui 'yo a ra mbosa, bá copη ndenthe.

3 Nε bi xänba η yη jā'i, bi xi i 'da yηn t'uti. Nε nu'a n'da ran t'uti bi mam bη, bi 'yεna:

—N'da ra mbomhmudä bi mba bη huāhi.

4 Nε nu'bη mi mbon yη hmudä, nu'η 'da bi zo bη ja ra 'yu, nε bá εη yη doja bi za η.

5 Nε nu mi'da yη hmudä bi zo bη ja yη 'bodo, 'bexgue bi bōts'e nguetho hingui pidi ra häi.

6 Pε nu'bη mambá pōx ra hyadi 'bexgue bi 'yot'η nguetho him mi ja yη 'yη xηn ho.

7 Nε nu mi'da yη hmudä baya bi zo bη ja yη 'bo'uñi, nε bi bōx'η yη hmudä. Pε nu'bη min te yη 'uñi baya bi go'mi, nε bim 'bedi.

8 Pε nu'η 'da bi zo bη ja ra hogahäi, nε bin ja xηn ho η. Nu 'da bi ndø'a n'da ciento, nε nu'η 'da bi ndø'i hyāte, nε 'dāte ma 'det'a bi ndø η 'da.

9 Pε nu'bη i ja ni zaguhη, dami jamansu 'be'a dí xi ahη, bi 'yεmp'η yη jā'i a ra Jesús.

Iän'du yú xädi ra Jesús hanja i xih yun t'uti yη jā'i

10 Nε dá xihmbe ra Jesús baya, dá εmfe:

—Hanja gní xänba yun t'uti yη jā'i, nε hingui pā η 'be'a nam bøn η, dá εmfe.

11 Nε nu ra Jesús bi dārcāhe baya, nε bi 'yεnje:

—Nu ahη bin ja ahη gā pāhmbη a njom mi pāh mam'bet'o 'bepη ní manda rá ts'edi Ojā, pε nu'η mi'da, him bin japi da bādi, bi 'yεngāhe ra Jesús.

12 Nε tengu thoho a ram hma i εna: “Nu'a i ja, man'da xηn ngu din t'unni, nε nu'a zi ts'etho i ja, nε'a i ja da thānba a,” gan jahη bη. Nu'η i honi da bādi, man'da xηn ngu da bādi. Pε nangue η hingui honi da bādi, nε a zi ts'η mi pādi da thānba η.

13 Janangue'a yun t'uti thoho dí xi η, nguetho i øde pε εna gue'bη him bi 'yøde, nε i nu pε tengutho 'bη hin te xtá nu; him bi yat' yú mbai a dá xifi, bi 'yεn'a ra Jesús.

14 Nε majuñi i man'a ra pōngahyā Isaiás nangue η 'bη mi 'yεn'a:

Gui 'yøhmbη pε hin gui pāhmbη 'be'a gā 'yøhmbη.

Nε gui nuhη pε hin gui pāhmbη 'be'a nám bøn'a guin nuhη.

15 Nguetho nu ni mbuihη εmmε xam mεtho,

nε njām'bη gui 'yøhmbη, tengu'bη njot'i ni guhη,

nε njām'bη gui nuhη, tengu'bη guidí ts'ant' ní dāhη,

nε hin jām'bη i sä da bēn ni mbuihη ngue dim pādi nangue ran ts'o, ngue ga nyān ahη,

i εn Ojā, bi 'yεn'a ra pōngahyā Isaiás 'bη maya'bη, bi 'yεn a ra Jesús.

16 Pε nu'ahη majāpi ahη nguetho i nu ni dāhη nε i øh ni guhη, bi 'yεngāhe ra Jesús.

17 Majuñi dí xi ahη εmmε xηn ngu yú pōngahyā Ojā nε xηn ngu yη jā'i ngue 'dat' Ojā mim bēni, mí nde xtá nuna gātho guí nuhη ya, pε him bi zā bi nu; nε εmmε mí nde xtá 'yøhna guí øhmbη ya, pε him bi zā bi 'yøde, nguetho him mí zøn ra ora xtām bādi, bi 'yεngāhe dyη xādigāhe ra Jesús.

'Be'a rán theui a ran t'uti ra mbomhmudä

18 —Ne nuya ga xi ahu 'be'a nam bøn'a rán t'uti a ra mbomhmudä, bi 'yengähe ra Jesús.

19 Ne nu'a to'o bi sih ram hma ngue di manda ua rá ts'edi Ojä, ne him bi badi 'be'a nam bøn'a, in ja tengu a ra hmudä bi thupä ja yú mbai u.

20 Ne nu'u yu hmudä bi zo bu ja yu do, tengu'bu n'da ra ja'i emme di johya 'bu ja bi 'yø a ram hma, pe maxøts'e thohe.

21 Ne hinga gätho mbo yú mbai, nguetho hin'yü yú 'yu xän ho, ne go zi ts'u din unbi nangue a ram hma, 'bexgue da 'uegue.

22 Ne nu'a ra hmudä dá xi ahu bi zo bu ja yu 'uiñi, nam bøn'i tengu n'da ra ja'i bi 'yø a ram hma, pe hønt'a emme im bøn ra ximhäi ne ra mbeñi ngue i hä't'i, janangue'a bi japi bim 'be a ne hin te bin ja rá 'befi Ojä nangue'a ra ja'i tengu a.

23 Pe nu'a ra hmudä dá ma ngue bi zo bu ja ra hogahäi, nam bøn'i tengu u i ømanho a ram hma ne i pañi 'be'a yün thehu a, ne din te xän ho u ne da ndøgue tengutho yu hmudä, ngue nu'u 'da bi ndø'a n'da ciento, ne'u 'da bi ndø a hyäte, ne u 'da bi ndø a 'däte ma 'det'a.

Rán t'uti ra hmudä xän ho ne a hingui ho

24 Ne nu ra Jesús buya bi xih mi'da yün t'uti u yu ja'i, ne bi 'yembi:

—Nu'bu bi 'yøt' ran ts'ut'abi Ojä, in ja tengutho 'bu n'da ra ja'i bi du a n'da yu hmudä xän ho bu ja rá huähi.

25 Pe nu'bu mín xui ne gätho bin äha, bi mba a rán suiui ne 'darbu bi duhmi a n'da yu hmudä hingui ho bu ja rá huähi, ne bi mba buya.

26 Ne nu'bu mí bøx buya, bi bøx'u xän ho ne u hingui ho, 'darbu bi bøts'e.

27 Ne nu'u yú 'yēhe buya bi mba bi xi u yú hmu: “Nu yu hmudä gá tupu ja ra huähi, xän ho 'bu gmi tuhu, haru bi nequi u yu hmudä hingui ho,” bi 'yembi.

28 Ne nu u yú hmu buya bi 'yēmbi: “Ne masque n'da man sui'be bá ēhe bi ts'onga ma huähi,” bi 'yēna. “Ha ga xathu u yu paxi hingui ho,” bi 'yēn'u yú 'yēhe buya.

29 Ne nu yú hmu bi 'yēmbi: “Hin'na, hin da zä gui mbähä gui xathu u yu paxi hingui ho, nguetho xøhma ts'urpu thohe ne u xän ho gui xathu.

30 Man'da xän ho gui hyethohe 'darpu din te, ja gue'bu bin ja ran sofo. Ne nubuya ga xi u yu mbeñi ngue nu'u hingui ho di peti ne da 'yudi, ne nu u xän ho buya da mbe'ts' bu ja ma ngu,” bi 'yēn u yú hmu, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ne guehna man'da ran t'uti bi mam 'bu mi xi u yu ja'i.

Rán t'uti rá hmudä ra mostaza

31 Ne man'da ran t'uti bi man'a ra Jesús ne bi 'yēna:

—Ne tengu n'da rá hmudä ra mostaza bi dupu ja rá huähi n'da ra ja'i. Ne zi ts'utho a, emme man'da zi ts' u xinda gue u mi'da yu hmudä.

32 Pe nu'bu bin te ne man'da xän ndoho bu ni nequi, madague'bu ra c'ani thohe, pe i te tengu'bu n'da ra za gueru da zä da 'yøt' yú 'bafi yu doja bu ja yú 'yē. In jabu rá ts'edi Ojä bu ni nequi ngue di manda ua, bi 'yēn'a ra Jesús.

Rán t'uti rá íxi ra hocjani

33 Ne man'da ran t'uti bi ma ra Jesús ne bi 'yēna:

—Ne tengu ra íxi 'bu din jap'a ra hocjani, ne gätho bi nden a ra jani buya. In jabu rá ts'edi Ojä bu ni nequi ngue di manda ua, bi 'yēna.

Maya'bu bi ts'änni da man yün t'uti a ra Jesús

34 Nε ngub_u bi 'yot'a ra Jesús, hont'u y_un t'uti bi 'yut'u y_u ja' i 'b_u mi xānbi.

35 Nε gue'a bi man'a ra pōngahya maya'b_u ngue din ja 'b_u mi 'yēna:

Ga utā y_u ja' i y_un t'uti,

Ga xānba a njon mi pādi asta gue'b_u go mi mb_uh ra ximhāi,

i εn Ojā, bi 'yēn'a ra Isaiās 'b_u mim pōngahya.

'Be'a rān theui a rān t'uti ra hmudā x_un ho ne'a hingui ho

36 Nε nub_uya bi xi _u y_u ja' i a ra Jesús ngue da mbengui. Nε nu'b_u gātho mí mba _u, bi mba ra Jesús b_u ja ra ngu. Nε dá tendāhe b_uya. Nε nu'b_u mí hyup_u ja a ra ngu, dá ānhde:

—Dami xije ts'_u 'be'a nam bōn'a ran t'uti gá ma nanguē ra hmudā hingui ho bi dup_u rá huāhi a ran 'yoh_u, dá εmfe.

37 Nε bi 'yēngāhe ra Jesús b_uya:

—Nu'a nam bōni ngue y_u hmudā x_un ho _u dí tucā, guēcā dán ja'igā ua ja ra ximhāi.

38 Nε nu a ra huāhi nam bōni gue'a ra ximhāi. Nε nu'a ra hogahmudā nam bōni gue'_u di manda rá ts'edi Ojā _u. Nε nu'a ra hmudā hingui ho nam bōni y_u ja' i ngue rá mbeti ra zīthu.

39 Nε nu a rān sūiui a rá mbeti ra huāhi ngue bi dup_u y_u hmudā hingui ho, gue'a ra zīthu a. Nε nu'a ran sofo nam bōni rān zegui ra pa. Nε nu'_u y_u mbefi da xoxui nam bōni ngue yām 'behni Ojā mahεts'i.

40 Nε tengu thoho _u y_u hmudā bi bōts'e ngue hingui ho nε bi mba ma munts' i nε bi mba nt'udi, din ja b_u 'b_u ran zegui ra pa.

41 Nugā ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi, 'b_u rān zegui ra pa ga pēn'd_u mam 'behni di pēti gātho nangu y_u ja' i ra ximhāi. Nε gātho _u bi 'yot' ran ts'o da thōn a thi, nε _u gātho midí parpa yá mijā'ih_u da 'yot' y_u ts'oqui.

42 Nε da thōsp_u ja ra sibi njām'b_u i huε'ti, guerp_u din zoni nε din guxt' yú ts' i b_u.

43 Nε nub_uya, nu'_u to'o i ot' rá pāhā Ojā, di nec thoho tengu ra hyadi b_u di manda rá ts'edi ma Tah_u mahεts'i. To'o gātho ja yá zagu, di jamansu a dí m mangā ya, bi 'yēngāhe ra Jesús.

Rān t'uti a ra mbeti man t'āgui

44 Nε man'da ran t'uti bi man'a ra Jesús, bi 'yēna:

—Nu n'da ran 'yoh_u bi dīn'a n'da ra mbeti b_u mbo ra hāi ngue εmme di muui a. Nε bi gār_u mahōn'a. Nε midí johya, nε bi mba b_uya da mbā 'be'a gātho mí pε'ts' i guerp_u bi zā bi dān'a ra xεqui a guerp_u bi dīn'a di muui, ngue mí pādi man'da da dāpi b_u. Nε din jab_u gui 'yōth_u ngue εmme gui hyomhb_u ngue di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yēn'a ra Jesús.

Rān t'uti a ra do εmme di muui x_um hmadi

45 Nε xō bi 'yēna:

—Nu n'da ra pōhō ngue mi honi da dān y_u do i thīm b_u mbo ra dehe x_um hmadi di muui.

46 Nε nu'b_u mí dīn a n'da man'da mahotho xinda gue'_u gā min nu mam'bet'o, bi mbā 'be'a gātho mí pε'ts' i nε bi dān'a εmme mahotho b_uya. Nε din jab_u gui 'yōth_u ngue εmme gui hyomhb_u ngue di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yēn'a ra Jesús.

Rān t'uti n'da ra xit'q án t'ei b_u ja ra dāqdehe

47 Nε man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yēna:

—Nu'a ní 'yot' ran ts'ēt'abi Ojā, in ja tengu n'da ra xit'q ngue i pa nt'ei b_u ja ra dāqdehe, nε i the hōnt'a go ní huā i 'b_u mbo ra dehe.

48 Ne nu'bu ya bi yu'a yá xit'a yá mbahuá, da gax buya, da mba nín hupá ja ra ndenthe ne da huan'dá yá huá xán ho da 'yárpá ja yá 'bóts'e ne nu'á hingui ho buya di búnt'i.

49-50 Ne din jabá 'bá rán zegui ra pa, 'darbá dim 'báhbá u yá ts'om'bái u xán ho bi 'yót'e. Ne nu yám 'béhni Ojá mahéts'i da huan'dá yá ts'om'bái ne da 'yentpá ja ra sibi njám'bá i hué't'i, nguépá din zom bá u ne din guxt pá yá ts'i, bi 'yéngáhe ra Jesús.

Mahyoni a mi pezche ne'a xø bi ðim ma'da'yo

51 Ne nu'a ra Jesús buya bi 'yéngáhe yá xädigáhe:

—Ha guí páhmbá a dí xi ahá ya.

—Háha, ma Hmu, ya dí páhmba a guím ma, dá émbáhe a.

52 Ne xø bi 'yéngáhe buya:

—Nu'á midín xáh ram hma maya'bu, ne a ram hma ma'da'yo da hyumbi din xädi, ngue 'bépá ní manda rá ts'edi Ojá, hin te di 'béh rán xädi u buya, ne da zä da xánba u mi'da. Din ja tengu'bu n'da ra ja'i i ja 'bé'a i pé'ts'i ngue gá mahyoni. Ne'a bi zocpa yám bombøta ne'a bi ðinse. Janangue'a hin te di 'bé u 'bárpá ja rá ngu, bi 'yéngáhe ra Jesús.

Yá mengu bá rá hnini zéhe him bi 'yéç'yei rá ts'edi ra Jesús

53 Ne nu'bu mi gua'a bi man ra Jesús buya bi bøm bá.

54 Ne bi mba bá rá hnini zéhe ngue Nazaret. Ne bin xárpá ja ra níjá, ne nu yá ja'i buya bi hyonya thohe 'bé'a bi 'yót'a, ne bi 'yéna:

—Hará bí hyá rán 'yomféni na, ngue da zä da 'yót'a i øt'e.

55 Ha hinga guehna rá ts'unt'á ra yaxi na, ngue i 'bucua rá mbe í María. Ne nu yán 'yohá ra Jacobo ne ra José ne ra Simón ne ra Judas.

56 Ne u yán ju dí 'báhbá uá. Pé hará bí hyá a ran 'yomféni na, bi 'yéñ u yá menguhá.

57 Ne him bi numanho a ra Jesús. Pé nu ra Jesús bi 'yémp'á:

—Gátho yá ja'i in jabá. Nubá ja yá hnini zéhe hin da hnumanho n'da rá pøngahyá Ojá, xínga gue'u i 'bárpá rá ngu da numanho, bi 'yéñ'a ra Jesús.

58 Janangue'a hingui ngu yáñ t'ót'e mixte bi 'yórpá, ngue him bi 'yéç'yei u 'bárpá.

14

Ra Xuua Nxixyá bi thecpa rá 'yuga

1 Ne min ts'ut'abi bá ra xequi Galilea a ra Herodes. Ne nu'bu mi sifi 'bé'a gá bi 'yót'a ra Jesús 'bá min 'yo bá, bi 'yéñ'a:

2 —Masque ra Xuua Nxixyá a, bi ðámbéni bá 'bá u xán du, janangue'a i ja rá ts'edi xán ho i øt' yáñ t'ót'e mixte, bi 'yéñ buya.

3-5 Nguetho gueé a ra Herodes bi hyo a ra Xuua Nxixyá. Bin cue a ra Herodes 'bá mi sifi ngue hingui ho a bi 'yót'e ngue bi zínse a rá 'bépo, nu'a ra xisu mi 'báhmi a ra Felipe 'bá mi sín'a ra Herodes. Ne nu'a ra xisu, ra Herodías a. Ne bi 'yéñ'a ra Xuua: “Hingui ho gá 'yót'e ngue gá sínba rá xisu a nin 'yohá,” bi t'émp'a ra Herodes. Bin cuetho ra Herodes buya bi got'a fádi a ra Xuua ne bi manda dí tu't'i con yá cadena. Ne mim béni xta hyo a ra Xuua, pé him bi hyo nguetho mi su din cue yá ja'i, ngue nu yá ja'i mi pádi rá pøngahyá Ojá a ra Xuua.

6 Pɛ nu'bu mi zɔn ra pa bin ja rá ngopa a ra Herodes 'bu mi dát ra jeya mahɔn'a, bi 'yɔt'a n'da ran ts'ihme ne bin ne a rá t'ixu a ra Herodías. Ne bi numanho a ra Herodes a ran hnei bi 'yɔt' buya.

7 Ne bi 'yɛmp'a ra hmute: “Dami 'yádi 'be'a gátho guí nde gui 'yáqui. Majuani dí xi i, ga 'da i 'be'a gátho gui 'yáqui,” bi 'yɛn'a ra Herodes.

8 Ne nu'a ra hmute buya bi 'yá a rá yá ra Xuua Nxixyá ngue di o ra mbohi, nguetho gue'a xí xi a rá mbe a da 'yáp'a.

9 Ne bi du rá mbai a ra Herodes buya, him mi ndehma da hyo a ra Xuua, pɛ hin'yú 'be'a sá da 'yɔt'e nguetho ya xí xifi di unni 'be'a gá da 'yápi, ne ya xí 'yøh yú já'i di unni 'be'a gátho da 'yápi.

10 Ne bi manda buya ngue da mba ba thecpa rá yá ra Xuua Nxixyá bu ja ra fádi, ne ba ját'a n'da ra mbohi din t'un'na ra hmute.

11 Ne nu'bu min t'unni bi den a ra mbohi bi un'na rá mbe buya.

12 Ne nu yé xádi ra Xuua buya, bá tunba a rá ngɔc'yɛi bu ja ra fádi, bi 'yágui. Ne bi mba buya bá xi a ra Jesús ngue ya bi du ra Xuua.

Bi 'uín'i cut'a mahuqi yun 'yohu ra Jesús

13 Ne nu ra Jesús 'bu mí 'yøde bi du ra Xuua, 'bex dá mbähmbe dá huhe bu ja ra mbosa mí nde xcá sɔmhbe bu 'danguadi, mi ɛna xcám 'busehe n'da zi ora. Pɛ nu'bu mi pɛ u yú já'i ngue dá mbähmbe bu a ra Jesús, ne u bá nɛxpɛ ja yé hnini bi dengähe, bin 'yogua thoho gátho bu ja rá nyani a ra dɔdehe.

14 Ne nu'bu má çähmbe bu ja ra mbosa a ra Jesús, xan ngu u yú já'i xí zøm bu. Ne ɛmme bi huɛç'u buya ne bi hoqui hɔnt'a go to'o mí u.

15 Ne nu'bu min de buya dá ɛmbähe a ra Hmu:

—Ya bin de ya, ne njongui 'bucua ja ra xɛqui ua, dami xih yú já'i da mba bu ja yú hnini ne da däm bu 'be'a da zi, dá ɛmbähe a.

16 Ne bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Pɛ hingui jatho da mba, pɛ guesɛ ahɛ dami 'uímhbɛ, bi 'yɛngähe.

17 Ne dá thähmbe buya:

—Pɛ hin'yú 'be'a da zi, ne hɔnt'i cut'a yú hme i ja ua ne yoho yú huá, dá ɛmfɛ buya.

18 —Bá çähɛ ua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

19 Ne bi xih yú já'i ngue din säya bu ja yú t'ɛi, ne bi hyan u cut'a yú hme ne yoho yú huá. Bi ndøs' mahɛts'i ne bi 'yáp rán japi Oja, ne bi xem buya ne bi 'dacähe dá darpähe yú já'i.

20 Gátho bin sihme u yú já'i ne bin niyá ne bi bong mí'da yú xɛqui bi yu'i 'de'ma yoho yú 'bøts'e.

21 Ne nu'bu gátho bin sihme í jua'i cut'a mahuqi u yun 'yohu, ne hin njon bi mbeh yú xisu xinga gue yú t'uhni.

Bin 'yo maxøts'e ra dɔdehe a ra Jesús

22 Ne nubuya, bi xije ga mbähmbe ngue ga 'daxhe ra dɔdehe mahɔn'a. Dá huhe a ra mbosa dá mbähmbe buya. Go bi gosɛ bu a ra Jesús, bin 'yçhmbe yú já'i.

23 Ne nu'bu mi mba u yú já'i bi ndezehe bu ja ra nyuni ne bi nyani bu Oja. Bá hazɛhe bu a.

24 Ne nu'bu má mbähmbe ngue dá huhe ra mbosa, 'bu mí zøm made ra dehe, bi zɛh ran dahi ne ɛmme bin ja yú t'øthe, ne ts'edi midí cos'a ra mbosa.

25 Ne nu'bu ya mbɛ mí ts'utho da hyats'i, ne 'yo a ra Jesús bu maxøts'e ra dehe ngue da zú'a ra mbosa.

26 Nε nu'bu mambá εpu ra Jesús, ne i 'yo bu maxøts'e ra dehe dá handähe buya, ba εpu ne hin dí pahmbe ngue gue'a. Emmε dán suhe ne dá mbahmbe:
—Ba εhnu n'da ra ánima, dá εmhbe.

27 Nε bi darcähe a ra Jesús:

—Dami hyuthu nzambu, o guín suhu, guecä, bi 'yεngähe.

28 Nε bi dat'a ra Pedro buya:

—Nu'bu gue'e ma Hmu i, dami jaqui necä dan 'yo maxøts'e ra dehe ne ga søm bu guí 'bäi, bi 'yεn'a.

29 —Ba εcua, bi 'yεn'a ra Jesús, bi t'εmp'a ra Pedro buya.

Nε nu'a ra Pedro buya bi gapu ja ra mbosa ne bi du'mi bin 'yo maxøts'e ra dehe ngue in nde da zøm bu bí 'bä a ra Jesús.

30 Pe bi nu ngue εmme nts'edi ran dāhi ne 'bex bin su buya, ne bi du'mi bi dont'a mbonthe. Nε nts'edi bi mbah puya:

—Ma Hmu, dami yangui, bi 'yεna.

31 Nε 'bex bi bendba rá 'yε a ra Jesús buya.

—Hanja ts'utho guí εc'yei ngue i ja ma ts'edi ne 'bexgue gá su 'be'a gán nu, bi 'yεmp'a rá hmu.

32 Nε nu'bu mi hyu ra mbosa a ra Pedro ne ra Jesús buya, 'bex bin hε a ran dāhi.

33 Nε nugähe mí huhmbe bu mbo ra mbosa dán danyahmuhe bu mí 'bä a ra Jesús ne dá εmfe:

—Majuani maha, gue'e rá Ts'unt'u i Oja, dá εmfe.

Bi hoc'u yu hyenni bu ra hnini Genesaret a ra Jesús

34 Nε dá thohmbe buya dá sømhbe bu 'danguadi ra dehe bu mi ja ra xequi Genesaret.

35 Nε nu'u yu ja' i mi 'bupu, 'bu mi nu bi zøm bu ra Jesús, 'bexgue bi mbenh ra nde hønbu go haru ja yu hnini ngue ya mí 'bupu ra Jesús. Nε bá ts'inbi gätho yu hyenni bu mi 'bucähe a ra Jesús.

36 Nε bi 'yäh ra mate u ngue bi därpa rá nyani rá pahni ra Jesús, ne 'bex bi yau u buya.

15

Ra Jesús bi ma 'be'a di ts'onba rá mbui n'da

1 Nε nubuya bá ε i 'da ma ngurpihe ngue yu fariseo ne yu xänbate niya. Bá nexpu Jerusalén u, ne bi 'yän'na ra Jesús:

2 —Hanja u ni xädi hingui ten yän t'øt'e mam bombøtahu ne him 'be i xat'ye 'bu i sihme, bi 'yεn'u.

3 Bi dā a ra Jesús ne bi 'yεmbi:

—Pe ne ahū guí festhohohū rán t'εdi Oja 'bu guí homhbū gui 'yøt' nin t'øt'e zεhεhu, bi t'εmp'u yu fariseo.

4 Nguetho i mam bu ja rām hman Oja: “Gui numansu ni ta ne ni mbe.” Ne a i mam bu ngue: “Nu'a to'o san rá ta ne rá mbe i jatho da tho,” bi 'yεn'a ra Jesús.

5 Pe nu ahū, 'dan'yo thoho guí mamhbū, ngue guí εmhbu xun ho 'bu di yarpa Oja a mi ja ngue xtā mbāx'a rá mbe o gue rá ta n'da ran 'yohu. Nε hin gá xihmbu ngue him bi numansu rá ta 'bu ngubu bi 'yøt'e.

6 Gá 'yεmhbu nte ní mba tho yän t'εdi Oja 'bu guím bεnse nin t'εdihū, bi 'yεn'a ra Jesús, bi t'εmp'u yu fariseo.

7 Pɛ ɛmmɛ guidi yorpah ɛ guim bɛmhɛ, bi 'yɛmp'a ra Jesús. Majuɔni bi man Ojɔ bɛ ja rá sɔcuɔ ra Isaías 'bɛ'a guí ɔthɛ ngue bi 'yɛna:

8 Nuya yɛ jɔ'i ya i ɛsqwi nanguɛ yá nde, pɛ maxɔts'e thoho nɛ hinga gátho yá mbɛi.

9 Nɛ sáti thoho 'bɛ i thɔndegui, nguetho hɔnt'ɛ yán t'ɛdi zɛɛ i xánba ɛ mi'da, i ɛn Ojɔ, bi 'yɛn'a ra Isaías 'bɛ maya'bɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

10 Nɛ nubɛya, nu ra Jesús bi zon'dɛ yɛ jɔ'i:

—Dami 'yɔhmbɛ 'bɛ'a dí xi ahɛ jananguɛ'a gui pɔhmbɛ 'bɛ'a nam bɔn'a.

11 Hinga gue'a i ts'i di ts'onba rá mbɛi n'da, pɛ gue'a ní bɔm bɛ rá nde n'da, bi 'yɛn'a ra Jesús.

12 Nɛ dá mbáhmbe bɛ mi 'báh ra Jesús.

—Nu'ɛ yɛ fariseo bi bɛman'ɛ a gám ma, dá ɛmfe.

13 Nɛ bi dɔh ra Jesús, bi 'yɛna:

—Hɔnt'a go 'bɛ'a ma paxi him bi 'yɛzɛɛ ma Ta, i jatho da mba nsat'i.

14 Nte guim bɛmhɛ nanguɛ ɛ nguetho tengu'bɛ i xädä ɛ, nɛ ɛna da 'yut' ra 'yu yá mixädähɛ. Nɛ nu'bɛ n'da ra xädä i six'a rá mixädäui, thɔmbɛni tho gátho yoho da zo bɛ ja n'da ra hyähäi, bi 'yɛngähe ra Jesús 'bɛ má ɛmfe.

15 Nu ra Pedro bɛya bi xi a ra Jesús:

—Dami xije nanguɛ a ran t'uti gá ma mahɛ'bɛ, 'bɛ'a nam bɔn'a, bi 'yɛmbi.

16 Nɛ bi dɔ'a ra Jesús:

—Ha nɛ ahɛ xingui ts'ɛ guí pɔhmbɛ 'bɛ'a nam bɔn'a dí xi ahɛ, bi 'yɛna.

17 Ha hin guí pɔhmbɛ nu 'bɛ'a da zi n'da, da yɛrɛ ja rá nde nɛ da mba bɛ ja rá foho, nɛ hingui zɔm bɛ, bi 'yɛngähe.

18 Pɛ nu 'bɛ'a gátho da bɔn bɛ ja rá nde n'da i nɛxpɛ rá mbɛi nɛ gue'a di ts'on'a n'da.

19 Nguetho guɛrɛ mbo rá mbɛi n'da ni nɛx'ɛ yɛ ts'on'yomfɛni, ran thodu, ran 'yomt'ɛni madague'bɛ bin thät'a n'da o hin gana din thät'i, nɛ yɛm fɛ, nɛ yɛ fehni, nɛ yɛn ts'ante, nɛ gue'ɛ gátho ni nɛxpɛ rá mbɛi n'da ɛ.

20 Nɛ gátho ɛ gue'ɛ ní ts'om'bäi n'da ra jɔ'i ɛ. Pɛ nu'bɛ bin sihmɛ nɛ him bi 'yɔt'a ran t'ɔt'e ngue din xɔt'yɛ, hinga gue'a dán ts'on'a, bi 'yɛngähe ra Jesús.

N'da ra xisu hin rá mɛnguhɛ a ra Jesús bi 'yɛc'yɛi a rá ts'ɛdi nɛ bi yɔn'a rá t'ixu

21 Nɛ nubɛya dá pɔmhbe bɛ a ra Jesús dá mbáhmbe bɛ ja rá xɛqui ra hnini Tiro nɛ ra hnini Sidón.

22 Nɛ dán c'athe n'da ra xisu ra mɛngu Canaan, hing ra israel a. Nɛ ts'ɛdi bi mbafi, bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Gra Hmu, rá m bom'beto i ra David, din ja nin huɛcate nanguɛ ma t'ixu in 'youi n'da ra zithu ngue ɛmmɛ di ɛnbi.

23 Nu ra Jesús bi thotho, tengu'bɛ him bi 'yɔ a bi xifi. Nugähe bɛya dá xihmbe ra Jesús:

—Dami 'yɔrpa ra mate a ra xisu, jananguɛ'a da mbengui, nɛ i mbafi i tengahɛ.

24 Nu ra Jesús bɛya bi 'yɛna:

—Nu Ojɔ bá pengui ga ɔrpa rá 'bɛfi ngue hɔnt'ɛ ma mɛnguhɛ yɛ israel ga jamansu, nguetho i 'bɛi tengu yɛ dɛ'yo bi 'bɛh ra 'yu, bi 'yɛna.

25 Pɛ nu ra xisu bi zɔm bɛ 'báh ra Jesús bin dɔnyahmu nɛ bi 'yɛmbi:

—Gra Hmu, dami zɛqui.

26 Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Hingui ho 'bɛn n'da ran 'yohɛ da hyɛnba rá hme yá t'ɛhni, go di un'dɛ yɛ t'ɛ'yo, bi 'yɛmbi.

Ngubɛ bi xifi nguetho hing ra israel a ra xisu.

²⁷ Bi 'yɛn'a ra xisu bɛya:

—Majuɛni guim ma gra Hmu, pɛ nɛ'ɛ yɛ t'ɛ'yo i si yɛ xɛca hme 'bom bɛ ja ra 'bimɛxa ngue i hɛ ɛ yá hmu.

²⁸ Ra Jesús bɛya bi 'yɛmp'a ra xisu:

—Gra xisu, ɛmmɛ guí ɛc'yɛi xɛn ho a ma mate. Janangue'a din ja a gá 'yádi, bi 'yɛmbi.

Nɛ 'bɛxgue gue'a ra ora bi yɛn'a rá t'ixu.

Bi hoc mi'da yɛ hyɛnni a ra Jesús

²⁹ Nɛ nubɛya nu ra Jesús bi bɛm bɛ. Dá mbáhmbe bɛ ja ra ndendɛdehe bɛ Galilea nɛ dá texhe bɛ ja ra nyuni, nɛ bi hyupɛ a ra Jesús.

³⁰ Nɛ xɛn ngu yɛ jɛ'i bi zɛm bɛ mi hudi, nɛ bá ts'inba yɛ dogua, nɛ yɛ xädä, nɛ yɛ gore, nɛ yɛ do'yɛ, nɛ xɛn ngu mi'da yɛ mbɛdi nɛ yɛ hyɛnni bá ts'inba bɛ mi hu'a ra Jesús. Nɛ nu ra Jesús bɛya gátho bi hoc'ɛ.

³¹ Nɛ nu yɛ jɛ'i bi hyonya thofo 'bɛ mi nu bin yɛ yɛ gore nɛ bin 'yo ɛ mí dogua nɛ bi yɛn'ɛ mi do'yɛ, nɛ bin zɔ yá dá ɛ mí xädä. Nɛ nu'bɛ mi nu 'bɛ'a bi 'yɔt'a ra Jesús, bi 'yɛspa Ojɛ, ngue ma Ojɛhe dyɛ israelhe. Nɛ hyu pa dán degáhe bɛ yɛ jɛ'i.

Bi 'uɛn'i goho mahuɛhi yɛn 'yohɛ ra Jesús

³² Nɛ nu ra Jesús bi zongahe bi 'yɛngáhe:

—ɛmmɛ díɛm bɛngá yɛ jɛ'i i 'bɛcua nguetho ya ná hyupa i 'bɛcua nɛ hin'yɛ 'bɛ'a da zi yɛ. Nɛ nu'bɛ ga xifi da mba bɛ yá ngu, masque hin da hyát'i da zɛm bɛ ja yá ngu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³³ Nɛ dá ɛmhbe bɛya:

—Pɛ hin hapɛ ga tɛmhɛ ra hme ga unhnɛ yɛ jɛ'i, nguetho ɛmmɛ xɛn ngu i 'bɛcua, nɛ njongui 'bɛcua ngue ga tãmfɛ ra hme, dá ɛmfe.

³⁴ —Hangu guí hɛhɛ ra hme thɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

—Yoto thofo yɛ hme nɛ zi yoho yɛ t'ɛhuɛ, dá ɛmfe.

³⁵ Nɛ nu ra Jesús bi xih yɛ jɛ'i din säya bɛ häi.

³⁶ Nɛ bi hyɛn'ɛ yɛ hme a ra Jesús nɛ yɛ huɛ, nɛ bi 'yáp rán jɛpi Ojɛ nangue ɛ bi hyɛni. Nubɛya, nu ra Jesús bi xɛn yɛ hme nɛ yɛ huɛ nɛ bi dargáhe ngue ga unhɛde yɛ jɛ'i bɛ mí hudi.

³⁷ Nɛ gátho ɛ mí 'bɛpɛ bin sihmɛ ɛ nɛ bin niyɛ, nɛ bi bongui yoto yɛ 'bɔts'ɛ 'bɛ mi niyɛ.

³⁸ Nɛ goho mahuɛhi ɛ yɛn 'yohɛ bin sihmɛ, nɛ njom bi mbeh yɛ xisu nɛ yɛ t'ɛhni.

³⁹ Nɛ nu ra Jesús bɛya bi xih yɛ jɛ'i da mbeng yá ngu. Nɛ nu'bɛ mi mbeng yɛ jɛ'i bɛya dá mbáhmbe mahɔn'a a ra Jesús, dá huhe ra mbosa mahɔn'a ngue ga sɔmhbe bɛ ra xɛcui Magdala.

16

Yɛ ngɛrpi yɛ judío bi 'yáh mi'da yɛ hmɛpya

¹ Nɛ nu'bɛ ma sɔmhbe bɛ, bi zɛm bɛ 'da ma ngɛrpihe ngue yɛ fariseo nɛ yɛ saduceo, in nde da zãp rá mbɛi a ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—'Yurcahe n'da ra hmɛpya ngue ga pãhmbe majuɛni Ojɛ bá pɛn'ni i, bi 'yɛn'ɛ.

2 —Pε nu'eħu, bi 'yɛn'a ra Jesús, guí nuħu xən theni yu güi 'bu xøn de ne guí ɛmhbu buya ngue din hyadi 'bu bi hyats'i.

3 Ne nu'bu guí nuħu ts'utho xən theni yu güi 'bu xudi, guí ɛmhbu din da'ye buya. ɛmmε guidí yorpaħu a guím bɛmhbu. Hanja ngue guí paħmbu 'be'a nam bøn'u yu güi guí nuħu ne hin go guí paħmbu 'be'a nam bøn yu hmɛpya guí nuħu ya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

4 Nu aħu guí 'buhmbu ya, gue aħu gu yu ts'om'bäih, xcá 'uehmbu bu rá 'yu Oja, ne sä guí ähmbu ra hmɛpya ya pɛ hin da t'ut'ahu ra hmɛpya. Pɛ hønt'a ra hmɛpya da t'ut'ahu tengu bi 'yøt'a ra Jonás maya'bu, bi 'yɛn'a ra Jesús bi 'yɛmp'u yu fariseo. Ne xø dá mbäcähe a ra Jesús buya.

Ra Jesús bi xih yu xädi di jamansu nangue rá íxi yu fariseo

5 Ne nubuya dá penje mahøn'a 'danguadi ra daðehe a ra Jesús. Ne dá pumbɛnihe a ra hmε nzai mí sihe ngue min 'youi ra íxi.

6 Nu ra Jesús buya bi 'yɛngähe:

—Damim fähmbu nangue yá íxi yu fariseo ne yu saduceo, bi 'yɛna.

7 Ne dá ɛnsɛhe:

—I man na ya ngue him bá haħu ra hmε.

8 Ne nu ra Jesús bi baði 'be'a dá bɛmhbe ne bi 'yɛnje:

—Hanja guí ɛmhbu: “Hin'yu ra hmε ga siħu.” Pɛ ts'utho guí ɛc'yɛih.

9 Ha gá pumbɛnihu 'bu má 'uĩngä goho mahuahi yuñ 'yohu ngue hønt'i yoto yu hmε ne yoho yu t'ahuu, ne bi bong thofo yoto yu 'bøts'e yu hmε.

10 Ne'bu má 'uĩn'i cut'a mahuahi yuñ 'yohu ngue hønt'i cut'a yu hmε mi ja, ne xən ngu yu 'bøts'e bi yu 'bu mi bongui.

11 Hanja hin gá paħmbu 'bu má xi aħu nangue yá íxi yu fariseo ne yu saduceo, pɛ hin nangue u yu hmε dá xi aħu, bi 'yɛngähe.

12 Ja dá paħmbe buya 'be'a nam bøn'a bi xije ra Jesús. Dá paħmbe ngue gue'a yuñ xädi yu fariseo ne yu saduceo, ne hinga gue'a njuantho ra íxi bi ma.

Ra Pedro bi ma to'o a ra Jesús

13 Ne nubuya dá mbähmbe ra Jesús bu ra xɛqui Cesarea, guerpı min ts'ut'abi ra Felipe. Ne bi 'yängähe dyu xädigähe ra Jesús:

—'Be'a im bɛn'u yu ja'i ngue to'ogä, ngue guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yɛna.

14 Dá thätbe buya:

—Nu'u 'da yu ja'i im bɛni gue'e gra Xuua Nxixyü, ne nu'u 'da im bɛni ngue gue'e gra Elías mi 'buh maya'bu. Ne nu'u 'da im bɛni gue'e grá Jeremías ngue maya'bu xøn du, uague man'da rá pøngahyü Oja, i ɛn'u, dá ɛmfε buya.

15 Nu ra Jesús buya bi 'yängähe:

—Xi'ahu, 'be'a guím bɛmhbu ngue to'ogä.

16 Ra Simón Pedro buya bi daði:

—Gue'e rá thahni i Oja ngue ra Cristo, rá Ts'ant'u i Oja i 'bui.

17 Ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Majapi i gra Simón, rá ts'ant'u i ra Jonás, nguetho nu'a gá ma hinga n'da ra ja'i bi bɛn'ni i, pɛgue Oja ma Ta bí 'buh mahɛts'i bi bɛn'ni i.

18 Pɛ ne'a dí xi i, nu'i gra Pedro, nu'a ni thuhu nam bønı gue ra do. Nguetho tengu 'bu da gue'e gra dongu guerpı dí mbuh rán ngu Oja, nangue'e ga da'mä ga pɛt'u da 'yɛc'yɛigui. Ne hin'yu 'be'a da zä di ja u, xing ran daðe, bi 'yɛn'a ra Jesús.

19 Nε ga 'da a n'da nin t'ɛdi ngue gui xih yu ja' i 'bepu dí yu't'a n'da bu di manda Oja. Tengu'bu ga 'da a n'da ran sogui ngue gui xocpu di manda rá ts'edi Oja. Nε nu'a gui 'yɛmbi hingui ho ua ja ra ximhäi, nepu mahɛts'i da t'ɛmbi hingui ho a. Nε ngutho a gui 'yɛmbi xun ho, nepu mahɛts'i da t'ɛmbi xun ho a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

20 Pε nubuya, nu ra Jesús bi hεgähe hin ga mamhbe bu 'buh yu ja' i ngue guesε a rá Thahni Oja, ngue ra Cristo.

Ra Jesús bi ma da tho ne da dɔmbɛni

21 Nε nu'a ra pa a, bi du'mi bi xije jatho da mba bu Jerusalén di unba bu u ma ngurpihe, ngue yu dɔc'yei nε yu mbäjä nε yu xänbate nija. Nε bi xije da tho ne da dɔmbɛni 'bu ná hyupa.

22 Nε nubuya bi zixpu ma'ueni a ra Pedro nε bi zu, bi 'yɛmbi:

—O guidí japi da bent'i i, damin yani, bi t'ɛmp'a ra Jesús, bi 'yɛn'a ra Pedro.

23 Nε bi dɔ'a ra Jesús:

—Dami pøni gra zıthu. Ní mba, nguetho guí ɛngui hin ga øt'ä a bi zän Oja. Hin'yu nin 'yomfɛni tengu im bɛn Oja, pε hønt'a im bɛn yu ja' i guím bɛni, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi t'ɛmp'a ra Pedro.

24 Nε nubuya, bi 'yɛngähe:

—Pε to'o gätho in nde da ɛngui i jatho hin da bɛn'a rá pähä zεhe nε da hyät yun unbi madague'bu da tho.

25 Nguetho nu'a to'o di huɛczεhe rá te, da mba ma unbi rá te bu ja ran dɔte, pε nu'a to'o hingui su da thɔcpa rá te nanguecä, da dın'a ra te mazai a.

26 Pε nu'bu n'da ra ja' i, madague da 'yøt'e rá mbeti 'be'a gätho i ja ua ja ra ximhäi, pε nte ní mbatho 'bu him bi pøh rá te. Nguetho njo'o n'da ra ja' i da zä da guzεhe rá te, bi 'yɛn'a ra Jesús.

27 Nguetho nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, nε din jagä rá ts'edi ma Ta bu mahɛts'i 'bu bá pengä mahøn'a, nε gätho yám 'behni ban 'yohe 'bu bá ɛcä. Nε i ja 'be'a ga undä nangue 'be'a bi 'yøt'a n'da ngu n'da yu ja' i.

28 Majuani di xi ahü, hinga gä gní tuhü 'bu bi du'mi di manda ma ts'edi ua, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yɛngähe ra Jesús.

17

N'da ran t'uti bi 'yøt' ra Jesús

1 Nε nu'bu mi tho i 'dato pa nu ra Jesús bi zix ra Pedro nε ra Jacobo nε ra Xuua, rán 'yohu ra Jacobo, nε bi mbähä bu ja ra t'øhø.

2 Nε nu'bu mí zøm bu, bim pä'a ra Jesús. Nu rá hmi bi hyät'i tengu'bu ra hyadi, nε nu rá he bi t'axqui tengu'bu ran nequi.

3 Nε nu'bu ma mixädihe min 'yohü, bi nu bi zøm bu ra Elías nε ra Moisés, bin yähu ra Jesús.

4 Nε nu ra Pedro buya bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Gra Hmu, xun ho ngue dí 'buhmbe ua, nε ga høcähe hyu yu t'ungu. Nu n'da gam 'buε, nu n'da dim 'buh ra Moisés, nε nu'a man'da dim 'buh ra Elías, bi 'yɛn'a ra Pedro.

5 Pε nu'bu mí yä ra Pedro, bi nequi n'da ra güi di fɛxni, ngue bi go'bu, nε bi 'yøt'a n'da ra nde bin yä bu ja ra güi: “Guehna ma Ts'unt'ugä na, ɛmme dídi huɛcä na nε dí numanho. Dami 'yøhmbu 'be'a i xi ahü.” Gue'a bi man'a ra nde bi 'yøpu.

6 Ne nu'bu mí 'yø a ra nde u ma mixädihe 'bex bin danyahmu bu häi ne bi nyetho nguetho bin su u.

7 Ne nu ra Jesús buya bi mba bu mín danyahmu u ne bi 'yëmbi:

—Dami ndanjü, o guín suhü.

8 Ne nu'bu mi ndox'u buya njom bi nu, pe hont'a ra Jesús mí 'bäpü.

9 Ne nu'bu mam bá epü 'yu bu ja ra t'øhø buya, bi 'yën'a ra Jesús:

—Nuya njon gui xihmbü 'be'a gá nuhü bu, jague'bu dá thämbëni gä bu 'bu u xøn du, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi t'ëmp'ü.

10 Ne nu ma mixädihe buya bi 'yänni:

—Hanja i en'u yu xänbate nijä ngue m'bet'o thoho ba penc'a ra Elías, ne ja ba ë'a rá Thahni Ojä ngue ra Cristo buya, bi 'yën'u.

11 —Majuani im ma ngue m'bet'o ba eh ra Elías di hoqui gätho.

12 Pe dí xi ahü, ya bi zøh ra Elías ne njon bi badi ngue gue'a. Pegue bi mba ma übi ne bi mba ma üpi, ne ngutho da t'ørcä ya, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yën'a ra Jesús.

13 Ja bi bā u ma mixädihe buya gue tengu'bu ra Elías a ra Xuua Nxixyā.

Nu ra Jesús bi hoc'a n'da ra sändqte

14 Ne nu'bu mi zøm bu 'büh yu jä'i, bi zøm bu n'da ran 'yohü bu mí 'bäh ra Jesús, ne bi 'yëmbi:

15 —Gra Hmu, dami 'yørqüi ts'u ran huëcate a ma ts'ünt'u, jant'a thoho i sändqte ne hønbu go i so 'bu xø 'yagü. Ja'bu i so bu ja ra sibi, ne ja'bu i so bu ja ra dehe, hønbu go hapü 'yo 'bu xøn zändqte.

16 Ne bá sigä bu mi 'bu u ni xädi, pe him bi zä bi hyäcpa a ran u in 'youi, bi 'yën'a ran 'yohü.

17 Ne bi 'yën'a ra Jesús:

—Gyü ts'om'bäihü, hin guí ëc'yëihü Ojä xøn ho. Hangu yu pa ga tøp'a thoho ahü ngue gui 'yëc'yëigahü, bi 'yën'a ra Jesús. Bá si ni ts'ünt'u guím ma, bi t'ëmp'a ran 'yohü.

18 Nu'bu mi zøpü buya, nu'a ra Jesús bi zü a ra zïthu min 'youi, ne bi xifi da böni. 'Bex bi yän'a ra ts'ünt'u buya.

19 M'bejua buya bin yähu u ma mixädihe a ra Jesús nubü däm 'büshe.

—Hanja him bi zä dá høngähe thi a ra zïthu min 'youi a ra ts'ünt'u, bi 'yën'u.

20 Bi dā a ra Jesús ne bi 'yëna:

—Him bi zä gä hyømhbü thi ra zïthu, nguetho ts'utho guí ëc'yëihü. Man'da zi ts'utho ni t'ëc'yëihü xinda gue n'da rá hmodä ra c'u ngue ëmme zicue. Ne nu'bu da zøni guí 'yëc'yëihü tengu n'da rá hmodä ra c'u, da zä gui xihmbü n'da ra t'øhø: “Dami 'uegue gui thän nü n'danni,” guí 'yëmfü, ne da 'uegue. Hin te gui hyëmfü 'bu majuani guí 'yëc'yëihü. Gätho xøn hëi i sä gui 'yøthü, bi 'yënje.

21 Pe nu'u 'da'u yu zïthu tengu min 'youi a ra ts'ünt'u, xøn hëi da hyøn a thi u, pe hont'bu ëmme hah rá mbüi din yäui Ojä ne da 'yët' ran ts'ihme n'da, da zä da hyøn a thi u, bi 'yëngähe ra Jesús.

Ra Jesús bi ma mahøn'a da tho ne da dqmbëni

22-23 Ne nu'bu män 'yohe bu ra häi Galilea, bi 'yënje mahøn'a a ra Jesús:

—Nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, dan dägä bu 'büh yu jä'i ngue da thogä. Pe ga thämbëni 'bu ná hyu pa, bi 'yën'a ra Jesús. Ne ëmme bi du ma mbüigähe buya.

N'da ran t'änni to'o i jut ra mbeti nangue ra nijä

²⁴ Nε nu'bu má sɔmhbe bu ra hnini Capernaum a ra Jesús, bi t'ɛmp'a ra Pedro:

—Xi ni xānbatehu, ha hingui jut'a ra mbeti dí haxāhe nangue ra nijā, bi t'ɛmbi.

²⁵ Bi dā a ra Pedro buya:

—Hāhā i jut'i, bi 'yɛmp'u.

Nε nubuya nu'bu mi yarpu ja ra ngu xīn sāya a ra Jesús, 'bex bi t'ān'na ra Pedro:

—'Be'a guīm bɛni gra Simón, ha nɛ'u yá t'uhni yu ts'ut'abi i jut'a ra mbeti ua ja ma hāihu, uague hɔnt'u yu jā'i thoho, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁶ Bi dā a ra Pedro:

—Nu'u yu jā'i thoho.

—Janangue'a hin mán zāhma'be ga jut'ā 'bu hingui jut'u yá t'uhni yu ts'ut'abi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁷ —Pɛ ni mba bu ja ra dādehe, gui hyu'ts'a n'da ra huā, nɛ gui xemba rá nde. Gui tīm bu n'da ra mbeti, ngue'a xɔt'a ga jut'ui a ra cota a ra nijā, n'dahma hin da bɛman'u u i hax ra mbeti, bi 'yɛn'a ra Jesús.

18

Ra Jesús bi ma to'o xtán hɛts'i bu dán nu Ojā

¹ Nε xɔ dá ānhde a ra Jesús:

—Xiya, to'o man'da xun hɛts'i rán t'ɛdi bu na hnu bu di manda rá ts'edi Ojā, dá ɛmfe.

² Nu ra Jesús buya bi zohna n'da ra t'uhni nɛ bi gats'i bi mbāmp'u made,

³ nɛ bi 'yɛnje:

—Majuqni dí xi ahū, nde'bu gui pāh ni mbūihu gui cohmbu tengu'bu gyu t'uhnihu, nu'bu hin'na hin gui sā gui cāthu bu di manda rá ts'edi Ojā 'bu, bi 'yɛnje.

⁴ Nε nu'a to'o da gohi tengu'bu ra t'uhni nɛ da 'yɔt'e ngue hin'yū rá ts'edi, gue'a xtán hɛts'i rán t'ɛdi bu na hnu bu di manda rá ts'edi Ojā.

⁵ Nε nu'a to'o da numanho n'da ra t'uhni nangue ma thuhugā, nam bōni bi zingā buya, bi 'yɛngāhe ra Jesús.

Yun t'u'tate i ja ua

⁶ —Pɛ nu'bu 'bo'o di japi da 'ue a n'da ra t'uhni ngue i ɛc'yɛigui, xun ūtho ran ūnbi da nu. Man'da xun u xinda gue'bu da t'ɛrpa ra dojūni rá 'yuga nɛ da thɔrpu ja ra dādehe, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁷ —Nhuɛcate ahū nangue yam 'bɛpate xun ngu da t'ɔt'ahū. Guehma gui nuhū u, pɛ í huɛhi maha to'o di 'bɛp'ahū, bi 'yɛna.

⁸ Pɛ nu'bu guí ɛmhbu gue'a ni 'yɛhu o gue ni guahu di 'bɛp'ahū gui 'yɔthu ra ts'oqui, pɛ xun ho 'bu gui hyɛju gui 'yɛmhbu bu yatho. Nguetho man'da xun ho 'bu dan 'datho ni guahu o gue dan 'datho ni 'yɛhu 'bu gá mba bu ja ra te mazāi, xinda gue'bu di yoho ni 'yɛ o gue di yoho ni gua nɛ gui mba bu ja ra sibi njam'bu da huɛt'i.

⁹ Nε ngutho 'bu guí ɛmhbu gue'a n'da ni dāhu di 'bɛp'ahū gui 'yɔthu ra ts'oqui, pɛ xun ho 'bu gui hyāhmbu gui 'yɛmhbu bu yatho. Nguetho man'da xun ho 'bu dan 'datho ni dāhu 'bu gui cāthu bu ja ra te mazāi xinda gue'bu di yoho ni dāhu nɛ gui mba bu ja ra sibi njam'bu da huɛt'i, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'uti nangue ra dɛ'yo bim 'bedi

10 —Dami jamansuh_u a guí øth_u. Hin gui 'yøth_u tengu'b_u nte di muui_u zicue, nguetho dí xi ah_u nu yám 'behni Ojå di jamansu_u, ne zai i 'bæp_u ja rá hmi ma Ta b_u mahçtsi_u yám 'behni.

11 Nguetho nugå, ngue dán ja'igå ua ja ra ximhäi, bá çcå ngue ga nyånba yé te xøm 'bedi nangue y_u ts'oqui, bi 'yçn'a ra Jesús.

12-13 —'Be'a guím bæmh_u bi 'yøt'a n'da ran 'yoh_u ngue mí si n'da ciento yå de'yo. Ne bim 'be a n'da. Ha him bi hyon'a bim 'bedi. Pe bi zop_u goho 'dåte ma 'de'ma gæto b_u mi sapaxi_u, bi mba bi hyon'a bim 'bedi. Ne nu'b_u mi dñi, man'da bin johya nangue'a, xinda gue'_u m'ida ngue him bim 'bedi.

14 In jab_u ma Tah_u bí 'bæp_u mahçts'i, in ndepe xinga n'da dim 'bedi, madague'a hin te di muui b_u na hnu, bi 'yçn'a ra Jesús.

N'da ran hocpi nangue y_u 'yç'yçi

15 Ne man'da ram hma bi man ra Jesús, bi 'yçngåhe:

—Nu'b_u n'da ni cuh_u b_u ja ram peti, 'b_u hinga gue'a da 'yøt'e e, gui xi 'b_u guí 'bæseui, janangue'a da bædi hingui ho a bi 'yøt'e e, bi 'yçngåhe ra Jesús. Ne nu'b_u bi 'yøm_uan_u a gui xifi, ya gå tåha gå hocpa rá mbui a ni cu.

16 Pe nu'b_u hingui ærpa ra güenda a gå xifi, gui six man'da o gue mí yoho y_u cu din testigo nangue'a guí mammi.

17 Pe nu'b_u guex_ua a him bi 'yærpathoho ra güenda a guí mammi mahøn'a, gui mam b_u ja ram peti bæya. Ne nu'b_u him bi 'yærpa ra güenda a 'be'a gå xihmb_u b_u, pægue guí 'yøth_u tengu'b_u hin ni cuh_u a bæya, bi 'yçngåhe ra Jesús.

18 —Majuån_u dí xi ah_u, nu 'be'a guí çmh_u hingui ho ua ja ra ximhäi, nep_u mahçts'i i t'çmbi hingui ho a. Ne nguetho a guí çmf_u xån ho, nep_u mahçts'i i t'çmbi xån ho a, bi 'yçngåhe ra Jesús.

19 —Ne nu'b_u guí yohmi 'b_u n'dat'a guím bæm_umi 'b_u ja a guí åhui ma Tah_u 'bæp_u mahçts'i, nu'a di 'da aui a gå 'yåhui.

20 Nguetho nu'b_u dim peti nangue ma thuhugå 'da, madague'b_u yoho o gue hyu, pægue dí 'bå i nde b_u, bi 'yçn'a ra Jesús.

21 Ne bi 'yån'na ra Pedro:

—Gra Hmu, xi'b_u ja 'be'a da 'yørca n'da ra ja'i, hangu y_u nidi ga punbi. Ha xøt'a yoto nidi, bi 'yçn'a ra Pedro.

22 Bi då a ra Jesús:

—Hinga høn't'i yoto nidi, pe nde'b_u thocpa tho gui punbah_u, bi 'yçn'a ra Jesús.

N'da ran t'uti a him bi punba rá mimbçfui

23 —Janangue'a dí xi ah_u, nu'a nån ts'æt'abi Ojå, i øt'e tengu bi 'yøt'a n'da ra ts'æt'abi 'b_u mi 'yærpa ra güenda hangu in dupate yám fåts'ih_u.

24 Ne nu'b_u mi nu rá søcuå, 'bexgue bi manda ba ts'i a n'da ngue min dupate y_u millone thoho.

25 Pe nu'a ra ja'i, hin'y_u 'be'a mi ja ngue xtån zå xtån gut'a min dupate. Ne nu ra ts'æt'abi bæya, mi nde xtå mbå a, ne yå t'åhni, ne rá xisu mí 'bæp_u ja rá ngu, ne 'be'a gå mi pe'ts'i, ngue da gut'a ndupate.

26 Ne nu'a ran 'yoh_u bæya bin danyahmu ne nts'edi bi 'yåp ra mate a rá hmu: "Gra hmu, tøcpi ts'å, jante tho ga jut'i i."

27 Nu rá hmu bæya bi huçc'a, ne bi punba a rán dupate ne bi thøh pæya.

28 Pe nu'b_u mi nexp_u, bin c'at'ui n'da rá mimbçfui xí hmit'i ts'å ra mbeti. Nu'a xí mba ma thøgue bæya, 'bexgue bim bent'åte, bi bendba rá 'yuga a bin c'at'ui, ne bi 'yçmbi: "Curca a ma mbeti gui tuc ya," bi 'yçmbi.

29 Ne nu'a rá mimbefiui b̄ya bin d̄anyahmu ne nts'edi bi 'yāp rá mate, bi 'yēmbi: “Tōcpi ts'ū, jante tho ga jut'i i,” bi 'yēmbi.

30 Pe nu'a xī mba ma punbi him bi dō'mi, bi got'a fādi, ēmbi din ofādi jague'b̄a da gut'a in dupate.

31 Ne nu yá mimbefiui b̄ya ēmmē bi b̄endumb̄i 'be'a bi 'yōt'a xī mba ma punbi, ne bi mba bi xi a rá hmu 'be'a bi 'yōt'a.

32 Nu yá hmu b̄ya bi manda bá ts'i a ran 'yoh̄a mah̄on'a ne bi 'yēmbi: “Gra ts'om'b̄ai, nugā dá pun'ni i 'b̄a gm̄i 'yāc ra mate, madague'a x̄n ngu guí tuqui.

33 Nde'b̄a ne'e xquí huēc'a ni mimbefiui,” bi 'yēn'a rá hmu.

34 ēmmē bin cue a rá hmu, bi manda da jot'i gue'b̄a go bi gut'a gātho ȳa millone min dupatesē, bi 'yēn'a ra Jesús, 'b̄a mi man a ran t'uti.

35 Din jab̄a da 'yōt'ah̄a ma Tah̄a 'b̄ap̄a mah̄ets'i 'b̄a hin gui punbah̄a ni mijá'ih̄a ngue gātho ni mb̄aih̄a, bi 'yēngāhe ra Jesús.

19

Man'da ram hma nangue ran hyegui

1 Ne nu'b̄a mi gua'a man ra Jesús, bi b̄om b̄a Galilea, bi hyāx ra 'yu ni mba b̄a ra xēqui Judea, 'danguadi ra d̄athe Jordán.

2 Ne x̄n ngu ȳa j̄a'i bi dēnthoho ne bi hoqui x̄n ngu ȳa hyēnni.

3 Ne nub̄aya, bi z̄om b̄a'da ma nḡrpihe ngue ȳa fariseo, b̄a mi 'b̄ah ra Jesús. Mí honi 'be'a dí yāpi, ne bi 'yēmbi:

—Ha s̄a da hyēh rá xisu n'da 'b̄a madí ts'ūtho 'be'a da 'yōt'e, bi 'yēn'ū.

4 Nu ra Jesús bi d̄ati:

—Ha hin gá nuh̄a b̄a ja rām hman Oj̄a, ngue'b̄a rá mb̄adi thoho ra ximh̄ai bi z̄an Oj̄a n'da ran 'yoh̄a ne n'da rá xisu.

5 Ne i mam b̄a: “Nu n'da ran 'yoh̄a him man da dēn'na rá ta o rá mbe 'b̄a dim 'b̄ahmi rá xisu, pē dim 'b̄ahmi da gohi tengu'b̄a n'dan j̄a'itho,” i ēm b̄a ja rām hma Oj̄a.

6 Janangue'a nu'b̄a n'da ran 'yoh̄a i 'b̄ahmi rá xisu, pē hingui yonj̄a'i b̄a na hnu, n'datho. Ne nu'a bi z̄an Oj̄a, dim 'b̄ai tengu'b̄a n'dan j̄a'itho, pē hin njon da bēni din hyegui, bi 'yēn'a ra Jesús, bi t'ēmp'ū ȳa fariseo.

7 —Hanja gní 'yēnje, ne nu ra Moisés bi ma da t'ōt'a n'da rá s̄ocua ran xuni 'b̄a da hyēh rá xisu n'da ran 'yoh̄a, bi 'yēn'ū ȳa fariseo.

8 X̄o bi 'yēn'a ra Jesús b̄aya:

—Gue'a bi 'yōt'a ra Moisés, nguetho ēmmē x̄m mē ni mb̄aih̄a. Pe nu'b̄a rá mb̄adi ra ximh̄ai him mín jab̄a.

9 Ne dí xi ah̄a, nu'b̄a n'da ran 'yoh̄a bi hyēh rá xisu ne him mi 'yomt'ēni a rá xisu, pē nu'b̄a bin th̄at'ui man'da ra xisu a ran 'yoh̄a, ya i 'yomt'ēni a b̄aya. Ne nguetho 'b̄a n'da ran 'yoh̄a din th̄at'ui n'da ra xisu bi thegui, ne a ra 'yomt'ēni a b̄aya, bi 'yēn'a ra Jesús.

10 Ne nub̄aya, dá ēmbāhe ra Jesús:

—Nu'b̄a hingui s̄a da hyēh rá xisu n'da, man'da x̄n ho 'b̄a hin din th̄at'a n'da 'b̄a.

11 Ra Jesús bi 'yēna:

—Pe hinga gātho da z̄a din jab̄a, pē h̄ont'ū bi z̄an Oj̄a din jab̄a.

12 Nguetho i 'b̄a i 'da ngue him bim 'b̄ah rá xisu nguetho ȳa mb̄edi gue'b̄a go mim 'b̄ai. Ne nu'ū mi'da ȳn 'yoh̄a him bim 'b̄ah ȳa xisu nguetho bi mbocpa ū yá hmu. Ne nu'ū mi'da, yá p̄ahā zēhe him bim 'b̄ah rá xisu nguetho gue'a i

ts'anni ngue hin dim 'buh rá xisu, ngue nte di hēni nangue rá 'befi Ojā mahęts'i da 'yōt'e. Nu'a to'o da bēn'na ram hma na, gue'a da bā a, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi 'yāp rān jāpi Ojā nangue' u yu t'uhni

¹³ Nē nubūya bá ts'inba 'da yu t'uhni bu mi 'buh ra Jesús, ngue'a mi hndepe da dospa yú yā yu t'uhni, nē da 'yāp rān jāpi Ojā nangue u yu t'uhni. Nugāhe būya, dá hęcpāhe u yú ta u yu t'uhni ngue hin da thopu 'bā a ra Jesús.

¹⁴ Pē nu ra Jesús bi 'yēnje:

—O guí hęcpah u yu t'uhni ngue him ba thocua, pē dami jafu ba thocua, nguetho nu'u to'o di manda rá ts'edi Ojā, tengubū yu t'uhni u, bi 'yēna.

¹⁵ Nē bi dospa yú yā yu t'uhni būya nē bi 'yāp rá mfāts'i Ojā. Nē nu'bu mi jua a bi 'yōt'a ra Jesús, dá pōngāhe bu būya.

N'da ra mēmbeti bi nyqui ra Jesús

¹⁶ Nē man'da ra ts'ant'u bi mba bu 'bā a ra Jesús nē bi 'yēna:

—Hoga xānbate i, 'be'a nin ho da zā ga øt'ā ngue ga tīngā ra te, bi 'yēna.

¹⁷ Ra Jesús bi 'yēmp'a:

—Ha guím bēni 'be'a guí ma ngue guí ŋngui xūn hogui, nguetho hōnt'a xūn ho a Ojā. Pē nu'bu guín nde gui tīn ra te, dami jā'ts'u yan t'ēdi.

¹⁸ —Nda'a nín t'ēdi, bi 'yēn'a ra ts'ant'u.

¹⁹ Bi dā'a ra Jesús:

—O guí hęcpa rá te ni mijā'iui, o guí 'yomt'ēni, nē o guím pē, nē o guí man yu fehni, nē gui numansu ni ta nē ni mbe, nē gui huęc ni mijā'iui tengubū da guesē i, bi 'yēn'a ra Jesús.

²⁰ —Gātho u xtā jā'ts'i gue'bu go mán t'uhni, 'be'a man'da di 'bedi ga øt'e, bi 'yēn'a ra ts'ant'u.

²¹ Nu ra Jesús bi 'yēmp'a:

—Nu'bu guí nde gui tīn ra te, ní mba bá pā 'be'a gātho i ja i, nē gui darpa yu hyoya a rá muui 'be'a gātho gá pā, nē din ja'a man'da di muui bu mahęts'i būya, nē nubūya ba ēhe gui tengui.

²² Pē nu ra ts'ant'u 'bu mí 'yō a bi xifi, ēmme bi du rá mbai, nguetho ēmme xūn ngu 'be'a gā mi ja, nē bi mbeng thoho būya.

²³ Nē nu a ra Jesús būya:

—Majuāni dí xi ahū, bi 'yēna, xūn hēi da yurpu di manda rá ts'edi Ojā n'da ra mēmbeti.

²⁴ Dami 'yōhmbu mahōn'a. Man'da hingui hēi da yut'a ra camello bu ja rá gu ra 'yofani, xinda gue'a n'da ra mēmbeti da yurpu di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yēnje.

²⁵ Nē dá hyonya thohohe 'bu má øhmbe bi ma ra Jesús. “To'o maha da zā din yāni,” dán 'yēm zehēhe būya.

²⁶ Bi hyęcāhe ra Jesús nē bi 'yēnje:

—Hin da zā da 'yōzēhe yu jā'i, pē nu'a Ojā hingui hęcmp'a da 'yōrpa u yu jā'i.

²⁷ Nu ra Pedro būya bi 'yēmp'a ra Jesús:

—Gra Hmu, nugāhe dá socāhe gātho 'be'a mí pēts'āhe nē dá tēn'nahe, 'be'a maha ga tīmhbe ya.

²⁸ Ra Jesús būya bi 'yēnje:

—Majuāni dí xi ahū, 'bu bin ja ma'da'yo mahęts'i nē ma'da'yo ra ximhāi, din ja ma ts'edi mixte, ga hupu ja ma mēxa ga øt' ran ts'ut'abi, nugā ngue dán jā'igā ua ja ra ximhāi. Nē ahū guí 'de'mayoho ahū, 'darbu ga huhmbu, ga comhbu ma ts'edigā, nē ahū ga juānbahū ma mi israelhū dyu judiōhū, bi 'yēngāhe ra Jesús.

29 Nε man'da bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Nu'a to'o bi zoh rá ngu, o gue rán 'yohu o gue rán ju, o gue rá ta o gue rá mbe, o gue rá xisu o gue yú t'ahni bi zogui ngue bi dengui, o gue rá huahi, da dāha man'da xun ngu xinda guet'a n'da ciento nidi, ne a ra te mazai da hyani, bi 'yεngāhe ra Jesús.

30 Pεgue nu'ε im bεni i 'bet'o dim 'bejua ε. Pε nu'ε t'εmbi i 'bejua, dim 'bet'o ε, bi 'yεngāhe ra Jesús.

20

N'da ran t'uti bi 'yøt'a n'da ra mε'befi

1 Nε man'da ran t'uti bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Nu'bu bi 'yøt' ran ts'ut'abi Oja, din ja tengu bi 'yøt'a n'da ran 'yohu mí ja ra dāhuahi. Midi 'yonba yε mbe'fi 'bu xudi thoho.

2 Nε 'bex bi xifi hangu da gu't'i, ne bi mba bu ja rá huahi ε buya.

3 Nu'bu mbe guto xudi, xø i 'yo bu hnini a ra mε'befi mahøn'a, ne bi nu 'da yun 'yohu mi 'yotho bu ne bi mben bu ja rá huahi.

4 “Ní mbähä, gam pεhmbu, ga jut'ahu hangu dí nde ahε gui tåhmbu,” bi 'yεmbi. Ne bi mba ε buya.

5 Nε nu'bu mi hyuxyadi, xø 'yo bu ja ra hnini mahøn'a ra mε'befi ne bi mbenh mi'da bu rá huahi. Ne'bu mi zøn'a hyu nde, xø bi mbenh mi'da.

6 Ne'bu mi zøn a cat'a nde, xø 'yo bu mahøn'a ne bi nu bu mi'da yε jå'i: “Hanja ngue xcán dethohu,” bi 'yεmbi.

7 “Nguetho njon bi xije ra 'befi,” bi 'yεn'ε. Ne bi 'yεmp'ε: “Ní mbähä bu ja ma 'befigä gam pεhmbu bu, ga jut'ahu hangu dín ndegä ga jut'ahu,” bi 'yεmbi.

8 Nu'bu min de buya nu ra mε'befi bi xi a rá ngurpa mbe'fi: “Dami zon'du yε mbe'fi, m'bet'o gui jut'ε m'bejua bi zøni,” bi 'yεmp'a.

9 Nε nu'bu mi mba njut'i ε xi zøm bu ja ra huahi 'bu cat'a nde, bin jut'i tengu'bu gä ra pa xtím pεfi.

10 Nε nu'bu min jut'ε bi mbεmxudi ra 'befi, bi bεni ngue man'da xtán dāha xun ho xinda gue'ε n'da ora tho bim pεfi. Pεgue 'da'angu bi dāha.

11 Janangue'a bin cue ε 'da

12 ne bi 'yεmp'a ra mε'befi: “Hanja ngue 'da angu gá jurcahe ε m'bejua bi zøhø, ne ts'utho bim pε ε. Pε nugāhe, gātho ra pa dām pεhmbε, madague'a xum pa ra hyadi,” bi 'yεmbi.

13 Pε bi dāti, bi 'yεmp'a n'da mí 'bāpε: “Xi'e n'yø, nte man ts'o dá øt'e e. Ha hinga gue'a dá xi i dá jut'i i.

14 Dami hyan'a nin zäbi, ní mba. Nugä, i ja ma pähä 'da angu ga jut'ahu ε rán zεgui bi zøhø.

15 Ha hin'yε man t'εdi ga øt'ä a dín nde ga øt'ä nange ma mbe'ti, uague gui seya nguetho dá ørpa ran hocjå'i n'da,” bi 'yεn'a ra mε'befi buya, bi 'yεn'a ra Jesús 'bu mi man a ran t'uti.

16 Nε ngubε din ja 'bu bin ts'ut'abi Oja. Nu'ε m'bejua dim 'bet'o ε, ne nu'ε 'bet'o dim 'bejua ε. Xun ngu bi zonhd Oja, pε hinga gātho bi huahni, bi 'yεngāhe ra Jesús.

Xø bi ma mahøn'a ngue da du ne da dāmbεni ra Jesús

17 Nε nu'bu mi ts'utho ga sømhbe bu Jerusalén, dí 'yohe bu ja ra nguani. Ne bi gūgāhe bu ma'ueni ts'ε a ra Jesús, dí 'de'mayohohe, ne bi 'yεnje:

18 —Nuya ga mbähä b_u Jerusalén. Nu'b_u dá s_omhb_u b_u, da mba ma dägä b_u 'b_uh y_u hmumbäjä n_e y_u xänbate nijä, ngue da hyogä, guecä dán jä'igä ua ja ra ximhäi.

19 N_e di dägä b_u 'b_u u him ma mijudíoh_u, n_e din thengui n_e da thexcä n_e di cuarcä b_u ja ra za, ga tu b_u, n_e da t'äg_ui. P_e nu'b_u ná hyupa ga thämb_engä, bi 'y_engähe ra Jesús.

Rá mbe ra Jacobo n_e ra Xuua bi 'yäp rá mate ra Jesús nangue yá ts'unt'ü

20 N_e nu'a rá mbe ra Jacobo n_e ra Xuua, ngue yá ts'unt'ü ra Zebedeo u, bin danyahmu b_u ja a rá gua ra Jesús, in nde 'be'a da 'yäpi.

21 N_e nu ra Jesús bi 'y_em_bi:

—'Be'a guí nde ga øt'e e, bi 'y_em_bi.

—Dami 'yørcä ra mate ngue nu'b_u gui 'yøt' ran ts'ut'abi, 'da xtí hyut'ü ma t'uhni, bi 'y_en'a ra xisu.

22 Bi dā a ra Jesús:

—P_e hin guí pādi 'be'a nam bøn'a gá 'yāqui.

N_e bi 'yän'na ra Jacobo n_e ra Xuua:

—Ha guí ξna n_e'aui gui hyät'ui gui nuui ran unbi tengu gan nugä, bi 'y_en'a ra Jesús.

N_e bi dā u b_uya:

—Haha, ga hāt'be.

23 —Majuqni maha, n_e'aui gui nuui ran unbi tengu gan nugä, p_e hingui sä ga 'da'a ran t'ēdi guí ähmi. P_e gue'a ma Ta di un rán t'ēdi to'o in ndepe 'da xtí hyutho 'b_u dán ts'ut'abigä, bi 'y_en'a ra Jesús.

24 N_e nugähe dí 'det'agähe b_uya dán cue 'b_u má øhmbe a 'be'a bi man u yoho.

25 N_e gä bi zongahe ra Jesús dí 'de'mayohohe, n_e bi 'y_enje:

—Nu'ü y_u ts'ut'abi ua ja ra ximhäi i øt' yá 'y_ehe to'o gätho di manda, n_e tengu'b_u magues_e yá ts'edi u.

26 P_e nu'ah_u hinga gue'a gui 'yøth_u a. P_egue gan 'y_ehe thohoh_u nangue u mi'da 'b_u guí nde din ja ni ts'edih_u.

27-28 N_e nu'ah_u 'b_u guín nde gam 'bet'oh_u, gui 'yøth_u ngue hin'y_u ni ts'edih_u n_e gan 'y_ehe thohoh_u, tengu thohogä ngue dán jä'igä ua ja ra ximhäi, him bá ξcä dam hmugä, p_e bá ξcä dan 'y_eh_egä n_e ga dä ma te gan yänba yá te y_u jä'i, bi 'y_enje ra Jesús.

Yoho y_u xädä bi hoc'a ra Jesús

29 N_e nu'b_u xø má nexhe b_u ra hnini Jericó, xän ngu y_u jä'i bi den_utho na ra Jesús.

30 N_e mí hup_u yoho y_u xädä b_u ja ra nden'y_u. Nu'b_u mí 'yøde mba b_u ra Jesús, bi mbafi:

—Grá Hmu, rám bom'bet_o i ra David, dami hu_egä'be, bi 'y_en'ü y_u xädä.

31 N_e nu y_u jä'i min 'yoh_u ra Jesús bi hecpa u y_u xädä. P_e man'da bi mba u, bi 'y_em mahøn'a:

—Grá Hmu, rám bom'bet_o i ra David, dami hu_egä'be, bi 'y_en'ü.

32 Nu ra Jesús b_uya 'b_u mí 'yø a man u y_u xädä, bi 'yänni:

—'Be'a guín nde ga øt'aui, bi 'y_emp'ü.

33 Nu'ü bi dāti:

—Grá Hmu, xoga ma dä'be, bi 'y_en'ü.

34 ξmme bi hu_ec'a ra Jesús u, bi dārpa thoho yá dä, 'bex bi xoh yá dä n_e bi den'na ra Jesús b_uya.

21

Y_u jq'i bi 'y_espa a ra Jesús 'b_u mí y_urp_u Jerusalén

1 N_e bi z_om b_u ja ra ndehnini Betfagé, nub_u ja ra nyuni Olivos, n_e him ma yab_u ra hnini Jerusalén. Nu ra Jesús b_uya bi mben'nd_u yoho ma mixädihe,

2 n_e bi 'y_embi:

—Ní mb_e n_u ja ra t'uhnini, gueh_nu gua t_immi n'da ra buru in 'youi rá b_asi. Bá xocui, n_e bá siui u_a.

3 Nu'b_u da t'ɛn'aui 'b_e'a gui jahui, “Nu'a ra hmu da hyon'i ts'ɛ n_e 'bexgue ba sin'a tho'be,” gui 'y_em thohoui, bi 'y_en'a ra Jesús.

4 N_e guehna bi man ra p_ongahy_a maya'b_u ngue din ja 'b_u mi 'y_ena:

5 Gui 'y_emf_u y_u m_engu b_u Jerusalén:

“Dami nuh_u ya ba ɛcua ni hmuts'ut'abih_u, n_e hin din 'y_ets'i, ba hyux'a n'da zi buru thoho b_an 'youi rá b_asi,” gui 'y_emf_u, bi 'y_en'a ra p_ongahy_a maya'b_u.

6 Nu ma mixädihe b_uya bi mba n_e bi 'y_ot'a bi xih ra Jesús.

7 N_e bá si ra buru n_e'a rá b_asi, n_e bi g_aspa y_u coto n_e bi hyux'a ra Jesús b_uya.

8 N_e nu y_u jq'i ɛmme x_un ngu ɛ bi d_enni n_e bi mb_oh y_u coto b_u ja ra 'y_u n_e y_u pahni, n_e y_u paxi y_u za bi mb_ocpa b_u ngue da thop_u ra Jesús. N_e bi 'y_et'inde ra Jesús.

9 N_e nu'ɛ i 'bet'o n_e'ɛ bim 'bejua bi mb_uh na thuhu b_uya, bi 'y_ena:

—Mixte thoho rá ts'edi r_am bom'b_eto ra David. N_e x_un ngu r_an j_api in 'youi, nguetho bá ɛh_e nangue rá thuhu Oj_a, ra Hmu. Mixte thoho Oj_a mahɛts'i, bi 'y_en'ɛ y_u jq'i b_u ní mba.

10 N_e nu'b_u bi y_urp_u Jerusalén ra Jesús, g_atho mi 'b_urp_u ja ra hnini bi hyonya thoho, n_e bi 'y_an'nd_u m_in 'yoh_u ra Jesús:

—To'o n_in 'yoh_u na, bi 'y_en'ɛ.

11 —Guehna ra p_ongahy_a, ra Jesús, ra m_engu Nazaret b_u ra häi Galilea, bi 'y_en'ɛ bi t'änni.

Bi hy_on a thi ɛ m_im pä b_u ja ra nij_a ra Jesús

12 N_e nu'b_u mi z_om b_u Jerusalén a ra Jesús bi y_urp_u ja rá d_anij_a Oj_a, bi hy_on a thi g_atho ɛ m_im pä b_u n_e'ɛ m_in täi b_u. N_e bi nd_onp_u y_u m_exa ɛ midí päh y_u mb_eti, n_e bi b_untpa y_an thuts'i ɛ mi pä y_u ts'aha, n_e bi 'y_emp'ɛ:

13 “I th_o a ma ngu ngue da mba nth_andegä b_u,” i ɛn Oj_a, i ɛm b_u ja r_am hma. P_e nu'ah_u g_a 'y_orpadah_u tengu'b_u ra hy_ado guerp_u n_in 'y_an'ɛ y_u b_e, bi 'y_en'a ra Jesús.

14 N_e nu'b_u mi 'b_urp_u ja ra d_anij_a, x_o bi z_om b_u mi'da y_u xädä, n_e'ɛ mi dogua. Nu ra Jesús bi hoc'ɛ b_uya.

15 P_e nu y_u hmumbäjä n_e y_u xänbate nij_a him bi numanho y_an t'ot'e bi 'y_ot'a ra Jesús b_u. N_e bin cu_e 'b_u mi 'y_o a bi man'ɛ y_u t'uhn_i 'b_u mi 'y_ena: “Maj_api r_am bom'b_eto ra David,” bi t'ɛmp'a ra Jesús:

16 —Ha hin gui ɔ'a 'b_e'a man y_u t'uhn_i ngue i ɛ'ts'i i, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

—Dí ɔcä a i man'ɛ, bi 'y_en'a. P_e xi ah_u ha hin guim b_emhb_u a i mam b_u ja r_am hma Oj_a ngue i ɛna:

Gá japi bi b_omanho a i man

ɛ y_u t'uhn_i 'b_u i ɛ'ts'i i,

bi t'ɛmp'a Oj_a 'b_u mi t'ɛmbi, bi 'y_en'a ra Jesús.

17 Nε bi zotpu u yu hmumbäjä nε yu xänbate, dá mbäcähe a ra Jesús, bán oxähe bu ja ra hnini Betania.

Ra Jesús bi japi da 'yot'a n'da ra za

18 Nε nu'bu mí hyax büya, xø dá pengähe a ra Jesús bu Jerusalén. Nε bin tumanthuhu bu 'yu.

19 Nε bi nu n'da ra za bu ja ra nden'yu, bi mba εna da dεcpa n'da rán dät'ä. Pε hont'u yá paxi mí ja. Nε bi 'yεn'a ra Jesús:

—Nuya, njam'bu din zah nin dät'ä ya.

Nε 'bexgue bi 'yot'a ra za büya.

20 Nu'bu mán nuhe bi 'yot'a ra za, dá hyonya thohohe nε dá änhde ra Jesús:

—Hanja í 'yot'a n'dihi ra za, dá εmfe.

21 Bi dā'a ra Jesús:

—Majuani dí xi ahü, nu'bu gui 'yεc'yεigahü xän ho, nε n'dat'a guim bεmhbu a rá ts'edi Ojä, hinga hont'a dá øt'ä sä gui 'yøthü, pε sä gui 'yøthü man'da xän hεi. Sä gui xihmbü nε ra t'øhø: “Dami 'uegue guin hyøzche bu ja ra deja,” gui 'yεmfu, nε da 'ueh paya.

22 Nε nu Ojä dí 'da ahü 'bε'a gä gui äfü 'bu n'dat'a guím bεmhbu a rá ts'edi Ojä, bi 'yεngähe ra Jesús.

Bi t'än'na ra Jesús to'o bi un rán t'εdi

23 Nε nu'bu má sømhbe bu Jerusalén, xø bin xänbate bu ja ra dänijä a ra Jesús. Nε xø bi mba bu yu hmumbäjä nε mí'da ma ngurpihe, nε bi 'yän mahøn'a:

—Hanja gní 'yøt'a njabü. To'o bi 'da'a nin t'εdi, bi 'yεn'u.

24-25 Bi 'yεn'a ra Jesús büya:

—Nεcä ga ä'n'nahü to'o bi un rán t'εdi ra Xuua ngue bi 'yøt' ran xixyá. Hague Ojä uague yu jä'i. Nu'bu gui xijü, nεcä ga xi ahü to'o bi 'dacä man t'εdi büya, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nε bin 'yεmzche u yu hmumbäjä nε yu xänbate nijä:

—“Bε'a gue ga xihmbü, nguetho nu'bu ga εmfu, “Ojä bi un rán t'εdi a ra Xuua,” nε da 'yεna: “Hanja hin gá 'yεc'yεihü thä.”

26 Nε nu'bu ga εmfu, “yu jä'i thoho bi un rán t'εdi ra Xuua,” pε da zäjü yu jä'i 'bu, nguetho im bεn u ngue rá pøngahyá Ojä a ra Xuua, bin 'yεmzche u.

27 Janangue'a bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Hin dí pähmbe, bi 'yεntho u.

Nu ra Jesús büya bi 'yεna:

—Xinga guecä ga xi ahü to'o bi 'dacä man t'εdi ga øt'ä a dí øt'ä, bi t'εmp'u.

Ran t'uti a yoho yu ts'ünt'u bi sih ra 'bεfi

28 Nε man'da bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Nu n'da ran 'yohü mí 'bü i yoho yá ts'ünt'u. Nε bi 'yεmp'a n'da rá ts'ünt'u: “Ní mba bu huähi, bäm pεfi,” bi 'yεmbi.

29 Nε bi dā'a rá ts'ünt'u: “Hin'na, hin ga mba,” bi 'yεntho. Pε m'bejua bin 'yomfεni ts'u nε bi mba bim pεfi.

30 Nε'a man'da rá ts'ünt'u bi xifi da mba mahøn'a. “Häha, ga mba,” bi 'yεna. Pε him bi mba, bi 'yεn'a ra Jesús.

31 Nε xø bi 'yän'ndü yu xänbate nijä:

—Nuya, dami xiqui nangue ran t'uti dá xi ahü, nda'a ní ts'ünt'u ngue njuantho bi 'yøt'a rá pähä rá ta, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nu'u bi dāti:

—Masque nu'a ra ts'ant'u him mi nde da mba 'bu ra mbudi, gue'a njuantho bi 'yot'a rá pähá rá ta, bi 'yén'u.

Né nubuya bi 'yén'a ra Jesús:

—Guehma majuañi dí xi ahü, nu yu ziyate hyaçahäi né yu xisu 'yomt'ëni, man'da da yurpu di manda rá ts'edi Oja, pe nu ahü hin gui cuthu bu.

³² Nguetho nu'bu mi xi'ahu a ra Xuua Nxixya, bi xän'nahu a ra 'yu xun ho, né nu ahü hin gá 'yéc'yëihü. Pe nu yu hyaçahäi né yu xisu i 'yomt'ëni, man'da go bi 'yéc'yëi u né bi päh yá mbui. Né nu'bu gmí nuhu u, né guexta'a hin gá nde gá päh ni mbuihu, bi t'ëmp'u yu hmumbäjä né yu xänbate nijä.

Rán t'uti yu ts'om'bäi mbefi

³³ Né bi 'yém mahøn'a ra Jesús:

—Yøhmbu ts'u man'da ran t'uti ga xi ahü. Mí 'bu a n'da ran 'yohu mi ja rán uandät'ä, né bi fø't'e, né bi hyø a n'da ra ngu guerpu da themp' yu guindät'ä. Né bi mbä'ma n'da ra jado xun hëts'i, da ndex'u da nu rá häi.

Né nubuya bi hmit yá häi u 'da yu mbefi, né bi nde bi mba n'danni a ran 'yohu buya.

³⁴ Né nu'bu mi ts'utho din ja yun dät'ä, bá peñni 'da yá 'yëhe da duspa u yán dät'ä, nguetho gue'a án yañu a, ngue di un'ni ts'u 'be'a da bøm bu.

³⁵ Pe nu'u yu mbefi bi bent'u yám 'behni a ra hmu. Nu'a n'da bi mbemthoho. Nu'a man'da bi hyotho. Né nu'a man'da, bi hyøta dotho a.

³⁶ Né xø mahøn'a, bá peñni mi'da xun ngu yá 'yëhe ngue xtan duspa yán dät'ä a rá mbeti ran uandät'ä. Pe nu'u yu mbefi xø bi bent mahøn'a 'bu mi zøpu u, né 'da'angu bi t'ørpe tengu bi t'ørpa u mbudi bi zøpu.

³⁷ Né nubuya bá peñna rá ts'ant'u zehë a rá mbeti ra huñi. Bi ðëni: “Masque da numansu na ma ts'ant'u.”

³⁸ Pe nu'bu mí nu ba epu rá ts'ant'u, nu yu mbefi xø bi ðëni'u: “Nuna, rá ts'ant'u zehë, da gohmi ra häi na 'bu bi du rá ta. Pe mbähä ga hohu, janangue ga cosehu ra häi buya.”

³⁹ Né bi bent buya, bi zixpu ma'ueni né bi hyo, bi 'yén'a ra Jesús.

⁴⁰ Nu ra Jesús bi 'yän'ndu mí 'bäpu:

—Xi'bu da mbase na ra hmu, 'be'a da jap'u yá mbefi 'bu, bi 'yëmp'u.

⁴¹ Bi dā u buya:

—Masque da hyo u yá mbefi, nguetho ëmmë yu ts'om'bäi u, né nu rá häi buya di hmit'u i paði da gu't'a ra renta 'bu bi zøn ra pa da gu't'i, bi 'yén'u.

⁴² Né xø bi 'yém buya:

—Ha njam'bu gá nuhu bu ja rá m hma Oja a ram hma i ëna:

Nu'a ra do bi bant'u yu gädo 'bu mi hyøh ra ngu, gue'a ra do man'da mahyoni, tengu thoho yu guangu.

Gue'a bi zän Oja a, né gui hyonya thohohu,

i ëm bu rá m hma Oja, bi 'yén'a ra Jesús.

Né gue'a i mam bu nangue a rá Thahni Oja ngue ra Cristo.

⁴³ Janangue'a dí xi ahü, Oja him bi numanho a gá 'yøthu né da thän'nahu a ra 'befi bu di manda rá ts'edi Oja, din t'un'du mi'da ngue da 'yøt'manho a ra 'befi gmí øthu.

⁴⁴ Né nu'a ra do bi mba ma bant'i, tengu'bu n'da ra xindo i ti bu ja ra 'yu. Né hønt'a go to'o da dang bu ja ra do, din tæni, né hønt'a go to'o da zë'ma ra do, 'bexgue da 'yët'i, bi 'yén'a ra Jesús.

45 Nu'bu mi 'yø'a bi man a ra Jesús, bi bā u yu fariseo ne yu hmumbäjä, gue guesu u bi 'yøt'u bi sifi.

46 Ne mí nde 'bexgue xtám bent'a ra Jesús, pe him bi bent'i, nguetho mi su u ja'í, ngue mi en'u, rá pøngahya Ojä a ra Jesús.

22

N'da ran t'uti ngue ran thäti

1 Ne xø bi thoqui bi xänba yu ja'í nangue yu t'uti thoho bi man a ra Jesús, ne bi 'yemp'u:

2 —Nu'a ní manda rá ts'edi Ojä, i t'øt'e tengui bi 'yøt'a n'da ra ts'ut'abi. Nu'a ra ts'ut'abi bi zän'na n'da ra ngo 'bu min thäta n'da rá ts'unt'u.

3 Ne bi mben'du yám 'behni ngue ba sinba yú amigo, pe him bi nde bá xe.

4 Ne xø bi mbehni mi'da, bi 'yembu: “Dami xihmbu ma amigo ba xe, nguetho ya dá hoc ran ts'ihme. Dá manda bi tho 'da man dani xän zaqui ne ya gätho mahoqui, i en'a ra hmu, gui 'yemfa.” Ne gue'a bi man u yám 'behni.

5 Pe him bi 'yurpatho ra güenda u yú amigo, ne bi mba da huähi a n'da, nu man'da bi mba bäm pätho,

6 ne nu'u mi'da bi bent thoho yám 'behni ne i thenthoho ne bi hyo u.

7 Nu'bu mí 'yø a bin ja, emme bin cue ra ts'ut'abi buya, bi mbenh yú dofui bá ho u yu hyote ne bi 'yump'a yú hnini.

8 Ne bi xih mahøn'a u yám 'behni: “Nuya him bá x'u ma amigo nguetho hing yän sähu ba xe.

9 Ní mbähä bu ja yu 'yu ne gbá sihu ua høn't'a go má ja'í gba tihmbu bu, nguetho ya ma hoqui 'be'a da zi ua ja ran thäti.”

10 Nu yám 'behni buya bi mba bu ja yu 'yu ne bá pen bu ja ran thäti to'o gätho bin c'athu bu, pe hinga mfädi 'bu yu ts'om'bäi o gue yu hocjä'í da. Ne bi yupu ja rá ngu ra ts'ut'abi yu ja'í.

11 Ne nu ra ts'ut'abi buya bi yurpu mbo da nu u yu ja'í bi zøm bu. Ne bi nu n'da ran 'yohu ngue him mi he u yú he i the 'bu in ja n'da ran thäti.

12 Ne bi 'yæn'a ra ts'ut'abi buya: “Xi'i grán 'yohu, hanja gá cät'ua ne hin gui he yän säui da the ua ja ran thäti,” bi 'yembu. Pe nu ran 'yohu him bi zä bi däti.

13 Ne bi 'yemp'u yú 'yexu ra ts'ut'abi: “Dami turpahu yú gua na ran 'yohu ne yú 'ye, ne gui 'yenthu bu ja ra 'bexui. Din zom bu ne din guxpu yú ts'i u,” bi 'yæn'a ra ts'ut'abi, bi 'yæn'a ra Jesús.

14 Nguetho xän ngu i ts'ohni pe hinga gä yän sähu ngue da yurpu, bi 'yæna.

N'da ran t'änni nangue ra renta bi t'än'na ra Jesús

15 Ne nubuya bi mba u yu fariseo. N'danni bá nyæse u, bi hyoni 'be'a dí ucra ra Jesús ngue di yäpi.

16 Janangue bi 'behni pu 'buh ra Jesús u mi'da yú mifariseohu, ne mi'da ma ngurpihe mi ten'na ra ts'ut'abi Herodes. Nu'bu mi zøm bu, bi 'yæn'u:

—Grá xänbate, dí pähmbe gätho majuäni guím ma, bi 'yemp'a ra Jesús u. Ne guí u a majuäni rá 'yu Ojä, ne hin guí su 'bu da hnumanho i ogue hin'na, bi 'yæn'u.

17 Pe dín ndehe gui xije ts'u 'be'a guím bæni. Ha din theui yän t'ædi Ojä ngue dí juthe ra renta a ra ts'ut'abi Roma in ts'ut'abi ua, uague hin'na.

18 Pe nu ra Jesús bi bädü 'be'a mim bæni ngue in nde da dñi 'be'a dí yäpi. Janangue'a bi 'yembu:

—Emme guidi yorpahu a guím bæmhbu. Høntho gui nde gui sägdahu.

19 Xi ni mbeti gní jut ni rentah_u, ga nugä, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi un'na ra mbeti b_uya.

20 Nε nu'b_u mi nu a ra mbeti, bi 'yɛn'a ra Jesús:

—To'o rá hmi na i cuat na ra mbeti, nε to'o rá thuhu mán t'o'ti ua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

21 —Rá hmi ra ts'ut'abi Roma nε rá thuhu a, bi 'yɛn'a.

Nu ra Jesús b_uya bi 'yɛmp'ɛ:

—Nu'a rá mbeti ra ts'ut'abi gui unhd_u a. Nu'a xin rá mbeti Ojā, gui unhd_u Ojā a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

22 Nε nu'b_u mí 'yø a bi man ra Jesús, bi hyonya thoho _u ngue mi nde xti ɣapi. Nε xø bi mbatho _u.

N'da ran t'änni gue'b_u bi dambɛni _u xøn du

23 Nε m'bejua b_uya xø bi zøm b_u da ma ngɛrpihe ngue y_u saduceo. Nu'_u him mi ɛc'yɛi ngue da dambɛni _u xøn du, nguetho mi ɛn'_u, nu rá mb_ui n'da, ma zä dim 'be' b_u bi du. Nε nu'_u bi 'yän'na ra Jesús, bi 'yɛmbi:

24 —Xänbate i, dí m bɛnthohe ran t'ɛdi bi man ra Moisés, ngue nu'b_u da du n'da ran 'yoh_u, 'b_u 'b_uh rá xisu, nε hin ním 'b_u a n'da rá t'uhni 'b_u mi du, nu'a rán 'yoh_u din thätui a rá xisu a ra du, nε nu'b_u dim 'b_uh rá mb_udi t'uhni, da t'ɛmbi rá t'uhni a xí du.

25 Pε mí 'bæcua yoto yän 'yoh_u midín 'yoh_uzɛhɛ _u. Nu'a ra mb_udi n'yoh_u bin thätui n'da ra xisu, pɛgue bi du n'dihi a ran 'yoh_u. Nε hin ním 'b_uh yá t'uhni 'b_u mi du, janangue'a bi zinba rá xisu a rán 'yoh_uzɛhɛ.

26 Pε nε a guexta'a bi du n'dihi, nε hin ní díntho rá t'uhni a ra xisu 'b_u mi du. Janangue'a xø bim 'b_uhmi a man'da rá mbegue. Nε bin ja gue'b_u go mi dät'i bim 'b_uhmi gätho _u yá mbegue a ra xisu.

27 M'bejua b_uya nεɛ ra xisu bi du, bi 'yɛn'a.

28 Nuya, dami xije 'be'a din ja 'b_u majuqni da dambɛni _u xøn du, ngue guí mamhb_u. Nda'a nín 'yoh_u da 'yɛmbi rá xisu a ra xisu, nguetho gätho yoto bim 'b_uhmi, bi 'yɛmp'a ra Jesús 'b_u mi denthoho _u.

29 Bi dät'a ra Jesús:

—Nu ah_u guídí 'bethoh_u, nguetho hin guím bɛmh_u 'be'a mam b_uja rá t'ohni Ojā, nε xín guí pāhmb_u rá ts'edi Ojā.

30 Nu'b_u bi dambɛni _u xøn du, ya him man ja ran thäti, pɛgue dim 'batho tengu yám 'bɛhni Ojā mahɛts'i, bi 'yɛn'a ra Jesús.

31-32 Nε nangue'a ram hma ngue da dambɛni _u xøn du. Ha hin gá nuh_u b_u ja rá t'ohni Ojā 'be'a bi ma nangue _u ma ndu mbombøtah_u 'b_u mi 'yɛna: “Nugä drá Ojāgä, nu ra Abraham nε ra Isaac nε ra Jacob, i ɛc'yɛigui,” bi 'yɛn Ojā. Ngub_u im ma nguetho guexta'a i 'b_uh yá mb_ui _u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

33 Nε nu'_u y_u jā'i 'b_u mí 'yø a bi man ra Jesús, bi hyonya thoho a bi xifi 'b_u mi xänbi.

Ra Jesús bi ma nda'a nín t'ɛdi man'da mahyoni

34 Nε nu mi'da ma ngɛrpihe ngue y_u fariseo, 'b_u mi nu hin'y_u man'da sä da man'_u y_u saduceo, bin 'yänzɛhɛ 'be'a mí sä ngue dí ɣap'a ra Jesús.

35 Nu'a n'da ra xänbate nangue _u y_u fariseo b_uya, bi 'yän'na ra Jesús:

36 —Xänbate i, bi 'yɛna, nda'a rán t'ɛdi Ojā hɛchi thoho ga øt'ähe.

37 Bi dā a ra Jesús b_uya:

—Nu'a ran t'ɛdi i ɛna: “Gam bɛmh_u Ojā ngue gätho ma mb_ui_u, nε gätho ma jā'ih_u, nε gätho man 'yomfɛnih_u.”

³⁸ Guehna ran t'ɛdi i 'bet'o na, nangue ɯ gä mi'da yɯn t'ɛdi.

³⁹ Ne'a ɛna: "Dami huɛɛ ni mijä'ihɯ tengu bɯ gní huɛɛzɛɛ ni ja'ihɯ." Guehna ná yoho ran t'ɛdi guexta'a mahyoni na.

⁴⁰ Ne nu'bu gá 'yøthɯ ya yoho yɯn t'ɛdi, tengu'bu gá jashɯ gätho yán t'ɛdi ra Moisés ne yám hman yá pøngahyá Ojä, bi 'yɛn'a ra Jesús.

To'o rá 'yɯ a ra Cristo

⁴¹ Ne guexta'a mi 'bäpɯ yɯ fariseo,

⁴² ne bi t'ɛmp'ɯ büya:

—'Be'a guím bɛmhɯ, to'o rá 'yɯ a ra Cristo, rá Thahni Ojä, bi 'yɛmp'ɯ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bi dɔ ɯ yɯ fariseo büya:

—Nu rá Thahni Ojä, rá m bom'beto ra David a, bi 'yɛn'a.

⁴³ Ne xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Pe ne guesɛ ra David bi 'yɛmbi rá hmu a ra Cristo 'bu hin ním 'bɯi, nguetho bi 'yɛna:

⁴⁴ Nu Ojä bi 'yɛmp'a ma Hmu:

"Hyucua ja man 'yei ga conhui ma ts'edi gue'bu go dá tapä gätho ɯ man suiɯ ngue gui manda ɯ büya," bi t'ɛmp'a ma Hmu, bi 'yɛn'a ra David, 'bu mi bɛnba rá Hogandɔhi Ojä 'be'a bi ma.

⁴⁵ Hanja i ɛmbi rá hmu ne xin rá m bom'beto a rá Thahni Ojä, ngue ra Cristo, bi 'yɛn'a ra Jesús, bi 'yɛmp'ɯ.

⁴⁶ Ne hin'yɯ 'be'a bi zä dí dɔti, janangue'a him man'dandɔ bi zä da 'yän'ndɯ yɯ fariseo büya.

23

Bi man ra Jesús 'be'a nam bøn'a øt'ɯ yɯ fariseo ne yɯ xänbate nijä

¹ Ne nu ra Jesús bi xi ɯ yɯ ja'i, ne cähe büya:

² —I ja yán t'ɛdi da xän'nahɯ ɯ yán t'ɛdi ra Moisés ɯ yɯ xänbate nijä ne yɯ fariseo.

³ Dami 'yøhmbɯ 'bu i xän'nahɯ ɯ, pe hin gui 'yøthɯ tengu yán t'øt'e i sänzeɛ, nguetho 'dan'yo thoho gä mi'da i øt'e.

⁴ Ne xɯn hɛi i xi ahɯ gui 'yøthɯ, tengu'bu n'da ra 'bɛni xɯn hɯn i xi ahɯ gui tuxhɯ, pe nuse'ɯ xíngui ts'ɯ in nde da 'yøt'a i sän zeɛ.

⁵ Ne hønt'a i honi da hnumanho yán t'øt'e i øpɯ 'bɯh yɯ ja'i. Janangue'a di cuat yá dɛ yán t'ɛdi Ojä ngue xɯn ndoho ne i pät' yá 'ye, ne ɛmme di ho di hoc yán zɔdi yá nyampahni.

⁶ Ne ɛmme di ho rá mbɔdi din sihme bu i t'øt' yɯn ts'ihme; ne di ho da mipɯ ja ran thuts'i mahoqui bu ja ra nijä.

⁷ Ne ɛmme di ho da t'ɛspa 'bu din zɛnguate. Ne i honi da t'ɛmbi yá xänbate ɯ. Høntho in nde da hnumansu.

⁸ Pe nu ahɯ o guí ndehɯ da t'ɛn ahɯ gyɯ xänbatehɯ, nguetho høngdä ni Xänbatejɯ ngue drá Thahnigä, ne nu'ahɯ guidín cuhɯ, bi 'yɛngähe ra Jesús.

⁹ Ne hin gui 'yɛmfɯ ni tahɯ 'da ɯ i 'bɯcua ja ra häi, nguetho nu'a ni Tahɯ bí 'bɯpɯ mahɛts'i a.

¹⁰ Ne xín gui ndehɯ ngue da t'ɛn ahɯ gyɯ hmuhɯ, nguetho guecä drá Thahni Ojä ngue ra Cristo, ni Hmuju.

¹¹ Nu'a to'o din 'yɛɛ thoho nangue yá mijä'ihɯ, pe gue'a man'da xtán hɛts'i bu dá nu Ojä a.

12 Nguetho nu'a i øt'e ngue xan hets'i, man'da zi cue bu dá nu Oja a, pe nu'a i øt'e ngue hingui hets'i, pe man'da xtán hets'i bu dá nu Oja a, bi 'yén'a ra Jesús.

13 Ne nubuya bi 'yemp'u yu xánbate nija ne yu fariseo:

—Huçi maha ah, gyu xánbatehu bu ja ra nija, ne gyu fariseohu, emme guidi yorpahu a guim bémhbu, nguetho gá xihmbu u mín nde xtán yarpu di manda rá ts'edi Oja, ngue xquí 'yuthu ra 'yu, pe ne tengu'bu gá corpa zehehu ra goxthi, nguetho 'dan'yo thoho gá xánbah. Nese ah hin da zä gui cuthu bu, bi 'yén'a ra Jesús.

14 Huçi maha ah, gyu xánbatehu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpahu a guí øthu. Sä nya'a guí yáhu Oja bu ja yú ngun yu xisu xøn du yú ndø, ngue guí emhbu guí äfu rá m fäts'i Oja u, pe ne guí hspahu 'be'a bi zopa yú ndø. Janangu'e'a man'da xan øtho ran unbi gui nuhu.

15 Huçi maha ah, gyu xánbatehu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpahu a guí øthu. Sāti thoho gán 'yohu hønba go hapu ne yatho gá mbäh, ngue gá sømhbu bu 'bu u i thände yú oja zeh, ngue gá xihmbu da den'na nin xädihu. Pe nu'a to'o bi den'nahu man'da gá jafu bim 'bedi, ne 'da gdí mbäh bu ja ran unbi mazä, bi 'yemp'u.

16 Huçi maha ah, gyu ngurpihu, pegue tengu'bu gyu xädähu ne guí xihmbu u guí xánbah: “Nu'bu ja 'be'a bi ma n'da ra ja'i, ne bi ndønba rá thuhu ra nija, hingui jatho di ja'ts'a,” guí emfu. “Pe nu'bu bi ndønba a rá oro i ja bu ja ra nija, i jatho di ja'ts'a bi ma,” guí emhbu.

17 Gyu 'yambuihu ne gyu xädähu. Guí emhbu man'da di muui ra oro xinda gue ra nija, pegue hin'na maha nguetho gue'a ra nija ní t'ëmbi xan ho a ra oro i ja bu, bi 'yén'a ra Jesús.

18 Ne guí emhbu: “Nu'bu ja 'be'a bi man a n'da ra ja'i, ne bi ndønba rá thuhu ran ts'äya bu ja ra nija, guí emhbu hingui jatho di ja'ts'i. Pe nu'bu bi ndønba rá thuhu ran t'unni i høxpu ja ran ts'äya, ya ra ts'oqui a büya 'bu him bi ja'ts'i,” guí emhbu.

19 Gyu 'yambuihu, tengu'bu gyu xädähu. Guí emhbu man'da di muui u yu 'bøts'e i ja bu xinda gue ran ts'äya. Pegue hin'na maha, gue'a ran ts'äya ní t'ëmbi xan ho u yu 'bøts'e bí ja bu.

20 Nguetho nu'a bi ndønba rá thuhu ran ts'äya bu ja ra nija, hinga hønt'a ran ts'äya, pe gätho i ndønba rá thuhu 'be'a gätho høxpu.

21 Ne nu'a to'o bi ndønba rá thuhu ra nija, hinga hønt'a ra nija bi ndønba rá thuhu, pe ne a rá thuhu Oja bi ndønbi, nguetho rá ngu Oja a ra nija.

22 Ne'bu n'da bi ndønba rá thuhu mahets'i, pe hinga høn bu mahets'i bi ndøni, pe ne a rá thuhu Oja bi ndønbi, nguetho bí 'buru Oja bu mahets'i.

23 Huçi maha ah gyu xánbatehu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpahu a guí øthu. Hin njam'bu gá pumbënihu gá hyaxhu bu ja ra nija a ná 'det'a yú 'yethi yu tuh bi bøxpu ja ni huqihhu, tengu bi man ra Moisés, pe gá pumbënihu u yun t'ëdi man'da mahyoni, ngue i ena: “Da gdí numanho hu ni mija'ihu, ne din ja nin huçatehu, ne guí 'yç'yëihu Oja.” Guehya nde'bu man'da gan çhya gui 'yøthu, madague'bu gui thoqui gui 'yøthu u mi'da.

24 Pe gá 'yøthu tengu'bu gám fähmbu ngue xinga n'da ra 'uë i sä di uashu 'bu ja a guí sihu, pe nu'a go ra fani ne man'da go hin gá nuhu 'bu gmí tuthu a, nguetho hin guí pähmbu nda'a nín t'ëdi man'da xan ndoho.

25 Huçi maha ah gyu xánbatehu ne gyu fariseohu, emme guidi yorpahu a guim bémhbu. Gá 'yémhbu xan hotho ah, pe gá 'yøthu tengu'bu n'da ra baso

bi mba m'berpe b_u maxòts'e, p_e hinga n_ep_u mbo. N_e tengu'b_u n'da ra mbohi h_on b_u ní ndi a häi bi 'berpe, n_e guín jah_u b_u nguetho ξ mm ϵ i yuh ni mb_ui_hu nangue ram f ϵ n_e ran ts'iyate.

²⁶ Gy_u xädäh_u, nde'b_u gui 'yòth_u tengu'b_u n_ep_u mbo bin sät'i n'da ra mbohi, n_e maju_uni xtán ho ah_u b_uya, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

²⁷ Hu ϵ hi maha ah_u gy_u xänbateh_u n_e gy_u fariseoh_u, ξ mm ϵ guidí yorpah_u a guím b ϵ mhb_u. N_e guín jah_u tengu'b_u ra jado b_u ja ran 'yäg_ui ngue x_un t'axi maxòts'e, n_e mahotho, p_e nub_u mbo, yu_u y_u do'yodu n_e gä mi'da x_un xätho.

²⁸ Guín jah_u b_u. Nub_u na nu ah_u y_u j α 'i, ϵ na x_un ho ah_u. ξ mm ϵ guidí yorpah_u a guím b ϵ mhb_u n_e ξ mm ϵ yuh ran ts'o ni mb_ui_hu, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

²⁹ P ϵ í hu ϵ hi maha ah_u gy_u xänbateh_u n_e gy_u fariseoh_u. Guidí yorpah_u a guí øth_u. Gá hocpah_u yá j α don'yäg_ui ϵ yá p α ngahy α Oj α maya'b_u bi hyo nim bombòtah_u, n ϵ 'u yá j α don'yäg_ui ϵ guí ϵ mf_u y_u hocj α 'i gá hocpah_u.

³⁰ N ϵ sä guí ϵ mhb_u: “Nu'b_u di 'b_uhmb_u ϵ 'b_u mi hyo yá p α ngahy α Oj α ϵ mam bombòtah_u, n ϵ xcá uth_u ngue hingui ho a bi 'yò'e, n ϵ xcá 'uethoh_u,” guidín 'y ϵ mf_u.

³¹ Janangue'a gadín ju α nzech_u ya ngue yá 'y_u ah_u y_u hyote.

³² Dami juahmb_u a ra 'b ϵ fi bi 'yut'ah_u nim bombòtah_u, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

³³ Tengu'b_u gy_u pozäh_u. Hin da zä gui 'dahmb_u b_u ja ra sibi nj α m'b_u i hu ϵ t'i.

³⁴ Nguetho, nu'b_u ba p ϵ n'nah_u ma p α ngahy α n ϵ ma xänbate, hin gui siman-hoh_u ϵ , gui hyoh_u ϵ 'da, n ϵ gui cuath_u b_u ja ra za ϵ 'da, n ϵ gui f ϵ hmb_u ϵ 'da b_u ja ni nij α h_u. N ϵ ξ mm ϵ gui ϵ cpadah_u ϵ 'da 'b_u i 'yo b_u ja ni hninih_u.

³⁵ N ϵ nangue a gui 'yòth_u, tengu'b_u gá hyoseh_u ϵ gä y_un hocj α 'i bi tho gue'b_u go rá mb_udi ra ximhäi, 'b_u mí tho ra Abel ngue man ra hocj α 'i n ϵ asta gue'b_u mí tho a ra Zacarías, rá ts'unt' ϵ ra Berequías, gá hyoh_u b_u ja rá goxthi ra nij α .

³⁶ Maju_uni dí xi ah_u, tengu'b_u ni ts'oqui zech_u ϵ gä y_un thote i jatho ya, n ϵ da ts'an'nah_u ran ϵ nbi nangue ϵ , bi 'y ϵ n'a ra Jesús, bi t' ϵ mp' ϵ y_u xänbate nij α n ϵ y_u fariseo.

Bi hu ϵ c' ϵ y_u m ϵ ngu Jerusalén ra Jesús

³⁷ N ϵ nub_uya bi xi a n'da ram hma ϵ y_u m ϵ ngu b_u Jerusalén, bi 'y ϵ mbi:

— ξ mm ϵ dí μ b ϵ n ah_u gy_u m ϵ nguh_u Jerusalén. Nz α i guí hoh_u y_u p α ngahy α , n ϵ guidí bat'adoh_u ϵ mi'da ba p ϵ n'nah_u Oj α . N ϵ x_un ngu y_u nidi dí μ b ϵ ngä xcá p ϵ t'ah_u xcá jamansu ah_u, tengu'b_u n'da ra sumf α di p ϵ t yá t'uhni n ϵ i comp' rá hua, p ϵ nu'ah_u, hin gá ndeh_u xcá ja ah_u b_u, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

³⁸ Dami nuh_u ya, nu ni hninih_u tengu'b_u ya njongui 'b_u ϵ ya,

³⁹ nguetho hin gui nuj_u mah α n'a jaque'b_u bi z α n ra ora ba pengä ua n ϵ gui 'y ϵ scah_u. “Maj α ri a ba ξ he nangue rá thuhu ma Hmuh_u Oj α ,” gui 'y ϵ n_u, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

24

Bi ma ra Jesús da guah ra d α nij α

¹ N ϵ nub_uya, nu ra Jesús 'b_u mi b α m b_u ja ra d α nij α , dá utähe 'b ϵ 'a gä mí ja b_u ja ra ngu.

—Mahotho ua, dá ϵ mf ϵ .

² P ϵ nu ra Jesús bi 'y ϵ nje:

—Guí nuh_u ngue mahotho i ja ua, p ϵ gätho da mba nso't'i, n ϵ xínga n'da ra do din t α cua ngue hin da mba ma juadi, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

M'bet'o din ja yu hmɛpya 'bu ran zɛgui

³ Nɛ dá nɛxáhe dá mbähmbe bu ja ra nyuni Olivos. Nɛ ní mipu ra Jesús dá ändähe 'bu njom mí øde, yu xädigähe:

—Din ndehe gui xije nda'a ní pa din ja a gám mam bu ja ra nijä. 'Be'a ní hmɛpya din ja 'bu guá pengui mahøn'a ne'bu ran zɛgui ra pa, dá ɛmfɛ buya.

⁴ Nɛ bi 'yɛngähe ra Jesús:

—Damim fähmbu 'dahma njon da hyä ahɛ.

⁵ Nguetho xun ngu yu hyäte ba ɛhe da 'yɛna: “Nugä, guecä, rá thahnigä Ojä, drá Cristogä,” da 'yɛn ahɛ. Nɛ xun ngu da hyät'u nanguɛ ra fɛhni da man u.

⁶ Nɛ nu'bu gui 'yøhmbu ngue din ja yu sui, o gue'bu gui 'yøhmbu i ja bu ja 'da yu hnini ya, pɛ o guin suhu, nguetho jatho din ja u. Nɛ nu'bu bin ja u, xinga gue'bu rán zɛgui'bu.

⁷ Nguetho da ndants'u 'da yu ts'ut'abi din sühmbu u yu mí ts'ut'abihu, nɛ da ndanc'u 'da yu hnini din sühmbu mí'da yu hnini. Nɛ xun ngu yu nidj din ja ra thuhu, nɛ ra dɛgɛɛ, nɛ din ja yu 'yámhäi bu ja yu xɛqui ua ja ra ximhäi.

⁸ Pɛ nu'u, yu mbüdi thoho yan unbi din ja u.

⁹ Nɛ da mba ma dä ahɛ nɛ da ts'ix ahɛ ngue din un'nahɛ, nɛ da tho ahɛ 'da ahɛ. Nɛ gätho yu jä'i da zan ahɛ nguetho gui tengahu.

¹⁰ Nɛ nu'u 'da mí ɛc'yɛigui, m'beja da 'uesɛ. Nɛ guesɛ u di dä u ma 'yɛc'yɛi da mba ma unbi.

¹¹ Nɛ dim 'bui xun ngu yu hyäte pøngahya nɛ xun ngu yu jä'i da hyät'u.

¹² Nɛ nanguɛ a ran ts'o xtá ngu, him ma din ja yu huɛcate u 'da.

¹³ Pɛ nu'a da hyät'i gue'bu go ran zɛgui, da dāha dim pø a.

¹⁴ Nɛ gätho na ndoho ra ximhäi da hma 'be'a da zä dí yurpu di manda rá ts'edi Ojä n'da. Nɛ gätho yu jä'i 'dahma 'dan'yo bu na ya da sifi, nɛ nubaya, gue'a ra pa ran zɛgui a buya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁵⁻¹⁶ Nu ra pøngahya Daniel maya'bu bi ma ngue din ja n'da ran ts'o di ts'oni gätho. Jananguɛ'a nu'bu gá nuhu da mbüdi din ja bu ja ra dānija a, dami 'dahmbu bu ra xɛqui Judea, ní mbähä bu ja yu dāpo. Nguetho nts'utho ran unbi din jabu.

¹⁷ Bex gui mbähä. Nu'bu gdi tøhmbu bu maxøts'e ra tɔcangu, hin gui cathu mbo ra nu ngue gui hyaxhu 'be'a di ja bu. Dami 'dathohu.

¹⁸ Nɛ nu'bu gdi 'bähmbu bu ja ni huähihu, hin 'be gui mbähä bu ni ngumhbu ngue gba çä ni xi'yohu. Dami 'dathohu.

¹⁹ Huɛcate u yu xisu in hat'hñi u yu pa u, nɛ'u i 'buh yu 'uere, nguetho xun hɛi thoho da 'da u.

²⁰ Yäfu rá mate Ojä hinga gue'u yu pa xtan sɛ din ja ahɛ ran 'dagui, nɛ xinga gue'bu ra pa ran ts'äya, nguetho i man u yan t'ɛdi hinga yatho gan 'yohu a ra pa ran ts'äya.

²¹ Dami 'yäfu rá mate Ojä, nguetho nu'a ran unbi din ja, hin jam'bu n'dandj xøn ja gue'bu go rá mbüdi ra ximhäi. Nɛ nu'bu ya bin ja, hin man'dandj din ja a ran unbi tengu a.

²² Nɛ nu Ojä da zänba thoho u yan unbi din ja nanguɛ a di huɛc'u xí huahni. Nu'bu hin'na, njon da bongui.

²³ Nu'u yu pa u, “Dami nuhu u, i 'bäcuɛ ra Cristo,” da 'yɛn ahɛ. Nɛ nu'u mí'da da 'yɛn ahɛ: “Dami nuhu i 'bähnu ra Cristo.” Pɛ o gui ɛc'yɛihu u.

²⁴ Nguetho xun ngu yu hyäte dim 'bui, sä da 'yɛn'u: “Guecä, rá thahni Ojä, drá Cristogä,” sä da 'yɛn'u. Nɛ xun ngu da 'yɛna ngue dim pøngahya nanguɛ

Ojã, nɛ da 'yɔt' yɪ hyonya nt'ɔt'e nɛ yɪ hmɛpya ngue da nde da hyät yɪ jã'i. Nɛ da hyoni 'bɛ'a da zã dí hyät'ɪ xí huahn Ojã.

²⁵ Nuya gätho dá xi ahɪ guɛpɪ da zã guí pãhmbɪ 'bɛ'a din ja.

²⁶ Janangue nu'bɪ da 'yɛn ahɪ: “Ní mbähã, bí 'bãpɪ ma'uɛni a ra Cristo,” da 'yɛn'ahɪ, pɛ o guí pãhã. O gue da 'yɛn'ahɪ: “Bã cũthɪ ua, i 'bãcua ra Cristo,” da 'yɛn'ahɪ, pɛ o guí cũthɪ bɪ.

²⁷ Nguetho nu'bɪ bá pengã ua mahɔn'a, nugã ngue dán jã'igã ua ja ra ximhäi, dan jagã tengu rán nɛqui ra huɛi ngue dam 'bathogã gätho ra ximhäi.

²⁸ Nɛ tengu i ɔt' yɪ pada, ɛmmɛ di pɛti bɪ 'bɛn ɪ xɪn du, din jabɪ a ran ts'ɛmbi din ja bɪ 'bɪ ɪ yɪ ts'om'bãi.

'Bɪ bá peng ra Jesús

²⁹ Nɛ xɔ bi thoqui bi man ra Jesús nɛ bi 'yɛna:

—Nu'bɪ bin ja a ran ɪnbi bɪya, him man di nɛc ra hyadi nɛ ra zãna, nu'ɪ yɪ sɔ 'bɪpɪ mahɛts'i da dãgui. Gãtho bí ja bɪ mahɛts'i gã di 'bɛh yã ts'ɛdi ɪ.

³⁰ Nɛ nubɪya di nɛqui bɪ mahɛts'i ra hmɛpya nanguecã ngue dán jã'igã ua ja ra ximhäi, nɛ gätho yɪ hnini ua ja ra ximhäi din su. Nɛ da nugui ba ɛcã bɪ ja yɪ güi, dan 'yo'be ma ts'ɛdi tãtɛ thofo, mixte thofo, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³¹ Nɛ nts'ɛdi din yã ra thɪxi. Nɛ ba pɛnhdã yãm 'bɛhni Ojã di pɛti gätho ɪ bi huahn Ojã, gã na ndoho ra ximhäi.

³² Guim bɛmhɪbɪ 'bɛ'a dí ɔthɪ ua ma häihɪ dɪɪ israelhɪ, ngue nu'bɪ dí nuhɪ bi mbɛdi dim pãh yã mbɪ 'da yɪ za, ya dí pãhmbɪ mi ts'ũtho ba ɛpɪ yã pa ra pa'yɛ.

³³ Nɛ ngutho 'bɪ guín nuhɪ bin ja gätho ya yɪn ɪnbi dí xi ahɪ, gui pãhmbɪ bɪya ngue mbɛ rán zɛgui.

³⁴ Nɛ majuɪni dí xi ahɪ, di 'bũtho ua 'da ahɪ 'bɪ bi mbɛdi din ja.

³⁵ Nu ra ximhäi nɛ mahɛts'i da zɔni da gua ɪ, pɛ nu'a mam hmangã njãm'bɪ da gua a.

³⁶ Pɛ njongui pãdi nda'a ní pa din ja a dí m mangã ya, xínga gue'ɪ yãm 'bɛhni Ojã mahɛts'i nɛ xínga guengã rá Ts'ũnt'ũgã Ojã dí pãdi, pɛ hɔnt'a Ojã ma Ta i pã a ra ora din ja.

³⁷ Nɛ tengu thofo bin ja 'bɪ mí 'bũh ra Noé, ngutho din ja 'bɪ bá pengã mahɔn'a, nugã ngue dán jã'igã ua ja ra ximhäi.

³⁸ Nu yɪ pa ɪ ngue'bɪ mí ts'ũtho din ja ra dãmbũnt'i, nu yɪ jã'i mí 'bũhmbɪ ra Noé hɔnt'a ran ts'ihmɛ mim bɛni nɛ hɔnt'a ran thãti mí honi, gue'bɪ go mí yãpɪ ja ra mbosa ra Noé.

³⁹ Nɛ him bi 'yãpɪ ra güɛnda a bi sifi ngue din ja ra 'yɛ, jague'bɪ mí mbũh ra 'yɛ, nɛ bi yuh ra dehe ua ja ra häi nɛ gätho bi gua ɪ. Nɛ din jabɪ 'bɪ bá pengã mahɔn'a, guecã dán jã'igã ua ja ra ximhäi.

⁴⁰ Nɛ dim 'bɪ i yoho yɪn 'yohɪ bɪ ja a ra huãhi, nu'a n'da da mba nts'its'i nɛ man'da da ts'opɪ.

⁴¹ Nɛ 'bɪ di cãm bɪ ja n'da ra ngu yoho yɪ xisu, nu'a n'da da mba nts'its'i nɛ nu man'da da ts'opɪ.

⁴² Janangue'a dí xi ahɪ, o guí tonspahɪ ra t'ãha, nguetho hin guí pãhmbɪ 'bɛ'a ní ora ba ɛ a ni hmuhɪ.

⁴³ Nu'bɪ n'da ran 'yohɪ xtãm bãdi nda'a ní xui xtãn yãpɪ yɪ bɛ bɪ ja rá ngu, xtín äthã, xtãn dɔ'mi, nɛ hin xtã japi xtã nyãpɪ ja rá ngu ngue da bɛpi 'bɛ'a i ja bɪ. Pɛ hingui pãdi 'bɛ'a ní pa, janangue'a i tɔ'mi gätho yɪ pa.

44 Janangue'a dí xi ah_u, damin säh_u nguetho ts'ar_u tho ho ga söcä, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ngue ra ora njongui töcpä ga söcä, bi 'yēn'a ra Jesús.

Rán t'uti ra hogambefi ne ra ts'om'bäi mbefi

45-46 Nε xø bi 'yēna:

—Dami 'yøth_u tengu'b_u g_u hogambefih_u. Nu'a ra ngar_upambefi 'b_u x_un ho i øt'e, ne nu'b_u da mba n'danni rá hmu da zop_u ja rá ngu, da 'yøt'e tengu'b_u i 'b_usε b_u rá hmu. Nε nu'b_u bá penc'a rá hmu, bi nu bi jamansu rá 'befi, ne x_un ngu ran ja_u da nu a b_uya.

47 Maju_uni dí xi ah_u, nu'a ra ngar_upambefi, man'da din t'un ra ts'edi, ne 'be'a gätho i pε'ts'a rá hmu di jamansu a.

48 Pε nu'b_u ra ts'om'bäi a ra ngar_upambefi, ne im bēni ngue him 'be ba penc'a rá hmu,

49 ne di unba yá 'yēhe ne i tenthoho y_u mihni,

50 ts'ar_u tho ho ba penc'a rá hmu n'da ra pa ngue hingui p_u a ra ngar_upambefi.

51 Nε nub_uya din t'un'na n'da ran unbi x_un u_utho, ne n'dat'a ran unbi da nuh_u u di yorpa a im bēni. Nε din zom b_uya ne din guxtr_u yá ts'i b_u ja ran unbi mazäi, bi 'yēn'a ra Jesús.

25

N'da ran t'uti nangue y_u hmute xtí hy_un y_un thqti

1 Nε xø bi 'yēna:

—Nu'b_u bi 'yøt' ran ts'ut'abi Oja, din ja tengu bin ja 'b_u min ja n'da ran thqti. Nu'a to'o gä bin sä, bi thop_u mbo, pε nu' u him bin sä, bi gop_u thi u. Nu'b_u min ja ran thqti, 'det'a y_u hmute bi mba, εna xtín hy_umhb_u u din thqti. Nε bá the yá bombilla mi töm'ma ran 'yoh_u din thqti.

2 Pε nu' u cät'a y_u hmute y_u 'yamb_u u, ne nu' u mi cät'a bin 'yomfēni u.

3 Nε nu' u y_u 'yamb_u him bi dux man'da ra sibi ngue xta xirpa yá bombilla 'b_u bin the a po b_u.

4 Pε nu' u bin 'yomfēni, bi dux yá sibi ngue da xirba rá bombilla 'b_u bin the a po b_u.

5 Nε nu'a ran 'yoh_u him 'be bi zøm b_u. Nε nu y_u dø'mate bi z_uh ra t'äha u.

6 Nu'b_u made ra xui bi 'yø a n'da ra nde bi 'yēna: “Ya ba εcua ran 'yoh_u, ndansh_u, ba thämb_u,” bi 'yēna.

7 Gätho bi ndang b_uya ne bi hoc yá sibi u.

8 Pε nu' u y_u 'yamb_u, bi 'yēmp' u bin 'yomfēni: “Daje ts' u ni sibih_u nguetho i nde da huēt ma bombillahe,” bi 'yēn' u.

9 Pε bi d_u u bi dux yá sibi: “Hin da zä, nguetho nu'b_u ga 'da ahe go da huēt' ma sibih_u 'b_u. Pε x_un ho 'b_u gui mbähä gba tämh_u.”

10 Pε nu'b_u mi mba ba tän ra sibi, 'bexgue bi zøm b_u a ran 'yoh_u din thqti. Nε nu' u y_u hmute bi dux yá sibi bi yar_u mbo ngue da nu ra ngo ran thqti, ne 'bex bi mba njut'i ra goxthi b_uya.

11 Nε nu'b_u mi zøm b_u u xí mba bá tän ra sibi, bi nu ngue njut'i tho ra goxthi, ne bi mba u, bi 'yēn' u: “Gra hmu, grá hmu, dami xoqui,” bi 'yēn' u.

12 Pε nu'a ra hmu bi dät' u: “Hin dí padi to'o ah_u,” bi 'yēmbi, ne him bi xocpi, bi 'yēn'a ra Jesús.

13 Nε bi 'yēnje ra Jesús b_uya:

—Gue'a dí xi ah_u, nde'b_u gan äth_u nguetho hin guí p_uhmb_u a ra pa ba pengä ua, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yēn'a ra Jesús 'b_u mí 'yēngähe.

N'da rán t'uti yu 'yēhe bi ts'ocpa ra mbeti

14 Nε man'da ran t'uti bi man ra Jesús, nε bi 'yεna:

—Nu'bu bi 'yot' ran ts'ut'abi Oja, da 'yot'e tengu bi 'yot'a n'da ran 'yohu'bu mi zon'ndu yu 'yēhe, bi 'yān'na rá mbeti xí zocpi. Nguetho nu'bu mí mba n'danni n'da ra hái, bi zon'ndu yu 'yēhe da zocpa rá mbeti.

15 Nu n'da rá 'yēhe bi zocpa cut'a mahuāhi ngue di pepi; nε nu man'da, yo mahuāhi bi zocpa a; nε nu man'da bi zocpa n'da mahuāhi. Bi unni hangu xot'a di pepi n'da ngu n'da. Nε bi mba buya.

16 Nε nu'a bi unni cut'a mahuāhi, bi pepi nε bi dah mi cut'a mahuāhi.

17 Nε'a bi unni yomahuāhi, yomahuāhi xō bi dāpi.

18 Pε nu'a bi un'na n'da mahuāhi, bi mba bá cāt'a hái a rá mbeti xi un'na rá hmu.

19 Nε him 'be bá penc rá hmu. Pε nu'bu mi zohø bi zon'ndu yu 'yēhe mahøn'a ngue da nu 'be'a xí 'yot'.

20 M'bet'o bi zøn'a xín t'unni cut'a mahuāhi, nε bi dāp'a rá hmu cut'a mahuāhi ngue rá mbeti zehε rá hmu. Nε xō bi un'na xí dāha ngue mi cut'a mahuāhi, nε bi 'yεmbi: “Grá hmu, i ja ua ni mbeti, nehna cut'a mahuāhi dá taha,” bi 'yεmbi.

21 “Xun ho,” bi 'yεn'a rá hmu. “Nu'i grá hogambefi,” bi t'εm buya. “Xun ho gá 'yørpa a ts'utho dá 'da i, janangue'a ga 'da i man'da xun ngu ya. Bá thocua mbo 'dat'ua dan johyau,” bi 'yεn'a rá hmu.

22 Nε xō bi zøm bu man'da xí unni yo mahuāhi, nε bi 'yεna: “Grá hmu, i ja ua ra mbeti gá 'daqui, nehna mi yomahuāhi dá taha i ja ua,” bi 'yεmp'a rá hmu.

23 Nε nu'a rá hmu buya bi 'yεmbi: “Xun ho, grá hogambefi, xun ho gá 'yot'e, madague'bu hingui ngu dá 'da i, nuya man'da xun ngu ga 'da i. Bá thocua mbo 'dat'ua dan johyau,” bi 'yεmbi.

24 Pε nu'bu mí zøm bu a xi hyān'a n'da mahuāhi, bi 'yεmp'a rá hmu: “Grá hmu, mí paçä ngue hin'yu nin huçcate nε nzai guí honi 'beru gdí hyānba rá mbeti yu ja'i nε guí hyānba yu huāhi u 'da.

25 Janangue'a dá pes' thofo a gá 'daqui, dí su guí saqui 'bu xcá 'betho, nε i ja ua ni mbeti gá 'dac ya,” bi 'yεna.

26 Nε nu'a rá hmu buya bi 'yεmbi: “Gra ndødānhyei, hingui ho gá 'yot'e ngue hin gá pep'a ra mbeti.

27 Nu'bu guí paði ngue dí numanhogä ga taçä, sä xquí hmi a ra mbeti nε xtán dah rán zäbi, nε hin xtím 'beh puya,” bi 'yεn'a rá hmu.

28 Nε bi 'yεmp'u mí'da yu 'yēhe mí 'bāp: “Hyānba na ra mbeti, dami un'na bin t'unni 'det'a mahuāhi.

29 Nguetho nu'a bim pefi xun ho, man'da xun ngu din t'unni. Pε nu'a him bim pefi, pε da thaŋba a zi ts'u mí pe'ts'i.

30 Nε nuna ra ts'om'bäi mbefi na, bá høthū bu ja ra 'bexui guerpū din zom bu nε din guxtrū yu ts'i,” bi 'yεn'a ra hmu buya, bi 'yεn'a ra Jesús 'bu mi man na ran t'uti. Nε njabu din ja 'bu bi 'yot'a ran ts'ut'abi Oja.

Ran t'uti nangue ran ts'εmbi da t'ørpa yu ja'i

31 Nε bi 'yεm mahøn'a ra Jesús:

—Nu'bu bá pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, dam mixtegä, dan ts'ut'abigä; dan 'yohe yām 'behni Oja nε ga hupū ja ma mεxa ngue din ja ma ts'edi xun ho.

32 Nε dim peti gätho yu ja'i gä na ndoho ra ximhäi bu ga hucä. Nε gätho ga huan'du tengu øt'a n'da ra mbändε'yo, ngue n'danni ga fä'bu yu dε'yo nε n'danni ga fä'bu yu denzu.

33 Nε nu yu de'yo ga fämp'u ja man 'yei ne nu yu denzu ga fämp'u ja ma gaha.

34 Nε ga fämp'u dim 'bäpü man 'yei: "Ba fhmbe ua, bi jap'ahu Oja. Ga 'da ahu ra ts'edi an ts'anni ngue gui hyamhbe gue'bu go rá mbadi ra ximhäi," ga fämp'u.

35 "Nguetho gá 'dajü ra hme 'bu män tumanthuhu; ne gá 'dajü ra dehe 'bu män tuthe; ne gá säyagahu 'da ahu 'bu män 'yo bu n'danni ni hninihu.

36 Nε gá 'dajü ma he 'bu gmí nuhu hin'yü ma hegä; ne gá nuc 'bu män hyenni, ne gá zenguagahu 'bu män ofädi," ga fämp'u, bi 'yēn'a ra Jesús.

37 Nε da 'yēnc'u: "Grá Hmu, 'be'a ní pa dá ot'ahe a guím ma. Hin dím bēmhbe ngue gán tumanthuhu n'dandj ne gamá 'ujn ahe. Nε hin dím bēmhbe ngue gán tuthe ne xcá 'da ahe ra dehe.

38 Nε hin dím bēmhbe 'bu xcamá säya ahe, ne xcá 'da ahe ni he.

39 Nε hin dím bēmhbe 'bu gamán hyenni o gue gamán ofädi ngue xcá nu ahe," da 'yēngui.

40 Nε nugä drá hmuts'ut'abigä, ga fmbä u buya: "Majuani dí xi ahu, nu'a ran ho gá 'yörpahü n'da ma cuhu, madague'a nte di muui bu na hnu, pε guecä gá 'yörca a," ga fämp'u buya, bi 'yēn'a ra Jesús.

41 —Nε nubuya, nugä drá hmuts'ut'abigä, ga fämp'u 'bäpü ja ma gaha: "Dami 'uehmbü ua ja ma hmi, ní mbähä bu ja ra sibi njäm'bu da huēt'i, nguerü dá sänni din zø a ra zjthu ne u yá mizjthuhu.

42 Nguetho dán tumanthuhu ne hin gá 'ujnjü, ne dán tuthe, ne hin gá sitegahü,

43 ne hin gá säyagahu 'bu män 'yo bu n'danni, ne hin te má he gá 'dajü 'bu gmín nuhu hin'yü ma hegä; ne hin gá nugui 'bu män hyenni, ne hin gbán nuju 'bu män ofädi," ga fämp'u.

44 Nε nu'u da 'yēngui: "Grá hmu, 'be'a ní pa dá nu ahe ngue gán tumanthuhu o gue gán tuthe o gue gán 'yo bu n'danni ra hnini. Nε 'be'a ní pa dá nuhe hin mí he ni he; o gue xquín hyenni o gue xcamín ofädi," da 'yēn'u.

45 Pε nugä drá hmuts'ut'abigä, ga fämp'u buya: "Majuani dí xi ahu, n'da ma cu madague'a nte di muui bu na hnu, 'bu hin gá 'yörpahü ran ho, necä hin gá 'yörcahu ran ho," ga fämp'u.

46 Nε nu u buya da nu ran unbi mazäi. Pε nu'u bi 'yöt' ran ho din ja ra te mazäi u, bi 'yēn'a ra Jesús.

26

Nu yu ngurpi bi ma da bent' ra Jesús

1 Nε nu'bu mí gua a bi man ra Jesús, bi 'yēngähe:

2 —Nuya man yopa thoho di 'bedi ngue din ja ra dämpeti a ran dābaxjua, ne nubuya da mba ma dägä ngue da mba ma cuatigä bu ja ra za, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yēngähe ra Jesús.

3 Pε nu'u ma ngurpihe ngue yu hmumbäjä, ne yu xānbate nijä, ne yu dāc'yei, bim peti bu mbo rá mbä't'i rá ngu ra Caifás, nu'a mí hmumbäjä a ra jeya a.

4 Nε bi nyäse u, bi ma nda'a ní fehni da xi a ra Jesús ngue da bent'i da hyo.

5 Nε bi ma, 'be da gua a ra dämpeti, ja da tho a. Nguetho bi zu din junthu yu ja'i mí 'yo bu ja ram peti.

N'da ra xisu bi hocpa rá ngoc'yei ra Jesús

6 Nε nu'bu mí mbeng bu ra hnini Betania a ra Jesús, bi zøm bu ja rá ngu a ra Simón mí hēm̄b ra t'axca'ya mam'bet'o.

7 Ne bi hyurɐ mi ja a rá mɛxa a, ɣna din sihmɛ. Bi zɔm bɥ n'da ra xisu mí tu n'da ra xaro xɛm hmadi, án t'ɔt'e ra do ra alabastro. Ne mi po bɥ ra 'yɛthi yɛman'u, nɛ'a ɛmmɛ di muuí a. Ne nu'bɥ mi zɔm bɥ a ra xisu bɥ i hudí, bi xo'ts'a rá 'yɛthi bi xispa rá yɔ ra Jesús.

8 Ne dán cuɛhe 'bɥ mán nuhe 'be'a bi t'ɔrpa ra Jesús, nɛ dá ɛmhbe:

—Ndetho bi xispa ra 'yɛthi,

9 xɛn ho 'bɥ xta 'bá, xtá mba ma darpi yɥ hyoya a ra mbɛti, dá ɛmhbe bɥya.

10 Ne bi bɔ'a ra Jesús 'be'a dá bɛmhbe, nɛ bi 'yɛnje:

—Hanja gní unbahɥ rá mbɛi na ra xisu, nɛ xɛn ho 'be'a bi 'yɔrque.

11 Nu yɥ hyoya nzai gam'bɥhmbɥ ua ɥ, nɛ hɔnt'a go má pa da zä gui fäxhɥ ɥ. Pɛ nugä hin dan zangä ua, bi 'yɛngähe ra Jesús.

12 Nuna ra xisu bi hoga ma ngɔc'yɛi 'bɥ mi xiscä ra 'yɛthi, ngue da mba nt'äguigä bɥ ja ran 'yägüi.

13 Ne majuani dí xi ahɥ, hɔnbɥ go harɥ da hman a rán ho ma'da'yo Ojã, nɛhna da hman na bi 'yɔrcä na ra xisu, n'dahma hɔnbɥ go harɥ da fɛn'a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu ra Judas bi ma di dä ra Jesús

14 Ne nubɥya, nu'a ma mixädihe ra Judas Iscariote, bi mba bi nyqɥɥ yɥ hmumbäjä

15 nɛ bi 'yɛmbi:

—Hangu gui 'dajɥ ngue ga dä ahɥ ra Jesús, bi 'yɛmp'ɥ.

Ne 'bɛxgue bi unni 'däte ma 'dɛt'a yɥ mbɛti ngue ra t'axi bɥya. Ne xɔ bi mbeng bɥ 'bɥ a ra Jesús bɥya.

16 Pɛ ɛmmɛ mí honi 'be'a ní ora da zä dí dä a ra Jesús.

Rán ts'ihmɛ ra Hmu

17 Ne nu'a rá mbɛdi pa ra dɔmpeti nangue ran dɔbaxjua 'bɥ zai dí sihe a ra hme hinguin 'youi ra íxi, ngue dyɥ judíohe, dyɥ israelhe, dá änhde ra Jesús yá xädigähe:

—Harɥ guín nde ga hoje a rán ts'ihmɛ ram baxjua ga sihɥ ya, dá ɛmfe.

18 Ne bi xi ɥ yoho ma mixädihe a ra Jesús, nɛ bi 'yɛmp'ɥ:

—Ní mbɛ bɥ ja ra hnini Jerusalén nɛ gui xihmi a ran 'yohɥ, gui 'yɛnui: “Nugä, ya mí ts'utho da zɔn ma ora, nɛ dí nde ga si rán sihmɛ ram baxjua bɥ ja ni ngu, nɛ ɥ ma xädigä, i ɣn'a bá pɛngähe,” gui 'yɛnui.

19 Ne bi 'yɔt'a bi xi ɥ bɥya, nɛ bi hoc'a rán zibde a ram baxjua ɥ bɥya.

20-21 Nu'bɥ mín de bɥya, dá sɔmhbe bɥ Jerusalén, 'darɥ dán sihmɛhe bɥ ja ra mɛxa ra Jesús, nɛ bi 'yɛnje:

—Majuani dí xi ahɥ, i 'bɥ a n'da ahɥ ngue gui dajɥ, bi 'yɛnje.

22 Ne ɛmmɛ bi du ma mbɛihe, nɛ n'da ngu n'dagähe dá ɛmfe:

—Grá hmu, ha guengä ga dä i, dá ɛmfe n'da ngu n'daje.

23 Ne bi dɔ a ra Jesús:

—Gue'a dí com'be ma mbohi ua dí sihmɛhɥ, gue'a di dägä a, bi 'yɛm bɥya.

24 Guecä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, da t'ɔrcä 'be'a gätho i mam bɥ ja ráh hme Ojã ya, pɛ í huɣhi maha a ran 'yohɥ ngue nu'a di dägä. Man'da xɛn ho 'bɥ hin xtím 'bɥ a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

25 Ne bi dɔ'a ra Judas bɥya:

—Xänbate i, ha guecä.

—Hqɥa, gue'e, bi 'yɛmp'a ra Jesús.

26 Nε nubɥya bi hyaç'a ra hme ra Jesús nε bi 'yǎp rán ǰaɔ Oǰa, bi xεm bɥya, bi darcáhe a.

—Dami sihɥ na, guehna nim bɔni ma ngɔc'yei na, bi 'yɛnɛ.

27 Nε bi dεc'a ra vaso mi pɔ rán gui ra uva bɥya, bi un ra jamadi Oǰa mahɔn'a, nε bi 'daje a ra vaso, bi 'yɛnɛ:

—Gátho dami sihɥ,

28 guehna nam bɔni, ma jigä ngue bi hoc'a ra 'da'yo 'yu bi 'yɔt'ahɥ Oǰa na. Nε dim fāni dí punba yú ts'oqui yá ǰa'i.

29 Nε dí xi ahɥ, him man'dandǰ ga sigä ra guindät'ä jague'bɥ bi zɔn ra pa ga sihɥ ma'da'yo bɥ dí manda rá ts'edi ma Ta, bi 'yɛngähe ra Jesús.

Ra Jesús bi bǰdi din cɔn'a ra Pedro

30 Nε dán tuhmbe a ra thuhu nε dá mbähmbe bɥ ja ra nyuni Olivos bɥya.

31 Nε bi 'yɛngähe ra Jesús mahɔn'a:

—Dí pǰdi, nu'bɥ ni xui, gátho gui soga thohohɥ, bi 'yɛngähe ra Jesús. Nε gue'a nt'o'ti bɥ ja rá m hman Oǰa, i ɛna: “Ga ho ra mbände'yo nε din 'uɛxt'ɥ yú dε'yo bɥya,” i ɛn Oǰa, bi 'yɛn'a ra Jesús.

32 Pε nu'bɥ dá thǎmbɛnigä, ga mbagä bɥ Galilea ní tǰn ahɥ bɥ, bi 'yɛngähe ngue yú xädigähe.

33 Nε bi 'yɛn'a ra Pedro:

—Madague'bɥ gátho da 'uegue pε nugä, hin'nagä, bi 'yɛn'a.

34 Bi dǰ a ra Jesús:

—Majuǰni dí xi i, guet'a ra xui i jabɥya ná hyundǰ xquí cɔnc 'bɥ bi mbah ra ɔni.

35 Nu ra Pedro bi dǰti mahɔn'a:

—Madague'bɥ 'darɔpɥ ga tuui, pε nǰam'bɥ ga cɔn'i, bi 'yɛna.

Nε n'dat'a gátho dá mamhbe ngue hin ga 'uehmbe ɥ ma mixädihe.

Ra Jesús bi du rá mbɥi bɥ ja ra nuǰndät'ä Getsemaní

36 Nε nu'bɥ má sɔmhbe bɥ ra nyuni Olivos, dá cǎthe a ra Jesús bɥ ja ra nuǰndät'ä mí ɛmbi Getsemaní.

—Dami huhmbɥ ua ya, ga mbagä ua njongua ts'ɥ, da nyǰ'be Oǰa ma Ta, bi 'yɛnɛ.

37 Nε hyu ɥ ma mixädihe bi zits'i, bi zix'a ra Pedro nε'ɥ yoho yú ts'ant'ɥ ra Zebedeo. Nε ɛmmε man'da bi du rá mbɥi a ra Jesús.

38 Nε bi 'yɛmp'ɥ ma mixädihe min 'yohɥ:

—ɛna da fɔh ma mbɥi a ra dumbɥi, ɛna ga tugä. Dami tɔcɔpɥ, 'dat'a dan äthǎhɥ, bi 'yɛmp'ɥ.

39 Nε xɔ bi dǰm mi ts'ɥ ra Jesús bɥ mi huhmbɥ ɥ, nε bin dǰnyahmu bɥ, bi nye'ma häi, bi nyǰui Oǰa, bi 'yɛmbi:

—Ma Ta i, nu'bɥ da zä, dami ǰapi hin gan nugä a ra mbohi xcá sǎnni; pε hin dín nde ma pähä zεhe pε hɔnt'a go ni pähä zεhe gui 'yɔt'e, bi 'yɛmp'a Oǰa.

40 Nε bá peng bɥ mí hu ɥ xí zopɥ bɥya, nε mí ǰ ɥ. Nε bi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Ha xínga n'da zi ora xquí sethɥ a ra t'ǎha, ngue 'be xcán hyǎmhɥ ts'ɥ.

41 Damin äthǎhɥ nε gui nyǎhɥ Oǰa, guerpɥ da zä hin hapɥ gui tǎnjɥ 'bɥ bi ts'ä ahɥ ya, nguetho nu ní mbɥi n'da i ja ra pähä nangue Oǰa, pε nu ní ngɔc'yei n'da xɥn güent'i thoho.

42 Nε ná yondǰ bɥya bi mba bi nyǰui Oǰa mahɔn'a:

—Ma Ta i, nu'bɥ ya hin da zä ga socä a xcá sǎnni, pε hɔnt'a ni pähä zεhe gui 'yɔt'e, bi 'yɛn'a ra Jesús.

43 Ne xø bi mbeng bu mi 'bu u ma mixädihe. Xø mí aþho 'bu xø mi zøm bu mahøn'a, nguetho emme mí nde t'aha u.

44 Ne xø bi zoru u mahøn'a, ya ná hyundi buya bi mbengui di nyäui Oja, ne guexta'a bi ma.

45 Ne xø bi mbeng bu mí 'buh ma mixädihe mahøn'a, ne bi 'yëmbi:

—Nuya, 'da'angutho 'bu gán aþmbu ya o hin'na, nguetho ya bi zøn ra ora da mba ma dägä bu 'buh yu ts'om'bäi, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi.

46 Dami ndanshu, ga mbähä ba nuhu ya ba ecua ngue di dägä, bi 'yëmp'u.

Bi fent'a ra Jesús

47 Ne guexta'a mí ya hu u ma mixädihe 'bu mi zøm bu a ra Judas, n'da ma mixädihe dí 'de'mayoho gähe. Ne bán 'yohu xun ngu yu ja'i ba hyä yä juai ne yu ts'aza. Ne gue'u yám 'behni yu hmumbäjä ne yu dác'yei, ma ngurpa judíohe.

48 Ne nu'a di dä ra Jesús bi xi a n'da ran t'uti da 'yøt' 'bu bi zøm bu: “Nu'a ga säs 'bu dán zengua'be, gue'a guim benthu a,” bi 'yë'n'a ra Judas.

49 Janangue'a nu'bu mí zøm bu 'bä a ra Jesús, bi 'yëmbi:

—Xude ya 'bu, grá xänbate, bi 'yëmbi.

Ne bi zaspa rá 'yogu buya.

50 Ne bi dā'a ra Jesús buya:

—Xi'e n'yø, ha gue'a gní 'yë a.

Ne nu'u mí'da buya bi hyäm bu 'bä a ra Jesús ne bi bent'i.

51 Ne nu'a n'da ma mixädihe min 'yohu ra Jesús, bi c'os' rá juai ne bi zecpa rá gu a rá 'yëhe ra hmumbäjä.

52 Ne bi 'yë'n'a ra Jesús buya:

—Dami pe'ts'a ni juai bu ja rán t'o. Nu'u din tuhni nangu ra juai, ne'u dí du ra juai u, bi 'yëmp'a.

53 Ha guí ena hin xtan zä ga äp'a rá m fäts'i Oja ma Ta ne ba penhua 'de'mayo munts'i yám 'behni da yangui, bi 'yëmp'a n'da ma mixädihe.

54 Pe nu'bu da gue'a xcá mangä a, hague dán zä ga ja'ts'ä a bi man rá t'ohni Oja, ngue 'be'a i jatho din ja, bi 'yë'n'a ra Jesús.

55 Ne bi 'yëmp'u yu ja'i buya:

—'Be'a guí homhbu ua ngue guí ha ni juaihu ne ni zahu. Ha guí emhbu drá bégä, ne nya'a thoho dá xän'nahu bu ja ra danija ne njam'bu gá bendgahu bu, bi 'yëmp'u.

56 Pe gue'a din ja a tengu bi man'u yä pøngahya Oja 'bu maya'bu, bi 'yë'n'a ra Jesús.

Ne nugähe buya dyu xädigähe, 'bexgue dá 'dahmbe, dá sohmbe bu ra Hmu.

Bi juqna a ra Jesús u yä ngurpi yu judío

57 Ne bi bent'a ra Jesús, bá si bu 'buh ra Caifás, ngue ra ngurpa mbäjä. Ne ya xím peti gätho ma xänbate nijähe ne yu dác'yei, ma ngurpihe dyu judíohe.

58 Ne bi den'na ra Pedro buya pegue a ná 'bejua thoho, bi zøm bu ja rá ngun'yu a ra hmumbäjä bu haru xi zøn'a ra Jesús. Ne 'darbu bi hyuhmbu u yu asmayo, ngue in nde da nu a da t'ørpa a ra Jesús.

59 Ne nu'u yu hmumbäjä ne yu dác'yei ne gä mí'da ma ngurpihe dyu judíohe, dyu israelhe, mi hon'a n'da ra fehni ngue da zä dí yap'a ne da hyo.

60 Pe guehma nte bi dñbi, madague'bu xun ngu u bin juanni, bi 'yëmbi majuañi u yä fehni. Ne m'bejua buya, bi zøm bu yoho yun 'yohu din testigo,

61 ne bi 'yë'n'u:

—Nuna ran 'yohu na bi 'yena: “Nugä da zä ga xo't'ra danija ne man hyupa thoho da zä ga hœ mahon'a,” bi 'yena, bi 'yen'u bin juan bu.

⁶² Ne bi ndanc'a ra hmumbäjä büya bim 'bäi, bi t'emp'a ra Jesús:

—Hanja hin gui thati 'be'a i man ya yan 'yohu.

⁶³ Pe nu ra Jesús bin hetho. Ne bi 'yen'a ra hmumbäjä büya:

—Nangue rá thuhu Ojä mahets'i, dami xije 'bu majuani gue'e grá Thahni, grá Cristo, rá Ts'ant'u i Ojä, bi t'emp'a ra Jesús.

⁶⁴ Bi dā a ra Jesús büya:

—Gue'a gám ma. Ne dí xi ahü, guin nuju, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, dam mixtegä ga com'be rá ts'edi Ojä tate thoho rá ts'edi. Ne guin nuju 'bu bá cäcä mahets'i mahon'a, ba ecä bu ja yu güi, bi t'emp'a ra hmumbäjä.

⁶⁵ Ne nu ra hmumbäjä büya, bi danse rá pahni. Nam böni embi hingui espa Ojä ra Jesús nangue'a bi ma. Ne bi 'yena:

—Nuna ran 'yohu na, bi man ra ts'ore nangue Ojä. Him man ga homhbu yu testigo. Ne gätho gahu dá ohmbu a bi ma.

⁶⁶ 'Be'a gui ndehu ga othu ya, bi t'emp'u yá mingarpihu.

Bi dā u:

—Nuna i ja rá ts'oqui, i jatho da du, bi 'yen'u.

⁶⁷ Ne nubüya, 'dahma 'dan'yo bi t'orpa ra Jesús. Bi zox u 'da, bi mbe'mi u mi'da, bi mbenpa rá hmi u mi'da,

⁶⁸ bi 'yembi:

—Nu'bu majuani grá Thahni i Ojä, ngue ra Cristo, dami xije to'o bi mber'p'i i. Ne emme bi denthoho.

Ra Pedro bi gøn'a ra Jesús

⁶⁹ Ne nu ra Pedro mi hupu thi bu ja ra ngun'yu, ne nu n'da ra xisu rá 'yehu ra hmumbäjä, bi mba bu hu a ra Pedro, bi 'yembi:

—Ena ne'e gmín 'yohu na ra Jesús ra mengu Galilea, bi 'yemp'a ra Pedro.

⁷⁰ Ne bi dā'a ra Pedro, bin çoni:

—Hin dí pađi, bi 'yen'a.

Ne gätho u mi 'buru bi 'yø a bi man ra Pedro.

⁷¹ Ne nu'bu mi nde da bøn'a ra Pedro, bi nu man'da ra xisu büya ne bi 'yemp'u mí 'buru:

—Nuna ran 'yohu na min 'youi ra Jesús, ra mengu bu Nazaret, bi 'yen'a ra xisu.

⁷² Ne xø bin çon'a ra Pedro:

—Majuani dí m mangä ngue hin dí paçä a ran 'yohu guim ma, bi 'yemp'a ra xisu.

⁷³ M'bejua büya nu u 'da mi 'yo bu, bi mba bu 'bäh ra Pedro, ne bi 'yembi:

—Majuani maha, ne'e gmín 'yohu a, mfađi thoho ni ndehu ne 'da'angu bu gna yahu a, bi 'yemp'a.

⁷⁴ Ne nts'edi bi mam büya ne bin juanni, bi 'yena:

—Ojä i pađi majuani hin dí paçä a ran 'yohu gui mamhbu, bi 'yen'a ra Pedro.

Ne 'bexgue bi mbah ra tamfø büya.

⁷⁵ Ne nu ra Pedro büya, ja bi ben'a xí man a ra Jesús 'bu mi 'yembi: “Dí pađi hin ní mbah ra tamfø 'bu na hyundj xqui çongui.” Ne bi nexru büya ne emme bin zoni, xan u bi beni nangue a bi 'yøt'e.

¹ Ne nu'bu mi hyax buya, gätho yu hmumbäjä ne yu dæc'yei, ma ngæripihe dyu judiohe, dyu israelhe, 'da'angu bi bæni ngue di dâ ra Jesús bu 'bu a ra ts'ut'abi, ngue da hyo.

² Ne án thu'ti 'bu mi mba ma dâ bu 'bu a ra Poncio Pilato, ra ts'ut'abi bu a.

Bi zut rá yuga ra Judas

³ Ne nu'a ra Judas xí dâ a ra Jesús, 'bu mi 'yøde 'be'a bi man u ma ngæripihe ngue da hyo a ra Jesús, bi mba buya bi cospa a 'däte ma 'det'a yu mbeti ngue ra t'axi xí un'ndu yu hmumbäjä, bi bæni 'be'a bi 'yøt'e.

⁴ Ne bi 'yæn'a ra Judas:

—Hingui ho hma a dá øt'e. Dâ fänba rá ji n'da ran 'yohu hin'yu rá ts'oqui, bi 'yemp'u yu hmumbäjä.

Pæ nu'u bi dæti:

—Him ma güendagähe 'be'a gá 'yøt'e. Ya guí pã'a guím bænsæ bu, bi 'yæn'u yu hmumbäjä.

⁵ Bá en bu ra mbeti bu ja ra nijã a ra Judas buya, ne bi mba bá sæt rá 'yuga bu ja ra ndehni.

⁶ Ne nu'u yu hmumbäjä bi hyax'a ra mbeti ne bi 'yæna:

—Hingui sã ga pes'hæ ua na ra mbeti ngue dim pecua mahøn'a, nguetho rán jut'ui ra ji na, bi 'yæn'u, næ gue'a i mam bu ja man t'ædihæ.

⁷ Ne bin 'yänni 'be'a di jap'a ra mbeti. Ne bi bæni da damba n'da xæqui rá häi a ra 'yøt'ats'øe, guerpæ da t'äh yu 'damhnini 'bu da du bu.

⁸ Ne asta guetya ní huti “rá häi ra ji” a ra xæqui bu.

⁹ Ne nu'a bin ja, maya'bu bi man'a ra pøngahyã Jeremías ngue din ja 'bu mí 'yæna ngue: “Da thax i 'däte ma 'det'a yu mbeti ngue ra t'axi, rá muui a ra jq'i. Gue'a bi man u yu mængu israel ngue di muui.

¹⁰ Ne bi dänba rá häi a ra 'yøt'ats'øe, ngubu bi xicã ra Hmu,” bi 'yæn'a ra Jeremías 'bu maya'bu 'bu mí ma.

Ra Pilato bi juqna a ra Jesús

¹¹ Nu'bu mim 'bæpu ja rá hmi ra ts'ut'abi Pilato, bi 'yemp'a ra Jesús:

—Ha gue'e grá hmuts'ut'abi yu judío, bi t'æmbi.

Bi dã a ra Jesús:

—Gue'a guím ma.

¹² Ne nu'bu mi yap'u yu hmumbäjä ne mi'da ma ngæripihe a ra Jesús, pæ hin te i tãtho a ra Jesús.

¹³ Nu ra Pilato bi 'yemp'a ra Jesús:

—Ha hin guí ø'a i man'u di yap'i i, næ hin guí thæti.

¹⁴ Pæ nu ra Jesús guexta'a hin te bi ma. Ne æmmæ bi hyonya thofo ra ts'ut'abi, him mi pãdi 'be'a sã da bæni.

Bi hma da mba ma cuati bu ja ra pont'i ra Jesús

¹⁵ Ne nu ra ts'ut'abi nzãj midi thø a n'da ra ofädi 'bu ra pa ra dæmpeti ran dæbaxjua. Midi thø'a to'o bi huan'ndu yu jq'i.

¹⁶ Ne mi o bu n'da ran 'yohu í Barrabás, gätho mi fæpu 'be'a mí øt'a.

¹⁷ Nu ra Pilato buya bi 'yän'ndu bim peti bu:

—To'o guí ndehæ ga xocpahæ ya. Ha gue ra Barrabás uague ra Jesús ngue nu'a æmbi ra Cristo, bi 'yemp'u.

¹⁸ Ngubu bi ma nguetho mi pãdi yu zeyæ u yu yapate.

19 Ne nu'bu mi hupu ja ran ts'embate ra Pilato, bi mbenpa ra nde a rá xisu bi 'yɛmbi: “Hin te gui 'yɔrpa a ra hogan'yohu, nguetho má xui dá 'u'i n'da ra t'i nts'utho nangue a,” bi 'yɛmp'a ra nde bi mbenbi.

20 Pe nu yu hmumbäjä ne u yu dɔc'yei, bi 'bɛp'u yu jä'i da 'yäpi go da mba ma thɔgue a ra Barrabás, ne go da mba ntho a ra Jesús.

21 Ne bi 'yän mahøn'a a ra ts'ut'abi:

—Nda'a guin ndehu ga thɔcä, bi 'yɛmp'u yu jä'i.

Ne bi dɔ u buya:

—Gue'a ra Barrabás gui thɔgue, bi 'yɛn'u.

22 Ne bi dɔ a ra Pilato buya:

—Xi'a ra Jesús ɛmbi ra Cristo, 'bɛ'a ga ɔrpä a taɔ.

Gätho bi 'yɛn'u 'buɔp:

—Dami cuatru ja ra pont'i a.

23 —Pe hin te män ts'o dá tɔnba na, bi 'yɛn'a ra Pilato.

Pe nts'edi bi dɔ u:

—Dami cuatru ja ra pont'i.

24 Min nu ra Pilato buya ngue hingui sä dim päh yä mbui yu jä'i, pe man'da bin junthu u. Janangue'a bi manda bá thunba ra dehe buya, bin xut'yɛ bu yä hmi yu jä'i, ne bi 'yɛm buya:

—Ne nugä hin ma ts'oquigä rán dɔte da nu na ran 'yohu hin te in dupate, pe go ni ts'oqui zehɛhu, bi t'ɛmp'u yu jä'i.

25 Ne bi dɔ u yu jä'i buya:

—Haha, madague'a i 'yose ma güendahe a rán dɔte na ran 'yohu, necähe ne mam bom'betohe dim 'bu 'bu niya'bu, bi 'yɛn'u.

26 Nu ra Pilato buya bi xocpa a ra Barrabás, ne bi manda dí fei a ra Jesús buya. Ne bi manda da mba ma cuati bu ja ra pont'i.

27 Ne nu yu dofui buya bi zix'a ra Jesús bu mí ja yä ngun'u yu dofui bu ja ra ngunts'ut'abi. Ne gätho yu dofui mí 'buɔp bim pɛti, midi fäts'a ra Jesús.

28 Ne bi mbɔcpa rá he buya ne bi het'a n'da ra he xun jɔpoi tengu mi he yu ts'ut'abi.

29 Ne nts'edi bi huspa n'da ra corona tengu mí hu'ts' yu ts'ut'abi, pegue ran thenni thoho bi 'yɔrpe, janangue'a ám 'be ra 'yu'uini a ra corona. Ne bi un'na n'da ra tɔhɔ rán 'yɛi tengu mí ha yu ts'ut'abi. Ne bin danyahmu bu ja rá hmi ne bi 'yɛmbi: “Grá hmuts'ut'abi yu judío.” Ne bi 'yɛns' yu biba, pegue ran thenni thoho bi 'yɔrpe.

30 Ne bi ts'ots'i, ne bi hyänba a rá tɔhɔ ne bi mbärpa rá ya.

31 Ne nu'bu mi gua'a bi 'yuspi bi mbɔcpa a ra he xi het'paya, bi het'u yä hɛɛ mahøn'a. Ne bi zix buya ngue di cuatru ja ra pont'i bu ndehni.

Bi cuatru ja ra pont'i ra Jesús

32 Ne nu'bu mi ts'utho da bɔm bu ja ra hnini, bin c'athu bu n'da ran 'yohu ra mɛngu bu Cirene, í Simón a. Ne bi t'ɔrpa ra ts'edi da duspa rá pont'i ra Jesús.

33 Ne bi zɔm bu ja ra nyuni ɛmbi Gólgota buya. Nu'a ra Gólgota in nde da ma “ra t'ɔhɔ nyaxmu” a.

34 Ne nubuya bi un'na n'da ra vino mauɔspi ra 'yɛthi xun ju. Nu'bu ya mí zä a ra Jesús, him bi nde bi zi.

35 Ne nu'bu mi jua a bi cuatru ja ra pont'i buya, nu'u yu dofui bi 'yɔt'a n'da ran taɔha nangue rá he ra Jesús. Gue'a bi man'a ra pɔngahya maya'bu ngue din ja 'bu mi 'yɛna: “Da mba ma dat'i a ma he nangue n'da ran taɔha da 'yɔt'e.”

36 Ne mi hupu yu dofui mi fädi.

37 Nε nubu rá yá a ra pont'i bi mba nt'o't'i bu ram hma bi ma 'be'a í ts'emba a ra Jesús, bi 'yεn'a ra t'ohni: “Nuna ra Jesús na, rá hmuts'ut'abi yu judío na.”

38 Nε bi mba ma cuatihu ra Jesús yoho yu be, 'da a n'da yú pont'i. Nε bi 'bämp'u ja rán 'yεi a n'da nε bi 'bämp'u ja rá gaha a man'da.

39 Nε nu yu ja'i mi thopu, bi zani,

40 nε bi 'yεmbi:

—Nu'i guí εna gui xo't' ra danijá nε xø man hyupa thoho gui hyøh mahøn'a, 'be'a guí øt'ya tha. Nu'bu majuani gue'e rá Ts'unt'u i Ojá, dami çapu ja ra pont'i, gan yanse, bi 'yεn'u.

41 Nε'u yu hmumbäjä bi 'yuspi nε yu xänbate nijá, nε yu fariseo, nε yu dác'yεi, gátho ma ngarpihe, din 'yεmp'u:

42 —Bi yanba yú te u 'da, pε hingui sä din yanse ya. Pε nu'bu majuani da guehna ma hmuts'ut'abihu, dyu israelhu, sä xtán gase bu ja ra pont'i nε xcá εç'yεihu büya.

43 Bi ma, i εna i tøp'ma rá m fäts'i Ojá, da zä da yan a Ojá ya 'bu, nguetho ya bi ma, guesε rá ts'unt'u Ojá na, bi 'yεn'u 'bu mi 'yuspi.

44 Nε'u yu be 'darbu bi guat'u bi zan a ra Jesús.

Bi du ra Jesús

45 Nε nu'bu mi hyuxadi büya bim 'bexui ra häi, nε jague'bu hyunde bi nequi mahøn'a.

46 Nu'bu mi ts'utho da zøn a hyunde, nts'edi bi mbah ra Jesús, bi 'yεna:

—Elí, Elí, lama sabactani, bi 'yεna ngue ra nde ra arameo.

Nu'a nam bøni: “Ma Ojá i, ma Ojá i, hanja gá hyεga thoho,” bi 'yεna.

47 Nu'bu mi 'yø'a bi man ra Jesús 'da yu ja'i mi 'bäpu, bi 'yεna:

—Nuna ran 'yohu na, i mba't'a ra pøngahyá Elías, mí 'bu 'bu maya'bu.

48 Nε nu'a n'da mí 'bäpu 'bex bi mba bá hā n'da εna ra fanjo, bi dæpü ja ra vino nε bi ndøcta n'da ra xithi, nε bi 'uaspā a ra Jesús, εmbi da zi.

49 Nε bi 'yεn'u mi'da mí 'bäpu:

—Dami hyεhmbu. O te guidi unhdu. 'Be gan nuhu 'bu ba εh ra Elías da yāni, bi 'yεn'u.

50 Nε xø bi mbafi nts'edi mahøn'a ra Jesús, nε 'bex bi du büya.

51 Nε nu'a ra ora a büya, nu'a ra 'bø't'e mi ndam bu man'da mbo ra danijá bá fäpu magats'i bi xet'i nε 'bexgue bi zøt'a häi. Nε bi 'yan ra häi büya, nε bi fø'i 'da yu do hønbu go haru.

52 Nεpu ja yun 'yāgui bi føh yu jādo. Nε nu'bu mi dāmbēni ra Jesús, bi bøx u 'da yu 'yεç'yεi xi du, bi dāmbēni bu ja yūn 'yāgui u,

53 bi mba bu ra hnini Jerusalén u nε bi nu u 'da yu ja'i u xi du. Pε hinga gátho yu pa.

54 Nε nu'bu mi du ra Jesús, nε nu'a ra hmudofu mí fā a ra Jesús, nε'u mi'da min 'yohu, 'bu mi nu dí 'yan ra häi, nε'u gā mí'da bin ja, εmme bin su u, nε bi 'yεn'u:

—Majuani maha, rá Ts'unt'u Ojá na ran 'yohu.

55 Nε mí 'bäpu njombu ts'u 'da yu xisu ngue man yām fäts'ihu a ra Jesús 'bu mán 'yohe bu ja ra 'yu, 'bu mambá nexhe bu Galilea. Mí 'bäpu u, nguetho mí nde da nu 'be'a da t'øpü ra Jesús. Nε nu'u bi nu 'be'a gā bin ja.

56 Nε nu'a n'da mí 'bäpu, ra María Magdalena a; nε'a man'da ra María mi 'bäpu, ngue rá mbe ra Jacobo nε ra José; nε nu man'da ra xisu mi 'bäpu, gue'a rá mbe ra Jacobo nε ra Xuua, yú ts'unt'u ra Zebedeo u; nε'u mi'da yu xisu mi 'bäpu.

Bi mba nt'ägui a ra Jesús

57-58 Nε nu'a ra José, n'da ra membeti b_u ra hnini Arimatea, bi mba b_u 'b_uh ra Pilato 'b_u mi ts'utho da y_uh ra hyadi. Bi 'yädi da 'yäcpra rá ngøc'y_ei ra Jesús, nguetho mi εc'y_ei a. Nε bi manda ra Pilato b_uya din t'unni.

59 Nu ra José b_uya bi duspa rá ngøc'y_ei a ra Jesús nε bi mbärpa n'da ra 'bøt'e x_un ho.

60 Nε bi gärp_u ja rán 'yäg_ui zehε a ra José. N'da ra hyädo xí manda xí mba nthεqui. Nu'b_u mi gua'a bi gärp_u, bi juasp_u n'da ra x_indo x_un h_u b_u ja rá goxthi ra hyädo, nε bi mba b_uya.

61 Nε mi hup_u ra María Magdalena, nε man'da ra María mi hup_u ja rá goxthi ra hyädo.

Y_u dof_ui bi mbäh ran 'yäg_ui

62 Nε nu'b_u mi hyax a ra pa ran ts'äya b_uya, xudi thoho bi mba _u y_u hmumbäjä nε y_u fariseo, bá nu ra Pilato,

63 nε sä bi 'yεmbi:

—Ma ts'ut'abi ahe, dá bεmhbe man'da bi man'a ra hyäte 'b_u him maní du, bi 'yεna: “Nu'b_u ná hyupa ga thämbεni b_u 'b_u xøn du,” bi 'yεna.

64 Janangue'a x_un ho 'b_u gui pεhni to'o da mbäh ran 'yäg_ui an hyupa, xøhma ba ε _u y_u xädi 'b_u bin xui da gεcpra a rá ngøc'y_ei, nε da 'yεna bi dāmbεni b_uya. Man'da x_un ts'o ra fεhni tengu a, xinda gue a bi mansε 'b_u mi 'b_ui, sä bi 'yεn' _u y_u hmumbäjä nε y_u fariseo.

65 Bi dā a ra Pilato b_uya, bi 'yεmbi:

—Sixh_u n'dan nε'ts'i ni dof_ui dá 'da'ah_u. Dami coth_u x_un ho b_u ja rá goxthi a ra hyädo, nε njon da zā da xo't'i.

66 Nε bi mbähä _u y_u mbäjä nε y_u fariseo, bi got'i x_un ho a ra hyädo nε bi mεpya, nε bá peng b_uya, bá cop_u y_u dof_ui ngue da mbädi.

28*Bi dāmbεni ra Jesús*

1 Nε nu'b_u ya mi thoh ra pa ran ts'äya, xø rá mbädi ra semana, bi mba mxudi thoho _u yoho y_u xisu. Nu'a n'da ra María Magdalena nε'a man'da ra María. Nu'b_u mí nets'i ní mba b_u bí ja a ra hyädo.

2 Nε nu'b_u mí mba _u, 'bεxgue nts'εdi bi 'yān ra häi mahø'n'a. Nguetho bi 'yøt'a rām 'bεhni Ojä xí zøp_u 'b_u mí 'uec'a ra do mi juaxp_u ja rá goxthi ra hyädo.

3-5 Nε nu'a rām 'bεhni Ojä di fεxni tengu n'da ra huei. Nε nu rá he b_uya, x_un t'axi tengu n'da ran nεqui. Nε nu' _u y_u dof_ui 'b_u mín nu a rām 'bεhni Ojä εmme bin su, bi fet'i, nε nte sä da 'yøt'e, tengu'b_u xi du. Nu'a rām 'bεhni Ojä, mi hup_u ja a ra do xí 'ueque, nε bi 'yεmp' _u y_u xisu 'b_u mi zøm b_u:

—O guín suui. Dí pädi ngue guí hommi a ra Jesús xí cuatp_u ja ra pont'i _u.

6 Pε njo'o ua, bi mba nsots'i tengu mi ma. Ba thohmi gui nuui ua mí 'bεni, bi 'yεn'a rām 'bεhni Ojä 'b_u mi 'yεmp' _u y_u xisu.

7 Nuya, ní mbe 'dahmantho, gui xihmi y_u xädi: “Bi dāmbεni b_u 'b_u xøn du ya,” gui 'yεnui. Nε nde'b_u gätho ah_u gui mbähä b_u Galilea nε guerp_u guin c'athu b_u. Nε gue'a bá εcā ua ngue ga xi aui, bi 'yεmp'a rām 'bεhni Ojä mahεts'i.

8 Nε bi bøm b_u ja ra hyädo _u y_u xisu, bin su nε xim midí johya. Bin tihi, bi mba bá xi _u y_u xädi ra Jesús 'bε'a bi sifi.

9 Nε bi zäp_u 'yu a ra Jesús _u y_u xisu.

—Xihats'i, bi 'yεmp' _u.

Nu yu xisu buya bin danyahmu ne bi hyep'u yu gua, bi dande buya.

¹⁰ Ne bi 'yɛn'a ra Jesús:

—O guin suui, ni mbe ba xihmi u ma cuhu, ní mbähä bu Galilea, ja nín tĩmbhu bu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra fehni bi man yu dofui

¹¹ Ne nu'bu mí mbenc'u yu xisu, ne'u yu dofui mí fäh ran 'yägüi bi mba bá xi u yu hmumbäjäq 'be'a gätho bin ja.

¹² Bim peti yu hmumbäjäq buya, ne yu daç'yeyi. Bi ma 'be'a da zä da 'yøt'e. Ne nubuya xun ngu ra mbeti bi un'ndu yu dofui

¹³ ne bi 'yɛmp'u:

—Gui 'yɛmhbu: “Bá ε u yu xädi 'bu min xui 'bu män aħmbe, bi bep'a rá ngøc'yeyi,” gui 'yɛmhbu, bi 'yɛmp'u.

¹⁴ Ne nu'bu da 'yø'a ra ts'ut'abi ngue gán aħmbu, ne da 'yɛna da zu ahu, nugähe dan yahe ga fäx ahe, bi 'yɛn yu hmumbäjäq 'bu mi 'yɛmp'u yu dofui.

¹⁵ Ne bi hyän a ra mbeti u yu dofui buya. Bi mba da 'yøt'a bi sifi. Ne nu'a ra fehni bi man u, xun ngu bi 'yɛc'yeyi u ma mijudíohe dyu israelhe. Ne guexta'a ra fehni i man u.

Yu xädi ra Jesús bi un yun t'ɛdi da mamp'a ram hma

¹⁶ Ne dá mbähmbe bu ra häi Galilea buya, dí 'de'ma'da gähe, yu xädigähe ra Jesús. Ne dá sømhbe bu ja ra nyuni xí xije ra Jesús dan c'athe bu.

¹⁷ Ne nu'bu má nuhe, dá xspahe a, pe nu'u 'da him mi ɛc'yeyi gue gue'a.

¹⁸ Ne bi hyäm bu dí 'bähmbe a ra Jesús ne bi 'yɛnje:

—Gätho ra ts'edi bin 'dacä ga manda gätho ra ximhäi ne mahɛts'i, bi 'yɛnje.

¹⁹ Janangue'a ní mbähä ya hønbu go haru 'buh yu jä'i gä na ndoho ra ximhäi, gui xihmbu da 'yɛc'yeyigui. Ne nu'u to'o di däckä yu mbui, gui xixyābahu nangue rá thuhu ma Ta, ne nangue rá thuhu rá Ts'ant'u, ne rá thuhu rá Hogandahi Oja.

²⁰ Ne gui xänbahu da 'yøt'e 'be'a gätho dá xi ahu. Ne guim bepmbu dín 'yohu gätho yu pa asta gue'bu da guah ra ximhäi, bi 'yɛngähe ra Jesús buya.

MARCOS

Ran ho ma'da'yo bi 'yo't' ra Marcos

Nu ra Xuua Nxixyq bi ma mi ts'utho da zoh ra Hmu

¹ Ja ua rá mb'edi ran ho ma'da'yo nangu'e a ra Jesucristo, rá Ts'unt' u Oja.

² Bin ja a mán t'o't'i 'bu maya'bu bu ja rá söcuq Oja 'bu mí 'y'ena:

Nugä ga pehn'na n'da mam 'behni dim 'bet'o bu gni mba.

Nu'a da xih yu ja' i da döp'e'e,

bi 'y'emp'a rá Ts'unt' u.

³ Ne'a ra p'ongahya Isaiás bi ma nguehna rá m 'behni 'bu mí 'y'ena ngue:

N'da ra ja' i din ya nts'edi bu ja ra döpo ngue da 'y'ena:

“Damin sähu ga simhbu ra hmu mi ts'utho da zöcuq,

Dami hoc ni mbuihu ga tömhbu xun ho,” da 'y'en a mam 'behni, i en Oja, bi 'y'en'a ra Isaiás.

⁴ Ne gue'a ra Xuua bi 'yot' ran xixya bu ja ra döpo bi man Oja maya'bu. Nu ra Xuua bi xih yu ja' i din xixya to'o di päh yün 'yomf'eni ne da mba ma punbi yá ts'oqui buya.

⁵ Gätho yu ja' i mi 'b'uru ra xequi Judea, ne ru ra d'ahnihi Jerusalén, bi zom bu i ot' ran xixya ra Xuua. Ne nu' u da bi päh yün 'yomf'eni ne bi mam buya ngue hingui hoc 'be'a xi 'yot'e. Ne bi mba ma xixyaba bu ja ra d'athe Jordán u buya.

⁶ Nu ra Xuua mí he n'da ra mbapahni án t'ot'e ngue yu xingu yu camello ne mi ja rán gut' i ra xifani. Ne hont' u yu t'axi nán sihme ne ra t'afi t'asa döpo.

⁷ Ne bi 'y'ena:

—Ba ru n'da man'da ja rá ts'edi xinda guecä, hin dí säcä tengu a.

⁸ Nugä xtá xixya ahu nangu'e ra dehe thoho, pe nu'a di 'da'ahu rá Hogand'ahi Oja, bi 'y'emb yu ja' i a ra Xuua.

Bi mba ma xixyqi ra Jesús

⁹ Ne nu yu pa bi 'yot' ran xixya ra Xuua, bi ne ru ra hnini Nazaret ra Jesús, ngue ra xequi Galilea. Ne bi zom bu ra Jesús bin xixya'a buya bu ja ra d'athe Jordán. Gue'a ra Xuua bi 'yot' ran xixya.

¹⁰ Ne nu' bu mí böxru ja ra dehe buya 'bex bi nu bi xoh mah'ets' i ne bá c'ah rá Hogand'ahi Oja, tengu n'da ra t'azu, bi zoru 'bäh ra Jesús.

¹¹ Ne bi t'ö a n'da ra nde mah'ets' i bi 'y'ena:

—Ma Ts'unt' u i, dadí hu'ec' i i ne dín numanho i, bi 'y'en a ra nde.

Nu ra Jesús bi ts'äp rá mbui bu ma'ueni

¹² Ne nubuya nu rá Hogand'ahi Oja 'bex bi be'nbu da mba bu ma'ueni a ra Jesús.

¹³ Ne nyote pa bim 'b'uru ne nyote xui. Ne nu ra z'ithu ra Satanás bi zäp rá mbui a ra Jesús gätho yu pa bim 'b'uru, ne mí 'b'uhmbu bu yu zate. Pe bi mbäx' u mbu 'behni Oja mah'ets' i a ra Jesús 'be'a gä bi nu bu.

Nu ra Jesús bi du' mi bi man a rá m hma bu ja yu hnini

¹⁴ Ya xi jot'a fädi ra Xuua Nxixya 'bu mí böm bu ra Jesús bu ra xequi Judea, bi mba bu Galilea. Ne bi mam bu ran ho ma'da'yo ngue 'beru dí manda rá ts'edi Oja n'da.

¹⁵ Ne bi 'y'emb yu ja' i:

—Mi ts'utho da zøn ra pa di manda ua rá ts'edi Oja, dami päh nin 'yomfënih_u, damin unseh_u di manda ah_u Oja 'dahma din ja ah_u ra te ma'da'yo. Gue'a bi man a ra Jesús 'b_u mí 'yëmp' u_u ja 'i.

Ra Jesús bi zohni goho y_u mbahuq

¹⁶ N'da ra pa mi 'yo b_u a ra Jesús b_u ndendädehe t'ëmbi Galilea. Ne nub_uya bi nu a ra Simón n'youi rán 'yoh_u i Andrés a, mí enxit'ä b_u ja ra dädehe _u, ngue yá 'bëfi y_u mbahuq _u.

¹⁷ Ra Jesús bi 'yëmp' u_u:

—Ba tengauí ga ja aui gui xihmi y_u ja 'i da 'yëc'yeigui tengu thoho b_u gní theui y_u huq ngub_u guí øt'ui, bi 'yëmp' u_u.

¹⁸ 'Bex bi hyer_u yá xit'ä büya ne bi dënni.

¹⁹ Ne xø bi thogui bin 'yo mi ts' u_u ne bi nu a ra Jacobo n'youi rán 'yoh_u i Xuua a, gätho _u yoho yá ts'ant' u_u ra Zebedeo _u. Mi hub_u ja yá mbosa _u, midi hoc yá xit'ä.

²⁰ Ne xø bi xifi da dën'd_u. 'Bex bi dën'd_u büya bi zop_u rá ta b_u ja ra mbosa _u büya ne yá mbëfi.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yoh_u min 'youi ra zïthu

²¹ Ne nub_uya nu ra Jesús bi y_uth_u b_u ja ra hnini Capernaum _u xí tenni. Nu ra pa ran säya mí cær_u ja ra nijä ne mí xänba b_u y_u ja 'i.

²² Ne nu' u_u büya, ëmmë bi hyonya thoho 'b_u mí 'yø a bi man ra Jesús, nguetho bi xänbi xän ho ne hinga ngub_u mí man _u ma xänbate sehe ngue dy_u israelhe, dyä judíohe. 'Bex gue bi pädi ja rán t'ëdi ra Jesús.

²³ Ne mí 'bær_u n'da ran 'yoh_u n'youi ra zïthu ne nts'edi bi mbah p_uya, bi 'yëna:

²⁴ —'Be'a guí nde gui 'yørcahe grá Jesús, grá mangu Nazaret. Ha gui juaje ya. Dí pädi gue'e rá Thahni i Oja gue xän hotho, bi 'yëna.

²⁵ Pë nu ra Jesús bi dämhyä ra zïthu, bi 'yëmbi:

—Daman hë, dami pøm b_u ja rá mbüi na ran 'yoh_u, bi 'yëmbi.

²⁶ Nu ra zïthu büya nts'edi bi huq'ts'a ran 'yoh_u, nts'edi bi mbafi, ne bi bøm büya.

²⁷ Gätho bi hyonya thoho _u 'bær_u ne bin 'yëmzëhe _u:

—'Be'a nam bøn'a dí nuh_u ya. 'Be'a ni 'da'yonxädi na, nguetho i ja rán t'ëdi na i sah y_u zïthu ne i su _u, bin 'yëmzëhe _u.

²⁸ Ne 'bexque 'dahmantho bi hmam b_u gätho ra häi Galilea 'be'a bi 'yøt'a ra Jesús.

Bi hoc'a rá suto ra Simón a ra Jesús

²⁹ Nu'b_u mí bøm b_u ja ra nijä a ra Jesús bi mbähä ra Simón, ne ra Andrés, ne ra Jacobo, ne ra Xuua. Bi zømhb_u b_u rá ngu ra Simón.

³⁰ Ne nu'a rá suto ra Simón 'bëm b_u rá oi, i hëmb ra pa. Ne bi si a ra Jesús.

³¹ Ne bi nu b_u i 'bën'a ra xisu büya, bi bënba rá 'yë ne bi xots'i. 'Bex bi bøn a ra pa, hin har_u xän' u_u, ne 'bex bi zä bi hoc yän sihmë büya.

Ra Jesús bi hoqui xän ngu y_u hyënni

³² Ne nu'b_u mí y_uh ra hyadi gätho _u mi _u bá ts'inba a ra Jesús b_u mí 'büi, ne _u min 'yoh_u ra zïthu bá ts'inbi.

³³ Bim peti b_u ja ra goxthi gätho y_u ja 'i 'bær_u ja ra hnini.

³⁴ Gátho na ngu y_u hy_enni bi hoqui, n_e bi hy_onba thi y_u z_ith_u min 'yoh_u _u 'da. N_e nu y_u z_ith_u, _emm_e mi ndehma da ma to'o a ra Jesús, p_e nu ra Jesús him bi japi d_in y_a _u.

Nu ra Jesús bi xánba y_u ja'i b_u ra x_equi Galilea

³⁵ N_e nu 'b_u mi ts'utho da hyax b_uya, bi ndants'a ra Jesús bi b_om b_u ja ra hnini, bi mba b_u ma'ueni bin y_aui Oj_a.

³⁶ N_e nu 'b_u mi hyats'i x_un ho b_uya, bi mba ra Simón da hyoni, n_e'_u mi'da mi 'b_uhmb_u bi mbähä da hyomhb_u ra Jesús.

³⁷ P_e nu 'b_u mí d_im b_uya, bi 'y_em_bi:

—Mbähä b_u ja ra ngu nguetho gátho y_u ja'i hon'a b_u mah_on'a, bi 'y_em_bi.

³⁸ —Hir'na, p_e man'da x_un ho 'b_u ga mbähä b_u ja mi'da y_u hnini, n_ep_u ga mangä b_u mam hmam b_u, nguetho gue'a bá çä ua a, bi 'y_en'a ra Jesús.

³⁹ 'Bex bi mbähä b_uya, bin 'yo gátho ra häi Galilea, bi man rá_m hman Oj_a b_u ja y_u nij_a n_e bi hy_on'a thi y_u z_ith_u m_in 'yoh_u 'da y_u ja'i b_u bi thogui.

Bi hoc'a n'da ran 'yoh_u mi h_emb ra t'axca'ya

⁴⁰ N_e bi z_om b_u n'da ran 'yoh_u b_u 'bäh ra Jesús, i h_emb ra t'axca'ya. Bin d_anyahmu, bi 'y_ap ra mate, bi 'y_ena:

—Nu'b_u ni pähä da zä gui hogui ts'_u, bi 'y_em_bi.

⁴¹ Bin yeh rá mb_ui ra Jesús, bi dä'a ra hy_enni, n_e bi 'y_em_b b_uya:

—I jagä ra pähä da y_an'a ya, bi 'y_em_bi.

⁴² 'Bex bim 'b_e'_u y_u 'ya mi h_em_bi.

⁴³⁻⁴⁴ Nu ra Jesús b_uya, nts'edi bi h_eçpi n_e bi 'y_em_bi:

—Nuya, njon gui xifi 'b_e'a dá øt'e'e. Ni mba, bán 'yup_u 'b_uh ra mbäjä, gui un b_u n'da ra 'b_ots'e i man rán t'edi ra Moisés da hy_axp_u n'da 'b_u ya bi y_an ra t'axca'ya, n_e da f_ah b_uya ngue bi zä i, bi 'y_em_bi.

N_e bi xifi da mba b_uya.

⁴⁵ P_e nu ran 'yoh_u 'b_u mi b_om b_u bi mbädi _emm_e mma. N_e bi xih y_u ja'i 'b_e'a x_i t'ørpe. Jannangue'a nu ra Jesús ya him bi zä da y_ar_pu ja y_u hnini n_e 'yotho b_u ma'ueni nguetho _emm_e bi muns y_u ja'i 'b_u i ç_ar_pu ja ra hnini. P_e guehma x_un ngu y_u ja'i mi z_om b_u hap_u mi 'yo ngue h_on b_u go hap_u ní nets'i.

2

Bi hoc'a n'da ra ja'i mi ts'a rá ja'i

¹ Nu'b_u mi tho i ts'_u 'da y_u pa bi y_ut mah_on'a b_u Capernaum ra Jesús. Nu'b_u mí 'y_oh y_u ja'i ngue 'b_up_u ja ra ngu,

² 'bexque x_un ngu bi z_om b_u y_u ja'i gue'b_u go mi yup_u mbo ra ngu n_ep_u thi. Nu ra Jesús b_uya, bi xih rá_m hman Oj_a _u y_u ja'i.

³ N_e nub_uya, bi z_om b_u 'da y_un 'yoh_u i tu n'da ra hy_enni ngue mí ts'a rá ja'i. Goho ma 'yoh_u _u y_un dute.

⁴ N_e hingui sá da thop_u 'b_uh ra Jesús nguetho mi d_u b_u y_u ja'i. Janangue'a bi x_o'ts'a n'da x_equi ra 'bet'e, bi ç_am_p'_u a ra hy_enni con rá 'beza.

⁵ 'Bex bi b_ah ra Jesús ngue mi p_a _u ngue i jase rá ts'edi, n_e bi 'y_em_p'a ra hy_enni b_uya:

—Nu'i, n'y_o, ni ts'oqui ya x_um pun'ni i, bi 'y_em_bi.

⁶ N_e nu' _u 'da y_u xánbate nij_a, mí hup_u. N_e nu'b_u mí 'y_o'a 'b_e'a i man ra Jesús,

⁷ bi 'y_en_e mbo yá mb_ui n'da ngu n'da: "Xina, hanja ni man na teng_u na. P_e hingui numansu Oj_a na, njo'o n'da ra ja'i da zä di punba yá ts'oqui n'da, hinda h_on't'a Oj_a," bi 'y_en_e yá mb_ui _u.

8 Pɛ nu ra Jesús 'bexque bi ba̯tho 'bɛ'a mbɛn ɯ, nɛ bi 'yɛmp'ɯ:

—Hanja ngubɯ guím bɛmhɯ mbo ni mbɯihɯ.

9 Ha guím bɛmhɯ ngue nte ni mba tho a dá xicã na ran 'yohɯ ngue rá ts'oqui ya xɯm punbi. Ha guím bɛmhɯ man'da xqui pa̯hmbɯ ngue i ja ma ts'edi 'bɯ ga xifi da ndants'i, da ga̯x rá fidi din 'yo.

10 Pɛ nugã ngue dán ja̯'igã ua ja ra ximhãi, ga ut'ahɯ ya i ja man t'ɛdi ua ja ra hãi ngue ga punba yú ts'oqui n'da ra ja̯'i, jannangue'a ga japi din 'yo na ran 'yohɯ ya, bi 'yɛn a ra Jesús.

Nɛ nubɯya, bi 'yɛmp'a mí ts'a rá ja̯'i:

11 —Nu'i, dí xi i, ndants'i, ca̯x ni fidi, ni mba ni ngu, bi 'yɛmbi.

12 Nubɯya, 'bex bi ndants'i, bi ga̯x rá fidi, bi bɔm bɯ i ja ra ngu. Nɛ bi nu ɯ ga̯tho mí 'bɯpɯ. Nɛ bi hyonya thohó ɯ. Jannangue a bi 'yɛspa Oja ɯ bɯya nɛ bi 'yɛn ɯ:

—Njam'ɯ xta nuhɯ tengu a bin ja ya, bi 'yɛn ɯ.

Nu ra Leví 'bex bi den'na ra Jesús

13 M'bejua bɯya xɔ bi mba mahɔn'a bɯ ja ra ndenda̯dehe a ra Jesús. Nɛ mi sɔm bɯ yɯ ja̯'i nɛ mi xãnba bɯ ɯ.

14 Nu'bɯ mi thopɯ 'bɯ a ra Leví, i hupɯ ja rá mɛxa gue'a ra hyãcahãi a. Nu'a ra Leví rá ts'ant'ɯ ra Alfeo a. Nu ra Jesús bɯya bi 'yɛmbi:

—Ba tɛngui.

'Bex bi ndants'a ra Leví bɯya, bi dɛnni.

Jesús bin sihmɛɯ yɯ ts'om'bãi

15 Nɛ bin sihmɛɯ ra Jesús nɛ yú xãdi bɯ ja rá ngu a ra Leví. 'Darɯ bin sihmɛɯ 'da yɯ ziyate hyãcahãi nɛ mi'da yɯ ts'om'bãi. Xɯn ngu mí 'bɯpɯ nguetho xɯn ngu ɯ ya xí 'yɛc'yɛi a.

16 Nɛ nu'ɯ 'da ma xãnbatehe bɯ nija, yɯ fariseo ɯ, nɛ nu'bɯ mi nu ra Jesús nɛ yú xãdi sihmɛɯ ɯ yɯ ziyate hyãcahãi nɛ yɯ ts'om'bãi nɛ bi 'yɛmp'ɯ yú xãdi ra Jesús:

—Hanja ngubɯ øt' ni Hmuhɯ. Hingui ho øt'a ngue i sihmɛɯ yɯ ziyate hyãcahãi nɛ yɯ ts'om'bãi, bi 'yɛn ɯ.

17 Nu'bɯ mí 'yøh ra Jesús 'bɛ'a bi man ɯ, bi 'yɛmp'ɯ:

—Nu'ɯ im bɛnɛ xɯn zaqui hingui honi to'o da mbãts'i, hinda hɔnt'ɯ i pa̯ɛ in zãman'ɯ i honi to'o da mbãx ɯ. Nɛ nugã bá ɛcã ga fãx ɯ i pa̯di ja yú ts'oqui, him bá ɛcã ga fãx ɯ im bɛnɛ yɯ hocja̯'i, bi 'yɛn a ra Jesús.

Ran t'ãnni nangue ɯ ɛ't' yán sihmɛ ɯ

18 Nu'ɯ yú xãdi ra Xuua Nxixya̯ nɛ yú xãdi yɯ fariseo mí ɛ't' yán sihmɛ ɯ. Nɛ bi zɔm bɯ ɯ 'da bɯ mí 'bɯh ra Jesús ngue bi 'yãnni nɛ bi 'yɛmbi:

—Hanja hingui ɛ't' yán sihmɛ ɯ ni xãdi nɛ i ɛ't' yán sihmɛ ɯ yú xãdi ra Xuua nɛ yú xãdi yɯ fariseo, bi 'yɛn ɯ.

19 Ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti ngue ran tha̯ti 'bɯ mi da̯t'ɯ, bi 'yɛmbi:

—Pɛ nu'ɯ i 'bɯpɯ ja ran tha̯ti hin da du yú mbɯi nguetho 'bɯpɯ a ran 'yohɯ din tha̯ti. Hin da 'yɛna ngue hin din sihmɛ ɯ.

20 Pɛ da zɔn ra ora da ts'ispa a ran 'yohɯ nɛ ja da 'yɛ't' yán sihmɛ bɯya, bi 'yɛn a ra Jesús.

21 Nɛ nu'a din xã ɯ ma xãdigã hin da bɔmanho 'bɯ nɛ'a ra nyomhma da den ya, tengu thoho ra naxca 'bøt'e hin da zã di 'bøt'a ra 'ya'bøt'e nguetho da xɛ thoho mahɔn'a.

22 Ne nguetho a ra vino ma'da'yo hin da zä da sirpə ja ra 'yambot'asçi nguetho nu'a ra vino ma'da'yo da dən 'bə da sirpə ne dim fän a ra vino bəya, gätho 'da dın ts'ontho bəya. Nu'a ra vino ma'da'yo i pa nsi't'i bə ja yə mbot'asçi ma'da'yo, pi 'yən'a ra Jesús 'bə mí dādi.

Bi t'əmbi i ət'ra 'bēfi ɯ yä xädi ra Jesús a ra pa ran ts'äya

23 Ne nu'a ra pa ran ts'äya bi mbähä yä xädi ra Jesús, bi thopə ja n'da rá huqhi yə trigo. Nu yä xädi bəya i toc yə trigo bə bi thogui.

24 Nu yə fariseo bi nu 'be'a bi 'yot'ɯ yä xädi ra Jesús ne bi t'əmp'a ra Jesús bəya:

—Hanja ngubə i ət'ɯ ni xädiɯ ya ne i ma man t'ədihə hin dam pəhmbə a ra pa ran ts'äya, bi 'yən'ɯ yə fariseo.

25 Pe nu'a ra Jesús bi 'yəmp'ɯ:

—Ha hin guí nu bə ni səcuaɯ ne ra David bi mbesta rán t'ədi Oja 'bə n'dandj 'bə min tumanthuhu bə bin 'yo ne ɯ min 'yohə.

26 Janangue'a bi yərpə ja rá ngu Oja ne bi zihə bə yə 'bəxthuhmə. Pe him mi sä xtán zi ɯ ne hont'ɯ yə mbäjä i sä da zi ɯ. Ne nu ra Abiatar, ra hmumbäjä bə a, bi 'yəmp'ɯ.

27 Ne xə bi 'yən'a:

—Í ts'an'na ra pa ran ts'äya nguetho bi ndep yə jə'i hin ε dın əmbi, hin í ts'änni ngue da mba nts'upi.

28 Ne nugä ngue dán jə'igä ua ja ra ximhäi, drá hmugä ne i ja man t'ədi gam mangä 'be'a da 'yot' yə jə'i ra pa ran ts'äya, bi 'yən a ra Jesús.

3

Bi hoc'a n'da ran 'yohə him mi sä di juən rá 'yε

1 Ne nu ra Jesús bəya bi yərpə ja ra nijä mahən'a. Ne mí 'bəpə n'da ran 'yohə him mi sä di juən rá 'yε.

2 Ne mí 'bəpə 'da di əxtho ra Jesús 'bə di hocpa rá 'yε ran 'yohə. Ne nu'bə da nu di hocpi di yəp pəya nguetho ra pa ran ts'äya a.

3 Pe nu ra Jesús bi 'yəmp'a ran 'yohə:

—Ndants'i, gam 'bähmə made i 'bəh yə jə'i, bi 'yəmbi.

4 Ne nubəya, bi 'yän'də 'bəpə ne bi 'yəmp'ɯ:

—Dami xijə ya 'be'a xən ho da t'ət' 'bə ra pa ran ts'äya. Ha da t'ət'a n'da ran ho uague da t'ət'a n'da ran ts'o. Ha xən ho 'bə da yənbə rá te rá mijə'iui n'da, uague xən ho 'bə da hyəcpə rá te rá mijə'iui n'da.

Pe nu'ɯ hin'yə 'be'a sä dí dətı.

5 Nu ra Jesús bi hyanman'ɯ yə jə'i bəya ne bi zət rá mbəi nguetho hin'yə ran hocjə'i ɯ. Nubəya bi 'yəmp'a mi ɯ rá 'yε:

—Dami juən ni 'yε.

Ne 'bex bi juən rá 'yε bəya, bi gomanho.

6 Bi bən yə fariseo bəya ne in cue. Bin yəhə mahən'a ɯ yän səihə ngue mi tən ra Herodes, ne mí hon ɯ 'bəpə dí hyo a ra Jesús.

Xən ngu yə jə'i bim peti bə ja ra dədehe mahən'a

7 Nu ra Jesús bi 'uegue bi mbähä yä xädi bə ja ra dədehe ne xən ngu yə jə'i mi 'bəpə ra häi Galilea bi denthoho.

8 Ne ɯ yə mēngu bə ja ra häi Judea, nepə ra hnini Jerusalén, nepə ra häi Idumea, nepə 'danguadi ra Jordán, nepə ra xequi Tiro ne Sidón, bi 'yot' ɯ 'be'a gätho bi 'yot'a ra Jesús. Janangue a gätho bi zəm bə mi 'bə a.

9 Nε nu ra Jesús bi 'yεmp' u yá xádi:

—Damin sáh, gui jomhb u n'da ra t'umbosa n u ja ra dehe, bi 'yεmp' u.

Ngub u bi xifi nguetho i nu man'da man'da ní zontho y u já'i nε nu' b u bin d u b u y u já'i da hyuxp u ja ra mbosa ra Jesús b uya.

10 Nguetho ya xí hoqui x u n ngu y u h yεnni, janangue a din tonthoho u y u n zāman' u in nde da b enba rá pahni ra Jesús ngue mi p a u, hontho ga thārpa thoho rá pahni 'bex gue da yāngui, mi εn' u.

11 Nε nu' u min 'yoh u ra zīthu bin d a nyahmu b u 'b u h ra Jesús nε mbafi, εn u:

—Nu' i gue' e rá Ts' u nt' u i Oj a, bi 'yεn u.

12 Pε nu ra Jesús nts' edí bi hεcp a u nguetho hingui ndepe gue' u y u zīthu dí b a u y u já' i gue gue' a rá Ts' u nt' u Oj a a.

Ra Jesús bi huahni 'de'mayoho yá xádi

13 M'bejua b uya bi guam b u ja ra nyuni a ra Jesús. Nub uya bi zohn' d u 'da y á xádi nε nu' u bi mba b u 'b u h ra Jesús u b uya.

14 Nε nub uya bi huahn' d u 'de'mayoho, bi zānni din 'yoh u ngue da zā da mb ehni da xih y u já' i rām hman Oj a.

15 Nε bi un y á ts' edí di hoc y u h yεnni nε da hyøn a thi y u zīthu n' yoh u 'da y u já' i.

16 Bi zānna ra Simón, nε bi zānbi dí huti ra Pedro a.

17 Nε ra Jacobo nε' a ra Xuua rán 'yoh u na ra Jacobo. Gātho yoho y á ts' u nt' u ra Zebedeo ya. Nε bi zānba y ān sospathuhu Boanerges, i nde da ma tengu n' d a ra ngāni.

18 Nε' a ra Andrés bi zānni, nε ra Felipe, nε ra Bartolomé, nε ra Mateo, nε ra Tomás, nε man' d a ra Jacobo ngue rá ts' u nt' u ra Alfeo, nε ra Tadeo, nε man' d a ra Simón, t' εmbi ra cananista.

19 Nε ra Judas Iscariote gue' a di d ā a ra Jesús. Nε nu' b u mí gua' a bi un y á ts' edí u, bá ε h y á ngu.

Bi t'εmbi in 'youi rá ts' edí ra zīthu a ra Jesús

20 Nε xø bi zøm b u x u n ngu y u já' i mahøn' a xø him mi pongui din sihme ts' u ra Jesús nε y á xádi.

21 Nu' b u mí 'yø u y á meni ra Jesús 'be' a gātho i øt' a, εmbi in gāt' i, nε bá ε u bi zøm b u 'b u h ra Jesús i nde da zits' i.

22 Nε nu y u xānbate ni j a xp í 'yε a Jerusalén, s ā εn u n' youi ra zīthu ra Jesús, nε εn u nangue rá ts' edí y á hmu ra zīthu gue' a ní z ā i høn a thi y u zīthu ra Jesús, s ā bi 'yεn u y u xānbate ni j a.

23 Nu' b u mí b a h ra Jesús 'be' a bi man u, bi zon' d u b uya nε bi xih y u n t' uti da b a di hinga gue' a man u. Bi 'yεmp' u:

—Hin da zā a ra zīthu din s u sεh u y á minzīthuh u, nε xtí 'bεtho rá ts' edí.

24 Tengu n' d a ra ts' u t' abi b u ja ra hnini hingui s ā da hy ā rá ts' edí 'b u din s u sεh u u y á já' i.

25 Nε ngutho n' d a ra ngu 'darp u 'b u hmb u y á ts' u nt' u n' d a ran 'yoh u da guase u 'b u hinga 'dat' a im b ēni.

26 Ngutho u y u zīthu 'b u xtín s u sεh u y á hmu, xtan guase u 'b u hinga 'dat' a im b ēn' u, bi 'yεn' a ra Jesús.

27 Nε xø bi xih man' d a ran t' uti nangue 'be' a bi 'yørp a ra zīthu, bi 'yεmbi:

—Njon da zā da yørp u rá ngu n' d a ran 'yoh u i ja rá ts' edí gue' b u hinga m' bεt' o da thu' t' i. Pε nu' b u ya bi thu' t' i, hingui hēi da thāspi 'be' a gātho i pes' p uya, bi 'yεn a ra Jesús.

²⁸ Pɛ majuɔni dí xi ahɯ hɔnt'a go ma ts'oqui bi 'yɔt' yɯ ja'í da mba ma punbi 'bɯ da hyon ra punbi, nɛ hɔnt'a go ma ts'ore bi ma.

²⁹ Pɛ nu'ɯ to'o im man ra ts'ore nangue rá Hogandɔhi Ojɔ njɔm'bu da zä da mba ma punbi ɯ, da nu ran ɯnbi gätho yɯ pa mazɔi, bi 'yɛn a ra Jesús.

³⁰ Ngubɯ bi xih yɯ xänbate niɔa ra Jesús nguetho bi 'yɛn'ɯ hinga gue'a rá ts'edi rá Hogandɔhi Ojɔ in 'youi ra Jesús, ngue mi hɔn a thi yɯ zĩthu.

Ra Jesús i ɛmbi rá mbe nɛ yɔn 'yohɯ ɯ i ɔt' rá pähä Ojɔ

³¹ Nɛ nubɯya bá ɛsɛ rá mbe ra Jesús nɛ yɔn 'yohɯ. Pɛ mí 'bätho bu thi nguetho him bi zä bi yɯt'a mbo. Nɛ bi xi ɯ 'bäpɯ mbo:

—Xihmi ts'ɯ ra Jesús ngue dín zohndähe ua thi, bi 'yɛmp'ɯ.

³² Nɛ nu'ɯ 'darpɯ mí huhmbɯ ra Jesús bi 'yɛmp'ɯ buya:

—'Bäpɯ thi ni mbe nɛ nin 'yohɯ, i hon a i 'na.

³³ Nu ra Jesús buya bi dɔt'ɯ:

—Ga xi ahɯ te'o a ma mbe nɛ man 'yohɯ.

³⁴⁻³⁵ Nɛ bi hyant'ɯ 'darpɯ huhmbɯ buya, nɛ bi 'yɛna:

—'Bɯcua ya ma mbe, nɛ man 'yohɯ, nguetho hɔnt'a go te'o da 'yɔrpa rá pähä Ojɔ, gue'a man 'yohɯ a, nɛ gue'a man ju a, nɛ gue a ma mbe a, bi 'yɛmp' bu mí dɔdi.

4

Ran t'uti ra mbomhmudä

¹ Nɛ xɔ bi xänba yɯ ja'í mahɔn'a bu ja ra ndendädehe a ra Jesús. Nɛ ɛmmɛ xɯn ngu yɯ ja'í bim pɛtihu bu. Janangue'a bi yɯrbɯ ja ra t'ambosa bi dɔn i ts'ɯ bu ja ra ndenthe. Nu yɯ ja'í bi gorɯ ndenthe buya.

² Nu ra Jesús buya xɯn ngu yɯn t'uti bi xih yɯ ja'í 'bu mí xänbi, nɛ bi 'yɛna:

³ —'Yòhmbɯ ts'ɯ ran t'uti ga xi ahɯ ya. Nu'a n'da ra uɔhi bi mba bá pon yɯ hmudä.

⁴ Nɛ bi zo 'da bu 'yu. Nubɯya bá ɛh yɯ doja bi jua'a nts'a yɯ hmudä xí zo bu.

⁵ Nu'ɯ mi'da yɯ hmudä bi zo bu ja yɯ ndaxnado nɛ ts'ɯtho ra häi bu. Janangue'a 'bex bi bɔxa n'dihi.

⁶ Pɛ nu'bu mam bá pɔx ra hyadi 'bex bi 'yot'ɯ nguetho hin harɯ sä da mba yú 'yɯ.

⁷ Nu'ɯ mi'da bi zo bu ja yɯ dɔpo, bi bɔts'e pɛgue bi gom' yɯ dɔpo, nɛ nte bi ndɔ'ɯ.

⁸ Pɛ nu'ɯ mi'da buya bi zo bu ja ra häi xɯn ho. Bi bɔts'e nɛ bin te, nɛ bi ndɔgue. Nu'ɯ 'da 'däte ma'dɛt'a bi ndɔgue, nu'ɯ 'da hyɔte, nu'ɯ 'da n'da ciɛnto bi ndɔgue ngue n'da 'bäi, bi 'yɛn a ra Jesús.

⁹ Nɛ xɔ bi 'yɛmp'ɯ yɯ ja'í:

—Hɔnt'a go to'o ja yú zagu bi 'yɔ a dá ma, bi 'yɛmbi.

Hanja i xih yɯn t'uti yɯ ja'í a ra Jesús

¹⁰ Nu'bu mí 'bɯsɛɯ 'dɛ'ma yoho yú xädi ra Jesús nɛ'ɯ mi'da yú 'yɛc'yɛi, bi xifi da xi ɯ 'be'a na mbɔn a ran t'uti bi ma.

¹¹ Nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɯ buya:

—Gue'ahɯ bi ja ahɯ gui pɔhmbɯ a him mam fadi mam 'bɛt'o ngue 'bɛpɯ ní manda rá ts'edi Ojɔ. Pɛ nu'ɯ yɯ ja'í tho ho gue'ɯ da sänba yɯn t'uti,

¹² madague da nu pɛ hin da 'yɔrpa masu 'be'a da nu, nɛ madague da 'yɔde pɛ hin da badi 'be'a ní mba a, nɛ hin da bɛni di päh yú mbɛi ngue da hyon ra punbi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Rán theui a ran t'uti a ra mbomhmudä

¹³ Nε xø bi 'yεmp'ε mahø'n'a:

—Nu'bu hin guí pãhmbu 'be'a na mbøn'a ran t'uti dá mangä, ha da zä gui pãhmbu gätho mi'da ga xi ahε 'bu.

¹⁴ Nu'a na mbøn'a dá mangä, nu'a ra uãhi que'ba bá man rá m hman Ojã hønba go hapu.

¹⁵ Guehya bi zo bu ja ra 'yu na mbøni bi 'yømanho rá m hman Ojã ya. Pε nu ra zĩthu 'bex bi japi bi pumbεni a ram hma bi sifi.

¹⁶ Ximangutya bi zo bu ja yu ndaxnado na mbøni bi 'yøh ram hma nε bin johya.

¹⁷ Pεgue hinga gätho rá mbui bi bεni. Janangue'a nu'bu bi nu yu n εcpi nε yu nbi nange rá m hman Ojã him bi hyät'i, 'bex gue bi zu nε bi 'uegue.

¹⁸ Nε nuya bi zo bu ja ra dapo na mbøni bi 'yømanho ram hma

¹⁹ pε εmme di ho ra ximhäi nε ra mbeti i hä't'i, nε di ho da 'yøt' yú pähä zεε. Tengu'bu bi gomba ram hma, nε hin di japi din te yú mbui.

²⁰ Pε nuya bi zo bu ja ra häi xun ho, na mbøni bi 'yømanho rá m hman Ojã, bi hyani, nε bin te yú mbui xun ho, nε bi xant'a ram hma xun ho, tengutho yu hmudä, gue bi ndø'a 'däte ma'det'a u 'da, nε hyate u 'da, nε n'da ciento u 'da, bi 'yεmp'ε yú xädi 'bu mi xifi 'be'a na mbøn'a ran t'uti bi ma.

Gätho him mam fãdi da zøni da fãdi

²¹ Nε xø bi 'yεn'a ra Jesús:

—Nu'a mam hmangä nts'anni gätho yu ja'i da 'yøde, tengu n'da ra nyot'i nts'anni di yot'i gätho bu mbo ra ngu, hingan ts'anni da mba ma cãt'i bu ja ra 'bihuanza o ra 'bit'ots'i.

²² Nguetho gätho 'be'a him mam fãdi da zøni da fãdi, nε gätho 'be'a him midí nequi da zøni da hnu.

²³ Hønt'a go to'o ja yú zagu bi 'yø a dá ma.

²⁴ Nε nu'a di jamansu a i øde da bãdi xun ho nε Ojã di japi man'da xun ngu da zøni da bãdi. Pε nu'a hin ε di jamansu a i øde, pε nε'a zi ts'u mi pãdi dim 'bedi, nε tengu ni t'eni gnán εmhbu gue'a di t'en'nahu, nε man'da mbongui thoho din 'da ahε.

²⁵ Din ja ahε tengu ram hma i εna: “Nu'a xun ngu i ja man'da xun ngu din t'unni pε nu'a ts'ũtho i ja man'da da thãnba a.”

Rán t'uti ra hmudä i te

²⁶⁻²⁷ Nu ra Jesús bi 'yεmp'ε mahø'n'a:

—Nuya di manda ua rá ts'edi Ojã madague'bu hin di nequi, tengu thoho n'da ra hmudä 'bu bi du a n'da ran 'yohu, madague'bu hingui nu hague ám bøts'e pεgue i pãdi da bøts'e, nte im bεntho.

²⁸ Nguetho nu'a ra häi dí tesε yu thuhu a. Nu'bu bi mbudi bi bøts'e, yu paxi thoho, m'bejua buya da ndøh yú dãxi, nε nubuya din thã u.

²⁹ Nε nu ran 'yohu buya da xoqui nguetho bi zøn ra ora da 'be'ts'i, bi 'yεn a ra Jesús. In jabu rá ts'edi Ojã ngeue di manda ua nε njongui nu hague na te.

Rán t'uti rá hmudä ra mostaza

³⁰ Nε man'da ran t'uti bi xih yú xädi ra Jesús mahø'n'a, nε bi 'yεmp'ε:

—Bεru dá bεmhbu hague di manda ua rá ts'edi Ojã. Ga xi ahε n'da ran t'uti nangeue'a.

³¹⁻³² In ja tengu n'da rá hmudä ra mostaza i pa m'boni, nε εmme zicue tho, εmme man'da zicue xinda gue mi'da yu hmudä, pε man'da i te xun ngu yú 'ye,

xinda gue gä mi'da y_H paxi ne xøgue sä da 'yøt' yá 'bafi y_H doja b_H ja yá xaha. Njab_H rá ts'edi Oj_á b_H ni nequi ngue di manda ua, bi 'y_{en}'a ra Jesús.

Hanja bi xih y_Hn t'uti _H y_H jq'i

³³ Ne x_Hn ngu mi'da y_Hn t'uti bi xänba y_H jq'i a ra Jesús 'b_H mi xänbi tengu ya i hmangua, pe hønt'_H hingui h_{ei} b_H dá fädi bi xifi.

³⁴ Ne nte bi xih mi'da y_Hm hma, hønt'_H y_Hn t'uti bi xifi. Pe nu'b_H mi 'b_Hse_Hh yá xädi bi xih p_Hya 'be'a na mbøn'_H y_Hn t'uti bi mam b_H 'b_Hh y_H jq'i.

Bi xifi din h_e ran d_qhi ra Jesús

³⁵ Nu'b_H mín de b_Hya nu ra Jesús bi 'y_{emp}'_H yá xädi:

—Nuya ga thohmb_H n_H 'danguadi ra d_qdehe, bi 'y_{emp}'_H.

³⁶ Ne nub_Hya bi xih y_H jq'i da mbeng b_H yá ngu. Nu yá xädi b_Hya bi 'yon a ra mbosa mi huh_H ra Jesús, bi mbähä b_Hya. Ne x_Hn ngu mi'da y_H jq'i bi d_{en}ni ngue bi hyu_e yá mbosa _H.

³⁷ Ne nu'b_H ya i 'yo b_H ja ra dehe ne nts'edi ran d_qhi bin ja, ne bi donts' ra dehe ra mbosa ne mi ts'atho xtán yudi.

³⁸ Pe nu ra Jesús mi hunh ra huhni, ne mi a_pra ja ra mbosa. Nu yá xädi bi 'yá ra Jesús ne bi 'y_{em}bi:

—Xänbate i, ha nte guím b_{en}i ne nde ga tuh_H, bi 'y_{emp}'_H.

³⁹ Bi ndants'a ra Jesús b_Hya ne bi 'y_{emp}'a ran d_qhi ne a ra dehe:

—Daman h_e, bi 'y_{em}bi.

'Bex gue bin h_e ran d_qhi ne ra dehe b_Hya him mam bi 'y_{ani}.

⁴⁰ Nub_Hya, bi 'y_{emp}'_H yá xädi:

—Guín suh_H nguetho ts'atho guí _ç'y_eigah_H.

⁴¹ Nu yá xädi b_Hya bi zu a ra hmu, ne bi hyonya thoho a bin ja. Bin 'y_{em}z_ehe n'da ngu n'da _H:

—'Be'a di 'y_et'ui na ran 'yoh_H, ne ya 'bex gue in h_e a ran d_qhi ne ra dehe di hecpi.

5

Ra Jesús bi hyønba thi y_H z_ithu a ra m_{en}gu b_H Gadara

¹ Nub_Hya nu ra Jesús ne yá xädi bi zø_m b_H 'danguadi ra d_qdehe nub_H ja ra häi Gadara.

²⁻⁶ Ne mi 'b_Hp_H n'da ran 'yoh_H min 'youi y_H z_ithu. Nu'a mi z_{am} b_H ja ran 'yäg_{ui}, ne njo'o to'o mi sä da z_{am}mi nguetho gä i x_ectho_H y_H cadena mi pa nth_{at}'i. X_Hn ngu y_H n_idi bi thurpa yá 'y_e ne yá gua nangue y_H cadena, pe gätho i x_ectho_H. Njon mi sä di hecpi. Gätho ra pa ne ra xui mi mbap_H ja ra d_qpo o guerp_H ja ran 'yäg_{ui}, ne midi _{an}ba z_ehe nguetho mi h_ez_ehe rá jq'i nangue y_H do. Nu'b_H mi bøm b_H ja ra mbosa a ra Jesús ne yá xädi, 'bex bá _ε a ran 'yoh_H bin c'ath_H, bí 'y_{ep} ja ran 'yäg_{ui}, bin d_qnyahmu b_H 'bäh ra Jesús, bi d_qd_e,
⁷ ne nts'edi mbafi, bi 'y_{ena}:

—'Be'a guí nde guí 'yørc_{ae} grá Jesús, rá Ts'unt'_H i Oj_á mah_ets'i. Nuya dí ä a ra mate hin guí _{an}gahe,

⁸ bi 'y_{en}'_H y_H z_ithu 'b_H mi sifi da bøm b_H rá mb_{ai} ran 'yoh_H.

⁹ Ne nub_Hya nu ra Jesús bi 'yän'n_H y_H z_ithu:

—'Be'a ní thuhu, bi 'y_{em}bi.

—Ma thuhu "N'dan nets'igähe" ne _{em}me x_Hn ngu gähe, bi 'y_{ena}.

10-12 Ne nts'edi dí ä a ra mate gue'bu ga pømhbe hin gui pøngahe bu n'danni i ja yu häi, dami 'yørcahe ra mate gui pøngahe na 'buh yu ts'adi ga cæthe nu, bi 'yæn'u. Nguetho hinga yatho mí 'yo u yu ts'adi xun ngu, mi sapaxi bu.

13 Nu ra Jesús ya bi un ran t'ædi da yærpu 'buh yu ts'adi. Nu'bu mí yærpu ya 'bex bán tih yu ts'adi bá çapu ja ra nguani u 'bex bi yæpu ja ra dehe u, ne gä bi du bu u buya. Mbæ yo mahuahi i jua u.

14 Nu u yæn 'yohu midi jamansu yu ts'adi, 'bex bi 'da 'bu min nu 'be'a bi 'yøt'u yu ts'adi. Bi mba bá mam bu ja ra hnini neru huahi a bin ja. 'Bex bi mba yu jã'i buya da nuse u 'be'a bi man u yá mbädi yu ts'adi.

15 Nu'bu mí zøm bu, bi nu i hupu a ran 'yohu madí unba ra zĩthu, ya xí zä ne i he rá zi pahni. Èmmæ bi mbidi yu jã'i buya.

16 Nu'xí nu yu ts'adi, xø bi xifi xun ho yu jã'i mahøn'a 'be'a xín ja.

17 Ne nubuya, nu yu mængu bu èmmæ bi 'yãp ra mate ngue 'bex gue da bøn a ra Jesús bu ja yá häi u.

18 Bi mba da ndex ra mbosa a ra Jesús buya. Ne nu'a ran 'yohu xí unba ra zĩthu èmmæ i nde da den'na ra Jesús gue 'darpu din 'yohu.

19 Pe nu ra Jesús him bi un ran t'ædi ne bi hæçpi.

—Ni mba bu ni ngu, ne gui xi u ním 'bæihæ ran ho bi 'yøt'a Ojã ra Hmu ngue bi huç'a i, bi 'yæmp'a ran 'yohu.

20 Nu'a min 'youi ra zĩthu buya, bi mba rá ngu. Bi du'mi bi mam bu gãtho ra xequi Decápolis 'be'a xí 'yørpa ra Jesús. Ne gãtho u bi xifi bi hyonya thoho u.

Ra Jesús bi 'yã'a rá t'ixu ra Jairo ne bi hoc'a n'da ra xisu mi hæmb ra mbeji

21 Ne nu'bu ya mi zøn ra Jesús bu ná 'danguadi ra dædehe, èmmæ xun ngu yu jã'i bim peti bu ndenthe mahøn'a gueru bin säya ra mbosa.

22 Bi zø'a n'da rá ngarbi ra nijã i Jairo a, bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús.

23 Ne èmmæ bi 'yãp ra mate, bi 'yæmbi:

—'Yørqui ts'u ra mate ga mbähä ba çax ni 'ye ma t'ixu nguetho èmmæi, janangue'a da yæni ne hin da du, bi 'yæmbi.

24 Nu ra Jesús bi mbæ buya, ne xun ngu yu jã'i bi den'ndu, xøgue bin du bu ni mba u.

25 Ne bi çæpu 'yu n'da ra xisu ná 'de'mayon jeya mi hæmb ra mbeji.

26 Èmmæ xí nu ran unbi nange xun ngu yu 'yøthebate xí 'yøthe. Xi juadi gãtho rá mbeti mi ja, ne xingui ts'u bi dĩts'i, xøgue man'da èmmæi.

27 Pe nuya i hon a ra Jesús nguetho xí 'yø'am man yu jã'i ngue di hoqui høn'ta go 'be'a man u. Janangue nu'bu mi zædi 'bex bi yæt'i nde bu ní mba u, bi dærpa rá xæthapahni ra Jesús buya.

28 Nguetho mí ènse ra xisu, “Høntho ga thærpa rá pahni, ya da yængui,” mi èna.

29 Ne nu'bu mi dærpa rá pahni ra Jesús 'bex bin hæ a rá mbeji mí hæmb buya. 'Bex bi bæ a ra xisu ngue ya bi zä xun ho.

30 'Bex bi bæh ra Jesús ngue bi hoc'a n'da ra jã'i rá ts'edi 'bu mí dærpa rá pahni. Janangue bi nyç'a ra Jesús, bi hyçt'u yu jã'i min 'yohu ne bi 'yæna:

—To'o bi dærca ma pahni, bi 'yæna.

31 Nu yá xädi buya bi 'yæmbi:

—Guín nuhma èmmæ du u yu jã'i, “To'o bi dærca ma pahni,” ne gui èna.

32 Nu ra Jesús i tøm'i da manse to'o xí dærpa rá pahni.

33 Ne nu ra xisu buya, bin su ne di fet'i nguetho pã a xí t'ørpe. Ne bi mba bu 'bäh ra Jesús bin danyahmu bu ja rá hmi ne bi xifi gãtho 'be'a xí 'yøt'e.

34 Nu ra Jesús buya bi 'yæmbi:

—Nu'i grá zi xisu, bi zä i nguetho gá 'yεc'yεigui. Ni mba da hyu ni mbai, him man di un'a a gmi hεmbi.

³⁵ Gátho na yaui a ra xisu 'bex bi zøpυ mi'da yυ jǎ'i bí 'yεpυ ja rá ngu a ra Jairo, bi t'εmp'a ra Jairo:

—Nu'a ni t'ixu ya bi du. Sāti thoho man'da gadi pah na ra xānbate.

³⁶ Pε nu ra Jesús 'bυ mí 'yø a bi man'υ, bi 'yεmp'a ra Jairo bυya:

—O di tu ni mbai, hōntho gui 'yεc'yεi ngue majuañi i ja ma ts'edi, bi 'yεmp'a.

³⁷ Guehna bi thoh pəya ne njom bi japi da εenni. Hōnt'a ra Pedro, ne ra Jacobo ne ra Xuua rán 'yohυ ra Jacobo, bi xifi da mbähä bυ rá ngu ra Jairo.

³⁸ Nu'bυ mi zøm bυ ja rá ngun a ra Jairo bυya, bi nu ngue i zon'υ yυ jǎ'i 'bapυ, ne εmme di mbahni na ts'oni.

³⁹ Bi yarpυ mbo ra Jesús bυya, bi 'yεmp'υ 'bapυ:

—Hanja εmme gadi hihυ na ts'oni. Nuna ra hmute hingui tu pεgue i aha.

⁴⁰ Nu'bυ mí 'yøh yυ jǎ'i 'be'a bi man a, bi den thoho bυya. Nu ra Jesús bυya, bi 'yεmp'υ yυ jǎ'i:

—Dami pømhbu thi, bi 'yεmbi.

Hōnt'a rá ta ne'a rá mbe ra hmute xí du ne yú xádi, bi yathυ ra Jesús bυ 'ben a ra hmute.

⁴¹ Nu'a ra Jesús bυya bi benba rá 'ye a ra hmute ne bi 'yεmbi:

—Talita cumi, bi 'yεmbi. I nde da ma: “Nu'i grá hmute dí xi i, dami ndants'i.”

⁴² Nu'a ra hmute bυya 'bex bi ndants'i ne bin 'yo. 'De'mayon jεya mi pε'ts'a. Nu'υ bi yathυ mbo bi hyonya thoho.

⁴³ Nu'a ra Jesús bυya nts'edi bi 'yεmp'υ:

—Njon gui xihmbυ 'be'a dá øt'ä, bi 'yεmp'υ. Ne nubυya bi 'yεmp'a ra Jairo:

—Dami 'uñ na ni t'ixu ya, bi 'yεmbi.

6

Ra Jesús bi zøm bυ rá hninizεhe

¹ Bi bøm bυ ra Jesús bυya, bi mba bυ ja rá hnini zεhe Nazaret. Bi mbähä yú xádi.

² Ne nu'a ra pa ran ts'äya, bi mbähä yú xádi bυ ja ra nija. Nu ra Jesús bυya bi xānba bυ yυ jǎ'i. Nu'bυ mí 'yøh yυ jǎ'i a bi man'a ra Jesús, bi hyonya thoho ne din 'yεmzεhe υ:

—'Be'a nin xádi im man na. 'Be'a ni ts'edi i ja na, ngue i sä i øt' yun t'øt'e mixte na.

³ Ha hinga guehna ra yaxi na, rá ts'unt'υ ra María. Ne yán 'yohυ ra Jacobo, ne ra José, ne ra Judas, ne ra Simón, ne υ yán ju dí 'buhmbυ ua, bi 'yεn υ.

Ne bi υ't' yú mbai zεhe υ.

⁴ Janangue'a nu'a ra Jesús bi 'yεmp'υ:

—Gátho yú pøngahya Ojǎ i hnumansu, pε hønba ja rá häizεhe nepυ 'buh yú meni, nepυ ja rá nguse hingui hnumansu bυ, bi 'yεn'a.

⁵ Ne hingui ngu yun t'øt'e bi 'yørpυ ngue xtá 'yut rá ts'edi. Hōnt'υ zi yoho yun zāman'υ bi gāx rá 'ye bi japi bi yun'υ.

⁶ Ne bi hyonya thoho a ra Jesús nguetho him bi 'yεc'yεi υ ngue i ja rá ts'edi υ yú menghυ. Ne nubυya bi mba bυ ja yυ t'uhnihni jombυ Nazaret, ne bi xānba bυ υ yυ jǎ'i.

Bi mbehn'da 'de'mayoho da mamp'a rá m hma

7 M'bejua bɔya bi xi ɯ 'de'mayoho yá xádi ngue da mba bu ja yɯ hnini. Ne 'da i yoho bi zänni, ne bi un yá ts'edi da hyøn'a thi yɯ zĩthu in 'yohu ɯ 'da yɯ jã'i.

8-9 Ne bi xi ɯ nte da hyax 'bu bi mba ɯ. Hønt'a n'da ra tøhø da hyats'i n'da ngu n'da ɯ. Ne hønt'u yɯ thĩxfani da 'yut'i. Xíng yɯn ju'døzã, xíng yɯn zedi da hyats'i, xing ra mbeti, ne xín da gax ɯ yojo'ts'i yá pahni.

10 Ne man'da bi 'yẽmp'ɯ:

—Hønbu go haru da mba ma säya ahɯ 'bu gá sømhbu bu ja yɯ hnini, gam 'buhmbu bu gue'bu go gá nɛxhu bu.

11 Ne nubu haru gui sømhbu ngue hin da zin ahɯ ne hin da 'yømanho a gui mamhbu, dami pømhbu bu, dami huaju ra häi ja ni xĩnguahɯ, ra hmɛpya ngue gui sohmbu bu ɯ. Ne majuañi dí xi ahɯ, nu'a ra hnini hin da zin ahɯ, man'da xan ngu ran ɯnbi da nu a 'bu bi zøn ra pa ran juñbi, xinda gue'a ra hnini Sodoma ne ra hnini Gomorra, bi 'yẽmp'ɯ yá xádi.

12 Ne bi bøm bu 'de'mayoho bɔya, bi mba. Hønbu go haru bin 'yo bi xih yɯ jã'i di pãh yán 'yomfɛni nangue yɯ ts'oqui bi 'yøt'e.

13 Ne bi hyøn a thi xan ngu yɯ zĩthu mín 'yohu 'da yɯ jã'i ne xan ngu yɯn zãman'ɯ bi gox ra aceite ne bi japi bi zã ɯ.

Rán dqte ra Xuua Nxixyq

14 Mí ø a ra ts'ut'abi Herodes ngue mí man yɯ jã'i 'be'a mí øt'a ra Jesús bu mí 'yo, ne bi 'yẽmb bɔya:

—Masque gue'a ra Xuua Nxixyq a bi dãmbeñi, janangue'a i øt yɯn t'øt'e ngue i uh rá ts'edi, bi 'yɛna.

15 Pe nu'ɯ 'da yɯ jã'i, mi ɛna:

—Ra Elías a ra Jesús.

Ne nu'ɯ 'da i ɛna:

—Ra pøngahyq tengu mi 'buh maya'bu.

16 Pe nu ra Herodes 'dat'a im ma, bi 'yɛna:

—Gue'a ra Xuua Nxixyq a ngue dá manda da ts'ɛcpa rá 'yɛga, masque bi dãmbeñi, bi 'yɛn a ra Herodes.

17-18 Nguetho guesɛ ra Herodes bi mbɛnh'du bá bɛnt ra Xuua, bi du't'i ne bi got'a fãdi. Nguetho in cue ra Herodes 'bu mí t'ɛmbi hingui ho a bi 'yøt'e ngue xí zin a rá 'bɛpo. Ne nu'bu mí zin'a ra xisu, mi 'buhmi a ra Felipe. Ne nu'a ra Felipe, rán 'yohu zɛhe a ra Herodes. Ne nu ra xisu i Herodías a. Ne gue'a ra Xuua Nxixyq bin yañi ra Herodes, bi xifi hingui ho a bi 'yøt'e. Him bi 'yømanho ra Herodes bɔya, janangue bi manda dí cot'a fãdi ra Xuua Nxixyq.

19 Ne a ra Herodías bin cue ne ɛmmɛ honi 'bɛpu dí hyo a ra Xuua. Pe him 'bex bi zã bi hyo.

20 Nguetho nu ra Herodes mi pañi ra hocjã'i a ra Xuua, ne bi xi ɯ yɯ mbãngoxthi njon da japi da yɛrpɯ ngue di ɯnba ra Xuua. Ne nu ra Herodes, jã'bu di manda bá ts'inba ra Xuua ngue i nde da 'yø i ts'ɯ rá m hman ra Xuua. Ne bi 'yømanho tho madague'bu hinga gãtho i pañi 'be'a nam bøn'a i man ra Xuua.

21 Nu'bu mi zøn ra pa rá ngopa ra Herodes, nu ra Herodías bɔya bi ðñi 'bɛpu dí hyo ra Xuua bɔya. Bi 'yøt'a n'da ra dãnsihme ra Herodes bá si yám fãts'ihu, ne yá hmufofai nɛ'ɯ yɯ ngurpi bu ja ra häi Galilea.

22 Nu'bu mín sihme ɯ bi yɛrpɯ rá t'ixu ra Herodías, bin nɛɛ a ra hmute. Nu ra Herodes ne ɯ gã mi huhmbu bu ɛmmɛ bi numanhop rán hnei ra hmute.

—Nuya gui 'yãqui 'be'a gui nde gui 'yãqui, nugã ga 'da i, bi 'yẽmbi.

23 Ne xø bi 'yẽmbi:

—'Yεc'yεi Ojā majuḡni ga 'da i 'be'a gui 'yāqui madague a gui 'yāc made gātho 'be'a dí pε'ts'ä, bi 'yεmbi.

²⁴ Nu'a ra hmute baya bi bōni ne bi 'yān'na rá mbe ngue ra Herodías, bi 'yεmbi:

—'Be'a sä ga äpi, mbe.

Nu'a rá mbe baya bi 'yεmbi:

—'Yāp'a rá yā ra Xuua Nxixyā.

²⁵ Bi mbenga n'dihi ra hmute baya bi 'yεmp'a ra Herodes:

—Dí nde 'bexque guehya gui 'dac'a rá yā ra Xuua Nxixyā, gui cārca ra mbohi, bi 'yεmbi.

²⁶ Nu ra Herodes baya bi du rá mbui 'bū mi 'yø a bi man a ra hmute, pε hingui sä 'be'a da mam baya nguetho hupā ja ran sihme u xī 'yøde 'be'a bim ma ngue ya xi ma majuḡni di unni 'be'a da t'āpi.

²⁷ Janangue a guehma bi mbεnhna n'da ra dofui bá hānba rá yā ra Xuua.

²⁸ Nu'a ra dofui baya bi mba bá secpa rá yā ra Xuua nubū ja ra fādi ne bá cāt'a n'da ra mbohi, bi unna ra hmute baya. Nu ra hmute baya, bi unna rá mbe a rá yā ra Xuua. Ne gue'a bin ja 'bū mi du ra Xuua Nxixyā.

²⁹ Nu'bū mí 'yøh yā xādi ra Xuua ngue bi ts'εcpa rá yā, bá ε u, bi duspa rá ngoc'yεi ne bi mba bi 'yāpū ja ran 'yāgui baya.

Bi un ran ts'ihme cāt'a mahuḡi a ra Jesús

³⁰ Nu'bū jam bá penc u yū xādi a ra Jesús, bi xifi 'be'a gātho xi 'yøpū bin 'yo, ne bi ma 'be'a gātho bi mam bū 'būh yū jā'i 'bū mi xih rām hman Ojā u.

³¹ Nu ra Jesús bi 'yεmp'ū:

—Ga mbāhā ts'ū nū n'danni ngue dan säyahū ts'ū nū, xøhma guí yāhmbū, bi 'yεmp'ū.

Nguetho xūn ngu yū jā'i i søm bū, ní mba ne ní 'yεhe, ne xingui ts'ū im bongui din sihme u.

³² Janangue a bi hyu ra mbosa u im bēni da zøm bū ma'ueni u guerū da zā dim 'būse u.

³³ Pε xūn ngu mi'da yū jā'i bi hyant'a ra mbosa bū ni mba ne bi bādi i hu bū ra Jesús. Ne bá nεxpū ja yū hnini u, ne εmme bin ti u ne 'yogua thohe ne m'bet'o bi zøm bū da zøn'a ra mbosa.

³⁴ Nu'bū mi gāh ra mbosa ra Jesús ne yū xādi, bi nu xūn ngu yū jā'i ya xī zøm bū, ne bi huε'ū ngue in ja tengu yū de'yo njo'o di jamansu. Ne 'bex bi dū'mi bi xih yū jā'i rām hman ra Jesús mahøn'a asta gue'bū go mín de.

³⁵⁻³⁶ Nu'bū mín de baya bi t'εmp'a ra Jesús:

—εmme bin de ya, ne hinga nan sihme yū jā'i, dami pεnpū ja yū t'ūhnini ya da dān yū hme bū nguetho ma'ueni ua ne hin'yū 'be'a da zī, bi 'yεn'ū yū xādi.

³⁷ Pε nu'a ra Jesús bi 'yεna:

—Gue'ahū guí 'uḡmhbū yū jā'i, bi 'yεmbi.

Ne bi 'yεn'ū yū xādi:

—Pε ha guí εnje gua tāmhbe yociento ra hme ngue ga unhde yū jā'i da zī, bi 'yεn'ū.

³⁸ Nu ra Jesús baya bi 'yεmp'ū:

—Bá nuhū bū hangū yū hme ja bū.

Nu'bū mí bādi, bi 'yεmbi:

—Cāt'a mhme ne yoho yū huā ja ua, bi 'yεn u.

³⁹ Ne bi xih pūya:

—Dami xihmbū yū jā'i din säya nū i ja yū 'bot'ei.

40 Nε 'darpu bi hyu u n'da ciento, ne 'darpu bi hyu u mi yote ma 'det'a, ne njabu bi 'yot'e gätho u mi'da.

41 Nu'bu mi gan'u cat'a yu hme ne u yoho yu huq ra Jesús, bi ndos mahets'i, bi 'yap rán japi Oja ne bi xen'u yu hme. Ne u yu huq buya. Nubuya bi un'du yé xädi di darpa yu ja'i.

42 Gätho bin sihme u 'buru ne bin niya xan ho u.

43 Nε nu'bu mi jua'a bi pet'u bi bongui, 'de'mayo 'bost'e bi yudi.

44 Nε nu'u bin sihme cat'a mahuqi ma 'yohu u.

Ra Jesús bin 'yo maxots'e bu ja ra dadehe

45-46 Nu ra Jesús buya bi xih yé xädi m'bet'o da mba u da zom bu ra hnini Betsaida, ne bi yat'a n'dihi bu ja ra mbosa u buya. Nu ra Jesús him 'bex gue bi mba ne nu'bu min 'yehmbu gätho yu ja'i, bi ndexpu ja ra nyuni bin yäui Oja bu.

47 Nu'bu min xui, ya i 'yo bu ra mbosa bu made ra dehe. Nu ra Jesús mi 'butho bu bán ts'ogui.

48 Nε nu'bu mí hyant'u 'be'a ot'u yé xädi, bi nu ngue xan hej bu ni 'yon yé mbosa nguetho di costa'a ran dahi a ra mbosa. Nε nu'bu maguembu da hyax puya bá εh ra Jesús bu ní mba yé xädi, ba 'yo maxots'e ra dehe. Nε nu'bu mi xädi εna da mi'ts'a ra mbosa.

49-50 Nu'u yé xädi 'bu mi nu bi βen u: "N'da ra du i mba bu," εn'u. Nε εmme bi mba u nguetho bin su. Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'u:

—Guecä o te guim βemhbü. Damin johyahü, bi 'yεmp'u.

51 Nε bi ndexpu ja ra mbosa buya. 'Bex bin he ran dahi, ne εmme bi hyonya thoho yé xädi 'bu mi nu 'yo maxots'e ra dehe ra Jesús, ne bin he n'dihi ran dahi.

52 Bi hyonya thoho nguetho him bi βeni 'be'a bi nu 'bu mi 'uün'i cat'a mahuqi yan 'yohu bu ndenthe, nguetho hingana pađi xan ho u.

Ra Jesús bi hoc'u yun zäman'u bu ja ra xequi Genesaret

53 Nε bi zom bu 'danguadi ra dadehe buya, nubü ra häi Genesaret, bi zopu yé mbosa.

54 Nu'bu mi gapu ja ra mbosa, gätho yu ja'i bi bađi gue gue'a ra Jesús.

55 Nε nu yu ja'i buya 'bex bi mba bá si yu hyenni, bi zixpu da thoh ra Jesús. Mi oxpu ja yé 'beza 'da, hönbu go haru ní nets'i. Nε nu'bu mi thopu ra Jesús bu ja yé häi u,

56 hönbu go haru bi thogui, o gue yu t'ahnini o gue yu dahnini, o gueru ma'ueni yu hnini, ya xí 'bom bu yan zäman'u. Nε gätho bu bi thogui bi si a ra Jesús: "Mada hont'a ni pahni ga thät'i i," bi t'εmbi. Nε hont'a go to'o bi darpa rá nyampahni 'bex bi zä buya.

7

Ra Jesús bi ma nda'a dí ts'onba rá mbai n'da ra ja'i

1 Nε bi nexpu Jerusalén 'da yu fariseo ne yu xänbate nija, bi zom bu mi 'buh ra Jesús.

2 Nε bi nu u 'da yé xädi ra Jesús i sihme ne hin nin xu'ye tengu rán su'ye bi zänzehe yan t'εtizεhe u. Nε bi 'yεmbi ot ra ts'oqui u.

3 Nguetho nu'u yu fariseo ne gätho mi'da ma mijudiohe εmme i tenda'u yan t'εđi yu daç'yei. Nε nu'bu hin nin xu'ye tengu man yan t'εđi, ya hin din sihme 'bu.

4 Nε ngutho 'bu xpä mbenga täi, him 'bex gue i sihme, 'be din xu'ye xan ho tengu yan t'εđizεhe i ten'du. Nε man'da xan ngu yan sat'i i ten'du, tengu yan

t'ɛdi y_u ɔaɔ'yei. Yán sət'i ngue y_u tasa, nɛ y_u xaro, nɛ y_u t'ɛgui, nɛ yám 'be't'e y_u t'ots'i.

⁵ Janangue nu y_u fariseo nɛ y_u xānbate niɟa bi 'yānna ra Jesús:

—Hanja _u ni xādi hingui ten yán t'ɛdi y_u ɔaɔ'yei nɛ i sihmɛ nɛ hin nin xə'ye, bi 'yɛmp'ɔ.

⁶ Bi ɔaɔ ra Jesús, bi 'yɛmp'ɔ:

—Nu'ah_u yoho nin 'yomfɛnih_u, bi 'yɛmp'ɔ. Nɛ majuɔni bi man ra Isaías nangueeh_u 'b_u mim pɔngahy_ɔ, bi 'yɛna:

Nuya y_u ɟa'i nangue yá nde i ɛscagui,

pɛ maxots'e thoho, hinga gātho mbo yá mbɔi im bɛngui.

⁷ Sāti thoho i ɛscagui nguetho hɔnt'ɔ

yán t'ɛdi zɛɛ i xānba _u mi'da,

i ɛn Oɟa, bi 'yɛn a ra Isaías, bi 'yɛn a ra Jesús.

⁸ Gue'a gá 'yɔth_u a nguetho gá hychmb_u yán t'ɛdi Oɟa nɛ gá tenhd_u yán nt'ɛdi zɛɛ y_u ɟa'i nangue yán sət'i y_u xaro, nɛ y_u tasa nɛ xən ngu mi'da guí ɔth_u, bi 'yɛmp'ɔ.

⁹ Nɛ man'da bi xi _u, bi 'yɛmp'ɔ:

—Nɛ hɔnt'a ram fɛ'ts'i guí ɔth_u nangue yán t'ɛdi Oɟa, tengu 'b_u nte di muui, nguetho hɔnt'ɔ nin t'ɛdi zɛɛh_u guí nde guí tenhd_u.

¹⁰ Gue'a gní fɛstah_u rán t'ɛdi Oɟa bi xi a ra Moisés a guí ɔth_u, nguetho nu a ra Moisés bi 'yɛna: “Gui numansu ni tah_u nɛ ni mbɛh_u” Nɛ man'da ram hma bi ma: “Nu'a to'o da zan rá ta o gue rá mbe, jatho da tho a.”

¹¹⁻¹² Pɛ nu'ah_u 'dan'yo thoho guí mamhb_u ngue guí ɛmh_u hing ra ts'oqui 'b_u bi yārba Oɟa a mi ja ngue xtá mbāx a rá mbe o gue rá ta n'da ran 'yoh_u. Nɛ hin gá xihmb_u ngue him bi numansu yá ta 'b_u ngub_u bi 'yɔt'e.

¹³ Gue'a gní combah_u rám hman Oɟa a, nangue ni t'ɛc'yei zɛɛh_u guí xānbah_u mi'da y_u ɟa'i. Nɛ xən ngu mi'da guí ɔth_u, bi 'yɛmp'ɔ y_u fariseo a ra Jesús.

¹⁴ Nɛ nubuya bi zohni gātho y_u ɟa'i bi 'yɛmp'ɔ:

—Dami 'yɔhmb_u, gātho ah_u, nɛ dami pāhmb_u na ga xi ah_u ya.

¹⁵ Hin'y_u 'be'a da yārɔ mbo rá mbɔi n'da, gue di ts'onba b_u, pɛgue nu'a ní bɔm b_u ja rá mbɔi n'da gue a dí ts'onba rá ɟa'i n'da a.

¹⁶ Hɔnt'a go to'o ja yá zagu bi 'yɔ a dí m angä, bi 'yɛmp'ɔ y_u ɟa'i a ra Jesús.

¹⁷ Nɛ bi 'ueɔp'ɔ 'b_uh y_u ɟa'i a ra Jesús, bi mbähä yá xādi b_u ja ra ngu. Nɛ nubuya bi 'yān'd_u yá xādi:

—'Be'a gue na mbɔn'a ran t'uti gá ma.

¹⁸ Nɛ bi 'yɛmp'ɔ yá xādi buya:

—Ha nɛ ah_u hin guí pāhmb_u a dá mangä. Ha hin guí pāhmb_u hin'y_u 'be'a da yārɔ mbo rá mbɔi n'da, gue hinga gue'a dí ts'onba b_u a.

¹⁹ Nguetho nu'a 'be'a gātho i si n'da, hin din zām b_u rá mbɔi n'da, pɛ da mba b_u rá foho n'da nɛ da thotho a, bi 'yɛn a ra Jesús.

Ngub_u bi man ra Jesús i ndepe da fādi ngue xən ho 'be'a gātho i ja ua ngue da zɪ n'da.

²⁰ Nɛ mi ɛn'a ra Jesús:

—Nu'a ní bɔm b_u rá mbɔi n'da ra ɟa'i, gue a dí ts'on'a n'da a.

²¹ Nguetho nub_u ja yá mbɔi y_u ɟa'i ní bɔm b_u gātho y_u ts'on'yomfɛni, nɛ 'b_u i 'yomt'ɛni thoho n'da, nɛ 'b_u di 'yomt'ɛniba n'da ra xisu nɛ i 'b_uh rá xisu, nɛ 'b_u i hāɔpa rá te rá mijɟa'iu.

22 Ne'bu ot' ram fε, ne'bu ot' ran ts'iyate, ne'bu nza'i ot ran ts'o, ne'bu i hāte, ne'bu ra 'yašā o gue ran ts'eya, o gue yun c'ate, o gue yun 'yεts'i, o gue'bu i ot'e tengu 'bu hin'yun rán 'yomfεni n'da.

23 Gue'u gātho ní bōm bu yú mbai yu ja'i ne gue'u ní ts'onba yú mbai yu ja'i u, bi 'yεmp'u yú xādi ra Jesús.

N'da ra xisu ngue hing yu judío bi 'yεc'yei ra Jesús

24 Nu'bu mi jua a bin yaḥu yú xādi a ra Jesús, bi mbāhā bu ra xεqui yu hnini Tiro ne Sidón. Ne nu'bu mi dīni hapu din sāya bi nde ngue njon da bādi, pe njam'bu bi zā bin 'yāgui.

25-26 Nguetho 'bex bi zōm bu n'da ra xisu mi 'bu a n'da rá t'ixu min 'youi ra zithu. Bi zōm bu ngue ya xí 'yode nangue rá ts'edi ra Jesús. Nu ra xisu, hin ma mijudiohe a, ra mengu bu ra xεqui Sirofenicia. Bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús ne nts'edi bi 'yāp ra mate ngue da hyōnba thi a ra zithu in 'youi a rá t'ixu.

27 Nu'a ra Jesús bi 'yεmbi:

—Hin nin sāui ga ot'a a guím ma nguetho him ma mēnguh. Tenguthoho bu ja n'da ra ngu hin rán sāhu rá mbadi da t'ini u yu t'u'yo, yu mbadi u go yu t'uhni, bi 'yεmbi.

28 Bi dā a ra xisu buya:

—Majuāni guím ma, gra Hmu, pe ne'u yu t'u'yo i sip yú xeni yu ts'unt'u i hepu 'bimεxa.

29 Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Xun ho ngue ngubū gá bēni, janangue nu ra zithu min 'youi ni t'ixu ya bi bōni. Ni mba ya.

30 Nu'bu mi zōm bu rá ngu bi nu a rá t'ixu 'bεm bu ja rá oi, ya xí 'ue a ra zithu buya.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohu i gogu ne i 'bare

31 Ne bi bōm bu ra hāi Tiro a ra Jesús bi thotho bu ra hnini Sidón, nepu yu hnini ra hāi Decápolis, ne bi zōm bu ja ra dādehe Galilea mahōn'a.

32 Bá ts'inba n'da ra gogu ne i 'bare, bi t'āp ra mate ra Jesús da dospa rá yā a.

33 Nu'a ra Jesús bi zixa ra gogu bu ma'ueni ts'u nguēpu njongui 'buh yu ja'i, ne bi dīmba rá saha bu ja yú zagu, ne nu rá jini bi gospa rá jāni.

34 Ne nubuya, bi ndōts' mahεts'i a ra Jesús ne bin gā'ts'i ne bi 'yεna:

—Efata, bi 'yεn a ra Jesús.

Nu'a i nde da ma: “Dami xoqui.”

35 Ne 'bex bi xoh yú zagu, ne bi xoh rá nde ne bin yā xun ho buya.

36 Nu ra Jesús buya nts'edi bi xifi njon da xifi 'be'a bi 'yōrpe. Pe nu'bu mi sifi hin da ma pe man'da bi ma.

37 Ne gātho u bi xifi εmme bi hyonya thoho u, ne bi 'yεn'u:

—Xōgue xun ho tho gātho i ot'a ra Jesús. Di jap yu gogu da 'yōhnahyā ne di japi din yā yu gore, bi 'yεn u.

8

Ra Jesús bi un ran ts'ihme u goho mahuāhi

1 Nu'u yu pa u, xun ngu yu ja'i bim peti mahōn'a bu ma'ueni mi 'buh ra Jesús, ne nte mi ja bu 'be'a da zi, nguetho ma'ueni bu. Janangue a bi zohn'du yu xādi ra Jesús ne bi 'yεmp'u:

2 —Nhuɕcate tho y_u ja'i nguetho ná hyupa dí 'b_uhmb_u ua ya, n_e hin'y_u da zi.

3 N_e nu'b_u ga p_enp_u y_u ngu y_u ja'i ngue ban sihme b_u masque da güent ra thuhu b_u 'y_u nguetho nu' u 'da yab_u bá nets'i, bi 'y_en a ra Jesús.

4 Bi dá u y_u xádi b_uya:

—Ma'ueni ua, hap_u da zä da th_in a da zi ya 'b_ucua.

5 Nu ra Jesús bi 'yän'da:

—Hangu y_u hme guí c_uh_u, bi 'y_emp' u.

—Yotomhm_e, bi 'y_en u.

6 Nu ra Jesús b_uya bi xifi da hyur_u häi y_u ja'i. N_e bi hy_un u yotomhm_e bi 'y_äp ra jamadi Oja n_e bi x_em b_uya, bi un'd_u y_u xádi di darpa u y_u ja'i i hur_u.

7 N_e y_u t'uhua mi c_u u, bi japi n_e bi un'd_u y_u xádi b_uya bi darpa y_u ja'i hur_u.

8 Gätho bin sihme u n_e bin niya x_un ho. N_e nu'b_u mi mba ma p_eti u bi bongui, bin ja yoto 'b_ots'e.

9 N_e nu' u bin sihme mi jua'i goho mahu_uhi. N_e nub_uya, bi xih y_u ja'i da mba y_u ngu.

10 N_e bi y_urp_u ja ra mbosa ra Jesús b_uya n_e y_u xádi, bi z_om b_u ra häi Dalmanuta.

Y_u fariseo i äp ra hm_epya a ra Jesús

11 'Bex bi z_om b_u y_u fariseo b_uya bi zä ra Jesús 'b_u majua_uni Oja bi un rá ts'edi n_e bi 'y_äp y_u hm_epya mah_ets'i.

12 P_e nu ra Jesús bin ga'ts'i, bi du rá mb_ui nguetho guexta'a hingui ξ 'c'yei gue ja rá ts'edi, n_e bi 'y_emp' u:

—Hanja ngue guexta'a guí äj_u y_u hm_epya. Majua_uni dí xi ah_u hin te ma hm_epya ga ut'ah_u ya.

13 N_e bi zop_u u b_uya, bi mba bi y_urp_u ja ra mbosa mah_on'a u, bi mba b_u 'danguadi.

Y_u xádi ra Jesús bi xifi di jamansu nangue y_un xádi y_u fariseo

14 P_e nu y_u xádi ra Jesús bi pumb_eni him bi hy_ux ra hme. N_e h_ont'a zi n'dam hm_e mi o b_u ja ra mbosa.

15 N'da ran t'uti bi xih y_u xádi ra Jesús n_e bi 'y_em_bi:

—Dami jamansuh_u nangue rá íxi y_u fariseo n_e rá íxi ra Herodes, bi 'y_emp' u.

16 P_e y_u xádi b_uya sä bin 'y_emz_eh_e n'da ngu n'da u:

—Masque i xij_u nguetho him bá h_uh_u ra hme.

17 P_e nu ra Jesús 'bex bi b_udi ngue him mi p_u u ngue gue' u y_un t'ot'e y_u fariseo n_e u mi t_en ra Herodes bi xifi, n_e bi 'y_emp' u:

—Ha gue'a gn_in 'y_änh_u a, ngue nte bá h_uh_u ra hme. Hin gadin 'yomf_enih_u, x_um m_e tho ni mb_uih_u.

18 Ja ni d_äh_u n_e hin guí_m b_emhb_u 'b_e'a gá nuh_u, ja ni zaguh_u n_e hin guí_m b_emhb_u a gá 'y_ohmb_u.

19 N_e nu'b_u má xengä c_ut'a y_u hme dá japi bin x_undi janague bin niya x_un ho c_ut'a mahu_uhi dá 'u_ingä, ha'mi 'b_ots'e y_u x_equi gá p_eth_u th_u.

N_e bi 'y_en u:

—'D_e'mayo 'b_ots'e.

20 N_e nu'b_u má xengä yoto y_u hme dá japi bin x_undi janague a bin niya x_un ho goho mahu_uhi dá 'u_ingä, ha'mi 'b_ots'e gá p_eth_u y_u x_equi th_u.

N_e bi 'y_en' u:

—Yoto 'b_ots'e.

21 —Ha guexta'a hin guí p_uhmb_u a dí_m mangä, bi 'y_en'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ra xädä b_u ra hnini Betsaida

²² Nu 'b_u mi z_om b_u ra hnini Betsaida ra Jesús ne yú xädi, 'bex bá ts'inba n'da ra xädä, ne bi t'äp ra mate da dädi.

²³ Nu ra Jesús b_uya bi benba rá 'ye ra xädä ne bi zix b_u ma'ueni ts'_u ra hnini. Bi zorpa yú dä ne bi därpa yú xidä, ne nub_uya bi 'yän 'b_u in nu ts'_u ran nequi.

²⁴ Ne nu 'b_u min hanni ra xädä bi 'y_ena:

—Dín nugä y_u ja'i ya, xna y_u za, pe i 'yo, bi 'y_ena.

²⁵ Ne bi därpa yú dä mahøn'a ne bi japi bi nu x_un ho ran nequi b_uya.

²⁶ Ne nu ra Jesús b_uya bi mbenp_u rá ngu bi 'y_embi:

—Hin gui mba b_u hnini ne njo'o to gui xifi nangu e dá øt'e'e, bi 'y_emp'a mi xädä.

Ra Pedro bi ma gue gue'a rá Thahni Oja a ra Jesús

²⁷ Ne nu 'b_u mi b_om b_u ra hnini Betsaida a ra Jesús ne yú xädi, bi mbähä b_u ja y_u hnini ra xequi Cesarea Filipino. Nu 'b_u mi mba b_u 'yu bi 'yän'ndu yú xädi ne bi 'y_emp'_u:

—'Be'a i man y_u ja'i nangu ecä, bi 'y_en'a ra Jesús.

²⁸ Ne nu 'u bi dät:

—Xn 'u da y_u ja'i gue'e grá Xuua Nxixy_a. Ne nu 'u mi'da i xn 'u gue'e grá Elías. Ne mi'da i xn 'u, gue'e 'da 'u y_u pøngahy_a mi 'b_uh maya'b_u, bi 'y_en 'u yú xädi.

²⁹ Nu ra Jesús bi 'yänzche yú xädi mahøn'a:

—Xi ah_u, 'be'a gui mamhb_u nangu ecä.

'Bex bi d_a a ra Pedro, bi 'y_embi:

—Nu'i gue'e grá Cristo, rá Thahni i Oja, bi 'y_en'a.

³⁰ Ne nu'a ra Jesús bi hecua yú xädi ngue hin da ma to'o a.

Bi man ra Jesús nangue rán dätzeche

³¹ Nu ra Jesús bi d_u'mi bi xi 'u yú xädi 'be'a da t'ørpe ngue gue'a bin ja'i ua ja ra ximhäi a, ne bi xi 'u ngue hin da numanho ma ngurbihe y_u d_ac'yei, ne y_u ngurba mbäja ne y_u xänbate ni ja, ne bi xi 'u jatho da nu x_un ngu ran unbi ne da tho, ne da d_amb_eni 'b_u ná hyupa.

³² Ne bi xifi x_un ho 'be'a da t'ørpe, hin'y_u 'be'a bi gøn'd_u. Pe nu ra Pedro bi zixmanh_e ne bi hecpi, bi 'y_embi:

—Njon gui japi da bent'i i, damin ya_{ni}, bi 'y_embi.

³³ Nu ra Jesús bi hyand b_u mi 'bäh mi'da yú xädi 'b_u mi 'y_emp'a ra Pedro:

—Dami 'uegue nangu e ma hmigä grá z_ithu Satanás. Nu'i hingui sä guim b_eni tengu im b_en Oja, høn't'a guim b_en a guin nu ua ja ra ximhäi, bi 'y_embi.

³⁴ Nu'a ra Jesús b_uya bi zohn'd_u y_u ja'i ne yú xädi ne bi 'y_emp'_u:

Høn't'a go to'o i nde da dengui, hin da zän zche 'be'a da 'yøt'e ne da hyät y_un unbi madague da tho, ne da b_eni tengu dím bengä.

³⁵ Nguetho nu 'u to'o i su da du nangu ecä, pe gätho y_u pa da nu ran unbi maz_ai 'u, pe nu 'u hingui su da du nangu ecä ne nangu e mam hmangä, gätho y_u pa maz_ai dim 'b_u.

³⁶ Hin'y_u 'be'a x_un ho da nu 'u y_u ja'i 'b_u xt_i p_eti gätho 'be'a i ja ua ja ra ximhäi, ne høn't'a ran unbi maz_ai da nu 'u.

³⁷ Hin'y_u 'be'a sä da 'yøt'a n'da ra ja'i ngue da 'y_ena di pøse rá te, bi 'y_en a ra Jesús.

³⁸ Ne xø bi 'y_ena:

—Ne nu'a to'o i p_e'ts' rá sä nangu ecä ne nangu e mam hmangä b_u 'b_u 'u hingui x'c'yei Oja, necä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, xín ga x_embi ma t'ahni

'b_u rán zεgui ra pa a, 'b_u bá pengä mahø'n'a. Ne din jagä rá ts'edi ma Ta b_u mahęts'i ne gätho yám 'b_ehni ban 'yohe 'b_u bá εcä mahø'n'a, bi 'y_en a ra Jesús.

9

Ra Jesús bim pä a n'da ora b_u ja ra nyuni

¹ Ne man'da bi xi _u, bi 'y_em_bi:

—Majuqni dí xi a_h, 'b_u i 'da a_h ngue hin gni tuh_u 'b_u bi d_u'mi di manda ua rá ts'edi Oj_ä.

² Nu'b_u mi tho'a n'dato pa xím man ra Jesús na, bi zixa ra Pedro ne'a ra Jacobo ne ra Xuua b_u ma'ueni b_u bí ja n'da ra t'øhø x_un hęts'i. Nu'b_u mí zøm b_u, bi nu yá xädi bim pä'a ra Jesús.

³ Ne rá pahni bim pädi bi fεxni, ne εmme bi t'axqui xinda gue'u gätho mi'da t'ęmbi x_un t'axi.

⁴ Ne bi nequi b_u ra Elías n'youi ra Moisés, bin yq_hu ra Jesús, mi 'b_uh maya'b_u _u.

⁵ Nu ra Pedro b_uya bi xih ra Jesús:

—Ma xänbate i, x_un ho ngue gätho dí 'b_uhmb_u ua ya, bi 'y_ena. Ga høhmbe hyu y_u t'angu. N'da'e ne n'da Moisés, ne n'da Elías, bi 'y_ena.

⁶ Ngub_u bi ma nguetho him mi pädi 'b_e'a bi ma nguetho εmme bi mbidi.

⁷ Ne nub_uya, bá εh y_u güi bi gomp'_u mi 'b_ä _u ne bi 'yø a n'da ra nde _u ngue bin y_ä b_u ja y_u güi, bi 'y_ena:

—Guehna ma Ts'ant'_u εmme dadí huęqui, dami 'yømanhoh_u 'b_e'a da man na, bi 'y_en a ra nde bin y_ä.

⁸ Ne nu'b_u min hanni _u yá xädi ra Jesús, njon mam bi nu, hønt'a ra Jesús bi nu i 'b_äp_u.

⁹ Ne nu'b_u mi gäp_u ja ra t'øhø, bi 'yęmp'_u yá xädi ngue njo'o to da xifi 'b_e'a xi nu b_u, jague'b_u bi dambęnise a ra Jesús gue nu'a bin j_ä'i ua ja ra ximhäi a.

¹⁰ Janangue a bi bęntho a ram hma bi sifi ne him bi ma. Ne bin 'yänzehε ne bin 'yęmp'_u:

—B_e'a ní mba a ram hma bi ma ra Jesús ngue da dambęni.

¹¹ Ne bi 'yän'na ra Jesús _u b_uya:

—B_e'a ní mba a i man y_u xänbate nij_ä ngue jatho duam 'bet'o ra Elías ne m'b_ejua ra Cristo, bi 'y_em_bi.

¹² Mi d_ä a ra Jesús, bi 'yęmp'_u:

—Majuqni im man _u, bam 'bet'o ra Elías di hoqui gätho 'b_e'a ja ua. Ne ha guím bęmh_u 'b_e'a man rá m hman Oj_ä ngue din ja b_uya, ngue da zøh man'da dín j_ä'i ua ja ra ximhäi, da nu x_un ngu ran _unbi ne da t'ęmbi nte di muui.

¹³ P_e dí xi a_h ngue bi zøcua a gue bi thocpa rá 'b_efi ra Elías, ne bi 'yørpe gätho mí ndese y_u j_ä'i da 'yørpe, tengu nt'o't'i nangue a, bi 'y_ena.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ra t'uhni min 'youi ra zįthu

¹⁴ Ne nu'b_u mi zøp_u 'b_uh mi'da yá xädi bi nu n'da munts'i y_u j_ä'i ngue madi thę'ts'u. Ne nu' _u'da y_u xänbate nij_ä ngue madin junth_u yá xädizehε ra Jesús.

¹⁵ Gätho y_u j_ä'i mi 'b_up_u bi hyonya thoho 'b_u min nu ba εp_u ra Jesús ne bin 'yęmp'_u: “B_e'a dín ja ya.” Ne 'bex bin tihi bi mba bí zengua.

¹⁶ Ne nu ra Jesús bi 'yän'd_u ne bi 'yęmp'_u:

—B_e'a gue gnín junth_u, bi 'yęmp'_u.

¹⁷ B_ex bi d_ä a n'da ran 'yoh_u mín 'yoh_u y_u j_ä'i:

—Xänbate i, nugä bá sigä ua n'da ma ts'ant'u ngue in 'youi ra zïthu di japi i gore.

18 Nε hønba go hapu i sits'i, nε i huq'ts'i, nε i pøn yu fugui rá nde büya. Nε di cuxt' yú ts'i nε di bōcabi. Nε dá xi u ni xädi büya gue da hyønba thi ra zïthu pe him bi zä, bi 'y'en'a.

19 Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Nu'ehu guexta a hin guí εc'yεihü 'be'a dí xi ahü. Ha'mi pa ngue ga tōp'a thoho ahü ngue gui 'yεc'yεigahü. Nu'a ni ts'ant'u ba singa ya, bi 'y'en'a ra Jesús.

20 Bá ts'i büya. Nu'a ra zïthu 'bū mi nu ra Jesús 'bex bi dεxa häi ra ts'ant'u min 'youi. Nε nu'bū mi zo bū häi din dān büya, nε i pøn yu fugui rá nde.

21 Nu ra Jesús bi 'yän'na rá ta ra ts'ant'u:

—Man jam'bū bi mbūdi.

Bi dā a rá ta ra ts'ant'u büya:

—Bi mbū 'bū min t'uhni.

22 Nε xän ngu yu nīdi di japi i apu ja ra sibi nεpu po ra dehe 'bū i 'yo bū, i nde dí du a. Nu'bū da zä, dami zεc'be gui huεga'be, bi 'yεmbi.

23 Nu ra Jesús bi dādi:

—Hāhā, nu'bū guí εc'yεi gue i ja ma ts'edi. Gätho din ja a da nde n'da ra ja' i 'bū i εc'yεi i ja rá ts'edi Ojā, bi 'yεmbi.

24 Nu'a rá ta ra t'uhni 'bex bi dāti nts'edi:

—Majuani dí εc'yεi pe dami jaqui man'da ga εc'yεi xän ho, bi 'yεna.

25 Nε min nu ra Jesús, man'da ni zōtho yu ja'i, janangue a 'bex bi hyøn a thi ra zïthu min 'youi ra ts'ant'u, bi 'yεmbi:

—Grá gore zïthu nε grá gogu, dami pōm bū nε him man gui cεrpū rá mbūi na ra ts'ant'u, bi 'yεmbi.

26 Nε nu'a ra zïthu bi mbafi nε nts'edi bi huaspa rá ja' i ra t'uhni, nε bi bōm büya. Nu'a ra t'uhni bi gohi tengu 'bū xi du. Nε xän ngu u εna: “Bi du.”

27 Pε nu'a ra Jesús bi benba rá 'yε, nε bi xots'i, nε bim 'bäh ra t'uhni büya.

28 Nε bi mbähä yú xädi ra Jesús bū ja ra ngu büya. Nu'bū mi zōm bū bi 'yän bū ma'ueni ts'u:

—Hanja him bi zä dá hōmhbe thi ra zïthu min 'youi ra t'uhni, bi 'y'en'u yú xädi.

29 Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Nuna ra zïthu tengu na, hin da zä gui hyōmhbu thi 'bū hinga m'bet'o gui 'yεt' nin sihme nε εmme gan yāhū Ojā, bi 'yεmp'u yú xädi ra Jesús.

Ra Jesús im ma mahøn'a rán dāte

30 Nu'bū mi bōm bū ra Jesús nε yú xädi, bi mbähä bū Galilea, nε nu ra Jesús njom bi ndepe da bādi ngue i 'yo bū.

31 Nguetho mí xänba yú xädi nε mí εmbi:

—Nugä nque dán ja'igä ua ja ra ximhäi, da mba ma dägä bū ja yú 'yε yän 'yohū nε da thogä. Nε nu'bū dá tu, ga thāmbēnigä 'bū na hyupa.

32 Pε nu yú xädi him bi bādi 'be'a nam bōn'a bi ma nε mí su da 'yänni.

Nu'a i nde dim 'bet'o din 'yēhe thoho a

33 Nε bi zōm bū Capernaum büya. Nε nu'bū mi zōm bū ja yú ngu, nu ra Jesús bi 'yän 'dū yú xädi:

—'Be'a gnín junthū bū 'yu.

34 Nε him bi dā u nguetho xin junt pū 'yu, xin 'yänni nangue'a to'o dim 'bet'o.

35 Nu'bū min säya ra Jesús,

—Bá thāmhbu ua, bi 'yεmp'u 'de'mayoho yú xädi. Nε nubüya bi 'yεmp'u:

—To'o nde di ngarbi da 'yøt'e ngue dim 'bejua thoho ne din 'yçhe nanguie gätho u mi'da, bi 'yçn'a ra Jesús.

³⁶ Ne nubaya bi japi dim 'bä inde n'da ra t'ahni, ne bi dospa rá xixi ne bi 'yçmp'u:

³⁷ —Nu'a te'o i simanho n'da ra t'ahni nanguie ma thuhugä, necä i simanhogui. Ne nu'a to'o i simanhogui, hinga høngdä i simanhogä a pe ne'a Ojä bá pengä ua i simanho a, bi 'yçn'a ra Jesús.

Nu'a i ten rá ts'edi ra Jesús räm fäts'ui a

³⁸ Nu ra Xuua bi 'yçmp'a ra Jesús:

—Xänbate i, xtän nuhe n'da ran 'yohu i ndøn'na ni thuhu 'bu i høn a thi yu zixi in 'youi 'da yu ja'i, ne dá hecpahe, nguetho hin dín 'yohu.

³⁹ Pe nu ra Jesús bi 'yçmp'u:

—Nde'bu hin xqui hecpahu nguetho hin di c'aman'ugä to'o øt' yän t'øt'e mixte nanguie ma ts'etigä.

⁴⁰ Ne nu'u to'o i 'bu i ngue him man sähü, gue'u mam fäts'ihü u.

⁴¹ Hønt'a go te'o di 'da ahü ts'u ra dehe ngue i paði guí tængahü, majuañi dí xi ahü i ja 'be'a di un Ojä a nanguie ran ho bi 'yøt'ahü, bi 'yçn'a ra Jesús.

Nu'a da 'yøt' ran ts'o xän ngu ran anbi da nu a

⁴² Ne xø bi 'yçn'a ra Jesús:

—Hønt'a te'o di 'bepi da 'yøt' ran ts'o n'da ra t'ahni i çc'yeigui, xän ütho ran ts'embi da nu a. Man'da xän u xinda gue'bu da thurpi rá 'yuga bu ja ra do ngue ra jüni xän hyu, ne da t'en bu mbonthe ja ra deja.

⁴³ Nu'bu ni 'yehü di ja ahü gui 'yøthu ran ts'o, xän ho 'bu gui 'yøthu tengu 'bu gui hyeju. Madague gan do'yehü pegue gui tühbu ra te mazai, xinda gue'bu di ja yoho ni 'yehü ne gui nuhu ran anbi mazai guepu ja ra sibi njam'bu i huçt'i.

⁴⁴ Xän ütho guin nuhu bu 'bu, tengu tho 'bu i sa a ni ngøhu yu zu'uç, ne njam'bu din he a dí zapi gätho yu pa, ne tengu 'bu n'da ra sibi njam'bu da huçt'i.

⁴⁵ O nu'bu ni guahu di ja ahü gui 'yøthu ran ts'o, xän ho 'bu gui 'yøthu tengu 'bu gui hyeju. Madague gan doguahu pegue gui tühbu ra te mazai xinda gue'bu di ja yoho ni guahu ne gui nuhu ran anbi mazai.

⁴⁶ Xän u tho guin nuhu bu 'bu, tengu tho n'da ra du ngue 'buh yú zu'uç sap yú ngø ne njam'bu din he a ni zapi gätho yu pa, ne tengu 'bu n'da ra sibi njam'bu da huçt'i.

⁴⁷ O nu'bu ni dähü di ja ahü gui 'yøthu ran ts'o, xän ho 'bu gui 'yøthu tengu 'bu gui hyähmbu. Madague gan 'dadä thohohü, pegue gui cüthu bu di manda rá ts'edi Ojä, xinda gue'bu di ja yoho ni dähü ne gui nuhu ran anbi mazai.

⁴⁸ Xän u tho guin nuhu bu 'bu, tengu tho n'da ra du ngue 'buh yú zu'uç sap yú ngø ne njam'bu din he a ni zapi gätho yu pa, ne tengu 'bu n'da ra sibi njam'bu da huçt'i.

⁴⁹ Gätho ahü din ja ahü yän anbi 'dahma gui pømanhohü, tengu tho u yu 'bøts'e din t'un Ojä i pa ma japi ra u ngue da bømanho.

⁵⁰ Nu ra u xän ho. Pe nu'bu bi 'beh rá ts'edi ya hin'yü 'be'a sä dín hoqui. Ne ngutho ahü o guidi jafu gui 'behmbu ran ho i ja ahü. Pe guim 'bømanhohü ni mija'ihü.

1 Nu'bu mam bá ερη Capernaum ra Jesús bi zom bu ra xequi Judea, ne bin 'yo bu rá nyani ra hái Judea nepe 'danguadi ra dathe Jordán. Bi mbuh yu ja'i bim peti mahon'a bu mi 'bah ra Jesús, ne bi xanbi mahon'a tengu nzai mi ot'e.

2 Ne nu'bu mi zom bu yu fariseo, bi 'yan 'bu da za da hyeh rá xisu n'da ran 'yohu, nguetho i nde da dinbi 'be'a dí yap'a ra Jesús.

3 Nu'bu mi da a ra Jesús:

—'Be'a mam bu ja rán t'edi ra Moisés nangué ran hyegu.

4 Bi da'yu yu fariseo buya:

—Nu ra Moisés bi ma ngue nu'bu n'da ran 'yohu in nde da hyeh rá xisu, da t'orpa ra sœcuá ngue ran xuni.

5 Nu'bu mi da a ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nangué'a xum me ni mbuihu janangué a gue a ran t'edi bi man ra Moisés a.

6 Pe nu'bu rá mbudi ra ximhai, Oja bi zanna n'da ran 'yohu ne rá xisu.

7 Janangué a nu'bu n'da ran 'yohu da zin a n'da ra xisu him man i 'yo rá güenda rá ta o gue rá mbe,

8 pegue dim 'buhmi rá xisu ne din ja tengu 'bu n'dan ja'itho. Nu mam 'bet'o mi yonja'i, pe nu'bu bi zini din ja tengu 'bu n'dan ja'itho.

9 Ne nu'bu di penba Oja u, njon da za di xunba u, bi 'yen a ra Jesús.

10 M'bejua bi zom bu ja n'da ra ngu ne bi 'yan'du yá xädi:

—'Be'a nam bon a gám ma, bi 'yen u.

11 Nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Gátho te'o da hyeh rá xisu ne da zim man'da, nu'a ot' ra 'yomt'eni a.

12 Ne ngutho n'da ra xisu 'bu da hyeh rá ndo ne da zim man'da ran 'yohu ne'a ot' ra 'yomt'eni a, bi 'yen a ra Jesús.

Nu ra Jesús i nuanho yu t'uhni

13 Nu'bu 'da yu ja'i bi zix yá t'uhni bu 'buh ra Jesús, i ndepe da dospa yá ya. Pe nu yu xädi i hecpa u ngue hin da zix yu t'uhni bu 'buh ra Jesús.

14 Nu'bu mi nu ra Jesús 'be'a bi 'yot' yá xädi bin cue buya, ne bi 'yena:

—Dami jafu yu t'uhni ba thocua, 'yo gui corpah bu, nguetho hont'u to'o da gohi tengu n'da ra t'uhni ngue din unse di manda rá ts'edi Oja, da yurpu di manda rá ts'edi Oja u.

15 Majuani dí xi ahu, nu'bu hin gui cohmbu tengu n'da ra t'uhni hin da zá gui cuthu bu di manda rá ts'edi Oja 'bu, bi 'yen'a ra Jesús.

16 Ne nubuya i thex'u yu t'uhni ne bi dospa yá ya ne bi 'yap rá m fäts'i Oja nangué u.

Ra membeti ts'unt'u bi si a ra te mazai

17 Nu'bu mi bon'a ra Jesús bu mi 'bui, 'bex bá ε a n'dihi n'da ra ts'unt'u. Bi zarpu 'yu, bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús ne bi 'yembi:

—Hoga xanbate i, 'be'a ga ot'ä ngue din jagä ra te mazai, bi 'yen a.

18 —Ha guim beni 'be'a guim ma ngue gui engui xan hogui. Nguetho hont'a Oja xan ho.

19 Ha guí pa u yun t'edi Oja ngue i ena: “O guí 'yomt'eni, o guí hacpa rá te ni mijá'ui, o guim pe, o guí man yu fehni, hin gan siyate, ne gui numansu ni ta ne ni mbe, ne gue'a man yan t'edi a,” bi 'yen a ra Jesús.

20 Ne bi da a ra ts'unt'u buya:

—Xanbate i, gátho yan t'edi dá ot'ä gue'bu go man t'uhnigä.

21 Nu ra Jesús emme bi huçc 'bu min hyetui ne bi 'yembi:

—I ja a man'da di 'bēdi gui 'yōt'e. Ni mba, bá pá 'be'a gātho i ja i, nē gui darpa y_u hyoya ni mbeti b_uya. Nē din ja a 'be'a m'be'ts'i b_u mahēts'i gue di muui. Nē nub_uya ba ēhe gui tēngui, nē gui hyāt' y_{an} anbi madague gui tu, bi 'yēmbi.

²² Pē nu ra ts'ant' u bi du rá mb_ui 'b_u mi 'yō a bi man a ra Jesús nguetho ēmme ra mēmbeti a. Janangue a bi 'uetho.

²³ Nu ra Jesús bi hyant' u gātho mi 'bāp_u nē bi xih y_u xādi b_uya:

—ēmme x_{an} hēi n'da ra mēmbeti da y_{arp_u} di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yēna.

²⁴ Nē nu y_u xādi bi hyonya thoho a bi man ra Jesús. Pē nu ra Jesús xō bi 'yēmp' u y_u xādi mahōn'a:

—Ma z_u t'uhni ah_u, x_{an} hēi da y_{arp_u} di manda rá ts'edi Ojā n'da 'b_u i hu rá mb_ui nangue ra mbeti.

²⁵ Man'da hingui hēi ra camello da y_{arp_u} ja rá zagu ra 'yofani, xinda gue n'da ra mēmbeti da y_{arp_u} di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yēmp' u.

²⁶ Nē xō man'da bi hyonya tho u y_u xādi nē bin 'yēmzēhe u:

—To'o maha da zā da dīn a ra te mazāi 'b_u, bi 'yēn u.

²⁷ Nu ra Jesús bin hyēth_u y_u xādi nē bi 'yēmp' u:

—Hingui sā da dīnse ra te mazāi n'da ra jā'i pē nu Ojā gātho da zā da 'yōt'e, bi 'yēn'a ra Jesús.

²⁸ Nu ra Pedro b_uya bi 'yēmp'a ra Jesús:

—Nugāhe, gātho 'be'a mi jaje xtā sohme nē dá tēn'nahe.

²⁹⁻³⁰ —Majuāni, ēn a ra Jesús, nē dí xi ah_u ya, hōnt'a go to'o bi zoh rá ngu, o gue y_u cu, o gue rá ta, o gue rá mbe, o gue rá xisu, o gue y_u t'uhni, o gue y_u hāi, ngue da dēngui, pē ēmme man'da x_{an} ngu din ja ngue y_u ngu, o gue y_{an} 'yoh_u, o gue y_{an} ju, o gue y_u mbe, o gue y_u t'uhni, o gue y_u hāi, xinda gue u gātho mi ja mam 'bet'o, pē nē' u y_{an} anbi da nu, nē da nu ran ho gātho y_u pa mazāi 'b_u rán zegui ra pa.

³¹ Nē x_{an} ngu u mi 'bet'o dim 'bejua nē nu' u mi 'bejua dim 'bet'o u, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma mahōn'a rán dqte

³² Nu' b_u mi mba b_u 'yu Jerusalén ra Jesús, x_{an} ngu y_u jā'i bi dēnni. Nu ra Jesús mi 'bet'o, min 'yoh_u y_u xādi, nē mí 'bejua y_u jā'i. Nē min su u y_u xādi, midī hyonya thoho u ngue nde da mba b_u Jerusalén ra Jesús. Nē nu ra Jesús bi zix b_u ma'ueni ts' u y_u xādi nde da xifi 'be'a da t'ōrpe.

³³ Nē bi 'yēmp' u:

—Nuya ná mbāh_u b_u Jerusalén. Nē nugā ngue dán jā'igā ua ja ra ximhāi, da mba ma dāgā b_u 'b_uh y_u ngurpa mbājā nē' u y_u xānbate nijā, nē da 'yōrcā ran juānbi u ngue ga tu, nē di dāgā b_u 'b_u u him ma mijudīoh_u.

³⁴ Nē da mba nthengui nē da mba m'be'migui, nē da mba nts'ots'igā, nē da thogui. Pē nu' b_u ná hyupa ga thāmbēnigā, bi 'yēmp' u y_u xādi.

Āh ra mate ra Jacobo nē ra Xuua

³⁵ Nu ra Jacobo nē ra Xuua, y_u ts'ant' u ra Zebedeo, man'da bi hyām b_u mí 'bāh ra Jesús nē bi 'yēmbi:

—N'da ra mate di nde ga ā'a'be.

³⁶ Nē nu ra Jesús bi 'yēmp' u:

—'Be'a guí nde ga ōt'aui.

³⁷ Nē bi 'yēmp' u b_uya:

—Dí nde'be 'dar_u ga huhmb_u ngue 'da xtā hutho'be b_u ja ni mēxa 'b_u gán ts'ut'abi, bi 'yēmbi.

38 Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'ε:

—Nu'au, hin guí pahmi 'be'a nam bøn'a guí ähmi. Ha da zä ne'auí guí säui ran unbi ga sägä. Ha da zä ne'auí guí hyät'ui ra dumbai ga hä't'ä.

39 —Da zä, bi 'yεn ε.

Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'ε:

—Majuani, nu ran unbi ga sägä guí säui a, nε nu a ra dumbai ga hä't'ä nε aui guí hyät'ui a.

40 Pε hinga gue'a man t'εdigä gam mangä to'o dan hyuhmbe bε ja ma mεxa. Pεgue gue'a Ojä di un ran t'εdi to'o xan zänni, bi 'yεn a ra Jesús.

41 Nu'bu mi 'yø ε yä mixädihε 'be'a bi man ra Jacobo nε ra Xuua, bi mbadi bin cuε ε.

42 Janangue'a nu ra Jesús bi 'yεmp'ε gätho 'de'mayoho yä xädi buya:

—Nu'ε i ja yä ts'edi ua ja ra häi εmme xan hεi i ørpa ε to'o di manda ε, nε εmme din 'yεx'ε.

43 Pε nu'ahε hinga ngubε guí 'yøthε. Pε høn't'a go to'o da nde din ja rán t'εdi xan ho, pεgue jatho din 'yεhe ngue gätho mi'da.

44 Nε nu'bu 'bε a n'da ahε ngue i nde dim 'bet'o, pεgue din 'yεhe thoho ngue gätho mi'da.

45 Tengu thohogä, ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, him bá εcä ngue dam hmugä, pε bá εcä ngue dan 'yεhe thohogä, nε ga dä ma te gan yänba yä te yε ja'i, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hoc'a ra xädä i Bartimeo a

46 Nε mi thopε ja ra hnini Jericó ra Jesús nε yä xädi, n'yohε xan ngu yε ja'i. Nε mi hupε nden'yu n'da ra xädä rá thuhu ra Bartimeo, rá ts'ant'ε ra Timeo. Mí äh ra mbeti a.

47 Nε nu'bu mi 'yøde ngue gue'a ra Jesús ra mεngu Nazaret ní mba bε, bi mba't'i, bi 'yεmbi:

—Hague Jesús, rám bom'beto i ra David, dami huεgui, bi 'yεna.

48 Pε nu yε ja'i bi hεcpi, bi xifi din hε. Pε nu'a ra xädä man'da nts'edi mbafi:

—Rám bom'beto i ra David, dín ja a nin huεcate nanguεcä, bi 'yεna.

49 Nu ra Jesús bim 'bäh pεya, bi zonhna ra xädä. Nu yε ja'i mí 'bejua bi xi a ra xädä:

—Dami ndants'i, gan johya, nguetho in zon'na i ra Jesús, bi 'yεmp'ε.

50 Bi tonts'a rá coto ra xädä buya, bi ndants'i nε bi mba bε mi 'bäh ra Jesús.

51 Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—'Be'a guí nde ga øt'a i.

Nε nu ra xädä bi 'yεmbi:

—Xänbate i, dí nde guí xoga ma dä.

52 Nε nu ra Jesús bi 'yεmbi:

—Ni mba, bi zä i nguetho gá 'yεc'yεigui, bi 'yεna.

Nε 'bex bin zø yä dä nε 'bex bi den bε ni mba ra Jesús.

11

Bi hyux ra buru a ra Jesús nε bi t'εspi

1 Nε mi ts'atho da zøm bε Jerusalén ra Jesús nε ε mín 'yohε. Bin 'yo bε hämbε ra hnini Betfagé nε ra hnini Betania, hεrpε ja ra nyuni Olivos. Nε nubεya bi mbεhn'dε yoho yä xädi ra Jesús.

2 —Ni mbε nε njon nε bí ja ra hnini nε nu'bu gá sømmi, guí tǐmmi bε n'da ra buru nthät'i ngue njo'o to xí hyux'a n'dandj, nε gua xoc pεya nε gua siui ua.

³ Ne nu'bu da t'ɛn'au: “Hanja ngub_u guí øt'ui,” 'bu da t'ɛn aui, gui 'yɛnui: “Nu'a ra Hmu i honi ne xø ba si'be ua mahøn'a,” gui 'yɛnui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁴ Ne bi mba buya, ne bi dɪm bu a ra buru, nthat'i bu ja ra goxthi nguere i thoh ra 'yu. Ne bi xoc'u buya.

⁵ Nu'u mi 'bu_u bi 'yɛn'u:

—'Be'a guí øt'ui bu, hanja guí xocui ra buru.

⁶ Nu'u yu xädi bi dat'u ne bi xifi tengu xi xih ra Jesús.

—Dami sixui 'bu, bi t'ɛmp'u yu xädi buya.

⁷ Bá ts'inba a ra buru a ra Jesús buya ne bi mbøh yá coto u bá si ra buru, ngue bi gaspi ne bi hyuxa ra Jesús buya.

⁸ Ne'u yu ja'i bi mbøh yám 'bexøts'e pahni bi ximba bu 'yu, ne nu'u mi'da yu ja'i bi xec yu paxi ne bi mbøcpa bu ja ra 'yu.

⁹ Nu'u mi 'bet'o bu ní mba a ra Jesús, ne u mi 'bejua, gätho í mba u bi 'yɛn'u:

—Majapi a bá penhd Oja, bi 'yɛn u.

¹⁰ Din ts'ut'abi a tengu tho ma mbombøtahe ra David. Mixte rá ts'edi Oja, bi 'yɛm bu ní mba u.

¹¹ Bi yuthu bu Jerusalén ra Jesús buya. Ne bi yurpu ja ra danija, ne bi nu 'be'a gätho i t'ørpu ne bi bøm buya nguetho ya bin de. Bi mba bu ra hnini Betania ne u 'de'mayoho yá xädi bi mbähä.

Ra Jesús him bi numanho ra za him mi zuh yá ndät'ä

¹² Nu'bu mi hyax buya bi bøm bu Betania ra Jesús, bi mbeng bu Jerusalén. Ne bin tumanthuhu bu 'yu a.

¹³ Ne mi hant'a n'da ra za ja yá paxi, bi mba da nu 'bu i zuru yá ndät'o. Pe nu'bu mi zøm bu, nte bi dɪm bu, høn't'u yá xi nguetho hinga gue'u yu pa i zuh yá ndät'o, ne säti tho ja yá xi.

¹⁴ Nu ra Jesús buya bi 'yɛmp'a ra za:

—Njam'bu to da zi mahøn'a u ni ndät'o, bi 'yɛmbi.

Ne bi 'yøh yá xädi a bi man ra Jesús.

Ra Jesús bi hyøn a thi u yu mbä ne u yu däi bu ja ra danija

¹⁵ Ne bi thoru Jerusalén ra Jesús ne yá xädi. Ne bi yurpu ja ra danija mahøn'a. Ne bi hyøn a thi gätho yu mbä ne yu däi mi 'bu_u. Ne bi ndønba yá mexa yu pämbe_{ti} ne yán thuts'i yu mbät'azu.

¹⁶ Ne njon di japi da thoru nija 'bu i tu yá 'beni.

¹⁷ Ne bi 'yɛmp'u yu ja'i buya:

—Ha hinga nt'o'ti bu ja rá søcuq Oja ngue bi 'yɛna: “I thø a ma ngu nguere da dandegui gätho yu ja'i 'bu_u ja ra ximhäi,” i ɛn Oja, bi 'yɛn a ra Jesús. Pe nu'ah_u, xcá 'yørpahu tengu 'bu rá hyädo nguere nin yän u yu bɛ, bi 'yɛmp'u buya.

¹⁸ Bi 'yø u yu xänbate nija ne yu ngurpa mbäja 'be'a xí man'a ra Jesús, ne i honi hague dán zä da hyo, nguetho bin su 'bu mi nu gätho yu ja'i madi hyonya thoho nangue a 'be'a bi xänba ra Jesús.

¹⁹ Nu'bu mín de bi bøm bu a ra Jesús bu ja ra dahnihni Jerusalén ne yá xädi. Bi mbähä bu ra hnini Betania mahøn'a.

Bi 'yot'a ra za

²⁰ Nu'bu mi hyax buya bi thoh mahøn'a bu 'bä a ra za ngue mi ɛna xtán zip yän dät'o ra Jesús. Nu'bu mi nu'u, ya xí 'yot'i gätho yá 'yu.

²¹ Nu ra Pedro buya bi bɛn a xí man ra Jesús ne bi 'yɛmbi:

—Xänbate i, ne nunu ra za gá 'yɛmbi him man'dandí da ts'ip yán dät'o ne ya xø 'yot' ya, bi 'yɛn a ra Pedro.

²² Ne nu'bu mi dāh ra Jesús, bi 'yɛmp'u:

—Dami 'yɛc'yɛihɛ ngue gātho da zā da 'yot' Ojā a xən hɛi.

²³ Janangue'a nu'bu ya gá xihmbu n'da ra t'øhø da 'uegue din hyøzɛhɛ bu ja ra deǵa, din ja a gá mamhbu 'bu hingui yoho guim bɛmhbu, ne guí pāhmbu majuañi gātho sà da 'yot' Ojā a xən hɛi.

²⁴ Janangue'a dí xi ahɛ ngue nu'bu ja a guí äfɛ Ojā, dami 'yɛc'yɛihɛ ngue di 'da ahɛ a guí äfɛ ne din ja a buya.

²⁵ Ne nu'bu guí yāhɛ Ojā him man guim bɛmhbu a bi 'yot'ahɛ ni mijā'ihɛ, gam punbahɛ u ne'a Ojā di pun'nahɛ buya.

²⁶ Nguetho nu'bu hin gadim punbahɛ ni mijā'ihɛ xinga gue'a ni Tahɛ bí 'bɛrɛ mahɛts'i di pun'nahɛ, bi 'yɛmp'u yá xādi ra Jesús.

Ran t'änni nangue rán t'ɛdi ra Jesús

²⁷ Bi zøm bu Jerusalén ra Jesús ne yá xādi, ne xø bi zøm bu ja ra dānijā. Ne nu yu ngrpa mbājā bi zøm bu mi 'bāh ra Jesús, n'yohu yu xänbate nijā ne yu dāc'yɛi.

²⁸ Nu'bu bi 'yän'na ra Jesús:

—To'o bi 'da a ran t'ɛdi guí 'yot'a guí øt'e.

²⁹⁻³⁰ Ne nu ra Jesús 'bu mi dādi bi 'yɛna:

—Necā ga äñ'nahɛ to'o bi un rán t'ɛdi ra Xuua Nxixya, hague Ojā uague yu jā'ithoho. Ne nu'bu gá xijɛ, necā ga xi ahɛ to'o bi 'dacā man t'ɛdi buya.

³¹ Nu'bu bin 'yɛmzɛhɛ u buya:

—Xi'bu ga xihmbu ngue gue'a Ojā bi un rán t'ɛdi, ne da 'yɛñɛ: “Hanja hin gá 'yɛc'yɛihɛ thā,” da 'yɛñɛ buya.

³² Ne nu'bu ga ɛmhbu yu jā'i thoho bi un ran t'ɛdi ra Xuua, pɛ hingui sã ga xihmbu tengu a, bi 'yɛn u, nguetho gātho yu jā'i mi ɛspa ra Xuua ne bi 'yɛc'yɛi ngue rá pøngahya Ojā a.

³³ Ne nu'bu mi dā u yu xänbate nijā ne u gātho min 'yohu,

—Hin dí pāhmbɛ, bi 'yɛntho u.

Nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Xinga guecā ga xi ahɛ to'o bi 'dacā man t'ɛdi, bi 'yɛn'a.

12

Rán t'uti yuñ ts'ombɛfi

¹ Nu ra Jesús 'bex bi dɛ'mi bi xi a n'da ran t'uti ne bi 'yɛmp'u:

—Nu n'da ran 'yohu bi 'yot'a n'da ra nuāndät'o, ne bi fø't'e ne bi 'ya'ma n'da ra hyāhāi guɛpɛ da 'yot'a n'da ran the'ma guindät'o, ne bi hyø a n'da ra jādo xən hɛts'i da ndɛx u da nu rá häi.

Ne bi hmit'u yu mbɛfi a rá häi ngue dim pɛrɛ, ne bi mba n'danni a ran 'yohu.

² Nu'bu bi zøn ra pa din ja u yuñ dät'o, bá pɛhna n'da rá 'yɛhɛ ba tu a xí mamhbu di unni.

³ Pɛ nu'bu yu mbɛfi bi bɛnt'a ra 'yɛhɛ, ne bi mbɛ'mi ne bi mbɛnthoho buya ne nte bi unni.

⁴ Nu rá mbɛti ra nuāndät'ä bá pɛhn man'da rá 'yɛhɛ buya. Pɛ ne'a bi mba ma bat'a do a, ne bi mba ma unba rá ya, ne bi zantho, ne xø bi mbɛnthoho buya.

⁵ Ne bá pɛhn man'da, ne xø bá tho a. Ne xən ngu mi'da bí 'bɛhni. Nu'bu da bi unba thoño ne nu mi'da bi hyo.

6 Mi 'bɛ a n'da rá ts'unt'ɛ a rá mbeti ra nuǎndát'o ne ɛmme di huɛc'a. "Nu yu mbefi masque da numansu ma ts'unt'ɛ," bi 'yɛnɛ, ne bá pɛn'na bɛya.

7 Pɛ nu ɛ yu mbefi 'bɛ mi nurpa a rá ts'unt'ɛ, bin 'yɛmzɛɛ ɛ: "Nuna, guehna da gohmi ra hái 'bɛ bi du rá ta. Mbähä ga hohɛ ne nubɛya ma mbeti zɛhɛɛ ra nuǎndát'o," bin 'yɛmzɛɛ ɛ.

8 Nɛ bi bɛnt'i nɛ bi hyo nɛ bi 'yɛm bɛ ma'ueni bɛ ja ra nuǎndát'o, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɛ mi man a ran t'uti.

9 —Nuya guim bɛmhɛ 'bɛ'a da 'yɔt'a rá mbeti ra nuǎndát'o, bi 'yɛmp'ɛ. Guehma ba ɛɛ nɛ da hyo ɛ xi hmit'a rá nuǎndát'o nɛ di un ra nuǎndát'o ɛ mi'da, bi 'yɛn a ra Jesús.

10 Ha hin gán xähmbɛ rá t'ohni Ojɔ ngue i ɛna:

Nu'a ra do bi bɛnt'ɛ yu gado,

gue'a man'da mahyoni tengutho bɛ ná thon yu guangu.

11 Gue'a bi zänd Ojɔ,

hanja gni hyonya thohohɛ,

ɛm bɛ rá m hman Ojɔ, bi 'yɛn a ra Jesús.

12 Nu yu ngarba mbäjä nɛ'ɛ min 'yohɛ, bi nde da bɛnt'a ra Jesús nguetho bi ɓadi ngue go yán t'uti ɛ nangue a bi man ra Jesús, pɛgue bi zutho din cuɛ yu ja'i, janangue him bi bɛnt'i. Bi mbatho ɛ bɛya.

Ran t'änni nangue ra renta im man ra ts'ut'abi Roma

13 Nɛ bi 'bɛnpɛ 'bɛh ra Jesús ɛ mi'da yu fariseo nɛ ɛ'da ma ngarpihe mi tɛn'na ra ts'ut'abi Herodes. Bi 'bɛhni ngue da 'yän'na n'da ran t'änni nɛ nu'bɛ hinga gue a da ma, 'bɛx gue di yapi.

14 Nu'bɛ mi zɔm bɛ bi 'yɛn ɛ:

—Xänbate i, dí pähmbe gätho majuani guím ma nɛ njon guí su, nguetho hin guí ɔrpa masu a man yu ja'i nɛ guí xänba a majuani rá m hman Ojɔ ɛ yu ja'i. Din nde gui xije, ha din thɛui yán t'ɛdi Ojɔ 'bɛ dí ɔthɛ ngue dí juthɛ ra renta im man ra ts'ut'abi bɛ Roma in ts'ut'abi ua, uague hin'na. Ha xɛn ho 'bɛ ga thoqui ga juthɛ uague hin'na, bi 'yɛn ɛ.

15 Pɛ nu'a ra Jesús mi ɓadi hɔntho i nde da dɛnbi 'bɛ'a dí yap'a, janangue a bi 'yɛmp'ɛ:

—Hanja gni 'yängahɛ, xi'a ni mbeti gni juthɛ ra renta im man ra ts'ut'abi, gan nugä.

16 Nɛ bi un bɛya.

—To'o rá pɔte nɛ rá thuhu i cuat na ra mbeti, bi 'yɛn a ra Jesús.

Nɛ nu'ɛ bi 'yɛn ɛ:

—Rá pɔte nɛ rá thuhu ra ts'ut'abi Roma i cuat na.

17 Mí dah ra Jesús nɛ bi 'yɛmp'ɛ:

—Nu'a rá mbeti ra ts'ut'abi Roma, gui un'na. Nu'a xin rá mbeti Ojɔ gui un'na Ojɔ a, bi 'yɛmp'ɛ.

Nɛ nu'ɛ bi hyonya thoho nangue a bi man'a ra Jesús.

Ran t'änni nangue ɛ da dɔmbɛni

18 Nɛ bá ɛ ɛ'da yu saduceo bɛya ngue mi ɛn ɛ njo'o to da dɔmbɛni. Nɛ bi 'yän'na ra Jesús, bi 'yɛmbi:

19 —Xänbate i, nu'a n'da ran t'ɛdi bi man'a ra Moisés i ɛna, ngue nu'bɛ da du n'da ran 'yohɛ nɛ njo'o rá t'uhni 'bɛ bi du, nɛ nu'a rán 'yohɛ zɛhɛ da zinba a rá xisu a rán 'yohɛ bi du. Nɛ nu'a rá t'uhni dim 'bɛi da t'ɛmbi rá t'uhni a xí du.

20 Nɛ mi 'bɛ i yoto yän 'yohɛ i din 'yohɛ zɛhɛ ɛ. Nɛ nu'a ra 'bɛt'o n'yohɛ bi zin'a n'da ra xisu, nɛ nu'bɛ mi du njo'o yá t'uhni.

21 Janangue'a nu a rán 'yohu a bi du bi zin a ra xisu mahøn'a. Ne'a bi du a, ne xinga gue a bim 'buh yá t'uhni a. Ne ná hyu nguetho.

22 Ne gátho u yoto ma 'yohu ne 'dat'a ra xisu bi zini, ne xinga n'da mím 'buh yá t'uhni 'bu bi du u. Ne nzeGui neSe ra xisu bi du.

23 Nuya dami xije nu'bu majuani da dambeni yu ja'i, nda'a nin 'yohu dim 'buhmi ra xisu, nguetho gátho yoto bim 'buhmi, bi 'yɛn u yu saduceo.

24 Mi dāh ra Jesús ne bi 'yɛmp'u:

—Nu'ahū 'dan'yo thoho guí mamhbū nguetho hin guím bɛmhbu 'be'a mam bu ja rá t'ohni Ojā xín rá ts'edi Ojā guí pāhmbu.

25 Nu'bu bi dambeni u xun du him man ja ran sini bu pɛgue dim 'batho yu ja'i tengu yám 'behni Ojā 'bupū mahɛts'i.

26 Ne nu'a ram hma ngue da dambeni u xun du, majuani a ne guin nuhu bu ja rá hman Ojā ngue nu'bu min yáui Ojā ra Moisés bu ja ra t'za bi 'yɛmbi: “Nugā drá Ojāgā, nu ra Abraham ne ra Isaac ne ra Jacob ngue nim bombøtahū, i ɛc'yɛigui,” bi 'yɛn Ojā.

27 Ngubū bi ma nguetho guexta'a i 'buh yá mbui u. Pɛ hin guím bɛmhbu, nguetho 'dan'yo thoho guí mamhbū, bi 'yɛn a ra Jesús.

Rán t'ɛdi Ojā man'da ja ts'editho

28 Nu'bu min yāhu yu saduceo ra Jesús, mi 'bupū n'da ra xānbate nijā bi 'yøde 'be'a bi man ra Jesús ne bi bādi ngue xun ho a bi ma. Janangue'a bi 'yānni:

—Nda'a rán t'ɛdi Ojā ngue man'da ja ts'editho ga øthū, bi 'yɛn'a.

29-30 Bi dā'a ra Jesús:

—Nu'a rán t'ɛdi Ojā man'da jats'editho ga øthū, gue'a ran t'ɛdi ngue i ɛna: “Dami 'yøhmbū gyá ja'i israhelū, nu'a Ojā ra Hmu, n'datho a. Ne guim bɛmhbu a nangue gátho ni mbuihu, ne gátho ni tehū, ne gátho nin 'yomfɛnihū, ne gátho ni ts'edihū,” i ɛn rá t'ohni Ojā. Pɛ guehna ran t'ɛdi man'da ja ts'edi tho ga øthū, bi 'yɛn'a ra Jesús.

31 Ne 'da'angutho ui ná yoho ran t'ɛdi ga øthū i ɛna: “Gui huɛc ni mijā'ihū tengu bu gnin huɛc zɛhɛhū,” i ɛn rá t'ohni Ojā. Guehya yun t'ɛdi man'da ja ts'editho ga øthū xinda gue u mí'da, bi 'yɛn a ra Jesús.

32 Ne nu'a ra xānbate nijā, bi 'yɛm buya:

—Xānbate i, majuani xun ho guím ma, ngue høn'ta n'da Ojā i 'bui ne njo'o man'da tengu a. Ne ja ts'edi tho da bɛn Ojā n'da ngue gátho rá mbui, ne gátho rá te, ne gátho rán 'yomfɛni, ne gátho rá ts'edi,

33 ne di huɛc rá mijā'iu tengu bu nin huɛczɛhɛ n'da. Man'da ja ts'editho da 'yøt'a n'da u xinda gue u gátho yu 'bøts'e ne yun t'unni dí mbøspa Ojā n'da, bi 'yɛn a ra xānbate nijā.

34 Ne nu ra Jesús 'bu mí 'yø a bi man ra xānbate nijā bi bādi ngue n'dat'a Ojā im bɛni janangue a bi 'yɛmbi:

—Nu'i ts'utho di 'be i ngue da zā guí cərpū di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yɛmp'a. Ne nubuya njom man'da bi zāpi da 'yān mí'da yun t'ānni.

To'o gue rá Ts'ant'u a ra Cristo

35-36 Ne mí xānba yu ja'i a ra Jesús bu ja ra dānija, ne bi 'yɛmp'u:

—Hanja ɛn u yu xānbate nijā ngue nu ra Cristo rá m bom'beto ra David a, ne xim mí ɛmbi rá Hmu 'bu hin ním 'bui, nguetho mi ɛn'a ra David: Nu'a Ojā bi 'yɛmp'a ma Hmu:

“Dat'ua ga huhmi ga conhui ma ts'edi gue'bu go dá tɔpā nin sūihu ua ja ra ximhāi

ne gui manda u buya,”

bi t'emp'a ma Hmu, bi 'yɛn a ra David 'bu mí bɛnba rá Hogandǎhi Ojǎ nangué 'be'a da 'yøt' ra Cristo.

³⁷ Guesɛ ra David bi 'yɛmbi rá Hmu a ra Cristo. Hague nja pɛ ne rǎm bom'beto a, bi 'yɛn a ra Jesús.

Pɛ nu yu jǎ'i, bi 'yømanho gǎtho a bi man ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a i øt'u yu xǎnbate nijǎ

³⁸ Ne bi thoqui bi xǎnba yu jǎ'i a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Gam fǎhmbu nangué a i xi ahɛ yu xǎnbate nijǎ, nguetho hønt'a ran 'yɛts'i i øt'u ne di ho da hye yu pahni xu mba gueru i 'yo, ne di ho da mba ma zɛngua bu ja yu tǎi,

³⁹ ne di ho da hyux bu ja yun thuts'i xun ho bu ja yu nijǎ, ne di ho yú mbadi din sihme bu ja yun sihme u,

⁴⁰ ne i hǎspi 'be'a gǎtho bi ts'ocpa u yu xisu xøn du yú ndø, ne sǎ nya'a thoho in yǎhu Ojǎ ngue i nde da t'ɛmbi xun ho tho yú mbu. Man'da xun ngu ran unbi da nu ya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'unni man'da di muui bu na nu Ojǎ

⁴¹ Ne mi hupu ra Jesús bu mí ja ra huada gueru i pa njǎt'i ra mbeti rǎn t'unni Ojǎ. Ne in nu bu i cǎt' ra mbeti u yu jǎ'i bu ja ra huada. Ne bi nu xun ngu yu mɛmbeti bi thoru ngue xun ngu ra mbeti bi gǎrpu ja ra huada n'da ngu n'da u.

⁴² Ne bi zøm bu n'da ra hyoya xisu xi du rá ndø, ne bi gǎt'i yocentavo thoho.

⁴³ Ne nu'bu mi nu a bi 'yøt'a ra xisu buya ne bi 'yɛmp'u:

—Majuani dí xi ahɛ nuna zu hyoya xisu man'da xun ngu di muui a bi gǎrpu ja ra huada xinda gue'u gǎtho mi'da.

⁴⁴ Nguetho gǎtho u mi'da bi gǎt'a i pongui, pɛ nuna ra xisu madague i hyoya na, pɛ bi gǎt'i gǎtho mi pɛ'ts'i, bi 'yɛmp'u yú xǎdi a ra Jesús.

13

Ra Jesús bi ma ngue da mba nso't'i ra dǎnija

¹ Nu'bu mi bøm bu ja ra dǎnija ra Jesús ne yú xǎdi, nu'a n'da bi 'yɛn'a:

—Xǎnbate i, hyandi ts'u nu ra nijǎ, ɛmme xu ndoho yu do n'yohu ne ɛmme mahotho.

² Mi dǎh ra Jesús ne bi 'yɛmp'u:

—Guin nuhu ngue mahotho ne ɛmme ndoho yu do, pegue da zøn ra pa da so't'i, bi 'yɛmp'u.

Yu hmɛpya ngue rǎn zɛgui

³ Ne nu'bu mi zøm bu ja ra nyuni Olivos, bi hyupu ra Jesús, hɛ't ra dǎnija. Ne hønt'u yú xǎdi mi 'buhmbu bu. Ne nubuya ra Pedro ne ra Jacobo ne ra Xuua ne ra Andrés:

⁴—Nda'a ní pa da mba nso't'i ra nijǎ gǎ xije, bi 'yɛn u. Nda'a ni hmɛpya da hnu 'bu din ja a guim ma, t'emp'a ra Jesús.

⁵ Mi dǎ a ra Jesús ne bi 'yɛmp'u:

—Gam fǎhmbu njon da hyǎ ahɛ,

⁶ nguetho xun ngu ba ɛhe ngue sǎ da 'yɛna: “Nugǎ, guecǎ drǎ Cristogǎ,” da 'yɛn'u. Ne xun ngu u da hyǎt'i.

⁷ Ne nu'bu gui 'yøhmbu yu sui ne'bu da hma ngue din ja yu sui, o guin suhu nguetho jatho din ja u. Pɛ nu'bu din ja u xinga gue'bu ran zɛgui 'bu.

⁸ Nguetho nu y_u ja' i b_u 'da y_u häi din s_uhmi y_u mi ja' i h_u. Ne nu 'da y_u ts' ut' abi din s_uhmb_u y_u mits' ut' abih_u, ne din ja y_u 'yañhäi, ne x_un ngu y_u ni di din ja ra thuhu ne y_un 'yo' ts' i. Ne guehya y_u mb_u di y_un unbi ya, bi 'y_u mp' u.

⁹ Ne x_o bi 'y_u n' a:

—Ne gam f_uhmb_u njon di 'uec' ah_u b_u ja rá 'yu Oja, nguetho da mba ma dá ah_u b_u ja ran jañbate, ne p_u ja y_u ni ja ma mijudih_u da 'be' p' ah_u, ne nangué gui 'e' c' y_u e' i gah_u da ts' on' nah_u b_u 'b_uh y_u ts' ut' abi, ne p_u 'b_uh y_u d_u ts' ut' abi ngue da ts' ep' ah_u. Ne x_un ho 'b_u din jab_u ne gue' a dí z_u gui xihmb_u mam hmang_u u.

¹⁰ P_e m' bet' o thoho da mba nsifi g_utho y_u ja' i 'b_u cua ja ra ximhäi ran ho ma' da' yo di p_o u.

¹¹ Ne nu' b_u da zix ah_u di dá ah_u b_u 'b_uh ra ts' ut' abi, pe him 'b_e gui hyonseh_u 'be' a gui mamhb_u 'b_u da mba ma jañ' ni ah_u, nguetho nu' b_u bi z_on ra ora da t' an' nah_u, h_o nt' a rá Hogand_uhi Oja da z_u di be' n' nah_u 'be' a gui mamhb_u.

¹² Ne nu n' da ran 'yoh_u di manda da tho rán 'yoh_u, ne nu' a rá ta di manda da tho rá ts' unt' u. Ne da ndants' u y_u ts' unt' u din tunhd_u u y_u tá ta ne y_u mbe ne di manda da tho rá ta ne rá mbe 'da y_u ts' unt' u.

¹³ Ne g_utho y_u ja' i da zan ah_u nangué a gui 'e' c' y_u e' i gah_u. Ne nu' u to' o g_utho da hyät y_un unbi gue' b_u go rán ze' gui, gue u dim p_o u, bi 'y_u mp' u.

¹⁴ Ne bi thoqui bi xi u:

—Ba e a n' da ra ts' edi x_un ts' o ngue di ts' oni g_utho. Ngub_u bi man ra Daniel gue rá p_o ngahy_u Oja. Ne nu' b_u g_u nuh_u dim 'b_u p_u guerp_u hin rán säui dim 'b_u i, dami 'dahmb_u gy_u m_u nguh_u b_u Judea, gui mb_u hä b_u ja y_u t' oh_o guin 'y_u amhb_u b_u. Nu a to' o da nu ra s_o cu_u i ja ua, da 'y_u t' amb_u i na.

¹⁵ Ne nu' b_u bin ja a, to' o i 'b_u p_u goxthi hin da y_u rp_u mbo rá ngu, hin da be' ni ja 'be' a 'be da hyäts' i, 'bex gue da 'dagui.

¹⁶ Ne nu' a to' o 'b_u p_u ja y_u hu_u hi hin da mbeng b_u ja y_u ngu ngue ba c_u y_u coto, 'bex gue da 'datho b_u.

¹⁷ Hu_u e' cate u y_u xisu in ha' t' ahni ne u 'b_uh y_u 'ue' re y_u pa u.

¹⁸ 'Y_u f_u rá mate Oja ngue hin din ja ah_u ran 'dagui 'b_u y_u pa x_un se x_ohma hin da z_u gui 'dahmb_u.

¹⁹ Ne nu' u y_u pa u, din ja x_un ngu y_un unbi hin jam' b_u n' dand_u x_on ja gue' b_u go rá mb_u di ra ximhäi. Ne nu' b_u ya bin ja, him man' dand_u di din ja y_un unbi teng_u u.

²⁰ P_e nangué u y_u 'y_u e' c' y_u e' i, Oja di japi hingui ngu y_u pa din ja y_un unbi, nu' b_u hin' na njon xtam bongui, bi 'y_u n' a ra Jesús.

²¹ Ne bi thoqui bi ma, bi 'y_u n' a:

—Ne nu' b_u da si ah_u: “Dami hyanth_u, 'b_u cua ra Cristo ya, rá Thahni Oja,” da t' eñ ah_u. O gue da t' eñ' ah_u: “Ba nuh_u 'b_u p_u ra Cristo ya, rá Thahni Oja,” da t' eñ ah_u, pe o gui 'e' c' y_u e' i h_u.

²² Nguetho x_un ngu dim 'b_u u y_u hyäte Cristo ne y_u hyäte p_o ngahy_u da 'y_o t' y_u hyonya nt' ot' e nguetho i nde da hyät y_u 'y_u e' c' y_u e' i gue bi huanh Oja, 'b_u da z_u da hyät' u.

²³ P_e nde' b_u gam f_u s_u ch_u nguetho ya dá xi ah_u 'be' a g_utho din ja m' be' jua, bi 'y_u n' a ra Jesús.

Nu' a din ja 'b_u bi z_o cua mah_on' a ra Jesús

²⁴ Ne x_o bi 'y_u mp' u y_u x_u di a ra Jesús:

—Ne nu' b_u ya bi guah y_un unbi, nu a ra hyadi di 'be' h rá ts' edi ne ra z_u na him man ja rán nequi.

²⁵ Ne nu yu sɔ da dāgui. Ne gātho mi'da di 'bɛh yá ts'edi u gā bí ja bu mahɛts'i, di 'yāni.

²⁶ Ne nubuya da hnugui ba ɛcā ua ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi, ba ogā bu ja yu güi, dan 'yo'be xan ngu ma ts'edi ne dam mixte xan ho.

²⁷ Ga pen'du yám 'bɛhni Ojā mahɛts'i buya, di pet'u gātho xtá huahni guecua gātho na ngani ra ximhāi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

²⁸ Nuya da zā gui pāhmbu 'bɛ'a gue nin t'uti i ut'ahū 'da yu za. Nu'bu bi bɔx yá 'dogui u yá 'yɛ gui pāhmbu mi ts'utho din ja ra hyethe buya.

²⁹ Ngutho 'bu ya bin ja gātho u dá xi ahū, gui pāhmbu ngue mi ts'utho ba pengā ua mahɔn'a buya, bi 'yɛna.

³⁰ Majuāni dí xi ahū di 'butho ua 'da ahū 'bu bi mbudi din ja a dí xi ahū.

³¹ Mahɛts'i da guadi, necua ja ra hāi, pɛ nu'a mam hmangā hin jam'bu da gua a.

³² Pɛ nu'a ra pa a, njongui pādi 'bɛ'a ní ora din ja a dí m mangā, xinga gue u yám 'bɛhni Ojā 'bɔp mahɛts'i, xinga guecā ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi dí pādi. Hɔnt'a Ojā ma Ta i pādi, bi 'yɛn a ra Jesús.

³³ Ne xɔ bi 'yɛna:

—Thocpa thoho gan nuhmbu tengu'bu hin gui tonspahū ra t'āha. Ne xinga n'da zi ora gui pumbɛnihū Ojā ne thocpa thoho gan yāhū a, nguetho hin gui pāhmbu nda'a ni pa ba pengā mahɔn'a.

³⁴ Tengu n'da ran 'yohū bi mba yatho bi zoh rá ngu, bi un yán t'ɛdi yá 'yɛhɛ ngue di jamansu bu, n'da ngu n'da bi xi a da 'yɔt'e. Ne bi xi a ra mbāngoxthi ngue hin di tonspa ra t'āha.

³⁵ Ne ngutho dí xi ahū, dami tɔmhbu tengu 'bu gan āthāhū nguetho hin gui pāhmbu 'bɛ'a ní pa ba pengā ua, o gue'bu bin de, o gue'bu made ra xui, o gue'bu bi mbah yu ɔni, o gue'bu bi hyats'i.

³⁶ Nguetho hin gui pāhmbu nda'a ni ora ba ɛcā, xi'bu ba ɛcā ne ga tɪn ahū bu gdi āhmbu.

³⁷ Ne nu'a dí xi ahū, ngutho dí xicā gātho mi'da: “Dami tɔmhbu,” bi 'yɛmp'u yá xādi a ra Jesús.

14

Yu ngarbi yu judío i nde 'bex gue da bɛnt'a ra Jesús

¹ Ne man yopa da dāt ra pa 'bu mi bɛn a xí 'yɔt' ma mbombɔtahe bu Egipto du judíohe. Nu yu ngarpa mbājā buya ne yu xānbate ni jā bi bɛni 'bɛ'a ni fehni da xi a ra Jesús guepū da zā da bɛnt'i ngue da hyo.

² Ne bin 'yɛmzɛhɛ u:

—Hinga gue a ra pa ra dāmpeti gam benthū ne xɔhma din cue yu jā'i, bi 'yɛn u.

N'da ra xisu bi naspa ra 'yɛthi rá yā ra Jesús

³ Ne mi 'bɔpū ra Jesús bu ja rá ngu ra Simón bu ja ra hnini Betania. Gue'a ra Simón mi hɛmb ra t'axca'ya 'bu mam 'bɛt'o. Ne nu'bu mi sihmɛ bu ra Jesús bi zɔpū n'da ra xisu i tu n'da ra xito nt'ɔt'e ngue ra do'yaxi, mi po ra 'yɛthi ɛmme yman'u a, ne xan ngu di muui a. Bi xɛcpa rá nde buya ne bi naspa rá yā ra Jesús.

⁴ Nu'ū 'da mí 'bɔpū, bin cue u buya ne bi 'yɛn u:

—Hanja bim 'bɛtho ra 'yɛthi ne xam hmadi di muui.

⁵ Mi sá xtá 'bā xtín t'un yu hyoya a hyu ciento rá muui a ra 'yɛthi, bi 'yɛn u.

Nε bi numan'ᵤ ra xisu ᵤ.

⁶ Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'ᵤ:

—Hanja guín jahᵤ bᵤ, o guidi pahmbᵤ ra xisu nguetho xᵤn ho bi 'yōrcā na.

⁷ Nu'ahᵤ thocpa thoho gam 'bᵤhmbᵤ yᵤ hyoaya nε hōnt'a go ma pa da zā gui fāxᵤhᵤ ᵤ. Pε nugā hinga thocpa thoho dam 'bᵤhmbᵤ.

⁸ Bi 'yōrca ra xisu a mi sā da 'yōt'e, bi hoga ma ngōc'yēi ngue da t'ägā bᵤ ja ran 'yāgui.

⁹ Majuᵤni dí xi ahᵤ gue hōnbᵤ go hapᵤ da hman ran ho ma'da'yo gātho na ndoho ra ximhāi, nεhna bi 'yōrca ra xisu da hman na, 'dahma nε'a da fεn a, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ra Judas im ma di dā a ra Jesús

¹⁰ Nu'a ra Judas Iscariote bᵤya, ngue'a n'da yᵤ xādi ra Jesús, bi mba bᵤ 'bᵤh yᵤ ngurpa mbāja bi xifi di dāp'a ra Jesús.

¹¹ Nε bi hyu yᵤ mbᵤi ᵤ yᵤ ngurpa mbāja nε bi xifi di un ra mbeti. Nε bi mbenc'a ra Judas bᵤya mi honi jam'bᵤ di dā a ra Jesús.

Bin sihmeᵤ ra Hmu ᵤ yᵤ xādi

¹² Nu rá mbᵤdi ra pa ra dāmpeti ngue ran dābaxjua i ts'i ra thuhmε hin'yᵤ rá ixi, nε i ho ra t'udε'yo. Nε nu yᵤ xādi ra Jesús bi 'yεmbi:

—Harᵤ guí ndeje ga hoje ran ts'ihmε ra mbaxjua ga siᵤ, bi 'yεn ᵤ.

¹³ Nε nubᵤya bi xi ᵤ yoho yᵤ xādi:

—Ni mbε bᵤ ja ra dāhnihi Jerusalén, nε nu'bᵤ gá nuui bᵤ n'da ran 'yohᵤ i tu n'daxaro ra dehe gui tēnui bᵤ da zōni.

¹⁴ Nε nu'bᵤ gá sōmhᵤ guí 'yεnui a ra mεngu bᵤ: “Nu'a ra Hmu bá pεngāhe ngue ga än'nahe hapᵤ i ja a ra cuarto ngue ga sihe ran ts'ihmε ra mbaxjua,” guí 'yεnui.

¹⁵ Nε nu'a bᵤya da 'yut'auí n'da ra cuarto i ja bᵤ magāts'i xᵤn ndoho nε mahoqui. Guepᵤ ja gui hocui bᵤ a ran sihmε ga siᵤ, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹⁶ Bi mba yᵤ xādi bᵤya nε bi zōm bᵤ ja ra dāhnihi Jerusalén nε bi dīm bᵤ gātho 'bε'a xi sifi. Gātho bi hocpᵤ 'bε'a da zi bᵤ 'bᵤ bin de, nε bi mbeng bᵤ 'bᵤh ra Jesús bᵤya.

¹⁷ Nu'bᵤ min de ts'ᵤ, bi mbāhā ra Jesús 'dε'mayoho yᵤ xādi bᵤya.

¹⁸ Gātho bin sihmε ᵤ. Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'ᵤ:

—Majuᵤni dí xi ahᵤ, dí sihmeᵤ ua n'da gue di dāgā, bi 'yεmp'ᵤ.

¹⁹ Nu yᵤ xādi bᵤya bi du yᵤ mbᵤi, n'da ngu n'da bi 'yānni:

—Ha guecā, bi 'yεn'ᵤ.

²⁰ Nε nu'a ra Jesús bi dā't'ᵤ:

—Go gue'a n'da gue gue'ahᵤ guí 'dε'mayoho ahᵤ gue dí comh ma mbohi'be.

²¹ Majuᵤni nugā ngue dán ja'igā ua ja ra ximhāi, ga tugā tengu nt'ot'i nanguecā. Pε i huḡhi maha a ran 'yohᵤ ngue di dāgā. Man'da xᵤn ho 'bᵤ hin xtim' bᵤ a, bi 'yεn a ra Jesús.

²² Gātho na sihmε ᵤ bi hyāc man'da ra hmε ra Jesús, bi un ra jamadi Oja, bi xeni nε bi darpa yᵤ xādi bᵤya.

—Dami siᵤ na. Guehna nam bōn'a ma ngōc'yεigā na, bi 'yεmp'ᵤ.

²³ Nε bi dεc'a ra vaso mi po a nzaᵤ mi si ᵤ. Bi un ra jamadi Oja nε bi un'dᵤ bᵤya, bi zi n'da ngu n'da ᵤ.

²⁴ —Guehna tengu 'bᵤ ma jigā na, i ot' ra 'da'yo nhogui, dim fāni dí yaᵤnba yᵤ te yᵤ ja'i 'bᵤcua ja ra ximhāi.

²⁵ Majuᵤni dí xi ahᵤ, hin ga si man'da ra gui uva ja gue'bᵤ bi zōn ra pa ga si ma'da'yo bᵤ di manda rá ts'edi Oja, bi 'yεn a ra Jesús.

Jesús bi bɔdi gue a ra Pedro da gɔn'a

²⁶ Nɛ bin tu a n'da rá thuhu Ojǎ ɯ bɯya. Bi bɔm bɯ mi sihme ɯ nɛ bi mba bɯ ja ra nyuni Olivos.

²⁷ Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɯ yá xádi:

—Nu'ahɯ dí paçá ngue gui 'dahmbɯ, gui sogahɯ nán xui ya, tengu nt'o't'i bɯ ja rá m hman Ojǎ i ɛna: “Ga ho ra mbändɛ'yo nɛ din 'uɛxt'ɯ yá dɛ'yo,” i ɛm bɯ ja rá t'ohni, bi 'yɛna.

²⁸ Pɛ nu'ɯ dá thɔmbɛnigá dan tɪmhɯ bɯ Galilea, bi 'yɛmp'ɯ yá xádi a ra Jesús.

²⁹ Nu'a ra Pedro bi 'yɛn'a:

—Madague a gátho da 'dah ya 'da, pɛ nugá hin ga soc'i'i.

³⁰ Nu ra Jesús bi dǎ'a bɯya:

—Háha, dí pacá 'be'a gui 'yɔt'a ra xui jabɯya, ná hyundǎ xqui cɔngá 'bɯ bi mbah ná yondǎ ra ɔni, bi 'yɛn a.

³¹ Pɛ nu'a ra Pedro man'da nts'ɛdi bi 'yɛn'a:

—Nugá hin ga cɔn'a i madague'bɯ 'darpɯ ga tuui, bi 'yɛmbi.

Nɛ 'da'angu bi ma gátho ɯ mi'da yá xádi bɯya.

Ra Jesús i tu rá mbɯi nɛ gue'a ra ora da nu yɯn ɯnbi a

³² Nɛ bi yɯrpɯ ja ra nuáɔni Getsemaní guerpɯ ja ra nyuni Olivos. Nu ra Jesús bɯya bi 'yɛmp'ɯ yá xádi:

—Hyuhmbɯ ua gátho ahɯ, 'be dán yağá'be Ojǎ ua nan jongua ts'ɯ, bi 'yɛn'a.

³³ Nɛ nubɯya bi zixa ra Pedro, nɛ ra Jacobo, nɛ ra Xuua. Nɛ nu ra Jesús ɛmme bi hyundumbɯi nɛ bin su.

³⁴ Nɛ bi 'yɛmp'ɯ:

—ɛmme tu ma mbɯi, ɛna da hyog ra dumbɯi. Gui cohmbɯ ua nɛ gan áthɔhɯ, bi 'yɛmp'ɯ.

³⁵ Nɛ bi mba bɯ njom bɯ ts'ɯ. Bin dɔnyahmu bɯ ja ra hái bin yaqui Ojǎ, gue'bɯ da zǎ hin da nu ran ɯnbi a da nu.

³⁶ Nɛ bi 'yɛna:

—Ma Ta i, hin te guí hɛmbi, gátho da zǎ gui 'yɔt'e. Dami 'uegá a ran ɯnbi. Pɛ hin dín nde gue gue'a ma páhǎ zɛhɛ ga ɔt'ǎ pɛ gue'a go guí nde da t'ɔt'e, bi 'yɛna.

³⁷ Nɛ bi mbeng bɯ xi go ɯ hyu nɛ bi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Hague grá Simón, ha guí áha. Ha hingui sǎ xquin áthǎ n'da ora.

³⁸ Damin áthɔhɯ nɛ gui 'yǎfɯ Ojǎ ngue gui ɛrbahɯ 'be'a di bɛn'nahɯ ra zǐthu. Nu rá mbɯi n'da ja ra páhǎ nangue ran ho, pɛ nu rá ngɔc'yɛi n'da xɯn güent'i a, bi 'yɛn a ra Jesús.

³⁹ Nɛ bi mbeng mahɔn'a ra Jesús bin yaqui Ojǎ nɛ guexta'a bi xifi.

⁴⁰ Nɛ nubɯya bi mbeng bɯ bá co ɯ hyu nɛ bi dɪm bɯ i áha nguetho ɛmme mí ndet'áha ɯ. Janangue nu'bɯ mi zo ɯ hingui paði 'be'a dí dǎ ɯ.

⁴¹ Ná hyundǎ bán yaqui Ojǎ, 'bɯ mam bá pengbɯ bá co ɯ hyu, nɛ bi 'yɛmp'ɯ:

—Áhmahɯ ya, damin sáyahɯ ya, bi 'yɛn'a. Nuya bi zɔn ra ora ngue da mba ma dǎgǎ bɯ 'bɯh yɯ ts'om'bǎi, nugá ngue dán ja'igá ua ja ra ximhái.

⁴² Dami ndanshɯ, ga mbáhǎ dan c'athɯ a di dǎgǎ, ya hántua, bi 'yɛmp'ɯ yá xádi a ra Jesús.

Ra Jesús bi bent'ɯ yán sɯihɯ

43 Gätho ná yáhu yú xädi 'bex bi zòm bu ra Judas, gue'a n'da rá xädi. Ne xun ngu yu já'i bi zix'a, mi há yú juai ne yu ts'at'egui. Ne gue'u yám 'behni yu ngarpa mbäjä ne yu xänbate nijä ne yu dác'yei.

44 Ne nu'a ra Judas ya xí xi u: "Nu'a ga suspa rá 'yogu gue a ra Jesús a, 'bex guim benthu büya ne gui sixhu, ne hin gui thøhmbu," xi 'yemp'u min 'yohu.

45 Janangue a nu'bu mi zopu mi 'bäh ra Jesús:

—Xänbate i, xänbate i, bi 'yëmbi.

Ne bi züspa rá 'yogu.

46 'Bex bi bent puaya.

47 Ne 'bex bi c'o'ts' rá juai a n'da min 'yohu ra Jesús ne bi zecpa rá zagu rá 'yëhe ra dambäjä.

48 Ne nu ra Jesús bi 'yemp'u bi bent'i:

—Ha gui emhbu drá bëgä ngue guá häh ni juaihu ne ni zahu ngue gui bentcahu.

49 Gätho yu pa däm 'buhmbu, dá xän'nahu bu ja ra dänija ne hin gá bentcahu bu. Pe ja xi jabu thoho, ngue din ja a nt'o't'i bu ja rá m hman Ojä ngue mi hma din ja, bi t'emp'u yám 'behni yu mbäjä.

50 Pe nu'u yú xädi büya gätho bi 'dagui, bi zopu a ra Jesús.

Ra ts'unt'u ngue bi 'dagui

51 Hønt'a n'da ra ts'unt'u bi den'na 'bu mi ts'ix a ra Jesús, dim pä't'a ra the'bø't'e, ne mí en u ne'a xtám bent'a.

52 Pe nu'a hønt'a ra the'bø't'e bi bentpa a, ne bi 'dah puaya ne bin 'yo mánxi bu ní mba.

Ra Jesús bi mba ma dá bu 'buh yu mbäjä

53 Nu'bu mi mba ma dá bu 'buh ra dambäjä, bim peti u ma ngurbihe ngue yu ngarpambäjä ne yu dác'yei ne yu xänbate nijä.

54 Ne nu ra Pedro bin tet'i, i 'bejua thoho bu ni mba, gue'bu go mi zòm bu mbo rá mbä't'i rá ngu ra dambäjä, ne bi hyuhmbu bu u yu asmayo nijä, bin tãpihu u.

55 Nu yu ngurba mbäjä ne gätho u mi'da i øt' ran juänbate, mi honi to'o da ma xun ho 'beru dí yap'a ra Jesús ngue da hyo, ne madague'a xun ngu u bin yä pe xinga n'da u bi ma njuäntho.

56 Xun ngu bi man yu fehni pe him bin tün yám hma.

57 Xø bi ndants'u 'da mahøn'a bi zänba man'da ra fehni u, ne bi 'yën u:

58 —Nuna ran 'yohu bi ma ne bi 'yëna, "Nugä ga yø't' ra nijä ua, nt'ø't'e yú 'ye yu já'i, ne nu'bu ná hyupa ga hócä n'da ngue hinga nt'ø't'e yú 'ye yu já'i," bi 'yënna ran 'yohu, ne nugähe dá øhmbu 'bu mí 'yënna, bi 'yëm büya.

59 Pe xinga gue'u bin tün u yám hman u.

60 Pe nu ra Jesús bin hëtho. Njo'o to bi ðati.

61 Nu'a ra ngarpa mbäjä bi 'yän mahøn'a:

—Ha gue'e grá Cristo. Ha gue'e rá Ts'unt'u i Ojä nuixte rá ts'edi.

62 Nu ra Jesús bi ðati:

—Guecä, ne guin nuju, nugä ngue dán jä'igä ua ja ra ximhäi, ga com'be rá ts'edi Ojä madä rá ts'edi. Ne guin nuju 'bu bá pengä, ba ëcä bu ja yu güi, bi 'yën'a ra Jesús.

63 Pe nu'a ra dambäjä bi ðanse rá pahni, embi hingui ëspa Ojä ra Jesús nangu a bi ma. Ne bi 'yëm büya:

—Ya hin ga homhbu mi'da yu testigo,

⁶⁴ Ne dá øhmbu ya ngue hingui εspa Oja na ran 'yohu. 'Be'a guí mamhbu ga ørpahu ya, bi 'yεn a ra dambäjä.

Ne gätho 'da'angu bi man u ngue di un ran ts'embi ngue da hyo.

⁶⁵ Nu'u 'da buya bi zox'a ra Jesús, ne bi gorpa rá dá, ne bi mbe'mi ne bi 'yεmbi, "Grá pøngahya, man ya, to'o bi mbep'a'i," bi 'yεn u. Ne nu yu asmayo bu nija εmme bi mbemp'a rá hmi.

Ra Pedro bi gøn a ra Jesús

⁶⁶ Nu'bu mim 'bäpu ra Pedro bu mbo ra mbä't'i, bi thopu n'da ra xisu ngue rá 'yεhe ra dambäjä.

⁶⁷ Ne bi nu'a ra Pedro din tæspi, bi hyε't'i ne bi 'yεmbi:

—εna ne'e grín 'yohu ra Jesús ra mængu bu Nazaret, bi 'yεmp'a ra Pedro.

⁶⁸ Pe nu'a ra Pedro bin cøni.

—Hin dí paði 'be'a nam bøn'a guím ma, bi 'yεn a ra Pedro.

Ne bi 'uegue bi mba bu hänt ra goxthi. Ne bi mbah ra tamfø buya.

⁶⁹ Ná ya'a ts'u buya xø bi thopu ra 'yεhexisu bu 'bäh ra Pedro, ne bi 'yεmp'u 'buru:

—Nuna ran 'yohu, min 'yohu u mi ten'na ra Jesús.

⁷⁰ Pe nu'a ra Pedro bin cøni mahøn'a. Ná ya'a ts'u buya, guesε u mí 'buru mi 'bäh ra Pedro bi 'yεn u:

—Majuani guín 'yohu u nguetho grá mængu Galilea ne 'da igu bu gná yahu u, bi t'εmp'a ra Pedro.

⁷¹ Nu'a ra Pedro buya bi 'yεmp'u:

—Nu'bu him majuani dí xi ahu, Oja da zegbä, janangue dí xi ahu, hin dí paça a ran 'yohu guí mamhbu, bi 'yεn a.

⁷² 'Bex bi mbah ná yondi ra tamfø buya. 'Bex bi be'n a ra Pedro 'be'a xí xih ra Jesús ngue xí 'yεmbi: "Dí paça ngue ná hyundi xqui cøngä 'bu bi mbah ná yondi ra øni," xí 'yεmp'a ra Jesús. Ne nu'bu mi be'n a xí 'yøt'e, bi du rá mbu ra Pedro ne 'bex bin zoni.

15

Ra Jesús bi mba ma dá bu buh ra ts'ut'abi ra Pilato

¹ Nu'bu t'uxudi tho, nu yu ngurba mbäjä ne yu daç'yei ne yu xänbate nija ne gätho u mi'da ma ngurbihe dyú judiohe, bin yase u. Ne nubuya bi zix a ra Jesús ngue di dáp'a ra Pilato. Bin taq't' 'bu mi zits'i.

² Ne nu ra Pilato bi 'yän'na ra Jesús:

—Ha gue e grá hmuts'ut'abi yu judío, bi 'yεmp'a.

Bi da a ra Jesús:

—Gue'a guím ma, bi 'yεna.

³ Ne nu yu ngurpa mbäjä εmme bi yapi.

⁴ Janangue a nu ra Pilato bi 'yän'na ra Jesús mahøn'a, bi 'yεmbi:

—Hanja hin ni taqya i di yapi'i. Ne xun ngu 'be'a gätho i xi'i, bi 'yεmbi.

⁵ Pe nu ra Jesús guexta'a him bi dat'a ra Pilato. Janangue'a nu ra Pilato bi hyonya thoho.

Ra Jesús bin t'un ran ts'embi ngue da du

⁶ Nu'a ra pa ram peti ra mbaxjua, zai di thø a n'da ra ofädi ra Pilato hønt'a go nda'a da man yu ja'i.

⁷ Ne min ofädi n'da ran 'yohu i Barrabás, 'darpu mi ofädiu u 'da'ingu bi 'yøthu ngue bin hote u, bi dum'ma n'da ra sui.

8 Nu 'b_u mi zøh y_u jã'i x_un ngu b_u mi 'b_uh ra Pilato, nu' u bi xih ra Pilato di thøcpa n'da ra ofãdi tengu nzãi bi 'yøt' 'b_u ra pa ram pɛti.

9 Janangue a nu ra Pilato bi 'yɛmp' u:

—Ha gue'a ni hmuts'ut'abih_u, gyá israelh_u, gyá judío_u, ga thøc'ah_u, bi 'yɛmp' u.

10 Nguetho mi pãh ra Pilato di sɛya thohoba ra Jesús y_u ngurpa mbãjã 'b_u mi dãp'a.

11 Pɛ nu y_u ngurpa mbãjã bi parpa y_u jã'i gue'a ra Barrabás da 'yãh y_u jã'i.

12 Nu ra Pilato xø bi 'yɛmp' u mahø'n'a:

—Xina ni hmuts'ut'abih_u, gyá israelh_u, gyá judío_u, 'bɛ'a ga ørpã na b_uya, bi 'yɛn'a.

13 Nu y_u jã'i b_uya nts'edi bi 'yɛn u:

—Go gui cuarp_u ja ra pont'i na ra Jesús.

14 Pɛ nu ra Pilato bi 'yɛmp' u:

—'Bɛ'a gue man ts'o x_u 'yøt' na, bi 'yɛmp' u.

Nɛ nu' u y_u jã'i man'da nts'edi bi 'yɛn u:

—Go cuarp_u ja ra pont'i na, bi 'yɛn u.

15 Nu ra Pilato bi nde da 'yørpa rá pãhã y_u jã'i, janangue gueh_uma go bi thøcpa a ra Barrabás. Nɛ bi manda da mba m'bei a ra Jesús nɛ da mba ma cuati b_u ja ra pont'i.

16 Nu y_u dofui b_uya, bi zixa ra Jesús b_u mbo guerp_u ja yán sãya y_u dofui, nɛ bi zo u gãtho yá mindofuih_u 'b_urp_u.

17 Nɛ bi mba ma hete n'da ra pahni x_un j_upoi a ra Jesús ngue tengu he y_u ts'ut'abi, nɛ nts'edi bi mba ma huspi n'da ra corona á m'be y_u 'y_uuñi nguetho bi den thoho.

18 Nɛ bi zengua u nɛ bi 'yɛns_upa yá biba u: “Damim 'b_umanho gra hmuts'ut'abi y_u judío,” bi 'yɛmp' 'b_u mi denthoho.

19 Nɛ bi dɛspa rá yã y_u za nɛ bi zots'i, nɛ bin danyahmu, ɛna i thãnde pegue bi denthoho.

20 Nu 'b_u mi jua'a bi denni bi tonspa a ra pahni x_un j_upoi nɛ bi het'a rá pahni zɛhɛ. Bi gac p_uya ngue bi zits'i da 'dø'm'p_u ja ra pont'i.

Ra Jesús bi mba ma cuati b_u ja ra pont'i nɛ bi du

21 Nɛ nu' b_u mi mba b_u 'y_u, bin c'ath_u ra Simón, ra mɛngu b_u Cirene, rá ta ra Alejandro nɛ ra Rufo, bí 'yɛ a huãhi a. Nɛ nu y_u dofui b_uya bi 'yørpa ra ts'edi a ra Simón da duspa rá pont'i a ra Jesús.

22 Nɛ guerp_u ja ra nyuni Gólgota ní ts'ixa ra Jesús. Nu'a Gólgota in nde da ma “ra Nyuni Yãxmu.”

23 Nɛ nu' b_u mi zøm b_u, bin t'un ra vino ngue ma uants'i n'da ra 'yɛthi x_un ju a ra Jesús. Pɛ nu'a him bi zi a.

24 Nɛ nu' b_u mi 'dø'm'p_u ja ra pont'i b_uya, nu y_u dofui bi 'yøt'a n'da ran tãhã u nangue yá he ra Jesús ngue i nde da bãdi nda'a ní 'bø't'e da gãxa n'da ngu n'da.

25 Gũto xudi 'b_u mi mba n'dø'mi b_u ja ra pont'i a ra Jesús.

26 Nɛ mán t'ot'i b_u ja ra pont'i a í yãp'a bi 'yɛna, “Rá hmuts'ut'abi y_u judío na,” ɛm b_u.

27 Nɛ bi mba ma cuatih_u ra Jesús yoho y_u bɛ. 'Da a n'da y_u pont'i. Nɛ bi 'bãm'p_u ja rán 'yɛi a n'da nɛ bi 'bãm'p_u ja rá gãha a man'da.

28 Nɛ nuna bin ja, mi mam b_u ja rá t'ohni Ojã maya'b_u, bi 'yɛna: “Da t'ɛmbi ngue 'da'anguui u y_u dãdits'oqui a.”

29 Nɛ nu y_u jã'i bi thorp_u, bi ɛcpi nɛ bi denthoho, bi 'yɛmbi:

—Ha hinga gue e gá ma ngue gui xo't' ma nijah̄n̄ ne hyupa tho gui hyøh mahøn'a.

³⁰ Sä gui çap̄m̄ ja ra pont'i ya 'b̄u, ne gan yãns̄e, bi 'ȳmbi.

³¹ Ne ximangutho bi man u yu ngarba mbäjä bin 'ȳmp'u:

—Nuna, bi yãnba yá te u 'da, pe hingu sä din yãns̄e ya.

³² Gan nuh̄u ra Cristo, rá hmuts'ut'abi yu judío 'b̄u ba çap̄m̄ ja ra pont'i, gan nugãh̄u, ne ga çc'ȳeih̄u b̄uya, bi 'ȳm̄ 'b̄u mi dentho. Ne u mi cuath̄u b̄u, bi acpa ra Jesús.

Bi du ra Jesús

³³ Nu'b̄u mi zøn a huxhyadi b̄uya bim 'b̄exui gãtho ra häi, ja gue'b̄u mi zøn a hyunde bin nequi mahøn'a.

³⁴ Ne nu'a ra ora a ε xø i huxhyadi, nts'edi bi mbah ra Jesús, bi 'ȳena:

—Eloi, Eloi, lama sabactani, bi 'ȳena. Nde da ma: “Ma Ojä i, ma Ojä i, hanja xcã hyega thoho.”

³⁵ Nu'b̄u mi 'yø u 'da 'b̄up̄u, bin 'ȳmp'u:

—Nuna, nzo a ra Elías, bin 'ȳmp'u.

³⁶ Ne bán ti a n'da mí hã n'da tengu ra fanjo xí 'yot'i, bi fosp̄u ja ra vino xun ju, ne bi ndøct'a n'da ra xithi. Pi uãspa ra Jesús çmbi da zi, ne bi 'ȳmp'u min 'yohu:

—Pe 'be ga undã na, ga nuh̄u 'b̄u da zøh ra Elías di tongui, bi 'ȳmp'u.

³⁷ Pe nu'a ra Jesús nts'edi bi mbafi ne 'bex bi du.

³⁸ Ne nub̄u mbo ra dãnija 'bex gue bin xengui nde ra 'bø't'e mi ndam b̄u. Bá fuh magãts'i ne bi zøtahãi a bin xeni.

³⁹ Ne nu'a rá hmu yu dofui, mi h̄et'a ra Jesús bi mba 'b̄u mi du, ne bi 'ȳena:

—Majuãni nuna ran 'yohu na, rá Ts'unt'u Ojä na, bi 'ȳen a ra hmudofui.

⁴⁰ Ne mi 'b̄up̄u 'da yu xisu b̄u ma'ueni ts'u, mi hant'a ra Jesús. Nu'a n'da ra Salomé a, ne nu'a man'da ra María, ra m̄engu Magdala, ne nu'a man'da ra María, ra mbe ra Jacobo ne ra José.

⁴¹ Guehya yu xisu mi ten ra Jesús 'b̄u mi 'b̄up̄u Galilea ne mi fãts'i. Ne u mi'da yu xisu bi den 'b̄u mi mba b̄u Jerusalén, mi 'bãp̄u.

Jesús bi mba nt'ãqui

⁴²⁻⁴³ Ne ya bin de, ne mim b̄eni da 'yãcpa n'dihi rá ngøc'ȳei ra Jesús nguetho mi ts'utho da d̄u'ma ra pa ran ts'ãya, ne nu ra pa ran ts'ãya njongui sä da t'ã a. Janangue a nu ra José ra m̄engu Arimatea, bi hyut'anzambui bi mba bán yãui ra Pilato, bi 'yãp a rá ngøc'ȳei ra Jesús. Nu ra José n'da rá ngarbi yu ja'i israel, pe gue'a n'da majuãni mi çc'ȳei Ojä ne mi tøm'ma ra pa di manda ua rá ts'edi Ojä.

⁴⁴ Nu ra Pilato bi hyonya thoho 'b̄u mi sifi bi du ra Jesús. Ne nub̄uya bi mb̄ehna n'da ba si a rá hmu yu dofui ngue da 'yãn 'b̄u majuãni ya bi du.

⁴⁵ Ne nu'b̄u mi man a rá hmu yu dofui gue bi du, nu ra Pilato bi 'ȳmp'a ra José:

—Da zã gui tuxa rá ngøc'ȳei ra Jesús 'b̄u.

⁴⁶ Nu a ra José b̄uya, bi dãn a n'da ra 'bø't'e ne bi mba bi tongba rá ngøc'ȳei ra Jesús, ne bi mbant'a ra 'bø't'e xi dãi ne bi c̄u't' p̄u ja n'da ra hyãdo gue ran 'yãgui xí mba nth̄equi b̄u ja n'da ra t'amba'ye. Ne bi juaspa n'da ra xindo xun ndoho b̄u ja rá goxthi ran 'yãgui.

⁴⁷ Ne nu'a ra María, ra m̄engu b̄u Magdala, ne man'da ra María ngue rá mbe a man'da ra José, bi nu hap̄u bi jãt'i.

16

Bi dambɛni ra Jesús

¹ Nu'bu mi toh ra pa ran ts'äya, nu'a ra María ra mɛngu bu Magdala, ne ra María rá mbe a man'da ra José, ne man'da ra xisu ngue ra Salomé, bi dän yu 'yɛthi ngue yaman'u ngue da mba bu ja ran 'yägwi da gospa rá ngɔc'yɛi ra Jesús, tengu man t'ɔt'ehe dyá judíohe.

² Ne nt'ɛxudi dā ndomingo 'bu mi bɔx ra hyadi bi mba bu ja ran 'yägwi u buya.

³ Ne bin 'yɛmzɛhe u:

—To'o da zä di 'uec'a ra do bí juaxru ja ra hyädo, bi 'yɛn u.

⁴ Ne nu'bu mi zɔm bu bi nu buya, ya ma 'ueque a ra do, ngue xɛn ndoho.

⁵ Ne nu'bu mi yurpu ja ra hyädo buya, bi nu n'da ran 'yohu mi hupu rá hyo ngue rán 'yɛi ra hyädo, mi he n'da ra pahni xɛn t'axi. Ne nu'u yu xisu bin su 'bu mi nu.

⁶ Pe nu'a, bi 'yɛmp'u:

—O guin suhu. Dí paçä guí hombu ra Jesús ra mɛngu Nazaret, ngue bi 'dɔm'ru ja ra pont'i, pe bi dambɛni a, njo'o ua ya. Dami nuhu ua mí 'bɛni, bi t'ɛmp'u yu xisu.

⁷ Ne xɔ bi 'yɛna:

—Pe nuya ni mbähä gui xihmbu ra Pedro ne'u mi'da yá xädi ne gui 'yɛmfu gui tɛmbu bu Galilea a ra Jesús tengu tho bi xi ahu," bi t'ɛmp'u yu xisu.

⁸ Ne nu'u yu xisu buya 'bex bi bɔn'a n'dihi bu ja ran 'yägwi ne bá ε u, εmme di fet'u nguetho bin su, ne njo'o to min nde din yahu ngue bin su.

Ra Jesús bin tɛmni ra María Magdalena

⁹ Nu'a ra Jesús bi dambɛni 'bu xudi thoho ndomingo. M'bet'o thoho bin tɛmni ra María ra mɛngu bu Magdala, ngue gue'a xí hyɔnba thi yoto yu zɛthu.

¹⁰ Ne nubuya bi mba a ra María, bá xip'u yá xädi ngue bi dambɛni a ra Jesús, ne mí zon'u ngue tu yá mbui, ngue bi du ra Jesús.

¹¹ Ne nu'bu mi 'yɔde ngue bi dambɛni ne bi man a ra María ngue bi nuse, pe him bi 'yɛc'yɛi u.

Ra Jesús bin tɛmbu yoho yá xädi

¹² Nubuya bin tɛmbu mi yoho yá xädi a ra Jesús bu 'yu, 'dan'yo ts'u bu án nu u.

¹³ Ne nu'u, bi mba u buya, bá xi u mi'da ngue xɔ bi nu mahɔn'a, pe nguetho him bi 'yɛc'yɛi a bi man u.

Ra Jesús bi xi u yá xädi da mamp'a rá m hma 'bu mí ndex mahɛts'i

¹⁴ Rán zɛgui thoho bin tɛmbu gátho 'de'ma'da yá xädi ra Jesús. Mi hupu ja ra mɛxa u. Ne bi zu u nguetho him bi 'yɛc'yɛi a xi sifi ngue bi dambɛni a.

¹⁵ Ne nubuya bi 'yɛmp'u:

—Ni mbähä gátho na nguini ra ximhäi, gui mambu ran ho ma'da'yo. Hɔnbu go haru i 'buh yu ja'i gui xihmbu.

¹⁶ Nu'a to'o da 'yɛc'yɛi ne din xixyá, gan yanba rá te a. Pe nu'a hin da 'yɛc'yɛi, da nu ran unbi gátho yu pa mazai a.

¹⁷ Ne nu'u to'o da 'yɛc'yɛigui xɛn ngu yu hmɛpya ga japi da 'yɔt'u. Nanguie ma ts'ɛdigä da hyɔn a thi yu zɛthu in 'yohu 'da yu ja'i, ne din yá 'dahma 'dan'yo yu nde,

¹⁸ Ne nu'bu da bent'u yu pozu nte da ja u, ngutho 'bu da zi ra 'yethi ngue ran dāte, nte da ja u. Ne di japi da yan u yan zāman'u 'bu da gāspa yu 'ye, bi 'yemp'u yu xādi a ra Jesús.

Bi ndex mahets'i a ra Jesús

¹⁹ Ne nu'bu mi gua a bi xih yu xādi, bi ts'ix bu mahets'i a ra Hmu, ne 'darpu ní conhui rá ts'edi Oja.

²⁰ Nu'u yu xādi bi mba buya bi man rām hman Oja hōnbu go haru bi mba. Ne nu ra Hmu bi japi da zā da ma xun ho ne bi japi da 'yot' yu hmeɣya 'dahma da 'yec'yei yu ja'i yūm hman u. Ne hōnt'a dí xi ahū ya.

LUCAS

Ran ho Ma'da'yo bi 'Yo't'a ra Lucas

'Be'a í 'yo't' rá sòcuq ra Lucas

¹ Dí paçã xan ngu yu ja'í bi 'yo't' yu sòcuq ngue i man'a bin ja 'bũ mí'm 'bũcua ja ra ximhãi ra Cristo.

² Nu'ũ bi 'yo't'ũ, tengu thoho bi xãngahũ bi nuse 'bũ mi 'yõt' rá 'bẽfi ra Cristo, nẽ tengu thoho bi man'ũ hõnbũ go hapũ.

³ Nẽcã dra Lucasgã dí o't'na ra sòcuq ngue im man'a bin ja, nẽ dí pẽn'na i, hague Teófilo, ma amigo i xan ho. Nẽ dá ãnzehẽ yu ja'í to'o bi nu 'bẽ'a gã bin ja. Nẽ ẽmmẽ dá hongã 'bẽ'a nt'o't'í gã mí'da yu sòcuq, janangue'a da bõmanho 'bẽ'a dí o't'ã.

⁴ Nguetho dín nde gui paði xan ho ngue majuqni a bi sãn'na i.

Rám 'behni Ojã bi ma dim 'bũh ra Xuua

⁵ Nu'ũ yu pa mín ts'ut'abi ra Herodes bũ ja ra xequi Judea, mi 'bũpũ n'da rá mbãjã yu judío, ra Zacarías a. Madim pẽhmbũ n'dan nets'i yu mbãjã bi ãm'ma ra mbãjã Abías. Nu'a ra Elisabet, rá xisu ra Zacarías, gue'a n'da rá m bom'betõ ra Aarõn a, ngue ra hmumbãjã maya'bũ.

⁶ Nu'a ra Zacarías nẽ ra Elisabet, gãtho yonjã'í, Ojã bi numanho ỹ, nguetho xan ho yũ mbũi, nẽ mi õt'e gãtho yãn t'ẽdi Ojã.

⁷ Nu ra Elisabet nẽ ra Zacarías, xan ãq'yei ỹ nẽ xínga n'dandĩ mi 'bũh rá t'ũhni a ra Elisabet.

⁸⁻⁹ Nẽ nu'ũ xõn zõn ra pa dim pẽpũ ja ra ãnjijã ỹ n'dan nets'i yu mbãjã bi ãm'ma ra Abías, janangue'a madim pẽpũ ra Zacarías. Nẽ zãĩ mi thahna n'da ra mbãjã, ngue da yũpũ man'da mbo ra ãnjijã da 'yuh yu xiza yũmanho. Nẽ gue'a ra Zacarías bi mba nthahni ngue da yũpũ mbo.

¹⁰ Nẽ xan ngu yu ja'í mi 'bãpũ thĩ mi yãhũ Ojã 'bũ ra ora bi 'yuh ra xiza ra Zacarías.

¹¹ Nẽ 'bex bi zõ a n'da rá m 'behni Ojã bũ mi 'bãh ra Zacarías. Nẽ mi 'bãpũ rá hyo rán 'yei ra mexa guerpũ mí uh yu xiza.

¹² Nu'ũ mi nu a bũya, ẽmmẽ bin su nẽ hingui paði 'bẽ'a da bẽni.

¹³ Nẽ nu'a rá m 'behni Ojã bi 'yẽmbi:

—O guín su Zacarías, nguetho bi 'yõ Ojã 'bẽ'a guí ãpi, nangue ni xisu ra Elisabet din hãt'ũhni nẽ dim 'bũ a n'da rá ts'unt'ũ, nẽ gui xip rá thuhu dí Xuua.

¹⁴ Nẽ gan johya nẽ ẽmmẽ da hyu ni mbũi, nẽ xan ngu yu ja'í din johya 'bũ bim 'bũi.

¹⁵ Nguetho Ojã di un ra 'bẽfi nuĩxte a. Nẽ nu'a, hin da zi ra vino xínga gue'a ra sõi, nẽ din 'youi rá Hogandãhi Ojã gue'bũ go bim 'bũi.

¹⁶ Nẽ nu'a rá 'bẽfi da 'yõt'e, gue'a dí japi xan ngu yu ja'í israel di pãh yãn 'yomfẽnĩ nẽ da 'yẽc'yei Ojã ra Hmu.

¹⁷ Nẽ nu'a ni t'ũhni bam 'bet'o a 'bũ bá ẽh ra Hmu mahẽts'i, nẽ din ja rá ts'edi tengutho ra põngahyã Elías, nẽ di japi din hocpahũ yũ t'ũhni ỹ yu ja'í. Nẽ nu'ũ nãĩ hingui õde 'bẽ'a pa nsifi, di japi da 'yõde. Nẽ nangue rá m hman ra Xuua di pãh yãn 'yomfẽnĩ yu ja'í n'dahma da zã da zimanho ra Hmu 'bũ bá ẽhẽ, bi t'ẽmp'a ra Zacarías 'bũ mín yãui rá m 'behni Ojã.

¹⁸ Nu ra Zacarías bũya:

—Hague dán zä ga paçä a guí xiqui nguetho xtán ñaç'yeigä ne'a ma xisu, bi 'yëna.

19 Nu räm 'behni Oja bi 'yëmp'a büya:

—Nugä dí Gabriel ne dí 'bäcä bü ja rá hmi Oja, ne Oja bá pengä gue ga xi a ran ho ñin ja ahä.

20 Pe nuya, gan gore ya, nguetho hin guí çc'yei a dí xi i. Nuya hin da zä gan ya astague'bü go bin ja a dá xi a i, nguetho gätho ñin ja a dá xi a i, bi 'yën'a räm 'behni Oja.

21 Nu yu ja'i mi 'bäpu thi, mi tø'ma ra Zacarías, ne him mi pa'u hanja him 'bexque põni.

22 Ne nu'bü mi bøm bü ra Zacarías hingui sä ñin ya, hønt'a bi uñda rá 'ye. Nu yu ja'i bi bah püya ngue bi nu n'da ran t'uti bü mbo.

23 Ne nu'bü mi guah yu pa ñim pëpu ra Zacarías bi mba rá ngu büya.

24 Ne bin hañ'ühni ra Elisabet, ne nubüya hin hapu í mba an çut'a zana, bim 'batho bü rá ngu. Ne bi 'yëna:

25 “Xun ngu rá mate bi 'yörcä Oja, nuya him man da zangä yu ja'i nguetho ñim 'bü'a n'da ma t'ühni ya,” bi 'yënsë.

Räm 'behni Oja mahçts'i bi ma ñim 'bah ra Jesús

26 Nu'bü mi tho i çut'a zana, nu'a Oja bi mbëhn mahøn'a a räm 'behni ngue í Gabriel. Bi mbëhn pu ra hnini Nazaret bü ra xequi Galilea.

27 Nu'a, bi zøm bü mi 'bü a ra María. Nu ra María xinga n'dandj bin yaui n'da ran 'yohü, pe ya mi än'na ra José, n'da räm bom 'beto ra ts'üt'abi David a.

28 Nu räm 'behni Oja bi zengua, bi 'yëmbi:

—Nu'i María ya bi 'yøt'a n'da rá mate Oja ne guín 'youi a. Pe man'da bi jap'a Oja xinda gue'u gätho mi'da yu xisu, bi 'yëmbi.

29 Nu'a ra María 'bü mi nu räm 'behni Oja, bin su ne bin 'yomfëni 'be'a ním bøn'a bi sifi.

30 Nu räm 'behni Oja bi 'yëmp'a büya:

—O guín su María nguetho guín 'youi rá mate Oja,

31 ne ñim 'bü'a n'da ni Ts'ünt'u ne gui xip rá thuhu ra Jesús.

32 Ne nu'a, ñin ja rá ts'edi ne da fañi ngue rá Ts'ünt'u Oja tañe thofo rá ts'edi. Ne nu'a Oja ñi japi ñin ts'üt'abi tengu räm bombøta ngue ra David.

33 Ne ñi manda yu ja'i israel gätho yu pa ne hin jam'bü da guah rá ts'edi a, bi 'yën'a räm 'behni Oja.

34 Nu ra María bi 'yën'a:

—Hague dán zä ñin jabu ne hin jam'bü dán ya'be n'da ran 'yohü, bi 'yëna.

35 Pe nu räm 'behni Oja bi 'yëmp'a:

—Nu rá ts'edi rá Hogandahi Oja ñi ja i gui tñn ni t'ühni, ne nu'a ñim 'bü, rá Ts'ünt'u Oja a.

36 Ne'a ni mení ra Elisabet xun ñaç'yei a, pe ñim 'bü a n'da rá ts'ünt'u. N'dato zana ya i ha'a rá t'ühni ne mi çn yu ja'i ngue hin jam'bü da ñin rá t'ühni.

37 Nu Oja gätho sä da 'yøt'a, hin'yü 'be'a gue hingui sä da 'yøt'e, bi 'yën'a räm 'behni Oja.

38 Nu'a ra María bi 'yën'a:

—Nugä rá 'yçhegä Oja, nu'bü gue'a in ñde Oja, da 'yørque gätho guím ma, bi 'yëna.

'Bex bi mbeng mahçts'i räm 'behni Oja büya.

Ra María bi mba bí zengua ra Elisabet

39-40 Nu'a ra María b̄uya, 'bex bi mba bí zengua yá mení mí 'b̄ap̄u ja ȳu nyuni b̄u ra x̄equi Judea, gue'a ra Zacarías n̄e rá xisu ra Elisabet.

41 N̄e nu'b̄u mi mba ma zengua ra Elisabet, 'bexque bi 'ȳan'a rá t'uhni mí o rá mb̄ui. 'Bex bin 'youi rá Hogand̄ahi Oj̄a ra Elisabet b̄uya,

42 n̄e bi 'ȳena:

—Oj̄a man'da bi j̄ap'i i María, xinda gue'u mi'da ȳu xisu. N̄e nu'a ni ts'ant'̄u dim 'b̄ui, maj̄api a.

43 P̄e x̄an ngu ra mate gá 'ȳor̄que ngue gá zenguagui, nguetho gue'e rá mbe a ma Hmu.

44 N̄e dí p̄adi gue'e rá mbe a ma Hmu nguetho nu'b̄u má øc̄ä nin zengua, 'bex bin johya a ra t'uhni o ma mb̄ui n̄e bi 'ȳani.

45 Bi j̄ap'a Oj̄a nguetho gá 'ȳec'ȳei a bi xi i, n̄e maj̄uani da 'ȳot' Oj̄a a bi xi i, bi 'ȳen'a ra Elisabet, bi 'ȳemp'a ra María.

46 Nu ra María b̄uya bi 'ȳespa Oj̄a n̄e bi 'ȳena:

Èmme dí èspa Oj̄a ma Hmu,

47 n̄e din johya ma mb̄ui nanguue Oj̄a mam p̄or̄pate.

48 Nguetho Oj̄a bi b̄engä ngue dra hyoya 'ȳeh̄egä, n̄e gätho ȳu j̄a'i da 'ȳengui dá t̄ingä rá mate Oj̄a.

49 X̄an ngu ran ho bi 'ȳorca Oj̄a mad̄a rá ts'edi, n̄e x̄an hotho a.

50 N̄e da nu rá yemb̄ui to'o gätho da numansu a.

51 Nu Oj̄a nuix̄te tho yán t'ot'e, bi 'berpa yú ts'edi u din ȳez̄eh̄e ngue im b̄eni jase yá ts'edi.

52 N̄e bi 'berba yú ts'edi ȳu ts'ut'abi,

n̄e go bi un yú ts'edi ȳu j̄a'i thoho.

53 N̄e bi japi da b̄a u to'o i honi da b̄adi, p̄e nu'u to'o him bi hyoni da b̄adi bi japi di 'be'u.

54 N̄e nu Oj̄a bi mb̄äx̄cah̄u ya ngue dȳu j̄a'i israelḡah̄u, ngue bi 'ȳen̄j̄u yú t'uh̄nigah̄u a,

n̄e him bi pumb̄eni a ran ho bi ma da 'ȳorcah̄u.

55 P̄e bi 'ȳot'e tenguthoho bi si a ra Abraham ta t'orcah̄u,

yám bom'betoj̄u, gätho ȳu pa maz̄ai, bi 'ȳen'a ra María 'b̄u mi 'ȳespa Oj̄a.

56 N̄e nu'a ra María hyuzna bi gop̄u rá ngu ra Elisabet, m'bejua bi mbeng b̄u rá nguse.

Bim 'b̄uh ra Xuua Nxixyq

57 N̄e bi z̄on ra pa dim 'b̄u a rá ts'ant'̄u ra Elisabet.

58 N̄e gätho yú mení n̄e yú m̄enguh̄u bin johya 'be'a bi 'ȳor̄pa Oj̄a a ra Elisabet, n̄e bi z̄om b̄u rá ngu bi zengua a.

59 Nu'b̄u mi gua'an hyäto pa xim 'b̄u a ra t'uhni, bi mba nts'its'i da thecua rá xifani. N̄e gätho u mi 'b̄ap̄u, bi ma da hyan̄ba rá thuhu rá ta ngue dí Zacarías.

60 P̄e nu rá mbe bi ma ngue hin da zä, p̄egue jatho da hyux rá thuhu ngue dí Xuua.

61 N̄e gätho mi 'b̄ap̄u bi 'ȳena:

—P̄e njo'o n'da ni menih̄u í Xuua, bi 'ȳembi.

62 N̄e nu'u, bi uan̄ yú 'ȳe, bi 'yän'na rá ta: "'Be'a rá thuhu a ni t'uhni," bi 'ȳembi.

63 Nu rá ta b̄aya bi 'yäh ra søcuä n̄e bi 'yo't'a n'da ram hma ngue bi 'ȳena: "Dí Xuua a ma t'uhni."

64 'Bex bi zä bin yä mah̄on'a ra Zacarías b̄uya, n̄e bi 'ȳespa Oj̄a a.

65 N̄e bi hyonya thoho gätho mi 'b̄ap̄u. N̄e gätho ȳu j̄a'i mi 'b̄ap̄u ja ȳu nyuni a ra x̄equi Judea bi 'ȳo a bin ja.

66 Ne gätho bin 'yomfënisë 'bë'a da 'yøt'a ra t'uhni, nguetho Ojå bi jåpi.

Bi 'yëspa Ojå ra Zacarías 'bë mim 'bëh rá t'uhni

67 Ne bin 'youi rá Hogandåhi Ojå ra Zacarías, ne bim pøngahyå a, bi 'yëna:

68 Æmme dí ëspa Ojå ra Hmu nguetho bi bënju dyu jå'i israelgähu, dyu judíoHu, ngue da yånju.

69 Ne nanguéhna ma t'uhni bim 'bëi, janangue'a dí pådï him ma ya'a ba pënga mam pørpateHu i ja rá ts'ëdi,

rám bom'bëto ra ts'ut'abi David a.

70 Gue'a bi bënba Ojå u yå pøngahyå maya'bë thoHo,

71 ngue bi ma da yånju nanguë man sëihü,

ne nanguë gätho u i numan'ujü.

72 Pë nu Ojå bi huëc'u mam bombøtahü,

ne him bi pumbëni ran ho mi ëna da 'yørcahu.

73 Ne majuåni da 'yøt' Ojå a bi xih mam bombøtahü ra Abraham,

74 ngue bi xifi da yånju nanguë u man sëihü,

ne hin ga su ga thåndeHu a Ojå büya.

75 Janangue da gohi xän ho ma mbëihü bü dá nu a Ojå, ne ga øthü ra hogam'bëi bü ja rá hmi.

76 Ne nuna ma t'uhni, da 'yëmb yu jå'i rá pøngahyå Ojå mahëts'i,

ne da xih yu jå'i di päh yån 'yomfëni, da dø'ma ra Hmu.

77 Ne da xi u da mba ma punbi yå ts'oqui,

ne da mba nhyåni.

78 Gätho da 'yøt' Ojå nguetho di huëgahu

ne ba pëngahu ra Hmu ngue guesë rán nequi ma mbëihü.

79 Ne gue'a di yorpa yå mbëi u i 'büpu ja ra 'bëxui

ne i 'yo bü ja rá 'yu ran däte,

ne da zixpu ja ran nequi, bi 'yën'a ra Zacarías 'bë mim pøngahyå.

80 Ne nu rá t'uhni, ngue ra Xuua, bin te mán zaqui ne bin te rá mbëi nanguë Ojå. Ne nu'bë min te, bim 'büpu ja ra dapo asta gue'bë go bi zøn ra pa bi dümp' rá 'bëfi bi xi Ojå, guëpu 'bëh yå mi'israelHu.

2

Bim 'bë'a ra Jesús

1 Nu'bë mím 'bëh ra Jesús, gue'u yu pa bin ja ra dapede bi 'yøt'a ra hmuts'ut'abi ngue ra Augusto César.

2 Ne gue'u yu pa bin ts'ut'abi ra Cirenio bü ja ra xëqui Siria, ne gue'u yu pa ja bi dü'mi bi 'yøt' ra pede u.

3 Gätho yu jå'i bi mba bü ja rá hnini zëhe yäm bombøta ngue da thuspa bü yå thuhu.

4 Janangue nu ra José bi nëxpu ja ra hnini Nazaret ngue ra xëqui Galilea, ne bi mba bü ja ra hnini Belén ngue ra xëqui Judea, nguetho guëpu rá hnini a rám bombøta a ra José, ngue ra David.

5 Ne bi mba da thuspa bü rá thuhu. Bi mbë a ra María rá xisu. Pë nu'a ra María ya min håt'uhni a.

6 Ne nu'bë mi zøm bü ja ra hnini Belén, bi zøn ra pa dim 'bëh rá t'uhni büya.

7 Ne bim 'bë a rá mbüdi ts'unt'u a ra María ngue ra Jesús. Ne bi mbant yu bazu, ne bi cärpü ja rán ts'adethå yu fani bü ja ra ngumfani, nguetho hin'yu bü din säya bü ja n'da ra ngu.

Yám 'behni Ojå bi xih y mbãnde'yo ngue bim 'bh ra Jesús

8 Nu'a ra xui a bya, mi 'bp hãntho ra hnini Belén 'da y mbãnde'yo, madí jamansu yá de'yo .

9 'Bex bi nu n'da ráam 'behni Ojå , ne bi yorp rán nequi Ojå b 'bi, ne mme bin su'.

10 P nu'a ráam 'behni Ojå bi 'ymp':

—O guín suh, nguetho bá cá ga xi ah n'da ram hma gue di ja ah gan johyah gyá ja'ih ua ja ra ximhäi.

11 Nu b ra hnini Belén, ngue rá hnini ra David, ja bim 'b'a nim prpateh, gue'a ra Cristo ra Hmu bi ma ba pen'nah Ojå.

12 N nu'b gá tmh n'da ra 'uere xí jãrp ja rá yãnza y fani m'bant'i ym 'bahni, gue'a gdí phmb a bya, bi 'yn'a ráam 'behni Ojå 'b mi 'ymp' y mbãnde'yo.

13 'Bex bi nequi n'dan nets'i yám 'behni Ojå, bi 'yspa Ojå ngue bin tuhu, ne bi 'yn':

14 Nuixte rá ts'edi Ojå mahts'i.

Ojå da hyurpa yá mbi gãtho  i 'bcua ja ra häi, hnt'a go to'o da hyãn'a rá mate, bi 'ym 'b min tuhu.

15 N bi mbeng mahts'i yám 'behni Ojå bya. N nu' y mbãnde'yo bin 'ymp' bya:

—Ga mbähä b ja ra hnini Belén, ga nuh a bin ja ngue bi jaj ra Hmu ga phmb.

16 Bi mba n'dihi  bya, ne bi dm b a ra María ne ra José ne ra 'uere. N nu'a ra uere mi o b ja rá yãnza ra fani.

17 N nu'b mi nu' y mbãnde'yo bya, bi mam b a xí xih ráam 'behni Ojå nangue ra t'hni bim 'bi.

18 N gãtho  bi 'y' a bi man' y mbãnde'yo, bi hyonya thoho .

19 P nu'a ra María, bi bm b mbo rá mbi 'be'a gãtho bin ja.

20 N nu y mbãnde'yo bi mbeng bya, ne bi 'yspa Ojå, ngue gãtho bin ja' 'be'a gãtho bi sifi, ne xí nu.

Bi mba ma dãpi Ojå a ra 'uere Jesús b ja ra dãnijå

21 Nu'b mi gua'an hyãto pa xím 'bi, bi thecua rá xifani ra 'uere, ne bi thuspa rá thuhu dí Jesús, ne ngue'a xí xih ráam 'behni Ojå a ra María 'b hin ní hyã rá t'hni.

22 N nu'b mí gua'a ra pa nts'ãnni da d'ma ra María, tengu bi man yán t'di ra Moisés, ya i sä da mba b ja ra dãnijå b Jerusalén. N bi zixa rá t'hni  ngue di dãp Ojå.

23 In ja b bi 'yt'e nguetho ne'a i mam b ja rán t'di ra Moisés, ngue: “Gãtho y mbdi ts'ant' da mba ma dãpi Ojå,” i m b ja yãn t'di.

24 N bi hyãxa n'da ra 'bts'e b ja ra dãnijå tengu bi mam b ja rán t'di ra Moisés ngue i na: “Yoho y t'az uague yoho y ts'ãha ngue da hyo b ja nijå to'o im 'bh yá t'hni.”

Nu ra Simeón i thex ra 'uere Jesús

25 N mi 'bp Jerusalén n'da ran 'yoh i Simeón, ra hocjå'i a, mi numansu Ojå ne mi t'ma ra pa ngue da mba nhyãni  y ja'í israel, ne min 'youi rá Hogandåhi Ojå a.

26 Nu rá Hogandåhi Ojå bi bnba ra Simeón gue hin da du asta gue'b go da nu'a rá Thahni Ojå ba pehni ngue ra Cristo a.

27 Ne nu'a rá Hogandáhi Ojá bi bɛnbi da zøm bu a ra Simeón bu ja ra dɔnija 'bu mi zøm bu rá ta ne rá mbe di dá'a ra Jesús.

28 Nu ra Simeón bi dɛxa ra 'uere ne bi 'yɛspa Ojá buya, bi 'yɛna:

29 Ma Hmu i, pɛ hin te dí m bɛngä 'bu ga tugä ya, nguetho dá nugä na gá xiqui ngue ga nugä, ni 'yɛhɛgä.

30 Nuya dá nusegä mam pørpatehe,

31 ngue gá sänni ngue da yänba yú te u to'o da bäh na.

32 Nuna di japi da nu ran nequi u hing yu judío, ne gue'a dí t'ɛscahe dyu jã'i israēlgähe, dyu judíohe, bi 'yɛn'a ra Simeón 'bu mi dɛxa ra 'uere Jesús.

Bim pøngahyq ra Simeón 'bu mi nu ra Jesús

33 Nu ra José ne rá mbe ra Jesús bi hyonya thoho 'be'a bi man ra Simeón nangu'e'a ra 'uere.

34-35 Nu ra Simeón buya, bi 'yãp Ojá da 'yɛnsa rán japi ra José ne ra María, ne bi 'yɛna:

—Nuna ra t'uhni 'bu din dɔn'yohu nts'änni xɛn ngu u yú mi 'israēlu dim 'bedi 'bu hin da numanho. Pɛ nu'u to'o da numanho da yän'a. Guehna dí fãdi 'be'a im bɛm bu mbo yú mbui n'da ngu n'da yu jã'i. Ne nu'i María, gui nu ra dumbui xɛn u tho ngue 'be'a da t'ørpa na ni ts'ant'u, bi 'yɛn'a ra Simeón.

Ne'a ra Ana bim pøngahyq 'bu mi nu ra Jesús

36 Ne'a n'da ra dɔc'yɛi xisu ngue í Ana mi 'bupɛ ja ra dɔnija, ne'a xin rá pøngahyq Ojá a. Nu'a, rá t'ixu ra Fanuel a, rá m bom'betu ra Aser ngue n'da rá ts'ant'u ra Israel. Nu ra Ana, nu'a nyoto jɛya bim 'buhmi rá ndø ne 'bex bi du.

37 Ne bim 'buse goho 'däte ma goho njɛya, ya xɛn dɔc'yɛi a. Ne nu ra Ana, mi zɔm bu ja ra dɔnija a. Min yãui Ojá ra pa ne ra xui, ne ja yu pa him mi sihme 'bu i thãnde Ojá.

38 Nu'bu min yãhu ra Simeón ra María ne ra José, bi zøm bu ra Ana, ne 'bex bi xi Ojá jamadi 'bu mi nu'a ra 'uere, nguetho bi badi gue yú yãnte u. Janangu'e'a bi 'yɛmp'u to'o mi tøm'p' yú yãnte ngue ya bi zøh ya.

Bi mbenc'a ra José bu ra hnini Nazaret ne rá xisu

39 Nu'bu mi 'yøt'u gätho mi man rán t'ɛdi Ojá ngue da 'yøt'e, nu ra José ne ra María bi mbeng bu ja ra hnini Nazaret bu ja ra xɛqui Galilea.

40 Ne nu'a ra t'uhni bin te mán zaqui a, ne mi ja rán 'yomfɛni xɛn ho. Ne emme bi jãp Ojá a.

De'mayon jɛya pɛ'ts'a ra Jesús 'bu mi mba bu ja ra dɔnija

41 Nu ra José ne ra María zãi n'dandí n'da jɛya i pa bu ja ra hnini Jerusalén da nu ra dãmpeti ngue ran dãbaxjua.

42 Ne nu'bu mi mbɛ'ts'a 'de'mayon jɛya ra Jesús, bi mbähä bu ja ra hnini Jerusalén ngue da nu ra dãmpeti bu.

43 Nu'bu mi gua'a ram pɛti, bi mbeng bu yú ngu yu jã'i. Ne nu'bu mi mba bu 'yu ra José ne ra María, him mi pã'u ngue bá copu a ra Jesús.

44 Pɛ mim bɛni min 'yohu yú amigo. Ne n'dapa bin 'yo bu ja ra 'yu. Ne nu'bu mín de bin säya buya, ne njo'o bu ra Jesús. Ne nu rá mbe ne rá ta bi 'yän'du yú amigo: "Ha gbán 'yohu a ra Jesús," ne'u yú meni bi 'yãni.

45 Pɛ him bi dñi, janangu'e'a bi mbeng bu Jerusalén, bi hyom bu.

46 Ne ná hyupa buya ja bi dñm bu ja ra dɔnija. Mi 'buhmbu bu yu xänbate nija. Ne nu'a ra Jesús mi øde 'be'a mi man'u ne bi 'yän yan t'änni 'be'a bi 'yøde.

47 Nu y_u xānbate nijā baya bi hyonya thoho nanguē gātho 'be'a mi pā'a ra Jesús.

48 Nē nu'a rá mbe nē ra José, bi hyonya thoho 'b_u mi nu i yāh_u y_u xānbate. Nu'a rá mbe bi 'yēmbi:

—Ts'unt 'u, hanja in jab_u gá 'yōrc'a'be, nguetho nu'a ni ta nēcā ēmmē dá hon'a'be nē mi tu ma mbūi'be.

49 Nu ra Jesús bi dādi:

—Pē nde'b_u hin xquí hyongüi, nguetho guí pāhmi ngue jatho ga øt'ä rá 'befi ma Ta.

50 Pē nu'ū, him bi bādi 'be'a nam bōn'a bi man'a.

51 Pē nu'a ra Jesús 'bex bi mbähä b_u ja rá ngu b_u ra hnini Nazaret, nē nzāi mi øt'a i pa nsifi. Pē nu'a rá mbe mim bēntho b_u ja rá mbūi 'be'a gātho bin ja.

52 Nu ra Jesús, in te rá jā'i nē in te rán 'yomfēni. Nē gātho y_u jā'i mi numanho a nē'a Ojā mi numanho a.

3

Xuua Nxixyā bi dū'mi bi man rām hma Ojā b_u ma'ueni

1-2 Nu'b_u ná 'de'ma cāt'a njeya in ts'ut'abi ra hmuts'ut'abi Tiberio, nē bin yaui Ojā ra Xuua b_u ja ra dāpo mi 'būi, bi xifi di dāmp'a rá 'befi. Nē gue'a ra Xuua rá ts'unt'ū ra Zacarías a. Nē guet'a ra jeya bin ts'ut'abi ra Poncio Pilato b_u ja ra xequi Galilea, nē n'dat'a ra jeya bin ts'ut'abi a ra Felipe b_u ja ra xequi Iturea nē ra xequi Traconite. Nu'a ra Felipe ngue rán 'yoh_u ra Poncio Pilato. Nē guet'a ra jeya a bin ts'ut'abi ra Lisaniaš b_u ja ra xequi Abilinia. Nē 'dat'a ra jeya mi ngūpa mbājä ra Anás nē ra Caifás b_u Jerusalén.

3 Nē nub_uā, bi dāmp' rá 'befi ra Xuua Nxixyā, bin 'yo b_u n'danguadi ra dāthe Jordán nē bi xih y_u jā'i di pāh yān 'yomfēni nanguē yá ts'oqui, n'dahma da mba ma punbi. Nē bi xifi din xixyā baya.

4 Nē guehna ra Xuua bi man'a ra Isaías 'b_u mi 'yēna:

N'da ra jā'i din yā b_u ja ra dāpo nē da 'yēna:

“Dami pāh nin 'yomfēnih_u, ga simhb_u ra Hmu mi ts'utho da zōcua.

Dami hoc ni mbūih_u, ga tōmhb_u xān ho.

5 Tengu y_u mbothäi nē y_u t'øhø din juāni

tengu n'da ra 'yu i pa ma hoqui, hingui ndaxni, i uēntho, din ja b_u ni mbūih_u.

6 Nē gātho y_u jā'i da nu'a ram pōrpate ba pēnd Ojā,” da 'yēna, bi 'yēn'a ra Isaías.

7 Nē bi zōm b_u y_u jā'i b_u 'būh ra Xuua ngue in nde din xixyā ũ. Nē nu ra Xuua bi 'yēmp'ū:

—Nu'ah_u tengu thoho 'b_u gyú pozah_u, nē guí ēnseh_u hin guin nuh_u rá muui ni ts'oquih_u 'b_u gan xixyāh_u, nē hin gui hoc ni mbūih_u.

8 Pē nte di muui 'b_u guí ēmh_u gán yāmh_u ngue ya nim bombøtah_u ra Abraham. Pē nehya y_u do i 'bongua mi sá xtā 'yēna yá t'āhni ra Abraham gue'b_u gue'a xtān nde Ojā a.

9 Nē nu'a to'o gātho him bi pāh yān 'yomfēni nanguē yá ts'oqui, tengu'b_u y_u za ngue hingui ho yān dāt'o. Nē nu rán ts'onza Ojā ya mahoqui xān ho ngue da 'yēx'ū y_u za hingui ho yān dāt'o, nē da thōsp_u ja ra sibi din zø, bi 'yēn a ra Xuua.

10 Nu y_u jā'i baya, bi 'yēn'ū:

—'Be'a sá ga øt'āhe 'b_u, bi 'yēmp'a ra Xuua.

11 Nu ra Xuua bi dāti:

—Nu'a to'o i ja yoho yá pahni, di un'na n'da to'o hin'y_u rá pahni. Nē nu'a to'o i ja 'be'a da zi, di unni ts'ū a to'o hin'y_u da zi, bi 'yēna.

12 Nε'η 'da yη hyaçahäi xí zøm bη ngue in nde da mba ma xixyabi, bi 'yän'da:
—Xänbate i, 'be'a sä ga øt'ähe.

13 Nu ra Xuua bi dätì:

—'Yo gui huspahη man'da ra renta, pε hønt'a i man rán t'ēdi ra häi gui hyajη.

14 Nε'η 'da yη dofai bi 'yänni:

—Nεcähe, 'be'a sä ga øt'ähe, bi 'yεn'η.

Nu ra Xuua bi dätì:

—O gui haçuahη ra mbeti yη jà'i nangue ni ts'edizehη. Nε o gadi yafu n'da ra jà'i 'bη gui pàhmbη him majuani a gui mamhbη. Nε hin guim bεmhbη ngue man'da εmme xηn ngu gui tåhmbη, pε hønt'a nin zäbi gui tåhmbη, bi 'yεn'a ra Xuua.

15 Nε xηn ngu η ngue mi tø'ma ra Cristo mim bεnse η ngue εmbi ra Cristo a ra Xuua.

16 Pε nu'a ra Xuua bi 'yεmp'η:

—Nugä dí xixyā aη ngue ra dehe thoho, pε ba ε'a n'da ja rá ts'edi xinda guεä, hin dí sūcä tengu a. Nu'a di hoc'ahη nangue rá Hogandāhi Ojā tengu'bη xtí hoc'ahη ra sibi.

17 Nε da huahn'da yη jà'i tengu 'bη i pa nt'ei yη trigo. Nu rá xi di 'uec ran dāhi, nε nu yη trigo da mba m'be'ts'i, pε nu yā xi da t'upη ja ra sibi njam'bη i huεt'i, in jabη da 'yøt' bη bi huahn yη jà'i a ra Cristo, bi 'yεn a ra Xuua.

18 Nε xηn ngu mi'da yam hma bi xi η yη jà'i nangue ran ho ma'da'yo.

19 Pε nu ra Xuua bi dāmhyā ra ts'ut'abi Herodes nguetho nu ra Herodes bi zin'a rá 'bεpozehε, ngue rá xisu ra Felipe, í Herodías a ra xisu. Nε hinga hønt'a pε xηn ngu mi'da yan ts'o bi 'yøt'a, janangue bi dāmhyā.

20 Pε nu ra Herodes man'da xηn ngu rá ts'oqui bi 'yøt'e nguetho bi got'a fädi a ra Xuua.

Ra Jesús bin xixyā

21 Nu'bη mi xixyāba yη jà'i a ra Xuua, nε'a ra Jesús bi mba bη, bin xixyā.

22 Nε nu ra Jesús 'bη mi yāui Ojā, 'bex bá xoh mahεts'i nε bá çā a rá Hogandāhi Ojā tengu n'da ra t'azη, nε bi zoxpη ja rá jà'i ra Jesús. Nε bi t'ø'a n'da ra nde mahεts'i bi 'yεna:

—Nu'i ma Ts'ant'η i, εmme dadí huεc'i i, nε dí numanho i, bi 'yεn Ojā.

Nu'η yām bombøta ra Jesús

23 Nu ra Jesús mi pε'ts'a n'däte ma'det'a njeγa 'bη mi dæmp' rá 'bεfi ua ja ra häi. Nu yη jà'i mim bεni rá ts'ant'η ra José a ra Jesús. Nε nu ra José rá ts'ant'η ra Elí a.

24 Nu ra Elí, nu'a rá ta, gue'a ra Matat a. Nu ra Matat, nu'a rá ta gue'a ra Leví a. Nu ra Leví, nu'a rá ta gue'a ra Melqui a. Nu ra Melqui, nu'a rá ta gue'a ra Jana a. Nu ra Jana, nu'a rá ta gue'a ra José a.

25 Nu ra José, nu'a rá ta ra Matatías a. Nu ra Matatías, nu'a rá ta ra Amós a. Nu ra Amós, nu'a rá ta ra Nahum a. Nu ra Nahum, nu'a rá ta ra Esli a. Nu ra Esli, nu'a rá ta ra Nagai a.

26 Nu ra Nagai, nu'a rá ta ra Maat a. Nu ra Maat, nu'a rá ta, ra Matatías a. Nu ra Matatías, nu'a rá ta ra Semei a. Nu ra Semei, nu'a rá ta ra José a. Nu ra José, nu'a rá ta ra Judá a.

27 Nu ra Judá, nu'a rá ta ra Joana a. Nu ra Joana, nu'a rá ta ra Resa a. Nu ra Resa, nu'a rá ta ra Zorobabel a. Nu ra Zorobabel, nu'a rá ta ra Salatiel a. Nu'a ra Salatiel, nu'a rá ta ra Neri a.

²⁸ Nu ra Neri, nu'a rá ta ra Melqui a. Nu ra Melqui, nu'a rá ta ra Adi a. Nu ra Adi, nu'a rá ta ra Cosam a. Nu ra Cosam, nu'a rá ta ra Elmodam a. Nu ra Elmodam, nu'a rá ta, ra Er a.

²⁹ Nu ra Er nu'a rá ta ra Josué a. Nu ra Josué, nu'a rá ta ra Eliezer a. Nu ra Eliezer, nu'a rá ta ra Jorim a. Nu ra Jorim, nu'a rá ta ra Matat a.

³⁰ Nu ra Matat, nu'a rá ta ra Leví a. Nu ra Leví, nu'a rá ta ra Simeón a. Nu ra Simeón, nu'a rá ta ra Judá a. Nu ra Judá, nu'a rá ta ra José a. Nu ra José, nu'a rá ta ra Jonán a. Nu ra Jonán, nu'a rá ta ra Eliaquim a.

³¹ Nu ra Eliaquim, nu'a rá ta, ra Melea a. Nu ra Melea, nu'a rá ta, ra Mainán a. Nu ra Mainán, nu'a rá ta ra Matata a. Nu ra Matata, nu'a rá ta, ra Natán a.

³² Nu ra Natán, nu'a rá ta, ra David a. Nu ra David, nu'a rá ta, ra Isái a. Nu ra Isái, nu'a rá ta, ra Obed a. Nu ra Obed, nu'a rá ta, ra Booz a. Nu ra Booz, nu'a rá ta ra Salmón a. Nu ra Salmón, nu'a rá ta, ra Naasón a.

³³ Nu ra Naasón, nu'a rá ta ra Aminadab a. Nu ra Aminadab, nu'a rá ta ra Aram a. Nu ra Aram, nu'a rá ta ra Esrom a. Nu ra Esrom, nu'a rá ta ra Fares a. Nu ra Fares, nu'a rá ta ra Judá a.

³⁴ Nu ra Judá, nu'a rá ta ra Jacob a. Nu ra Jacob, nu'a rá ta ra Isaac a. Nu ra Isaac, nu'a rá ta ra Abraham a. Nu ra Abraham, nu'a rá ta, ra Taré a. Nu ra Taré, nu'a rá ta ra Nacor a.

³⁵ Nu ra Nacor, nu'a rá ta ra Serug a. Nu ra Serug, nu'a rá ta ra Ragau a. Nu ra Ragau, nu'a rá ta, ra Peleg a. Nu ra Peleg, nu'a rá ta, ra Heber a. Nu ra Heber, nu'a rá ta, ra Sala a.

³⁶ Nu ra Sala, nu'a rá ta, ra Cainán a. Nu ra Cainán, nu'a rá ta ra Arfaxad a. Nu ra Arfaxad, nu'a rá ta, ra Sem a. Nu ra Sem, nu'a rá ta, ra Noé a. Nu ra Noé, nu'a rá ta, ra Lamec a.

³⁷ Nu ra Lamec, nu'a rá ta, ra Matusalén a. Nu ra Matusalén, nu'a rá ta, ra Enoc a. Nu ra Enoc, nu'a rá ta, ra Jared a. Nu ra Jared, nu'a rá ta, ra Mahalaleel a. Nu ra Mahalaleel, nu'a rá ta ra Cainán a.

³⁸ Nu ra Cainán, nu'a rá ta ra Enós a. Nu ra Enós, nu'a rá ta ra Set a. Nu ra Set, nu'a rá ta ra Adán a. Ne nu ra Adán, bi zänd Oja a.

4

Ra Jesús bi nu rán ts'äte ra zïthu

¹ Nu ra Jesús bi neɣpɔ ja ra dæthe Jordán ne min 'youi rá Hogandæhi Oja. Ne nu'a rá Hogandæhi Oja bi bænbɪ da mba bæ ma'ueni bæ ja ra dæpo.

² Ne nyote pa ne nyote xui bim 'bæpɔ ja ra dæpo ra Jesús. Ne bi ts'äp rá mbæi, bi zä'a ra zïthu. Ne xíngui ts'ɛ bin sihme gätho yɔ pa bim 'bæpɔ, ne bin tumanthuhu bæya.

³ Ne bi 'yɛn'a ra zïthu:

—Nu' bæ majuæni gue'e rá ts'ant'ɛ Oja, dami japi dim hme ra do 'bængua, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

⁴ Nu ra Jesús bi dæti:

—Nt'o't'i bæ ja rá m hman Oja: “Hinga hønt'a ra hme dím 'bæh yɔ jɔ'i pɛ ne'a gätho i man Oja,” bi t'ɛmp'a ra zïthu. Ne him bi 'yøt'a bi sifi.

⁵ Pɛ nubæya, nu ra zïthu bi zix a ra Jesús bæ ja n'da ra t'øhø xæn hɛts'i, ne bi 'yuti hapɔ gätho 'bæ'ɛ ja yá ts'ɛdi yɔ ts'at'abi ua ja ra hæi,

⁶ ne bi 'yɛmbi:

—Gätho guí nu ya ga 'da'a'i, nguetho ma mbætigä. Ya bin'daqui ne sä ga unni to'o gätho dím nde ga unni.

⁷ Nε nu'bu gan danyahmu bu ja ma gua ne gui thandegui, ga 'da a i gätho guín nu ya, i εn'a ra zithu.

⁸ Nu ra Jesús bi dāti:

—“Hont'a Oja, ra Hmu, ga thandehu ne ga orpahú rá 'befi a,” i εm bu ja rám hman Oja, bi 'yεn'a ra Jesús.

⁹ Nubuya, nu ra zithu bi zix mahon'a a ra Jesús bu ra hnini Jerusalén, ne bin tōpū magāts'i thoho ra dānijā. Ne bi 'yεmbi:

—Nu'bu majuañi gue'e rá ts'ant'u i Oja, damin sāqui, gui sonu hāi, ne hin hapu gui 'uaqui,

¹⁰ nguetho nt'o't'i bu ja rám hman Oja:

Nu'a Oja ba pεn'du yám 'behni da mbāx'i i.

¹¹ Ne da bent'i i ne hin hapu gui 'uaqui, i εm bu ja rá t'ohni Oja, bi 'yεn'a ra zithu.

¹² Nu ra Jesús bi dāti:

—Pε ne'a i mam bu ngue: “Nu Oja ma Hmuhu njongui sā da zā'a ngue da ba 'bu majuañi da 'yot'a im man'a,” i εm bu ja rá t'ohni Oja, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹³ Nu'bu mi gua'a bi man yán ts'āte ra zithu, bi 'uepuya, bi zo'a ra Jesús 'da ya pa.

Ra Jesús bi dāmp' rá 'befi bu ja ra xεqui Galilea

¹⁴ Nu ra Jesús bi mbeng bu ja ra hāi Galilea, min 'youi rá Hogandāhi Oja. Ne gātho yu jā'i mi 'bupū bi 'yō'a i ot' ra Jesús.

¹⁵ Ne bi xānba yu jā'i bu ja yu nijā, ne gātho bi numanho a.

Nu ra Jesús bi mba bu ja ra hnini Nazaret guepū bin te

¹⁶ Nu ra Jesús buya bi mba bu ja ra hnini Nazaret, guepū bin te. Nu ra pa ran sāya bi mba bu ja ra nijā tengu zāi mi orpū hapu mí 'yo. Ne bim 'bāi ngue da neh rám hman Oja.

¹⁷ Ne bin t'un'na rá sōcuā bi 'yo't'a ra pōngahyā Isaiás, ne bi tants'a ra sōcuā guepū i εna:

¹⁸ Nu'a Oja bi 'yεnscā rá Hogandāhi

nguetho bi huangā ne bá pēngā ga xih yu hyoya ran ho ma'da'yo.

Bá pēngā ngue ga hurpa yá mbūi to'o i ja yu dumbūi.

Ne ga xocua u to'o xí bent'a ra zithu tengu'bu i ofādi u.

Ga xocpa yán 'yomfēni yu jā'i ne da ba'a majuañi rá 'yu Oja u.

Ne ga japi him man zā ran u u di unba yú hmu.

¹⁹ Ne ga xih yu jā'i ngue bi zōn ra ora da 'yōpā rá mate Oja u, i εm bu ja rá sōcuā ra Isaiás guepū bi neh ra Jesús.

²⁰ Nu ra Jesús 'bu mi gua'a bi neh ra sōcuā, bi mbants'i, bi uni da 'bes' mahon'a ra sōcuā. Ne bi hyuh pūya ngue da xi u 'be'a mí mam bu. Ne gātho yu jā'i mi 'bupū ja ra nijā bi hyēt'a ra Jesús.

²¹ Nu'a bi 'yεna:

—Nu'a dá necā ya, mi mam bu ja rá sōcuā ra Isaiás ngue mi ma din ja, ne bin ja a ya, nguetho dí 'bucā ua, bi 'yεna.

²² Ne gātho yu jā'i bin yamanho nangue ra Jesús ne bi hyonya thoho nguetho mahotho a bi man ra Jesús bu ja ra nijā. Ne εn'u:

—Hanja ngubū i ot'e, εn'u nguetho im bēni gue ra Jesús rá ts'ant'u ra José.

²³ Nu ra Jesús buya bi 'yεmp'u:

—Masque guí nde gui xijū a ram hma i εna: “Grá 'yōthebate, damin hoczehe,” masque guí nde gui xijū a, nguetho guím bēnshu, hin dí ot'ua ja

ma hnini zεhe u yun t'ot'e nuixte tengu dá ot'a bu ja ra hnini Capernaum, bi 'yεna.

²⁴ Majauni dí xi ahu, n'da rá pøngahya Oja hingu hnumansu bu ja rá háizehe.

²⁵ Njabu bi 'yot' ra pøngahya Elías 'bu maya'bu. Xun ngu yu xisu xí du yú ndø mi 'bui ngue yú mijudíohu, gue'bu him bin 'ye hyu jeya made, ne bin ja ra thuhu bu.

²⁶ Pe him bi mbäx'a n'da ra xisu xí du rá ndø bu ja rá háizehe, pegue bi 'ben bu ra hnini Sarepta gueru ra häi Sidón, da mbäx a n'da ra xisu mi 'bu, bi 'yεna.

²⁷ Ne ngutho bi 'yot' ra pøngahya Eliseo, guexta'a xun ngu yú mijudíohu mi hεmb ra t'axca'ya, pe xinga n'da bi hoc'a ra pøngahya ngue yú menguzehεhu, hont'a ra hmudofui Naamán, ra mengu bu ra häi Siria, bi hoqui, bi 'yεn'a ra Jesús.

²⁸ Ne nu'bu mi man'a ra Jesús a bi ma, nu yu ja'i mi 'bu ja ra nijä εmme bin cuε buya.

²⁹ Ne bi ndants'u bi bent'a ra Jesús ne bi zixru mayä ra nyuni, im beni da hyom bu ja ra mba'ye.

³⁰ Pe nu'a ra Jesús bi tho in de bu 'buh yu ja'i, ne bi zoru u, ne hin te bin jap'a.

Bi hoc'a n'da ran 'yohu min 'youi ra zithu a ra Jesús bu ja ra nijä

³¹ Ne nu'a ra Jesús bi mbeng bu ja ra hnini Capernaum bu ja ra häi Galilea, ne i xänba yu ja'i 'bu ra pa ran säya.

³² Ne gätho yu ja'i bi hyonya thoho nanguε rán xädi a, nguetho ra Jesús bi 'yuti xun ho ngue mi ja rán t'εdi gue'bu mi xänbi.

³³ Nu n'da ra pa mi 'bu ra Jesús bu ja ra danija ne mi 'bu n'da ran 'yohu min 'youi ra zithu, ne εmme nts'edi bi mbafi, ne bi 'yεna:

³⁴ —Gra Jesús, ra mengu Nazaret, 'be'a gui nde gui 'yorcahe, ha gui juaje ya. Nugä dí paçä to'o i, rá Hogam 'behni Ojä i.

³⁵ Ne nu ra Jesús bi 'yεmbi:

—Damin he ne gui pøm bu ja rá mbui na ran 'yohu.

Ne nu'a ra zithu nts'edi bi hyomma häi ran 'yohu bu 'bäh yu ja'i ne bi bøm bu rá mbui ran 'yohu buya, pe hin hapu bi unba ran 'yohu.

³⁶ Ne bi hyonya thoho yu ja'i 'be'a bin ja na ran 'yohu. Ne bin 'yεmzehe n'da ngu n'da: “Be'a ní ts'edi i ja na ran 'yohu ne i sä i høn'a thi yu zithu,” bin 'yεmzehe u.

³⁷ Ne bi t'ode gätho ra xequi bu 'be'a bi 'yot'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hocpa rá suto ra Simón Pedro

³⁸ Nu ra Jesús buya bi bøm bu ja ra nijä, bi mba bu ja rá ngu ra Simón Pedro. Ne nu'a rá suto ra Simón Pedro, xun u, nts'edi ra pa mi ja. Ne bi si a ra Jesús ngue xun u a ra xisu.

³⁹ Nu ra Jesús bim 'bäru mi 'ben'a ra hyenni, ne bi ma ngue da bøn'a ra pa. 'Bex bi bøn'a ra pa, hin hapu xun u buya. 'Bex bi ndants'a ra xisu ne bi hoc ran sihme, bi 'ujn'u.

Nu ra Jesús bi hoqui xun ngu yu ja'i

⁴⁰ Ne nu'bu mí yuh ra hyadi, gätho yu hyenni bi ts'ixru 'buh ra Jesús. Ne 'bex bi yan'u yu hyenni 'bu mi mba nthädi n'da ngu n'da u, bi dá'a ra Jesús.

⁴¹ Ne yu zithu min 'yohu 'da yu ja'i bi japi da bøn'u. Ne nts'edi i mba'u, i εn'u: —Nu'i, rá Ts'ant'u i Ojä, bi t'εmp'a ra Jesús.

Pe nu ra Jesús him bi japi din ya nguetho mi pa'guε ra Cristo a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi man rá m hma b_u ra x_equi Galilea

⁴² Nε nu' b_u mi hyax b_uya, t' x_uditho bi mbase b_u ma' ueni ra Jesús. Nu y_u j_a' i bi hyoni gue' b_u go mi d_ini, nε him min nde' u da mba ra Jesús.

⁴³ Pε nu' a ra Jesús bi ' yεmp' u:

—Nug_a jatho ga mbag_a mi' da y_u hnini, ga mam b_u ran ho ma' da' yo, ga xih y_u j_a' i ' bεp_u ní manda rá ts' edi Oj_a ua, jananjab_u bá peng_a Oj_a, bi ' yεna.

⁴⁴ Nε bi thop_u ja mi' da y_u hnini ja ra xεqui Galilea b_uya, nε bi mam b_u rá m hma b_u ja y_u nij_a.

5

'Da y_u mbahuq bi jap' a ra Jesús x_un ngu bi de y_u huq

¹ Nε man' da ra pa, ra Jesús mi ' b_ap_u ja ndend_adehe Genesaret. Nε εmme mi d_u b_u y_u j_a' i in nde da ' y_oh rá m hman Oj_a, nε hingui s_a b_u dim ' b_a' a ra Jesús.

² Nε bi nu, i h_op_u yoho y_u mbosa hin te i ja b_u mbo. Nε bi zo' u y_u mbeti b_u ndenthe gue' b_u mi mben y_u xit' a.

³ Nu' a n' da, rá mbeti ra Simón Pedro, nε bi hyu' a ra Jesús. Nε bi xi' a ra Simón da gon' i ts' u ra mbosa. Nε nu y_u j_a' i bim ' b_ap_u ndenthe u. Nu ra Jesús bi x_anba u y_u j_a' i b_uya.

⁴ Nε nu' b_u mi gua' a bi man ra Jesús bi ' yεmp' a ra Simón:

—Dami th_am b_u x_un hε ra dehe, nε gui ' yεm b_u ni xit' a. Guerp_u da z_a gui the y_u huq.

⁵ Pε bi ' yεn' a ra Simón:

—X_anba, g_atho ra xui d_am p_ehmbe nε hin te dá thehe y_u huq, pε nu' b_u guím ma, ga εmhbe mah_on' a, bi ' yεna.

⁶ Nε bi ' yεm b_uya, nε x_un ngu bi de y_u huq gue' b_u go mi mb_adi bin t_un y_u xit' a.

⁷ Nε bi xi' u y_u mimbahuq_uh di ze' i ts' u. Nε bi yuts' i g_atho yoho y_u mbosa, nε in nde da dom b_u mbo ra dehe y_u mbosa nangue n_an hy_u y_u huq.

⁸ Nε nu' b_u mi nu ra Simón Pedro ' bε' a bin ja, bin d_anyahmu b_u ja rá gua ra Jesús, nε bi ' yεmbi:

—Dami ' ue' i ts' u nanguec_a nguetho nug_a dr_a d_adits' oquig_a, bi ' yεn' a ra Pedro.

⁹ Ngub_u bi ma nguetho bi hyonya thoho ngue x_un ngu y_u huq bi de.

¹⁰ Nε' a ra Jacobo nε ra Xuua ngue y_u ts' ant' u ra Zebedeo, bi hyonya thoho u. Nε nu' u mi comhb_u rá ' bεfi a ra Pedro. Pε nu ra Jesús bi ' yεmp' a ra Simón:

—O guín su nε nuya gui d_u' mi gui hyon y_u j_a' i to' o da ' yεc' yeigui, bi ' yεmbi.

¹¹ Nε nu' b_u mí z_om b_u ndenthe u y_u mbosa b_uya, bi den' na ra Jesús.

Nu ra Jesús bi hoc' a n' da mí hεmb ra t' axca' ya

¹² Nu n' da ra pa mi ' b_ap_u ja n' da ra hnini ra Jesús. Nε' a n' da ran ' yoh_u mi ' b_ap_u, mi hεmb ra t' axca' ya g_atho rá j_a' i. Nε nu' a ran ' yoh_u ' b_u mi nu a ra Jesús, ' bεx bim ' bεmfo b_u ja rá gua ra Jesús, nε bi ' y_ap ra mate ran ' yoh_u ngue in nde da y_ani, bi ' yεmbi:

—Ma Hmu i nu' b_u guín nde, da z_a gui jaqui da y_ang_a.

¹³ Nu ra Jesús bi d_ati nε bi ' yεmbi:

—Nug_a, dín nde ngue ' bεx da z_a i. Nuya bi y_an' a ya, bi ' yεmbi.

' Bεx bi z_a' a ran ' yoh_u b_uya.

¹⁴ Nε nu ra Jesús bi hεcua a ran ' yoh_u gue hin da mam b_u ' b_uh y_u j_a' i, pε da mam b_u ' b_uh y_u mb_aj_a. Nε bi ' yεmbi:

—Ní mba bu 'buh yu mbäjä, gui 'yöt'a rán t'ëdi ra Moisés ngue da 'yöt'a n'da 'bu bi yan'a ra t'axca'ya, n'dahma da bah yu jä'i ngue majuani bi yan'i, bi 'yën'a ra Jesús.

15 Pë nu'u yu jä'i guemhma mi ma hönbu go hapu ja yu hnini 'be'a gätho öt'a ra Jesús, ne man'da xän ngu bi mba bu mi 'bui ngue da 'yöse u 'be'a i man'a, ngue in nde din hocpa yan u i hëmp'i 'da'u. Ne xän ngu bi hoc'a ra Jesús, madague'a hönt'a go män u mi hëmp'u.

16 Nu'a ra Jesús büya mi pa bu ma'ueni gueru hingui 'buh yu jä'i, din yäui Ojä.

Nu ra Jesús bi hoc'a n'da mi ts'a rá jä'i

17 Nu n'da ra pa bi xänba yu jä'i ra Jesús. Ne mi 'buru 'da yu fariseo ne 'da yu xänbate nijä, xpi 'ye'u hönbu go hapu i ja yu hnini bu ra xequi Galilea ne ra xequi Judea, neru ra dahhini Jerusalén. Ne nu'a ra Jesús bi 'yut'u ngue min 'yoi xän ngu rá ts'ëdi Ojä 'bu mi hoc yan zäman'a.

18 Ne bi zöm bu 'da yan 'yohu, bá tu n'da ran 'yohu xän u, mi ts'a rá jä'i a, ox ra 'beza. Ne min nde xtän yarpu mbo 'buh ra Jesús.

19 Pë emme du yu jä'i bu ja ra goxthi, ne hin hapu sä dí yat'i. Janangue'a bi zix ra darghe bu maxöts'e ra ngu, ne bi xospa rá 'bet'e ne bi ca'ma ran 'yohu bu made i 'bä'a ra Jesús. Ne ox ra 'beza 'bu mi çamp'u.

20 Bi bah ra Jesús büya gue i ëc'yei xän ho u yan 'yohu gue i ja rá ts'ëdi a, 'bu mi nu'a bi 'yöt'u. Janangue'a bi 'yëmp'a ra darghe:

—Amigo, ya ma punbi ni ts'oqui, bi 'yëmbi.

21 Pë nu'u yu fariseo ne yu xänbate nijä bin 'yëmzehe u: “Hanja na ran 'yohu ngue ëna da 'yöt'a i öt' Ojä, ne ya ëna sä di punba rá ts'oqui n'da ra jä'i. Hingui numansu Ojä na,” bi 'yëmp'u yu xänbate ne yu fariseo.

22 Pë nu'a ra Jesús i pädi 'be'a im bën'u, ne bi 'yëmp'u:

—Hanja in jabu guim bëmhb.

23 Ha guim bëmhb ngue nte ní mbatho dá xicä ran 'yohu, ngue rá ts'oqui ya xän punbi. Ha guim bëmhb man'da xqui pämbu ngue i ja ma ts'ëdi 'bu ga xifi da ndants'i, din 'yo.

24 Pë ga ut'ahu ngue i ja man t'ëdi ua ja ra häi ga punba yu ts'oqui n'da ra jä'i, ngue ga japi din 'yo na ran 'yohu, guecä gue dán jä'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yën'a ra Jesús.

Ne nubüya bi 'yëmp'a mí ts'a rá jä'i:

—Dami ndants'i, gui çax ni fidi ne gui mba ni ngu, bi t'ëmbi.

25 'Bex bi ndants'a ran 'yohu bi çax rá fidi ne bi mba rá ngu, ne bi 'yëspa Ojä bu ní mba. Ne gätho yu jä'i mi 'buru bi nu 'be'a bin ja.

26 Ne gätho bi hyonya thoho u, ne bin su, bi 'yëspa Ojä ne bi 'yën'a:

—N'da ran t'öt'e nuixte dá nuhu ra pa jabu ya, bi 'yën'u yu jä'i.

Ra Jesús bi xih ra Leví da dënni

27 M'bejua büya, bi böm bu ja ra ngu ra Jesús, ne bi thopu mi hu'a ra Leví, gueru mí hac rán ju't'i ra häi, nguetho ra hyaçahäi a. Ne nu'a ra Jesús bi 'yëna:

—Dami tengui, bi t'ëmp'a ra Leví.

28 Nu ra Leví büya, 'bex bi ndants'a, bi zopu gätho mi ja ne bi den'na ra Jesús.

29 Ne nu'a ra Leví büya, bi 'yöt'a n'da ran sihme xän ndoho bu ja rá ngu, ngue bin sihme bu ra Jesús. Ne bi zöm bu ja ran sihme xän ngu yu hyaçahäi ne xän ngu mi'da yu jä'i, 'darpu bin sihmeu ra Jesús.

30 Pë nu'u yu fariseo ne yu xänbate nijä bi 'yëna:

—Hanja gní sihmeh_u y_u dāđits'oqui ne y_u ziyate hyaçahäi, bi t'ēmp'ü y_u xādi ra Jesús.

³¹ Nu ra Jesús bi xi a n'da ran t'uti 'b_u mi dāt'ü:

—To'o i 'b_uh mán zaqui hingui hon'a to'o da 'yøthe, pē hønt'a to'o x_un u i hon'a da 'yøthe.

³² Nugä ma 'bēfigä ngue ga xih y_u dāđits'oqui di päh yán 'yomfēni. Pē nu'ü to'o ēnse mahoqui y_u mb_ui, ne hingui sä ga zē'ü, bi 'yēn'a ra Jesús.

Bi t'än'na ra Jesús hanja him bi 'yē't' yän sihme y_u xādi

³³ Ne bi t'ēmp'a ra Jesús:

—Nu y_u xādi ra Xuua Nxixyā nzai ε't' yän sihme 'b_u i y_uai Ojā, ne'ü y_u xādi y_u fariseo, pē nu ni xādi hin jām'b_u ε't' yän sihme. Hanja ngue in jab_u, bi 'yēmbi.

³⁴ Nu ra Jesús bi dāti:

—Pē nu'ü i 'b_up_u ja ran thāti, hin da du y_u mb_ui nguetho 'b_up_u a ran 'yoh_u dīn thāti. Hin da 'yēna ngue hin dīn sihme u.

³⁵ Pē da zøn ra ora da ts'ispa a ran 'yoh_u, ne ja da 'yē't' yän sihme b_uya, bi 'yēn'a ra Jesús.

³⁶ Ne xø bi xih man'da ran t'uti, ngue da 'yuti hingui sä y_u xādizehe ra Jesús da den'na ran yonxādi, ne bi 'yēmp'ü:

—Njo'o n'da ra jā'i da xēn ma'da'yo rá pahni ngue da mbørba rá 'yapahni, nguetho nu'b_u da mbørba a, hin da bømanho ne di ts'ontho a ma'da'yo.

³⁷ Ne njo'o to da xirp_u ra 'yaxfani mbot'asēi ra vino ma'da'yo, nguetho nu'b_u bin hogui, da føh ra 'yaxfani b_uya. Ne dim fän ra vino ne di ts'on'a ra 'yaxfani, gātho dim 'bēdi.

³⁸ Nu'a ra vino ma'da'yo da sirp_u ma'da'yo ra xifani, ngue hin dim 'bēh ra vino, ne xīn dīn ts'on'a ra xifani.

³⁹ Ne to'o in zai i si ra nyomvino, pē hingui nde a ra vino ma'da'yo, nguetho man'da x_u c_uhi ra nyomvino, ēn'ü. Guín jah_u b_u ngue hin guí numanhoh_u man xādīgä, bi 'yēn'a ra Jesús.

6

Nu ra Jesús bi ma 'bē'a da t'øt' ra pa ran säya

¹ Nu n'da ra pa ran säya, nu ra Jesús ne y_u xādi bi thop_u ja n'da ran uātrigo. Nu u y_u xādi bi d_uc'i 'da y_u trigo. Bi dēnt y_u 'yē'ü y_u trigo, bi za b_uya.

² Ne nu'ü 'da y_u fariseo bi 'yēmp'ü:

—Hanja in jab_u guí øth_u, nguetho i mam b_u ja man t'ēdih_u hingui sä guí 'yøth_u ra 'bēfi a ra pa ran säya, bi 'yēn'ü.

³ Nu ra Jesús bi dāti:

—Ha hin guí p_uhmb_u 'bē'a mam b_u ja rá søcuā Ojā ngue ne'a ra David bi mbesta man'da rán t'ēdi Ojā, ne'ü min 'yoh_u, nu'b_u mi tumanthuhu.

⁴ Nu'a ra David bi y_urp_u ja rá ngu Ojā ne bi zi y_u thuhmē rán t'unni Ojā oxp_u ja ra mēxa, ne bi un'd_u min 'yoh_u. Ne hønse y_u mbäjä i sä da zi u. Pē hin guím bēmh_u ra ts'oqui bi 'yøt'a ra David ne y_un 'yoh_u nguetho x_un ho bi 'yøt'ü, bi 'yēn'a.

⁵ Ne man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yēna:

—Ne nugä ngue dán jā'igä ua ja ra ximhäi, dra Hmugä, ne ja man t'ēdi ga mangä 'bē'a da 'yøt' y_u jā'i ra pa ran säya.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yoh_u mi mbēdi rá 'yē

6 Ne xø man'da ra pa ran säya, nu ra Jesús bi xänba yu ja'i bu ja ra nijä. Ne mi 'buþu n'da ran 'yohu ra mbedi rán 'yei.

7 Ne'u da yu xänbate nijä ne 'da yu fariseo mi 'buþu, mi tømthoho, in nde da nu 'be'a da 'yøt'a ra Jesús ra pa ran säya, nguetho in nde di yäp'a.

8 Pe nu ra Jesús i pädi 'be'a im bæn'u. Ne bi xi'a ran 'yohu mi ja rá mbedi'ye:
—Ba εcua, damim 'bäcua da nu'a yu ja'i, bi 'yembi.

Ne 'bex bi mba bu ran 'yohu.

9 Nu ra Jesús bi 'yemp'u büya:

—'Be'a i mam bu ja man t'εδihu, nda'a xun ho ga øthu. Ha i mam bu ga øthu ran ho uague ran ts'o ga øthu ra pa ran säya. Uague i man bu gan yänbahü rá te n'da uague i mam bu ga jafu da du n'da a ra pa ran säya, bi 'yæn'a ra Jesús.

10 Nubüya, nu ra Jesús bi hyet'u yu ja'i, ne bi 'yemp'a ran 'yohu:

—Dami juqn ni 'ye.

Nu'a ran 'yohu bi juqn rá 'ye, ne bin hogui xun ho.

11 Pe nu yu fariseo ne yu xänbate nijä εmmε bin cue'u ne bi hyoni 'be'a sä da 'yørpa ra Jesús.

Ra Jesús bi huahn'du 'de'mayoho yu xädi

12 M'bejua büya bi mba bu ja n'da ra nyuni ra Jesús, haxa in yäui Ojä.

13 Nu'bu mi hyats'i bi zohn'du yu xädi ngue i ja a da xifi mahøn'a. Ne bi huahni 'de'mayoho din 'yohu ngue yu 'bäihu.

14 Ne nu'u bi huahni, gue'a ra Simón t'εmbi ra Pedro, gue'a rá thuhu bi xih ra Jesús a. Ne'a ra Andrés, rán 'yohu a rá Simón, ne ra Jacobo, ne ra Xuua, ne ra Felipe, ne ra Bartolomé.

15 Ne ra Mateo, ne ra Tomás, ne man'da ra Jacobo rá ts'unt'u ra Alfeo, ne ra Simón Zelotes,

16 ne ra Judas rán 'yohu ra Jacobo, ne ra Judas Iscariote, gue'a xí dä'a ra Jesús 'bu m'bejua. Ne gue'u bi huan'na ra Jesús u ngue yu 'bäihu.

Xun ngu yu ja'i bi xänba a ra Jesús

17 Nubüya, nu ra Jesús ne yu xädi bi gapu ja ra nyuni ne bin thehu xun ngu yu ja'i bu xun juani, bi nεxpü yu hnini ra xequi Judea, nεpü ra dahnini Jerusalén, nεpü ndendädehe, guerpü i ja ra hnini Tiro ne ra hnini Sidón. Ne nu'u, bi zøm bu ngue in nde da 'yøde 'be'a man ra Jesús, ne nu'u mi'da büya, in nde da mba ma hoqui u. Ne nu ra Jesús bi hoc'u.

18 Ne xun ngu u min 'yohu ra zithu bi zøm bu, ne nu'a ra Jesús bi hyøn'a thi u.

19 Ne gätho u min nde da därpa rá ja'i ra Jesús, nguetho gätho yu hyenni bi hoc'a nanguε rá ts'edi.

Ra Jesús bi ma to'o din johya ne to'o da nu ra dumbü

20 Ne nubüya, nu ra Jesús bi hyet'u yu xädi ne bi 'yemp'u:

—Guí hoyoyahu, pe ya gá cøthu bu di manda rá ts'edi Ojä jananguε'a majäpi ahü.

21 Ne guí tumanthuhuhu, pe Ojä di ja ahü guí tømhu a guí homhbu, jananguε'a majäpi ahü.

Ne guí sähu ra dumbü ya, pe Ojä da hyut'a ni mbühu, jananguε'a majäpi ahü.

22 Ne ngutho 'bu i san ahü yu ja'i, ne'bu i 'uegue nanguε ahü, ne'bu di c'aman'hu ahü, ne'bu da ndøm mants'o ni thuhuhu ngue guí tεngahu, guecä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, guemhma majäpi ahü.

²³ Gan johyah_u, da hyu ni mb_uih_u 'b_u din jab_u da 'yot'_{ah}u y_u ja'_i, nguetho nguetho bi t'orpa _u y_u p_ongahya mam'bet'o, ne i ja 'be'a din 'da ah_u ngue am 'be'ts'i mah_ets'i, bi 'ye'n'a ra Jesus.

²⁴ Ne x_o bi 'yemp'_u:

—Pe i hu_ehi maha ah_u gy_u m_embeti_hu ngue hont'a ni mbeti guim b_emh_bu, nguetho ya hin guin nu_hu man'da ran johya nj_am'b_u da guadi.

²⁵ Ne i hu_ehi maha ah_u, ngue gu_i _emh_bu hin te gadi 'behm_bu, p_egue gan tumanthuhuh_u.

I hu_ehi maha ah_u, ngue ja nin johya z_eh_eh_u, nguetho m'bejua da du ni mb_uih_u.

²⁶ I hu_ehi maha ah_u ngue g_atho i mam_anho nangue ah_u y_u ja'_i. Bin jab_u y_u hy_ate p_ongahya bi num_anho g_atho y_u ja'_i, bi 'ye'n'a ra Jesus.

Dami hu_ec nin s_uih_u, bi 'ye'n'a ra Jesus

²⁷ Pe dami 'y_ohm_bu na ga xi ah_u ya, bi 'ye'n'a ra Jesus:

—Gui hu_ec nin s_uih_u ne gui 'y_orpa ran ho _a to'o i num_an' _u ah_u.

²⁸ Ne dami 'y_ap Oja da mb_ax' _u di c'q_aman' _u ah_u, ne gui 'y_ap Oja da 'ye'nspa ran j_api _u di _un'nah_u.

²⁹ Ne nu' _bu n'da da mb_ep'a ni 'y_oguh_u, gui 'bat' ni hm_ih_u da mb_ep'a man'da nguadi ni 'y_oguh_u. Ne nu' _bu n'da da g_an' na ni cotoh_u, ne'a ni pahni gui unhd_u.

³⁰ Dami unhd_u 'be'a g_atho da 'y_a ah_u, ne nu' a da th_an'nah_u hingui 'y_ahm_bu.

³¹ Nu' _bu gu_i ndeh_u da 'yot'_{ah}u ran ho ni mij_a'ih_u nde' _bu gui 'y_orpa_hu ran ho.

³² Pe nu' _bu hont' _u di hu_ec'ah_u gui hu_ej_u, hin te di muui a 'b_u, 'da'angu g_a 'y_oth_u _u him mahoqui y_a mb_ui.

³³ Ne nu' _bu hont' _u bi 'yot'_{ah}u ran ho gu_i _orpa_hu ran ho, hin te di muui 'b_u, nguetho in jab_u ot' _u him mahoqui y_a mb_ui.

³⁴ Ne nu' _bu hont' _u gu_i p_ahm_bu i jut' i gu_i hmit ni mbeti_hu, hin te di muui 'b_u, nguetho gue'a i ot' y_u ts'om'b_ai, di hmit y_a mits'om'b_ai_hu ngue im b_eni da mba ma cospi r_a mbeti.

³⁵ Pe di xi ah_u, dami hu_ec nin s_uih_u, ne gui 'y_orpa_hu ran ho _u, ne gui hmith_u madague'a gu_i p_adi hin di cos'ah_u. Nu' _bu ngub_u gu_i 'y_oth_u, gue'a nam f_adi gue y_a t'uhni ah_u Oja. Ne i ja 'be'a di 'da ah_u Oja b_uya. Nguetho gue'a i ot' Oja, g_atho i _orpa ran ho madague'a hin da 'ye'n' _u: "Jamadi Oja." Ne g_atho i _orpa ran ho madague y_u ts'om'b_ai _u.

³⁶ Dami hu_ec ni mij_a'ih_u tengutho _bu i hu_ec'ah_u Oja ma Tah_u, bi 'ye'n'a ra Jesus.

Hin gui 'y_emh_bu bi 'yot' y_u ts'oqui _u mi'da y_u ja'

³⁷ Ne man'da bi man'a ra Jesus, bi 'ye'n_a:

—"Nuna bi 'yot' y_u ts'oqui," hin gui 'y_emh_bu, ne hin da t'_en'ah_u g_a 'y_oth_u y_u ts'oqui 'b_u. Ne 'yo gadi y_af_u ni mij_a'ih_u ne hin da z_ep'ah_u Oja, p_e gam punbah_u ne Oja di pun'nah_u b_uya.

³⁸ Dami un'd_u 'be'a i hon ni mij_a'ih_u, ne Oja man'da x_un ngu di co'ts'ah_u ne dim fons thoho a di 'da ah_u xinda gue'a gadi un ni mij_a'ih_u. Nguetho da 'yot'_{ah}u Oja tengu gu_i _orpa_hu ni mij_a'ih_u, bi 'ye'n'a ra Jesus.

³⁹ Ne x_o bi xi' a n'da ran t'uti, bi 'ye'n_a:

—Hingui s_a n'da ra x_ad_a da 'yut ra 'yu r_a mix_ad_aui, ts'ar_pu thoho da d_ap_u ja ra hy_e _u. Ne ngutho n'da ra ja'_i hingui s_a da 'yut ran ho r_a mij_a'iui 'b_u hingui p_aq_e ran ho.

⁴⁰ Nε ngutho n'da ra xädi, man'da hingui ngu p̄ädi xinda gue'a rá xänbate, nε nu'b̄u bi juah rán xädi, 'da'ingu i p̄ahmi a. Nu'b̄u ts'ũtho i p̄ä'a ra xänbate nε ts'ũtho i p̄ä'a rá xädi.

⁴¹ Nε hingui sä gui mamhb̄u nanguε to'o i ja z̄u ts'ũ ran ts'o 'b̄u x̄an ts'o ni mb̄uīh̄u.

⁴² Hanja gn̄i 'yεmh̄b̄u gui zεhmb̄u u mi'da ȳu j̄ä'i di hoc ȳu mb̄uī, nε εmme go x̄an ts'o ni mb̄uīzεhεh̄u. Jatho 'bε gui hoczεhε ni mb̄uīh̄u, ja da z̄ä gui zεhmb̄u u mi'da, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nanguε rán dät'o dí fq'a ra za

⁴³ Nε man'da bi man'a ra Jesús ngue bi 'yεna:

—Nu n'da ra hogaza hingui sä din z̄uh ȳán dät'o ngue hingui ho. Nε ngutho a n'da ra za hingui ho, hingui sä din z̄uh ȳán dät'o x̄an ho.

⁴⁴ Nu ȳán dät'o i z̄up̄u, gue'a ct̄i p̄ahmb̄u 'bε'a ní za a ra za, nguetho hingui sä din z̄uh ȳán dät'o ngue ȳu higo b̄u ja ra 'uīnza. Nε x̄in din z̄uh ȳán dät'o ngue ȳu uva b̄u ja ȳu t'ax' uīni.

⁴⁵ Ngutho n'da ra j̄ä'i x̄an ho rá mb̄uī, i øt' ran ho tengu i ja b̄u mbo rá mb̄uī. Nε ngutho n'da ra ts'om'b̄äi i øt' ran ts'o tengu i ja b̄u mbo rá mb̄uī, nguetho ḡätho a i ja b̄u mbo rá mb̄uī n'da, gue'a ní b̄on rá nde n'da a, bi 'yεn'a ra Jesús.

Rán t'uti u i øt'a man ra Jesús nε'ũ hingui øt'e

⁴⁶ Nε x̄ø bi 'yεn'a ra Jesús:

—Hanja gn̄i 'yεnj̄u ni hmuj̄u nε hin guí øth̄u 'bε'a dí xi ah̄u.

⁴⁷ Ga xi ah̄u rán t'uti u i øt'a dí mangä.

⁴⁸ Nu'ũ, i øt'e tengu bi 'yøt'a n'da ran 'yoh̄u bi hyø'a n'da rá ngu, nε x̄an hε bi 'yamp' ra häi ngue da mb̄ämp'ũ ȳu j̄ädo. Nε nu'b̄u mam bá εh ra mboxthe, nte bi jap'a ra ngu, nguetho mbo bim foxa ra j̄ädo.

⁴⁹ Pε nu'ũ i øh ma nde nε hingui øt'a dí mangä, rán t'uti u tengu n'da ran 'yoh̄u bi hyøh rá ngu nε bi 'yεx maxøts'e ȳu j̄ädo, nε nu'b̄u mambá ε'a n'da ra mboxthe, 'bex bi yøt rán ngu b̄uya, bi 'yεn'a ra Jesús.

7

Ra Jesús bi hocpa rá 'yεhε n'da ra hmudof̄uī

¹ Nε nu'b̄u mi gua'a man'a ra Jesús, bi mba mahøn'a b̄u ja ra hnini Capernaum.

² Nε mi 'b̄up̄u n'da ra hmudof̄uī, ra mεngu b̄u Roma a. Nε x̄an'ũ n'da rá 'yεhε, nde da du. Nε nu'a ra hmudof̄uī εmme madi huεc'a rá 'yεhε.

³ Nε nu'b̄u mi 'yøde 'b̄up̄u ra Jesús bá p̄ehni 'da ȳu ngarbi b̄u ja ra hnini ngue da zix'a ra Jesús di hocpa rá 'yεhε.

⁴ Nε nu'b̄u mi zøm b̄u 'bah ra Jesús, bi 'yäp ra mate da mba, nε bi 'yεmbi:

—Din nde gui 'yørc̄ahe ra mate gui mba, nguetho nu'a ra hmudof̄uī ra hocj̄ä'i a,

⁵ nε εmme di huεgah̄u ngue dȳu judíōh̄u. Nε nu'a bi guzεhε a í thøh ma nij̄ah̄u, madague hing ra judío a, bi 'yεmbi.

⁶ Nu ra Jesús bi mbähä, nε nu'b̄u mi ts'ũtho da zøm b̄u ja rá ngu a ra hmudof̄uī, pε nu'a ra hmudof̄uī bá p̄ehni 'da ȳu amigo mahøn'a, din c'ath̄u a ra Jesús, da 'yεmbi:

—Hingui jatho gui søm b̄u ja ma ngu, nguetho nugä hin dí sucä tengu i,

⁷ x̄ingui sä ga εna ga mba gan ȳäui, nε hin drá judíōgä. Pε dí p̄ädi ngue i ja ni ts'edizεhε, ngue nu'b̄u guim ma da ȳäni, nε 'bex gue da ȳäni.

⁸ Tengu thohogä bin 'dac'i ts'ü man t'ëdi, ne nu'bu i ja 'be'a dí xi ü ma dofai, ne'ü ma 'yêe, 'bexgue 'dahmantho in ja. Ne ngutho i, sä guim mantho bu gui 'bäi ne 'bexgue da yän büya, bi 'yên'a ra nde bá pëhna ra hmudofai ngue bi man'ü yá amigo.

⁹ Nu ra Jesús bi hyonya thoho 'bu mi 'yø'a bi man'ü yän 'yohü ngue bá pëhna ra hmudofai, ne bin yëgui bi xi'ü mí tenni, ne bi 'yëna:

—Xinga n'da ma mijudíohü dá tîngä ngue i êc'yëi i ja ma ts'ëdi tengu a ran 'yohü, bi 'yên'a ra Jesús. Nuya bin ja a bi 'yäqui, bi 'yëna.

¹⁰ Ne bi mbeng bu ja ra ngu ü yá amigo a ra hmudofai büya, ne bi nu'a rá 'yêe ra hmudofai ngue ya xí zä.

Nu ra Jesús bi xox rá ts'ünt'ü n'da ra xisu xí du rá ndø

¹¹ Man'da ra pa büya, ra Jesús bi mbähä yá xädi bu ja ra hnini Naín. Ne xän ngu yä jà'i mi tenni.

¹² Ne nu'bu mi zøm bu ndehnini, ba êpü yä 'yägüi, ba tu rá ts'ünt'ü n'da ra xisu xí du rá ndø. Ne njo'o man'da rá ts'ünt'ü. Ne xän ngu yä jà'i min 'yohü yä 'yägüi.

¹³ Ne nu ra Jesús 'bu mi nu a ra xisu büya, bi huç'a ne bi 'yëmbi:

—O gui zoni, ên'a.

¹⁴ Ne nubüya, bi dâ'a ra huada mi o ra du a ra Jesús ne bim 'bä'ü yän dute. Nu ra Jesús bi 'yëmp'a ra du büya:

—Grá ts'ünt'ü, dami ndants'i, bi 'yëmbi.

¹⁵ Ne nu'a xí du 'bex bi ndants pü ja rá huada ne bin yä. Nu ra Jesús büya, bi xi'a rá mbe da zits'i.

¹⁶ Ne gätho yä jà'i mi 'bäpü bin su, ne bi 'yëspa Ojä ü.

—Nuya, n'da ra pøngahyá nuixte dí 'bühmbü ua, ne Ojä da yänjü ya, yá jà'igähü Ojä ya, bi 'yên'ü.

¹⁷ Ne gätho yä jà'i mi 'bäpü, ne pü ra xequi Judea, bi ma 'be'a bi 'yøt'a ra Jesús.

Ra Xuua Nxixyá bi mbëhni 'da da 'yänni to'o a ra Cristo

¹⁸ Ne bi si'a ra Xuua Nxixyá 'be'a bi 'yøt'a ra Jesús, bi man ü yá xädi.

¹⁹ Janangue'a nu ra Xuua bi zon'dü yoho yá xädi ngue da mbën bu 'büh ra Jesús ne da 'yänni: “Ha gue'e ra Cristo mi hma ba êe, uague ga thoqui ga tømbe,” gui 'yënu, bi 'yên'a ra Xuua.

²⁰ Ne nu'bu mi dî'n'a ra Jesús ü yám 'bëhni ra Xuua, bi 'yëmbi:

—Nu'a ra Xuua Nxixyá bá pëngä'be nguetho in nde da badi gue'bü gue'e ra Cristo i hma ba êe, uague ga thoqui ga tømbe, bi 'yên'ü.

²¹ Ne 'bex bi hoc'ü 'da yä hyënni a ra Jesús büya, ne bi hyøn'a thi yä zïthu ngue mín 'yohü 'da yä jà'i, ne bi xocpa yá dâ yä xädä.

²² Ne nubüya, bi 'yëmp'ü yá xädi ra Xuua:

—Ní mbë ya, gui xihmi ra Xuua 'be'a gá nuui ua, ne 'be'a gá 'yøhmi ya. Gui 'yënu: “Nu yä xädä i nu ran nequi ya, ne yä dogua i sä i 'yo ya, ne nu'ü mi hëmb ra t'axca'ya bi yän'ü ya, ne yä gogu i øhnahyá ya, ne'ü xí du bi ndants'i, ne yä hyöya i ø'a ran ho ma'da'yo ya.

²³ Dîn johya ü to'o i êc'yëi xän ho, ne hin di ü't' yá mbüi ü,” gui 'yënu, bi 'yên'a ra Jesús.

²⁴ Ne nu'bu mi mbenc'ü yám 'bëhni ra Xuua büya, nu ra Jesús bi ma 'be'a øt' ra Xuua, ne bi 'yëmp'ü yä jà'i:

—Nu'bu_h gá mbähä bu ma'ueni ngue gá nuh_h ra Xuua, 'be'a gá b_emhb_h ngue gua nuh_h bu. Ha guá nuh_h n'da ran 'yoh_h x_hn güent'i tengu n'da ra xithi i ϵ n ran d_hhi.

²⁵ Uague gá nuh_h n'da ran 'yoh_h mi he ra pahni x_hm hmadi. P_e nu'ü, 'bu_hra ja ra nguts'ut'abi ü.

²⁶ Uague guá nuh_h n'da rá p_ongahyá Ojá. Maju_hni a gá nuh_h, n_e hinga h_ont'a n'da rá p_ongahyá Ojá, p_e nu'a, x_hn h_ets'i rá ts'edi xinda gue'ü mi'da y_h p_ongahyá.

²⁷ Gue'a ra Xuua i hmam bu ja rá s_ocuá Ojá, gue i ϵ na:

Nugä, ga p_ehn'na n'da mam 'behni dim 'bet'o bu gní mba, da xih y_h ja'í da d_op'e x_hn ho, i ϵ m bu ja rá m hman Ojá, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

²⁸ Xínga n'da ra ja'í mi 'b_ui ngue nu_ixte rá 'befi tengu ra Xuua. P_e nu'a to'o dim 'bu_hra di manda rá ts'edi Ojá, nu rá 'befi da 'y_or_hra madague'a ts'ütho, p_e man'da nu_ixte a xinda gue'a ra 'befi i σ t' ra Xuua ya, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

²⁹ N_e nu y_h hy_acahäi n_e mi'da y_h ja'í xí xixy_aba ra Xuua Nxixy_a, 'bu mi 'y σ a bi man ra Jesús, bi ba'ü x_hn ho i σ t' Ojá.

³⁰ P_e nu y_h fariseo n_e y_h x_hnbate ni_ja, ngue him bi nde'a ran xixy_a bi 'y σ t' ra Xuua, him bi numanho'a bi nde Ojá da 'y_or_hpa'ü.

³¹ N_e x σ bi 'y ϵ n'a ra Jesús:

—'Be'a nín t'uti ga xi ah_h ngue gui p_ahmb_h 'be'a guí σ th_h.

³² Guí σ th_h tengu σ t' y_h t'ühni 'bu in ϵ ni n_e i ϵ mp'ü y_h mit'ühni_h: “Nugähe, dá p_ehmbe ra 'bida p_e nu'ah_h hin gán nehmb_h,” ϵ n'ü 'da. N_e x σ ϵ n'ü mi'da buya: “P_e nugähe, dá p_ehmbe y_h thuhu tengu'bu x_hn du n'da, n_e nu ah_h hin gán zomhb_h,” ϵ n'ü mi'da.

³³ N_e ngutho guí σ th_h tengu σ t' y_h t'ühni, ngue nu ra Xuua Nxixy_a bi z σ cu_a, n_e him bin sihm_eh_h y_h ja'í i n_e xím bi zi ra vino. P_e nu ah_h gá 'y ϵ mdah_h in 'youi ra z_ith_h.

³⁴ P_e nugä, ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, n_e bá ϵ cä n_e dí sihm_ehe y_h ja'í, n_e nu ah_h sä guí ϵ n_jh drá hy_hgugä n_e drá mihni_jgä, n_e guí ϵ n_jh dín amigogähe y_h ziyate hy_acahäi n_e y_h ts'om'bäi.

³⁵ P_e nu'bu_h maju_hni i ja rán 'yom ϵ ni n'da, da ba_di to'o ü ngue maju_hni bi un rán 'yom ϵ ni Ojá, bi 'y ϵ n'a ra Jesús.

Nu ra Jesús bin sihm_e bu ja rá ngu n'da ra fariseo i Simón

³⁶ N_e n'da ran 'yoh_h mí t ϵ n rán xädi y_h fariseo, bi xi'a ra Jesús din sihm_e bu ja rá ngu. N_e bi mbähä ra Jesús buya, din sihm_e bu.

³⁷ N_e nu'a n'da ra xisu ra 'yomt' ϵ ni a, n_e nu'bu_h mi 'y σ de 'bu_hra ra Jesús, bi y_har_h mi hu a ra Jesús, i tu n'da ra xito án t' σ t'e ra do alabastro, mi po ra 'y ϵ thi y_hmanho, x_hm hmadi di muui.

³⁸ N_e nu'a ra xisu mi hup_h ja rá gua ra Jesús, n_e mi zoni. Janangue bi mboxp_h ja rá gua ra Jesús a rá guidä, n_e bi ducua rá gua y_h x_ta, n_e ϵ mm_e z_hs_pa rá gua ra Jesús, n_e bi xispa rá gua ra 'y ϵ thi y_hmanho.

³⁹ N_e nu'a ra m ϵ ngu bu, 'bu mi nu 'be'a i σ t'a ra xisu, bi b ϵ nse: “Him maju_hni rá p_ongahyá Ojá a ra Jesús,” nguetho ϵ m_bi hingui pa_di ra 'yomt' ϵ ni a ra xisu.

⁴⁰ Nu ra Jesús buya, bi 'y ϵ mp'a:

—Nu'í grá Simón i ja'a ga xi'í.

Nu ra Simón bi 'y ϵ na:

—Gra x_hnbate, dami xic 'bu.

⁴¹ Nu ra Jesús buya, bi xih ra Simón n'da ran t'uti, n_e bi 'y ϵ m_bi:

—Mi 'b_u a n'da ran 'yoh_u zai di hmih ra mbeti. Ne mi 'b_u a n'da ran 'yoh_u bi hmiti cat'a ciento, ne man'da baya bi hmiti yote ma'det'a thofo.

42 Ne nu'u gátho yoho hin'y_u 'be'a dí co'ts'a ra mbeti xí mba ma hmiti. Janangue nu'a xí hmih ra mbeti baya, bi punba thofo u. Dami xic ya, Simón, nda'a man'da da b_en'a ra mate bi t'ørpe, bi 'y_en'a ra Jesús.

43 Nu ra Simón bi dāh p_uya, ne bi 'y_ena:

—Masque gue'a ran 'yoh_u min dupate x_un ngu, man'da da b_en'a ra mate bi t'ørpe, bi 'y_ena.

—Majuani a guim b_eni, bi 'y_en'a ra Jesús.

44 Nu ra Jesús baya, bi hy_et'a ra xisu ne bi 'y_emp'a ra Simón:

—Guí nu na ra xisu 'b_ucua, nu'b_u má cat'ua ja ni ngu xingui ts'u gá 'dac ra dehe gue xcá pe't'á ma gua, pe nu ra xisu i hucua, rá guidä í mbercä ma gua ne yá xtá í dugä ma gua.

45 Pe nu'i, hin gá s_usca ma 'yogu ngue xquí zenguagui, pe nuna ra xisu him bin h_e a ní z_usca ma gua.

46 Ne nu'i, hin gá cosca ma yá ra aceite, pe nuna ra xisu i hucua, bi xisca ma gua ra 'y_ethi y_uman'u.

47 Guehna dí xi a i na, x_un ngu rá ts'oqui na ra xisu ne x_un ngu rá punbi ya, janangue x_umm_e im b_engä na. Pe nu'u im b_ens_e ts'atho ra punbi i honi, man'da ts'atho im b_engä u, bi 'y_en'a ra Jesús.

48 Ne nubaya, bi 'y_emp'a ra xisu:

—Ya ma punbi ni ts'oqui ya, bi 'y_en'a ra Jesús.

49 Ne nu'u i sihm_e b_u bin 'y_emz_eh_e u:

—To'o nín 'yoh_u na, gue i g_una sä di punba yá ts'oqui n'da, bin 'y_emz_eh_e u.

50 Pe nu ra Jesús bi 'y_emp'a ra xisu:

—Gá 'y_ec'y_eigui, janangue ya ma punbi ni ts'oqui ya. Ní mba ya ne gan johya, bi 'y_embi.

8

Y_u xisu bi mbäxa ra Jesús

1 Nu'b_u mi tho'i 'da y_u pa, nu ra Jesús bi mbähä 'de'mayoho yá xädi b_u ja y_u hnini, ne bi mam b_u 'b_ep_u ní manda rá ts'edi Ojā.

2 Ne bi mbähä a ra Jesús 'da y_u xisu xí hoc 'b_u mí u, ne'u 'da xí hy_onba thi y_u z_ith_u min 'yoh_u, ne'a ra María ra m_engu b_u ra hnini Magdala, gue mín 'yoh_u yoto y_u z_ith_u 'b_u mi hoc'a ra Jesús.

3 Ne'a ra Juana, rá xisu ra Chuza, n'da ran 'yoh_u im hmu b_u ja rá ngu ra ts'ut'abi Herodes. Ne'a ra Susana, ne x_un ngu mi'da y_u xisu bi mbähä, mi fäx'a ra Jesús ne yá xädi nangue yá mbeti z_eh_e.

Rán t'uti ra mbomh_umuä

4 Ne x_un ngu y_u j_a'i bi n_ex_p_u i ja mi'da y_u hnini, ne bim peti b_u 'b_uh ra Jesús. Ne nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti, bi 'y_emp'u:

5 —Nu n'da ran 'yoh_u bi mba b_u ja rá huah_i bá pom b_u y_u hmudä. Nu'u 'da y_u hmudä bi zo b_u ja ra 'y_u, ne nu y_u j_a'i bi n_em baya ne y_u doja bi za.

6 Ne 'da'u y_u hmudä bi zo b_u ja y_u ndaxnado, ne nu'b_u mi b_ots'e 'bex bi hmanc'a n'dih_i, nguetho hin'y_u ra dehe b_u ja y_u do.

7 Nu'u mi'da y_u hmudä bi zo b_u ja y_u u_ini, ne nu'b_u mi b_ots'e, bi gom' y_u u_ini u, ne him bin te.

8 Ne'u 'da y_u hmudä bi zo b_u ja ra hogahäi ne bin te x_un ho b_u, ne bin x_undi, x_un ngu bin ja, bi 'y_em 'b_u mi man ran t'uti.

Nu'u i ja yá zagu, bi 'yø'a dá ma, bi 'yεmp'u yu ja'i ra Jesús.

Hanja bi xih yun t'uti yu ja'i a ra Jesús

⁹ Nu'u yá xádi, bi 'yän'na ra Jesús:

—'Be'a nam bøn'a ran t'uti gá ma.

¹⁰ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'u:

—Nu'ahü, Oja bi ja ahü gui pähmbü 'bεpü ní manda rá ts'edi. Pε nu'u mi'da, dí xih yun t'uti ü, nguetho in nu yá dá pε hingui pädi 'be'a in nu, nε i ja yá zagu, pε hingui pädi 'be'a i øde, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a nam bøn'a rán t'uti ra mbomhmudä

¹¹ —Nuya, ga xi ahü 'be'a nim bøn'a ran t'uti dá mangä. Nu'u yu hmudä, ra hmεpya rám hman Oja ü.

¹² Nu'u bi zo bü ja ra 'yu, ra hmεpya ü to'o bi 'yøh rám hman Oja, pε nu ra zïthu bi japi 'bex bi pumbëni, nε him bi zä bi 'yεc'yei ngue da mba nhyäni.

¹³ Nε nu yu hmudä bi zo bü ja yu do, ra hmεpya ü to'o bi 'yøh rám hman Oja nε bin johya 'da yu pa. Pε him bi gopü mbo yá mbüi rá hman Oja nε nu'bü bi zä ra zïthu ü, 'bex bi 'ueh püya.

¹⁴ Nε nu'u yu hmudä bi zo bü ja yu 'uïni, ra hmεpya ü to'o bi 'yøh rám hman Oja, pε hønt'a bi bëni 'be'a dí hyuse yá mbüi, nε 'be'a i ja ua, nε 'be 'a bi numanhose, hinga xøt'a din te bü yoho yu hmudä, nε nte bin ja a ra hoga hmudä.

¹⁵ Nε nu'u yu hmudä bi zo bü ja ra hogahäi, ra hmεpya ü to'o bi 'yøh rám hman Oja, nε bi mbës'pü mbo rá mbüi, nε bi xi'ü mi'da yu ja'i, nε xän ngu mi'da bi 'yεc'yei nangu'e'u, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ran nεqui hinga nt'qgui

¹⁶ Nε man'da ran t'uti bi ma ra Jesús, bi 'yεna:

—Xínga n'da ra ja'i di søc yu bombilla ngue da go'mi, o gue da mbøxpü 'bit'ots'i, pε da 'yεxpü m'batho ngue di nεc bü mbo ra ngu.

¹⁷ Ngutho mam hmangä. 'Be'a gätho dí xi a zεhεhü, pε jatho gui xihmbü mi'da yu ja'i, janangue'a din ja ran nεqui yá mbüi.

¹⁸ Dami jamansuhü xän ho 'bü gui øhmbü mam hmangä, nguetho nu'bü gui øhmbü xän ho, sä gui pähmbü xän ho a mam hmangä. Pε nu'u to'o hingui øde xän ho, di pumbëni a zü ts'ü bi 'yøde, bi 'yεmp'u yá xádi ra Jesús.

Ra Jesús bi ma to'o rá mbe nε yá cu

¹⁹ N'da ra pa bi mba bü rá mbe nε'u yá cu ngue da nu'a ra Jesús. Pε him bi zä da nu nguetho εmme dü yu ja'i bü mi 'büi.

²⁰ Nε bi si'a ra Jesús i 'bäpü thi rá mbe nε yá cu, in nde da nu a.

²¹ Nu ra Jesús bi ðati, bi 'yεna:

—Nu ma mbe nε ma cu, gue'u to'o i øh rám hman Oja, nε øt'a i mam bü, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nu ra Jesús di japi din hε ran ðahi nε ra dehe

²² Nu'a ra Jesús n'da ra pa bi hyu n'da ra mbosa, bi mbähä yá xádi, nε bi 'yεmp'u:

—Ga mbähä bü 'danguadi ra ðädehe, bi 'yεna. Nε 'bex bi mba büya.

²³ Pε nu'bü i 'yo'a ra mbosa bü ja ra dehe, bin ä'a ra Jesús. Nε εmme nts'edi ran ðahi bi 'yεn'a ra dehe, gue'bü go mi mbo ra dehe bü mbo ra mbosa, nts'utho a bin ja.

²⁴ Pε nu'u yá xádi, bi 'yents'a ra Jesús:

—Xänbate i, xänbate i, nde da goguahü ra dehe, bi 'yεmbi.

Bi ndants'a ra Jesús, bi hecua ran dahi ne ra dehe, bin he'ua buya, ne xan ho ra dehe buya.

²⁵ Nu ra Jesús bi 'yemp'ua yá xádi:

—Hanja, ha za ts'atho gui ec'yéigah.

Pe nu'ua yá xádi bin su, ne bi hyonya thoho. Ne bin 'yemzche u:

—'Be'a din 'yét'ui na ran 'yohu, ne ya 'bexque in he'a ran dahi ne ra dehe di hecpi, bi 'yén'ua.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ran 'yohu min 'youi ra zithu

²⁶ Ne nu'bu min he ran dahi, bi thopaya, bi zom bu ja ra häi Gadara, din hyant'ui bu 'danguadi ra häi Galilea.

²⁷ Ne nu'bu mi ga'a ra Jesús bu ja ra mbosa, bin c'at'ui n'da ran 'yohu ra mengu bu, min 'yohu yu zithu a. Ne nu'a ran 'yohu, him mí he rá he, ne him mi 'buru ja rá ngu, pe mi 'buru ja yu 'yágui.

²⁸ Ne nu'bu mi nu'a ra Jesús buya, 'bex bin danyahmu bu ja rá gua ne nts'edi bi mba'a ra zithu:

—Nu'i Jesús, rá ts'ant'ua i Oja nuixte, 'be'a gui 'yörcähe ya. 'Yörcähe ts'ua ra mate, o gadi angahe,

²⁹ bi 'yön'a ra zithu 'bu mi xifi da böm bu rá mbui ran 'yohu.

Nguetho na ya'a thoho bi unba ran 'yohu ne i xecta yu cadena i pa thu'ti, nangue rá ts'edi ra zithu, ne i sixru ma'ueni mahøn'a.

³⁰ Nu ra Jesús bi 'yänba rá thuhu a ran 'yohu.

—Dí n'dan nets'igähe, bi 'yem 'bu mi dadi.

Nguetho min 'yohu xan ngu yu zithu.

³¹ Ne nu'ua yu zithu bi 'yap ra mate ra Jesús hin da 'yentru haru bí nets'i, ngueru ja ra mba'ye xan he'ho ne nts'utho.

³² Ne mi 'buru xan ngu yu ts'adi mi sihme bu.

³³ Ne nu yu zithu bi böm bu ja rá mbui ran 'yohu ne bi yarpu 'buh yu ts'adi. Ne gätho yu ts'adi 'bex bin tihí, bin göxru ja ra nguani, gätho bi zo bu dehe, bim 'bedi.

³⁴ Nu'ua yu 'yohu mi fäh yu ts'adi, 'bex bi 'dah puja 'bu mi nu 'be'a bi 'yöt'ua yu ts'adi. Bi mba bu ja ra hnini neru ja yu huähi, bi ma 'be'a bin ja.

³⁵ Ne xan ngu bi mba bu, ba nuse 'be'a bin ja. Ne bi nu'a ran 'yohu min 'yohu yu zithu, mi huru ja rá gua ra Jesús, mi he rá he. Ya xí yam buya. Ne gätho yu ja'i bin su 'bu mi nu 'be'a bi t'örpa ran 'yohu.

³⁶ Ne nu'ua yu ja'i in 'yohu a ra Jesús, 'bu mi hoc'a ran 'yohu, bi xi'ua m'bejua bi zom bu 'be'a gätho bi 'yöt'a ra Jesús.

³⁷ Ne gätho mi 'buru ja ra häi Gadara bi 'yap ra mate ngue hin din 'yo bu ja ra xequi a, nguetho emme min su gätho u. Janangue'a nu ra Jesús, bi hyu ra mbosa mahøn'a ne bi mbähä yá xádi buya.

³⁸ Nu'a ran 'yohu min 'yohu ra zithu, emme in ndehma da den'na ra Jesús. Pe nu'a ra Jesús him bi japi da mba. Pe bi 'yembi:

³⁹ —Ní mba ni ngu ne gui mam bu 'be'a bi 'yöt'a'a Oja.

Ne nu'a ran 'yohu bi mba rá ngu buya, ne bi mam bu rá hnini a ran ho bi 'yörpa ra Jesús.

Nu ra Jesús bi xoxa rá t'ixu ra Jairo, ne bi hocru 'yu n'da ra xisu mi hemb ra mbeji

⁴⁰ Nu'bu mi mbeng bu ra Jesús 'danguadi ra dadehe, emme bin johya yu ja'i nguetho xan ngu mi tömp'ua.

41 Nε 'bex bi zøm bu 'buh ra Jesús a ra Jairo, n'da ra ngurpi bu ja ra nija, ne bin danyahmu bu ja rá gua, ne bi 'yáp ra mate da mba ra Jesús bu ja rá ngu.

42 Nguetho hont'a n'datho rá t'ixu mi 'bui, ngue 'de'ma yonjeya mi pe'ts'i, ne in nde da du. Ne nu'bu mi mbähä ra Jesús, emme da bu yu ja'i bu ní mba.

43 Nε nu'bu mi mba bu 'yu, hin ní zøm bu ja rá ngu ra Jairo, bi zu'a n'da ra xisu mi hemb ra mbäji, ngue 'de'ma yonjeya mi hēmp'a ran u.

44 Pε nu'a ra xisu buya bi därpa rá nyampahni bu ja rá xuthä ra Jesús, ne 'bex bin hē'a ran u mi hēmbi.

45 'Bex bi 'yän'na ra Jesús:

—To'o bi därca ma pahni, bi 'yēna.

Pε gätho u mi 'bäpu bi 'yēmbi: “Njom bi dä'i.” Ne'a ra Pedro ne mi'da yá xädi bi 'yēmp'a:

—Hanja gní 'yēna 'bo'o bi dä'a i, ne emme i du yu ja'i bu gní mba, bi 'yēmbi.

46 Pε nu ra Jesús bi 'yēmp'u:

—Pε dí pädi ngue n'da ra ja'i bi däqui nguetho ma ts'edigä in ho'a, bi 'yēna.

47 Nε nu'bu mi ba'a ra xisu hingui sä din cöni, emme bin su, ne di fet'i, ne bin danyahmu bu ja rá gua ra Jesús, ne bi xifi 'be'a í dädi. Ne bi 'yēna ngue 'bex bi yam 'bu mi dädi.

48 Nu ra Jesús bi 'yēnthoho:

—Grá xisu, bi zä bi yan'i nguetho gá 'yēc'yei i ja ma ts'edi. Ní mba ya ne da hyu ni mbui, bi 'yēmbi.

49 Nε yaui ra xisu a ra Jesús 'bu mi zøm bu 'da yá 'yēhe ra Jairo xí nēxpū ja rá ngu, ne bi 'yēmbi:

—Nu ni t'ixu ya bi du'a, säti thoho guí pah na ra Hmu, bi t'ēmp'a ra Jairo.

50 Pε nu'a ra Jesús mi øde 'be'a bi man'a, ne bi 'yēmp'a ra Jairo buya:

—O guín su, pε dami 'yēc'yei ne din nu'a ni t'ixu, bi 'yēmbi.

51 Nε nu'bu mi zøm bu ja rá ngu a ra Jairo buya, nu ra Jesús him bi japi da tho'a mbo yu ja'i bu 'ben'a ra hmute xí du. Hont'a ra Pedro ne ra Jacobo ne ra Xuua, ne rá mbe ne rá ta ra hmute bi thopu.

52 Nε mi 'bäpu xän ngu yu ja'i mi zoni ngue xí du'a ra hmute. Nu'a ra Jesús bi 'yēmp'u:

—O guí zomhbu nguetho hingui tu na, i ätho na, bi 'yēn'a.

53 Pε nu yu ja'i bi den'na ra Jesús nguetho mi pädi ya xí du'a ra hmute.

54 Nu'a ra Jesús bi bentpa rá 'ye ra hmute ne bi 'yēmbi:

—Nu'i grá hmute, dami ndants'i.

55 Nε 'bex bi ndants' pəya, bin ja rá te, bim 'bui mahøn'a.

Nu ra Jesús bi 'yēna:

—Dami 'uimmi na ni t'ixuui ya, bi t'ēmp'a rá ta ne rá mbe.

56 Nu rá ta ne rá mbe bi hyonya thoho ngue bi dambēni rá t'ixu. Pε nu'a ra Jesús bi xifi njon da xifi 'be'a bin ja.

9

Nu ra Jesús bi mbehni 'de'mayoho yá xädi da mamp'a rá m hma

1 Nu ra Jesús bi zohn'du 'de'mayoho yá xädi ne bi un yan t'ēdi ngue da hyøn'a thi yu zithu in 'yohu 'da yu ja'i, ne di hocua yu u i hēmb yu ja'i.

2 Nε bi mbehn'du yá xädi din 'yo bu ja yu hnini bu, ne da mam bu 'beru ní manda rá ts'edi Oja, ne di hoc yan zāman'u.

³ Nε bi xi'ɥ hin te da hyɑts'i, nε hin da hyɑx rá tɔhɔ xing ra mbeti xinga gue mi'da yá pahni. Da mbatho.

⁴ Nε bi 'yεmp'ɥ:

—Hɔnt'a to'o rá ngu bɥ guí cɥthɥ, gam 'bɥhmbɥ bɥ gue'bɥ go gá thohmbɥ bɥ ja man'da ra hnini.

⁵ Nε nu'bɥ gá cɥthɥ bɥ ja 'da yɥ hnini nε hin da 'yɔmanho yɥ ja'i bɥ 'be'a guí mamhbɥ bɥ, nε 'bex guí pɔmhɥ bɥ ja yɥ hnini nε guí huajɥ rá hǎi i pát ni mbonguahɥ, ra hmεpya ngue guí zohmbɥ bɥ ɥ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

⁶ Nu yɥ xádi bɥya bi mba hɔnbɥ go harɥ ja yɥ hnini nε bi mam bɥ ran ho ma'da'yo. Nε bi hoc yɥ hyɛnni.

Nu ra Herodes bi ma bi hyεcpa rá 'yɥga ra Xuua Nxixyɔ

⁷ Nε mí ɔ'a ra ts'ut'abi Herodes 'be'a gátho i ɔt'a ra Jesús, nε bi hyonya thoho. Nguetho nu'ɥ 'da yɥ ja'i bi bɛni gue'a ra Xuua Nxixyɔ a, gue bi ndants' mahɔn'a.

⁸ Nu'ɥ mi'da bi bɛni gue gue'a ra Elías a ra Jesús, uague man'da rá pɔngahyɔ Ojɔ ngue bi dambɛni.

⁹ Pε nu'a ra Herodes bi 'yɛna:

—Nugá dá manda bi thecpa rá 'yɥga ra Xuua Nxixyɔ, janangue'a dí paði hinga gue'a ra Xuua a guí mamhbɥ. Pε to'o maha a, bi 'yɛn'a ra Herodes.

Janangue εmmε min nde da nuse a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi 'ujn'ɥ cut'a mahuɥhi yɥ ja'i

¹⁰ Nu yá xádi bɥya bá peng bɥ xi' 'behni, nε bi xih ra Jesús 'be'a bi 'yɔrpɥ bin 'yo. Nε nu'a ra Jesús bɥya bi mbǎsɛhɥ yá xádi bɥ ja ra hnini Betsaida.

¹¹ Pε nu'bɥ mi bɔɥ yɥ ja'i harɥ ní mba a ra Jesús, bi dɛnni. Nε nu'a ra Jesús bi zomanho ɥ 'bɥ mi zádi, nε bi xi'ɥ bɥya 'bεpɥ ní manda rá ts'edi Ojɔ, nε bi hoc'ɥ gátho yɥn záman'ɥ.

¹² Pε nu'bɥ mi ts'utho da yɥh ra hyadi, gátho ɥ 'de'mayoho yá xádi ra Jesús bi xifi da 'yεt' yɥ ja'i, da mba bɥ n'danni ja yɥ hnini, din sihme bɥ nε bá opɥ 'bɥ bin xui. “Nguetho hin'yɥ 'be'a da zi ua ma'ueni,” ɛn'ɥ.

¹³ Pε nu'a ra Jesús bi 'yεmp'ɥ yá xádi:

—Pε nu'a zεhɛhɥ guí 'ujmhɥ.

Nu'ɥ yɥ xádi bɥya bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Pε hɔnt'ɥ cut'a yɥ hme nε yoho yɥ t'uhua i ja ua. Pε hinda hɔn' bɥ ga támhbe mi'da yɥ hme, sá ga 'ujmhbe gátho yɥ ja'i i 'bucua bɥya.

¹⁴ Nguetho mbε cut'a mahuɥhi mi 'bɔpɥ yɥn 'yohɥ. Nu'a ra Jesús bɥya bi xi'ɥ yá xádi di japi 'da n'danni da hyu'i yote ma 'deɔ'a yɥ ja'i.

¹⁵ Nε bi hyu pɥ ya gátho tengu xi xifi.

¹⁶ Nε nu'a ra Jesús bi hyɔn'a ra hme nε yɥ huá, bi ndɔs' mahɛts'i, nε bi jap'ɥ. Nε bi xeni bi un yá xádi di darpa ɥ yɥ ja'i.

¹⁷ Nε gátho na ngu yɥ ja'i bin niyɔ nε bi bong thoho, 'de'mayo 'bɔts'e bi mbes'ɥ yá xádi.

Nu ra Pedro bi ma gue'a ra Jesús ra Cristo

¹⁸ N'da ra pa bin yáseui Ojɔ ra Jesús, min 'yohɥ ɥ yá xádi. Nu'bɥ mi gua'a bin yaui Ojɔ, bi 'yǎn'dɥ yá xádi:

—'Be'a man yɥ ja'i nanguecá, 'be'a im bɛn'ɥ to'ogá.

¹⁹ Nu yá xádi bi 'yεmp'a:

—Nu'ɥ 'da i ma gue'e grá Xuua Nxixyɔ. Nε nu'ɥ mi'da i ma gue'e gra Elías, nε nu'ɥ mi'da i ma gue'e man'da ra pɔngahyɔ mi 'bɥh maya'bɥ ngue bi dambɛni, bi 'yɛn'ɥ.

20 Nε nu'a ra Jesús bi 'yänzεhe yá xädi:

—Pε xi ahü, 'bε'a guím bεmhbu to'ogä.

Nε nu'a ra Pedro bi 'yεmbi:

—Nu'i gra Cristo rá Thahni i Ojä, bi 'yεmbi.

21 Nε nu'a ra Jesús büya bi hεcpa yá xädi njon da xifi to'o a.

Nu ra Jesús bi man rán däte

22 Nε bi 'yεmp'ü:

—Nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, i jatho ga nu ran ünbi xñn ngu. Nu ma ngurpihü yü dāc'yεi nε yü ngurpa mbäjä nε yü xänbate nijä hin da 'yεc'yεigui. Nε nu'ü da hyogä ü, pε ná hyu pa ga thāmbēnigä nε dam 'bui mahön'a, bi 'yεn'a ra Jesús.

23 Nε man'da bi xi'ü yá xadi, bi 'yεmp'ü:

—To'o gätho in nde da dengui da hych rán t'ēdi zεhe nε da hyät yñn ünbi n'da pa ngu n'da pa, madague da tho. Nε da bēni tengu dím bēngä.

24 Pε nu'bü 'bü a n'da im bēn rá te, nε i su da nu yñn ünbi, pε da nu ran ünbi mazäi a. Pε nu'a hinguim bēn rá te madague da tho 'bü da dengä, di pøh rá te a.

25 Hin te di muui n'da ran 'yohü 'bü da 'yøt'e rá mbeti 'be'a gä i ja ua ja ra ximhäi, 'bü hin da dñn'a ra temazäi.

26 Nε nu'a gätho to'o i pēs' rá sä nanguēcä nε nanguε mam hmangä, nεcä hín ga εmbi ma t'ühni ü 'bü bá εcä ua nε gan 'yohε yá hoga m'behni Ojä mahεts'i, nε din jagä rá ts'edi Ojä ma Ta, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi.

27 Pε majuañi dí xi ahü, 'bücua 'da hin da nu ran däte asta gue'bü go di dü'mi di manda rá ts'edi Ojä ua ja ra ximhäi.

Ra Jesús 'dan'yo bü í nequi bü ja ra t'øhø

28 Mbε ná hyäto pa büya, ra Jesús bi mbähä bü ja n'da ra nyuni ra Pedro, ra Jacobo nε ra Xüua, ngue din yäui Ojä.

29 Nε nu'bü min yäui Ojä a ra Jesús, 'dan'yo bü í nequi a rá hmi nε nu rá pahni εmme xñn t'axi, di fεxñi a.

30 Nε 'bex bi nequi bü ra Moisés nε ra Elías bin yähu ra Jesús, mi 'büh maya'bü ü.

31 Nε bi hyärpu n'da ran nequi hapü mi 'bä ü. Nε nu'ü bi mamhbü 'be'a da t'ørpa 'bü bi tho bü Jerusalén a ra Jesús.

32 Pε nu'a ra Pedro ne'ü min 'yohü bi züh ra t'äha ü, pε nu'bü min nuhu bi nu di hyärpu n'da ran nequi bü 'bäh ra Jesús nε ra Moisés nε ra Elías.

33 Nε nu'bü ma guerpü da mba ra Moisés nε ra Elías, nu ra Pedro bi 'yεna:

—Ma Hmu i, εmme xñn ho ngue dí 'bühmbü ua ya, ga hōcähe hyu yñ t'ungu, 'da'a n'da ni mbetiü. Nu'i, nε ra Moisés nε ra Elías, bi 'yεna.

Pε him mim bēn'a mi man'a.

34 Nε nu'bü mí 'yεn'a ra Pedro, 'bex bá cä n'da ra güi bi go'ma ra Moisés nε ra Elías, nε εmme bin su'ü yá xadi ra Jesús.

35 Nε bi t'ørpu n'da ra nde bü ja ra güi ngue bi 'yεna:

—Nuna ma ts'ant'ü dadí huēcä na, dami 'yøhmbü 'be'a i man na, bi 'yεn'a ra nde.

36 Nε nu'bü mi gua'a bi man'a ra nde bü ja ra güi, nu yü xädi bi nu 'bäse bü ra Jesús. Nε nu'ü yü xädi, njom bi xi'ü 'be'a bi nu'ü.

Ra Jesús bi hoc'a n'da ra t'ühni min 'youi ra zñthu

37 Nu'bu mi hyax buya, bi gapu ja ra nyuni ra Jesús ne'u hyu yá xádi min 'yohu. Ne xun ngu yu ja'i bin c'athu ra Jesús.

38 Nu n'da ran 'yohu nts'edi bi mbafi:

—Xänbate i, nurqui ts'u ma ts'unt'u nguetho hønna zu n'datho dí si.

39 Ne ja'bu im bent ra zithu ne emme di unba a, i texa hai, ne emme mbafi, ne di fet rá ja'i, ne i soh yu fugui. Ne zai di ja bu ra zithu.

40 Ne dá xi'u ni xádi di hoqui, pe nu'u him bi zä bi hoqui, bi 'yén'a ran 'yohu.

41 Nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nu'ahu guexta'a hin gui ec'yehu 'be'a dí xi ahu. Ham'mi pa ngue ga töp'a thohohu ngue gui 'yéc'yegahu.

Ne xø bi 'yemp'a ran 'yohu buya:

—Bá si ua ni ts'unt'u.

42 Ne nu'bu bá si ra ts'unt'u, bi bent mahøn'a a ra zithu, bi dexa häi ne nts'edi bi unbi. Pe nu'u ra Jesús bi xi'a ra zithu da bøn, ne bi hoc'a ra ts'unt'u buya. Bi xi'a rá ta da zix buya.

43 Ne gátho yu ja'i bi hyonya thoho a rá ts'edi Oja.

Ra Jesús bi ma mahøn'a rán dqte

Ne guexta'a i ya u yu ja'i ne i ma 'be'a gátho i øt'a ra Jesús. Nu ra Jesús buya, bi 'yemp'u yá xádi:

44 —Dami 'yøhmbu xun ho a dí xi ahu ya, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, da mba ma dägä bu 'buh yu ts'om'bäi, bi 'yembi.

45 Pe nu'u yá xádi him mi paði 'be'a nam bøn'a i man'a ra Jesús, nguetho Oja hin ní japi da ba'u, ne bi zu da 'yän'na ra Jesús 'be'a nam bøn'a bi man'a.

Ra Jesús bi yut yá xádi nda'a dim 'bet'o

46 Nu'u yá xádi bin junzehe u nangu'e'a to'o dim 'bet'o.

47 Ne nu'a ra Jesús mi paði 'be'a mim bøn u, ne bá si n'da ra t'uhni bi mbämp'u i 'bäi,

48 bi 'yemp'u yá xádi:

—Hønt'a go to'o da zimanho n'da ra t'uhni tengu na ngue i ec'yegui, necä bi zimanhog 'bu ya bi 'yøt'a. Ne to'o bi zimanhogä nam bøn bi zimanho ma Ta. Ne nu'a to'o i øt'e ngue nte di muui, gue'a dim 'bet'o a, bi 'yén'a ra Jesús.

Nu'u hingui sjuu, ma amigohu u, bi 'yén'a ra Jesús

49 Nu ra Xuua buya bi xi'a ra Jesús, bi 'yembi:

—Nugähe dá nuhe n'da ran 'yohu bi ndøn'na ni thuhu 'bu mi hyøn'a thi yu zithu, ne dá hecuah nguetho him man 'yogähe a ran 'yohu.

50 Pe nu'a ra Jesús bi 'yembi:

—Nde'bu hin xqui hecuahu, nguetho nu'u hingui sjuu ma amigohu u, bi 'yembi.

Nu ra Jesús bi dqmhyq ra Jacobo ne ra Xuua

51 Ne ya mi ts'atho da zøn ra pa da mba mahçts'i ra Jesús. Ne bi nde bi mba bu Jerusalén, madague i paði da mba ma unbi bu.

52 Nu'bu mi mba bu 'yu, bi xifi da tho'u 'da yá xádi, da hyonbi hapu din säya. Ne nu'u yá xádi buya, bi yarpu ja n'da ra hnini bu ra xequi Samaria.

53 Pe nu yu ja'i bu hinguin ndepe din säya bu'a ra Jesús, nguetho him bi numanho ngue ní mba ba nu ra dqmpeti bu Jerusalén.

54 Ne nu ra Jacobo ne ra Xuua emme bin cue 'be'a bi man yu ja'i bu buya. Ne bi 'yemp'a ra Jesús:

—Ha guín nde ngue ga mandagá'be ra sibi ba çah mahçts'i, ne din zò'u gátho 'bucua, bi 'yén'a.

55 Pɛ nu ra Jesús bi ðamhya ɛ yá xádi bɛya, gue hingui ho a im bɛn'a.

56 Nɛ bi thopɛ man'da ra hnini bɛya.

Hyu yɛn 'yohɛ ɛna da ðɛn'na ra Jesús

57 Nɛ nu'bɛ mi 'yo bɛ 'yu ra Jesús bi 'yén'a n'da ran 'yohɛ:

—Ma Hmu i, nugá ga tɛn'ni i hɔnbɛ go hapɛ guí mba, bi 'yɛmbi.

58 Nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Nu yɛ haho i ja yá oi bɛ ja yɛ hyádo, nɛ yɛ doja i ja hapɛ din säya ɛ, pɛ nugá ngue dán jã'igá ua ja ra ximhäi, hin hapɛ i jase ma oigá ua, bi 'yɛmbi.

59 Nu ra Jesús bɛya, bi 'yɛmp'a man'da ran 'yohɛ:

—Dami tɛngui, bi 'yɛmbi.

Pɛ nu'a ran 'yohɛ bi 'yɛm bɛya:

—Grá Hmu, 'bɛ ga äcá ma ta 'bɛ bi du.

60 Nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Pɛ gue'ɛ hingui ja ra te ma'da'yo, da 'yá'ɛ xɔn du. Pɛ nu'i gui tɛngui, gui xih yɛ jã'i 'bɛpɛ ní manda rá ts'edi Ojã.

61 Xɔ man'da ran 'yohɛ bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu i, ðin nde ga tɛn'ni i, pɛ 'bɛ ga mbagá bɛ ma ngu dan 'yɛ'be ma ta nɛ ma mbe.

62 Pɛ nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Gátho to'o ɛna da ðɛngui nɛ im bɛn'a bi zogui, hing yán sähɛ bɛ di manda rá ts'edi Ojã ɛ. Nu'a i ɔt'ɛ tengu ɔt'a n'da ran 'yohɛ 'bɛ i hɛnhäi nɛ in yɛh rá xɛthä, hingui uɛntho yá the i hɛqui.

10

Ra Jesús bi mbɛn'dɛ hyɛte ma'dɛt'a bɛ ja yɛ hnini

1 Nubɛya nu'a ra Jesús bi huan'dɛ hyɛte ma 'dɛt'a yá xádi nɛ bi mbɛhni 'da'i yoho bɛ ja yɛ hnini guepɛ da those ra Jesús.

2 Nɛ bi 'yɛmbi:

—Tenguthoho 'bɛ ya xɔ 'yo't'a n'da ra huqhi, pɛ zɛ yonjã'i tho ɛ yɛ xofo, xɛn ngu ɛ yɛ jã'i da 'yɛç'yɛi, pɛ go zɛ yoho thoho ɛ da xifi. Dami 'yãfɛ Ojã ra Hmu ba pɛnh mí'da yɛ mbɛfi da xih yɛ jã'i da 'yɛç'yɛi.

3 'Bex gui mbähä ya, nɛ nugá di pɛn'nahɛ tengu'ɛ yɛ ðɛ'yo 'bɛ da mba bɛ 'bɛh yɛ zate.

4 Nɛ o guí hɛx ni mbɛtihɛ, xín ni buxahɛ, xín gui çɛxhɛ ná yopare ni thixfanihɛ, gui mbäthohɛ nɛ hinga nya'a gui zɛnguahɛ yɛ jã'i bɛ 'yu.

5 Nɛ nu'bɛ guí çɛthɛ bɛ ja n'da ra ngu ngue di säya ahɛ a ra mɛngu bɛ, gui zɛnguahɛ, nɛ gui 'yãfɛ Ojã da 'yɛnsa rán jãpi a ra mɛngu bɛ.

6 Nɛ nu'bɛ in nde rán jãpi Ojã a ra mɛngu bɛ, da gohmi a rán jãpi Ojã 'bɛ, pɛ nu'bɛ hinguin nde, nte da gohmi 'bɛ.

7 Nɛ nu'bɛ gá sɔmhɛ bɛ ja n'da ra hnini, gam 'bɛhmbɛ bɛ hapɛ rá mbɛdi da mba ma säya ahɛ. Hin gui päpɛ gam 'bɛhmbɛ. Nɛ gui sihɛ 'bɛ'a gátho din 'da ahɛ, nɛ hin gui pɛs' ni sä gui sihɛ nguetho gue'a guí tãhmbɛ a ngue gui xihmbɛ rán hman Ojã ɛ. Nɛ njo'o n'da ra mbɛfi ngue hin da mba njut'i.

8 Nɛ hɔnt'a go má hnini nguepɛ da ts'in ahɛ, gui sihɛ 'bɛ'a gátho di 'da ahɛ yɛ jã'i.

⁹ Ne gui hoc'ɥ yɥn zāman'ɥ i 'bɥpɥ, ne gui xihmbɥ yɥ jɑ'i ngue mi ts'ɥtho di manda rá ts'edi Ojɑ ua.

¹⁰ Pe hɔnt'a go nda'a má hnini gui cɥthɥ, ne nu'ɥɥ hin da zin ahɥ yɥ jɑ'i bɥ, gan 'yohɥ bɥ ja ra hnini, ne gui 'yɛmfɥ yɥ jɑ'i:

¹¹ “Nugāhe dí huɑc ma guahe ra fonthāi ua ja ni hninihɥ, ra hmɛpya ngue ga sogae ua. Pe gui pɑhmbɥ ɛna xtí manda maha ua rá ts'edi Ojɑ,” gui 'yɛmfɥ ɥ.

¹² Ne dí xi ahɥ, nu'ɥɥ bi zɔn ra pa ran juɥnbi, man'da xɥn ɥ tho ran ɥnbi da nu'ɥ, xinda gue'ɥ mi 'bɥpɥ ja ra hnini Sodoma, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɥ mi 'yɛmp'ɥ yú xādi.

Da ts'änba rá muui yú ts'oqui ɥ him bi 'yɛc'yɛi ra Jesús

¹³ Í huɥhi gātho ahɥ guí 'bɥhmbɥ bɥ ja ra hnini Corazín, ne gātho ahɥ guí 'bɥhmbɥ bɥ ja ra hnini Betsaida, nguetho ya gá nuhɥ yɥn t'ɔt'e nuixte dá ɔt'ä ne hin gá pāh nin 'yomfɛnihɥ. Nu yɥ jɑ'i mi 'bɥpɥ ja ra hnini Sidón ne'ɥ mi 'bɥpɥ ja ra hnini Tiro, nu'ɥɥ xtá nu'ɥ yɥn t'ɔt'e nuixte gá nuhɥ ya, xtí pāh yán 'yomfɛni ɥ, ne xtá hye yɥ pahni tengu yɥ 'dɔzɑ ne xtá 'yɥx yɥ 'bospi yú jɑ'i, ra hmɛpya ngue ɛmmɛ tu yú mbɥi nangue yú ts'oqui ɥ.

¹⁴ Ne nu'a ra pa rán juɥnbi Ojɑ, nu ahɥ man'da da zān'nahɥ ran ɥnbi xinda gue'ɥ mi 'bɥpɥ ja ra hnini Tiro neɥɥ ja ra hnini Sidón.

¹⁵ Ne ahɥ guí 'bɥhmbɥ bɥ ja ra hnini Capernaum, gnín 'yɛxhɥ a ngue guí ɛmhɥ gui sɔmhɥ bɥ mahɛts'i, pe hin'na, pe guereɥ ja ran ɥnbi mazɑi gui mbähä, bi 'yɛn'a ra Jesús.

¹⁶ Ne bi 'yɛmp'ɥ yú xādi bɥya:

—Nu'ɥ i ɔh ni ndehɥ, tengu'ɥɥ ma ndesegä bi 'yɔ'ɥ. Nu'ɥ to'o hin da zin ahɥ tengu tho'ɥɥ him bi zingä'ɥ, ne nu'ɥ him bi zingä, xím bi zin'a ma Ta bá pengä, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bá penc'ɥ hyɑte ma 'det'a xí mbɛn'na ra Jesús

¹⁷ Nu'ɥɥ mambá penc'ɥ hyɑte ma'det'a yú xādi a ra Jesús bɥ bi mbɛhni, ɛmmɛ bin johya ɥ. Ne bi 'yɛmp'ɥ:

—Grá Hmu, hinga hɔnt'ɥ yɥn zāman'ɥ dá hoje pe ne'ɥ yɥ zĩthu dá hɔmhbe thi 'bɥ má ndɔmhbe ni thuhu, bi 'yɛmbi.

¹⁸ Nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɥ bɥya:

—Dá nugä rá hmu yɥ zĩthu 'bɥ gmí tɑfɥ, bi mba häi tengu ra huei 'bɥ xɥn gɑi, bi 'yɛna, ne ya dá 'da ahɥ ra ts'edi gui tɑfɥ rá ts'edi man suiɥ.

¹⁹ Pe madague gui nes'hɥ yɥ pozɥ bɥ gui thohmbɥ, ne yɥ mbozɥ, pe nte da ja ahɥ.

²⁰ Pe hin gan johyahɥ ngue bi zä guí hɔmhɥ thi yɥ zĩthu, pe nu'a gdín johyahɥ ngue bi zin ahɥ Ojɑ ne bi hyux ni thuhuhɥ bɥ mahɛts'i, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɥ mi 'yɛmp'ɥ yú xādi.

Bin johya ra Jesús

²¹ Nubɥya nu rá Hogandɑhi Ojɑ bi japi ɛmmɛ di johya ra Jesús, ne bi 'yɛna:

—Dí ɛ'ts'a i nguetho gá japi bi bɑ'a ni ts'edi ɥ i hon'i, tengu yɥ t'ɥhni ngue hin te i pɑdi, ne hinga gue'ɥ im bɛnse ja yán 'yomfɛnise gá japi bi bɑ'ɥ. Ne gue'a gá 'yɔt'e ma Ojɑ i, ngue gue'a gá numanhose guí ɔt'e, bi 'yɛmp'a Ojɑ.

²² Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Gātho i ja a ma Ta bi 'daqui. Ne hɔnse ma Ta i pɑcä xɥn ho ngue rá Ts'unt'ugä, ne hɔnsegä rá Ts'unt'ugä dí pɑcä xɥn ho a ma Ta, ne'ɥ to'o ga japi da bɑ'a, bi 'yɛn'a ra Jesús.

23 Ne bi 'yεmp'ɥ yá xádi:

—Gan johyahɥ ngue guín nuhɥ a dí øt'ä ya.

24 Majuani dí xi ahɥ, xɥn ngu yá pøngahya Oja ne xɥn ngu yɥ ts'ut'abi mi 'bɥi, mi nde da nu'a guín nuhɥ ya, ne da 'yø'a guí øhmbɥ ya, pε him bi zä, bi 'yεmp'ɥ yá xádi ra Jesús.

Rán t'uti a ran 'yohɥ bi huεc rá mijq'iu

25 Ne bi zøm bɥ 'bɥh ra Jesús n'da ra xänbate niǰa, im bɛni da zä'a ra Jesús, ne bi 'yänni:

—Xänbate i, 'bε'a sä ga øt'ä n'dahma din jagä ra te mazǰi, bi 'yεna.

26 —Be'a mam bɥ ja yán t'εdi ra Moisés, bi 'yεn'a ra Jesús.

27 Nu'a ra xänbate niǰa bi 'yεna:

—I mam bɥ: “Gam bεmhɥ Oja ra Hmu ngue gätho ma mbɥihɥ ne gätho ma tehɥ, ne gätho ma ts'ediɥ, ne gätho man 'yomfɛniɥ, ne ga huεc ma mijǰ'ihɥ tengu bɥ nan huεc zεhεhɥ,” i εn rán t'εdi Oja, bi 'yεn'a ra xänbate niǰa.

28 Bi dǰ'a ra Jesús bɥya:

—Majuani guí ma. Nuya gui 'yøt'ɥ ne din ja'a ra te mazǰi, bi 'yεmbi.

29 Nu ra xänbate niǰa mi pǰpɥ mbo rá mbɥi ngue hinga gue'a mí øt'e, ne bi 'yεmthoho:

—Pε to'o ma mijǰ'i'be ga huεcä, bi 'yεn'a.

30 Ne nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti ne bi 'yεmbi:

—Nu n'da ran 'yohɥ mi 'yo bɥ ja ra 'yu, bi nεxpɥ Njerusalén ní mba bɥ Jericó. Ne nu'a 'da yɥ bε bi gorpa'yu ne bi unba'a ran 'yohɥ, ne gätho ɥ yá pahní mi he bi gǰpi ne'a rá mbeti. Ne bi zopɥ nden'yu a ran 'yohɥ bɥya, εna da du.

31 Ne bi thopɥ n'da ra mbäǰa, ne bi nu'a ran 'yohɥ 'bεm bɥ pε bi mbäcthoho.

32 Ne'a man'da ran 'yohɥ, ra mbefi bɥ ra niǰa a, bi thopɥ, bi nu'a ran 'yohɥ 'bεm bɥ, ne'a bi mbäcthoho tengu bi 'yøt' ra mbäǰa.

33 Pε nu'a n'da ran 'yohɥ, ra mεngu Samaria, 'bɥ mi thopɥ bɥya, bi nu mi 'bεm bɥ a ran 'yohɥ, ne bi huεc'a.

34 Ne bi xispa ra aceite ne ra vino bɥ xí ts'erbi, ne bi mbantpa ra 'bøt'e. Ne bi 'yεxa rá fani bɥya, bi zixpɥ ja n'da ra ngun'oi ne bi jamansu'a.

35 Ne nu'bɥ mi hyats'i, bi thopɥ ní mba, ne bi zocpi ts'ɥ ra mbeti a ra mεngu bɥ, ne bi xifi di jamansu'a ran 'yohɥ, ne da gurpa rá gasto 'bɥ hin dí gua'a 'bɥ bá peng bɥ ní mba, bi 'yεn'a ra Jesús 'bɥ mi man ran t'uti.

36 Nubɥya bi 'yän'na ra xänbate niǰa:

—Xiya, nda'a nín 'yohɥ bi 'yørpɥ ran huεcate rá mijǰ'iu.

Bi dǰ'a ra xänbate niǰa:

37 —Nu'a bi mbäts'i.

Nu ra Jesús bi 'yεmp'a bɥya:

—Ní mba din jabɥ gui 'yørpɥ ni mijǰ'ihɥ, bi 'yεmbi.

Ra Jesús bi mba bá nu'a ra Marta ne ra María

38 Ra Jesús ne'ɥ yá xádi mi 'yo bɥ ja ra 'yu ní mba bɥ ja ra hnini Jerusalén, ne bi zøm bɥ ja n'da ra hnini guerpɥ 'bɥ'a n'da ra xisu í Marta a. Ne nu'a ra Marta bi xi'ɥ din säya bɥ ja rá ngu.

39 Ne mi 'bɥpɥ n'da rá juhuε í María. Nu'a mi hupɥ i yǰ ra Jesús, bi 'yø'a bi man'a.

40 Pε nu'a ra Marta, xɥn ngu ra 'bεfi i øt'e. Ne bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu'i, ha hin guí ɥrpɥ ra güenda 'bε'a øt' ma cu, nde'bɥ gui xifi di zεqui, bi 'yεmbi.

41 Nu ra Jesús bi dät'a:

—Ma z_u Marta, εmmε guím bεn'a ni 'bεfi.

42 Pε n'datho a mahyoni x_un ho, nε gue'a bi huan'na ra María, nε njon di 'uecpa'a mam hmangä i øde, bi 'yεn'a ra Jesús.

11

Ra Jesús bi xänba yú xädi din yäq_u Ojä

1 N'da ra pa bi 'ue'a ra Jesús nε bin yäui Ojä. Nε nu'bu mi gua'a bin yäui Ojä, n'da rá xädi bi 'yεmbi:

—Ma Hmu'i, dami xängahe dan yäq_u Ojä tengu thoho ra Xuua bi xänba yú xädi.

2 Nu ra Jesús bi 'yεna:

—Ngub_u gui mamhb_u 'bu guí yäq_u Ojä:

Ma Ta ahe,

Da hnumansu ni thuhu

Nε dín ndehe din ja ua n'dihi ni ts'edi ngue di manda ua.

3 Nε dami 'daje ra hmε dí homhbe ra pa i ja bu ya.

4 Dami punga ma ts'oquihe tengu thoho bu na punbahe u i ørcahe ran ts'o.

O guí hεgähe da daje ran ts'o,

pε dami yänje nanguε ran ts'o, gui 'yεmhbu, bi 'yεn'a ra Jesús.

5 Nε xø bi xih man'da ran t'uti u, bi 'yεna:

—Xi'bu n'da ran 'yoh_u xtí mba bu rá ngu n'da rá amigo, made ra xui, nε xtá 'yεmbi: "Hmiqui ts_u hyun thuhmε,

6 nguetho nu'a n'da ma amigo ja bi zøm bu ja ma ngu, nε hin'y_u 'be'a ga unni da zi," xtá 'yεmbi.

7 Nε xi'bu xtá 'yεmp thoho: "Yo gadí paqui, nguetho ya án th_u't'i ma ngu nε ya dá ohmbe gätho ma t'uhn_i, nε hingui sä ga ndants'i ngue ga 'da'i," xtá 'yεntho.

8 'Be'a hmaha xtá 'yøt'a ran 'yoh_u 'bu. Nu'bu hingui pεs' rá sä di thoqui da 'yäpi, nε guehma da ndants'a rá amigo nε di un'na bi 'yädi, bi 'yεn'a ra Jesús.

9 In ja bu 'bu guí yäq_u Ojä, gui thoqui gui 'yäfu nε sä thocua thoho gui hyämbu. Thocua thoho gui hyombu nε thocua thoho da zä gui t_umbu. Thocua thoho guin zohmbu nε Ojä da xoc'ah.

10 Nguetho gätho to'o da 'yädi da hyäni, nε gätho to'o da hyoni, da d_uni, nε gätho to'o da zofo da xocpi, bi 'yεna.

11-13 Nε nu ah_u madague gyä ts'om'bäih_u, xínga n'da ah_u gadí unh_u ra poz_u ni t'uhn_i bu i ä ah_u ra huä, nε xíng ra mboz_u gadí unh_u 'bu i ä'ah_u ra do'øni, pε hønt'a x_un ho gadí un ni t'uhn_i bu. Ha maguet'a Ojä ma Tah_u 'bu_u mahεts'i ngue him ba pεn'nah_u rá Hogandähi 'bu guí äfu a, bi 'yεn'a ra Jesús.

Bi t'εmp'a ra Jesús in 'youi ra z_uth_u

14 Nε mi 'bu_u n'da ran 'yoh_u hingui sä din yä, nguetho madi goreba ra z_uth_u. Nε nu ra Jesús bi hyøn'a thi ra z_uth_u nε bin yä ran 'yoh_u buya. Nu y_u j_u'i εmme bi hyonya thoho.

15 Pε nu'bu da bi 'yεna:

—Nuna ran 'yoh_u sä i høn'a thi y_u z_uth_u, nguetho gue'a rá hmu y_u z_uth_u bi un rán t'ēdi na, sä εn'bu 'da.

16 Nε nu'bu mi da bi zä ra Jesús 'bu ya majuäni Ojä bi un rá ts'edi, nε bi 'yäp ra hmεpya mahεts'i.

17 Pε nu ra Jesús mi päpa yän 'yomfēni n'da ngu n'da'u nε bi 'yεmp'bu:

—Nu'buḥ din heczehē yuḥ ja'í 'buḥ ja n'da ra hnini, ne ba ḡh yún suiḥu, hin da zä din tunhdḥ yún suiḥu 'buḥ. Da mba ma juadi u. Ne ngutho u 'buḥ ja n'da ra ngu, 'buḥ din suse u dim 'bedi.

¹⁸ Ne ngutho rá ts'edi ra zīthu, ha da zä din suse u ngue di 'beh yú ts'edi, ne sä guí ɛmhbu, ngue'a rá ts'edi ra zīthu a ná hōn'a thi yu zīthu u.

¹⁹ 'Be'a ni ts'edi guí ɛmhbu i ja ni xādiḥu 'buḥ i hōn'a thi yu zīthu. Gues'e' u i ut ahḥ ngue him majuaḡni guím mamhbḥ.

²⁰ Nugä dí hōn'a thi yu zīthu nangue rá ts'edi Oḡa, gue'a ctí paḡhmbḥ ngue ya di manda rá ts'edi Oḡa ua guí 'bāhmbḥ, bi 'yēn'a ra Jesús.

²¹ Ne man'da ran t'uti bi ma, ne bi 'yēna:

—Nu'buḥ 'buḥ a n'da i ja rá ts'edi ne i ja 'be'a dām fādi xḥn ho buḥ ja rá ngu, hin te da ja.

²² Pe nu'buḥ da zōm buḥ n'da ngue man'da i ja rá ts'edi ne da daḡi, da hyānba a nám fādi ne da duspi 'be'a gātho i ja buḥ ja rá ngu buya.

²³ Nu'a to'o hinga 'da'ingu dí mam'be, man sai'be a. Ne nu'a to'o hingui øt' ma 'befi, di japi dim 'be' u mi'da.

Rán t'uti ra zīthu bá peng buḥ ja rá mbui n'da ra ja'í

²⁴ Ne man'da ran t'uti bi ma, bi 'yēna:

—Nu'buḥ bi bōm buḥ ja rá mbui n'da ra ja'í ra zīthu, bin 'yo buḥ ja ra 'yonhāi, bi hyoni harḥ sä dim 'bui, ne nu'buḥ him bi dīni, bi beḡnse ba peng mahōn'a harḥ mi 'bui.

²⁵ Ne nu'buḥ mi zōm buḥ, bi nu njongui 'buḥ, ne ma hoqui xḥn ho.

²⁶ Ne nubuya, bi mba bá hom mi yoto yu zīthu man'da xḥn ts'o xinda gues'e'a bin honte, ne gātho bim 'bāhmbḥ buḥ. Ne nu'a ra ja'í buya, bi gohi man'da xḥn ts'o xinda gue'buḥ mi 'buḥ n'datho ra zīthu, bi 'yēn'a ra Jesús 'buḥ mi man ran t'uti. Din ja buḥ u hinga gātho rá mbui i ɛc'yēi.

Ran japi majuaḡni

²⁷ Gātho na yḡa ra Jesús ne bi da'a n'da ra xisu, bi 'yēna:

—Majāpi'a ra xisu bi te'e, bi 'yēmbi.

²⁸ Pe nu ra Jesús buya bi 'yēmp'a:

—Pe ne' u man'da majāpi gātho to'o i øh rām hman Oḡa ne i øt'a gātho i mam buḥ, bi 'yēmbi.

Yu ts'om'bāi bi 'yāh yu hmēpya mahɛts'i

²⁹ Bi munts' u yu ja'í buḥ 'bāh ra Jesús, ne nu ra Jesús bi xi' u man'da ram hma, ne bi 'yēmp' u:

—Nu'ahḥ guí 'bāhmbḥ yu pa ja buḥ ya, gyú ts'om'bāihḥ, guí āju ra hmēpya mahɛts'i, pe hin te ma hmēpya da t'ut'ahḥ, pe hōnt'a n'da ra hmēpya da t'ut'ahḥ tengu bi 'yøt'a ra Jonás.

³⁰ Ne gue'a ra hmēpya bi 'yøt' ra Jonás, bi baḡ yu ja'í buḥ ja ra hnini Nínive majuaḡni Oḡa bí mbēhn'na. Ngutho ahḥ, sä guí paḡhmbḥ majuaḡni bá pengä Oḡa 'buḥ gá nuḥ 'be'a din jacä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhāi, bi 'yēna.

³¹ Ne dí xi ahḥ, nu'a ra xisu min ts'ut'abi buḥ Sur, 'dat'a guí ndans'hu a 'buḥ bin ja ran juānbi 'buḥ ran zegui. Ne da 'yut'ahḥ ngue i ja ni ts'oquihḥ. Nguetho nu'a yatho bá ḡhe ngue min nde da 'yø'a bi man'a ra ts'ut'abi Salomón nangue rán 'yomfēni bi und Oḡa, pe nu ahḥ, hin guín nde guí 'yøhmbḥ a dí mangä ngue dí 'bāhmbḥ ua. Pe nugä man'da i ja rá ts'edi mam hmangä xinda gue ra Salomón, bi 'yēn'a ra Jesús.

³² Ne xø bi 'yēna:

—Ne'u mi 'bupɔ ja ra hnini Nínive 'dat'a gui ndans'hɔ u 'bɔ bin ja ran juɔnbi 'bɔ ran zɛgui, nɛ da 'yut'ahɔ ngue i ja ni ts'oquihɔ, nguetho nu'u 'bɛx bi pɔh yú mbɔi 'bɔ mí 'yɔ'a bi man'a ra Jonás, pɛ nu ahɔ, xɔ hin guín nde gui pɔh ni mbɔihɔ nangue ni ts'oquihɔ. Nɛ nugá, man'da xɔn hɛts'i mam hmangá xinda gue ra Jonás, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu'a dá pɔhmbɔ rán nɛqui Ojɔ

³³ Nɛ xɔ bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Pɛ njon di sɔc'a n'da ra sibi ngue da go'mi, uague di cɔt' pɔ ja ra huada. Pɛ i tixpɔ ja ra mbɔxasibi, ndepe di yot'i gátho to'o ba ɛɛ.

³⁴ Gue'a ni dáhn di ja ahɔ gui hyanthɔ ran nɛqui. Nu'bɔ xɔn ho ni dáhn, guí hanthɔ xɔn ho ran nɛqui, nɛ nu'bɔ hingui ho ni dáhn, xɔm 'bɛxuitho bɔ gui hanthɔ.

³⁵ Nɛ nguetho ni mbɔihɔ di ja ahɔ gui pɔhmbɔ rán nɛqui Ojɔ. Nu'bɔ i hon ni mbɔihɔ rán ho Ojɔ, i ja ahɔ ran nɛqui 'bɔ, nu'bɔ hin'na, sá gui ɛmhɔ i ja ahɔ ran nɛqui, pɛ hɔnt'a ra 'bɛxui i ja ahɔ.

³⁶ Nguetho hɔnt' bɔ guín ndehɔ bɔ ni mbɔihɔ, di 'uec'ahɔ ra 'bɛxui a Ojɔ nɛ di 'da ahɔ rán nɛqui, nɛ nubɔya gui 'yɔthɔ tengu'bɔ gyú sibihɔ nɛ gui 'yuthɔ mi'da rá 'yu Ojɔ, tengu ra nyot'i di yɔrpɔ ní mba n'da, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi xi'u yɔ fariseo nɛ yɔ xánbate nijɔ maxɔts'e thoho i yɔ'u

³⁷ Nɛ nu'bɔ mi gua'a man ra Jesús, n'da ra fariseo bi xih ná ts'ihmɛ a ra Jesús, nɛ bi mba bin sihmɛhɔ.

³⁸ Nɛ nu ra fariseo bi nu him bin xɔ'yɛ ra Jesús, tengu i man yán t'ɛdizɛhɛ yɔ fariseo, nɛ bi hyonya thoho.

³⁹ Pɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Nu ahɔ gyú fariseohɔ, guí pethɔ xɔn ho ni ja'ihɔ, pɛ guexta'a xɔn ts'o ni mbɔihɔ. Hɔnt'a ran ts'iyate guím bɛmhɔ, gyú ts'om'báí thohohɔ.

⁴⁰ Xɔgue, xɔm mɛ tho ni mbɔihɔ. Nu Ojɔ i pɔdi 'bɛ'a gadí jafɔ ni ja'ihɔ, pɛ nɛ'a ni mbɔihɔ i pɔdi 'bɛ'a im bɛni, nguetho Ojɔ gátho bi zán'da, bi 'yɛna.

⁴¹ Pɛ nu'bɔ gui huɛc ni mija'ihɔ nɛ gui fáxhɔ, da fɔh pɔya mahoqui ni mbɔihɔ.

⁴² Í huɛhi maha ahɔ, gyɔ fariseohɔ, nguetho guí hɔxhɔ bɔ ja ra nijɔ a ná 'det'a yú 'yɛthi yɔ tɔhɔ bi bɔxpɔ ja ni huɔhɔ, pɛ go hin gá 'yɔthɔ a man'da in nde Ojɔ ngue 'da xquín numanhohɔ ni mija'ihɔ nɛ xquí huɛjɔ u. Guehya nde'bɔ man'da gui 'yɔthɔ, madague'bɔ gui thoqui gui 'yɔthɔ u mi'da.

⁴³ Huɛhi maha ahɔ, gyú fariseohɔ, ɛmmɛ guí homhɔ ngue da hnumansu ahɔ bɔ ja ra nijɔ, nɛ gadí hohɔ yɔn zɛngua 'bɔ gui 'yohɔ bɔ ja ra tái.

⁴⁴ Í huɛhi maha ahɔ, nu'ahɔ tengutho n'da ran 'yágui hingam fɔdi, nɛ nu'a da thɔpɔ hin da bɔdi o bɔ xɔ 'ya. Ngutho ahɔ, im bɛn yɔ ja' i ngue xɔn ho ahɔ, pɛ him majuɔni.

⁴⁵ Nɛ mi 'bupɔ n'da ra xánbate nijɔ, nɛ bi 'yɛna:

—Nu'í grá Jesús, gra xánbate í, ɛmmɛ gadí ɔnga ma mbɔihɔ a gá ma, bi 'yɛmbi.

⁴⁶ Bi dat'a ra Jesús:

—Nɛ ahɔ, gyɔ xánbatehɔ, í huɛhi maha ahɔ, nguetho ɛmmɛ xɔn hɛi a gá hyuspahɔ yán t'ɛdi ra Moisés ngue guí xihmbɔ yɔ ja' i da 'yɔt'e, pɛ nuse ahɔ xingui ts'u gui ɔthɔ a guí xihmbɔ da 'yɔt'u.

⁴⁷ Í huɛhi maha ahɔ, guí hocpahɔ yú jɔdon'yágui u yú pɔngahɔyɔ Ojɔ bi hɔyo' nim bombɔtahɔ, ngue guí nde da 'yɛn'ahɔ yɔ ja' i xɔn ho ahɔ.

48 Pɛ gue'a gní 'yuhmbu ngue guín numanhohu yán t'øt'e u nim bombøtahu, bi hyo'u yú pøngahya Oja ne go gadí hocpahu yú jadon'yágui bi 'yo u.

49 Pɛ nu Oja í pađi 'be'a gátho din ja, janangu'e'a bi 'yɛna: "Ga pɛhndä u ma pøngahya, ne'u mi'da da mam mam hmangä. Nu'u 'da da tho, ne nu'u 'da da t'ethoho," bi 'yɛn Oja.

50 Janangu'e'a gue'a ctí nuhu rán ts'embi Oja nangue gátho yú pøngahya Oja ne yám 'behni bi mba ntho gue'bu go rá mbudi ra ximhäi.

51 Nu rá mbudi ra Abel bi tho asta gue'bu ne'a ra Zacarías bi tho bu mbo ra danija, tengu thoho 'bu ni ts'oquihu a gátho í tho'u yú pøngahya Oja, ne gue'a dí un'nahu a.

52 Í huçi maha ahü gyú xänbatehu, guí paħmbu 'be'a nam bøn'a rá hman Oja pɛ hinga gue'a guí xänbahu yú ja'i. Him majuani guí tenhdu a ne hín gadí jafu da den'du in nde da denni, bi 'yɛn'a ra Jesús.

53-54 Ne bi bøm bu ra Jesús buya. Pɛ nu yu xänbate nija ne yu fariseo emme bin cue, ne xø bi du'mi emme bi 'yän yun t'änni, ngue i honi 'beru dí yap'a ra Jesús.

12

Ra Jesús bi ma 'be'a din ja to'o i mam maxøts'e thoho

1 Ne bim peti bu 'buh ra Jesús xun ngu yu ja'i, ne emme din tønthoho. Nu ra Jesús bi 'yemp'u yú xädi:

—Gam fähmbu nangue yú ixi yu fariseo ngue hin gui tenbahu yán t'øt'e, ɛna xun ho bu na hnu u pɛ n'dan'yo thoho im bɛn yú mbui.

2 Hin gui 'yøthu tengu'u nguetho gátho 'be'a im bɛm bu mbo rá mbui n'da, da fađi. Madague'bu ɛn'u njon da bađi, pɛ guehma din c'a yú ts'oqui.

3 Ne gátho a i man'a n'da bu njongui øde, da hman bu 'buh yu ja'i. Ne gátho i mam mant'agui n'da bu ja rá ngu, da faɾu 'buh yu ja'i, bi 'yemp'u yú xädi ra Jesús.

Gui suhu Oja, bi 'yɛn'a ra Jesús

4 Ne xø bi 'yɛna:

—Nu'ahu, ma amigo ahü, o guí suhu u in nde da hyo ahü. Nu'u, sä da hyo'a ni ja'ihu pɛ hin'yü 'be'a man'da i sä da 'yøt'e.

5 Ga xi ahü to'o a gui suhu. Dami suhu Oja nguetho nu'a, i sä da hyo ahü ne i ja rá ts'edi da 'yent'ahu bu ja ran unbi mazai. Majuani dí xi ahü, jatho gui suhu Oja.

6 Ne njom man'da gui suhu. Guim bɛmhbu yu doja, ts'utho di muui, hønt'a zu yocentavo di muui u cut'a ndoja, pɛ guexta'a i pa mfɛni u, Oja im bɛn'u.

7 Ne nu ahü man'da di mu ahü xinda gue yu doja bu ní bɛn Oja, ne asta i pađi hangu na ngu i ja ni xtähu. Janangu'e'a o guín suhu.

To'o hingui su da ma nangue ra Jesús

8 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Majuani dí xi ahü, gátho to'o hingui su da mangua ja ra häi gue i paqui, nugä, ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ga mam bu ja yú hmi yám 'behni Oja, gue dí pačä u.

9 Pɛ nu'a to'o da gøngä ua ja ra häi, necä ga cøngä bu mahɛts'i a.

10 Nu'a to'o di c'aman'ugä nguecä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, sä da mba ma punbi 'bu da bɛn'a bi ma. Pɛ nu'u to'o di c'aman'u rá Hogandähi Oja, hin'yü rá punbi u.

11 Nu'bu pa ma yaꝑi'ahu ne da ts'ix ahũ bu 'bũh yũ ngurpi ja ra niꝓa o gueꝑu 'bũh yũ ze'mi ne yũ ts'ut'abi, ꝑe o ɛmmɛ guĩm bɛmhbu 'be'a sã gui mamhbu 'bu da mba ma juãmi ahũ,

12 nguetho nu'bu gãm 'bãhmbu bu ja rá hmi u, nu'a rá Hogandãhi Oꝓa 'bex di bɛn'nahũ gui mamhbu, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Rãn t'uti ra membeti bi bɛnse 'be'a da hyoni

13 Ne nu'bu min ya'a ra Jesús, mi 'bã inde bu 'bũh yũ ja'i n'da ran 'yohũ, ne bi 'yɛmbi:

—Xãnbate i, dami xih man 'yohũ da xɛgãts'u ra hãi bi zoh ma ta'be.

14 Nu ra Jesús bi 'yɛna:

—Nu'i, grãn 'yohũ, hin dra ze'migã ngue ga øt'ã a guĩ ma, bi 'yɛmbi.

15 Ne xø bi 'yɛmp'u 'bũꝑu:

—Dami jamansu ni mbũihũ hin din ja ahũ ran 'yũya. Nguetho hinga gue'a i ja n'da dãm 'bu'a n'da, madague'a xũn ngu i ja.

16 Ne nubũya, bi xi'a n'da ran t'uti, ne bi 'yɛmp'u:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohũ ra membeti. Ne nu'a rá hãi ɛmmɛ xũn ho, ne xũn ngu 'be'a gãtho bin ja bu.

17 Ne nu'ũ yũ ngumpɛ'ts'i, ɛmmɛ bi yudi ne bi bongthoho 'be'a mi ja bu ja rá huãhi. Ne nu'a ran 'yohũ bũya, bi bɛni 'be'a sã da 'yøt'e.

18 Ne bi bɛnse: “Nuya, ga xo't' ma ngumpɛ'ts'i ne ga høh mi'da xũn ndoho, n'dahma din ja hapũ ga ꝑɛ'ts'ã 'be'a gãtho i jagã.

19 Ne nubũya, dam 'bũtho, hønt'a dí hyu ma mbũi ga øt'ã,” bi 'yɛnɛ ran 'yohũ.

20 ꝑe nu'a Oꝓa bi 'yɛmp'a: “Nu'i, hin guĩ ꝑãdi 'be'a guĩm ma, nguetho nãn xui ya gui tu. Ne to'o hmaha da gohmi 'be'a gãtho guĩm bɛni gui hyonɛ,” bi 'yɛmbi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

21 Ngubũ din ja gãtho yũ 'yũya, ngue'a hønt'a i ja ua ja ra ximhãi im bɛni, ꝑe hinga gue'a rá mbeti dí yãnba yũ te u, bi 'yɛn a ra Jesús.

Nu Oꝓa di jamansu yũ t'ũhni

22 Ne nubũya, bi 'yɛmp'u yũ xãdi:

—Yo ɛmmɛ gui hyãdumbũihũ 'be'a gui sihũ ne 'be'a gui hyehũ.

23 Ne man'da xũn ho guĩm bɛmhbu ni tehũ xinda gue nin sihmeũ, nguetho man'da di muui ni tehũ, ne'a ni ja'ihũ man'da di muui xinda gue ni hehũ.

24 Damin 'yomfɛnihũ ts'u 'be'a i øt' yũ ca. Nu'ũ, hingui øt' yũ huãhi ne hin te i ꝑɛ'ts'i 'be'a i honi, ꝑe nu Oꝓa di jamansu'ũ. ꝑe man'da di jamansu ahũ Oꝓa xinda gue yũ doja, nguetho man'da di mu ahũ.

25 Nte sã gui tĩnɛhũ, xinga gue nin sihmeũ, xinga gue ni hehũ, xinga gue ni tehũ, gue gam 'bũhmbũ ua nya'a thocho.

26 Janangue'a hin gui hyãdumbũihũ u nte di muui.

27 Dami nuhũ yũ døni. Hin te má 'bɛfi i øt'e, ꝑe guehma i te. Ne nu'a ra ts'ut'abi Salomón mi he rá pahni mahotho ne xũm hmadi. ꝑe nu yũ døni man'da mahotho xinda gue rá pahni mi he ra Salomón.

28 Nu'a Oꝓa di jamansu yũ døni ne di japi din te, madague n'da pa thocho i døni. Xi ahũ, ha hin guĩm bɛmhbu ngue man'da xũn ho di 'da ahũ Oꝓa. Xøgue ts'ũtho guĩ ɛc'yɛihũ.

29 Janangue o guĩ hãdumbũihũ 'be'a gui sihũ n'da pa ngu n'da pa,

30 nguetho nu'ũ hingui ɛc'yɛi Oꝓa, gue'a i øt'u. ꝑe nu'ahũ ni Tahũ 'bũꝑu mahɛts'i i ꝑãdi 'be'a gãtho guĩ homhbu.

31 M'bet'o thoho guin unseha di manda aha rá ts'edi Oja, ne nubuya di 'da aha Oja 'be'a gátho guí homhba, bi 'yɛn'a ra Jesús.

To'o di membeti ba mahɛts'i

32 Xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—O guín suha, madague'a hingui ngu aha, nguetho i hu rá mbai Oja ngue ya guí 'buhmba ba di manda rá ts'edi.

33 Dami páha 'be'a i ja aha, gui unhdya ya hyoya, ne din ja aha xan ngu ba mahɛts'i. Nubya, nte dim 'bera ne njam'ba din thegue, hingui sá n'da ra be da yarpa, xinga gue'ya zu'ue.

34 Nu'ba guecua ja ra ximhäi i ja 'be'a pe'ts'a n'da, hont'ua im ben'a n'da, ne nu'ba guera mahɛts'i, guera im ben'a n'da ba, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma da thø'mi xan ho

35 Ne xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Dami tøgbaha ne gan sáha tengu'ba i sø ni sibihya.

36 Tengu i øt' ya 'yɛhe 'ba i tøm'ba yá hmu da mbeng ba xín sihme ba ja ran tãti, n'dahma 'bex da xocpa n'dihi 'ba bi zofo.

37 ɛmme din johya ba bi dø'mi, nguetho da xi'ya da hyupa ja rá mɛxa, go gues'e'a ra hmu din 'yɛhe baya, ngue da 'uñ'ya yá 'yɛhe.

38 Din johya ba bi dø'mi madague'a made nxui uague t'axuditho 'ba bi zøh ra hmu.

39 Nu n'da ran 'yoha 'ba xtám baði 'be'a ní pa da yarpa ra be ba ja rá ngu, xtán dø'mi, hin di japi da fɛpi 'be'a pe'ts'i. Pe hingui paði 'be'a ní pa da yarpa ra be, janangue i tøm'i gátho ya pa.

40 Ngutho aha gui tøgbaha nguetho hin guí pahmba 'be'a ní ora ba pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Rán t'uti ya 'yɛhe xan ho ne'a hingui ho

41 Nu'a ra Pedro baya, bi 'yänni 'be'a bi man ra Jesús, bi 'yɛmbi:

—Ma Hmu i, ha høngdähe guí xije ran t'uti, uague gátho ba mi'da guí xifi.

42 Nu ra Jesús bi ðati:

—Nu'a ra 'yɛhe xan ho, nzai i øt' rá 'befi xan ho, ne di manda ba ja rá ngu rá hmu, ne di darpa yá mi'yɛheha. Ne nu'ba bi zøn ra ora din sihme ts'ya yá mi'yɛheha, i 'uñi xan ho.

43 Ne nu'a ra 'yɛhe, da ðin'a rá hmu ba dim peh 'ba bi zøhø, da nu ran johya a baya.

44 Nguetho majuañi dí xi aha, nu rá hmu di un man'da ra 'befi ngue di manda baya 'be'a gátho i pe'ts'i.

45 Pe nu'ba n'da ra 'yɛhe im bense him ba e'a n'dihi rá hmu, ne di d'ami di unba yá mi'yɛheha, madague ya xisu o gue yan 'yoha, ne i sihmezehe ne i mihni,

46 ts'arpa thoho ba eñ rá hmu ne bi ðin'a rá 'yɛhe ba hin di jamansu rá 'befi, ne da zua rá 'yɛhe baya. Ne da hyøn'a thi, ne da 'yɛmbi nte rán jai a. Ne da mbenpa ba nu ran unbi ba 'buh mi'da guexta'a him bi 'yøt'a xí sifi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

47 Ne man'da ran t'uti bi xi'ya, ne bi 'yɛmp'ya:

—Nu n'da ra 'yɛhe 'ba mi baði 'be'a in nde rá hmu, ne him bi 'yøt'e, pe xan ba tho ram fei din jap'a.

48 Pe nu'a n'da ra 'yɛhe 'ba hingui paði 'be'a in nde rá hmu, ne him bi 'yøt'a i numanho rá hmu, pe ts'utho ram fei din jap'a. Nu'a to'o bin japi da baði xan

ngu, jatho da 'yøt'e xən ngu. I jatho da 'yøt'e n'da ngu n'da hangu na ngu bin japi da bədi, bi 'yən'a ra Jesús.

Din ja yən heque

⁴⁹ Nε xø bi 'yən'a ra Jesús:

—Nugá bá εcä, pε hinga gätho yə jə'i da numanhogui, janangue din sə'u 'da. Pε guexta'a hinga nan ja xən ho.

⁵⁰ M'bet'o ga nu xən ngu yən ənbi, nε nu'bə bi zøn ra pa din ja'a dí m ma, n'da ran ənbi xən ətho ga nugá bəya. Nε xən ho 'bə ga nu n'dihi.

⁵¹ Pε o guí εmhbə din hε yə səl ngue bá εcä ua, pε man'da din ja yə səl.

⁵² Nuya din hec yán 'yomfəni ə 'bərə ja n'da ra ngu. Tengu'bə hyu'ə 'bərə da dengui, yoho ə hin da dengui.

⁵³ Nε din hec yán 'yomfəni yən 'yohə nε din səhmbə yá ts'ant'ə nanguecä. Nε yə xisu din səhmbə yá t'ixu nε din səhmbə yá ts'ihue, hinga 'da'angu da bεmhbə, bi 'yən'a ra Jesús.

Nu yə jə'i him bi bə'a rá hməpya ra Jesús

⁵⁴ Nε xø bi 'yən'a ra Jesús:

—Nu'bə guí nuhə n'da ra güi ní bøxərə ní yəh ra hyadi, guí εmhbə din 'ye, nε dín 'ye bəya.

⁵⁵ Nε nu'bə guí nuhə ba εh ran dəhi bə sur, guí εmhbə xtám pa ra pa bəya, nε xtám pa bəya.

⁵⁶ Maxøts'e tho guím mamhbə, guí pəhmbə 'be'a din ja ra pa, pε nε hin guí pəhmbə 'be'a ní hməpya guí nuhə ya, bi 'yən'a ra Jesús.

Damin hocpazehε nin səlħ

⁵⁷ —Hanja ngue hingui sá gan 'yomfəni 'be'a xən ho gui 'yøthə, bi 'yən'a ra Jesús.

⁵⁸ Nu'bə 'bə'a n'da da zix aħ bə 'bəh ra zε'mi in nde di yəp'ahə, nu'bə gá mbe bə 'yu, gan hocuazehəhə bə 'yu. Nu'bə hin'na, guehma guí səmmi bə 'bəh ra zε'mi, nε di manda da jo aħ.

⁵⁹ Nε hin da zä guí pømhbə bə asta gue'bə go gá juthə gätho bi zänni gui juthə, bi 'yən'a ra Jesús.

13

Hnehι thoho di päh rán 'yomfəni n'da

¹ Nε bi si'a ra Jesús 'be'a xí t'ørpa 'da yə mēngu bə Galilea nε bi t'εmbi:

—Nu'a ra Pilato bi manda dí ho'ə 'da nu'bə mim bøx yá 'bøts'e bə ja ra dənija Njerusalén, bi 'yεmbi.

² Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'ə:

—Ha guím bεmhbə man'da i ja yá ts'oqui ə to'o bi mba ntho xinda gue'ə mi'da yə mēnguhə.

³ Pε hin'na maha. Pε dí xi aħ, ngubə dín ən'nahə. Gui nuhə ran ts'εmbi mazaí 'bə hin gui päh nin 'yomfənihə.

⁴ Nε'ə 'de'ma hyəto bi du bə Siloé 'bə mi yøt' ra jədo, ha guí εmhbə man'da mi ja yá ts'oqui ə xinda gue'ə mi'da 'bərə Jerusalén.

⁵ Hin'na maha, nε ngutho aħ guin nuhə ran ənbi 'bə hin gui päh nin 'yomfənihə, bi 'yən'a ra Jesús.

Ra hməpya ra za him bin zəh yán dāt'o

⁶ Nε nubəya, bi xi'a n'da ran t'uti, bi 'yən'a:

—Mi 'b'u'a n'da ran 'yohu mi ja n'da rá huahi. Ne bi 'yēt'a n'danza ra higo. Ne mi pa ran 'yohu da nu 'bu di zuu yún dāt'o, pε xinga n'dandí bin zuh yún dāt'o ra higo.

⁷ Janangue bi zon'na rá mbefi bu ja rá huahi ne bi xifi da 'yexa ra za: “Nuya, ná hyu jeya ya ngue dí t'omi din ja yún dāt'o na ra za, pε hin te i zedi. Dami 'yex ya, ndetho í sunba yú dehe ra häi a ra za,” bi 'yēmbi.

⁸ Pε nu'a rá mbefi bi 'yēna: “Dím 'bäpu man'da jeya, ga zanspa ra häi bu rán dai, ne ga ponbä xun ho yu häi.

⁹ Xohma din zuh yún dāt'o buya. Pε nu'bu hin din zedi, ga exä 'bu,” bi 'yēn'a ra mbefi buya, bi 'yēn'a ra Jesús 'bu mi man'a ran t'uti.

Nu'a ra Jesús bi hoc'a n'da ra mbedi xisu

¹⁰ N'da ra pa ran säya buya, min xänbate bu ja ra ni ja ra Jesús.

¹¹ Ne mi 'bäpu n'da ra xisu ngue ná 'de'ma hyato jeya madi unba ra zithu, him madi japi di juan rá ja'i.

¹² Ne nu'bu mi nu'a ra Jesús, bi 'yēmbi:

—Grá xisu, ya bi zä ni ja'i ya, bi 'yēmbi.

¹³ Ne bi mba nthädi ra xisu buya, bi dä'a ra Jesús, 'bex bi juan rá ja'i a buya. Ne nu'a ra xisu bi 'yēspa Oja.

¹⁴ Pε nu'a ra ngurpi bu ja ra ni ja emme bin cue nguetho bi nu ra Jesús bi hoc'a n'da ra ja'i ra pa ran säya. Ne bi 'yēmp'u mi 'bupu:

—Nts'änni 'dato pa gam pehmbu n'da semana, ne gue'u yu pa gua ehmbu ngue din hoc'ahu ua, pε hinga gue ra pa ran säya gua ehmbu da mba ma hoc'ihu ua, bi 'yēn'a ra ngurpi bu ja ra ni ja.

¹⁵ Nu ra Jesús bi 'yēna:

—Xi ahü, ha hin guí xojü nin danihu ne guí sixhu bu ja ra dehe madague ra pa ran säya.

¹⁶ Ne mi 'bäcua n'da ra xisu rá m bom'beto ra Abraham, ná 'de'mahyato njeya madi unba ra zithu tengu'bu án thu't'i, ne guí ehmbu hingui ho ngue dá xocpä a nangué rá ts'edi ra zithu, nguetho ra pa ran säya ya, bi 'yēn'a ra Jesús.

¹⁷ Bin he'ho u yún suihu ra Jesús buya, ne bi mbes' yé sä. Pε nu'u yu ja'i bin johya 'bu mi nu yun t'ot'e nuixte bi 'yot'a ra Jesús.

Rán t'uti ra hmudä ra mostaza

¹⁸ Ne xø bi 'yēn'a:

—'Be'a ní hmepya sä ga xi ahü ngue ga ut'ahu 'beru ní manda rá ts'edi Oja ua.

¹⁹ Nu'a, tengu rá hmudä ra mostaza. Zu ts'u 'bu xu 'boni, pε nu'bu xum bøts'e, i te tengu n'da ra za, ne yu doja i øt' yú 'bafi bu ja yú 'ye, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ran t'uti rá íxi ra thuhme

²⁰ Ne xø bi 'yēna:

—'Be'a man'da ra hmepya sä ga xi ahü ngue ga ut'ahu 'beru ní manda rá ts'edi Oja ua.

²¹ Nu'a, tengu ra íxi 'bu din jap'a ra jani, ne gätho bi nden'a ra jani buya, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ran t'uti ra goxthi xun ts'it'i

²² Nu ra Jesús i 'yo ra 'yu ní mba bu Jerusalén, ne bi xänba yu ja'i bu ja yu hnini bi thogui.

²³ Ne nu'u 'da yu ja'i bi 'yänni:

—Ha hin ε ngu'u yu ja'i dim pøhø, gue da mba nhyani, é'n'u.

24 Nu'a ra Jesús bi dāti:

—Nu'a ní yət'a n'da bə mahəts'i, tengu n'da ra goxthi xən ts'it'i. Dami hyomhbə gui cəthə bə, nguetho dí xi ahə, da zəŋ ra ora xən ngu da nde da yərpə, pə ya him man zā.

25 Nguetho da zəŋ ra ora da gut ra goxthi ra Hmu, nɛ dim 'bāpə thi ɛ 'da da zo'a, da 'yɛmbi: “Ma Hmu i, dami xogahe.” Pɛ nu'a ra Hmu da 'yɛmda'ɛ: “Hin dí pə ahə,” da 'yɛmbi.

26 Nɛ nu'ɛ da 'yɛn'ɛ: “Pɛ dán sihmɛhə, nɛ gá xāngahe bə ja ma hninihe,” da 'yɛmbi.

27 Pɛ nu'a ra Hmu da 'yɛna: “Pɛ dí xi ahə, hin dí pə ahə, ní mbähä bə, hin da zä gui cəthə ua, gyú ts'om'bäihə,” da 'yɛmthoho ɛ.

28 Nɛ ɛmmɛ da bɛndumbəi ɛ 'bə dim 'bāpə thi bə di manda rá ts'edi Ojə. Nɛ din zom bə di cuxt' pə yú ts'i ɛ nangue ran ɛnbi da nu bə. Nɛ da hyant'a ra Abraham 'bəpə mbo, nɛ ra Isaac, nɛ ra Jacob, nɛ gətho mi'da yú pəngahyə Ojə,

29 nɛ da hnu ɛ xən ngu mi'da yə jə'i ngue bi nɛxpə gä na ngəni ra ximhäi i hupə di manda rá ts'edi Ojə.

30 Nɛ dí xi ahə, to'o ɛna i 'bet'o ua, dim 'bejua bə ɛ, nɛ nu'ɛ t'ɛmbi i 'bejua ua, dim 'bet'o bə ɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús min nde xtí huɛc'ɛ 'bəpə Jerusalén

31 Nu'bə mi man'a ra Jesús, bi zə'i 'da yə fariseo nɛ bi 'yɛn'ɛ:

—Nde'bə gui pəŋ'a n'dihi ua di manda rá ts'edi ra Herodes, nɛ in nde da hyo'a i.

32 Bi dā'a ra Jesús:

—Nu ra Herodes ra hyäe a. Ní mbähä gui xihmbə ngue nuya nɛ nixudi ga thoqui ga ət' ma 'bɛfi, ga hən'a thi yə zɪthu, nɛ ga hoc yə hyɛnni bə ga thogui. Nimani bəya ga juacä ma 'bɛfi, gui 'yɛmfə, bi 'yɛmbi.

33 Nuya, nɛ nixudi, nɛ nimani dan 'yogä, i jatho ga səm bə Jerusalén, nguetho guerpə i tho bə yú pəngahyə Ojə, bi 'yɛn'a ra Jesús.

34 Nɛ ɛmmɛ bi du rá mbəi ra Jesús nangue'ɛ i 'bəpə Jerusalén, nɛ bi 'yɛna:

—Nu ahə gyə mɛnguhə Jerusalén, gui hohə yú pəngahyə Ojə, nɛ gadí bat'adohə ɛ bí pɛn'nahə Ojə. Hangu yə pa dá nde ga jamansu ahə tengutho n'da ra c'ɛ'əni i comp' yú bəsi 'bə xən de, pə nu ahə hin gá ndehə.

35 Nuya njon da mbäh ni hninihə nɛ hin din ja ahə rán jəpi Ojə. Nɛ dí xi ahə, hin gui nujə mahən'a jague'bə bá ɛcä mahən'a. Nɛ nu'bə gá nujə, gui 'yɛnjə: “Majəpi a bá ɛhɛ nangue rá thuhu ra Hmu,” gui 'yɛnjə, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bə mi 'yɛmp'ɛ yə mɛngu bə Jerusalén.

14

Nu'a ra Jesús bi hoc'a n'da xən nden rá jə'i

1 Nu n'da ra pa ran säya, bi mba bán sihmɛ bə rá ngu n'da ra ngərpə fariseo a ra Jesús. Nɛ gətho i 'bəpə ja ran sihmɛ ɛmmɛ bi də'mi da nu 'be'a da 'yət'a ra Jesús.

2 Nguetho mi 'bəpə n'da ran 'yohə xə nden rá jə'i.

3 Nɛ nu'a ra Jesús bi 'yän'də yə fariseo nɛ yə xānbate nijə bəya:

—Ha din thɛui yəŋ t'ɛdi 'bə di hoc'a n'da ra hyɛnni 'bə ra pa ran säya, ɛn'a.

4 Pɛ xinga n'da'ɛ bi dət'a. Nu ra Jesús bəya, bi hoc'a ran 'yohə nɛ bin 'yɛhmi.

5 Nɛ nubəya, bi 'yɛmp'ɛ yə fariseo nɛ yə xānbate nijə:

—Xi'bu n'da ahu, 'bu xtan däh nin dānihu ogue ni buruhu bu ja ra hyähäi a ra pa ran säya, ha hin guí juxhu madague ra pa ran säya, bi 'yēn'a ra Jesús.

⁶ Pē xinga n'da bi zä bi dādi.

Ra Jesús bi ma hin da hyoni din nuixte zehē n'da

⁷ Nu ra Jesús buya, bi nu'ü 'da i hon yän thuts'i, in nde 'darpü da hyuhmbü ü i pa nt'ēspi bü ja ran sihme, nē bi 'yēna:

⁸⁻⁹ —O guí homhbu ngue 'darpü gui hyuhmbü ü ja yú ts'edi, nguetho nu'bu 'darpü gui huhmbü ü, xi'bu da zōm bu n'da ngue man'da da t'ēspi, nē da xi ahu ra mēngu bu, “Gui ndanjü nguetho rán säui da hyupü na,” da 'yēn'ahu. “Bá huhnu,” da 'yēn'ahu, nē ēmmē gui pēs' ni sähu büya.

¹⁰ Man'da xän ho gui hyuxhu bu ma'ueni ts'ü 'bu gá cuthü bu ja ran sihme, nē nu'bu bi nu ahu ra mēngu bu, da xi ahu: “Amigo ahu, ba ēhmbü ua, gui hyuxhu ua man'da xän ho,” da 'yēn'ahu. Nē gätho'ü 'bupü da numanho ahu büya, bi 'yēn'a ra Jesús.

¹¹ Nguetho gätho'ü din 'yēzēhē, da zōn ra pa da go'ahäi. Pē gätho to'o hin din 'yēzēhē, da zōn ra pa da t'ēspi, bi 'yēn'a ra Jesús.

¹² Nē xø bi 'yēn'a ra Jesús, bi 'yēmp'a ra mēngu bu:

—Nu'bu gui 'yøt'a n'da ran sihme, o guí zon'dü ni amigo, xinga gue'ü ni cu, xinga gue'ü ni mení, xinga gue'ü yē mēmbeti guin tøt'am'büihü, nu'ü, m'bejua da zix'i i gan sihme, tengü gá 'yørpe.

¹³ Pē nu'bu gui 'yøt'a n'da ran sihme, dami zon'dü yē hyoya, nē yē mbedi, nē yē dogua, nē yē xädä,

¹⁴ nē di jap'ahu Ojā büya. Nguetho nu'ü, hin da zä di co'ts'a'i 'be'a gá 'yørpa ü. Pē Ojā di co'ts'a 'bu bi zōn ra pa da xox'ü yú 'yēc'yēi xän du, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ran t'uti ra dānsihme

¹⁵ N'da ran 'yohü mi sihmeü bu, 'bu mi 'yø'a bi man ra Jesús, bi 'yēna:

—Majāpi gätho to'o din sihme bu di manda rá ts'edi Ojā, bi 'yēn'a ran 'yohü.

¹⁶ Nē nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti nanguē'ü to'o njuāntho din sihme bu di manda rá ts'edi Ojā, nē bi 'yēmp'ü:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohü bi 'yøt'a n'da ra dānsihme, nē ēmmē xän ngu ü bi xifi din sihme bu.

¹⁷ Nē nu'bu mi gua'a bi hoc ran sihme, bi mbēn'na rá 'yēhē da xi'ü 'bex ba ēhē.

¹⁸ Pē gätho ü bi ma hingui sä da mba. Nu n'da ran 'yohü bi 'yēna: “Nugä ja dá tängä n'da ma huāhi, jatho ga mba ba nugä. Dami pungagui, hingui sä ga mba,” bi 'yēn'a n'da.

¹⁹ Nē nu'a man'da ran 'yohü xø bi 'yēna: “Nugä ja dá tängä cüt'a pare yē mbēndāni, jatho ga säpi ga pēpi, dami pungagui, hingui sä ga mba,” bi 'yēn'a man'da.

²⁰ Nē xø man'da büya bi 'yēna: “Ja dá singä n'da ma xisu nē hingui sä ga mba bu,” bi 'yēn'a.

²¹ Nu'a ra 'yēhē büya, bi mbēngbü ja rá ngu'a rá hmu, nē bi xifi 'be'a gätho bi man'ü yän 'yohü. 'Bex hin cuē'a rá hmu büya, nē xø bi mbēnh mahōn'a ngue da mba n'dihi bü ja yú 'yu ra hnini, nē ba si'ü yē hyoya, yē mbedi, nē yē xädä, nē yē dogua da dīm bu, ba ēhē din sihme.

²² Nubüya, nu ra 'yēhē bi 'yēmp'a rá hmu: “'Bucua ya bá sigä ya, pē him bi yuh ni ngu.”

23 Nu rá hmu baya, bi 'yɛmbi: “Ní mba bɛ ma'ueni ts'u ra hnini, ne dami 'yɔrpa ts'edi ba ɛ'u hɔnt'a go to'o gui tɪm bɛ 'yu, da yuh ma ngu.

24 Pɛ xɪnga n'da ran 'yohɛ rá mbɛdi dá zohndá da zi na man sihmeǵá,” bi 'yɛn'a rá hmu, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɛ mi man na ran t'uti. Bi ma nangue'u t'ɛmbi hin yán sáhu, pɛ man'da go da yɛrɛpɛ di manda rá ts'edi Ojɔ u.

Da nu yɛn ɛnbi to'o da den'na ra Cristo

25 Nɛ xɛn ngu yɛ jɔ'i mi tɛn bɛ 'yu ra Jesús. Nu ra Jesús baya, bi nyɛgui nɛ bi 'yɛmp'u:

26 —To'o gátho in nde da dengui, jatho man'da xɛn ngu da bɛngá xinda guɛrɛ nam bɛn'a rá ta o gue rá mbe, ogue rá xisu, ogue yá t'uhni, o gue yá cu. Jatho man'da da bɛngá xinda guɛrɛ nín huɛczɛɛ. Nu'bɛ hin'na, hin da zǎ da dengui.

27 Nɛ to'o gátho hin da hyät yɛn ɛnbi, ngue i su da tho 'bɛ da dengui, hin da zǎ da dengá u.

28 Nɛ 'bɛ gan 'yomfɛnihɛ ts'u 'bɛ gui hyäthɛ gui tɛngahɛ, tɛnguthoho n'da ran 'yohɛ 'bɛ da 'yɛna da hyøh rá ngu.

29 M'bet'o din 'yomfɛni 'bɛ'a da 'yøt'e, nu'bɛ hin'na, ts'ɛrɛpɛ thoho hinga xøt'a dí jua'a rá ngu. Nu yɛ jɔ'i baya da denthoho,

30 nɛ da 'yɛn'u: “Nuna ran 'yohɛ bi dɛ'ma rá ngu, pɛ hinga xøt'a bi juadi,” da 'yɛn'u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

31 Nɛ ngutho n'da ra ts'ut'abi 'bɛ i 'bɛ'i 'dɛt'a mahuɔhi yá dofui, pɛ m'bet'o din 'yomfɛni 'bɛ da zǎ din tunhui a man'da ra ts'ut'abi 'bɛ'i 'däte mahuɔhi yá dofui.

32 Nɛ nu'bɛ im bɛni hingui sä da ɔpɪ, pɛ da mbɛhna n'da rá m 'bɛhni da 'yán 'bɛ da zǎ din hocpadahɛ.

33 Nɛ ngutho ahɛ, pɛ jatho 'bɛ gan 'yomfɛnihɛ 'bɛ da zǎ gui 'yɛ'ts' ni pähä zɛhɛhɛ, nɛ him man guim bɛmhɛ 'bɛ'a i ja ahɛ, janangue da zǎ gui tɛngahɛ baya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hingui ho ra ɔ 'bɛ di 'bɛh rán ho

34 Nɛ man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu ra ɔ mahyoni a, pɛ nu'bɛ di 'bɛh rán ho, hin'yɛ 'bɛ'a din hogui.

35 Nɛ nte da mbɛfi, xɪnga gue ra häi sä di hoqui, nɛ da mba ma bɛnt'i thoho. Guín jahɛ bɛ 'bɛ hin'yɛ nin hohɛ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

15

Ran t'uti ra dɛ'yo bim 'bedi

1 N'da ra pa, xɛn ngu yɛ hyäcahäi nɛ mi'da yɛ ts'om'bäi bim peti bɛ, da 'yøde 'bɛ'a i man'a ra Jesús.

2 Janangue'a nu'u yɛ fariseo nɛ yɛ xänbate nijɔ bi c'ɔman'u ra Jesús, nɛ bi 'yɛn'u:

—Hingui ho øt'na ran 'yohɛ, nguetho i yáhu nɛ i sihmeɛhɛ yɛ ts'om'bäi, sä bi 'yɛn'u.

3 Nɛ nu'a ra Jesús bi xi'a n'da ran t'uti, nɛ bi 'yɛmp'u:

4 —Xi'bɛ n'da ran 'yohɛ i 'bɛ'a n'da cɛnto yá dɛ'yo, nɛ xtim 'bɛ'a n'da, nɛ hɔnt'u goho 'däte ma'dɛ'ma gɛto di 'bɛrɛ, 'bɛ'a da 'yøt'a. Ha hin da zopɛ goho 'däte ma'dɛ'ma gɛto, ngue da mba ba hon'a bim 'bedi gue'bɛ go bi ɔni.

5 Nɛ nu'bɛ bi ɔni, da gǎx rá xɪxi, din johya baya.

6 Da duxpə ja rá ngu, da zon'də yá amigo, ne'ə din tət'am'bəihə, ne da 'yemp'ə: “Dan johyahə ya, nguetho dá tɪngá na ma de'yo bim 'bedi,” da 'yemp'ə.

7 Ngutho bə mahəts'i, ɛmmɛ di johya ɛ bí 'bɛpə 'bɛ bi pāh rán 'yomfɛni n'da ra dādits'oqui ua ja ra ximhāi. Man'da di johya nangue'a, xinda gue'ə mbɛni hinguui dim 'bedi, ngue ɛna hin'yə yá ts'oqui, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'uti n'da ra xisu bi 'bɛh rá mbeti

8 Nɛ man'da ran t'uti bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nɛ ximangutho n'da ra xisu mi ja 'dɛt'a yá mbeti nɛ bi 'bɛ a n'da, pɛ 'bɛ'a hmaha da 'yɔt' ra xisu bəya. Ha hin di sɔc rá sibi nɛ da goc rá ngu, da hyoni gue'bə go bi dɪni.

9 Nɛ nu'bə bi dɪm bəya, da zon'də yá amigo ne'ə din tət'am'bəihə, ne da 'yɛmbi: “Dan johyahə nguetho dá tɪngá ma mbeti dá 'bɛcá,” da 'yɛmbi.

10 Ngutho ɛ yám 'bɛhni Ojə bí 'bɛpə mahəts'i, ɛmmɛ di johya 'bɛ bi pāh rá mbɛi n'da ra jə'i ua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ran t'uti n'da ran 'yohə bi huɛc rá ts'ant'ə

11 Ra Jesús bi ma man'da ran t'uti 'bɛpə ní huɛgahə Ojə nɛ bi 'yɛna:

—Mi 'bɛ'a n'da ran 'yohə yoho yá ts'ant'ə mi 'bɛi.

12 Nu'a ná yoho rá ts'ant'ə bi 'yemp'a rá ta: “Dami 'dac ya 'bɛ'a guím bɛni gui sogə 'bɛ gá tu,” bi 'yɛmbi. Janangue nu'a ran 'yohə bəya, bi unni 'bɛ'a gátho in ndepe da gohmi'ə yá ts'ant'ə.

13 Mi tho'i ts'ə yə pa bəya, bi hyəxə bin t'un'na to'o xí 'yāh ra erencia, nɛ bi mba. Bi mba n'danni ra hāi, yatho, nɛ 'bɛxque 'dahmantho bi jua'a bi hyəts'i, nguetho bi 'yɔt'e 'bɛ'a bi numanhosɛ.

14 Gátho bi juadi, xinguui ts'ə nte bi 'yɛgui. Nɛ guɛpə ra hāi xí zɔni bin ja n'da ra dəthu, nɛ xinguui ts'ə 'bɛ'a da zi.

15 Pɛ nubəya bi hyon ra 'bɛfi ra ts'ant'ə. Nɛ nu n'da ran 'yohə, ra mɛngu bə, bi xifi di jamansup yá ts'adi.

16 Pɛ njon bi 'uɪn'a ra ts'ant'ə nɛ in nde da zi'a mi si yə ts'adi, nguetho ɛmmɛ tumanthuhu.

17 Nɛ nu'bə mi thoh yə pa, bin 'yomfɛni bəya, bi bɛni: “Nubə ja rá ngu ma ta, mbongui thoho 'bɛ'a da zi yá 'yɛhɛ, nɛ nugá dí ságə ran ɛnbi ngue hin'yə ga sigə ua.

18 Pɛ man'da xən ho 'bɛ ga pengə nɛ ga xi'a ma ta: “Nu'i ma ta'i, nugá dá ɔt'á ram fɛ'ts'i nangue'e nɛ nangue Ojə,

19 nɛ him man sá'be gui 'yɛngui ni ts'ant'əgə ya. Gui 'yɛngui ni 'yɛhɛthohogə ya, ga ɛmbi,” bi 'yɛnsɛ a ra ts'ant'ə.

20 Bɛx bi mba bəya bi hyəx ra 'yu í mba bə 'bɛh rá ta. Pɛ nu'bə mi ts'utho da zɔn rá ngu, 'bɛx bi hyant'a rá ta ngue ba ɛpə, nɛ ɛmmɛ bin johya, bi huɛc'a rá ts'ant'ə. Bin ti'a rá ta, bin c'at'ui bə 'yu, bi hyəfi nɛ bi zəspa rá 'yogu.

21 Pɛ nu'a ra ts'ant'ə bi xi'a rá ta: “Nugá, dá ɔt'á ram fɛ'ts'i nangue'e nɛ nangue Ojə. Nɛ him man sá'be gui 'yɛngui ni ts'ant'əgə ya,” bi 'yɛmbi.

22 Pɛ nu'a rá ta, bi xih yá 'yɛhɛ: “Dami hethə ra pahni man'da xən ho, nɛ dami cərpahə n'da ram fo'yɛ rá xá, nɛ gui 'yarpahə yá zapato.

23 Nɛ ba sihə ra t'undəni xən zaqui nɛ gui hyohə, gui hojə ran sihmɛ nɛ dan johyahə.

24 Nguetho nuna ma ts'ant'ə tengu'bə bi du, pɛ nuya, tengu'bə bim 'bɛi mahɔn'a. Bim 'bedi pɛ nuya dá tɪn ya,” bi 'yɛn'a rá ta.

Ne 'bex bin ja ran sihme.

²⁵ Pe nu'a ra 'bet'o ts'ant'u mi 'yo bu huahi, ne nu'bu mi mba bu ja rá ngu, i øh ra 'bida ne ran johya mi ja bu ja rá ngu rá ta.

²⁶ Ne nu'a, bi zohn'na n'da rá 'yêhe bi 'yänni: "'Be'a i ja bu ja rá ngu ma ta," bi 'yêmbi.

²⁷ Ne nu ra 'yêhe bi 'yêmbi: "Nu'a nin 'yohu bi zøhø, ne ni ta bi hyo ran dani xan zaqui, bi 'yøt'a n'da ran sihme xan ndoho. Nguetho bin johya ngue ya bá penc'a nin 'yohu," bi 'yêmbi.

²⁸ Pe nu'a rá mbudi ts'ant'u bin cue ne him bi nde bi yurpu mbo ra ngu. Ne nu'a rá ta bi bøni, bi 'yørpa ts'edi da yurpu mbo.

²⁹ Pe nu rá ts'ant'u bi 'yêmp'a: "Ëmme xan ngu yu jeya dá øt'ä ni 'befi ne xinga n'dandj dá festhoho a gá xiqui. Ne hin jam'bu xcá 'dac'a n'da ra t'uchibo ngue dan sihmehe ma amigo.

³⁰ Pe nu'bu go mi zø'a ni ts'ant'u bi juat'a ni mbeti ne xan ts'o bi 'yøt'e, 'bex gá hyo ra t'andani xan zaqui," bi 'yêmbi.

³¹ Pe nu'a rá ta bi 'yêmbi: "Pe ma za ts'ant'u i, thocua thofo dí 'bæhmi ua, ne gätho 'be'a i jagä, gätho ni mbeti.

³² Pe xan ho 'be'a dá øt'ä nguetho nu nin 'yohu tengu'bu ya xí du ne i 'bæi mahø'n'a, nu'a bim 'bedi pe ya dá tømhbæ," bi 'yên'a rá ta, bi 'yên'a rá Jesús 'bu mi man ran t'uti.

16

Ra nt'uti ra ngurpa 'yêhe hinga gue'a bi 'yøt'e

¹ Ne xø bi ma man'da ran t'uti a ra Jesús, ne bi 'yëna:

—Mi 'bu'a n'da ra membeti, ne mi si n'da rá ngurpa 'yêhe bi xifi di manda 'be'a gätho i pe'ts'i. Pe bi si'a ra membeti hingui ho øt' rá ngurpa 'yêhe nguetho i hæczeh 'be'a i ndese.

² Janangue'a bi zon'na rá 'yêhe ne bi 'yêmbi: "Dá øcä hingui ho'a guí øt'e. Nuya, dami däqui hangu din theui ma 'befi nguetho ya him man gam pecua," bi 'yêmbi.

³ Nu'a ra 'yêhe bi bæm büya 'be'a da 'yøt'e. Bi 'yëns: "Nuya him man zä dam pecua ya, ne hingui sä dam peh na huahi, ne dí pe'ts' ma sä ga ätho ra mbeti, 'be'a hmaha ga øt'ya," bi 'yëns.

⁴ Bi bæm büya 'be'a da 'yøt'e n'dahma dim 'bæh yá amigo di ze 'bu hin'yu rá 'befi.

⁵ Ne nu ra ngurpa 'yêhe bi zon'du to'o i tup'a rá hmu. Ne bi 'yän'na n'da hangu in dupate.

⁶ Ne bi dæti, bi 'yëna: "N'da ciento dæmbot'egui ra aceite dí tupi." Ne nu'a ra 'yêhe bi 'yêmbi: "Dami ts'on ni søcuä ne gui 'yo't' ma'da'yo gui hyuxpu ngue hønt'a yote ma'det'a yu dæmbot'egui guí tupa ma hmu," bi 'yêmbi.

⁷ Ne xø bi 'yän'na man'da ran 'yohu hangu xø in dupate a. Nu'a bi dæti: "N'da ciento t'eni ra trigo dí tupi." Ne nu'a ra 'yêhe bi 'yêmbi: "Dami päh ni søcuä, ne dami hyuxpu goho 'däte t'eni thofo guí tupi."

⁸ Ne nu'bu mi pa'a rá hmu 'be'a bi 'yøt' rá 'yêhe, bi 'yêmbi: "Ëmme guí paði 'be'a sä guí 'yøt'e ngue din jase 'be'a gätho guí hyoni," bi 'yên'a rá hmu. Nu yu ja' i 'bæh ya, emme i paði da hyät' yá mija'ihu n'dahma da dæse. Pe nu'u i 'yo bu ja ran nequi, hingui paði da 'yøt'e tengu na, bi 'yên'a ra Jesús.

⁹ Ne dí xi ah_u ngue nu ra mbeti di ts'onba rán 'yomf_uni u 'da, pe da z_on ra pa ngue hin te di muui a, pe nu ni mbeti h_u x_un ho 'b_u gui f_uxh_u y_u j_u'i, ne dim 'b_uh ni amigoh_u ngue 'darp_u gn_um 'b_uhmb_u b_u mah_uçt_u'i.

¹⁰ 'B_u'i 'da z_u ts'utho i ja da 'y_ot'e, pe i p_udi di jamansu a, janangue'a mf_udi da b_udi di jamansu 'b_u di ja x_un ngu 'be'a da 'y_ot'e. Pe 'b_ui 'da z_u ts'utho i ja da 'y_ot'e, ne hingui p_udi di jamansu a, janangue mf_udi ngue hin da b_udi di jamansu 'b_u di ja x_un ngu 'be'a da 'y_ot'e.

¹¹ Nu 'b_u hingui p_udi di jamansu 'be'a i ja ua ja ra ximh_ui, ne x_un da b_udi di jamansu rá 'befi Oj_u.

¹² Ne nu 'b_u hingui p_udi di jamansu a hin rá mbeti zeh_e, njon da z_u di un'na nju_untho rá mbeti 'b_u.

¹³ Njo'o n'da ra ja'i s_u dim 'b_u'i yoho y_u hmu, nguetho nu'a n'da ra hmu hin da numanho a, ne nu man'da di huçc'a. Uague da 'y_orpa rá 'befi a n'da ne da zocpada b_u rá 'befi a man'da rá hmu. Ngutho n'da ra ja'i hingui s_u da 'y_embi rá hmu a Oj_u 'b_u çmme di ho ra mbeti, bi 'y_en'a ra Jes_us.

¹⁴ Nu y_u fariseo çmme di ho ra mbeti u, ne nu 'b_u mi 'y_o'a bi man ra Jes_us, bi denthoho.

¹⁵ Pe nu'a ra Jes_us bi 'y_emp'a:

—Nu ah_u gy_u fariseoh_u, gui øth_u 'be'a ní numansu ah_u y_u ja'i, pe nu Oj_u i p_udi 'be'a i ja b_u mbo ni mb_uih_u. Ne nu 'u g_utho im b_ense y_u ja'i ngue di muui, pe hin te di muui b_u na nu Oj_u u, bi 'y_en'a ra Jes_us.

Ra Jes_us bi ma d_un theui u y_un t'çdi a rá ts'edi Oj_u

¹⁶ —Nu mam 'bet'o g_un x_uhmb_u y_un t'çdi ra Moisés, ne g_un x_uhmb_u 'be'a bi 'y_ot' y_u p_ongahy_u maya'b_u, bi 'y_emp'a. Pe nu ra Xuua Nxixy_u bi d_u'mi bi man ran ho ma'da'yo ne bi ma 'ber_u ní manda rá ts'edi Oj_u. Ne x_un ngu y_u ja'i ya i ø't'ra ts'edi da y_ur_udi di manda rá ts'edi Oj_u.

¹⁷ Pe madague'a, pe x_unga n'dant'ohni dim 'be'u y_un t'çdi. Nu ra ximh_ui ne mah_uçt_u'i da guadi, pe hin dim 'be'u y_un t'çdi, bi 'y_en'a ra Jes_us.

Ra Jes_us bi ma hingui ho ran hy_egui

¹⁸ —Ne nu'a to'o da hy_eh rá xisu ne da zim man'da, ra 'yom't'çni a. Ne nu'a to'o da zin'a ra xisu bi thegui, ne gue'a d_un 'yom't'çni a b_uya, bi 'y_en'a ra Jes_us.

Ran t'uti ra m_embeti ne ra hyoya í Lázaro

¹⁹ Ne bi ma man'da ran t'uti ra Jes_us, bi 'y_ena:

—Mi 'b_u'a n'da ra m_embeti ne mahotho rá pahni x_um hmadi a mi he, ne çmme mi 'b_umanho b_u ja rá ngu, tengu thoho 'b_u i ja ra ngo.

²⁰ Ne i 'b_u'a n'da ra hyoya, çmme mi s_u ran _unbi, í Lázaro a. Ne g_utho rá ja'i mi ja y_u 'ya. Ne mi hup_u ja rá goxthi ra m_embeti,

²¹ ngue mim b_eni da zi 'be'a da hy_er_u ja rá m_exa a ra m_embeti. Ne nu 'u y_u xa'yo bi decpa y_u 'ya b_u i hudi.

²² Bi z_on ra pa bi du'a ra hyoya. Ne nu y_um 'behni Oj_u bi zixp_u mah_uçt_u'i ngu_er_u 'b_u'a ra Abraham. Mbejua b_uya bi du'a ra m_embeti.

²³ Ne nu 'b_u mi du'a ra m_embeti b_uya, çmme bi nu ran _unbi b_u bi mba.

Ne bi ndøts'e, bi nu yab_u bí 'b_u'a ra Abraham ne ra Lázaro 'darp_u bí 'b_uhmi.

²⁴ Nu ra m_embeti bi mbafi, bi 'y_emp'a ra Abraham: “Nu'i mam bombøta i Abraham, dami huçgui ts'u, ba penhua ra Lázaro da d_ut'ra dehe rá x_u, da d_urca ma j_uni, nguetho çmme di _ung na ra sibi i ja ua.”

²⁵ Pe nu ra Abraham bi 'y_emp'a: “Nu'i, mam bom'beto i, dami b_en'i ts'u 'be'a g_u 'y_ot'e 'b_u gmi 'b_ur_u ja ra ximh_ui. G_utho x_un ho 'be'a mi ja i, pe nu'a ra Lázaro

hønt'a ran ʌnbi bi nu bʌ. Pɛ nuya din johya ua ra Lázaro ya, pɛ go hønt'a ran ʌnbi guí nu ya.

²⁶ Nɛ man'da dí xi'i, hingui sã n'da da nɛxua da zørpʌ guí 'bʌi, nguetho i ja inde n'da ra mba'ye xʌn ndoho. Nɛ nu'i hingui sã gua nɛxpʌ guí 'bʌi gui sɔcua, nguetho i cot'a ra mba'ye bʌ," bi 'yɛn'a ra Abraham.

²⁷ Nu ra mbɛtɛi xø mahøn'a bi xi'a ra Abraham: "Pɛ nu'bʌ hin da zã ba pɛnhua, pɛ gui pɛn'na ra Lázaro bʌ ja rá ngu ma ta da xi'ʌ 'bʌpʌ 'bɛ'a dí sãgã.

²⁸ Nguetho i 'bʌpʌ cat'a man 'yohʌ, nɛ dí ndɛpɛ nɛ'ʌ da zøm bʌ guí 'bʌhmi 'bʌ bi du, nɛ him ba ɛcua ja ran ʌnbi," bi 'yɛn'a.

²⁹ Pɛ nu ra Abraham bi 'yɛmp'a: "Nubʌ 'bʌh nin 'yohʌ, i ja bʌ rá m hman ra Moisés nɛ yá pøngahyã Ojã, i sã da 'yøxʌ 'bɛ'a i man'ʌ."

³⁰ Pɛ nu ra mbɛtɛi bi 'yɛn'a: "Pɛ nu'i ma ta Abraham, hinga xøt'a rá m hman ra Moisés ngue da 'yø'ʌ man 'yohʌ, pɛ nu'bʌ da ndants'a n'da xʌn du ngue da xifi, da 'yø 'bʌ."

³¹ Pɛ nu ra Abraham bi 'yɛmbi: "Nu'bʌ hin da 'yɛrpa ra güenda 'bɛ'a i man ra Moisés nɛ yá pøngahyã Ojã, xín da 'yɛrpa ra güenda 'bʌ da ndants'a n'da xʌn du," bi 'yɛn'a ra Abraham, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bʌ mi man ran t'uti.

17

Xʌn dʌxqui ra ts'oqui

¹ Nu'a ra Jesús bi xih yá xãdi, bi 'yɛmp'ʌ:

—Hin'yʌ n'da ra pa hin da ts'ã a ni mbʌihʌ gue i nde di 'bɛp aʌ guí 'yøthʌ ra ts'oqui. Pɛ ndumbʌitho da nu'a to'o di japi da 'yøt' yʌ ts'oqui rá mijã'uii.

² Dí xi aʌ, to'o di japi da 'yøt' ran ts'o n'da hinga na te rá mbʌi, man'da xʌn ho 'bʌ xtín thãrpa n'da ra dojʌni rá 'yɛga nɛ xtã t'ɛntpʌ ja ra dejã, xinda gue 'bʌ xtí japi xta 'yøt' ran ts'o a n'da hinga na te rá mbʌi.

³ Dami jamansu 'bɛ'a guí øthʌ. Nu'bʌ 'bʌ'a n'da ni mijã'ihʌ bi 'yøt'aʌ ran ts'o, dami xihmbʌ hingui ho'a bi 'yøt'aʌ. Nɛ nu'bʌ da 'yømanho a guí xihmbʌ, damim punbahʌ 'bʌ.

⁴ Nɛ nu'bʌ yoto nidi n'dapa da 'yøt'aʌ ran ts'o, nɛ n'dandí ngu n'dandí da 'yã aʌ ra punbi, dami punbahʌ gãtho, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Gãtho xʌn hɛi sã da 'yøt'a n'da 'bʌ i ɛc'yɛi xʌn ho

⁵ Nu'ʌ yʌ xãdi bi 'yɛm bʌya:

—Grá Hmu, dami jaje ga ɛc'yɛihe xʌn ho, bi 'yɛmp'a ra Jesús.

⁶ Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'ʌ:

—Madagʌ'a ɛmmɛ zʌ ts'ʌtho gui 'yɛc'yɛigahʌ, tengu bʌ ni nɛqui rá hmudã ra c'u, sã gui xihmbʌ ra za 'bãcua da 'uegue dí m 'bãpʌ ja ra dejã nɛ da 'ueh pʌya. Hin'yʌ 'bɛ'a xʌn hɛi 'bʌ guí 'yɛc'yɛigahʌ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Hin ga ɛmfʌ xʌn ho dí øthʌ 'bʌ dí øthʌ'a i sijn

⁷ —Nu'bʌ n'da ran 'yohʌ 'bʌh rá 'yɛhɛ di jamansup yá dɛ'yo uague dim pɛpʌ rá huãhi, nɛ nu'bʌ bin de bá ɛpʌ ja rá ngu bʌya, ha da sifi din sihmɛ.

⁸ Pɛ hin'na, pɛ da sifi di hocpa rán sihmɛ rá hmu, nɛ nu'bʌ bi niyã, ja din sihmɛ ra 'yɛhɛ bʌya.

⁹ Nu'a ra 'yɛhɛ 'bʌ bi 'yøt' rá 'bɛfi bi xih rá hmu, hingui t'ɛmbi "jamadi gá 'yøra ma 'bɛfi," hingui t'ɛmbi, ngue ya ra 'yɛhɛ thoho.

¹⁰ Nɛ ngutho aʌ 'bʌ gá 'yøthʌ rá 'bɛfi Ojã, gui 'yɛnthohʌ bʌya: "Hin nte dá øthe ngue dí hnumanhoje, nguetho hønt'a bi xije Ojã dá øthe," gui 'yɛmhʌ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi hoqui 'det'a yun 'yohu mí hemb ra t'axca'ya

11 Nu'a ra Jesús 'b_u mi 'yo b_u ja ra 'yu ní mba Jerusalén, bi tho inde b_u ja yún y_uni y_u xequi Samaria ne Galilea.

12 Ne nu'b_u mi ts'utho da yut'a n'da ra hnini, ba ep_u 'det'a yun 'yohu i nde din c'athu ra Jesús. Gátho mi hemb ra t'axca'ya u. Ne nu'u yun 'yohu yabu ts'u bim 'bái ne nts'edi bi mbafi, bi 'yén'u:

13 —Nu'i Jesús, grá xänbate i, dami huégahe ts'u, bi 'yémbi.

14 Nu ra Jesús 'b_u mi nu'u b_uya, bi xi'u da 'yut yá ja'i u y_u mbäjä. Ne nu'b_u mi mba u, nu'a ra Jesús bi japi bin hoc yá ja'i b_u ní mba.

15 Ne nu n'da, 'b_u mi baqi bi zä rá ja'i, 'bex bá peng b_u 'bäh ra Jesús ne nts'edi bi 'y_espa Ojä.

16 Bin danyahmu b_u ja rá gua ra Jesús, bi 'yáp ra jamadi nguetho bi yan'a. Ne nu'a, ra mengu Samaria a, hing rá mijudíohu ra Jesús.

17 Pe nu ra Jesús bi 'yéna:

18 —Ha hinga gue'u 'det'a dá hoqui. Haru i 'b_uu mi guto. Ha hingui sä ba é'u 'da xtí un ra jamadi Ojä. Pe honna n'da ran'yohu hing ra judío bi b_en'a ra mate bi 'yörpa Ojä, ne im b_ense u mi'da ngue éna i p_a Ojä u, bi 'yéna.

19 Ne xø bi 'yémp'a ran 'yohu:

—Damim 'bái, ní mba ya. Bin yan'a ya nguetho gá 'y_ec'y_ei gue i ja ma ts'edi, bi 'yén'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a di ja b_u di manda rá ts'edi Ojä

20 Nu'u 'da y_u fariseo bi 'yän'na ra Jesús:

—'Be'a ní pa di manda ua rá ts'edi Ojä, bi 'yén'u.

Nu ra Jesús bi 'yémp'u:

—Hin da fá 'b_u bi manda rá ts'edi Ojä ua.

21 Hingui sä n'da da 'yéna: “Guecua di manda ua rá ts'edi Ojä,” xingui sä n'da da 'yéna: “Guembu di manda rá ts'edi Ojä bu,” njon da zä da 'yéna, nguetho guepu ja ní mbái n'da di manda rá ts'edi Ojä, bi 'yén'a ra Jesús.

22 Ne nub_uya, bi 'yémp'u yá xädi:

—Da zøn ra pa émm_e guin ndehu ba pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi. Pe di 'b_etho y_u pa ba pengä.

23 Pe nu'u 'da da 'yén'ahu: “Guecua i 'bucua ya,” da 'yén'ahu. Ne nu'u mi'da da 'yén'ahu: “Guembu i 'bup_u a.” Pe 'yo guí øhmb_u 'be'a da man'u.

24 Nguetho nu'b_u bá pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, di nequi tengu ra huei ngue di hyät'i gátho na ngani ra ximhäi.

25 Pe m'bet'o thoho ga nugä x_un ngu ran unbi, nguetho y_u ja'i 'bucua ya, hin da 'y_ec'y_eigui.

26 Nu'a ra pa ba pengä, nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, nu y_u ja'i dim 'b_ui da 'yot'u tengu bi 'yot' y_u ja'i mi 'b_uhmb_u a ra Noé.

27 Nu'u y_u pa mi 'b_u'a ra Noé, gátho y_u ja'i mi øt'e 'be'a mi numanhose, mi sihme, mi mihni, ne mi sin yá xisu, ne gue'a mi øt'u gátho y_u pa gue'b_u go mi zøn ra pa bi yut ra dambosa ra Noé. Ne bin da'ye b_uya, bi go'mi gátho ra häi a ra dehe, bi du gátho u y_u ja'i mi 'b_ui. Din jabu da 'yot' y_u ja'i 'b_u bá pengä.

28 Ne tengu bi 'yot' y_u ja'i y_u pa mi 'b_u'a ra Lot, ne ngutho da 'yot' y_u ja'i dim 'b_u 'b_u bá pengä. Gátho y_u ja'i bi 'yot'e 'be'a mi numanhose da 'yot'e, bin sihme, bim mihni, bim pä, ne bin tai, bi 'yot' yá huähi, bi hyøh yá ngu.

²⁹ Gue'bu go mi zøn ra pa bi bøn ra Lot bu ja ra hnini Sodoma, ne bá çah mahçts'i ra sibi ma uqnspi ra azufre, bi juah ra hnini, ne gátho mi 'bu bu bi du buya.

³⁰ Ne din jabu da 'yot' yu ja' i 'bu bi zøn ra pa gua pengä.

³¹ Ne to'o i 'bäpu maxçts'e ra zets'angu, hin da yurpu mbo rá ngu ngue da hyaçts'i 'be'a ja bu, da mba tho. Ne gátho to'o dim pepu ja rá huahi, hin ba peng bu ja rá ngu.

³² Dami bçmhbu ts'u 'be'a bi 'yot'a rá xisu ra Lot 'bu mi sifi da 'da'u, ne man'da bi bçnse rá ngu, ne gue'a í du'a buya.

³³ Ne gátho to'o in nde da yånse rá te, da nu ran unbi mazai a. Pe gátho to'o hin da bçni da yånse rá te, din ja ra te mazai a.

³⁴ Nu'bu bi zøn ra ora gua pengä, di apu yoho bu ja rá oi, nu'a n'da da ts'ix'a, ne nu'a n'da da gopu.

³⁵ Ne nu'bu yoho yu xisu 'darpu i jüni, nu'a n'da da ts'ix'a, ne nu'a man'da da gopu.

³⁶ Ne nu'bu yoho yun 'yohu i 'yo bu ja yú huahi, nu'a n'da da ts'ixa, ne nu'a man'da da gopu, ne hont'a to'o da 'yçc'yçi, da ts'its'i, bi 'yçn'a ra Jesús.

³⁷ —Grá Hmu, hapu din ja'a guím ma, bi 'yçmp'u yú xädi.

—Nubu hapu di peti yu pada, gui pçhmbu gue di 'bom bu xun du, bi 'yçn'a ra Jesús.

18

Ran t'uti ra xisu ne ra ze'mi

¹ N'da ra pa, bi xi'a n'da ran t'uti yú xädi ra Jesús, ra hmçpya jatho thocua thoho din yäui Oja ne hin din xombu da 'yädi gue'bu go din ja 'be'a ädi.

² Ne bi 'yçna:

—Mi 'bu a n'da ra ze'mi bu ja n'da ra hnini, him bi numansu Oja xinga gue yú mija'ihu.

³ Ne mi 'bu bu n'da ra xisu xí du rá ndø. Ne thocua thoho mi søm bu ne mi äpi da mbäts'i nangué rán säiui i 'bui.

⁴ Ne him 'be bi 'yurpa ra güenda 'be'a bi man ra xisu a ra ze'mi. Jague'bu min xombu ne bi 'yçnse: “Nugä, hin dí numansu Oja, xinga gue'u yu ja' i.

⁵ Pe çmme di pac na ra xisu, masque ga øt'ä 'be'a in nde n'dahma hin di thoqui da zocua ngue di xuhnanyagui,” bi 'yçnse ra ze'mi, bi 'yçn'a ra Jesús.

⁶ Nubuya, bi 'yçmp'u yú xädi:

—Dami bçmhbu 'be'a bi 'yot'a ra ze'mi. Madague ra ts'om'bäi.

⁷ Dí xi ahü, man'da da 'yot'a Oja 'bu gui hyumbi gui 'yafu rá m fäts'i ngue yú t'uhni ahü a. Nu'a Oja hingui t'ø'mi 'be din xombuizçhe a.

⁸ Pe di xi ahü, 'bexque da mbäx ahü 'bu gui äfu rá m fäts'i. Janangu'e'a gui 'yafu Oja di zet'a ni mbaihu, ne hin da du ni mbaihu ngue him 'be ba pengä ua. Ne nu'bu bá pengä nugä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi, ga tün ahü bu gui çc'yçigahü, bi 'yçn'a ra Jesús.

Ran t'uti n'da ra fariseo ne ra hyaçahäi

⁹ Ne xø bi xih man'da ran t'uti u im bçni xun hose, ne i numan'u u yú mija'ihu. Ne bi 'yçna:

¹⁰ —Yoho yun 'yohu bi mba bu ja ra danija, din yäui Oja. Nu'a n'da ra fariseo, ne nu'a man'da ra hyaçahäi.

11 Nu'a ra fariseo, bim 'bäi ne bin ya, bi 'yena: “Jamadi Oja, nguetho nugä xingui ts'u xan ts'o ma mbai, nugä hin drá siyategä, ne hin drá hyategä, ne hin drá 'yomt'ëniägä tengu'u gätho mi'da. Jamadi ngue nugä hin dí øt'ä tengu øt'na ra hyaçahäi i 'bäcua.

12 Nugä zai dí øt' man sihme yondi n'da semana, ne dí un'a ná 'det'a a dí tãh pa ja ra nijã,” sä bi 'yën'a ra fariseo 'bu min yaui Oja.

13 Pe nu'a ra hyaçahäi, n'danni ts'u mi 'bäi, ne i su da ndøts' mahëts'i, bi hyë'mahäi, ne emme tu rá mbai. Ne bi 'yëmp'a Oja: “Ma Oja i, dín yeh ni mbai, nguetho drá dädits'oquigä,” bi 'yën'a ra hyaçahäi.

14 Pe dí xi ahü, nu'a ra hyaçahäi ya xí punba Oja 'bu mi mbeng bu ja rá ngu. Pe hin'na a ra fariseo, guexta'a xan ts'o rá mbai 'bu mi bøm bu. Nguetho to'o dín 'yëts'i, gue'a dín unba u. Pe gätho to'o hin dín 'yëts'i, gue'a dí t'ëspa u, bi 'yën'a ra Jesús.

Ra Jesús bi jãp ya t'uhni

15 N'da ra pa, nu 'da ya ja' i bá si yá t'uhni bu 'buh ra Jesús ngue da mba nthädi u yá t'uhni. Pe nu'bu mi nu'u yá xädi 'be'a øt' ya ja' i, him bi japi da ts'ix u yá t'uhni bu 'bä'a ra hmu, bi dãmýhã thofo u.

16 Pe nu'a ra Jesús bi zon'du ya t'uhni ne bi 'yëmp'u yá xädi:

—Dami jafu ba thocua ya ya t'uhni, o gadí hecuahe, nguetho gätho to'o da yãrpü di manda rá ts'edi Oja, jatho 'be da gohi tengu n'da ra t'uhni.

17 Dami 'yøhmbe 'be'a dí xi ahü: Jatho gui 'yøthü tengu'bu gyá t'uhnihu 'bu gui'c'yëihü. Nu'bu hin'na, hin gui cuthu bu di manda rá ts'edi Oja, bi 'yën'a ra Jesús.

N'da ra membeti i yqui ra Jesús

18 Ne nu'a n'da rá ngãrpi ya judío, bi 'yän'na ra Jesús:

—Grá hogaxänbate, 'be'a sä ga øt'ä ngue din jagä ra te mazai.

19 Bi dãh ra Jesús:

—Ha guím be'ni 'be'a guím ma ngue gui'ngui xan hogui, nguetho hønt'a Oja xan ho.

20 Gui pädi 'be'a i mam bu ja yãn t'edi ngue i em bu: “O gui 'yomt'ëni, o gui hodu, o guím pe, o gui man ra fehni, ne gui numansu ni ta ne ni mbe,” i mam bu, bi 'yën'a ra Jesús.

21 Nu ran 'yohu bi dätí:

—Gätho dí øt'ä u gue'bu go män t'uhniägä, bi 'yën'a ran 'yohu.

22 Ne nu'a ra Jesús'bu mi 'yøde 'be'a bi ma, bi 'yëmp'a:

—Gadí 'be' i ts'u. Ní mba, gui pä gätho 'be'a i ja i, ne gui darpa ya hyoya. Gua ëh puya, gui tengui. Ne nubaya, xan ngu din ja i bu mahëts'i, bi 'yën'a ra Jesús.

23 Pe nu'a ran 'yohu 'bu mi 'yø'a bi man ra Jesús, emme bi du rá mbai, nguetho emme ra membeti a.

24 Nu'a ra Jesús 'bu mi nu bi du rá mbai a ran 'yohu, bi 'yena:

—Xan he'i ya membeti da yãrpü di manda rá ts'edi Oja.

25 Man'da hingui he'i n'da ra camello da yãrpü ja rá gu ra 'yofani, xinda gue'u ya membeti da yãrpü di manda rá ts'edi Oja, bi 'yën'a ra Jesús.

26 Ne nu'u ya ja' i 'bãru bi 'yën'u:

—Pe nu'bu in jabu, to'o maha da zã dim pøhø 'bu, bi t'ëmp'a ra Jesús.

27 Nu'a ra Jesús bi dät' u:

—Nu'a Oja sä da 'yøt'a hingui sä da 'yøzehe ya ja' i, bi 'yën'a ra Jesús.

28 Nu'a ra Pedro buya, bi 'yëmbi:

—Nugähe, gätho a mi jaje dá sohmbé né dá tén'nahe.

29-30 Nu ra Jesús bi 'y'ëna:

—Guehma dí xi ahü, gätho to'o bi zoh rá ngu, ogue rá xisu, ogue yá cu, ogue rá ta, ogue rá mbe, ogue yá t'uhni, ngue bin unse di manda rá ts'edi Ojä ü, Ojä di unni man'da xün ngu xinda gue'a mí ja. Pë né'a ra te mazqi büya, bi 'y'ën'a ra Jesús.

Xø bi ma mahøn'a rán dqte ra Jesús

31 Nu ra Jesús, bi zixpü ma'ueni gätho 'de'mayoho yá xädi, né bi 'y'ëmp'ü:

—Dami 'yøhmbü ya. Ga mbähä bü Jerusalén, né din ja bü 'be'a gätho bi man yü pøngahyá maya'bü nanguecä, ngue dán jq'igä ua ja ra ximhäi.

32 Nu yü jq'i di dägä bü ja rá ts'edi ü hing yü judío, né nu'ü da dengui, né di c'aman'ügui, né da zoxqui.

33 Né da mbëgbä, né da hyogä. Pë ná hyu pa büya ga ndants'i mahøn'a, bi 'y'ën'a ra Jesús.

34 Pë nu'ü yá xädi, him bi badi 'be'a nam bøn'a bi man ra Jesús. Nguetho njo'mitho yän 'yomfëni ü.

Nu'a ra Jesús bi hoc'a n'da ra xädä mi hqxta'a mi

35 Né mi 'yo bü häntho bü ja ra hnini Jericó a ra Jesús, né mi hupü nden'yu n'da zü xädä mi hqxta'a mí si.

36 Né nu'bü mi 'yø'a ra xädä ngue xün ngu yü jq'i mba bü, bi 'yänmi 'be'a øt'ü.

37 Né bi sifi mba bü ra Jesús ra mangu Nazaret.

38 Né nu'a ra xädä büya, nts'edi bi mbafi, bi 'y'ëna:

—Nu'i gra Jesús, rá m bom'бето i ra David, dami huëgui ts'ü.

39 Né nu'ü yü jq'i mi 'bärü, bi xifi din hë. Pë madague him mi ndepe din yä, pë man'da nts'edi bi mbafi, bi 'y'ëna:

—Gra Jesús, rá m bom'бето i ra David, dami huëgui ts'ü.

40 Nu'a ra Jesús bim 'bäh püya né bi manda ba ts'inba a ra xädä. Né nu'bü mim 'bähmi ra Jesús a ra xädä, bi 'yän'na ra Jesús büya:

41 —'Be'a guí nde ga øt'a'i, bi 'y'ëmbi.

Né nu ra xädä bi dätü:

—Din nde ga nu ran nëqui.

42 —Sä guin nu ya, bi zä ni dä nguetho gá 'y'ëc'yëi i ja ma ts'edi, bi 'y'ëmp'a ra Jesús.

43 Bex bi zä bi nu ran nëqui rá dá büya. Né bi den'na ra Jesús. Bi 'y'ëspa Ojä bü ní mba. Né'ü gätho yü jq'i mí 'bärü, bi 'y'ëspa Ojä büya.

19

Ra Jesús né ra Zaqueo

1 Nu'a ra Jesús bi yärpü ja ra hnini Jericó, mi 'yo bü, ëna da thogui.

2 Né mi 'bärü n'da ra ngürpa hyäcahäi, ëmmë ra mëmbeti a, í Zaqueo a.

3 Né nu'a ra Zaqueo, ëmmë min ndehma da nu'a ra Jesús, pë him mi sä nguetho hingui hëts'i, né ëmmë dü yü jq'i bü mi 'yo'a ra Jesús.

4 Janangue'a, bin tihi bi ndexa n'da ra za ra sicómoro, ngue da zä da nu ra Jesús 'bü bi thopü.

5 Né nu'bü mi zøn'a ra Jesús bü 'bä'a ra za mi huxa ra Zaqueo, bi ndøts'e né bi 'y'ëmbi:

—Zaqueo, bá cä n'dihi nguetho ga søm bü ja ni ngu ra pa ya, bi 'y'ëmbi.

6 Nε nu'a ra Zaqueo bin johya, 'dahmantho bi gaj, bi mba rá ngu ne bi zimanho a ra Jesús 'bη mi zom bη rá ngu.

7 Pε nu'η yη jà'i him bi numanho nguetho bin säya bη ra Jesús bη ja rá ngu n'da ra ziyate.

8 Nε nu'a ra Zaqueo bim 'bäi bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu i, nuya ga undä yη hyoya made 'be'a gätho i jagä. Nε nu'bη mi siyagä n'da ra jà'i ngue hin rá 'yu 'be'a mi øt'ä, goho nidi ga cospa a dá siyabi, bi 'yεn'a ra Zaqueo.

9 Nε nu'a ra Jesús bi 'yεmbi:

—Gá päh nin 'yomfēni ne i ja ra punbi ni ts'oqui ya, ne gätho i 'bηcua ja ni ngu, gra Zaqueo, rám bom'beto i ra Abraham.

10 Nε gue'a ná εcä, ngue guecä dán jà'igä ua ja ra ximhäi, ngue gan yānba yá te'η i pädi ja yá ts'oqui, ne hin da nu ran ηnbi mazäi, pεgue din ja ra te mazäi η, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ran t'uti yη 'yεhe him bi xānd ra mbeti

11 Nu ra Jesús bi xih man'da ran t'uti η yη jà'i, nguetho bi bεn'η yη jà'i ngue nu'bη da zom bη Jerusalén ra Jesús, 'bex di japi di manda bη rá ts'edi Ojä.

12 Nε bi 'yεmp'η:

—Mi 'bη'a n'da ran 'yohη, ra ts'ut'abi rá ta. Nε bi mba bη n'danni n'da ra hnini ngue bin nde bín t'un bη rá 'befi ngue din ts'ut'abi bη rá häizehe.

13 Pε nu'bη mi nets'i, bi zon'dη 'det'a yá 'yεhe, 'da'a n'da bi un ra mbeti ngue ra oro xηn ngu di muui. Nε bi 'yεmp'η: “Gui hyomhbη 'be'a da zä gui 'yøthη ngue di xānd ma mbeti,” bi 'yεmbi.

14 Nε nu'η yη jà'i mi 'bηpη ja rá häi, him mi numanho a ran 'yohη. Janangue bi mbēhni 'da yām 'bēhni ngue m'bet'o da zøni da ma ngue hin din t'un rá ts'edi a ran 'yohη.

15 Pε nu'a ran 'yohη, bin t'un ran t'ēdi din ts'ut'abi ne bi mbeng bη rá häi bηya. Nu'bη mi zom bηya, bi zon'dη yá 'yεhe xí un ra mbeti, nde da bādi hangu bi hyuxa rá mbeti xí un'na n'da ngu n'da η.

16 Nu ra mbēdi 'yεhe bi 'yεmp'a: “Nuya bin ja 'det'a a ni mbeti,” bi 'yεn'a.

17 Bi 'yεmp'a rá hmu bηya: “Xηn ho gá 'yøt'e, gra 'yεhe xηn ho, gá xānda zη ts'η dá 'da'i, pε ne ga 'da'a nin t'ēdi ngue gui manda 'det'a yη hnini,” bi 'yεmbi.

18 Nu ná yoho ra 'yεhe bi 'yεmp'a: “Nuya bin ja cat'a a ni mbeti gá 'daqui ga xāndä,” bi 'yεn'a.

19 “Nu'i, ga 'da'a nin t'ēdi ngue gui manda cat'a yη hnini 'bη,” bi 'yεmp'a rá hmu bηya.

20 Nε xø man'da ra 'yεhe bi 'yεmp'a rá hmu bηya: “I ja ua ni mbeti gá 'daqui. Dá pε'ts'ä xηn ho.

21 Nguetho dí pācä 'be'a nim 'bäi, ngue ya hin'yη nin huεcate. Guí honi 'bεpη gdí hyānba rá mbeti yη jà'i. Nε guí hānba yá huāhi, janangue dá pε'ts'ä ni mbeti ngue dí su ga 'bedi,” bi 'yεn'a.

22 Nu'a rá hmu bi 'yεmbi: “Nu'a gá ma i udi ngue grá ts'om'bäi.

23 Hanja hin gá hmi'a ma mbeti n'dahma xti hyux'i ts'η,” bi 'yεmbi.

24 Nε bi 'yεmp'η mi 'bāpη: “Dami hyānbahη rá mbeti na ran 'yohη ne gui unhdη a ra mbēdi 'yεhe, nu'a to'o bi dāha xηn ngu,” bi 'yεmbi.

25 Pε nu'η mi 'bāpη, him bi nde da 'yøt'e 'be'a bi man yá hmu, nguetho xηn ngu i ja a ra mbēdi 'yεhe.

26 Pɛ nu'a ra hmu bi 'yɛmp'u: "Nu'a to'o i humbi i ɔt' ma 'bɛfi, hinga hɔnt'a rán zäbi da dāha, pɛ man'da xən ngu ga unni. Pɛ nu'a hingui nde da 'yɔt' ma 'bɛfi, hin te da dāha, nɛ ga hənba'a dá unni," bi 'yɛna.

27 "Nɛ nu'u him mi ndeje dan ts'ət'abi ua, ba sih, gui sɛcpah uá 'yuga ua," bi 'yɛn'a ra hmu bɔya, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bɛ mi man ran t'uti.

Ra Jesús bi yərpɛ ja ra hnini Jerusalén

28 Nɛ nu'bɛ mi gua'a bi man ra Jesús, bi thopɔya, ní mba bɛ Jerusalén.

29 Nɛ nu'bɛ mi ts'ətho da zɔm bɛ ja ra nyuni guɛpɛ i ja ra hnini Betfagé nɛ ra hnini Betania,

30 bi mbɛhni yoho yá xädi, bi 'yɛmbi:

—Ní mbɛ bɛ nán jombɛ ja ra hnini. Nɛ gui tɛmmi bɛ n'da ra t'əburu án thət'i bɛ ja ra nden'yu, nɛ xinga n'da ra jə'i ní hyuts'í. Bá xocui nɛ ba siui ua.

31 Nɛ nu'bɛ 'bo'o da 'yän'naui: "Hanja gní xocui ra buru," gui 'yɛnui: "Nu'a ra hmu i hon'a ra buru," gui 'yɛnui, bi 'yɛmp'u yoho yá xädi.

32 Nɛ bi mba bɔya, nɛ bi dɪn'a 'bɛ'a xí xí'a ra Jesús.

33 Nɛ nu'bɛ mi xoc ra buru, bi 'yän'na rá mbɛti:

—Hanja gní xocui na ra buru, bi 'yɛmbi.

34 Bi dāh yə xädi bɔya:

—Nu'a ra Hmu i honi, bi 'yɛn'u. Nɛ bi ndepe da zix bɔya.

35 Nɛ nu'u yə xädi bá si ra buru bɔya, nɛ bi gəspa yá coto bɛ ja rá xəthä ra buru nɛ bi hyuxa ra Jesús.

36 Nɛ nu'bɛ mi mba bɛ 'yu ra Jesús, nu'u yə jə'i 'bɛx bi mbɔcua yá pahni bɛ ja ra 'yu ngue da thopɛ a ra Jesús.

37 Nɛ nu'bɛ mi gəpɛ ja ra nyuni ní mba bɛ Jerusalén, gätho u min 'yohu nts'ɛdi i mbafi, bin johya nɛ bi 'yɛspa Ojə nangue yən t'ɔt'e nuixte bi nu.

38 Bi 'yɛn'u:

—Majəpi ra ts'ət'abi bá ɛhɛ nangue rá thuhu ra Hmu. Nɛ dɪn ja rán johya Ojə yá mbəi yə jə'i. Nuixtetho rá ts'ɛdi Ojə, bi 'yɛn'u.

39 Nɛ nu 'da'u yə fariseo bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Dami hɛcua ni xädi dɪn hɛ.

40 Pɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Nu'bɛ ga hɛcpä yə ngue i ɛspa Ojə, pɛ go da 'yɛspa Ojə ya yə do bongua, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ra Jesús bin zoni nangue yə jə'i 'bɛpɛ ja ra hnini Jerusalén

41 Nɛ nu'bɛ mi hyän bɛ ra hnini Jerusalén a ra Jesús, bin zoni.

42 Nɛ bi 'yɛn'a:

—Min ndegä ngue xquí pəhmbɛ a dí yən'ahɛ bɛ ja ran ənbi mazaɪ, pɛ hin gán nde gá pəhmbɛ, pɛ nuya him man zä, nguetho tengu'bɛ njo'mi ni dāh.

43 Nɛ da zɔn ra pa ba ɛh nin sɛihɛ di mbät'a ni hninihɛ nɛ njon da zä da bɔni ngue dɪn yəni, nɛ gan tunhdɛ u bɔya.

44 Nɛ gätho ahɛ ngue guí 'bəhmbɛ nɛ, da hyo ahɛ nɛ da guah ni hninihɛ. Nɛ da mba nso't'i, nɛ xinga n'da ra jədo da gopɛ. Nguetho nu ahɛ xingui ts'u gá pəhmbɛ a ra pa xtí pə ahɛ Ojə, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nu ra Jesús bi hyøn'a thi yə mbä bɛ ja ra dənijə

45 Nɛ nu'a ra Jesús bɔya, bi mba bɛ ja ra dənijə nɛ bi hyøn'a thi gätho yə mbä mi 'bɛpɛ.

46 Nɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—I mam bu ja ráam hman Oja: “Í thø'a ma ngu ngue da mba nthandegä bu,” i en Oja. Pe nu ahü gá 'yørpadahü tengu'bu ra hyädo guerü nín 'yän'ü yu bε, bi 'yēn'a ra Jesús.

Bi t'ømanho a bi man ra Jesús

⁴⁷ Nu'a ra Jesús thocua thoho min xänbate bu ja ra danija. Pe nu'ü yu ngurpa mbäjä, ne yu xänbate nija, ne yu dác'yei, min nde da hyo'a ra Jesús.

⁴⁸ Pe hin'yü 'be'a da 'yøt'e ngue da hyo. Nguetho gätho yu jä'i bi 'yarpa ra güenda 'be'a bi man ra Jesús. Njon bin nde bi u't' yä mbüi u 'da.

20

Rán t'ēdi ra Jesús

¹ Ne nu ra Jesús n'da ra pa bi xänba yu jä'i bu ja ra danija nangue ran ho ma'da'yo. Ne'ü yu ngurpa mbäjä ne yu xänbate nija, ne yu dác'yei, gätho bi zøm bu.

² Ne bi t'än'na ra Jesús:

—Hanja sä guí øt'e 'be'a guí øt'e. To'o bi 'da'a nin t'ēdi, bi 'yēmbi.

³ Pe nu ra Jesús bi dāti:

—Necä, ga än'nahü,

⁴ to'o bi un rán t'ēdi ra Xuua ngue bi 'yøt' ran xixyā, hague Ojä uague yu jä'i, bi 'yēna.

⁵ Pe nu'ü bin 'yänzehe u 'be'a dí dāti. Ne bi 'yēnse:

—Nu'bu ga εmfü ngue Ojä bi un'na rán t'ēdi a ra Xuua, ne da 'yēnju büya: “Hanja hin gá 'yēc'yēihü 'bu.”

⁶ Pe nu'bu ga εmfü, yu jä'i thoho bi un rán t'ēdi, dí bat'adoju yu jä'i nguetho xän ngu yu jä'i εc'yei rá pøngahyā Ojä ra Xuua, bin 'yēmzehe u.

⁷ Janangue'a bi t'εmp'a ra Jesús:

—Hin dí pähmbé to'o bi un rán t'ēdi ra Xuua, bi 'yēntho.

⁸ Necä hin ga xi ahü to'o bi 'dacä ran t'ēdi ga øt'ä 'be'a dí øt'ä, bi 'yēna.

Ran t'uti yu ts'ombēfi

⁹ Ne bi xih man'da ran t'uti a ra Jesús, bi 'yēna:

—Mi 'bu'a n'da ran 'yohü bi 'yøt'a n'da ra nuändät'o, ne bi hmit'i 'da yu mbēfi. Nu'a rá mbeti bi mba n'danni büya, ne nya'atho bäm 'büru.

¹⁰ Ne nu'bu mi zøn yu pa da thuc yün dät'o, nu'a rá mbeti bá pēhna n'da rá 'yēhe da duspa 'da yän dät'o, ngue'a án yāhü a. Pe nu'ü bi zocpa a ra nuändät'o, bi mbēmba thoho ra 'yēhe ne bi 'yēt'i, xín te bi unni.

¹¹ Ne ná yoho rá 'yēhe bá pēhna rá mbeti ra nuändät'o, pe ngutho bi 'yørpa ra 'yēhe, ne'a bi mbēmba thoho mahøn'a, bi 'yer büya ne nte bi unni.

¹² Ne ná hyu rá 'yēhe xø bi mbēhni mahøn'a a ran 'yohü, ngutho bi t'ørpe, bi unba yu mbēfi ne bi 'yēt'i, xíngui ts'ü bi unni.

¹³ Ne nubüya, nu ra mendät'o bi bēni 'be'a da 'yøt'e. Ne bi 'yēna: “Masque ga pēhn'na ma ts'ünt'ü, dadí huεqui, xøhma da numansu na,” bi 'yēnse.

¹⁴ Pe nu'bu mi nurpa rá ts'ünt'ü u yu mbēfi, bi mam büya ngue da hyo, bi 'yēn'ü: “Mbähä ga hohü rá ts'ünt'ü, janangue da zä ga cosehü ra nuändät'o,” bi 'yēn'ü.

¹⁵ Janangue'a bi zix pü ma'ueni, bi hyøn'a thi ra ts'ünt'ü, ne bi hyo bu, bi 'yēn'a ra Jesús.

Ne xø bi 'yän'dü yu jä'i mi 'bäpü:

—'Be'a guím bēmhbü da 'yøt'a rá mbeti ra nuändät'o ya, bi 'yēna.

16 Pɛ dí xi ahɯ, ba ɛsɛ nɛ da hyo'ɯ, nɛ n'dan'yo di un'na rá nuɔndát'o bɯya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nɛ nu'ɯ mi 'yɔt'ɯ yɯ ja'i 'be'a bi man ra Jesús, nu'ɯ bi 'yɛn'ɯ:

—Ojɔ da 'yɔt'e hin din ja a guím ma, bi 'yɛn'ɯ.

17 Pɛ nu'a ra Jesús bi hyɛt'ɯ, nɛ bi 'yɛmbi:

—Pɛ 'be'a nam bɔn'a rám hman Ojɔ nt'o't'i maya'bɯ 'bɯ, ngue i ɛna:

Nu'a ra do bi bɔnt'ɯ yɯ gɔdo 'bɯ mi hyɔh ra ngu,

gue'a ra do man'da mahyoni, tengu thoho yɯ guangu, i ɛm bɯ ja rám hman Ojɔ.

18 Nɛ tengu'bɯ da guesegã a ra do i hman bɯ. Hɔnt'a go to'o hingui ɛc'yɛigui, din unbazɛɛ, tengu'bɯ da dɔng bɯ ja ra do din tɛni, nɛ go ga sɛmpã a tengu'bɯ ra do da zɛ'mi nɛ da 'yɛt'i, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Bin t'án'na ra Jesús 'bɯ din jut' ra renta ogue hin'na

19 Nu yɯ ngurpa mbäjä nɛ yɯ xänbate nijɔ 'bɯ mi 'yɔt'a ran t'uti bi man ra Jesús nanguɛ'ɯ yɯ hyote mbɛfi, min nde da got'a fädi ra Jesús, nguetho bi bađi tengu'bɯ guesɛ ɯ yɯ hyote mbɛfi ɯ yɯ mbäjä nɛ yɯ xänbate nijɔ. Pɛ him bi got'i nguetho bi zutho yɯ ja'i.

20 Janangue bi bɛm mahɔn'a bɯya nɛ bi mbɛhni 'da yɯn 'yohɯ ngue da 'yän yɯn t'änni a ra Jesús, n'dahma din ja 'be'a sã dí fent'a ra Jesús ngue di dã bɯ 'bɯh ra ts'út'abi.

21 Nɛ nu'ɯ yɯn 'yohɯ bi xi a ra Jesús:

—Xänbate i, dí pɔhmbɛ hɔnt'a majuaɲi guí ma. Nɛ dí pɔhmbɛ guí xänbi xɔn ho hɔnt'a go to'o má ja'i nɛ hin guí huahni to'o guí xänbi, pɛ guí xifi xɔn ho nanguɛ Ojɔ.

22 Dami xije ya, ha din theui man t'ɛdihɯ bi 'dajɯ Ojɔ 'bɯ ga juthɯ ra renta a ra ts'út'abi Roma, uague hin'na, bi 'yɛn'ɯ.

23 Pɛ nu'a ra Jesús mi pɔdi i ts'ámhyɔ thoho.

24 Nɛ bi 'yɛmp'ɯ:

—Hanja gní 'yängui, xi ni mbɛti gní juthɯ ra renta ra ts'út'abi, gan nugã, bi 'yɛna.

Nɛ bi un bɯya.

—To'o rá pɔte nɛ rá thuhu i cuat na ra mbɛti, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Nɛ nu'ɯ bi 'yɛn'ɯ:

—Rá pɔte nɛ rá thuhu ra ts'út'abi Roma i cuat na.

25 Bi dɔh ra Jesús bɯya nɛ bi 'yɛmp'ɯ:

—Nu'a rá mbɛti ra ts'út'abi Roma, gui un'na. Nu'a xin rá mbɛti Ojɔ, gui un'na Ojɔ a, bi 'yɛmp'ɯ.

26 Janangue nu yɯn 'yohɯ him bi zã xtá hyät'a ra Jesús, pɛ bi hyonya thoho ɯ 'be'a bi man'a ra Jesús.

Ran t'änni 'bɯ da ndants'ɯ xɔn du

27 Nɛ nu'ɯ 'da yɯ saduceo, bi zɔm bɯ 'bɯh ra Jesús, gue'ɯ hingui ɛc'yɛi da ndants'ɯ xɔn du. Nu'ɯ bi 'yɛmp'a ra Jesús:

28 —Nu'a ra Moisés bi 'dajɯ n'da man t'ɛdihɯ nɛ bi 'yɛna: “Nu'bɯ bi du n'da ran 'yohɯ ngue mi 'bɯh rá xisu nɛ njo'o yá t'ɔhni, nu'a rán 'yohɯ da zinba a rá xisu. Nɛ nu'a rá mbɛdi t'ɔhni dim 'bɯi, da thuspa rá thuhu a ran 'yohɯ bi du nɛ da'yɛmbi rá ta a,” bi man ra Moisés.

29 Pɛ gue'a ga än'nahe. Bim 'bɯ'i yoto yɯn 'yohɯ din 'yohɯ zɛɛɛ. Nu'a ra mbɛdi n'yohɯ bi zin'a n'da ra xisu, nɛ m'bejua bɯya bi du a ran 'yohɯ nɛ him bim 'bɯh rá t'ɔhni.

³⁰ Ne nu' b_u mi du ran 'yoh_u b_uya, ná yoho rán 'yoh_u bi zin'a ra xisu mahø'n'a, ne xø bi du a.

³¹ Ne xø bi zin'a man'da rán 'yoh_u b_uya, 'da'ingu bi 'yøt'u gätho yoto y_un 'yoh_u, gätho bi du ne xinga n'da bim 'b_uh yú t'uhni.

³² Mb_eja b_uya, bi duse ra xisu, bi 'y_en'u.

³³ Nuya, dami xije 'be'a din ja a ra pa da ndants'u x_un du. To'o da 'y_embi rá xisu a ra xisu, nguetho gätho yoto bim 'b_uhmb_u ra xisu ua ja ra häi, bi 'y_en'u y_u saduceo.

³⁴ Ne nu'a ra Jesús bi ðati:

—Hønt'ua ja ra häi din that'u y_u ja'i.

³⁵ Ne gätho to'o yán säh_u da mba b_u mahçts'i 'b_u bi ndants'u x_un du, ne him man ja ran thati b_u.

³⁶ Nguetho da gohi tengu tho yám 'b_ehni Oj_a u, ne him man da du b_u. Ne ma'da'yo da gohi 'b_u bi xoxa Oj_a u ngue yú t' uhni_e Oj_a u.

³⁷ Pe ne'a ra Moisés bi ma da ndants'u x_un du 'b_u mi 'yo't'i 'be'a bin ja, nu'b_u mi nu mí zø ra za 'b_u maya'b_u. Ne i mam b_u ngue nu Oj_a rá Oj_a ra Abraham ne ra Isaac ne ra Jacob, ne nu'u, ná ya'a thoho xí du u 'b_u mi 'y_emp'a Oj_a ra Moisés.

³⁸ Ngub_u bi ma nguetho guexta'a i 'b_uh yú mb_ui. Nub_u na nu Oj_a 'da'ingutho 'b_u i 'b_ua n'da ogue x_un du n'da. Guexta'a i jatho yú te u x_un du, bi 'y_en'a ra Jesús.

³⁹ Ne nu'u 'da y_u xänbate ni_ja, bi 'y_emp'a ra Jesús:

—Èmm_e x_un ho a gá ma, bi 'y_en'u.

⁴⁰ Ne nu'u y_u saduceo ya him mi sä da 'yän mi'da y_un t'änni.

*To'o rá**m** bom'beto a ra Cristo*

⁴¹ Ne nub_uya, bi 'y_en'a ra Jesús:

—Hague nán zä guí emf_u ra Cristo rá**m** bom'beto ra David a.

⁴² Nguetho bi manse ra David b_u ja ra søcu_a bi 'yo't'a:

Nu'a Oj_a bi 'y_emp'a ma Hmu:

“Hyucua ga conhui ma ts'edi,

⁴³ gue'b_u go dá tãpä gätho u nin s_uih_u,” i ðn Oj_a, bi 'y_en'a ra David 'b_u mi ma nangue ra Cristo.

⁴⁴ Hanja i çmbi rá Hmu, ne rá**m** bom'beto a, bi 'y_en'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma hinga gue'a b_u nán xänbate u y_u xänbate ni_ja

⁴⁵ Nu'a ra Jesús b_uya, ní jat'a ny_ah_u yú xädi, gätho mi 'bäp_u mi øde 'be'a bi man ra Jesús. Bi 'y_emp' u b_uya:

⁴⁶ —O guí urpah_u masu 'be'a da man'u y_u xänbate ni_ja, nguetho i he yú mbapahni x_um hmadi ngue da t'çspi, ne çmm_e di ho da mba ma zengua ngue da 'y_esra y_u ja'i. Ne çmm_e i honi da hyur_u ja y_un thuts'i x_un ho b_u ja y_u ni_ja, nep_u ja y_un sihm_e.

⁴⁷ Ne i siyabi 'be'a i pe'ts' y_u xisu x_un du yán ndø, ne i tunba yú ngu, ne ní jat'i nya'a thoho i y_ah_u Oj_a b_u ja y_u ni_ja. Pe nu'u, man'da x_un atho ran anb_i da nu, bi 'y_en'a ra Jesús.

21

Nu'a ran t'unni man'da di muui

¹ Nu'a ra Jesús mi 'bäp_u ja ra ð_anij_a ne bi nu y_u membeti i cät yú mbeti b_u ja ra huada, ngue rán t'unni Oj_a.

² Ne bi nu n'da z_a hyoya xisu bi gäp_u yoho y_u t'uc'axt'i.

³ Nu ra Jesús bi 'yεmp'u mi 'bäpü büya:

—Majuani dí xi ahü, nuna ra hyoya xisu man'da di muui bi uni xinda gue'ü gätho mi'da.

⁴ Nguetho gätho yu membeti 'bü ya bi gät'a n'da ra mbeti ja ra huada, pε ya mbongui thoho yá mbeti, pε nu'a zü hyoya xisu, bi uni gätho mi ja, xingui ts'ü bi bongui 'be'a da hyonse, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a din ja ra dānijā

⁵ Nu'a ra Jesús mi ø'a man yu jā'i: “Mahotho ra dānijā, nε mahotho yun t'unni i zupü.” Pε ra Jesús bi 'yεmp'ü:

⁶ —Nuna gätho guin nuhü ya, da zōn ra pa hin te din ja ua, xingui ts'ü da bonga n'da zü xεqui ngue hin da yøt'e, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ran unbi din ja ua ja ra häi

⁷ Nε nu'ü 'da yu jā'i mi ø'a bi man ra Jesús, nε bi 'yänni:

—Gra xānbate i, nda'a ní pa din ja a guim ma, 'be'a ní hmεpya din ja sä ga pähmbe.

⁸ Nε nu ra Jesús bi 'yεmp'ü:

—Dami jamansu 'be'a guí εc'yεihü. Nguetho da zōn ra pa ba εh yu hyäte da hyä ahü: “Nugä drá Cristogä,” da 'yεn'ahü. Nε da 'yεn'ü: “Ya bi zōn ra pa ran zεgui,” da 'yεn'ü. Pε o guí εc'yεihü 'be'a da man'ü.

⁹ Ga xi ahü 'be'a gätho din ja ua ja ra häi gue'bü go ba εcä mahøn'a. O guí suhü 'be'a guí 'yøhmbe, nguetho din ja yu dāsu, nε yu jā'i hinga 'da'angu da bεni. Pε hinga gue'bü ran zεgui din ja ü, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹⁰ Nε xø bi 'yεna:

—Nε 'da'a n'danni yu häi din ja yu süi. Nε din suse n'da ngu n'da yu ts'üt'abi.

¹¹ Nε din ja yu 'yāmhāi nts'utho, nε din ja ra dāthu, nε ra dāgεhε, nε din ja yu hmεpya nts'utho bü mahεts'i.

¹² Pε hin nín ja a dí m mangä 'bü bim fent'ahü nε da mba ma ün'ni ahü. Nε da ts'ix ahü bü ja yu nijā, di ün'nahü bü. Nε da mba ma dá ahü bü 'büh yu ts'üt'abi nεpü 'bü'ü ja yá ts'edi. Gätho ngubü da t'øt'ahü ngue guí tengahü.

¹³ Pε nu'bü da ts'ix ahü bü, da zā guí mamhbü bü ran ho ma'da'yo.

¹⁴ Nε 'yo gadín 'yomfεnihü 'be'a guí mamhbü 'bü bi mba ma juän'ni ahü.

¹⁵ Nguetho nugä, ga bεn'nahü 'be'a da zā guí mamhbü ra ora gam 'bāhmbe bü. Nε nu'a ga bεn'nahü, xinga n'da nin süihü da zā da dāti 'be'a guí mamhbü bü.

¹⁶ Nε madague'bü, ni tahü ogue ni mbehü, ogue ni cuhü, ogue ni menihü, ogue ni amigohü, pε guemhma di dá ahü bü 'büh yu ts'üt'abi. Nε 'da'ahü da tho ahü ngue guí εc'yεigahü.

¹⁷ Nε gätho da ts'an ahü nanguecä.

¹⁸ Pε o guin suhü nguetho xinga n'da ni xtāhü dim 'bεpü ja ni yāhü.

¹⁹ Pε nu'bü guí hyäthü yun unbi, Ojā di 'da ahü ra te mazāi, bi 'yεn'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma 'be'a din ja ra dāhnini Jerusalén

²⁰ Nε man'da bi man ra Jesús, bi 'yεna:

—Nu'bü guin nuhü xí mbät ra hnini Jerusalén yu dofai, guí pähmbe mi ts'utho da guah ra hnini.

²¹ Nε nu'bü bin ja bü Njerusalén, gätho ü 'büpü ja ra xεqui Judea xun ho 'bü da 'dagui da mba bü dāpo bü ja yu nyuni. Nε'ü i 'büpü ja ra hnini, xun ho 'bü da böni, nε gätho i 'büpü dāpo hin da 'yεna da mba bü ja ra hnini.

22 Nguetho gue'a ra pa di un rán unbi Ojã u, ne gãtho din ja tengu tho i mam bu ja rá hman Ojã din ja.

23 Ne nu'bu bin ja a, huɛcate u in hať'uhni, ne'uh gãtho u 'bu yú 'uere. Nguetho ndumbwitho rán ts'embi Ojã din ja ua ja ra häi ne xun ngu yun unbi da nu yu ja'i.

24 Ne nu'uh 'da'uh dí mba ntho ra juai, ne nu'uh mi'da da ts'ixpu n'danni yu häi ne da gohi tengu'bu i ofädi. Gue'uh hing yu judío di ts'on na ra dahnini ne di manda ua, gue'bu go da zøn ra pa da hyanba yú ts'edi Ojã, bi 'yɛn'a ra Jesús.

'Bu bi zøn ra pa ba ɛh ra Cristo

25 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu Ojã da 'yøť' yu hmɛpya bu ja ra hyadi, nepu ja ra zana nepu ja yu sø. Ne yu ja'i 'bucua ja ra häi ɛmme din su'uh 'bu da 'yøde nts'edi da 'yɛn ran dahi yu deja.

26 Ne ɛmme da güent yú mbui nangue ra mbidi din ja. 'Ne da zu 'bu da bɛni 'be'a din ja gãtho ua ja ra ximhäi. Ne gãtho 'be'a bí ja bu mahɛts'i di 'yɛni.

27 Ne nu'bu bin ja a dí xi ahũ, 'bex gua ɛcã, ngue dán ja'igã ua ja ra ximhäi, ba ɛcã bu ja yu güi, ban 'yo'be ma ts'edi xun ngu ngue dán nuixtegã.

28 Ne nu'bu gãn nuhu da mbadi din ja, dami hyuthu nzambui ne gui ndøs'hu mahɛts'i, nguetho ba ɛh ni pørpatehu da yan ahũ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

29 Ne man'da bi man ra Jesús ngue bi man'a n'da ran t'uti, bi 'yɛna:

—Gan 'yomfɛnihũ ts'uh 'be'a di ja ra za ra higo ne'uh mi'da yu za.

30 Nu'bu guín nuhu i pøx yú paxi yu za, guí pãhmbu 'bex ba ɛh yu pa xum pa.

31 Ngutho 'bu bi mbu'a dí xi ahũ, gui pãhmbu mi ts'utho di manda rá ts'edi Ojã ua buya.

32 Majuani dí xi ahũ, nu yu ja'i 'bucua ya, hinga gãtho xtí du 'bu bi mbadi din ja a dí xi ahũ.

33 Nu bu mahɛts'i ne ra ximhäi da guadi, pe nu'a mam hmangã hin da gua'a, bi 'yɛna.

34 Janangue dami jamansu 'be'a guí øthu, o guín nde gui 'yøthu ni pähä zehɛhu, ne hinga hønt'a guim bɛmhbu nin sihmɛhu. Dami jamansu a gui 'yøthu, hin ga tĩn'nahũ ngue gdí øthu a 'bu bá pengã.

35 Nguetho njon da ba'a ra ora ba ɛcã, pe gãtho yu ja'i 'bucua ja ra ximhäi da nu.

36 Dami tøm thohohu ne thocua thoho gan yãhu Ojã, n'dahma din ja ni ts'edihũ gui hyãthu yun unbi din ja. Nu'bu ngubu gui 'yøthu, hin gui pes' ni sähu 'bu gã 'bãhmbu bu ja ma hmigã, nugã ngue dán ja'igã ua ja ra ximhäi, bi 'yɛn'a ra Jesús 'bu mi xih yú xädi 'be'a gãtho din ja.

37 Ne nu'a ra Jesús 'bu mi 'bupu Jerusalén, gãtho yu pa mi xänba u yu ja'i bu ja ra dãnija. Pe nu'bu ra xui buya, mi pa bu ja ra nyuni Olivos.

38 Ne gãtho yu xudi mi pa bu yu ja'i bu ja ra dãnija, da 'yø'a i man ra Jesús.

22

Bi hma da tho ra Jesús

1 Nuya mi ts'utho da zøn ra pa da ts'i ra hmɛ hin'yũ rá íxi. Gue'uh yu pa ra dãpeti ran dãbaxjua.

2 Nu'uh yu ngurpa mbãja ne yu xänbate nija, mi honi 'be'a dí hyo ra Jesús. Pe mi su'uh 'be'a da 'yøť' yu ja'i 'bu da hyo'a.

3 Ne nu'a ra zĩthu bi yøť' rá mbui ra Judas Iscariote, gue'a n'da rá xädi ra Jesús.

4 Nu'a ra Judas bi mba, bin yaḥu ya ngarpa mbäjä ne ya hmu dofui, ne bi xifi 'be'a da 'yot 'bu di dä'a ra Jesús.

5 Nu'u bi hyu yá mbui 'bu mi man'a ra Judas 'be'a da 'yot'e. Ne bi xifi da gut rán zäbi ra Judas.

6 Ne nu ra Judas büya, bi dö'ma ra ora 'bu njongui 'bupu ya jä'i ngue di dä'a ra Jesús.

Rán sihme ra Hmu

7 Ne mi sön ra pa bin ja ra dants'ihme i ts'i ra hme hin'yu rá íxi, ne i ho ra t'ude'yo.

8 Ne nu'a ra Jesús bi mben'na ra Pedro ne ra Xuua ne bi xifi di hoc ran sihme ran dābaxjua, da zi 'bu bin de.

9 Nu ra Pedro ne ra Xuua büya:

—Hapu guín nde ga hoc'be, en'u.

10 Nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nu'bu gán 'youi bu ja ra ndenhni ne gui nuui n'da ran 'yohu i tu n'da ra xaro ra dehe, dami tendui a ran 'yohu, ne gui cat'ui bu ja ra ngu da yat'a.

11 Ne gui xihmi a ra mengu bu: “Nu'a ra xānbate bá pēnga'be ngue gui xic'be hapu i ja ra cuarto ngue ga sāgāhe ra dānsihme,” gui 'yēnu.

12 Ne nu'a ran 'yohu da zix aui bu magats'i hapu i ja ra cuarto xun ndoho. Guepu gui hocui rán sihme ran dābaxjua, bi 'yemp'u yá xādi.

13 Nu ra Pedro ne ra Xuua büya bi mba bi dīni tengutho bi man'a ra Jesús. Ne bi hocpu ran sihme büya.

14 Nu'bu mi zōn ra ora büya, nu'a ra Jesús ne mi'da yá xādi bi zōm bu ne bin sihmeḥu.

15 Nu ra Jesús bi 'yemp'u yá xādi:

—Emme dán ndegā ga sihu na ran sihme ran dābaxjua 'bu di 'bedi ga tugā.

16 Ne dí xi ahū, him man'dandī ga sigā na ran sihme jague'bu bi zōn ra pa ngue gán yaḥmbu xun ho 'bu gām 'buhmbu bu di manda rá ts'edi Oja.

17 Nu ra Jesús büya bi deca n'da baso ra vino ne bi un ra jamadi Oja, ne bi 'yemp'u yá xādi büya:

—Dami comhbu na po na ra baso, gui sihu.

18 Nguetho dí xi ahū, hin ga sigā mahōn'a asta gue'bu go da zōn ra pa di manda ua rá ts'edi Oja xun ho.

19 Ne nubüya, bi hyac ra hme ne nu'bu mi gua'a bi un ra jamadi Oja büya, bi xeni ne bi darpa u yá xādi, bi 'yēna:

—Nuna ra hme na, ma ngoc'yeigā na, ga ungā nanguē ahū. Ne n'dandī ngu n'dandī 'bu guí sihu, guim bēnjū, bi 'yēn'a ra Jesús.

20 Ne nu'bu mi guadi bin sihme u, nu ra Jesús bi dec'a ra baso ra vino ne bi un'du yá xādi ne bi 'yemp'u:

—Nuna, ran hoqui ma'da'yo, guehna nam bōni ma jigā ngue bi hoc'a ra 'da'yo'yu bi 'yot'ahū Oja na, bi 'yēna.

21 Pe dí huhmbu ua n'da di dāgā.

22 Ne nugā, ngue dán jā'igā ua ja ra ximhāi, da thogā, ngue gue'a bi zānd Oja, pe í huḥhi maha a di dāgā, bi 'yēn'a ra Jesús.

23 Nu yá xādi, 'bex bin 'yānzēhe to'o di dä'a ra Jesús.

Ra Jesús bi ma to'o dim 'bet'o

24 Ne man'da ran junt'i bi 'yot'u yá xādi ngue to'o dim 'bet'o nanguesē u.

25 Pe nu ra Jesús bi 'yemp'u:

—Nuua ja ra häi, nu yu ts'ut'abi ne'u i ja yá ts'edi, xan hçi i ørpa yu ja'i 'bu di manda u, i øt'e yá 'yçhe u, ne i t'ɛmbi xan ho a i øt'e.

²⁶ Pɛ nu ahu, hin gan jahu bu. Nu'a to'o dim 'bet'o, da 'yøt'e dim 'bejua thoho. Ne nu'a to'o din ngarpi, da 'yøt'e din 'yçhe thoho a.

²⁷ Nu yu hmu 'bucua ja ra häi, hin dim pe'u, pe gue i tø'mi da mbep'u yá 'yçhe, pe nugä madague dim hmugä, pe dí øt'ä ngue ni 'yçhegahu, bi 'yçn'a ra Jesús.

²⁸ Ne man'da bi xifi, bi 'yçna:

—Pɛ nu'ahu, dán hyumhbu 'bu má nugä yu nbi ua ja ra ximhäi.

²⁹ Janangue ga 'da'a nin t'ɛdihu, tengutho bi 'dacä ma Ta.

³⁰ Ne nu'bu bi zøn ra pa ga øt' ran ts'ut'abi, 'darpu dan johyahu, ne gui comhbu ma ts'edi gui juqnbahu ma mi'israelhu, dyä judíohu, bi 'yçn'a ra Jesús.

Ra Jesús i pqädi 'be'a da 'yøt'a ra Pedro

³¹ Ne bi t'ɛmp'a ra Pedro:

—Ma zu Pedro, nu'a ra zïthu bi 'yäh ran t'ɛdi ngue da zä'a ni mbaihu, in nde ahu gan 'uɛxthu tengu'bu i 'uɛxt ran dahi yá häi ra trigo.

³² Pɛ nugä, ya dá äp ma Ta him má zä gui pumbɛni ni t'ɛc'yɛihu. Ne nu'bu gán 'yomfɛni ts'u, gui 'yçc'yɛi xan ho mahøn'a, ne gui zerpa yá mbai ni mi'yçc'yɛihu, bi 'yɛmbi.

³³ Ne nu'a ra Pedro bi däh puya:

—Nugä, ga ten'na i madague dan ofädiui ogue ga tuui, bi 'yçna.

³⁴ Bi dā'a ra Jesús buya:

—Gra Pedro, dí xi'i, nu'bu hin ní mbah ra øni, ná hyundi xquí cøngui, bi t'ɛmp'a ra Pedro.

Ra Jesús bi ma mi ts'atho da nu ran nbi

³⁵ Xø bi 'yɛmp'u yá xädi buya:

—Nu'bu ra mbädi dá pen'nahu bu gá mamhbu ran ho ma'da'yo, ne hin te gá hyaxhu. 'Be'a gá 'yøthu, ha bin ja 'be'a gätho gá hyomhbu, uague hin'na.

Ne gätho yá xädi bi 'yçna:

—Hin te dá 'bɛhmbe.

³⁶ Pɛ nuya n'dan'yo gui 'yøthu, gui tux ni buxahu, ne gui hyax ni mbɛtihu. Ne nu'bu hin yu ni espadahu, gui pä ni pahnihu gui tämhu n'da.

³⁷ Nguetho i jatho din jagä tengu i mam bu ja rá hman Ojä, i ɛm bu: “Yu ja'i da 'yɛmbi ra ts'om'bäi a,” i ɛm bu ja rá hman Ojä nanguécä, bi 'yçn'a ra Jesús.

³⁸ Ne nu'u yá xädi bi 'yçmbi:

—Gra Hmu, i jaje yoho yu espada, bi 'yçn'u.

—Dí gua'u, bi 'yçn'a ra Jesús.

Ra Jesús in yqui Ojä bu ja ra nyuni Olivos

³⁹ Nu'a ra Jesús buya, bi bøm bu ja ra cuarto mi sihme u, bi mba bu ra nyuni Olivos, bi mbähä yá xädi.

⁴⁰ Ne nu'bu mi zøm bu, nu ra Jesús bi 'yɛmp'u:

—Dami 'yäfu rá ts'edi Ojä gue da zä gui hyäthu yán ts'äte ra zïthu, bi 'yɛmbi.

⁴¹ Ne nu'a ra Jesús bi 'ue'i ts'u bu mi 'bäh yá xädi, ne bin danyahmu, bin yqui Ojä.

⁴² Ne bi 'yçna:

—Ma Ta'i, nu'bu ni pähä, dami japi ngue hin ga sigä a ra mbohi gá sänni ga sigä, pe hin dín nde ma pähäzɛhe pe go ni pähä dín nde ga øt'ä, bi 'yçn'a ra Jesús.

43 'Bex bi nequi bu n'da rá m 'behni Ojã mahęts'i ngue bá hãnba a í zerpa rá mbui.

44 Pe nu'a ra Jesús emme bi du rá mbui, ne man'da nts'edi bin yãui Ojã. Xøgue ra ji a rá xãthe mi tãpu häi.

45 Ne bi ndants'a ra Jesús buya, bi mba bu 'buh yá xädi. Pe nu'u, gãtho min aha nguetho bi güent yá ja' i u nanguue ra dumbui mim beñi.

46 Nu'a ra Jesús bi 'yemp'u:

—Hanja gnán aħmbu. Dami nuħmbu, gan yãhu Ojã jananguue'a da zã gui tãħmbu rán ts'äte ra zĩthu, bi 'yęmbi.

Bi fent'a ra Jesús

47 Ne nu'bu min yãhu yá xädi, 'bex bá epu n'da nets'i yu ja'i, ne bá 'bet'o ra Judas, gue'a n'da rá xädi ra Jesús. Ne nu'a bi zøm bu 'buh ra Jesús ne bi zũspa rá 'yogu 'bu mi zengua.

48 Pe nu'a ra Jesús bi 'yęmbi:

—Grá Judas, ha ran ts'u'ts'i guí dãgui, nugã ngue dán ja'igã ua ja ra ximhäi, bi 'yęn'a ra Jesús.

49 Ne nu'u mi'da yá xädi 'bu mi nu 'be'a bin ja, bi 'yãn'na ra Jesús:

—Ha ga japãhe ma espadahe, ęn'u.

50 Pe him bi dø'mi 'be'a da si'a n'da u, 'bex bi zecua rán 'yeizagu rá 'yęhe ra ngurpa mbãja.

51 Pe nu'a ra Jesús 'bex bi hecua yá xädi:

—O guí øthu a, bi 'yęmbi.

Ne 'bex bi hocua mahøn'a a rá zagu a ran 'yohu.

52 Ne nu'a ra Jesús 'bex bin yãhu yu ja'i ngue bá ęhe da zits'i. Min 'yohu yu ngurpa mbãja ne yu ngurpa mbädi bu ja ra dãnija, ne mi'da yá ngurpi yu judío. Ne bi 'yęmbi:

—Ha drã beğã ngue guá hãhu ni espadah u ne ni zah u ngue gui sixcahu, bi 'yęna.

53 Hanja hin gã bentcahu bu ja ra dãnija, ne zant'a min xãnbategã bu. Pe nuya bi zøn ra ora din ja a bi zãnd Ojã ne n'da ora thoho gui taj u, ne'a ra dãmants'o n'da ora thoho da dãqui, bi 'yęn'a ra Jesús.

Ra Pedro bi gøn'a ra Jesús

54 'Bex bi fent'a ra Jesús ne bi ts'ixpu ja rá ngu ra hmumbãja. Ne nu'a ra Pedro bi denni a na 'bejua thoho.

55 Ne mi zø bu n'da ra sibi bu mbo rá mbã't'i rá ngu ra hmumbãja. Ne nu ra Pedro madin tãspihu bu yu ja'i.

56 Ne mi 'bãpu n'da ra hmute ngue ra 'yęhe bu. Ne nu'bu mi nu'a ra Pedro, bi 'yęna:

—Nuna ran 'yohu hucua, min 'yohu ra Jesús.

57 Pe nu'a ra Pedro bin cøni, ne bi 'yęna:

—Nu'i grã xisu, xøgue hin dí paçã to'o a guí ma, bi 'yęna.

58 Nu'bu mi tho n'da zũ t'u ora, n'da ran 'yohu bi nu'a ra Pedro ne bi 'yęmbi mahøn'a:

—Nu'i grãn 'yohu, gue'e gmin 'yohu ra Jesús.

Pe nu'a ra Pedro bin cøni:

—Hinga guecã, bi 'yęna.

59 Ne nu'bu mi thoh man'da ora, xø man'da ran 'yohu bi 'yęmbi:

—Nugã, dí paçã na ran 'yohu. Guehna n'da rá xädi ra Jesús. Neħna ra męngu Galilea na, bi 'yęna.

60 Pɛ nu'a ra Pedro bi dɔti:

—Nu'i grán 'yohɐ, hin dí pɔcã 'bɛ'a guím ma, bi 'yɛna.

Nɛ 'bɛx bi mbah ra ɔni bɥaya.

61 Nu'a ra Jesús 'bɛx bin yɛgui nɛ bi hyant'a ra Pedro. 'Bɛx bi bɛn'a ra Pedro xí xí'a rá Hmu, ngue bi 'yɛmbi: “Dí pɔcã nu'bɐ hin ná mbah ra ɔni, hyundj xquí cɔngui,” ngue xí 'yɛmbi.

62 Nɛ nu'a ra Pedro bɥaya, bi mba bɐ thi nɛ bin zoni, bi bɛnman'ɐ 'bɛ'a bi 'yɔt'e.

Ra Jesús bi t'ɐspi

63 Nɛ nu'ɐ yɐn 'yohɐ mi fã'a ra Jesús, bin ɐspate tho'ɐ.

64 Nɛ bi gorpa rá dã ra Jesús, nɛ bi mbɛmp' pɥaya, nɛ bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Grá pɔngahyã, xije to'o bi mbɛp'a'i, bi 'yɛmbi.

65 Nɛ ɛmmɛ xɐn ngu ran ts'o bi xi'a ra Jesús.

Ra Jesús bi juɔnba yá ngɐrpi yɐ judío

66 Nɛ nu'bɐ mi hyax pɥaya, bim pɛti bɐ yɐ dɔc'yɛi, nɛ yɐ ngɐrpa mbãjã, nɛ yɐ xãnbate nijã. Nɛ nu'ɐ bi zixpɐ madím pɛti gãtho yá ngɐrpi yɐ judío, ngue di juɔnba ra Jesús. Nɛ bi 'yɛmp'a:

67 —Dami xije ya, ha majuaɔni gue'e grá Cristo, rá Thahni i Ojã.

Nɛ nu'a ra Jesús bi dɔti:

—Madague'a ga xi aɐɐ, hin gui 'yɛc'yɛigahɐ.

68 Nɛ ngutho'bɐ ga ɔn'nahɐ n'da ran t'ãnni, hin gui thãhmbɐ, bi 'yɛn'a ra Jesús.

69 Pɛ nuya, bi zɔn ra ora ga com'be rá ts'ɛdi Ojã nuixte thoho, nugã ngue dán jã'igã ua ja ra ximhãi, bi 'yɛn'a ra Jesús.

70 Nɛ nu'ɐ mi hupɐ bi 'yãnni:

—Ha gue'e rá Ts'ɔnt'ɐ e Ojã 'bɐ.

Nɛ nu'a ra Jesús bi dɔti:

—Gue'a guí mamhbɐ, bi 'yɛna.

71 Pɛ nu'ɐ bɥaya, 'bɛx bi 'yɛn'ɐ:

—Hingui jatho ga homhbɐ mi'da yɐ testigo, nguetho ya bin juɔnzehɛ, nɛ dá ɔhmbɐ a bi ma, bi 'yɛn'ɐ.

23

Ra Pilato bi juɔnba ra Jesús

1 Janangue'a bi ndants'ɐ, bi zix'a ra Jesús bɐ 'bɐh ra ts'ɔt'abi Pilato.

2 Nɛ gãtho ɐ bi yɔp'a ra Jesús. Nɛ bi 'yɛmp'a ra Pilato:

—Nuna ran 'yohɐ i 'bãcua, ɛmmɛ i hãt yɐ jã'i, nɛ bi xih yɐ jã'i ngue hin din jut yɐ renta im man ra ts'ɔt'abi Roma, nɛ bi manɛ ngue gueɛ ra Cristo, ra hmuts'ɔt'abi na, bi 'yɛn'ɐ madí yɔp'a ra Jesús.

3 Nɛ nu'a ra Pilato bɥaya, bi 'yãn'na ra Jesús:

—Ha majuaɔni gue'e rá hmuts'ɔt'abi yɐ judío.

Ra Jesús bi dɔti:

—Gue'a gã ma, bi 'yɛn'a ra Jesús.

4 Nu ra Pilato bɥaya bi 'yɛmb yɐ ngɐrpa mbãjã nɛ yɐ jã'i mi 'bãpɐ:

—Xínga n'da ra ts'oqui dá tɔnbã na ran 'yohɐ, bi 'yɛna.

5 Pɛ ɛmmɛ man'da nts'ɛdi bin man'ɐ yɐ yɔpate:

—Nuna ran 'yohɐ bi dɐ'ma n'da ran heque nangue 'bɛ'a bi xãnba yɐ jã'i. Gue'a bi 'yɔrpɐ ja ra hãi Galilea, nɛpɐ ra xɛqui Judea, nɛ nuya bi zɔcua ja ra hnini Jerusalén, ngue da 'yɔt'ua, bi 'yɛn'ɐ.

Ra Herodes bi juq̄nba ra Jesús

6 Nu 'b̄h mi 'yøde 'be'a bi man ȳm ja'í, nu ra Pilato bi 'yänni:

—Ha ra m̄ngu b̄m Galilea na ran 'yoh̄m 'b̄h.

7 N̄e nu 'b̄h mi bađi gue ra m̄ngu b̄m Galilea a ra Jesús, bi manda da ts'ixp̄h 'b̄h ra Herodes. N̄guetho ra Herodes ra ts'ut'abi b̄m ja ra häi Galilea, n̄e gue'a ra pa i 'b̄p̄m ja ra ðahnini Jerusalén a.

8 N̄e nu'a ra Herodes, 'b̄m mi nu'a ra Jesús, bin johya, nguetho mi øde 'be'a gätho mi øt' ra Jesús, n̄e in nde da nu n'da ran t'øt'e nuixte.

9 N̄e nu'a ra Herodes, x̄m ngu bi 'yän ȳm t'änni, p̄e nu'a ra Jesús him bi 'yarp̄tho ra güenda, x̄ngui ts'̄m bi ðadi.

10 N̄e hinga yatho mi 'bäh ȳm ngarpa mbäjä, n̄e ȳm xänbate nijä, n̄e ðm̄m̄e ts'edi bi mbafi, di yap'a ra Jesús.

11 P̄e nu'a ra Herodes n̄e yú dofui, ðm̄m̄e bi denthoho a ra Jesús, n̄e x̄ngui ts'̄m bi numansu'a. N̄e nu'̄m ȳm dofui bi het'a ra pahni tengu yú pahni ȳm hmuts'ut'abi, n̄e bi mb̄enh mahøn'a b̄m 'b̄h ra Pilato.

12 N̄e madin s̄hmi a ra Herodes a ra Pilato, p̄e nu ra pa a, bin amigoui b̄ȳa.

Nu ra Pilato bi manda dí ho ra Jesús

13 N̄e nu'a ra Pilato bi zon'd̄m ȳm ngarpa mbäjä n̄e'̄m mi'da yú ngarpi ȳm judío.

14 N̄e bi 'ȳmbi:

—Guá sih̄m na ran 'yoh̄m 'bäcua, n̄e gá xij̄m ra hyäte na. P̄e x̄m ngu ȳm t'änni xtá ändä n̄e x̄inga n'da ra ts'oqui dá t̄inbä na, bi 'ȳena.

15 N̄e x̄inga gue'a ra Herodes bi ma xtán ðinba n'da rá ts'oqui, n̄e bá pentho ua mahøn'a. N̄e hin'ȳm 'be'a bi 'yøt'na ran 'yoh̄m gue dí nu ran ðate.

16 Nuya, ga manda da 'bei n̄e nub̄ȳa ga thøtho, bi 'ȳena.

17 N̄guetho nu ra Pilato nz̄äi di thø'a n'da ra ofädi 'b̄m i ja ram p̄eti ran ðäbaxjua.

18 P̄e nu ȳm ja'í ðm̄m̄e bi mbafi n̄e n'dat'a bi man ̄m:

—Dami hyo na ran 'yoh̄m, n̄e go gui thø'a ra Barrabás, bi 'ȳen'̄m.

19 N̄e nu'a ra Barrabás, ra hyodu a, n̄e mi ofädi nguetho bi parpa ȳm ja'í din s̄hm̄b̄m ra ts'ut'abi.

20 P̄e nu'a ra Pilato, ðm̄m̄e min nde di thø'a ra Jesús, n̄e bi zäpi din ȳah̄m ȳm ja'í mahøn'a.

21 P̄e nu'̄m ȳm ja'í ðm̄m̄e i mbafi. N̄e bi 'ȳen'̄m:

—Cuarp̄m ja ra pont'i, bi 'ȳen'̄m.

22 N̄e ná hyundj̄ b̄ȳa, bi 'yän'na ra Pilato:

—'Be'a ní ts'oqui bi 'yøt'na ra Jesús, x̄inga n'da ra ts'oqui xtá t̄inbä ngue dí nu ran ðate, p̄e 'be da gua'a m'bei ga xocä b̄ȳa, bi 'ȳen'a.

23 P̄e man'da nts'edi bi mbah ȳm ja'í, n̄e n'dat'a bi ma ngue di cuarp̄m ja ra pont'i ra Jesús. N̄e bi ðaha 'be'a min nde b̄ȳa.

24 N̄guetho nu'a ra Pilato bi manda da t'øt'a 'be'a go i nde ȳm ja'í.

25 Go bi thø'a ra Barrabás, ngue bi man ȳm ja'í, madague'a in ofädi a nam parpate n̄e n̄e'a in hodu. P̄e nu'a ra Jesús, go bi ðäp'̄m ȳm ja'í da 'yørpe tengu mim b̄eni da 'yørpe.

Nu ra Jesús bin cuatp̄m ja ra pont'i

26 N̄e nub̄ȳa, bi ts'ixa ra Jesús b̄m ndehni. N̄e bin c'ath̄m n'da ran 'yoh̄m, í Simón, ra m̄ngu b̄m ra hnini Cirene, ngue ní mba b̄m ja ra hnini Jerusalén. N̄e bi fent'i n̄e bin japi da duspa rá pont'i ra Jesús.

27 Nε n'dan nεts'i yu jɑ' i bi dεn'na ra Jesús. Nε nu'u 'da yu xisu zom bu ní mba, i tu yá mbui 'be'a da t'ɔrpa ra Jesús.

28 Pε nu'a ra Jesús bi hyɛt'u nε bi 'yεmp'u:

—Gyá zu xisuhu, ngue gyá mεnguhu Jerusalén, o guí zomhu ngue ga tugá, pε man'da go gui zomhu nangue 'be'a gui nusehu, gyu mεnguhu Jerusalén, nε ni t'uhnihu.

29 Nguetho da zɔn ra pa xun u tho ran unbi guin nuhu. Nε him man gui samhu u yu xisu him bi dɪn yá t'uhni, pεgue guim bεmhbu majari u, nguetho ya njo'o yá t'uhni da nu'a ran unbi xun u tho tengu da nu ni t'uhnihu.

30 Nε da 'yεn'i 'da: “Man'da xun ho 'bu xtan yɔt' yu t'ɔhɔ nε yu nyuni xtan gogbahu, xinda gue'bu ga thoqui ga nuhu ran unbi xun u tho,” da 'yεn i 'da.

31 Nε gui pɑhmbu, nu'bu xun u tho ran unbi bi t'ɔrpa n'da ngue hin'yu rá ts'oqui, man'da xun u tho da t'ɔrpa u ja yá ts'oqui, bi 'yεn'a ra Jesús 'bu mi xih yu xisu i zoni.

32 Nε'u yoho yun 'yohu bi ts'its'i ngue 'darpu da thohu a ra Jesús. Pε gátho u yoho mi ja yá ts'oqui u.

33 Nε gátho bi zɔm bu ja n'da ra nyuni t'εmbi ra yaxmu. Gueru bi mba ma cuati bu ra Jesús nε'u yoho yun 'yohu. N'da a n'da bi guarpu ja yu pont'i.

34 Nε nu'a ra Jesús bi 'yεna:

—Ma Ta'i, dami punba a i ɔrcá ya yu jɑ' i, nguetho hingui pɑdi 'be'a i ɔt'e, bi 'yεn'a ra Jesús.

Nε nu'u yu dofui bi 'yɔt'a n'da ran tɑha to'o da gaxa rá pahni ra Jesús.

35 Nε mi hand thoho yu jɑ' i. Nε nu yá ngarpi, εmme bi den thoho nε bi 'yεna: “Nunū ran 'yohu bi pɔ'i 'da, i sá dim pɔse ya gue'bu gue'a ra Cristo rá Thahni Ojɑ nu, bi 'yεn'u.

36 Nε'u yu dofui εmme bi denthoho nε di sáti di un'na ra vino xun ju, εmbi da zi a ra Jesús.

37 Nε bi 'yεmbi:

—Nu'bu gue'e rá Hmuts'ut'abi yu judío, damim pɔse 'bu, bi 'yεn'u yu dofui.

38 Nε mán t'o't'i n'da ra xithe bu ja ra pont'i bu ja rá yɑ ra Jesús. Nε nt'o't'i bu: “Nuna rá Hmuts'ut'abi yu judío na.”

39 Nε nu'a n'da ran 'yohu mi cuat rá pont'i mi 'bɑpu nán ja rá hyo ra Jesús, bin sante thoho. Nε bi 'yεna:

—Nu'bu majuani gue'e grá Cristo, hanja hin gám pɔse, necá'be xquí pɔc'be, bi t'εmp'a ra Jesús.

40 Pε nu'a man'da ran 'yohu mi cuarpu buya, bi hecpa a bin sante nε bi 'yεmbi:

—Ha xingui ts'u guí su Ojɑ, nε 'dat'a man unbihu, bi 'yεna.

41 Pε nugüi, ran dɑte rán sáui a dá ɔt'ui. Pε nuna ra Jesús, xingui ts'u ran ts'o bi 'yɔt'na, bi 'yεmbi.

42 Pε nubaya, bi 'yεmp'a ra Jesús:

—Dami bεnc 'bu bin ja ni ts'edi ngue gui manda ua, bi 'yεna.

43 Nu ra Jesús bi 'yεmbi:

—Majuani dí xi'a'i, ga sɔmmi nám pa ya bu mahɛts'i, bi 'yεmbi.

Bi du ra Jesús

44 Pε nu'bu huxyadi, bim 'bexui gátho ra ximhäi, asta gue'bu hyunde.

45 Nε nu'bu mim 'bexui, bin xεngui nde ra 'bɔt'e i ndam bu mbo ra danijɑ.

46 Nε nu'a ra Jesús nts'edi bi mbafi, nε bi 'yεna:

—Ma Ta i, dadí dā'a ma te ya, bi 'yεna.

Nε 'bex bi du bɔya.

⁴⁷ Nε nu ra hmudofɔi mi 'bäpɔ, 'bɔ mi nu 'be'a bin ja, bi 'yɛspa Ojɔ, nε bi 'yɛnse:

—Majuɔni nunɔ ran 'yohɔ hin te mi ja ra ts'oqui, bi 'yɛna.

⁴⁸ Nε gätho na ngu yɔ ja' i 'bäpɔ ngue yɔ nute, 'bɔ mi nu 'be'a bin ja, 'bex bi mba yú ngu, bi bɛndumbɔi nε bi hyonya thofo.

⁴⁹ Pɛ nu'ɔ yá amigo ra Jesús n'danni ts'ɔ mi 'bäi. Nε'ɔ da yɔ xisu mi ten'na ra Jesús 'bɔ mambá nɛxpɔ ja ra häi Galilea, gätho bi nu 'be'a bi t'ɔrpa ra Jesús.

Bi t'ä'a ra Jesús

⁵⁰⁻⁵¹ Nε mi 'bɔ' a n'da ran 'yohɔ, í José, ra mɛngu bɔ ra hnini Arimatea, n'da rá hnini yɔ judío bɔ ra xɛqui Judea. Nu'a, ra hoc'ja'i a, nε mi hnumansu. Nε mi tɔm' ra pa di manda ua rá ts'edi Ojɔ. N'da rá ngɔrpi yɔ judío a, pɛ hinga 'da'ingu bi bɛmhɔɔ bɔ bi juɔnba ra Jesús.

⁵² Nε nu'a ra José bi mba bɔ bí 'bɔh ra Pilato nε bi 'yäp rá ngɔc'yei ra Jesús ngue da 'yägui.

⁵³ Nε bi tong bɔ ja ra pont'i a ra Jesús. Nε bi mbantpa rá ja'i ra Jesús n'da ra hoc'bɔ't'e xɔn ho, nε bi gärpɔ ja n'da ra hyädo xinga n'dandj bi 'yo n'da ra du.

⁵⁴ Nε nu'ɔ mi 'yägui, gue'a ra pa din sä yɔ ja' i ngue da nu ra pa ran säya.

⁵⁵ Nε nu'ɔ yɔ xisu, mi ten'na ra Jesús 'bɔ xí nɛxpɔ ja ra häi Galilea, bi den'na ra José nε bi nu hapɔ bi jät'a ra Jesús, nε mi nu hapɔ án ja rá yá.

⁵⁶ Nε nu yɔ xisu bi mba bɔya, di hoc ra 'yɛthi i yɔman'u, nε ra aceite da gospa rá ja' i ra Jesús. Pɛ nu'ɔ mi mbɔ'a ra pa ran säya, bin säya tengu thofo bi mam bɔ ja yán t'ɛdi.

24

Bi dɔmbɛni ra Jesús bɔ ja rán 'yägui

¹ Nε t'axuditho ra pa ndomingo, nu'ɔ yɔ xisu bi dux ra 'yɛthi bi hoqui, nε bi mba bɔ ja ran 'yägui ngue ra hyädo guerpɔ mi o ra Jesús.

² Nε nu'ɔ mi zɔm bɔ, bi nu, ya xí mba njɔnni a ra do mi juaxpɔ ja ra hyädo.

³ Nε 'bex bi yärpɔ mbo, pɛ him bi dɔm bɔ rá ja' i ra Jesús.

⁴ Nε nu'ɔ mi 'bäpɔ nε din 'yomfɛni 'be'a bin ja, 'bex bim 'bähmbɔ yoho yám 'behni Ojɔ, mi he yá pahni di fɛxni.

⁵ Nε nu'ɔ yɔ xisu, ɛmme bin su nε bi hyɛ't'ɔ yɔn 'yohɔ. Nε bi 'yɛmp'ɔ:

—Hanja gní hyomhɔɔ ua n'da ran 'yohɔ i 'bɔi, guecua ja ran 'yägui.

⁶ Nu'a guí homhɔɔ, bi ndants'a, njo'o ua a. Nde'ɔ guim bɛmhɔɔ a bi xi ahu 'bɔ gám 'bähmbɔ bɔ ja ra häi Galilea.

⁷ Ngue bi ma jatho da nu ran ɔnbi, nε da mba ma dä bɔ 'bɔh yɔ ts'om'bäi, nε da du bɔ ja ra pont'i, nε nu'ɔ ná hyu pa da dɔmbɛni, bi 'yɛn'ahɔ, bi 'yɛn'ɔ yám 'behni Ojɔ.

⁸ Nε nu'ɔ yɔ xisu bi bɛm bɔya 'be'a xí man'a ra Jesús.

⁹ Nε bi nɛxpɔ ja ran 'yägui, bi mba bɔ 'bɔ'ɔ 'de'ma'da yú xädi ra Jesús nε'ɔ gätho mi'da, nε bi xi'ɔ 'be'a bin ja bɔ ja ran 'yägui.

¹⁰ Nε nu'ɔ yɔ xisu, ra María Magdalena a n'da, nε ra Juana a man'da, nε ra María rá mbe ra Jacobo a man'da, nε'ɔ mi'da min 'yohɔ gue' ɔ bi xi'ɔ yú xädi a ra Jesús 'be'a bi nu bɔ ja ran 'yägui.

¹¹ Pɛ nu'ɔ yá xädi, him bi 'yɛc'yei 'be'a bi man yɔ xisu, nε bi 'yɛmbi bi bɛnse 'be'a bi man'ɔ.

12 Pɛ nu'a ra Pedro, bi mba n'dihi bɛ ja ran 'yägui nɛ bi nu bɛ mbo. Nɛ bi nu mi 'bɔntho bɛ ra 'bɔ't'e má mbant'i ra Jesús. Nɛ bi mbeng bɛ ja rá ngu bɛya, bi hyonya tho ho 'bɛ'a bin ja.

Ra Jesús bin 'yohɛ bɛ 'yu 'da yá 'yɛc'yɛi

13 Nɛ gue'a ra pa bi mba yoho yɛ 'yɛc'yɛi bɛ ja ra hnini Emaús ngue hinga yatho, hyu ora tho ná 'yo.

14 Nɛ i mam bɛ ní mba 'bɛ'a bin ja bɛ Jerusalén.

15 Nɛ gátho ná yá'ɛ, bi zɛpɛ 'yu a ra Jesús nɛ bin 'yohɛ.

16 Nɛ nu'ɛ bi nu a, pɛ him bi bɔdi to'o a.

17 Nɛ nu'a ra Jesús bi 'yán'dɛ:

—'Bɛ'a guí mammí.

Nɛ nu'ɛ yoho bim 'bárpɛ bɛya, nɛ ɛmmɛ tu yá mbɛi.

18 Nɛ nu'a n'da í Cleofas bi dɔti, bi 'yɛna:

—Masque hɔn'a zɛɛ hin guí pɔdi 'bɛ'a bin ja bɛ Jerusalén yɛ pa i ja bɛya, bi 'yɛmbi.

19 Nu'a ra Jesús bi 'yänni:

—'Bɛ'a bin ja bɛ.

Nɛ bi xih pɛya 'bɛ'a bin ja, bi 'yɛmbi:

—Nu ra Jesús, ra mɛngu Nazaret, n'da rá pɔngahyá Ojá ɛmmɛ mi ja rá ts'edi, bi 'yɔt' yɛn t'ɔ't'e nuixte nɛ bi hoc yɛn záman'ɛ. Nɛ bi 'yɔt' ran ho bɛ na nu Ojá, nɛ nu yɛ já'i bi numansu a.

20 Nɛ nu'ɛ yɛ ngɛrpa mbájá nɛ mi'da ma ngɛrpihɛ, bi dá'a ra Jesús bɛ 'bɛh ra ts'ɛt'abi ngue da tho. Nɛ bi mba ma cuati bɛ ja ra pont'i bɛya.

21 Nɛ nugáhe, dá bɛmhbe gue'a da yɛnjɛ dyá já'i israelháhɛ, nɛ xtín jase ma ts'edi zɛhɛhɛ mahɔn'a. Pɛ ya ná hyu pa ya bi tho.

22-23 Pɛ nu'ɛ 'da yɛ xisu ma mi 'yɛc'yɛihe, mán t'ɛxuditho bi mba bɛ ja rán 'yägui, guɛpɛ bí o ra Jesús, pɛ him bi ðim bɛ a, nɛ bá peng bɛ ja ra ngu bi xije 'bɛ'a bi nu, nɛ bi man'ɛ bi nu 'da yám 'bɛhni Ojá mahɛts'i, bi xifi i 'bɛ'a ra Jesús. Nɛ ɛmmɛ dadí hyonya thohe.

24 Pɛ nu'ɛ 'da man 'yohe, bi mba bɛ ja ran 'yägui nɛ ngutho bi man'ɛ ngue hin'yɛ bɛ rá já'i, bi 'yɛn'ɛ yɛ 'yɛc'yɛi.

25 Pɛ nubɛya, nu'a ra Jesús bi xi'ɛ min 'yohɛ:

—Nu'aui, guí 'yámbɛiui nɛ xingui ts'ɛ guí ɛhya guí 'yɛc'yɛiui 'bɛ'a gátho bi man yá pɔngahyá Ojá.

26 Nguetho gátho ɛ bi ma jatho da nu ran ɛnbi ra Cristo, gue'bɛ go bi gonhui rá ts'edi Ojá, bi 'yɛn'a ra Jesús.

27 Nɛ nubɛya, bi xi'ɛ 'bɛ'a gátho bi man yɛ pɔngahyá ngue din ja, nɛ 'bɛ'a nam bɔn'a nt'o't'i bɛ. Bi dɛ'mi bɛ rá mbɛdi rá sɔcuá ra Moisés nɛ bi xifi gátho ɛ mi'da yá sɔcuá Ojá.

28 Nɛ nu'bɛ mi ts'ɛtho da zɔm bɛ ní mba, nu ra Jesús bi 'yɔt'e tengu 'bɛ da thogui.

29 Pɛ nu'ɛ yoho min 'yohɛ bi zɛmmi din oxhɛ bɛ, nguetho bin de. Nɛ nu'a ra Jesús bɛya, bi gohmbɛ bɛ ɛ.

30 Nɛ nu'bɛ min sihmɛhɛ, nu ra Jesús bi hyác ra hme, nɛ bi un ra jamadi Ojá, bi xɛni, bi un'dɛ mi 'bɛrpɛ bɛya.

31 'Bɛxgue 'dahmantho bi bɔdi to'o a ra Jesús tengu'bɛ ja bin zɔ yá dá. Pɛ nu'a ra Jesús 'bɛxque bim 'bɛtho bɛ, him bi nu hapɛ í mba.

32 Nɛ nu'ɛ yoho bin yáɛ ɛ, bi 'yɛn'ɛ:

—Pε hanja hin dá p̄hmi 'b̄m mán c'ath̄m b̄m ja ra 'yu. Ha him bin johya ma mb̄uiui 'b̄m mí xicui 'be'a nam b̄on'a rá m hma Oj̄a, bin 'ȳemzēh̄m.

33 'Bex bi ndants'i, bi mbeng b̄m Jerusalén, n̄e bi d̄im b̄m ɛ 'd̄e'ma'da ngue madim petih̄m mi'da ȳm j̄a'i.

34 N̄e ɛmm̄e madí johya ɛ, n̄e i ma ngue bi ndants'i mah̄on'a ra Hmu n̄e bin ȳqui ra Pedro.

35 P̄e nu'ɛ bi z̄oh̄o ngue min 'yoh̄m ra Jesús b̄m 'yu, bi xi'ɛ mi'da 'be'a bi 'ȳor̄p̄m 'yu. N̄e bi xi'ɛ ngue gue'a í b̄a'a ngue bi x̄en ra h̄m̄e ra Jesús.

Ra Jesús bin 'yuse b̄m 'b̄m ȳá x̄adi

36 N̄e nu'ɛ b̄m ḡátho na ȳa'ɛ ȳm x̄adi, ya x̄i 'b̄āp̄m ra Jesús 'b̄m mi nu. N̄e bi z̄engua ɛ, bi 'ȳɛmbi:

—Gan johyah̄m.

37 N̄e ɛmm̄e bin su, bi b̄ɛni gue i nu n'da ran d̄āhi, ngue him majuāni.

38 P̄e nu ra Jesús bi 'ȳɛmp'ɛ:

—Hanja ngue in jab̄m nin 'yomf̄ɛnih̄m, n̄e hingui s̄a gui 'ȳɛc'ȳeigah̄m.

39 Dami hȳɛtc̄ah̄m, n̄e guin nuh̄m ma 'ȳe n̄e ma gua, n̄e gui nuh̄m ngue guecz̄h̄eḡā. Dami th̄āqui, janangue da z̄ā gui p̄āh̄mb̄m ngue i ja a ma nḡoc'ȳei. P̄e nu'a n'da ran d̄āhi tengu guim̄ b̄ɛmh̄b̄m, hinguin 'youi rá nḡoc'ȳei a, bi 'ȳɛn'a ra Jesús.

40 N̄e nub̄ya, bi 'yut'ɛ ȳá 'ȳe n̄e ȳá gua.

41 P̄e guexta'a him 'b̄exque bi 'ȳɛc'ȳei nguetho bi hyonya thofo, n̄e xin di johya ɛ. Nu ra Jesús b̄m̄ya, bi 'ȳāpi 'be'a da zi.

42 'Bex bi un'na n'da x̄equi ra huā.

43 Bi hȳām b̄m̄ya n̄e bi za, n̄e ḡátho ȳm j̄a'i mi 'b̄āp̄m bi nu.

44 N̄e nu ra Jesús bi 'ȳɛmp'ɛ:

—Nuya bin ja 'be'a ḡátho dá xi ah̄m 'b̄m m̄ám 'b̄m̄h̄b̄m. Ya dá xi ah̄m gue din ja a nt'o't'i b̄m ja ȳán t'ɛdi ra Moisés, n̄ep̄m ja ȳá s̄ocua ȳm p̄ongah̄ȳa, n̄e'a nt'o't'i b̄m ja ȳm thuhu, ȳm salmo, n̄e ya bin ja, bi 'ȳɛn'a ra Jesús.

45 Nu ra Jesús b̄m̄ya, bi xocpa ȳán 'yomf̄ɛni ngue da z̄ā da b̄ā'ɛ 'be'a nam b̄on'a rá m Hman Oj̄a.

46 N̄e bi 'ȳɛmp'ɛ:

—Nt'o't'i b̄m ja rá m Hman Oj̄a gue da nu ran ɛnbi ra Cristo, n̄e da tho, n̄e ná hu pa da d̄āmb̄ɛni.

47 N̄e nt'o't'i b̄m ngue dí mb̄p̄m Jerusalén da hman ran ho ma'da'yo, n̄e ḡátho ná nḡuni ra ximh̄ai, n̄e da sih̄ ȳm j̄a'i di p̄āh̄ ȳán 'yomf̄ɛni n̄e da mba ma punbi ȳá ts'oqui, ngue nangue rá thuhu ra Cristo.

48 Nu ah̄m, s̄ā guim̄ mamh̄b̄m majuāni ran ho ma'da'yo, nguetho ḡá nuh̄m 'be'a ḡátho bin ja.

49 N̄e gua p̄en 'nah̄m rá Hogand̄āhi Oj̄a bi mam ma Ta di 'da ah̄m. P̄e jatho gui t̄mh̄b̄m ua Jerusalén, gue'b̄m go bá ɛh̄ mah̄ɛts'i rá ts'edi gan 'yoh̄m, bi 'ȳɛn'a ra Jesús, bi 'ȳɛm'b̄m min ȳāh̄m ȳá x̄adi.

Bi ndex mah̄ɛts'i ra Jesús

50 Nu'ɛ mi gua'a bi man ra Jesús, bi zix ɛ ȳá x̄adi b̄m ja ra 'yu ní mba b̄m Betania, n̄e guerp̄m bi 'uā'ts' ȳá 'ȳe n̄e bi j̄āp'ɛ b̄m̄ya.

51 P̄e nub̄ya bi zop̄m ɛ ȳá x̄adi n̄e bi ndex mah̄ɛts'i.

52 N̄e ḡátho ɛ mi 'b̄āp̄m bi 'ȳɛspi n̄e ɛmm̄e bin johya ȳá mb̄m̄i ɛ. N̄e bi mbeng b̄m Jerusalén b̄m̄ya.

⁵³ Nε gātho y_u pa bin de b_u ja ra dānija, mi numansu Ojā nε bi un ra jamadi Ojā b_u. Nε hōnt'a dí xi'a ya.

Xuuu

Ran ho ma'da'yo bi 'yo't'a ra Xuuu rá xädi ra Jesús, ne xin rá 'bäiui a

Nu'a ra Cristo t'εmbi ram Hma

¹ Nu'a ra Cristo tengu'bu ram hma nguetho di jajm ga p̄ahmbu Ojā a. Ne ya xmi 'bu 'bu hin te mí ja ra ximhäi, ne i 'buhmi Ojā a, ne nu'a Ojā a.

² Ne gue'a mí 'buhmi Ojā 'bu rá mbüdi thoho.

³ Gätho bi 'yøt'e 'be'a i ja. Nu'bu hin xtá 'yøt'a, hin te di ja 'bu.

⁴ I jase rá te, ne gue'a ní ja yú te u yu jã'i, ngue di 'yomfεnip yú mbui u.

⁵ Janangue'a nu'a tengu ran nequi di yorpu ja ra 'bexui. Pe nu'a ra 'bexui hin da zä di huε't'a ran nequi.

⁶ Nu Ojā bi huahna n'da ran 'yohu gue'a ra Xuuu Nxixyã a.

⁷ Nu'a ra Xuuu Nxixyã bi thahni da ma nangue'a ran nequi majuani, ndepe gätho da 'yεc'yei ran nequi yu jã'i, nangue'a bi man'a ra Xuuu.

⁸ Pe nu'a ra Xuuu Nxixyã hinga gue'a ran nequi a, pe bi ma nangue'a ran nequi.

⁹ Nu'a ran nequi majuani, bá εcua ja ra ximhäi, ndepe gätho din ja ran nequi yú mbui yu jã'i.

¹⁰ Nu'a ran nequi majuani bi 'yøt' ra ximhäi, ne bim 'bucua, pe nu yu jã'i ua ja ra ximhäi him bi badi gue gue'a.

¹¹ Í zøcua dí 'buhmbe ngue ma mεngugähe a. Pe xun ngu u him bi 'yømanho a.

¹² Pe gätho to'o bi zim bu mbo yú mbui a ra Cristo, ne bi 'yεc'yei gue yú yante a, gue'a í zä bi xand mahøn'a Ojā u ngue bi 'yøt'e yú t'uhni zεhe u.

¹³ Pe nu'bu bi xand mahøn'a Ojā n'da, hinguin ja tengu'bu xam 'bu a n'da ra 'uere, ngue bi ndese yu jã'i ne nangue yú jã'i zεhe, pe bim 'bui mahøn'a nangue Ojā.

¹⁴ Ne nu'a tengu'bu ram hma bin jã'i a, ne mí 'buhmbe a. Ne dá nuhe rá nuixte nguetho rá 'dats'ant'u Ojā a, hin haru i se a rá mate, ne gätho majuani bi ma.

¹⁵ Nu'a ra Xuuu Nxixyã bim pøngahyã nangue'a. Ne ts'edi bi ma bi 'yεna:

—Nuna guehna dá mangä 'bu má xi ahü, m'bejua ba εhe, pe man'da nuixte xinda guecä, nguetho ya xmi 'bu 'bu rá mbüdi thoho, ne hin'na gä, mí εngä, bi 'yεn'a ra Xuuu Nxixyã.

¹⁶ Ne gätho gahu dyu 'yεc'yeihü, dá hãmhbü rá mate xun ndoho, ne thocua thoho di 'dajm man'da rá mate.

¹⁷ Nu ra Moisés bi xãngahu yán t'εdi Ojā. Pe nu ra Jesucristo bi 'dajm rá mate ngue majuani dí zingdahü Ojā a.

¹⁸ Njo'o n'da ra jã'i da zä da nu Ojā ngue xtám bāse, hinda hønt'a rá 'dats'ant'u dim pāseui a rá Ta, ne gue'a bi jajm dá p̄ahmbu a.

Ra Xuuu Nxixyã bi ma to'o a

¹⁹ Nu'u ma ngurpihe dyu judiohe dyu israelhe ngue mí 'bupu ja ra dāhnini Jerusalén, bi mba u 'da yu mbãjã ne'u 'da yam fäts'ihü, bi zøm bu 'buh ra Xuuu Nxixyã da 'yänni to'o a.

²⁰ Ne nu'a bin juani, him bin cøni, ne bi 'yεna:

—Hinga guecä dra Cristo gue xu huand Ojā, bi 'yεn'a.

21 Nε bi t'änni mahø'n'a:

—To'o e, ha gue'e gra Elías.

—Hin'na, hinga guecä, bi 'yεn'a.

—Ha gue'e gra pøngahya bi man ra Moisés gue ba εhe.

Nε bi dāti:

—Hin'na, bi 'yεntho.

22 Nε bi t'änni mahø'n'a:

—To'o e. Xije. Nu'bu gui xije nε da zä ga xihmbe u bá pεngähe büya.

23 Nε bi dā'a ra Xuua Nxixya büya:

—Nugä guecä bi man ra pøngahya Isaías 'bu mi ma: “Dim 'bu a n'da dim 'bäp ma'ueni ra hnini, nε ts'edi da ma di hoc yá mbui yu ja'i gue da 'yømanho ra Hmu 'bu bi zøhø,” bi 'yεn'a ra Isaías, bi 'yεn'a ra Xuua Nxixya.

24 Nε nu'u bi zøm bu, yám 'behni yu fariseo u.

25 Nε bi t'εmp'a ra Xuua:

—Hanja gní 'yøt' ran xixya 'bu hinga gue'e grá Cristo, xínga gue'e grá Elías, xínga gue'e man'da ra pøngahya bi man ra Moisés.

26 Nu'a ra Xuua büya bi dāt'u, bi 'yεna:

—Nugä, ra dehe thoho ná xixyaba yu ja'i, pεgue i 'bä inde n'da ran 'yohu ua dí 'bähmbu, ngue hin guí pähmbu 'be'a dí 'yεt'ui a.

27 Nuna guehna dá mangä ngue m'bejua di dæmp' rá 'befi, pε man'da nuixte xinda guecä, janangue'a hin dí sæcä tengu a, bi 'yεn'a ra Xuua Nxixya.

28 Nε guehya gätho yan t'änni bi hmam bu ja ra xεqui Betábara, n'danguadi ra dāthe Jordán, guerp bi 'yøt' ran xixya ra Xuua.

Tengu ra t'udε'yo ra Cristo

29 Nu'bu mi hyats'i, nu ra Xuua Nxixya bi nu ba εpu ra Jesús, nε bi 'yεmp'u mí 'bähmbu bu:

—Dami hyanthu ya, tengu'bu ra t'udε'yo, nguetho bi zänba Oja dim 'bøts'e zεhe, gue di hocpa yú ts'oqui yu ja'i 'bæcua ja ra ximhäi.

30 Nunu guehnu mí mangä nu 'bu má εngä: “Ba ε a n'da ran 'yohu m'bejua, nu'a man'da nuixte xinda guecä, nguetho ya xmi 'bu 'bu rá mbüdi thoho, nε hin'nagä.”

31 Nε nugä him mí paçä to'o a t'εmbi ra Cristo. Pε bi siqui ga xixya ahu nanguε ra dehe, ngue gui pähmbu to'o a ni yantehu, ma mi israel ahu, bi 'yεna.

32 Nε bi ma majuani ra Xuua Nxixya, bi 'yεna:

—Dá nugä rá Hogandähi Oja bá çah mahçts'i, tengu n'da ra t'azü, nε bi gohmi ra Jesús 'bu má øp'a ran xixya.

33 Ja dá paçä büya ngue gue'a. Nguetho nu Oja ngue bi xiqui ga øt' ran xixya nanguε ra dehe, nε bi xiqui: “Nu'bu guin nu ma Hogandähi da çai nε da gohmi n'da ran 'yohu, gui paçi ngue gue'a di un ma Hogandähi yu ja'i,” bi 'yεngui.

34 Nε gue'a dá nugä a büya, janangue dí mangä: “Guehna rá Ts'ant'u Oja na,” dí εngä, bi 'yεn'a ra Xuua Nxixya.

Yá mbüdi yá xädi ra Jesús

35 Xø man'dapa büya mí yo'be mi 'bähmbe ra Xuua Nxixya yá xädigä'be a.

36 Nu ra Xuua Nxixya büya bi hyandi ngue 'yo bu ra Jesús, nε bi 'yεnc'be:

—Dami nuui ya ra t'udε'yo ngue'a rá m 'behni Oja, bi 'yεna.

37 Nu'bu má ø'be a bi ma, dá ten'be ra Jesús.

38 Nε nu'a ra Jesús bin yε 'bu má ten'be nε bi 'yänga'be:

—'Be'a guí hommi, bi 'yεnc'be.

Nε dá än'be a:

—Rabí, nde da ma, xänbate i, hapu guí 'bui.

³⁹ Ne bi xic'be ra Jesús:

—Ga mbähä gua nuui bu dí 'bucä.

Dá mbähmbe buya ne dá nu'be hapu mi 'bui. Ne man'da ora däm 'bu'be bu 'bu má sømhbbe bu, nguetho mbε gohö nde 'bu má sømhbbe bu.

⁴⁰ Ne nu'a man'da gue min 'yohe 'bu mi xic'be ra Xuua Nxixya ga ten'be ra Jesús, ra Andrés a, rán 'yohu ra Simón Pedro.

⁴¹ Nuna ra Andrés 'bex bi mba bá xi a rán 'yohu.

—Ya dá tım'be ra Mesías, bi 'yεna. Nu'a nde da ma rá Thahni Oja a, ngue gue'a ra Cristo a.

⁴² Ne nu ra Andrés buya, bi zix'a ra Simón gueru bí 'bä a ra Jesús. Ne nu ra Jesús 'bu min nu, bi 'yεmbi:

—Nu'i gra Simón rá ts'ant'ı ra Jonás. Nuya ga xi a man'da ni thuhu ga hut'a ra Cefas, n'dat'a ra Pedro gue nde da ma, ra do.

Ra Jesús bi zon'na ra Felipe ne ra Natanael

⁴³ Xø man'dapa mahøn'a buya bi bεn a ra Jesús da mba bu ra häi Galilea. Ne nu'bu má mbähmbe bin tımmi ra Felipe.

—Dami tenguı, bi 'yεmp'a.

⁴⁴ Nuna ra Felipe ra mengu bu Betsaida, ne ra Andrés, ne ra Pedro.

⁴⁵ Ne nu'bu mi mba ra Felipe ne bi dın'a ra Natanael, bi 'yεmbi:

—Ya dá tıngähe a gue mi hmam bu ja rá søcuä ra Moisés, neju ja yä søcuä yä pøngahya Oja mi hma, ne gue'a ra Jesús ra mengu Nazaret, rá ts'ant'ı ra José, bi 'yεn'a.

⁴⁶ Nu ra Natanael buya bi 'yεna:

—Hague dán zä di nequi n'da ra hocja'ı bu Nazaret.

Nu ra Felipe buya bi 'yεmp'a:

—Ga mbε gua nusc.

⁴⁷ Ne nu'bu min nu ra Jesús gue ba εpu ra Natanael, bi 'yεnje bu mi 'bähmbe:

—Dami nuhu ne ran 'yohu ba εhnu ya, gue rán säui njuantho da t'εmbi ra israel, nguetho hingui yoho rán 'yomfεni, bi 'yεna.

⁴⁸ Bi 'yεn'a ra Natanael buya:

—Hanja guí pađi gue hingui yoho man 'yomfεnigä ne njam'bu gá nugui, bi 'yεna.

Nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Nu'bu hin ní zo a ra Felipe, dí pađi 'be'a gnám bεm 'bu gmi hupu ja ra za, bi 'yεmp'a.

⁴⁹ Nu ra Natanael buya bi 'yεmp'a:

—Ma Hmu i, rá Ts'ant'ı i Oja, gue'e bi zän'na Oja gam hmuts'ıt'abi nanguecähe dyu israelhu, dyu judío hu.

⁵⁰ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Ha gue'a guí 'yεc'yεigä a dá xi i, gue'bu má xi i: “Dí pađi 'be'a gnám bεm 'bu gmi hupu ja ra za.” Pe man'da nuıxte guin nu 'bu m'bejua xinda guehna dá xi i.

⁵¹ Nguetho majuanı dí xi i, guin nuhu da xoh mahεts'i, ngue guin nuhu yám 'behni Oja ba caħ mahεts'i, ne da zøpu hapu gä dan 'yogä, ne da ndets'e, gue guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, bi 'yεn a ra Jesús.

2

N'da ran thqti bin ja b_H Caná

1 Nε nu' b_H mí tho'a nyopa b_{uya} bin ja n'da ra d_{ants}'ihmε 'b_H mín th_{ata} n'da ra ts'ant' u b_H Caná ra häi Galilea. Nε bi z_{om} b_H rá mbe ra Jesús, bi mb_{ax}' u bi hoc ran ts'ihmε.

2 Nε ra Jesús nεc_ähe y_á xädigähe bi ts'oncahe b_H ja ran ts'ihmε.

3 Nε nu' b_H mín theh ra gui' uva dá sihe, bi 'y_{en}' a rá mbe ra Jesús:

—Bin the'a ra gui' uva, bi 'y_{emp}' a ra Jesús.

4 Bi d_q' a ra Jesús b_{uya}:

—Ma mbe i, 'bε gám b_{en}se 'bε' a ga øt' ä, nguetho hinga na s_{on} ra ora ga øt' a n'da ran t' øt' e nuixte, bi 'y_{emp}' a rá mbe.

5 Nε nu' a rá mbe ra Jesús b_{uya} bi xi u y_H 'y_εhe 'b_{er}u:

—Hønt' a go 'bε' a da xi a_H ra Jesús, dami 'yøth_H, bi 'y_{ena}.

6 Nε mí h_{ør}u 'dato y_H xaro ngue y_H do, mbe goho 'däte litro i hät' u. Nguetho i ja ran t' ødi ma mi judíohe gue i jatho dín xat' yε.

7 Nε nu' b_H mí z_{on} ra ora bi man ra Jesús, bi xi u y_H 'y_εhe 'b_{er}u:

—Dami yus' h_H y_H xaro nanguε ra dehe.

—Nε bi yus' p_{uya}.

8 Nε bi 'y_{em}bi mahøn' a:

—Dami 'yá i ts' u ra dehe nε gui un' na ra ng_{er}pa 'y_εhe, bi 'y_{ena}.

Nε bi un b_{uya}.

9 Nε nu' b_H mí zä a ra ng_{er}pa 'y_εhe gue xín gui' uva a ra dehe, bi zä manc_uhi. Pε him bi b_{adi} h_{er}u bi nεqui, pε nu y_H 'y_εhe gue bi 'yá a ra dehe mí p_u u. Janangue' a nu ra ng_{er}pa 'y_εhe bi ma bá ts' i a ra ts'ant' u da 'yänni nanguε ra gui' uva, gue nu' a ra ts'ant' u go dín th_{ati}.

10 Nε bi t' _{emp}' a:

—Pε hanja 'bε bin niy_q u y_H j_q' i, gá un' na ra gui' uva x_{an} c_uhi, nε hinga gue' a z_{ai} øt' y_H j_q' i a. Pε z_{ai} rá mb_udi tho_o di un a x_{an} c_uhi b_H ja n'da ran ts'ihmε, nε nu' b_H bin niy_q y_H j_q' i dín t' un' na hin ε ho, bi 'y_{en}' a ra ng_{er}pa 'y_εhe. Nε xinga gue' a mí p_u a.

11 Nε guehna rá mb_udi ran t' øt' e nuixte bi 'yøt' ra Jesús b_H Caná ra häi Galilea, gue bi 'yuh rá ts'edi. Nε man' da dá _ε' y_{ei}he b_{uya} y_á xädigähe a.

12 M' bεjua b_{uya} dá mbähmbe ra Jesús b_H ra hnini Capernaum, nε rá mbe nε y_{án} 'yoh_H. Pε hinga nya' a däm 'bähmbe b_H.

Ra Jesús bi mbaxt' a ra d_{an}ij_q

13 Dá mbähmbe ra Jesús b_H Jerusalén 'b_H ma gu_{er}u da dät' ra pa mahøn' a ran d_{ab}axjua gue 'b_H mi hyo ra t' ude' yo b_H Egipto mam bombøtahe.

14 Nε nu' b_H mí y_{er}u mbo má mbä' t' i ra d_{an}ij_q, bi nu ngue 'b_{er}u y_H mbänd_{an}i nε y_H mbäde' yo nε y_H mbäts' a_{ha} mim p_ä b_H. Nε mí 'b_{er}u u y_{am} pämbeti øt' y_á 'bεfi b_H.

15 Nε bi 'yøt' a n'da ram fεi gue ra x_qhi gue í dex' u y_H mbä. Nε gätho bi hyøn a thi y_H mbä nε y_{án} d_{an}i nε y_á de' yo. Nε bi 'u_{en}ba y_á mbeti y_{am} pämbeti, bi ndønba y_á mexa.

16 Nε bi t' _{emp}' u y_H mbäts' a_{ha}:

—Ní mbähä, dami six ni dojah_H. Hingui sä gui 'yøth_H ra nguntäi ua rá ngu ma Ta, bi 'y_{en}' a ra Jesús.

17 Ne 'bex dá bɛmhbe a mán t'o'ti ja rá t'ohni Ojã: “ɛna da guah ma mbɛi nangue ra dumbɛi 'bɛ má nu a ni ngu, nguetho ɛmmɛ dín ndepe xtán hotho bɛ,” bi 'yɛmp a rá Ta ra Cristo, bi 'yɛn rá t'ohni.

18 Nu'ɛ ma ngurpihe dyɛ judíohe bi 'yán bɛya, nɛ bi 'yɛmbi:

—'Bɛ'a ní hmɛpya gui 'yurcahe ya, n'dahma da zã ga pãmhbe 'bɛ i ja nin t'ɛdi gui 'yɔt'a gá 'yɔt' ya, gue gá hyɔn a thi yɛ mbã, bi 'yɛn'ɛ.

19 Nu ra Jesús bi dãt'ɛ:

—Ga xi ahɛ ra hmɛpya gá 'yãju. Nu'bɛ gui xothɛ ra nijã ua, nɛ hyupa thoho dá hɔh mahɔn'a, bi 'yɛmp'ɛ.

20 Bi 'yɛn'ɛ ma ngurpihe bɛya:

—Pɛ yote ma 'dato njɛya án guahna ra nijã, nɛ guí ɛna, nhyupa thoho gdi hyɔh mahɔn'a, bi 'yɛn'ɛ.

21 Pɛ nu'a ra nijã bi man a ra Jesús, bi ma nangue rá ngɔc'yɛi zɛhɛ.

22 Nu'bɛ mí zɔn ra ora bi du nɛ bi dãmbɛni, 'bɛxgue dá bɛmhbe 'bɛ'a xi man'a, nɛ man'da dá pãmhbe majuãni a bi man rá t'ohni Ojã nɛ yám hman ra Jesús.

Gãtho i pãse ra Jesús

23 Nɛ nu'bɛ mãm 'bɛhmbe bɛ Jerusalén, gue'ɛ yɛ pa ran dãbaxjua, xɛn ngu ɛna bi 'yɛc'yɛi ra Jesús 'bɛ mín nu yɛn t'ɔt'e nuixte bi 'yɔrɔɔ.

24 Pɛ nu'a ra Jesús hinga gãtho bi xi ɛ 'bɛ'a mím bɛni, nguetho bi bãdi 'bɛ'a di ja yá mbɛi gãtho yɛ jã'i, bi bãdi hin da 'yɔmanho ɛ.

25 Nɛ hinga hnehi tho da sih ra Jesús 'bɛ'a im bɛn yɛ jã'i nguetho ya i pã a ra Jesús 'bɛ'a di ja yá mbɛi.

3

Bin yqui ra Jesús a ra Nicodemo

1 Mí 'bɛ a n'da ran 'yohɛ, n'da ra fariseo, gue'ɛ mín ɛhya da 'yɔt' yán t'ɛdi Ojã, i Nicodemo a. Nu'a n'da rá ngurpi ma mijudiohe.

2 N'da ra xui bi zɔm bɛ 'bɛh ra Jesús, nɛ bi 'yɛmbi:

—Xãnbate i, dí pãmhbe Ojã bi zãn'ni i gui xãngahe, nguetho hin xtán zã xquí 'yɔt' yɛn t'ɔt'e nuixte 'bɛ hin di zɛ a Ojã, bi 'yɛna.

3 Nu ra Jesús bi dãdi, bi 'yɛmp'a:

—Majuãni dí xi a i, nu'a hin dim 'bɛi ma'da'yo, hin da zã da yɛrɔɔ di manda Ojã, bi 'yɛmbi.

4 Nu ra Nicodemo bi 'yɛm bɛya:

—Hague dán zã dim 'bɛi ma'da'yo n'da gue'bɛ xɛn dãc'yɛi n'da. Ha da zã da yɔt' mahɔn'a bɛ ja rá mbɛi rá mbe nɛ dim 'bɛi mahɔn'a.

5 Nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Majuãni dí xi a i, gue nu'a to'o him bim 'bɛi ma'da'yo nangue ra dehe nɛ rá Hogandãhi Ojã, hin da zã da yɛrɔɔ di manda Ojã.

6 Nguetho nu'bɛ dín xãnd yɛ jã'i, xɔ yɛ jã'itho yá t'uhni, pɛ nu'ɛ di xãnd rá Hogandãhi Ojã, gue'ɛ i ja rá te Ojã bɛ ja yá mbɛi ɛ.

7 Janangue'a o gadi hyonya thoho a dí xi a i, jatho gam 'bɛi ma'da'yo.

8 Nɛ tengu ran dãhi i 'yo hɔnbɛ go harɛ in nde, nɛ guí øde di hi, pɛ hin guí pãdi harɛ ní 'yɛhɛ o harɛ ní mba. Njabɛ i ɔt' rá Hogandãhi Ojã 'bɛ bi xãnd mahɔn'a n'da, hingan 'batho ha bin ja 'bɛ mí un ra 'da'yote, pɛ mfãdi ngue i ja a, bi 'yɛn a ra Jesús.

9—Hín dí pãdi 'bɛ'a nam bɔn a guí man ya, bi 'yɛn'a ra Nicodemo.

10 Nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Nu'i grá xānbate, zai guí xānba rām Hman Ojā u ma mi israelhu, hanja hin guí pađi 'be'a dí xi a i.

11 Majuani dí xi i, dí m mangä a dí pačä, ne dí m ma majuani 'be'a xtá nugä, pe hin guí hāmhbū mam hmangä.

12 Dá xi'a rá 'befi Ojā i øt' ua ja ra ximhäi, pe hin gá 'yεc'yεi. Pe dami 'yεc'yεi a, janangue'a da zä ga xi i 'be'a rán 'yomfēni Ojā, ngue 'bepe ni nequi rá 'befi i øt' ua.

13 Ne hōngdä da zä ga mangä ua a, nguetho drá mēngugä bu mahęts'i ne bá εcä bu, guecä ngue dán ja'igä ua ja ra ximhäi. Ne njo'o man'da ra ja'ngue bi yut mahęts'i ne bá pengui ngue da mangua 'be'a øt' Ojā.

14 Ne tengu thofo bi 'yøt' ra Moisés, gue bi cuarpū magats'i n'da ra pozū nt'øt'e ra t'εgui, nu'bu min 'yo bu ja ra uhäi, nguetho jatho din jacä din cuarcä magats'i, guecä gue dán ja'igä ua ja ra ximhäi.

15 Ne nu'bu bin jacä tengu a, ne hōnt'a go to'o da 'yεc'yεi 'be'a dá tugä bu, hin da nu ran unbi mazai, pegue din ja ra 'da'yote mazai a, bi 'yεn a ra Jesús, bi 'yεmp'a ra Nicodemo.

Ojā di huεc'ū 'būcua ja ra ximhäi

16 Nguetho εmme di huεgahū Ojā gue dí 'būhmbū ua ja ra ximhäi. Janangue'a bi 'dajū rá 'dats'unt'ū ngue ma yāntehū, n'damhma hin da nu ran unbi mazai to'o gātho di dāp rá mbūi a, pegue din t'un ra 'da'yote mazai.

17 Nguetho in nde Ojā da yānjū guejū dí 'būhmbū ua ja ra ximhäi, ne hinguin nde dí 'dajū rá muui ma ts'oquihū, ne gue'a bí mbēnhua rá Ts'unt'ū ua ja ra ximhäi a.

18 Ne nu'a to'o di dāp rá mbūi a rá Ts'unt'ū Ojā, hin da nu a rá muui yú ts'oqui. Pe nu'a to'o hin di dāp rá mbūi a, pe guehma da nu a xí ts'anbi da nu nangue yú ts'oqui, nguetho hinguí εc'yεi a rá 'dats'unt'ū Ojā.

19 Ne gue'a bí mbēn Ojā ran nequi ua ja ra ximhäi, gue ní nequi 'be'a di ho yū ja'i. Nu'ū to di ho ra 'bεxui hinguí sōm bu ja ran nequi, nguetho øt' ran ts'o. Mfādi xūn ho din unba u.

20 Nguetho gātho u i øt' ran ts'o hin di ho ran nequi, ne hinguí sōm bu ja ran nequi, ngue i su hin da hnumanho 'be'a øt' u.

21 Pe nu yū ja'i i honi da 'yøt'a ran ho, i pa bu ja ran nequi, n'dahma da hnu gue gue'a Ojā di zε u da 'yøt' ran ho.

Nu ra Xuua Nxixyā bi ma mahōn'a nangue ra Jesús

22 M'bejua dá mbāhmbe ra Jesús dyū xādihe, dá mbāhmbe bu ja ra häi Judea, ne dām 'būhmbē bu 'da yū pa ne dá xixyābahe yū ja'i bu.

23 Ne'a ra Xuua Nxixyā mí øt' ran xixyā bu Enón 'darpu ra xεqui Salim, nguetho xūn ngu yū mbōthe i pōpū,

24 ngue'bu hin ní jot'a fādi ra Xuua Nxixyā.

25 Bin junthū 'da u yú mijudíohū u yú xādi ra Xuua, gue bi bēni man'da di muui rán xixyā i øt'a ra Jesús.

26 Bi zōm bu 'bā'a ra Xuua Nxixyā u yú xādi būya, ne bi 'yεmbi:

—Xānbate i, nu'a ran 'yohū gmīn 'youi bu 'danguadi ra dāthe Jordán, gue gá xije to'o a, pe nuyā i øt' ran xixyā, ne gātho yū ja'i i tenni.

27 Nu ra Xuua Nxixyā būya bi 'yεmp'ū:

—Guesε Ojā bi zānni hangu nangu ra 'befi n'da ngu n'da ngue da zä da 'yøt'a n'da.

²⁸ Nu'eḥu guí p̄ahmbu 'be'a gátho dám mangä gue dá xi ahu, hinga guecä drá Cristo, p̄e nugä bám 'bet'ogä, gue dá xih yu ja'í dín sä da den ra Cristo.

²⁹ Tengu'bu n'da ra hmute dín th̄ati, da den'na rá ndø. Ne nu'a rá amigo a ran 'yohu bin th̄ati, i 'bäp̄u i ø'a i ma, ne di johya gue i ten'na rá ndø a ra hmute. Dín jadä buya, dadín johyagä 'bu dín nu i ten yu ja'í a ra Jesús.

³⁰ Nu'a ra Jesús jatho da d̄aha gue nugä, p̄e nugä jatho ga 'becä, bi 'ȳen a ra Xuua Nxixya.

Bí 'ȳeh mah̄ets'i ra Jesús

³¹ Nguetho nu'a ra Jesús bá ̄h mah̄ets'i, man'da nuixte a xinda gue u gáthogahu. P̄e nuju dám 'buhmbu nangue yu ja'í ua ja ra ximhäi, dyu menguhu ua ja ra ximhäi, ne hinga gátho da zä ga p̄ahmbu, h̄ont'a 'be'a da zä da b̄a'a n'da ua ja ra ximhäi. P̄e nu'a bá ̄h mah̄ets'i man'da x̄an ho ngue gátho mi'da,

³² ne im ma 'be'a bi nu bu ne 'be'a bi 'ȳorp̄u. P̄e hingui ngu bi hȳanba rá m hman a.

³³ Nu'a to'o bi hȳanba rá m hma, bi b̄adi majuq̄ni bi man Oj̄a ngue gue'a rá Ts'unt'u a.

³⁴ Nguetho bá p̄enḥ Oj̄a a, ne gues̄e Oj̄a i ȳa 'bu i ȳa a, nguetho nte di 'beh rá Hogand̄ahi Oj̄a a.

³⁵ Nu'a ra Ta ̄em̄me in numanho rá Ts'unt'u, janangue'a bi un ran t'̄edi gátho di manda rá 'befi.

³⁶ Nu'a to'o i ̄c'ȳei rá Ts'unt'u Oj̄a ya i ja ra 'da'yote maz̄ai, p̄e nu'a hingui ̄c'ȳei rá Ts'unt'u Oj̄a, hin da nu ra te p̄e guexta'a da nu rá cue Oj̄a mi ja da nu, ne gátho yu pa maz̄ai.

4

Nu ra Jesús bi 'ȳap ra dehe ra xisu bu Samaria

¹ Ne nub̄aya nu yu fariseo bi 'ȳø a man yu ja'í ngue man'da x̄an ngu i ten ra Jesús ne man'da x̄an ngu di xixyabi, xinda gue'a ra Xuua Nxixyaq̄.

² P̄e nu ra Jesús him bi 'ȳøzeḥe ran xixyaq̄, p̄e h̄ongd̄ähe yú xädigähe dá øthe ran xixyaq̄.

³ Ne nu'bu mi b̄a'a ra Jesús 'be'a mi 'ȳø u yu fariseo, bi b̄eni da 'uetho, ngue hin da b̄en yu fariseo dín s̄hmi ra Xuua. Bi b̄øm bu ja ra häi Judea buya, ne dá mb̄ahmbe mah̄on'a bu ra häi Galilea.

⁴ P̄e guemh̄ma bá thohmbe bu ja ra häi Samaria.

⁵ Ne nu'bu má thohmbe bu, dá s̄øm̄hbe bu ja ra hnini Sicar, mb̄e h̄an̄tho ra x̄equi bi un'a ra Jacob, bi un'na ra José rá ts'unt'u.

⁶ I jabu n'da ra pozo ra dehe gue bi 'ȳø't'a ra Jacob maya'bu. Ne guerp̄u bin säya ts'u ra Jesús, nguetho bi ȳah ra 'yu. Mb̄e huxhyadi 'bu má s̄øm̄hbe bu.

⁷ Ne bi z̄øm bu n'da ra xisu ra mengu Samaria, da gux ra dehe. Bi 'ȳen'a ra Jesús:

—'Daqui ts'u ni dehe, ga sigä ts'u, bi 'ȳemp̄a.

⁸ Ne gátho gähe dyu xädigähe xtá sohmbe bu ra Jesús, ne dá c̄at̄he bu ja ra hnini ga t̄äm̄hbe 'be'a gátho ga sihe.

⁹ Nu'a ra xisu bi 'ȳena:

—Hanja gní zoqui ne guí äc ra dehe, nguetho nu'í grá judío, ne nugä drá mengu Samaria, bi 'ȳem̄bi.

Ngubu bi man ra xisu nguetho nu ma mijudíohe hinguin zomanho yu mengu bu Samaria.

¹⁰ Nu ra Jesús bi 'ȳem̄bi:

—Nu'bu xquí pã a rá mate Ojã in nde di 'da'i, ne'bu xquí pãqui to'ogui gue dí ã'a ra dehe, xquí 'yãc ra dehe di un ra te, ne nugã xcã 'da'a 'bu, bi 'yëna.

11 Ne nu ra xisu bi 'yëna:

—Nu'i grán 'yohu, hin'yuh nin juxthe, ne xun hë ua po na ra dehe. Hapã ja a ra dehe di un ra te guím ma.

12 Pë nu mam bombøtahã ra Jacob bi zi ra dehe i po ua ne u gãtho yá t'uhni ne yán ðani. Ne bi zogaha ra pozo ja ua. Ha man'da ja ni ts'edi ngue guí ãna man'da xun ho ra dehe guí 'daje, bi 'yë'n'a ra xisu.

13 Ne nu ra Jesús bi ðat'a buya:

—Hønt'a go to'o i sithe ua, gue'a nám 'bu u yu pa ja buya, pë i tuthe mahøn'a.

14 Pë hønt'a go to'o da zi ra dehe dadí ungã, njãm'bu din tuthe mahøn'a, pë din ja tengu n'da ra mbøthe bu mbo rá mbui njãm'bu din thegue, ne gue'a nám 'buh mazã n'da a, bi 'yëna.

15 Nu'a ra xisu bi 'yëmbi:

—Grán 'yohu, 'daqui ts'u ra dehe guím ma gue hin dan tuthe mahøn'a, ne hin gua ãcã mahøn'a ua ja ra pozo ga jux ra dehe buya.

16 Nu'a ra Jesús bi ðat'a:

—Grá xisu, ní mba bá si a ni ndø.

17 Nu'a ra xisu bi ðat'a:

—Njo'o ma ndø, bi 'yëntho.

Nu'a ra Jesús bi 'yëmp'a:

—Majuãni guím ma, njo'o ni ndø.

18 Nguetho ya hin guí 'buhmi 'da u cõt'a yun 'yohu xcãn thãthã, pë nu'a guí 'buhmi ya hin ni ndøse a. Janangue'a majuãni njo'o ni ndø, bi 'yë'n'a ra Jesús.

19 Bi ðã'a ra xisu buya:

—Nu'i grán 'yohu, masque grã pøngahyã Ojã.

20 Xiqui ts'u 'be'a ga øt'ãhe, nguetho nu ma tahe mí thãnde Ojã ua ja ra t'øhø, pë nu ahã gyã judío ahã guí ãmhã, jatho da mba n'da bu Jerusalén da ðãnde Ojã bu, bi 'yëna.

21 Nu ra Jesús buya bi 'yëmp'a:

—Grá xisu, dami 'yëc'yëi a ga xi i, e magueru da zøn ra pa hinga hønt'ua ja ra t'øhø, xinga hønbu Jerusalén din thãnde ra Ta.

22 Sã guí ãna guí thãndehã Ojã, pë hin guí thãndehã tengu bi zãn zehë Ojã ngue din thãnde. Nugãhe dyu judíohe dí thãndehë a bi zãn Ojã nguetho bi zãn Ojã ma t'ëc'yëihe, ne'a ra Yãnte bi zãn'na Ojã ra judío.

23 Pë bi zãn Ojã n'da ra xequi bu din thãnde, gueru ja ní mbui n'da. Ne mi ts'utho da zøn ra ora, pë ya bi zøni, ngue da ðãnde Ojã nangue yá mbui u to majuãni da ðãnde, ne hin nangue yun t'øt'e ua ja ra ximhãi. Nguetho nu'a Ojã i honi to'o da ðãnde nangue yá mbui.

24 Nguetho hin di nequi Ojã. Janangue'a hønt'a go to'o da ðãnde Ojã, jatho da ðãnde nangue rá mbui ne nangue i ten'na ram hma majuãni, bi 'yë'n'a ra Jesús.

25 Nu'a ra xisu buya bi 'yëmbi:

—Dí pãcã ba ã a rá Thahni Ojã ngue ra Cristo a. Ne nu'bu bá ãhe da xãngahã xun ho gãtho.

26 Nu'a ra Jesús bi 'yëmbi:

—Guecã drã Cristogã dín zo'a i ya, bi 'yëmbi.

²⁷ Nu'bu mí gua'a bi man ra Jesús, ε xø dí sømhbε bu dyu xädigähe. Ne dá hyonya thohohe gue nu ra Jesús mi yaui a ra xisu. Pe xinga n'dagähe gue dá änhde hanja bin yaui o 'be'a bin xifi.

²⁸ Nu ra xisu büya 'bex bi zopu rá mbamhmi, ne bi mba bu hnini bi xih ya ja'i:

²⁹ —Mbähä ne gua nuhu n'da ran 'yohu bi xicä gätho 'be'a xtä øt'ä. Ha hinga gue'a ra Cristo 'bu, bi 'yemp'u.

³⁰ Bi mba ya ja'i büya da zøm bu 'bä a ra Jesús.

³¹ Pe nu'bu hin ni zøm bu ya ja'i, nugähe dá xihmbe ra Jesús:

—Xänbate i, xi'bu gan sihme ya, dá εmfe.

³² Pe bi da'a ra Jesús, ne bi 'yεnje:

—Ja man'da ní niya ma mbuigä, pe hinga ná paħmbu, bi 'yεnje.

³³ Dán 'yänzehehe:

—Ha 'bui to'o bi 'ujni, dán 'yεmfe büya dyu xädigähe.

³⁴ Nu'a ra Jesús bi 'yεnje:

—Tengu'bu man ts'ihmegä a ngue ga øt'ä rá pähä a bá pengä ne ga juacä rá 'befi a. Ne gue'a man'da ní niya ma mbuigä a.

³⁵ Janangue'a gue'a dí xi ahü a ya, nguetho ya ba εhnu ya ja'i. Ne ha gui εmhbu di 'beh man goho zana din ja ran sofo. Pe dami hyanthu ya ba εhnu, tengu'bu n'da ra huahi ya xu 'yot'i gue da mba nsoqui, nguetho 'bexque da zä ga cuthu bu di manda Oja ya.

³⁶ Ne nu'u to i pa ma cu't'i bu din zam bu hont'bu go njam'bu. Janangue'a nu'u to da xoqui di johya, ne nu'u to bi duhu ne'u bi xoqui 'da dán johya thoho.

³⁷ Nguetho majuani rán theui rá 'befi Oja a bi 'yot'a n'da ra ja'i, “bi zopu rá huahi bi duhu, ne n'dan'yo bi xoqui,” ngue i man ya ja'i.

³⁸ Ya xtä xi ahü gui xohu haru hin gá tuhmbu, xín gá uafu, pe n'dan'yo bi 'yot' ra 'befi bu, pe guehna gui comhbu 'be'a da da u, bi 'yεngähe ra Jesús.

³⁹ Ne nu'bu mí mam bu ja ra hnini ra xisu, xun ngu yu menguhu bi 'yεc'yei gue ra Cristo a ra Jesús, nguetho bi man'a ra xisu gue xí xi a ra Jesús gätho 'be'a xí 'yot'e.

⁴⁰ Nu'bu mí zøm bu ya mengu Samaria bu 'bäh ra Jesús, bi 'yεn'u:

—Dami 'bucua ja ma hninihe, bi t'εmp'a ra Jesús.

Ne dán dehe bu nyopa büya.

⁴¹ Ne εmme man'da xun ngu bi 'yεc'yei ya ja'i bu, nangue rá m hmanε ra Jesús.

⁴² Bi t'εmp'a ra xisu büya:

—Ya dí εc'yeihe ya, pe hinga hont'a gá xije ná εc'yeigähe ya, pe ne'a dá øsehe bi man na ra Jesús. Ne dí paħmbe majuani ra Cristo na, rá m pørpate ya ja'i 'bucua ja ra ximhäi, bi 'yεn'u ya ja'i.

Ná mbähmbe Galilea a ra Jesús

⁴³ Nu'bu mí gua'a nyopa dá pømhbε bu ra hnini Sicar, dá haħhe ra 'yu mahøn'a ní mba bu Galilea.

⁴⁴ Ne bi manse ra Jesús, nubu rá häi zehe n'da ra pøngahya hin da hnumansu bu.

⁴⁵ Pe nu'bu má sømhbε bu ra häi Galilea, bi numanho ma menguhe bu. Nguetho xí nu yan t'øt'e nuixte bi 'yot'a ra Jesús bu Jerusalén 'bu mín ja ra daqpeti ran daħaxjua, ngue ne'u xí mba bu u.

Bi yaqñ rá ts'unt'u rá m fäts'iu i ra ts'ut'abi

46 Ne dá mbähmbe ra Jesús mahø'n'a b# ra hnini Caná ra häi Galilea, guep# xí pä# ra dehe bin gui'uva. Ne mí 'b#p# n'da rá#m fáts'iu# ra ts'ut'abi x#n # rá ts'ant'#, ne i 'b#m b# ja rán oi nub# ja ra hnini Capernaum.

47 Nu'b# mí 'yøde gue bi zø#h mahø'n'a b# ra häi Galilea ra Jesús ne i 'b#p# ra ra hnini Caná, ne bá #p# 'b#h ra Jesús b#ya, bi 'yøp# ra ts'edi da zixp# Capernaum b# ná 'b#n a rá ts'ant'#, da xospi nguetho nde da du a.

48 Ne bi d# a ra Jesús:

—P# ha jatho m'bet'o guin nuh# y# hmepya ne y#n t'øt'e nuixte, ja gui 'y#ç'y#igah# b#ya.

49 P# man'da i humbi sits'i, ne bi 'y#mbi:

—P# mb#h#ma ts'# cuø, xøh#ma da du ma t'uh#nigä.

50 Ne bi d#t'a ra Jesús:

—Ní mba bá nu, nguetho hin da du ni t'uh#ni.

Ne nub#ya bi 'y#ç'y#i a rá#m h#an a ra Jesús, ne bi mba b#ya.

51 Ne bá th# # 'da y# 'y#h# 'b# mí#m mba b# 'yu bi xifi:

—Bi zä ni ts'ant'# ya, #n'#.

52 Ne bi 'y#nni:

—'B#a ma ora bi zä.

Ne bi t'#mbi:

—N'dande mande bi bø#n ra pa, bi 'y#n'#.

53 Ne 'bex bi b#t'a rá ta gue gue'a ra ora mín y#ui ra Jesús 'b# mí 'y#mbi da y#n a rá ts'ant'#. Janangue'a nu'a ran 'yoh# bi d#p rá mb#i ra Jesús b#ya, ne'# gätho mi'da 'b#p# rá ngu.

54 Guehna bi 'yøt' ra Jesús 'b# mambá penje b# Judea dá sømhbe b# Galilea. Ya ná yondj ra hmepya bi 'yøp# ja ra häi Galilea.

5

Bi y#n ran 'yoh# b# Betesda

1 M'b#jua b#ya bin ja man'da ra d#mpeti ma mijudíohe. Ne dá mbähmbe ra Jesús b# Jerusalén.

2 Nub# Jerusalén mí po b# n'da ra mbothe mb# häntho b# ja rá goxthi y# d#'yo, gue ma ndehe dy# judíohe dí #mfe Betesda. Ne jab# cut'a y# 'døzangu midí mb#ts'a ra dehe.

3 Ne x#n ngu i 'bom b# y# mb#edi, 'da # y# xädä ne # y# dogua ne # bi ts'a y# j#t'i. Ne gätho # i tø'mi di 'y#n ra dehe.

4 Nguetho ja'b# bí #h mah#ts'i n'da rá#m 'b#hni Oj# ne i #n ra dehe. Ne nu'b# x#n nu di 'y#n ra dehe, ne nu'a rá mb#di da y#p# ja ra dehe din ho a rá mb#di i ja.

5 Ne mí 'b#m b# n'da ran 'yoh#, ya ná 'däte ma 'de'ma hy#to njeya madí ts'a rá j#t'i, him mi sä din 'yo.

6 Ne nu'b# mín nu a ra Jesús, ne bi b#di nya'a thoho mi #mbi, bi 'y#mbi:

—Ha guín nde xtán ho i, bi 'y#mp'a.

7 Bi d#t'a ra mb#di:

—Dín ndeh#ma th#, n'yø, p# njongui 'b#cua da zixcä # ja ra dehe. N'dandj ngu n'dandj dí #na ga c#h#n# ja ra dehe, 'bex go i 'bet'o # 'da.

8 Bi 'y#mp'a ra Jesús b#ya:

—Dami ndants'i j#x ni f#di ne gan 'yo, bi 'y#mbi.

9 'Bex bin hoh rá j#t'i 'b# mí ndants'i, ne bi g#x rá f#di ne bin 'yo. Ne nu'a gue'a ra pa ran ts'äya a.

10 Nu'ḥ 'da ma mijudíohe bi 'yεmp'a ran 'yohḥ xín hoh rá ja'i:

—Nuya ra pa ran ts'äya ya, hingui sä gui çax ni fidi, bi t'εmp'a.

11 Bi da'a ran 'yohḥ:

—Pε nu'a bi hoga ma ja'i, gue'a bi xiqui nguetho bi 'yεngui: “Dami ndants'i gui çax ni fidi nε gan 'yo,” bi 'yεngui, bi 'yεn'a mí ts'a rá ja'i.

12 Nε nu'ḥ 'da ma mijudíohe bi 'yänni:

—To'o nín 'yohḥ bi xi i gui çax ni fidi nε gan 'yo, bi 'yεn'ḥ.

13 Pε nu'a him mi pa'di to'o xí hocpa rá ja'i, nguetho nu ra Jesús bi yat'inde bu 'yo yḥ ja'i xḥn ngu.

14 M'bejua bi mba ra Jesús bu ja ra danija. Nε nu'bu mi dñ'n'a ran 'yohḥ buya, bi 'yεmbi:

—Bin ho a ya, nde'bu hin gmi 'yot' mi'da yḥ ts'oqui. Man'da ts'edi ran unbi guin nu 'bu gui 'yot' mi'da yḥ ts'oqui, bi 'yεmbi.

15 'Bex bi mba a ran 'yohḥ buya, da xi ḥ ma mijudíohe xí 'yänni, gue gue'a ra Jesús bi hoqui.

16 Janangue'a bi dḥp'ḥ ma ngarphe dyḥ judíohe di ucra ra Jesús, nε im bñni da hyo. Nguetho εn'ḥ: “I ot' rá 'befi a ra pa ran ts'äya.”

17 Pε nu ra Jesús bi 'yεmp'ḥ:

—Nzai dim pεh ma Ta, janangue'a nεcä jatho dam pεcä, bi 'yεmp'ḥ.

18 Pε nanguetha bi man ra Jesús, nu'ḥ ma ngarphe buya man'da bi bñni da hyo, nguetho hinga hont'a bim pεfi ra pa ran ts'äya í ucpi, pε nε'a í ma gue gue'a Oja rá Ta, nam bñni 'da i guui Oja.

I ja rá ts'edi rá Ts'unt'ḥ Oja

19 Janangue'a nu ra Jesús bi 'yεna:

—Majuani dí xi aḥḥ, nte sä ga øzehögä pε hont'a 'be'a dín nu ot' ma Ta. Nε gätho 'be'a i ot' ma Ta, gue'a dí ot'ä a.

20 Nguetho nu ma Ta εmme in numanhogui ngue rá Ts'unt'ḥgä a, nε i urqui 'be'a gätho i ot'e. Nε da 'yurcä mi'da yḥn t'ot'e man'da nuixte xinda gue ḥ gán nuḥḥ, nε gui hyonya thohohḥ.

21 Nguetho tengu ma Ta i xox'ḥ xḥn du nε di un ra te mahøn'a, nguthogä, rá Ts'unt'ḥgä a, dadí un ra te mahøn'a ḥ to'o gätho dín nde ga unni.

22 Nε nu ma Ta hingui juanbatese, pε bi 'dacä ra ts'edi go dan juanbategä rá Ts'unt'ḥgä a.

23 Nguetho in nde ma Ta gätho yḥ ja'i da numansugui gue rá Ts'unt'ḥgä a, tengutho ma Ta i hnumansu. Nu'bu 'bu a n'da hingui numansugui, xinga gue ma Ta i numansu a, gue gue'a bá pengä.

24 Majuani dí xi aḥḥ, nu'a øh mam hmangä nε i εc'yεi ma Ta bá pengä, gue'a i ja ra 'da'yote mazai a. Nε hin da nu rá muui rá ts'oqui pε tengutho 'bu xí thambñni bu 'bu ḥ xḥn du, nguetho ya i ja ra 'da'yote mazai a.

25 Majuani dí xi aḥḥ, ya bi zøn ra ora da 'yøh mam hmangä ḥ xḥn du nanguε yé mbui, pεgue din t'un ra 'da'yote 'bu da 'yømanho mam hmangä rá Ts'unt'ḥ Ojagä.

26 Nguetho tengu ra Ta i jase ra te rá mbui, nε bi 'dacä ra ts'edi din jase ra te ma mbuigä, nε gue'a ra 'da'yote dí un yḥ ja'i.

27 Nε bi 'dac ra ts'edi dan juanbategä, nguetho dán ja'igä ua ja ra ximhäi, dí pa'di 'be'a i sä n'da.

28 O gadi hyonya thohohḥ a dá xi aḥḥ, nguetho da zøn ra ora gätho yḥ ja'i xu t'ägui da 'yøh ma nde 'bu dá zohni.

²⁹ Nε da bøx'ɥ bi 'yøt' ran ho, din ja ra 'da'yote mazai. Nε da bøx'ɥ bi 'yøt' ran ts'o, da nu ran ɯnbi mazai.

Di dā majuaṅni nanguē ra Jesús

³⁰ Nε man'da bi man'a ra Jesús, bi 'yεna:

—Nugā hin te dí m angā nanguē man 'yomfɛnise. Pε nu'a i xic ma Ta gue'a dí m angā a. Nε'a 'bε'a dí sändä, xɯn ho a, nguetho him ma pähä zεε dí honi ga øt'ä, pε hønt'a rá pähä ma Ta bá pεngä.

³¹ Nu'bɥ høngdä xcä däse majuaṅni gue i ja ma ts'edi, nte di muui a mam hman gā 'bɥ.

³² Pε nε a ma Ta di dā majuaṅni ngue rá Ts'ɯnt'ugä a, nε dí paçä ngue majuaṅni im ma 'bɥ im ma nanguēcä.

³³ Nu ahɥ gā pεnhdɥ 'da da 'yän'na ra Xuua Nxixyā nanguēcä. Nε nu'a ra Xuua bi ma majuaṅni a.

³⁴ Nε madague'bɥ hin xtí dā majuaṅni, pε guemhma ja ma ts'edigä. Pε dadí bεn'nahɥ a bi man ra Xuua Nxixyā ngue man'da da zä gui 'yεç'yεigahɥ nε gan yaṁhbɥ bɥa.

³⁵ Nε tengu ra sibi di hyät'i nε i fät yɥ zu'uε, bin ja bɥ ra Xuua Nxixyā, gā numanhohɥ 'da yɥ pa.

³⁶ Nε nu'a ra Xuua Nxixyā bi ma nanguēcä. Pε i ja 'bε'a gue man'da i udi nanguēcä xinda gue'a rá m hman ra Xuua, nε gue'a ra 'bεfi bi 'dacä ma Ta gue ga juacä. Nε gue'a ε xø i uh majuaṅni bá pεngä ma Ta.

³⁷ Nε'a ma Ta gue'a bá pεngä, di dā majuaṅni nanguēcä, pε nu'ahɥ njam'bɥ gā 'yømanhohɥ 'bɥ mín ya, xín gā 'yøpahɥ ra güenda 'bɥ mín 'yuse.

³⁸ Mfadi hin gā hyaṁhbɥ rá m hma bɥ ja ni mbɥihɥ, nguetho nu'bɥ xquí hyaṁhbɥ a, xquí 'yεç'yεigahɥ gue bá pεngä a.

³⁹ Nu ahɥ thocpa thoho guidín xähmbɥ yá søcuā Ojā, nguetho guí ξmhɥ gue'a gní tɥmhɥ ra te mazai a. Pε nu'ɥ gätho yɥ søcuā guidín xähmbɥ gätho im ma nanguēcä.

⁴⁰ Nu ahɥ hin guín nde gui xijɥ gan yaṅ'na ni tehɥ, pε hinda hønt'bɥ gui xijɥ gan yaṅ ahɥ din ja ahɥ ra te mazai 'bɥ, bi 'yεn a ra Jesús.

⁴¹ Nε xø bi 'yεna:

—Pε madague'bɥ njon da numansuguí, pε guexta'a rá Ts'ɯnt'ugä Ojā.

⁴² Pε dí paçi hanja hin guí paṅi, nguetho hín guín numansuhɥ Ojā nanguē ni mbɥihɥ.

⁴³ Bá εçä nanguē rá thuhu ma Ta, pε nu'ehɥ hin guín numanhojɥ. Pε nu'bɥ ba ε a n'da nanguē rá thuhu zεε, man'da guín numanhohɥ a.

⁴⁴ Njam'bɥ da zä gui 'yεç'yεigahɥ, nguetho guí homhbɥ da numanho ahɥ yɥ ja'i, nε hin guí homhbɥ da numanho ahɥ Ojā ngue hønt'a i 'bui.

⁴⁵ Ha guí ξmhɥ guēcä ga yaṅ'ahɥ bɥ 'bɥh ma Ta. Pε dí xi ahɥ gue gue'ɥ yám hman ra Moisés gue'ɥ dí nεqui i ja ni ts'oquihɥ ɥ, pε sä guím bεmhɥ gue'ɥ dí yaṅ'ahɥ ɥ.

⁴⁶ Pε nu'bɥ xquí 'yεç'yεihɥ yɥm hma bi 'yo't' ra Moisés, xquí 'yεç'yεigahɥ ya, nguetho bi ma nanguēcä.

⁴⁷ Pε hin guí εç'yεihɥ 'bε'a bi 'yo't' ra Moisés, jananguē'a xín guí εç'yεihɥ 'bε'a dí mangä ya, bi 'yεn'a ra Jesús 'bɥ mín yaṅ ma ngɥripe dyɥ judíohe.

6

1 Nε nu'bu mí tho i 'da yu pa, m'bejua buya, dá mbähmbe ra Jesús bu 'danguadi ra dadehe Galilea, n'dat'a ra dadehe Tiberias.

2 Nε xun ngu yu ja'i bi dengähe nguetho bi nu yan t'ot'e nuixte bi 'yot'a ra Jesús nanguε u min zäman'u.

3 Nε dá mbähmbe ra Jesús bu ja n'da ra nyuni, nε dá huhmbe bu.

4 Nε nu' u yu pa u mí ts'utho da zøn ra pa ga ot'ähe ra dämpeti ran dqbaxjua, dyu judíohe.

5 Nε nu'a ra Jesús bin hanni nε bi hyandi xun ngu yu ja'i ba epu. Nu'a ra Jesús bi 'yemp'a ra Felipe buya:

—'Bepu dí zä ga tämhbu 'be'a da zi yu ba ehnu.

6 Gue'a bi man ra Jesús nguetho in nde da badi 'be'a dí dat'a a ra Felipe. Pe nu ra Jesús mí paxe 'be'a da 'yozehε.

7 Nε bi dat'a ra Felipe:

—Pe hin dí gua'u yu mahuähi tho dá tämhbu a da zi yu ba ehnu 'bu di ja, madague'bu zu ts'utho din t'unni n'da ngu n'da, bi 'yena.

8-9 Nε nubuya nu'a man'da ma mixädihe ra Andrés, rán 'yohu ra Simón Pedro, bi xi a ra Jesús:

—'Bucu n'da ra ts'unt'u i hä zu ts'u rán zedi, gue cat'a yu hme ra cebada, ne yohu yu t'ahuä. Pe hin dí gua'u yu ja'i nguetho xun ngu u, bi 'yεn'a ra Andrés.

10 Nε bi 'yengdahe ra Jesús:

—Jafu din säya yu ja'i, bi 'yena.

Nguetho mi ja bu ra 'bot'ei. Nε bi hyupu häi buya, nε mí jua i cat'a mahuähi u yan 'yohu.

11 Nε nu'a ra Jesús bi hyan'a ra hme, nε bi 'yap rán japi Oja nanguε ra hme nε bi 'daje yu xädigähe. Nε nugähe dá darpähe u yu ja'i buya, nε u yu huä, nε bin niya gätho yu ja'i.

12 Nε nu'bu min niya yu ja'i, nu ra Jesús bi xicähe:

—Pethu u gätho 'be'a bi bongui, gue nte dim 'bedi, bi 'yεnje.

13 Nε nu'bu má pethe buya bi yu u gätho 'de'ma yoho ma 'bots'ehe yu xεqui, 'bu min niya yu ja'i nanguε cat'a yu hme.

14 Nu'bu min nu ran t'ot'e nuixte u gue bi 'yot'a ra Jesús, bi 'yεn'u buya:

—Masque majuäni guehna ra pøngahya mí hma da zøcua ja ra ximhäi, bi 'yεn u.

15 Pe nu'a ra Jesús bi badi 'be'a mbεn u yu ja'i ngue nde da bent'i, im bεnbi din ts'ut'abi. Jananguε'a bi zoh yu ja'i buya, bi mbase, nε man'da bi guam bu ja ra dapo.

Ra Jesús bin 'yo maxøts'e ra dehe

16 Nu'bu min de buya dá mbäsehe bu ja ra dadehe.

17 Nε dá hux ma mbosahe, gue ga sømhbe bu ja ra hnini Capernaum. Nε hin ná nuthe ra Jesús 'bu mí zaje ra 'bexui.

18 Nε nts'edi bi 'yεn ran dahi a ra dehe buya.

19 Nu'bu mí dan i ts'u ra mbosa mí huxhe nε dá sømhbe made ra dadehe, dá nuhe ba epu ra Jesús, ba 'yo maxøts'e ra dehe, ní 'yεpu ja a ra mbosa mí huxhe. Nε εmme dá suhe nguetho him min nuhe xun ho, him mi pähmbe ngue gue'a ra Jesús.

20 Nu ra Jesús bi 'yεnje:

—Guecä, o guín suhu.

21 Nε bi hyu ma mbuile, nε dá xihmbe a ra Jesús da hyuxpu ja ra mbosa. Nε εna ya xmi 'bähmbe bu ndenthe ná mbähmbe buya nubu ra hnini Capernaum.

Bi thon'a ra Jesús

22 Nu'bu mí nec puya, nu'u yu ja'i 'buᵛu haru xí 'ujin a ra Jesús, bi beᵛm buya gue hont'a n'da ra mbosa mí hõᵛu a ran de dán sihmehe, ne hin dá mbähmbe ra Jesús 'bu má huhe ra mbosa, pe dá mbäsehe.

23 Peᵛue m'bejua thoᵛo bi zõᵛm bu mi'da yu mbosa bí neᵛᵛu Tiberias, ne bi zõᵛm bu jom bu dán sihmehe 'bu mí 'yãᵛ rán jaᵛi Oja ra Jesús.

24 Ne nu'u yu ja'i 'bu mí hyon'a ra Jesús ne him bi ðim bu, xinga guecähe, bi hyux'u mi'da yu mbosa buya ne bi zõᵛm bu ja ra hnini Capernaum, i hon a ra Jesús.

Ra Jesús ra hme däm 'buh mazqi n'da a

25 Ne nu'u yu ja'i 'bu mí ðim bu ra Jesús bu 'danguadi ra ðaᵛehe, bi 'yänni:

—Mán jam'bu gá søcua, bi 'yẽᵛᵛ'u.

26 Nu'a ra Jesús bi 'yẽᵛᵛ'u:

—Majuᵛni dí xi ahu, hin gní hyonju gue gui pähmbu a ran t'uti dá ut'ahu, pe nu'a guín niyaᵛu 'bu gmín sihmeᵛu gue'a gní hyonju a.

27 Pe dami 'yes'hu ngue hont'a gní hyomhu ra hme nám 'buhmbu yu pa ja buya. Pe m'bet'o thoᵛo dami hyomhu a ra hme nám 'buh mazqi n'da a gue ga 'da ahu, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi. Nguetho gue'a ran t'ẽᵛdi bi 'dac Oja ma Ta, bi 'yẽna.

28 Nu yu ja'i buya bi 'yän'na ra Jesús ne bi 'yẽmbi:

—'Be'a sä ga øt'ähe gue ga tĩmhbe a guím ma, bi 'yẽn'u.

29 Nu'a ra Jesús bi ðaᵛi:

—Nu'a in nde Oja gui 'yõthᵛu gui sinju bu ni mbuihu, guecä bá peᵛgä Oja, bi 'yẽna.

30 Ne bi t'ẽᵛᵛ'u ra Jesús:

—'Be'a ní hmeᵛya gui 'yurcähe, ngue da zä ga sin ahe bu ma mbuihe. Ha da zä gui 'yõt'e tengu bi 'yõt'a ra Moisés.

31 Nguetho nu'u mam bombõtahu bi zi ra maná 'bu mí 'yo bu ja ra ahäi, tengu män t'o'ti bu ja rá søcuä Oja, i ẽna: “Nu'a ra Moisés, bi un yu ja'i ra hme bí 'yẽᵛ mahẽts'i,” i ẽna, bi 'yẽn'u yu ja'i.

32 Nu'a ra Jesús bi 'yẽᵛᵛ'u:

—Majuᵛni dí xi ahu, hinga gue'a ra Moisés bi un'a ra hme bí 'yẽᵛ mahẽts'i, pe Oja bi un a. Ne hinga gue'a ra hme nám 'buh mazqi n'da a ra maná mi si u. Pe nuya, nu ma Ta di un a njuᵛtho ra hme mahẽts'i gue nám 'buh mazqi n'da a.

33 Ne nu'a njuᵛtho ra hme di un Oja, bí 'yẽᵛ mahẽts'i a, gue däm 'buh mazqi u yu ja'i 'buᵛua ja ra ximhäi, bi 'yẽna.

34 Ne bi 'yẽn'u:

—'Daje thocpa thoᵛo a ra hme guím ma, n'yõ.

35 Nu'a ra Jesús bi 'yẽᵛᵛ'u:

—Guecä drä hme däm 'buh mazqi n'da a. Nu'a to'o da zingä bu ja yú mbui tengu'bu i sihme, ne njam'bu din tumanthuhu yú mbui ne xín din tuthe buya.

36 Pe tengu dá xi ahu, hin gui ẽc'yẽigahu, madague'bu gá nuhu 'be'a dá øt'ä.

37 Pe nu'u to'o bi 'dacä ma Ta, gue'u di dää yú mbui u. Ne nu'u di dää yú mbui, njon ga ẽmbi hin da zä ga sini.

38 Nguetho bá ẽcä mahẽts'i ngue ga øt' rá pähä a bá peᵛgä, ne him bá ẽcä ga øt' ma pähä zeh.

39 Nu'a rá pähä ma Ta bá pengä, gue'a nte ga 'becä gätho bi 'dacä, pe ga xoxä u 'bä rán zegui ra pa, ne dim 'bäi mazäi.

40 Nu rá pähä ma Ta, gue hont'a go to'o da badi rá Ts'unt'ugä Ojä, ne da 'yëc'yëigui, din ja ra te mazäi u. Janangue'a ga xoxä u 'bä rán zegui ra pa, bi 'yën'a ra Jesús.

41 Ne bi mbädi bi ecpa a ra Jesús u ma mijudíohe 'bä mí 'yö a bi ma, gue bi 'yëna: "Nugä drá hme majuäni gue bá çah mahëts'i."

42 Ne bin 'yëmzëhe u:

—Ha hinga guehna ra Jesús, rá ts'unt' u ra José na, rá ta ne rá mbe dí pähmbä. Hanja ní 'yëna bí 'yëh mahëts'i, bi 'yën u.

43 Ne nu ra Jesús bi 'yëmp' u büya:

—O gadí c'aman' uju n'da ngu n'da ahü.

44 Xinga n'da sä da dengui 'bä hin di un ra pähä a ma Ta, gue'a bá pengä, ne ga xoxä 'bä rán zegui ra pa u, ga undä ra te mazäi.

45 Tengu män t'o'ti bü ja yú söcuä yú pöngahyä Ojä, bi 'yëna: "Gätho yu jä'i da xänba Ojä," bi 'yën' u. Janangue'a nu' u to'o gätho bi hyäni xän ho a bi xänba Ojä, ne gue' u di dác yú mbäi u.

46 Pe hin dí ëna 'bo'o xän nu Ojä, hinda höngdä gue bá nexä bü, dín nugä a.

47 Majuäni dí xi ahü, nu'a to'o ëc'yëigui i ja ra 'da'yote mazäi a.

48 Nugä drá hme majuäni gue nám 'bäh mazäi n'da.

49 Nu' u mam bombötahü bi zi ra maná bí 'yëh mahëts'i 'bä min 'yo bü ja ra uhäi, pe guehna bi du u.

50 Pe nugä drá hme majuäni, bá nexä bü mahëts'i, gue sä da zin'a n'da tengu' bü i sihmë, ne njäm' bü da du.

51 Nugä drá hme majuäni, bá ëcä mahëts'i, tengu ra hme i si n'da i ja rán zaqui yu pa i ja bü ya. Pe nu'a ra hme dím mangä, din ja ran zaqui mazäi to da zi. Ne gue'a ma ja'igä a gue ga uni, ngue din ja ra 'da'yote u 'bücuä ja ra ximhäi, bi 'yën'a ra Jesús.

52 Bin junzëhe u ma mijudíohe büya, bin 'yëmzëhe u:

—Hague nja ran 'yohü sä di 'dajü rá jä'i ga sahü, bin 'yëmp' u.

53 Ne nu ra Jesús bi dät' u:

—Majuäni dí xi ahü, nu' bü hin gui sihü ma ngöc'yëi ne ma ji, guecä dán jä'igä ua ja ra ximhäi, hin'yü mbo ni mbäihü ra 'da'yote mazäi.

54 Nu'a to'o da za ma ngöc'yëi ne da zi ma ji, i ja ra 'da'yote mazäi, ne ga xox 'bä rán zegui ra pa.

55 Nguetho nu ma ngöc'yëi ne ma ji njuäntho ran ts'ihmë ngue däm 'bäh mazäi n'da.

56 Nu'a to'o da za ma ngöc'yëi ne da zi ma ji dí çäm bü ja yú mbäi, ne i ja ra te nanguecä.

57 Tengu thoho dí öt'be ma Ta, nu'a i jase rá te, ne i jagä ra te nangu'e'a büya. Ne bá pengä gue ga thocpa a ra te u to da zingä, tengu' bü i sagä.

58 Nuna ra hme dí xi ahü gue bá çah mahëts'i, hinga ngu a bi zi mam bombötahü, nguetho bi du u. Pe nu'a to'o da zi ra hme dím mangä ya, gue'a dím 'bäh mazäi a, bi 'yën'a ra Jesús.

59 Ne guehna ram hma bi man'a ra Jesús 'bä mín xänbäte bü ja ra nijä bü Capernaum.

Yü m hma di un ra 'da'yote mazäi

60 Nu' bü mí gua'a bi man ra Jesús, bi 'yën' u mí tenni:

—Hingui ho a bi xij_u nu ya, to'o da hyät'i da 'yøde, x_un ngu _u bi 'y_ena.

61 Nu ra Jesús bi b_adi 'be'a bi b_en' u y_u j_a'i, gue him bi numanho rá_m hma, ne bi 'y_emp' u:

—Ha guím b_emh_u hingui ho a dá xi a_u.

62 'Be'a guim b_emh_u 'b_u gá nuj_u ga texá b_u mah_ets'i guerp_u bá n_exá, guecá dán j_a'igá ua ja ra ximhäi.

63 P_e nu'a nam b_on' u y_um hma dá xi a_u, hingan ju_an_utho gui saj_u, p_e gui 'y_ec'y_ei_u ngue ga un má te nangue a_u, n_e d_in ja a_u rá te b_uya.

64 P_e 'b_u i 'da a_u hin guí _ec'y_eig_u, bi 'y_en'a ra Jesús.

Nguetho x_mi p_adi to'o hin da 'y_ec'y_ei, n_e x_mi p_adi to'o di dá a.

65 N_e bi 'y_emp' u mah_on'a:

—Janangue'a dá xi a_u, hingui sá n'da ra j_a'i ba _ehe da dengui 'b_u him bi jap'a ma Ta bi dác rá mb_ui.

66 Nu'b_u mí 'y_oh mah_on'a _u mí tenni, x_un ngu bi 'ue _u n_e him bin 'y_oh mah_on'a.

67 Janangue'a nu ra Jesús bi 'y_angahe dí 'de'mayohogähe:

—Ha n_e a_u gui sog_u, bi 'y_enje.

68 Nu ra Simón Pedro bi d_at'a:

—Ma Hmu i, p_e njo'o man'da da zä ga tenhde nguetho nu'i ja nim hma di un ra 'da'yote maz_ai.

69 N_e nugähe dí _ec'y_ei ahe n_e dí p_ahmbe gue gue'e grá Cristo rá Ts'ant' u i Oj_a i 'b_ui, bi 'y_ena.

70 Bi d_a'a ra Jesús:

—Nugä xtá huan'nah_u guí 'de'mayohoh_u, p_e nu'a n'da a_u i ten ra z_ith_u, bi 'y_enje.

71 P_e nu'a bi man ra Jesús, gue'a ra Judas a, rá ts'ant' u ra Simón Iscariote, nguetho gue'a di dá a. N_e gue'a n'da mín 'yohe a, mí 'de'mayohogähe.

7

Hingui _ec'y_ei y_an 'yoh_uz_ehe a ra Jesús

1 M'b_ejua b_uya, bin 'yo b_u mí'da y_u h_ni_ni b_u Galilea. Him bi nde bi mba b_u ja ra x_equi Judea, nguetho nu ma ng_urpihe dy_u judíohe, dy_u israelhe, nde xtá hyo b_u.

2 N_e ma guerp_u da dät ra pa ngue z_ai dim p_eti ma mijudíohe, 'b_u x_u hy_oh y_u t'angu, im b_en' 'be'a bi 'y_orpa Oj_a _u mam bomb_otahe 'b_u mín 'yo b_u ja ra u_häi.

3 Nu y_an 'yoh_u a ra Jesús bi 'y_em_bi:

—Nde'b_u gui p_ongua ní mba b_u ja ra x_equi Judea, ba nu a b_u i ten'ni i nangue'a guí _ot'e.

4 Nguetho njo'o to da 'y_ah rá 'be_fi 'b_u in nde da t'_espi. Nu'b_u maj_uq_ni guí _ot' y_an t'_ot'e nu_ixte bá ut y_u j_a'i, n_e gätho ra ximhäi da b_a'a i, bi t'_emp'a ra Jesús.

5 Ngub_u bi xih y_an 'yoh_u nguetho him mí _ec'y_ei _u.

6 Nu a ra Jesús bi 'y_emp' u b_uya:

—Hinga na s_on ra ora bi ts'ängä ga mbagä b_u, p_e nu'ah_u h_ont'a go 'be'a má ora da zä gui mbähä b_u.

7 Nu' u 'b_ucua ja ra ximhäi hin di _uc'ah_u nguetho 'da i gu guí _oth_u _u, p_e go di _ugä _u nguetho d_im mangä gue hingui ho _ot' u.

8 Ní mbä_eh_u 'b_u guín ndeh_u, nugä hin ga mba ya nguetho hinga na s_on ra ora ga mba b_u, bi 'y_ena.

9 Nu'b_u mí gua'a bi man b_uya bim 'b_at p_u mí'da y_u pa b_u ra x_equi Galilea.

Bin xānbate ra Jesús b_u ja ra d_umpeti

¹⁰ Nu' b_u mí mba b_u Jerusalén u yán 'yoh_u, m'bejua bi mba b_u ra Jesús. Mbe bin 'yāntho nguetho bi nde him 'bexque da hnu.

¹¹ Ne nu ma ngurpihe d_u judiohe i 'b_ur_u, bi hyon'a ra Jesús b_u ja ram peti. Ne bin 'yēm zehē u:

—Hap_u i 'b_ui 'b_u, bin 'yēmp' u.

¹² Ne x_un ngu y_u jā'i bin yānjo'dre nangu'e'a ra Jesús, nu' u 'da im ma ngue x_un ho a, ne nu' u 'da i ēna: "Hāte a."

¹³ Pe xinga n'da bin yā ts'edi nangu'e'a ra Jesús nguetho i su ma ngurpihe 'b_ur_u.

¹⁴ Nu' b_u mí tho' i ts' u y_u pa, ya bi zo i nde y_um peti i t'ōrp_u, ja bi mba b_u ja ra d_uni jā ra Jesús b_uya ne bin xānbate b_u.

¹⁵ Ne nu ma ngurpihe b_u ja ra ni jā bi hyonya thoho ne bi 'yēn' u:

—Hague nja i sā da ma x_un ho rām hman O jā na ran 'yoh_u, ne him bi z_u' a man xādi h_u, bin 'yēm zehē u.

¹⁶ Bi dā a ra Jesús:

—Nu' a man xādigā him mam hmansegā a pēgue rām hman a to bá pēngā.

¹⁷ Nu' b_u 'b_u a n'da gue nde da 'yōt' rá pāhā O jā, da bā 'b_u rán xādi O jā, o gue da bā 'b_u mam hmansegā.

¹⁸ Nu' b_u 'b_u a n'da im ma 'be' a mbēnse, i honi da hnumansuse. Pe nu' b_u 'b_u a n'da i honi da t'ēspa rá hmu, im ma majuaṇi a ne hingui hāte a.

¹⁹ Ne xō bi 'yēna:

—Bi 'daj_u y_un t'ēdi ra Moisés, pe xinga n'da ah_u guí ōth_u nguetho bi ma njon dīn hote, ne guín nde guí hyoj_u, bi 'yēn' a ra Jesús.

²⁰ Ne bi dā' u y_u jā'i thoho:

—Masque bi bēn' na ra zīthu a gām ma, njo' o to in nde da hyo i, bi 'yēn' u.

²¹ Nu ra Jesús bi dāt' u:

—Nugā dá ōt' a n'da ra 'bēfi 'b_u ra pa ran ts'āya, ne gātho ah_u gā hyonya thohoh_u.

²²⁻²³ Pe ne' ah_u, nu' b_u dīn tīn i yoho y_un t'ēdi bi man ra Moisés, nu' a n'da bi ma gue guí h_uepah_u yá jā' i y_u 'uere, ne nu man'da b_uya ra pa ran ts'āya, guí huanhd_u nda' a guí ōth_u, gue guí h_uepah_u yá jā' i y_u 'uere. Nguetho hīn guín nde guí festah_u a rán t'ēdi ra Moisés. Ne hinga hōnt' a ra Moisés bi ma da thecpa yá jā' i y_u 'uere, pe ne' u mam bombōtah_u bi ma. Ne ngutho dá ōt' 'b_u má hoc' a n'da ra h_uēnni 'b_u ra pa ran ts'āya. Hanja gní s_uj_u ne gue' a n'youi b_u rán t'ēdi ra Moisés dá ōt' ā.

²⁴ Pe damīn 'yomfēnih_u x_un ho 'b_u guí ēna guí juānbah_u n'da ra jā' i. Jatho 'be guí pāhmb_u 'be' a nam bōn' a i ōt' a n'da, bī 'yēn' a ra Jesús.

Bin 'yān'd_u 'b_u gue' a ra Cristo

²⁵ Ne nu' u 'da y_u mēngu b_u Jerusalén bin 'yēmp' u:

—Ha hinga g_uehna ran 'yoh_u im ma ma ngurpih_u da hyo.

²⁶ Pe hague in ja, in xānbate ua bim peti gātho y_u jā' i ne nte i xih ya. Uague bi bēn' u ma ngurpih_u gue majuaṇi ra Cristo na ra Jesús, gue bi huand O jā dim Hm_u ua.

²⁷ Pe nuna ran 'yoh_u, dí pāhmb_u hap_u bá nēxna, pe nu' b_u bá ē a majuaṇi ra Cristo, njo' o to da bādi hap_u dí nēx' a, bin 'yēm zehē u.

²⁸ Nu' b_u mīn xānbate ra Jesús b_u ja ra d_uni jā, nts'edi bi 'yēna:

—Guím bɛmhɓu guí paju ne guím bɛmhɓu guí pɔhmbu haru bá nexä. Pe hin bá ɛcä nanguesɛgä, pɛgue bá pɛngä a majuani i ja rá ts'edi. Nu'ehu hin guí pɔhmbu a.

²⁹ Nugä dí pɔcä a nguetho bá nexä bu i 'bu a, ne gue'a bá pɛngä a, bi 'yɛna.

³⁰ Ne 'bexque nde da bent pɔya, pe njom bi zä bi bent'i nguetho hin ní zøn ra ora da bent'i.

³¹ Ne xun ngu yu ja'i bi 'yɛc'yɛi gue majuani ra Cristo a. Ne bi 'yɛn'a:

—Guehma majuani ra Cristo na ra Jesús gue mí hma ba ɛhe, nguetho njon da zä da 'yot' yun t'ot'e man'da nuixte, bi 'yɛn'a.

Bi 'benhyu asmayo da bent'a ra Jesús

³² Nu'bu mí 'yøh yu fariseo ne yu dambäjä 'be'a bi man yu ja'i nangu'e a ra Jesús, bi xi u 'da yu asmayo buya da bent'a ra Jesús ngue da got'i.

³³ Nu'a ra Jesús 'bu mí thoqui bin xänbate, bi 'yɛna:

—Mí ts'utho dí 'buhmbu ua nguetho ga mba bu bí 'bu a bá pɛngä.

³⁴ Ne nu'ahu buya gui hyonju pe hin da zä gui tɔnju, ne hin da zä gui sømhbub haru dam 'bucä, bi 'yɛna.

³⁵ Ne bin 'yɛmzehe ma ngurpihe:

—Haru da mba gue hin da zä ga tɔmhbu. Ha da mba bu n'danni 'bu u ma mijudihnu, ne da xänba u, ne' u n'dan'yo yu ja'i gue yu griego.

³⁶ 'Be'a ním bøn'a man'a: “Gui hyonju ne hin gui tɔnju, ne hin da zä gui sømhbub haru ga mba,” ɛnju, bin 'yɛmzehe u.

Tengu n'da ra dɔthe da nexpu ní mbui n'da

³⁷ Nu rán zegui ra pa nangu'e yu peti mí ot'u, gue'a ra pa ɛmb yu ja'i man'da xun ndaxqui a. Ne 'bäpu ra Jesús ne nts'edi im man'a:

—Nu'a to'o di 'be a man'da mahyoni thoho rá mbui, tengu'bu i tuthe, ba ɛhe ga un'na mahyoni thoho, tengu'bu da zi ra dehe.

³⁸ Ne nu'a to'o da zi ra dehe dí m mangä, din ja tengu n'da ra dɔthe da nexpu rá mbui gue di un mahøn'a ra 'da'yote, tengu xí man rá t'ohni Oja, bi 'yɛn'a ra Jesús.

³⁹ Ne gue'a bi ma nangu'e rá Hogandahi Oja da hyani to'o gätho da 'yɛc'yɛi. Pe hin ní zøh rá Hogandahi Oja 'bu mí m nguetho hin ní ndex mahɛts'i ra Jesús gue tpa pɛngahu a.

'Dahma 'dan'yo bi ben yu ja'i

⁴⁰ Nu'bu mí 'yøh yu ja'i 'be'a bi man ra Jesús, bi 'yɛn i 'da:

—Masque majuani rá pɛngahya Oja mí hma ba ɛhe.

⁴¹ Ne nu mi'da bi 'yɛna:

—Nu'a, ra Cristo gue rá Thahni Oja a.

Pe nu mi'da bi 'yɛna:

—Pe ha dí 'yɛpu Galilea ra Cristo.

⁴² Nguetho bi man rá t'ohni Oja, gue ra Cristo ba ɛhe nangu'e rá 'yu ra David, ne di nequi bu ra hnini Belén guepu mí 'buh ra David, ɛn'u.

⁴³ 'Bex bin hec yu ja'i nangu'e a bi man'u, ne 'dahma 'dan'yo 'be'a mí m bɛni ngue to'o a ra Jesús.

⁴⁴ Ne 'da u nde da bent'i ngue da got'i, pe xinga n'da bi zä bi bent'i.

Him bi yɛc'yɛi yu ngurpi

⁴⁵ Nu'bu mbenc'u yu asmayo bu 'bu u yu dambäjä ne yu fariseo, nu'u bi 'yanni:

—Hanja hin guá sihu a dá xi ah, bi 'yɛn'a.

46 Ne nu yu asmayo buya bi dadi:

—Pe him mí 'bu a n'da im ma tengu man'a ra Jesús, bi 'yɛn'u.

47 Ne bi da u yu fariseo buya:

—Ha ne ah bi hyä ah.

48 Pe xinga n'dagähe dyu fariseohe dí ɛc'yɛihe a, xinga gue'u mi'da ma mingarpihe.

49 Pe nu u yu ja'i thoho gue hingui pah yu t'ɛdi, hont'u i ɛc'yɛi a ran 'yohu, pe da nu ran unbi mazai u, bi 'yɛn u.

50 Ne nubuya nu ra Nicodemo, gue'a xí zom bu 'buh ra Jesús 'bu n'da ra xui, bi 'yɛmp'u yá mifariseohu:

51 —Nu'a man t'ɛdih, hingui sä ga juqbahu n'da ra ja'i 'bu hin dá ohmbu 'be'a da manse, ne 'bu hin dí pahmbu majuani 'be'a i ot'e, bi 'yɛna.

52 Ne bi da u, bi 'yɛmbi:

—Nu'i tengu 'bu ne'i guí 'yɛpu Galilea, nguetho ne'i guím ma tengu im man yu 'yambu. Pe dami hyomhu ja rá sɔcuq Oja gue 'bu di nequi bu Galilea n'da rá pɔngahya Oja.

53 Ne n'da ngu n'da bi mba yá ngu buya.

8

Ra xisu ra yomt'ɛni

1 Pe nu ra Jesús bi mba bu ja ra nyuni Olivos.

2 Ne nu 'bu t'uxudi tho bi mbeng bu ja ra danija mahon'a ne bi hyupu. Ne gätho nan ngu yu ja'i bá ɛhe nangu'e a ne bi xänba u.

3 Ya xi ya bu ra Jesús 'bu mí zom bu yu fariseo ne yu xänbate nija, bi zispa n'da ra xisu gue bi nu 'bu mín yaui n'da ran 'yohu hing rá ndø. Ne bi mbä'minde bu 'buh yu ja'i.

4 Bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Xänbate, nuna ra xisu dá tımhbe bu i ot' ran 'yomt'ɛni.

5 Ne nu ran t'ɛdi bi xiju ra Moisés, tengu na bi 'yot' ra xisu ya, ne i jatho da mba ma bat'ado gue da du. Xi'e, 'be go guí xije ya, bi 'yɛn'u yu fariseo ne yu xänbate nija.

6 Pe guehna bi man u nguetho i sätho ra Jesús, i honi 'bepu dí yaɓi. Ne 'bex bi mbom thoho a ra Jesús ne bi 'yo't' rá saha bu häi tengu 'bu hin xtá 'yø'a bi man'u.

7 Pe man'da bi thoqui bi 'yänni, nu ra Jesús bim 'bäh puya ne bi 'yɛmp'u:

—Nu 'bu 'bu a n'da ah hin'yu ni ts'oquih, gue'a di da'mi da 'yemba ra do ra xisu a.

8 Ne bi mbo'mi mahon'a bu häi ne bi 'yo't' rá saha bu ja ra häi.

9 Ne nu 'bu mí 'yø'u 'be'a bi man ra Jesús, bi du'mi 'dahmi 'datho bi mba, m'bet'o bi mba a man'da xín daɓ'yɛi asta gue 'bu go mín the u yu yaɓate, nguetho bi bəse mbo yá mbui i ja yá ts'oqui. Ne hont'a ra Jesús bi gohmbu bu mí xänbi, ne'a ra xisu.

10 Ne nu 'bu mí 'bä'a ra Jesús ne bi nu njo'o bu yu yaɓate, pe hont'a ra xisu bi gopu, bi 'yɛmbi:

—Grá xisu, hapu bi mba u bi yaɓ'i i. Ha njo'o ua u in nde xtí 'da'a rá muui ni ts'oqui.

11 Ne bi da'a ra xisu:

—Grá Hmu, xinga n'da.

Ne nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Necä, xínga guecä ga 'da'a rá muui ni ts'oqui. Ní mba ya, pe hin gui 'yøt' mi'da y_H ts'oqui.

Rá nyot'i yá mbui y_H ja'i

12 Nu ra Jesús bi thoqui bi xänba y_H ja'i mahøn'a, bi 'yëna:

—Nugä, drá nyot'i yá mbui y_H ja'i 'bucua ja ra ximhäi. Nu'a to'o da dengui him man 'yo b_H ja ra 'bexui, pe din ja ran nequi yá mbui gue ra 'da'yote mazai, bi 'yëmp'ü.

13 Janangue'a nu'b_H mi d_H 'da y_H fariseo mi 'bup_H, bi 'yëmbi:

—Pe nu'i guím manse 'be'a guí øzehε, janangue'a säti thoho a guím ma, sä bi 'yëñ'ü.

14 Nu'a ra Jesús büya bi dät'ü ne bi 'yëmp'ü:

—Madague'b_H dí mánse nanguesεgä, pe di muui a, nguetho dí paçä hap_H bá nexä ne hap_H ná mbagä. Pe nu ah_H hin guí pa_Hmb_H hap_H bá nexä o hap_H ná mbagä.

15 Nu'eh_H sä gadí juanbah_H n'da 'b_H hin guí pa_Hmb_H x_Hn ho 'be'a øt'a n'da. Pe nugä madague'b_H dí pa_Hdi 'be'a øt'a n'da, pe njon dadí juanbä ya.

16 Pe nu'b_H dí mán mangä 'be'a øt'a n'da, majuañi dí m ma, nguetho hin dí 'dase pe n'dat'a dí m mam'be ma Ta gue bá pengä ua.

17 Nt'o't'i b_H ja y_Hn t'ëdi zai guidín xähmb_H, gue nu'b_H yoho y_Hn 'yoh_H 'da'angu da ma 'b_H x_Hn juañni, mfädi gue ya majuañi a büya.

18 Nugä dí xi ah_H to'ogä, n'dahma guí pa_Hj_H, ne'a ma Ta bá pengä di jaqui da faqui, bi 'yëna.

19 'Bex bi 'yëñ'ü:

—Hap_H 'b_Hh ni ta, bi 'yëmbi.

Ne nu ra Jesús bi dät'ü:

—Hin guí pa_Hj_H, xínga gue'a ma Ta guí pa_Hmb_H. Nu'b_H xquí pa_Hj_H, ne'a ma Ta xquí pa_Hmb_H 'b_H, bi 'yëna.

20 Ne guehna bi man ra Jesús 'b_H mán xänbate b_H ja ra danija guerp_H i pa m'be'ts'i ra mbeti. Ne njom bi bent'i gue xtan got'i nguetho hin ní zøn ra ora dim fent'i.

Him bi zä bi mbähä ra Jesús

21 Nu ra Jesús bi thoqui bi xih mahøn'a ü:

—Nugä ga mbagä, ne m'bejua guí hyonj_H, ne guí tuh_H 'b_H hin nín hotho ni ts'oquih_H. Nub_H hap_H ga mbagä hin da zä guí mbähä b_H, bi 'yëna.

22 Ne bi 'yëñ'ü ma ngarp_Hpihe:

—Ha din hyose nanguesε nguetho bi ma: “Nub_H ga mbagä, hin da zä guí mbähä b_H,” bi 'yëñj_H, bi 'yëñ'ü.

23 Ne nu'a ra Jesús bi 'yëmp'ü:

—Nu'ah_H i ja ah_H rán 'yomfëni ra ximhäi nguetho gy_H mænguh_H ua ja ra ximhäi. Pe nugä 'da'angu dí m bëm'be Oja, nguetho hin dra mængugä ua ja ra ximhäi.

24 Janangue'a dí xi ah_H, nu'b_H hin guí 'yëc'yëih_H 'be'a dí mánse gue to'ogä, guí tuh_H ne njam'b_H din hoh ni ts'oquih_H, bi 'yëna.

25 Ne bi 'yän'ndü büya:

—To'o i, bi 'yëñ'ü.

Nu'a ra Jesús büya bi 'yëmp'ü:

—Ya xtä xi ah_H to'ogä ne guexta thohogä.

26 I ja man'da xən ngu ga xi ahə 'bɛpə nín ja ni ts'oquihə. Pɛ majuəni a dím ma nguetho majuəni a bá pɛngä. Nɛ nu'ə yəm hma di bɛngä a, gue'ə dím mangä ua ja ra ximhäi ə, bi 'yɛna.

27 Pɛ nu'ə ma ngərpihe 'bə mí xi ə, him bi bə ə gue'a bi ma ra Jesús gue Oja bá pɛnhua.

28 Janangue'a xø bi 'yɛn'a ra Jesús:

—Nu'bə gá cuarcahə bə magəts'i, guecä dán ja'igä ua ja ra ximhäi, m'bɛjua bəya ja gui pəhmbə to'ogä. Nɛ ja gui pəhmbə bəya nte dím manse, pɛ gätho xta ma bi xānga ma Ta.

29 Nu a ma Ta gue bá pɛngä ua, n'dat'a dím bɛm'be, nɛ njəm'bə i sogä a nguetho zəi gätho dí øt'ä a in numanho, bi 'yɛn'a ra Jesús.

30 Nu'bə mí man na, xən ngu ə mi'da bi 'yɛc'yɛi mahøn'a.

Yú 'yɛhe a ra ts'oqui

31 Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'ə 'da ma mijudíohe ngue ɛna bi 'yɛc'yɛi a:

—Nu'bə gui thoqui gui tenhdə mam hmangä, majuəni ma 'yɛc'yɛi ahə 'bə.

32 Nɛ da zä gui pəhmbə 'bɛ'a nam bøn'ə yəm hma majuəni, nɛ gue'a dí yən ahə gue da zin ahə Oja, bi 'yɛna.

33 Nɛ bi də ə:

—Pɛ nugähe, dyəm bom'betoje ra Abraham janangue'a ya yú t'əhnigähe Oja. Nɛ njəm'bə midí mandagähe man'da ra hmu. Hanja gní xije da mba nhyəngähe gue da zinje Oja, bi 'yɛn'ə.

34 Nɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'ə:

—Majuəni dí xi ahə, nu'a to'o øt' ra ts'oqui, rá hmu ra ts'oqui a.

35 Nehna man'da guim bɛmhəbə, hin gui sä gui comhbə ran ho ra Abraham, pɛ tengu'bə yú 'yɛhe thoho ahə a. Pɛ høn't'ə njuəntho yú t'əhni da gomhbə ran ho mazəi.

36 Nugä njuəntho rá Ts'ənt'ə Ojägä. Nɛ nu'bə guecä ga jəc'ahə bə ja yə ts'oqui, majuəni da zin ahə ma Ta nɛ yú t'əhni ahə a 'bə.

37 Nɛ madague'bə bi xənt'ahə ra Abraham, tengugä, pɛ guín nde gui hyojə, nguetho hin hapə da zä da yət' mam hma bə ja ni mbəihə.

38 Høn't'a bi 'yurcä ma Ta dím mangä. Nguetho ahə, høn't'a bi 'yut'a ni tahə guí øthə, bi 'yɛmp'ə.

39 Nɛ bi də ə ma mijudíohe mí 'bäpə:

—Ra Abraham ma tahe.

Nɛ nu ra Jesús xø bi 'yɛmp'ə:

—Nu'bə majuəni yú t'əhni ahə ra Abraham xquí comhbə ran 'yomfɛni ra Abraham 'bə.

40 Pɛ nuya guín nde gui hyojə, guecä dí xi ahə a majuəni gue'a bi xānga ma Ta. Pɛ hinga ngubə bi 'yøt' ra Abraham tengu guín nde gui 'yørcəhə.

41 Janangue'a dí xi ahə, guí øthə rá 'bɛfi man'da ni tahə, bi 'yɛna.

Nɛ 'bɛx bi 'yɛn'ə:

—Hín dyə 'betat'əhni gähe, pɛgue n'datho ma tahe 'bəi, Oja a, bi t'ɛmp'a ra Jesús.

42 Nu'a ra Jesús bi dət'ə:

—Nu'bə da gue'a Oja ni tahə, xquí numanhojə 'bə, nguetho bá ɛcä bə bí 'bə Oja. Nɛ hín bá ɛcä nangue ma ts'ɛdi zɛhe pɛ gue'a Oja bá pɛngä ua.

43 Hanja hingui sä gui pəhmbə 'bɛ'a dím mangä. Nguetho hin guín nde gui pəhmbə a.

44 Nguetho ra zĩthu ni tahũ, nɛ guí honi gui 'yøthũ rá pähä a. Nɛ nu'a, rá mbädi thoho bi dũ'mi bin hote, nɛ guet'ũ yũ pa i ja bũ ya i øthoho. Nɛ nu'a, him bin zãmmi a majuãni nguetho him bi numanho a. Nɛ hønt yũ fehni man'a nguetho rá m'bai a. Nɛ in ta nangue gätho yũ fehni.

45 Pɛ nugä dí m ma majuãni, janangue'a hin guí ɛc'yɛigahũ.

46 To'o ahũ da ma majuãni dí øt' ran ts'o o gue dí m man ra fehni. Pɛ nu'bũ gätho majuãni a dí xi ahũ, hanja hingui sä guí 'yɛc'yɛihũ.

47 Nu'a to'o bim 'bũi nangue Ojã, i ømanho rá m hman Ojã a, pɛ nu'ahũ hin guí ømanho rá m hman a nguetho hin gám 'bũhmbũ nangue Ojã, bi 'yɛn'a ra Jesús.

Ya xmi 'bũh ra Cristo 'bũ hin ním 'bũh ra Abraham

48 'Bex bi dã'ũ ma mijudíohe bũya:

—Ha him majuãni dí m mamhbe, gue nu'i grá mɛngu bũ Samaria, gue him majuãni grá mbom'betto ra Abraham. Nɛ guí 'bũhmi n'da ra zĩthu, sä bi 'yɛn'ũ.

49 Nu ra Jesús bi dãt'ũ:

—Nugä hin dí 'bũ'be n'da ra zĩthu pɛ dí numansu ma Ta. Nu'ahũ hin guí numansujũ.

50 Nɛ hin dí honi gue da hnumansugui pɛ i 'bũ a n'da gue i honi da hnumansugui, nɛ dí ɛnbi to'o hingui numansugui.

51 Majuãni dí xi ahũ, nu'a to'o da 'yɛc'yɛi a dí m mangä hin da nu ran dãte a, bi 'yɛna.

52 'Bex bi dã'ũ ma mijudíohe:

—Nuya dí pãhmbe go gue'e guí 'bũhmi a ra zĩthu, nguetho bi du ra Abraham nɛ gätho yũ pøngahyã Ojã, pɛ sä guí ɛna, hin da du to'o da 'yɛc'yɛi i.

53 Ha guí ɛna man'da guín nuĩxte xinda gue'a ma tahe ra Abraham nɛ ɛ yũ pøngahyã, nɛ maya'bũ xũn du ɛ. To'o guí ɛna gue gue'e 'bũ, bi 'yɛn'ũ.

54 Nu'a ra Jesús bi dãt'ũ:

—Nu'bũ xcá honi dan nuĩxte zɛhɛgä, säti thoho 'bũ. Pɛ nangue a rá ts'edi ma Ta, gue'a nãn nuĩxtegä a, gue'a guí ɛmfũ ni Ojãhũ.

55 Pɛ njãm'bũ gá pãhmbe a. Pɛ nugä dí pãcä a, nɛ nu'bũ xcá mangä hin dí pãcä a, xcám fehni gä 'bũ, tengu ahũ. Pɛ majuãni dí pãcä a nɛ dí øt'a im man a.

56 Nu a ra Abraham, zã guí ɛmfũ ni tahũ, pɛ bin johya 'bũ mi bãdi da zøn ra pa ba ɛcä ua. Nɛ bi t'uti gue ga søcä ua, nɛ bin johya 'bũ mi nugui, bi 'yɛna.

57 Nɛ sä 'bex bi 'yɛmp'ũ ma mijudíohe:

—Hin guí pɛ'ts'i yote ma 'det'a njɛya nɛ guí ɛna gá nu ra Abraham, bi 'yɛn'ũ.

58 Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'ũ:

—Majuãni dí xi ahũ, nu'bũ hin ním 'bũh ra Abraham, xmi 'bũcä, nguetho zãi dí 'bũi, bi 'yɛmp'ũ.

59 'Bex bi gũx yũ do ɛ, ɛna di bat'i, pɛ nu ra Jesús 'bex bi yũt'i nde bũ 'bũh yũ jã'i, bin 'yãni nɛ bi bøm bũ ja ra dãnijã bũya.

9

Ra xädä 'bũ mim 'bũi bi yãni

1 Nu'bũ mä mbãhmbe bũ 'yu ra Jesús, dá nuhe n'da ran 'yohũ, ra xädä gue'bũ go mim 'bũi.

2 Nɛ nugähe dyũ xädihe dá änhde:

—Xänbate i, to'o bi 'yøt' ra ts'oqui, ha gue'a rá ta o gue rá mbe, uague rá ts'oqui zɛhɛ gue bin xädä, dí ɛmfɛ.

3 Nu'a ra Jesús bi 'yëngähe:

—Xinga guehna ran 'yoh_u ne xinga gue'a rá ta ne xinga gue'a rá mbe, pe hont'a ran t'ot'e nuixte da 'yörpa Oja gue da nu y_u ja'i.

4 Nu_u i jatho ga humbi ga örpah_u rá 'bëfi Oja ya tengu'b_u ma patho ya, nguetho da zøn ra pa ga tuh_u, ne hin man da zä ga öth_u ra 'bëfi ua ja ra ximhäi b_uya.

5 Nu'b_u dí 'bucua ja ra ximhäi dí xänba y_u ja'i, tengu'b_u dí xocpa yá dá da nu ran nequi, bi 'yëñje.

6 Nu'b_u mí jua'a bi ma, bi zoh rá jini b_u häi, ne í 'yöt' ra böhäi rá jini ne gue'a í gospa rá dá ra xädä a b_uya.

7 Ne bi 'yëmp'a ra xädä:

—Ní mba bán xädä n_u ja ra mbothe Siloé.

Bi mba ne bán xädä. Ne nu'b_u mam bá pengui in nu ran nequi b_uya.

8 Ne nu'ü din töt'am'b_uih_u ne'ü mí'da y_u ja'i gue zai mín nu 'b_u mín xädä, nu'b_u mín nu _u, bin 'yëmp'ü:

—Ha hinga guehn_u ra xädä n_u mí haxta'a 'bë'a mí si.

9 'Da'ü bi ma:

—Guehn_u.

Ne nu'ü mí'da bi 'yëna:

—Ëna ngun_u a pe hinga guehn_u.

Pe nu ra xädä bi dadi:

—Guecä, bi 'yë'n'a.

10 Ne bi 'yän'd_u b_uya:

—Hague nja bi xoh ni dá.

11 Ne nu ra xädä bi dadi:

—Nu'a ran 'yoh_u rá thuhu ra Jesús bi 'yöt' ra böhäi ne bi gosca ma dá. Ne bi 'yëngä: “Ní mba b_u ja ra mbothe Siloé ne guan xädä b_u,” bi 'yëngä a. Ne dá mba dán xädä, ne bi zä dá nu ran nequi ma dá b_uya, bi 'yëna.

12 Ne bi t'ëmp'a:

—Har_u i 'b_u a.

Ne bi d_uh p_uya:

—Hin dí p_udi, bi 'yëntho.

Bi t'örpa ran t'änni a mí xädä

13 Ne bi zix b_u 'b_uh y_u fariseo b_uya.

14 Nu'a ra pa bi 'yöt' ra böhäi ra Jesús ne bi xocpa rá dá ra xädä, ra pa ran ts'äya a.

15 Nu y_u fariseo bi 'yänni mahøn'a:

—Hague nja bi nu ran nequi ni dá.

Ne bi 'yëmp'ü:

—Bi gosca ra böhäi ma dá, ne bán xädä, ne nuya dín nu ran nequi, bi 'yëna.

16 Janangue'a bi 'yë'n'ü 'da y_u fariseo:

—Nu'a ran 'yoh_u guím ma, hingui numansu Oja nguetho hingui numansu ra pa ran ts'äya, sä bi 'yë'n'ü.

Pe nu'ü mí'da _u bi 'yëna:

—Pe nu'b_u ra ts'om'bäi hin xtán zä da 'yöt' y_u n t'öt'e nuixte gue i öt'a.

'Bex bin hec'ü b_uya.

17 Ne bi t'än'na ra xädä:

—'Bë'a guím ma nangue'a bi xoc'a ni dá.

Ne bi 'yëna:

—Nu'a, n'da rá pøngahy_u Oja a, bi 'yëna, ne bi bøm b_uya.

18 Pɛ nu'ɐ him bi 'yɛc'yɛi gue gue'a mí xädä, jague'bɐ mí zonpa a rá ta nɛ rá mbe.

19 Nɛ bi 'yän'dɐ:

—Ha gue'a ni ts'unt'ɐui gue mí xädä a. Hague nja in nu ran nɛqui ya, bi 'yɛn'ɐ.

20 Bi dɔ'a rá mbe nɛ rá ta:

—Dí pɔ'be gue gue'a ma ts'unt'ɐ'be gue mí xädä 'bɐ mim 'bɐi.

21 Pɛ hin dí pɔ'be hague in ja in nu ran nɛqui ya, hin dí pɔ'be to'o bi xocpa rá dä. Nu'a xɐn dɔn'yohɐ ya, dami 'yänhdɐ, da mansɛ to'o.

22 Ngubɐ bi man rá ta nɛ rá mbe nguetho i su ma ngɔrpihe dyɐ judíohe. Gue bi zän'na n'da ra nde, gue da hyøn'a thi bɐ ja ra niɔa ɐ to'o da ma bá pɛnh Oɔa a ra Jesús, nɛ ma zä hin da hnumanho bɐ ja yá hnini.

23 Janangue'a bi 'yɛntho rá ta nɛ rá mbe: “Xɐn dɔn'yohɐ ya, dami 'yänhdɐ,” bi 'yɛntho ɐ.

24 Janangue'a bi zonh mahøn'a ran 'yohɐ mí xädä, nɛ bi 'yɛmp'a:

—Pɛ dami ma majuɔni gue gue'a Oɔa bi xoc'a ni dä. Pɛ nu'a ran 'yohɐ gá ma, dí pɔhmbɛ ra ts'om'bäi a, bi 'yɛn'ɐ.

25 Nɛ nu'a mí xädä bi dɔdi:

—Hin dí pɔcä 'bɐ ra ts'om'bäi a, o gue hin'na, pɛ høn't'a dí pɔdi mí xädägä, nɛ dín nu ran nɛqui ya.

26 Nɛ bi 'yɛmbi mahøn'a:

—'Bɛ'a bi 'yøt'a'i 'bɐ mí xoc'a ni dä.

27 Nɛ bi dɔ'a:

—Nugä ya xtá xi ahɐ nɛ hin gá 'yɛc'yɛihɐ. Ha guí 'yɛc'yɛihɐ 'bɐ ga xi ahɐ mahøn'a. Ha nɛ ahɐ guín nde guí tenhdɐ a 'bɐ, bi 'yɛna.

28 'Bɛx bin sante thoho ɐ 'bɐ mí 'yɛmp'a:

—Nu'i rá xädi i a ra ts'om'bäi. Pɛ nugähe yá xädigähe a ra Moisés.

29 Dí pɔhmbɛ Oɔa bin yɔui ra Moisés, pɛ nu'a ran 'yohɐ guí ɛspi hin dí pɔhmbɛ harɐ bi nɛx'a rán t'ɛdi a, bi 'yɛn'ɐ.

30 Bi dɔ'a mín xädä bɐya:

—Nugä dadí hyonya thoho nangué'a gá mamhbɐ, gue hin guí pɔhmbɐ harɐ bí 'yɛ a rán t'ɛdi, nɛ ya bi xoga ma dɔa a.

31 Nɛ dí pɔhmbɐ hin da 'yømanho Oɔa 'bɐ da 'yäp rá ts'edi n'da ra ts'om'bäi, pɛ nu'bɐ 'bɐ a n'da i thãnde Oɔa nɛ ɔrpa rá pähä, i ø Oɔa 'bɐ i äp rá ts'edi.

32 Nɛ gátho yɐ jɛya xɐ thogui njɔm'bɐ bim 'bɐ a n'da bi xocpa rá dä n'da mi xädä 'bɐ mím 'bɐi.

33 Nu'a ran 'yohɐ dím ma, nu'bɐ hin di fãx Oɔa a, hin te sä da 'yøt yɐ nuixte 'bɐ, bi 'yɛn'a mí xädä.

34 Nɛ bi t'ɛmp' mahøn'a:

—Nu'i grá dɔdits'oqui, janangue'a guí xädä 'bɐ gmím 'bɐi. Ha go guí xãngahe, bi 'yɛn ɐ.

Nɛ bi hyøn a thi gue ma zä hin da numanho ma mijudíohe bɐya.

I xädä yá mbɐi ɐ 'da

35 Nu'bɐ mí 'yø'a ra Jesús gue bi thøn'a thi ra xädä, bi dñini nɛ bi 'yänni:

—Ha guí ɛc'yɛi rá ts'unt'ɐ Oɔa, bi 'yɛmbi.

36 Nɛ bi dɔt'a:

—Ma Hmu, to'o a guím ma. Dami xiqui ts'ɐ, ga ɛc'yɛi a, bi 'yɛna.

37 Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Guecä guín nug ya, ne dí yaui ya.

³⁸ Ne bi 'yɛmbi:

—Ma Hmu i, dí ɛc'yei a ya.

Ne bin ɔnyahmu b̄u ja rá hmi b̄aya.

³⁹ Ne nu ra Jesús bi 'yɛna:

—Janangue'a dām 'b̄ucä ua ja ra ximhäi, gue ga japi di nequi 'be'a mb̄eni n'da ngu n'da. Ne nu'ɥ i xädä da nu ran nequi, ne nu'ɥ in nu ran nequi d̄in xädä, bi 'yɛna.

⁴⁰ Ne nu'ɥ 'da ȳh fariseo bi 'ȳoḥ rá m hman a, bi 'yɛn'ɥ:

—Ha necähe dí xädähe, bi 'yɛn'ɥ.

⁴¹ Ne nu ra Jesús bi 'yɛmp'ɥ:

—Nu'b̄u xqui p̄ahmb̄u gue guí xädäh̄u, xtán zä xtím pun'nah̄u 'b̄u ne njon xtá xi ah̄u gue ja ni ts'oquih̄u b̄aya. Pe guí ɛnsch̄u guín nuh̄u ran nequi, janangue'a hin dim pun'na ni ts'oquih̄u, bi 'yɛn'a ra Jesús.

10

Ran t'uti nangue rá mbä't'i ȳh de'yo

¹ —Majuani dí xi ah̄u, bi 'yɛn'a ra Jesús, nu'ɥ hin dí yarp̄u ja rá goxthi a rá mbä't'i ȳh de'yo, ne dí dons p̄u ja rá mbä't'i, ȳh b̄ɛ ɥ.

² Pe nu'ɥ dí yarp̄u ja rá goxthi, njuantho ȳh mbände'yo ɥ.

³ Ne da xocpa a ra mbängoxthi ne da ȳt'ambo ra mbände'yo b̄aya. Ne nu'ɥ yú de'yo i ɔrpa rá nde a rá mbädi ne i ɔt'a i xifi. Ne i ndønba yú thuhu nguetho i p̄a ɥ yú mbeti a. Ne i sixp̄u ja ȳh 'bot'ei.

⁴ Ne nu'b̄u mí gac p̄u th̄i gätho ɥ yú de'yo, di 'bet'o 'b̄u i s̄its'i, ne nu'ɥ yú de'yo i tenni nguetho i p̄arpa rá nde 'b̄u im mba't'i.

⁵ Hingui tenna n'dan'yo n'da ra ja'i, p̄e i 'dagui, nguetho hingui p̄arpa rá nde a n'dan'yo, bi 'yɛna.

⁶ Nu'a ran t'uti bi man'a ra Jesús, p̄e hingui p̄a ɥ 'be'a nam b̄øn'a bi si ɥ.

Ra Jesús ra hogambände'yo

⁷ Janangue'a 'bex bi 'yɛmbi mahøn'a:

—Majuani dí xi ah̄u, nugä drá goxthigä a ra mbä't'i guep̄u i 'b̄uh ȳh de'yo.

⁸ Pe gätho ɥ im b̄eni dim 'bet'o zeh̄e xinda guecä, ne gue'ɥ ȳh b̄ɛ ɥ. Pe nu'ɥ ȳh de'yo hingui ɔrpa yú nde ɥ.

⁹ Nugä drá goxthigä, nu'a to'o da ȳt'i nanguecä, ma zä da ts'imanho b̄u. Ne da bađi gue rá ngu b̄u, janangue i 'yo ne da d̄ini 'be'a dí zerpa yú mb̄ei, tengutho ra de'yo i t̄in ȳh t'ei.

¹⁰ Nu'ɥ ȳh b̄ɛ ní 'yɛhe dim p̄ɛ ne din hodu ne di ts'onbi gätho rá 'befi Oja. Pe nugä ná ḡhe gue dí t̄in ra te n'da ne d̄in ja ra te i juadi x̄n ho.

¹¹ Nugä drá hogambände'yo ne ga 'beh ma te gue gan yañ ɥ ma de'yo.

¹² Pe nu'ɥ 'da ȳh mbefi, h̄ont'ɥ yún zäbi nde da ɔaha, ne him majuani ȳh mbände'yo, gue hin yú mbeti ɥ ȳh de'yo. Janangue'a nu'b̄u in nu ba ɛp̄u n'da ra zate, i sop̄u ȳh de'yo ne i 'dagui. Ne nu ra zate b̄aya im bent'ɥ ȳh de'yo ne im max't'i.

¹³ Nu'ɥ ȳh mbefi i 'dagui nguetho hin'ȳh yún huɛcate nangue ȳh de'yo, ne h̄ont'ɥ yún zäbi ní hyu yú mb̄ei.

¹⁴ Nugä drá hogambände'yo, ne dí p̄ah ma de'yo ne nu'ɥ i p̄aqui.

¹⁵ Tengu thoho dí ɔt'be ma Ta, i p̄aqui ne dí p̄acä a. Ne ga ungä ma te ngue gan yañ ɥ ma de'yo.

16 I 'buh mi'da ma de'yo gue hinga guecua i 'bucua. Ne'u jatho gua sigä. Ne da 'yø 'bu dá mbat'ti. Janangue'a 'darpu din 'yo gätho ma de'yo. Ne gätho ga fäh puya nguetho høngdä drä mbände'yogä.

17 Emmē numanho ma Ta 'be'a ga øt'ä gue ga ungä ma te nanguē ma de'yo. Pē ga thambēnigä mahøn'a.

18 Xinga n'da ra ja'i da zä da hyogui, pē nugä ga unse ma te. Ja ma ts'edi ga uni nē ja ma ts'edi ga thambēni, nguetho gue'a bi xic ma Ta, bi 'yēn'a ra Jesús.

19 Nanguē'a bi man ra Jesús, bin hec ma mijudíohe mahøn'a.

20 Xun ngu u bi 'yēna:

—Nuna 'buhmi ra zīthu nē ran gät'ti na. Hanja gní 'yøhmbu 'be'a man na, bi 'yēn'u 'da.

21 Pē nu'u mi'da bi 'yēna:

—Pē hinguin jabu rām hman a in 'youi ra zīthu. Nē mfädi hin'yü rá ts'edi ra zīthu da xocpa yú dá yu xädä, bi 'yēn'u mi'da.

Him bi hnumanho a ra Jesús

22 Nu yu pa xun se bin ja ran ts'ihme bu Jerusalén ngue ra dämpeti bi 'yøt' ma mijudíohe.

23 Nu ra Jesús mí 'yo bu ja rá ngun'yu ra dānijä ní hu ra Salomón.

24 Nu'u 'da ma mijudíohe buya bi mbä'ts'a ra Jesús, nē bi 'yēmp'a:

—Hanja gní jacthohohe dan 'yänhde nanguē'e, pē dami xije njuantho 'bu gue'e grá Cristo, bi 'yēn'u.

25 Nē nu ra Jesús bi dät'u:

—Ya xtá xi ahü pē hin gá 'yēc'yēigahü. Nē'a ra 'befi dí øt'ä nanguē rán t'ēdi ma Ta, i udi to'ogä.

26 Pē nu ahü hin guí εc'yēihü nguetho him ma de'yo ahü, tengu xtá xi ahü.

27 Nu'u ma de'yo i ømanho ma nde, nē dí pāpā yú mbai u nē i tengui.

28 Nē dí un ra 'da'yote mazai u nē njām'bu dim 'bedi. Nē njo'o to'o da zä da huä'ts'u i o ma 'yē.

29 Nu a ma Ta bi 'dacä u, man'da nuixte a, nē njo'o man'da tengu a. Nē njo'o to da zä da huä'ts'u i o rá 'yē ma Ta.

30 Nugä nē ma Ta n'datho dí com'be, bi 'yēn'a ra Jesús.

31 'Bex bi gux yu do mahøn'a εna di bat'i ngue da hyo.

32 Pē nu ra Jesús bi 'yēmp'u:

—Xun ngu yu 'befi xun ho xtá ut'ahü ngue bi xic ma Ta. Nda'a ní 'befi guín nde gdí bajü yu do, bi 'yēna.

33 Nē bi 'yēmp'u yu judío:

—Hin nanguē yu 'befi xun ho dí εna ga ba ahe, pē nanguē hin guí εspa Ojä gue gá 'yēna, n'datho guí cohmi Ojä, nē grá ja'i thofo, bi t'ēmp'a ra Jesús.

34 Nu ra Jesús bi dät'u:

—Ha hinga nt'o't'i bu ja yun t'ēdi gadín xähmbu, gue bi 'yēn Ojä: “Nu ahü tengu'bu gyü ojähu,” i εm bu ja ra t'ohni.

35 Gue bi 'yēmbi tengu'bu yu ojä u bi un rán t'ēdi Ojä. Nē hinguí sä dim 'beh rá T'ohni Ojä.

36 Pē hanja gní 'yēnjü hin dín numansugä Ojä 'bu dím mangä, rá Ts'unt'u Ojägä, guecä gue bi huangä ma Ta nē bá pēngä ua.

37 Nu'bu hin dí øt'ä tengu øt'a ma Ta, hin guí 'yēc'yēigahü 'bu.

³⁸ Pɛ nu 'bɯ dí ɔt'a tengu ɔt'a ma Ta, dami pəhmbɯ ngue hɔnt'a Ojə sə i ɔt'ɯ yɯ nuixte dí ɔt'ä. Janangue'a da zä gui 'yɛc'yɛihɯ gue n'datho ran 'yomfɛni dí com'be ma Ta, bi 'yɛna.

³⁹ Janangue'a bi 'yɛna da bent'i mahɔn'a ɯ ma mijudíohe mí 'bäpɯ. Pɛ nu ra Jesús bi 'uegue.

⁴⁰ Nɛ bi mbeng mahɔn'a bɯ 'danguadi ra dətə Jordán, guerpɯ rá mbədi mí ɔt' ran xixyá ra Xuua, nɛ bim 'bäpɯ 'da yɯ pa.

⁴¹ Nɛ xɯn ngu yɯ jə'i bá ɛpɯ 'bɯh ra Jesús. Nɛ bi man ɯ:

—Madague'bɯ nte man t'ɔt'e nuixte bi 'yɔt' ra Xuua Nxixyá, pɛgue gátho majuəni a bi mam 'bɯ mí xijɯ nanguehna ra Jesús, bi 'yɛn'ɯ.

⁴² Nɛ xɯn ngu ɯ bi mba bɯ, bi 'yɛc'yɛi a ra Jesús.

11

Bi du ra Lázaro

¹ Mí 'bɯpɯ Betania n'da ran 'yohɯ in zäman'ɯ, í Lázaro. Nɛ mí 'bɯhmbɯ yoho yán ju, ra María nɛ ra Marta.

² Nɛ nuna ra María, guehna bi xispa ra 'yɛthi rá gua ra Jesús ɛmme yɯman'ɯ nɛ bi 'yonbi nangue yú xtə. Guehna rán ju ra Lázaro na, gue xɯn ɯ.

³ Janangue'a nu'ɯ yán ju bi mbehna n'da ra nde bɯ 'bɯh ra Jesús nɛ bi 'yɛmp'a:

—Ma Hmu a'be, xiya 'be'a ga ɔthɯ ya, xɯn ɯ a guidí huɛqui, bi 'yɛmbi.

⁴ Nɛ nu'bɯ mí 'yɔh ra Jesús, bi 'yɛna:

—Nu'a ran ɯ hing ran dətə a pɛ hɔnt'a gue da hnu rá ts'edi Ojə nuixte thoho, necá rá Ts'ənt'ɯ Ojəgä, bi 'yɛna.

⁵ Nu ra Jesús ɛmme madi huɛc'a ra Marta nɛ rá juhue nɛ'a ra Lázaro.

⁶ Pɛ nu'bɯ mí 'yɔde xɯn ɯ ra Lázaro, him 'bex bi nde da mba, 'be bi dɔm' man yopa guerpɯ mí 'bɯhmbɛ.

⁷ M'bejua bɯya bi xije dyɯ xädigähe a:

—Ga mbähä bɯ Judea mahɔn'a, bi 'yɛnje.

⁸ Pɛ dá ɛmfɛ bɯya:

—Xänbate i, ha gui mba bɯ mahɔn'a, nguetho nu ma mijudíohe 'bɯpɯ him maya'bɯ gue nde di bat'a do i, dá ɛmfɛ.

⁹ Nu ra Jesús bi xije n'da ran t'uti bɯya:

—Ha hinga gue'a 'de'mayo ora n'da pa. Nu'bɯ ma pa i 'yo n'da ra jə'i, hin di fet rá gua nguetho in nu hapɯ i pa.

¹⁰ Pɛ nu'bɯ 'yoxui n'da, di fet rá gua nguetho hinguin nu hapɯ i pa. Nu'a bi ma gue hingana sɔn ra ora da du.

¹¹ Nɛ m'bejua bi 'yɛnje mahɔn'a:

—Nu'a ma amigohɯ ra Lázaro i əha. Nɛ ga mbähä ga ents'ä a, bi 'yɛna.

¹² 'Bex dá ɛmbähe a bɯya:

—Ma Hmu ahe, nu'bɯ i əha da yəm 'bɯ, dá ɛmfɛ.

¹³ Pɛ nu ra Jesús bi ma gue bi du 'bɯ mí ma i əha. Pɛ dá bɛmhbe gue i ətho.

¹⁴ 'Bexque njuəntho bi man ra Jesús:

—Ya bi du ra Lázaro.

¹⁵ Pɛ nangue ahɯ, xɯn ho gue hin dá nugä 'bɯ mín hyɛn'na, gue man'da gui 'yɛc'yɛigahɯ 'bɯ guin nuhɯ 'be'a ga ɔt'ä ya. Nuya ga mbähä ba nuhɯ.

¹⁶ Pɛ nu'a ra Tomás nɛ i t'ɛmbi ra Go, ma mixädihe, bi 'yɛnje:

—Mbähmahɯ 'bɯ, madague'a 'darpɯ ga tuhɯ.

Nu ra Jesús di un ra te ɥ xɥn du

17 Nu'bɥ má sɔmhbe bɥ ra Jesús bɥya, ya ná goho pa xí t'ä a ra Lázaro.

18 Nu bɥ Betania hinga ya bɥ Jerusalén, mbɛ made ora na 'yo.

19 Janangue'a xɥn ngu ma mijudíohe bi mba bɥ rá ngu ra Marta nɛ ra María gue da hyurpa yá mbɥi ɥ, nangu'e'a rá ida bi du.

20 Nu'bɥ mí 'yøh ra Marta gue ba ɛpɥ ra Jesús, bi mba nɛ bin c'at'ui bɥ 'yu. Pɛ nu ra María bi gotpɥ ja rá ngu.

21 Nɛ nu'a ra Marta bi 'yɛmp'a ra Jesús:

—Ma Hmu i, nu'bɥ xquím 'bɥque ua, hin xtán du ma ida.

22 Pɛ madague'bɥ ya bi du ya, pɛ dí pãcã di 'da'a Ojã hønt'a go 'be'a gui 'yãpi, bi 'yɛna.

23 Nu a ra Jesús bi ðat'a:

—Nu'a ni ida da ndants' mahøn'a, bi 'yɛna.

24 Nu ra Marta bi 'yɛna:

—Dí pãcã da ndants'a rán zɛgui ra pa a, nɛ ɥ gãtho xɥn du, bi 'yɛna.

25 Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmp'a:

—Nugã guecã dadí un ra te ɥ xɥn du. Nu'a to'o da 'yɛc'yɛigui, madague'a da du, pɛ ga japi da ndants'i nɛ din ja ra 'da'yote mazai.

26 Nɛ nu'a to'o 'bɥi nanguecã nɛ ɛc'yɛigui, njãm'bɥ da du a. Ha guí ɛc'yɛi a dí xi i, bi 'yɛmbi.

27 Nɛ bi 'yɛmp'a:

—Hãha ma Hmu i, dí ɛc'yɛi gue gue'e grã Cristo, rá Ts'unt'ɥ i Ojã, gue'e mí hma gua ɛcua ja ra ximhãi, bi 'yɛna.

Bin zon'a ra Jesús

28 Nɛ nu'bɥ mí gua'a bin yãui ra Marta a ra Jesús, bi mbeng bɥ rá ngu nɛ bin yajodreui a rá juhue ra María, nɛ bi xi a:

—Bí 'bãpɥ ra xãnbate nɛ in zon'na i, bi 'yɛna.

29 Nɛ nu'bɥ mí 'yø a 'be'a bi sifi, bi ndants'a nɛ bi mba n'dihi guerpɥ 'bãh ra Jesús.

30 Nu ra Jesús him 'bex bi zøm bɥ ja ra hnini, pɛ bim 'bãtho bɥ ndehnini guerpɥ xín yãui ra Marta.

31 Nu ma mijudíohe mí hupɥ mbo rá ngu ra María gue i hurpa rá mbɥi, nu'bɥ mí nu bi ndants'a ra María nɛ bi mba n'dihi, bi ðɛn'dɛ ma mijudíohe bɥya, nɛ bi 'yɛn ɥ: “Masque ní mba ban zom bɥ ja ran 'yãgui na.”

32 Nu'bɥ mí zøm bɥ ra María bɥ bí 'bãh ra Jesús, bin ðanyahmu bɥ ja rá gua, nɛ bi 'yɛmp'a:

—Nu'bɥ xquím 'bɥque ua, hin xtán du ma ida 'bɥ, bi 'yɛna.

33 Nu'bɥ mín nu ra Jesús gue i zon'a ra María, nɛ ɥ ma mijudíohe zoni gue'ɥ bi ðenni, bin gãs' pɥya nɛ bi hyundumbɥi.

34 Nɛ nu ra Jesús bi 'yãnni:

—Hapɥ bi t'ä a ra Lázaro.

Nɛ bi t'ɛm bɥya:

—Ma Hmu ahe, ga mbãhã gua nu, bi t'ɛmbi.

35 Nɛ a ra Jesús bin zom bɥya.

36 'Bex bin 'yɛm zɛhe ma mijudíohe bɥya:

—Nunɥ ya mfãdi ɛmme madi huɛc'a, bin 'yɛmp'ɥ.

37 Nɛ nu'ɥ 'da bi 'yɛn'ɥ:

—Nuna guehna bi xocua yá dá ra xädä. Ha hin xtán zä xti japi hin xtán du ra Lázaro 'bú.

Nu ra Jesús bi xox'a ra Lázaro bú ja rán 'yägüi

³⁸ Nu 'bú mí zóm bú ja ran 'yägüi ra Jesús, bin gá'ts' mahøn'a. Nu ran 'yägüi n'da ra hyädo a ne bi juaspa n'da ra xindo.

³⁹ Ne nu ra Jesús bi 'yemp'a:

—Dami 'uejú ts'ü na ra xindo.

Pe nu ra Marta, rán ju a xí du, bi 'yëmbi:

—Ma Hmu i, masque xün xä ya nguetho má goho ma pa ya bi du, bi 'yëna.

⁴⁰ Nu ra Jesús bi 'yemp'a:

—Pe dí xi i mahøn'a, nu 'bú gui 'yëc'yëi gue i ja ma ts'edi, guin nu rá ts'edi Ojä nuixte, bi 'yëmbi.

⁴¹ 'Bex bi mba ma 'ueque ra do búya. Ne nu ra Jesús bi ndøts'e ne bi 'yëna:

—Ma Ta i, dadí 'da a ra jamadi, nguetho gá 'yøh ma nde 'bú má äp'i'i nangehna ra Lázaro.

⁴² Ne dí pađi thocpa thoho guí øh ma nde. Pe nu'a dí xi a ya, ngue dí ndepe da 'yøh ya i 'bäcua ya, n'dahma da 'yëc'yëi gue gue'e bá pengä ua.

⁴³ Ne nu 'bú mí jua'a bin yäui Ojä bin yä nts'edi:

—Lázaro, bá pøni.

⁴⁴ Ne nu'a xí du bá pøm bú ja rán 'yägüi búya, nsøt'e thoho ra 'bøt'e rá 'yë ne rá gua, ne nu rá yä n'dan'yo ra 'bøt'e mán söt'e. Nu ra Jesús bi 'yemp'a:

—Xothú, da zä din 'yo búya, bi 'yën'a ra Jesús.

Ihma da fent'a ra Jesús

⁴⁵ Ne xün ngu ma mijudíohe ngue xí den'na ra María, bi 'yëc'yëi ra Jesús 'bú mí nu a bi 'yøt'e.

⁴⁶ Pe nu mi'da bi mba bá xih yú fariseo 'be'a bi 'yøt' ra Jesús.

⁴⁷ Janangue'a bi man yú dambäjä ne yú fariseo ngue 'darpú dim petihú ü yú mi ngarpihú, ne bin 'yëm zehé ü:

—'Be'a sä ga øthú, nguetho nu'a ran 'yøhú i øt'e xün ngu yün t'øt'e nuixte.

⁴⁸ Nu 'bú hin ga hecpahú, gätho yú ja'i da 'yëmbi yá ngurpi. Ne nubúya nu yú romano da zujú ngue da bënë ya dá tenhdú man'da ra Hmu, ne hinga hønt'ú dí tenhdú ü, ne di juarca ma daxca nijáhu ne di juajú búya.

⁴⁹ Ne nu'a n'da í Caifás, ra dambäjä a ra jeya a, bi 'yëna:

—Ha hin guí pähmbú 'be'a da zä ga øthú ya.

⁵⁰ Ha hin guí pähmbú man'da xün ho 'bú n'datho da du n'dahma hinga gätho na nguú ga juahmbú, bi 'yëna.

⁵¹ Pe him bi bense a bi ma, pe nangue'a ra dambäjä a ra jeya a, janangue'a bi jap Ojä da ma 'be'a da t'ørpa ra Jesús, gue da du da yanje dyú judíohe.

⁵² Pe nu ra Jesús 'bú mí du, hinga høngdähe in nde da yanje, pe ne ü gätho mi'da i 'bú hønþú go bi zä gätho na ndoho na ximhäi, 'darpú dam 'bühmbú a.

⁵³ Ne nangue'a xí man ra Caifás, 'da'angu bi bënë ü gätho ma ngurpihe búya. Ne gue'a ra pa bi ma njuantho da hyo ra Jesús.

⁵⁴ Janangue'a m'bet'o bi 'uetho ts'ü bú 'búh ma ngurpihe, ne bi mba bú ja rá nyäni n'da ra ühäi, ne däm 'bühmbe bú 'da yú pa bú ja ra hnini Efraín.

⁵⁵ Ne mi ts'ütho da zøn ra pa ran dābaxjua, n'da ra dants'ihme bi zāngähe Ojä maya'bú dyú judíohe. Janangue'a xün ngu yú ja'i 'da'a n'danni bi nets'i bi mba bú Jerusalén. Nguetho bi sije m'bet'o thoho ga hoc ma ja'i'he bú, nangue ra dehe.

⁵⁶ Ne nu 'b_u mí z_om b_u ja ra d_anij_a u 'da ma mijudíohe, bi hyom b_u a ra Jesús ne bin 'y_an'd_a n'da ngu n'da u:

—'B_e'a guí_m mamh_b, ha ba ξ h ra Jesús da nu ram p_eti ua uague hin'na, bin 'y_emp' u.

⁵⁷ Nu y_u d_amb_aj_a ne y_u fariseo bi 'y_en' u:

—Nu 'b_u 'b_ui to i p_adi hap_u i 'b_ui, jatho da ma, n'dahma da z_a gam b_enthe, bi 'y_emp' u y_u j_a'i.

12

Pa nsispi ra 'y_ethi rá gua ra Jesús

¹ Di 'b_eh man 'dato pa d_in ja ra d_ants'ihm_e b_u Jerusalén nangu ran d_abaxjua, ne bi mba mah_on'a b_u Betania a ra Jesús, ngu_ep_u rá ngu a ra Lázaro, gue'a xí jap ra Jesús bi d_amb_eni b_u ja rán 'y_agui ngue xí du.

² Nu 'b_u mín de, nu ra Marta bi 'y_orpa n'da ran ts'ihm_e ra Jesús. Ne'a ra Lázaro 'dar_pu bin sihm_eh_u b_u ja ra m_exa.

³ Ne bi mba ra María b_u mí huh ra Jesús, bi xispa rá gua made litro ra 'y_ethi ξ mme y_uman'u ne x_um hmadi, ne í 'yonba ra 'y_ethi nangué rá xt_a. Ne g_atho ra ngu bi y_an'a ra 'y_ethi.

⁴ Ne mí 'b_up_u rá ts'ant' u ra Simón, ra Judas Iscariote a, n'da ma mixádihe a, ne gue'a bi dá a ra Jesús. Ne nu 'b_u mín nu a bi 'y_ot'a ra María, bi 'y_ena:

⁵ —Hanja him bi 'b_a a ra 'y_ethi, y_u mahu_uhi thoho xt_in ja rá muui gue xt_in t'un y_u hyoya, s_a bi 'y_en a ra Judas.

⁶ Ngub_u bi man a nguetho ra b_e a, ne him maju_uni di hu_ec y_u hyoya. P_e rá 'b_efi a gue ní mb_esca ma mb_etihe dy_u xádihe ne'a rá mb_eti ra Jesús. Ne nz_ai h_ac z_ehe ra mb_eti 'b_u in nde.

⁷ B_ex bi 'y_en'a ra Jesús:

—O guidí h_ecpa na ra xisu, nguetho bi 'y_orca a rán s_aui da 'y_orque, nguetho mí ts'utho ga tu ngue da t'_agagui. Janangué'a mí p_esta'a ra 'y_ethi na, xtí jac_a ma j_a'i 'b_u dá tu.

⁸ P_e thocpa thoho gam 'b_uhmb_u y_u hyoya, p_e nug_a hinga thocpa thoho dam 'b_uhmb_u ua, bi 'y_en'a ra Jesús.

Ihma da tho ra Lázaro

⁹ Nu 'b_u mí 'y_ode x_un ngu ma mijudíohe, gue 'b_up_u ja rán ngu ra María a ra Jesús, bi mba bá nu, p_e hinga h_ont'a ra Jesús in nde da nu, p_e ne'a ra Lázaro gue xí xox ra Jesús b_u ja rán 'y_agui.

¹⁰ Janangué'a nu y_u d_amb_aj_a bi b_eni ne'a ra Lázaro da hyo.

¹¹ Nguetho gue'a ra Lázaro í japi man'da x_un ngu bi 'y_ec'y_ei a ra Jesús u ma mijudíohe.

Bi t'_espra ra Jesús 'b_u mí y_ut'a Jerusalén

¹² Nu 'b_u mí hyax b_uya dá mb_ahmb_e ra Jesús b_u Jerusalén. Ne nu 'u y_u j_a'i x_un ngu xí z_om b_u Jerusalén gue in nu ra d_amp_eti, bi 'y_ode da mba b_u ra Jesús.

¹³ Janangué'a bi g_ax y_u xí y_u j_axiza ne bi mba bá th_ap_u 'y_u. Ne nts'edi bi 'y_en' u:

—Nuixte tho rá ts'edi Oj_a di jap na ma Hmuts'ut'abih_u dy_u israelh_u, dy_u judío_u, bi z_ocua ya nangué rá thuhu Oj_a, bi 'y_en u.

¹⁴ Nu'a ra Jesús i hux'a n'da ra t'_uburu xí d_ini, tengu mán t'o'ti b_u ja r_am hman Oj_a.

¹⁵ Gue mán t'o'ti:

Him man gan suh_u ya gy_u m_enguh_u ua Si_on,
 nguetho ba ɛh ni hmuts'ut'abih_u,
 da hyux'a n'da ra t'uburu, m_i ɛn r_a t'ohni maya'b_u.

16 P_e nuje dy_u x_adihe him 'bexque d_a p_ahmbe 'be'a n_am b_on na bin ja, p_e
 nu'b_u m_i mbeng mahɛts'i ra Jes_us d_a b_emhb_e b_uya gue guehna bi t'ɔrpa ra
 Jes_us g_atho m_an t'o't'i maya'b_u.

17 Nu'uh y_u j_a'i m_i 'b_uhmb_u ra Jes_us 'b_u mi xox'a ra L_azaro, x_i ma gue x_i xox'a
 ra L_azaro.

18 Janangue x_un ngu y_u j_a'i bi mba b_a th_a a ra Jes_us, nguetho bi 'y_o a xin ja.

19 Janangue'a nu y_u fariseo bin 'y_emzɛhɛ u:

—Nte ts'uh n_i mbatho 'b_u dad_i hɛcpah_u y_u j_a'i. Ha hin gu_in nuh_u ya g_atho ra
 ximh_ai i t_enn_u ra Jes_us, bin 'y_emp'u.

I hon ra Jes_us u y_u m_engu b_u Grecia

20 N_e nu'uh 'da bi mba b_u Jerusal_en da nu ram p_eti b_u, y_u m_engu b_u ja ra h_ai
 Grecia u.

21 N_e bin t_imh_u ra Felipe u 'b_u m_am 'b_uhmb_e b_u Jerusal_en. N_e nu ra Felipe,
 ma mix_adihe a, ra m_engu b_u Betsaida ra x_equi Galilea. N_e nu y_u m_engu b_u
 Grecia bi 'y_en'u:

—Hague n'y_o, d_in nde dan y_ahe ts'uh ra Jes_us, bi 'y_en'u.

22 Nu'a ra Felipe b_uya bi xi a ra Andr_es, n_e nu'uh b_uya bi xi a ra Jes_us.

23 N_e nu ra Jes_us bi d_at'u:

—Ya mi ts'utho da z_on ra pa dan u_ixteg_a 'b_u d_a tu, guec_a d_an j_a'ig_a ua ja ra
 ximh_ai.

24 Maju_ani d_i xi ah_u, tengu n'da ra hmud_a, nu'b_u hin da thup_u ja ra h_ai ngue
 dim 'b_ep_u, hin d_in x_andi. P_e nu'b_u da thuhu, da z_a d_in x_andi x_un ho.

25 Nu'a t_o'o i su d_in unba 'b_u da d_engui, da mba ma unbi r_a te a, p_e nu'a
 hingui su d_in unba 'b_u da d_engui guecua ja ra ximh_ai, d_in ja ra te maz_ai a.

26 Nguetho nu'b_u 'b_u a n'da in nde d_in 'y_ehɛ nanguec_a, jatho da b_eni tengu
 d_im b_eng_a, n_e ga com'be ma ts'edi b_u mahɛts'i b_uya. Nu'b_u 'b_u a n'da d_in 'y_ehɛ
 nanguec_a, nu'a ma Ta da numanho a.

Ra Jes_us im ma da tho

27 —P_e nuya ɛmm_e tu ma mb_ui, bi 'y_en'a ra Jes_us. 'Be'a s_a ga xih ma Ta. Ha
 s_a ga _api di 'ueg_a 'be'a d_in jac_a ya. P_e hingui s_a, nguetho gue'a b_a ɛc_a ngue
 gan nu'a i jatho gan nug_a ya, bi 'y_en'a ra Jes_us.

28 N_e nub_uya bin y_aui r_a Ta:

—Ma Ta a i, dami jaqui gan nug_a h_ont'a go nda'a d_i t'ɛs'i i, bi 'y_em_bi.

'Bexque bi t'ɔ'a n'da ra nde b_u mahɛts'i, bi 'y_ena:

—P_e ya d_i ja'i gu_in nu, n_e gu_in nu mah_on'a, bi 'y_ena.

29 N_e nu'uh y_u j_a'i m_i 'b_uhmb_u b_u, bi 'y_oh r_a nde Oj_a n_e bi 'y_en'u 'da:

—Bin g_ani.

N_e nu'uh mi'da:

—Masque n'da r_am 'b_ehni Oj_a mahɛts'i bi zof_o, bi 'y_en u.

30 P_e nu'a ra Jes_us bi 'y_emp'u:

—Nu'a ra nde g_a 'y_ohmb_u, nts'edi bi zoc_a Oj_a, hin nangu_e ga p_ac_a bi 'y_oh ma
 nde, p_e guep_u gu_i p_ahm_u ya i ɔh ma ndeg_a a.

31 Nuya mi ts'utho ga ɔt'_a d_i f_adi nda'u da mba ma unbi, n_e nda'u hin da
 mba ma unbi. N_e mi ts'utho ga t_ap ra z_ith_u, gue in ts'ut'abi ua ja ra ximh_ai a,
 n_e da ts'anba ya da t'erba ja ran unbi.

32 Nu 'b_u dá cuat'ä b_u ja ra pont'i, gue'a dá zohn'd_u gätho yá mb_ui y_u ja' i ga xifi di dác yá mb_ui gan y_un' _u, bi 'y_un'a ra Jesús.

33 N_e guehna mi man na, ngue mi ndepe xtám b_uh y_u ja' i 'b_e'a nín d_ute dí tho a.

34 N_e nu y_u ja' i b_uya bi d_ut'a:

—Nugähe ya dá øhmbe im mam b_u ja rán t'edi Oj_u, i 'b_ui maz_ui a ra Cristo. N_e guí ñse jatho gui tu b_u ja ra pont'i, gán ja' i ua ja ra ximhäi. To'o e ngue guí ñse gán ja' i ua ja ra ximhäi. Masque hinga gue'e gra Cristo 'b_u.

35 Nu ra Jesús 'b_ex bi 'y_ump' _u:

—Him min ngu y_u pa ga xän'nah_u ya, ngue drán nequigä. Nde'b_u gan 'yoh_u b_u ja ran nequi ya, ne hin da z_u ah_u ra 'b_exui. Nguetho nu'a to'o i 'yo b_u ja ra 'b_exui hinguí p_udi hap_u i 'yo.

36 Dami hy_umh_u ran nequi ya, janya i ja ya, ne din ja ran nequi ni mb_ui h_u b_uya, bi 'y_ump' _u.

N_e nu 'b_u mí jua a bi man ra Jesús bi mba, bin 'y_uñse.

Hinguin nde da 'y_uc'y_ui _u ma mijudíohe

37 P_e guexta'a him bi 'y_uc'y_ui x_un ngu ma mijudíohe, madague'a x_un ngu y_un t'ø't'e nuixte bi nu bi 'yø't' ra Jesús.

38 P_egue bin ja tengu thoho bi man ra pøngahy_u Isaiás 'b_u mí ma 'b_e'a din ja, bi 'y_uñna:

Ma Hmu i, to'o maha bi 'y_uc'y_ui a dá mamhbe ne to'o bi b_u g_umí 'yuh ni ts'edi, bi 'y_uñna.

39 Him bi zä bi 'y_uc'y_ui _u 'da nguetho nu'b_u him mín nde _u, bi mba njapi tengu bi man ra Isaiás 'b_u mí ma mahø'n'a:

40 Nu'a Oj_u bi gomba yá dá _u ne bi mep yá mb_ui _u, gue din ja tengu'b_u din xädä,

ne hin din ja yán 'yomf_uñi yá mb_ui,

ne hin da zä di päh yá mb_ui gue xti punba Oj_u _u, bi 'y_uñ a ra Isaiás.

41 Guehna bi man ra Isaiás 'b_u mí 'yut Oj_u din ja rá ts'edi nuixte ra Cristo, ne bi mam b_uya 'b_e'a da 'yø't'a ra Cristo.

42 P_e x_un ngu ma ngurpihe mim b_eñse ngue _uc'y_ui ra Jesús. P_e him bi ma gue _uc'y_ui _u, nguetho i su xtá hyø'n a thi y_u fariseo b_u ja yá nijä, gue má zä da zan' _u.

43 Nguetho man'da bi b_eñi 'b_e'a da man yá mijä'ih_u, gue da 'y_umbi x_un ho _u, xinda gue'b_u go xtá 'y_ump Oj_u x_un ho _u.

Dí mba ma juqñbi n'da _u yám hman ra Jesús

44 P_e nu ra Jesús nts'edi bi ma:

—Nu'a to'o i _uc'y_ui_u, i _uc'y_ui a bá p_engui.

45 Nguetho nu' _u to'o i p_uqui, i p_u a bá p_engä.

46 Nu'a bá _ucä gue ga yorba yá mb_ui _u 'b_ucua ja ra ximhäi. Nu'a to'o da dengui hin din 'yo b_u ja ra 'b_exui a.

47 Nu'a to'o da 'yø'h mam hmangä ne hinguí _uc'y_ui, p_e hinga guecä ga ju_uñbä a, nguetho hin ná _ucä ga ø't' ran ju_uñbate, p_e ná _ucä ua gan y_un _u 'b_ucua ja ra ximhäi.

48 Nu'a to'o hin da 'y_uc'y_ui_u ne hin da 'yø a dí'm mangä ya, nu'a mam hma dá mangä ya, gue'a dí ju_uñba _u 'b_u rán z_egui ra pa.

49 Nguetho him mam hmanse a dá ma, p_e nu'a ra Ta gue bá p_engä bi xiqui 'b_e'a dá mangä ne 'b_ep_u ná xänba y_u ja' i.

⁵⁰ Nε dí pāçä da dĭn ra te mazĭi u to'o da hyān rām hma ma Ta. Nε gue'a i xicä a nε dí mangä a bŷaya, bi 'yεn'a ra Jesús.

13

Ra Jesús bi xĭguaba yĭ xädi

¹ Nu 'bĭ mi ts'ĭtho da mbĭh ra dāmpeti nanguε ran dābaxjua, nε mí pāh ra Jesús ya mi ts'ĭtho da zōn ra ora da bōngua ja ra ximhäi, da mbeng bĭ bi 'bĭh rá Ta. Nε gātho yĭ pa mi 'bĭcua, midĭ huεç'ĭ to gātho bi 'yεç'yεi a, nε nuya man'da di huεç'ĭ di huεçui.

² Nε nu 'bĭ mán sihmehe ra Jesús 'bĭ bin de, nu'a ra zĭthu bŷaya bi bĕnba ra Judas rá ts'ant'ĭ ra Simón Iscariote gue di dā a ra Jesús.

³ Nu ra Jesús i pādi bí nεxpĭ 'bĭh rá Ta nε da mbeng bĭ mahōn'a, nε i pādi gue rá Ta bi unni gātho 'bε'a i ja gue di manda zεhe.

⁴ Pε guehma bin 'yεhe nanguεçāhe. Nguetho bi ndants' 'bĭ mín sihme nε bi mbō'a n'da rá pahni, in nde nte di hĕni. Nε bi dut' rá foho n'da ran thu'yε.

⁵ Nε nu 'bĭ mí xit' ra dehe ra ximbo, bi dĭ'mi bi mberca ma guahe nε bi dugahe nanguε'a ran thu'yε mim bongui bĭ rá foho.

⁶ Nε nu 'bĭ mí zōm bĭ huh ra Simón Pedro, nu ra Pedro bi 'yεmp'a bŷaya:

—Ma Hmu i, ha gui perca ma gua, bi 'yεna.

⁷ Nu ra Jesús bi dāti nε bi 'yεmbi:

—Majuāni hingui sä gui pāh ya 'bε'a nam bōn'a dí øt'ä, pε m'bejua da zä gui pādi, bi 'yεmbi.

⁸ Nu ra Pedro xø bi 'yεmp'a:

—Njām'bĭ dan uni gui perca ma gua.

Pε nu ra Jesús bi dāt'a:

—Nu 'bĭ hin ga pe't'ä ni gua, nte man jaiu 'bĭ, bi 'yεna.

⁹ Nu ra Simón Pedro bŷaya bi 'yεmp'a:

—Ma Hmu i, hinga hōnt'a ma gua 'bĭ, nε'a ma 'yε nε'a ma yā, bi 'yεmbi.

¹⁰ Nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Pε ya ma zä bi bo ahĭ nanguε ni ts'oquihĭ, nguetho nu'a to'o bin hi ya bi bo rá jā'i. Pε hōnt'ĭ ni guahĭ zāi da 'bε't'e ngue pārpĭ yĭ fonthäi hapĭ guí 'yohĭ. Pε nu n'da ahĭ him bin hi, bi 'yεna.

¹¹ Ngubĭ bi ma nguetho bi bādi i hupĭ a di dā a. Jananguε'a bi ma hinga gātho dán hihe.

¹² Nu 'bĭ mí jua a bi xĭguagahe, bi hye mahōn'a rá pahni nε bin säya. Bi 'yεnje bŷaya:

—Ha guí pāhmbĭ 'bε'a nam bōn'a dá øt'ahĭ ya.

¹³ Nu ahĭ guí ĕnjĭ drá xānbategä nε guí ĕnjĭ drá Hmugä. Xĭn ho guím mamhbĭ nguetho gue'a dí øt'ä a.

¹⁴ Dá pe't'ä ni guahĭ, gueçä ni xānbatejĭ nε ni Hmuĭĭ. Jananguε'a nε ahĭ gam perpa ni guahĭ n'da ngu n'da ahĭ, ngue guí 'yōthĭ guí cohmbĭ häi nε 'da gdām fāxtahĭ.

¹⁵ Nuya dá ut'ahĭ 'bε'a guí 'yōthĭ nguetho dĭn nde ahĭ guí 'yōthĭ tengu dá øt'ahĭ.

¹⁶ Majuāni dí xi ahĭ, man'da nuĭxte n'da ra Hmu xinda gue'ĭ yĭ mbεfi, man'da nuĭxte a i pĕhnate xinda gue'a ram 'bĕhni.

¹⁷ Nu 'bĭ guí pāhmbĭ a dĭm mangä ya nε thocpa thoĭo guí 'yōthĭ a, gan johyahĭ nanguε Ojā 'bĭ.

18 Pɛ hín dím mangä gätho ahɯ da zä gan johyahɯ nangue Ojã, nguetho dí pãt'a ni mbũihɯ n'da ngu n'da ahɯ gue dá huan'nahɯ. Pɛ guehma dá huahni gätho ahɯ, n'dahma din ja 'be'a bi man rá t'ohni Ojã ngue bi 'yɛna: “Nu'a n'da dí sihmɛ'be, gue'a di dägä a.”

19 M'bet'o dí xi ahɯ 'be'a da t'õrcä, janangue'a da zä gui thoqui gui 'yɛc'yeigahɯ gue drã Cristogã 'bɯ ya bin ja.

20 Majuani dí xi ahɯ, nu'a to'o da 'yõmanho a im man a n'da mam 'behnigã, i simanhogã a nɛ i simanho a bá pɛngã, bi 'yɛnje.

Ra Jesús i pãdi di dã a ra Judas

21 Nu'bɯ mí jua a bi man ra Jesús, bi du rá mbũi, nɛ bi xije mahõn'a:

—Majuani dí xi ahɯ, i 'bɯ a n'da ahɯ di dägä, bi 'yɛnje.

22 Nugãhe bɯya dyɯ xädigãhe, dán hyɛthe n'da ngu n'daje nɛ dán 'yãnhde: “To'ogahɯ di dã 'bɯ,” dán 'yɛmfɛ.

23 Nɛ nugã 'darpɯ mí hu'be ra Jesús nguetho ɛmmɛ midí huɛgã.

24 Nu ra Simón Pedro bɯya bi uanga rá 'yɛ, ndeque ga änni nda'a di dã a.

25 Nugã bɯya gue 'darpɯ mí hu'be ra Jesús, dá änni:

—Ma Hmu i, to'o a guím ma, dá ɛmbi.

26 Bi 'yɛngã a ra Jesús bɯya:

—Nu'a ga cãrpa a ra hmɛ ra tãhɯ gue ga unni, gue'a di dägä a, bi 'yɛngã a bɯya.

Nɛ 'bex bi un'na ra hmɛ a ra Judas Iscariote rá ts'ant'ɯ ra Simón.

27 Nɛ nu'bɯ mí zi ra hmɛ, 'bex bi yãt' ra zĩthu rá mbũi. Nɛ nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Nu'a guí nde gui 'yõt'e dami 'yõt'a n'dihi ya, bi 'yɛna.

28 Nɛ xínga n'dagãhe mí huhmbe bɯ ja ra mɛxa gue dá pãhmbɛ 'be'a nám bõn a bi xifi.

29 Pɛ 'dagãhe dím bɛmhbe gue gue'a bi xih ra Judas da mba da dãi 'be'a ga homhbe 'bɯ bin ja ra dãnts'ihmɛ. Nɛ nu mí'da gãhe dím bɛmhbe gue bi xih ra Judas da mba di unni ts'ɯ ra mbɛti yɯ hyoya, nguetho mí hã ra buxa i o ma mbɛtihe.

30 Nɛ nu'bɯ ya xí zi ra hmɛ, 'bex bi mba n'dihi. Ya bin xui bɯya.

Ra 'da'yont'ɛdi

31 Nu'bɯ ya xí mba ra Judas, nu ra Jesús bi 'yɛngãhe:

—Nuya di nɛqui dan uĩxtegã guecã dán jã'igã ua ja ra ximhãi. Nɛ nu'a ga õt'ã ya, gue'a man'da dí nɛqui gue xɯn hotho Ojã.

32 Ga udi nuĩxte xɯn hotho Ojã, nɛ nu Ojã da 'yudi gue nuĩxte xɯn hogã guecã ngue dán jã'i ua ja ra ximhãi. Nɛ mí ts'ũtho ya din ja a dím mangã.

33 Ma zɯ t'ũhni ahɯ, man'da zɯ ora dam 'bũhmbɯ ya. Nɛ m'bejua guim bɛnjɯ. Nɛ ga xi ahɯ ya tengu dá xi ɯ ma ngũrpihɯ, hingui sã 'darbɯ ga mbãhã hapɯ ga mbagã.

34 Nuya ga xi ahɯ n'da ran t'ɛdi ma'da'yo, gue 'da xtín huɛctahɯ n'da ngu n'da ahɯ. Tengu thofo bɯ dá huɛc'ahɯ, ngubɯ gan 'yõrpaɯ n'da ngu n'da ahɯ.

35 Nangue 'da gdín huɛctahɯ n'da ngu n'da ahɯ, gätho yɯ jã'i da bãdi guí tengahɯ, bi 'yɛnje.

Ra Jesús i pãdi din cõn'a ra Pedro

36 Nu ra Simón Pedro bi 'yɛmp'a:

—Ma Hmu i, hapɯ guí mba.

Nu ra Jesús bi dãt'a:

—Hingui sä 'bex gui tengä ya haru ga mba. Pe m'bejua da zä gui mba bu ga mbagä.

³⁷ Janangue'a nu ra Pedro bi 'yemp'a:

—Hanja hingui sä 'darpu ga mbe ya, madague'a necä da thogä nangue'a ga ten'ni i, bi 'yena.

³⁸ Nu ra Jesús bi dat'a:

—Ha majuani gui tengui madague'bu da tho i, nguetho ná hyundi xqui cöng 'bu bi mbah ra tamfö, bi 'yembi.

14

Ra Jesús ra 'yu ní zöm bu bí 'buh rá Ta

1—Pe o di tu ni mbaihu. Gui ec'yehu Oja janangue'a necä dami 'yec'yegahu.

2 Nubu rá ngu ma Ta bí ja bu xun ngu yu ngu mahotho. Nu'bu hin te di ja bu, xcä xi ahü 'bu. Pegue i ja bu, janangue'a nu'bu dá mbagä gua hoc'ahu haru dam 'buhmbu.

3 Ne nu'bu dá mbagä ba hoc'ahu bu dam 'buhmbu, ne ba pengä mahøn'a ga six ahü bu ngue 'darpu dam 'buhmbu buya.

4 Nubu ga mbagä gui pahmbu ne gui pahmbu ra 'yu, bi 'yenje.

5 Pe nu'a ra Tomás bi 'yemp'a:

—Ma Hmu i, hin dí pahmbe haru gui mba, xín dí pahmbe a ra 'yu, bi 'yena.

6 Nu ra Jesús bi 'yemp'a:

—Nugä drá 'yugä ne guecä ní fa a majuani ne dadí ungä ra 'da'yote mazai. Njon da zä da zöm bu 'buh ma Ta hinda hont'bu da 'yec'yegui.

7 Nu'bu majuani xqui pajü ne'a ma Ta xqui pahmbu 'bu. Pe ja gá pahmbu ya nguetho ya guín nuhu a ya, bi 'yenje.

8 Pe nu ra Felipe bi 'yemp'a:

—Ma Hmu i, pe hin dín nuhe a ni Ta, dami jaje gan nuhe ne nte ga 'behmbe, bi 'yena.

9 Nu ra Jesús bi dat'a:

—Ha guexta'a hin gui paqui ne nya'a tho xtám 'buhmbu. Nu'a to'o xun nugui, ya xun nu ma Ta. Hanja gní 'yengui: “Yurcahe ni Ta.”

10 Ha hin gui ec'yei gue n'datho dí com'be ma Ta. Nu'u yun hma dí xi ahü him mam hmansgä u, pe yám hman a ma Ta i 'bucua ja ma mbäigä, ne gue'a dí jacä ga ot'ä a dí ot'ä.

11 Dami 'yec'yegahu gue n'datho dí com'be ma Ta. Pe nu'bu xun hej gui pahmbu, dami pahmbu gue hont'a Oja sä i ot'u yu nuixte dí ot'ä. Janangue'a da zä gui 'yec'yehu gue n'dat'a dí com'be ma Ta.

12 Majuani dí xi ahü, nu'bu gui 'yec'yegahu, nu ra 'befi dí ot'ä, ne ahü da zä gui 'yöthu 'bu. Ne man'da nuixte yu 'befi da zä gui 'yöthu nguetho ga mba bu bí 'buh ma Ta.

13 Nguetho hont'a go 'be'a gui 'yähmbu 'bu 'da angu dím bëmhbü, ga ot'ä, janangue'a da t'ëspa ma Ta nangue a ga ot'ä, rá Ts'unt'ugä a.

14 Hont'a go 'be'a gui 'yäqui 'bu n'dat'a dím bëmhbü, ga ot'ä.

Ra Jesús bi ma ba penpa rá Hogandqhi Oja

15 Ne man'da bi man ra Jesús, bi 'yena:

—Nu'bu majuani hængdä guín numanhojü, dami pes'hü 'be'a gätho dí xi ahü.

16 Ne ga ap ma Ta ba pen'nahü man'da nim fäts'ihu da mbäx ahü tengu dá ot'ahu, ne gam 'buhmbu mazai a buya.

17 Gue'a rá Hogandáhi Ojá a, ne di ja ahú gui pãhmbú a majuáni. Pë nu'ú di ho ra ximhái hin da zã da zini, nguetho hin'yú 'be'a dí bã a, xingui pãdi 'be'a rá 'befi a. Pë nu ahú gui pãhmbú a nguetho dí 'búhmbú a, ne da zõn ra pa din zãm bú mbo ni mbúihú.

18 Hin gan jahú tengu yú hyoya t'uhni 'bú dá mbagã, nguetho ba pengã dam 'bucã bú mbo ni mbúihú.

19 Mi ts'útho ya him man da nuc'ú di ho ra ximhái. Pë nu ahú da zã guin nujú nangue ni mbúihú, ne zã gam 'búhmbú nguetho zã dí 'bucã.

20 Nè nu a ra pa da zõh rá Hogandáhi Ojá, da zã gui pãhmbú gue dam 'búru mbo ni mbúihú, ne gam 'búhmbú bú ja ma mbúigã búya. Nè da zã gui pãhmbú dí 'búi nangue ma Ta.

21 Hõnt'a go to'o i øt' man t'ëdigã ne pë'ts'a mam hmangã, gue'a majuáni hõngdã i numanhogã a. Nè nu'a ma Ta necã ga huëc'be a, ne ga japi da bãdi xun ho ma ts'edi, bi 'yënje.

22 Nu'a ra Judas, pë hinga gue'a ra Judas Iscariote, bi 'yän'na búya:

—Haguen ja hõngdãhe gui jaje ga pãhmbé xun ho ni ts'edi, ne hin'na ú di ho ra ximhái, bi 'yëna.

23 Nu ra Jesús bi ðãt'a:

—Nu'bú i 'bú a n'da ahú majuáni hõngdã i numanhogui, da mbésca mam hmangã a 'bú. Nè di huëc'a ma Ta búya, ne ba ë'be, ne dan zãm'be bú mbo rá mbúi a.

24 Pë nu'a to'o hingui numanhogui, hingui pë'ts' mam hmangã a. Nè nu'a mam hmangã, him mam hmansëgã pë rám hma ma Ta gue'a bá pengã ua, bi 'yëna.

25 Nè xø bi 'yëna:

—Nuya yúm hma dá xi ahú gãtho yú pa dãm 'búhmbú ua ja ra ximhái.

26 Pë nu'a nim fãts'ihú rá Hogandáhi Ojá gue ba pënh'nahú ma Ta, tengu'bú da guëcsëgã a, nu'a di bën'nahú yúm hma xtã xi ahú, ne da xän'nahú 'be'a gãtho mi'da.

27 Dadín 'yëhmbú ya, dami hyãmhbú ran t'unni ngue ran johya dadí 'da ahú ya, ne thocpa thoho din ja ahú. Hinguin ja tengu rán johya ra ximhái. O di tu ni mbúihú ne hin din su ni mbúihú.

28 Nè nu'bú majuáni guín numanhøjú, din johya ni mbúihú nanguehna dí xi ahú: “Ga mba bú bí 'búh ma Ta.” Nè man'da ja rá ts'edi xinda guëcã.

29 Nugã xtã xi ahú 'be'a gãtho din ja guëpú da zã man'da gui 'yëc'yëigahú 'bú ya bin ja.

30 Nuya him ma nya'a dan yãhú ya, nguetho ba ëpú rá ngurpi ra ximhái. Pë njãm'bú bi ðãcpã a, janangue hin'yú rá ts'edi da ðãcpã a ya.

31 Pë jatho ga øt'ã a ma 'befi ga øt'ã ya, n'dahma da bã ú 'bucua ja ra ximhái hõnt'a ma Ta dín numanhogã, ne zã dí øt'a i xiqui. Janangue'a ga ndanshú ya ga mbãhã, bi 'yënje ra Jesús.

15

Rá za ra uva majuáni në'ú yú 'yë

1 Nu ra Jesús bi 'yëna:

—Nugã drã za majuáni, ngue i züh yún dät'o. Nè nu'a ma Ta di jamansu a.

2 Nè nu'ú yú 'yë hingui ja yún dät'o, nu'a ma Ta da hyëqui, ne da mbøgue. Pë nu'ú yú 'yë i ja yún dät'o, di hoqui gue din ja mi'da yún dät'o.

3 Nu'ahú ya mahoqui ahú nangue mam hmangã dá xi ahú.

4 Dami thoju_u ngue thocpa thoho dam 'buhmbu. Nguetho hingui sä gui 'yothu rá 'befi Oja 'bu hin gui thoqui gui hyamhbu ma tegä, tengu n'da rá 'ye ra za hingui sä din jase yän dät'o 'bu hin da nexpu rá te a rá za.

5 Nugä tengu'bu drá za, nu ahü tengu'bu yú 'ye ahü ra za i züh yän dät'o. Nu'a to'o da guat'i nanguécä, da hyanga ma ts'edi ne din züdi xän ngu yän dät'o. Pe nu'a hin da guat'i nanguécä nte din ja.

6 Nu a to'o da hyegä din ja tengu n'da ra 'yeza 'bu bi däse, da 'yot'i, da mba ma bunt'i ne i pa ma peti da t'upu ja ra sibi.

7 Nu'bu gui thoqui gui cuathu nanguécä ne'bu din zam bu ja ni mbuihu mam hmangä, dami 'yähmbu 'be'a guin nde gui 'yähmbu ne din ja buya.

8 Ne nu'bu din ja xän ngu nin dät'ohu, gue'a dí 'yu a rá nuixte ma Tahu a, ne gue'a dí fadi majuani ma 'yec'yei ahü a.

9 Tengu thoho bu ni huçgä ma Ta, ngubu na huçc'ahu. Dami thoqui guin ndehu man huçcate.

10 Nu'bu gui pespü ni mbuihu gätho dí xi ahü ne gui 'yothu a, da zä thocpa thoho gui pahmbu man huçcate 'bu. Tengu bu na pe'ts'ä rá m hma ma Ta, janangue'a thocpa thoho dí pah rán huçcate.

11 Gätho ya dí xi ahü n'dahma ga comhbu a man johyagä, ne da yupu ni mbuihu ne da bonts' thoho buya.

12 Nu'a man t'edi dí xi ahü, gan huçju n'da ngu n'da ahü, tengu bu na huçc'ahu.

13 Nu'a ran huçcate man'da xän ho, gue di un rá te n'da nangue u yú amigo da yäni.

14 Nu ahü ma amigo ahü 'bu gui othu 'be'a gätho dí xi ahü.

15 Him ma xi ahü ma 'yehé ahü, nguetho nu a ra 'yehé hingui pađi 'be'a i ot' rá hmu. Pe nuya dí xi ahü ma amigo ahü, nguetho ya dá xi ahü gätho bi xicä ma Ta.

16 Nu'ahu hin gá huangahu, pe go dá huan'nahu ne dá sän'nahu din züh nin dät'ohu, nangue gui 'yothu ma 'befigä ne da hyät' mazai. Janangue'a hont'a go 'be'a gui 'yähmbu ma Ta nangue n'dat'a dim bēmhbü, din ja buya.

17 Nuna man t'edigä dí xi ahü, gan huçju n'da ngu n'da ahü.

Nu ra ximhäi di ucpa ra Jesús ne'u i tenni

18 Ne xø bi 'yēn'a ra Jesús:

—Nu'bu di uc'ahu u di ho ra ximhäi, dami pahmbu m'bet'o thoho bi ugä.

19 Nu'bu da 'da angu gui othu u di ho ra ximhäi, nu'u da numanho ahü u 'bu. Pe hin gui othu tengu ot'u nguetho dá huan'nahu. Janangue'a di uc'ahu ya.

20 Pe guim bēmhbü a ram hma dá xi ahü: “Pe man'da rán säui da hnumanho n'da ra Hmu xinda gue'u yú mbefi.” Ne nugä hingui hnumanhogui, janangue'a ha ma gue'adahü, da hnumanho ahü. Ne him bi t'omanho a dá ma, janangue'a ngutho hin da t'omanho a guim mamhbu.

21 Ne din ja bu da t'ot'ahu nangue gui tengahu. Nguetho nu'u di ho ra ximhäi hingui pa a bá pengä.

22 Nu'bu hin xcá søcä ua gue xcá zofu, hin xtám bađi gue ja yú ts'oqui 'bu. Pe nuya hingui sä da gøn yú ts'oqui u ya.

23 Nu'a to i pøh rá cue nanguécä, ne a ma Ta i numan'u.

24 Nu'bu hin xcá ot' yän t'ot'e njo'o sä da 'yot'e, hin xtám bađi gue ja yú ts'oqui 'bu. Pe nuya ya bi nu man t'ot'e nuixte. Pe bi cuethohogü u. Pe nu'u bi ugä gue'a ma Ta bi up'u.

25 Pɛ gue'a mán t'o't'i bɛ ja rán t'ɛdi Ojɔ maya'bɛ, bi 'yɛna: “Din ja ra cue nanguecá, pɛ hin'yɛn 'bɛ'a dín cue ɛ,” mí ɛn ra t'ohni zɔi dín xá ɛ.

26 Pɛgue ga xicá ma Ta ba pen'nahɛ rá Hogandɔhi, nɛ da mbáx ahɛ di ja ahɛ gui pɔhmbɛ a majuɔni nɛ da xi ahɛ nanguecá.

27 Nɛ ahɛ da zá guim mamhbɛ majuɔni nanguecá, nguetho gátho yɛ pa xtám'bɛhmbɛ gue'bɛ go má tɛm'ra 'bɛfi nɛ guehya, bi 'yɛn'a ra Jesús.

16

1 Nɛ man'da bi man ra Jesús bi 'yɛna:

—Guehya dí xi ahɛ n'dahma hin gui hyɛgahɛ 'bɛ gá nuhɛ yɛn ɛnbi.

2 Nguetho da hyɛn ahɛ thi bɛ ja yú nijɔ ma mijudíohɛ, nɛ da zɔn ra pa da hyo ahɛ nɛ da bɛni gue'a ní 'yɔrpa rá 'bɛfi Ojɔ a.

3 Nɛ dín ja bɛ da 'yɔt'ahɛ, nguetho him bi bɔcá, xínga gue'a ma Ta.

4 Pɛ nuna dí xi ahɛ, janangue'a nu'bɛ bin ja, guim bɛmhbɛ bɛya gue gue'a xtá xi ahɛ. Nɛ nuna dí xi ahɛ ya, hin dá xi ahɛ mám'bet'o, nguetho hin ní zɔn ra ora ga mba.

Nu rá 'bɛfi rá Hogandɔhi Ojɔ

5 —Nuya ga mbagá bɛ bí 'bɛ a bá pɛngá. Nɛ xínga n'da ahɛ guí ángahɛ ya hapɛ ga mbagá.

6 Nguetho i tu ni mbɛihɛ ngue dá xi ahɛ ga mbagá.

7 Pɛ guehma majuɔni dí xi ahɛ, man'da xɛn ho nanguɛ ahɛ ngue ga mbagá. Nguetho nu'bɛ hin ga mbagá, hin da zá ba ɛh nim fáts'ihɛ 'bɛ. Pɛ nu'bɛ dá mbagá, ba pen'nahɛ nim fáts'ihɛ gue rá Hogandɔhi Ojɔ.

8 Nɛ nu'bɛ bi zɔcua ja ra ximhái rá Hogandɔhi Ojɔ, di jap yɛ ja'i ua ja ra ximhái da bɔdi i ja yú ts'oqui, nɛ di japi da bɔdi drá 'yugá nanguɛ ran ho, nɛ di japi da bɔdi dín ja rá muui ran ts'o.

9 Nu rá Hogandɔhi Ojɔ di bɛnba yɛ ja'i gue i jatho yú ts'oqui nguetho him bi xiqui gan yɔnba yú te.

10 Nɛ di bɛnba yɛ ja'i gue drá 'yugá nanguɛ ran ho. Da fádi nguetho ga thɔmbɛni nɛ da zingá ma Ta bɛ bí 'bɛi, nɛ hin da hnugá ua ja ra ximhái.

11 Nɛ nu rá Hogandɔhi Ojɔ di bɛnba yɛ ja'i ngue dín ja ran ɛnbi rá muui ran ts'o, nguetho da ts'ánba rá muui a rá 'bɛfi ra zíthɛ gue nu'a rá ngɔrpi ra ximhái.

12 Guexta'a i jagá xɛn ngu dín nde ga xi ahɛ, pɛ hin gui hyáthɛ gui 'yɔhmbɛ mi'da 'bɛ ga xi ahɛ.

13 Pɛ nu'bɛ bi zɔcua rá Hogandɔhi Ojɔ, da xán'nahɛ gátho a majuɔni. Nɛ nte da mansɛ nanguɛɛ, pɛ hɔnt'a 'bɛ'a da xi Ojɔ, gue'a da xi ahɛ a. Nɛ da xán'nahɛ 'bɛpɛ gdí 'yɔthɛ rá 'bɛfi Ojɔ, nɛ da xi ahɛ 'bɛ'a gátho man'da dín ja.

14 Nɛ di japi da fádi i ja ma ts'edi xɛn ho, nguetho ga un mam hma da xán'nahɛ nanguecá.

15 Nu'a nam bɔni n'dat'a ra ts'edi i jac'be ma Ta, janangue'a dá xi ahɛ, ga un mam hma da xán'nahɛ nanguecá.

Ni dumbɛihɛ dim pommi ran johya

16 —Nɛ hin guin nujɛ man'da pa o gue manyopa, pɛ sá guin nujɛ mahɔn'a mi'da yɛ pa, nɛ m'bɛjua ga mba bɛ bí 'bɛh ma Ta, bi 'yɛna.

17 'Bɛx bin 'yán'dɛ 'da ma mixádihe:

—'Bɛ'a ní mba bi ma, nɛ ɛna: “Hin guin nujɛ man'da pa o gue manyopa, pɛ sá guin nujɛ mahɔn'a 'da yɛ pa, nɛ m'bɛjua ga mba bɛ bí 'bɛh ma Ta,” bi 'yɛnɛ.

18 'Bɛ'a ní mba gue bi xijɛ na, 'bɛ'a da 'yɔt'e 'da yɛ pa. Hingui sá ga pɔhmbɛ 'bɛ'a man na, bin 'yɛmzɛhe ma mixádihe.

19 Nu ra Jesús mi pađi 'be'a nde da 'yänni, gue 'be'a nam bøn'a xí man a, ne bi 'yeñje:

—Ha gadín 'yänzehëu 'be'a nám bøn'a dám mangä 'bu má xi ahü: “Hin guin nuju man'dapa o manyopa, pe sä guin nuju mahøn'a mi'da yu pa,” gue dá engä.

20 Majuani dí xi ahü, da du ni mbëihü ne gan zomhbü, pe nu'u yu ja'i i ten ra ximhäi din johya u. Pe m'bejua büya nu ni dumbëihü dim pommi ran johya.

21 Tengu n'da ra xisu 'bü bi zøn ra ora dim 'büh rá t'uhni, i tu rá mbëi nguetho in nu ran ünbi, pe m'bejua din johya 'bü bim 'büh rá t'uhni büya, ne him mam bën a ran ünbi mín nu.

22 Ne nguetho ahü i tu ni mbëihü ya. Pe gan nu ahü mahøn'a ne da hyu ni mbëihü, ne njon da zä da hyac'a nin johyahü büya.

23 Ne nu'bü bi zøn ra ora a dím mangä ya, nte gui 'yängahü. Pe majuani dí xi ahü, høn't'a go 'be'a gui 'yäfü ma Ta 'bü 'dat'a dím bëmhbü, ne din ja büya.

24 Nte ganä äfü ma Ta nanguie ma thuhugä, pe nuya dami 'yäfü ya ne din ja ahü, janangue'a da yuh ni mbëihü ran johya.

Nu ra Jesucristo bi 'berpa rá ts'edi ra ximhäi

25 —Nuya yam hma dá xi ahü, yan t'uti u, bi 'yeñ'a ra Jesús. Pe da zøn ra ora hin ga xi ahü mi'da yan t'uti, pe njuantho ga xi ahü xän ho nanguie Oja.

26 Ne nu'bü bi zøn'a ra pa dím mangä, da zä gui 'yäpzehëu ma Ta nanguie ya guí pajü, ne him man ga thocpä a guí äfü ma Ta.

27 Nguetho guesë ma Ta di huç'ahü nanguie guín numanhoju, ne gá 'yeç'yëihü gue gueru bí 'büh ma Ta bá nexä.

28 Nugä bá nexä bü 'büh ma Ta, ne dá søcua ja ra häi. Ne ga pøngä mahøn'a ua ja ra häi, ga mba bü bí 'büh ma Ta, bi 'yeñje.

29 —Nuya mfađi 'be'a guí xije ya, nguetho hin guí xije n'da ran t'uti ya, dá emfe büya.

30 Nuya dí pañmbe nte guídí 'bedi gui pađi, nguetho m'bet'o thoho guí pađi 'be'a dím bëmhbë 'bü ya ja a dín nde ga än'nahe. Ne gue'a ná pañmbe gue gueru bí 'bü Oja gbí 'yeçque, dá emfe.

31 Nu ra Jesús bi 'yeñje mahøn'a:

—Ha majuani guí çc'yëigahü.

32 Pe nuya bi zøn ra ora gan 'uexthü, gui 'dahmbü, n'da an 'danni gui mbähä. Ne gätho ahü gui sogahü. Pe hin dan 'dase nguetho dí 'bübe ma Ta.

33 Nuya yam hma dá xi ahü, n'dahma guexta a gan johyahü nanguécä, madague'bü guin nuhü ran ünbi nanguie ra ximhäi. Pe o di tu ni mbëihü, pe guim bëmhbü dá tapä ra ximhäi.

17

Bin yqui rá Ta ra Jesús

1 Nu'bü mí jua a man ra Jesús, bi ndøts'e, ne bin yqui rá Ta:

—Ma Ta a i, ya bi zøm ma oragä din ja a gá sangui. Dami jap ya emme da bømanko 'be'a ga øt'ä ya, ni ts'ant'ugui, ne gue'a dí fađi nuixte xän ho i büya.

2 Nguetho ya xcä 'dac ra ts'edi ga unni 'be'a xcä sänba u gätho i 'bücua ja ra ximhäi, janangue'a ga un ra 'da'yote mazai u gätho gá 'daqui.

3 Ne nu'a to'o i ja ra 'da'yote mazai, majuani dím pañmbü u, gue gue'e høn'a thoho i majuani grá Oja, ne nugä drä Jesucristogä gue guá pøngä dan yantegä ua.

4 Ya ní mba bü ga juacä ra 'befi gá 'daqui, gueru da bäh yu ja'i ua ja ra ximhäi emme xän hotho i.

5 Ma Ta i, nu'bu ya dá juacä, dami jaqui ga conhui ni nuixte bu guí 'bui, tengu tho mín jaiu 'bu má hin'yü ra ximhäi.

6 Nuya dá xih yu ja'i nangue e, gue nu'ü gá huanhua ja ra ximhäi. Ni mbeti ü, ne gá 'daqui, ne bi mbe'ts'a nim hma dá xänba ü.

7 Ne i pa ü ya gue gue'e gá 'dac ra ts'edi dá øt' ra 'befi dá øt'e, ne ü yüm hma dá mangä.

8 Nguetho bi hyän'a ram hma gá xiqui dá xifi. Janangue'a i paði majuüni bá nexä bu guí 'bui, ne bi 'yëc'yëi gue gue'e guá pengä dan yäntegä ua.

9 Nugä dí äp'a ya gui fäx'i ts'ü ü, ne hin dí ä a nim fäts'i nangue ü i ten ra ximhäi. Pe hont'ü gue gá 'daqui nguetho ni mbeti ü.

10 Ne nu'ü gätho ma mbeti ni mbeti ü, ne nu'ü gätho ni mbeti ma mbeti ü. Ne gue'ü i udi nuixte xän hogä ü.

11 Nuya him man dam 'bucua ja ra ximhäi. Ga mbagä bu guí 'bui. Pe nu'ü go di thoqui dim 'bucua ü. Janangue'a, ma Hogata i, dami jamansu ü gätho gá 'daqui nangue ni ts'edi zehë, gue da gohi tengu'bu n'danja'itho tengu gaui.

12 Gätho yu pa dám 'bühmbe ü gá 'daqui, dá jamansu ü nangue ni ts'edi gá 'daqui. Ne xinga n'da bim 'bedi, hont'a n'da nts'änni dim 'bedi, tengu män t'ot'i bu ja ni söcuq maya'bu ngue ngubu din ja.

13 Ne nuya mi ts'ütho ga mba bu guí 'bui, pe nuna dí mngä ya ngue dí 'bucua ja ra ximhäi, janangue'a da yuh yá mbui ü i øh ya nangue man johyagä.

14 Nugä dá un'na nim hma ne bi hyäm büya. Janangue'a di hcpa ra ximhäi ü, nguetho hing yá mēngu ua ja ra ximhäi ü, tengugä hind rá mēngugä ua ja ra ximhäi.

15 Hin dí ä'a i gue gui 'uec'ü nanguecua ja ra ximhäi ü, pe dí ä'a i gui jamansup yä mbui hin da dāp ra zīthu ü.

16 Nu'ü hing yu mēngu ua ja ra ximhäi ü, tengu thogä.

17 Dami xänbi xän ho a nim hma majuüni, janangue'a da 'uegue xän ho nangue yän ts'o i ja ua ja ra ximhäi.

18 Tengu tho bu guí 'dac ra 'befi dá jap yu ja'i ua ja ra ximhäi da bā i, nguthogä dí un ra 'befi ü, di jap yu ja'i ua ja ra ximhäi da bā'a i.

19 Dan unse janangue'a ne'ü tengu'bu da du nangue yá nyombui, ne da zä da den'na ram hma majuüni.

20 Ne nu'bu bi mam mam hmammi ü i ëc'yëigä ya, ne nu'bu bi 'yëc'yëigä ü da sifi, ne'ü dí äp'a nim fäts'i nangue gätho ü büya.

21 Janangue'a gätho da gohi tengu'bu n'danja'itho, tengu thogau ma Ta i, n'datho dí conhui. Dami japi n'dat'a da bēn ü, nguetho n'dat'a man 'yomfēniui dá unui gätho ü. Janangue'a da 'yëc'yëi ü i ten ra ximhäi, gue gue'e guá pengä dan yäntegä ua ja ra ximhäi.

22 Nu ra ts'edi gá 'daqui dá undä ü, gue da zä da gohi tengu'bu n'danja'itho, tengu gaui.

23 Nugä dí 'bühmbe ü, ne'e dí 'bühmi, janangue'a majuüni da zä gätho 'dat'a gam bēmhbü. Ne da nu ü i ten ra ximhäi, da bādi gue gue'e guá pengä dan yäntegä ua ja ra ximhäi, ne da bā ü i ten ra ximhäi gue emme guidi huëc'ü tengu bu gni huëgagui.

24 Ma Ta i, dí n de 'darpü dan zāmhbü ü gá 'daqui, gue da nu mazā a ran ho tate tho ho gá 'daqui. Nguetho zāi guidi huëgä ne gue'bu go má hin'yü ra ximhäi.

25 Ma Hogata a i, nu ra ximhäi hingui pa'a i. Pe nugä dí pa'a i, ne'ü 'da gá 'daqui i paði gue gue'e guá pengä.

²⁶ Nugä dá japi bi bə'a i, nɛ man'da man'da ga japi da bađi gátho nin ho, gue da zä dín ja xən ho nin huɛcate bə mbo yú mbəi ɛ, tengu tho bə nan jagä nin huɛcate. Nɛ dan zəm bə ja yú mbəi ɛ, bi 'yɛmp'a rá Ta.

18

Bi fɛnt'a ra Jesús

¹ Nu'bə mí jua'a bin yaui rá Ta, dá mbähmbe ra Jesús bəya dyə xädihe, dá 'daxhe n'da ra t'əhyɛ gue ra Cedrón, nɛ dá cətthe bə ja n'da ra nuəndät'o.

² Nu'a ra Judas, gue'a di dá a ra Jesús, mí pəpə ja ra nuəndät'o nguetho zəi mí pähmbe bə ra Jesús.

³ Nu yə fariseo nɛ yə dəmbäjä bá pəhn'də 'da yə dofəi nɛ mi'da yə'n 'yohə gue bän 'yohə ra Judas. Gátho i hə yə sibi nɛ yú juai.

⁴ Nu ra Jesús i pađi gátho 'bɛ'a dín ja ngue da t'ɔrpe. Janangue'a bi mba bin c'athə, nɛ bi 'yän'də:

—To'o guí homhbə, bi 'yɛmbi.

⁵ Nɛ bi də ɛ:

—Dí homhbe ra Jesús ra mɛngu bə Nazaret, bi 'yɛn'ɛ.

—Guecä, bi 'yɛn'a ra Jesús bəya.

Nɛ i 'bähmbə bə ra Judas gue di dá.

⁶ “Guecä,” 'bə mí 'yɛn'a ra Jesús, 'bex bi goh yú xətə ɛ yə'n hyonte nɛ bi 'ya ɛ bəya nangue ra mbidi.

⁷ Nu ra Jesús bi ma mahə'n'a:

—To'o guí homhbə.

Nɛ bi də ɛ:

—Dí homhbe ra Jesús ra mɛngu bə Nazaret, bi 'yɛn'ɛ.

⁸ Nu ra Jesús bi dət'ɛ bəya:

—Ya dá xi əhə, guecä. Pɛ nu'bə həngdə guí honjə, hinga nɛhya ma xädi guí sixhə, bi 'yɛna.

⁹ Nɛ guehna bi man na ra Jesús bin theui a bi xih rá Ta 'bə mín yaui, ngue xí 'yɛmbi: “Gátho gá 'daqui xíngə n'da ga 'bɛdi,” xí 'yɛmbi.

¹⁰ Nu ra Simón Pedro bəya bi gəx a rá juai mí hə nɛ bi 'yespa rán 'yɛizagu a rá 'yɛhɛ ra dəmbäjä, rá thuhu Malco a.

¹¹ Pɛ nu'a ra Jesús bi 'yɛmp'a ra Pedro:

—Fo'ts' ni juai a nin t'əjuai. Nuna ra mbohi xən zəngə ma Ta ha hin ga sigä na, bi 'yɛmbi.

Bi ts'ix bə 'bəh ra hmumbäjä a ra Jesús

¹² 'Bex bi bɛnt'ɛ yə dofəi nɛ'ɛ yú hmu nɛ yə policia bi mbɛn ma mijudíohe, nɛ bi du't'i.

¹³ M'bet'o bi zixpə 'bəh ra Anás rá ndəhyə a ra Caifás, nɛ nu'a ra Caifás, ra dəmbäjä a ra jɛya a.

¹⁴ Guehna ra Caifás ngue xí xi ɛ yú mi ngərpihə, gue man'da xən ho 'bə n'datho da du, xinda gue'bə gátho ga juahmbə.

Nu ra Pedro bi gə'n'a ra Jesús

¹⁵ Nu ra Simón Pedro, nɛcä bəya, dá tɛn'be ra Jesús. Nɛ madím pə'be a ra dəmbäjä, janangue'a bi zä dá cət'a bə bi mba ma cət'i a ra Jesús bə mbo rá mbə't'i a rá ngu ra dəmbäjä.

¹⁶ Pɛ nu ra Pedro mí 'bəpə thi bə ja ra goxthi. Pɛ dá pəngä bəya gue dá əp ra mate a ra mbəngoxthi, janangue'a bi zä bi yat'ambo ra Pedro bəya.

17 Nu'a ra mbängoxthi b̄aya, gue n'da ra xisu, bi 'yεmp'a ra Pedro:

—Nu'i ha hinga gue'e rá xádi'i n̄a ran 'yoh̄a, bi 'yεmbi.

Nu ra Pedro bi d̄at'a:

—Hin'na, hinga guecä, bi 'yεna.

18 Madín t̄asp̄ih̄u u yá 'yεh̄e ra d̄ambäjä n̄e ȳa policia a ra Pedro, nub̄a ja ra sibi xí 'yudi, nguetho x̄an se.

Nu ra hmumbäjä bi juq̄nba ra Jesús

19 Nu ra d̄ambäjä bi 'yänna ra Jesús to'o gätho i t̄enni, n̄e bi 'yänni 'be'a ním hma im ma 'b̄u in xänbate.

20 Nu ra Jesús bi d̄at'a:

—Nugä z̄ai dá mam b̄u ja ma nijah̄u n̄ep̄u ja ra d̄anijä, guerp̄u z̄ai dim peti gätho ma mijudíoh̄u. Nj̄am'b̄u dá mangä b̄u njongui 'b̄uh ȳu j̄a'i.

21 N̄e ndetho guí ängui 'be'a dá mam 'b̄u mán xänbate. Nde'b̄u gui 'yän'du bi 'yoh̄m mam hmangä. Nu'u i p̄adi 'be'a dá mangä u, bi 'yεna.

22 N̄e nu'a ra Jesús 'b̄u mí d̄at'a ra d̄ambäjä, n̄e nu'a n'da ra nḡurpa dof̄ui bi mb̄emp'a rá hmi, bi 'yεmbi:

—Hanja ngub̄u gá xih ra d̄ambäjä, bi 'yεmbi.

23 Nu ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Nu'b̄u ja 'be'a dá mangä gue hingui ho, dami ma. P̄e nu'b̄u nte dá mangä, hanja gní p̄εgbi, bi 'yεmbi.

24 Nu ra Anás b̄aya bi mb̄en̄hna ra Jesús b̄u 'b̄uh ra Caifás, rá mi d̄ambäjäui.

Nu ra Pedro bi ḡom mah̄on'a ra Jesús

25 N̄e mí 'b̄ap̄u ra Simón Pedro madín t̄asp̄i a. N̄e ä'n'du i 'b̄ähmb̄u:

—Ha n̄e'e rá xádi'i n̄a.

'Bex bin c̄oni:

—Hinga guecä, εna.

26 Nu'a n'da rá 'yεh̄e ra d̄ambäjä b̄aya, gue dim men̄iui a ra 'yεh̄e xí 'yespa rá zagu ra Pedro 'b̄u mí 'yεna da ȳan'a rá Hmu, bi 'yεmbi:

—εna gue'e dá nu a b̄u ja ra nūandät'o, bi t'εmp'a ra Pedro.

27 N̄e bin c̄om mah̄on'a ra Pedro. 'Bex bi mbah ra tamf̄o.

Nu ra Pilato bi juq̄nba ra Jesús

28 T'axuditho bá ts'i b̄u ja rá ngu ra Caifás a ra Jesús, n̄e bi ts'ix b̄u ja ra nguts'ut'abi. P̄e nu ma nḡurpihe dȳu judíohe dȳu israelhe, him bi ȳuzeh̄e b̄u mbo nguetho εn yán t'εdi d̄in ts'on yá j̄a'i 'b̄u da ȳurp̄u ja yá ngu u hing ȳu judío, n̄e hin da zä da zi ran ts'ih̄mε nangue ran d̄abaxjua 'b̄u xtán ȳurp̄u mbo.

29 Janangue'a nu ra ts'ut'abi Pilato, bi mba b̄u thi gue da zo u ȳu ȳapate, n̄e bi 'yän'du:

—'Be'a gní yaf̄u a ran 'yoh̄u, bi 'yεna.

30 N̄e bi d̄a u ma nḡurpihe:

—Nu'b̄u hin gra ts'om'bäi, hin xcá dä ah̄u 'b̄u, bi 'yεn'u.

31 N̄e nu ra Pilato bi 'yεmp'u:

—Dami sixh̄u 'b̄u, n̄e gui juq̄nbah̄u nangue nin t'εdi zeh̄eh̄u, bi 'yεna.

N̄e nu ma nḡurpihe bi d̄at'a:

—P̄e hin'ȳu man t'εdizeh̄ehe gue'a ga hohe n'da, bi 'yεn'u.

32 Nu'a bi man'u bin theui a bi man a ra Jesús 'b̄u mí ma 'be'a mán d̄ate dí du a, gue da mba ma cuati b̄u ja ra pont'i.

33 Nu ra Pilato bi mbeng mah̄on'a b̄u ja ran ts'embate n̄e bi 'yänna ra Jesús:

—Nu'i ha gue'e grá hmuts'ut'abi ȳu judío, bi 'yεmbi.

³⁴ Nu ra Jesús bi dät'a:

—Ha guím bense 'be'a guím ma, uague n'dan'yo bi xi i nanguecä, bi 'yëmbi.

³⁵ Nu ra Pilato bi 'yëm büya:

—Hin drá judiögä. 'Be'a gá 'yöt'e tą, ngue bi dä'a ua ni mijudíohü ne ni dąmbäjähü.

³⁶ Nu ra Jesús bi dät'a:

—Hin dám hmuts'ət'abigä ua ja ra ximhäi. Nu'bü xcám hmuts'ət'abigä ua, xtín tunhdü ü ma ja'igä ü bi bendgui 'bü, ne hin xti dägä ua 'bü. Pe nu ma ts'edigä him bi nequi ua ja ra ximhäi a, bi 'yëna.

³⁷ Nu ra Pilato bi 'yëmbi mahøn'a:

—Ha majuani grá hmuts'ət'abi 'bü, bi 'yëmbi.

Nu ra Jesús bi dät'a:

—Majuani guím ma gue drá hmuts'ət'abigä ne gue'a dám 'bücä ua ja ra ximhäi, ne gue'a ná ecä ua gue ga u'a majuani. Nu'ü to'o in nde da bą'a majuani, da 'yömanho a dím mangä ü, bi 'yëna.

³⁸ Nu ra Pilato i ęna:

—'Be'a maha a majuani, njon da zä da bądi nda'a a majuani, bi 'yëmthoho.

Bi ts'änba rán ünbi ra Jesús

Ne nu'bü mí jua'a bi man ra Pilato, bi mba bü thi din yąhü ü yá yąpate mahøn'a, ne bi 'yëmp'ü:

—Nte mán ts'o dá tınbi.

³⁹ Pe nu'ahü ząi guí xijü ga thóc'ahü n'da ra ofádi 'bü bi dät' ra pa ran dąbaxjua. Ha guín ndehü ga thóc'ahü ni hmuts'ət'abihü, bi 'yëna.

⁴⁰ Ne bi mbądi bi mbafi nts'edi ü, bi 'yën'ü:

—Hin'na, hinga gue'a, pe nu'a ra Barrabás, gue'a gui thögähe a, bi 'yën'ü ma ngärpihe.

Nu ra Barrabás, n'da ra hyote a.

19

¹ Nu ra Pilato bi manda dí fei a ra Jesús.

² Nu yü dofü büya bi 'yörpa n'da ra corona gue yü 'yü'uüni, ne nts'edi bi huspa rá yą ra Jesús. Ne bim pärbä n'da ra 'böt'e xän jüpoi tengü dim pä't' yü hmuts'ət'abi.

³ Ne bi den büya ne bi 'yenspa yá biba, bi 'yëmbi:

—Biba, grá hmuts'ət'abi yü judío, bi 'yëmbi. Ne bi mbe'mi büya ngue yá 'ye.

⁴ Bi mba bü thi mahøn'a a ra Pilato, bin yąhü ma ngärpihe:

—Nuya ga dä ahü na ran 'yohü, dami pähmbü nte dá tınba n'da ran ts'o gue xü 'yöt' na, bi 'yëna.

⁵ Bi ts'ix bü thi ra Jesús büya, ya i hu'ts' ra corona ngue nt'öt'e yü 'yü'uüni, ne he ra 'böt'e xän jüpoi.

—I 'bücua na ran 'yohü ya, bi 'yën'a ra Pilato.

⁶ Nu'ü yü dąmbäjä ne ma ngärpihe 'bü mín nu a ra Jesús, nts'edi bi mbafi, ne xän ngu yü nidi bi 'yëna:

—Dá du, dá 'döm'pü ja ra pont'i.

Nu ra Pilato bi 'yëmp'ü büya:

—Dami sizéhü 'bü guín nde gui cuathü bü ja ra pont'i, nguetho nugä hin te dá tınbä n'da ran ts'o xü 'yöt' na, bi 'yëmp'ü.

⁷ Nu'ü ma ngärpihe bi dąpüya:

—Nugähe i jaje n'da man t'ëdihe gue da du n'da im ma tengu im ma na, nguetho bi manseε guesε rá Ts'unt'u Ojã, bi 'yεn'u.

⁸ Nu'bũ mí 'yø a ra Pilato mí εn'a ra Jesús gue rá Ts'unt'u Ojã a, man'da bi zu a.

⁹ Ne bi zix pũ mbo ja ran ts'embate mahøn'a a ra Jesús, bi 'yänni:

—Hapũ ε majuañi guí nets'i.

Pε nu ra Jesús him bi ðãti.

¹⁰ Nu ra Pilato bi 'yεmp'a:

—Hanja hin gní thãrcagui. Ha hin guí pãdi ja ma ts'edi ga cuat'a bũ ja ra pont'i, ne ja ma ts'edi ga xoc'a bũ, bi 'yεmbi.

¹¹ Nu ra Jesús bi ðãdi:

—Hin xtín ja ni ts'edi ne nte sä guí 'yørque 'bũ hin xtán zãn Ojã 'be'a guí 'yørque. Pε nu'u bi ðägã ua, man'da ja yá ts'oqui u xinda gue'e, bi 'yεn'a ra Jesús.

¹² Ne nubũya nu ra Pilato εmme bi hyoni 'berpũ dí hyetho a ra Jesús. Pε nu ma ngũrpihe nts'edi bi mbafi, bi 'yεn'u:

—Nu'bũ guí hyet na, nin sæiui a ma hmuts'ut'abihũ ra César 'bũ. Nguetho nu'bũ 'bo'o da ma gue im hmuts'ut'abi zehε din sahmi a ra César 'bũ, bi 'yεn'u.

¹³ Nu'bũ mí 'yøhna ra Pilato, bá si bũ thi mahøn'a a ra Jesús bũ ja rá ngun'yu ran juãnbate magãts'i, dí εmfe ma ndehe Gabata. Ne bi hyux ra Pilato bũ ja rá mεxa ran juãnbate.

¹⁴ Nu'a ra pa a, i pa ma hoqui yũn ts'ihmε da ts'i 'bũ bi hyats'i, nangue ran ðãbaxjua. Ne di 'beh mits'u da zøn i huxhyadi. Ne nu ra Pilato bi 'yεmp'u ma ngũrpihe:

—Nuya 'bãcua na ni hmuts'ut'abihũ, bi 'yεmp'u.

¹⁵ Pε nts'edi bi mba u:

—Dá du, dá duhma, dá 'dømp'pũ ja ra pont'i, bi 'yεn'u.

Ne nu ra Pilato bi 'yεmp'u:

—Hanja gní 'yεnjũ gam ma da 'dømp'pũ ja ra pont'i ni hmuts'ut'abihũ, bi 'yεmbi.

Pε nu yũ ðãmbãjã bi ðãdi:

—Njongui 'bũcua man'da ma hmuts'ut'abihe, hønt'a ma hmuts'ut'abihũ bũ Roma ngue ra César, bi 'yεn'u.

¹⁶ Nu ra Pilato bũya bi 'yøt'a bi nde yũ mbãjã, bi manda dí cuati bũ ja ra pont'i ra Jesús. Ne bi ts'ix bũya.

Bi mba n'dø'mi bũ ja ra pont'i ra Jesús

¹⁷ Ne bi zix yũ dofũ a ra Jesús bũya, ne i tuzehε rá pont'i bũ ní mba, da zøm bũ ja n'da ra nyuni t'εmbi Gólgota, nde da ma ra Nyuni nyãxmu.

¹⁸ Ne nu'bũ mí zøm bũ, bi mba n'dø'mi ra Jesús bũ ja ra pont'i. Bim 'bã inde rá pont'i, ne n'da an 'danguadi bim 'bã u mi'da yũn: "bi guarpũ u mi yoho.

¹⁹ Nu ra Pilato, bi 'yo't'a n'da ram hma bi 'yεna: "Nuna ra Jesús ra mengu bũ Nazaret, rá hmuts'ut'abi yũ judío na," bi 'yo't'i. Ne nu'a ra t'ohni bi mba n'dø'mi bũ ja ra pont'i.

²⁰ Xũn ngu ma mijudiohe dyũ israelhe bi nu bũya 'be'a nt'o't'i bũ, nguetho mbe ndehni tho bũ. Ne nt'o't'i nangue ma ndesehe ra hebreo, ne yá nde yũ mengu bũ Grecia gue ra griego, ne yá nde yũ mengu bũ Roma gue ra latín.

²¹ Nu'u yũ ðãmbãjã bũya bi 'yεmp'a ra Pilato:

—Hanja gá 'yo't'i gue ma hmuts'ut'abihe. Pε dami hoqui da ma: "Bi manse: Nugã drá hmuts'ut'abi yũ judío," da 'yεna, bi 'yεn'u.

22 Pɛ nu ra Pilato bi dɔt'ɯ:

—Ya nt'o't'i 'bɛ'a dá o't'ä, dá guet'a, bi 'yɛmthoho.

23 Nu'bɯ mí cuar bɯ ja ra pont'i ra Jesús, nu yɯ dofɯi bɯya bi gɔspa yú he, goho munts'i bin ja yú he, n'da ngu n'da yɯ dofɯi n'da n'da munts'i bi gɔx'ɯ. Pɛ nu rá pahni rá m 'bɛxɔts'e hin hapɯ ma zɔte a.

24 Janangue'a bin 'yɛmzɛɛɛ ɯ:

—Nde'bɯ ga ɔthɯ n'da ran tɔha to'o da bɔni din theui rá pahni na.

Nɛ nu'a bi man'ɯ bin theui a mán t'o't'i bɯ ja rá t'ohni Ojɔ gue njabɯ da 'yɔt'ɯ, mí ɛna: “Bi mba ma darqui ma he, n'da a n'da munts'i bi gɔx'ɯ 'da. Pɛ nu'a mam 'bɛxɔts'e bi t'ɔt'a n'da ran tɔha to'o da gɔts'i,” mí ɛn rá t'ohni. Gue'a bi 'yɔt' yɯ dofɯi a.

25 Nuya mí 'bäpɯ ja ra pont'i rá mbe ra Jesús nɛ a rá juhue, nɛ'a ra María rá bɔmbe a ra Cleofas, nɛ'a ra María ra mɛngu bɯ Magdala a.

26 Nɛ nu'a ra Jesús 'bɯ mín nu a rá mbe, nɛcä gue madí huɛgä, bi xi a rá mbe bɯya:

—Ma mbe i, dami 'yɛmbi ni ts'ant'ɯ nɯ ma xädi guí 'bähmi, bi 'yɛmbi.

27 Nɛ bi 'yɛngä ra Jesús bɯya:

—Dami bɛni tengu'bɯ ni mbe nɯ ma mbegä, bi 'yɛngui.

Nɛ 'bɛx dá sixä bɯ ja ma ngu bɯya, nɛ dá jamansu a.

Bi du ra Jesús

28 Nɛ nu'bɯ mí man a ra Jesús bi bɔh pɯya gue bi juah rá 'bɛfi mí mam bɯ ja rá T'ohni Ojɔ gue din ja. Nɛ bi 'yɛm bɯya:

—Dí tuthe, bi 'yɛna.

Nɛ'a bin theui a mán t'o't'i a bi ma.

29 Nɛ mí hɔpɯ n'da ra t'ɯxaro i po ra guindät'o xɯn ju. Nu'ɯ mí 'bäpɯ bɯya bi gäpɯ ja ra guindät'o a n'da ɛna ra fɯnjo gue bi zinni, bi fospa rá yɔ ra xithi bɯya nɛ bi hyurpa rá nde ra Jesús da zɔts'i.

30 Nu'bɯ mí zɔts'a ra Jesús:

—Ya bi guah ma 'bɛfi, bi 'yɛna.

'Bɛx bin ye'mahäi rá yɔ, nɛ bi unɛ rá te bi du bɯya.

Bin sɯnba rá 'bɔts'e ra Jesús

31 Nu ma ngɛrpihe hinguí ndepe da guathoho bɯ ja yɯ pont'i ɯ yɯ ja'i 'bɯ ya xɯ hyats'i, nguetho gue'a ra pa a ya man'da tɔte nangue ra dɔmpɛti. Janangue'a bi t'äp ra mate ra Pilato da mba n'uacpi yú juɔngua gue dá du n'dihi ɯ, nɛ da mba ma tongui bɯya.

32 'Bɛx bi mba ɯ yɯ dofɯi, nɛ bi 'uacpa yú juɔngua ɯ yoho mí cuarpɯ ja yú pont'i guepɯ mí 'bäh rá pont'i ra Jesús.

33 Pɛ nu'bɯ mí zɔm bɯ cuat'a ra Jesús, bi nu gue ya xí du, janangue'a him bi 'uacpa yú juɔngua a.

34 Pɛ nu'a n'da ra dofɯi bi sɯnba rá 'bi'bɔts'e ra Jesús a ra ts'at'ɛgui. 'Bɛx bi bɔn ra ji nɛ ra dehe.

35 Nɛ nugä gätho dá nuse 'bɛ'a bi t'ɔrpa ra Jesús. Janangue'a majuɔni ná dí o't'ä ya. Nɛ guehna dí o't'ä na n'dahma dá zä guí 'yɛc'yɛihɯ.

36 Nɛ nu 'bɛ'a gätho bin ja, bin theui a mán t'o't'i bɯ ja rá sɔcuɔ Ojɔ gue din ja. Nɛ man t'o't'i: “Xínga n'da rá do'yo da mba n'uacpi,” mí ɛn ra t'ohni.

37 Nɛ man'da bi hmam bɯ ja rá T'ohni Ojɔ, bi 'yɛna: “Nu'ɯ dí ɯcpi da nu gue gue'a bi mba ma sɯnbi ra ts'at'ɛgui rá 'bɔts'e,” mí man'a ra T'ohni.

Bi t'ä'a ra Jesús

³⁸ Nε nubaya nu ra José ra mεngu b_u Arimatea, nu'a n'da rá 'yεc'yεi ra Jesús, pε him mi ma gue mí εc'yεi nguetho mí su ma ngurpihe, pε nuya bi 'yāp ran t'εdi ra Pilato di tongba rá ngōc'yεi ra Jesús b_u ja ra pont'i da 'yāgui. Nε nu'b_u min t'un ran t'εdi ra José, bi mba baya nε bi tongba rá ngōc'yεi ra Jesús.

³⁹ Nε bá εh ra Nicodemo baya, gue gue'a xí zōm b_u mí 'b_uh ra Jesús n'da ra xui. Nε i tu ra 'yεthi εmme i y_uman'u, mbe 'dāte ma 'det'a kilo nan hy_u, ma thāspi ra mirra a ra aloes.

⁴⁰ Nu'b_u mi mbantpa rá ngōc'yεi ra Jesús ra hoc'bōt'e x_un ho, nε bi 'yarp_a ra 'yεthi guerp_u ním fīx ra 'bōt'e, tengu zāi dí øthe dy_u judiohe 'b_u dí āhmbe n'da ra du.

⁴¹ Nε i ja b_u n'da ra mba'ye jomb_u ja ra pont'i xí 'dōm'ma ra Jesús, nε nub_u hāi oqui b_u n'da ra hyādo ngue ran 'yāgui, mahoqui pε njon ní 'yo b_u n'da ra du. Nε jab_u n'da ra nuāndāt'o b_u rá goxthi a ra hyādo gue ran 'yāgui.

⁴² Nε nu'a ra pa man'da tate thoho nangue ran dābaxjua ε ma guerp_u da mb_udi. Janangue'a bi c_ut'a n'dihi b_u ja ra hyādo a rá ngōc'yεi ra Jesús, nguetho hinga yatho b_u.

20

Bi dāmbēni a ra Jesús

¹ T'axuditho domingo hin ní nεc ra hāi nu ra María ra mεngu b_u Magdala bi zōm b_u ja ran 'yāgui. Bi nu gue xí mba nj_unni a ra xīndo mí juax b_u ja rá goxthi ran 'yāgui.

² Bá pengui nε bán tihi, bi zōm b_u mí 'b_u'be ra Simón Pedro nε bi 'yεnc'be:
—Bin j_uc ma Hmuh_u. Nε hin dí pādi hap_u bi thux ya, bi 'yεnc'be.

³ Dá mbe'be b_u ja ran 'yāgui baya.

⁴ εmme dán ti'be, bin ts'ogui ts'_u ra Pedro, nε m'bet'o go dá sōngā b_u ja ra hyādo.

⁵ Dá c'ā't'ā b_u mbo dá nu hōnt'_u y_u 'bōt'e cāx b_u ngue xí 'bant'i. Pε him 'bex dá c_ut'ā mbo.

⁶ Nε nu'b_u mí zōm b_u ra Simón Pedro, 'bex bi uęntho b_u mbo, nε'a bi nu cāx b_u y_u 'bōt'e.

⁷ Nε nu'a n'da ra 'bōt'e xí 'banba rá yā ra Jesús n'danni mí cāts'i, ma do'mi a.

⁸ Nεcā dá c_ut'ā mbo baya, madague'b_u m'bet'o dá sōngā b_u.

⁹ Nε nu'b_u má nu 'be'a di ja b_u, dá εc'yεigā gue majuaņi bi dāmbēni a ra Jesús.

¹⁰ Dá peng'be b_u ma ngu'be baya.

Nu ra Jesús bi nequi b_u mi 'bā a ra María

¹¹ Pε nu'a ra María bi gotho b_u ja rá goxthi ra hyādo nε i zoni nε di c'ār_u mbo.

¹² Nε bi nu yoho yām 'behni Oja mahęts'i i he y_u t'axcahe. I hup_u n'da b_u mí ja rá yā ra Jesús nε hup_u man'da b_u mí ja yá gua.

¹³ Nε bi xi a ra María:

—Grá xisu, hanja gná zoni, bi 'yεmp'a.

Nε nu ra María bi dāt'ā:

—Nguetho bin j_uc'a ma Hmu nε hin dí pādi hap_u bi thuts'i, bi 'yεna.

¹⁴ Nε nu'b_u mín hanni ra María, bi nu ra Jesús i 'bā_u. Pε him mi pādi gue gue'a.

¹⁵ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Grá xisu, hanja gná zoni, to'o guí honi, bi 'yεmbi.

Pe nu ra María mí m bɛni gue gue'a ran 'yohɛ di jamansu ra nuɔndät't'o. Janangue'a bi 'yɛmbi:

—Nu'bɛ gue'e gá jɔga ma Hmu, dami 'yurqui ts'ɛ hapɛ gá pɛgui ne ga tuxä, bi 'yɛmbi.

16 Ne nu ra Jesús bi ndɔnba rá thuhu:

—María, bi 'yɛmbi.

Nu ra María 'bex bi 'bä't'i xɛn ho bɔya, bi nu ne bi 'yɛna:

—Raboni, nde da ma, “Xänbate i,” bi 'yɛmbi.

17 Ne nu ra Jesús bi 'yɛmbi:

—Pe hingui sä 'bexque gui thäcä ya nguetho di 'bɛh mi ts'ɛ ga mba bɛ bi 'bɛh ma Ta. Janangue'a 'be ní mbahma bá xi ɛ ma cuui ga pengbɛ bi 'bɛh ma Tagä, ne ahɛ ni Tahɛ a, nu'a ma Ojagä a, ne ahɛ ni Ojahɛ a, bi 'yɛmbi.

18 Nu'a ra María ra mɛngu bɛ Magdala bi mba bɔya, ne bi xije dyɛ xädihe gue bi nu ra Hmu ne bi xije 'be'a bi man'a.

Nu ra Jesús bi nequi bɛ mí 'bɛ ɛ yá xädi

19 Ne nu'bɛ mín de guet'a ra pa domingo, nthɛ't'i yá jut'i ra ngu bɛ däm 'bɛhmbe nguetho dá su ma ngɛrpihe, ne nu'bɛ má nuhe, 'bä inde bɛ dí 'bɛhmbe ra Jesús. Ne bi 'yɛna:

—Daman johyahɛ, bi 'yɛnje.

20 Ne nubɔya bi 'yurcahe yá 'yɛ guɛpɛ xí 'dɔmbi, ne rán zɛ'bɔts'e guɛpɛ xín sɛnba ra ts'ät'ɛgui. Ne nu'bɛ má nuhe, dá pähmɛ majuɔni ma Hmuhe a, ne ɛmɛ dán johyahe bɔya.

21 Ne bi ma mahɔn'a ra Jesús:

—Daman johyahɛ. Ne tengu tho bɛ í 'dac ra 'bɛfi ma Ta dá jap yɛ jã'i ua ja ra ximhäi da badi, nguthogä dí 'da ahɛ ra 'bɛfi gui jafɛ yɛ jã'i ua ja ra ximhäi da badi, bi 'yɛnje.

22 Ne nu'bɛ mí jua a bi man na, bi huigähe ran dahi n'da ngu n'dagähe bɔya.

—Dami hyámhbɛ rá Hogandahi Ojã, bi 'yɛnje.

23 Nu'a to'o di päh yá mbɛi nangue yá ts'oqui, i ja nin t'ɛdihɛ gui xihmbɛ ma punbi a. Pe nu'a hin di päh yá mbɛi nangue yá ts'oqui, i ja nin t'ɛdihɛ gui xihmbɛ him ma punbi a, bi 'yɛnje.

Bi hyqɛxɛnjuɔni a ra Tomás

24 Pe nu ra Tomás gue'a i t'ɛmbi ra Go a, n'da ma mixädihe, njo'o bɛ 'bɛ mí nequi ra Jesús.

25 M'bɛjua bɔya dá xihmbe ra Tomás:

—Nugähe dá nuhe ra Hmu.

Pe nu ra Tomás bi 'yɛna:

—Pe nugä dí ɛna him majuɔni a guí xijɛ hinda hɔnt'bɛ gan nuse hapɛ bim fospa yɛ clavo yá 'yɛ, ne ga fospa ma saha hapɛ bim fox yɛ clavo ne ga fot ma 'yɛ bɛ ja rá 'bi'bɔts'e, sä ga ɛc'yɛi 'bɛ, bi 'yɛnje.

26 Nu'bɛ mí dät'an hyäto pa bɔya däm petihe mahɔn'a. Ne'a ra Tomás. Ne nthɛ't'i yɛ jut'i tengu mam'bet'o, pɛ xɔ bi nequi bɛ ra Jesús mahɔn'a, bim 'bä inde bɛ dí 'bɛhmbe.

—Daman johyahɛ, bi 'yɛnje mahɔn'a.

27 Nu'a ra Jesús bɔya bi xi a ra Tomás:

—Dami fos' ni saha ua bim foscä yɛ clavo ne guin nu ma 'yɛ, ne bá 'uɔt ni 'yɛ gui fo'ts'ua ja ma 'bɔts'e. O guí ɛna him majuɔni pɛ dami 'yɛc'yɛi, bi 'yɛmbi.

28 Nu ra Tomás bi 'yɛmp'a:

—Ma Hmu i, ma Ojã i, bi 'yεna.

²⁹ Nu'a ra Jesús bi 'yεmp'a:

—Tomás, guí εc'yεi ya nguetho ya gá nugui. Pε nu'u to da 'yεc'yεigui 'bη nte ní nu, man'da di jãp Ojã η, bi 'yεmbi.

'Bεpη án t'o't' na ra sœcuq

³⁰ Pε nu'η yη hyonya nt'õt'e dá nuhe bi 'yõt' ra Jesús, hinga gátho dá o't'ã ua ja ra sœcuq.

³¹ Pε hœnt'η 'da dá o't'ã dí ja ahη gui 'yεc'yεihη gue majuqni ra Cristo a ra Jesús rá Ts'unt'η Ojã a. Nε nu'bη gue'a gui 'yεc'yεihη din 'da ahη ra 'da'yote mazã.

21

Bi nequi ra Jesús bη ndenthe

¹ M'bejua bŷya dá nuhe ra Jesús mahœn'a, bi jaje dá pãhmbe man'da xœn ho bŷ ja ra dãdehe Tiberias, n'dat'a ra dãdehe Galilea. Nε ga xi ahη gátho bin ja.

² Mín 'yohe ra Simón Pedro nε ra Tomás i t'εmbi ra Go, nε ra Natanael ra mangu bη Caná ra xœqui Galilea, nε man 'yohugã yã ts'unt'η gã'be ra Zebedeo, nε mí yoho ma mixãdihe.

³ Nε nubŷya bi 'yεnje ra Simón Pedro:

—Nugã ga mba na 'bahuq, bi 'yεnje.

—Ga mbãhã 'bη, dá εmfe.

Dá mbãhmbe bŷya 'bex dá huhe n'da ma mbosahe. Pε gátho ra xui nte dá thehe yη huq.

⁴ Nε nu'bη mí hyax bŷya mí 'bãpη ndenthe a ra Jesús. Pε nugãhe him 'bexque dá pãhmbe gue'g'a.

⁵ Bi 'yεnje ra Jesús:

—Gyη ts'unt'ηhη, ha nte gá theη yη huq.

—Hín'na, dá εmfe.

⁶ Nu ra Jesús bi 'yεnje bŷya:

—Pε dami 'yent ní xit'ãhη bη ja rán 'yεi ra mbosa, nε 'bex gui theη bŷya.

Dá øthe a bi xije ra Jesús, nε εmme xœn ngu dá thehe yη huq, him mí sã ga juxhe ra xit'ã.

⁷ Nε nugã gue madi huεgã ra Jesús, dá εmp'a ra Pedro:

—Guehη ma Hmuη nη.

Nu'bη mí 'yøh ra Simón Pedro gue'g'a ra Hmu a, 'bex bi hye rá he nguetho xí mbøgue. Nε bin sãcρη ja ra mbosa gue bi zœn'a n'dihi bη i 'bãh ra Jesús.

⁸ Pε nuje dá cohmbē bη ja ra mbosa, zœn jante dá sømhbe bη ndenthe nguetho dí jut'ãhe ra xit'ã nε yupη yη huq. Nε hinga yatho ndenthe, mbε n'da ciento metro.

⁹ Nε nu'bη mí zœm bη ndenthe ra mbosa mí huhe, dá nuhe n'da ra sibi i zø bη, nε n'da ra huq i oxρη ja yη dεspi, nε mí oxρη ra hmε.

¹⁰ Nε nu ra Jesús bi 'yεnje:

—Bá cη 'da ní huqη xçá theη.

¹¹ Nu ra Simón Pedro bŷya, bi mba bá jut'a ra xit'ã bη ja ra hãi i yuh yη huq, n'da ciento nε yote ma 'dε'ma hyu yη huq xœn ndoho. Pε hin hapη bi xεt'a ra xit'ã.

¹² Nu ra Jesús bi xije:

—Ba εhmbη dan sihmehη, bi 'yεnje.

Pε xínga n'daje xçá ãhde to'o a, nguetho dá pãhmbe gue'g'a ma Hmuhe.

13 Ne bi mba bu zø ra sibi a ra Jesús bi hyac ra hme, ne bi 'daje, ne ra huq.

14 Ne ná hyundj dá nuhe ra Jesús buya gue bin 'yuse, gue'bu go mí dambeni bu ja rán 'yagui.

Iyqui ra Jesús a ra Simón Pedro

15 Nu'bu mán niyahe, nu ra Jesús bi 'yemp'a ra Simón Pedro:

—Simón rá ts'ant'u i ra Jonás, ha man'da guí numanhogui xinda guehya 'da. Nu ra Pedro bi 'yemp'a:

—Haha ma Hmu i, guí padi gue dí numanho i.

Nu ra Jesús bi 'yemb buya:

—Dami 'ujn u ma t'ude'yo, nanguie mam hmangä gui xänba yu ja' i i ec'yiegui.

16 Ná yondj xø bi 'yemp'a:

—Simón rá ts'ant'u i ra Jonás, ha majuañi guí numanhogui.

—Haha ma Hmu i, guí padi gue dí numanho i, bi 'yembi.

Ne nu ra Jesús bi 'yemp'a:

—Dami fäh ma de'yo 'bu.

17 Ne ná hyundj buya bi 'yembi:

—Simón rá ts'ant'u i ra Jonás, ha guí numanhogui, bi 'yembi.

Ne bi du rá mbai ra Pedro, nguetho ya ná hyundj bi 'yän 'bu i numanho. Ne bi dati:

—Ma Hmu i, gätho guí padi, guí padi dí numanho i.

Ne nu ra Jesús bi 'yembi mahøn'a:

—Dami 'ujn u ma zü de'yo dadí huçä.

18 Nu'bu gmín ts'ant'u zai gán 'yose hønba go hapu guín nde gui mba, ne gui tuzehé rá ngat'i ni foho. Pe nu'bu gán dac'yei gui ñng ni 'ye ne n'dan'yo da tut'i i, ne da zix'i i hapu hin guín nde gui mba, bi 'yembi.

19 Guehna bi man ra Jesús, gue da bah ra Pedro 'be'a nín date da nu a, ne gue'a dí 'yudi xän hotho Oja a. Ne nu ra Jesús bi 'yemp'a ra Pedro mahøn'a:

—Dami tengui gui thoc'a ma 'befigä, bi 'yembi.

Bi t'än'na ra Jesús nanguie a ra Xuua

20 Ne nu'bu mí du'mi bi den buya bi nyegui, bi nugä gue nequi dí tet'i, guecä madí huçgä ra Jesús, ngue 'darpu xtá hu'be bu ja ra mexa 'bu mán sihmehe gue'bu má änni to'o di dä a.

21 Ne nu'a ra Pedro 'bu mín nugui dí tet'i, bi 'yän'na ra Jesús:

—Ma Hmu i, 'be'a nín date xin da nu na ra Xuua, bi 'yembi.

22 Nu ra Jesús bi dati:

—Nu'bu ma pähä di 'batho ua gue'bu go dá söcä mahøn'a, hin ni 'befi gui 'yängui. Pe nu'a ni 'befi gui tengui gui thoc'a ma 'befi, bi t'embi.

23 Pe jananguie'a mi manse yu 'yec'yei gue njam'bu ga tugä. Pe hinga ngubu bi man ra Jesús, pe bi 'yena: “Nu'bu ma pähä di 'batho ua gue'bu go dá söcä mahøn'a, hin ni 'befi gui 'yängui,” xí 'yemp'a.

24 Guecä rá xädigä gue bi man ra Jesús, ne guecä xin dí o't' na ra söcuq 'be'a dá nu gue majuañi bin ja. Ne dí pähmbe majuañi na dí o't'ä ya.

25 Ne xän ngu mi'da yän t'öt'e bi 'yot'a ra Jesús. Pe nu'bu gätho xcä o't'ä, hinga xot'a gätho xtín ja ua ja ra ximhäi 'bu. Ne høn'ta dí xi ahä ya.

HECHOS

Yán t'òt'e yá 'báihũ ra Jesucristo

Bi man ra Jesús ba ẽh rá Hogandqhi Ojã

¹ Nu'i Teófilo, rá mbũdi ra søcuã dá o't'a'i mãm'bet'o, dá xi'i gãtho bi 'yòt' ra Jesús nu'bu mi ðamp' rá 'befi. Ne dá xi'a'i gãtho ngue bi ma 'bu mín xãnbate.

² Ne dá xi'a'i gãtho bi 'yòt'a ra Jesús asta gue'bu mi mba mahẽts'i. Ne nu'bu mi 'bũcua ja ra hãi, nu rá Hogandqhi Ojã bi xih ra Jesús 'be'a da xih yá 'bãihũ gue da 'yòt'e. Nu'ũ yá 'bãihũ, gue'ũ yũn 'yohũ bi huanh ra Jesús ngue man yá xãdi ũ.

³ Nu ra Jesús bi nu ran ẽnbi ne bi du. Ne gãtho nyote pa 'bu mí ndants'i mahøn'a, bin 'yuse bu 'bũh yá 'bãihũ, ja'bu bi hnu, ja'bu hin'na. Ne bi 'yuti xũn ngu yũn t'òt'e guepu bi nde da fãdi gue i 'bũi. Ne bi xi'ũ nangue rá 'befi i òt' Ojã ua ja ra ximhãi, ne 'beru dí manda Ojã ẽ gãtho dim 'bũi.

⁴ Nu'bu mím 'bũhmbũ yá 'bãihũ mahøn'a a ra Jesús, ne bin sihmehũ, bi xi'ũ da ðõmp'ũ Jerusalén 'be'a bi ma majuãni rá Ta gue ba ẽhe. Ne ẽn'a ra Jesús: —Ya xcã 'yõhmbũ dá mangã mam'bet'o ngue ba penh Ojã rá Hogandqhi.

⁵ Nu'a ra Xuua bi 'yòt'ahũ ran xixyã nangue ra dehe thoho, pe mi ts'ũtho ya ga 'da ahũ rá Hogandqhi Ojã, bi 'yẽn'a ra Jesús.

Bi ndex mahẽts'i ra Jesús

⁶ Nu'bu mím peti ẽ, bi 'yãnni: —Ma Hmu ahe, hague guehya yũ pa jabũya gui 'yòt'e din ja ma ts'edi zehẽhũ mahøn'a, dyũ israelhũ.

⁷ Bi ðã'a ra Jesús:

—Hingui sã gui pãhmbũ nda'a ní pa xũn zãn ma Tahũ da 'yòt'a 'be'a gãtho da 'yõzehẽ. Hin ni 'befihũ gui pãhmbũ.

⁸ Pe nu'bu bá ẽh rá Hogandqhi Ojã, ne gam 'bũhmbũ, din ja ni ts'edihũ. Ne nu'bu bin ja, gui xihmbũ yũ ja' i ua ra ðãhnini Jerusalén nanguecã, ne gãtho ua ra hãi Judea, nepu ra hãi Samaria, ne gãtho na ngũni ra ximhãi.

⁹ Nu'bu mi gua'a man ra Jesús bi mba mahẽts'i. Nu yá 'bãihũ bi nu nu'bu mi ndex mahẽts'i. Ne n'da ra gãi bi go'mi ne him bi nu yá 'bãihũ mahøn'a.

¹⁰ Ne mi 'bãpu, mi ndõts' mahẽts'i, 'bex mi 'bãhmbũ yoho yãm 'behni Ojã mahẽts'i, i he yũ t'axca pahni.

¹¹ Ne bi 'yẽmbi:

—Nu'ahũ gyũ mẽnguhũ Galilea, hanja gní 'bãhmbũ ua ya ne gni ndõs'hũ mahẽts'i. Nu ra Jesús bi ndex ua gui 'bãhmbũ, ne tengutho bu á ndets'e, ngutho 'bu bá cãh mahøn'a, ne guet'a ra Jesús a.

Bi thahn'na ra Matías rãm poniui ra Judas

¹² Nu yá 'bãihũ ra Jesús bi nexpũ ja ra nyuni Olivos bũya, bi mba bu ra hnini Jerusalén, ne hinga yatho, ndehnni.

¹³ Ne nu'bu mi yãrpũ ja ra hnini bi ndexpũ n'da ra cuarto magãts'i guepu i 'bũ'ũ. Gue'ũ i 'bũpũ ẽ, ra Pedro, ne ra Xuua, ne ra Jacobo, ne ra Andrés, ne ra Felipe, ne ra Tomás, ne ra Bartolomé, ne ra Mateo, ne ra Jacobo rá ts'ũnt'ũ ra Alfeo, ne ra Simón gue t'ẽmbi ra Zelote, ne ra Judas rán 'yohũ ra Jacobo.

¹⁴ Gãtho ya 'darpu bim peti ne zã min yãhũ Ojã. Ne bi zõpu 'da yũ xisu ne ra María rá mbe ra Jesús, ne'ũ yãn 'yohũ ra Jesús.

15 'Darpɛ madím peti ɛ n'da ciento ne 'däte njá'i. Ne nu'ɛ yɛ pa'ɛ bi ndants'a ra Pedro ne bi 'yɛna:

16 —Ma cu ahɛ nangué ra Cristo, nu rá Hogandɛhi Ojɔ maya'bɛ bi jap'a ra David da 'yo't' ra sɔcuɔ, ne bi ma 'be'a da 'yɔt' ra Judas, nguetho mí pɔ Ojɔ 'be'a da 'yɔt'a. Gue'a ra Judas ngue bi dá'a ra Jesús nu'bɛ mi fent'i. Ne gue'a bin ja nguetho gátho 'be'a mán t'ó't'i bɛ rárm hman Ojɔ din ja.

17 'Dat'a ra 'befi dá øthe ra Judas nguetho ra Jesús bi huahn'n'a ra Judas tengu bɛ á huancáhe.

18 Ne bi thán'a n'da ra hâi nangué a í mbä'a ra Jesús. Nu'bɛ mi zohâi ra Judas, bi nyepɛ hâi, ne bi fòh rá foho, ne bi bɔni gátho yá xɛfo.

19 Gátho yɛ jɔ'i mi 'bɛpɛ Jerusalén bi 'yòde 'be'a bin ja. Jananjabɛ bi mba ma huti ra hâi ngue yá nde'ɛ, Acéldama, gue nde da ma bim fám bɛ ra ji.

20 Nguetho nt'ó't'i bɛ ja rá sɔcuɔ ra Salmos:

Din háitho ra hâi

ne njon dim 'bɛpɛ,

ne nt'ó't'i ngue n'dan'yo da hyɔn rá 'befi mi ja xtá 'yɔt'a.

21 Janangué'a jatho ga huahndɛ a dam pɛhmbé. Jatho ga huahndɛ n'da rárm poniu ra Judas, gue'a n'da madí hyɔnje gátho yɛ pa mí 'báhmbe ra Hmu, ra Jesús.

22 Ne ga huahndɛ n'da bi nu 'bɛ mi xixyába ra Jesús a ra Xuua, ne madí hyɔnje gátho yɛ pa dám 'báhmbe ra Jesús, gue'bɛ go mí mba mahɛts'i, bi nu, nguetho n'dat'a ga mamhbe ngue bi ndants' mahøn'a ra Jesús 'bɛ mi du, bi 'yɛn'a ra Pedro.

23 Ne nubɛya bi ndønba yá thuhu to'ò da thahni, gue yoho yɛn 'yohɛ bi hndøni. Nu'a n'da ra José Barsabás ne í Justo, ne nu'a man'da ra Matías.

24 Ne nu'ɛ yɛ jɔ'i bin yáhu ra Hmu bɛya, ne bi 'yɛna:

—Ma Hmu ahe, guí pɔpɔ yá mbɛi gátho, dami 'yurcahe ya yoho nda'a xcá huahni.

25 Nu'a ga comhbe ra 'befi ngue ma 'bäigáhe ra Jesucristo, ngue'a xtá 'yɔt'a ra Judas. Nguetho xí 'uerɛ ja rá 'befi nangué ra ts'òqui, bi mba da nu'a rán säui da nu, bi 'yɛm 'bɛ mín yáhu Ojɔ.

26 Nu yɛ 'yɛc'yɛi bɛya bi 'yɔt'e tengu'bɛ n'da ran tɔha, ngue nde da bɔ'ɛ nda'a bi nde Ojɔ. Bi bɔni gue gue'a ra Matías. Ne nu yɛ 'yɛc'yɛi bɛya bi huahn ra Matías, ne bi gomhbɛ yá 'befi ɛ 'de'ma'da yá 'bâihɛ ra Cristo.

2

Bi zòh rá Hogandɛhi Ojɔ

1 Pɛ guexta'a di thoqui dim peti gátho yɛ 'yɛc'yɛi, din ja'a mí tɔ'mi, gue bá penh Ojɔ á rá Hogandɛhi, ne bin theui n'da ra dɔmpeti mí sánba Ojɔ ɛ yɛ israel, t'ɛmbi Pentecostés.

2 'Dahmantho bi zòpɛ di hɔ, tengu'bɛ n'da ra ndønthi gue bí 'yɛh mahɛts'i a. Ne nu'a ní hɔ bɛ, bi yus'pɛ ja ra ngu guerpɛ mi hu'ɛ.

3 Bi nequi tengu yɛ t'ɛsibi ne 'da'i ts'ɛ bi zox yá yɔ ja jɔ'i n'da ngu n'da ɛ mi 'bɛpɛ.

4 Ngué n'da ngu n'da mi 'bɛpɛ, gátho bin t'un rá Hogandɛhi Ojɔ, ne bi hɔt ra ts'edi xɛn ho ɛ. Ne bi mbɛdi 'dahma 'dan'yo bɛ án yá'ɛ n'da ngu n'da'ɛ nangué rá ts'edi rá Hogandɛhi Ojɔ in 'yohɛ.

5 Ne nu'ɛ yɛ pa'ɛ bi zòm bɛ Jerusalén ɛ yɛ judío, da 'yɔt'a ra dɔmpeti mí xi Ojɔ maya'bɛ, ngue bá nɛxpɛ gátho yɛ hâi ua ja ra ximhâi.

⁶ Nε nu'bu mi 'yø'a di hi u yu ja'i, bim peti bu, ne n'da ngu n'da u bi zo'u yu 'yεc'yei nanguε yu ndese, ne him bi zä bi bæni ha bin ja.

⁷ Nε bi hyonya thoho ne him bi bædi 'be'a nam bæni, ne bin 'yεmb zεhe u:

—Hague án zä bin ja bu, bin 'yεmp'u. Ha hinga gue'u yu mεngu bu Galilea gätho i yä ua ya.

⁸ Hanja sä i sij u ma ndesehu n'da ngu n'daju.

⁹ Nε nuju n'da'a n'danni bá nexhu, ne 'daju, 'bu' 'da bá nexru Partia, neru Media, neru Elam, neru Mesopotamia, neru Judea, neru Capadocia, neru Ponto, neru ra häi Asia.

¹⁰ Neru Frigia, neru Panfilia, neru ra häi Egipto, neru ra häi Africa jom bu Cirene. Nε nu'u mi'da yu romanos u, madague bu gätho yu judío u, ne nu mi'da u gue εc'yei tengugahu dyu judío hu, ne 'bu mi'da bá nexru Creta, neru Arabia.

¹¹ Nε dí øhmbu i mam ma ndehu nanguε yu t'øt'e gue i øt' rá ts'edi Ojä, bin 'yεmp'u.

¹² Nε gätho madi hyonya thoho, ne hingui pädi 'be'a da bæni. Nε n'da ngu n'da bi mansε u:

—'Be'a ní mba na in ja ya.

¹³ Pε nu'u mi'da bi ma:

—Iti u.

Bi zoh yu ja'i ra Pedro

¹⁴ Nε nu ra Pedro buya 'daru mí 'bähmbu u mi 'de'ma'da yä 'bäihu ra Cristo, ne nts'edi bin yä, bi 'yεna:

—N'yohu ahü dyu judío hu ne gätho ahü guí 'bähmbu ua Jerusalén, dami 'yøhmbu xun ho 'be'a ga xi ahü ya.

¹⁵ Nuje hin dí itihe tengu guim bæmhbu, nguetho ja guto ya.

¹⁶ Pε nuna guehna gue bin ja ya, gue'a bi man ra Joel rá pøngahya Ojä, bi 'yεna:

¹⁷ Din ja bu n'da ra pa ba εhe, εn Ojä,

gue ga pen'nahu ma Hogandähi gätho nangu yu ja'i 'buca ja ra ximhäi.

Nε nu'u ni ts'ant'ahu ne ni t'ixuhu dim pøngahya.

Nε ni ts'ant'ahu da nu'u yu t'uti tengu yu t'i

ne ni dæc'yεihu da 'u j yu t'i.

¹⁸ Nu'bu bin ja, nu'u ma 'yεhe, yu n'yohu ne yu xisu, ga penpä ma Hogandähi u, ne dim pøngahya nanguεä.

¹⁹ Nε ga uh yu hmεpya bu magats'i,

neru ja ra häi, yu hmεpya ra ji, ne ra sibi ne ra 'bifi.

²⁰ Nε nu'a ra hyadi ya hin din ja rán nequi,

ne ra zana xtan theni tengu ra ji.

M'bet'o nja bu din ja, m'bejua da zøn ra pa dua εh ra Hmu mahεts'i,

ne nu'a ra pa a, nuixte thoho ne nts'utho 'be'a din ja.

²¹ Nε nu'a ra pa dua εhe, din ja gue hønt'a to'o xí mba't'a ra Hmu da yu n Ojä a.

Ngubu bi 'yo't'a ra Joel 'bu maya'bu, bi 'yεn'a ra Pedro.

²² Nu ra Pedro ø bi 'yεmp'u mahøn'a:

—N'yohu ahü dyu israelhu, dami 'yøhmbu ma nde. Dí m mangä nanguε ra Jesús ra mεngu Nazaret. Ojä bi japi ngue bi 'yøt' yu n t'øt'e nuixte nanguε rá ts'edi Ojä, ne yu hyonya nt'øt'e, ne yu hmεpya, gueru da zä guí pähmbu ngue Ojä bi zε'a.

²³ Nε maya'bu Ojä mi pädi 'be'a gä 'yøpahu rá Ts'ant'u. Nε Ojä mi sänni gue gä cuathu bu ja n'da ra pont'i nanguε yä 'yε yu tonto, ne gä hyohu.

24 Pɛ nu'a Ojã bi xox 'bɛ mí du, nɛ bi hyɛcua ran dɛtɛ, nguetho hin'yɛ rá ts'edi ran dɛtɛ xtán zã xtán zɛm'ma ra Jesús.

25 Nguetho bi man ra David gue 'be'a da nu ra Jesús, 'bɛ mí 'yɛna:

Nugã thocua thoho dí nugã Ojã bɛ ja ma hmi.

Nɛ di 'dac ra ts'edi, janangue'a njon da zã di 'uegagui.

26 Janangue'a i hu ma mbɛi, nɛ dadín johya 'bɛ dí m mangã nangue'a.

Nɛ nu'bɛ din sɛnya ma jã i bɛ ja ran 'yãgui, dí tɔp'ma ran ho da t'ɔrcagui.

27 Nguetho hin gui hyɛgã ma te da gopɛ guerpɛ o'ɛ xɛn du,

Nɛ hin gui japi da 'ya ma ngɔc'yɛi, guecã, ni Hoga t'ɛhnigui.

28 Nɛ gã 'yurqui 'bɛpɛ dãm 'bɛhmi mazã mahɔn'a,

nɛ nu' i gui jaqui ngue din ja ran johya ma mbɛi nu'bɛ dá nut'a ni hmi, bi 'yɛn ra Pedro tengu bi man ra David.

29 Nɛ xɔ bi 'yɛn'a ra Pedro:

—N'yohɛ ahɛ, da zã ga xi ahɛ majuãni nangue ma ngɛrpa mbombɔtahɛ ra David mí 'bɛi maya'bɛ, him bi manse nanguese 'be'a da t'ɔrpe, nguetho bi du, nɛ guexta'a i o bɛ rán 'yãgui i ja ua dí 'bɛhmbɛ.

30 Pɛ nu ra David bim pɔngahyã 'bɛ mí man na, nɛ mí pãdi majuãni 'be'a bi xi'a Ojã, gue n'da rãm bom'bɛto ra David din ts'ɛt'abi nangue yɛ israel tengu ra David, nɛ guehna ra Cristo na.

31 Nɛ mi pãh ra David 'be'a din ja, janangue'a bi ma nangue da ndants' mahɔn'a ra Cristo, nɛ hin da ts'opɛ nidu rá te, nɛ xín da 'ya rá ngɔc'yɛi a.

32 Nguehna ra Jesús, Ojã bi xox 'bɛ mí du, nɛ nu'a dí pãhmbɛ majuãni gãtho gahe, nɛ dí mamhbe nguetho dá nuhe 'be'a bi t'ɔrpe.

33 Ojã bi xots'i nɛ bi zixpɛ ja rá ts'edi, nɛ bi un'na rá Hogandãhi tengu xí man Ojã, janangue'a bi 'dacãhe bɛya. Gue'a rá Hogandãhi i ɔt'e 'be'a gãtho guín nuhɛ ya, nɛ guí ɔhmbɛ ya.

34 Nguetho ra David him bi ndex mahɛts'i, pɛ gue'a im manse a:

Nu'a ra Hmu bi xi'a ma Hmu:

“Dami hyucua ja ma ts'edi,

35 asta gue'bɛ ga tãhui man sɛiui,”

bi 'yɛn'a ra David, bi 'yɛn'a ra Pedro.

36 Nɛ xɔ bi 'yɛna:

—Gãtho ahɛ ma mi israel ahɛ, gui pãhmbɛ ya majuãni bi jap Ojã dim hmu a gã cuathɛ bɛ ja ra pont'i, nɛ guehna ra Jesús, nɛ gui pãhmbɛ gue bi huan Ojã a, bi 'yɛn'a ra Pedro.

37 Nu'bɛ mí 'yɔh yɛ jã i 'be'a bi man'a ra Pedro, ɛmmɛ bi du yá mbɛi, 'bɛ mí 'yɔde gue rá Ts'ɛnt'ɛ Ojã a xí hyo. Nɛ bi t'ãn'na ra Pedro nɛ yán 'yohɛ:

—Man 'yohɛ ahɛ, 'be'a da zã ga ɔthe ya, ɛn'ɛ.

38 Nu ra Pedro bi dãti:

—Gui pãh nin 'yomfɛnihɛ nangue ran ts'o, nɛ gan xixyãhɛ n'da ngu n'da ahɛ nangue rá thuhu ra Jesucristo. Nɛ din ja ra punbi ni ts'oquihɛ, nɛ di 'da ahɛ rá Hogandãhi Ojã.

39 Nguetho bi man Ojã di 'da ahɛ ran t'unni gue'a rá Hogandãhi Ojã, nɛ ni t'ɛhnihɛ din t'unni, nɛ gãtho ɛ hɔnbɛ go hapɛ i 'bɛi din t'unni, gue hɔnt'a go to'o da zohn'na Ojã ra Hmu, bi 'yɛn'a ra Pedro.

40 Nɛ nu ra Pedro man'da xɛn ngu bi xifi nɛ bi hɛcui, nɛ bi 'yɛmbi:

—Damin yãhmbɛ nangue'a ran ɛnbi da nu'ɛ yɛ ts'om'bãi i 'bɛcua ya, bi 'yɛn'a ra Pedro.

41 Nɛ gãtho to'o bi 'yɔmanho a bi man ra Pedro bi mba ma xixyãbi. Nu ra pa gue bi man ra Pedro, mbɛ hyu mahuãhi yɛ jã i bi 'yɛc'yɛi.

⁴² Ne nu'ʉ bi thocta'a bi xänba yá 'bäihʉ ra Cristo ʉ, ne bi hyu yá mbʉi nguetho 'da'angu im bɛni. Ne thocua thoho bim peti gue din yáʉ Oja, ne da zi ra xɛcahmɛ, ngue bi bɛn rán dɛte ra Hmu.

Yám 'bʉi ʉ mbʉdi bi 'yɛc'yɛi

⁴³ Gätho yʉ jɔ'i bi numansu Oja ne ɛmmɛ bi hyonya thoho 'bɛ'a bin ja nanguue yʉn t'ɔt'e nuixte ne yʉ hmɛpya bi 'yɔt' yá 'bäihʉ ra Cristo.

⁴⁴ Ne gätho gue bi 'yɛc'yɛi n'dat'a in numanho n'da ngu n'da, ne nu'a 'bɛ'a mí pɛ'ts'i n'da ngu n'da, 'da nan gomthoho.

⁴⁵ Ne nu'ʉ n'da mí honi 'bɛ'a madí 'bɛdi, nu'a man'da bʉya bi mbá 'bɛ'a mí pɛ'ts'i, bi un'na bʉya.

⁴⁶ Ne mpa 'bʉ mpa 'bʉ madím peti bʉ ja ra dɔnijɔ. Ne nu'ʉ xʉn sihmɛ, bin sänbi bi mba bʉ ja yá ngu yá mi'yɛc'yɛihʉ, ne bin johya yá mbʉi, ne 'dat'a im bɛni.

⁴⁷ Ne bi 'yɛspa Oja, ne bi hnumansu ʉ nanguue gätho yʉ jɔ'i. Ne nu Oja bi japi n'dapa ngu n'dapa i cɔrpʉ ja rá ts'edi mí'da yʉ jɔ'i, gue bi zin'ʉ.

3

Bi zä ra dogua

¹ N'da ra pa 'bʉ hyunde, gue'a ra ora 'bʉ nzɔi mí yáʉ Oja yʉ jɔ'i, bi mba bʉ ra dɔnijɔ ra Pedro ne ra Xuua.

² Mi 'bʉpʉ n'da ran 'yohʉ ra dogua gue'bʉ go mim 'bʉi. Ne nzɔi bi thuxpʉ ja rá goxthi ra dɔnijɔ. Nu ra goxthi t'ɛmbi mahotho. Nu ran 'yohʉ da 'yäp yʉn t'unni yʉ jɔ'i i thopʉ mbo.

³ Nuna, nu'ʉ min nu ra Pedro ne'a ra Xuua ní mba bʉ ja ra dɔnijɔ, bi 'yäp ran t'unni.

⁴ Nu ra Pedro n'youi ra Xuua, nu'ʉ min nu i hupʉ, bi 'yɛmbi:

—Hyandgä'be.

⁵ Nu ra dogua bi hyant'ʉ, mi tɔ'mi da hyani 'bɛ'a di un'dɛ.

⁶ Pɛ nu ra Pedro bi 'yɛmbi:

—Xíng ra t'axi xíng ra c'axt'i dí hɔgä, pɛ nu'a i jagui dadí 'da'a'i. Nanguue rá ts'edi ra Jesucristo mɛngu bʉ Nazaret, damí ndants'i ne gan 'yo, bi 'yɛmbi.

⁷ Nu ra Pedro bi bɛntpa rán 'yɛi, bi xots'i. 'Bex bin hɔts'edi rá gua, ne rá hyudi xɔngua.

⁸ Ne n'da sägui thoho bi 'yɔt' 'bʉ mi ndants'i ne bin 'yo. Ne'a bi yʉthʉ bʉ ja ra dɔnijɔ, sägui ne 'yo, ne ɛspa Oja.

⁹ Gätho yʉ jɔ'i bi nu ran 'yohʉ ngue bin 'yo ne bi 'yɛspa Oja.

¹⁰ Ne mí pɔdi gue nu'a mi hupʉ ja ra goxthi mahotho bʉ ja ra dɔnijɔ mí äh ra mbɛti. Ne gätho bi hyonya thoho 'bɛ'a bin ja ran 'yohʉ.

Nu ra Pedro im mam bʉ ja ra ngun'yu t'ɛmbi Salomón

¹¹ Nu'a mí dogua hingui nde da hye'a ra Pedro ne ra Xuua, ne bá ɛpʉ xʉn ngu yʉ jɔ'i guerpʉ ja ra ngun'yu mi 'bá ʉ, t'ɛmbi Salomón, ne madí hyonya tho'ʉ.

¹² Nu'ʉ mí hyant'ʉ yʉ jɔ'i a ra Pedro, bi 'yɛmbi:

—N'yohʉ ahʉ dyʉ israelhʉ, hanja gadí hyonya thohʉ nanguuehna ra dogua, ne hanja gni hyandgä'be. Ha guí ɛmhʉ gue ma ts'edisɛ'be ne man hose'be gue xtá jap'be bin 'yo na.

¹³ Hin'na maha, pɛ ga xi ahʉ hague bin ja. N'dat'a Oja gue mí ɛspa mam bombɔtahʉ ra Abraham ne ra Isaac ne ra Jacob, bi zixpʉ mahɛts'i a rá Ts'unt'ʉ,

ne bi un rá ts'edi. N'dat'a ra Jesús gue gá dāh_u b_u ja rá hmi ra Pilato ne gá cōmh_u b_u. Nu ra Pilato mim ma xtá mba nthegui.

14 P_e nu'eh_u gá cōmh_u n'da x_un ho, ne gue'a rá Thahni Oj_a a. Ne gá 'yāhmb_u n'da ra hyodu da soc'ah_u.

15 Ne gá mamh_u b_u gue da mba ntho ra Hmu gue di un ra te. P_e Oj_a bi xoxp_u 'b_u x_un du, gue'a dá nuhe ne dadín ju_anhde.

16 Bi zā na ran 'yoh_u nguetho bi 'y_ec'y_ei ra Jesús. Ne guehna ran 'yoh_u guín nuh_u ya, ne guí p_ahmb_u to'o na.

17 P_e nuya, n'yoh_u ah_u, dí p_acā ngue hin gmí p_ahmb_u 'b_e'a xcá 'yōth_u 'b_u gmí hyoh_u ra Jesús, ne ximangutho ni ng_urpih_u.

18 P_e Oj_a bi japi bin ja 'b_e'a gātho bi ma maya'b_u, gue bi man y_u pōngahy_a nangue ran _ubi bi nu ra Cristo rá Thahni Oj_a.

19 Janangue'a nuya, damí pāh nin 'yomf_enih_u ne gui dāp ni mb_ui h_u Oj_a. Ne nu Oj_a b_uya da zā da duc'a ni ts'oquih_u ne di 'da ah_u ran johya ni mb_ui h_u.

20 Ne nu Oj_a ba p_enhua mahōn'a ra Jesús ne gue'a ra Cristo xa ts'ānni di j_acua h_u.

21 Nu ra Jesús jatho da gop_u mah_ets'i jague'b_u da zōn ra pa da mba ma hoqui gātho ua ja ra ximh_ui, tengu bi man Oj_a maya'b_u, nangue y_u nde y_u hoga pōngahy_a.

22 P_e bi 'y_ens_e a ra Moisés: “Nu'a ra Hmu ma Oj_a h_u, da zānna n'da rām 'b_ehni ngue gue'a nin 'yoh_u h_u tengugā. Damí 'yōhmb_u 'b_e'a gātho da man'a.

23 Ne din ja, hōnt'a go to'o má j_a'i hin da 'yōmanho a, da mba ma 'ueque nangue y_u t'uh_uni Oj_a, ne da mba ma 'b_epi rá te,” bi 'y_en'a ra Moisés.

24 Ne maju_ani, gātho bi man y_u pōngahy_a Oj_a gue'b_u mí man ra Samuel ne gātho mi'da y_u pōngahy_a m'bejua mí 'b_ui, gātho bi ma 'b_e'a gātho da 'yōt' Oj_a, ne gue'u dí nuh_u y_u pa jab_uya.

25 Guej_u dy_um bom'betoj_u y_u pōngahy_a Oj_a, ne ndej_u Oj_a ga comh_u rān hogui bi 'yōrpa ma ng_urpa bōtah_u nu'b_u mi t'ēmp'a ra Abraham: “Nangue n'da nim bom'betō dim 'b_uh niya'b_u, dí mba ma j_api gātho y_u j_a 'i guecua ja ra hāi,” bi t'ēmp'a.

26 Janangue'a nu'b_u mi xoxa Oj_a a rá Ts'ant'u gue bi du, m'bet'o thoho bá p_enhua dí 'b_uhmb_u, ngue nde di 'uegah_u n'da ngu n'daj_u nangue ma ts'oquih_u, bi 'y_en'a ra Pedro.

4

Pa ma ju_anbi ra Pedro ne ra Xuua

1 Nu'b_u mi xānba y_u j_a'i ra Pedro ne ra Xuua, bá _eh y_u mb_aj_a ne'u y_u hmu b_u ja rá d_anij_a y_u judío, ne y_u saduceos.

2 Nu'u _emm_e bin cue u, nguetho bi xānba y_u j_a'i gue bi ndants'a ra Jesús b_u 'b_u x_un du.

3 Nu'u bi bent'a ra Pedro ne ra Xuua, ne bi got'a fādi, jague'b_u mi hyats'i bi ju_anbi, nguetho x_un de 'b_u mi got'i.

4 P_e x_un ngu u xí 'yōh ram hma bi ma, bi 'y_ec'y_ei. Mb_e í jua'i cat'a mahu_ahi y_un 'yoh_u ngue bi 'y_ec'y_ei.

5 Nu'b_u mi hyats'i bim p_eti b_u Jerusalén y_u ng_urpa mb_aj_a ne y_u d_ac'y_ei ne y_u xānbate nij_a.

6 Mi 'b_ur_u ra Anás ra d_amb_aj_a a, ne ra Caifás, ne ra Xuua, ne ra Alejandro, ne gātho mi'da y_u meni ra d_amb_aj_a, bim p_eti ngue di ju_anba ra Pedro ne ra Xuua.

7 Ne bi manda da ts'ispa ra Pedro ne ra Xuua, ne bim 'bäp_u ja yá hmi ne bi 'yänni:

—'Be'a má ts'edi o gue to'o rán t'ēdi ngue xcá 'yøt'ui na.

8 Nu ra Pedro b_uya n'youi x_un ngu rá ts'edi rá Hogand_uhi Oj_u, bi 'yēmbi:

—Gyá ngarp_uih_u y_u j_u'i ne gy_u d_uc'y_uei_uh_u dy_u j_u'i israel_uh_u.

9 Ha guí āngahe nam pa ya nangu ran ho bi t'ørpa na ran 'yoh_u, ne hague nja bi zā na ran 'yoh_u ngue mi _u.

10 Nu'b_u maju_uni guí āngahe, guí 'yøhmb_u ya, ne gātho ma mi'israel_uh_u, ngue nangu rá ts'edi ra Jesucristo, gue'a í zā ín 'yo na ran 'yoh_u ya. Gue'a ra Jesús ra mēngu b_u Nazaret, gue gá cuath_u b_u ja ra pont'i, ne nu Oj_u bi xoxp_u 'b_u'_u x_un du.

11 Guehna ra Jesús hin gá nde gá p_uhmb_u, ngue tengu'b_u gy_u g_udoh_u gá samhb_u n'da ra do. P_e nuya Oj_u bi japi ngue tengu'b_u n'da ra do man'da mahyonid_u b_u pa nthøe ra ngu_uj_udo.

12 Njo'o man'da da zā di pø'a n'da hinda hønt'a ra Jesús. Nguetho him bi zān Oj_u man'da ra ts'edi ua ja ra ximhäi gue da zā di pø_u, hinda hønt'a ra Jesús, bi 'yēn'a ra Pedro.

13 Ne madi hyonya thoho _u y_u ju_unbate 'b_u mí b_udi him bi zu din y_uh_u ra Pedro ne ra Xuua, gue mí p_udi him bin xädi. P_e bi b_em b_uya, bin 'yoh_u ra Jesús ra Pedro ne ra Xuua.

14 Ne nu'b_u min nu ran 'yoh_u xí zā gue mi 'b_uhmb_u _u, hin'y_u 'be'a man'da sä da xifi.

15 Ne bi mb_ehn b_u thi _u yoho n'da z_u ora, ngue nde din 'yän'd_u 'be'a da zā da 'yørpe.

16 Ne bin 'yän'd_u:

—'Be'a sä ga øth_u nangu y_un 'yoh_u, nguetho maju_uni n'da ran t'øt'e nu_uxte bi 'yøt'_u. Ne gātho 'b_ucua Jerusalén i p_udi, hingui sä ga cømh_u.

17 P_e guehma nde'b_u ga s_uhmb_u n'dahma njon da xifi nangu ra Jesús, gue him man'da di thoc ram hma b_u 'b_uh y_u j_u'i, bi 'yēn'_u.

18 Bi zohn mahø'n'a _u, bi xih p_uya, gue him man'dand_u da ma, xín da xänba y_u j_u'i nangu ra Jesús.

19 Bi d_uh ra Pedro ne ra Xuua, bi 'yēmbi:

—'Be'a go guím b_ens_uh_u ngue i nde Oj_u ga øt'be, ha gue'a guím mamhb_u o gue'a man Oj_u a ga øt'be.

20 Nguetho jatho ga mamhbe 'be'a xtá nuhe ne 'be'a xtá øhmbe, bi 'yēn'_u.

21 Nu'b_u man'da mi d_umhy_u _u, bi hyegui nguetho him mi t_uni 'be'a dí unba _u. Nu'_u i supi din cu_ue y_u j_u'i 'b_u xti unba ra Pedro ne ra Xuua, nguetho gātho y_u j_u'i mí ēspa Oj_u nangu'e'a xín ja.

22 Nguetho nu ran 'yoh_u mi ponga nyote njeya mi p_e'ts'i, ngue bi t'ørpa ran t'øt'e nu_uxte, gue bi zā.

Nu y_u 'yēc'yēi bi 'yāp Oj_u hin din su

23 Nu'b_u mi theh ra Pedro ne ra Xuua, bá ep_u guerp_u mi 'b_uh y_u 'yēc'yēi. Ne bi xifi gātho xí xí' _u y_u mb_uj_u ne y_u d_uc'yēi.

24 Nu'_u, nu'b_u mí 'yøde, bi zo Oj_u, n'dat'a im b_eni, ne bi 'yēn'_u:

—Ma Oj_u ahe, gue gra Hmu, gá 'yøt' mahēts'i necua ja ra häi ne ra dej_u ne gātho _u i jab_u.

25 Ne nu ní Hogand_uhi bi b_enba mam bombøtahe ra David, ni 'yēhe, 'b_u mí 'yēna:

Hanja nín 'yo'ts'_u y_u j_u'i gue hingui ten'na Oj_u,

ne im bɛn'ɥ gue him majuaɲi.

²⁶ Yá hmuts'ɥt'abi yɥ hái ya bi dɥ'mi bi zä bi dɥmp' ra sɥi.

Ne yɥ ts'ɥt'abi bim pɛti

din sahmbɥ ra Hmu Oja ne ra Cristo rá Thahni Oja,

bi 'yɛn'a ra David.

²⁷ Nguetho majuaɲi bim pɛti ua ja ra hnini ra Herodes, ne ra Poncio Pilato, ne yɥ ja' i ngue hing yɥ judío, ne ma mi'israelhe, ne bi zah ni hoga Ts'ɥnt'ɥ Jesús, gue'a gá huahni.

²⁸ Nu'ɥ bi 'yɔt'ɥ gätho 'bɛ'a xcá sän mam'bet'o gue bin ja.

²⁹ Nuya ma Hmu ahe, damí nu'ɥ gue nde di ɥnje, ne damí 'daje ni ts'edi, ni 'yɛɛgähe, ga hutho ran zambɥi ga mamhbe nim hma.

³⁰ Ne ga uthe yɥ ja' i ni ts'edi gue da zä'ɥ yɥn zäman'ɥ. Ne gui 'yut yɥn t'ɔt'e nu'ɥte ne yɥ hmɛpya nangue ni Hoga ts'ɥnt'ɥ ra Jesús, bi 'yɛm 'bɥ min yɥhɥ Oja ɥ.

³¹ Ne nu'ɥmí jua'a bin yɥhɥ Oja, nu ra ngu guɛpɥ xím pɛti bin huɥni, ne gätho ɥ man'da bi hyá yá ts'edi nangue rá Hogandɥhi Oja. Ne gätho yɥ 'yɛc'yɛi bi hyut'an zambɥi, bi mamp'a rá m hman Oja.

Bi gohmi 'bɛ'a gätho mi ja

³² Gätho yɥ 'yɛc'yɛi i 'bui tengu n'danjá' i tho, 'dat'a i ɔt'e, 'dat'a im bɛni. Xínga n'da bi ma gue jase yá mbɛti, ne gätho 'bɛ'a mi ja mi cohmi.

³³ Ne nu yá 'bäihɥ ra Cristo, nu'ɥmí thoqui bi ma gue bi ndants'a ra Hmu Jesús 'bɥ mi du, ne bi jap Oja bin ja rá ts'edi yám hma, ne xɥn ngu rá mate Oja bin t'un'ndɥ n'da ngu n'da ɥ.

³⁴ Gätho yɥ 'yɛc'yɛi nte madi 'bɛdi 'bɛ'a gätho mi honi, nguetho xɥn ngu bi mbä yá häi o gue yá ngu mí ja, ne bi un ra mbɛti yá 'bäihɥ ra Cristo.

³⁵ Ne nu'ɥ bi darpa ɥ to'o di 'bɛ a da hyoni.

³⁶ Ne gue'a bi 'yɔt'a n'da ra 'yɛc'yɛi, ra José na, ra mɛngu Chipre, rá 'yɥ ra Leví, pɛ nu'ɥ yá 'bäihɥ ra Cristo bi zänba man'da rá thuhu gue dí Bernabé, nde da ma i hurpa rá mbɛti n'da.

³⁷ Ne gue'a bi 'yɔt'e, bi mbä n'da rá huɥhi mi ja, ne bá hɥ ra mbɛti, ne bi dä bɥ 'bɥh yá 'bäihɥ ra Cristo, ngue di un'dɥ nte mi ja.

5

Rá ts'oqui ra Ananías ne ra Safira

¹ Pɛ nu'a man'da ra 'yɛc'yɛi i Ananías mi 'bɥpɥ, ne rá xisu, bi mbä yá häi. Nu'a rá xisu ra Safira a.

² Ne bi gɔn'i ts'ɥ ra mbɛti ne 'dat'a bi bɛ mmi rá xisu. Ne bá hɥc made ra mbɛti, bi gäpɥ 'bɥ'ɥ yá 'bäihɥ ra Cristo.

³ Pɛ nu ra Pedro bi 'yɛmp'a:

—Nu'i grá Ananías, hanja guí cɥ't' ni mbɥi ra zɥthu, ra Satanás, gue di 'bɛp'i' i gui xih ra fehni rá Hogandɥhi Oja, ngue gá hyac'i ts'ɥ ra mbɛti guí pá ni häi.

⁴ Nu'ɥ hin xquí pá ni häi, ha hin xquí cohmi gue ni mbɛti zɛhɛ. Ne nu'ɥ gá pá ni häi, ha hinga gue ni 'bɛfizɛhɛ xquí 'yɔt'e nangue ni mbɛti. Hanja ngubɥ guím bɛni. Hinga gue'ɥ yɥn 'yohɥ gá xih ra fehni, pɛgue Oja gá xih ra fehni, bi 'yɛn'a ra Pedro.

⁵ Ne nu'ɥmí 'yɔ'a ra Ananías 'bɛ'a bi man'a ra Pedro, 'bɛx bi du. Ne gätho to'o bi 'yɔde nangue'a ɛmmɛ bin ja ra mbidi yá mbɛti ɥ.

⁶ Nu'ɥ yɥn 'yohɥ mi 'bɥpɥ bi ndants'i, bi mbant'a ra ánima Ananías, bi duts'i, bi 'yägüi.

7 Ne nu'bu mi tho'i ts'u nhyu ora, bi zøh ra Safira, rá xisu ra Ananías, ne him mi pađi 'be'a bi thogui.

8 Nu ra Pedro bi 'yän'na ra xisu:

—Xiqui hangu guí páui ni häi, tengu man ni ndø, bi 'yæn'a ra Pedro.

—Häha ngubä rá muui, bi 'yæntho ra Safira.

9 Nu ra Pedro bi 'yemp'a büya:

—Hanja 'dat'a gá bəmmi, hanja sä gá cøn rá Hogandähi Ojä. Nuya 'bäcua ja ra goxthi u gue bá äc'a ni ndø, ne'e da dux'a ya, bi 'yembi.

10 Ne 'bex bi yørpu ja rá gua ra Pedro, ne bi du. Bi yat'u yan 'yohu, bi nu, ya xí du, ne bi duts'i, ne bi 'yägüi, 'darpu thoho bi 'youi rá ndø.

11 Ne emme bi mbidi gätho u yu 'yéc'yei, ne'u gätho mi'da bi 'yøde bi mbidi.

Xän ngu yan t'ø't'e nuixte bi 'yø't' yú 'bäihü ra Cristo

12 Xän ngu yu hmepya, ne yan t'ø't'e nuixte bi 'yø't' yú 'bäihü ra Cristo bu 'büh yu jä'i. Ne gätho madim peti bu ja ra dänijä gueru t'æmbi rá ngun'yu ra Salomón, ne 'dat'a im bæn'u.

13 Ne nu'u mi'da u gue hingui æc'yei, bi zu din uans'hü yu 'yéc'yei, ne bi hnumansu yu 'yéc'yei.

14 Pe man'da man'da xän ngu bi 'yéc'yei ra Hmu, yan 'yohu ne yu xisu.

15 Ne nangu bi 'yø't' yan t'ø't'e nuixte yú 'bäihü ra Cristo, jananjabu i ts'opu ja 'yu yu hyenni gueru da tho'u, i oxpu ja yú t'ots'i ne yú fiđi. Ne nu'bu da thoru rá xudi ra Pedro da yäni.

16 Ne xän ngu bi bøm bu ja yu hnini gueru hän bu Jerusalén, bi mba bu Jerusalén, bi zix'u yan zäman'u, ne'u min 'yohu yu zithu. Gätho bi zä.

Ra Pedro ne ra Xuua bi hnuman'u

17 Janangue'a yu dämbjäjä ne gätho min 'yohu, nu'u æmbi yu saduceos, emme bin ja yan ts'eya yú mbui u.

18 Janangue'a bi bent'u yú 'bäihü ra Cristo ne bi got'a fädi.

19 Pe nu'a n'da ram 'behni bí 'yæh mahæts'i 'bu min xui, bi xocua ra jut'i yu ofädi ne bi zixpu thi. Ne bi xifi:

20 —Ní mba, damam 'bähmbu bu ja ra dänijä, dami xihmbu yu jä'i gätho nangu ram 'bui ma'da'yo, bi 'yæna.

21 Nu'u, nu'bu mí 'yøh na, bi yurpu ja ra dänijä 'bu mi t'æxuditho, ne bi xänba yu jä'i.

Ne nu'bu mí peti yu hmumbjäjä bu ja n'da ra ngu, ne'u min 'yohu, ne madin zohni yu ngurpi ne yú daç'yeyi yu israel, ne sä bi mbenpu fädi yu asmayo gue ba si yú 'bäihü ra Cristo.

22 Pe nu'bu mi zøm bu ja ra fädi yu asmayo, njom bi düm bu u. Bi mbeng mahøn'a bu bi 'büh yu hmumbjäjä,

23 ne bi 'yembi:

—Dá tøm'be ra goxthi xø man thu't'i thoho ne yu mbädi mi 'bäpu thi ja ra goxthi. Ne nu'bu ma xoc'be, njo'o to'o dá tøm'be bu mbo, bi 'yæn'u.

24 Ne nu'bu mi 'yø'a rá hmu yu mbädi bu ja ra dänijä, ne yu hmumbjäjä, bi hyonya thoho. Emme bi du yú mbui: "Hapu maha nin se'a øt'u," din 'yemp'u.

25 'Bex bi zøn'a n'da, bi xifi:

—Nu'u yan 'yohu gá cothu fädi bí 'bäpu ja ra dänijä ya, ne i xänba u yu jä'i, bi t'æmp'u.

26 Ne bi mba rá hmu yu mbädi büya, ne in 'yohu yu mbädi. Ne xø bá si yú 'bäihü ra Cristo, ne him bi unbi, nguetho mí su xtí mba ma bat'ado.

²⁷ Ne nu'bu bá ts'i bu ja ra junta, bi 'yän yän t'änni a ra hmumbäjä. Bi 'yεmp'ü:

²⁸ —Ha hin dá hec'ahü gue hin gui xänbahü yu jä'i nangue ra Jesús. Pe hin gui öhmü 'be'a dá mangähe. Nuya gätho yu jä'i 'bücua Jerusalén i pañ ram hma guí mamhbü. Ha guí εnje go ma ts'oquihe bi du ra Jesús.

²⁹ Nu'a ra Pedro ne'ü mi'da yän 'yohü bi dätü:

—Jatho ga öthe 'be'a i xije Ojä xinda gue i xije yu jä'i.

³⁰ Nu Ojä gue bi dände ma ngarpa bötahü, bi xox'a ra Jesús, nu'a gue'a gá hyohü 'bü gmí cuathü bü ja ra za.

³¹ Pe Ojä bi zixpü bi gonhui rá ts'edi, ngue dim hmu ne dim pörpate. Ne da japi di páh yü mbüi yu jä'i israel ne di punba yü ts'oqui.

³² Ne nugähe dí mamhbe majuäni nanguehna. Ne'a rá Hogandähi Ojä im ma majuäni nanguehna. Ne nu Ojä bi un rá Hogandähi to'o gätho bi 'yεc'yéi, gue da bāse gue majuäni a, bi 'yεn'a ra Pedro.

³³ Ne nu'bu mí 'yö'ü hupü, ε mme bi de ra cue, ne min nde xtá hyo ü.

³⁴ Pe bi ndants'a n'da ran 'yohü mi hupü ja ra junta, nuna n'da ra fariseo rá thuhu ra Gamaliel. Gue'a n'da ra xänbate yän t'εdi yu judío. Ne gätho yu jä'i in numansu a. Nu'a bi manda da ts'ixpü thi n'da zü ora ü i pa ma juänbi.

³⁵ Ne bi 'yεna:

—N'yohü ahü, dyü israelhü, dami jamansu 'be'a guí örpahü ya yän 'yohü.

³⁶ Nguetho hin ε huä maya'bü bi ndants'a n'da ran 'yohü ra Teudas, mi εna mi jase rá ts'edi. Ne xän ngu yu jä'i bi denni, mbe goho ciento. Ne nte dá örpahü pe bi tho, ne gätho mi tenni bin 'uεxt'i 'da'a n'danni bi mba.

³⁷ M'bejua büya, bi ndants' ra Judas ra mangu ra häi Galilea. Nu yu pa bin ja ra pede bin tet'i 'da yu jä'i. Pe ne'a bi mba ntho, ne gätho mi tenni bin 'uεxt'i.

³⁸ Janangue'a dí xi ahü, dami hyehmbü ya yän 'yohü, nguetho nu'bü rá ts'edi zεhe gue ra 'befi i öt'e, da mba ma juadi 'bü.

³⁹ Pe nu'bü rá 'befi Ojä i öt'e, hingui sä gui hecpahü. Nu'bü guí εna gui hecpahü, gan sühmü Ojä 'bü, bi 'yεn'a ra Gamaliel.

⁴⁰ Nu'ü, bi 'yömanho 'be'a bi man ra Gamaliel, ne nu'bü mí xifi da yut'a mbo mahön'a yü 'bäihü ra Cristo, bi mba m'bei, ne bi xi'ü hin din xänbate nangue ra Jesús, ne bi hyetho büya.

⁴¹ Nu'bü mí böm bü ja ra junta ü, bin johya yü mbüi, nguetho ya bi nu ran übi nangue ra Jesús.

⁴² Ne xinga n'da ra pa mi ε't'i gue him mi mamp'a ra hogam hma nangue ra Jesucristo, ne bi xänba yu jä'i nubü ja rá dänijä yu judío, nepe ja yu ngu.

6

Bi thahni yoto má 'yohü ngue dim faxte

¹ Nu'ü yu pa ü man'da xän ngu bi 'yεc'yéi. Nu'ü 'da büya gue i yä ra griego, bi dü'ü mi bi zü'ü i yä ra hebreo, i εna hingui pa ma peti xän ho ü 'da yü manguhü, gue yu xisu xän du yü ndø, gue'bü pa ma dat'i yän ts'ihme n'da pa ngu n'da pa.

² Nu'ü 'de'mayoho yü 'bäihü ra Cristo bi ma gue dim peti yu 'yεc'yéi büya, ne bi xifi:

—Hingui sä yoho ga öt'ähe, hingui sä ga thoqui ga unhde yän ts'ihme yu jä'i, nguetho jatho ga mamhbe rám Hman Ojä.

³ Janangue'a ma zü cu ahü nangue ra Cristo, dami huahndü 'da gue gue'ahü yoto yu hogan'yohü gue i hä ra ts'edi xän ho nangue rá Hogandähi Ojä in 'yohü, ne xän ho yän 'yomfëni, di darpa yän ts'ihme yu jä'i ngue nte i ja.

⁴ Pe nugähe ga thoje dan yähe Ojä ne ga mamhbe rám Hman Ojä.

⁵ Ne gätho u gue madi peti bu, bi 'yømanho u 'be'a bi man'u yú 'bäihü ra Cristo. Ne bi than'na ra Esteban, n'da ran 'yohu emme εc'yei xan ho ne in 'youi xan ho rá Hogandähi Ojä. Ne bi than'na ra Felipe, ne ra Prócoro, ne ra Nicanor, ne ra Timón, ne ra Parmenas, ne ra Nicolás, nu'a mí tenba yú t'εc'yei yu judío 'bu hin ní 'yεc'yei ra Cristo, nu'a bá nexpu ja ra hnini Antioquía.

⁶ Ne gätho bi ts'ixpu 'buh yú 'bäihü ra Cristo. Ne nu'u bi gäspa yú 'ye yú yä u buya, ne bin yahu Ojä ngue da mbäx'u nangue ra 'befi bin t'un'du.

⁷ Ne man'da man'da bi hman rá m hman Ojä, janangue'a man'da xan ngu yu jä'i bu Jerusalén bi 'yεc'yei. Ne'u yu mbäjä bu ja yú nijä yu judío, xan ngu bi 'yεc'yei ne bi denni.

Bi fent'a ra Esteban

⁸ Nuna ra Esteban, xan ngu rá m fäts'i Ojä bi unni ne rá ts'edi, ne bi 'yøt' yan t'øt'e nuixte ne yu hmεpya nangue rá ts'edi Ojä bu 'buh yu jä'i.

⁹ Pe nu'u 'da yan 'yohu bi du'mi bin junthu ra Esteban, gue'u i pa bu ja n'da rá nijä yu judío guεpu i pa yu jä'i min 'yεhe, ne'u 'da yu mengu bu ra häi Cirene, nepu ja ra hnini Alejandría, nepu ja ra häi Cilicia, ne 'da yu mengu bu ra häi Asia, gätho bin junthu ra Esteban.

¹⁰ Pe him bi zä bi dāp'a ra Esteban, nguetho xan ngu rán 'yomfēni mi ja, ngue mi yä con rá ts'edi rá Hogandähi Ojä.

¹¹ Janangue'a nt'ägui tho ho bi 'berp'i 'da da man ra fehni, da 'yεna: "Dá øhmbe a bi ma, bi c'aman'u ra Moisés gue bi 'dac man t'ēdiu, ne bi c'aman'u Ojä," bi t'εmp'u 'da.

¹² Bi parpa yu jä'i buya, ne yu dāc'yei, ne yu xānbate nijä, bi fent'a ra Esteban ne bi ts'ixpu bi ja ra junta nguεpu i ja rán juānbate yu hmumbäjä.

¹³ Ne bi mba nthoni 'da da man yu fehni, ne bi 'yεna:

—Hingui ε'ts'a ní c'aman'u na ra dānijä ne'u yūn t'ēdi ra Moisés.

¹⁴ Nguetho dá øhmbe bi man na ran 'yohu, bi 'yεna: "Nu ra Jesús ra mengu Nazaret da xo't' ra dānijä ne di päh yan t'øt'e gue bi xijü ra Moisés," bi 'yεn na ra Esteban, sä bi 'yεn'u.

¹⁵ Gätho mi hupu ja ra junta bi hyand ra Esteban, ne bi nu ngue majuāni in 'youi xan ngu rá ts'edi Ojä.

7

Din juān ra Esteban

¹ Nu'a ra dāmbäjä bi 'yān'na ra Esteban:

—Ha majuāni 'be'a si'a ya.

² Nu ra Esteban bi dādi:

—N'yohu ahü, gyu ta ahü, dami 'yøhmbu ya 'bu majuāni guecä dí øt'ä a i sicä. Nu'a Ojä nuixte tho ho bin yāni ma nguεpa bøtahü ra Abraham, nu'bu mí 'bεpu Mesopotamia, ne hin ní mba bu ra häi Harán.

³ Ojä bi xifi: "Dami pøngua ni häi, ne gui socua ni mení, ne gua εpu n'da ra häi ga ut'a'i," bi 'yεmbi.

⁴ Janangue'a bi bøm bu ra häi Mesopotamia, ne i t'εmbi Caldea, ne bim 'bεpu ra häi Harán. Nu'bu ya bi du rá ta, bi nexpu Harán ne Ojä bá si ua ja ra häi dí 'buhmbu ya.

⁵ Pe nu ra Abraham hinga gue'a ra ora bi xi Ojä di un'na ra häi, xinga n'da xεqui da ma gue rá häi zεhe. Pe majuāni bi xifi di un ra häi gue da gomhbü yám bom'бето. Nu'bu mi xifi, mán jo'o yú t'uhni ra Abraham.

6 Nu'a Ojå bi 'yẽmbi: “Nu nim bom'beto ban 'yẽhe bũ n'danni ra hãi, ne da mba ma ʌnbi goho ciento njeya.”

7 Ne xø bi 'yẽmbi: “Nugå ga ʌnbå ʌ yũ jå'i 'bũpũ ja ra hãi guerpũ din 'yẽhe, ne m'bejua bũya nu'ũ ba pøm bũ guerpũ min 'yẽhe, ne ba ẽcua ja ra hãi, ne guecua da dandegui,” bi 'yẽn Ojå.

8 Ojå bi 'yøt'ui ran hoqui ra Abraham, nu rá hmẽpya a gue da mba nthẽqui rá xifani, ne'ũ yá xifani yá ts'ʌnt'ũ. Bin jabũ 'bũ mĩm 'bũh ra Isaac rá ts'ʌnt'ũ ra Abraham, ná hyåto pa bi mba nthẽqui rá xifani. Ne nu'bũ mĩn dãn'yohũ ra Isaac, bim 'bũh ra Jacob rá ts'ʌnt'ũ, ne nu'bũ min te ra Jacob bim 'bũ'i 'de'mayoho yá ts'ʌnt'ũ, nu'ũ gue'ũ ma ngũrpa bõtahũ ʌ, bi 'yẽn'a ra Esteban.

9 Ne xø bi 'yẽna:

—Nu'a n'da rá ts'ʌnt'ũ ra Jacob, ra José a. Ne nu yún 'yohũ ra José bi seyabi, ne bi mbå. Ne nu'a to'o bi dãi bi zixpũ ja ra hãi Egipto. Pẽ Ojå min 'youi ra José.

10 Nu Ojå bi zeh ra José nanguẽ gåtho yũn ʌnbi bi nu, ne bi un rá m fåts'i ne bi un rán 'yomfẽni xũn ho. Ne nu'a ra Faraón, ra hmuts'ʌt'abi bũ ja ra hãi Egipto, bi numanho a ra José, ne bi japi di manda gåtho ra hãi bũ nẽpũ ja rá ngu.

11 Ne bin ja n'da ra dåthu bũ gåtho ra hãi Egipto, nẽpũ ra hãi Canaán, ne nu yũ jå'i bi nu ran ʌnbi nguetho xø ma hin'yũ 'be'a da zi ma bõtahũ bũ mĩ 'bũpũ.

12 Ne nu'bũ mĩ 'yøh ra Jacob gue mĩ pa m'be'ts'i bũ 'be'a da ts'i bũ ja ra hãi Egipto, bi mbẽn'dũ 'da yá ts'ʌnt'ũ, gue'ũ ma bõtahũ ʌ.

13 Ne nu'bũ mĩ mba mahøn'a yún 'yohũ, guexta'a him mĩ pã'a ra José. Nu ra José bi 'yẽmp'ũ: “Dadĩn 'yohũhũ.” Ne nu'a ra José bi xi'a ra Faraón gue gue'ũ yún 'yohũ ʌ.

14 Nu ra José bũya bi ma din zohni rá ta, ra Jacob, ne gåtho ná ngu mĩ 'bũpũ ja rá ngu, gue í jua'i hyåte ma'de'ma cõt'anjå'i.

15 Jananguẽ'a nu ra Jacob bi mba bũ ja ra hãi Egipto ne bi du bũ. Ne'ũ yá ts'ʌnt'ũ mam bombõtahũ bá tu bũ ʌ.

16 Pẽ nu'ũ, him bá t'åpũ, pẽ bi thuxpũ Siquem nubũ ra hãi mĩ 'bũi, ne bi t'åpũ ja n'da ra jådo. Nu ra jådo gue'a bi dãn'a ra Abraham gue bi mbå yá ts'ʌnt'ũ ra Hamor, ra mẽngu Siquem.

17 Nu'bũ mĩ ts'ʌtho da hyån yũ pa tengu bi xi Ojå ra Abraham, gue di un rá hãi yám bom'beto, ẽmmẽ bin xånd yũ jå'i bũya, gue ma mĩ'israelhũ, nubũ ja ra hãi Egipto.

18 Ne nubũya bi ndants' man'da ra Faraón bũ Egipto, nguetho gåtho ní huti yũ Faraón yũ ts'ʌt'abi Egipto. Ne nuna man'da ra Faraón him mĩ pãh ra José.

19 Jananguẽ'a bi ʌcpi ne bi ʌnba ʌ mam bombõtahũ. Ne bi manda da mba ma bũnbi gåtho yá ts'ʌnt'ũ a ra pa dim 'bũi, gue da du, nguetho in ndepe him man'da dãn xånd yũ jå'i israel.

20 Nu'ũ yũ pã'ũ bim 'bũ'a ra Moisés. Nu'a, n'da ra t'ũhni madi nequi din hocjå'i, ne mĩ numanho Ojå. Nhyuzna bi jamansu rá ta ne rá mbe bũ ja yá nguẽ.

21 Pẽ nu'bũ mĩ thøn'a thi ra 'uere Moisés, nu rá t'ĩxu ra Faraón bi dñi. Ne bi zini ne bi tede tengu'bũ ẽ rá t'ũhni zehẽ.

22 Nu'a ra Moisés bũya gåtho mĩ sãnbi 'be'a mĩ pãh yũ mẽngu Egipto. Ne gåtho i pømhanho 'be'a mĩ ma, ne xũn ngu mĩ sã da 'yøt'e.

23 Ne nu'bũ mĩ mbe'ts'a nyote njeya, bi bẽni da mba bí zẽngua hapũ madĩm pẽh yá mẽnguhũ gue yũ jå'i israel.

24 Nu'a n'da ʌ, bi nu ran ʌnbi ngue bi ʌnba n'da ra jå'i egipto. Nu'bũ mĩ nu'a ra Moisés, bi yãni, bi cospa ra pengui bi hyo ngue bi du ra jå'i egipto.

25 Nu ra Moisés mim bɛni gue mi pɑ'ɥ yɑ jɑ'ɪ israel 'be'a da 'yɔt' Ojɑ, gue ra Moisés da yɑn'ɥ, di japi him man da nu ran ɯnbi. Pɛ him mi pɑ'ɥ yɑ jɑ'ɪ.

26 Man'da pa bɥya bi nu mahɔn'a ra Moisés gue bin tuhni yoho yɑn 'yohɥ israel, nɛ nu ra Moisés bi zɑ bi hocua yɑ mbɥi, bi 'yɛmbi: "N'yohɥ aui gadɪn cuui, 'be'a guí ɛnui a guí ɔt'ui gadɪn sɥhmi," bi 'yɛmbi.

27 Pɛ nu'a gue mi ja rá ts'oqui bin cue, nɛ bi ndɔn'na ra Moisés, bi 'yɛmp'a: "Ha i ja nin t'ɛdi gui hegä'be, to'o bi xi'i gan ts'ɯt'abi ngue gui hogä'be.

28 Ha guí ɛna gui hyogui tengu'bɥ gmí hyo ra mɛngu Egipto mán de," bi 'yɛmbi.

29 Nu ra Moisés nu'bɥ mi 'yɔde 'be'a bi man'a ran 'yohɥ, bi 'dagui, bi mba bɥ 'danguadi ra häi Madián. Nɛ mí 'bɥpɥ tengu bɥ nam 'bɥ'ɥ yɑ 'dan'yo jɑ'ɪ, nɛ guerpɥ ja bim 'bɥpɥ yoho yá ts'ɯnt'ɥ.

30 Nɛ nu'bɥ mi tho'a nyote njɛya ngue mi 'bɥpɥ, bi nɛqui n'da rá m 'be'ni Ojɑ mahɛts'i bɥ ja ra t'ɥza mi zɔ ra sibi, nubɥ ja ra ɯhäi, jombɥ ra t'ɔhɔ t'ɛmbi Sinaí.

31 Nu'bɥ mín nu ra Moisés, madi hyonya thoho, bi mba bi hyän'i ts'ɥ bɥ ja ra t'ɥza ɛna da nu 'be'a i ja bɥ. Bi 'yɔrpa rá nde ra Hmu mahɛts'i bɥya,

32 bi 'yɛmbi: "Nugä drá Ojɑ gue i thände ni ngɥrpa mbombɔtahɥ. Nugä dra Ojɑ gue i thände ra Abraham, nɛ ra Isaac, nɛ ra Jacob," bi 'yɛmbi. Pɛ nu ra Moisés bi fet'i nɛ bin su, him bi hyɑnzambɥi gue xpi hyandi.

33 Nu'a ra Hmu bi 'yɛmbi: "Dami c'oc ni thixfani nguetho nuua guí 'bäi, xɯn ho ua, ngue ya dí 'bäcä ua," bi 'yɛn Ojɑ.

34 Nɛ xɔ bi 'yɛn Ojɑ: "Dá nu ma t'ɯhni 'bɥpɥ ra häi Egipto ngue i pa ma ɯnbi. Nɛ dá ɔcä yá hmbafi ɥ. Bá ɛcä ya gue ga japi da thegui. Nɛ nuya gui mba bɥ Egipto," bi 'yɛn Ojɑ, bi t'ɛmp'a ra Moisés, bi 'yɛn'a ra Esteban.

35 Nu ra Esteban xɔ bi xi'ɥ yɑ juɑnbate mahɔn'a, bi 'yɛna:

—Guehna ra Moisés bi ts'ɥ 'bɥ mí 'yɛna xtí hecua yoho yɑn 'yohɥ ma mi'israelhɥ, nɛ bi t'ɛmbi: "Ha i ja nin t'ɛdi gui hegä'be, to'o bi xi'i gan ts'ɯt'abi." Guehna ra Moisés, Ojɑ bi mbɛnpɥ ngue din ts'ɯt'abi nangue yɑ jɑ'ɪ israel, nɛ bi japi bi mba nthegui. Nɛ nu'a 'be'a bi 'yɔt'a ra Moisés, bi 'yɔt'e nangue rá m 'be'ni Ojɑ mahɛts'i bi nɛqui bɥ, nu'bɥ mi de ra t'ɥza.

36 Nuna ra Moisés bi 'yɔt' yɑn t'ɔt'e nuixte nɛ yɑ hmɛpya nubɥ ja ra häi Egipto. M'bejua bɥya bi gɥcpɥ thi yɑ jɑ'ɪ bɥ ja ra häi Egipto, nɛpɥ ja ra thɛnga dejɑ bi 'yɔt'a n'da ran t'ɔt'e nuixte, nɛpɥ ma'ueni nguerpɥ bin 'yo yote njɛya yɑ jɑ'ɪ.

37 Guehna ra Moisés bi xih yɑ jɑ'ɪ israel: "Ojɑ da huan'nahɥ n'da ra pɔngahyɑ guerpɥ 'bɥh nin 'yohɥhɥ, tengutho bɥ bi huancä. Nu'a jatho gui 'yɔhmbɥ 'be'a da man'a," bi 'yɛna, bi 'yɛn'a ra Esteban.

38 Nu ra Moisés gue'a bin 'yohɥ yɑ jɑ'ɪ bɥ ma'ueni. Nɛ nubɥ ja rá yɑ ra t'ɔhɔ Sinaí bin yɑui rá m 'be'ni Ojɑ mahɛts'i, 'bɥ mi gopɥ ja rán dɥi ra t'ɔhɔ mam bombɔtahɥ. Nɛ bi hyɑnba rá m hman Ojɑ ra Moisés gue njɑm'bɥ da guadi, nɛ gue'a bi thogahɥ a ya.

39 Pɛ nu'ɥ mam bombɔtahɥ him bi nde bi 'yɛc'yɛi a ra Moisés, him bi nde bi dɛnni xɯn ho, pɛ bi numan'ɯtho nɛ bi goh yá mbɥi, mí m bɛm bɥ Egipto.

40 Nu'ɥ bi 'yɛmp'a ra Aarón, ra hmumbäjɑ: "Dami 'yɔrcahe 'da yɑ ojɑ da zixcahɥ. Nguetho hin dí pɑhmbɛ 'be'a bi ja a ra Moisés gue bá jugähe bɥ ja ra häi Egipto," bi 'yɛn'ɥ.

41 Nu'ɥ bi 'yɔt'a n'da ra t'ɯndɑni bɥya, ɛmbi yá ojɑ, nɛ bi hyo yɑn dɑni nɛ bi mbɔx yá 'bɔts'e. Nɛ madɪn johya a bi 'yɔt'e nangue yá 'yɛse.

42 Pɛ nu Ojɑ bi 'uegue nangue'ɸ, nɛ bi hyɛgui da dɑnde ra hyadi, ra zɑnɑ, nɛ yɸ sɔ, nguetho nt'o't'i bɸ ja rɑ sɔcuɑ yɸ pɔngahyɑ:

Pɛ hanja hinga guecɑ gɑ pɔscɑhɸ 'bɸ gmɪ hyohɸ yɸn dɑni 'bɸ gmɪ 'bɸhmbɸ nyote njɛyɑ bɸ mɑ'ueni, i ɛn Ojɑ, bi 'yɛn'ɸ yɸ pɔngahyɑ.

43 Pɛ hinga guecɑ gɑ thɑndegahɸ pɛ guɑ tuhɸ n'dɑ ra ngu'bɔ't'e guepɸ gɑ thɑndehɸ ɑ gɑ sɑnbɑ zɛhɛ rɑ thuhɸ, gɑ ɛmfɸ rɑ Moloc.

Nɛ guɑ tuhɸ n'dɑ rɑ hmite ra sɔ gɑ 'yɛmb zɛhɛhɸ rɑ ojɑ Renfán, ngue gɑ nde gɑ thɑnde zɛhɛhɸ.

Janangue'a gɑ ɸn'nahɸ nɛ gɑ pɛn'nahɸ man'dɑ yatho xɪnda guepɸ rɑ hɑi Babilonia,

i ɛn Ojɑ, bi 'yɛn'ɸ yɸ pɔngahyɑ.

44 Pɛ guehma mi tu n'dɑ ra ngu'bɔ't'e gue mɪ sɑnbɑ Ojɑ ɸ mɑ ngɸrpa bombɔtahɸ 'bɸ mɪn 'yo bɸ mɑ'ueni, guepɸ dɑ dɑnde Ojɑ ɸ, bi 'yɔt'e tengɸ xɪ xɪ Ojɑ rɑ Moisɛs, nu'bɸ mɪn yɑui bɸ ja rɑ t'ɔhɔ. Bi xifi dɑ 'yɔt'e tengɸ rɑ hmɛpyɑ xɪ nu.

45 M'bejua bɸyɑ, nu'bɸ mɪ ngɸrpi rɑ Josuɛ, pɛ guexta'a rɑ ngu'bɔ't'e bɑ tu'ɸ mɑ ngɸrpa bombɔtahɸ 'bɸ mɪ zɔm bɸ ja rɑ hɑi xɪ xɪ Ojɑ. Nɛ mɪ 'bɸpɸ mɪ'dɑ yɸ jɑ'i gue hing yɸ israel. Nu Ojɑ bɸyɑ bi hyɔn'a thi yɸ 'dan'yo jɑ'i nɛ bɪm 'bɸpɸ yɸ israel bɸyɑ. Nɛ guexta'a mɪ jatho rɑ ngu'bɔ't'e nu'bɸ mɪn ts'ɸ'abi rɑ David.

46 Nu'a Ojɑ ɛmmɛ mɪ numanho rɑ David, gue 'dat'a Ojɑ mɪ thɑnde rɑ Jacob. Nu'a rɑ David bi 'yɑp rɑn t'ɛdi Ojɑ dɑ hyɔmbɑ rɑ ngu gue rɑm poniui rɑ ngu'bɔ't'e.

47 Pɛ nu rɑ Salomón rɑ ts'ɸnt'ɸ rɑ David ɑ, gue'a bi hyɔmbɑ rɑ ngu Ojɑ.

48 Pɛ nu'a Ojɑ nuɪxte thoho hingui 'bɸpɸ ja yɸ ngu nt'ɔ't'e ngue yɑ 'yɛ yɸn 'yohɸ. Ngubɸ bi man rɑ pɔngahyɑ 'bɸ mɪ thocpɑ rɑm hma rɑ Hmɸ mahɛts'i, nɛ bi 'yɛnɑ:

49 Nuua mahɛts'i i ja mɑ ts'ɛdi, nɛcɸuɑ jɑ rɑ ximhɑi jɑ mɑ ts'ɛdi, 'be'a nɪ ngu guɪn nde gui hyɔguahɸ, o hɑpɸ guɪ ɛmhɸ jɑ mɑ sɑyɑ.

50 Hɑ hinga guesɛgɑ dɑ ɔ't'ɑ gɑtho jɑ uɑ yɑ, ɛn Ojɑ, bi 'yɛn'a rɑ pɔngahyɑ, bi 'yɛn'a rɑ Esteban.

51 Nɛ bi thoc'a rɑ Esteban bi xɪ'ɸ yɸ mbɑjɑ i ɔrpa ran juɑnbi:

—Nu'ahɸ xingui ts'ɸ guɪ ɔhmbɸ 'bɸ jɑ'a si ahɸ, nɛ xɸm mɛ nɪ mbɸihɸ, xingui ts'ɸ di cɸ't' nɪ zaguhɸ. Thocɑ thoho guɪ sɑman'ɸhɸ rɑ Hogɑndɑhi Ojɑ tengutho mɑm bombɔtahɸ, guɪn jɑhɸ bɸ.

52 Xingɑ n'dɑ rɑ pɔngahyɑ Ojɑ gue him bi hyo mɑm bombɔtahɸ, n'dat'ɸ yɸ pɔngahyɑ gue bi mɑ duɑ ɛh rɑ Hoga Cristo, gue'a gɑ dɑhɸ nɛ gɑ yɑfɸ nɛ xin gɑ hyohɸ.

53 Nu'ɸ yɑm 'behni Ojɑ mahɛts'i bi 'dajɸ rɑn t'ɛdi Ojɑ, pɛ hin guɪ ɸrphɸ rɑ gɪɛnda ɑ 'be'a bi mɑ, bi 'yɛn'a rɑ Esteban 'bɸ mɪ 'yɛmp'ɸ yɸ ngɸrpi.

Bi tho rɑ Esteban

54 Nɛ nu'bɸ mɪ 'yɔh yɑ 'be'a bi mɑ rɑ Esteban, bi dɛ rɑ cuɛ yɑ mbɸi nɛ bi yɛxpɑ yɑ ts'i.

55 Pɛ nu rɑ Esteban mɪ hɑ rɑ ts'ɛdi xɸn ho rɑ mbɸi nangue rɑ Hogɑndɑhi Ojɑ in 'youi, nɛ bi ndɔs' mahɛts'i nɛ di nɛc thoho hɑpɸ 'bɸ Ojɑ. Nɛ bi nu rɑ Jesús 'dɑrpɸ 'bɸhmi Ojɑ nɛ i jɑ rɑ ts'ɛdi.

56 Nɛ bi 'yɛnɑ:

—Pε dami ndōs'hu nū dín nugä, n'yō, nsoqui mahęts'i nε dín nugä a bin ja'i ua ja ra ximhäi, i 'buhnū ja rán 'yei Oja, bi 'yęna.

⁵⁷ Pε nu'ū būya man'da bi got yú zagu, nε bi mbafi nanguē yú cūe, gätho bi muxpū 'bäh ra Esteban.

⁵⁸ Nε bi gūcpū ja ra hnini nε bi bat'ado bū ma'ueni. Nε nu'ū gue bim bate, bi mbōh yú coto nguetho in nde nte di hęn'ū. Bi mbōpū ja rá gua n'da ran 'yohū ní huti ra Saulo, nε bi 'yęn'ū:

—Gui jamansu ts'ū ma cotogähe, bi t'ęmp'a.

⁵⁹ Nε nu'ū bū gätho ní mba ma bat'ado ra Esteban, bi zo'a Oja, bi 'yęmbi:

—Nu'ī ma Hmu Jesús, dami hyąnga ma te ya.

⁶⁰ Nε bin dąnyahmu, nts'edi bi mbafi, bi 'yęna:

—Ma Hmu i, o guí arpa ra güenda nanguēhna ra ts'oqui bin ja ya.

Nε nu'ū mi man na, bi du būya.

8

Nu ra Saulo bi un ran unbi yū 'yęc'yęi

¹⁻³ Nε nu'a ra Saulo 'da'angu bi mamhbū ū bi hyo'a ra Esteban. Jananguē'a nu ra pa ngue bi nu ran unbi ra Esteban, nu yū 'yęc'yęi mi 'būpū Jerusalén bi mba ma ūcpī. Nε xūn ngu ū bi mba bū mi'da yū hnini bū ra häi Judea, nεpū ra häi Samaria, pε bi gopū ū 'de'mayoho yú 'bāihū ra Cristo. Nε 'da'ū yū 'yęc'yęi bi 'yäh ra Esteban, nε ęmme bin zoni nanguē'a. Nu ra Saulo ęmme madi ūcpa yū 'yęc'yęi, nε mi cūrpū ja yū ngu mi six yūn 'yohū nε yū xisu, nε bi got'a fädi.

I hman ran ho ma'da'yo nubū ra häi Samaria

⁴ Pε nu'ū bi 'daguī, bi mamp'a rán ho ma'da'yo ra Cristo bū n'danni ním pa.

⁵ Nu'a ra Felipe bi mba bū ja n'da ra hnini ra häi Samaria, nε bi xih yū ja'i nangue ra Cristo.

⁶ Gätho yū ja'i bi 'yōmanho 'be'a bi man na ra Felipe 'bū mi nu yūn t'ōt'e nuįxte bi 'yōt'a.

⁷ Nguetho xūn ngu yū ja'i bi hyōnba thi yū zīthu, nε nts'edi bi mba 'bū mí bōn'ū. Nε nu'ū mí 'uε'ts' yú ja'i nε'ū yū dogua gätho bi zä.

⁸ Jananguē'a ęmme bin ja ran johya bū ja ra hnini.

⁹ Nε mí 'būpū n'da ran 'yohū í Simón, mi ōt' ran thäte, nε nu'ū yū męngu Samaria madi hyonya thoho. Nu ra Simón min ndep yū ja'i da bęni jase rá ts'edi.

¹⁰ Nε gätho na ngu'ū, yū t'ūhni nε yū dąc'yęi, nu'ū mi 'yō'ū 'be'a bi man a, bi 'yęna:

—Nuna ran 'yohū na, ja ra ts'edi tengū Oja, ęn yū ja'i.

¹¹ Nu'ū mi numansu ra Simón nguetho nya'a thoho mi häte. Nε bi hyonya thoho ū 'be'a bi 'yōt'a.

¹² Pε nu yū ja'i bi 'yęc'yęi 'be'a bi man'a ra Felipe nu'ū mí ma ra Hogamhma 'bεpū ní manda rá ts'edi Oja, ngue bi ma nanguē ra Jesús. Nε bi mba ma xixyābi yūn 'yohū nε yū xisu.

¹³ Nε'a ra Simón ęna bi 'yęc'yęi, nε nu'ū mí n xixyā, bi den'na ra Felipe. Nε nu'ū mí n nu yū hmępya nε yūn t'ōt'e nuįxte bi 'yōt' ra Felipe, bi hyonya thoho ra Simón.

¹⁴ Nε nu'ū mi 'yō'ū yú 'bāihū ra Cristo 'būpū Jerusalén gue bi 'yęc'yęi yū męngu Samaria, bi mbęnpū ra Pedro nε ra Xuua ū mi'da yú 'bāihū ra Cristo.

¹⁵ Nu'ū mi zōm bū būya, bin yaħū Oja, bi 'yāp rá ts'edi ngue da hyān rá Hogandāhi Oja yū 'yęc'yęi 'būpū.

16 Nguetho hin ní zòh rá Hogandáhi Ojã bũ ja yá mbũi u, pɛ hɔnt'a nanguɛ rá thuhu ra Hmu Jesús bin xixyã u.

17 Nu ra Pedro nɛ ra Xuua bũya, bi gãspa yá 'yɛ yá yã yũ 'yɛc'yɛi, nɛ bi hyãñ rá Hogandáhi Ojã bũya.

18 Pɛ nu ra Simón, nu' bũ mi nu bi hyãñ rá Hogandáhi Ojã u bi gãx yá 'yɛ yá 'bãihũ ra Cristo, bi 'yut ra mbɛti bũya.

19 Bi 'yɛmbi:

—Dami 'dac ma ts'edi gue hɔnt'a to'o ga cãx ma 'yɛ da hyãñ rá Hogandáhi Ojã tengu guí øt'ui, ma gá jut'au, bi 'yɛna.

20 Pɛ nu ra Pedro bi 'yɛmbi:

—Di jua Ojã ni mbɛti, nɛ'e, nguetho guím bɛni nanguɛ ra mbɛti sã guí tãn'a 'bɛ'a di un Ojã.

21 Nguetho hinga gue'e ga comhbũ na ra 'bɛfi, mfãdi ya him mahoqui ni mbũi bũ ja rá hmi Ojã.

22 Dami pãh ni mbũi nanguɛ ran ts'o. Dami 'yãp rá punbi ra Hmu, nɛ da zã di pun'na'i nanguɛ ran ts'o gá bɛni.

23 Nguetho dí pãdi ɛmmɛ ja ran ts'ɛya ni mbũi, nɛ ɛmmɛ xũñ ngu ran ts'o ja ni mbũi guím bɛni.

24 Nu ra Simón bi dãti:

—Nu'au guí 'yãhmi ts'ũ rá ts'edi ra Hmu nanguɛcã, ngue hin gan nugã a guí mammi, bi 'yɛmp'ũ.

25 Nu' bũ mím 'bũ'i ts'ũ bũ ra Xuua nɛ ra Pedro, nɛ xí mamp'a rãm hma ra Hmu mahɛts'i, bi mbeng bũ Jerusalén. Pɛ him 'bɛx bi zòm bũ, nɛ m'bet'o gãtho ná ngu ra hãi Samaria bi man'a ran ho ma'da'yo bũ bi thogui.

Nu ra Felipe nɛ ra mɛngu Etiopía

26 Nu'a n'da rãm 'bɛhni Ojã mahɛts'i bi zòm bũ bí 'bũ'a ra Felipe, nɛ bi 'yɛmbi: —Ní mba 'danguadi guɛpũ bí thoh ra 'yu ní mba Gaza, gue ní bøm bũ Jerusalén. Nuna ra 'yu ní mba bũ ra huenhãi na, bi 'yɛmp'a rãm 'bɛhni Ojã.

27 Bi ndants'a ra Felipe 'bɛx bi mba bũ. Bi nu, i 'yo bũ 'yu n'da ran 'yohũ xũñ hɛts'i rá 'bɛfi, di jamansup rá mbɛti ra xuts'ut'abi Candace bũ ra hãi Etiopía. Jananguɛ'a i t'ɛmbi ra eunuco, ngue nde da ma, m'boqui.

28 Nu'a xpí mbeng bũ Jerusalén guɛpũ bá thãnde Ojã.

29 Nu rá Hogandáhi Ojã bi 'yɛmp'a ra Felipe:

—Gui mba guí sũ'a ran 'yohũ i hux ra carro.

30 Nu ra Felipe bin tih pũya nɛ bi zũdi. Nu' bũ mí zòm bũ, bi 'yøde gue mi nɛh ra sɔcuã ran 'yohũ, gue rá sɔcuã ra Isaías rá pøngahyã Ojã. Ra Felipe bi 'yãñ bũya:

—Ha guí pãdi 'bɛ'a nam bøn'a ra sɔcuã gadín xãh ya.

31 Bi dã'a ran 'yohũ:

—Hague dán zã ga pãcã nu' bũ njon da xãngui.

Nɛ bi xih ra Felipe da ndets'e din hyãmmi bũ.

32 Nɛ nu'a ra sɔcuã madin xãh ran 'yohũ mím ma gue:

I ts'ix'a n'da ran 'yohũ tengu n'da ra dɛ'yo i ts'its'i ngue da hyo.

Nɛ tengu n'da ra t'ũdɛ'yo nu' bũ i ɛxpã rá xĩngu, hin di c'ũɛhe,

nɛ nguetho a ran 'yohũ hin din yã.

33 Nɛ nu' bũ mím nu ran ɛnbi, njom bi yãni, njom bi mbãts'i.

Nɛ njon da zã da ma hangu da dɛnni,

nguetho bi thãcua rá te ua ja ra ximhãi.

Gue'a bi man ra sɔcuã bi nu ran 'yohũ.

34 Nu ran 'yoh_u buya bi 'yän'na ra Felipe:

—Dami xiqui ts'ü to'o nín 'yoh_u na da nu ran unbi, uague guesε na ra pøngahyā bi nu, uague n'dan'yo, bi 'yεmbi.

35 Nu'a ra Felipe buya, bi dā'mi bi ma 'be'a nam bøn'a ra sōcuā nub_u madín xāh na ran 'yoh_u, ne bi xifi nangue ra Jesús bi t'ørpa na im man ra sōcuā, ne bi thoqui bi xifi xān ho.

36 Ne nu'b_u mí zøm b_u po ra dehe, nu'a ran 'yoh_u bi 'yεmp'a ra Felipe:

—Ha hin da zā dan xixyāgā 'b_u, ne po ua ra dehe ya, bi 'yεn'a.

37 Bi dā'a ra Felipe:

—Da zā, nu'b_u guí εc'yεi a dí xi'i nangue ra Jesús, gue gātho ni mbāi.

Bi dā'a ran 'yoh_u:

—Dí εc'yεi gue gue'a ra Jesucristo rá Ts'ant'ü Ojā a.

38 Ne bi säyabi rá carro buya. Ne bi gār_u ja ra carro ne bi mba b_u mi po ra dehe. Nu ra Felipe buya bi 'yørpa ran xixyā a ran'yoh_u.

39 Ne nu'b_u mí bōx_u mí po ra dehe, 'dahmantho bi 'ber_u ra Felipe gue bi zix rá Hogandāhi Ojā. Ne nu ra mēngu Etiopía him man'dandī bi nu'a. Ne nu'b_u mí thogui, bin johya rá mbāi.

40 Pε nu ra Felipe ní nequi mahøn'a b_u ra hnini Azoto. Ne nu'b_u mambá thop_u ja y_u hnini, bi mam b_u ran ho ma'da'yo asta gue'b_u mi zøm b_u ja ra hnini Cesarea.

9

Nu'a ra Saulo bi päh rán 'yomfēni

1 Pε nu'a ra Saulo mim man y_un ucuate, ne ran dāte nangue y_u 'yεc'yεi, gātho ná 'yøt'a bi 'yøt' ra Felipe. Ne bi mba b_u bí 'b_uh ra hmumbäjä.

2 Ne bi 'yāp ra sōcuā ngue ran t'ēdi da mba b_u ja yū nijā y_u judío nub_u ra hnini Damasco. Ne nu'b_u 'bo'o da dīm b_u gue i tēn ra Cristo, ogue ran 'yoh_u ogue ra xisu, da bēnt'i ne da zixp_u Jerusalén nthu't'i din ofādi b_u.

3 Ne nu'b_u mí mba b_u 'y_u, mí ts'ütho da zøm b_u Damasco, 'bex bí 'yεh mahęts'i n'da ra nyot'i εmme bi hyār_u i 'bā'a ra Saulo.

4 Bi dāng b_u häi ra Saulo buya, ne bi 'yø'a n'da ra nde bi 'yεna:

—Saulo, Saulo, hanja gní ungui.

5 Bi dā'a ra Saulo:

—To'o i, gra Hmu.

Nu ra Hmu bi dāt'a:

—Nugā dra Jesús, guecā gadí ungui, ne xān hej guí øt'e tengu n'da ra mbūndāni i pa ma sūni ra t'o ndepe dim pēfi xān ho, ne i nete thoho.

6 Nu'a ra Saulo εmme bin su ne bi fet'i, bi 'yεna:

—Ma Hmu, 'be'a guín nde ga øt'ä.

Nu ra Hmu bi 'yεmbi:

—Dami ndants'i guí mba b_u ja ra hnini, nub_u, da si'i 'be'a guí 'yøt'e, bi t'εmbi.

7 Ne nu'ü gātho mín 'yoh_u him mi sä din yā nguetho bin su. Nu'ü mí øh ra nde pε him min nu to'o min yā.

8 Nu'b_u mi ndants'a ra Saulo bi zøt' rá dā pε him mi nu, mi xädä thoho. Nu'ü mín 'yoh_u bi bēnt_u rá 'yε bi zixp_u Damasco.

9 Ne hyupa bām 'b_uu, ne mi xädä, ne him mi sihme, xing ra dehe mi si.

10 Ne mi 'b_uu Damasco n'da ra 'yεc'yεi rá thuhu ra Ananías. Nu ra Hmu mahęts'i bin 'yuse b_u ne bi zofu tengu'b_u bin 'uj.

—Ananías, bi 'yɛmbi.

Nu ra Ananías bi dɔdi:

—Dí 'bɛcä ua gra Hmu.

¹¹ Nu ra Hmu bi 'yɛmp'a:

—Dami ndants'i gui mba bɛ ja ra 'yu t'ɛmbi xɛn juɔni, nɛ gui hyom bɛ n'da ran 'yohɛ ra Saulo, ra mɛngu Tarso, i 'bɛpɛ ja rá ngu ra Judas. Nuya in zocä ya.

¹² Nɛ'a ra Saulo in nu tengu'bɛ ra t'í ngue gui mba bɛ nɛ gui cäx ni 'yɛ, nɛ da nu ran nɛqui mahɔn'a, bi 'yɛn Ojɔ.

¹³ Bi dɔt'a ra Ananías:

—Ma Hmu i, xɛn ngu yɛ jɔ'i bi xiqui 'bɛ'a øt'na ra Saulo, xɛn ngu yɛn ts'o xɛ 'yøpɛ yɛ 'yɛc'yɛi 'bɛpɛ Jerusalén.

¹⁴ Nɛ nuna bá ɔp rán t'ɛdi yɛ hmumbäjä da bɛnt'i nɛ da got'a fädi gätho to'o da ndø'n'na ni thuhu, bi 'yɛna.

¹⁵ Pɛ nu'a ra Hmu bi xi'a ra Ananías:

—Ní mbahma nguetho dá huahndä da ma nanguecä bɛ 'bɛ'u hing yɛ judío, nɛ yɛ hmuts'ɛt'abi, nɛ yɛ jɔ'i israel ngue yɛ judío.

¹⁶ Nɛ ga xifi xɛn ngu yɛn ɛnbi da nu nanguecä, go bi 'yɛn Ojɔ.

¹⁷ Bi mba ra Ananías bɛya, nɛ nu'bɛ mí yɛpɛ ja ra ngu, bi gäx rá 'yɛ rá yɔ ra Saulo nɛ bi 'yɛmbi:

—Ma cu'i Saulo, nu ra Hmu Jesús, nu'a gue gá nu bɛ 'yu 'bɛ guá ɛhɛ, bá pɛncä ua ya gue di ja i da xoh ni dä. Nɛ di ja i gui hyɔ ra ts'edi xɛn ho nangué rá Hogandahi Ojɔ gan 'youi, bi 'yɛna.

¹⁸ Nɛ 'bɛx bi hyø'u mi comba yú dä tengu ra xihuɔ. Nɛ 'bɛx bi hyand ran nɛqui yú dä ra Saulo, 'bɛx bi ndants' pɛya nɛ bin xixyɔ.

¹⁹ Nɛ nubɛya, bin sihme nɛ bi zac mahɔn'a rá jɔ'i. Nɛ bám 'bɛ'i ts'ɛ bɛ bí 'bɛ'i 'da yɛ 'yɛc'yɛi bɛ ra hnini Damasco.

Nu'a ra Saulo bi mam bɛ rá m Hman Ojɔ bɛ Damasco

²⁰ Nɛ nu ra Saulo bɛya 'bɛx bi dɛ'mi bá mam bɛ rá m Hman Ojɔ bɛ ja yú nija yɛ judío. Nɛ bi xifi gue nu ra Jesús rá Ts'ɛnt'ɛ Ojɔ a.

²¹ Gätho mi øde bi hyonya thoho nɛ bi 'yɛna:

—Ha hinga guehna ran 'yohɛ na mi cot'a fädi gätho mi ndø'nba rá thuhu ra Jesús bɛ Jerusalén. Nɛ ha him bá ɛcua ngubɛ da 'yøt'e, nɛ da zits'i nthu't'i bɛ 'bɛh yɛ hmumbäjä, bin 'yɛmp'u.

²² Pɛ nu ra Saulo man'da bi hyɔ ra ts'edi bi ma xɛn ho. Nɛ nu yɛ judío 'bɛpɛ Damasco nte mi sä da ma, nguetho bi xifi, nu 'bɛ'a gätho mán ts'änni da'yøt'a rá Thahni Ojɔ gue ra Cristo, pɛ gue'a bi 'yøt'a ra Jesús, guepɛ bi 'yuti n'dat'a.

Nu'a ra Saulo bi 'dagui, ɛna xtám bɛnt yɛ judío

²³ Nɛ nu ra Saulo 'bɛ mím 'bɛpɛ nya'a ts'ɛ yɛ pa, n'dat'a mí man'ɛ yɛ judío hing yɛ 'yɛc'yɛi, ngue da hyo.

²⁴ Pɛ nu ra Saulo mi øde 'bɛ'a mbɛn'ɛ yɛ judío. Nu'ɛ mí fäh yú goxthi bɛ ja ra ndehnni, guepɛ ma mbä't'i ra jɔdo. Ma pa nɛ ra xui mí fäh yɛ goxthi ngue nde da hyo.

²⁵ Pɛ nu yɛ 'yɛc'yɛi bi zix ra Saulo gue ra xui, í cɔ'ma n'da ra 'bøts'e bɛ thi bɛ ja ra jɔdo ngue ma øt'e ra hnini. Gue'a í 'da'a.

Ra Saulo 'bɛpɛ ja ra hnini Jerusalén

²⁶ Nu'bɛ mí zøm bɛ Jerusalén ra Saulo, mim bɛni gue xtín 'yohɛ yɛ 'yɛc'yɛi. Pɛ nu'ɛ mím su'ɛ nɛ him mi ɛc'yɛi gue ra 'yɛc'yɛi ra Saulo.

27 Pɛ nu ra Bernabé bi zix'a ra Saulo guerɸ 'bɸh yá 'bäihɸ ra Cristo. Nɛ bi xifi ngue bi nu ra Hmu bɸ 'yu, nɛ bin yɸui ra Hmu. Nɛ bi xifi bi hyut' ran zambɸi bɸ Damasco nu 'bɸm mím ma nangue ra Jesús.

28 Nu yɸ 'yɛc'yɛi bi zim bɸya, nɛ bin 'yohɸ bɸ Jerusalén.

29 Nɛ nu ra Saulo bi hyut' ran zambɸi bi mamp'a rá m Hman Ojɸ nangue ra Jesús. Pɛ nu 'ɸ 'da yá mijudíohɸ gue i yɸ ra nde ra griego, madin junthɸ ra Saulo, nɛ 'ɸ nde da hyo'ɸ.

30 Nu 'bɸm mí 'yoh yɸ 'yɛc'yɛi gue nde da tho ra Saulo, bi zixɸɸ Cesarea nɛ bi mbɛnɸ Tarso.

31 Nuya bin hɛ yán ɸnbi yɸ 'yɛc'yɛi gátho ra häi Judea, nɛ ra häi Galilea nɛ ra häi Samaria. Nɛ bin te yá mbɸi nangue Ojɸ. Bi numansu ra Hmu nɛ bi nu rá m fáts'i rá Hogandɸi Ojɸ. Nɛ man'da xɸn ngu bi 'yɛc'yɛi.

Bi zä'a ra Eneas

32 Nu'a ra Pedro mí 'yo mi nu ɸ yɸ 'yɛc'yɛi 'bɸɸ ja yɸ hnini, nɛ bi zom bɸ ja ra hnini Lida gue da nu yɸ 'yɛc'yɛi 'bɸɸ.

33 Nɛ bi dím bɸ n'da ran 'yohɸ ní hu Eneas, nhyɸto nɛya xí 'yoi gue xɸn ɸ, xín t'ɛ'ts' rá jɸ'i.

34 Nu ra Pedro bi 'yɛmp'a:

—Eneas, da zä'i nangue ra Jesús, dami ndants'i pants' ni fidi, bi 'yɛmbi.

'Bex bi ndants'a ra Eneas bɸya.

35 Nɛ gátho ngue 'bɸɸ Lida nɛɸ Sarón bi 'yɛc'yɛi ra Hmu 'bɸ mín nu'a bin ja, nɛ bi hyɛɛ yá t'ɛc'yɛi.

Nu'a ra Dorcas bi dɸmbɛni 'bɸ mi du

36 Nɛ nu'ɸ yɸ pa ɸ, mí 'bɸɸ ja ra hnini Jope n'da ra xisu gue ra 'yɛc'yɛi, í Tabita, nɛ í Dorcas ngue rá nde yɸ griego. Nuna ra xisu ɛmmɛ xɸn ngu ran huɛcate mí ɸrpa yá mijá'ihɸ.

37 Pɛ nuya bin záman'ɸ, nɛ bi du. Nu 'bɸm mi 'berpa rá jɸ'i, bi jɸxɸ bí ja n'da ra t'ots'i magɸts'i.

38 Nu ra hnini Lida mí hán bɸ Jope. Nu 'bɸm mí 'yoh yɸ 'yɛc'yɛi, gue 'bɸɸ Lida ra Pedro, bi mbɛhn'dɸ yoho yɸn 'yohɸ gue ba ɸrpa ra ts'edi ba ɛhɛ.

39 Nu ra Pedro bɸya 'bex bán 'yohɸ ɸ. Nu 'bɸm mí zohø, 'bex bi ts'ixɸɸ magɸts'i ja a ra cuarto guerɸ mí 'bä'ɸ yɸ hyoɸa xisu mí zoni. Nɛ bi 'yut yá hɛ xí t'ɸrabi, gue bi 'yɸrpa ra Dorcas 'bɸm mí 'bɸi.

40 Pɛ nu ra Pedro bi xifi:

—Dami pømhɸ ts'ɸ n'da zɸ ora gátho aɸ.

Nɛ bin dɸnyahmu nɛ bin yɸui Ojɸ. Nɛ bi hyant'a gue bi du, bi 'yɛmbi:

—Tabita dami ndants'i, bi 'yɛmbi.

'Bex bi zøt' rá dā, nɛ nu 'bɸm mín nu ra Pedro, bi hyudi.

41 Nu ra Pedro bɸya bi bɛnɸpá rá 'yɛ nɛ bi xots'i, bím 'bäi. 'Bex bi zohn'dɸ yɸ 'yɛc'yɛi nɛ yɸ hyoɸa xisu bɸya:

—Dami nuɸ na xí du, nɛ bi dɸmbɛni ya, bi 'yɛmp'ɸ.

42 Nu 'bɸm mí 'yoh'ɸ gátho ra hnini Jope, xɸn ngu bi 'yɛc'yɛi ra Hmu.

43 Nɛ nu ra Pedro xɸn ngu ts'ɸ yɸ pá bá copɸ Jope, bám 'bɸɸ rá ngu ra Simón. Nu ra Simón ra hoca xindɸni a.

1 Mí 'bɔpɔ n'da ran 'yohɛ í Cornelio, nubɛ ra hnini Cesarea. Gue nuna ran 'yohɛ im hmu nangu'e'u n'da munts'i yɛ dofɛi gue'a ní t'ɛmbi Italiano ɛ.

2 Nuna ra Cornelio madague'bɛ hing ra judío a, pɛ nu'a nɛ gátho 'bɔpɔ rá ngu mí thánde Ojɔ nɛ mí numansu a. Nzɔi mi un yɛn t'unni yɛ hyoya nɛ nzɔi min yáhu Ojɔ.

3 N'da ra pa mbɛ hyunde, tengu'bɛ bi 'uɿ 'bɛ mí nu n'da rá m 'behni Ojɔ mahɛts'i, bi yɔpɔ ja ra cuarto mí 'bá i, bi zofo:

—Cornelio, bi 'yɛmbi.

4 Nɛ nu'bɛ mí hyandi, bin su nɛ bi dɔdi:

—'Bɛ'a ma Hmu.

Nu ram 'behni bi 'yɛmbi:

—Nu'a Ojɔ im bɛn'i, nɛ i ø'bɛ guí yɔui, nɛ in nu Ojɔ 'bɛ gdí un yɛn t'unni yɛ hyoya.

5 Nuya, gui pɛhn'dɔ 'da yɛn 'yohɛ bɛ Jope da dɿm bɛ n'da gue ra Simón, nɛ guet'a ra Pedro a, nɛ gua pɛnhua.

6 Nu'a ra Pedro i 'bɛhmbɛ n'da ran 'yohɛ í Simón gue ra hoca xindɔni a, nɛ i 'bɔpɔ ndendejɔ. Nu'a da xí'a i 'bɛ'a gui 'yø't'e, bi 'yɛn'a rá m 'behni Ojɔ.

7 Nu'bɛ mí gua'a im ma, 'bɛx bi mbeng mahɛts'i ram 'behni. Nu ra Cornelio bɛya bi zohni yoho yá 'yɛhɛ nɛ n'da ra dofɛi ngue i numansu Ojɔ, ngue rá 'yɛhɛ a.

8 Nɛ nu'bɛ mi xifi gátho 'bɛ'a bi xih rá m 'behni Ojɔ mahɛts'i, bi mbɛnpɛ Jope ɛ bɛya.

9 Man'da pa bɛya mbɛ huxyadi nu'bɛ bá ɛpɛ 'yu yám 'behni ra Cornelio, hántho Jope, nu ra Pedro bi ndɛxpɛ thi bɛ ja ra zɛ'ts'angu bɛ mí 'bɛi, guɛpɛ din yɔui Ojɔ.

10 Nu'a ra Pedro ɛmmɛ bin tumanthuhu, nɛ gátho ní mba mahoqui ran ts'ihmɛ, nu ra Pedro bɛya bi nu n'da ran t'uti, tengu'bɛ bi 'uɿ.

11 Nɛ bi nu nsoqui mahɛts'i, nɛ bá cɔi tengu n'da ra the'bø't'e xɛn ndoho gue mfent'i yá ts'ɔt'i.

12 Nɛ ba 'yo bɛ ja ra 'bø't'e hont'a go 'bɛ'a má zu'uɛ i ja goho yá gua, nɛ yɛ zate, nɛ yɛ pozɛ, nɛ yɛ doja.

13 Nu ra Pedro bi 'yø'a n'da ra nde, bi t'ɛmbi:

—Dami ndants'i gui hyo gue gui sa.

14 Bi dɔ'a ra Pedro:

—Hin'na ma Hmu, nguetho njɔm'bɛ xtá sagá xɛn ts'o, gue'a i man nin t'ɛdi hingui ho 'bɛ ga sa.

15 Nɛ bi 'yɛmbi mahø'n'a:

—'Yo guí ɛna hingui ho 'bɛ'a dá sändá da ts'a, ngue gátho dí hocá ɛ, bi 'yɛmp'a ra nde.

16 Ná hyundɿ bi sifi, bi ndɛx mahø'n'a mahɛts'i ra 'bø't'e.

17 Nu ra Pedro, nu'bɛ gátho madí hyonya thoho nɛ im bɛni 'bɛ'a ní mba'a xí nu tengu ra t'i, 'bɛx bi zøh yám 'behni ra Cornelio. Nɛ mí 'bɔpɔ thi ja ra goxthi rá ngu ra Simón, nɛ xí 'yánni hapɛ ja'a ra ngu.

18 Nu'bɛ mí zøm bɛ, bi 'yánni:

—Ha 'bɛcua ra Simón Pedro.

19 Nɛ gátho nín 'yomfɛni ra Pedro 'bɛ'a ní mba a xí nu, nu'a rá Hogandɔhi Ojɔ bi 'yɛmbi:

—'Bɔpɔ hyu yɛn 'yohɛ i hon'i.

20 Dami ndants'i, gui çai ne gui mbähä u yun 'yohu, gui tenni ne hin gan su, nguetho nugä bá penhdä u, bi 'yëmbi.

21 Nu ra Pedro buya bi çaru mi 'bäh yun 'yohu gue bá penh ra Cornelio, ne bi xifi:

—Nugä guecä guí hongui. 'Be'a gní hyonju.

22 Bi da'ü:

—Nu ra Cornelio ra ngurpa dofai bá pëncähe. Nu ra Cornelio n'da ra hocja'i gue i numansu Oja. Ne gätho yu judío i ndømanho nangu'e'a. Ne n'da ram 'behni mahçts'i bi xi'a da zonh'na'i, gue gui mba bu rá ngu, ne da t'ømanho 'be'a gätho gui xifi, bi 'yë'n'ü.

23 Nu ra Pedro bi xifi da yarpu mbo ra ngu, bin oxpu buya. Nu'bu mi hyats'i bi mbähä ra Pedro. Ne'ü 'da yu 'yçc'yçi mí 'burpu Jope bi mbähä.

24 Man'da pa buya bi zøm bu ra hnini Cesarea. Nu ra Cornelio xí zohni gätho 'burpu ja rá ngu ne yu amigo, ngue dim peti bu ja rá ngu. Gätho i tøm'bu.

25 Nu'bu mí zøm bu ja ra goxthi ra Pedro, bá pøn ra Cornelio, bi dadi ne bin danyahmu bi dande.

26 Pe nu ra Pedro bi gu'ts'i ne bi 'yëmbi:

—Dami ndants'i nguetho nugä dran 'yohu thohogä tengutho i, bi 'yëna.

27 Ne i yaui gätho án yut'a mbo rá ngu. Ne bi nu xun ngu xí m peti bu.

28 Nu ra Pedro bi 'yëmp'ü buya:

—Guí pañmbu hin 'yu man t'ëdihe dyu judíohe gue dan uans'hü o gue ga çu'the bu ja ni ngumhbu, nguetho hin gyu judío ahü. Pe Oja xu 'yurcagui gue xinga n'da yu ja'i ga çmhbe hin da zä dan yamanhohe, ogue ga çmfe hingui ho.

29 Janangu'e'a nu'bu gmí zoncagui, bá çcä ne nte män t'änni dá änni. Nuya dín nde ga paði hanja gá zoncagui, bi 'yë'n'a.

30 Nu ra Cornelio bi 'yë m buya:

—Ná goho pa tengu ra ora jabuya, dá è't' man ts'ihme 'bu män yağä'be Oja, 'bex bi zø'a n'da ran 'yohu ua dí 'bui, mí he ra pahni di feçni.

31 Ne bi 'yëngui: “Cornelio, Oja bi 'yøde 'be'a gám ma ne bi nu yun t'unni gá un yu hyoya, ne im bën'a'i.

32 Nuya guin zohna ra Simón Pedro 'burpu Jope bu ja rá ngu ra Simón ra hoca xindani a, ne i ja rá ngu bu ndendeja. Ne nu'bu da zøcua gan yaui,” çn'a ram 'behni mahçts'i 'bu min zoqui.

33 Jananjabu dá zonh'na 'i ne xun ho guá çhe. Nuya gäthogähe dí 'buhmbe ua ngue da nuje Oja, ga øhmbe 'be'a gätho da xije Oja, gue gui xije, çn'a ra Cornelio.

Bi sih ran ho ma'da'yo a ra Cornelio

34 Nu ra Pedro bi 'yëmp'ü:

—Nugä dí paçä ya hingui huahna Oja to'o da numanho gue'bu ra judío o hing ra judío.

35 Nu Oja da zini hønt'a go nda'a ní nde i ya, ngue to'o gätho da numansu'a, ne to'o i øt' ran ho.

36 Guí pañmbu ram hma bá pëncähe Oja dyu israelgähe, dyu judiógähe, bi ma nangu'e ra Jesucristo, gue nu'a di hocpa ní mbui n'da, guehna rá Hmu u gätho hønt'a go 'be'a ní nde i ya.

37 Ne guí pañmbu ram hma nangu'e ra Jesucristo bi hmam bu gätho ra häi Judea, bí mburpu Galilea, gue'bu ya xí juah rá 'befi ra Xuua Nxixya gue bi ma di xixyaba yu ja'i.

³⁸ Ne guí p̄ahmbu Ojā bi un rá ts'edi rá Hogandāhi Ojā ra Jesús, ra m̄engu bu Nazaret. Nu ra Jesús h̄onbu go hapu bin 'yo mí ot' ran ho, ne gātho u mín 'yohu ra zīthu bi hyōnba thi ra zīthu. Gātho bi 'yot' u nguetho min 'youi Ojā.

³⁹ Ne nugāhe ma 'bāigāhe a ra Jesús, dí mamhbe majuāni, nguetho dá nuhe 'be'a gātho bi 'yot' ra Jesús nubu ma hāihe dyu judíohe, neṛu ma ngurpa hninihe Jerusalén. Ne m'bejua bi tho, bi guarpu ja ra pont'i.

⁴⁰ Pe Ojā bi xox'a ná hyupa, ne bi japi dá nugāhe xun ho.

⁴¹ Pe njom mi'da bi nu, h̄ongdāhe gue xí huancāhe Ojā. Janangue dí mamhbe majuāni, gue ya majuāni dán sihmegāhe ra Jesús 'bu mi ndants' 'bu mi du.

⁴² Ne nu'a bi mbencāhe gue ga xihmbe yu jā'i ne ga mamhbe, gue gue'a bi huahn'na Ojā da 'yōrpa ran juānbi yu jā'i 'bui ne' u xun du.

⁴³ Ne guehna mím man' u gātho yú p̄ongahya Ojā, gue gātho to'o da 'yēc'yēi nangue ra Jesús, da hyān ra punbi nangue yú ts'oqui, bi 'yēn'a ra Pedro.

Nu' u hing yu judío bin t'un rá Hocandāhi Ojā

⁴⁴ Ne i yā ra Pedro, 'bex bá ēh rá Hogandāhi Ojā, gātho bi gohmbu yu jā'i i øh rām hma ra Pedro.

⁴⁵ Ne nu' u yu judío min 'yohu ra Pedro madí hyonya thoho 'bu mí bādi bin t'un rá Hogandāhi Ojā u hing yu judío.

⁴⁶ Nguetho bi 'yøde bin yā 'da yu nde hing yú ndese u, gue bi 'yēs̄pa Ojā 'bu mí yā.

⁴⁷ Ne bi 'yēn'a ra Pedro, bi 'yānni:

—Ha sá da mba ma hecpi ya 'bucua gue hin din xixya, ne ya xu hyān rá Hogandāhi Ojā tengugahu, bi 'yēna.

⁴⁸ Ne bi ma di xixyābi nangue rá thuhu ra Jesucristo. M'bejua buya bi 'yāp ra mate ra Pedro da gohmbu bu mi'da yu pa.

11

Nu ra Pedro i xih yu 'yēc'yēi bu Jerusalén hague án zā bi 'yēc'yēi u hing yu judío

¹ Ne nu' u mi'da yú 'bāih̄u ra Cristo ne yu 'yēc'yēi bu ra hāi Judea mí øde gue yu jā'i hing yu judío bi hyān rām hman Ojā.

² Pe nu' bu mí mbeng bu Judea ra Pedro, ne bi zøm bu Jerusalén, nu' 'da yu judío yu 'yēc'yēi bu, bi za'a ra Pedro.

³ Nu' u bi xi'a ra Pedro, bi 'yēmbi:

—Hanja gá mba bu yú ngu yu jā'i ngue hing yu judío, ne gán sihmeh̄u u.

⁴ Nu ra Pedro buya bi xifi 'be'a gātho xín ja, gue' bu mí da' mi bi xi Ojā gue da zøm bu rá ngu ra Cornelio. Bi 'yēna:

⁵ —Mí 'bucā bu ra hnini Jope, ne mí yagā'be Ojā. Dá nugā tengu' bu dá 'uī, bá cāh mahēts'i tengu n'da ra the' bō't'e. Ne bá cāi mfent'i goho yú ts'āt'i, ne bi zōru dí 'bui.

⁶ Nu' bu má handi dá nu hōnt'a go 'be'a má zu'uē 'bucua ja ra hāi. Dá nu' u ja goho yú gua, yu zu'uē ne yu zate ne mi'da. Ne dá nu yu poz̄u ne yu doja.

⁷ Ne dá ø'a n'da ra nde bi xiqui: “Pedro, dami ndants'i gui hyo gue gui sa,” bi 'yēngui.

⁸ “Hin'na ma Hmu,” dá ēmbi, “nguetho njām' bu dá sagā a man nin t'ēdi ngue hin ga sahe.”

⁹ Pe nu ra nde mahēts'i bi xiqui mahōn'a: “Pe 'yo guí ēna hingui ho 'be'a dí sändā da ts'a, ngue gātho dá hocā yu,” bi 'yēngā a ra nde.

¹⁰ Nhyundī bi 'yot' e njabu, bi mba ra 'bō't'e bu mahēts'i buya.

11 Ne 'bexque gue'a ra pa bi zõp̃ hyu ỹn 'yoh̃ b̃u ja ra goxthi guep̃ dãm 'bucã, gue ỹm 'behni bá nexp̃ Cesarea, ne bi hyongui.

12 Ne nu'a rá Hogandãhi Ojã bi xiqui ga tenni, ne nte mán t'ãnni ga änni. Ne 'bãcua ya 'dato ỹ 'yẽc'yei ngue dá mbãhmbe. Ne dá cãthe b̃u ja rá ngu n'da ran 'yoh̃ í Cornelio.

13 Ne nu'a bi xije gue bi nu n'da rá m 'behni Ojã mahẽts'i mí 'bãp̃ ja rá ngu, gue bi xifi da mbẽnp̃ ja ra hnini Jope 'da ỹn 'yoh̃, da 'yãnni nanguecã.

14 Ne bi xifi gue ga xifi Hague dán zã dim p̃hõ, ne'ũ 'bẽp̃ rá ngu.

15 Ne nu'b̃u mí jua'a bi xic ra Cornelio, dá dũ'mi dá zocã b̃uya. Ne nu'b̃u má dũ'mi dá mangã, nu rá Hogandãhi Ojã bá ẽhe ne bi gohmb̃u ẽ mí 'bẽp̃ b̃uya, tengutho bi 'yõrcãh̃ rá mb̃udi thoho.

16 Ne nub̃uya dá bẽngã rá m hma ra Hmu Jesús nu'b̃u mim ma: "Nu ra Xuua bi xixyã ah̃ ra dehe, p̃e nugã ga 'da ah̃ rá Hogandãhi Ojã," bi 'yẽngãhe ra Jesús, bi 'yẽn'a ra Pedro.

17 Ne xõ bi 'yẽna:

—Nu'b̃u n'dat'a ran t'unni bi un Ojã ẽ, tengutho bi 'dajũ 'b̃u ya xtã ẽc'yẽih̃ ra Hmu Jesucristo, ha da zã ga s̃erpã a in nde da 'yõt' Ojã, bi 'yẽn'a ra Pedro.

18 Nu'b̃u mí 'yõ'ũ ỹ 'yẽc'yei 'bẽp̃ Jerusalén 'bẽ'a bi man ra Pedro, him mam bi zã p̃e bi 'yẽspa Ojã, ne bi 'yẽn'ũ:

—A, njãb̃ õt Ojã 'b̃u, gue ne'ũ ỹ jã'i hing ỹ judío di jãpi di pãh ỹn 'yomf̃eni nangue yã ts'oqui, ngue ne'ũ din ja ra temazã ẽ, bi 'yẽn'ũ.

Nu ỹ 'yẽc'yei dim p̃eti b̃u Antioquía

19 Nu'ũ 'da ỹ 'yẽc'yei ngue bi nu ran ẽnbi b̃u Jerusalén 'b̃u mí mba ntho ra Esteban, bin 'uext'ũ. Nu'ũ 'da bi mba b̃u n'danni ỹ hãi Fenicia ñep̃ Chipre ñep̃ ja ra hnini Antioquía. Bi man rán ho ma'da'yo ra Cristo b̃u bim 'bãi, p̃e hõnt'ũ yã mijudío h̃u bi xifi.

20 P̃e nu'b̃u mí zõm b̃u Antioquía 'da ỹ m̃engu b̃u Chipre ñep̃ Cirene, bi zo'ũ hing ỹ judío, gue ne'ũ bi xifi nangue ra Hmu Jesús.

21 Nu'ũ mí ja ra ts'edi x̃n ho nangue Ojã ẽ, nangue'a x̃n ngu ỹ jã'i hing ỹ judío bi 'yẽc'yei, bi hyẽse yã t'ẽc'yei, ne bi den'na ra Hmu.

22 Ne bi 'yõ'ũ ỹ 'yẽc'yei 'bẽp̃ Jerusalén gue bi 'yẽc'yei ẽ 'da hing ỹ judío b̃u Antioquía. Janangue'a bi mbẽnp̃ a ra Bernabé.

23 Ne nu'b̃u mí zõm b̃u, bi nu ngue i nu rá mate Ojã ỹ jã'i i 'bẽp̃. Bin johya rá mb̃ui ra Bernabé b̃uya, ne bi zofo, bi xifi hin da hyẽguí, p̃e din 'yomanho b̃u ja rá 'yu Ojã, ne da 'yõrp̃a rá 'bẽfi Ojã ngue gãtho yã mb̃ui.

24 Nuna ra Bernabé n'da ra hocjã'i na, ne mí hã rá ts'edi x̃n ho rá mb̃ui nangue rá Hogandãhi Ojã in 'youi, ne mí ẽc'yei x̃n ho. Janangue'a x̃n ngu mí'da ỹ jã'i bi 'yẽc'yei ra Hmu.

25 Nub̃uya, bá p̃õm b̃u ra Bernabé, bi mba b̃u Tarso bi hyom b̃u ra Saulo. Ne nu'b̃u mi ñni, bi zixp̃ Antioquía.

26 Ne n'dajeya bãm 'bũhmi b̃u, ne mi pa b̃u ja ram p̃eti ne bi xãnbi x̃n ngu ỹ jã'i. Guep̃ ra mb̃udi bi t'ẽmbi ỹ cristiano ẽ ỹ 'yẽc'yei, gue mí nde da ma, i t̃en ra Cristo ẽ.

27 Nu'ũ ỹ pa ẽ, bá nexp̃ Jerusalén 'da ỹ p̃õngahyã, bi mba b̃u Antioquía.

28 Nu'a n'da í Agabo, bi ndants'i bim 'bãp̃ madim p̃eti ỹ 'yẽc'yei, ne bi ma con rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã. Bi ma gue din ja ra thuhu gãtho ra ximhãi. Ne nuna bin ja 'b̃u mim hmuts'ũ't'abi b̃u Roma a ra Claudio.

29 Nε nu'bu mín ja ra thuhu, nu'u yu 'yεc'yεi bu Antioquia bi zänni hangu na ngu ts'u ra mbeti da badi n'da ngu n'da, gue da 'benpa u yu mi 'yεc'yεihu 'buru ra häi Judea, ngue da mbäx'i ts'u.

30 Nε ngubu bi 'yot'e, bi mbenpa ra mbeti u yu ngurpi yu 'yεc'yεi bu Judea, bi hyax'a ra Bernabé nε ra Saulo.

12

Bi tho ra Jacobo nε bi mba mfent'i ra Pedro

1 Nu'u yu pa u, nu ra ts'ut'abi Herodes bi manda da mba mfent'i yu 'yεc'yεi, bi du'mi di unba u.

2 Nε bi manda ngue bi tho ra Jacobo rán 'yohu ra Xuua, ra juai í tho a.

3 Nu'bu mi bah ra Herodes gue i numanho yu judío hing yu 'yεc'yεi gue bi hyo ra Jacobo, bi bent'a ra Pedro, nε bin theui n'da ra dampeti mi sänba Oja u yu israel, t'εmbi dabaxjua.

4 Janangue'a him 'bex bi tho ra Pedro, pε bi jot'a fädi. Nε bi manda 'de'ma 'dato yu dofai ra Herodes di jamansu ra goxthi, 'da'i goho n'da cat'i. Mím bεn'a ra Herodes xtán zixpu 'buh yu ja'i, mí εna xtá hyo bu 'bu mí gua'a ram peti ran dabaxjua.

5 Nu ra Pedro guexta'a mí pa m'bädi xun ho bu ja ra fädi, pε nu yu mi 'yεc'yεihu bim peti, nε εmme bin yahu Oja nangue ra Pedro.

Oja bi guc'a ra Pedro nu'bu mí ofädi

6 Nu ra xui a gue mi εn'a ra Herodes xtán guc 'bu mí hyats'i, nu ra Pedro mi cät'inde yoho yu dofai, nε nu'a, nthu't'i yoho yu cadena, nε bin aha. Nε xø mí 'bäp mi'da yu dofai bu ja rá goxthi ra fädi.

7 N'dahmantho bi zøpu 'buh ra Pedro n'da rám 'behni ra Hmu mahεts'i. Nε bi nεcpu mbo ra fädi. Nu ram 'behni bi 'yanba rá hyo ra Pedro, bi 'yá'a, nε bi 'yεmbi:

—Ndants'a n'dihi, bi 'yεmbi.

Nu yu cadena bi xosε gue'a män thu't'i rá 'yε.

8 Nε nu ram 'behni bi 'yεmp'a mahø'n'a:

—Dami tu't' ni ngu't'i nε gui 'yu't' ni thixfani.

Nu ra Pedro bi 'yot'e tengu bi si'a. Nε xø bi 'yεmbi:

—Hye ni daphni nε gui tengui.

9 Nu ra Pedro bi den'na ram 'behni, bi bøm büya. Pε him mí pa 'bu majuani gue'a rám 'behni Oja bi zits'i, uague tengu'bu bi 'uitho.

10 Nε nu'bu mi thopu bí 'bäh rá mbädi yu mbädi, nε bi thopu ná yoho 'bäh yu mbädi, bi zøm bu bí ja ra jut'it'egui bu ja ra 'yu ní mba bu hnini. Bi xosε ra jut'i nε bi bøm büya. Nε nu'bu min 'yo bu 'yu, bi 'ue'a rám 'behni Oja, bi ts'o'a ra Pedro büya.

11 Nu'a ra Pedro, nu'bu mi badi 'be'a gätho bin ja, ngue majuani nε hing ra t'i, bi 'yεnse:

—Di pāsegä ya gue ra Hmu mahεts'i bá pεhna n'da rám 'behni, nε bá jugä bu ja rá ts'edi ra ts'ut'abi Herodes, nε bi yangä nangue 'be'a nde xtá 'yørcä ma mijudíohe, bi' yεnse ra Pedro.

12 Nε nu'bu mín 'yomfēni ts'u, bi mba bu ja rá ngu ra María, rá mbe ra Xuua Marcos, nε xun ngu madím peti bu, i yahu Oja nangue ra Pedro.

13 Nε nu'bu madí jät ra jut'i bu thi ja ra mbä't'i, bi mba bu n'da ra hmute, ra 'yεhe, í Rode, gue da badi to'o i 'bäpu.

14 Nε nu'bu mí 'yørpa rá nde ra Pedro, bi badi to'o, ne εmme madí johya. Pε him 'bex bi xocuabi nguetho in nde m'bet'o bi xi'a n'dihi yu ja' i 'buu, gue 'bāru ra Pedro bu ja ra goxthi.

15 Nu yu ja' i bi 'yεmbi:

—Guí hāte.

Pε nu'a ra hmute guexta'a mi ma gue gue'a ra Pedro. Nε nu'u bi ma:

—Gue'a rán dāhi a.

16 Pε nu ra Pedro bi thoc thoho di jāt ra jut'i, nε nu'bu mi xocpi nε bi nu gue gue'a ra Pedro, bi hyonya thoho u.

17 Pε nu'a ra Pedro bi uq̄nba rá 'yε, ndepe din hε. Nε bi xifi ha án zā bi ḡuεru ja ra fādi ra Hmu. Nε bi 'yεmp'u yu ja' i:

—Dami xihmbu a man'da ra Jacobo, gue ra Santiago a, nε'u mi'da yu 'yεc'yεi 'be'a bin ja, bi 'yεna.

Nε bi bōn'a ra Pedro bi mba n'danni.

18 Nu'bu mi hyats'i, εmme bin ja ran cui, gue'da xnin 'yānthoho yu dofai, nguetho him bi badi 'be'a bin ja ra Pedro.

19 Nε nu ra Herodes bi manda dí honi pε him bá th̄ini. Nε nubuya bi 'yān'du yu mbāngoxthi hague bin ja, nε bi manda ngue da tho'u buya. M'bejua bi bōn'a ra Herodes ra hāi Judea, bi mba bu ja ra hnini Cesarea, nε bām 'buu.

Bi du a ra Herodes

20 Nε nu ra Herodes εmme mí numan'u yu ja' i 'buu ra hnini Tiro nεru Sidón. Pε nu yu ja' i bim peti, pε m'bet'o bin amigohu ra Blasto, rám fāts'iui ra ts'ut'abi Herodes. Nε bi sih ra Blasto din hocpahu a ra Herodes, nguetho jatho dí nεxp̄u 'be'a da zi yu ja' i bu bí ja rá hāi ra Herodes.

21 Janangue'a bi zān man'da ra pa buya, nu yu ja' i bim peti. Nu ra Herodes bi hye rá pahni εmme x̄n ho, nε bi hyuru ja rá mεxa, nε bin hōt'ahya.

22 Nε εmme bi mbahni yu ja' i nε bi 'yεn'u:

—Hing rá nde n'da ran 'yohu bu na ya nu, pεgue rá nde n'da ra oja, sā εn'u.

23 Dahmantho n'da rám 'behni Oja mahets'i bi japi 'bex bin zāman'u ra Herodes, nguetho him bi ma ngue hinga gue'a Oja a, him bi 'yεspa Oja. 'Bex bi nequi yu zu'uε mbo rá foho, bi du buya.

24 Pε nu rám Hman Oja bi thoqui bi hma, gātho bu n'danni bi 'yōh rám Hman Oja yu ja' i.

25 Nu ra Bernabé nε ra Saulo, nu'bu mi guah yá 'befi, gue bi sifi da hyax ra mbeti bu Jerusalén, bá peng buya, bán 'yohu ra Xuua Marcos, bi zōru Antioquia mahōn'a.

13

Nu ra Bernabé nε ra Saulo bi d̄ump' yu 'befi ngue bi mamp rám hman Oja bu n'danni yu hāi

1 Nubu ra hnini Antioquia mi 'buu yu 'yεc'yεi ngue nzai dim peti. 'Da'u yu pōngahya, nε 'da'u yu xānbate. Mí 'buu ra Bernabé, nε Simón t'εmbi Negro, nε ra Lucio ra mēngu bu Cirene. Nε mí 'buu ra Manaén, nu'a 'darpu bi mba ma tedeui ra Herodes rá ts'ut'abi ra hāi Galilea, nε mí 'buu ra Saulo.

2 N'da ra pa nu'bu mí 'yōt' ram peti u, nε mí ε't' yān ts'ihme, nε nu'a rá Hogandāhi Oja bi 'yεmp'u:

—Dami 'ueju ya yoho yun 'yohu, ra Bernabé nε ra Saulo, nguetho xtá huanhdā u da 'yōt' ra 'befi dá xifi, bi 'yεmbi.

³ Nu'bu mí 'yé't' yán ts'ihme mahøn'a, bi 'yöp rá m fáts'i Ojå 'bu mí dospa rá yå ra Bernabé ne ra Saulo.

Bin 'yéhmbu buya:

—Ojå da zix ah, bi 'yëmbi.

Nu' u bi 'behni bi mam bu rá m Hman Ojå bu Chipre

⁴ Nubuya nu rá Hogandåhi Ojå bi zix'a ra Bernabé ne ra Saulo, bi mba bu ra hnini Seleucia. Nu'bu mí nexpu, bi hyu ra barco, bi mba bu ra häi Chipre, ra t'uhäi i ja bu made ra dejå.

⁵ Ne nu'bu mi zøm bu ra hnini Salamina, bi mam bu rá m Hman Ojå bu ja yú nijå yu judío. Ne ra Xuua Marcos mín 'yohu ne bim fáxpu.

⁶ Nu'bu mi thopu gåtho ra häi Chipre, bi zøm bu ja yú hyodi ra hnini Pafos. Ne bin t'imbhu n'da ra judío gue ra bådï, ena rá pøngahya Ojå pegue ra hyäte a, nu rá thuhu í Barjesús.

⁷ Nu'a mín 'youi bu ja rá 'befi ra Sergio Paulo, rá ts'ut'abi ra häi bu. Nu'a ra Sergio Paulo n'da ran 'yohu emme mí ja rán 'yomfëni xun ho. Nu'a bi zohna ra Bernabé ne ra Saulo nguetho nde da 'yøh rá m Hman Ojå.

⁸ Pe nu ra bådï Barjesús, n'dat'a ra Elimas, bi 'yu't'a ra ts'ut'abi, nguetho hingui ndepe da 'yëc'yëi a i sifi, ne bin junthu a ra Bernabé ne ra Saulo.

⁹ Nu ra Saulo, n'dat'a ra Pablo a, n'youi xun ngu ra ts'edi nangue rá Hogandåhi Ojå a, emme bi hyët'a ran 'yohu ngue ra bådï.

¹⁰ Ne bi 'yëmp'a:

—Nu'i gra ndøhyäte emme guín 'youi gåtho 'be'a xun ts'o. Nu'i gra ts'unt'u i ra dãmants'o. Nu'i gadï ucua 'u gåtho xun ho. Ha njåm'bu gui 'yëts'a gni xih yu jå'i hingui ho 'bu da den Ojå.

¹¹ Nuya da 'yøt'a'i ran unbi ra Hmu mahëts'i. Gan xädå gue hin da zå gui nu ran nequi 'da yu pa, bi 'yëmp'a ra Pablo.

'Bex bin xädå, bi gå 'bexui rá dä, ne bi hyoni to'o da gurpa rá 'yë'a buya.

¹² Nu'bu mí nu'a ra ts'ut'abi 'be'a bin ja, bi hyonya thoho, 'bex bi 'yëc'yëi buya, nguetho ya bi bådï majuani a rán xädi ra Hmu mahëts'i ngue mím man'a ra Pablo.

Ra Pablo ne ra Bernabé nubu ra hnini Antioquia, gue ra häi Pisidia

¹³ Nu ra Pablo ne'u mín 'yohu bi hyu ra barco, bi nexpu Pafos ne bi zøm bu Perge bu ja ra häi Panfilia. Pe nu ra Xuua Marcos bá ë'a, bá sotho u mín 'yohu, ne bá peng mahøn'a bu Jerusalén.

¹⁴ Nu ra Pablo ne'a ra Bernabé mín 'youi, bi nexpu Perge bi mba bu man'da ra hnini Antioquia bu ra häi Pisidia. Ne nu'bu mi zøn ra pa ran säya, bi yærpå ja rá nijå yu judío ne bi hyup u.

¹⁵ Nu'bu mi gua'a man'u 'bæpu, ngue rá søcuå yán t'ëdi yu judío ne rá søcuå yu pøngahya, nu'u di jamansu bu ja ra nijå bi xi'a ra Pablo ne ra Bernabé:

—N'yohu aui, nu'bu ja aui ts'u n'da ran zofo, dami xije ts'u.

¹⁶ Bi ndants'a ra Pablo buya, bim 'bäi, bi uån rá 'yë ngue ndepe da 'yøh yu jå'i, ne bi 'yëmbi:

—N'yohu ah ma mi'israelhu, ne gåtho ah guín numansuhu Ojå, dami 'yøhmbu ya.

¹⁷ Nu'a Ojå gue dí tenhdu dyu israelhu, bi huan'du mam bombøtah ne bi japi bin xändi xun ngu nu'bu mí 'bæpu ra häi Egipto, ne mí 'bæpu tengu yu n'dan'yo jå'i. Ne nu Ojå buya bá juc'u nangue rá ts'edi bu mi 'bäi.

18 Nε madague'a him madí dāp Ojā yá mbui u 'bui min 'yo mbε nyote njeya bu ma'ueni u, pε guehma bin ja rá yembui Ojā.

19 Nε bi un'na ra häi Canaan u ma mi'israelhu gue di manda zehe, 'bu mi jua'a bi hyo'u yoto yu nde xmi 'buphu. Nε bin zam bu ma mi'israelhu buya.

20 Nu Ojā buya bi japi bim 'buh yá ze'mi, nε goho ciento nε yote ma'det'a njeya madí manda ma mi'israelhu, asta gue'bu go mim 'buh ra pongahya Samuel.

21 M'bejua bi ndese yu ja'i n'da ra hmuts'ut'abi di manda u. Nε bi jap Ojā a ra Saúl dim hmuts'ut'abi buya. Nu ra Saúl, rá ta a ra Cis, gue rá m bombota ra Benjamín mí 'buh maya'bu. Nε nu'a ra Saúl bim hmuts'ut'abi yote njeya.

22 Nu'bu mi 'uec Ojā ra Saúl buya, bi japi bim hmuts'ut'abi ra David. Nε mi man Ojā, bi 'yεna: "Nuna ra David, rá ts'ant'u a ra Isai, εmme dín numanho, nguetho da 'yörca a ma pähä nε 'be'a gátho dín nde," bi 'yεn Ojā, bi 'yεn'a ra Pablo 'bu mín zo'u yá mijudíohu bu ra hnini Antioquia, ra häi Pisidia.

23 Nε bi thoqui bi man ra Pablo, bi 'yεna:

—Nε gue'a ra David rá m bom'betο na ra Jesús gue bá pεncahu Ojā, ma pörpatehu dyu israelhu, dyu judíohu, tengu mí man Ojā maya'bu.

24 Ya ma guerhu di dämp'rá 'befi ra Jesús, nu ra Xuua mí xih ma mi'israelhu gue din dixya to'o gátho bi päh yá mbui nangue yá ts'oqui.

25 Nu'bu mi ts'utho da du a ra Xuua, nu'a mí mam buya: "Nu'a gá bεmhbu gue guecä pε hinga guecä. Pε m'bejua ba zhe, nε hin dí sacä tengu a, nguetho εmme xhñ hεts'i rá ts'edi a," mí εn'a ra Xuua, bi 'yεn'a ra Pablo.

26 Nε bi thoqui bi man ra Pablo, bi 'yεna:

—Man 'yohu ahñ, yám bom'betοhu ra Abraham, nε mi'da ahñ gue nε'ahu guí numansuhñ Ojā, gueju bá pεncahu na rá m hma Ojā, nε i ma hague dán zä di pøjñ.

27 Pε nu ma menguhu mí 'buphu Jerusalén, nε yá ngörpi u, him mi pädi gue gue'a ra Jesús mí o't' yu pongahya, madague'bu i hman bu ja ma nijahu gátho yá pa ran säya. Janangue'a bi 'yörpa ra Jesús tengu män t'o't'i 'bu mí yäpi gue da hyo.

28 Nu ra Jesús nte min dupate, pε bi si'a ra Pilato gue di manda da tho.

29 Nε nu'bu mí 'yörpe 'be'a gátho män t'o't'i bu ja rá m hman Ojā, nε m'bejua buya bi mba ma cä'mi bu ja ra pont'i, nε bi t'ägüi.

30 Pε nu Ojā m'bejua ts'u bi xoxpu 'bu'u xñ du.

31 Nε nu yan 'yohu mín 'yohu mam'bet'o a ra Jesús 'bu mí nεxpu ra häi Galilea, nε bi mba bu ra dahnini Jerusalén, nε guet'u i xih yu ja'i u ya.

32 Necä'be dí xi ahñ ye nangue ra Jesús, ran ho ma'da'yo gue'a mí xi Ojā u ma bötahñ 'bu mí ma gue 'be'a majuani din ja.

33 Nε gue'a bin ja a ya. Gue bi jacuahñ 'bu mí xox'a ra Jesús, gue gueju dyum bom'betοhu bi xi Ojā majuani. Tengu män t'o't'i bu ja rá m Hman Ojā, ná yoho ra Salmo, i εna: "Nuya nam pa ya, dí ε'ts'i'i, da nu'u yu ja'i ya gue majuani ma Ts'ant'u i," mí εn Ojā 'bu mí 'yεna, bi 'yεn'a ra Pablo.

34 Nε xø bi 'yεn'a ra Pablo:

—Nε bi xox Ojā a ra Jesús 'bu mí du, nε hin da du mahøn'a. Nε gue'a bi man Ojā, 'bu mí 'yεna: "'Dat'a ra hoganjapi ga 'da'i tengu dá xih majuani ra David," bi 'yεn Ojā, bi 'yεn'a ra Pablo.

35 Nε xø bi 'yεna:

—Nε gue'a bi mam bu man'da ra Salmo gue bi 'yo't'a ra David, bi xi Ojā: "Hin guí jap'a ni Hoga Ts'ant'u da 'ya a rá ngøc'yei," bi 'yεmbi.

³⁶ Pɛ nu ra David nu'bu mí jua'a rá 'bɛfi ngue bi 'yɔrpa rá pähä Ojä gätho mí 'bucua ja ra häi, bi du. Nɛ 'darpu yán 'yägüi yá bɔta bi t'ägüi, nɛ bi 'ya bu rá ngɔc'yɛi a buya.

³⁷ Pɛ nu'a rá ngɔc'yɛi ra Jesús, bi xox Ojä a, him bi 'ya a.

³⁸ Ma cu ahü, dín nde ahü gui pähmbu, nanguɛ ra Jesús i jajü ra punbi nanguɛ ma ts'oquihü, nɛ gue'a dí xi ahü a ya.

³⁹ Hɔnt'a go to'o gahü ga dáp ma mbühü a ra Jesús, dín jajü ra punbi gätho ma ts'oquihü. Nɛ madague'a dí øthü yán t'ɛdi ra Moisés bi xi Ojä, pɛ hinga gue'ü dí punga ma ts'oquihü ü.

⁴⁰ Damí 'yɛc'yɛihü ra Cristo ya, jananguɛ'a hin gui nuhü 'bɛ'a bi man yu pɔngahyá bu ja rá m Hman Ojä, nu'bu mí ma:

⁴¹ Damin 'yomfɛnihü ts'ü a gnán thennate thoü,

nguetho dí øt'ä n'da ra 'bɛfi nujxte yu pa jabuya gui 'bühmbü.

Pɛ nu'bu hin gui 'yɛc'yɛihü 'bu 'bo'o i xi ahü, gui hyonya thohohü 'bu bi mba ma ün'ni ahü, nɛ gui tuhü buya.

Gue'a mí man yu pɔngahyá 'bu mí 'yɛn Ojä, bi 'yɛn'a ra Pablo.

⁴² Nɛ nu'bu mí bɔm bu ja ra nijá ra Pablo nɛ'a mín 'youi, nɛ nu'ü 'da gue madim pɛti bu bi 'yáp ra mate gue da xih mahøn'a 'bu ni yoto ü, tengu xí xih ya.

⁴³ Nɛ nu'bu mí gua'a ram pɛti bu ja ra nijá, xün ngu yá mijudíoü nɛ'ü i ɛc'yɛi tengu yu judío, bi dɛn'na ra Pablo nɛ ra Bernabé. Nu ra Pablo nɛ ra Bernabé bi xifi ngue di thoqui da 'yɛc'yɛi ra Jesús, gue dí 'dajü rá mate Ojä a.

⁴⁴ Jananguɛ'a nu'bu mí zøn'a hyáto pa buya, ngue ra pa ran säya, mbɛ gätho na ngu yu já'i 'buhü ja ra hnini bim pɛti bu, ngue da 'yøh rá m Hman Ojä mahøn'a.

⁴⁵ Pɛ nu'bu mí nu'ü yu judío ngue ní mba bu ja yá nijá gätho yu já'i, nɛ bin sɛya ü buya. Nɛ bin junthü ra Pablo nɛ mí ɛn'ü him majuqni a bi ma, nɛ bi c'aman'ü a.

⁴⁶ Nu ra Pablo nɛ ra Bernabé bi hyut'ran zambüi nɛ nts'edi bi ma:

—Bi zän Ojä m'bet'o thoho bi sijü rá m Hman Ojä dyu judíoü, nɛ hin gá hyámhbü. Jananguɛ'a hin nin sähü gui hyámhbü ra temazäi. Pɛ ga mbähmbɛ ga xihmbɛ yu já'i hing yu judío ya.

⁴⁷ Nguetho ra Hmu mahɛts'i bi mbɛncähe nɛ mi ma:

Ya dá pɛnh'nahü gui xihmbü yu já'i hing yu judío, dín ja ran nɛqui yá mbüi.

Nɛ gätho ra ximhäi gui mamhbü hague dán zä ga yänba yá te yu já'i, nɛ gue'a bi xije ra Hmu a, bi 'yɛn'a ra Pablo.

⁴⁸ Nɛ nu'bu mí 'yøh yu já'i ngue hing yu judío 'bɛ'a bi man ra Pablo, bin johya yá mbüi, nɛ bi 'yɛna:

—Xün ho rá m Hman Ojä, bi 'yɛn'ü.

Nɛ bi 'yɛc'yɛi to'o gätho män thahni gue dín t'un'na ra temazäi.

⁴⁹ Nɛ nu rá m Hman Ojä, ya gätho bu ja ra häi Pisidia bi hma.

⁵⁰ Pɛ nu'ü 'da yu judío bi parpa ü 'da yu xisu, gue'ü 'da mí sɔm bu ja yá nijá nɛ mí pa nt'ɛspi bu ja ra hnini, nɛ'ü mí 'da yu 'yøhü gue yu ngarpi bu ja ra hnini. Nɛ nu'ü bi ucpa ra Pablo nɛ ra Bernabé buya, nɛ bi xifi da bɔm bu ja yá häi.

⁵¹ Jananguɛ'a nu ra Pablo nɛ ra Bernabé bi huac yá gua yu fonthäi, ngue n'da ra hmɛpya nde da ma, da nu rán thɛui a bi 'yøt'ü. Nɛ bi mba bu ja ra hnini Iconio buya.

⁵² Pɛ nu yu 'yɛc'yɛi bu Pisidia ɛmme bin johya, nɛ bi hyá ra ts'edi xün ho nanguɛ rá Hogandähi Ojä.

14

Ra Pablo ne ra Bernabé nubn ra hnini Iconio

1 Nubn Iconio, bi yarpn ra Pablo ne ra Bernabé bn ja yá nijá ym judío, ne bi mam bn a ránm Hman Ojá. Ne bi ma xñn ho, janangue'a xñn ngu yá mijudíohñ bi 'yεc'yεi, ne'u ym ja'i gue hing ym judío.

2 Pε nu'n 'da ym judío ngue him bi 'yεc'yεi εmmε madin 'yathn n hing ym judío, bim parbi da zn n ym 'yεc'yεi.

3 Pε nu ra Pablo ne ra Bernabé nya'a bim 'bñpn, nguetho xñn ngu bi 'yεc'yεi bn, ne bi hyut' ran zambñi bi ma nange ra Hmu mahεts'i. Nu ra Hmu bi un yá ts'εdi n ngue da 'yot' ym hmεpya ne yñn t'ot'e nuixte, guern da bah ym ja'i, Ojá in 'yohñ ra Pablo ne ra Bernabé.

4 Pε nu ym ja'i bn ja ra hnini bin heque. 'Da'n bi den ym judío hing ym 'yεc'yεi, ne 'da'n bi den ra Pablo ne ra Bernabé.

5 Janangue'a, nu ym ngarpñ bn ja ra hnini bi un ran t'εdi n hing ym 'yεc'yεi, ym judío n'da, hing ym judío n'da, gue da zn n, ne di bat'ado n.

6 Pε nu ra Pablo ne ra Bernabé, 'bn mí baði 'be'a nde da 'yörpe, bi 'dagui, bi mba bn ja ra hnini Listra, nεpn ra hnini Derbe nubn ra häi Licaonia. Ne bin 'yo gätho ra xεqui bn.

7 Nεpn bá mam bn rán ho ma'da'yo ra Cristo bn n.

Bi mba ma bat'ado ra Pablo bn Listra

8 Nubn ja ra hnini Listra mí 'bñpn n'da ran 'yohñ, ra dogua, ngue ya xín jabñ 'bn mím 'bñi. Ne mí hurpn nguetho hin jam'bn bin 'yo.

9 Nu ran 'yohñ i øde 'be'a bi man ra Pablo. Nu'bn mí hyεt a ra Pablo, mí paði 'be'a mím bεñ'a zn dogua, ngue ya i εc'yεi gue dí hocpa rá gua ya.

10 Janangue'a nu ra Pablo nts'εdi bi ma:

—Ndants'i gam 'bäi.

Nu ran 'yohñ bñya 'bex bi zägui bin 'yo.

11 Ne nu'n ym ja'i, nu'bn mín nu 'be'a bi 'yot'a ra Pablo, nts'εdi bi mbafi, ne bin yá yá nde 'n licaonia, bi 'yεna:

—Nuya ym ojä ya, pε bi nequi tengu'bn yñn 'yohñ, bi zøcua ja ra häi dí 'bñmbñ, bi 'yεñ'n.

12 Nu ra Bernabé bi 'yεmbi tengu rá thuhu yá ojä zεhe ra Júpiter, xi-mangutho a ra Pablo bi 'yεmbi tengu rá thuhu yá ojä zεhe ra Mercurio. Nguetho man'da mi yá'a ra Pablo, ne i εmbi rá pøngahyá ra Júpiter a ra Mercurio.

13 Nu'a ra mbäjä bñya, ngue mí pep'a yá ojä Júpiter, mí ja bn n'da ra ngu bn ndehñni, guern mí thände ra Júpiter ym ja'i. Nu'a ra mbäjä ne'u 'da ym ja'i bá si yñn ðani guern 'bññ ra Pablo ne ra Bernabé, εmbi ra Mercurio ne ra Júpiter, gue da hyo yñn ðani da mbøspe. Ne bá çá ym ðöni, gätho da mbøspe.

14 Pε nu'bn mí bah ra Bernabé ne ra Pablo 'be'a i nde da 'yot'n ym ja'i, bi yarpñ 'bññ ym ja'i, bi ðñn yá pahñi, ndepe da bah ym ja'i hingui numanho 'be'a nde da 'yot'n, ne bi 'yεmbi:

15 —N'yohñ ahñ hanja ngubñ gní 'yøthñ. Nguetho dyñn 'yohñ thoño'be, pε bá ε'be ua gue ðín nde ga xi a'be gui 'yεs'hñ 'be'a guí øthñ, nguetho säti thoño 'be'a guím bεmhbñ. Nde'bn gui 'yεs'hñ gní thañdehñ n guí εmfñ ym ojä ua ja ra häi, ne gui thañdehñ majuañi Ojá. Nguetho gue'a bi 'yot' mahεts'i nεcua ja ra häi ne ra dejä ne gätho i ja ua.

16 Nu'n ym pa bi thogui, Ojä bi hyεtho ym ja'i da 'yøzεhe yá pähä zεhe.

17 Pɛ nu Ojɑ bɥya zɑi i urcahɯ rɑ hogan 'yomfɛni i ɔrcahɯ, gue bɨ pɛnh ra 'ye nɛ di japi din ja ma huɑhihɯ, nɛ di 'dajɯ 'bɛ'a di sihɯ nɛ di 'dajɯ ran johya ma mbɯihɯ, bi 'yɛn'a ra Pablo.

18 Madague'bu ngubɯ mɨ man ra Pablo, pɛ xɯn hɛi bu i hɛcpa yɯ jɑ'i gue hin da mbɔspe.

19 Pɛ bi zɔm bu 'da yɯ judio bɑ nɛxpɯ ra hnini Antioquia bu ja ra hɑi Pisidia, nɛpɯ Iconio, nɛ nu'ɯ bi parba yɯ jɑ'i da zɯh ra Pablo nɛ ra Bernabɛ. Nu yɯ jɑ'i bɥya bi bat'ado ra Pablo nɛ bi gɯrpɯ hɑi, bi hyɔn'a thi bu ja ra hnini, nɛ ɛmbi gue ya bi du.

20 Pɛ nu'bu mɨ zɔh yɯ 'yɛc'yɛi bu 'bɛn'a ra Pablo, bi ndants' pɥya, nɛ bi mba mahɔn'a bu ja ra hnini. Nu'bu mɨ hyax bɥya bi mbɛ ra Bernabɛ bu ja ra hnini Derbe.

21 Nubɯ ja ra hnini Derbe bi mamp'a rɑn ho ma'da'yo ra Cristo, nɛ xɯn ngu bi 'yɛc'yɛi. Nɛ nubɥya, nu ra Pablo nɛ ra Bernabɛ bɑ nɛxpɯ, bi thoh mahɔn'a bu ja yɯ hnini Listra nɛ Iconio nɛpɯ Antioquia bu ra hɑi Pisidia.

22 Guerɯ bi thoqui bi hɑt ra ts'ɛdi yɑ mbɯi yɯ 'yɛc'yɛi, nɛ bi xifi di thocta a di 'yɛc'yɛi, nguetho gɑtho to'o da yɯrpɯ di manda rɑ ts'ɛdi Ojɑ, jatho da nu xɯn ngu yɯn ɯnbi.

23 Nɛ nubɥya nu ra Pablo nɛ ra Bernabɛ bi 'yɛ't' yɑn ts'ihmɛ 'bu mɨ huan'dɯ din ngɯpi n'da ngu n'da bu ja yɯm pɛti. Nɛ bi 'yɑp Ojɑ ngue da mbɑx'ɯ yɯ ngɯpi. Nɛ bi dɑp'a Ojɑ ɯ gɑtho na ngu ɯ yɯ 'yɛc'yɛi gue di jamansu, nguetho bi 'yɛc'yɛi Ojɑ ɯ.

Bɑ peng bu ra Pablo nɛ ra Bernabɛ bu Antioquia ra hɑi Siria

24 Nɛ nubɥya ra Pablo nɛ ra Bernabɛ bi thopɯ ra hɑi Pisidia nɛ bi zɔm bu ra hnini Perge nubɯ ra hɑi Panfilia.

25 Nɛ guerɯ bi mamp'a rɑn ho ma'da'yo ra Cristo. M'bejua bɥya bi mba bu ra hnini Atalia.

26 Guerɯ bi hyu ra barco bi mba bu Antioquia bu ra hɑi Siria, guerɯ ra mbɯdi xɨ un Ojɑ yɑ 'bɛfi ɯ, nɛ xɨ t'ɑp rɑm fɑts'i Ojɑ ɯ. Nɛ nuya bi juah ya.

27 Nu'bu mɨ zɔm bu, bi ma dim pɛti yɯ 'yɛc'yɛi, nɛ bi xifi gɑtho bi 'yɔt'e ngue bi zɛ'a Ojɑ, nɛ bi xifi nɛ'ɯ hing yɯ judio bi jap Ojɑ bi 'yɛc'yɛi.

28 Nɛ nu ra Pablo nɛ ra Bernabɛ, nya'a bim 'bɯhmbɯ yɯ 'yɛc'yɛi bu bɥya.

15

Bim pɛti yɯ ngɯpi bu Jerusalɛn

1 Nu'ɯ yɯ pɑ bi zɔm bu Antioquia 'da yɯn 'yohɯ bi nɛxpɯ ra hɑi Judea. Nɛ sɑ bi xɨ'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi hing yɯ judio ngue hingui sɑ dim pɔ'a n'da 'bu hinga nthɛqui yɑ xifani, tengu bi xɑnba ra Moissɛs ɯ yɯ judio.

2 Nu ra Pablo nɛ ra Bernabɛ nts'ɛdi bin junthɯ ɯ, janangue'a bi t'ɛmbi da mba bu Jerusalɛn, nɛ'ɯ mi'da yɯ 'yɛc'yɛi, din yɑhɯ bu yɑ 'bɑihɯ ra Cristo nɛ'ɯ mi'da yɯ ngɯpi bu, nangue 'bɛ'a bi man'ɯ yɯn 'yohɯ.

3 Janangue'a nu'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bu Antioquia bin 'yɛhmbɯ bɥya, bi mbɛnpɯ ja ra 'yu ɯ. Nɛ nu'bu mɨ hyɑx ra 'yu nɨ mba Jerusalɛn, bi thopɯ ja ra hɑi Fenicia nɛpɯ ra hɑi Samaria. Nɛ nubɯ bi thogui, bi xih yɯ 'yɛc'yɛi ngue bi hyɛ'ɯ yɑ t'ɛc'yɛi zɛhɛ ɯ hing yɯ judio, nɛ bi dɛn ra Cristo. Nɛ nu'bu mɨ 'yɔt'ɯ yɯ cu nangue ra Cristo 'bɛ'a bi man ra Pablo, bin johya bɥya.

4 Nu ra Pablo nɛ ra Bernabɛ nɛ'ɯ mɨn 'yohɯ bɥya, bi zɔm bu Jerusalɛn. Nɛ nu yɑ 'bɑihɯ ra Cristo nɛ'ɯ mi'da yɯ ngɯpi mɨ 'bɯpɯ, nɛ gɑtho mi'da yɯ 'yɛc'yɛi, bin

johya 'b_u mín nu'u, ne bim petih_u. Ne nu ra Pablo ne ra Bernabé bi ma gátho 'be'a bi 'yòt'e, ngue bi zé'a Ojà 'b_u mí xi'u hing y_u judío.

⁵ P_e 'da'u y_u judío, y_u fariseo u ngue mí 'çc'y_ei, bim 'b_{ai} ne bi 'y_ena:

—Jatho da mba nth_equi y_u xifani y_u 'y_ec'y_ei gue hing y_u judío, ne da sifi da 'yòt' y_{án} t'èdi ra Moisés, bi 'y_en'a.

⁶ Nu'u y_u 'b_{ai}h_u ra Cristo b_uya, ne'u mi'da y_u ngurpi, bim peti ngue bin 'y_{án}'d_u 'be'a man'da x_un ho da 'yòt'e.

⁷ Ne nu'b_u nya'a thoho madín 'yomf_eni u, bim 'b_a'a ra Pedro, ne bi 'y_ena:

—N'yoh_u ah_u, guí p_{ah}mb_u gue maya'b_u ts'u bi xicá Ojà n'dand_i gue ga xi'u 'da y_u j_a'i hing y_u judío ran ho ma'da'yo. Ne nangue dá mangá, bi z_a bi 'yòde ne bi 'y_ec'y_ei.

⁸ Nu Ojà gue i p_{ar}pa y_u mb_ui y_u j_a'i, bi jaj_u ga p_{ah}mb_u i sin'u hing y_u judío, nguetho bi un rá Hogand_{ah}i Ojà u, tengu bi 'daj_u dy_u judío'h_u.

⁹ Nu Ojà him bi 'yòt'a n'da ran heque nanguej_u dy_u judío'h_u ne'u hing y_u judío, p_e ne'u bi japi bi bo y_u mb_ui ngue bi 'y_ec'y_ei.

¹⁰ Nuya hanja guí 'emh_u hin da zin Ojà u gue him bi 'yòt' y_{án} t'èdi ra Moisés, p_e ya bi zin Ojà u. Nguetho guí 'emh_u i jatho da 'yòt'u y_{án} t'èdi, tengu'b_u guí hy_ospah_u n'da ra 'beni, gue hin dá háth_u, xínga gue'u mam bomb_otah_u xtá hy_{át}'i, bi 'y_en'a ra Pedro.

¹¹ Ne x_o bi 'y_ena:

—P_e nuj_u dí 'çc'y_eih_u ngue da mba ma p_oh_ogá'h_u nangue rá mate ra Hmu Jesús, nguetho'u hing y_u judío, bi 'y_en'a ra Pedro.

¹² Ne nub_uya bi y_a ra Bernabé ne ra Pablo, ne bi xi'u 'be'a gátho bi 'yòt'e nangue rá ts'edi Ojà, y_u hm_epya ne y_{án} t'òt'e nuixte ngue bi 'yòrp_u 'b_uh y_u j_a'i hing y_u judío. Ne gátho ná y_a'u njom bin y_a.

¹³ Nu'b_u mí gua'a bi ma ra Pablo ne ra Bernabé, nu ra Jacobo Santiago bi 'y_emp'u madim peti b_u:

—N'yoh_u ah_u guí 'yòhmb_u ya 'be'a dí mangá.

¹⁴ Nu ra Simón Pedro ya bi xij_u ha ín ja Ojà ra mb_udi bi huahn'ni 'da y_u j_a'i hing y_u judío ngue da 'y_ec'y_ei.

¹⁵ Ne nguetho bi man y_u p_ongahy_a 'b_u maya'b_u, 'b_u mi 'yo't'i 'be'a bi man Ojà.

¹⁶ Bi 'y_ena:

M'bejua gua pengá mah_on'a, ne ga japi din th_{an}degui mah_on'a tengu mi th_{an}degui nu'b_u mí 'b_uh ra David. Tengutho 'b_u di hoc mah_on'a n'da ra nij_a gue x_un yòt'e.

¹⁷ Ne gátho mi'da y_u j_a'i da hyongui, guecá dra Hmu mah_ets'i.

Gátho to'o y_u j_a'i hing y_u judío ngue ma mb_eti u, da hyongui.

¹⁸ Njab_u bi man Ojà maya'b_u ne bi japi bi f_{ah}ya gue'b_u go maya'b_u.

¹⁹ Janangue'a dí xi ah_u ya, 'n'a ra Jacobo, nde'b_u hin te ga xihmb_u da 'yòt'a x_un h_ei u hing y_u judío, gue nu'u xí hy_ese y_u t'èc'y_ei ne i ten'na Ojà.

²⁰ P_e ga oth_u n'da ra s_ocu_a, ne ga xihmb_u u da hy_egui gátho y_{án} t'òt'e y_u hmite, ne hin da 'yòt' y_{án} 'yomt'èni, ne hin da za ra ng_o gue him bi b_on rá ji 'b_u mí tho, ne hin da zi ra ji.

²¹ Janangue'a hin di anba y_u mb_ui to i ten y_{án} t'èdi ra Moisés, nguetho x_un ngu y_u j_eya xí thogui i hmam b_u ja y_u nij_a y_u judío y_{án} t'èdi ra Moisés, gátho y_u hnini i hma 'b_u ra pa ran ts'äya, bi 'y_en'a ra Jacobo.

²² Gátho y_u 'y_ec'y_ei ne y_u 'b_{ai}h_u ra Cristo ne mi'da y_u ngurpi bi numanho 'be'a bi man'a ra Jacobo. Ne mi 'en'u gue da thanh'ni 'da da 'behni da mbähä

ra Pablo ne ra Bernabé bu Antioquía. Ne bi thanh'na ra Judas t'ẽmbi Barsabás ne ra Silas, ne gue'u 'da yú ngurpi yu 'yẽc'yeyi u.

23 Ne nu ra sũacua ngue bi gats'i bi ma:

“Nugãhe, ma 'bãigãhe a ra Jesucristo, ne mi'da gãhe gue dyú ngurpigãhe, ne gãtho ni cuje nange ra Cristo, dí pen'nahu ra sũacua, ma cu ahũ, ne dadí zengua ahe. Dadín cuhu nange ra Cristo guu ja'ihu ngue hin guu judíohũ guí 'bũmbũ bu Antioquía, nepu gãtho ra hãi Siria nepu ra hãi Cilicia.

24 Nugãhe dá øhmbe ngue 'da yũ 'yohũ bi nexua bi mba bu, ne bi pat'ahu ne bi xi ahũ ngue jatho da mba nthẽqui ni xifanihu ne guí 'yøthũ rán t'ẽdi ra Moisés. Pe nu'ũ hin dá penhdãhe u.

25 Nugãhe dãm petihe ne dá sãnhde 'da yũ 'yohũ da mbãhã ra Pablo ne ra Bernabé.

26 Nu ra Pablo ne ra Bernabé emme dí numanhohe, nguetho hingui su din 'yo bu haru ẽna da tho, ngue da ma nange ma Hmuhu ra Jesucristo.

27 Ne dá penhde ra Judas ne ra Silas da xi'asehu 'be'a dá othe.

28 Nguetho rá Hogandãhi Ojã bi xije, ne dá numanhohe, ngue hin ga 'da ahũ mi'da yũ t'ẽdi xũn hẽi guí 'yøthũ nange yũn t'ẽdi ra Moisés. Hønt' ya zu ts'ũ yũ t'ẽdi dá ot'ahe.

29 Nuya dí xi ahe ya, ngue hin guí sihu 'be'a bi 'bøspa yu hmite, xinga gue ra ji guí sihu, xinga gue guí sahu ra nõg gue him bi bøn ra ji 'bu mi tho. Ne hin guí 'yøthũ yũ 'yomt'ẽni. Nu'bu guí hyẽhmbũ gãtho 'be'a dí xi ahe, xũn ho 'bu. Ojã da mbãx ahũ. Ne hønt'a dí xi ahe ya, ” bi 'yẽn'a ra sũacua bi 'yo't'a ra Jacobo Santiago 'bu mi ja ram peti bu Jerusalén, bi gaũ ra Pablo.

30 Ne nubũya, bi mbãhã ra Pablo, ra Bernabé, ne ra Judas, ne ra Silas bu ja ra hnini Antioquía. Nu'bu mí zøm bu, bi ma dí peti yu 'yẽc'yeyi ne bi dá ra sũacua buya.

31 Ne nu'bu mí nu'ũ 'be'a mí mam bu ja ra sũacua, bin johya yú mbũ nange ran zofu bi sifi, ngue bi hyurpa yú mbũ.

32 Nu ra Judas ne ra Silas, ne'ũ, yu pøngahyũ u. Ne nange rán zofu u bi hyurpa yú mbũ yu 'yẽc'yeyi. Ne bi mbãts'i da 'yẽc'yeyi xũn ho.

33 Nu ra Judas ne ra Silas bim 'bũru Antioquía 'da yu pa. M'bejua bin 'yẽte yu 'yẽc'yeyi, bi mbẽhni da mbeng bu 'bu'ũ ngue bá penh'dũ.

34 Ne m'bejua him bi nde bi mbeng bu ra Silas, ne bá copu Antioquía.

35 Ne ra Pablo ne ra Bernabé bi goru Antioquía. Nu'ũ ne'ũ gãtho mi'da yu xãnbate bin xãnbate bu, ne bi mamp'a ráu Hman ra Cristo.

Nã yondj bi mba n'danni ra Pablo, bi man ráu Hman Ojã

36 Nu'bu mí tho'i 'da yu pa, ra Pablo bi 'yẽmp'a ra Bernabé:

—Ga mbẽ bu ja n'da ngu n'da yu hnini xtãn 'youi xtãm mammi ráu Hman Ojã. Ga nuui ma cuhu nange ra Cristo 'be'a dí ja'ũ.

37 Nu ra Bernabé bi nde da zix'a ra Xuua Marcos.

38 Pe nu ra Pablo him mi nde da zix'a, nguetho nu'a bi 'dapu Panfilia, ne him bi thoc rá 'bẽfi bu.

39 Ne hinga 'da'angu bi bẽmmi ne bin heque. Nu ra Bernabé bi zix'a ra Marcos bi hyu ra barco í mba hu ra t'uhãi Chipre.

40 Nu ra Pablo bi huanh'na ra Silas ngue da mbẽ. Ne nu yu 'yẽc'yeyi bu Antioquía bin yãhu Ojã, bi 'yãp rá mate Ojã nange'ũ. Bi mba buya.

41 Ne nu'ũ bi thoru ra hãi Siria nepu Cilicia, ne nuya'a ts'ũ bim 'bũru haru bi thoguí, gue bi hãt ra ts'edi xũn ho yu 'yẽc'yeyi bu.

16

Nu ra Timoteo bin 'yohu ra Pablo ne ra Silas

¹ Nu ra Pablo ne ra Silas bi mba bu ra hnini Derbe ne pu Listra. Ne bin tumhu bu n'da ra 'yec'yei, ra Timoteo na. Nu ra mbe ra judio, ne ra 'yec'yei a, pe nu ra ta, ra mengu bu Grecia a.

² Nu yu 'yec'yei bu Listra ne pu Iconio bi mamango nangu ra Timoteo.

³ Ne nu ra Pablo bi nde din 'youi a, janangu'e a bi hycpa ra xifani, gue hin di u't' yu mba yu judio. Nguetho gatho yu judio 'bupu i padi ngue ra ta ra mengu bu Grecia a.

⁴ Ne gatho yu hnini bu bi thogui bi xih yu 'yec'yei da 'yot'e 'be'a bi man ra Jacobo ne yu 'bahu ra Cristo ne yu ngurpi yu 'yec'yei bu Jerusalen, ngue 'be'a xan ho da 'yot'u hing yu judio.

⁵ Ne gatho yu 'yec'yei bi thochtatho bin te yu mbu nangu 'be'a bi 'yec'yei. Ne mpa 'bu mpa 'bu man'da i hux'a na ngu yu 'yec'yei.

Nu ra Pablo bi 'uj tengu'bu n'da ra mengu Macedonia

⁶ Nu'u bi thocpu ra hai Frigia ne pu ra hai Galacia buya, nguetho him bi jap'a ra Hogandahi Oja xta man ram hma bu ra hai Asia.

⁷ Nu'bu mi zom bu ra hai Misia ena xta mba bu ra hai Bitinia, pe nu ra Hogandahi Oja xinga gueru bi japi da mba bu.

⁸ Bi thocpu ja ra hai Misia buya, bi mba bu ra hnini Troas bu ndendeja.

⁹ Ne nubuya nu ra Pablo bi nu n'da ran t'uti 'bu min xui, tengu'bu ra t'i, ena gue'bu n'da ran 'yohu ra mengu Macedonia mi 'bapu ja ra hmi, ne bi 'yembi: "Ba eua ja ra hai Macedonia ne gui zeje ts'u," bi 'yena.

¹⁰ Ne nugá dra Lucas, di o't'a ra socua i ja ua, din nde ga mbahmbe bu ra Pablo. Ne nangu'e a bi t'ut'a ra Pablo, janangu'e a 'bex dan sahe ga mbahmbe bu ja ra hai Macedonia, nguetho da haxhe njuani ngue'a Oja bi zoncähe bu, in ndeje ga mamhbe bu ran ho ma'da'yo di yanju a.

Bi zom bu Filipos ra Pablo ne ra Silas

¹¹ Nu'bu ma pomhbe bu Troas da huhe n'da ra barco ne njuantho da uenthe bu ja ra t'uhai Samotracia gue i jabu made ra deja. Nu'bu mi hyats'i da thombe bu Neapolis.

¹² Da nexhe bu Neapolis buya ne da somhbe bu ra dahnini Filipos, ran guat'i ra hai Roma. Nu ra hnini Filipos man'da ja ra ts'edi xinda gue mi'da yu hnini bu ra hai Macedonia. Ne dam 'buhmbe bu da yu pa.

¹³ Ne nu'bu ra pa ran saya da pomhbe bu ja ra hnini, da mbahmbe bu ja ra ndendathe gueru zant'a min yahu Oja yu ja'i. Ne da huhmbe bu, da xihmbe ram Hman Oja u yu xisu ngue madim peti bu.

¹⁴ Ne nu n'da ra xisu i Lidia ra mengu bu Tiatira, bi 'yode 'be'a da mamhbe. Nu'a ra Lidia ra mb'bot'e na, i pa ra 'bot'e xan jupei ngue xan ho. Nu'a i ec'yei ne mi numansu Oja, janangu'e a bi xocua ra mbu da 'yode xan ho 'be'a bi man'a ra Pablo.

¹⁵ Nu ra Lidia bin xixya buya ne gatho 'bupu ra ngu. M'bejua bi xicähe:

—Nu'bu guí ena majuani di ec'yei ra Hmu mahets'i, ba ehmbu ua ja ma ngu gam 'buhmbu ua da yu pa, bi 'yenje.

Ne bi 'yorcahe ts'edi janangu'e a da mbahmbe.

¹⁶ N'da ra pa nu'bu ma mbahmbe bu zai bi yahu Oja yu ja'i, dan c'athe n'da ra hmute ra 'yeh. Nu'a man ra 'yode nangu ra zithu min 'youi, ne mi taha xan ngu ra mbeti di un'du yu hmu.

17 Nu'a ra hmute mi ten'na ra Pablo necähe. Bi mbafi bi 'yëna:

—Nuya yän 'yohu, yá mbefi Ojä nuixte thoho, i xängahu hague dán zä dam pøhmbu, bi 'yëna.

18 Ne xän ngu yu pa ngubu mi øt' ra hmute. Madí xømbui ra Pablo ne bi xi'a ra zjthu min 'youi ra hmute:

—Nangue rá thuhu ra Jesucristo dami pøm bu rá mbui na ra hmute, bi 'yëmbi.

'Bexque bi bøn ra zjthu buya.

19 Nu'bu mí pah yá hmu ra hmute gue him man zä da dap rán zäbi, bi bent'a ra Pablo ne ra Silas, ne bi zixpu ja ra tai guepu 'buh yu ze'mi.

20 Ne nu'bu mi dä bu 'buh yu ze'mi, bi 'yë'n'u:

—Nuya yän 'yohu 'bucua, yu judío ya. Ne in nde di ts'on yu ja'i 'bucua ja ma hnihü.

21 Ne i man yän t'øt'e gue hingui sä ga øthu, nguetho nuju dyu romanohu. Ne hin'yü man t'ëdi ga øthu a i xijü, sä bi 'yë'n'u yu yäpate.

22 Ne bi munts' yu ja'i ngue nde da zu'u. Nu yu ze'mi buya, bi manda da 'bøcua yá pahni, da mba m'bei ra Pablo ne ra Silas.

23 Ne nu'bu mi juadi ngue emme xí 'bei, bi mba njot'i bu ja ra fädi. Ne bi sih ra mbängoxthi da mbädi xän ho.

24 Nu'bu min t'un ran t'ëdi ra mbädi bi zixpu man'da mbo. Ne bi zemba yá gua bu ja ra fädiza.

25 Nu'bu mi zøm made ra xui buya, nu ra Pablo ne ra Silas min yähu Ojä ne bin tuh yá thuhu Ojä. Ne gätho mi'da yu ofädi mi øde.

26 Ne 'dahmantho 'bu mi mbädi bin ja n'da ra 'yänhäi, gue'bu go mi guhni yá guangu ra fädi. Gätho yu jut'i bin xozehe ne gätho yu t'egui man that'i yu ofädi bin xozehe.

27 Ne nu'bu mi nuh rá mbängoxthi ra fädi, bi nu gätho nsoqui yu goxthi, bi gux rá juai buya gue nde xtün hyose, nguetho mim bëni ngue embi gätho xí 'da'u yu ofädi.

28 Pe nu ra Pablo nts'edi bi mba't'i, bi 'yëmbi:

—O gadín unba zehë nguetho gätho di 'bucähe ua.

29 Ne nu'a ra mbängoxthi buya bi 'yä'a n'da ra sibi, bi yäpu mbo, ne emme di fet'i nguetho min su. Ne bi yöpu ja rá gua ra Pablo ne ra Silas.

30 Ne bi gucpu thi u, ne bi 'yänni:

—N'yohu aui 'be'a sä ga øt'ä nguëpu da zä dam pøcä, bi 'yëna.

31 Nu ra Pablo ne ra Silas bi 'yëmbi:

—Dami döp ni mbui ra Hmu, ra Jesucristo, di pun'na ni ts'oqui, ne da zimanho i, ne'u gätho 'bupu ni ngu, 'bu di döp yá mbui a, bi 'yëmbi.

32 Nubuya bi xih rán ho ma'da'yo ra Cristo ne gätho 'bupu rá ngu.

33 Ne nu'a ra mbängoxthi ne gätho 'bupu ja rá ngu bin xixyá a ra xui a.

34 Nu'a ra mbängoxthi buya bi zix'a ra Pablo ne ra Silas bu ja rá ngu, ne bi 'uüni. Ne'a, ne gätho 'bupu ja rá ngu emme bin johya nguetho bi 'yëc'yei Ojä.

35 Nu'bu mí hyats'i, nu'u yu ze'mi bi mbenh'du yu asmayo da xih ra mbängoxthi da bøm bu ja ra fädi ra Pablo ne ra Silas.

36 Ne nu'a ra mbängoxthi bi xi'a ra Pablo buya:

—Nu yu ze'mi bá penh ra nde ga xoc'aui. Nuya sä gui pømmi ne nte gui jaui, bi 'yëmbi.

37 Pe nu ra Pablo bi 'yëmbi:

—Nugä'be dí cã'be ran t'ɛdi bi bøm bu Roma, pɛ guehma bi 'benzagä'be bu 'buh yu jã'i, nɛ him 'bɛ bi juängä'be pɛ bi goctä'be. Nuya ha ɛn'u gui jugä'be ngue njon da nu. Hin'na, hingui sä. Bá xifi ba ɛɛ da xogä'be, bi 'yɛna.

³⁸ Nu yu asmayo buya bi mba bi xih yu zɛ'mi 'bɛ'a bi ma ra Pablo. Nu yu zɛ'mi nu'bu mi 'yode ngue i cã yuñ t'ɛdi bu Roma a ra Pablo nɛ ra Silas buya, ɛmme bin su.

³⁹ Nɛ nu'bu bá ɣh yu zɛ'mi buya, bi xocuabi nɛ bi 'yãp ra punbi, nɛ bi xi'u:

—Yõrcahe ra mate gui pømmi ua ja ra hnini, bi 'yɛmbi.

⁴⁰ Pɛ nu ra Pablo nɛ ra Silas 'bu mí bøm bu ja ra fãdi, bi mba bu ja rá ngu ra Lidia. Nɛ nu'bu mi nu yu cu nangue ra Cristo, bi hãt ra ts'ɛdi yá mbui u, nɛ bi mba buya.

17

Ran 'yo'ts'i bu Tesalónica

¹ Nu'a ra Pablo nɛ ra Silas bi thopu ja ra hnini Anfípolis nɛpu Apolonia nɛ bi zøm bu ja ra hnini Tesalónica. Guepu Tesalónica bí ja bu n'da rá nijã yu judío.

² Nɛ nhyu semana bim 'bupɛ, nɛ nu'bu xun dät yu pa ran säya, bi mam bu rá m Hman Ojã a ra Pablo.

³ Nɛ jante thohe bi xifi xun ho nangue ram hma mán t'o'ti maya'bu, gue gue'a ra Cristo jatho da nu ran unbi nɛ da du, nɛ m'bejua da ndants' mahõn'a bu 'buh u xun du.

—Nɛ gue'a bi nu ra Jesús a mán t'o'ti tengu dí xi ahɛ, janangue'a ga pãhmbu gue gue'a ra Cristo rá Thahni Ojã a, bi 'yɛm 'bu mi xänbi.

⁴ Nɛ nu'u 'da yu judío bi dãp yá mbui ra Cristo, nɛ bi den'na ra Pablo nɛ ra Silas. Nɛ ɛmme xun ngu yu mɛngu bu Grecia ngue mi numansu Ojã bi 'yɛc'yɛi. Nɛ xun ngu yu xisu yu mɛngu bu grecia gue mi hnumansu, bi 'yɛc'yɛi.

⁵ Pɛ 'da yu judío ngue him mí ɛc'yɛi bin seya, nɛ bi zonh'nu yu ts'om'bãi bi xifi di parba yu jã'i, asta gue'bu gãtho ra hnini bi parbi. Nɛ nu'u bi mba bu rá ngu ra Jasón, bi 'uɛxpã bu rá ngu, i hon'a ra Pablo nɛ ra Silas, ɛna da gũqui gue di dá bu 'buh yu jã'i.

⁶ Nɛ nu'bu him mi dɛn ra Pablo nɛ ra Silas, bi zix'a ra Jasón, nts'ɛdi bi gũts'i, nɛ mí'da yu 'yɛc'yɛi, bi zixpu 'buh yu zɛ'mi bu ja ra hnini. Bi mbafi nɛ bi 'yɛna:

—Guehna n'dat'a mbɛmhbu u yuñ 'yohu gue ya bi ts'oni gãtho ra ximhäi, nɛ bi zocua ya.

⁷ Nɛ nuna ra Jasón bi säyaba bu rá ngu. Nɛ nu'u hingui numansu rán t'ɛdi ma ts'ut'abihu bu Roma, nguetho ɛn'u i 'buh man'da ra ts'ut'abi guehna ra Jesús, bi 'yɛn'u yu ts'om'bãi.

⁸ Nu yu jã'i nɛ yu zɛ'mi bin cue 'bu mí 'yode 'bɛ'a bi man'u.

⁹ Nɛ nubuya nu ra Jasón nɛ'u mí'da bi thãcua ra mbeti gue da bøm bu ja ra hnini ra Pablo nɛ ra Silas, nɛ bi mba ma thõgue buya.

Bi zøm bu Berea ra Pablo nɛ ra Silas

¹⁰ 'Bexque guet'a ra xui a bin 'yɛhmbu yu 'yɛc'yɛi a ra Pablo nɛ ra Silas. Bi mba bu ja ra hnini Berea. Nɛ nu'bu mí zøm bu, bi mba bu ja rá nijã yu judío.

¹¹ Nu yu judío gue 'bupɛ, man'da xun ho yá mbui xinda gue'u 'bupɛ Tesalónica. Nguetho 'bexque bi xoc yá mbui, mí ja ra pãhä ngue da hyãñ a bi man ra Pablo. Nɛ gãtho yu pa bi nɛh yá søcuã Ojã maya'bu, ngue nde bu da bãdi 'bu din theui u i man'a ra Pablo.

¹² Nɛ xun ngu u bi 'yɛc'yɛi. Nɛ yu xisu, yu mɛngu bu grecia, ngue mi hnumansu, xun ngu bi 'yɛc'yɛi, ximangut yuñ 'yohu bi 'yɛc'yɛi.

13 Nε nu yu judío bu Tesalónica nu'bu mi bađi gue i man ran ho ma'da'yo bu Berea a ra Pablo, bi mba bu buya ngue di parba yu ja'i.

14 Pe nu yu 'yεc'yεi 'bex bi zix'a ra Pablo bu ndendeja. Pe nu ra Silas ne ra Timoteo bi gopu Berea.

15 Nu'u min 'yohu ra Pablo bi zixpu ja ra hnini Atenas buya. Ne bi mbeng bu, ne bi xi'a ra Silas ne ra Timoteo gue ra Pablo ndepe da mba bu n'dihi bu 'bui.

Bi zoh yu mengu Atenas a ra Pablo

16 Ne nu'bu min dō'mate ra Pablo bu Atenas, εmme bi du rá mbui 'bu mín nu gátho ra hnini xi muns' yu nyogu.

17 Janangue'a nu ra Pablo bin yáhu yu judío bu ja ra nija, ne'u mi'da ngue mi thande Oja. Ne gátho yu pa mi yáhu yu ja'i ngue gátho mi tım bu ja ra tai.

18 Ne'u 'da yun 'yohu gue i tenba yá t'εc'yεi zεhe yu Epicúreos, ne mi'da i tenba yá t'εc'yεi zεhe yu Estoicos, bin yáhu ra Pablo. Nu'u 'da bi ma:

—'Be'a ní mba i man na ra ndemhyá n'yohu.

Ne'u mi'da bi ma, bi 'yεna:

—Masque im ma ngue 'buh mi'da yu oja, bi 'yεn'u.

Ngubu bi ma nguetho bi man ra Pablo nangué ra Jesús, ne bi ma ngue bi ndants' 'bu mi du.

19 Nu'u bi zix'a ra Pablo bu ja ra nyuni t'εmbi Areópago bu ja ra hnini gueru zai i hman yun zofo. Ne bi xi'a ra Pablo:

—'Be'a nım hma guın nde gui xije, dın nde ga pąhmbé.

20 Nguetho guı xije 'dan'yo yun hma ngue hin dí pąhmbé, ne dın nde ga pąhmbé 'be'a nám bōn'a, bi 'yεn'u.

21 Nguetho yu mengu bu Atenas ne'u mi'da yu 'damhnini mí 'bupu, hōnt'a numanho da 'yōt'a, gue da 'yōde 'be'a gue ma' da'yo, ne da ma.

22 Ne nu ra Pablo bi 'bä'inde bu ja ra junta gueru Areópago. Ne bi xi'a:

—N'yohu ahı gyu menguhu ua Atenas, dá nugá εmme guı thandehı yu oja.

23 Nu'bu mán 'yogá bu ja ni hninihı dá nugá 'be'a guı thandehı. Ne dá nugá n'da ra mexado gueru guı thandehı man'da ra Oja, ne man t'ōt'i bu: “Ra Oja ngue njongui pađi to'o a.” Nuya ga xi ahı ya nangué ra Oja guı thandehı pe hin guı pąhmbı to'o.

24 Nu'a Oja ngue bi 'yōt' ra ximhäi ne gátho 'be'a i ja ua, nu'a gue'a ra Hmu mahęts'i necua ja ra häi. Nu'a hingui 'bupu ja yu ngu i hōh yu ja'i.

25 Ne nte di 'bedi, hingui jatho da hyanı 'be'a da 'yōrpa yu ja'i nguetho gue'a di un ra te ne di un ran zaqui gátho to'o i 'bui. Ne gátho mi'da mahyoni di uni.

26 Ne 'dat'a ra ji bi 'yōt' Oja gátho yu ja'i ngue gátho yu nde, ndepe dim 'bui gátho na nguni ra ximhäi, ne bi zánba yu pa dim 'bucua ja ra häi, ne bi zánbi hapı dim 'bui.

27 Njabu bi 'yōt' Oja, ndepe gátho yu ja'i da hyon'a Oja ngueru da dıni. Pe majuanı hinga yatho i 'bu Oja bu ga homhbı ga pąhmbı a.

28 Nguetho nu Oja bi jajı dám 'buhmbı, ne bi jajı dí 'yohı, ne dadı 'yąhmbı. Tengu bi man'i 'da ni 'yosōcuahı nu'bu i εna: “Nuju yá ja'igáhu Oja nguetho bi zänni dám 'buhmbı ua,” bi 'yεn'u.

29 Nu'bu gue'a Oja di 'dajı ma tehu, hanja gni 'yεmfı Oja a ra hmite ra c'axt'i o gue ra t'axi o gue ra do nt'ōt'e ngue yá 'yε yun 'yohı, nangué yun 'yomfēnise.

30 Pe nu Oja him bi 'yurpa ra güenda 'be'a mim bense yu ja'i 'bu him mi ba Oja mam'bet'o. Pe nuya Oja bi ma ngue gátho yu ja'i di pąh yun 'yomfēni.

31 Nguetho xun zän Oja n'da ra pa din ja ran t'änni nangué ra ximhäi. Da 'yōt'ran t'änni xun ho n'da ran 'yohı ngue bi huanh Oja. Nuna ran 'yohı, Oja

bi xox 'b_u mi du, janangue'a da bəh y_u ja'i hingui həi da 'yøt' ran juənbi, bi 'yən'a ra Pablo.

³² Nε nu 'b_u mí 'yø'u y_u ja'i 'bε'a mí man'a ra Pablo, gue bi ndans' 'b_u mi du, 'da'u bin thennate nε 'da'u mí ɛna:

—Ga øhmb_u mahøn'a nanguéhna bi ndants'i.

³³ Nu ra Pablo bi 'uep_u b_uya.

³⁴ Pε nu 'u 'da bi dεn'na ra Pablo nε bi 'yεc'yεi. Nuna n'da, ra Dionisio na, gue n'da ra zε'mi b_u guerp_u madím pεti y_u ja'i b_u Areópago. Nε n'da ra xisu, ra Dámaris, nε'u mi'da bi dεn'na ra Pablo.

18

Bi zøm b_u Corinto ra Pablo

¹ M'bejua b_uya nu ra Pablo bi bøm b_u Atenas, bi mba b_u ra hnini Corinto.

² Nε bin tĩmmi b_u n'da ra judío i Aquila, ra mēngu ponto. Ja ní søhø bí 'yεp_u Roma b_u ra häi Italia ra Aquila nε rá xisu Priscila, nguetho nu ra hmuts'ut'abi Claudio bá høn'a thi gätho y_u judío b_u ra dāhnini Roma. Nu ra Pablo bi mba bá nu'a ra Aquila nε ra Priscila b_uya.

³ Nε bin zəm b_u yú ngu, nguetho 'dat'a ra 'bεfi i øt'e, i øt' y_u ngu'bøt'e.

⁴ Nε gätho yú pa yun säya mí pa b_u rá nijā y_u judío a ra Pablo, nε bi mam b_u rām Hman Ojā nε bi hyoni 'ber_u dí 'yεc'yεi y_u judío nε'u hing y_u judío.

⁵ Nu'b_u bá εp_u ra häi Macedonia ra Silas nε ra Timoteo, bi nu ra Pablo gue gätho y_u pa εmme mi mam rām Hman Ojā. Mí xänba y_u judío ngue gue'a ra Jesús majuañi ra Cristo mí tø'b_u y_u judío ngue din yante a.

⁶ Pε nu y_u judío bi d_u'mi bi ucra a, nε bi man y_u ts'ore nanguε ra Pablo. Nε nu ra Pablo b_uya bi huac rá pahni, n'da ra hmεpya gue hingui numanho 'bε'a i øt'u. Bi 'yεmbi:

—Ya ní ts'oqui zehεh_u ngue hin gá hyan ra te mazai, tengu'b_u gán hyosh_u. Nuya hingui pa ma güendagä, nguetho ya dá xi ah_u. Pε nuya ga mbagä ga xih y_u ja'i hing y_u judío, bi 'yən'a ra Pablo.

⁷ Nε má zä bi bøm b_u ja rá nijā y_u judío a ra Pablo, bi mba b_u ja rá ngu ra Justo. Nu'a, n'da ran 'yoh_u ngue i thānde Ojā, nε nu rá ngu, 'darp_u jai rá nijā y_u judío, nε guerp_u din xänbate b_u mahøn'a.

⁸ Nu ra Crispo, n'da ra ngurpi b_u ja rá nijā y_u judío, bi 'yεc'yεi nε gätho 'bap_u rá ngu. Nε xən ngu y_u mēngu corinto mi øh ran ho ma'da'yo, nε bi 'yεc'yεi, nε bi mba ma xixyābi.

⁹ Nu ra Hmu mahεts'i bi zo'a ra Pablo b_uya, nu'b_u min xui, tengu'b_u bi 'uj n'da ra t'i. Nε bi xifi:

—O guín su, pε dami thoqui gan yā, hin gan hεtho,

¹⁰ nguetho dadí hyən'a'i, nε njon da zä di ən'na'i, nε xən ngu i 'bεcua ja ra hnini da 'yεc'yεigui, bi 'yən Ojā.

¹¹ Nub_uya nu ra Pablo bi gop_u ja ra hnini Corinto n'da jeya made, nε bi xänba rām Hman Ojā u y_u ja'i.

¹² Pε nu'b_u mín ts'ut'abi ra Galión nub_u ra häi Acaya, nu 'da'u y_u judío bim pεti ngue nde da zä'a ra Pablo. Nε bi zix'a ra Pablo b_u 'b_uh ra ts'ut'abi.

¹³ Bi 'yεmbi:

—Nuna ran 'yoh_u na bi xänba y_u ja'i ngue da dānde Ojā, pε n'dan'yo im ma, hinga gue'a tengu man t'εdih_u, εn'u.

¹⁴ Nε nu ra Pablo in nde din yā, pε nu ra ts'ut'abi ra Galión 'bex bi 'yεmp'u y_u judío:

—Nu'bu xcuá síhu na ran 'yohu nangué n'da ran ts'o xtá 'yøt na, xcá øcä a guim mamhbu.

15 Pe guín cuhu nangué rá 't'çc'yeyi na, ngue nde da xi ahü to'o gui thandehu, ne nangué nin 't'çdi zehehu. Hin dí nde dan juanbate nangué nin 't'çdi zehehu, janangué'a dami hocpa zehehu, bi 'y'en'a ra Galión.

16 Bi 'yet'i, bi hyøn'a thi buya.

17 Nubuya gátho yu mengu bu ja ra hnini gue hing yu judío bi bent'a ra Sóstenes, ra ngarpi bu ja rá nijá yu judío, ne bi 'benza bu ja rá hmi ra ts'ut'abi. Pe nu ra ts'ut'abi ra Galión him bi 'yørpamasu.

Bi mbeng bu ra häi Siria a ra Pablo

18 Nu ra Pablo buya bi thoqui bim 'buru nya'a ts'u yu pa mahøn'a bu Corinto. M'bejua bi 'y'e'u yu 'y'çc'yeyi, bin 'yohu ra Aquila ne ra Priscila, ne bi hyu ra barco bi mba ra häi Siria. Ne nu'bu mí jua'a ra hmepya gue bi te rá xtá, bi 'yax rá yá buya, gue'a bi 'yørp Cencrea. N'da ra hmepya nangué ram hma xi man ra Pablo gue bi xi Ojá di já'ts'i.

19 Nu'bu mí zøm bu ra hnini Éfeso ra Pablo, bi zopu ra Priscila ne ra Aquila ne bi mba bu rá nijá yu judío. Ne bi xih yu judío bu rán ho ma'da'yo ra Cristo.

20 Nu yu judío mí ndepe xtán goru 'da yu pa, pe nu ra Pablo him bi nde.

21 Bin 'y'çte ne bi 'y'çmbi:

—Jatho ga mba bu Jerusalén ga nu bu ra dæmpeti da 'yøt' ma mijudío hu. Pe nu'bu rá páhä Ojá gua pengä mahøn'a, bi 'y'çna.

Bi nexpu, bi hyu n'da ra barco buya.

Ná hyundj bi mba n'danni ra Pablo

22 Nubu Cesarea bi garu ra Pablo bu ja ra barco, ne bi mba bu Jerusalén, bi zengua yu 'y'çc'yeyi bu ja ra nijá, ne 'bex bi mba bu Antioquía.

23 Nu'bu mim 'buru 'da yu pa, bi mba bu ja n'da ngu n'da yu hnini bu ja ra häi Galacia ne ru Frigia, bi hæta ra ts'edi yu mbai yu 'y'çc'yeyi 'buru.

Ra Apolos bi mamp rá m Hman Ojá bu Éfeso

24 Nu'u yu pa u bi zøm bu Éfeso n'da ra judío, rá thuhu Apolos, ra mengu bu ra hnini Alejandría. Nu'a bi bædi xun ho rá m Hman Ojá maya'bu.

25 Ne bi sänbi zu ts'u nangué ra Hmu, ra Jesucristo. Ne xmmu bin johya ne nts'edi bi ma xun ho 'bu min xänbate, bi ma majuani nangué ra Jesús. Pe hønt'a rá m hma ra Xuua Nxixyá mí pädi, ne rán xixyá.

26 Ne nu ra Apolos bi hyut'an zambai him bi zu bi mam bu ja rá nijá yu judío. Pe nu'bu mí 'yøh ra Priscila ne ra Aquila 'be'a man'a, n'danni bi zits'i ne bi xänbi man'da xun ho ngue rá 'yu Ojá.

27 Ne nu'bu mí nde da mba ra Apolos ra häi Acaya, gueru Corinto, nu yu cu nangué ra Cristo bi xifi ngue xun ho da mba. Bi 'yørp n'da ra søcuá da gats'i, bi xih yu 'y'çc'yeyi bu ngue da zini. Ne nu'bu mí zøm bu, bi hæta ra ts'edi yu mbai yu 'y'çc'yeyi bu, ne bi mbäts'i gátho bi 'y'çc'yeyi rá mate ra Cristo.

28 Nguetho nu'bu min yáhu yu judío gue hing yu 'y'çc'yeyi, bi dæha, ngue ya mí yá con rá ts'edi Ojá. Bi 'yuti nangué rá m Hman Ojá maya'bu, gue gue'a ra Jesús ra Cristo mí hmam bu, gue mí tø'bu.

1 Nu 'b_u mí 'b_ura Corinto ra Apolos, ne nu ra Pablo b_uya i 'yo gätho y_u hnini maxøts'e, ne bi zø_m b_u ra hnini Éfeso. Ne bin t_imhb_u b_u 'da y_u 'y_ec'y_ei.

2 Nu ra Pablo bi 'yän b_uya:

—Ha bin 'da ah_u rá Hogandähi Ojä nu 'b_u gmí 'y_ec'y_ei_h, bi 'y_ena.

Nu 'u bi dät_i:

—Hin'na, njäm'b_u dá øhmbe gue i 'b_uh rá Hogandähi Ojä, bi 'y_en'ü.

3 Nub_uya bi 'yän'na ra Pablo:

—'B_e'a ním hma gá hyämhb_u 'b_u gmín xixyäh_u, bi 'y_emp'ü.

Ne bi 'y_en'ü b_uya:

—Tengu thoho bi man ra Xuua Nxixyä, bi 'y_en'ü.

4 Ne nu ra Pablo bi 'y_em_i:

—Guim b_emhb_u 'b_e'a bi man ra Xuua, nguetho nu'a ra Xuua bi xixyä y_u jä'i to'o bi pä_h yän 'yomf_eni nangue y_u ts'oqui, ne bi xih y_u jä'i da 'y_ec'y_ei n'da b_a øhe m'b_ejua, gue ra Jesús ra Cristo na, bi 'y_ena.

5 Ne nu 'b_u mí 'yø_h rám hman ra Pablo, nu 'u bi mba ma xixyäbi nangue rá thuhu ra Hmu Jesús.

6 Ne nu 'b_u mí dospa y_u yä y_u jä'i ra Pablo, bi hyän rá Hogandähi Ojä ü. Ne n'dan'yo y_u nde bin yä 'u b_uya, ne bim pøngahy_u bi man rám Hman Ojä.

7 Ne nu 'u y_u jä'i gue bi 'y_ec'y_ei, í jua'i 'de'mayoho ü.

8 Nu ra Pablo bim 'b_ura nhyuzna b_u Éfeso b_uya. Bi hyut'an zamb_i bin yä b_u ja rá nijä y_u judío, bi xih y_u jä'i hague dán zä di manda Ojä b_u ja y_u mb_ui, ne bi hyoni 'b_era dí 'y_ec'y_ei y_u jä'i.

9 Pe nu 'u 'da bi 'u't' y_u mb_ui, hingui nde da 'y_ec'y_ei, ne bi man ra ts'ore nangue rá 'y_u Ojä, guer_u madím peti y_u jä'i. Janangue'a bi 'ue'a ra Pablo b_uya ne bi mbähä y_u 'y_ec'y_ei b_u ja n'da ra nguxädi, nu'a ra Tiranno ra xänbate b_u. Nu 'b_u xam pø_n y_u xädi, i cat'a ra Pablo b_uya ne gätho y_u pa mín xänbate b_u.

10 Nyø j_eya njab_u bi 'yøt'a ra Pablo. Ne gätho y_u jä'i 'b_ura ja ra häi Asia, y_u judío ne 'u hing y_u judío mí ø_h ran ho ma'da'yo nangue ra Hmu, ra Jesús.

11 Ne xän ngu yän t'øt'e nuixte bi 'yøt'a ra Pablo, ngue bi 'yøt' Ojä.

12 Nguetho bi dä 'u y_u bayu o gue y_u 'bøt'e a ra Pablo, gue 'u bi mb_enpa ü yän zäman'ü b_uya, ne gätho bi zä, ne bi bøn'ü y_u z_ith_u min 'yoh_u.

13 Nub_uya 'da y_u judío ngue zäi y_u mbonni, øna pa_{di} da hyøn'a thi y_u z_ith_u, ne sä i ndønpa rá thuhu ra Jesús. Bi d_u'mi bi xih y_u z_ith_u:

—Dami pø_ni nangue rá thuhu ra Jesús, gue'a ra Jesús i man ra Pablo, sä øn'ü.

14 Ne nuya guehya yoto, y_u ts'unt'ü n'da ra judío, ra Esceva, ra hmumbäjä a. Ne nu 'u y_u ts'unt'ü øna da hyøn'a thi n'da ra z_ith_u.

15 Pe nu ra z_ith_u bi d_udi:

—Nu ra Jesús dí pa_{ca} ngue ja rá ts'edi, ne ra Pablo dí pa_{ca} ngue ja rá ts'edi, pe nu'e_h, to'o e_h, bi 'y_en'a ra z_ith_u.

16 Ne nuna ran 'yoh_u min 'youi ra z_ith_u, bi zäspa maxøts'e guer_u mi 'bä'ü yoto má 'yoh_u, bi d_uha bin tunhd_u ne bi ünbi, gätho di danba y_u pahni. Ne bi bøm b_u thi yän 'yoh_u, ya xí ünbi gätho, nte he y_u he.

17 Ne nu'a bin ja, gätho bi t'øp_u ja ra hnini Éfeso. Gätho y_u judío ne 'u hing y_u judío bi 'yøde ne gätho mí ja ra mbidi. Ne gätho bi 'y_es_pa ra Jesús, ra Hmu b_uya.

18 Ne xän ngu ü gue mí øc'y_ei, bi zø_m b_u, bi nde da gomanho y_u mb_ui, ne bi dä ra güenda a xí 'yøt'e.

19 Ne'u 'da mím bađi bá cą yú sɔcua, ngue yu libro yún xädi yu bađi, ne bi hyɔspru ja ra sibi, gätho da nu'u mí 'buɾu. Ne nu'bu mi mbede hangu gätho di muui, mbe mí jua'a yote ma 'det'a mahuahi yu mbeti gue ra t'axi.

20 Ne man'da xun ngu bi 'yɛc'yɛi rá m hman Oja yu ja'i bu Éfeso, man'da bi fađi ja rá ts'edi Oja.

21 M'bejua buya bi beɲ'a ra Pablo da mba bu Jerusalén, pe m'bet'o da zom bu ra häi Macedonia, neɾu ra häi Acaya. Ne bi 'yɛna:

—Dam 'bucä ts'u bu Jerusalén, m'bejua ga mbagä bu ja ra daɲnini Roma, bi 'yɛna.

22 Ne bi mbenpu Macedonia u yoho yúm fäts'ihu, ra Timoteo ne ra Erasto, pe guesɛ ra Pablo bim 'buɾu mi'da yu pa bu Éfeso gue ra häi Asia.

Ran 'yo'ts'mahya bu Éfeso

23 Nu yu pa u, xun ngu bi ndesu nangue rá 'yu Oja bu Éfeso,

24 Nguetho nu'a n'da ran 'yohu í Demetrio, rá 'befi da 'yot' yu zu t'ungu ngue ra t'axi, ngue yú pöte ra daɲija gueru i pa nthande ra oja Diana. Nu'a, ne'u madím pehmbu, xun ngu bi daɲa nangue ra 'befi i ot'u.

25 Nu ra Demetrio buya bi zohnd'u da'angu ra 'befi mí othu, ne bi xifi:

—N'yohu ahu guí paɲmbu nangue ma 'befihu xun ngu ra mbeti dí taɲmbu.

26 Dí nuhu ne dí oɲmbu hinga hont'ua ra hnini Éfeso pe gätho ra häi Asia, 'be'a ot' na ra Pablo, i xih yu ja'i gue nu'u yu oja nt'ot'e yú 'ye yun 'yohu ɛmbi ngue hing yu oja u. Ne xun ngu yu ja'i bi paɲ yún 'yomfɛni ne bi 'yɛc'yɛi a bi man ra Pablo.

27 Nuya dán thehu n'da ra 'yanthi, ngue nu ma pöte dí othu njon da däi. Ne dim 'beh rá ts'edi rá ngu ra oja Diana, ngue i nuixte. Ne da t'ɛmbi nte di muui. Pe nu'a ra Diana gue'a oja a, ne gätho yu ja'i 'bucua ja ra häi Asia ne gätho ra ximhäi i thande a, sä bi 'yɛn'a ra Demetrio.

28 Ne nu'bu mí 'yot'u, ɛmme bi de ra cue. Ne nts'edi i mbafi:

—Xun ngu rá ts'edi ra Diana gue ma ojaɲu dyu menguhu ua Éfeso.

29 Ne gätho bi yantonto gue 'buɾu ja ra hnini. Ne gätho bin tihi 'darpu ní muxpu ja n'da ra ngu xun ndoho, ne bá bent' ra Gayo ne ra Aristarco, bi zixpu, ne nu ra Gayo ne ra Aristarco, yu mengu bu Macedonia min 'yohu ra Pablo bu 'yu.

30 Ne'a ra Pablo nde xtá mba bu 'buh yu ja'i, pe nu yu 'yɛc'yɛi bi japi hin da mba.

31 Ne 'da'u gue mi ja yú ts'edi bu ja ra häi Asia madin amigohu ra Pablo, bi mbenpa ra nde gue hin da mba bu bí mux yu ja'i.

32 Ne 'dahma 'dan'yo bi man'u n'da ngu n'da nguetho gätho bi yantonto. Ne xun ngu u hingui pađi hanja bim peti bu.

33 Nu ra Alejandro mi 'bä'inde bu 'buh yu ja'i, bi mba njuqui bu ja yú hmi yu ja'i buya, nguetho ndep'u yú mijudiohu din ya. Nu'a ra Alejandro buya bi uqɲa rá 'ye ndepe din he yu ja'i, nguetho nde da xifi nte mán ts'o mí ot' yu judío.

34 Pe nu'bu mi nu yu ja'i ngue ra judío ra Alejandro, mbe ma nyo ora bi mbafi, ne 'da'ingu bi ma:

—Xun ngu rá ts'edi ra Diana ma ojaɲu dyu menguhu ua Éfeso.

35 Nu ra secretario bu ja ra hnini buya, bi japi ngue bin he yu ja'i, bi xifi:

—Dyən 'yohəhə, dyə mə'efesoḥə, hingui 'bucua n'da ran yohə gue hingui paḍi dí jamansuhə ra oḷa Diana, guejə dyə mə'efesoḥə, nə gātho dí ɛspahə ra do bi dāh mahɛts'i, gue rá pøte ra Diana.

³⁶ Nə nuna njo'o da zā da gōni. Janangue'a daman 'yomfɛniḥə ts'ə nə hin gui 'yøthə a hin da bømanho.

³⁷ Nu yən 'yohə ngue guá siḥə ua, him bim pɛ bə ja rá niḷa ra oḷa Diana. Nə him bi man ra ts'ore nangue'a ma oḷahə ra Diana, bi 'yɛna.

³⁸ Nə xø bi 'yɛn'a ra secretario:

—Nuna ra Demetrio nə'ə mi'da gue dim pɛhmbə, nu'bə i ja 'be'a i nde dí yapa n'da, nde'bə gue din yaui bə ja ra daŋgu n'dahma n'da ngu n'da da zā din yaɛɛ.

³⁹ Nə nu'bə ja man'da guí nde gui 'yøthə, dami xihmbə ra ze'mi da 'yøt'a n'da ra junta, guepə da mba ma hoqui.

⁴⁰ Nguetho dí su da hnɛcaḥə häi 'bə da t'ängahə nangue ra mbahni dá øthə ra pa jabəya, nguetho hin'yə 'be'a sä ga mamhbə nangue'a dá øthə ya, bi 'yɛna.

⁴¹ Nə nu'bə mi gua'a im ma, bi 'yet' yə jə'i.

20

Nu ra Pablo bi mba bə ra häi Macedonia nəpə ra häi Grecia

¹ Nə nu'bə min hɛ nín 'yo'ts'mahya bə ra hnini Éfeso, nu ra Pablo bi zonh'də yə 'yɛc'yei. Nə nu'bə mí un ran zofo, bin 'yɛte bəya, bi mba bə Macedonia.

² Nə gātho bi zɛngua yə'yɛc'yei gātho ra häi Macedonia, bi haɛ ra ts'edi yá mbəi nangue rá m hman Oḷa bi xi'ə. Nə m'bejua bi zø m bə ja ra häi Grecia mahøn'a.

³ Hyuzna bim 'bəpə, ɛna xtá hyu ra barco, gue xtá mba bə ra häi Siria, pə nu'ə 'da yə judío ɛna xtán dāqui. Nə nu'bə mí baḍi 'be'a nde xtá t'ørpe, bin 'yomfɛni nə bá peng bə ja ra häi Macedonia.

⁴ Nə min 'yohə ra Pablo ra Sópater ra mɛngu berea a, nə'a ra Aristarco nə ra Segundo, yə mɛngu tesalónica ə, nə nu ra Gayo ra mɛngu derbe a, nə nu'a ra Timoteo nə ra Tíquico nə ra Trófimo, yə mɛngu asia ə.

⁵ Nu'ə bim 'bet'o bi mba ní tøguahe bə ra hnini Troas, nə nugä dra Lucascä, dí o't' ra søcuə jaua, dín hyənbahe ə.

⁶ Nu'bə mí guah yəm pəti nangue ran daɓaxjua, dá huhe ra barco dá nəxhe bə ra hnini Filipos, nəat'a pa dán 'yohe dá sømhbe bə Troas guepə i tøguahe ə mi'da. Nə nyoto pa dām 'bəhmbe bə.

Nu ra Pablo i 'bəpə Troas

⁷ Nu'a ra pa domingo dām pətihe yə 'yɛc'yei bə ja ra hnini Troas, dá sihe ra xɛcahme, gue dá bəmhbe rán daɛte ra Hmu. Nə nu'a ra Pablo bi man rá m Hman Oḷa. Nə nya'athoho bin ya gue'bə go mi zø m made ra xui, nguetho da mba 'bə bi hyats'i.

⁸ Nə ɛmmɛ xən ngu ra sibi mí zø bə ja ra cuarto magəts'i guepə bim pəti yə jə'i.

⁹ Nə huxpə ja n'da ra ventana n'da ra ts'ənt'ə i Eutico, nə ɛmmɛ bi ndet'əha, nguetho ra Pablo nya'a bin ya. Nu ra ts'ənt'ə bi dop ra t'əha, bi dāgui, ná hyu tøque ra ngu bə bi dāgui. Ya xí du 'bə mi thaɛts'i.

¹⁰ Nə bi gaḥ ra Pablo, ní nyəxpə 'bən'a ra ts'ənt'ə nə bi hyəfi, nə bi xi'ə bəya: —O di tu ni mbəihə, ya bi daɓmɛni na.

11 Nu ra Pablo bi ndex mahøn'a b_u ja ra cuarto b_uya, ne dán sihmεhe. Ne nya'a thoho bin ya ra Pablo mahøn'a, gue'b_u go mi bøx ra hyadi, ja bi mba b_uya.

12 Ne nu'b_u mí ts'ix'a ra ts'ant'u gue bi dāgui, ne i te 'b_u mí zøm b_u rá ngu, gātho bin johya u.

Bi mba b_u Mileto ra Pablo

13 Nugāhe dá hugāhe ra barco ne dá mbāhmbe b_u ra hnini Asón nguetho nub_u dan c'athe ra Pablo, ngub_u bi xije mam'bet'o, gue xí 'yεn ra Pablo din 'yogua thoho.

14 Ne nu'b_u mán tīmhbē b_u Asón a ra Pablo, dá sixhe dá huhe ra barco ne dá sømhbē b_u ja ra hnini Mitilene.

15 Ne dá nexhe b_u, ne man'da pa dá sømhbē b_u ní hεt'a ra t'uhāi Quío gue i jab_u made ra deǵa. Ne man'da pa b_uya dá sømhbē b_u ra t'uhāi Samos gue i jab_u made ra deǵa. Ne dán sāyahe ts'u b_u ra hnini Trogilio, ne man'da pa b_uya dá sømhbē b_u ra hnini Mileto.

16 Nguetho nu ra Pablo bi nde bi thochtho b_u ra hnini Éfeso, hingui nde din sāya b_u ra hāi Asia. Nguetho di xøni da zøn'a n'dihi b_u Jerusalén, ya dí 'b_ura 'b_u ra pa ra dāmpeti t'εmbi Pentecostés.

Nu ra Pablo bi zonh'd_u yá ngurpi y_u 'yεc'yεi b_u Éfeso

17 Ne nu'b_u má sømhbē b_u Mileto, ra Pablo bi ma dín zonh'd_u y_u dāc'yεi, ngue yá ngurpi y_u 'yεc'yεi dim peti b_u ra hnini Éfeso.

18 Ne nu'b_u mi zøp_u u, bi 'yεmp'a ra Pablo:

—Nu'eh_u guí pāhmb_u 'be'a gātho mam 'b_ui dá øt'ä ua ra hāi Asia, asta gue'b_u go rá mb_udi dá søcä ua.

19 Gātho y_u pa dām 'b_ucä ua dá ørpa rá 'befi ra Hmu mahεts'i, ne hin dadín 'yεts'i. Ne xøn ngu ma guidä dá fāni gue'b_u má hāh ma mb_ui dá äp Oǵa nangue ah_u. Ne xøn ngu ran unbi dá nu ngue bi 'yørcä y_u judío.

20 Pe nugä hin te dá cøn'nah_u pe dá xi ah_u gātho 'be'a da mbäx ah_u. Ne dá xän'nah_u b_u dim peti y_u jǵ'i, ne dá xän'nah_u b_u ja ni ngumhb_u.

21 Ne dá xifi xøn ho y_u judío ne' u hing y_u judío, ngue di pāh yún 'yomfεni nangue Oǵa, gue da 'yεc'yεi ma Hmu h_u ra Jesucristo.

22 Pe nuya, rá Hogandāhi Oǵa i ørca ra ts'edi ga mbagä b_u Jerusalén, ne hin dí pādi 'be'a gua thocä b_u.

23 Pe hønt'a dí pācä gue dan ofādi b_u Jerusalén, ne ga nugä xøn ngu y_un unbi, nguetho guesε rá Hogandāhi Oǵa bi xiqui høn_u go hap_u dá thocä b_u ja y_u hnini.

24 Pe hinga guet'a dím bεn'a, hin te di muui ma tēsεgä nanguec zehεgui. Hønt'a ran johya dí nde ga nu 'b_u dá juah ra 'befi bi 'dacä ma Hmu h_u ra Jesús, gue'a ga mangä ran ho ma'da'yo nangue rá mate Oǵa.

25 Ne gātho ah_u dá xi ah_u rām Hman Oǵa gue 'bεp_u ní mandagah_u Oǵa, ne dí pācä xinga n'da ah_u gui nurcah_u ma hmi mahøn'a.

26 Nuya nam pa ya dí xi ah_u, hingui pa ma güendagä 'b_u gui 'behmb_u rán ho Oǵa ya.

27 Nguetho hin te dá cøn'nah_u, gātho dá xi ah_u 'be'a nde Oǵa gui pāhmb_u.

28 Nuya gui jamansu 'be'a gui 'yøth_u, ne da zä b_u gui jamansuf_u yá mb_ui ni mi 'yεc'yεih_u b_uya. Ne gue'a ra 'befi bi 'da ah_u rá Hogandāhi Oǵa, gue gui jamansuf_u yá 'yεc'yεi ra Hmu, gātho ná ngu' u i 'b_uhmb_u ra Cristo, nguetho rá jise ra Cristo í gurpa yá ts'oqui 'b_u mí du.

29 Pɛ nu'bu dá mbagä, dí paçä m'bejua ba ɛ'i 'da tengu yu zate, nde da za'u yu de'yo, din jabu da 'yot'ahu gue di un'na ni mbuihu gyu 'yɛc'yɛihu.

30 Nɛ 'da'u gue guesɛ ahɛ da ndants'i, nɛ hinga njuantho da man rá m Hman Oja, gue da ndep'a dí ten'du mi'da.

31 Janangue'a gui jamansu ni mbuihu ngue hin da hyä ahɛ u. Nɛ guim bɛmhbu gue nhyu jeya, ma pa nɛ ra xui, dá xän'nahu n'da ngu n'da ahɛ, nɛ ɛmmɛ dán zoni nangu ahɛ.

32 Nuya dadí dá ahɛ Oja. Nɛ ga soc'ahu rá m Hman Oja, nu'a i ma nangué rá mate Oja, gue'a ram hma di zɛt'a ni mbuihu, nɛ gue'a dín ja ahɛ gätho i ja Oja, tengu tho u gätho mi'da i pa nthahni.

33 Nugä hin dá nde a ni mbɛtihu, xinga gue ni pahnihu.

34 Pɛ gui pahmbu dá m pɛpzeɛ nɛ dá undä 'be'a gätho mí hon'u dán 'yogähe.

35 Dá ɔt'ä gue dá honse man ts'ihmɛ, dá ut'ahu gue dam pɛhmbu nɛ ga fäxhu u hin 'yu 'be'a da hyoni. Nɛ gam bɛmhbu 'be'a bi ma ma Hmuhu ra Jesús 'bu mí 'yɛna: “Man'da di johya ní mbui n'da 'bu di uni, xinda gue'bu din t'unna n'da,” ngubu bi man ra Hmu, bi 'yɛn'a ra Pablo.

36 Nɛ nu'bu mi gua'a rá m hma ra Pablo, bin danyahmu gätho mí 'buru, nɛ bin yahɛ Oja.

37 Nɛ nu'u gätho bin zoni, nɛ bi hyu'a ra Pablo nɛ bi zɛspa rá 'yogu.

38 Nu'u ɛmmɛ bi du yá mbui, nguetho ra Pablo bi xi'u him man'dandí da nu mahon'a. Nɛ nu'u bi zix'a ra Pablo bu ja ra barco buya.

21

Bi mba bu Jerusalén ra Pablo

1 Nɛ nu'bu má n hyɛhmbe yu 'yɛc' yɛi, dá huhe ra barco, nɛ njuantho 'bex dá sɔmhbe bu ja ra t'uhäi Cos ngue i ja bu made ra dejä. Nɛ man'da pa buya dá thohmbe bu ja ra hnini Pátara.

2 Nubu, dá tɛmhbe n'da ra barco ní mba bu ra häi Fenicia, dá huhe buya dá mbähmbe.

3 Nɛ nu'bu má thohmbe nthandi thoho ra t'uhäi Chipre i ja bu made ra dejä, ngaha dá mbähmbe dá sɔmhbe bu ra häi Siria nubu ra hnini Tiro, gueru da zoh rá 'beni ra barco. Nɛ dá çahmbe buya, dá mbähmbe bu ja ra hnini.

4 Nu'bu má tɛmhbe bu yu 'yɛc'yɛi buya, dá m 'buhmbe nyoto pa. Nɛ nu rá Hogandahi Oja bi bɛnba yu 'yɛc'yɛi 'be'a da thoh ra Pablo 'bu da mba bu Jerusalén. Janangue'a bi xifi hin da mba.

5 Nɛ nu'bu mí gua'a nyoto pa, dá pɔmhbe bu. Nɛ gätho yu 'yɛc'yɛi, yun 'yohu nɛ yu xisu nɛ yu t'uhni, dá mbähmbe asta gue dá pɔmhbe bu ja ra hnini. Dán danyahmuhe bu ja ra ndendejä buya, nɛ dán yähe Oja.

6 Nubuya dán 'yɛhmbe nɛ nugähe dá huhe ra barco, pɛ nu'u bi mbeng bu ja yá ngu.

7 Bá nɛxhe bu Tiro, dá mbähmbe nɛ dá çahmbe 'bu má sɔmhbe bu Tolemaida. Nu'bu má zɛnguahe yu cu, dán tehe bu n'da pa.

8 Nu'bu mi hyats'i, gätho gahe ngue dín 'yohe ra Pablo dá thohmbe bu ra dahnini Cesarea. Nɛ dán säyahe bu ja rá ngu ra Felipe. Nu'a ra Felipe zai mi mam bu rán ho ma'da'yo Oja. Nu'a, n'da gue'u yoto má 'yohu nthahni mín 'yohu ra Esteban.

9 Nɛ nu ra Felipe mi 'bui goho yá t'ixu him bin thäti, nɛ nu'u, yu pɔngahya u, bi man rá m Hman Oja.

10 Ne nu'bu máam 'buhmbe bu 'da yu pa bi zò'a n'da rá pøngahya Oja í Agabo, bá nexpu ra häi Judea.

11 Nu'bu mi zøm bu dí 'buhmbe a, bi gæspa a rá ngat'i ra Pablo ne bi duzehe yú gua ne yú 'ye ra Agabo, ne bi ma:

—Nu rá Hogandähi Oja bi bængä ngue nguba da 'yørpa yu judío a rá mbeti na ra ngat'i bu Jerusalén, ne din dá bu 'buh yu ja'i ngue hing yu judío.

12 Nu'bu má øhmbe 'be'a bi man ra Agabo, gätho gahe ne yu mengu bu, dá ørpahe ra ts'edi hin xtá mba ra Pablo bu Jerusalén.

13 Nu ra Pablo bi 'yem buya:

—'Be'a gui øthu gui zomhu. O gadi unghu ma mbui. Nugä dadín sägä hønt'a go 'be'a da t'ørcagui, o gue da thurqui o gue da thog bu Jerusalén nangué ra Jesús, ma Hmu.

14 Ne him bi zä dá sãmhe, dá hethu buya ne dá emhbe:

—Nu'a rá pähä Oja da t'øt'e.

15 Ne m'bejua buya dán sähe ne dá mbähmbe ra Pablo bu Jerusalén.

16 Ne 'da'u yu 'yəc'yei bu Cesarea dá mbähmbe. Ne nu'bu má sømhbe bu Jerusalén, nu'u bi zixcähe bu rá ngu ra Mnasón, ra mengu chipre. Ne maya'bu thofo mí ec'yei ra Mnasón. Gueru rá ngu dán säyahe.

Bi zengua ra Jacobo ra Pablo bu Jerusalén

17 Nu'bu má sømhbe bu Jerusalén, nu yu cu nangué ra Cristo bu, bi hyu yú mbui 'bu mi nuje, ne bi zimanhoje.

18 Man'da pa buya dá mbähmbe ra Pablo dá nuhe ra Jacobo Santiago, ne'u gätho mí 'buru, yú mingurpihu, yu dæc'yei.

19 Nu ra Pablo bi zengua u ne 'bex bi da'mi 'dahmi'datho bi ma 'be'a gätho bi 'yøt' Oja nangué rá 'bæfi ra Pablo, nubu 'buh yu ja'i ngue hing yu judío.

20 Ne nu'bu mi 'yø'u 'be'a bi man ra Pablo gue bi 'yømanho 'bu mí sih ráman Hman Oja, emme bin johya ne bi 'yæspa Oja. Pe nu'u, bi 'yæmbi:

—Pe gui pädi, ma zu cu'i Pablo gue yu mahuähi thofo yu judío i ec'yei ya, ne gätho i ena jatho da 'yøt' yún t'ædi ra Moisés.

21 Ne nu'u bi sifi 'be'a gätho gá 'yøt'e. Ne sä en'u gá xänbi gue gätho da hyeh yún t'ædi ra Moisés u yu judío gue 'buru 'buh yu ja'i hing yu judío, ne gá xifi ngue hin da mba nthequi yú xifani, ne hin da 'yøt' yún t'øt'e yu judío, en'u.

22 Nuya 'be'a sä ga øthu ya, guehma dim peti u ma mi 'yəc'yeihu yu judío, gue da gohmahya'a'i, nguetho da 'yøde ya gá søhø, bi 'yæmbi.

23 Nuya nde'bu gui 'yøt'e 'be'a ga xi ahe. Nuya bucuu goho yun 'yøhu ngue bi ma da 'yøt'a n'da ran hogui nangué Oja, ne jatho da 'yøt'e. Nuya gui 'yøt'e 'be'a da 'yøt'u.

24 Nu'i gue'e gui six buya yun 'yøhu, ne gui 'yøt'e tengu jatho da 'yøt'u, ngue mí ma n'da ran hogui nangué Oja. Ne gätho gui jurpa yú gasto u, gui tämb yu de'yo ngue da mbøts'e. Ne nubuya sä gui 'yax ni yahu tengu i øt' yu ja'i nu'bu xun guah yu pa yun hogui. Ne gätho yu ja'i sä da bædi ngue him majuäni'be'a bi man'u 'da nangué'e. Ne da bah puya ne'e gui ten'na rán t'ædi ra Moisés.

25 Pe nangué yu ja'i hing yu judío ngue bi 'yəc'yei, ya dá penpahe n'da ra søcuu, ne dá xihmbe hin da zi 'be'a bi 'bøspa yu hmite, xín da za'a ra ngø ngue him bi bøn rá ji, xín da zi ra ji. Ne hin da 'yøt' yun 'yømt'eni, bi 'yæn'a ra Jacobo Santiago.

Bi mba mfent'i ra Pablo bu dqniq Jerusalén

26 Nu ra Pablo bi zix'ɥ yɛn 'yohɥ bɥya, nɛ bi 'yɔt'e tengu bi 'yɔt'ɥ. Nɛ bi mbähä bɥ mbo yá dɔnijá yɥ judío, ngue da ma nda'a ní pa da guah yá pa ran hogui. Nɛ bi ma nda'a ní pa di un yɥ 'bɔts'e.

27 Hin ɛ ní zɔn'a yoto pa mi juah ran hogui, nu yɥ judío gue hing yɥ 'yɛc'yɛi, yɥ mɛngu ra häi Asia, bi nu bɥ mbo ra dɔnijá ra Pablo. Nu'ɥ bi parba yɥ já'i nɛ bi bɛnt' ra Pablo.

28 Bi mbafi:

—N'yohɥ aɥɥ dyɥ israelɥ, dami zɛje gam benthɥ na ran 'yohɥ 'bäcua, i xänba yɥ já'i hɔnbɥ go hapɥ i pa ngue hingui hojɥ, nɛ ɛna nte di muui yán t'ɛdi ra Moisés nɛ nte di muui ma dɔnijáɥ. Nɛ hinga hɔnt'a bi 'yɔt'e, pɛ man'da, bá si ua mbo ra dɔnijá yɥ já'i ngue hing yɥ judío. Janangue'a bi ts'on'a ra hoganijá ngue majápi, sä ɛn'ɥ.

29 Nguetho mi nu min 'youi ra Pablo bɥ ja ra hnini n'da ra mɛngu éfeso í Trófimo. Nɛ mi manse ngue ɛmbi bi zixpɥ mbo ra dɔnijá.

30 Nɛ nubɥya gätho ra hnini bin ja n'da ran 'yo'ts'i, nɛ gätho ní muxpɥ 'bäh ra Pablo, bi bɛnt'i, bi gɥcpɥ thi ra dɔnijá. Nɛ 'bex bi gut' yɥ nijá.

31 Nɛ nu'bɥ mí zäpi ɛna xtá hyo ra Pablo, nu ra hmudofai mí øde ngue gätho ra hnini Jerusalén bin 'yo'ts'i.

32 Nu'a 'bex bi zix'ɥ yɥ dofai nɛ gätho yɥ hmudofai, nɛ bi mba n'dihi bɥ 'bɥɥ yɥ já'i. Nɛ nu'bɥ mi nu yɥ já'i gue mba bɥ yɥ dofai nɛ yɥ hmudofai, 'bex bin hɛ ním 'benza ra Pablo.

33 Nɛ nu'a ra hmudofai bɥya bi bɛnt' ra Pablo ɛna da got'i, nɛ bi manda ngue da mba nthat'i yoho yɥ cadena. M'bɛjua bi t'än'dɥ, nɛ bi t'ɛmp'ɥ:

—To'o na, 'bɛ'a bi 'yɔt'na.

34 Pɛ nu yɥ já'i ɛmmɛ madí mbahni nɛ gätho 'dahma 'dan'yo bi ma. Janangue'a nu ra hmudofai him mi sä da badi hanja bin 'yo'ts'i. Bi manda ngue da zixpɥ ja ra ngundofai a bɥya.

35 Nɛ nu'bɥ mí zøm bɥ ja rá 'dede ra ngu, bi dux'ɥ yɥ dofai a ra Pablo, nguetho nu yɥ já'i man'da nde da bɛnt'i mahøn'a.

36 Nguetho xɛn ngu yɥ já'i bi dɛnni bi mbafi:

—Dami hyohɥ, ɛn'ɥ.

Nu ra Pablo bin juqn zɛhc bɥ ja yá hmi yɥ jq'i

37 Nɛ nu'bɥ manguerpɥ da zixpɥ mbo ja rá ngu ra Pablo bi 'yän'na ra hmudofai:

—Dami 'yørqui ts'ɥ ra mate dan yáui ts'ɥ, bi 'yɛna.

Nu ra dofai bi dadi:

—Ha guí pɔ'a rá nde yɥ griego.

—Häha, bi yɛn'a ra Pablo.

38 —Oh, ha hinga gue'e gra mɛngu Egipto, ngue gá dɔp'a n'da ran 'yo'ts'i nɛ gá sixpɥ ma'ueni goho mahuáhi yɛn 'yohɥ ngue yɥ hyodu, bi 'yɛmbi.

39 Nu ra Pablo bi dadi:

—Hin'na, hinga guecä. Nugä dra judiógä nɛ dra mɛngu Tarso, n'da ra dahnini ngue ja rá ts'ɛdi bɥ ja ra häi Cilicia. Nuya dí ä'a n'da ra mate ngue ga xicä ts'ɥ yɥ já'i.

40 Nu ra hmudofai bi un ran t'ɛdi. Nubɥya, nu ra Pablo bí 'bäpɥ ja ra 'dede, nɛ bi uá'ts' rá 'yɛ ndepe din hɛ yɥ já'i. Nɛ nu'bɥ min hɛ, bi zofu nangue yá ndese ɥ, gue yá nde ra hebreo, bi 'yɛna:

22

1—N'yoh_u ah_u, gy_u ta ah_u, gui 'yohmbu 'be'a ga xi ah_u ya, bi 'yɛn'a ra Pablo 'bu mi du'mi bin ya.

2 Ne nu'bu mi 'yoh'ngue bi ts'ofonangue yá ndese ra hebreo, man'da bin he. Nu ra Pablo bi 'yɛm buya:

3—Nugá dra judiögá, dám 'bucá bu Tarso, nub_u ra häi Cilicia, ne bi mba ma tedegá ua Jerusalén. Ne dán xácá rán xádi ra Gamaliel, ne dán xácá xun ho yán t'ɛdi u ma ngurpa bõtahu. Ne ɛmme mi ɛhyagá nangue rá 'bɛfi Ojã ngue gátho ma mbai, tengutho ah_u ya.

4 Ne madí undá ran unbi to'o gátho mi ɛc'yɛi ra Jesús, ne 'da'u dá ho ne'u mi'da, yan 'yoh_u ne'u y_u xisu dá sixpu fádi.

5 Nu ra hmumbájã ne y_u daç'yɛi dá zã din juanni 'be'a xtã øt'ã, nguetho dá çanba yá søcuã bi 'dacã, gue mí ɛna xcã un y_u ngurpi bu ja yá niñã ma mijudiöhu bu Damasco. Ne dá haç ra 'yu dá mba bu Damasco. Nu ra søcuã dá jecã ngue'a ran t'ɛdi ga cot'a fádi y_u 'yɛc'yɛi, ne dí ɛna xcuá si ua Jerusalén, ngue xtã nu ua ran unbi.

Nu ra Pablo bi ma ha bin jabu í 'yɛc'yɛi

6 Ne nu'bu mán 'yogã bu 'yu hãnbu Damasco, tengu'bu mbe huxyadi, bá çã n'da ra nyot'i mahɛts'i, ngue nts'ɛdi bi hyãrpú dí 'bãi.

7 Nugã dá tãng bu häi, ne dá ø'a n'da ra nde bi xiqui: “Saulo, Saulo, hanja gní unagui,” bi 'yɛngui.

8 Ne dá thãtí: “To'o í ma Hmu.” Ne nu'a bi xiqui: “Nugã dra Jesús, dra mangu nazaret, guecã gadí unagui.”

9 Ne nu'u 'da min 'yogãhe bi nu'a ra nyot'i, pɛ him bi 'yø'a ra nde ngue bi zocã.

10 Ne dá änni: “Ma Hmu 'be'a sä ga øt'ã.” Ne nu ra Hmu bi 'yɛngui: “Dami ndants'i ní mba bu Damasco, nub_u, da si'a bu 'be'a gátho dá sãn'ni'i gui 'yøt'e.”

11 Ne nugã 'bex dán xädã nangue'a ra nyot'i, ne nu'u mín 'yogãhe bi garca ma 'yɛ, ne dá sømhbe bu ja ra hnini Damasco.

12 Ne mi 'bu_{pu} n'da ra hocjá'i í Ananías, ngue mi tenni xun ho yán t'ɛdi ra Moisés. Ne gátho y_u judío mi 'bu_{pu} mi numanho a.

13 Nu ra Ananías bi zøpu dám 'bucã, ne bi xiqui: “Ma cu'i Saulo, dami hyand ran nequi ni dá ya.” Ne 'bex bi zø ma dá, ne bi zã dá nu a ran 'yoh_u buya.

14 Ne bi xiqui: “Nu'a Ojã mi thãnde ma ngurpa bõtahu bi huahn'na'i ngue gui paði 'be'a rá pãhá a. Ne bi ja'a'í gá nu rá Hoga Ts'ant'u, ne bi ja'a'í ngue gá 'yø_{pu} rá nde a.

15 Nuya gui mam bu 'buh y_u jã'i 'be'a gá nu ne 'be'a gá 'yøde.

16 Ne hin'y_u 'be'a man'da gui tø'mi, dami ndants'i gan xixyã, gui 'yɛc'yɛi majuañi a ra Hmu ngue di 'uec'a'u ni ts'oqui nangue rá thuhu a ra Hmu,” bi 'yɛngã ra Ananías, bi 'yɛn'a ra Pablo.

Bi man ra Pablo hanja bi mba bu 'bu'u hingy_u judío

17 Ne xø bi 'yɛna:

—Ne nu'bu jãmbã pengã ua Jerusalén, dán yã'be Ojã bu mbo ra ðaniñã, ne nu Ojã bi jacã dá nu tengu n'da ra t'í.

18 Ne dá nugã ra Hmu, bi 'yɛngui: “Dahmantho dami pøngua Jerusalén, nguetho hin dá t'ørpamasu 'be'a gui ma nanguecã.”

19 Ne dá xi'a: “Ma Hmu, nu'u ma manguhe ua gátho í paði 'be'a gátho dá øt'ã, dá mba bu gátho ma niñãhe, ne dá unba u gátho bi 'yɛc'yɛi i, ne dá cot'a fádi u.

20 Ne nu'bu mi mba ntho ra Esteban mi 'bäcä bu, ne 'da'angu dá bεmhbe u bin hote, ne dá jamansup yá pahni u.”

21 Pe nu ra Hmu bi xiqui: “Ní mba, nguetho ga pεnh'na bu yabu gueru 'buh yu já'i ngue hing yu judío,” ngubu bi xiqui, bi 'yεn'a ra Pablo.

Nu ra Pablo bi mba ma dá bu 'buh yu hmudofui

22 Nu'u bi 'yomanho 'be'a bi man'a ra Pablo, asta gue'bu mí ma da mba bu 'buh yu já'i hing yu judío. Nubuya bin cue'u yu judío i 'bäru gue hing yu 'yεc'yεi, bi mbafi ne bi 'yεna:

—Dá tho na ran 'yohu, man'da xhu ho 'bu hin di thoqui dim 'bui, bi 'yεn'u.

23 Man'da bi mbafi bi huq't' yá pahni ne bi 'yents' yu fonthäi.

24 Nu ra hmudofui bi manda da ts'ixru mbo ra Pablo, ne bi manda da mba m'bei, ngue ndep'a dín juan'na ra Pablo hanja ná mba'u yu já'i.

25 Ne nu'bu i pa nthat'i ra Pablo ngue ra xifani, bi 'yän'na ra dofui ngue mi 'bäru:

—Ha i ja nin t'ε dihu gui fe'a n'da ra romano nu'bu hin ní t'ørpa ran juanbi, bi 'yεn'a ra Pablo.

26 Ne nu'bu mi 'yø'a ra dofui a bi man ra Pablo, bi mba bá xi'a rá hmu ne bi 'yεmbi:

—Dami jamansu 'be'a gui ørpa na ran 'yohu, n'da ra romano na.

27 Ne bá ε'a ra hmudofui buya, bi 'yän'na ra Pablo:

—Ha majuani gue'e gra romano.

Nu ra Pablo bi dadi:

—Häha, bi 'yεna.

28 Nu ra hmudofui bi 'yεmp'a:

—Xhu ngu ra mbeti dá jut'ä ngue dán romanogä.

Nu ra Pablo bi xi'a:

—Pe nugä mbudi thoho ma ta bin t'un ran t'εdi gue din romano, janangue'a man'da dra romanogä.

29 Ne nu'a ra hmudofui bin su nguetho ya xí du't'i ne nu'a ra Pablo ra romano na. Janangue'a nu'u nte bi 'yørpa ra Pablo, εna xtá mbei.

Nu ra Pablo mi 'bäru ja rá junta u yá hmumbäjq yu judío

30 Ne nu'bu mi hyats'i, nu ra hmudofui nde da badi hanja i yarp'u yu judío, bi xocta'a ra Pablo män thu't'i, ne bi manda dim peti yu hmumbäjq ne yu ngurpi yu judío. Ne bi zix'a ra Pablo bu dim peti.

23

1 Nu ra Pablo εmme madín hyεthu bu, ne bi xifi:

—N'yohu ahü, nugä zai dí øt'ä'a i xicpa ma mbui Ojä, asta gue ra pa jabuya, bi 'yεm 'bu mí du'mi din ya.

2 Pe nu ra Ananías, ra dambäjq, bi xi'u gue 'darpü mi 'bähmbu ra Pablo, da mberpa rá nde.

3 Nu ra Pablo bi xi'a ra Ananías buya:

—Ojä da mberp'a'i nguetho yoho ni mbui. Sä gui εmhbu hin dá øt' yun t'εdi, pe go gue'ahu hin gui øthu yun t'εdi, ngue gadi manda da 'berca ma nde.

4 Ne nu'u 'darpü mi 'bähmi bi 'yεmbi:

—Hanja gni thät'a ra dambäjq ngue bi huahn'na Ojä.

5 Ra Pablo bi dadi:

—Cu ahü, hin dí paçä ngue ra dambäjq a, nu'bu xcä paçä hin xcä thätä 'bu, nguetho nt'o't'i gue hin ga c'aman'u ma ngurpihu, bi 'yεmbi.

6 Ne nu'a ra Pablo 'b_u mí nu' *u* 'da gue hup_u ja ra junta, bi bađi hinga 'da'ingu yá t'εc'y_ei *u*, nguetho 'da' *u* bi den'd_u i man y_u saduceo ne nu mi'da bi den'd_u i man y_u fariseo. Janangue'a nu ra Pablo bi 'yεmp' *u* 'b_ura ja ra junta:

—N'yoh_u ah_u, nugä dra fariseogä, ne xin rá ts'ant'ugä n'da ra fariseo. Nugä dí 'bäcua ne gui *o*rcah_u ran juanbi nguetho dí εc'y_ei gue i ndants' mahøn' *u* i tu, bi 'yεn' *u* ra Pablo.

7 Ne nangue'a xí man na ra Pablo bin junth_u y_u fariseo *u* y_u saduceo, ne gätho bin hecp_u ja ra junta.

8 Nguetho i man' *u* y_u saduceo gue hingui ndants' mahøn' *u* i tu, ne i ma ngue njo'o yám 'behni Ojä mahεts'i, ne i ma ngue njo'o yan dāhi. Pe nu y_u fariseo gätho i εc'y_ei.

9 Bin ja n'da ra mbahni, ne nub_uya bin ndants'i 'da' *u* yá xānbate *u* y_u fariseo, bi 'yεn' *u*:

—Nuna ran 'yoh_u 'bäcua, nte mán ts'o bi 'yöt'e. Xi'b_u majuāni n'da ran dāhi o gue n'da rām 'behni Ojä mahεts'i bin yaui, nde'b_u hin ga sahmb_u Ojä, bi 'yεna.

10 Pe nu' *u* 'b_ura ja ra junta, εmme bin s_u' *u*, asta gue'b_u mí zu ra hmudofai da sen'inde ra Pablo. Bi xih yá dofai b_uya gue ba jcp_u 'b_uh y_u jā'i, ne da zix mahøn' *u* b_u ja ra ngundofai.

11 Ne nu'b_u min xui, ra Hmu mahεts'i bim 'bähmi ra Pablo ne bi 'yεmbi:

—O di tu ni mbai Pablo, nguetho ngutho gui ma b_u ja ra dāhini Roma nanguecä, tengutho gá mangua Jerusalén.

Mi εna xtá tho ra Pablo

12 Nu'b_u mi hyats'i, 'da' *u* y_u judío 'da'ingu bi beñ' *u* da hyo ra Pablo, ne bi ma jatho di jā'ts'a bi man' *u*. Ne bi 'yεn' *u* ngue hin din sihme, xing ra dehe da zi, asta gue'b_u go bi hyo.

13 Ne mi pongui yote má 'yoh_u *u* 'da'angu bi ma ngue da hyo ra Pablo.

14 Nu' *u* bi mba b_u 'b_uh y_u hmumbäjä ne y_u dāc'y_ei, ne bi xifi:

—Nugähe dá mamhbe majuāni 'be' *u* ga øthe, ne hin dan sihmehe asta gue'b_u go dá hohe ra Pablo.

15 Janangue'a nu ah_u ne' *u* mi'da guín 'yoh_u b_u ja ra junta, nu'b_u nixudi gui xihmb_u ra hmudofai ba si' *u* ra Pablo, gui 'yεmbi gue gui 'yānh_u mi'da yan t'āni. Janangue'a nugähe b_uya, dan sāhe gua tācuahe b_u ja ra 'yu, ga hohe, bi 'yεn' *u*.

16 Pe nu rá 'be'ue ra Pablo bi 'yøde 'be' *u* nde da 'yøra yan 'yoh_u. Bi mba b_u ja ra ngundofai ne bi xi' *u* ra Pablo.

17 Nu ra Pablo bi zonzh'na n'da ra dofai b_uya, bi 'yεmbi:

—Dami six na ra ts'ant' *u* b_u bí 'b_uh ra hmudofai, nguetho i ja 'be' *u* da xifi.

18 Nu ra dofai bi zixp_u 'b_u' *u* rá hmu, ne bi xifi:

—Nu' *u* ra Pablo ngue i ofādi, bi zoncagui ne bi 'yāc ra mate gua siua na ra ts'ant' *u*, nguetho ja 'be' *u* da xi'.

19 Nu ra hmudofai bi bentpa rá 'yε ra ts'ant' *u*, n'danni bá āni:

—'Be' *u* guín nde gui xiqui.

20 Nu' *u* ra ts'ant' *u* bi xi' *u* ra hmudofai b_uya:

—Nu' *u* 'da' *u* y_u judío bin yaše' *u*, bi ma da 'yā' *u* ra mate 'b_u nixudi, ngue gui sixp_u mahøn' *u* b_u ja ra junta ra Pablo, nguetho da 'yεn' *u*, da 'yān mi'da yan t'āni.

21 Pe 'yo gui øt'e 'be' *u* da xi' *u*, nguetho i pongui yote má 'yoh_u y_u judío ngue x_un jot' *u* 'yu, i tācua b_u ra Pablo. Nu' *u*, 'da'angu x_um ma ngue xín din sithe

xín din sihme asta gue'bu go bi hyo ra Pablo. Ne i tɔp'a tho ho 'be'a go gui ma, bi t'ɛmp'a ra hmudofai.

²² Nu ra hmudofai bi hecua ra ts'ant'u ngue njon da xifi, ngue ya xí xi'a ra hmudofai. Ne nubaya bi xifi da mba.

Nu ra Pablo bi mba m'behni bu 'buh ra Félix

²³ Nubaya nu ra hmudofai bi zohn'du yoho yu ngurpa dofai, bi xifi din sä yociento ndofai da mba bu ra hnini Cesarea 'bu guto nxui. Ne da mbähä mi hyate ma 'det'a yu dofai ngue din tɔgue, ne da mbähä mi yociento yu dofai ngue i cu yan ts'at'ɛgui.

²⁴ Ne bi manda da thɔspa yu fani ngue da hyux a ra Pablo. Ne bi xifi di jamansu xun ho bu 'yu, asta gue'bu go bi dä bu 'buh ra ts'ut'abi Félix.

²⁵ Ne bi 'yo't'a n'da ra sɔcuq ra hmudofai, bi mbenpa ra ts'ut'abi Félix.

²⁶ Ne bi 'yɛn'a ra sɔcuq:

“Nugä dra Claudio Lisias, dadí zɛngua'i, gra Félix, gra hoga ts'ut'abi.

²⁷ Nuna ran 'yohu na, nu'bu mi bent' yu judío, nde xtá hyo. Pɛ dá yamhbe nanguɛ xun ngu yu dofai, nguetho dá ɔcä ngue ra romano na.

²⁸ Nugä him mí paɗi hanja bi mba ma yaɗi, dá sixɾu ja rá junta yu judío.

²⁹ Pɛ nubaya dá ɔde ngue hɔnt'u yan t'ɛdi zɛɛɛ yu judío ngue í mba ma yaɗi, ne hin'yu 'be'a dí tho, o gue dín ofädi.

³⁰ Ne nu'bu mi sicä 'be'a nde da 'yɔt' yu judío, ngue nde da hyo, 'bex dá penh'na bu guí 'bui. Ne dá xi'u yu nyapate gue da xi'i 'be'a ní mbespa ra hnuman'u. Ne hɔnt'a dá xi'a ya,” bi 'yɛn'a rá sɔcuq ra hmudofai.

³¹ Nu yu dofai buya bi 'yɔt'e tengu bi xi'u yá hmu. Nu'u bi zix'a ra Pablo 'bu min xui, asta gue'bu mí zɔm bu Antipatris.

³² Nu'bu mí hyax buya, bá peng bu yu dofai gue him madín tɔgue. Pɛ nu'u gätho madín tɔgue bi thoqui bi zix'a ra Pablo u.

³³ Nu'bu mí zɔm bu ra hnini Cesarea, bin dāp ra sɔcuq ra ts'ut'abi, ne bi mba ma dá bu ra Pablo.

³⁴ Ne nu'bu mí nu'a ra ts'ut'abi a ra sɔcuq, bi 'yän'na ra Pablo:

—Hapu ni häi.

Ne nu ra Pablo bi xifi gue ra mɛngu bu ra häi Cilicia.

³⁵ Nu ra ts'ut'abi buya bi xi'a ra Pablo:

—Nugä ga ɔcä 'be'a gui mam 'bu bi zɔ'u di yap'i'i.

Ne bi manda da mba m'bädi bu ja rá nguts'ut'abi ndudan Herodes.

24

Nu ra Pablo bin juqn zɛɛɛ bu 'buh ra Félix

¹ Ne nu'bu mí jua'a cat'a pa, bi mba bu ra Ananías, ra hmumbäjä, ne 'da yu daɕ'yei, ne ra Tértulo ran hocpate. Ne bi xi'a ra ts'ut'abi 'be'a í mba ma yaɗi ra Pablo.

² Nu'bu mí ts'onh ra Pablo, bi du'mi bin yapate a ra Tértulo. Nu'a bi xi'a ra Félix:

—Nugähe dí paɗmbe ngue nanguɛ'e i ja ran johya ua ra häi dí 'buhmbe.

³ Ne gäthogähe man'da dí 'buhmbe xun ho nanguɛ 'be'a guí ɔt'e. Ne gätho yu pa dí xi'ahɛ ra jamadi nanguɛ'e.

⁴ Nuya hingui ngu 'be'a ga xi'a'i, pɛ gui 'yɔrca ra mate gui 'yɔde 'be'a dí xi ahe.

5 Nuna ran 'yoh_u, ɛmmɛ ra ts'om'bäi na, ne ɛmmɛ di parba y_u judío hɔnbu go hap_u 'bui ngue gätho ra ximhäi. Ne nuna, rá ngurpi 'da'u y_u ja'í t'ɛmbi y_u nazareno.

6 Nu'a mí nde xtí ts'on ra danija b_u Jerusalén, pɛ nugähe dá benthe, ne dí ɛmhbe xcá juanbahe tengu im mam b_u ja man t'ɛdihe.

7 Pɛ nu ra hmudofai, ra Lisias a, con rá ts'edi bá jɛcp_u mi 'buhmbe.

8 Ne bi xije dan yafe ua. Nuya, nu'b_u gui 'yän zɛhe a, gui pađi gue majuani 'be'a gätho ní mba ma yapi, bi 'yɛmp'a ra ts'ut'abi a ra Tértulo.

9 Ne nu'u y_u judío min 'yoh_u, 'da'angu bi man'u.

10 Ne nu ra ts'ut'abi bi un ran t'ɛdi ra Pablo gue din yá b_uya. Nu ra Pablo bi ma, bi 'yɛna:

—Nugä i hu ma mbui ngue sä dan juandä ua, nguetho gui pađi 'be'a nám 'buhmbe dy_u judíohe, gue x_un ngu y_u jɛya guín ts'ut'abi ua.

11 Nu'b_u gui nde gui pađi, sä gui pađi, ja mán 'de'mayo ma pa ya gue dá mba b_u Jerusalén, dá thande Oja b_u.

12 Ne nu'u ma mijudíohe him bi nu 'b_u 'bo'o xcán junthe, xím bi nu 'b_u 'bo'o xcá parbi, xínga guerp_u ja ma danijahe, xínga guerp_u ja ma t'unijahe, xínga guerp_u gätho ra hnini.

13 Nuya hingui sä din juanni x_un ho nguetho him majuani 'be'a ní yácpä ya.

14 Pɛ nuya dadín juandä gue dí tendä ra 'yu ma'da'yo, ne gue'a ɛmbi him majuani u. Pɛ guet'a ra 'yu mí ten'du ma ngurpa bɔtahe, gue mí numansu Oja nguetho dí ɛc'yɛi 'be'a gätho mán t'o't'i b_u ja rá sɔcuá yán t'ɛdi ra Moisés ne yú sɔcuá y_u pɔngahya.

15 Ne nugä dí tɔ'mi 'be'a nín ho da 'yɔt' Oja, tengu i tɔmp' ya i 'bäcua. Nugähe dí ɛc'yɛihe ngue gätho x_un du da ndants'i, ne'u bi 'yɔt' ran ho, ne'u bi 'yɔt' ran ts'o.

16 Janangue'a gätho dí ɔt'ä 'be'a di bɛngä Oja n'dahma hin hap_u da thinga ma ts'oqui, xínga guerp_u 'b_u Oja xínga guerp_u 'buh y_u ja'í, bi 'yɛna.

17 Ne xɔ bi 'yɛna:

—Ne nu'b_u mi thogui x_un ngu y_u jɛya, bá pengä b_u Jerusalén ngue ga un y_un t'unni ma mɛnguhe, ne ga un y_un t'unni b_u ja ma danijahe.

18 Ne ngub_u dá ɔt'ä b_u danija, dá thande Oja. 'Da'u y_u judío, y_u mɛngu b_u ra häi Asia dán tɪmhbe b_u b_uya. Ne njom mí 'b_u x_un ngu y_u ja'í, xíng ra sui mí ja b_u.

19 Nu'u gue dán tɪngähe b_u, nde'b_u gue'u xtambá 'yɛcua u, xtá mangua 'b_u ja 'be'a dá ɔt'ä b_u.

20 O gue guehya y_un 'yoh_u 'bäcua da ma 'b_u ja 'be'a bi nurcä 'b_u má mbagä b_u ja ra junta.

21 Hɔnt'a nts'edi dá mangä b_u, ne dá ɛmbä u: “Nu ah_u gui ɔrcä ran ts'embí nam pa ya nguetho dí ɛc'yɛi ngue i ndants'u i tu,” dá ɛngä, bi 'yɛn'a ra Pablo.

22 Ne nu'b_u mi 'yɔ'a ra Félix 'be'a bi man ra Pablo, 'bex bi ma da guah ra junta, nguetho x_un ngu ts'u mi pa'a ra Félix nangue rá 'yu Oja. Ne bi xí'u:

—Nu'b_u dambá ɛcua ra hmudofai, ra Lisias, sä ga paçä 'be'a gätho bin ja.

23 Ne nu'a ra Félix bi manda da thoqui da mba m'bädi ra Pablo. Ne bi manda ngue da t'ɔrpa ran ho nangue'a, ne nu'u yú amigo sä da mba b_u ne di unni 'be'a gätho da hyoni.

24 Nu'b_u mí tho'í ts'u 'da y_u pa, nu ra Félix bá peng b_u ja ra hnini Cesarea, bán 'youi rá xisu í Drusila, nu'a ra judío a. Ne bi zon'na ra Pablo, ndepe da ma Hague dán zä n'da da 'yɛc'yɛi ra Jesucristo.

²⁵ Nε nu'bu mi man ra Pablo nanguε ram 'bui njuan̄tho, nε bi ma ngue di jamansu 'be'a da 'yot'a n'da, nε bi ma din ja ran t'anni 'bu ran zεgui nanguε yu ts'oqui, nu ra Félix bin su buya, nε bi xifi:

—Hont'a gá xic ya, 'be ním 'bähma bu ja ra fädi mahøn'a, nε nu'bu da bongui ga zon'na'i mahøn'a, bi t'εmp'a ra Pablo.

²⁶ Nu ra Félix mí εna xtán gu'ti ts'u, n'dahma xtí thø'a ra Pablo. Jananguε'a njant'a thoho min zohni nε min yaui.

²⁷ Nε nu'bu mi gua'a nyojεya bi mba ma poni a ra Félix, nε bi hyu'a ra Porcio Festo. Nu ra Félix 'bu mí bøm buya, bi zopu ra Pablo bu ja ra fädi, nguetho mí su da numan'u yu judío 'bu xtí hocpi.

25

Nu ra Pablo din juqn bu 'buh ra Festo

¹ Nu ra Festo bi mba bu ra häi guepu din ts'ut'abi, nε hyupa bim 'bupu ra hnini Cesarea, bi mba bu ra hnini Jerusalén buya.

² Nubu Jerusalén, yu hmumbäjä nε yá ngarpi yu judío bi xi'a ra Festo, bi nyäpi nanguε ra Pablo.

³ Nε bi 'yörpa ts'edi bi 'yär ra mate ngue da zohna ra Pablo ngue da zøm bu Jerusalén, nguetho im bεn'u da gorpa bu 'yu, gue nde da hyo.

⁴ Pε nu ra Festo bi xifi ngue ofädi bu Cesarea ra Pablo, nε “mi ts'utho ga mbagä ya,” bi 'yεmbi.

⁵ Nε bi xifi:

—Nde'bu ga mbähä 'da ahü gue ja ni ts'edihü, nε nu'bu ja män ts'o bi 'yot'a, sä gui yäfu.

⁶ Nu ra Festo, masque mbε man 'det'a pa bim 'bupu Jerusalén, bi mba bu Cesarea buya. Nu'bu mí hyax buya, bi mba bu ja rán juqnbate, nε bi manda ba ts'i ra Pablo.

⁷ Nε nu'bu mi zøm bu ra Pablo, nu yu judío ngue bá nεxpü Jerusalén bi mbä'ts'i. Nε εmme xän ngu 'be'a xän ts'o í yaü. Pε hingui sä da bøm majuäni 'be'a bi man'u.

⁸ Nu ra Pablo bi ma nanguesε buya:

—Nte dá øt'ä ngue hingui ho nanguε man t'εdihe dyu judíohe, xínga gue'a ra danijä, xínga gue'a rán t'εdi ra hmuts'ut'abi bu Roma, bi 'yεn'a ra Pablo.

⁹ Nu ra Festo nde da 'yot'a dí numanho u yu judío, jananguε'a bi 'yän'na ra Pablo:

—Ha guí nde gui mba bu Jerusalén, guepu ba øt'a ran juqnbi bu, nanguε 'be'a í yäp'a yu judío.

¹⁰ Nu ra Pablo bi dädi:

—Hin'na, guecua rán säui da t'örcä ran juqnbi ua, nguetho bi 'da'a ran t'εdi ra hmuts'ut'abi 'bupu Roma gue gui 'yörcä ran juqnbi ua. Nε nte män ts'o xtä ørpa yu judío, gue gui sixcä bu. Nu'í guí pädi xän ho ngue te dá øt'ä.

¹¹ Pε nu'bu xtä øt'ä n'da ran ts'o gue i man nin t'εdi gui hyogui, jatho ga tu 'bu, hin ga 'dagui nanguε man däte. Pε nu'bu him majuäni 'be'a ní yäcpä u, nj'o'o n'da i ja rán t'εdi di dägä bu ja yá 'yε u. Nugä dí ä'a ran t'εdi gui thocä bu 'buh ra hmuts'ut'abi bu Roma, bi 'yεn'a ra Pablo.

¹² Nu'bu min yähu yám fäts'ihu a ra Festo, bi xi'a ra Pablo:

—Nu'bu guí εna ga dä ahe bu Roma, da zä 'bu, bi 'yεmbi.

Nu ra Festo i yaui ra ts'ut'abi Agripa

13 Nu'bu mi tho'i 'da yu pa, n'da rá ts'ut'abi yu judío, ra Agripa na, ne'a rán ju, Berenice, bi zom bu Cesarea di zengua a ra ts'ut'abi Festo.

14 Ne nu'bu mi 'buru 'da yu pa, nu ra Festo bi xi'a ra Agripa nangué ra Pablo, bi 'yembi:

—O bu n'da ran 'yohu, i ofádi, ngue bi zocua ra Félix, i Pablo a.

15 Ne nu'bu má mbagá bu Jerusalén, nu yu hmumbajá ne yu dác'yei ngue yu judío bi xicá nangué ra Pablo. Nu'u mi ap ran unbi nangué'a.

16 Ne nugá dá xi'u: “Pe nugáhe dyu romanogáhe hingui sá ga hohe n'da 'bu hinda nadí juanbáhe u, ne dim 'báru ja yú hmi to'o di yapi, din yase.” Ngubu dá xifi.

17 Ne nu'bu mi zocua yan yapate, nu'bu mi hyats'i, 'bex dá mba bu ja man juanbate ne dá manda da ts'ixru a ra Pablo.

18 Nu'bu mí 'báhmbe bu u yan yapate, pe xinga n'dare bi ma gue yu ts'oqui tengu mim bengá ngue xtá ma.

19 Pe hont'a n'da ram hma madín junthu nangué 'be'a mi ec'yei zehé u yu judío. Ne nangué n'da ran 'yohu i Jesús nín junt'u, ngue bi du, pe nu ra Pablo nts'edi bi ma ngue i 'bai, bi 'yena.

20 Nu ra Festo bi thoqui bi ma:

—Ne nugá hin dí pacá ga ot'a ran juanbi nangué 'be'a ec'yei yu judío. Janangué'a dá an'na ra Pablo 'bu nde da mba bu Jerusalén, da mba ma juanbi bu.

21 Pe nu ra Pablo bi 'yac ran t'edi, nde ga dá bu 'buh ra hmuts'ut'abi Augusto bu Roma. Dá manda buya da 'badi asta gue'bu bi zá ga pehndá bu 'buh ra hmuts'ut'abi, en'a ra Festo.

22 Nu ra ts'ut'abi Agripa buya, bi xi'a ra Festo:

—Nugá dín nde ga ode 'be'a da man'a ran 'yohu.

Bi dá 'a ra Festo buya:

—Nixudi da zá gui 'yode.

23 Man'da pa buya bi mba bu ja rá ngu ran juanbate ra Agripa ne ra Berenice. Ne bi mba bu mbo gátho ja yú ts'edi, min 'yohu yu hmudofai ne yu ngerpi bu ja ra hnini Cesarea. Ne bi ts'ini xan ho nguetho i ja yáts'edi. Ne nu'a ra Festo bi manda da ts'ixru ra Pablo.

24 Ne nubuya bi 'yén'a ra Festo:

—Nu'i gra ts'ut'abi Agripa, ne ahu gyun 'yohuhu gátho gui 'buhmbu ua ya, gui nuhu na ran 'yohu. Ne gátho yu judío 'buru Jerusalén ne'u 'bucua Cesarea madín yapi nanguéhna. Nu'u njam'bu mi e't'a mi xiqui ngue mi ádi da mba ntho.

25 Pe nu'bu má pacá ngue nte bi 'yot'a rán säui dí tho, dá engá ga penpu 'buh ra hmuts'ut'abi bu Roma, nguetho mí manse da mba ma dá bu.

26 Pe hin'yu 'be'a sá ga o't'á a xu 'yot'e ngue ga penpa ma hmu. Janangué'a dá zonhdá na ran 'yohu, gui 'yohmbu ts'u 'be'a da man ya, ma ts'ut'abi Agripa i. Ne nu'bu gá 'yohmbu, masque da zá gui xiju buya 'be'a da zá ga o't'á nangué ran yapi.

27 Nguetho dí ena hingui ho ga penpu n'da ra ofádi, ne nte má søcuq da jats'i ngue da mam bu hanja i ofádi, bi 'yén'a ra Festo buya.

26

Nu ra Pablo bin juqn zehé bu 'buh ra ts'ut'abi Agripa

1 Nu'a ra Agripa bi xi'a ra Pablo:

—Da zá gui manse nangué'a zehé, bi 'yembi.

Nu ra Pablo bi uan rá 'ye ne bi ma nanguese. Bi 'yena:

²—I jagä ran johya, nguetho sä dam 'bäcä ua ja ni hmi, gra ts'ut'abi Agripa, ne sä gam mangä nangué 'be'a í yäçpä ma mijudíohe.

³Nguetho gui paði xan ho 'be'a gätho yán t'øt'e yu judío, ne gui paði 'dahma 'dan'yo ma t'ëc'yeihe dyu judíohe. Janangue'a dí ä'a ra mate, gui 'yøt' ts'u xan ho 'be'a gam mangä.

Rám 'bui ra Pablo 'bu hin ní 'yëc'yëi

⁴Nu'u gätho ma mijudíohe i paði 'be'a ním 'bui dá øt'ä bu 'buh ma manguhe, 'bu män t'uhngä ne'bu mám 'bücä bu Jerusalén, asta guehya.

⁵Nu'u hin'yü ra pähä da ma, pe maya'bu mi paði ngue nya'a thoho dá tenni xan ho tengu man yu fariseo. Nu yu fariseo man'da éhya da 'yøt' man t'ëdihe dyu judíohe xinda gue'u mi'da.

⁶Nuya dí 'bäcua ja ran juanbate, nangué'a 'be'a dí ëc'yëi. Nugä dí ëc'yëi 'be'a bi xi'a Ojä ma ngarpa bombøtahe, ngue da xox'u xan du.

⁷Nugähe yám bom'betø u 'de'mayoho yú ts'unt'u ma ngarpa bombøtahe ra Jacob, dí éhyahe ma pa ne ra xui nangué rá 'befi Ojä. Ne nugähe dí tømhbø 'be'a bi man Ojä, gue da xox'u xan du. Nugä dí ëc'yëi gue majuani bi d'u mi bi 'yøt'a, ne gue'a ní yäçpä ya ma mijudíohe, ma ts'ut'abi Agripa í.

⁸Hanja gni bëmhbø ngue hingui sä Ojä da xox'u xan du, bi 'yën'a ra Pablo.

Bi man ra Pablo madí unba yu 'yëc'yëi

⁹Ne xø bi 'yëm mahøn'a:

—Guec zhegä, nya'a thoho dá bængä ngue mi ëngä xan ho 'bu ga sæcä ra Jesús, ra mangu Nazaret.

¹⁰Nubu Jerusalén xan ngu yu 'yëc'yëi dá cot'a fädi, nguetho bi 'dacä ran t'ëdi yu hmumbäjä. Ne nu'bu mi t'ëna da mba ntho, 'da'angu dá bëmhbø.

¹¹Ne xan ngu yu nidí dá unba u yu 'yëc'yëi bu ja ma nijähe dyu judíohe. Ne dá säpi dá serpa yú t'ëc'yëi. Ne nugä ëmme min cuëgä nangué'u, ne ru ja yu hnini yatho dá mbagä, dá un ran unbi u, bi 'yëna.

Bi mam mahøn'a ha bin jabu bi 'yëc'yëi

¹²Ne xø bi 'yëm mahøn'a:

—Ne dá çaxä ra søcuä, ngue rán t'ëdi yu hmumbäjä, ngue ga unba yu 'yëc'yëi. Dá hq ra 'yu ná mba bu ra hnini Damasco.

¹³Nu'i ma ts'ut'abi Agripa í, nu'bu mbe huxyadi dá nu bu 'yu n'da ra nyot'i bí 'yëh mahëts'i, ne man'da madí hyät'i xinda gue ra hyadi. Ne nu'a bi hyärpu dí 'bähmbe.

¹⁴Ne nu'bu gätho má tånje bu häi, dá øcä n'da ra nde ngue ma ndese í ts'oqui, ra hebreo, i éna: “Saulo, Saulo, hanja gni ungui. Xan heí gui øt'e, tengu n'da ra mbündani i pa ma sæni ra t'o hndepe dim pëfi xan ho, ne i nete thoho,” bi 'yëngui.

¹⁵Ne nugä dá änni: “To'o í, ma Hmu.” Nu ra Hmu bi dadi: “Nugä dra Jesús, guecä gadí ungui.

¹⁶Nuya dami ndants'i, gui 'bäi. Nuya dán 'yusegä ua n'dahma gui ma ne gan juanni nangué gätho 'be'a gá nu ya, ne gätho 'be'a ga ut'a m'bejua.”

¹⁷Ne bi 'yëngui: “Nuya ga pëhn'na'i bu 'buh yu ja'i hing yu judío, ne ga jamansu i nangué 'be'a da nde da 'yøt'a'i yu judío, ne yu ja'i ngue hing yu judío.

¹⁸Ne nangué nim hma, ga japi da xoc yú mbui yu ja'i ne him man din 'yo bu ja ra 'bexui, pe din ja ran nequi yú mbui. Ne ga japi da 'ueru ja rá ts'edi ra

zĩthu, nɛ din 'yo bɯ ja rá ts'edi Ojɔ ma Ta. Nɛ din ja ra punbi yá ts'oqui. Nɛ da nu ra te mazɔi ɯ, nɛ gátho ran japi ga unni, tengu mi'da dá 'uecá," bi 'yɛngá ra Jesús, bi 'yɛn'a ra Pablo.

Ra Pablo him bi mbɛsta a bi man ra Hmu 'bɯ mín 'yuse

19 Nɛ nu ra Pablo bi thoqui bi xi'a ra ts'ut'abi Agripa:

—Nugá hin dá festhoho 'be'a bi xicá ra nde gue bá ɛh mahɛts'i.

20 Rá mbɛdi dá xi'ɯ 'bɯpɯ Damasco, gue di páh yán 'yomfɛni nɛ din 'yo bɯ rá 'yu Ojɔ. Nɛ dá xifi da 'yɔt' ra 'bɛfi xɯn ho nguepɯ da fadi xɯ páh yán 'yomfɛni. Ngutho dá mangá bɯ Jerusalén, nɛpɯ gátho ra hái Judea, nɛ dá xicá yɯ jɔ'i ngue hing yɯ judío.

21 Pɛ nangue'a 'be'a dá mangá, nu'ɯ 'da yɯ judío bi bentcá bɯ ja ra danijɔ, mi nde xta hyogui.

22 Pɛ asta gue yɯ pa jabɯya i fäxcá Ojɔ. Nɛ dí xi'ɯ ja yá ts'edi, nɛ dí xi'ɯ hin'yɯ yá ts'edi. Nɛ hont'a dí xänbi 'be'a bi man ra Moisés nɛ 'be'a bi man yɯ pɔngahyɔ, ngue bin ja.

23 Nu'ɯ, bi ma ngue jatho da nu ran ɯnbi ra Cristo, nɛ gue'a ra mbɛdi da mba nsots'i bɯ 'bɯ'ɯ xɯn du. Da mba nsots'i guepɯ da zá dí un ran nɛqui yá mbɛi ɯ yɯ judío, nɛ'ɯ hing yɯ judío, bi 'yɛn'a ra Pablo.

Ra Pablo ndepe da 'yɛc'yɛi ra ts'ut'abi Agripa

24 Nɛ nu'ɯ ngubɯ mi man ra Pablo, nu ra Festo nts'edi bi mbafi:

—Nu'i gra Pablo, guín gät'i, ɛmmɛ xɯn ngu guí päh ra sɔcuɔ janangue'a guín gät'i.

25 Bi dɔ'a ra Pablo bɯya:

—Hin dí jat'á, gra hoga ts'ut'abi gra Festo. Pɛ gátho dí mangá majuañi a.

26 Nu ra Agripa in ts'ut'abi bɯ 'bɯh yɯ judío, i 'bɛcua, i padi nangue 'be'a gátho dí m mangá. Janangue'a hin dí su ga mangua ja rá hmi. Nɛ dí haxa njuañi ngue i padi, nguetho him bi t'agui 'be'a bin ja, bi 'yɛn'a ra Pablo.

27 Nɛ xɔ bi xih ra ts'ut'abi Agripa:

—Ma ts'ut'abi Agripa i, ha guí ɛc'yɛi 'be'a bi man yá pɔngahyɔ Ojɔ. Nugá dí pácá gue guí ɛc'yɛi, bi 'yɛmbi.

28 Nu ra Agripa bɯya bi dɔt'a ra Pablo:

—Nu'i, guí nde 'bex ga pácá man 'yomfɛni, ngue ga ɛc'yɛi ra Cristo.

29 Nu ra Pablo bi 'yɛmp'a:

—'Bexgue guehya, ogue niya'bɯ ts'ɯ, Ojɔ i padi 'be'a dín ndegá. Dín nde gue guí 'yɛc'yɛi, nɛ ahɯ gátho guí 'bɯhmbɯ ua guí ɔhmbɯ 'be'a dí m mangá ya. Nɛ dín nde guí cohmbɯ tengugá, pɛ hont'ɯ yɯ cadena hin'na ɯ, bi 'yɛmbi.

30 Nɛ nu'ɯ ngubɯ mi man ra Pablo, ra Festo nɛ ra Agripa bim 'bäi, nɛ'a ra Berenice nɛ'ɯ mi'da mi hupɯ.

31 Nɛ nu'ɯ mi mba bɯ thi, n'da ngu n'da bin yɔsɛ ɯ:

—Nu'a ran 'yohɯ ra Pablo, nte bi 'yɔt'a ngue da du, xinga gue'a din ofädi, bin 'yɛmzɛhɛ ɯ.

32 Nu ra Agripa bi 'yɛmp'a ra Festo:

—Nu'ɯ hin xtá ma dín dá bɯ 'bɯh ra hmuts'ut'abi bɯ Roma, sä da mba nso'ts'i 'bɯ, bi 'yɛmbi.

¹ Nu 'b_u ya xí hma ngue ga huhe ra barco, n_e ga mbäcähe b_u Roma, ra häi Italia, nu ra Pablo n_e mi'da y_u ofädi bi mba ma däpi a ra ngurpadofui, rá thuhu ra Julio, rá ngurpadofui ra hmuts'ut'abi Augusto b_u Roma.

² Dá huhe ra barco ngue bi n_exp_u ra hnini Adramitio, n_e εn'ü da thop_u ja y_u hnini b_u ja ndendej_a b_u ra häi Asia. Dá n_exhe b_u büya, n_e dá mbähmbe ra Aristarco, ra m_engu ra hnini Tesalónica b_u ra häi Macedonia.

³ Nu man'da pa dá s_omhb_e b_u ra hnini Sidón, dán säyaha b_u. Nu ra Julio min y_amanhoui ra Pablo, n_e bi un ran t'ëdi da mba b_u 'b_uh yá amigo. N_e nu yá amigo bi un ran säya.

⁴ N_e nu 'b_u má n_exhe b_u, dá thohmbe b_u nthε't'i ra t'ühäi Chipre i ja b_u made ra dej_a. Dá thothe b_u n'danguadi nguetho εmme ts'edi ran d_ahi b_u njomb_u.

⁵ M'b_ejuá dá thohmbe b_u ja ra häi Cilicia n_e ra häi Panfilia ja b_u ndendej_a. Dá s_omhb_e b_u ra hnini Mira b_u ra häi Licia.

⁶ Guerp_u bi d_im b_u n'da ra barco a ra hmudofui ngue bá n_exp_u Alejandría, ní mba b_u ra häi Italia. N_e nu'a ra hmudofui bi jaje dá huhe ra barco.

⁷ N_e x_un ngu y_u pa z_u njante thoho dán 'yohe b_u ja ra dej_a, n_e x_un h_ei dá thohmbe b_u gätho rá nyäni ra t'ühäi Gnido. Nu ran d_ahi him bi jaje njuantho dá u_enthe, janangue'a yab_u dá cäthe njomb_u ja ra t'ühäi Creta, guerp_u nthε't'i ra t'ühäi Salmón.

⁸ N_e x_un h_ei dá thohmbe b_u gätho rá nyäni ra t'ühäi Creta, n_e dá s_omhb_e b_u ja yán säya y_u barco, t'εmbi Buenos Puertos. N_e hinga yab_u ja ra hnini Lasea.

⁹ N_e x_un ngu y_u pa ya dá 'b_ehmbe nangue ran d_ahi, n_e nts'utho b_u dín 'yo ra barco b_u ja ra dehe, nguetho y_u pa ya i ja y_un d_ahi.

¹⁰ Nu'a ra Pablo bi xí'ü min 'yoh_u:

—N'yoh_u ah_u dí xi ah_u, nu 'b_u ga thohmb_u, ga nuh_u n'da ra 'y_anth_i nguetho x_un h_ei thoho b_u dí mba ma 'yoni ra barco. N_e hinga h_ont'a ra barco n_e ra 'beni ga 'b_ehmbe, p_e ts'urp_u thoho n_ecä_hu ga tuh_u, bi 'yεmp'ü.

¹¹ P_e nu ra hmudofui man'da mi εc'y_ei 'b_e'a bi ma rá mbeti ra barco n_e ra hmu ngue madí 'yoni, xinda gue'a 'b_e'a mi man ra Pablo.

¹² Nub_u Buenos Puertos hinguí ho ngue da gop_u ra barco y_u pa x_u s_e. Janangue'a nu'ü mb_e gätho ü mi εna xcá s_omhb_e b_u ra hnini Fenice, guerp_u xcám 'b_uhmbe y_u pa x_u s_e. Nub_u Fenice, ra hnini b_u ra t'ühäi Creta, man'da ja yán säya x_un ho b_u y_u barco, nguetho hin ε ts'edi thop_u ran d_ahi.

Ran d_ahi bi 'y_en ra dej_a

¹³ N_e n'da ra pa bi pom b_u bí 'y_eh ran d_ahi, n_e hinga nts'edi i 'yo. N_e εn'ü x_un ho 'b_u da thogui. Janangue'a bi g_ux'a ra t'εgui mi o b_u mbo ra dehe, ngue rán ts'ammí ra barco. Dá thohmbe büya, z_u njante thoho á tho'a ndendej_a ra barco b_u ra t'ühäi Creta.

¹⁴ N_e 'b_ex bá ε'a n'da ran d_ahi εmme nts'edi, bá n_exp_u Creta.

¹⁵ N_e nu 'b_u mí mb_udi bi nd_on ra barco ran d_ahi, him mí sä da mba ma 'yoni büya, dán unthe büya, n_e dá tendahe ran d_ahi b_u í mba.

¹⁶ N_e dá cäthe b_u hεrp_u ja ra t'ühäi Clauda i ja b_u made ra dej_a, nguetho bi täc'i ts'ü ran d_ahi ra häi. N_e x_un h_ei b_u dá j_uxhe b_u mbo a n'da z_u t'übarco ngue mí j_ut'a ra barco.

¹⁷ N_e nu 'b_u mí c_urp_u mbo ra t'übarco, bi mba m'bänba y_u xähi a ra barco ngue hin da x_o'ts' y_u xithe. N_e nu'ü büya mí supí da 'y_en ran d_ahi ra barco b_u ja ra 'bomu, n_e da dontp_u guerp_u t'εmbi Sirte. Janangue'a bi g_acua yán thäcan d_ahi ra barco. N_e bi duxtho ran d_ahi ra barco b_u ja ra dehe.

18 Man'da pa baya bi da'mi bi hyørp ja ra dehe y 'beni mi hørp mbo ra barco, ndepe hin di hyu ra barco, nguetho emme nts'edi mi enje ran dahi.

19 Ne ná hyu pa baya dá sosegáhe, dá hømhbhe thi 'be'a gátho mí honi 'bu di 'yon ra barco.

20 Ne xan ngu yu pa emme mi ja yu güi, ne nya'a him bin c'a ra hyadi, xinga gue yu sò 'bu xan xui. Ne dá nuhe n'da ran datendahi emme nts'utho. Ne dí su ga tuhe.

21 Ne nya'a thoho njom bin sihme. Nu ra Pablo bim 'bäi bi 'yena:

—N'yohu ahu nde'bu xqui 'yode 'be'a dá mangä. Nde'bu xcambán säyahü bu Creta, ne hin xcá nuhu ran unbi ya, ne hin xqui 'beh ni 'benihu.

22 Pe nuya, o di tu ni mbaihu, nguetho xinga n'da ahü gam 'behmbu, pe hont'a ra barco dim 'bedi.

23 Nguetho dám 'bä'be n'da ráam 'behni Oja mahets'i má xui, gue nugä rá mbetigä Oja ne dí thande a.

24 Ne nu'a ram 'behni bi xiqui: “O guín su Pablo, nguetho jatho da mba ma dá'i bu 'buh ra hmuts'ut'abi bu Roma. Ne nu'a Oja hin di japi da du u guí 'buhmbu ua ja ra barco, tengu gá 'yäpi,” en'a ráam 'behni Oja mahets'i.

25 Nuya, n'yohu ahü, dan johyahü, nguetho dí ec'yei gue majuani da 'yot' Oja tengu bi xic ráam 'behni.

26 Pe nu ran dahi da 'yenju bu ja n'da ra t'uhäi i ja bu made ra dehe, bi 'yen'a ra Pablo.

27 Ne nu'bu ya xí gua'i 'de'ma goho ma pa dí 'yohe, nubaya bi 'yengáhe ran dahi bu ja rá xequi ra dejá t'embí Adria, 'bu min xui. Ne nu'u yu mbefi gue di 'yon ra barco, míam beni hinga yabu ja n'da ra häi.

28 Ne bi 'yeni hangu nan he ra dehe, 'däte ma 'de'ma'dato metro nan he. Ne bi dan'i ts'u ra barco, bi 'yeni mahon'a, ne nuya hont'i 'däte ma yoto metro nan he ra dehe. Janangue'a bi badi him ma yatho bu ndenthe.

29 Nu'u mi supi da zom bu ndenthe ra barco, gue din thehu yu do. Janangue'a bi 'yent'i goho yu t'egui ngue yan ts'ammi ra barco, bi 'yentru ja rá xuthä ra barco, ndepe hin din 'yo. Ne emme mi xonni din nequi.

30 Nu yu mbefi di 'yon ra barco mim beni xtá 'dagui, bi ca'ma man'da ra t'ubarco bu ja ra dehe. Pe bin häte, nguetho xna gue'u yu t'egui xtá 'yent' mi'da bu ja rá ya ra barco, gue yan ts'ammi.

31 Pe nu ra Pablo bi 'yemp'a ra hmudofui, ne'u yu dofui:

—I nde da 'dah yu di 'yon ra barco, pe nu'bu da 'dah yu, hin da zä gui ponju 'bu.

32 Nu yu dofui baya bi hyecua yan thät'i ra t'ubarco, ne bi dux ra dehe, janangue'a njom bi 'dagui.

33 Ne nu'bu t'anequi tho nu'a ra Pablo bi xifi nde'bu din sihme. Bi 'yena:

—Nuya, ná 'de'magoho ma pa ya ngue mí tutho ni mbaihu, ne hin gán sihmehu.

34 Nuya dí ot'ahu ra ts'edi gui sihu ts'u ra hme. Nu'a dí zac ni ja'ihu a, ne gueru da zä xinga n'da gam 'behmbu ne njon din unbi, xingui ts'u.

35 Ne nu'bu mi jua'a bi man'a ra Pablo bi hyaca n'da ra thuhme, bi un ra jamadi Oja bu ja yu hmi gátho mí 'buru, ne bi xeni bi da'mi bi zi.

36 Nu'a bi man ra Pablo bi hyurpa yu mbui u, bin sihme ts'u baya.

37 Ne nugáhe í juaje yociento ne hyate ma 'de'ma 'dato njá'i mí 'buhmbe bu ja ra barco.

38 Ne nu'bu mi juadi bin sihme u, nu'a ra trigo mi hørp ja ra barco bi hyøm bu ja ra dehe, ndepa dí cah nan hyu ra barco.

Bi xen ra barco ra dehe

³⁹ Ne nu'bu mi hyats'i, him mi pađi 'be'a rá thuhu ra häi bi hyandi. Nu'bu mi nu mi ja bu n'da ra 'yethe gue him mi ja ya do, guepu mim beđni mi sä xti cu't' ra barco.

⁴⁰ Bi hyecua yán that'i yan ts'ammi buya, bi zopu dehe. Ne bi xocua yán thu't'i yán thacadehe ngue yám 'bät'i ra barco. Ne bi 'yepa mahøn'a n'da ran thacandahi. Nu ran dahi buya bi 'yon ra barco, ne bi du'mi bi hyäm bu ja ra ndendeja.

⁴¹ Pe nu'bu má sømhbe hapu hingui he ra dehe, dán tømhbe bu yoho ya 'yethe, n'da n'danni ní yeh. Nu'a rá ya ra barco bi yurpu ja ra 'bomu ne bin du bu, ne him mi sä da thogui. Pe nu rá xuthä buya bi mbadi bi xen ra dehe, nguetho nts'edi din the bu ya dehe.

⁴² Nu ya dofai buya, xna da hyo ya ofadi, ngue mi supi din xaha, da 'dagui.

⁴³ Pe nu ra hmudofai him mi ndepe gue ne ra Pablo da tho, him bi japi da 'yot'e 'be'a mim beđn'u ya dofai buya. Bi manda ngue to'o pađ nan xaha, ra mbadi da zo bu ja ra dehe ne din xaha, da zøm bu ja ra häi.

⁴⁴ Ne'u mi'da ngue him mi pađ nan xaha, bi 'yoxpu ja ya xithe o gue ya xeca barco. Ne gätho bi zømmanho bu ja ra häi.

28*Bi zøm bu ra häi Malta a ra Pablo*

¹ Ne nu'bu má sømhbe bu ja ra häi, bi sije ngue rá thuhu ra t'uhäi Malta, i ja bu made ra dehe.

² Nu ya mengu bu xmmu bi 'yorcahe ran ho, nguetho bi 'yurcahe n'da ra sibi nguempu dán tåspihe. Bin 'ye bu ne xu seje.

³ Nu ra Pablo bi pet ya 'yont'o, bi 'yuspu ja ra sibi, 'bex bi bøn'a n'da ran däte pozu bu ja ra t'o, nu'bu mi zä ra sibi. Ne nuna ra pozu bi zap rá 'ye ra Pablo, ne bin zarpu.

⁴ Nu'bu mi nu ya mengu bu ngue i zarpu ja rá 'ye ra Pablo ra pozu, bi 'yēn'u: —Masque ra hyodu na ran 'yohu, masque him bi du bu ja ra dehe, pe nuya m'beja da gut'a 'be'a xí 'yot'e.

⁵ Pe nu ra Pablo bi huac rá 'ye, ne bi däh ra pozu, nín so bu ja ra sibi, ne nte män unbi bi nu ra Pablo.

⁶ Ne nu'u 'bäpu, mi tøm'i nde da nu 'bu da nden bu bi zapi, o gue da 'yagui ne 'bex da du. Ne nu'bu ná nya'a mi tøm'i, hin te bi ja, bi pä'a mim beđn'u. Ne xēn'u: “Masque n'da ra oja na.”

⁷ Nu'a rá ts'ut'abi ra t'uhäi Malta, i Publio a, mí jase n'da xequi rá häi jombu dán tåspihe. Ne bi xije ga mbähmbe bu rá ngu. Ne hyu pa däm 'buhmbe bu, ne xmmu xän ho bi 'yorcahe.

⁸ Nu rá ta a ra ts'ut'abi Publio ya xmi u 'bu má sømhbe bu, mi ja ra pa ne ra mbøn'i. Nu ra Pablo bi mba bu da nu, bin yaui Oja ne bi gäx rá 'ye, ne 'bex bi zä buya.

⁹ Ne nu'bu min ja 'be'a bi 'yot'a ra Pablo, gätho mi 'bupu ja ra häi ngue mín zäman'u bi zøm bu, ne gätho bi hoqui, bi zä buya.

¹⁰ Ne xän ngu yan t'unni bi 'daje, ne nu'bu má mbäcähe, xø bi 'daje gätho 'be'a ga homhbe bu ja ra barco.

Bi zøm bu Roma ra Pablo

¹¹ Nhyuzna däm 'buhmbe bu ja ra t'uhäi Malta, dá huhe n'da ra barco buya. Nu ra barco mi hø bu gätho ya pa xu se, ngue bá nepxu Alejandría. Nu rá thuhu ra barco t'xmbi ya gon'yohu Cástor ne Pólux.

12 Nε dá huhe ra barco, dá nexhe b_u ra t'uhäi Malta b_uya, nε dá s_omhbε b_u n'da ra hnini Siracusa, ngue 'dan'yo ra häi, nε hyupa dán dehe b_u.

13 Dá nexhe b_u, nε dá cäthe b_u ja ndendejå asta gue'b_u go má s_omhbε b_u ra hnini Regio. Nε man'da pa b_uya bin 'yo x_un ho ran dåhi, nε ná yopa dá s_omhbε b_u ra hnini Puteoli, gue ra häi Italia, nε dá çaçåhe b_uya.

14 Nub_u, dá t_imhbe 'da' u_u cu nangue ra Cristo. Nu' u_u bi xije dan säyahe b_u nyoto pa. M'bejua b_uya dá haxhe ra 'yu í pa b_u ra dånhini Roma.

15 Nε nu' u_u cu nangue ra Cristo mi 'b_ura Roma, mi øde ba ξhmbe b_u 'yu. Bá ξh p_uya, bi daje b_u ja ra hnini Foro de Apio, nε bi daje mi'da b_u ra hnini Tres Tabernas. Nε nu ra Pablo 'b_u mi nu, bi xi Ojå jamadi, nε nu Ojå bi hyurpa rá mbui b_uya.

16 Nε nu'b_u má s_omhbε b_u ja ra dånhini Roma, nu ra hmudofai bi dā b_u u_u ofādi b_u 'b_uh rá hmu y_u mbādi. Pε nu'a ra Pablo bin t'un ran t'ēdi dim 'b_uε b_u ja n'da ra ngu, nε h_ont'a n'da ra dofai da mbādi.

Bi man rām Hman Ojå ra Pablo b_u Roma

17 Nε nu'b_u mi tho'an hyupa, nu ra Pablo bi zon'du y_u ngurpi y_u judío ngue mí 'b_ura. Nε nu'b_u mim peti b_u 'b_u'a ra Pablo, bi 'yεmbi:

—Man 'yoh_u ah_u, nte man ts'o dá ørpå u ma mijudíoh_u, xín dá festa yán thånde bi thocta u ma ngurpa bombøtah_u, pε guehma bi mba ma dägå b_u 'b_uh y_u romano b_u Jerusalén.

18 Nε nu'b_u mi 'yøcå ran juånbi, nu' u_u mi nde xtå hyεga thoho, nguetho nte dá øt'å ngue da thogui.

19 Pε nu ma mijudíoh_u him mi nde xtå hyεga thoho, janangue'a dá åh ran t'ēdi di dägå ua Roma. Pε hin'y_u 'be'a dím bεni dá yapå u ma mijudíoh_u.

20 Janangue'a dá zohn'nah_u dan nuh_u nε dan yåh_u. Nuj_u dy_u israelh_u, dí tømhb_u din ja 'be'a bi man Ojå gue din ja. Pε dí εc'yεi ngue ya bi du'mi bin ja 'be'a bi man Ojå, jananjab_u nthu't'igå ra t'εgui ja ua, bi 'yεn'a ra Pablo.

21 Nu' u_u bi xi'a ra Pablo:

—Nugåhe nte má søcuå bi 'bεngåhe ní 'yεp_u Judea nangue'e. Xínga n'da man 'yoh_uh_u bí nεxp_u, bi man ran ts'o nangue'e, njo'o to'o bi yap'a'i.

22 Pε dín nde gui xije ts' u 'be'a guím bεni, nguetho hønba bi zå i hma hingui ho 'be'a guí εc'yεih_u, bi 'yεn' u.

23 Nε nu' u_u bim peti man'da ra pa nangue'a xí ma, nε x_un ngu u bi zøm b_u mi 'b_u'a ra Pablo. Nu ra Pablo b_uya gåtho ra pa bi xifi nangue rá 'befi i øt' Ojå ua ja ra ximhäi, nε 'ber_u ní manda Ojå u y_u jå'i. Bi hyoni 'ber_u dí 'yεc'yεi ra Jesús, nε bi 'yuti hap_u nt'o't'i nangue ra Jesús b_u ja rá søcuå ra Moisés, nε yå søcuå y_u pøngahyå.

24 Nu' u_u 'da bi 'yεc'yεi 'b_u mí man ra Pablo, pε 'da' u him bi 'yεc'yεi.

25 Nε nu'b_u him mí sä' u ngue 'da'angu da bεni, bi mbudi bi mba. Pε nu ra Pablo man'da ram hma bi xi' u:

—Nuna rá Hogandåhi Ojå majuåni bi ma nu'b_u mim pøngahyå ra Isaías, nε bi xi' u ma ngurpa bombøtah_u.

26 Nε bi t'εmp' u:

Ní mba b_u 'b_uh ní mijudíoh_u, nε gui 'yεmbi:

“Nu ah_u zåi guí øhmb_u nangue ni zaguh_u, pε hin guí pånhb_u 'be'a guí øhmb_u. Nε guín nuh_u nangue ní dåh_u, pε hin guí pånhb_u 'be'a guín nuh_u,” ngub_u bi 'yεmb u y_u jå'i.

27 Nguetho nu y_u jå'i xåm mε yå mbui, nε xíngui ts' u cu't' yå zagu 'be'a øde.

Nε tengu'bu di ts'ant' yá dá,
 nguetho su da nu,
 su da 'yøde,
 nguetho hingui nde di päh yá mbui
 guepu da zä xcá hocpa yá mbui,
 ξn'a rá Hogandāhi Ojā 'bu mím pøngahya ra Isaías, bi 'yξn'a ra Pablo.

²⁸ Nε bi thoqui bi 'yξmbi:

—Dami paħmbu ngue nuya da si' u hing yu judío 'beru da zä dí zin Ojā u, ne gätho yu pa dí mba bu. Nε nu' u, man'da da 'yø' u, bi t'ξmp' u yu judío.

²⁹ Nε nu' bu mí gua'a bi ma ra Pablo, nu yu judío bi mba, ne bin junzehe u 'bu mí mba' u, nanguie 'be'a bi man'a ra Pablo.

³⁰ Nε nu'a ra Pablo bim 'beru nyo jeya bu ja ra ngu xí mihi. Nε gätho to'o bi mba bu, bi numanho.

³¹ Nε nu ra Pablo bi ma 'beru dí manda Ojā u, ne bi xänbi nanguie ma Hmuhu ra Jesucristo. Nε nu'a ra Pablo him mi supi to'o da 'yøde, ne njo'o to bi hecpi.

ROMANOS

Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra ngɯrpa dɔhnini Roma

Ran zɛngua

1 Nugä drá Pablogä, drá 'yɛhɛgä ra Jesucristo. Nɛ bi xic Ojɔ ma 'bäigä'be ra Cristo, nɛ bi huangui gam mangä rán ho ma'da'yo Ojɔ.

2 Nɛ guet'a ram hma mi man Ojɔ bɯ ja rá hoga t'ohni bi 'yo't'ɯ yú pɔngahya maya'bɯ.

3 Nɛ n'dat'a ram hma im ma nanguɛ ra Jesucristo rá Ts'ɯnt'ɯ Ojɔ a, nɛ nanguɛ'a bim 'bɯcua ja ra ximhäi, rá m bom'bɛto ra David a.

4 Pɛ nu'bɯ mi dambɛni bɯ 'bɯ ɯ xɯn du, ja bi 'yu Ojɔ xɯn ho gue rá Ts'ɯnt'ɯ Ojɔ a bɯya nte hɛmbi nanguɛ rá Hogandɔhi in 'youi. Gue'a ma Hmuhɯ a.

5 Nɛ rá mate zɛhɛ bi xiqui ma 'bäigä'be ra Cristo, ga japi da'yɛc' yɛi yɯ jɔ'i gätho yɯ hnini, nɛ gue'a dí hnumanho ra Cristo a bɯya.

6 Jananguɛ'a in ndec Ojɔ ga mba ga fäx'a ni t'ɛc'yɛihɯ, nguetho bi zon'nahɯ Ojɔ bi ja'ahɯ yú mbeti ahɯ ra Jesucristo.

7 Guehna dí ot'ahɯ na ya gätho ahɯ guí 'bɯhmbɯ bɯ ja ra dɔhnini Roma, ngue bi huɛc'ahɯ Ojɔ nɛ bi zon'nahɯ, nɛ bi 'uec'a ni mbɯihɯ in nde ahɯ hɔnt'a guim bɛmhmbɯ a. Dí äp Ojɔ ma Tahɯ nɛ ra Jesucristo ma Hmuhɯ da hyut'a ni mbɯihɯ nanguɛ rá mate zɛhɛ.

ɛmmɛ in nde da zɔm bɯ Roma a ra Pablo

8 M'bɛt'o thoho dí xi ahɯ ɛmmɛ dadí johyagä, nguetho dí ø'a man yɯ jɔ'i hɔnbɯ go hapɯ dí 'yo ngue guí ɛc'yɛihɯ xɯn ho. Jananguɛ'a dí xi Ojɔ jamadi nanguɛ gätho ahɯ. Nɛ di thocpa ra jamadi ma Ojɔhɯ ra Jesucristo.

9 Nɛ i pɔ Ojɔ hin dí ɛ'ts'a ná ya'be nanguɛ ahɯ. Nɛ dí hɔh ma mbai dí ørpa rá 'bɛfi 'bɯ dí m man a ran ho ma'da'yo nanguɛ rá Ts'ɯnt'ɯ.

10 Nɛ dí äp rá mate Ojɔ ngue hin da ya'a ga mbagä bɯ guí 'bɯhmbɯ. Nɛ hin dí pɔdi 'bɛ'a da zä dá sɔm bɯ, pɛ go pɔ Ojɔ, nɛ xɔmhma thoho da nde Ojɔ ga mba bɯ.

11 Nguetho ɛmmɛ dín nde gan nu ahɯ, ga fäx ahɯ din ja ahɯ man'da xɯn ngu rá ts'ɛdi Ojɔ, nɛ man'da gam 'bähhmbɯ xɯn ho bɯya.

12 Nɛcä da zä guí fäxcahɯ, jananguɛ'a da zä 'da xtám fäxtahɯ nanguɛ ma t'ɛc'yɛihɯ dí comhbɯ.

13 Ma zi cu ahɯ dín nde guí pɔhhmbɯ ngue xɯn ngu yɯ nidí mí ɛna xcá mba bɯ, pɛ hinga na sä. Pɛ guehna dín nde ga mbagä bɯ nɛ da hnurca ma 'bɛfi bɯ guí 'bɯhmbɯ, tengu bɯ mi'da yɯ hnini xtá mba.

14 Nguetho i 'yo ma güenda ga xänba yɯ jɔ'i, nɛ ɯ 'bɯpɯ ja yɯ hnini nɛ ɯ yɯm 'bündɔpɔ jɔ'i, nɛ'ɯ pɔh ra sɔcuɔ nɛ ɯ hingui pɔdi, gätho ga xänbi.

15 Jananguɛ'a nɛ ahɯ ɛmmɛ jag ra pähä ga xän'nahɯ rán ho ma'da'yo ra Cristo, gätho ahɯ guí 'bɯhmbɯ bɯ ja ra dɔhnini Roma.

Nu ran ho ma'da'yo ní yɔn ɯ to'o gätho da hyɔn a

16 Nɛ hin dí pɛs' ma sä gam mangä ran ho ma'da'yo, nguetho gue'a ram hma rá ts'ɛdi Ojɔ a dí yɔn ɯ to'o gätho da hyɔn a. Nɛ mbɔdi bi sije dyɯ israelgähe, nɛ xø bi si ɯ mi'da bɯya.

17 Nguetho nu ran ho ma'da'yo i xij_u 'be'a ní hogah_u, gue ga hãnthoh_u rá mate, ne hin'y_u 'be'a man'da dí zinj_u Ojã a. Tengu mán t'o't'i: "To'o bi 'yęc'yei rá mate Ojã, bi hocpa yá ts'oqui, bin t'un ra 'da'yote b_uya."

Gãtho y_u ja'i in dupate y_u ts'oqui

18 Nguetho nu'b_u hin da yãñ Ojã y_u ja'i i jatho di ãnbi, nangu'e'a 'dan'yo thoho i thãnde, ne i øt'e 'be'a gã má ts'oqui. Ne nu'a majuãni nde di bẽnba Ojã u, p_e di hecpada u, nguetho man'da in numanhos_e yá ts'oqui.

19 P_e i pãhma 'be'a sã da fãdi nangu'e Ojã, nguetho gues_e Ojã di bẽnbi.

20 Ne madague'b_u hin di nequi Ojã, p_e da zã da bãh y_u ja'i gue magues_e Ojã ne i ja rá ts'edi mazãi a, nguetho in nu 'be'a gãtho bi 'yøt'ua ja ra hãi. Ne gue'b_u go rá mbãdi ra ximhãi mi sã xtã fãdi xãn ho. Ne mi sã xtãm bãh y_u ja'i xtã numansu Ojã. Janangue'a njon da zã da xi Ojã nte in dupate.

21 Ne mi sãhma xtãm bã Ojã, p_e him mi nde xtã numansu a ne him bi xifi jamadi 'be'a gãtho bin t'un'du. P_e bi dũ'mi bi bẽn a n'da ran 'yomfẽni nte ní mba tho. Janangue'a bi 'besh ra hogan'yomfẽni. Ne njãm'b_u bi zã da bẽni 'be'a xãn ho da 'yøt p_uya.

22 Sã ɛna pãse u, ne guerp_u í 'berp_u ra hogan 'yomfẽni b_uya.

23 Nu Ojã tãte xãn ho a, gue í 'bui mazãi. P_e nu'ũ bi 'yøzehe y_u ja'i bi bõni tengu yá pøte yã ja'i dim 'bedi, ne y_u doja ne y_u zate ne y_u poz_u, man'da bi 'yẽmbi ojã u.

24 Janangue'a bi hye Ojã u. Ne man'da bi 'yøzehe 'be'a gãtho bi numanhos_e b_uya gue ran 'yomt'ɛni. Ne bi ts'onse yá ja'i n'da ngu n'da u.

25 Bi hye a majuãni Ojã ne go bi 'yęc'yei u him majuãni Ojã. Bi dãnde gãtho bi 'yøt' Ojã ua ja ra ximhãi xinda gue'a Ojã gue bi 'yøt'u. P_e hont'a Ojã mixte xãn ho a gãtho y_u pa mazãi. Janangue'a hont'a ga ɛspah_u a.

26 Ne gue'a í hye Ojã u. Ne nub_uya bi zã bi 'yøt' ran ts'o, gue'b_u go mí 'yøt' man'da xãn ts'o, ne y_u xisu bi pã a bi zãnba Ojã xtã 'yøt'e, gue bi 'yãsäba yá mixisuh_u tengu'b_u ran 'yoh_u zeh_e.

27 Ne yãn 'yoh_u bi hyeh yãn t'ɛdi mi sãn Ojã xtín thãt'u y_u xisu ngue xtí manda, nguetho ɛmm_e in nde di 'yãsäba yá min'yoh_uh_u, nu'a him mi sã xtã 'yøt'e. P_e bi hyonse ran ãnbi gue yá ja'i zeh_e u 'bũ mí 'uegue.

28 Ne nu'b_u him mi numanho a ran 'yomfẽni majuãni nangu'e Ojã, ngutho bi hye Ojã u, ne man'da bi bẽn u yá ts'on 'yomfẽni ne bi 'yøt' yãn ts'o him mi sã xtã 'yøt'e.

29 Ne ɛmm_e di yus' yá mbui gãtho y_u ts'oqui, ran 'yomt'ɛni, ra ts'om'bãi, ran ts'iyate, ra nexmate, ran ts'eya, ran thote, ran sũi, ran thãte, ran ɛcpate, ran c'ate.

30 Ne y_u zãnfehni u, ne i san Ojã, ne hingui su n'da ra ja'i, ne din 'yęc'x_u, ne ma magues_e u, thocpa thoho i honse mi'da y_u ts'oqui hingui pãdi da 'yøt'e, ne i festa'a 'be'a man yá ta ne yá mbe.

31 Ne hingui nde din 'yomfẽni u, ne hin di ja'ts'a man u, ne hin'y_u yãn huɛcate, ne hin'y_u yá yembai.

32 I pãhma di ãnba Ojã u gãtho y_u pa mazãi, gue'a yãn sãhm_u a nguetho i øt' ya i hmangua. P_e man'da guexta'a i øt'e ne man'da di johya 'b_u xãn ngu u 'da'angu øth_u u.

2

1 Janangue'a hingui sä ga ɛmhbu him man sähu a ran unbi hont'a go to'o gahu. Nguetho nu'bu dí numan'uhu u 'da nangue yá ts'oqui, ne dí ɛmhbu go yán sähu da nu ran unbi u, pe gue'a nán juamba zehhu a 'bu gue n'dat'a dí ɔthu.

2 Pe dí pãhmbu gue yán sähu 'bu dí unba Oja u ɔt' yu ts'oqui.

3 Pe sä dí ɛmhbu ngue go ga ponju rán juanbi Oja, ngue go dí ɛmfu hingui ho ɔt'u 'da, ne ya 'da'angu dí ɔthu u.

4 Ha hin dí pãhmbu hanja him 'bexque di unghu Oja nangue ma ts'oquihu. Pe gue'a ní jajü ga päh ma mbuihu xun ho a. Pe nuju dí festahu rá yembui i ɔrcahu.

5 Pe nu'bu xam me ní mbui n'da, ne xingui ts'u coh rá mbui nangue yá ts'oqui, pe ɛmme di pet yan unbi da t'ɔrpa 'bu bi zõn ra pa, ngue rá muui a bi 'yõt'e, ne da zemp Oja a.

6 Ne n'da ngu n'da din t'un'na rán theui 'be'a bi 'yõt'e.

7 Nu Oja di unt'a ra temazai 'bu 'bo'o zai ɔt'a ran ho, nguetho honi dim 'buhmi Oja, ne i honi da 'yõt'a i numanhu Oja, ne i honi da t'ɔrpa ran ho njam'bu din thegue.

8 Pe nu'bu dadín sãhmbu Oja, ne hin dí numanhohu a ra 'yu majuañi pe hont' yu ts'oqui go dí numanhohu, pe gue'a dí 'dajü ra cue Oja a 'bu, ngue ɛmme nts'utho.

9 Nts'edi yan unbi ne 'be'a gãtho má dumbui da nu'u n'da ngu n'da to'o gãtho nzai ɔt' yu ts'oqui, neje dyu israelhe, ne ahü hin gyu israelhu.

10-11 Pe hont'a go to'o da hyoni da 'yõt' ran ho, di japi 'darpu dim 'buhmi Oja ne da numanhu Oja a, ne da hyurpa rá mbui thocta thoho, necãhe dyu israelgãhe, ne ahü hing yu israelhu. Nguetho gãtho 'da'anguju bu na nuju Oja.

12 Ne nu'u hing yu israel him bi sih yán t'ɛdi Oja. Ne madague'bu him bi sifi, pe guehma da nu yan unbi to'o di thocta yu ts'oqui. Ne ngutho u yu israel ngue bi sih yán t'ɛdi Oja, ne gue'u yán t'ɛdi Oja dí juamba u to'o di thocta yu ts'oqui.

13 Nguetho nu'bu da bãtho yán t'ɛdi Oja n'da, hin da numanhu Oja a 'bu, hin da hont'bu da 'yõt'a hmam bu.

14 Nu'u hing yu israel, him bin t'un yán t'ɛdi Oja ngue ran hocjã'i xtã 'yõt'e. Pe guehma i pãse mbo yá mbui nda'a xun ho, nguetho ja'bu i ɔt'a rán theui u yán t'ɛdi Oja ngue ran hocjã'i.

15 Ne madague'bu him bi sih yán t'ɛdi Oja u 'da, pe tengu 'bu mán t'ɔt'i bu ja yá mbui u yán t'ɛdi Oja, ne gueŕe yá mbui i xifi ngue hingui ho a bi 'yõt'e, o ja'bu xun ho.

16 Ne gue'a dí juamba Oja u gãtho yu ja'i, nangue ra Jesucristo 'bu bi zõn ra pa. Ne dí juamba u nangue u i aŕe mbo yá mbui u. Ne gue'a i mam bu ja ran ho ma'da'yo ngue dí m mangã.

Sã ín 'yɛx' 'da yu israel u yán t'ɛdi Oja

17 Pe nu ahü ma mi'israel ahü, guidín 'yɛxhu nguetho gyu mengu israelhu, ne, "hõnŕegahu i numanhuju Oja, nguetho bi 'dajü u yán t'ɛdi," sä guí ɛmhbu.

18 Ne gá pãhmbu rá pähä Oja, nguetho gán xãhmbu yán t'ɛdi, ne gá pãhmbu nda'a xun ho da zã da 'yõt'a n'da.

19 Ne guím bẽnŕehu guí uthu ra 'yu u yu xädã, guím bẽmhbu yá nyot'i ahü u i 'yo bu ja ra 'bexui.

20 Ne sä guí ɛmhbu ja nin t'ɛdi gui xãbahü yu 'yãmbui, nguetho guí pãhmbu u yán t'ɛdi Oja ngue majuañi, ngue di un ran 'yomfñi n'da.

21 Pe nu'bu gue'a guí ɔthu ma mi'israel ahü guí xãbahü mi'da, hanja hin gán xãŕehu thã. Guí xihmbu mi'da ngue hin dim pɛ, pe hanja go guím pɛŕehu thã.

22 Guí xihmbu mi'da ngue hin din 'yomt'eni, pe hanja go guí 'yomt'eni zehetu. Guí xihmbu mi'da hin da 'y'epa u yu hyáte oja, pe ha hin guim b'embu ngue go guí c'zehetu bu i thande yá oja'e u, ne guí p'efa 'be'a guí numanho hu bu.

23 Gná yathu a ngue'a guí embu guí pahmbu yán t'edi Oja. Pe man'da gadi jafu hin da numansu Oja u mi'da, nguetho guí festahu u yán t'edi bi ma.

24 Janangue'a bin ja tengu mán t'o't'i, ngue di c'aman'u Oja u hing yu israel 'bu i nu a ran ts'o guí othu, gyu israelhu.

25 Pe nu'bu xca othu yán t'edi Oja bi man ra Moisés, xhu ho ngue am h'epya ma ja'ihu, ngue dyu israelhu. Pe nu'bu hin dí tenhdu u, sáti thoho am h'epyagahu 'bu, ne nte ja bu a uh ma h'epyahu.

26 Ne nu'bu hing yu israel ngue him bi mba ma h'epyabi yá ja'i, nu'bu ot' yán thehu u yán t'edi Oja, nu'bu i numanhu Oja u, tengu'bu xtá h'epya bu na nu Oja u.

27 Ne nu'bu hing yu israel ngue nte ma h'epya i ja, pe nu'bu i ot' yán t'edi Oja, gue'u dí jaju din c'a ma ts'oquihu u, dyu israelhu. Nguetho sá dá m'epya ma ja'ihu, tengu man'a ran t'edi, ne hin dá othu a rán sáui ma h'epyahu.

28 Ne madague'bu n'dat'a mam bombotahu ra Abraham, pe hinga gue'a ní 'yot'e rá t'ahni Oja n'da a. Ne xín nangue'a am h'epya maxots'e rá ja'i n'da.

29 Pe hinda hont'bu h'epya ma mbuihu nangue rá Hogandahi Oja, nu'a njuantho ra h'epya i nu Oja a. Ne nu'bu njabu ma mbuihu, hin gam b'embu ngue da numanhoju ma mijá'ihu, pe hont'a Oja gam b'embu da numanhoju.

3

1 Nu'bu 'bo'o da 'y'ngui: "Pe hanja bi huand Oja u yu israel tha, ne 'be'a nam bøn'a ra h'epya bi si u," gue'bu 'bo'o da 'y'ngui.

2 Pe xhu ngu 'be'a í huand Oja u. M'bet'o thoho gam b'embu bin t'un rá m hman Oja maya'bu u ndu mam bombotahu. Ne gue'a ga xi u to'o da 'y'ngui.

3 Pe xhu ngu u him bi nde. Pe ha gam b'embu bi zepu a mí ena xtá 'y'opa Oja yu ja'i 'bu.

4 Hin'na maha, pe guehma guese Oja di ja'ts'a rá m hma, madague'bu gátho xtín h'etho yu ja'i nangue rá 'befi. Ne tengu bi man rá t'ohni Oja, gátho di ja'ts'a bi ma, ne hin hapu ga t'imbhu ngue him bi 'yot' Oja a mí ma, 'bu ga ánhdu.

5 Pe sá en u 'da hingui o h rá m hman Oja: "Hingui ho 'bu di unghu Oja nangue ma ts'oquihu, nguetho man'da di necmanhu rán ho Oja 'bu gátho xhu ts'otho ga othu," en'u yu ja'i.

6 Pe hingui sáhma ngubu ga mamhu, ne xhu ho 'bu di unghu Oja nangue ma ts'oquihu, nguetho jatho da 'yot' ran ts'ut'abi nangue gátho ra ximhái.

7 Ne sá en u 'da: "Man'da dí epahu Oja nangue ma fehnihu dí mamhu. Pe hanja di unghu 'bu, tengu'bu dyu 'yot'a ts'oquihu, ne man'da dí uhmbu ngue njam'bu dim fehni Oja," sá en u 'da.

8 "Ne mbähä ga othu ran ts'o, n'dahma di nequi a ran ho," i enju dí embu u 'da 'bu dí ena hin ní yanju Oja u yán t'edi, gue'u to i sanju. P'egue da ts'emba u nangue yám hman u.

Gátho dín dupatehu yu ts'oqui

9 Pe ha gam b'embu man'da xhu hoju dyu israelhu. Pe hin'na, tengu thoho dá xi ah'u 'bu rá mbudi, nguetho 'da'angu dyu 'yot'a ts'oquihu, ne'u yu israel ne'u hin yu israel.

10 Ne mán t'o't'i:

Njo'o n'da xɛn ho, xinga n'da.

¹¹ Njo'o n'da i ja rán 'yomfɛni, nɛ njo'o i hon Ojɔ ngue nde da dɛnni.

¹² Gátho gahɛ dá 'uethohɛ, nɛ 'da án ts'ontho 'be'a dá øthɛ.

Xínga n'dajɛ dí øthɛ ran hocjɔ'i.

¹³ Ɛmmɛ xɛn ts'o ma ndehɛ, tengu'bɛ n'da ra hyɔhɔi bɛ ja ran 'yägwi ngue hingan jo'mi, xɛn xɔ, in jabɛ ma ndehɛ.

Nguetho Ɛmmɛ dí mamhbɛ yɛ fɛhni,

nɛ ran dɔte i pøm ma ndehɛ, tengu'bɛ dyɛ pozɛhɛ.

¹⁴ Nu ma ndehɛ Ɛmmɛ yupɛ ran ts'ante ngue xɛn ju.

¹⁵ Nu ma guahɛ, Ɛmmɛ i Ɛhya na 'dihɛ ngue dan hotehɛ.

¹⁶ Pɛ í huɛhi thoho ɛ 'bupɛ hapɛ dí 'yohɛ, ngue xɛn ts'o 'be'a dí ørpahɛ ɛ.

¹⁷ Nɛ hin dadí hocpahɛ yú mbɛi ma mijɔ'ihɛ, xínga gue'a ma mbɛi zɛhɛhɛ.

¹⁸ Nɛ xíngwi ts'ɛ dí m bɛmhɛ ngue ga numansuhɛ Ojɔ.

Nɛ gue'a bi man rá t'ohni Ojɔ 'bɛ maya'bɛ a.

¹⁹ Nɛ nu'a mí hɛmam bɛ ja ram hɛma maya'bɛ ngue bi xije Ojɔ dyɛ israelgáhe, ga pɔhmbɛ gátho i ja ma ts'oquihɛ bɛ na nuɛm Ojɔ. Janangue'a gátho ra ximhɔi dí n hɛtho 'bɛ bi 'yørpɛ ran juɔnbi Ojɔ.

²⁰ Nɛ nu'ɛ yán t'ɛdí Ojɔ, xínga n'da ra jɔ'i dí 'yɛmbi xɛn ho ɛ ngue bi xijɛ ran hocjɔ'i xɔá øthɛ. Pɛ nu'ɛ yɛn t'ɛdí, ja ga tɛmhɛ bɛ 'be'a dá øthɛ.

Da yɔnjɛ Ojɔ 'bɛ ga hɔmhɛ rán hoqui

²¹ Janangue'a nuya bi t'urcahɛ man'da ran hoqui ngue dí 'yɛnjɛ xɛn hoju Ojɔ, nɛ hin nangue ɛ yán t'ɛdí ngue bi xijɛ xɔá øthɛ ran ho, madague'bɛ midí nɛqui ts'ɛ bɛ ja ram hɛma maya'bɛ a ran hoqui dí xi ahɛ ya.

²² Gue ga hɔnthohɛ a rán hoqui Ojɔ nangue ra Jesucristo di hoga ma ts'oquihɛ hønt'a go to'o gahɛ.

²³ Nguetho njo'o gahɛ dá jɔs'hɛ gátho ran ho nguepɛ xɔá numanhojɛ Ojɔ, pɛ gátho dá øthɛ yɛ ts'oqui bɛ án nuɛm.

²⁴ Janangue'a bi zänni di hogazɛhɛhɛ Ojɔ ngue rán t'unni thoho, nguetho bi gurca ma ts'oquihɛ ra Cristo Jesús.

²⁵ Nguetho bi zän Ojɔ a ra Cristo ngue bim 'bøts'e zɛhɛ, bi gurca ma ts'oquihɛ nangue rá ji. Nɛ gue'a ní yɔn ɛ to'o da hyɔn'a bi 'yørpɛ.

Nɛ ngutho nangue ɛ mí 'bɛh maya'bɛ, nu'bɛ mí du ra Cristo, ja bi nɛqui a í punba yú ts'oqui ɛ to'o mí nde rá punbi Ojɔ. Nɛ ja bi 'yu Ojɔ bɛya 'be'a í thøtho ɛ.

²⁶ Nɛ ja bi 'yu Ojɔ a rán jut'i ma ts'oquihɛ, janangue'a da zä di hogahɛ ya, nɛ da zimanhojɛ ngue guejɛ dá ɛc'yɛihɛ rá mate ra Jesús.

²⁷ Pɛ xiya, hapɛ bi go'a man 'yɛts'ihɛ. Bi mba ma 'bɛrquigahɛ. Pɛ hague nja. Nguetho hin dá jɔs'hɛ yán t'ɛdí Ojɔ, pɛ bin 'dactahɛ rá mate 'bɛ má ɛc'yɛihɛ a.

²⁸ Nɛ dí pɔhmbɛ ngue bi hogahɛ Ojɔ 'bɛ má hɔnthohɛ rá m hɛma nangue rán hoqui. Nɛ hin da 'yängahɛ 'bɛ xɔá jɔs'hɛ, o hin'na.

²⁹ Pɛ sä dí ɛmhɛ dyɛ israelhɛ høngdahɛ i numanhojɛ Ojɔ. Pɛ i jatho ga pɔhmbɛ ngue nɛ'ɛ hin yɛ israel in nde da numanho Ojɔ.

³⁰ Nguetho n'datho a Ojɔ, nɛ gátho to'o da hyɔn rá mate gátho 'da ni hocpada Ojɔ ɛ nɛ da zimanho, nɛ ɛ yɛ israel, nɛ ɛ hing yɛ israel.

³¹ Pɛ ha dí ɛn ahɛ nte di muui yán t'ɛdí Ojɔ ngue dí ɛn ahɛ ga hɔnthohɛ rá mate. Pɛ hin'na, pɛ man'da dí jɔs'hɛ yán t'ɛdí Ojɔ ya, nangue ra Cristo rá mate Ojɔ i fäxɛhɛ.

4

Ran t'uti nangue ra Abraham

¹ Xi a mam bombõtahũ ra Abraham ngue dyũ israelhũ, 'be'a í hocpa yá ts'oquĩ Ojã a thã, ñe 'be'a í 'yẽmbi xũn ho a.

² Pẽ hinga gue'ũ 'be'a gãtho bi 'yõt'e í t'ẽmbi xũn ho a, nguetho nu'ũ da gue ỹ, ya mí ja 'be'a xtĩn 'yẽzẽhẽ 'bũ. Pẽ hin te ín 'yẽx'a ra Abraham bũ án nu Ojã a.

³ Pẽ tengu man rá t'ohni Ojã, nu ra Abraham bi 'yẽc'yẽi tho a ram hma 'bũ mí xifi 'be'a da 'yõrpa Ojã. Nẽ gue'a í 'yẽmbi xũn ho a bũya.

⁴ Nu'ũ xtã xijũ Ojã ngue gue'a rá 'bẽfi ga øthũ dí 'yẽnjũ xũn hojũ a, pẽ hing ra mate thoho a dí 'yẽnjũ xũn hojũ 'bũ, pẽ tengu'ũ man zãbithohũ a 'bũ.

⁵ Pẽ nu Ojã hingui xijũ n'da ra 'bẽfi dí 'yẽnjũ xũn hojũ, nguetho hinguĩn zaqui ma mbũihũ nangue ma ts'oquĩhũ. Janangue'a í xijũ ga hãnthohũ a rá mate di hoga ma ts'oquĩhũ, ñe gue'a dí 'yẽnjũ xũn hojũ a bũya.

⁶ Ne'a ra David ngubũ bi 'yõrpa ja rá t'ohni Ojã maya'ũ ngue: ẽmmẽ di johya n'da ra ja'ĩ ngue da 'yẽmp Ojã xũn ho, ñe hin da 'yõrpa ra güẽnda 'bũ xũn ho xtã 'yõt'e o hin'na.

⁷ Nguetho bi mba ma punbi yá ts'oquĩ, ñe him man din c'a, bi 'yẽna.

⁸ Nẽ ẽna:

Di johya ỹ to'o bi mba ma hoqui yá ts'oquĩ ñe nte da thĩnba 'bũ bi mba ma juãmbi,
bi 'yẽn'a ra David.

⁹ Pẽ ha guím bẽmhũ ngue hõnt'ũ am hmẽpya yá ja'ĩ da nu na ran johya í hmangua. Ha hin guím bẽmhũ ngue ñe ỹ hin gam hmẽpya, da zĩn Ojã, ngue'ũ 'da'angu im bẽmhũ a ra Abraham 'bũ mí hyãntho a ra mate bi man Ojã, ñe gue'a í t'ẽmbi xũn ho a bũya.

¹⁰ Pẽ ga ãn'nahũ, ha m'bejua bi t'ẽmbi xũn ho a ra Abraham, 'bũ mí hmẽpya rá ja'ĩ. Uague m'bet'o thoho bi t'ẽmbi xũn ho. Pẽ hinga m'bejua maha, pẽ 'bexque bi t'ẽmbi xũn ho 'bũ hin ní hyec rá ja'ĩ.

¹¹ Nẽ m'bejua bi sifi da hyec rá ja'ĩ, ngue ra hmẽpya ya xĩ 'yẽmp Ojã xũn ho a. Pẽ bi 'yẽmbi xũn ho 'bũ mí hyãntho a ram hma 'bũ hin ní hyec rá ja'ĩ. Janangue'a í ẽmbi rá ta ra Abraham ỹ to'o gãtho í ẽc'yẽi tho a bi man Ojã. Nẽ'ũ hing yũ israel, ngue him bi mba nthẽqui yá ja'ĩ, ñe'ũ da t'ẽmbi xũn ho ỹ.

¹² Nẽjũ dyũ israelhũ gue dá hẽc ma ja'ĩhũ, da'ĩgu bũ na 'yẽnjũ xũn hojũ Ojã a ra Abraham, 'bũ 'da'angu díim bẽmhũ ra Abraham 'bũ hin ní hyec rá ja'ĩ.

Ga hãmhbũ ráim hma Ojã nangue ran jãpi í xijũ

¹³ Nẽ nu Ojã bi mam majuãni a da 'yõrpa ra Abraham, ngue bi 'yẽmbi: "Ga 'da'a ran jãpi ñe'ũ nim bom'betõ gãtho ná ndoho ra ximhãĩ, ñe ga 'da ahũ ra 'da'yo hãĩ," bi 'yẽmp Ojã a ra Abraham. Pẽ hin nangue n'da ra 'bẽfi nĩn t'un na ran jãpi na, pẽ nangue bi t'ẽmbi xũn ho 'bũ mí hyãntho na ram hma bi sifi.

¹⁴ Pẽ nu'ũ díim bẽmhũ gue gue'ũ yán t'ẽdi dí jãp Ojã n'da, pẽ díim bẽmhũ nte ní mba tho a man'da ran hogui 'bũ, ngue ga hãnthohũ a ráim hma, ñe hin da zã dí jãcrahũ Ojã 'bũ.

¹⁵ Nguetho nu'ũ dí ẽna gue gue'ũ yán t'ẽdi Ojã ga homhbũ, o gue'ũ dí pãshũ xcã øthũ, pẽ dí festahũ ỹ, ñe hõnt'a ran ỹnbi ga nuhũ 'bũ. Pẽ nu'ũ hin xtĩn ja yũn t'ẽdi, o gue'ũ hĩn xcã pãshũ mbo ma mbũihũ, hin xtĩ ñequĩ yũ ts'oqui 'bũ.

¹⁶ Pẽ hingui ma nangue yán t'ẽdi dí jãcrahũ o gue'ũ dí pãshũ, nguetho hin xcã nuhũ ran ho 'bũ. Pẽ í ma ga hãnthohũ ráim hma nangue rá mate, ñe nubũya da zã majuãni gãtho gahũ ga nuhũ ran ho bi sih ra Abraham da nu yãm

bom'beto. Ne madague'bu njuantho dyam bom'betojm ra Abraham o hin'na, pe 'da'angu dím bεmhbu ra Abraham. Janangue'a ma tahε ra Abraham bu nam bεn Oja.

17 Ne gue'a nam bøn'a mí xi Oja ra Abraham 'bu mí 'yεmbi: “Nu'i grá Abraham, ga øt'e'e ngue grá ta xεn ngu nim bom'beto gátho nan ndoho ra ximhái.” Ne nu'a ra Abraham bi hyæn'a ram hma bi sifi, nguetho bi badi jase rá ts'edi Oja, gue da zä di un ra ts'edi ε xεn dæc'yεi ne ε xεn du. Ne tengu'bu ya bin ja 'bu mí ma Oja, nguetho majuani da 'yøt'e. Ne gue'a bi bεn'a ra Abraham.

18 Ne nu ra Abraham him mi sä xtín ta nanguε ε yám bom'beto dim 'bui. Pe bi hyæn a ram hma 'bu mí sifi: “Xεn ngu nim bom'beto dim 'bui gátho nan ndoho ra ximhái.” Ne bi dø'mi din ja, janangue'a bin ja buya.

19 Ne madague'bu xí thoh yε pa i 'bui ngue xtím 'buh yú t'uhni, nguetho ya xí ndø, xí mbe'ts'a n'da ciento njeyε, ne 'da'angu xín dæc'yεiui a rá xisu ra Sara, him mí sä xtím 'buh yú t'uhni, pe him bi 'beh rá ts'edi rá t'εc'yεi, bi badi majuani dim 'buh rá t'uhni.

20 Ne xingui ts'ε bi bεni ngue hin da 'yøt' Oja a bi ma, nguetho bi badi hingui hεmp'a da 'yøt' Oja. Janangue'a bi hyæn rá ts'edi Oja a buya, ne gue'a í 'yεspa Oja a.

21 Ne n'dat'a mim bεni ngue jase rá ts'edi Oja di ja'ts'a bi ma.

22 Ne nu'a bi hyæntho a ram hma 'bu mí sifi 'be'a da 'yørpε Oja, ne gue'a í hocpa Oja a, ne bi 'yεmbi xεn ho, i εm bu ja rám hman Oja.

23 Pe hinga hønt'a ra Abraham bi t'εmbi xεn ho 'bu mí hyæntho a ram hma bi man Oja.

24 Pe neju, bi hogahε Oja ne bi 'yεnjε xεn hoju 'bu má hænthohε a ram hma bi xiju Oja, ngue bi xox'a ma Hmuha ra Jesús 'bu mí du.

25 Nu'a bi un rá te bi gurca ma ts'oquihε, ne bi t'ägui. Ne bi xox Oja a, janangue'a dí pæhmbε majuani bi dæha bi xogahε.

5

Dí yqmanhohu Oja nguetho bi pungahu rá Ts'unt'ε

1 Bi hogahε Oja 'bu má hæmhbu rán hoqui bi ma. Midín sεmhbu Oja, pe nuya dí yqmanhohu, ngue bi hogahε ma Hmuha ra Jesucristo.

2 Ne bi zixcahu ra Jesucristo bu i ja rá mate Oja, nguetho dá hæmhbu rán hoqui, ne dí 'bεhmbu bu. Ne dadín johyahε gue dí tømhbε a ran ho tæte thofo da 'yørcahu.

3 Ne hinga hønt'a ran ho dí tømhbε nán johyahε ya, pe ne ε yan εnbi dín nuhu ya, guexta'a dadín johyahε. Nguetho nu'ε yan εnbi ní jajε ga häthε xεn ho ε.

4 Ne nu'bu dí häthε xεn ho, gue'a dín te ma mbuihε a. Ne nu'bu bin te ma mbuihε, gue'a ná tømhbε a ran ho di 'dajε Oja buya.

5 Ne dí pæhmbu hin da hyäju Oja nanguε ran ho dí tømhbε, nguetho di huεgahε. Ne nu'a rá Hogandæhi bi 'dajε, di jajε dí sähε rán huεcate Oja εmme xεn ngu.

6 Ne him mí sä xcán yanse ma tesehε, nguetho bi güendga ma mbuihε nanguε ma ts'oquihε. Pe bi du ra Cristo 'bu mí zøn ra pa bi man Oja, ngue bi yanju dyε ts'om'bäihε.

7 Pe hinga ngubε rán huεcate n'da ra ja'i, hønt'bu ra hocja'i rá amigo, da nde di 'beh rá te ngue xtán yan a, pe nu'bu ra ts'om'bäi, hin da nde di 'beh rá te 'bu.

8 Pe nu Oja i urcahu tæte thofo xεn ho rán huεcate, nguetho hin dyε hocja'ihε, pe bi du ra Cristo bi yanju 'bu man dyé ts'om'bäihε.

⁹ Nuya bi hoga ma ts'oquih_u nangue rá ji ra Jesucristo, nε bi zimanhoj_u Ojā. Janangue'a dí pāhmb_u majuṇi da yānj_u ra Jesucristo nangue rá cue Ojā 'b_u rán zεgui.

¹⁰ Nε nu 'b_u midín sūhmb_u Ojā, pε bi hogah_u rá Ts'unt'ū zεhε 'b_u mi du. Nε i 'b_uh ya, janangue'a bi zā di thoqui di 'daj_u ra hogamb_ui ya, nε da xoxcah_u 'b_u rán zεgui.

¹¹ Pε nε a i ørcah_u ya dadín johyah_u nangue dadín amigoh_u Ojā ya. Nguetho bi 'uegah_u 'be'a midín sūhmb_u Ojā a ma Hmuh_u ra Jesucristo.

Ra Adán bim pommi ra Jesucristo

¹² Pε n'datho maha ran 'yoh_u bi dūmp' ra ts'oqui ua ja ra ximhāi, gue nu ra Adán. Nε bi dūmp' ran dāte nangue rá ts'oqui a būya. Nε gue'a gātho ran dāte bi thoc'ū y_u jā'i a būya. Nguetho tengu'b_u 'dat'a dá øth_u ra ts'oqui ra Adán.

¹³⁻¹⁴ Nε ngutho bin ja _u bi xānd ra Adán, gueh_uma bi du nangue yú ts'oqui, madague'b_u him bi si'a n'da ran t'ēdi tengu bi sih ra Adán. Gue gātho y_u jā'i mi 'b_u 'b_u him mi hman yán t'ēdi Ojā, gue hin nám 'b_uh ra Moisés, pε bi du, nguetho yú hmu a ra Adán. Pε bi zøh man'da ra hmu ngue rá m poniui ra Adán, nu'a ra Jesucristo a, gue mí hma ba ēhε.

¹⁵ Pε n'dan'yo thoho bi 'yøt' ra Adán nε ra Jesucristo. Nu'a ra Adán, bi un ran dāte gātho y_u jā'i, nangue rá ts'oqui a. Pε nu ra Jesucristo εmme man'da x_un ngu rá ts'edi, nguetho rá mate zεhε bi punga ma ts'oquih_u hønt'a go to'o da hyān a. Nε gue'a rán t'unni Ojā bi 'daj_u.

¹⁶ N'dat'a rá ts'oqui ra Adán, ín unba y_u jā'i. Pε nu ra Cristo bi gut'i x_un ngu y_u ts'oqui nangue rá mate zεhε, janangue'a da zā da xocpa y_u jā'i.

¹⁷ Nε nangue ra ts'oqui bi 'yøt'a n'da ra jā'i ngue ra Adán, gue'a án ja rá ts'edi ran dāte a nangue gātho y_u jā'i a būya. Pε nu to'o gātho da hyān rá mate Ojā, da mba ma hoqui yú mb_ui, 'darp_u dim hmuh_u a ra Jesucristo, nε din ja b_u dim 'b_uhmb_u gātho y_u pa mazāi.

¹⁸ Nu'ū bi xānt'a ra Adán gātho bi ts'ānba ran unbi nangue rá ts'oqui ra Adán. Pε nu ran ho bi 'yøt'a ra Jesucristo, da zā da xocpa y_u jā'i, nε di un ra temazāi.

¹⁹ Nu'a ra Adán bi mbεsta'a rá m hman Ojā, gue'a ín ts'om'bāi gātho _u bi xāndi. Pε nu ra Jesucristo 'b_u mi 'yøt'a bi man Ojā, gue'a ín hocjā'i _u to'o gātho bi xānt'a.

²⁰ Nu Ojā bi un yán t'ēdi, da fādi εmme x_un ngu y_u ts'oqui i ja. Nguetho nu'b_u dí pāhmb_u ngue εmme x_un ngu y_u ts'oqui i jaj_u, ga pāhmb_u b_uya, εmme man'da x_un ndoho rán huçcate Ojā ngue di pughah_u.

²¹ Tengu thoho a ra ts'oqui bim hmu, nε mí nde xtí 'daj_u ran dāte. Nε ngutho a rá mate Ojā, bim hmu nε gue'a bi pughah_u, nε bi 'yεnj_u x_un hoj_u, nε di 'daj_u ra te mazāi nangue ma Hmuh_u ra Jesucristo.

6

Bi 'berca man 'yomfēniseh_u a rán dāte ra Cristo

¹ 'Be'a maha gam bεmh_u būya, ha ga thoqui ga øth_u y_u ts'oqui 'b_u, n'dahma man'da xtán ndoho rán huçcate Ojā di pughah_u.

² Pε hingui sāhma ngub_u gam bεmh_u, ngue xø ga thoqui ga øth_u y_u ts'oqui. Pεgue dín jah_u tengu n'da ra du hingui ø 'b_u sifi da 'yøt' y_u ts'oqui. Hague dán zā ga thoqui ga øth_u y_u ts'oqui 'b_u.

³ Ha hin dim bεmh_u 'be'a nám bøn'a ran xixyā dí øth_u. Nám bøni bi 'berca ma ts'on 'yomfēnih_u 'b_u mí du ra Cristo.

⁴ Nε nu'a ran xixya nam bōni bi t'ä a ma ts'on 'yomfēnih_u 'b_u mí t'ä a ra Cristo. Nε bi 'daj_u ran 'yomfēni ma'da'yo 'b_u mi xoxa rá Ta nangué rá ts'edi mixte. Janangué'a bi zä 'darb_u dí 'b_uhmb_u b_u ja ra 'da'yote nε dí øth_u yán theh_u a.

⁵ Nu'b_u mí du ra Cristo, nε'a ma ts'on 'yomfēnih_u bi du b_uya. Janangué'a nu'b_u mí xox Oj_u a ra Cristo, dām 'b_uhmb_u ma'da'yo nε ma'da'yo dí m b_umhb_u ya.

⁶ Nε dí p_uhmb_u tengu'b_u mi mba ma cuati ma ts'on 'yomfēnih_u b_u ja ra pont'i 'b_u mi du b_u ra Cristo. Janangué'a bi th_uçpa rá ts'edi man 'yomfēnisēh_u, ngue hin di mandagah_u y_u ts'oqui.

⁷ Nguetho tengu'b_u n'da ra du, ya him ma 'yøt' ra ts'oqui, pε ya bi mba ma thøgue b_u ja rá ts'edi ra ts'oqui.

⁸ Bi du ma ts'on 'yomfēnih_u nangué bi du ra Cristo, janangué'a dí p_uhmb_u 'darb_u dí 'b_uhmb_u ra Cristo ya.

⁹ Nε dí p_uhmb_u ngue bi ndants' mahøn'a ra Cristo 'b_u mi du, nε him man'dandj da du mahøn'a, him man ja rá ts'edi ran ðate mahøn'a nangué ra Cristo.

¹⁰ Nguetho má zät'a n'dandj bi du ra Cristo nangué ma ts'oquih_u, nε nuya nám 'b_ui di japi da f_uh rá ts'edi Oj_u ya.

¹¹ Janangué'a i jatho ga p_uhmb_u tengu'b_u dá tuh_u nguetho bi th_ugah_u rá ts'edi ra ts'oqui nanguéj_u, nε hin dín nde ga øhmb_u y_u ts'oqui ya. Nε nuya nám 'b_uhmb_u dí jaf_u da f_uh rá ts'edi Oj_u, nangué ra Cristo Jesús dí 'b_uhmb_u.

¹² Janangué'a hingui sä dan h_uehmb_u ngue di mandagah_u ra ts'oqui mahøn'a, ngue di 'becpah_u ga øth_u 'be'a im mam man 'yomfēnisēh_u.

¹³ Nε hingui sä ga un ma j_u'ih_u da 'yøt' yám pεfi ra z_uth_u, ngue ga øth_u y_u ts'oqui. Pεgue dan unshēh_u b_u 'b_u Oj_u ngue bi 'daj_u ra 'da'yote 'b_u mí du man 'yomfēnisēh_u. Nε ga un ma j_u'ih_u da 'yøt' yám pεfi Oj_u, ngue ga øth_u ran ho.

¹⁴ Nε hin man säh_u di mandagah_u ra ts'oqui ya, nguetho dín 'yoh_u a rá mate Oj_u ngue di zerca ma mb_uih_u. Nε hin di mandagah_u yán t'ēdi Oj_u, nu'ä hingui sä di zerca ma mb_uih_u.

Hin ga εc'yēih_u y_u ts'oqui, pε ga εc'yēih_u Oj_u

¹⁵ Pε nu'b_u rá mate thofo Oj_u dín 'yoh_u ya, nε hin di mandagah_u yán t'ēdi Oj_u, ha da zä ga øth_u y_u ts'oqui 'b_u. Pε hingui sä ngub_u gam b_umhb_u.

¹⁶ Ha hin dí p_uhmb_u nu'b_u dadí d_up ma mb_uih_u a n'da ra hmu ngue ga ørpah_u rá 'befi, ma hmuh_u a 'b_u, nε dí tēnhd_u a b_uya. Nu'b_u gue'a ra ts'oqui ma hmuh_u, høn't'a ran unbi maz_uqí di 'daj_u a. Pε nu'b_u da gue'a Oj_u ma hmuh_u, dí øth_u a i xij_u, nε di 'daj_u ra hogamb_ui, nε dam 'b_umanhoh_u a Oj_u gätho y_u pa b_uya.

¹⁷ Pε jamadi Oj_u nangué ah_u. Nε madague'b_u gá pεp ni hmuh_u ra ts'oqui mám'bet'o, pε nuya i ja ni pähä gui thoctah_u 'be'a bi 'yut'ah_u 'b_u gmín dāh_u b_u ja rán xädi Oj_u.

¹⁸ Nε bi mba njuc'i ah_u nangué rá ts'edi ra ts'oqui, janangué'a guín 'yēhēh_u rá ts'edi ran ho ya.

¹⁹ Dí xi ah_u yän t'uti, n'dahma hingui hēi b_u dí p_uhmb_u. Ngué tengu b_u dán dāh_u b_u ja y_u ts'oqui, gue dá øth_u gätho yän ts'o dí m b_umhb_u. Pε ngutho ya, mbähä dan dāh_u b_u ja ran ho, gue dam 'b_uhmb_u ga øth_u gätho rá hoga'befi Oj_u.

²⁰ Pε nu mám'bet'o xingui ts'ä mí ndeh_u ran ho 'b_u mín 'yēhēh_u y_u ts'oqui.

21 Pɛ nte mán ho bi bøn'a ma 'bɛfi dá ɔthɛ. Nɛ nuya dí pɛs' ma sähɛ 'bɛ dím bɛmhɛ 'bɛ'a dá ɔthɛ mam'bet'o, nɛ gue'ɛ mí sixcahɛ bɛ ja ran ɛnbi mazäi ɛ.

22 Nɛ nuya bi mba njɛguigahɛ nangue rá ts'ɛdi ra ts'oqui, nɛ dín 'yɛhɛhɛ bɛ 'bɛ Ojã ya. Janangue'a man'da da hnurca ma hoga 'bɛfihɛ bɛ. Nɛ i ts'ixcahɛ bɛ dan zãmhbɛ bɛ, gátho yɛ pa mazäi.

23 Nu'a rán zäbi da dá ɛ to'o ɔt' yɛ ts'oqui, ran ɛnbi mazäi a. Pɛ nu'ɛ to'o i 'bɛhmbɛ ra Cristo Jesús ma Hmuhɛ, di unda Ojã ra te mazäi ɛ, nɛ hingui jut'ɛ.

7

Tengu'bɛ dán thãthɛ ra Cristo

1 Ma zi cu ahɛ, ga xi ahɛ n'da ran t'uti ya. Guim bɛmhɛ hague in ja ɛ yán t'ɛdi, di manda n'da 'bɛ i 'bɛi, pɛ nu'bɛ bi du, ya ma hin'na.

2 Tengu'bɛ n'da ran 'yohɛ i 'bɛh rá xisu. Nɛ nu rá xisu i jatho din zãmmi a rá ndø gátho yɛ pa i 'bɛi. Pɛ nu'bɛ bi du rá ndø, him man zä di manda a rá xisu.

3 Pɛ nu'bɛ hinga na tu rá ndø, nɛ nu'bɛ dim 'bɛhmi man'da ran 'yohɛ ra xisu, da t'ɛmbi ra 'yom't'ɛni 'bɛ. Pɛ nu'bɛ bi du rá ndø, bi mba ma thøgue bɛ mi 'bɛhmi rá ndø. Nuya da zä dim 'bɛhmi a man'da ran 'yohɛ, nɛ hin da t'ɛmbi ra 'yom't'ɛni bɛya.

4 N'da ran t'uti nanguejɛ, ngue bi mba ma thøguegahɛ nangue ma hmuhɛ mí 'bɛhmbɛ, ngue yán t'ɛdi Ojã, nguetho tengu'bɛ dá tuhɛ 'bɛ mi du ra Cristo. Nɛ gue'a ma hmuhɛ dán thãthɛ 'bɛ mí xox Ojã a ya. Nɛ 'darbɛ dí 'bɛhmbɛ a ya, pɛ gue'a ní zä ga ɔthɛ xɛn ho rá 'bɛfi Ojã ya.

5 Pɛ nu'bɛ mi 'bɛthohɛ a man 'yom'ɛnisehɛ ɛmme xøt yɛ ts'oqui midí hohɛ. Janangue'a nu'bɛ mi xijɛ ɛ yán t'ɛdi Ojã ngue hin ga ɔthɛ ɛ dí numanhosɛhɛ, man'da dá ɔthɛ ɛ bɛya. Nɛ nu'ɛ bin ja ma 'bɛfihɛ, ran dãte nɛ ran ɛnbi a bɛya.

6 Pɛ nuya ma thøguegahɛ nangue ɛ yán t'ɛdi Ojã nguetho bi du man 'yom'ɛnisehɛ mi pa ma hɛɛpi. Janangue'a dí ɔrpaɛhɛ rá 'bɛfi Ojã ya, nangue ma'da'yo ra ts'ɛdi, nɛ gue'a rá Hogandãhi Ojã a. Nɛ hin dí tɛnthohohɛ ɛ maya'bɛ nt'o't'i nangue yán t'ɛdi Ojã.

Nán c'q ma ts'oquihɛ ɛ yán t'ɛdi Ojã

7 'Bɛ'a gam bɛmhɛ bɛya, ha ga ɛmfɛ hingui ho ɛ yán t'ɛdi Ojã. Hin'na maha, xɛn ho yán t'ɛdi Ojã, nguetho gue'a dá pãcã ngue i ja ma ts'oquigã. Nugã hin jam'bɛ xcã pãcã gue dí ɔt' ra ts'oqui ngue ran ts'ɛya. Pɛ nu'bɛ má bɛngã a ran t'ɛdi ngue i ɛna: "O gadí seyaba ni mijã'iuu," ja dá pãcã i ja ma ts'oqui.

8 Pɛ nu'bɛ má bɛngã 'bɛ'a man na rán t'ɛdi Ojã, man'da dá ɔt'ã ran ts'ɛya mí o ma mbɛigã bɛya. Pɛ nu'bɛ hin xcã cãt' ma mbɛi a ran t'ɛdi, hin xtí nɛqui xɛn ho yɛ ts'oqui o ma mbɛigã 'bɛ.

9 Janangue'a nu'bɛ him ma ná bɛngã nangue rán t'ɛdi Ojã, him mi pãcã ngue drã ts'om'bãigã. Xø mi 'bɛtho, dá bɛnɛ ngue xɛn hogã. Pɛ nu'bɛ má bɛngã nangue'a ran ho xcã ɔt'ã, dá festã a. Nɛ ja dá pãcã bɛya ngue ran dãte mazäi a man zäbi.

10 Janangue'a nu yã hogant'ɛdi Ojã, ngue xtí 'dac ra te 'bɛ xcã jã'ts'ã ɛ, pɛ nangue hin dá jã'ts'ã ɛ, mí ja xtí 'dac ran dãte.

11 Nɛ mí ɛngã xcãm 'bɛmanho nangue yán t'ɛdi Ojã. Pɛ bi mu't'ɛ yán t'ɛdi a ma ts'oqui, janangue'a mí ja xtí ɛngã ɛ yán t'ɛdi Ojã bɛya.

12 Pɛ xɛn hohma ɛ yán t'ɛdi Ojã, nɛ n'da ngu n'da ran t'ɛdi gátho xɛn hotho ɛ, nɛ i ma nangue rá pãhä Ojã ɛ, nɛ hin hapɛ di 'bɛdi.

13 Pɛ ha gue'a rá hogant'ɛdi Ojã í zixcã bũ ja ran dãte 'bũ. Hin'na. Pɛ nu'ũ yũn t'ɛdi nãn c'ã ma ts'oqui i o ma mbũigã, ngue n'dan'yo thoho dí øt'ã. Nɛ mí ja xti 'dac ran ʌnbi nanguɛ a. Da zã ga pãhmbũ bũya ngue majuãni xũn ts'o ʌ ma ts'oquihũ, nguetho dí jap'a rá hogant'ɛdi Ojã da 'yørcahũ ran ʌnbi.

I ørcahũ ran sũi a man 'yomfɛnisɛhũ

14 Dí pãhmbũ bi man yũn t'ɛdi Ojã a rá Hogandãhi. Pɛ n'dan'yo thoho dímbũ. Nugã dán dãsɛ bũ ja ra ts'oqui, nɛ dá øt' ma hmu a.

15 Pɛ xĩngui ts'ũ dí pãcã 'bɛ'a dí øt'ã, nguetho hin dí øt'ã a majuãni dín nde. Pɛ nu'a xĩngui ts'ũ dí numanho, go dí øt'ã a.

16 Nɛ dín juãn zɛhɛgã 'bũ hin dí øt'ã yũn t'ɛdi Ojã, pɛ nu'a nãn juãn zɛhɛgã gue'a ná pãcã xũn ho yũn t'ɛdi Ojã a bũya.

17 Pɛ hĩnga guɛcã dí øt'ã 'bũ dí øt'a xũn ts'o, pɛgue ma nyon 'yomfɛnigã i 'bũrũ mbo ma mbũigã gue'a dí 'bɛcpi ga øt'ã a.

18 Nɛ dí pãcã ngue nu ma nyon 'yomfɛnigã, hin te manho i ja. Dín ndehma thocpa thoho ga øt'ran ho, pɛ ja' bũ hĩngui sã.

19 Dín nde ga øt'ã ran ho, pɛ hin dí øt'ã a, nɛ hin dín nde ga øt' ran ts'o, pɛ go dí øt'ã a.

20 Nubũya, dí pãdi ngue hĩnga guɛcã dá øt'ã a him ma pãhã 'bũ dí øt'e, pɛgue gue'ũ yũ ts'oqui o ma mbũigã.

21 Nɛ njabũ dí øt'ã, ngue nu' bũ dín nde ga øt'ã ran ho, pɛ man'da hĩngui hɛi ga øt'ã yũ ts'oqui.

22 Nɛ nu'a ɛ ma mbũigã, gue ɛmmɛ dadí hohma a rãn t'ɛdi Ojã.

23 Pɛ dín nugã man'da ran t'ɛdi gue rãn t'ɛdi ra ts'oqui i o ma ja'lgã, ngue dín sũhmi a rá hogant'ɛdi Ojã ngue dí numanhogã. Nguetho nɛ'a xø in nde da xiqui ga ørpa rá pãhã.

24 Pɛ í huɛhi mahagã nanguɛ ma nyon 'yomfɛnisɛgã, i ørca ran sũi, in nde da zixcã bũ ja ran dãte, ngue gãtho yũ dumbũi gãtho yũ pa mazãi. To'o maha da zã da yãngui.

25 Pɛ jamadi Ojã, da yãngui nanguɛ ma Hmuhã ra Jesucristo. Nɛ nuya dí ørpa rãn t'ɛdi Ojã nanguɛ ma 'da'yon 'yomfɛnigã, madague' bũ numanho ra ts'oqui a ma nyon 'yomfɛnigã.

8

Hønt'a rá Hogandãhi Ojã nám 'bũhmbũ ya

1 Jananguɛ'a, nuya, hin te da guãbahũ a rá muui a ma ts'oquihũ, nguetho dí 'bũhmbũ ra Cristo Jesús, nɛ hin dímbũ bũhmbũ man 'yomfɛnisɛhũ ya, pɛ dímbũ bũhmbũ rá Hogandãhi Ojã.

2 Dí combhũ ra 'da'yote ra Cristo Jesús nanguɛ rá ts'ɛdi rá Hogandãhi Ojã. Nɛ gue'a í thøgahũ bũ ja rá ts'ɛdi ra ts'oqui, ngue mí ɛna xti 'dajũ ran ʌnbi mazãi.

3 Nu yũn t'ɛdi Ojã hin dá hãt'i dá øthũ, jananguɛ'a him bi zã bi 'dajũ ra hogambũi ʌ guɛrũ xta numanhoju Ojã. Pɛgue bi 'dactahũ ra hogambũi Ojã 'bũ mam bá pɛnhua rá Ts'ũnt'ũ zɛhɛ, ngue bin ja'i a, tengu' bũ n'da ma mí ts'om'bãihũ, bin dãsɛ, bi nu ran ʌnbi nanguɛ ma ts'oquihũ. Nɛ gue'a í yãnjũ nanguɛ ra ts'oqui midí mandagahũ.

4 Nɛ gue'a í zã bi 'dajũ ra hogambũi tenguthoho 'bũ dá jãs'hũ yũn t'ɛdi bũ ʌn nuju Ojã. Jananguɛ'a hin dímbũ bũhmbũ man 'yomfɛnisɛhũ ya, pɛ nuya hønt'a rá Hogandãhi Ojã dímbũ bũhmbũ ya.

⁵ Pɛ nu'a to'o 'bɛi nanguɛ rán 'yomfɛnise, im bɛni da 'yɔt'e 'bɛ'a i numanhosɛ, pɛ nu'a to'o i 'bɛi nanguɛ rá Hogandáhi Ojɔ, im bɛn a rán 'yomfɛni Ojɔ di un'na rá Hogandáhi.

⁶ Nɛ nu'a to'o i tɛn'na rán 'yomfɛnise, ra dumbɛi a nguɛ gátho yɛ pa nɛ ran ʉnbi mazɔi. Pɛ nu'a to i tɛn rá Hogandáhi Ojɔ, ra te a nɛ ran johya gátho yɛ pa mazɔi.

⁷ Nguetho nu man 'yomfɛnisehɛ rán sɛiui Ojɔ a, nɛ hin jam'bu da hyát'i da 'yɔt'ɛ yán t'ɛdi Ojɔ, nɛ hingui nde da 'yɔt'ɛ.

⁸ Jananguɛ'a nu'ɛ to'o i tɛn thoho yán 'yomfɛnise, hingui hát'i da 'yɔt'a i numanho Ojɔ ɛ.

⁹ Pɛ nuɛ hin díɛm bɛmhɛɛ a man 'yomfɛnisehɛ ya, nguetho 'bɛpɛ mbo ma mbɛihɛ a rá Hogandáhi Ojɔ. Pɛ nu'bu 'bɛ a n'da hingui 'bɛhmi rá Hogandáhi ra Cristo, hin te rán jauri ra Cristo a 'bɛ.

¹⁰ Nɛ madague'bu o tho ran ɛ nɛ ran dɛte ma já'ihɛ nanguɛ ma ts'oquihɛ, pɛ nanguɛ ra Cristo i 'bɛpɛ mbo ma mbɛihɛ, dí 'bɛmanhohɛ nguɛ ya bi hogahɛ Ojɔ.

¹¹ Nɛ nu'bu 'bɛpɛ mbo ma mbɛihɛ rá Hogandáhi Ojɔ, gue n'dat'a rá Hogandáhi bi xox'a ra Cristo Jesús 'bɛ mi du, jananguɛ'a nɛ'a ma já'ihɛ di un ra 'da'yote 'bɛ bi xoxcahɛ.

¹² Jananguɛ'a ma zi cu ahɛ, hin'yɛ ran t'ɛdi ga tɛnhɛɛ a man 'yomfɛnisehɛ nguɛ rá páhã ma ngɔc'yɛihɛ.

¹³ Nguetho nu'bu dí ɔthɛ rá páhã man 'yomfɛnisehɛ, ga tuhɛ 'bɛ. Pɛ nu'bu thocpa thoho dan sɛmzɛhɛhɛ nanguɛ rá Hogandáhi Ojɔ, tengu'bu ga hosehɛ man 'yomfɛnisehɛ, nɛ dam 'bɛhmbɛ 'bɛ.

¹⁴ Nguetho nu'ɛ din uni di manda rá Hogandáhi Ojɔ, hɔnt'ɛ yú t'ɛhni Ojɔ ɛ.

¹⁵ Nɛ nu rá Hogandáhi Ojɔ dá hɛmhɛɛ hin di jáɛ dan suhɛ mahɔn'a. Nɛ hinga ngu 'bɛ mún 'yɛhɛhɛ bu ja yɛ ts'oqui min suhɛ bu. Pɛ bi zinjɛ yú t'ɛhnigahɛ a, nanguɛ rá Hogandáhi. Jananguɛ'a, "ma zi Ta ahe," dí ɛmfɛ Ojɔ ya.

¹⁶ Nɛ nu rá Hogandáhi Ojɔ di bɛnga ma mbɛihɛ, gue majuqɛni yú t'ɛhnigahɛ Ojɔ.

¹⁷ Nɛ nanguɛ yú t'ɛhnigahɛ Ojɔ, ga comhɛɛ rá herencia Ojɔ bin t'un ra Cristo. Nguetho nu'bu ga comhɛɛ rán ʉnbi ra Cristo, nɛ ga comhɛɛ rá herencia bu bí ja rá ts'ɛdi bɛya.

Nɛ'a ma ngɔc'yɛihɛ di párcahu Ojɔ

¹⁸ Pɛ gam bɛmhɛɛ ɛmmɛ zi ts'ɛtho ran ʉnbi díɛn nuhɛ ya, pɛ nu'ɛ yɛn ho gan nuhɛ m'bɛjua ɛmmɛ mixte thoho.

¹⁹ Nɛ gátho 'bɛ'a bi 'yɔt' Ojɔ ɛmmɛ i tɔ'mi 'bɛ'a da t'ɔrpa ɛ 'bɛ bi zɔn ra pa din t'un yɛn ho mixte thoho ɛ yú t'ɛhni Ojɔ.

²⁰ Nguetho nu 'bɛ'a gátho bi 'yɔt' Ojɔ, gátho him bi gohi xɛn ho, pɛ hin yú ts'oquizehɛ ɛ, pɛ nanguɛ rá ts'oqui ra Adán. Pɛ bi zánd Ojɔ gue hin da gohi xɛn ho rá ximhá, nguetho ndep'ɛ yɛ já'i da hyon'a ran ho da 'yɔrpa 'bɛ m'bɛjua.

²¹ Nguetho nu yɛ ximhá bi 'yɔt' Ojɔ, gátho da mba ma hoqui nanguɛ'a ran ts'oni bin ja, nguɛ him man ja yɛ 'yánthi nɛ yɛn ʉnbi, nɛ 'bɛ'a gá i ja. Nɛ gátho ɛ 'dat'a da mba ma hoquigahɛ yú t'ɛhnigahɛ Ojɔ, 'bɛ bi párcɛ ma já'ihɛ.

²² Nguetho dí páhmbɛ gátho 'bɛ'a bi 'yɔt' Ojɔ, tengu'bu gátho 'da na mbahni thoho gue'bu go maya'bu nɛ asta guehya, tengu'bu xɛn ɛ, nɛ tu yú mbɛi, tengu'bu in nde dim 'bɛh rá 'uɛɛ n'da ra xisu.

²³ Nεεεgah_u tengu thoho 'b_u 'da na mbahni thohoh_u gätho 'be'a i ja, madague'b_u bi d_u'mi bi ts'inj_u ya, gue dí 'b_uhmb_u rá Hogand_uhi Oj_u, gue'a rá mb_udi a ran ho da 'y_orcah_u Oj_u. Pε dí säh_u ran _u nanguε ma mb_ui_uh_u gätho y_u pa dín d_o'mateh_u ua, gue'b_u go nε'a ma ng_oc'y_ei_uh_u da y_angah_u.

²⁴ Nε gue'a dá p_ahmb_u 'b_u mí zinj_u, ngue him 'bex da mba mahoqui gätho ma ng_oc'y_ei_uh_u. Janangue'a dí t_omhb_u ya. Pε nu'b_u 'bexque x_a nu_uh_u a dí t_omhb_u, ya hin di t_omhb_u a ya 'b_u, nε hingui jatho ga t_omhb_u a ya bin ja.

²⁵ Pε nuya dí t_omhb_u a hinga nan ja, nε dí häth_u y_an _unbi, gue'b_u go bi päj_u x_an ho Oj_u.

²⁶ Nε gätho y_u pa dín d_omthohoh_u, di zεj_u rá Hogand_uhi Oj_u, nguetho x_an güent'igah_u, gue hin di p_ahmb_u dan y_ah_u Oj_u x_an ho, ja'b_u dí çastah_u b_u nam b_en Oj_u. Pε guesε rá Hogand_uhi i y_aqui a Oj_u b_u ja ma mb_ui_uh_u 'b_u dí y_ah_u a.

²⁷ Nε nu Oj_u dí _açsa ma mb_ui_uh_u 'b_u dí y_ah_u a. Nε i p_adi 'be'a dí äf_u, nguetho dín theui rá pähä zεhε a bi b_engah_u rá Hogand_uhi Oj_u.

Pε dí t_af_u x_an ho y_an _unbi nanguε ra Cristo

²⁸ Nε dí p_ahmb_u di jap Oj_u dí 'y_orcah_u ran ho a 'be'a gä dí thohmb_u ua, ngue nuj_u εmmε dí numanhoh_u a Oj_u. Nguetho ya bi zänni 'bεp_u dá cohmb_u m'bejua.

²⁹ Ngue nu'_u to'o bi huanh Oj_u mam'bet'o, guet'_u bi zänni da gohi tengu rá Ts'ant'_u zεhε. Janangue'a dim 'bet'o rá Ts'ant'_u zεhε ngue x_an ngu y_a cu dim 'bejua.

³⁰ Nε nu'_u bi zänd Oj_u mäm'bet'o, nε guet'_u in zonh Oj_u _u ya ngue da y_ar_u bi 'b_ui. Nε nu'_u in zonh Oj_u, gue'_u i εmbi x_an ho _u ya, ngue bi hocpa y_a ts'oqui. Nε guet'_u da gohi tengu rá Ts'ant'_u zεhε.

³¹ 'Be'a gam b_emhb_u b_uya, nguetho guesε Oj_u i numanhoj_u. To'o maha da zä da 'y_orcah_u ran ts'o.

³² Nu Oj_u xínga gue rá Ts'ant'_u zεhε bi huεqui, pε bi d_ap ran d_ate nanguεj_u. Janangue'a gätho di 'daj_u 'be'a i ja, nte da g_ongah_u.

³³ Pε nuj_u to'o maha a da xi Oj_u ngue hingui ho dí øth_u, ngue y_a thahnigah_u Oj_u. Nguetho guesε Oj_u thocpa thoho di hoga ma ts'oqui_u.

³⁴ To'o gue da zä da xi Oj_u ngue dan _unba_uh_u nanguε ma ts'oqui_u, nguetho guesε ra Cristo bi du, bi nu ran _unbi nanguεj_u, nε x_o bi xox Oj_u b_uya, nε bí 'b_ur_u guerp_u i conhui rá ts'edi Oj_u. Nε thocpa thoho i äp rá mate Oj_u nanguεj_u.

³⁵ 'Be'a maha da zä di 'uegah_u, gue hin gan nu_uh_u a rán huεcate ra Cristo. Ha gue'_u y_an _unbi, uague y_u dumb_ui, uague y_an _ucpi, uague ra thuhu, uague ra 'y_ahe, ua gue'b_u nts'utho har_u dí 'yoh_u, uague da thoj_u nanguε ra juai. Ha gam b_emhb_u ngue hin di huεgah_u ra Cristo 'b_u dín nu_uh_u _u.

³⁶ Pε hin'na, nguetho ya nt'o't'i:

Thocpa thoho t'εna da thoj_u nanguε Oj_u dí εc'y_ei_uh_u,
nε im b_eni tengu'b_u d_uy_u dε'yoh_u gue nts'änni da tho.

³⁷ Pε nu gätho y_an _unbi, dí t_af_u x_an ho, nanguε ra Cristo di huεgah_u.

³⁸ Nε dí p_ahmb_u majuani hin'y_a n'da ra ts'edi da zä di 'uegah_u gue hin ga nu_uh_u a rán huεcate ra Cristo. Xínga guehya gue dí 'b_uhmb_u, nε xínga gue'b_u dá tuh_u. Nε xínga gue'a n'da rá_m 'b_ehni Oj_u mahεts'i, nε xínga gue'a n'da rá_m 'b_ehni ra z_ith_u, xínga gue man'da ra ts'edi. Nε xínga gue'a 'be'a gätho i ja ya, o din ja nixudi o nimani, da zä di 'uegah_u.

39 Nε xínga gue'ua 'bupu mahçts'i, nε xínga gue'ua 'bucua ja ra häi, nε hin'yua 'be'a gätho i ja ngue da zä di 'uegahu gue hin ga nuhu rán huçcate Oja i ørcahu ra Cristo Jesús ma Hmuhu, nguetho gätho bi 'yøzhe Oja u.

9

Bi huand Oja yua israel maya'bu

1 Nu ra Cristo dí 'bu'be, i paði majuani dí xi ahu ya, ngue emme dadí huçcmahagä ma mijudíohe yua israel. Pε ne'a rá Hogandahi Oja i xicpa ma mbui ngue majuani dí m mangä.

2 Nε thocpa thoho dín nu ran unbi ngue ma mbui nε emme tu ma mbui nangue ma mijudíohe.

3 'Be'a sä ga øt'ä ngue xtím pø'u ma mi'israelhe. Ha ga xi Oja di 'berca ma te ngue njam'bu ga nu ra Cristo. Ngue gue'a ga øt'ä 'bu gue'a dí pø u.

4 Nguetho nuje dyu israelhe bi thahn ma ngarpa bøtahe ngue bi nde dyu t'uhni Ojaje, nε bi nu rá Thai Oja ma bøtahe nε bi bah puya ngue Oja mí 'buhmbu. Nε gue'ua bi 'yøthu ran hoqui a Oja u, nε gue'ua bin t'un yán t'edi Oja nangue 'beru dám 'bumanhohe. Nε bi sih yan t'øt'e dí dande Oja. Nε bi sih majuani nangue 'be'a gä da 'yørpe.

5 Nε nu'ua ma mi'israelhe i 'buh ya, yá t'uhni ndu ma ngarpa bombøtahe ngue bin yauí Oja maya'bu. Nε guet'ua yua israel bu am 'bu'a ra Cristo 'bu min ja'i ua ja ra ximhäi. Pεgue Oja a, rá Hmu ngue gätho 'be'a i ja, janangue'a gätho yu pa mazai ga numansuhu a. Nε hont'a gam bεmhbu a ya.

6 Pε xun ngu hingui çc'yei u ma mijudíohe yua israel. Pε hin gam bεmhbu ngue bi zepu a bi man Oja, ngue hin di ja'ts'a ran hoqui bi ma. Pεgue gam bεmhbu ngue'a hingui gätho majuani yua israel u yá t'uhni ra Israel bu nam bεn Oja, gue'bu mí ma di jap yua israel.

7 Nε hinga gätho yá t'uhni ra Abraham bu nam bεn Oja u bim 'bui, pε hont'a bi xi a Oja ngue dim 'bui. Tengu bi man Oja: "Pε hont'u di xant'a ra Isaac, ngue ni ts'unt'u, ga çmbi ni t'uhni," bi 'yεmp Oja a.

8 Nu'a in nde da 'yurcahu ngue njo'o n'da rá t'uhni Oja bim 'bui nangue rá ta o gue rá mbe. Pε hont'u bim 'bui nangue'a bi man Oja, da 'yεmbi yá t'uhni.

9 Nε guehna bi xi a Oja a ra Abraham: "Ni jeyu, tengu ya, ga ut'auí ma ts'edi nε din ja a dí xi i, gue dim 'bu a n'da rá ts'unt'u ra Sara," bi 'yεmp Oja a.

10 Nε ngutho nangue yá ts'unt'u ra Isaac, Oja bi ma nda'a da numanhu. Bin ja ngue bim 'bu i yoho yá ts'unt'u ra Rebeca, nangue a ra Isaac a rá ta u.

11 Pε nu'bu hin ním 'bu u yoho, hin ní 'yøt' ran ho, nε xín ni 'yøt' ran ts'o, pε Oja mí sänni 'be'a din jap'u. Janangue'a bi zä bi japi nda'a bi nde di japi, nangue bi ndese, nε hin nangue yán t'øt'e bi 'yøt'u.

12 Nε nu'bu hin ním 'buh yá t'uhni, bi xi Oja a ra Rebeca: "Nu'a m'bet'o dim 'bui, din 'yçhe nangue'a m'bejua dim 'bui."

13 Nε tengu nt'o't'i, man'da ram hma i çna: "Dá numanhu a ra Jacob ngue ra Israel, pε nu ra Esaú hin dá numanhu," bi 'yεn Oja.

14 Xiya, ha gam bεmhbu hingui ho 'be'a bi 'yøt' Oja, ngue bi huahna n'da, nε hin'na a man'da. Pε hingui sä ga çmhbu hingui ho øt' Oja.

15 Pε tengu bi xi Oja a ra Moisés: "Ga un ra mate to'o dín nde ga unni, nε ga huçqui to'o dín nde ga huçqui," bi 'yεn Oja.

16 Dí pahmbu ya, nangue in ndese Oja di un rá mate nε hin nangue bi ndese n'da, o gue bi 'yøt' yan t'øt'e ngue bi bεni dí dah rán japi Oja.

17 Ne tengu bi man ra t'ohni, bi sih ra ts'ut'abi bu Egipto, ngue ra Faraón: "Dá sän'ni i ngue gan ts'ut'abi, ne ga mep'a ni mbui ngue hin gui 'yot'a ga xi i. N'dahma da zä ga ut'a ma ts'edi 'bu ga pēnh yu 'yanthi bu ja ni häi. Ne da farca ma ts'edigä gätho na nguni ra ximhäi buya," bi 'yēn Oja.

18 Janangue'a ga pāhmbu ya, Oja di un rá mate to'o in ndese di unni, ne guese Oja di mep rá mbui n'da to'o in nde di mep rá mbui, tengu thofo bi 'yōrpa a ra Faraón.

19 Pe ha 'bo'o da 'yängä buya: "Nu'bu in jabu i ot' Oja, hague dán zä da 'yēna i ja rá ts'oqui n'da 'bu, ne njon da zä da zerpa a in nde Oja gue xtám bēni 'be'a xun ho xtá 'yot'e."

20 Pe hingui sä ngubu gui mamhbu, gyu ja'ihū, to'o ahū ngue gui xihmbu hingui ho ot' Oja. Xi'bu n'da ra ts'oe ngue ra jāhäi, ha da zä da 'yānni to'o bi 'yot'e: "Hanja ngubu gá 'yōrque," ha da zä da 'yēna.

21 Ha hin'yu rá ts'edi a to i ot' ra ts'oe, ha hingui sä da zän zehē 'be'a da 'yōrpa n'da ra bōhäi 'bu, ngue da zän'na n'da mahotho, ne'a man'da him mahotho, ne n'dat'a ra bōhäi ni 'yot'e.

22 Nguetho in ndese Oja da 'yuh rá cue nanguē u to yún sähū di unbi. Ne madague'bu i hä't'i set rá mbui nanguē u to di unbi. Pe nu'bu hinguiim bēni 'beru nan dō'ma Oja, gue'a man'da dí nequi xun ho rá cue Oja ne rá ts'edi 'bu bi unba u buya.

23 Janangue'a da fādi tāte xun ho rá mbui Oja 'bu bi un rá mate u mi'da yu ja'i, madague'bu ne'u yún sähū xtí unbi, tengu thohogahū. Ne nuya m'bet'o thofo di hogahū Oja, ngue da zä ga comhbu rán ho.

24 Ngue gueju bi zongahū Oja, nanguē ma 'yuhū 'dahma 'dan'yo, ne u yu judío, ne u hin yu judío, pe hōnt'u bi numanhose bá si.

25 Ne gue'a bi mam bu ja rá sōcuā ra Oseas, bi 'yēna: Nu'u him mi ēmbā ma t'uhni, gue'u ga ēmbi ma t'uhni u ya. Ne nu'u him madí huēcā, pe nuya ga huēcā u ya, bi 'yēn Oja.

26 Ne mi ēn ra t'ohni:

Nubu haru bi t'ēn ahū: "Him ma t'uhni ahū," gueru da t'ēn ahū buya ngue yá t'uhni ahū Oja i 'bui.

27 Pe nanguē yu israel bi man ra Isaías: "Madague'bu ēmme xtá ngu u yám bom'bet'o ra Israel, tengu yu 'bomu bu ja ra dejā, pe hōnt'u zi yoho dim pōhō," bi 'yēna.

28 Nguetho Oja di juānba ra ximhäi, ne di jua'a n'dihi rán ts'ēmbi bi ma.

29 Ne tengutho mi ma mam'bet'o ra Isaías, bi 'yēna:

Nu'bu hin xtá 'ye Oja 'da yu hmudā nanguēju, dyu israelhu, gätho xtí juaju 'bu, tengu ra hnini Sodoma, ne ra hnini Gomorra, ngue bi jua Oja, bi 'yēna.

Xun ngu yu israel him bi nde bi hyān rá mate Oja

30 Pe xiya, hague bin ja nanguē yu ja'i hin yu judío. Bi t'ēmbi xun ho nguetho bi hyāntho rá mate Oja ngue bi hocpa yá ts'oqui, madague'bu him mīm bēni xtá 'yot' ran hocjā'i i mam bu ja yún t'ēdi Oja.

31 Pe nu yu israel gue mí honi xtá 'yot' ran hocjā'i i mam bu ja yún t'ēdi Oja, pe him bi zōni ngue xtá t'ēmbi xun ho u.

32 Pe hanja him bi t'ēmbi xun ho u yu israel. Nguetho him bi nde bi hyāntho rá mate Oja gueru xtá t'ēmbi xun ho u. Pe bi bēni xtá hnumanho 'bu mi 'yōzēhe yún t'ēdi Oja u. Ne nu ra Cristo buya tengu'bu n'da ra do 'bem bu ja

ra 'yu, guepɥ di fet rá gua n'da, nɛ bi dɔng bɥ yɥ israel 'bɥ mi 'yɛna xtán dɔh ra 'dih.

³³ Nɛ gue'a mán t'o't'i bɥ rám hman Ojɔ, i ɛna:

Dami bɛmhɥ, dí hɔpɥ n'da ra do bɥ Sión, nguepɥ da dɔng bɥ n'da, nɛ dim 'bɛdi.

Pɛ nu'a to'o da 'yɛc'yɛi a, hin da mbɛs' yá sá, pɛ guehma da hnumanho.

10

¹ Ma zi cu ahɥ, ɛmmɛ dí hɔh ma mbɛi dí ɔp rá mate Ojɔ di pɔ ɥ ma mi'israelhe.

² Nɛ dí pɔdi ngue majuaɥi ɛmmɛ ɛhya ɥ nangue Ojɔ, pɛgue hingui pɔdi ndana majuaɥi rá 'yu Ojɔ ɥ.

³ Nguetho hingui nde da bɔdi 'bɛpɥ dí 'yɛmp'a Ojɔ ngue xtán ho. Im bɛni din hoc zɛhe nangue yán hose, nguetho im bɛni dí numanho Ojɔ 'bɛ'a ɔt'ɥ. Janangue'a hingui nde din uni xti hoc Ojɔ ɥ, nangue ran hoqui bi zánd Ojɔ.

⁴ Pɛ gátho to'o bi 'yɛc'yɛi ngue gue'a ra Cristo bi hoqui, bi 'yɛ'ts'a ní hyoni ngue xtín hoqui nangue yán t'ɛdi.

To'o gátho da 'yáp rám fâts'i ra Hmu, da yɔn ɥ

⁵ Nu ra Moisés bi 'yo't'i 'bɛ'a da 'yɔt'a n'da nangue yán t'ɛdi nguepɥ xtán zɔni xtá numanho Ojɔ n'da. Ngue bi 'yɛna: “Nu'ɥ yɥ jɔ'i 'bɥ dí jɔ'ts'ɥ yán t'ɛdi, gue'ɥ dí japi dim 'bɥ'ɥ,” bi 'yɛna.

⁶ Pɛ nu'a ran hoqui ga hɔmhɥ rá mate Ojɔ, o gui ɛmhɥ xɥn hɛi bɥ dá tɥmhɥ a, gue ba sɔnsɥ bɥ mahɛts'i ba sisɥ ua ra Cristo.

⁷ Nɛ o gui ɛmhɥ ga mbähä bɥ 'bɥ ɥ xɥn du ngue ba sisɥ bɥ a ra Cristo.

⁸ Pɛ 'bɛ'a i man'a ran hoqui 'bɥ. Pɛ hingui hɛi bɥ dá tɥmhɥ a. Nɛ ɛna: “Gui hyanthohɥ rá mate Ojɔ, nɛ da zä da 'yo ni mbɔihɥ bɔya, nɛ da zä da 'yo ni ndehɥ bɔya.” Nɛ gue'a ram hma dí m mamhɥ a.

⁹ Ngue nu'bɥ ga ɛmhɥ ma Hmuɥ ra Jesús, nɛ ga ɛc'yɛihɥ mbo ma mbɔihɥ ngue bi xox Ojɔ a 'bɥ mi du, da yɔnjɥ Ojɔ 'bɥ.

¹⁰ Nguetho gue'a ní 'yɛnjɥ xɥn hojɥ Ojɔ a ga ɛc'yɛihɥ mbo ma mbɔihɥ, nɛ gue'a ní pɔjɥ Ojɔ a gam mamhɥ nangue ma ndehɥ.

¹¹ Nɛ mí ɛn rá t'ohni Ojɔ: “To'o gátho da 'yɛc'yɛi a bá penh Ojɔ, hin da thäda ɥ,” bi 'yɛna.

¹² Nɛ hin gam bɛmhɥ ngue n'dan'yo yá hmu i 'bɥ ɥ yɥ judío nɛ ɥ hing yɥ judío. Pɛ n'dat'a yá hmu ngue gátho yɥ jɔ'i i 'bɔi, nɛ 'da dí unthoho xɥn ngu to'o gátho da 'yáp rám fâts'i.

¹³ Nguetho nu'ɥ to'o gátho da 'yáp rám fâts'i ra Hmu, di pɔ ɥ, mi ɛn ra t'ohni maya'bɥ.

¹⁴ Pɛ hague dán zä da 'yáp rám fâts'i ra Hmu 'bɥ him bi bɔ a rá mate bɥ ja rá mbɔi. Nɛ hague dán zä da hyɔn rá mate 'bɥ him bi 'yɔde. Nɛ hague dán zä da 'yɔde 'bɥ njon da xifi nangue ra Cristo.

¹⁵ Nɛ hague dán zä da mba n'da da xifi 'bɥ hingam 'bɛhni. Janangue'a i ɛn rá hman Ojɔ: “Mahotho i ɔt'a n'da 'bɥ i man ran ho ma'da'yo di 'dajɥ ran johya, hapɥ i 'yo,” bi 'yɛna.

¹⁶ Pɛ hinga gátho i ɔmanho ɥ i sih ran ho ma'da'yo. Tengu bi man ra Isaías, bi 'yɛna: “Ma Hmu i, nda'a ɥ bi 'yɔmanho a dá mamhɥ ya.”

¹⁷ Pɛ nu'bɥ 'bɔi to'o da sih ram hma nangue ra Cristo, da zä da hyɔn rá mate Ojɔ 'bɥ.

18 Pɛ dí ǎn 'bɯ hin xtamá 'yø ɯ yɯ judío. Pɛ haguɛn ja ngue him bi 'yɛc'yɛi ra Cristo. Bi 'yøhma, nguetho hønɯ go hapɯ bi mba rá m hman Ojǎ, bin 'yo gǎtho ná ngɯni ra ximhái.

19 Nɛ xø dí ǎn'nahɯ, ha him mí pǎ ɯ yɯ israel ngue man'da da t'ɛmbi yá t'uhni Ojǎ ɯ hing yɯ israel. Bi bǎhma, nguetho nubɯ ja rá søcuǎ ra Moisés mí ɛn Ojǎ: Ga ja ahɯ gan sɛyahɯ 'bɯ ga simanho 'da yɯ jǎ'i him mí ɛmbá ma t'uhni. Nɛ ga ja ahɯ gan cuɛhɯ 'bɯ ga simanho 'da yɯ 'yǎmbúi jǎ'i, bi 'yɛmp Ojǎ ɯ yɯ israel.

20 Nɛ bi xifi xɯn ho bɯ ja rá søcuǎ ra Isaías, bi 'yɛn Ojǎ: “Bi dǐngǎ ɯ 'da him mí hongui, nɛ dá japi da bǎc'ɯ him mí ǎngui,” bi 'yɛna.

21 Pɛ nangue yɯ israel bi 'yɛn Ojǎ, “Gǎtho ra pa dá 'uǎppa ma 'yɛ, dá zon'ndɯ, pɛ bi mbɛsca thoho ma 'yɛ, nɛ bi ɯgǎ thoho ɯ,” bi 'yɛn Ojǎ.

11

Da ɯ yɯ israel bim pøh ya

1 Pɛ ga ǎn'nahɯ mahøn'a, ha gǎtho bi hyɛ ɯ yá t'uhni Ojǎ, gue nu ɯ yám bom'beto ra Israel. Pɛ hin'na. Nguetho gueczɛhɛgǎ drá mɛ'israel, ngue mam bombøtagǎ ra Abraham, nɛ ra Benjamín.

2 Pɛ Ojǎ hingui hɛ ɯ njuǎntho yá t'uhni ngue'ɯ bi huan 'bɯ mam'bet'o. Ha hin guím bɛmhɯ 'be'a bi man rá t'ohni Ojǎ, gue bi sih ra Elías 'bɯ mí yǎp'ɯ yá mí israelhɯ. Nɛ bi 'yɛna:

3 “Ma Hmu i, bi hyo ni pøngahyǎ ɯ yɯ israel, nɛ bi xot'a bɯ ja ni mɛxa mí pa m'bøts'e ni 'bøts'e, nɛ høngdǎ dá pongǎ, nɛqui nde da hyogui,” sǎ bi 'yɛn a ra Elías.

4 Pɛ ha hin guím bɛmhɯ 'be'a í dǎ Ojǎ bɯya ngue bi t'ɛmb ra Elías. “Pɛ hin'na, hin guí 'dasc,” bi 'yɛmbi. “Pɛ dá jamansup yá mbúi ɯ yoto mahuǎhi yǎn 'yohɯ israel, gue'ɯ him bin dǎnyahmu bɯ 'bǎh ra pøte ra Baal,” ngue mí t'ɛmbi ojǎ.

5 Nɛ ngutho ya, 'bɯ i 'da yɯ israel him bi 'uegue nangue Ojǎ, ngue gue'ɯ to bi huand Ojǎ nangue rá mate thoho.

6 Nɛ gam bɛmhɯ nu 'bɯ rá matethoho Ojǎ bi huan'ndɯ, ga pǎhmbɯ bɯya hin nangue yǎn t'øt'e i øt'a n'da ní huan'na n'da. Nguetho nu 'bɯ xtá hnumanho nangue yǎn t'øt'e bi sifi, hin xtún ja rá mate tho Ojǎ 'bɯ, nɛ nte nam bøn'a rá mate Ojǎ 'bɯ.

7 Xiya, 'be'a gam bɛmhɯ nangue yɯ israel, nɛ hinguin ngu ɯ bi dǐni 'be'a mí honi, gue da t'ɛmbi xɯn ho. Pɛ hønt'ɯ nthahni bi dǐni, nɛ bim pøhø. Pɛ nu'ɯ mí'da bi mɛp yá mbúi ɯ.

8 Nɛ gue'a mǎn t'øt'i: “Ojǎ bi pumbɛnip yá mbúi, tengu'bɯ bin ǎha. Nɛ bi japi him bi zǎ bi nu nɛ him bi zǎ bi 'yøhnahyǎ. Nɛ guexta ɯ yɯ pa i jabɯ ya,” bi 'yɛn rá t'ohni Ojǎ.

9 Nɛ ngutho bi man ra David: Da mbøspa Ojǎ, pɛ hin da bɛni 'be'a nam bøn ɯ yɯ 'bøts'e da 'yøt'ɯ, nɛ gue'a dán ɯnba ɯ.

10 Nɛ din xǎdǎ, hin da nu ran nɛqui.

Nɛ nu yá xǎtha dim mboqui ma zǎ, nangue yá ts'oqui xɯn ngu i tuts'i, bi 'yɛn a ra David.

Nɛ'ɯ 'da hing yɯ israel bim pøh ya

11 Pɛ dí ǎn'nahɯ mahøn'a, nu'bɯ mí 'ue'ɯ yɯ israel, ha bi bɛn Ojǎ him man'dandǐ da 'yɛnsa rán jǎpi ɯ 'bɯ. Pɛ hin'na. Pɛ nangue'a bi zan rá mate Ojǎ ɯ yɯ israel, nɛ gue'a í zǎ bim pø ɯ hing yɯ israel bɯya. Pɛ gue'a bi 'yøt' Ojǎ,

n'dahma din seya yu israel 'bu bi nu u bi hyan ra mate Oja, ne da hyon Oja mahon'a.

¹² Nu Oja bi za bi jap'u 'da yu ja'i hing yu israel gätho ná ndoho ra ximhäi, nangué bi 'ue'u yu israel. Ne bi din rá mate Oja u hin yu israel 'bu mi thäcra rán japi Oja u yu israel. Janangue'a man'da xun ngu ran japi da nu u hing yu israel 'bu bá peng bu 'bu Oja u yu israel mahon'a.

¹³ Guehna dí xi ahü na ya, ngue hin gyu israel ahü, nguetho drám 'b'ehni gá nangué ahü. Ne din nde ga ja ahü gui pomanhohü nangué ra Cristo,

¹⁴ n'dahma din 'yomfëni u ma mijudíohé yu israel 'bu bi nu a ran ho gá tñmhü, janangue'a man'da xtá ngu dim pø u büya.

¹⁵ Ne nu'bu mí hye Oja u yu judío, bi za bi hocra u hing yu judío 'bucua gätho ua ja ra ximhäi. Pe emme man'da xun ho din ja ua gätho ra ximhäi 'bu bi ts'im mahon'a xun ngu u yu judío. Ne din ja tengu'bu ya bi ndants'u yu du.

¹⁶ Nu mam bombøtahe mí yähu Oja maya'bu, yú mbeti Oja u, tengu'bu yú 'bøts'e Oja u. Ne tengu'bu mí 'bøspa Oja ra mbudi thuhme 'bu øt ra thuhme, janangue gätho a ra juni rá mbeti Oja büya. Ne nu'bu mí huand Oja a ra Abraham, ne gue'a í than'ndü yú 'yu a büya, tengu'bu n'da ra za xun zaqui rán dui, ne'u yú 'ye xun zaqui u.

¹⁷ Pe bi ts'ecpa 'da u yú 'yese a ra hogaza. Ne nu ahü hing yu israel ahü ne tengu'bu bá ts'ec'ahü bu gmí tømhbü tengu n'da ra za hingui ho. Ne bi t'ës'ahü bu bi ts'ecpa u 'da yú 'ye ra hogaza. Ne gá comhbü rán zaqui a ra za, gue bá nexpu rán dui, ngue nu ra Abraham bi huand Oja maya'bu.

¹⁸ Pe hingui sä gdá yäthü a ngue bi t'ës'ahü bu bi ts'ec u 'da yú 'ye ra za. Dami bëmhbü ngue hinga gue ahü guidí unhdü rán zaqui a rán dui ra za, pe gue'a rán dui ra za i øt'ahü rán ho Oja bu gui tømhbü.

¹⁹ "Pe man'da xun hoje, nguetho bi ts'ec'u 'da yu 'ye, ne go bi t'ëscähe ua," masque gui emhbü.

²⁰ Majuani bi ts'ec'u 'da yu israel nguetho him bi nde rá mate Oja. Bi bëni xun hose. Ne gui tømhbü bu 'da ahü ngue hing yu israel ahü, nguetho gui pähmbü hont'a rá mate Oja nán ho ahü. Pe o guim bëmhbü gán tøsehü bu, pe gan jamansuhü.

²¹ Dami bëmhbü him bi yan Oja u 'da yú 'yese ra za. Ha má gue'adahü da yan ahü 'bu guim bëmhbü xun hose ahü.

²² Pe nu'bu 'bo'o hinguin nde rá mate Oja, pe da nuse a rán säui a to'o da 'uerü ja rá mate. Pe nu ahü gui nuhü rá mate Oja 'bu gui thoqui guim bëmhbü a. Pe nu'bu hin'na, ne ahü da ts'ec'ahü mahon'a bu ja ra za 'bu.

²³ Ne nu'u yú 'yese a ra hogaza, ngue yu israel, nu'bu da 'yëc'yëi rá mate Oja, da t'ës' mahon'a bu ja yú zase. Nguetho ja rá ts'edi Oja da 'yëc' mahon'a bu bi zequi.

²⁴ Nu'bu mam bá ts'ec'ahü bu gmí tømhbü ja n'da ra za hingui ho, ne bi t'ës'ahü bu ja man'da ra za ngue hin ni zasehü, pe man'da hingui hëi da ndøpu mahon'a u yú 'yese nguetho rá zase.

Da zöni n'dat'a dim pøhø xun ngu yu israel

²⁵ Ma zi cu ahü, din nde ahü gui pähmbü a ja bi t'uhyä, n'dahma hin gan 'yëzëhëhing yu judío ahü. Din nde gui pähmbü, 'da yu patho bi mëh yú mbui u 'da u yu israel, ja gue'bu bi zøn ra pa xtí cäthü xun ngu ahü hont'a go to'o hing yu judío ahü.

²⁶ Ne m'bejua büya, xun ngu dim pø u yu israel. Ne gue'a bi man rá t'ohni Oja, bi 'yëna:

Di nequi n'da yá yante ngue yá mi'israelh_u b_u Sión,
da yan'a ra Jacob nangué yá ts'oqui. Ngue ra Israel a ra Jacob.

27 Nε ja gue'b_u ga ja'ts'a dá xifi,

ga punba yá ts'oqui, bi 'yεm b_u ja rá t'ohni Oj_á maya'b_u.

28 Nu' u y_u israel i øt'e ngue yán sui_uh Oj_á ya, ngue'a hingui εc'y_ei ra hogamhma. Pε gue'a í z_á bi zin ah_u Oj_á a. Pε guehma di huεc Oj_á u y_u israel, nguetho bi than 'b_u maya'b_u u yá ngurpa bombøta.

29 Nguetho nj_{am}'b_u da goh rá mb_ui Oj_á nangué u to xí zohni, pε majua_{ni} di un'na bi ma, tengu'b_u ya xí um 'b_u mí ma 'be'a di unni.

30 Nε nu ah_u hin gy_u israel ah_u gmí øth_u ram fε'ts'i nangué Oj_á mam'bet'o. Nε m'bejua ne u y_u israel bi mbεstho_o Oj_á. Janangué'a bi z_á gá t_{im}hb_u rá mate Oj_á.

31 Nε gue'a in ja ya, ngue i festa a rá mate Oj_á u y_u israel, nε guí t_{im}hb_u rá mate Oj_á ya. Pε gue'a dí d_{in} rá mate Oj_á mahøn'a u y_u israel.

32 Oj_á bi ma, njo'o n'da ra ja'i bi 'yεc'y_ei a nguetho ja yá ts'oqui. Nε bi 'yøt' Oj_á b_uya gue njon da hyät'i din hoc zεhe, nguetho in nde gätho di un rá mate di hoqui to'o gätho in nde dim pøhø.

33 εmme x_un ngu rá mate Oj_á, nε εmme x_un ndoho rán 'yomfεni. Nε hin'y_u ngue hingui p_á Oj_á. Njo'o n'da ra ja'i da ba_{di} 'be'a nam bøn'a i øt' Oj_á, nε njongui s_á da ba_{di} 'be'a gätho i sänd Oj_á da 'yøt'e.

34 Njo'o n'da ra ja'i da ba_{di} da 'yøt'e tengu rán t'øt'e Oj_á, nε njon da 'yut Oj_á 'be'a da 'yøt'e.

35 Nε njo'o n'da ra ja'i da hyoni 'be'a di un Oj_á nε ngue'a dí 'yεmbi d_{in} dupate Oj_á a.

36 Nguetho gätho bí 'yεp_u 'b_u Oj_á, nε gätho di 'yonse Oj_á u, nε gätho bi 'yøt' u gue di pεpzehe u. Janangué'a nde'b_u ga εspah_u Oj_á gätho y_u pa maz_{ai}. Nε hønt'a gam bεmh_u a ya.

12

Dam 'b_umh_u ngue hønt'a Oj_á gam bεmh_u

1 Ma zi cu ah_u, ts'edi dí xi'ah_u, nu'b_u dí p_áhmb_u rá mate Oj_á, pε nde'b_u gätho ma ja'ih_u dan umhb_u b_u 'b_u Oj_á gue ga ørpah_u rá 'befi. Nε gue'a majua_{ni} ná th_{andeh} Oj_á a, nε gue'a ra 'bøts'e in numanho Oj_á a.

2 Nε hin gam bεmh_u ga homhb_u 'be'a gätho x_un ho nangué y_u pa i jab_u ya, tengu i øt' u 'b_ucua ja ra ximhäi. Pεgue thocpa tho_o ga p_áh man 'yomfεnih_u gam bεmh_u ma'da'yo. Janangué'a thocpa tho_o ga homhb_u ga p_áhmb_u nda'a rá p_áh_á Oj_á, ngue nda'a x_un ho ga øth_u, nε nda'a numanho Oj_á b_uya.

3 Bi 'dac_á rá ts'edi Oj_á ga ørpa rá 'befi nangué rá mate. Janangué'a dí xi ah_u, ngue 'ne ah_u gätho n'da ngu n'da ah_u bin tat'ah_u rá mate Oj_á nangué rá 'befi. Janangué'a hin gan 'yεxh_u, pεgue guí p_áse_hu nda'a ní 'befi bi z_{án}'nah_u n'da ngu n'da ah_u, nangué rá m f_äts'i Oj_á.

4 Tengu ní ja'i n'da, ngue an ts'änni x_un ngu yá xεqui. Nε hinga gätho 'dat'a ra 'befi øt'e, pε 'dahma 'dan'yo yá 'befi u y_u xεqui. Ngutho dí øth_u.

5 Nε madague'b_u x_un ngu_u, pε tengu'b_u n'danja'itho ma ja'i dí comhb_u ra Cristo. Nε tengu ní ja'i n'da, 'da nam f_äxta n'da ngu n'da y_u xεqui, ngutho dí øth_u ngue dí comhb_u rá 'befi ra Cristo.

6 Bi 'daj_u ra ts'edi Oj_á gue ga øth_u rá 'befi 'dahma 'dan'yo, nangué rá mate zεhe. Pε nde'b_u ga øth_u x_un ho. O nu'b_u n'da dim pøngahy_á da hyoni 'bεp_u dí ma x_un ho a di bεnba Oj_á, nangué rá m f_äts'i.

⁷ O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi dim fäxte 'be'a di 'be a n'da, pe di ja'ts'i xun ho, ngue da mbäx yá cu. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi din xänbate, din xänbate 'be'a nam bøn'a rá m hman Oja.

⁸ O nu'bu n'da ra zote, pegue da xifi nda'a xun ho da 'yot'u yá cu. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi di un rá mbeti, pe hin da be'ni da hnumanhosé. O nu'bu yu ngarpi ngue di manda rá 'befi Oja, di ja'ts'i xun ho nangue ra ts'edi bin t'unni. O nu'bu n'da bin t'un ra 'befi da mbäx u yu hyoya ne yan zäman'u, mpähä thoho da mbäts'i.

Gam bεmhbu nda'a xun ho dá tenhdu Oja

⁹ Ne hingui yoho gam bεmhbu 'bu ga huεju n'da, pe majuani ga othu ran huεcate. Ne xingui ts'u gam bεmhbu ga othu a hingui ho, pe dan εhyahu ga othu a 'be'a gätho xun ho, ne nzai ga othu a.

¹⁰ Dan huεju n'da ngu n'daju nguetho dadin cuhu. Ne n'da ngu n'da man'da da be'ni da 'yεspa rá mijá'iu, xinda gue'bu da t'εspa zεhe.

¹¹ Ne hin ga cuthu ran danhyei ma mbuihu, pe dan εhya ga orpahu rá 'befi ma Hmuhu.

¹² Dan johyahu nangue'a ran ho dí tōmhbu, ne hin dan xōmbuihu nangue yan unbi. Ne thocpa thoho yu ora thoho dan yahu Oja.

¹³ Ga fäxhu yu 'yεc'yεi 'bu ja 'be'a di 'bedi. Ne mpähä thoho ga säyabahu yu ja'i bu ja ma ngumhbu.

¹⁴ Pe ga äfu ran japi nangue u to di ughu, ne hin ga äfu ra 'yanthi.

¹⁵ Ne 'dat'a dan johyahu to'o di johya, o nu'bu 'bo'o tu rá mbai, 'da dán du ma mbuihu buya.

¹⁶ Ne gätho 'dat'a gam bεmhbu. Ne hin da be'ni n'da man'da xun ho xinda gue rá mijá'iu, pe din amígohu u yu ja'i hin'yu yá ts'edi. Ne hin gam bεmhbu ngue jase man 'yomfεnihu.

¹⁷ Nu'bu 'bo'o orcahu ran ts'o, hin ga cospahu ran ts'o. Pe gam bεmhbu nda'a xun ho ga orpahu, ngue 'be'a gätho i hnumanho. Ne nubuya da nu gätho yu ja'i ngue xun ho ma mbuihu.

¹⁸ Ne dam 'būmanhohu u gätho yu ja'i 'bu da zä.

¹⁹ Ma zi cu ahū, hin ga cos'hū ra pengui 'bu ja'a da t'orcahu. Pe 'be ga tōmhbu ts'u di unba Oja 'bu gue'a in nde di unba u. Nguetho nt'o'ti: "Ma 'befi zεhegä ngue ga unba n'da ne ga un rán theui a bi 'yot'e," bi 'yεn Oja.

²⁰ Janangue'a nu'bu tumanthuhu man suihu, ga 'uimhbu. Ne nu'bu tuthe, ga sithebahū. Nguetho nu'bu njabu di orpa man suihu, xun u da be'ni ngue'a midí ughu, ne xōhma thoho da goh yá mbai buya.

²¹ Hin ga cos'hū ran ts'o pe ga orpahu ran ho, gue'a dá tafu a ran ts'o a buya.

13

Ga othu yan t'εdi yu ts'ut'abi

¹ Gätho gahu ga εc'yεihu ra ts'ut'abi ua ma häihu. Nguetho njo'o n'da ra ts'ut'abi ua ja ra häi ngue bi zän zεhe yan t'εdi. Pe Oja bi zänni ngue din ja yá ts'edi.

² Janangue'a nu to din sūhmi ra ts'ut'abi, din sūhmi a to bi zänba rá ts'edi a, ne i honse rán use.

³ Nguetho nu'bu yu ts'ut'abi ua ma häihu, hin ga suhu 'bu dí othu ran ho, hinda hōnt'bu ga othu ran ts'o ga suhu 'bu. Pe nu'bu dín nde hin ga suhu ra ts'ut'abi, pe ga othu ran ho, ne da numanhoju buya.

⁴ Nguetho nu'u yu ts'ut'abi, Oja bi zanni da mbäxaha. Pe nu'bu di othu ra ts'oqui, ga suha 'bu, nguetho i ja rán t'edi di unba n'da. Ne Oja bi un yán t'edi di unba u to'o ot' ra ts'oqui.

⁵ Janangue'a i jatho ga ec'yehi yán t'edi u yu ts'ut'abi, n'dahma hin di angaha. Ne gue'a di bengaha Oja 'bu in zoc ma mbuihu.

⁶ Ne janangue'a ga juthu 'be'a gátho i äju yu ts'ut'abi, n'dahma di thoqui da 'yot' yá 'befe ngue bi zänba Oja, ne i tãh yán zäbi u.

⁷ Mpähä thoho ga juthu xun ho to'o Gä i ja yán t'edi da 'yädi 'be'a Gä da 'yäju. Ga jut'a ma häihu, ne ga juthu yu puesto, ne mi'da yu cota i äh ra ts'ut'abi. Ne ga numansuhu yán t'edi u to'o gátho i ja yán t'edi.

Ga orpahu ran ho ma mijq'ihu

⁸ Ne ga juthu 'be'a gátho dín dupatehu, ne hin te gam bëmhu ngue dín dupatehu buya. Pe gam bëmhu ngue dan huëhu n'da ngu n'daju. Nguetho nu to gátho ja yán huëcate bi ja'ts'i gátho yán t'edi Oja u.

⁹ Nguetho gue'a bi man'u yán t'edi Oja bi 'yëna: "O guí 'yomt'ënihu, ne o guí häcpahu rá te ni mijq'ihu, ne o guím pëhu, ne o guidi seyabahu 'be'a pë'ts' ni mijq'ihu." Ne nu 'be'a gátho mi'da yan t'edi i man yan t'edi, nu'u gátho n'dat'a i ma: "Gui huëc ni mijq'ihu tengu bu gni huëc zehé ni ja'ihu."

¹⁰ Nu'a ot' ran huëcate, hingui orpa ran ts'o rá mijq'iu i. Janangue'a di ja'ts'u yán t'edi Oja a ran huëcate i ot'a n'da.

¹¹ Ne man'da ga humbi ga othu na, nguetho dí pahmbu ya bin de, ya bi thoh yu pa. Damin 'yomfënihu xun ho ya ngue daná hämhbu yu pa gan nuhu ra Hmu, xinda gue'a dá othu 'bu ja má du'mi dá ec'yehi.

¹² Ya bi thoh ra xui, ya magueru da hyats'i. Mbähä ga bunthu yán t'ot'e ra 'bexui, ga he man thäquihu, ngue dan samzëhëhu janangue'a da dah ran nequi.

¹³ Mbähä ga othu a rán säui ran nequi, hin dan itihu, ne hin dam muns'hu bu ja yán johya zehé yu ja'i. Ne xín dan 'yomt'ënihu, xinga gue'a ma pähä zehëhu ga othu, xín ga othu yu sui, xín ga othu yan ts'ëya.

¹⁴ Pe jatho gam bëmhu ga hämhbu rá ts'edi a ma Hmuhu ra Jesucristo, ngue ga othu tengu bi 'yot'e, ne him ma gam bëmhu ga othu rá pähä ma ngoc'yehi.

14

Dahma 'dan'yo bu na ec'yehi

¹ Nu'bu 'bu a n'da ra 'yëc'yëi gue hin e pädi xun ho, pe ga simanho bu ja mam petihu u. Ne hin dan junthu nangué 'be'a im bëni ngue xun ho da 'yot'e.

² Nguetho 'dahma 'dan'yo im bënsë 'beru ni 'yëc'yëi Oja. Nu'u 'da im bëni xun ho da zi gátho 'be'a i ts'i. Pe nu mi'da im bëni hingui ho 'bu da za u 'da yu ngö.

³ Ne nu ra 'yëc'yëi gue i si ne i sa gátho 'be'a i ja, pe hin da zan'a n'da to'o mbëni hingui ts'i. Ne ximangutho a n'da to'o hingui si, pe hin da 'yëmbi hingui ho ot'a i si gátho 'be'a i ts'i. Nguetho Oja 'da nan zintho.

⁴ Nu'i, to'o e, gue guí ëmbi hingui ho ot' ni mi'yëhëhu. Nu rá hmuse n'da da mam 'bu xun ho 'be'a ot'a n'da rá 'yëhë, o hin'na. Pe guehma da bomanho n'da ngu n'da ra 'yëc'yëi, nguetho i ja rá ts'edi ra Hmu di japi da bomanho.

⁵ Ne i 'bu i 'da yu 'yëc'yëi im bëni din säya 'da yu pa. Ne nu mi'da buya im bëni xun ho 'bu hin din säya 'da yu pa. Pëgue n'da ngu n'da da bënsë 'be'a xun ho da 'yözehé.

⁶ Nguetho nu to din säya 'da y_u pa, din säya nangué da b_{en} Oj_a. N_e nguetho 'b_u hinga g_a i si y_un ts'ihm_e u 'da, njab_u øt'e nguetho im b_{en} Oj_a, n_e i xifi jamadi Oj_a nangué u 'da i si. Ximanguetho a to g_atho i si, njab_u i øt'e nguetho im b_{eni} Oj_a bi un'na, n_e di un ra jamadi Oj_a.

⁷ Njo'o gah_u gue gam b_{em}hb_u dy_u hmuseh_u. P_e y_u mbetigah_u a ma Hmuh_u. N_e nguetho 'b_u dí 'b_uhmb_u n_e nguetho 'b_u dá tuh_u.

⁸ Nguetho dán d_aseh_u b_u 'b_u Oj_a g_atho y_u pa dí 'b_uhmb_u. N_e nguetho 'b_u dá tuh_u, dan d_ah_u b_u 'b_uh ma Hmuh_u n_e guexta'a y_u mbetigah_u a.

⁹ N_e gue'a í du n_e í ndants'a ra Cristo mahøn'a, ngue dim hmu nangué u x_un du n_e'u i 'b_ui.

¹⁰ P_e 'da ah_u hanja gní numan'u a ni cuh_u ngue guí xihmb_u hingui ho 'be'a i si. N_e nu mi'da ah_u guí p_ahmb_u x_un ho 'be'a g_atho i ts'i, p_e hanja gní numan'u 'da ni cuh_u guí emf_u nte di muui 'b_u hingui nde da zi 'da y_un ts'ihm_e. Nguetho g_atho gah_u dam 'b_ahmb_u b_u ja rá hmi ra z_e'mi ngue'a ra Cristo.

¹¹ Nguetho nt'o'ti 'b_e'a bi man Oj_a gue'b_u mí 'y_ena:

Guehma maju_uni din ja a dí m ma, ngue g_atho y_u j_a'i din d_anyahmu b_u dí 'b_ui, n_e g_atho din ju_un b_u ja ma hmi ngue guécä drá Oj_a, bi 'y_en Oj_a.

¹² Janangué'a dí p_ahmb_u, g_atho gah_u ga d_af_u ra güenda Oj_a nangué man t'øt'e z_eh_u.

Hin ga jaf_u da d_ang b_u ja ra ts'oqui n'da ma cuh_u

¹³ Him ma numan'uh_u n'da ngu n'daj_u. P_e hønt'a gam b_{em}hb_u hin ga jaf_u n'da ma cuh_u di fet rá gua b_u ja y_u ts'oqui.

¹⁴ Dí p_acä nangué ran 'yomf_eni bi 'dac ma Hmuh_u ra Jesús, gue hin'y_u 'b_e'a da ts'i ngue hingui ho. P_e nu'b_u mb_ense n'da hingui ho da ts'i, ra ts'oqui a 'b_u da zi 'b_u.

¹⁵ P_e nu'b_u 'da ni cuh_u hingui numanho nin ts'ihm_e z_eh_u, nde'b_u hin gui thoqui gui sih_u, nguetho hin guí ørpah_u ran hu_ecate 'b_u guidí thoqui gui sih_u. P_e o guí øth_u nangué ran ts'ihm_e dí 'ue u 'da ni cuh_u bi pøh ra Cristo 'b_u mi du.

¹⁶ P_e guí 'y_es'h_u a ní jaf_u da ts'an'a guí p_ahmb_u x_un ho.

¹⁷ N_e hin gam b_{em}hb_u nangué ran ts'ihm_e ná øth_u rá 'b_efi Oj_a. P_e nu rá 'b_efi Oj_a, ga øth_u ran hocj_a'i, n_e 'dat'a gam b_{em}hb_u, n_e dan johyah_u nangué rá Hogand_ahi Oj_a dí 'b_uhmb_u. Gue'a nam bøni gue rá 'b_efi Oj_a a.

¹⁸ N_e nu'b_u njab_u i øt'a n'da, maju_uni i ørpa rá 'b_efi ra Cristo a 'b_u. N_e Oj_a da numanho a, n_e u y_u mij_a'ih_u da numanho a.

¹⁹ Mbähä dan øyah_u dan hocpa ma mb_uih_u n'da ngu n'daj_u, n_e 'da d_am f_axtah_u din te ma mb_uih_u n'da ngu n'daj_u.

²⁰ N_e hin ga ts'onbah_u rá 'b_efi Oj_a nangué man ts'ihm_eh_u. Mf_adi gue g_atho x_un ho da ts'i. P_e hingui ho 'b_u dadí unbah_u rá mb_ui n'da ma cuh_u nangué 'b_e'a dí sih_u.

²¹ Man'da x_un ho 'b_u ga es'h_u a na unbah_u y_u mb_ui 'da ma cuh_u nangué ra ngø dí sah_u, o ra vino o 'b_e'a g_a ní dehe dí sih_u.

²² Nu'b_u bi b_{en}'nah_u Oj_a n_e guí p_ahmb_u gue x_un ho 'be'a guí sih_u, x_un ho a 'b_u. N_e'a Oj_a in numanho. P_e hin dá y_ath_u a. N_e di johya n'da 'b_u xise rá mb_ui x_un ho 'b_e'a g_atho i øt'e, n_e hin te mb_{em} b_uya.

²³ P_e nu'b_u n'da im b_{eni} hingui ho da ts'i 'b_e'a g_atho i ja, p_e nu'b_u bi zi b_uya, ya ra ts'oqui a bi 'yøt' 'b_u. Nguetho 'bexque bi b_{eni} bi mb_esta'a rá p_ah_a Oj_a 'b_u mi zi. N_e'u 'b_e'a g_atho dí øth_u, nu'b_u hin dí p_ahmb_u maju_uni rá p_ah_a Oj_a a, ra ts'oqui 'b_u dí øth_u a 'b_u.

15

Ga homhbũ 'bepũ dí zac yũ mbũi ma cuhũ

¹ Pɛ nuju 'bũ dí pãhmbũ xũn ho 'bɛ'a da zã da 'yøt'a n'da, pɛ nde'bũ man'da gam bɛmhbũ ga fãxhũ ɱ hin ɛ pãdi xũn ho, xinda gue'bũ ga øthũ 'bɛ'a gãtho dímbɛnschũ xũn ho.

² Pɛ n'da ngu n'dajũ ga øthũ 'bɛ'a i numanho ma mi 'yɛc'yɛihũ gue 'bɛ'a dín te yũ mbũi ɱ.

³ Tengu ra Cristo, him bi 'yøt'e 'bɛ'a di hose pɛ bi 'yøt'e 'bɛ'a bi numanho Ojã. Janangue'a bi 'yɛmp'a rá Ta: "Go dá tuxã yũn ts'ante bi si i," bi 'yɛn a ra Cristo.

⁴ Nɛ 'bɛ'a gãtho bi t'o't' maya'bũbũ ja rãm hman Ojã, bi t'o't'ingue da xãngahũ, nɛ di zerca ma mbũihũ, di jajũ ga tømhbũ rãm fãts'i Ojã, hin dan xømmbũihũ.

⁵ Ojã di jajũ dan zãmhbũ bũ, nɛ di zerca ma mbũihũ. Nɛ dí äp rá mate di ja ahũ 'da'angu guim bɛmhbũ n'da ngu n'da ahũ, nguetho 'darbũ guí 'bũhmbũ ra Cristo Jesús.

⁶ Nɛ janangue'a da zã n'dat'a guim bɛmhbũ 'bũ guí thãndehũ Ojã, ngue nu rá Ojã nɛ rá Ta ma Hmuhũ ra Jesucristo.

Gã da sih ra hogamhman ɱ hing yũ judío

⁷ Janangue'a n'da ngu n'da ahũ gan numanhohũ, nɛ ɱ yũ judío nɛ ɱ hing yũ judío, tengu thoho ra Cristo 'da nan zimanhohdahũ n'da ngu n'dajũ. Nɛ gue'a ná ɛspahũ Ojã a.

⁸ Nguetho bí 'yɛh ra Cristo ngue din 'yɛhɛ nangue yũ judío. Nɛ bi jã'ts'a mi man Ojã maya'bũ ngue bi sih yãm bombøta yũ judío ba ɛh ma yãntehũ. Janangue'a bi fãdi majuãni bi man Ojã.

⁹ Pɛ nɛ ɱ hing yũ judío nɛ ɱ yũ judío bi jap ra Cristo 'darbũ bi 'yɛspa Ojã ɱ nangue rá mate. Tengu mán t'o't'i 'bɛ'a bi xih rá Ta ra Cristo:

Ga xi ɱ hing yũ judío nangue ni mate,

nɛ ga xifi ɛmmɛ xũn ho i, bi 'yɛmb rá Ta a ra Cristo.

¹⁰ Nɛ man'da bi man ra t'ohni:

Gan johyahũ ya gyũ jã'i gue hin gyũ judío ahũ, gan 'yohũ ɱ bi huand Ojã ngue yũ judío.

¹¹ Nɛ man'da bi mam bũ:

Dami 'yɛspahũ ra Hmu Ojã gyũ jã'ihũ ngue 'dahma 'dan'yo bũ gná yãhũ gãtho ná ngũni ra ximhãi,

gãtho gui numansuhũ Ojã.

¹² Nɛ bi 'yɛn a ra pøngahyã Isaiás:

Dim 'bũ a n'da rãm bom'beto ra Isai gue nɛ'ɱ hing yũ judío da 'yɛmbi rá Hmu, ngue da dø'bũ rãm fãts'i a, bi 'yɛna.

¹³ Nu'a Ojã di jajũ dí tømhbũ ran ho bi xijũ. Janangue'a dí äp Ojã da hyut'a ni mbũihũ nangue guí ɛc'yɛihũ a. Nɛ xĩngui ts'ũ nte guim bɛmhbũ, pɛ thocpa thoho guí tømhbũ da mbãx ahũ rá Hogandãhi Ojã nangue rá ts'edi.

I man ra Pablo hanja bi 'yo't' na ran zofu

¹⁴ Ma zi cu ahũ, dí pãcã gue xũn ngu ni hogambũihũ, nɛ i ja nin 'yomfɛnihũ xũn ho, nɛ guí pãhmbũ 'da gđín xãnbã thohohũ n'da ngu n'da ahũ.

¹⁵ Pɛ guehma dá hut'anzambũ dá ot'ahũ na, ngue dadí bɛn'nahũ 'bɛ'a gã pãhmbũ. Nguetho gue'a ran t'ɛdi bi 'dacã Ojã nangue rá mate.

¹⁶ Nguetho rá mbɛfigã ra Cristo Jesús bũ 'bũ ɱ hing yũ judío, dímb mangã ran ho ma'da'yo. Nɛ tengu'bũ drã mbãjã dadí hocpa rá 'bøts'e Ojã, nu'a nám bøni

dadí hoc'a ni mbúihú ngue hing yú judío ahú n'dahma da numanho ahú Ojá. Nε mahoqui ahú nanguε rá Hogandáhi Ojá guín 'yohú.

17 Jananguε'a εmmε i hu ma mbúigá nanguε 'bε'a gátho bi 'yörpa ú hing yú judío a ra Jesucristo, bi jaquí bi bεmanho rá 'bεfi Ojá dá øt'ä bú i 'bú ú.

18 Pε hingui sä gam mangä 'bε'a bi 'yøt'a ra Cristo nanguε ú mi'da yú mbεfi. Pε høn't'a da zä gam mangä 'bε'a bi 'yörpú däm pecä. Nε bi jap ú hing yú judío da høn't'a ra Cristo nanguε ram hma dá xifi nε nanguε yún t'øt'e bi 'yuti.

19 Nguetho bi 'yøt' yú hmεpya, nε yún t'øt'e mixte nanguε rá ts'edi rá Hogandáhi Ojá. Nε dá ja'ts'ä ma 'bεfi dá mangä ran ho ma'da'yo nanguε ma yánteheú ra Cristo. Dá du'mi dá mangä bú Jerusalén, nε dá mangä gátho yú xεquí nán zant'i ra hái gue'bú go má søm bú Ilirico, gátho dá mangä bú ram hma.

20 Nε guehna dá nde ga øt'e, gue dá mba dá mamp'a ram hma guerpú him mi fápra rá thuhu ra Cristo. Nguε hin dá nde dá mba bú ja yú 'bεfi ú mi'da bi mbεn'na ra Cristo.

21 Pε dá øt'ä tengu bi mam bú ja rá t'ohni, nguε i εna:

Nu'ú 'da gue njám'bú mi sifi pε nuya da báh ya.

Nε nu'ú 'da njám'bú mi øde da zøni da bádi nanguε rá 'yu Ojá.

Im bεni da mba bú Roma a ra Pablo

22 Nε jananguε'a him 'bexque bi zä dá mba bú guí 'búhmbú. Nguetho guexta'a mi ja ma 'bεfi ua bí ja ra xεquí ua nán jongua.

23 Pε nuya ya nte mi ja ua ma 'bεfi ya. Nε xún ngu yú nidi mín nde xcá mba bú guí 'búhmbú bú Roma.

24 Nε mí ts'útho ya ga mbabú ga zεngua ahú nε dam 'búhmbú bú 'da yú pa. Nε nu'bú dá thorpú España, da zä dan hyúmhbú ts'ú bú ja ra 'yu ní mba bú.

25 Pε 'bε ga mba bú Jerusalén, nε ga dá bú a ra mbeti dí mbäx ú yú 'yεc'yεi bí 'búpú.

26 Nguetho bi bεn ú yú cu bí 'búpú Macedonia nεrpú Acaya nguε da mbäx'i ts'ú yú hyoya 'yεc'yεi bí 'búpú Jerusalén, nguε ga háx 'bú dá mba bú.

27 Nε gue'a bi zänni da 'yøt'ú hing yú judío, nguetho in nde di co'ts'a ra mate bi t'ørpe. Nguetho bi gomhbú rán jåpi Ojá ú hing yú judío ú yú judío gue yú mi 'yεc'yεihú 'búpú Jerusalén. Jananguε'a nde da mbεnbi ts'ú ra mbeti ú.

28 Nε nu'bú ya dá dá a 'bε'a bi 'bεhni, ja ga mba bú Roma ga nu ahú bú, nε ga thocä bú España búya.

29 Nε nu'bú dá søngä bú guí 'búhmbú, dí pácä da 'yεnscahú rán jåpi xún ngu a ra Cristo nanguε dí pähmbú rá m hma.

30 Ma zi cu ahú 'yörcahú ts'ú ra mate εmmε gui 'yäfu rá mäte's'i Ojá nanguεcä, nanguε 'dat'a ma Hmuhú ra Jesucristo nε nanguε rá Hogandáhi Ojá bi jajú dan huεjú.

31 Dami xihmbú Ojá da yángui nanguε ú hing yú 'yεc'yεi bú ra hái Judea, guet'a ra xεquí bú Jerusalén. Nε dami 'yäfu rá mate Ojá nanguε ú yú cu bí 'búpú Jerusalén, nguε da hyámanho a ra mbeti ga háx bú ga unni, nguε bi mbεn'ndú hing yú judío bú Macedonia nεrpú Acaya, nguε'ú yú cu.

32 Nε nu'bú da nde Ojá dan johyagä 'bú dá mbagä bú, dan säya ts'ú bú guí 'búhmbú.

33 Nε nu Ojá nzäi i hurpa rá mbúi n'da, pε nε ahú da hyut'a ni mbúihú. Nε høn't'a gam bεmhú a ya.

16

Nu ra Pablo i penba ran zengua yá amigo

1 Nuna man juh_u ra Febe, mi ts'utho da mba b_u guí 'buhmb_u ya ne di zengua ah_u na. Nuna, rá 'befi im fäxte ram peti b_u Cencrea.

2 Ne dami simanhoh_u na, nangue rá thuhu ma Hmuh_u, ngue nuju dyu 'yëc'yëih_u gue'a man säh_u ga øth_u. Ne dami fäxh_u 'be'a gätho ní 'befi da 'yøt'a ra Febe, nguetho gueë bi mbäx_u x_un ngu mi'da, necä bi mbäxqui.

3 Dami zenguagui ts'ü b_u ra Priscila, ne ra Aquila rá ndø, ma mimbëfihe nangue rá 'befi ra Cristo Jesús.

4 Ne nugä 'b_u mi t'ëna xtá thogä, ne ü mi t'ëna xtá tho ü 'b_u mí yängä 'b_u n'dandj. Gue'a ná undä ra jamadi Ojå nangue ü. Pe hinga høngdä pë ne ü gätho yám peti y_u 'yëc'yëi ngue hing y_u judío, 'da xna undähe ra jamadi Ojå nangue ü.

5 Ne dami zenguagui ts'ü ü gätho dim peti b_u rá nguse ra Aquila. Ne'a ma amigogä ra Epeneto dami zenguagui ts'ü b_u a. Nu'a ra mbädi 'yëc'yëi b_u ja ra häi Acaya a.

6 Ne'a ra María, dami zenguagui ts'ü b_u. Nu'a ëmme x_un ngu ra 'befi bi 'yøt'e nangue ah_u.

7 Ne a ra Andrónico ne ra Junias ma mijudíohe, ne 'darb_u dá sähe ran unbi. Nu'ü gätho yá 'bäih_u ra Cristo i numanho ü, ne m'bet'o bi 'yëc'yëi ra Cristo ü xinda guecä.

8 Ne a ra Amplias dami zenguagui ts'ü b_u. Dadí huëcä a nangue rá thuhu ra Hmu.

9 Ne dami zenguagui ts'ü b_u ra Urbano, ma mimbëfi'be nangue ra Cristo, ne ra Estaquis ngue dadí huëqui.

10 Ne a ra Apeles dami zenguagui ts'ü b_u. Nu'a ëmme bi ts'ä rá t'ëc'yëi, ne bi bømanho. Ne ü 'bup_u ja rá ngu ra Aristóbulo dami zenguagui ts'ü b_u.

11 Ne a ra Herodión ma mijudío'be, ne ü 'bup_u ja rá ngu ra Narciso, gue nu y_u 'yëc'yëi 'bup_u, dami zenguagui ts'ü b_u.

12 Ne a ra Trifena ne ra Trifosa dim pëfi nangue ra Hmu, gätho dami zenguagui ts'ü b_u. Ne a ra Pérsida mahuëqui a, ne a x_un ngu ra 'befi bi 'yøt'e nangue ra Hmu.

13 Ne dami zenguagui ts'ü a ra Rufo, an thahni da 'yørpä rá 'befi ra Hmu, ne a rá mbe tengü 'b_u ma mbegä a.

14 Ne a ra Asíncrito, ne ra Flegonte, ne ra Hermas, ne ra Patrobas, ne ra Hermes, ne ü yan 'yoh_u bí 'buhmb_u ü, dami zenguagui ts'ü b_u.

15 Ne a ra Filólogo, ne ra Julia, ne ra Nereo ne a rán ju a, ne'a ra Olimpäs, ne'ü gätho mi'da y_u 'yëc'yëi bí 'bup_u.

16 Ne damín zenguah_u n'da ngu n'da ah_u nangue ran huëcate. Ne gätho yám peti y_u 'yëc'yëi ja ua i pën'nah_u ran zengua.

N'da ran zofo rán zëgui bi man ra Pablo

17 Pë dí xi ah_u ma zi cu ah_u, damim fäëh_u nangue ü to'o in nde di hec'ah_u gue di 'uec'ah_u nangue a ra hogamhma gán xänbah_u. Pë hin gui 'yurbah_u ra güenda ü.

18 Ne nu'ü y_u 'yü't'ate, hingui ørpä rá 'befi ma Hmuh_u ra Jesucristo ü. Ne i häte thoho nangue ëmme x_un ho 'be'a mma ne i sixmanho ah_u. Pë i härpä yá mbü ü 'da hingui pädi dim fäë. Ne gue'ü yá 'befi zëhe i øt'ü.

¹⁹ Pɛ nu'u mi'da gätho i pađi hin guí festahɯ rá m hman Ojɔ. Janangue'a i hu ma mbwigä. Pɛ dadí hec'a thohohɯ ngue'a dín nde ahɯ gui paḥmbɯ gätho 'be'a xɯn ho, pɛ nu'a hingui ho hin dín nde ahɯ gui paḥmbɯ a.

²⁰ Nɛ nu Ojɔ ngue'a nzai di hoc ra sui, nu'a di ja ahɯ 'dahmantho gui 'yɛthɯ bu häi ra zīthu nangue u to in nde di hec'ahɯ. Janangue'a gui comhbɯ rá mate ma Hmuhɯ ra Jesucristo. Nɛ hont'a gam bɛmhɯ a ya.

²¹ Nuna ra Timoteo i pen'nahɯ ran zɛngua, ma mimbefi'be na. Nehna ra Licio nehna ra Jasón, nehna ra Sosípater, ma mijudíohe ya, gätho i pen'nahɯ ran zɛngua.

²² Nugä dí Terciogä rá 'yosɔcuagä ra Pablo, dí o't'ä ra sɔcuɔ ja ua, dadí zɛngua ahɯ nangue ma Hmuhɯ.

²³ Nehna ra Gayo, i pen'nahɯ ran zɛngua, nuna di säyagui ua rá ngu drá Pablogä, nɛ u gätho yɯ 'yɛc'yɛi di säyabi ua rá ngu. Nehna ra Erasto i ja rá 'befi i haɣ ra mbeti ua ja ra hnini, nehna man 'yohahɯ ra Cuarto, gätho i pen'nahɯ ran zɛngua.

²⁴ Dami comhbɯ rá mate ma Hmuhɯ ra Jesucristo gue gätho ahɯ.

Hont'a Ojɔ ga ɛspahɯ gätho yɯ pa mazqi

²⁵ Zai ga ɛspahɯ Ojɔ, nu'a i ja rá ts'edi di zet'a ni t'ɛc'yɛihɯ 'bu guím bɛmhɯ ran ho ma'da'yo ngue 'be'a bi 'yot' ra Jesucristo, tengu dím mangä. Nguetho nuya i si ahɯ ram hma ngue maya'bu thoho him mí fađi.

²⁶ Pɛ nuya i pa mhman ya, nɛ i sifi gätho yɯ ja'i hɔnbɯ go hapɯ i 'bui gätho ra ximhäi. Nɛ nu'a ram hma i hman ya, guet'u yúm hman u yú pɔngahya Ojɔ maya'bu. Nɛ i hman ya nangue rán t'ɛđi Ojɔ gue i 'bui mazai, in ndepe gätho yɯ ja'i da 'yɛc'yɛi ra hogamhma.

²⁷ ɛmmɛ xɯn ho rá 'yu Ojɔ bi 'daju, janangue'a ga ɛspahɯ Ojɔ gätho yɯ pa mazai nangue ga ɛspahɯ ra Jesucristo. Nɛ hont'a di xi ahɯ ya.

1 CORINTIOS

Ná n'da ra sɔcuə bi 'yorba ra Pablo ɛ yɛ 'yɛc'yɛi bɛ ja ra ɔɔhɔni Corinto

Ran zɛngua

¹ Ma zi cu ahɛ guí 'bɛhmbɛ bɛ ra ɔɔhɔni Corinto, dí ot'ahɛ ra sɔcuə i jaua. Dí zɛngua ahɛ gátho gyɛ 'yɛc'yɛihɛ Ojɔ. Nɛ nugä drá Pablogä, bi huangä Ojɔ, nɛ rá pähä zɛhɛ bi xiqui gam mangä rá m hman ra Jesucristo hɔnbɛ go hapɛ. Nɛ'a man 'yohɛhɛ ra Sóstenes dí 'bɛ'be ua, di zɛngua ahɛ.

² Nu'a ra Cristo Jesús bi 'uec'a ni mbɛihɛ bɛ ja ra ts'oqui. Nɛ bi zon'nahɛ guí 'yɔrpahɛ rá 'bɛfi Ojɔ. Nɛ tengu'bɛ 'darpɛ guí 'bɛhmbɛ ɛ mi'da to'o gátho i thɔnde ma Hmuhɛ ra Jesucristo, ngue n'dat'a ra Hmu dí comhbɛ ɛ.

³ Nɛ dí äpä Ojɔ ma Tahɛ nɛ ma Hmuhɛ ra Jesucristo ngue di 'da ahɛ yán jɔpi, nɛ'a rán johya guí hyɔmhɛ a.

Bi ɔɔn yán jɔpi Ojɔ nguetho i 'bɛhmbɛ ra Cristo

⁴ Bi 'da ahɛ yán jɔpi Ojɔ nguetho 'darpɛ guí 'bɛhmbɛ ra Cristo Jesús. Gue'a ná undä ra jamadi Ojɔ a ya.

⁵ Nɛ nte di 'bɛpɛ ja nim pɛtihɛ, nguetho 'darpɛ guí 'bɛhmbɛ ra Cristo. Pɛ gä i ja ahɛ ran 'yomfɛni da zä guí pɔhmbɛ xɛn ho a ya, nɛ da zä guim mamhbɛ xɛn ho rá 'bɛfi Ojɔ ya.

⁶ Nɛ gue'a rá m hman ra Cristo gá hyɔmhɛ, gue'a gni bɔmanhohɛ a ya.

⁷ Janangue'a i juadi xɛn ho rá ts'ɛdi bi 'da ahɛ Ojɔ nangue rá 'bɛfi guí øthɛ gátho gni tɔmhɛ dí 'yɛh mahɔn'a ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

⁸ Nɛ di ja ahɛ Ojɔ gan zɔmhɛ bɛ gue'bɛ go rán zɛgui yɛ pa, janangue'a nte ma ts'oqui da ɔɔn'nahɛ 'bɛ bá peng ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

⁹ Nguetho dí pɔhmbɛ nzɔi dí ja'ts'a im man Ojɔ, nɛ guesɛ Ojɔ bi zoncahɛ dam 'bɛhmbɛ rá Ts'ant'ɛ ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

Bin sɛh yɛ 'yɛc'yɛi

¹⁰ Dí äcä ra mate n'dat'a guim bɛmhɛ, nguetho guí tɛnhɛ a ma Hmuhɛ ra Jesucristo. Nɛ 'yo guidín hejɛ, pɛ jatho n'datho guim bɛmhɛ nɛ n'dat'a guí 'yøthɛ.

¹¹ Gue'a dí xi ahɛ a, ma zi cu ahɛ, nguetho bi xicä 'da yɛ cu ngue yá mɛnguhɛ ra Cloé, bi xiqui 'bɛ'a guí øthɛ.

¹² Nguetho guí ɛmhɛ 'da ahɛ guí tɛngahɛ, nɛ ɛn'í 'da tɛn ra Apolo, nɛ ɛm mi'da tɛn ra Pedro, nɛ ɛm mi'da ngue tɛn'na ra Cristo.

¹³ Pɛ ha guim bɛmhɛ gá xɛmhɛ ra Cristo. O xigä ha dá tugä bɛ ja ra pont'í nangue ahɛ. Uague guim bɛmhɛ ngue gán xixyɔhɛ nangue ma thuhugä.

¹⁴ Pɛ jamadi Ojɔ ngue njo'o to dá xixyɔ ahɛ, hɔnt'a ra Crispo nɛ ra Gayo.

¹⁵ N'damhɛma njon da zä da ma bin xixyɔ nangue ma thuhugä.

¹⁶ Nɛ hɔnt'ɛ gátho 'bɛpɛ rá ngu ra Estéfano dá xixyɔbi. Pɛ hin dí m bɛngä 'bɛ 'bo'o xcamä xixyɔbi mi'da, uague hɔnt'ɛ.

¹⁷ Nguetho hinga gue'a ra 'bɛfi bi xicä ra Cristo ga øt' ran xixyɔ, pɛ bi xiqui gam mangä ran ho ma'da'yo. Pɛ nu'bɛ dí m mangä a, pɛ hin dí yá tengu bɛ na yá yɛm bɔmhya, nguetho hɔnt'a dí honi da bɔh yɛ ja'í ma ts'oquihɛ í du ra

Cristo b_u ja ra pont'i. Janangue'a din ja ra ts'edi ram hma di hocpa yá ts'oqui u.

Gue'a ra Cristo ní 'daj_u ran 'yomf_{eni} Oj_a

18 P_e nu'a ram hma ngue ra Cristo bi du b_u ja ra pont'i, εm_i nte ní mbatho u ní mba b_u ja ran unbi maz_i. P_e nuj_u ná mbähä b_u ja ra temaz_i, dí p_{al}mb_u gue'a ram hma ní zinj_u Oj_a ngue bi du ra Cristo b_u ja ra pont'i, bi hoga ma ts'oquih_u.

19 N_e i εm b_u rá t'ohni Oj_a:

Ga uti ngue nte ní mbatho u im ma jase yán 'yomf_{eni},

n_e ga h_acpa yá ts'edi zeh_e y_u j_a'i, ga εm b_u ma'ueni, bi 'y_en Oj_a.

20 Nguetho bi zän Oj_a hin te ní mbat u to'o εna jase yán 'yomf_{eni}, n_e'u εmme bin xäse yám hmanse y_u j_a'i, n_e'u εna p_adi da d_ah y_um hma. Nguetho hingui sä da y_an a n'da u nangue yám hman u.

21 N_e bi b_ens_e Oj_a, bi zän b_uya ngue hin dí b_a Oj_a n'da u yán 'yomf_{enise}. P_e bi zänni da y_an u to da hyän'a rá_m hma nangue ra Cristo bi du, madague'b_u t'εm_i nte ní mbatho.

22 Nguetho nu ma mijudíohe im b_eni gue'u y_un t'öt'e mixte da nu 'b_u gue'a n'da ram hma ngue maju_{ani}. N_e nu'u 'da ni m_enguh_u ngue hing y_u judío ah_u nz_i i honse n'da ram hma ngue i εmb zeh_e maju_{ani}.

23 P_e nu'a ram hma dí_m mamhb_u ngue bi du b_u ja ra pont'i ra Cristo, njonguin numanhose a. N_e'u y_u judío i san tho 'b_u i sifi, n_e'u hing y_u judío i εm_i nte ní mbatho 'b_u i sifi.

24 P_e nuj_u ngue bi zoncah_u Oj_a, madague'b_u dy_u judío_{h_u} ogue hin dy_u judío_{h_u}, p_e n'dat'a dí p_{al}mb_u i ja rá ts'edi Oj_a di hoga ma ts'oquih_u nangue'a ra Cristo bi du. Janangue'a bi n_equi εmme x_un ndoho rá_n 'yomf_{eni} Oj_a.

25 N_e nuna ra 'yu bi zän Oj_a, p_e man'da di muui na, madague'b_u t'εm_i hin te ní mbatho, xinda gue'u yá 'yuse bi zän zeh_e y_u j_a'i. Ngue gue'a í t'εm_i hin'y_u rá ts'edi Oj_a a, ngue bi du ra Cristo, p_e man'da x_un ngu b_u ní n_equi a, xinda gue'u gátho yán t'öt'e zeh_e y_u j_a'i.

26 Ma zi cu ah_u ngue bi zoncah_u Oj_a, gam b_emhb_u hague dín jah_u b_u na nuj_u ra ximhäi, ngue x_un nguj_u dyá 'y_amb_uih_u, n_e x_un nguj_u hin'y_u ma ts'edih_u, n_e x_un nguj_u ngue bin hyo_a ma tah_u.

27 P_e bi huan Oj_a u i t'εm_i y_u 'y_amb_ui, n'damhma da mb_e'ts' yá sä u i jase yán 'yomf_{eni}. P_e gue'a í huan Oj_a u hin'y_u yá ts'edi b_u na nu ra ximhäi, janangue'a da mb_e'ts' yá sä u i jase yá ts'edi.

28 N_e bi huan Oj_a u nte di muui b_u na nu ra ximhäi, n_e'u to'o i pa nts'ani, p_e man'da in numanho Oj_a u, n_e gue'a dí 'berpa yá ts'edi u to'o εna i ja se yán t'εdi.

29 Janangue'a njon di jap Oj_a din 'y_ezeh_e.

30 N_e bi jaj_u Oj_a 'darp_u d_am 'b_uhb_u ra Cristo Jesús, n_e gue'a ní 'daj_u ran 'yomf_{eni} Oj_a a, n_e nangue'a ra Cristo ní zimanhoj_u Oj_a, n_e gue'a í 'y_orcah_u Oj_a ngue yá t'ahni gah_u a, n_e gue'a ní yanj_u b_u ja ran ts'o.

31 Nguetho i mam b_u ja rá t'ohni Oj_a, hin'y_u 'be'a man'da ran ho da zä da man'a n'da, hinda h_ont'a ran ho bi 'y_orpa Oj_a.

2

H_ont'a ram hma 'be'a í du ra Cristo i ja rá ts'edi

1 Ma zi cu ah_u, nu'b_u má mbagä b_u guí 'b_uhb_u, ngue dá xi ah_u rá_m hman Oj_a maju_{ani}, p_e hin dá huan thohogä y_um hma guerp_u da numanhogä ra ximhäi, n_e hin te dá ma nangue man 'yomf_{enise}.

² Nε nu'bu má bεni ga mba bu guí 'buhmbu, pε dá bεni hont'a ga xi ahε 'be'a in unba ra Jesucristo 'bu mí du bu ja ra pont'i.

³ Nε nu'bu mám 'buhmbu bu, dá øt'ä hin'yε ma ts'edi, nguetho dá su Ojå hin da numanho 'bu xcá uaspa mam hmanse, nε dá fet'i.

⁴ Nε nu'bu mán yahu bu ngue dá xi ahε ram hma, hinga gue'a mam hmanse ngue mahotho bi pät a ni mbuihu, pε hont'a rá ts'edi rá Hogandåhi Ojå bi zå bi hoc a ni mbuihu.

⁵ Janangue'a hinga gue'u yån 'yomfεni 'da yån 'yohu bi ja ahε gá 'yεc'yεihu Ojå, pε hont'a rá ts'edi zεhe Ojå bi ja ahε gá 'yεc'yεihu.

Rå Hogandåhi di japi dí fq Ojå

⁶ Pε nu'a ram hma dí m mamhu nanguε ra Cristo, go i pa u xån ho yá t'εc'yεi, ngue ran 'yomfεni majuani a. Nε hinga gue'a rán 'yomfεni ra ximhäi bi ba u xån ho yá t'εc'yεi, xinga gue'u yám hmanse u yå ngarpi ra ximhäi, nε nu'u mi ts'utho di 'beh yá ts'edi.

⁷ Pε nu ran 'yomfεni dí m mamhu him mám fadi, pεgue urcahu Ojå ya, nanguε ra Cristo mi sämi da yanju 'bu him mani 'yøt' ra ximhäi, nε da zixcahu bu mahεts'i ní comhu rán ho buya.

⁸ Pε xinga n'da u i εna jase yá ts'edi ua ja ra ximhäi ngue i parpa rán 'yomfεni Ojå. Nu'bu xtám ba' u 'da, hin xtí cuarpu ja ra pont'i a ra Hmu mixte.

⁹ Pε tengu mán t'o't'i bu ja rá t'ohni Ojå:

Hin da zå da bεse n'da a ran ho bi zån Ojå da 'yørpa u to'o hont'a Ojå im bεni, nε njam'bu da zå da 'yøse n'da,

nε njam'bu da zå da nuse n'da, bi 'yεn rá t'ohni Ojå.

¹⁰ Pε nuju dí pahmbu a, nguetho bi xiju rá Hogandåhi Ojå. Nε nu rá Hogandåhi Ojå di ats'i xån ho bu ja rán 'yomfεni Ojå, nε gue'a i xiju a buya.

¹¹ Tengu yu ja'i hin jon da zå da barpa rá mbui rá mijå'uii, pε hinda hont'a rá mbui zεhe n'da i paði. Nε in jabu Ojå, njon da barpi 'be'a mbεni, pε hinda hont'a rá Hogandåhi zεhe i paði. Nε di bεngahu a.

¹² Nguetho bi 'dajm rá Hogandåhi Ojå, nε hinga gue'a rán 'yomfεni ra ximhäi, ngue in nde di bεngahu rán 'yomfεni Ojå, nε gätho yå hogant'unni bi 'dajm nanguε rá mate xån ndoho.

¹³ Pε nu'bu dí m mamhu rán 'yomfεni Ojå, pε hin dí uaspahε yam hma nanguε man 'yomfεni sehu, pε hont'u yam hma bi xångahu rá Hogandåhi Ojå, nε da zå dí xihmbu xån ho u to'o bin t'un rá Hogandåhi Ojå.

¹⁴ Pε nu'a hingui 'buhmi rá Hogandåhi Ojå, hingui sä da hyani 'be'a gätho i xångahu rá Hogandåhi Ojå, nε εmbi rám hman a n'da ra 'yambui. Nε njam'bu sä da baði, hinda hont'bu dim 'buhmi rá Hogandåhi Ojå.

¹⁵ Pε nu'a ra ja'i ngue 'buhmi rá Hogandåhi Ojå da zå da baði 'be'a nam bøn'a 'be'a gä i ja, ngue nda'a da numanho nε nda'a hin da numanho. Pε nu'a hing ra 'yεc'yεi hin da zå da barpa yån 'yomfεni u yu 'yεc'yεi.

¹⁶ Njon da 'yεnse da barpa rán 'yomfεni Ojå ra Hmu, njo'o da xifi xån ho 'be'a da 'yøt' Ojå. Pε nuju dí comhu a rán 'yomfεni a ra Cristo.

3

I comhu Ojå rá 'bεfi u yå mbεfi

¹ Ma zi cu ahε, nu'bu mám 'buhmbu bu him bi zå dá xi ahε u xån hεi tengu i si u in 'youi xån ho rá Hogandåhi Ojå. Pε dá xi ahε tengu'bu gmí 'yothohu ua ja ra ximhäi, uague tengu'bu ja gním 'buhmbu nanguε ra Cristo.

² Pɛ dá xi ah_u a hingui hɛi tengu'bu_u ra xi'ba thoho dá 'da ah_u, nguetho tengu'bu_u hin ní zä gui sihu_u x_un ho ra hme. Ne ngutho ya, guexta'a hont'a ra xi'ba da zä gdin sihmehu.

³ Nguetho hin guin zac ni mbuihu. Ne guin nde gam mixte zehhu, jananjabu gadin sahmbu. Pɛ ha hin gui ɔthu tengu'bu_u gy_u ja'i thohohu ua ja ra ximhai.

⁴ Nguetho guim mamhu to'o gui tenhd_u, ne 'da'ahu gui emhu gui tengahu, ne mi'da ɛna ten ra Apolo. Pɛ gue'a gni 'yothu tengu'bu_u gy_u ja'i thohohu.

⁵ 'Be'a dadí mu'be a ra Apolo. Ha hin gui pahmbu ngue yá mbefi thoho gá'be Oja, ngue dá fáxa'be gá 'yɛc'yɛihu ra Hmu, nanguie ra 'befi bin 'dac'be n'da ngu n'da gá'be.

⁶ Nugä dá tuh ra hmudä bu, ne nu'a ra Apolo bi uapi, pɛ nu'a Oja bi japi bin te ne bi bɔx u y_u hmudä.

⁷ Jananguie'a hin'y_u rá ts'ɛdi a bi duh ra hmudä, xinga gue'a bi uapi, pɛ hont'a Oja i ja rá ts'ɛdi ngue bi japi bin te y_u hmudä a.

⁸ Ne nugä dí comhma'befi'be a ra Apolo, ne nugä dá tuhu, ne nu'a ra Apolo bi uapi. Ne di 'dac'be Oja 'be'a in nde di 'dac'be nanguie ra 'befi dá ɔt'be n'da ngu n'da gá'be.

⁹ Neɛ Oja dí comhbe rá 'befi. Ne nu'ahu tengu'bu_u yá huahi ah_u Oja ngue bi thuhu.

Ne nu'ahu tengu'bu_u n'da ra ngu ngue i hɔ a Oja.

¹⁰ Ne nugä tengu'bu_u n'da drá ngurpagaɔo nanguie rá mate zeh_u Oja, ngue dá fá'mi x_un ho yá guangujaɔo a ra ngu. Ne nu man'da pɛ di thoqui dim pɛp_u ja a ra ngu. Pɛ n'da ngu n'da ra mbefi 'bu_u dim pɛp_u ja a ra ngu, pɛ i jatho dim pɛfi x_un ho.

¹¹ Ne njon da zä di pärpa a rá guangujaɔo ra ngu, ne hont'a ra Jesucristo ngue rá guangu n'da rá ngu Oja.

¹² Pɛ nu'hu to'o di thoc'a ra ngu, sä da huahni x_un ho 'be'a da japi. X_un ho 'bu_u xotho y_u do dí fɔt't'a ra ngu, ne nu rá 'bet'e, xotho y_u t'ɛgui u. Pɛ 'bo'o im bɛni dí fɔt't' y_u za, o gue y_u 'yox'yo, ne 'bo'o im bɛni dí mbet' y_u paxi.

¹³ Ne nu yá 'befi n'da ngu n'da y_u 'yɛc'yɛi da hnu hangu nangu di muui 'bu_u bi zɔn ra pa din ja ran juanbi. Nguetho da zɔn ra pa da ts'ä nanguie ra sibi, ne da fáh p_uya gue'bu_u x_un ho bi 'yɔt rá 'befi n'da ngu n'da y_u 'yɛc'yɛi.

¹⁴ Ne nu'bu_u n'da ra mbefi bi hyät' ra sibi a rá ngu bi hyɔe, da d_uh rán zäbi buya.

¹⁵ Pɛ nu'bu_u bin zɔ a ra ngu bi hyɔe, ne nte da d_uh rán zäbi buya nanguie rá 'befi bi 'yɔt'e. Ne maguer_u hin xtám bongui, tengu u 'da bi 'da 'bu_u min zɔ yá ngu.

¹⁶ Pɛ ha hin gui pahmbu ngue gue ah_u yá ngu ah_u Oja, ne nu rá Hogand_uhi Oja i 'buru mbo ni mbuihu.

¹⁷ Ne nu'a to'o da 'yɛna di ts'onba rá ngu Oja, ɛmme x_un ngu y_un unbi da 'yɔrpa Oja. Nguetho nu rá ngu Oja x_un ndaxqui a, ne gueɛ ah_u rá ngu ah_u Oja.

¹⁸ Ne hin da zä gui thoqui gan hyäzehhu ngue guim bɛmhu jase nin 'yomfɛnih_u. Pɛ jatho gam pumbɛnih_u a guim bɛnseh_u, jananguie'a da zä gui t_umhu a njuantho ran 'yomfɛni x_un ho.

¹⁹ Pɛ nu rán 'yomfɛni ra ximhai nte di muui bu_u na nu Oja. Ne gue'a mán't'o't'i bu_u rá m hman a, ngue nu'a nín 'yomfɛnise n'da 'bu_u i ɛna dim mixte, pɛ di jap Oja dim 'besɛ bu_u n'da buya.

²⁰ Ne man'da bi man ram hma, ngue nu'a to'o ɛna jase yán 'yomfɛni, pɛ go i pa a ra Hmu ngue nte di muui ɱ yán 'yomfɛni.

²¹ Janangue'a hin guim bɛmhɓɱ man'da di muui n'da ra ja'i. Pɛ Oja bi 'da ahɱ gátho ni ngurpihɱ ngue da mbáx ahɱ. Ne gátho ɱ i jaua ja ra ximhái ne'ɱ 'be'a gá i 'bui, ne bi zán Oja di ze ahɱ ɱ.

²² Ne cá ngue drá Pablogá dí fáx ahɱ, ne ra Apolo, ne ra Pedro. Pɛ ne'a 'be'a gátho dín nuhɱ ua ja ra ximhái i fáxcáhɱ ga pahmbɱ Oja, ne ra te i fáxcáhɱ, ne ran dɛte, ne ra pa i jabɱ ya, ne ra pa ba ɛɛ. Ne Janangue'a gátho ni mbetihɱ ɱ.

²³ Nguetho yá mbeti ahɱ ra Cristo ne nu ra Cristo rá mbeti Oja a.

4

Yá 'befi i ɔt' yá 'báihɱ ra Cristo

¹ Pɛ nugá ne ra Apolo, ne jatho guim bɛmhɓɱ ngue yá 'yɛɛ gá'be ra Cristo, bin 'dac'be ra 'befi ngue ga xi a'be rá m hman Oja him má m fádi.

² Pɛ damím bɛmhɓɱ, n'da ra 'yɛɛ tho ho 'bɱ bin t'un ra 'befi, i jats'edi tho di ja'ts'a sifi.

³ Pɛ hin dí ɱrpá a ra güenda a guím bɛmhɓɱ, ximangutho ɱ mi'da yɱ ja'i ɛngui hin dí ja'ts'i. Ne xinga guécá i sá ga pɛse 'bɱ dí ja'ts'i uague hin'na.

⁴ Pɛ nu ma mbáigá dí m bɛni hin dá soh ma 'befi. Pɛ madague'bɱ ngubɱ dí m bɛnse, pɛ jatho ga t'ɱ mi gue'bɱ go da nuse Oja 'be'a dá ɔt'á.

⁵ Pɛ hin go m'bet'o gui 'yɛmfɱ hingui ho bi 'yɔt'a n'da. Pɛ 'be gui tɔmhɓɱ ba ɛh ra Hmu, ne gátho di nequi bɱya 'be'a mim bɛmhɓɱ mbo ma mbúihɱ n'da ngu n'dajɱ. Ne di un Oja bɱya 'be'a rán sáui a bi 'yɔt'a n'da ngu n'da ra 'yɛ'yei.

⁶ Nu ram hma dí xi ahɱ, ma zi cu ahɱ, nanguecá'be ra Apolo, pɛ n'da ran zofu ngue hin da donts'i 'be'a gui 'yɔthɱ. Ne him man guim bɛmhɓɱ i ja rá ts'edi n'da ra xánbate, ne xín guim bɛmhɓɱ n'datho xɱn ho xinda gue'ɱ mi'da. Janangue'a hin gui thoqui gan 'yɛxhɱ.

⁷ Pɛ to'o bi ja ahɱ ngue xɱn ho ahɱ xinda gue'ɱ mi'da. Gátho 'be'a i ja ahɱ bi 'da ahɱ Oja. Ne nu'bɱ guí pahmbɱ bin 'da'adahɱ 'be'a gá i ja ahɱ, pɛ hanja gnán 'yɛzehehɱ, tengu'bɱ gá tɱnsehɱ a ran ho i ja ahɱ.

⁸ Pɛ gui ɔthɱ tengu'bɱ gám hmusehɱ, ngue hin te guidí 'behmbɱ, ne tengu'bɱ ya bin 'da a ni ts'edihɱ ngue guidí mandahɱ gátho mi'da. Pɛ nuya tengu'bɱ ya gá sogae. Pɛ hyɔcta hmaha 'bɱ xquí sɔni ngue xtín ja ni ts'edihɱ, nguetho ne cáhe n'dat'a xtín 'dac ma ts'edihɱ 'bɱ.

⁹ Pɛ nugáhe ngue ma 'báihɱ ra Cristo, dí m bɛmhɓɱ Oja bi 'yɔrcáhe ngue i hnuháigae xinda gue gátho mi'da. Ne tengu'bɱ dyá ofádihe i pɛ'ts'i da toje. Ne i pa ma ɱnguigae 'bɱ i thengahe ra ximhái. Ne'ɱ yám 'behni Oja mahɛts'i di hyonya tho ho nangue 'be'a dí sáhe.

¹⁰ Ne nuje t'ɛnje dyá 'yámbúihɱ, nguetho dí tenhde ra Cristo. Pɛ nu'ahɱ ɛmme guí homhɓɱ da t'ɛn ahɱ i ja nin 'yomfɛnihɱ nguetho guí ɛna guí tenhde ra Cristo. Pɛ nugáhe hin'yɱ ma ts'edihɱ bɱ na hnuje, pɛ nu bɱ na hnu ahɱ tengu'bɱ ɛmme i ja ni ts'edihɱ. Ne ɛmme i pa nt'ɛ'ts'i ahɱ, pɛ nugáhe i pa nts'ani gáhe.

¹¹ Ne gátho yɱ pa xɱ thogui, ne gátho yɱ pa i jabɱ ya, ɛmme dí sáhe ra thuhu, ne ra tuthe, ne dyá 'yáhehe, ne pa m'be'migahe, ne hin hapɱ pɔni i ja ma ngumhbe.

¹² Ne ɛmme dí yáhmbe ngue dadím pɛsehe nangue ma 'yɛhe. Ne ɛmme i ts'anje, pɛ man'da dí áfe rán japi Oja nangue ɱ i sante. Ne ɛmme pa ma ɱngui gae, pɛ mpáhá tho ho dí háthe 'be'a i t'ɔrcahe.

13 Ne di c'aman'uje, pe man'da dín zomanhohe. Ne ngutho yu pa jabu ya, i t'orcahe tengu'bu dyá ngohäihe ra ximhäi ngue hin'yu 'be'a dadí muje.

14 Pe hin dín nde ahü gui pe'ts' ni sähu nanguenhna dí xi ahü. Pe dadí 'da ahü n'da ran zofu, nguetho tengu'bu ma t'ahni ahü emme dadí huéc'ahü.

15 Pe madague'bu xquín nuhu 'det'a mahuähi ni ngurpihu i xän'nahü nangué ra Cristo, pe hont'a n'datho ni tahü i 'bui, ngue guecä, nguetho rá mbadi thoho dá xi ahü nangué ra Cristo, jananjabu gá 'yéc'yehü buya.

16 Janangué'a dí ä'ahü ra mate ngue gui 'yøthü tengu dí øt'ä.

17 Ne gue'a dá pehdä bu ra Timoteo, ngue di ze ahü. Ne nu'a tengu'bu majuäni ma ts'ant'u ngue emme dadí huéqui, ne di ja'ts'i xän ho, nguetho éc'yéi xän ho a ra Hmu. Ne di be'n'nahü ngue 'be'a dí øt'ä ngue dí tenni xän ho ra Cristo Jesús. Ne ngutho dím mangä bu hapü gätho i ja yám peti yu 'yéc'yéi.

18 Nu bu guí 'buhmbü, i 'bupü 'da im be'ni jase yú ts'edi, im be'ni ngue hin ga mba bu.

19 Pe mi ts'utho ga mba bu gan nu'ahü 'bu da nde Ojä. Ne ga pädi to'o gätho i éna i jase yú ts'edi. Ne hinga hont'u yám hma ga øts'e, pe gan nu 'bu majuäni i ja yá ts'edi nangué Ojä.

20 Nguetho nu'bu majuäni di manda Ojä bu ja rá mbui n'da, hinga hontho da baði dín yä xän ho, pe dín ja ra ts'edi njuantho.

21 Ha guín ndehü ga femhyä ahü 'bu dá mbagä bu, uague guín nde ga huéc'ahü 'bu dá søngä bu.

5

Da thøn'a thi n'da ra 'yéc'yéi bi 'yøt'e tengu'bu ran 'yomt'ëni

1 Ne dí øcä bin thätui rá hømbe n'da ra cu. Pe n'da ran thäti gá 'yøthü emme xän ts'otho, tengu'bu ran 'yomt'ëni. Ne njo'o to'o numanho tengu a, xinga gue'u yu ja'i hingui éc'yéi Ojä.

2 Ne sä emme guídín 'yëxhü guí émhbu nte guídí 'behmbü. Pe xingui ts'u tu ni mbühü nangué 'be'a bi 'yøt'a. Hanja ngue hin guí hømhbü thi a.

3 Pe madague'bu njo'ogä bu guí 'buhmbü, pe tengu'bu 'darpu dí 'buhmbü, ngue dá sändä a ran ünbi da nu a bi 'yøt' ra ts'oqui, tengu tho 'bu ya dí 'bucä bu.

4 Pe i jatho gätho gam petihü nangué rá thuhu ma Hmuhü ra Jesucristo. Ne tengu thoho 'bu necä dí 'bucä bu, janangué'a dá 'da ahü ran t'ëdi i ja ua. Pe gan 'yohü rán t'ëdi ma Hmuhü ra Jesús.

5 Ne nu'a ran 'yohü, dami hyømhbu thi da bent'a ra zithu, di ünba rá ngøc'yéi, n'damhna da 'yäp rá punbi Ojä nangué rá ts'oqui. Ne da zä da yän Ojä nangué rá mbui 'bu bi zøn ra pa bá peng ra Hmu buya.

6 Pe hingui sä gan 'yëxhü. Ha hin guí pähmbü n'da ram hma, ngue ts'utho ra íxi pe i sinni gätho ra jüni.

7 Dami hyømhbu thi a ra nyo'ixi ngue ran ts'o guí 'buhmbü di ts'on'na nim petihü. Janangué'a xtän ho ahü, tengu ra thuhme an t'øt'e nangué ra jüni ma'da'yo ngue nte ma íxi da mbe, i ts'i 'bu ndäbaxjua. Ne i jatho dan hoju, gue'a bi nde a ra Cristo 'bu mim 'bøts'e zehé bi hoga ma ts'oquihü. Ne gue'a ra hmepya mi u ü yu ja'i 'bu ndäbaxjua mi pøxa n'da ra t'ude'yo.

8 Janangué'a thocpa thoho hont'a xän ho ga øthü, ne hont'a ra 'yu majuäni ga tenhdü. Ne gue'a ra thuhme a ngue hin'yu ra íxi. Pe hin ga øthü tengu ra nyo'ixi, ngue 'be'a gätho dín numanhose nangué man 'yomfëniséhü, ne 'be'a gätho mi'da xän ts'o.

⁹ Pɛ nu ra sɔcuɑ dá pɛn'nahɯ mam'bet'o, nɛ hin gá pɑhmbɯ 'bɛ'a dín nde xcá xi ahɯ, ngue dá xi ahɯ hin gan 'yohɯ n'da ra 'yomt'ɛni.

¹⁰ Pɛ hin dí ɛn ahɯ him man zohmbɯ ɯ hinga na pɑdi, madague'bɯ yɯ 'yomt'ɛni, nɛ yɯ ziyate, nɛ yɯ bɛ, nɛ'ɯ thɑnde yɯ hyáte oɟɑ. Nguetho nu'bɯ gui sothohɯ ɯ, nɛ gui 'uehmbɯ ua ja ra ximhái 'bɯ. Pɛ hinga gue'a dá xi ahɯ a.

¹¹ Pɛ nu'a mi nde xcá xi ahɯ, ngue hin gui 'yɛmfɯ ni cuhɯ ɯ 'da, nɛ xín gui comhbɯ rá 'bɛfi Oɟɑ n'da 'bɯ ɛmbi ra cu 'bɯ guexta'a ran 'yomt'ɛni ɔt'e o gue'bɯ bin thɑtui a him mi sá xtín thɑtui, o ran ts'iyate, o i thɑnde yɯ hyáte oɟɑ, o nɛ'ɯ yɯ ɯcuate, o gue ra ɪti, o gue ra bɛ. Pɛ o guín 'yohɯ ɯ tengu ɯ, xínga 'darpɯ gan sihmɛhɯ ɯ.

¹²⁻¹³ Nguetho ni 'bɛfihɯ gui juɑnbahɯ ni mi'yɛc'yɛihɯ 'bɯpɯ ja nim pɛtihɯ. Janangue'a gui hyɔmhɯ thi a bi 'yɔt' ra ts'oqui bɯ gui 'bɯhmbɯ. Pɛ nu'ɯ hinga ná ɛc'yɛi, hingui sá ga juɑnbahɯ ɯ, hɔnt'a Oɟɑ di juɑnba ɯ.

6

Sá din hocpa zɛhɛ yɯ 'yɛc'yɛi

¹ Hanja gnín yɑp zɛhɛhɯ bɯ 'bɯh ra zɛ'mi, nu'a hing ra 'yɛc'yɛi. Hanja hinga gue'ɯ ni mi'yɛc'yɛihɯ gui xihmbɯ di hoc'ahɯ.

² Ha hin gui pɑhmbɯ ngue ga juɑnbahɯ ra ximhái 'bɯ rán zɛgui yɯ pa, nguetho yá t'ɯhni gahɯ Oɟɑ. Hagne má guet'ɯ yɯn sɯi dí ɔthɯ hin ga hoɟɯ, nguetho man'da hingui hɛi dan hocpahɯ.

³ Nɛ asta gue'ɯ yám 'bɛhni Oɟɑ mahɛts'i ga juɑnbahɯ. Ha má guet'ɯ yɯn junt'i dí ɔzɛhɛhɯ yɯ pa i jabɯ ya ngue hin da zá ga hoɟɯ.

⁴ Janangue'a nu'bɯ ja n'da ran junt'i, pɛ hin ga xihmbɯ n'da ra zɛ'mi, nguetho hin dí comh ma 'bɛfihɯ a.

⁵ Gue'a dí xi ahɯ a, janangue'a jatho gui pɛ'ts' ni sáhu 'bɛ'a gui ɔthɯ. Ha nɟo'o n'da ahɯ i ja ts'ɯ ran 'yomfɛni ngue'a di hoc'ahɯ nangue ran sɯi gui ɔthɯ.

⁶ Ha i jatho da zix rá cu bɯ 'bɯh ra zɛ'mi n'da ra 'yɛc'yɛi, nɛ hing ra 'yɛc'yɛi a ra zɛ'mi.

⁷ Nɛ nu'a gní 'yɔthɯ yɯn junt'i, nɛ gue'a gním 'bɛhmbɯ a. Hanja hin gní hyáthɯ a ran ts'o i t'ɔt ahɯ, nɛ hin guídí jafɯ da fɛ ahɯ 'bɛ'a gui pɛshɯ.

⁸ Hin gui háthɯ, nguetho guesɛ ahɯ gui ɔrpahɯ ran ts'o ni cuhɯ, nɛ gui pɛfɯ 'bɛ'a i pɛ'ts'i.

⁹ Pɛ ha hin gui pɑhmbɯ ngue hin da zá da yɯrpɯ di manda Oɟɑ n'da ra ts'om'bái. Nɛ o sá guim bɛmhɯ da zin Oɟɑ ɯ yɯ 'yomt'ɛni, o gue'ɯ i thɑnde yɯ hyáte oɟɑ, o gue'ɯ in nutonto yá xisu yá mim 'yohɯhɯ, o gue'ɯ di 'yɑsába yá mim 'yohɯhɯ tengu'bɯ ra xisu.

¹⁰ Nɛ hin da yɯrpɯ di manda Oɟɑ ɯ yɯ bɛ, o yɯ ziyate, o yɯ ɪti, o yɯ ɯcuate, o yɯ nɛxmate.

¹¹ In jabɯ gá 'yɔthɯ 'da ahɯ, pɛ bi mba m'be'tɛ ni ts'oquihɯ, nɛ guesɛ Oɟɑ bi 'yɔt'e yá t'ɯhni ahɯ. Nɛ bi hoc'ahɯ nangue a gui ɛc'yɛihɯ ra Hmu Jesús, nɛ nangue a gui 'bɯhmbɯ rá Hogandɑhi ma Oɟahɯ.

Rá mbɛti Oɟɑ ma jaɟ'ihɯ

¹² Majuɑni a ram hma ngue i ja man t'ɛdihɯ ga ɔthɯ 'bɛ'a gátho dín ndehɯ. Pɛ m' batho a da bɔmanho ga ɔthɯ. Majuɑni ngue i ja man t'ɛdihɯ ga ɔthɯ 'bɛ'a gátho dín ndehɯ. Pɛ hin gan nde ga ɔthɯ a da dɑcpa ma mbɯihɯ.

¹³ Nɛ majuɑni a ram hma nangue ran ts'ihmɛ, ngue nu'bɯ in ndehmɛ ma fohohɯ, dan sihmɛhɯ. Pɛ hin'yɯ 'bɛ'a man'da nts'ánni nangue ma fohohɯ, nɛ da zɔn ra pa ngue da man Oɟɑ him man dan sihmɛhɯ. Pɛ nu'bɯ in nde ran

'yomt'ɛni ma ja'ihɛ, hingui sã ga ɔthɛ a, nguetho nu ma ja'ihɛ bi zãn Oja dim 'bɛɾɛ ra Hmu.

¹⁴ Nɛ da xox Oja ma ja'ihɛ nanguɛ rá ts'ɛdi, tengu thoho a ra Cristo bi xox 'bɛɾɛ mi du.

¹⁵ Ha hin guí pãhmbɛ ngue nu ma ja'ihɛ, gue'a rá ja'i ra Cristo a. Ha da zã ga hajɛ n'da xɛqui rá ja'i ra Cristo, ngue ga ɔt' ran 'yomt'ɛni, tengu 'bɛɾɛ n'danja'i tho ga ɔt'be n'da ra xisu ra 'yomt'ɛni. Pɛ hingui sã ga ɔthɛ tengu a.

¹⁶ Pɛ gue'a i ɔt' ra 'yomt'ɛni bɛ na nu Oja, tengu bi mam bɛ ja rá t'ohni, ngue nu'ɛ mi yonja'i, pɛgue bi 'yɔt'e tengu 'bɛɾɛ n'danja'i tho bi gohi.

¹⁷ Pɛ nu'a ra ja'i 'bɛɾɛ in 'yoi ra Cristo, tengu 'bɛɾɛ n'danja'i tho da 'yɔt'ui.

¹⁸ Jananguɛ'a da zã gui 'dahmbɛ bɛya nanguɛ'a ran 'yomt'ɛni. Nguetho nu mi'da yɛ ts'oqui di ts'onba bɛ maxɔts'e rá ngu Oja, pɛ nu ran 'yomt'ɛni di ts'onba bɛ mbo rá ngu Oja.

¹⁹ Ha hin guí pãhmbɛ ngue nu ni ja'ihɛ rá ngusɛ rá Hogandãhi Oja a, nguetho 'bɛɾɛ mbo ma ja'ihɛ a, gue'a bi 'dajɛ Oja a. Nɛ nu ni ja'ihɛ hin ni mbɛti zɛhɛɛ a.

²⁰ Nguetho Oja bi 'yɔt'e rá mbɛti ahɛ, nɛ tengu 'bɛɾɛ xɛm hmadi bi gut'i. Jananguɛ'a ga ɔrpahɛ rá 'bɛfi Oja nanguɛ ma ja'ihɛ nɛ nanguɛ ma mbɛihɛ.

7

Ran zofo nanguɛ ran thɛti

¹ Pɛ nuya ga xi ahɛ a guí ängahɛ. Nɛ ya dí xi ahɛ ngue xɛn ho 'bɛɾɛ da zɛt'a n'da ran 'yohɛ, hin da hyon rá xisu.

² Pɛ ɛmmɛ xɛn ngu ran 'yomt'ɛni i ja. Jananguɛ'a man'da xɛn ho 'bɛɾɛ dim 'bɛɾɛ rá xisu n'da ran 'yohɛ, nɛ dim 'bɛɾɛ rá ndɔ n'da ra xisu.

³ Nu ran 'yohɛ i jatho dim 'bɛɾɛmi xɛn ho rá xisu. Nɛ nguetho ra xisu, i jatho dim 'bɛɾɛmi xɛn ho rá ndɔ.

⁴ Nguetho nu n'da ra xisu hin di manda zɛhɛ a rá ja'i zɛhɛ, pɛgue di manda a rá ndɔ. Nɛ nguetho n'da ran 'yohɛ hin di manda zɛhɛ a rá ja'izɛhɛ, pɛgue di manda a rá xisu, nguetho n'dat'a ram 'bɛi ɔt'e.

⁵ Pɛ hin da 'ue'a n'da nanguɛ rá xisu, nɛ xín da 'ueh ra xisu nanguɛ rá ndɔ. Pɛ hinda hɔnt'ɛ gá bɛmhɛ gan yãhɛ Oja 'da yɛ pa da zã gui sɛthɛ. Pɛ i jatho 'da'angu guim bɛmhɛ ni xisuhɛ. Nɛ m'ɛjua bɛya da zã gan yãhɛ ni xisuhɛ mahɔn'a. Nguetho nu 'bɛɾɛ nya'a ts'ɛ yɛ pa hin guí yãhɛ ni xisuhɛ, xɔmhɛ thoho da hyã ahɛ ra zĩthu 'bɛɾɛ hingui sã gui sɛthɛ.

⁶ Nu'a dí xi ahɛ, tengu 'bɛɾɛ n'da ran t'ɛdi. Pɛ hin dadí hɛc'ahɛ 'bɛɾɛ guín nde gan thɛthɛ o xín guín nde gam 'bɛsɛhɛ.

⁷ Pɛ dí ɛnsɛgã ngue xɛn ho 'bɛɾɛ gãtho dim 'bɛsɛ tengugã. Pɛ hingui sã, nguetho n'da ngu n'da bin 'dajɛ ra ts'ɛdi nanguɛ Oja, ngue 'dahma 'dan'yo ga ɔthɛ n'da ngu n'dajɛ.

⁸ Pɛ dí xi ahɛ, nu'ɛ to'o hinga na din thɛti, nɛ'ɛ xɛn du yã xisu, nɛ'ɛ xɛn du yã ndɔ, man'da xɛn ho 'bɛɾɛ ya hin gan simhɛ, tengu thohogã.

⁹ Pɛ nu 'bɛɾɛ hingui sã da zɛthoho n'da, man'da xɛn ho da hyon rá m pɛpiui, nguetho n'da ra xisu, nɛ nguetho n'da ran 'yohɛ. Nguetho ɛmmɛ di xɔmbɛi ngue njongui 'bɛɾɛmi.

¹⁰ Nɛ dí xi ɛ to'o i 'bɛɾɛmi yã ndɔ, hingui sã da zogui.

¹¹ Nɛ nu 'bɛɾɛ bi zoh rá ndɔ n'da ra xisu, i jatho dim 'bɛsɛ, o gue dim 'bɛɾɛmi mahɔn'a a rá ndɔ. Nɛ ximanguetho n'da ran 'yohɛ, hingui sã din xummi a rá

xisu. Ne nuna ran t'ɛdi i jaua dí xi ah_u, him mam hmansegä, pegue rá_m hma ma Hmu_h ra Jesucristo 'b_u mi' b_ucua ja ra ximhäi.

12 Ne nu man'da ram hma dí xi ah_u him bi man'a ma Hmu_h 'b_u mi' b_ucua. Ne nu'a ram hma dí xi ah_u, nu'b_u n'da ra cu, ngue hing ra 'yɛc'yɛi a rá xisu, pɛ nu ra xisu 'b_u in nde ma zä dim 'b_up_u, pɛ man'da x_un ho 'b_u di thoqui dim 'b_uhmi.

13 Ne ngutho n'da ra xisu 'b_u ra 'yɛc'yɛi, ne hing ra 'yɛc'yɛi a rá ndø, pɛ nu rá ndø 'b_u ma zä in nde dim 'b_uhmi a rá xisu, pɛ man'da x_un ho 'b_u di thoqui dim 'b_uhmi.

14 Ne nu Oj_a dí jamansu n'da ran 'yoh_u ngue hing ra 'yɛc'yɛi, ngue'b_u ra 'yɛc'yɛi a rá xisu. Ne ngutho n'da ra xisu ngue hing ra 'yɛc'yɛi, pɛ Oj_a dí jamansu ngue'b_u ra 'yɛc'yɛi a rá ndø. Nu'b_u hin xtan jab_u, ya hin xtí j_ap Oj_a ni t'ahni_h 'b_u. Pegue ya maj_api nangu Oj_a u.

15 Pɛ nu'a ran 'yoh_u hing ra 'yɛc'yɛi, o gue n'da ra xisu, ne nu'b_u in nde da zo a ra 'yɛc'yɛi mi 'b_uhmi, man'da x_un ho 'b_u di thøtho da mba. Ne hingui sä da 'yøp_a ra ts'edi dim 'b_uhmi 'b_u ya hingui nde. Nguetho Oj_a bi zāngah_u dam 'b_umanhoh_u ngue nte man s_ui din ja.

16 Ne nu'b_u guí 'b_uhmb_u u hing y_u 'yɛc'yɛi, xømh_uma thoho da y_an y_u mb_ui 'b_u guí fāx_h da d_un ra 'y_u, ne'ah_u gy_u xisuh_u, ne'ah_u gy_un 'yoh_uh_u.

17 Pɛ jatho guí 'yøth_u a dí bømanho a rá ts'edi bi 'da ah_u Oj_a, n'da ngu n'da ah_u, ngue nda'a bi zān Oj_a gdám 'b_uhmb_u, tengu gmí øth_u 'b_u hin ní zon'nah_u Oj_a. Ne ngutho dí xicä mi'da ngue høn_u go hap_u i ja yám peti y_u 'yɛc'yɛi.

18 Ne nu'a to'o nthequi y_u xifani 'b_u mi 'yɛc'yɛi Oj_a, pɛ i jatho guexta'a rá hmɛpya y_u j_a'i nguetho y_u judio. Ne nu'b_u n'da ngue him mán thequi rá xifani, pɛ hin da bɛni ngue m'bɛjua tho da hyequi.

19 Nguetho nte ni mba tho 'b_u am hmɛpya uague hin'na. Pɛ man'da i jats'editho ga øth_u a i xij_u Oj_a.

20 Pɛ n'da ngu n'da da 'yøt'e nda'a da zä dām 'b_ui, tengu mi øt 'b_u hin ní 'yɛc'yɛi.

21 Nu'b_u gmín 'yɛhɛh_u b_u 'b_uh y_u j_a'i 'b_u gmí dāp ni mb_ui_h Oj_a, pɛ hingui jatho guí pāh ni 'bɛfih_u. Pɛ nu'b_u da xi a ni hmu_h ngue guí pømh_u, pɛ man'da x_un ho 'b_u guí pømh_u bɛya.

22 Ne nu'b_u n'da ra 'yɛhɛ, 'b_u mi dāp rá mb_ui ra Cristo, bi mba ma thøgue b_u na nu Oj_a. Ne ximangutho n'da ra j_a'i ngue him bin 'yɛhɛ, pɛ bin 'yɛhɛ nangué ra Cristo.

23 Ngue nu Oj_a bi 'yøt'e y_u t'ahni gah_u, ne tengu'b_u x_um hmadi bi gut'i. Janangué'a 'yo guí tenthohoh_u 'bɛ'a di 'bɛp ah_u guí 'yøth_u y_u j_a'i 'b_u i xi ah_u guí 'yøth_u y_u ts'oqui.

24 Ne n'da ngu n'da ah_u, ma zi cu ah_u, guí thoqui guí 'yøthohoh_u ni 'bɛfih_u, tengu gmí øth_u 'b_u hin gmí 'yɛc'yɛi_h Oj_a. Pɛ man'da guí thoqui guí 'yøth_u x_un ho guerp_u da numanho Oj_a.

25 Ne nu man'da ram hma guí āngah_u nangué'u njo'o y_u xisu o y_u ndø, pɛ hin'y_u n'da ram hma bi manse a ma Hmu_h ra Jesucristo 'b_u mim 'b_ucua ja ra häi. Pɛ ga xi ah_u a dím bɛngä. Ne x_un ho 'b_u guí 'yøth_u a dím mangä, nangué a rá mate ma Hmu_h bi 'dac ran 'yomfɛni.

26 Ne nu mam hmangä dí xi ah_u ya, nangué njo'o y_u xisu o njo'o y_u ndø, x_un ho 'b_u din jatho tengu in ja ya. Nguetho nu' u y_u pa jab_u ya, x_un hɛitho 'b_u gan nuh_u y_un unbi 'b_u dán simh_u.

27 Ne nu'b_u n'da i 'b_uh rá xisu, hin da bɛni ngue da hyequi, ne nu'b_u n'da njo'o rá xisu, hin da bɛni da hyoni.

28 Pɛ nu'buɛ guín ndehɛ gan simhbɛ, hin guim bɛmhɛɛ ngue ra ts'oqui a. Ne ngutho 'buɛ n'da ra hmute da bɛni din thɛti, pɛ hin da 'yɛmbi ra ts'oqui a. Pɛgue nu'buɛ gan simhbɛ, man'da xɛn hɛi ram 'bɛi gui 'yɛthɛ, xinda gue'buɛ njon xtím 'buɛ ahɛ. Nɛ dín nde gan yɛn ahɛ nangue ɛ xɛn hɛi.

29 Ma zi cu ahɛ, nu'a nam bɔn a dí xi ahɛ, him min ngu yɛ pa dam 'bɛmhɛɛ ua ja ra ximhái. Janangue'a i jatho ga humbahɛ ga juahmbɛ n'dihi rá 'bɛfi Ojɔ yɛ pa ní mba buɛ. Nɛ nu'ɛ to'o i 'bɛh yá xisu buya, nɛ xingui ts'ɛ da bɛni da 'yɛ'ts'a rá 'bɛfi Ojɔ nangue a rá xisu.

30 Nɛ hingui sá nya'a ga ɛshɛ rá 'bɛfi Ojɔ 'buɛ ya dín nuhɛ ra dumbɛi, nguetho dí xɔnhɛɛ ga juahmbɛ n'dihi rá 'bɛfi Ojɔ. Nɛ xingui sá nya'a dan johyahɛ nangue ma amigohɛ, xínga gue'ɛ dí tãmhɛɛ nya'a gan numanhohɛ.

31 Nɛ ngutho ɛ to'o gátho i ɔt' yá 'bɛfi zɛɛ ua ja ra ximhái, pɛ man'da zi ts'ɛtho da bɛni. Nguetho mi ts'ɛtho da guadi 'bɛ'a gátho dín nuhɛ ya.

32 Janangue'a dín nde ahɛ ngue man'da ts'ɛtho guim bɛmhɛɛ 'bɛ'a di hɛn ahɛ ua ja ra ximhái. Nɛ nu'buɛ n'da ran 'yohɛ ngue njo'o rá xisu, pɛ man'da ɛmmɛ da bɛn a rá 'bɛfi Ojɔ, nguetho 'bɛɛ, nɛ i honi 'bɛ'a da numanho Ojɔ.

33 Pɛ nu'buɛ ya i 'bɛh rá xisu, nɛ hinga hɔnt'a rá 'bɛfi Ojɔ da hyom buya, nɛ'a rá xisu da numanho nɛ da hyonbi 'bɛ'a gátho da hyoni.

34 Nɛ nu'a n'da ra xisu ngue njo'o rá ndɔ, pɛ man'da da zã hɔnt'a rá 'bɛfi Ojɔ da bɛni da 'yɔt'e. Pɛ nɛ'a rá jã'i nɛ'a rá mbɛi hɔnt'a rá 'bɛfi Ojɔ ɔt'e. Pɛ nu'a ra xisu 'buɛ ya i 'bɛh rá ndɔ, nɛ da 'yɔt'e dí numanho a rá ndɔ.

35 Nɛ nuna dí xi ahɛ dín nde ga fãx ahɛ, nɛ hin dín nde ga ɛn'nahɛ. Nɛ dín nde ahɛ gui 'yɛthɛ a xɛn ho, ngue hin di hɛi ni mbɛihɛ 'buɛ gui 'yɛthɛ rá 'bɛfi Ojɔ.

36 Pɛ nu'buɛ n'da ran 'yohɛ ngue i 'buɛ a n'da rá t'ixu, nɛ ya bi zɔn ra ora din thɛti. Nɛ im bɛni hingui ho 'buɛ da zãmmi, nɛ ɛmmɛ in nde rá t'ixu din thɛti, xɛn ho 'buɛ di thɛpa a rá t'ixu, nɛ hin da 'yɛmbi ra ts'oqui a.

37 Pɛ nu'buɛ n'da ran 'yohɛ hin te im bɛn rá mbɛi ngue din thɛt'a rá t'ixu, nɛ nu'buɛ ja rán t'ɛdi rá ta da zã da xifi, pɛgue man'da xɛn ho 'buɛ dim 'bɛtrɛ. Nɛ n'dat'a im bɛni ngue gue'a xɛn ho da 'yɔt'a. Nɛ da bɛdi xɛn ho a bi 'yɔr buya.

38 Janangue'a nu'ɛ to'o di thɛpa yá t'ixu, xɛn ho i ɔt'e, pɛ nɛ'ɛ to hingui nde di thɛpa yá t'ixu, pɛ man'da xɛn ho i ɔt'ɛ.

39 Pɛ nu'buɛ n'da ra xisu bi hyon rá ndɔ, pɛ i jatho dim 'bɛhmi gátho yɛ pa i 'buɛ a rá ndɔ. Nɛ nu'buɛ ya bi du a rá ndɔ, 'buɛ in nde din thɛt mahɔn'a, xɛn ho ngue din thɛti, pɛgue n'da rá mi'yɛc'yeiui din thɛtúi mahɔn'a.

40 Pɛ dí ɛnsɛgã ngue man'da din johya 'buɛ hin din thɛti mahɔn'a. Nɛ dímb bɛni ngutho di bɛngã rá Hogandɛhi Ojɔ.

8

'Da yɛn t'ãnni nangue yɛ 'bɔts'e

1 Nɛ nuya dín nde ga xi ahɛ a gá 'yãngahɛ, 'buɛ da zã gui sahɛ a ra ngɔ xí 'bɔspa ɛ yɛ hyãte ojɔ, uague hin'na. Nɛ majuɛni guím mamhbɛ ngue gátho gahɛ dí pãhmbɛ xɛn ho a. Pɛ nu'a gní pãhmbɛ, gue'a gnín 'yɛxtahɛ a. Pɛ man'da gue'a ran huɛcate nan te rá 'bɛfi Ojɔ a.

2 Pɛ nu'buɛ guí ɛnsɛhɛ guí pãhmbɛ ran 'yomfɛni, pɛ guerpɛ na fãpɛ buya ngue hinga ná pãhmbɛ xɛn ho, nguetho guidín 'yɛxhɛ.

3 Pɛ nu'buɛ majuɛni dín numanhohɛ Ojɔ, nɛ dí comhbɛ rán 'yomfɛni Ojɔ 'buɛ.

⁴ Nuya, nu'u 'be'a gätho bí 'bøspa u yu hmite, pe dí pãhmbu hing yu oja u embi n'youi. Ne dí pãhmbu n'datho Oja 'bui, ne hont'a i ja rá ts'edi a.

⁵⁻⁶ Ne madague'bu t'ẽmbi 'buh yu oja ua ja ra häi nepu mahets'i, ne t'ẽmbi xun ngu yu oja ne yu hmu, pe nuju, hont'a n'datho a Oja dí 'buhmbu, ngue ra Ta, ne bi zãnni 'be'a gätho i ja, neju bi zãngahu ga ørpa hu rá 'befi. Ne hont'a n'datho a ra Hmu dí 'buhmbu, ngue gue'a ra Jesucristo a, ne gue'a í 'yot' Oja 'be'a gätho i ja, ne gue'a bi 'daju ra te xun ho ma mbũhu a.

⁷ Pe hinga gätho yu cu guí 'buhmbu i pađi xun ho nangu e u yu hyäte oja, ne zaı mi thãnde u, janangu'e a ẽna guexta'a im be m 'bu ya bi za a ra ngø xı 'bøts'e. Ne i ẽnse ngue'a ra ts'oqui a 'bu ya bi za, nguetho hinguin zaqui yu t'ẽc'yẽi.

⁸ Pe hinga gue yun ts'ihme dí sihu nan numanhoju Oja. Xin gam be mhu ngue'a nan numanhoju a 'bu dí sihu o hin dí sihu.

⁹ Pe i jatho guı jamansufu yu mbui ni cuhu. Ne mami jafu da dang bu ja ra ts'oqui, nguetho hinga na pađi 'be'a guı øthu 'bu guı øthu a guı pãhmbu xun ho.

¹⁰ Pe xi'bu da nu ahı 'da ni cuhu gue'a guı sihme hu bu ja yu nija yu hmite. Ne guı pãhmbu xun ho 'be'a guı sihu. Pe nu'u ni cuhu im be nse gue'a ra ts'oqui a 'bu da ts'i. Ne xi'bu sä da 'yẽna da hyut'an zambuı da zi u xı 'bøx buya.

¹¹ Jananjabu nu nin 'yomfẽnihu gue'a nam 'beh ni cuhu a, nguetho hinga na pađi xun ho. Pe nu'u ni cuhu, gue'a í du ra Cristo a ngue da yanba yu te.

¹² Janangu'e a nu'bu ngubu guı øthu, pe guı ørpa hu ra ts'oqui ra Cristo 'bu, nguetho guı ørpa hu ra ts'oqui ni cuhu ngue hinguin zaqui yu t'ẽc'yẽi, ne guidı ts'onbahu yu mbui.

¹³ Ne nugã drã Pablogã, nu'bu gue'a ra ngø dí sagã nin unba rá mbui n'da ma cu, pe man'da xun ho 'bu him man ga sagã ra ngø 'bu, janangu'e a hin ga japi da mbeng bu ja yu ts'oqui n'da ma cu.

9

Da be ni nda'a xun ho da 'yot' yu 'bũhu ra Cristo

¹ Ne nugã man'da ja man t'ẽdi xcã øt'ã 'be'a gätho dın numanho ga øt'ã, nguetho majua ni ma 'bãigã'be a ra Cristo, ngue dá nusegã a ra Hmu. Ne mfađi majua ni bin 'dac man t'ẽdi nguetho dá ja ahı gã 'yẽc'yẽihu Oja nangu e rãm fãts'i ra Hmu.

² Ne masque i 'buh mi'da ẽngui him ma 'bãigã'be ra Cristo, pe nu'ahu guı pãhmbu, ne mfađigui nangu e ahı.

³ Ne gue'a ga xicã u to'o da 'yãngui nangu e man t'ẽdi.

⁴ Ne i ja man t'ẽdi xcã tađ man zãbi o xtın 'dac man ts'ihme.

⁵ Ne i ja man t'ẽdi xcãn tađ'be n'da ra xisu, ngue ma mi'yẽc'yẽi'be, ne xcã sıs'i hønbu go hapu dí 'yo, tengu i øt'u yın 'yohu ra Cristo, ne ra Pedro, ne mi'da yu 'bũhu ra Cristo.

⁶ Pe ha guım be mhu hin'yu man t'ẽdi'be a ra Bernabé ngue xcã e'ts' ma 'befi zehe'be ngue'a ná tađ man ts'ihme'be.

⁷ Nguetho njo'o n'da ra dofui i jzehe yu gasto zehe. Ne n'da ra ja'i 'bu i øt' ran uãndãt'ã i jant'ẽdi da zi. Ne yu ja'i 'bu dí 'yẽh yu de'yo, i jant'ẽdi da zip yu xi'ba u yu de'yo 'bu in nde.

⁸ Pe hinga hont'u yu ja'i im ma tengu na dí xi ahı, pe ne'a Oja im ma tengu na, ne gue'a mán t'o't'i bu ja rán t'ẽdi Oja a.

⁹ Nguetho nu'a rán t'ẽdi Oja bi 'yo't'a ra Moısés: "Pe nu'bu n'da ra mbũndani i pu, hinguı sä da thurpa rá nde, n'damhu da zã da za u yu xi'yømpøhø i jabu," bi 'yẽna. Pe ha gam be mhu hont'u yun dani in nu Oja.

10 Ha hin dí p̄ahmb̄a ngue nēj̄m da t'orcah̄a a i hmangua, nguetho n'da ran t'uti a, man t'o't'i nanguej̄m. Ne tengu'bh̄a dadim̄ p̄ehmb̄a bh̄a ja ra häi, nguetho u ȳm duj̄m ne'ñ ȳm mbej̄m, ne x̄h̄n ho 'bh̄a da b̄eni da d̄ah ȳn z̄äbi nangue ȳ 'befi øt'e.

11 Ne nugä'be tengu'bh̄a ya dá tu'be ra hmudä bh̄a guí 'bahmb̄a nangue ra te. Pe xiya ha guim̄ b̄emhb̄a hingui ho 'bh̄a xcá xoc'be ngue ga si'be. Nu'a nam b̄on'a dí xi ah̄a, tengu'bh̄a ya xquí jurca'be.

12 Pe nu'ñ mi'da ȳm x̄änbate i h̄ani 'be'a guíd̄i unhd̄a, ne man'da i ja man t'ëdí'be xcá h̄am'be 'bh̄a xcá nde'be. Pe hinga gue'a dí hongä'be ngue'a ga t̄ä'be. X̄h̄n ngu u ḡätho dadin̄ 'ȳepta'be, nguetho dí su'ah̄a hin xquí hȳamhb̄a a rán ho ma'da'yo ra Cristo.

13 Pe guí p̄ahmb̄a 'be'a i øt'ñ to'o dim̄ p̄ep̄m ja yú nija ma mijud̄iohe, h̄ont'a i t̄im̄ bh̄a ja ra nija i si, ne gue'a nam p̄ep̄m u ȳn t'unni din̄ t'un'na Oj̄a bh̄a.

14 Ne nguthogähe ya, ngue'a dí m̄ mamhbe rán ho ma'da'yo ra Cristo, bi z̄än ra Hmu ngue gue'a d̄am̄ p̄ep̄ähe a r̄am̄ hma.

15 Pe hin dí øt'ñ ȳn t'ëdí gä bin 'daqui. Ne hinga gue'a nam b̄on'a dá ot'ah̄a a, ngue gui 'daj̄m man z̄äbigä. Pe man'da x̄h̄n ho 'bh̄a ga tugä, xinda gue'bh̄a 'bo'o da 'ūingui, ne ndetho dí 'uega man johya.

16 Pe nu'bh̄a h̄ont'a ga øt'ä ngue ga mangä r̄am̄ hman ra Cristo, p̄e hin dí guah man johyagä a 'bh̄a, nguetho gue'a ín 'dac ma 'befi a. Nguetho jats'edi tho gam mangä a ram hma.

17 Pe nu'bh̄a mpähä thofo dí øt'ä rá 'befi ma Hmu, ne i ja 'be'a dí t̄ah̄a. Pe nu'bh̄a d̄ats'edi tho ga øt'e ts'atho, p̄e guemh̄ma 'yo ma güenda ga juadi.

18 Pe 'be'a nin jurca 'bh̄a mpähä thofo dí m̄ man rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pe man'da dí t̄ah̄ ran johya 'bh̄a nte dí t̄acä ra hme. Janangue'a man'da x̄h̄n ho 'bh̄a nte ga t̄ah̄a, madague'bh̄a i ja man t'ëdí ngue xcá t̄ah̄a nangue'a ma 'befi.

19 Ne madague'bh̄a hingan ts'änni ngue dan 'ȳeh̄egä, ne njo'o n'da ra j̄ä'i ngue'a ma hmu, p̄e dí cohi tengu'bh̄a drá 'ȳeh̄egä u ḡätho ȳm j̄ä'i, nguerep̄m da zä ga zedi da d̄in̄ ra 'yu x̄h̄n ho u mi'da x̄h̄n ngu.

20 Janangue'a nu'bh̄a dí 'bahmbe ma mijud̄iohe, ngue i øt' ȳn t'ëdí bi xi Oj̄a ȳm judío, necä dí øt'ä u, madague'bh̄a hin di mandagä u. Janangue'a da zä ga z̄ep̄a yú mb̄ai da 'ȳc'ȳei ra Cristo.

21 Pe nu'bh̄a dí 'bahmbe u hingui p̄ah̄ ȳn t'ëdí bi xi Oj̄a ȳm judío, necä hin dí øt'ä u. Janangue'a da zä bh̄a ga zedi da 'ȳc'ȳei ra Cristo. Pe hingui nde da ma ngue dí sotho u ȳn t'ëdí Oj̄a, nguetho dí tendä a im man ra Cristo.

22 Ne nu'bh̄a dí 'bahmbe u x̄h̄n güent'i thofo yú t'ëc'ȳei, p̄e necä dí øt'ä tengu'bh̄a x̄h̄n güent'i thohogui, janangue'a i sä bh̄a dí zedi da 'ȳc'ȳei ra Cristo. Ne gue'a dí øt'ä, ngue 'da'iguje n'da ngu n'da ȳm j̄ä'i, ne dí honi x̄h̄n ho 'berp̄m dí 'ȳc'ȳei ȳm j̄ä'i.

23 Guehna ḡätho dí øt'ä na, janangue'a da zä ga comhb̄a rán j̄äpi ra Cristo h̄ont'a go to'o ní j̄ä'i da hȳän'a ran ho ma'da'yo.

24 Pe guín nuh̄a ȳn t'uti nangue'ñ i t̄ihi, madague'bh̄a i t̄ihi, p̄e n'datho a i t̄ah̄ ran t'unni. Pe dami t̄ihmb̄a ya nguerep̄m da zä gui t̄ah̄mb̄a.

25 Ne tengu thofo ȳn 'ȳeni ua ja ra ximhäi, emme din̄ jamansuse, ne hingui nde da 'yot'a di h̄eni. Pe h̄ont'a dim̄ 'bedi i t̄ä u. Pe nu'bh̄a in̄ jab̄m ga øth̄u, ga t̄ah̄mb̄a a da hyät'i mazäi.

26 Ne nugä tengu'bh̄a dí øt'ra 'dihi, dí h̄ax̄ ra 'yu i ūenth̄o bh̄a hap̄m i ja ran t̄ah̄a. Ne tengu'bh̄a 'bo'o dadin̄ tun'be, p̄e hinga ha s̄ätho dí p̄ucpi, p̄e dí p̄ädi hap̄m dí t̄äpi x̄h̄n ho.

²⁷ Pɛ dí sãm zɛhɛ ma ngɔc'yɛi, dín ndepe da 'yɔt'a dí xifi, n'damhma hin go ga 'bɛcã a 'bɛ'a dí xi'ɯ mi'da ngue da dãhã.

10

Ma hɛcpi yɯ 'yɛc'yɛi nangue yɯ hmite

¹ Nɛ gue'a dín nde ahɯ gui pãhmbɯ a, ma zi cu ahɯ, ngue 'bɛ'a bi 'yɔt' mam bombɔtahe maya'bu, gãtho mi cot ra gãi bu ní mba ɯ, nɛ bi zits'i. Nɛ gãtho bi 'daxpu 'danguadi ra thɛngdeja.

² Nɛ gãtho bin yãm bu ja ran ɯnbi 'bu mi dɛn ra Moisés, tengu'bu ya yá yãnte a. Nɛ janangue'a i t'ɛmbi tengu'bu bin xixyã nangue'a ra deja bu bi thogui nɛ ra gãi.

³ Nɛ gãtho 'da'an zitho ra maná ngue ra hmɛ bi un Ojã hapu ní mba.

⁴ Nɛ gãtho bi zi ra dehe bi bɔm bu ja ra do, tengu'bu bi zip rán zaqui a ra Cristo, nɛ tengu'bu ya bin 'yohu ra Cristo bu ní mba ɯ.

⁵ Nɛ madague'bu bi t'ɔrpe gãtho ɯ, pɛ ɛmmɛ xɯn ngu ɯ him bi numanho Ojã a bi 'yɔt'e. Nɛ hɔnbu go hapu bin c'uaxt' yá do'yo bu ja yá dapo bi thogui.

⁶ Nɛ gue'a urcahu a, janangue'a hin gan ndehu ga ɔthu yá ts'oqui, tengu mi ɔt'ɯ mi 'yo bu ja ra dapo.

⁷ Janangue'a o gui thãndehu yá hyãte ojã, tengu mi ɔt'i 'da ɯ, tengu mán t'o't'i, ngue bin sihme ɯ nɛ bim mihni, bi ndants'i bin nɛ 'bu mi dãnde ra pɔte xí 'yɔzɛhɛ.

⁸ Janangue'a hin ga ɔthu ran 'yomt'ɛni tengu mi ɔt'i 'da, nɛ n'dapa thoho án du 'dãte ma hyu mahuãhi njã'i.

⁹ Pɛ hingui sã ga sãhu ra Hmu nangue ma ts'oquihu, tengu mi ɔt'i 'da, nɛ xɯn ngu bi du, bi za yá c'ɛyã.

¹⁰ Janangue'a hin ga sãman'uhu nangue Ojã, tengu bi 'yɔt'ɯ 'da, nɛ gue'a bi mbɛnh Ojã n'da ram 'bɛhni mahɛts'i ngue'a bi hyo ɯ.

¹¹ Nɛ gue'a bin ja a tengu'bu ya n'da ran t'uti ngue i sujɯ dan jahɯ bu. Nɛ gue'a xmán t'o't'i 'bɛ'a dãm 'bãhmbɯ yá pa i jabɯ ya ngue rán zɛgui.

¹² Janangue'a nu'bu dím bɛmhbu tengu bi 'yɔt'ɯ, pɛ hingui sã ga ɛmhbu, nangue ra ts'edi bi 'daju Ojã hin'yá 'bɛ'a ga suhu. Pɛ i jatho ɛmmɛ dam fãsehɯ, ngue hin ga tãnjɯ bu ja yá ts'oqui.

¹³ Pɛ nu'bu i ts'ãc ma mbũihu ga ɔthu yá ts'oqui, tengu'bu i ts'ãp yá mbũi gãtho mi'da yá jã'i. Pɛ dí pãhmbu di zerca ma mbũihu Ojã ga tãfu ran ts'ãte. Pɛ nu'bu ɛna da sijɯ mi'da xɯn hɛi ngue hin da zã ga tãfu, hin di jajɯ Ojã gan nuhu ɯ. Nɛ i urcahu 'bɛpu dá tãfu ɯ dín nuhu.

¹⁴ Nɛ nuya, ma zi cu ahɯ, nɛ xingui ts'ɯ guim bɛmhbu gui thãndehu yá hyãte ojã.

¹⁵ Nɛ guehna dá xi'ahu na ya, nguetho i ja nin 'yomɛnihɯ, nɛ sã gui pãsehɯ 'bɛ'a nam bɔn'a dá xi ahɯ.

¹⁶ Nɛ zãi dí ãfu Ojã rán jãpi 'bu dí sihu ran ts'ihmɛ bi zãn'na ra Cristo bu ja ram peti. Nɛ nu'bu dí sihu rán gui ra uva, ha hin dím bɛmhbu ngue dí comhbɯ rá ji ra Cristo ngue bi hogahu. Nɛ'bu dí xɛmhbu ra hmɛ nɛ dí sihu a, ha hin dím bɛmhbu ngue dí comhbɯ rá jã'i ra Cristo ngue bi ɯnba 'bu mi hogahu.

¹⁷ Madague'bu ɛmmɛ xɯn nguju ngue dá sihu ɯ, pɛ n'dat'a ra hmɛ, nɛ gue'a ní 'yɔrcahu n'datho ma jã'i dí comhbɯ a ra Cristo.

¹⁸ Nɛ tengu bi 'yɔt' ma mi'israelhe, gã bi zi yãn t'unni mí pa nt'unni Ojã, nɛ gue'a í gomhma rá te Ojã a.

19 Janangue'a hin nin sãhũ gui comhbũ a i si Ʃ pa m'bõspe yũ hmite, madague'bũ hingui ndũxqui Ʃ yũ ngõ i pa m'bõspe Ʃ, nẽ hin'yũ yũ ts'edi Ʃ yũ hmite.

20 Pẽgue dí xi ahũ, nu'ũ 'da ngue hingui pã Ojã, i põspa yũ hmite, pẽgue yũ zĩthu i hãni. Janangue'a hin dín nde'ahũ gui com'ma gui sihũ Ʃ yũ 'bõts'e, n'damhma hin gui comhbũ rá 'bẽfi yũ zĩthu.

21 Hingui sã ga thecpahũ rá tasa ra Cristo 'bũ dí thecpahũ rá tasa yũ zĩthu. Nẽ hingui sã ga comhbũ rá ngõc'yẽi ra Cristo 'bũ dí comhbũ yũ 'bõts'e yũ zĩthu.

22 Uague guím bẽmhũ go gui muthũ a Ojã. Ha man'da i ja ni ts'edihũ xinda gue Ojã.

I sã 'b'e'a da 'yõt' yũ 'yẽc'yẽi, pẽ da bẽn ran huẽcate

23 Majuãni a ram hma ngue da zã ga õthũ 'b'e'a go dín numanhohũ. Pẽ nu'bũ ga õthũ 'b'e'a gã i ja, hinga gã xũn ho bũ dán gohi. Majuãni da zã da 'yõt'e hõnt'a go numanho n'da ra ja'ĩ, pẽ hinga gãtho nan te rá 'bẽfi Ojã Ʃ.

24 Pẽ i jatho ga huanhdũ nda'a man'da xũn ho, ngue da zã ga fãxhũ Ʃ mi'da, nẽ hin nanguẽ man hosehũ.

25 Pẽ dami sihũ 'b'e'a gãtho i 'bã bũ ja ra tai, nẽ hingui jatho gui 'yãnhdũ 'b'e'a di ja a ra ngõ 'bũ m'bõts'e o hin'na.

26 Nguetho gãtho rá mbeti Ojã Ʃ gãtho i ja ua ja ra hãi, nẽ ra ngõ, nẽ'a ra ximhãi bũya.

27 Nẽ nu'bũ 'bo'o da zix'ahũ na ts'ihmẽ bũ ja yũ ngu Ʃ hing yũ 'yẽc'yẽi, nẽ nu'bũ guín nde gui mbãhã, dami sahũ 'b'e'a gãtho di 'da'ahũ, nẽ hin te gui 'yãnhdũ, nẽ o guím bẽmhũ ngue di hẽc'ahũ Ojã ngue gui sihũ.

28 Pẽ nu'bũ n'da ngue da xi'ahũ: "Nuna ra ngõ bi mba m'bõspe yũ hmite," da t'ẽn'ahũ, pẽ o gui sihũ bũya, janangue'a hin gui Ʃnbahũ rá mbũi a to bi xi'ahũ, nguetho im bẽnĩ hingui nde Ojã gui sihũ a.

29 Nguetho i jatho gui jamansup rá mbũi ni mija'ĩui, madague'bũ gui pãdi ngue xũn ho a ra ngõ. Pẽ masque 'bũ'i 'da ahũ guín nde gui 'yãngahũ: "Hanja ngue ga et' man ts'ihmẽhũ 'bũ 'bo'o hingui numanho a, pẽ tengu'bũ hin'yũ ma ts'edihũ 'bũ.

30 Nẽ nu'bũ dadĩ unhde ra jamadi Ojã nanguẽ man ts'ihmẽ dí sihe, hanja ngue sã di c'ãman'ũje Ʃ 'da," gue'bũ 'bo'o da 'yãngui.

31 Pẽ dí xi'ahũ, dami jamansuhũ a gui õthũ, uague ran ts'ihmẽ gui sihũ, o 'b'e'a gãtho guí õthũ, pẽ hõnt'a dí t'ẽspa Ojã gui 'yõthũ.

32 Nẽ ẽmmẽ ga jamansuhũ 'b'e'a dí õthũ ngue njon ga jafũ da dãngui, xinga n'da ra judío, xinga gue'ũ hing yũ judío, nẽ xinga gue'ũ ma mi'yẽc'yẽihũ.

33 Nguthogã ya, ẽmmẽ dí honi ngue ga õt'ã 'b'e'a gãtho da numanho mi'da yũ ja'ĩ xũn ngu, nẽ hin dí honi 'b'e'a dín numanhosegã. Pẽgue dí honi nanguẽ mi'da, nguẽpũ da zã da dĩn ra tema'da'yo Ʃ gã mi'da xũn ngu.

11

1 Pẽ dí xi'ahũ gui tenhdũ a dí õt'ã, nguetho dí õt'ã a i õt'a ra Cristo dí tendã.

'B'e'a da 'yõt' yũ xisu bũ ja ram peti

2 Pẽ xũn ho gui õthũ ngue'a guím bẽnthohũ 'b'e'a gãtho dá xi'ahũ, ngue bi bẽngã Ojã ga xi ahũ.

3 Pẽ dín nde ahũ gui pãmhũ, ngue nu ra Cristo, go rá hmu n'da ngu n'da ran 'yohũ, nẽ nu yũ xisu, tengu'bũ yũ hmu Ʃ yũ ndõ. Nẽ dín jahũ bũ nanguẽ Ojã. Nẽ in jabũ a ra Cristo, rá Hmu a Ojã a.

4 Pɛ nu'bu n'da ran 'yohu i yaui Oja bu i ja ram peti, o gue im man ram hma, pɛ hingui sã da hyu'ts' rá fai, tengu'bu hin'yu rá ts'edi.

5 Pɛ nu'bu n'da ra xisu i yaui Oja bu ja ram peti, o gue im man ram hma, i jatho da gomp' rá ya, ngue hin da mispa a rá ndø, nɛ hin da 'yøt'e tengu'bu nt'axi rá ya.

6 Pɛ nu'bu n'da ra xisu hingui nde da gomp' rá ya, man'da xun ho 'bu da 'yax rá ya 'bu. Pɛ nu'bu guim bɛmhbu ra 'yasã 'bu nt'axi n'da ra xisu, o gue'bu tengu'bu hin'yu yá xtã, pɛ man'da xun ho 'bu xtán gomp' rá ya.

7 Pɛ nu n'da ran 'yohu hingui sã da hyu'ts' rá fai bu ja ram peti, nguetho i udi i ja rá ts'edi xun ho, tengu 'bu guesɛ Oja i 'bɛbu. Pɛ nu n'da ra xisu i udi man'da ja rá ts'edi n'da ran 'yohu.

8 Nguetho mbadi bi 'yøt' Oja a ran 'yohu, nɛ m'bejua buya bi thãcpa n'da rá do'yo'bøts'e a ran 'yohu, nɛ gue'a í t'øt' ra xisu a buya.

9 Nu ran 'yohu hin í t'øt'e ngue da mbãx'a ra xisu, pɛ í t'øt'a ra xisu ngue da mbãx'a ran 'yohu.

10 Nɛ ɛ gue'a dí m angã a, ngue nu yu xisu i jatho da gomp' yá ya, janangue'a da 'yudi ja yá ts'edi yá ndø. Nɛ gue'a dí numanho yám 'behni Oja mahɛts'i a buya.

11 Pɛ nu bu ja rá 'befi ra Cristo, hin da bomanho 'bu hont'u yun 'yohu dim pɛbu, xin da bomanho 'bu hont'u yu xisu, pegue gãtho 'da dãm fãxtahu u.

12 Nguetho majuani nu'a ra xisu nt'øt'e nangue rá do'yo'bøts'e a ran 'yohu, pɛ guexta'a majuani ím 'bu a n'da ran 'yohu nangue rá mbe. Nɛ gãtho bi zãn Oja din jabu.

13 Pɛ dami bɛnsehɛ 'be'a man'da xun ho gui 'yøthu, nangue n'da ra xisu 'bu in yaui Oja, 'bu hingan jo'mi rá ya. Ha gui ɛmhbu xun ho i øt'e uague hin'na.

14 Nɛ dí pãhmbu 'yasã 'bu xtã mba rá ya n'da ran 'yohu.

15 Nɛ nguetho n'da ra xisu, gue'a ní nɛcmanho a rá xtã 'bu xu mba. Nɛ gue'a í ts'ãmba n'da ra xisu a, ngue'a xtã mba yá xtã, tengu'bu ya rán jo'mayã a.

16 Pɛ nu'bu 'bo'o in nde dán junt'a 'be'a dí xi ahɛ, pɛ hingui sã dán junthu a. Nɛ i jatho ga xifi ngue nguetho i t'ørbu ja mí'da yám peti yu 'yɛc'yɛi.

Da hnumansu ran ts'ihme bi zãn ra Hmu

17 Pɛ nu'a man'da ga xi ahɛ ya, hingui sã ga ɛn'ahɛ xun ho gui øthu. Nguetho hingui sã di zɛt'a ni mbũihɛ a gui øthu bu ja nim petihɛ, pɛ man'da di ts'on'nahɛ.

18 Nguetho i siqui 'be'a gui øthu 'bu guídím petihɛ, guídín junthu n'da ngu n'da ahɛ. Nɛ dí ɛc'yɛi ngue majuani a i siqui.

19 Masque guim bɛmhbu jatho gan heju. Pɛ guɛru bi fãdi nda'a majuani yu 'yɛc'yɛi.

20 Nguetho nu bu ja nim petihɛ gui sihmehɛ, pɛ him majuani gue'a ran t'øt'e bi xic ma Hmuɛ guí øthu.

21 Pɛ nu'bu ra ora gui sihmehɛ, ɛmme guídín uɛmhbu nin ts'ihmehɛ n'da ngu n'da ahɛ. Nu'u 'da xinga n'damhme gá unhdɛ, nɛ nu'ahɛ buya gue'bu go ɛmme gán niyahɛ.

22 Ha hin'yu ni ngumhbɛ ngue gan sihmehɛ bu. Nguetho guídí ts'onbahɛ rá 'befi Oja, nɛ guídí 'yasãbahɛ ni cuhu nte gá unhdɛ. 'Be'a gui ɛna ga xi ahɛ. Ha guí ɛna ga ɛn'ahɛ xun ho a gui øthu. Pɛ hin'na.

Nangue 'be'a nam bøn a ran ts'ihme bi zãn ra Hmu

²³ Janangue'a dín nde ga xi ah_u mahø'n'a ya 'be'a nam bøn a ran ts'ihmε bi zän ra Hmu. Ne tengu thofo bi xängä ra Hmu, ne ngutho dí xi ah_u. Ngue n'dat'a ra xui bi mba ma dä ra Hmu Jesús, ne bi hyaç ra hme,

²⁴ bi 'yãp ra jamadi Ojã ne bi xεm baya. Ne bi 'yεna: "Dami sih_u na, nuna ma ngøc'yεigã na, ngue din unbi nangue ah_u. Ne gui thoqui gui 'yøth_u na, n'damhma guim bεnj_u."

²⁵ Nu 'b_u mi jua a bi zi a ra hme, bi dec a ra tasa baya, ngue mi po ra gui'uva, ne bi 'yεna: "Nuna nam bøn_i ngue ya di hoc'ah_u xøn ho ra 'da'yo'yu da 'yøt'ah_u Ojã nangue ma jigã. Ne n'dand_i ngu n'dand_i gui sih_u, guim bεnj_u dá tugã nangue ah_u," bi 'yεn'a ra Jesús.

²⁶ Janangue'a n'dand_i ngu n'dand_i ga sih_u ra hme ne ra gui'uva, dí uhmb_u rán ðate ra Hmu gue'b_u go bá pengua mahø'n'a.

'Bεp_u dá fεn ran ts'ihmε bi zän ra Hmu

²⁷ Pε nu'a to'o hin din 'yomfεni, ne sä i si a ra hme ne ra gui'uva, ya i ja rá ts'oqui, nguetho hingui numansup rán ðate a ra Hmu bi du.

²⁸ Janangue'a i jatho m'bet'o da bāse n'da 'be'a i ja mbo rá mbui, ne nubaya da zã da zi ra hme ne'a ra gui'uva.

²⁹ Nguetho nu'b_u i si a ra hme ne i si rán gui ra uva, ne hingui bεni 'be'a ín unba ra Hmu 'b_u mi du, ne hønt'a ran unbi da nu a.

³⁰ Ne gue a gui øth_u a, janangue'a xøn ngu xøn u ah_u ne xøn güent'i ah_u, ne ya xcã tuh_u 'da ah_u.

³¹ Pε nu'b_u m'bet'o dadí juånbazehε ma mbuih_u, hin da zegbah_u ra Hmu 'b_u.

³² Pε nu'b_u hin dadí juånbazehε ma mbuih_u, guemh_u da 'yørcah_u ram fei 'b_u. Pε man'da xøn ho 'b_u da mbεgbah_u ra Hmu ya, n'damhma hinga 'darp_u gan nuh_u ran unbi ra ximhã.

³³ Janangue'a ma zi cu ah_u, nu'b_u guidím petih_u, ngue gui sih_u ra hme ne ra gui'uva, nde'b_u hin ga uεnseh_u, pε gui tømhb_u dín 'da ah_u n'da ngu n'da ah_u.

³⁴ Ne nu'b_u 'bo'o i tumanthuhu, hin da bεni dín sihmε b_u ja ram peti, pε jatho 'be dín sihmε b_u ja rá ngu, n'damhma hin da mbεp ah_u Ojã nangue'a nim peti gui øth_u. Ne nu'a 'be'a gãtho man'da gui øth_u, ga hoc'ah_u 'b_u dá mba b_u.

12

'Dahma 'dan'yo yã ts'edi bi un rá Hogandãhi Ojã

¹ Ne nuya ma zi cu ah_u, dín nde ah_u gui pãhmb_u 'be'a nam bøn a ra ts'edi di 'daj_u rá Hogandãhi Ojã nangue ga ørpah_u rá 'befi 'dahma 'dan'yo.

² Gui pãhmb_u 'be'a gã 'yøth_u 'b_u him maní 'yεc'yεih_u, ne gã hyã 'dah_u y_u hyãte ojã, ne hingui yã u.

³ Janangue'a dín nde ah_u gui pãhmb_u a majua_uni ya. Nu'b_u gui øhmb_u 'bo'o i yã nangue rá Hogandãhi Ojã, da 'yεmbi rá Hmu a ra Jesús 'b_u i yã. Pε nu'b_u i san'a ra Jesús 'b_u i yã, him majua_uni in 'youi rá Hogandãhi Ojã a.

⁴ Ne 'dahma 'dan'yo y_u 'befi da zã da hyan'a n'da ngu n'da y_u 'yεc'yεi, pε n'dat'a rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã ngue di unni.

⁵ Ne 'dahma 'dan'yo 'bεp_u ní 'yørp_u rá 'befi Ojã n'da ngu n'da, pε n'dat'a ra Hmu dí ørpah_u rá 'befi.

⁶ Ne gãtho bi ts'ãni 'be'a da mbefi n'da ngu n'da y_u 'yεc'yεi, pε n'dat'a Ojã di bεnbi 'be'a da 'yøt'e.

⁷ Ne nu Ojã bi 'daj_u ra ts'edi, janangue'a gãtho dí uhmb_u ngue dín 'yoh_u rá Hogandãhi Ojã. Ne gue'a bi 'yørcah_u Ojã a, n'damhma da zã 'da dãm fãxtah_u.

⁸ Nu 'u 'da bin t'un ra ts'edi da man'a rá hogan'yomfëni Ojã ngue him mám fãdi, pë nangue rá Hogandãhi Ojã di bënbi da ma. Nê nu mi'da bin t'un ra ts'edi da ma xãn ho 'be'a nam bøn'a ráam hman Ojã. Nê n'dat'a rá Hogandãhi Ojã bi unni gãtho yá 'bëfi 'dahma 'dan'yo.

⁹ Nê nu mi'da bin t'un ra ts'edi da bãdi din t'un'na i äp'a Ojã. Nê nu 'u 'da bin t'un ra ts'edi da xox yã hyënni, nê n'dat'a rá Hogandãhi Ojã di unni.

¹⁰ Nê nu 'u 'da bin t'un ra ts'edi ngue da 'yøt' yãn t'øt'e mixte ngue hingui sã da 'yøt'a n'da ra jã'i. Nê nu 'u 'da bin t'un ra ts'edi da ma 'be'a din ja. Nê nu 'u 'da bin t'un ra ts'edi da bãdi nda'a ním hma bi bënba rá Hogandãhi Ojã, nê nda'a bi bënba ra zĩthu. Nê nu 'u 'da bũya bin t'un ra ts'edi din yã man'da ra nde ngue hingam fãdi 'be'a nam bøni. Nê nu 'u 'da bũya da ma 'be'a nam bøn'a bi man a.

¹¹ Pë gãtho ya i øzëhe rá Hogandãhi Ojã, nê di darpi n'da ngu n'da 'be'a da ndese Ojã da 'yøt'e.

Gãtho n'danjã'i tho dí comhbũ

¹² Nê tengu n'da ra jã'i ãmmë xãn ngu ní hut rá jã'i, pë n'danjã'i tho i cohi. Nê in jabũ ra Cristo nanguejũ.

¹³ Nê dá gue'bũ dyũ judiõhũ o dyũ griegohũ, o dá gue'bũ dyá 'yëhëhũ o hin'na, pë n'dat'a rá Hogandãhi Ojã dá hãmhbũ bũ ja ma mbũihũ, tengu'bũ 'darbũ i nêx ra dehe dá sihũ. Nê gue'a í 'yørcahũ ngue n'danjã'i tho dín jahũ.

¹⁴ Pë nu rá jã'i n'da, hinga n'datho ní huti, pë ãmmë xãn ngu i ja yá thuhu, ngue i juadi xãn ho n'da ra jã'i.

¹⁵ Pë nu'bũ n'da ra gua da 'yënsë ngue hinga gue'a ra 'yë: "Janangue'a hin te dí pëcã 'bũ," ãna. Pë hingui sã ngubũ da bëni, nguetho rá gua ra jã'i a.

¹⁶ Nê nu'bũ n'da ra zagu da bëni: "Hin te dí pëcã," nguetho im bëni hinga gue'a ra dã a. Pë hingui sã ngubũ da bëni, nguetho rá zagu ra jã'i a. Nê hingui sã da bëni ngue hing rá ngø ra jã'i a.

¹⁷ Nguetho nu'bũ gãtho xtín jã'i a rá dã n'da, 'be'a dí 'yøhnahyã 'bũ. Xi'bũ gã xtín zagu rá jã'i n'da, nê hin'yũ rá xiyu, 'be'a xtán zã xtám bãhã tengu rá xiyu.

¹⁸ Pë nu Ojã bi zãnni 'be'a gãtho i ja rá jã'i n'da, nê n'da ngu n'da bi un rá ts'edi ngue da zã dá 'yøt'e 'be'a gãtho in ndepe da 'yøt'e.

¹⁹ Pë nu'bũ n'daxëqui tho, ha dán zã din ja tengu ra jã'i.

²⁰ Pë in jabũ n'da ra jã'i, ãmmë xãn ngu yã xëqui i ja, guepũ nan ho a n'da ra jã'i.

²¹ Pë nu rá dã n'da hingui sã da 'yëmp a rá 'yë, ngue nte ní mbãts'i, xinga gue'a rá yã hingui sã da 'yëmp u yá gua nte ní mbãts'i.

²² Pë hingui sã ngubũ da ma, nguetho n'da ngu n'da yã xëqui gãtho i ja yá 'bëfi. Pë nu yá xëqui ma jã'ihũ ngue dí ãmfũ nte i pëfi, pë man'da ãmmë di muui u.

²³ Nê nu 'da yã xëqui dí ãmfũ di 'bëdi, pë man'da ga hojũ n'damhma xtán ho. Nê nu yã xëqui dí ãmfũ hingui sã da hnu, pë man'da dí jamansuhũ n'damhma hin da ts'ani.

²⁴ Pë nu 'be'a di nêcmanho nangue ma jã'ihũ, ya hin'yũ 'be'a man'da ga jafũ. Pë Ojã bi hoqui gãtho ma jã'ihũ, nê bi japi ngue man'da bi muui a dí ãmfũ hingui ho. Janangue'a hin da t'ëmp a n'da xëqui nte di muui.

²⁵ Janangue'a hin da zã din hec yã 'yëc'yëi, tengu'bũ yá xëqui ma jã'ihũ, pë 'da xtín jamansu n'da ngu n'da.

²⁶ Janangue'a nu'bũ n'daxëqui ma jã'ihũ xãn u, ya 'da nan u tho gãtho ma jã'ihũ bũya. O nu'bũ n'da ra xëqui ngue hin hapũ i sã, ya di johya gãtho ma jã'ihũ bũya.

27 Pɛ guim bɛmhɓu nangue nim pɛtiɓu, nɛ gue'a rá ja'i ra Cristo a, nɛ n'da ngu n'da aɓu tengu'bu n'da a n'daxɛqui aɓu rá ja'i ra Cristo.

28 Nɛ ngubu bi zán Oja nangue ram pɛti dí ɔthu, ngue 'be'a ní 'befi dí ɔthu n'da ngu n'daju. Nɛ nu'u yú 'báihɓu ra Cristo man'da bi ts'ánbi da hnumansu u. Nɛ nu yú pɔngahya Oja, nɛ'u bi ts'ánbi da hnumansu u, pɛ hinga 'da'igu. Nɛ ná hyu buya yu xánbate nangue ráh hman Oja, nɛ bi ts'ánbi nɛ'u da hnumansu u, pɛ hinga 'da'iguhɓu mi'da. Nɛ'u mi'da i ɔt' yuɓ t'ɔt'e mixte, nɛ'u mi'da i ɔthe yu hyɛnni, pɛ nɛ'u mi'da to'o i fáx yú mi'yɛc'yɛihɓu nangue ran huɛcate ɔrpe, nɛ'u mi'da yu ngurbi di manda ram pɛti, nɛ'u to'o 'dahma 'dan'yo bu na ya ngue yu nde hingat fadi, gátho bi ts'ánba yú 'befi n'da ngu n'da.

29 Pɛ ha gátho aɓu ni 'báihɓu ra Cristo 'bu, uague yú pɔngahya aɓu Oja 'bu, uague gui ɛmhɓu gátho gan xánbatehɓu, uague gátho gui 'yɔthu yuɓ t'ɔt'e mixte 'bu.

30 Ha gátho i ja ni ts'ediɓu ngue gui xoxhɓu yu hyɛnni, uague gá 'dahma 'dan'yo yu nde gui yaɓu, ha gátho gui paɗi guim mamhɓu 'be'a nam bɔn'u yu nde xan hɛi. Nɛ majuɓi ní xi aɓu ngue hin'na.

31 Pɛ dami hyomhɓu Oja ngue di 'da aɓu ra ts'edi nda'a man'da dí fáx ni mijá'ihɓu. Pɛ nuya ga ut'aɓu man'da ra 'befi 'be'a ctí fáx ni mijá'ihɓu pɛ xinda gue mi'da.

13

Nangue'a ran huɛcate

1 Pɛ nu'bu gá xcán yaɓu yú nde yu ja'i, o tengu bu na ya u yám 'bɛhni Oja mahɛts'i, pɛ nu'bu hin'yɓu man huɛcatehɓu, hin te ní mba tho 'be'a dí ɔthu 'bu, tengu tho ho n'da ra dambu o gue'u yu xit'ɛgui zantho nɛ ndetho ɛmme xan hɛi.

2 Nɛ madague'bu i ja ma ts'ediɓu gam mamhɓu ram hma ngue dí m pɔngahyaɓu nangue Oja, pɛ nu'bu hin dadí huɛju to dí xihmbɓu ram hma, nte ní mba tho. O nu'bu xcá paɓmbu 'be'a gátho an t'agui nangue Oja, o gue'bu xcá paɓmbu 'be'a gátho man'da xan hɛi, o nu'bu ga paɓmbu da t'ɔrcahu a dí áfu Oja, nɛ'u yu t'ɔhɔ da zá da 'uegue, pɛ nu'bu hin'yɓu man huɛcatehɓu, hin te dadí muhɓu 'bu.

3 O nu'bu xcá unhdɓu yu hyoya 'be'a gátho dí pɛshɓu, pɛ nu'bu hin dá bɛmhɓu a ran huɛcate, ya nte dá taɓmbu bu na nu Oja 'bu. Nɛ ma xinda gue'bu gátho ma ja'i'ihɓu xcá umhɓu ngue xín zɔ, pɛ nu'bu him bin ja man huɛcatehɓu, ya nte dá taɓmbu buya nangue rán jaɓi Oja.

4 Pɛ nu'a ran huɛcate nam bɔni, ra yembɓi, nɛ hin din xɔmbɓi, nɛ hin din seya, nɛ xín ná yaɗ't'a ngue ja rá ts'edi, xíngui honi da t'ɛspa zehe.

5 Nɛ nu ran huɛcate nam bɔni, pɛspa rá sá rá mijá'iu, nɛ hinguí honi nangue rán hose pɛ i honba ran ho rá mijá'iu. Nɛ hinguí sáman'u, nɛ hinguí ɔrpa ra güenda ran ts'o bi t'ɔrpe 'bu majuɓi ja rán huɛcate.

6 Nɛ nu'u di huɛc yú mijá'ihɓu, hin di johya 'bu 'bo'o in nu i ɔt' ra ts'oqui, pɛ ɛmme di johya 'bu 'bo'o in nu i ten'na ra 'yu majuɓi.

7 Nɛ nu'a i ja rán huɛcate, hinguí sumanhɛi di huɛc'a n'da, madague'bu i ɔrpa ran ts'o. Nɛ hinjam'bu ɛc'yɛi 'bu t'ɛmbi ɔt' ran ts'o a to di huɛqui. Pɛ nu'bu i paɗi bi 'yɔt' ran ts'o, i t'ɔmi din 'yomfɛni. Nɛ hinjam'bu ɛ'ts'a ní 'yɔt' ran huɛcate.

8 Pɛ nu'u 'da gá dí ɔthu ya, da zɔni da ze'u. Nguetho da zɔn ra pa ngue njom mam pɔngahya nangue Oja, nɛ njom mam ma nangue mi'da yu nde 'dahma

'dan'yo ngue hingam fãdi. Ne nu'ũ to'o i ja yá ts'edi da ma 'be'a gátho xũn hẽi da fãdi nangue Ojã, pẽ him ma man'ũ, 'bũ ya gátho ga pãhmbũ xũn ho.

⁹ Pẽ nuya nu to'o bin t'unni da man'a xũn hẽi, pẽ hinga gátho i pãdi xũn ho nangue Ojã. Ne'ũ to bin t'unni dim pøngahyã, pẽ hinga gã im ma.

¹⁰ Ne nu'a dí øthũ ya ngue dí 'bũhmbũ yũ pøngahyã, pẽ ya him ma homhbũ 'bũ dá pãhmbũ xũn ho, nguetho hinga gátho im man'ũ.

¹¹ Ne tengu'bũ mán t'ũhniũ, dá yãhũ tengu bũ na yã yũ t'ũhni, ne ngubũ dãm bẽmhbũ, tengu bũ nam bẽn yũ t'ũhni. Ne nu'bũ mán dãn'yohũhũ bũya, ya dá bẽmhbũ ngue ga sohmbũ 'be'a gátho mí øthũ 'bũ mán t'ũhniũ.

¹² Ne gue'a dí øthũ yũ pa i jabũ a ya, ne hingui sã gan nuhũ 'be'a di ja Ojã. Tengu thofo 'bũ dí hẽthũ n'da ran hyẽdã hingui di nequi xũn ho rá hmi n'da ra jã'i. Pẽgue da zøni ngue da zã ga pãhmbũ xũn ho 'bũ dá nusehũ Ojã. Nuya hingui sã ga pãhmbũ xũn ho ha in ja, pẽgue da zøni ga pãhmbũ xũn ho, tengu thofo Ojã i pãjũ ya.

¹³ Pẽ hyu i jajũ ngue hinjãm'bũ ga juahmbũ. Nu'a n'da, ngue'a ga pãhmbũ majuaũni da 'yøt'a ran ho bi man Ojã, ne nu'a ná yoho ngue'a ga tømhbũ a i mam bũya, ná hyu bũya, ngue a ran huçcate. Ne man'da xũn ngu di muui ran huçcate xinda gue'ũ mi'da i hmangua.

14

Nangue'ũ 'dahma 'dan'yo bũ na yã

¹ Pẽ man'da ga humbi ga øthũ ran huçcate. Ne a man'da di bẽngahũ rá Hogandãhi Ojã, dam pøngahyãhũ ga mamhbũ rá m hman Ojã. Ne m'bejua ts'ũ da zã ga øthũ mi'da yũ 'bẽfi di bẽngahũ rá Hogandãhi Ojã bũya.

² Pẽ nu'ũ to'o i yã n'da ra nde hingam fãdi, hønt'a Ojã da zã din yãui, ne hinga gue'ũ yũ jã'i i yãhũ. Nguetho njongui øde 'be'a im ma. Ne masque rá Hogandãhi Ojã di bẽnbi, pẽ nt'ãgui thofo.

³ Pẽ nu'ũ to'o dim pøngahyã nangue ra nde ngue'a mfãdi, i xih yá miã'i'ihũ, ne da zã di japi din te yã mbũi, ne di zẽrpa yá mbũi, ne ẽmme di un ran johya yá mbũi.

⁴ Pẽ nu'ũ to'o i yã n'da ra nde ngue hingam fãdi, masque di zẽẽ rá mbũi, pẽ nu'ũ to dim pøngahyã, gã di zẽ'ũ yá mi'yẽc'yẽihũ.

⁵ Ne dín ndehmagã gátho ahũ gan yãhũ 'dahma 'dan'yo yũ nde. Pẽ ẽmme man'da dín nde ahũ gátho guĩ mamhbũ rá m hma Ojã nangue ra nde ngue mfãdi. Nguetho man'da xũn ho a, xinda gue'bũ gan yãhũ mi'da yũ nde gue n'dan'yo hinda høn'bũ da zã gui mamhbũ 'be'a nam bøn'a gá mamhbũ, ne gátho dín te yá mbũi yũ 'yẽc'yẽi bũya.

⁶ Jannangue'a ma zi cu'ahũ, xi'bũ hønt'ũ yũ nde hingam fãdi gam mangã 'bũ dá mbagã bũ, 'be'a ním fãts'i ga øt'ahũ 'bũ. Pẽ man'da xũn ho 'bũ ga xãn'nahũ rá m hman Ojã nangue ma ndesehũ, ne ga 'da ahũ n'da ran 'yomfẽnĩ hin guĩ pãhmbũ, ne ga xãn'nahũ 'be'a bi 'yurcã Ojã.

⁷ Ne gam bẽmhbũ 'be'a i øt' yãm 'bixt'i ne yũ 'bida. Nu'ũ hingui ja yá te pẽ i yã. Pẽ nu'bũ hingui pømanko a im ma, ya hingam fãdi 'be'a ní 'be'i a bũya, nguetho 'da nan gẽtho.

⁸ Ne ngutho n'da ra thũxi bũ ja ra sũi, da ma xũn ho a ra 'be'i ngue dín tunh yũ dofũi. Pẽ nu'bũ hin da mba m'bixt'i xũn ho, njon da bãdi 'be'a nam bøni, ne njon dín sã da mba ra tuhni.

⁹ Ne ngutho ahũ 'bũ hin guĩ yãhũ n'da ra nde nt'øde xũn ho, hague dán zã da fãdi 'be'a guĩm mamhbũ.

10 Ne masque εμμε xun ngu yu nde i ja ua ja ra ximhäi, ne gätho xun ho 'bu bo'o i pađi 'be'a nam bōni.

11 Pe nugä, nu'bu hin dí pa a ra nde ní ts'oqui, ya xcá øt'be tengu'bu n'da an 'danni ma hnini'be, ne hingui sä dam pa'be.

12 Nu'a guí ndehu εμμε din ja ni ts'edih nangué rá Hogandähi Oja, pe dami 'yäfa' 'be'a ní ts'edi da zä dín te yú mbui gätho yu 'yεc'yεi guí 'buhmbu.

13 Nu'bu n'da ra ja'í din ya man'da ra nde hingam fađi, pe da 'yap rá ts'edi Oja da zä da ma 'be'a nam bōni.

14 Nu'bu dí ya'be Oja nangué man'da ra nde n'dan'yo, go i ya rá Hogandähi Oja i o ma mbui, pe hin dí thocpa ran 'yomfēni u mi'da 'buru, ngue 'be'a nam bōn'a dí ma.

15 'Be'a xun ho ga øt'e. Pe nde'bu dan ya'be Oja nangué rá Hogandähi, pe i jatho ga japi da ba u mi'da 'buru ngue 'be'a nam bōni. Ne ngutho 'bu dan tuh yu thuhu, ga εspa Oja nangué rá Hogandähi, pe guexta'a i jatho ga bēni 'be'a nam bōni, ne ga japi da bēn'u mi'da buya.

16 Nguetho nu'bu guí εspahu Oja nangué n'da ra nde hingam fađi, ne madague'bu di bēn'nahu rá Hogandähi Oja, pe nu'u 'da hin da zä guí comhbu a ram hma 'be'a gní 'yεspahu Oja, nguetho hingui pađi 'be'a nam bōn'a guí mamhbu.

17 Ne madague'bu majuañi guídí unhdu ra jamadi Oja gue'bu n'dan'yo ra nde guí yahu, pe hin guídí zεrpa hu yú mbui ni mi ja'ihu, ngue ne'u dí un ra jamadi Oja.

18 Jamadi Oja nguetho man'da i sä dan yağä yu nde hingam fađi xinda gue ahu.

19 Pe nu bu ja yam peti, madague'bu hōnt'i cat'a thoho yam hma ga ma gue'u nt'ode xun ho, pe man'da xun ho, xinda gue'bu ga εna ga mam bu 'det'a mahuahi yam hma gue'u hingam fađi 'be'a nam bōni. Nguetho dín nde ga xāba yu cu.

20 Ma zi cu ahu, o guí øthu tengu'bu gyú t'uhni ahu, pe damín 'yomfēnihu xun ho 'be'a man'da xun ho guí 'yøthu bu ja nim petihu. Nguetho gyu daja'ihu, madague'bu i t'ēn'ahu gyu 'uerehu ngue'a hin guí nde guí 'yøthu yu ts'oqui.

21 Bi 'yem bu ja rá t'ohni Oja: "Madague'bu dá japi bá εh yu 'damhnini ngue 'dan'yo bu na ya, ngue da zo u 'bucua, pe ngutho him bi 'yarpa ra güenda a dām mangä u," bi' yēn Oja.

22 Janangué'a ga paħmbu n'da ra hμεpya 'bu 'bo'o dín ya man'da ra nde n'dan'yo, i uh rá ts'edi Oja, hndepe da 'yεc'yεi u hingui nde da 'yεc'yεi. Ne hinga gue'u yu 'yεc'yεi i pa nt'ørpe yu hμεpya. Pe nu ra ts'edi ngue da man rá m hman Oja nangué yú ndese u, xun ho ngue'a da xānbi gätho yu 'yεc'yεi, ne hin nangué'u εμμε xum me yú mbui, hingui nde da 'yεc'yεi.

23 Pe xi'bu bim peti gätho yu 'yεc'yεi ne gätho 'dahma 'dan'yo yu nde i ya, ne da zøm bu 'da ngue hing yu 'yεc'yεi, o gue'u hinga na pađi xun ho. Ha hin guím bεmhbu ngue da 'yēn'ahu guí jathu.

24 Pe nu'bu gätho guí mamhbu rá m hma Oja ngue ra nde mfađi, ne da yarpu 'da hing yu 'yεc'yεi o gue'u hinga na pađi xun ho. Ne da bāse buya ngue ja yú ts'oqui, ne da bađi 'be'a i ja yú mbui zεhe 'bu bi 'yø'a guí mamhbu.

25 Ne nu'a nt'agui bu mbo yú mbui da japi di nequi xun ho. Ne dín danyahmu ne da 'yap rá punbi Oja buya. Ne da 'yēna: "Majuañi maha guí 'buhmbu Oja," da 'yem buya.

Da t'øt'e xun ho a ram peti

²⁶ Nuya, ma zi cu ah_u, dín nde ga xi ah_u 'be'a man'da x_un ho gui 'y_oth_u 'bu guídím p_etih_u. P_e nde 'bu 'be guim b_emhb_u 'be'a dín te yá mb_ui gátho y_u 'y_ec'y_ei, n_e da z_á gan tuhmb_u n'da ra thuhu guín nde gan tuhmb_u b_uya, o gue n'da ram hma guín nde gan x_ánbateh_u, o gue n'da ram hma bi b_en'nah_u Oj_á ngue gui mamhb_u, o n'da ram hma guí nde gui mamhb_u n'da ra nde hingam f_ádi 'be'a nam b_oni, p_e gue 'bu di 'b_ui to'o da man a 'be'a nam b_oni ngue hingam f_ádi.

²⁷ P_e nu 'bu guí y_áh_u man'da ra nde n'dan'yo, h_ont' 'u yonj_á'i din y_á, n_e nu 'bu x_un ngu, hyunj_á'i. N_e hinga n'dat'a ra ora din y_á gátho. Nub_uya i jatho dim 'b_u'a n'da da ma 'be'a nam b_on a bi hma.

²⁸ P_e nu 'bu njongui 'b_up_u n'da i p_ádi da ma 'be'a nam b_on'a bi hma, man'da x_un ho 'b_u nte da mam b_u ja nim p_etih_u. Da z_á din y_á, p_e n'danni din y_ás_eu i Oj_á.

²⁹ Ximangutho _u i man r_ám hman Oj_á nangue ra nde mf_ádi, din y_á yoho o hyu. N_e nu 'u to'o bin t'un ra ts'edi da b_ádi 'be'a nam b_on'a ram hma, da mam 'b_u hingui ho, ua gue 'b_u x_un ho.

³⁰ N_e nu 'bu i hup_u n'da bi b_enba Oj_á da ma 'be'a im b_eni da ma, p_e 'be di jua a i y_á b_u, n_e gui jaf_u din y_á a man'da b_uya.

³¹ Janangue'a da x_ot'a gan y_áh_u 'dahmi 'datho, n_e gátho ah_u to'o gátho di b_enba Oj_á din y_á. Nub_uya tengu 'b_u g_án niy_ábah_u y_u cu nangue y_á mb_ui n_e gátho da hy_á y_u ts'edi y_á mb_ui b_uya.

³² Nu 'u to i man r_ám hman Oj_á i jatho da z_ámz_eh_e r_á mb_ui z_eh_e, madague'b_u Oj_á bi b_enbi din y_á, p_e jatho da d_o'mi ts' _u, 'be din y_á a man'da.

³³ Nguetho nde Oj_á da ts'anni 'be'a gátho din ja b_u, n_e hinga 'da ni th_ás thoho 'be'a gátho i o't' Oj_á. N_e in jab_u i t'ot'e h_onb_u go hap_u i ja y_ám p_eti ma mi'y_ec'y_eih_u.

³⁴ N_e nu y_u xisu hingui s_á din y_á b_u ja y_u d_ámp_eti, nguetho hin'y_u y_án t'éd_i din y_á _u, n_e i jatho da 'y_o'a 'be'a da sifi, n_e hin dim 'bet'o, tengu i mam b_u ja r_á t'ohni Oj_á.

³⁵ N_e nu 'bu in nde da 'y_ánni 'be'a nam b_on a hmam b_u, i jatho da 'y_án'na r_á nd_o b_u ja r_á nguse, nguetho hin di n_ecmanho 'b_u i y_á n'da ra xisu b_u ja ram p_eti.

³⁶ Ha guím b_emhb_u g_á d_ámz_eh_eh_u r_á 'b_efi Oj_á, ngue guí _emhb_u da z_á gui s_ánz_eh_eh_u 'be'a gui 'y_oth_u. Uague guím b_emhb_u h_on'adah_u g_á hy_ámhb_u a ram hma.

³⁷ P_e nu 'bu majua_{ni} bi 'da ah_u r_á ts'edi Oj_á gui mamhb_u r_ám hma, o gue 'bu majua_{ni} bin 'da ah_u nin 'yomf_eni_h_u nangue r_á Hogand_áhi Oj_á, nu 'bu, jatho gui 'y_oth_u a dá ot'ah_u 'b_u, nguetho r_á manda ra Hmu a.

³⁸ N_e nu 'bu 'bo'o hingui nde da 'y_o'a dá ot'ah_u, p_e hingui s_á gui 'y_árpah_u ra g_uenda a.

³⁹ Janangue'a ma zi cu ah_u, man'da _emm_e gui hyumbi gui mamhb_u r_ám hman Oj_á nangue ra nde mf_ádi. P_e hin gui h_ec_pah_u to'o in nde din y_á man'da ra nde.

⁴⁰ P_e gan 'yomf_eni_h_u x_un ho, n_e 'dar_p_u dí mba gui 'y_oth_u, n_e hinga 'da dí th_ás thoho 'be'a gátho gui 'y_oth_u.

15

Bi ndants' mah_on'a ra Cristo

¹ Nuya ma zi cu 'ah_u, dín nde ga xi ah_u mah_on'a ran ho ma'da'yo, tengu dá xi ah_u mam 'bet'o. N_e gue'a ram hma g_á hy_ámhb_u, n_e gue'a gním 'b_áhmb_u x_un ho a.

2 Ne guet'a ram hman a gní yān ni teh_u a 'b_u guidí thoqui gui tēn thohoh_u a dá xi ah_u. Pē nu'b_u hin'na, sāti tho guí ɛmh_u guí ɔth_u 'b_u.

3 Ne dá ja ah_u gá pāhmb_u a ram hma bin 'dacā ngue man'da jats'edi tho ga pāhmb_u. Ngue dá xān'nah_u bi du ra Cristo, bi hoga ma ts'oquih_u, tengu thoho mán t'o't'i b_u ja rá t'ohni Ojā.

4 Bi t'āgui, ne bi xox Ojā 'b_u ná hyupa, tengu thoho mí mam b_u ja rá t'ohni Ojā.

5 Ne nu'b_u mi dāmbēni ra Cristo, m'bet'o bin 'yuse b_u 'b_uh ra Pedro, ne m'bejua b_uya bi nu mi'da yá xādi.

6 Ne m'bejua b_uya xō 'bexque bi nequi b_u 'darp_u mídím peti cut'a ciento y_u cu. Ne ɛmmē xān ngu i 'būthō _u ya, madague'b_u xān du _u 'da.

7 Ne m'bejua bi nu ra Jacobo, ne m'bejua mahōn'a bi nu gātho _u yá 'bāih_u.

8 Pē rán zēgui thoho necā bi zā dá nugā ra Cristo b_u 'yu. Ne ɛmmē xān hēi b_u dá ɛc'yēigā a ram 'b_ui ma'da'yo, tengu'b_u n'da ra 'uere hingui sá dim 'b_ui, ne ɛmmē dīn ũnbi.

9 Ne him man zā'be ngue xtá t'ɛngā ma 'bāi'be ra Cristo, ne man'da ts'ūtho dadí mu'be xinda gue'ū mi'da yá 'bāih_u, nguetho ɛmmē dá ũnbā _u yá 'yɛc'yēi Ojā.

10 Pē nu Ojā rá mate zēhe bi jaqui tengu dīn jagā ya. Ne hinga sāti thoho rá mate Ojā bi 'yōrque, nguetho ɛmmē dá humbi xinda gue gātho mi'da yá 'bāih_u ra Cristo. Pē hinga guecā dá ɔt' ra 'bēfi, ne gue'a rá mate zēhe Ojā bi zēqui dá ɔt'e.

11 Madague'b_u guecā o gue'ū mi'da bi xān'nah_u, pē n'dat'a ram hma dí mamhbe ngue bi du ra Cristo nanguē ma ts'oquih_u, ne bi xox Ojā 'b_u mi du. Ne gue'a ram hma gá 'yɛc'yēih_u a.

Da xox Ojā _u xān du

12 Pē xi a ram hma dí mamhb_u, ngue bi dāmbēni ra Cristo 'b_u mí du, pē hanja gní 'yɛmh_u 'da ah_u b_uya, ngue hingui sá da dāmbēni _u xān du.

13 Nu'b_u hin da dāmbēni _u xān du, pē xinga gue'a ra Cristo xtán dāmbēni 'b_u, ne guexta'a ya xān du a ya 'b_u.

14 Ne nu'b_u hin xtán dāmbēni a ra Cristo, hin'y_u rá ts'edi a ram hma dí mamhb_u 'b_u, ne ndetho guí 'yoh_u b_u 'b_u.

15 Ne nu'b_u ngub_u guím bɛmh_u ngue hingui sá da dāmbēni _u xān du, guí nubɛthāni gahe 'b_u ngue dí mamhbe bi xox Ojā a ra Cristo 'b_u mi du.

16 Nu'b_u hingui sá da dāmbēni n'da ra du, pē xinga gue a ra Cristo xtán zā xtán dāmbēni 'b_u.

17 Ne nu'b_u guexta'a ra du a ra Cristo, sāti thoho guí ɛc'yēih_u a 'b_u, ne guexta'a him mahoqui ni ts'oquih_u 'b_u.

18 Ne nu'b_u ngub_u guím bɛmh_u, pē ne'ū y_u 'yɛc'yēi xān du b_u ja rá 'yē ra Cristo, ne má zā dim 'bep_u 'b_u Ojā 'b_u, gue'b_u ya má zā bim 'bē a ra Cristo 'b_u mí du.

19 Pē nu'b_u hōntya dí nuh_u ran ho nanguē ra Cristo, ha hin guím bɛmh_u ga nuh_u man'da ran ho 'b_u dá tuh_u 'b_u. Pē huɛhigah_u 'b_u nte ga nuh_u, xinda gue'ū gá mí'da y_u jā'i ngue nte mbēni da nu.

20 Pē majuañi maha bi dāmbēni ra Cristo 'b_u mí du. Ne tengu'b_u rá mbūdi n'da ra thā bi sop_u ja n'da ra huāhi, ne gue'a nam bōni ngue da xox Ojā _u to'o gātho i 'būhmi ra Cristo.

21 Tengu thoho 'b_u mí d_um_p' ran d_ute ua ja ra ximhäi n'da ran 'yoh_u, ngue ra Adán, n_e ngutho a man'da ran 'yoh_u ngue ra Cristo, bi d_u'mi ngue da ndants' mahøn'a y_u du.

22 N_e tengu tho _u gätho bi x_und ra Adán, gätho i tu, p_e nu gätho di x_und ra Cristo, gätho da mba nsots'i.

23 P_e hinga gätho n'dat'a ra ora da mba nsots'i, nguetho rá mb_udi a ra Cristo, n_e nu'b_u bá _uh ra Cristo, gätho _u x_u huahni da mba nsots'i m'bejua.

24 N_e nub_uya, ba _uh rá pa ran z_egui. Nguetho nu'a ra Cristo xí d_upi 'be'a gätho má ts'edi, ngue y_un s_uih_u Oj_u, n_e gätho to'o i h_use y_un t'edi, n_e to'o di manda z_ehe, ngue' _u y_u ja' i n_e' _u y_u z_ithu. N_e nu'b_u ya bi d_uha, di un'na Oj_u rá Ta rá ts'edi mahøn'a.

25 Nguetho nu ra Cristo, im Hmuts'ut'abi ya, n_e gue'b_u go bi d_uha di 'berpa y_u ts'edi _u gätho y_un s_uih_u.

26 N_e nu'a ran d_ute ran z_egui thoho da d_upi, n_e má zä dim 'be a b_uya.

27 Tengu bi mam b_u ja rá t'ohni Oj_u, di japi da d_uh ra Cristo 'be'a gätho má ts'edi i ja. P_e njon da b_eni n_e'a Oj_u rá Ta da d_upi, nguetho gues_e bi un rá ts'edi ra Cristo a.

28 N_e nu'b_u gätho bi d_u a ra Cristo _u 'be'a gä ní ts'edi i ja, n_e nu'a ra Cristo b_uya, ngue rá Ts'unt'_u Oj_u, n_e din d_use b_u 'b_u Oj_u rá Ta. Nguetho m'bet'o xí un rá ts'edi. Nub_uya da hønse Oj_u din ja rá ts'edi b_uya.

29 N_e man'da guí øth_u guídín xixy_uh_u nangue' _u x_un du. P_e hanja gní'y_emh_u him mam 'b_u _u x_un du b_uya.

30 N_e hanja hin dí su man d_utehe, gätho _u y_u pa dí 'b_uhmbe ua th_u, gue'b_u xcá p_uhmbe hin ga ndanshe mahøn'a.

31 N_e maju_uni thocpa thoho dadím pom'be ran d_ute. N_e gue'a dí xi ah_u a ngue'a dín nde ah_u guí p_uhm_u 'be'a dí øt'ä. Nguetho _emm_e dí numanho ah_u, ma zi cu ah_u, ngue n'dat'a ma Hmuh_u ra Jesucristo dí _ec'y_eih_u.

32 N_e dá hät'i x_un ngu y_un _unbi, n_e xi _u y_u zate dán tunhdä'be ua Éfeso, ngub_u i _emb y_u ja' i. P_e 'be'a ní mba a dá øt'ä 'b_u hin da d_umb_eni _u x_un du. P_e nu'b_u hin ga ndansh_u mahøn'a, mbähä dan sihme_u ya n_e dam minhd_u, nguetho má zä ga tuh_u nixudi mani.

33 O guídín h_yehmb_u da thä ah_u guí tenhd_u yám hman _u 'da y_u h_yäte, janangue'a hin guí 'b_ehm_u y_u hogan t'øt'e.

34 P_e damín 'yomf_eni_u x_un ho guí p_uhm_u nda'a ram hma gue maju_uni, n_e guí 'y_esh_u y_u ts'oqui b_uya. Nguetho guí 'b_uhm_u 'da hinga ná p_uhm_u x_un ho Oj_u. N_e guehna dí xi ah_u na, janangue'a guí p_es' ni säh_u.

Hague din ja 'b_u bi d_umb_eni _u x_un du

35 Uague guím b_emh_u 'da ah_u guí 'yängah_u: "'Be'a di ja 'b_u bi d_umb_eni _u x_un du, n_e 'be'a ní ngøc'y_ei din ja mahøn'a."

36 P_e n'da rán t'änni y_u 'y_umb_u a. Ha hin guí nuh_u 'be'a di ja n'da ra hmudä 'b_u pa nthuhu ngue i 'ya rá xi n_e ja da bøx'a rá mb_u b_uya.

37 N_e høn't'a go má hmudä guí tuhmb_u, hinga guexta'a rá ndä 'b_u bi bøts'e. Nguetho gue'a rá ndä gä tuhmb_u, n_e ra paxi b_u dán go 'b_u bi bøts'e.

38 N_e høn't'a go nda'a má hmudä da thuhu, gätho y_u xise 'b_u bin ja, tengu bi zänb_u Oj_u a.

39 N_e hinga 'da'angu ma ngøc'y_eih_u y_u fani o gue y_u doja o y_u hu_u.

40 N_e in jab_u 'be'a gätho i ja b_u mah_ets'i n_e 'be'a gätho i ja ua ja ra ximhäi, nu' _u bí ja b_u mah_ets'i, n'dan'yo thoho nán ho xinda gue' _u ja ja ra häi.

41 Nu'a rán nequi ra hyadi ne ra zana ne ya sø gätho 'dahma 'dan'yo. Ne hinga 'da'angu u ya sø, 'dahma 'dan'yo bu ni nequi.

42 Ne ngutho nangu'e_{bu} bi dambëni ya du, ne nu'_{bu} bi t'ä a ra ngøc'yei, da 'ya nguetho nts'änbi da 'ya a. Pe nu'_{bu} bi dambëni büya ne hin njam'_{bu} da du mahøn'a.

43 Nu'a bi t'ägui hingui ho, pe nu'a da bøts'e emme xän ho a. Nu'_{bu} mi t'ägui hin'ya rá ts'edi, pe nu'_{bu} mí bøts'e, man'da emme bin ja rá ts'edi.

44 Nu'a ra ngø '_{bu} mi t'ägui, nts'änni hønt'ua ja ra ximhäi dim 'büi. Pe nu'_{bu} bi bøts'e, nts'änni dim 'büpü mahëts'i büya. Ne gui pähmbü i ja ma jä'ihü nangu'e ra ximhäi, pe man'da i jatho gui pähmbü ngue ne'a din ja ma jä'ihü nangu'e rá Hogandähi Ojä.

45 Ne gue'a in ja a tengu män t'o't'i bü ja rá t'ohni Ojä, gue ná n'da ra Adán bi ts'änni bin jä'i ua ja ra ximhäi. Pe nu'a ná yoho gue'a di un ra temazäi ngue njam'_{bu} da guadi, gue'a ra Cristo a.

46 Ne m'bet'o däm 'bühmbü nangu'e ma ngøc'yeihü ngue hønt'ua ja ra ximhäi dim 'büi. Ne m'bejua büya dam 'bühmbü nangu'e ra ngøc'yei ngue nts'änni dim 'büpü mahëts'i.

47 Ne nu rá mbüdi ran 'yohü nt'øt'e nangu'e ra häi. Nu a ná yoho gue'a bí 'yëh mahëts'i, ma Hmuhü ra Cristo a.

48 Ne ngutho ma ngøc'yeihü ua ja ra häi, tengu tho a ran 'yohü ngue bi t'øt'e nangu'e ra häi. Pe nu ma ngøc'yeihü m'bejua din ja tengu thoho rá ngøc'yei a ma Hmuhü ra Cristo, nu'a ran 'yohü bí 'yëh mahëts'i a.

49 Ne tengu thoho bü dá nequihü nangu'e ra Adán nt'øt'e ra häi, ne ngutho bü dá nequihü mahøn'a nangu'e'a ra mengü bü mahëts'i.

50 Ne dín nde ga xi ahü mahøn'a, ma zi cu ahü, ngue nu'a man ngøhü ne ma jihü i jajü ya, hingui sä da gonhui rá ts'edi Ojä mahëts'i a. Nguetho nu'a hingui hät'i, hingui sä 'darpü da 'bes'ui a da hyät'i høn'bü go njam'_{bu}.

51 Pe dín nde ahü gui pähmbü a him mam fädi, ngue hinga gätho ga tuhü ngue dyá 'yëc'yeihü, pe gätho da mba ma pärcuigahü ma ngøc'yeihü.

52 Ne xøgue n'dan c'uërpädätho da 'yørcahü 'bü bin yä ra thaxi 'bü rán zegui ra pa. Ne nu'_{bu} bin yä ra thaxi, 'bex da ndants'i gätho u ya 'yëc'yei xän du, ne din ja yä ngø him man zä din ts'oni. Ne'ü xí du, ne'ü hin ní du, gätho da mba ma pädi.

53 Ne nu ma ngøc'yeihü dí hehü ya hin da hyät'i, janangu'e'a da mba mahoqui ngue da hyät'i mazäi büya. Ne i ja rán däte a ma ngøc'yeihü ya, pegue din jajü a njam'_{bu} da du.

54 Ne nu'_{bu} bin ja ma ngøc'yeihü ngue njam'_{bu} da du, ya bi jä'ts'a bi man rá t'ohni Ojä büya, bi 'yëna: "Pe nu'_{bu} däm 'bühmbü mahøn'a, gue'a dí guah ran däte a, nguetho ya bi thäp."

55 "Hague grán däte, hapü i ja ni ts'edi ya ngue gui hyoje. 'Be'a gá ja ya thä, ne ya gui ëna xquí taje."

56 Ne nu yän t'ëdi Ojä ne gue'ü nám fädi ja ma ts'oquihü. Ne nu'a ma ts'oquihü büya, gue'a ní zä di angahü ran däte a.

57 Pe jamadi gahü Ojä, nguetho bi jajü dá täfü ran däte nangu'e'a ma Hmuhü ra Jesucristo.

58 Janangu'e'a, ma zi cu ahü, damín zämhbü bü xän ho ne hin hapü gui 'uehmbü bü. Ne gui hyumbi man'da man'da gam pehmbü nangu'e rá 'befi ra Hmu, nguetho gui pähmbü hinga säti thoho a, xinda gue'bü hin ga ndanshü mahøn'a.

16

Nthqqui y_h mbeti da 'bäx y_h cu

¹ Nε nuya dín nde ga xi ah_h 'be'a gui 'yøth_h nangue ra mbeti guídí peth_h, ngue nu'a rá_m fáts'i ma mi'yéc'yéih_h. Dami 'yøth_h tengu tho_ho dá xicá _h 'b_hpr_h ja y_hm peti b_h Galacia.

² Ngue gátho 'b_h domingo, n'da ngu n'da ah_h gui hyaj_h ts'_h a hangu xquí tãhmb_h nhyãto 'b_h nhyãto, gui pesh_h. Nε nu'b_h dá sɔngã b_h, ya di jab_h, nε hinga ja gui peth_h b_hya.

³ Nε nu'b_h dá sɔngã b_h, ga pɛhndã b_h Jerusalén _h y_hn 'yoh_h ngue gá huanhd_h. Nε ga un ra sɔcuã da gãts'i nangue ran zengua, nε da hyãx'a xquí peth_h b_hya.

⁴ Nε 'be dán 'yomfɛni 'b_h da zã 'nɛqui ga mba, ya 'dar_h dá mbãhmb_h b_hya.

Bi ma da bøn na 'yo ra Pablo

⁵ Nε nu'b_h dá mba na 'yo, i jatho 'be ba sɔngã b_h Macedonia, nε ja ga thocã b_h Corinto b_hya.

⁶ Nε xømhma tho_ho dam 'bãhmb_h b_h 'da y_h pa, uague dam 'bãhmb_h b_h gátho dãm bøn y_h pa x_h sc. Nε nub_hya xømhma tho_ho da zã gui zej_h ts'_h 'b_h di nɛqui to'o da 'yurca ra 'yu hap_h gátho dan 'yo m'bejua.

⁷ Pɛ hin dín ndegã ngue xø ga tho_ho b_h gui 'bãhmb_h, pɛ dín nde dam 'b_hpr_h 'da y_h pa, 'b_h gue'a da nde mã Hmuh_h a.

⁸ 'Be dam 'b_hcã ua ja ra hnini Éfeso man yozna, ja ga mba b_h.

⁹ Nguetho ɛmmɛ hndecue ga man rá_m hman Ojã ua, madague'b_h xã_n ngu man sui'be 'b_hcua. Pɛ ɛmmɛ i te rá 'bɛfi Ojã ua, jannangue'a him 'bexque sã ga mba n'dihi.

¹⁰ Nε nu'b_h da zø_m b_h a ra Timoteo, dami simanhoh_h, janangue'a nte da bɛni. Nguetho dim pɛfi nangue rá 'bɛfi ma Hmuh_h a, tengu tho_hogã.

¹¹ Pɛ jatho gátho ah_h gui numansuh_h a ra Timoteo. Nε nu'b_h bá ɛcua, dami fãx_h ngue da zømanho ua. Nguetho dí tøn'ua a, nε ɛmmɛ dín nde ga nu mahøn'a, nɛ'_h gátho mi'da.

¹² Nε ɛmmɛ dá xicã ma cuh_h ra Apolo xtã mbãhã 'da y_h cu 'b_hcua, ngue da nu ah_h. Pɛ him bi nde bi mba ya. Pɛ xømhma tho_ho m'bejua da mba b_h 'b_h bi zã da mba.

Yán zɛgui ran zengua

¹³ Nε jant'a tho_ho gui 'yøth_h tengu'b_h gan äthãh_h, ngue gan zãhmb_h b_h ja ni t'ɛc'yéih_h. Dami hyuth_h ran zambã, din ja ni ts'edih_h xã_n ho.

¹⁴ Nε 'be'a gátho gui øth_h, pɛ dami 'yøth_h nangue ran huɛcate.

¹⁵ Nε nuya ma zi cu ah_h, gui pãhmb_h ngue gátho ja a yán jah_h ra Estéfano, mbãdi y_h 'yéc'yéi b_h ra häi Acaya, nε ɛmmɛ hønt'a im bɛni ngue da mbãx y_h mi'yéc'yéih_h _h.

¹⁶ Janangue'a dín nde ah_h ɛmmɛ gui numansuh_h a ra Estéfano, ngue'a gui 'yøth_h a da man a. Pɛ nɛ'_h mi'da i 'b_hpr_h, ngue 'da'angu i øth_h a ra Estéfano, ngue'a hin din sui, nε humbi da 'yøt' ra 'bɛfi xã_n ho, nɛ'_h gui numansuh_h _h.

¹⁷ Nε ɛmmɛ dadí johyagã, ngue nu'a mí hɛmbã 'be'a gui øth_h, pɛ ya dí pãcã ya, nguetho bi zøcua a ra Estéfano, nε ra Fortunato, nɛ' a ra Acaico.

¹⁸ Janangue ɛmmɛ bi xah ma mbã. Nε ah_h bi xah ni mbãih_h ya, nangue'a ram hma gá 'yãngah_h gue'a hin gmí pãhmb_h. Nε dami numanhoh_h _h y_h jã'i tengu _h.

¹⁹ Nu yu cu i 'bucua ra häi Asia, gätho i pen'nahu ran zengua. Nu ra Aquila ne ra Priscila rá xisu, ne gätho u dim peti bu ja rá ngu, ne gätho i pen'nahu ran zengua nangué rá thuhu ma Hmuhu.

²⁰ Dami hyanbahu yün zengua gätho yu cu i 'bucua. Damin zengua zehehu n'da ngu n'da ahü ngue 'da gdín huçtahü.

²¹ Pε nugä dra Pablogä ga ozehögä n'da ran zengua dí pen'nahü nangué ma 'yεsögä.

²² Nu'bu i 'bu a n'da ngue him majuanü i numanho a ma Hmuhu ra Jesucristo, ne hin te rán jaiü Oja a 'bu, ne da zänba ran unbi a. Ne mi ts'utho ba çh ma Hmuhu da 'yot' ran juanbi a.

²³ Ne nuya da mbäx ahü rá mate ma Hmuhu ra Jesucristo.

²⁴ Ne çmmε dadí huçç'ahü gätho ahü nangué 'darpu dí 'buhmbu ra Cristo Jesús. Ne hont'a dí xi ahü ya.

2 CORINTIOS

Ná yoho ra sɔcuã bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ja ra ðãhnini Corinto

Ran zengua

¹ Nugã drá Pablogã, ne nangué rá pãhá Ojã ma 'bãigã'be a ra Jesucristo. Dín 'yogã'be ma cuhã ra Timoteo. Ne dí pɛn'nahũ bu ra sɔcuã gyũ 'yɛc'yɛihũ ngue ðim peti bu ja rán ngu Ojã bu ja ra hnini Corinto, ne gãtho yũ 'yɛc'yɛi i 'bũpũ ja ra xɛqui Acaya.

² Ne nu'a Ojã ma Tahũ ne ra Jesucristo ma Hmuhũ di 'da ahũ rá mate a, ne da hyut'a ni mbũihũ.

Yũn unbi ra Pablo

³ Jamadi Ojã rá Ta ma Hmuhũ ra Jesucristo, nguetho i ja rá yembũ nanguejũ. Ne guesɛ Ojã thocua thofo i hurca ma mbũihũ.

⁴ Nu'a Ojã i hurca ma mbũihũ nangue gãtho yũn unbi dín nuhũ. Janangue'a da zã ga hurpahũ yũ mbũi 'da to'o in nu ran unbi, tengu tho bu i hyurcahũ ma mbũihũ Ojã.

⁵ Nu'bu dí combhũ yũn unbi ra Cristo, nu'a di zerca ma mbũihũ, go din theui ran unbi dín nuhũ.

⁶ Ne nangue ran unbi dín nugã'be, gue'a dín te ni t'ɛc'yɛihũ, ne di zet'a ni mbũihũ a. Ne nu'bu di zerca ma mbũi'be Ojã, ne ahũ di zet'a ni mbũihũ. Nguetho nu'bu guĩm bɛmhũ a ran unbi dín nu'be, sã guĩ hyãthũ ne hin gan xombũihũ ran unbi guĩn nuhũ, tengu thohogã'be.

⁷ Hin ts'ũ dadĩ 'yon ma mbũi'be nangue ni t'ɛc'yɛihũ. Ne dí pã'be ngue guĩ combhũ man unbi'be. Ngutho Ojã da hyurca ma mbũihũ.

⁸ Nugã'be dín nde ahũ, ma cu ahũ, guĩ pãhmbũ ngue dán nu'be ran unbi bu ja ra hãi Asia. Ne hin'yũ ma ts'edi'be ngue xcã hãzhɛ'be, nguetho ɛmmɛ ts'edi ran unbi dá nu'be, ne mi ts'ũtho xcã tu'be bu.

⁹ Majuãni ɛ maguerũ xcã tu'be, pɛ gãtho u bin ja n'damhma sã ga pã'be ngue hin'yũ mã ts'edi zɛhɛ'be, pɛ ga tøm'be 'be'a da 'yõt' Ojã, ngue man'da xũn ndoho rá ts'edi ngue da xox'ũ xũn du.

¹⁰ Nu'a Ojã bi yãngã'be bu ja ran ðãte ngue ɛmmɛ nts'ũtho, ne dí pã'be ngue Ojã da yãngã'be mahøn'a. Ne dí ɛc'yɛi'be ne dí tøm'be ngue thocua thofo da yãngã'be Ojã.

¹¹ Ne nu ahũ sã guĩ zec'be ts'ũ 'bu guĩn yãhũ Ojã nanguecã'be, ne m'bejua bũya da zã gãtho ahũ n'dat'a ga xihmbũ jamadi Ojã nangue 'be'a bi 'yõrca'be.

Ra Pablo bi ma hanja him bi mba n'dihi bu ja ra hnini Corinto

¹² I hu ma mbũi'be nguetho di bɛnga ma mbũi'be ngue xũn ho 'be'a dí øt'be ua ja ra ximhãi, ne xũn ho 'be'a dí øt'be nangue ahũ. Ne hin nangue man 'yomfenisɛ'be, pɛ Ojã i fãxca'be ngue dí øt'be ran ho.

¹³ Dín nde ahũ guĩ pãhmbũ xũn ho 'be'a dí øt'be, tengu dí ot'ahũ ya.

¹⁴ Ne madague'bu hin guĩ pãhmbũ gãtho ya dí xi'ahũ, pɛ nu'bu bi zøn ra pa ba ɛh ra Hmu Jesús, gan johyahũ nangue a ram hma dí ot'ahũ. Ne ngutho ga'be da hyu ma mbũi'be nangue ahũ.

¹⁵ Majuãni min ndegã xcã mba bu, ne nu'bu xcã mba bu, mi sã nyondĩ xcã hut'a ni mbũihũ.

16 Mim bɛngä ngue xcá thocä bɛ guí 'bɛhmbɛ, gan nu ahɛ ts'ɛ nu 'bɛ má mbagä bɛ ja ra häi Macedonia, nɛ díɛ bɛngä ga thopɛ mahɔn'a 'bɛ dá pɔngä ua ja ra häi Macedonia. Nɛ nu 'bɛ dá mba bɛ, díɛ bɛngä ngue gui fáxcä bɛ ja ra 'yu Judea.

17 Pɛ hingui yoho man 'yomfɛnigä, tengu guí ɛɲɲú dí ɔt'ä 'bɛ him má thocä bɛ. Hin dí ɔt'ä tengu ɔt'i 'da ɛ ɲɲ 'yohɛ ngue yoho im bɛni.

18 Nɛ majuɲni dá bɛngä xcá mba bɛ 'bɛ má xi ahɛ. Nɛ i pɔ Ojɔ majuɲni dí xi ahɛ.

19 Nugä nɛ ra Timoteo nɛ ra Silvano ya dá xi ahe nanguɛ ra Cristo Jesús, rá Ts'ɛnt'ɛ Ojɔ. Nɛ nu'a ra Cristo hin di pá a im bɛni, pɛ hɔnt'a majuɲni im man a.

20 Nɛ gue'a ra Cristo ní jɛ'ts'i 'bɛ'a gätho i sän Ojɔ da 'yɔt'e, nɛ nanguɛ bi hogahɛ ra Cristo dí pɔhmbɛ di 'dajɛ rá mate Ojɔ 'bɛ dí äfɛ, nɛ gue'a ná ɛspahɛ Ojɔ a.

21 Guet'a Ojɔ bi 'dajɛ ra ts'edi ngue thocua thoho ga tɛnhdɛ ra Cristo, nɛ n'da ngu n'dajɛ bi 'dajɛ ra 'bɛfi.

22 Nɛ guet'a Ojɔ bi 'yɔt'e yú mbɛti gahɛ a, nɛ bi 'dajɛ rá Hogandɔhi mbo ma mbɛihɛ, guɛpɛ na fádi majuɲni di 'dajɛ 'bɛ'a gätho man'da.

23 Majuɲni a dí xi ahɛ ngue hanja hin dá thocä bɛ guí 'bɛhmbɛ. Nu 'bɛ xcá sɔngä bɛ a ra pa dá xi ahɛ, xcá dɔmhyɔ ahɛ ts'ɛ 'bɛ, nguetho hinga nadí hojɛ 'bɛ'a guí ɔthɛ. Nɛ ndetho ɛmmɛ xcá ɛn'na ni mbɛihɛ 'bɛ'a xcá xi ahɛ. Nɛ dí pɔdi majuɲni a dí xi ahɛ ya, nɛ dí xi Ojɔ di 'dac ran ɛnbi 'bɛ him majuɲni a díɛ ma.

24 Pɛ díɛ nde ahɛ da hyu ni mbɛihɛ, nɛ hin da du ni mbɛihɛ 'bɛ'a ga xi ahɛ. Nɛ gue'a díɛ nde ga ɔt'ahɛ 'bɛ dá mbagä bɛ. Pɛ hin'yu man'da sä ga xi ahɛ gui 'yɛc'yɛihɛ, nguetho i jua'a guí ɛc'yɛihɛ ngue guí pɔhmbɛ majuɲni ra Cristo.

2

1 Jananguɛ'a dá ɛnsɛgä, nu 'bɛ dá mba bɛ mahɔn'a, hin ga 'da ahɛ ra dumbɛi mahɔn'a.

2 Nguetho nu 'bɛ guím bɛndumbɛihɛ, hingui sä gui 'dajɛ ran johya 'bɛ. Nɛ hɔnsɛ ahɛ sä gui 'dajɛ ran johya, pɛ hingui sä 'bɛ i tu ni mbɛihɛ.

3 Jananguɛ'a dá ɔt'ahɛ ra sɔcuɔ nguetho díɛ nde ngue gan 'yomfɛnihɛ ts'ɛ, nɛ sä gui hojɛ 'bɛ'a gnám 'bɛhmbɛ. Nɛ nu 'bɛ dá mbagä bɛ, ya xquí hojɛ a 'bɛ'a man'da gnám 'bɛhmbɛ, nɛ sä gui 'dajɛ ran johya bɛya nɛ hin din ja'ahɛ ra dumbɛi. Nguetho dí ɛnsɛgä ngue n'dat'a díɛ bɛmhɛ, nu 'bɛ díɛ johyagä nɛ ahɛ ja nin johyahɛ.

4 Nɛ ɛmmɛ mi tu ma mbɛi nu 'bɛ má ɔt'ahɛ ra sɔcuɔ, nɛ ɛmmɛ dán zoni, nguetho hin díɛ nde gui ɛt' ni mbɛihɛ nanguɛ 'bɛ'a dá ɔt'ahɛ, pɛ díɛ nde gui pɔhmbɛ ngue ɛmmɛ dadí huɛc ahɛ.

Da mba ma punbi to'o bi 'yɔt' ran ts'o

5 Hinga hɔnsɛgä pɛ gätho ahɛ i ja ahɛ ra dumbɛi nanguɛ 'bɛ'a bi 'yɔt' ran 'yohɛ ngue bi zin rá hɔmbe.

6 Pɛ dí ɛna ɔt'a ya ran ɛnbi gá unhdɛ a ran 'yohɛ.

7 Nɛ nuya nde 'bɛ gui punbahɛ rá ts'oqui, nɛ gui hyurpahɛ rá mbɛi. Nguetho nu 'bɛ hin gui hyurpahɛ rá mbɛi, man'da din ja ra dumbɛi ngue njɛm'bɛ sä din hogui.

8 Nuya dí ä ahɛ ra mate ngue gui 'yuthɛ xɛn ho nin huɛcatehɛ a ran 'yohɛ.

9 Nugä dá ɔt'ahɛ nguetho díɛ nde ga pɔ 'bɛ guí ɔthɛ tengu dí xi ahɛ, uague hin'na.

10 Nu'bu guí punbahu n'da ni mijá'ihu, necä ga punba a. Ne nu'bu guí punbahu 'be'a bi 'yot'a n'da, ne dí punbä a nangué rán t'ëdi ra Cristo.

11 Nguetho hin dín ndegä da dajü ra zïthu nangué 'be'a dí othu. Dí pãhmbu 'be'a nde da 'yot'a ra zïthu nguetho in nde da hyähu.

Him bin säya a ní bëm bu Corinto ra Pablo

12 Nu'bu má songä bu ja ra hnini Troas, Ojä ya xí xocua yá mbui yu jä'i bu. Ne hingui heí dá mangä bu rán ho ma'da'yo ra Cristo nguetho yu jä'i min nde da 'yöde.

13 Pe hin dán johyagä, nguetho hin dá tïngä bu ma cuhu ra Tito. Ngue xtä xiqui 'be'a guí othu bu. Jananjabu dá socä yu jä'i bu Troas ne dá mbagä bu ja ra häi Macedonia, ja dá tïngä bu a ra Tito.

Nangué ra Cristo sä ga tafu ra zïthu

14 Pe jamadi Ojä, nangué dín 'yohu ra Cristo di jajü ga tafu ra zïthu 'be'a gätho dí othu. Ne hõnbu go haru dím mam'be ran ho ma'da'yo, Ojä di japi da tho a, tengu tho 'bu n'da ra 'yëthi i tux ran dahi i yumanho.

15 Ne nangué dín 'yohu ra Cristo, Ojä in numanhoju, tengu ra 'yëthi i yumanho bu nam bën Ojä. Nugä'be dím mam'be ra Cristo Jesús bu 'bui gätho yu jä'i, gue'u i ja yá temazäi, ne u di 'beh ra temazäi.

16 Nu a ram hma dím mam'be, da zänba ran unbi a 'bu hingui nde da hyän a n'da, pe nu u to'o i ëc'yei 'be'a dím mam'be, di un ra te a. Pe to'o maha da hyät'i da 'yot' na.

17 Hõnt'u tengu gä'be ngue n'dat'a Ojä dím bëmhbë, ne dyum 'behnigä'be Ojä, ne dyü 'yëhe gä'be ra Cristo, ne nu a Ojä in nuc'be. Ne nugä'be hin dí ot'be tengu ot'u da xän ngu ngué in nde da dãse nangué rá 'befi Ojä i ot'e.

3

Rán hoqui Ojä ma'da'yo

1 Ha guí ëmhbu dí ozehë ma certificado'be 'bu dí xi ahü 'be'a dí ot'be. Ha jatho dín ja ma certificado'be ngue da xi ahü xän ho dí ot'be tengu i çä yu hyäte xänbate guí 'buhmbu bu. O ha guí ëmhbu jatho guí 'yõrca'be n'da tengu guí õrpa u 'da.

2 Pe go guesë ahü ma certificado ahü nguetho nu'bu 'bo'o ngue bi ba'a gním 'buhmbu, da baði 'be'a ma hoga'befi dá ot'ä bu 'bu máam' 'buhmbu bu.

3 Ne nu u yu jä'i ngue hingui ëc'yei da nu ahü, tengu 'bu bi nu n'da ra søcuä nangué ráam hman Ojä. Pe hinga gue ra søcuä nt'o't'i ra tinta o gue nt'o't'i bu ja ra do ngue da nu u, pe gue'a bi 'yo't'a ra Cristo bu ni mbuihu nangué rá Hogandahi Ojä 'bu má xän'nahu.

4 Da zä ngubu ga xi ahü ngue xän ho ra 'befi dí ot'a'be, nguetho i fãxca'be Ojä nangué dín 'yohu ra Cristo.

5 Ne hin nangué man hose'be da zä ga ot'be ran ho, pe hõnse Ojä di 'dac'be ra ts'ëdi ga ot'be 'be'a dí ot'be.

6 Nu Ojä bi 'dac'be 'be'a ga hom'be ngue i juadi xän ho, ngue da zä ga xi'be yu jä'i rán hoqui Ojä ma'da'yo. Nu rán hoqui hinga 'da'anguui i mammi yan t'ëdi nt'o't'i maya'bu. Nguetho nu'a ran ho ma'da'yo i xijü di 'dajü ra temazäi a rá Hogandahi Ojä. Pe nu yan t'ëdi i xijü tengu 'bu ma yãpatehu, ngue'a hin dí hä't'i ga øzehëhu a ran ho im mam bu.

7 Pe nu'bu rá mbüdi bin t'un yan t'ëdi, pe min 'youi a rá nuixte Ojä, nguetho ëmme madi yoxni rá hmi ra Moisés 'bu madín t'un yu do nt'o't'i yan t'ëdi,

janangue'a hingui sä u yu ja'i da hyɛrpa rá hmi. M'bejua baya bim 'be a rá nuixte mi ja bu rá hmi. Pɛ madague'a in 'youi ra nuixte u yan t'ɛdi 'bu ja min t'uni, pɛ din yɔpate nɛ ran unbi.

⁸ Nu yan t'ɛdi min 'youi rá nuixte Oja nɛ bi man a ran dɛte. Pɛ ɛmme xɛn ngu man'da rá nuixte Oja in 'youi rá 'befi rá Hogandahi Oja.

⁹ N'youi rá nuixte Oja yan t'ɛdi ngue din yɔpate, pɛ ɛmme man'da xɛn ngu rá nuixte Oja din 'youi ran ho ma'da'yo ngue im man Oja di hogahu.

¹⁰ Nuya bim 'beh rá ts'edi u yan t'ɛdi, nguetho ɛmme man'da i ja rá ts'edi ran ho ma'da'yo.

¹¹ Nu yan t'ɛdi min 'youi ra nuixte, pɛ nts'anni 'da yu patho da hyät'i, nɛ bi thogui. Pɛ nuya ɛmme xɛn ngu ra nuixte in 'youi a ran ho ma'da'yo, nɛ njam'bu da guadi.

¹² Dí pahmbu ngue njam'bu dim 'beh rá ts'edi a ran hoqui ma'da'yo ngue bi 'yot' Oja. Janangue'a sä ga huthu nzambai gam mamhu ran ho ma'da'yo.

¹³ Nɛ nu'bu dí m mamhu ran ho ma'da'yo, hin dí ɔthu tengu mi ɔt' ra Moisés maya'bu, ngue bi gop rá hmi ra 'bɔt'e, ndepe hin da nu yu ja'i israel gue'bu xtím 'be a rá nuixte.

¹⁴ Pɛ nu yu ja'i him mi pa u ngue dim 'be u yá nuixte yan t'ɛdi nɛ guexta'a yu pa ya, nu'bu in nu ra sɔcuɔ guerɔ nt'o't'i yan t'ɛdi rán hoqui Oja maya'bu, hingui sä da baɗi. Nguetho tengu 'bu i ja n'da ra 'bɔt'e bu ja rá hmi da gop rá dá. Nɛ hont'a rá Cristo sä di 'uecpa a.

¹⁵ Guexta'a yá mbui u 'da i 'buhya, nu'bu in nde da den yan t'ɛdi ra Moisés nɛ nu'bu im ma, hingui sä da baɗi 'be'a nam bɔn u, nguetho njot'i tho yá mbui.

¹⁶ Pɛ nu'bu di päh rán 'yomfɛni n'da nangue a ra Cristo nɛ di dɔp rá mbui a, din ja ran nequi rá mbui 'bu.

¹⁷ Nu'a ra Cristo, 'da angui rá Hogandahi. Nɛ nu'bu i 'buru mbo ma mbuihu, nɛ gue'a í thogahu bu ja ra 'bexui nɛ ran unbi.

¹⁸ Nɛ hingan jo'mi ma mbuihu tengu 'bu dí hanthu xɛn ho a rá nuixte ra Cristo. Nɛ tengu n'da ra hyɛdä di nequi bu to'o da hyandi, nɛ ngutho gahu man'da man'da di nequi gahu rá nuixte ra Cristo dí hanthu, nɛ gue'a ní 'yɔrcahu a ngue ga cohmbu tengu a.

4

¹ Nu rá mate zɛɛ Oja ngue bi 'dac'be ra 'befi, janangue'a hingui cuent ma mbui'be nangue ra 'befi dí ɔt'be.

² Zai hin di thoc man 'yomfɛnisɛ'be nangue rá 'befi Oja, nɛ hin dí häte'be 'bu dí m mam'be rá m hman Oja tengu i ɔt'u 'da. Pɛ dí m mam'be ngue majuani a rá m hman Oja, nɛ gátho yu ja'i sä da baɗi ngue dí 'yo'be xɛn ho bu ja rá hmi Oja.

³ Hont'u ngue ní mba bu ja ran unbi hingui paɗi 'be'a nam bɔn a dí m mam'be ngue ran ho ma'da'yo.

⁴ Nguetho nu ra zihu t'ɛmbi oja ua ja ra ximhäi i ja ya di xädäba yá mbui u i tenni, hin di japi ngue da nu nuixte a rán ho ma'da'yo ra Cristo, ngue xtí yorpu 'bui. Pɛ nu'a ra Cristo gue'a ní fa Oja a, nɛ 'da angui rá ts'edi.

⁵ Pɛ nugä'be hin dí m mam'be a dí hnumanhoc'be, pɛ dí m mam'be ngue gue'a ra Cristo Jesús ra Hmu a. Nɛ dí ɔt'be ni 'yɛɛ ga'be, nguetho ɛmme dí n numanho'be ra Jesús.

6 Nu Ojã rá mbũdi bi manda din ja ran nequi bũ mi ja ra 'bexui, guet'a Ojã bi yorbũ ja ma mbũihũ. Ne nangue ran nequi i jaju bũ ma mbũihũ, sã ga pãhmbũ rá nuĩxte Ojã. Nguetho ra Jesucristo bi jaju dá pãhmbũ rá nuĩxte Ojã.

Nám 'bũhmbũ a ngue dí pãhmbũ a majuqni

7 Ojã bi 'daju rá ts'edi mbo ma mbũihũ, tengu n'da ra jãhãi bi jãrũ a xũn ngu di muui. Tengu 'bũ dyũ ts'ohũ din xẽn'a n'dihi. Pẽ guepũ na fãdi him ma ts'edi zehẽhũ a ná õrpaũ rá 'befi Ojã, pẽ guesẽ rá ts'edi a bi 'daju.

8 Nguetho thocua thoho dím nu'be yũn unbi, pẽ hingui tu ma mbũi'be nangue rá ts'edi Ojã dín 'yohe. Ne ja'bu hin dí pã'be 'be'a dán go a dí õt'be, pẽ hin dím mam'be ngue ga hẽh ma 'befi'be.

9 I 'bũh man sui'be pẽ hin dí 'yosẽ'be nguetho 'bũh mam fãts'ihe ra Cristo, ja'bu in nu ran u ma ja'i'be, pẽ hin dí tu'be.

10 Hõnbũ go hapũ ga mbe'be, dín nu'be ran unbi, ne sã xcã tu'be nangue rá 'befi ra Jesús dí õt'be, tengu tho 'bũ mi du ra Jesús. Pẽ nangue dí hãt'be yũn unbi di nequi dí 'bũhmbẽ ra Jesús, ne di jamansuc'be.

11 Ne thocua thoho xna da thog'be nangue dí õt'be rá 'befi ra Jesús, pẽ gue'a ní nequi rá ts'edi ra Jesús dín 'yo'be a, ngue i fãxca'be, ne hin'yũ ma ts'edi zehẽ'be.

12 Janangue'a thocua thoho i thusca man dãtehũ, pẽ gue'a man'da gním 'bũhmbũ Ojã xũn ho a.

13 Nu'a n'da ran 'yohũ bi ma maya'bu bũ ja rá t'ohni Ojã: "Nugã dí ẽc'yẽigã, janangue'a dím mangã na," bi 'yẽna. Ngutho dí õt'ã'be ya, dí ẽc'yẽi'be, janangue'a dí mam'be a dí ẽc'yẽi'be.

14 Ne hin dí su'be, nguetho dí pã'be madã thog'be, pẽ guet'a Ojã ngue bi xox'a ma Hmuhã ra Jesús 'bũ mi du, da xoxcã'be tengu bũ i xox'a ra Jesús. Ne ahũ dan 'yohũ 'bũ dá sõmhũ bũ 'bũ a Ojã.

15 Pẽ nu'ũ 'be'a gãtho dín nu'be nangue ahũ, n'damhũa man'da xtãn ngu ahũ guin nuhũ rá mate Ojã, ne man'da xtãn ngu ahũ gui 'yẽmfũ Ojã, jamadi ni mate. Ne gue'a man'da dí t'ẽspa Ojã a bũya.

16 Janangue'a hingui cuent ma mbũi'be nangue a ma 'befi'be, madague'bu man'da man'da in theh rá ts'edi ma ja'i'be. Pẽ Ojã di un ra ts'edi ma mbũi'be gãtho yũ pa.

17 Nu'ũ yũn unbi dín nuhũ ua ja ra hãi hingan ya'a u, pẽ gue'a man'da dá tĩmhũ ran ho bũ mahẽts'i. Ẽmmẽ man'da xũn ngu ra nuĩxte gan nuhũ bũ, xinda gue ran unbi dá nuhũ ua ja ra hãi.

18 Hin dím bẽmhũ gãtho yũn unbi dín nuhũ ua ja ra ximhãi, nguetho da tho u. Pẽ man'da dím bẽmhũ 'be'a gãtho hin dín nuhũ ya, nguetho nu'a din jagãhũ bũ mahẽts'i hin da tho a.

5

1 Ne dí pãhmbũ ngue ma ja'ihũ tengu n'da ra ngu ua ja ra ximhãi, hinga ya'a da hyãt'i. Ne nu'bu da yõt' ma ngu ua din ja bũ a man'da ma ngumhũ bũ mahẽts'i ngue bi hyõ Ojã. Ne njãm'bu da gua a, nguetho him bi hyõh yũ ja'i.

2 Ne nuju dadín xõmbũihũ nangue ma ngõc'yẽihũ i jaju ya, ne dín dõmdahũ di pãrca ma ja'ihũ, da gohi ma'da'yo, ngue rán sãui bũ mahẽts'i a.

3 Nu Ojã dí japi ngue din ja ma ngõc'yẽihũ bũ.

4 Pẽ nuya ngue dí 'bũhmbũ ua, ne in nu ran unbi ma ngõc'yẽihũ ne dín xõmbũihũ. Pẽ hin nangue a dín nde ga tuhũ n'dihi, pẽ man'da dín ndehũ a ma ja'ihũ ma'da'yo, ngue dím pãrcahũ ma ngõc'yẽihũ i ja ya.

⁵ Nu Ojã bi zãnni ngue di pãrca ma jã'ihũ, nẽ bi 'dajũ rá Hogandãhi ngue ra hmẽpya majuãni din ja.

⁶ Nẽ dín dõ'mate thohũ yũ pa dí 'bũhmbũ ua. Nguetho dí pãhmbũ nu yũ pa dí 'bũhmbũ ma jã'ihũ i jãjũ ya, hin dí 'bũhmbũ ma Hmuhũ ra Jesús bũ ja rá ngu bũ mahẽts'i.

⁷ Dí pãhmbũ majuãni din ja ma ngumhbũ bũ, nguetho dí ẽc'yẽigãhũ Ojã, madague'bũ hin dín nuhũ.

⁸ Nẽ dín dõ'mate thohũ ua, pẽ dí ẽmhmbũ ngue man'da xũn ho ga sohmbũ ua ma ngõc'yẽihũ, nẽ ga mbãhã bũ bí 'bũ a ma Hmuhũ mahẽts'i.

⁹ Pẽ man'da hnehĩ thoho dín nde ga øthũ 'bẽ'a in nde ma Hmuhũ, madague'a dí 'bũhmbũ ua ja ra hãi, uague dí 'bũhmbũ bũ guerpũ bí 'bũ.

¹⁰ Nguetho da zõn ra pa ngue gãtho dũy 'yẽc'yẽihũ jatho dam 'bãhmbũ bũ ja rá hmi ra Cristo, n'da ngu n'dajũ. 'Dahmi 'datho ga hãmhmbũ 'bẽ'a yãn thehũ dá øthũ ua ja ra hãi. Ga tãhmbũ 'bũ xũn ho, ga 'bẽhmbũ 'bũ hin ẽ ho.

Bi hogahũ 'bẽ'a nãn sũhmbũ Ojã 'bũ mí du ra Cristo

¹¹ Nẽ dí su ga øt'ã a hin da numanho Ojã, janangue'a dí humbi dí xifi 'bẽ'a dí 'yẽc'yẽi Ojã ẽ yũ jã'i. Nugã'be Ojã i pãc'be xũn ho 'bẽ'a majuãni dí øt'be, nẽ nu ahũ dín nde ngue gui pãc'be xũn ho.

¹² Hin dín nde a'be guim bẽmhmbũ ngue dím ma nangue man hose'be. Pẽ dín nde ngue guin numanhoc'be, guerpũ da zã gui hẽcuaahũ yũ jã'i ngue i ten'ndũ yãn 'yohũ dín 'yẽzẽhẽ, pẽ nu'ũ yũ mbũi ẽ him majuãni ẽ.

¹³ Pẽ dí øt'be 'bẽ'a gãtho da numanho Ojã, nguetho dín numanho'be Ojã, madague'a im man yũ jã'i dí tontogã'be. Pẽ nu'a 'bẽ'a dí øt'ã'be da bõmanho nangue ahũ.

¹⁴ Nangue rán huẽcate ra Cristo ná øt'be 'bẽ'a gãtho dí øt'be, nguetho dí pãhmbũ ngue bi du bi nu ran ẽnbi nangue gãtho yũ jã'i. Nẽ gue'a ní zã dím põmhmbũ ran ẽnbi ẽ, tengu 'bũ xtãn duse ngue xtãn guzẽhẽ yá ts'oqui.

¹⁵ Nẽ bi du nẽ bi ndants' mahõn'a ngue nde di un ra 'da'yote ẽ gãtho yũ jã'i. Janangue'a da 'yẽ'ts'a ní 'yõt' yá pãhã zẽhẽ ẽ to da hyãn ra 'da'yote, nẽ da 'yõt'e 'bẽ'a in numanho a.

¹⁶ Janangue'a nuya dá pãh man 'yomfẽnihũ, nẽ nuya hin ná numanhohũ ma mijã'ihũ 'bẽ'a dí ja, tengu mi øthũ nu'bũ him mi ẽc'yẽihũ. Pẽ gam bẽmhmbũ tengu bũ nam bẽn Ojã ẽ. Nẽ nu'bũ him mi ẽc'yẽigã, dím bẽnĩ ngue nu ra Cristo n'da ran 'yohũ thoho tengugã, pẽ nuya hinguin ja bũ dím bẽngã ya.

¹⁷ Nguetho gãtho to'o in 'yohũ ra Cristo tengu 'bũ ma'da'yo ẽ, nu yãn yon 'yomfẽni zẽhẽ bi 'bẽ'ũ, pẽ nuya gãtho bi gohi ma'da'yo.

¹⁸ Pẽ gãtho bi 'yõzẽhẽ Ojã dãm 'bũhmbũ ma'da'yo. Nguetho bi hogahũ 'bẽ'a madín sũhmbũ Ojã 'bũ mí du ra Cristo. Nẽ nuya bi 'dajũ ra 'bẽfi ngue ga xihmbũ yũ jã'i 'bẽ'a dí zin a Ojã ẽ, nẽ da mba ma punbi yá ts'oqui ẽ gãtho i ẽc'yẽi.

¹⁹ Nguetho nu'a Ojã min 'youi ra Cristo nu'bũ mi 'yõt'e 'bẽ'a dí hocpa yá mbũi yũ jã'i ja ra ximhãi. Nuya hin da gacpa a rá muui ẽ yá ts'oqui gãtho to'o da 'yẽc'yẽi a. Nẽ bi 'dajũ ra 'bẽfi ngue ga xihmbũ yũ jã'i 'bẽpũ dín yãmanhohũ Ojã ẽ.

²⁰ Nujũ ma 'bãigãhũ ra Cristo, ẽmmẽ dí hãh ma mbũi dí xihmbũ yũ jã'i tengu tho 'bũ xtã xise Ojã ẽ, ngue da 'yãpi di hocpa yá mbũi, nẽ dín 'yohũ xũn ho Ojã.

²¹ Nu'a ra Cristo hin'yũ rá ts'oqui, pẽ bi nu ran ẽnbi nangue ma ts'oquihũ tengu 'bũ yá ts'oqui zẽhẽ. Janangue'a da 'yẽmbi rán ho a rán hose ra Cristo to'o gãtho da 'yẽc'yẽi 'bẽ'a í du a.

6

1 Nεεε a Ojā dí comhbe rá 'befi, nε janangue'a gätho ma mbui'be dí xi ahu ngue gui jamansuhü rá mate Ojā.

2 Nguetho Ojā bi mam bu ja rá t'ohni: "Dá øcä ni ndehü a ra pa gá zojü, nε dá øt'ahü ra mate. Nε dá zε ahu ra pa dá yän ahu," εn'a Ojā. Nuya yu pa ja buya Ojā sä da 'yøt'ahü ran ho, nuya nám pa ya Ojā i sä di pø'ahu.

3 Nε dí honi xän ho 'be'a gätho ga øt'be, ngue hin di u't' yü mbui 'da 'be'a dí øt'be, n'damhma njon di c'aman'ü rá 'befi Ojā dí øt'be.

4 Nε nangue 'be'a dí øt'be dín nde ga ut yu jå'i ngue majuani yám 'behniga'be ra Cristo ua ja ra häi. Nε gätho dí øt'be xän ho nε hin dín xømbui'be, madague'bu xän ngu ran unbi dín nu'be. Nε xän hεi 'be'a nám 'bu'be, nε ja'bu hin dí pā'be 'be'a ga øt'be.

5 Nε xän ngu yu nidi i 'benzaga'be, nε dí ofädi'be, nε dín nu'be 'da yün 'yo'ts'i 'bu in cue yu jå'i. Nε 'da yu pa εmmε dí yå'be nangue ra 'befi xän hεi dí øt'be. Nε dí äthå'be 'da u yu xui, hin dí å'be, pε dí tømda'be 'be'a din ja. Nε 'da yu pa hin'yü ga si'be.

6 Pε n'datho ma mbui'be tengu rán säui a majuani, nε dá øt'be ran ho nguetho dín 'yo'be rá Hogandåhi Ojā. Nε hin dadí xømbui'be nangue ma 'befi'be, pε dí utå'be yu jå'i ma yembui'be nε man huεcate'be.

7 Nε dím mam'be a ram hma majuani, nguetho di zεc'be Ojā ga øt'be rá 'befi. Nε nangue ma hocjå'i dí øt'å'be, hingui sä di yacpa'be yu jå'i.

8 Ja'bu i hnumansuc'be, ja'bu hin'na, nu'ü 'da di c'aman'uc'be, nu'ü mi'da im ma xän ho dí øt'be, nu'ü 'da im ma dí fεhnigå'be. Pε madague'a xän ngu 'be'a man u yu jå'i, dím mam'be 'be'a ngue majuani.

9 'Bu i 'da ngue im ma ngue hingui pādi 'be'a dí øt'be, pε 'bu i 'da i pāc'be xän ho. Nε n'dapa ngu n'dapa i husca man dāte'be, pε guexta'a dí 'bu'be. Nε xän ngu yün unbi dín nu'be, pε hin dí tu'be.

10 Nε nu'bu dín nu'be ra dumbui, 'bex di 'dac'be ran johya ra Hmu mahεts'i. Nugå'be dí hyoya'be, pε xän ngu ü dí jap'be da dín a ran ho, nguetho dí xicå'be 'be'a di un'na Ojā. Nε hin'yü 'be'a da zá gam mam'be ngue ma mbeti zεhε'be, pε hin'yü 'be'a dadí 'be'be, nguetho Ojā dí 'dac'be gätho dí hom'be.

11 Nu ahu ma amigo ahu guí 'buhmbu bu ja ra hnini Corinto, ya dá xi ahu gätho 'be'a dím bεni, nguetho dadí huεc'ahu ngue gätho ma mbui.

12 Nugå'be majuani dadí huεc ahu, pε nu ahu hin ε ja nin huεcate nanguecå'be.

13 Pε dí xi ahu tengu tho 'bu ma t'uhnü ahu, dami xoc ni mbuihu nε din ja ahu ran huεcate nanguecå'be, tengu tho dí øt'be nangue ahu.

Ojā i 'buꝑü mbo ma mbuihu

14 O guín 'yohü u 'da ngue hingui εc'yεi Ojā, nguetho nte yün jahü n'da u øt' ran ts'o 'bu øt' ran ho n'da. Nε nte rán jai ra 'bexui a ran nεqui.

15 Nε hin te rán jai ra Cristo a ra Satanás ngue ra zĩthu, nε hinga 'dat'a im bεmmi n'da ra 'yεc'yεi a hingui εc'yεi.

16 Nε hin te rán jai rá ngu Ojā u yu hmite, nguetho ni mbuihu rá ngu Ojā ngue i 'bui mazai. Nε gue'a bi man Ojā maya'bu: "Nugå dam 'buꝑü mbo yü mbui, nε dan 'yohü, nε nugå ga øt'e yü Ojågå u, nε nu'ü ga øt'e ngue ma t'uhnigå u," bi 'yεn Ojā.

17 Janangue'a bi 'yεn Ojā: "Damí 'uehmbu bu, o guí tēnhdū ngue'ü hingui εc'yεi, nε 'yo guí sähu 'be'a xän ts'o. Nε ga øt'e ngue ni Ojajú, nε ga sin ahu buya.

18 Nε ga øt'e ni Tajm nε nu ahμ ga øt'e ma ts'ant'μ ahμ nε ma t'ixu ahμ." Gue'a bi man Ojā ngue nuixte rá ts'edi.

7

Bim pāh yá mbwi yμ 'yεc'yεi

1 Ma amigo ahμ dadí huεc ahμ, ya xμn ngu yμn ho bi man Ojā da 'yørcahμ, pε jatho ga 'uehmbμ bμ i ja 'be'a gātho xμn ts'o. Nε ga 'uehmbμ 'be'a in nde di ts'on ma jā'ihμ, nε ma mbwiμ. Jatho ga homhbμ man'da man'da 'be'a dí gua'a dán hojμ, ngue gan numansuhμ Ojā.

2 Nε nu ahμ guí 'bμhmbμ bμ ja ra hnini Corinto, dami bεnc'be nanguecā'be, nguetho xinga n'da ahμ bi nu ran μnbi 'be'a dá øt'ahμ, nε hin te dá øt'ā'be ngue di ts'on'na ni mbwiμ, nε xinga n'da ahμ dá há ahμ ngue m'bejua ga εn'ahμ guí jurcahμ.

3 Nuya hin dín nde ngue ga dμmhyā ahμ, nguetho ya dí xi ahμ ngue εmme dadí huεc ahμ, nε thocua thofo dím bεn ahμ, asta gue'bμ ga tugā.

4 Nugā dí εc'yεi ngue guí øthμ ran ho, nε gue'a ní hyu ma mbwi a. Nε nu ahμ gadí 'dajμ ran johya, madague xμn ngu yμn μnbi dín nugā'be, pε εmme hu ma mbwi ran johya.

5 Nu'bμ má søngā'be bμ ja ra häi Macedonia, εmme xμn hεi 'be'a dá øt'be, nguetho hønμ go hapμ dá tho'be bi zhc'be yμ jā'i, nε xμn hεi 'be'a nám 'bμ'be nε mi ja ra mbidi ma mbwi'be.

6 Pε nu Ojā nzai i hurpa yá mbwi μ to'o i tu yá mbwi, nε bi hyurca ma mbwi'be 'bμ mi zøm bμ rá Tito.

7 Bi hyurca ma mbwi'be nangue gá hyurpa rá mbwi ra Tito 'bμ gmí 'bμhmbμ bμ. Nu ra Tito bi xicā'be ngue εmme bi du ni mbwiμ nangue 'be'a gá 'yøthμ ngue hingui ho. Nε bi xicā'be εmme gmín ndehμ guin nujμ. Nε nu'bμ mi c'aman'ugā 'da, nu ahμ bμ gá yānjμ. Nε nangue guím bεnjμ, man'da i hu ma mbwi.

8 Bi du ma mbwi gā 'da yμ pa nangue rá mbwi søcuā dá pεn'nahμ bμ, pε hin'na ya. Bi du ma mbwi nangue ra dumbwi dá 'da ahμ.

9 Nuya dadí johyagā, hin nangue bi du ni mbwiμ, pε nangue gá pāh nin 'yomfεnihμ 'bμ mi du ni mbwiμ. Nε nu Ojā bi japi ngue bi bømmanho 'be'a dá xi ahμ. Nε nte man μnbi bi gohi 'be'a dá øt'a'be.

10 Nguetho nu'μ i hon Ojā 'bμ i tu yá mbwi, di japi di pāh yá mbwi nangue yá ts'oqui, ngue da yāni, nε da 'ue'a ra dumbwi bμya. Pε nu'bμ i tu yá mbwi ngue hingui pādi 'be'a da 'yøt'e nε im bεn ra ximhäi, hin di pāh rá mbwi 'bμ, pε man'da di un ran dāte bμya.

11 Nu ni dumbwiμ bi 'da ahμ ran 'yomfεni xμn ho nangue gá hyomhbμ Ojā, nε εmme gá hyumbi gá hojμ 'be'a bin ja. Nε εmme gá numan'ahμ a ngue bi 'yøt' ra ts'oqui, nε εmme gá suhμ 'be'a bin ja. Nε gá un ran μnbi to'o bi 'yøt' ran ts'o, nε εmme gān εhyahμ guí 'yøthμ ran ho. εmme gmín ndehμ xcá mbagā bμ xcá zε ahμ. Nε ya gá 'yuhmbμ bin ho a ra ts'oqui gmín 'yohμ.

12 Jananjabμ gue'a dá øt'ahμ ra søcuā a, ngue hinga hønt'a ngue di hoc rá mbwi a ran 'yohμ ngue bi 'yøt' ran ts'o, xinga gue'a bi t'ørpa ran ts'o, pε nangue ma søcuā dá øt'ahμ, Ojā bi zā bi 'yut'ahμ ngue majuāni guí tεngahμ.

13 Janangue'a εmme hu ma mbwi'be. Nε man'da dadí johya'be nu'bμ mi xic'be ra Tito ngue gá hyurpa rá mbwi a nangue 'be'a gá 'yøthμ.

14 Ne dá xih ra Tito, gue da t'ømanho a rám hma b_u guí 'b_uhmb_u. Ne gue'a gá 'yøp_uh_u, gá 'yømanho a ram hma bi xi ah_u. Janangue'a hin dí p_e'ts' ma sãgã nangué 'b_e'a dá xifi, p_e ãmm_e i hu ma mb_ui.

15 Nguetho nu'b_u mí mba b_u ra Tito, ãmm_e gá numansuh_u, ne ãmm_e gán ãhyah_u gá 'yøth_u 'b_e'a gãtho bi xi ah_u. Janangue'a man'da bin ja rán huçcate ra Tito nangué ah_u b_u.

16 Ne ãmm_e hu ma mb_ui nguetho sã ga ãc'y_ei ngue majua_uni guí øth_u ran ho.

8

Y_un t'unni y_u 'y_ec'y_ei

1 Ma z_u cu'ah_u, dín nde ah_u gui pãhmb_u 'b_e'a gãtho bi 'yøt' rá mate Ojã b_u mbo y_u mb_ui y_u 'y_ec'y_ei dim p_eti b_u ja ra hãi Macedonia.

2 Nu y_u 'y_ec'y_ei b_u bi nu ran ãnbi nguetho y_u hyoya thoho _u. P_e guemh_uma ãmm_e i ja ran johya y_u mb_ui, ne man'da man'da di unda y_un t'unni y_u mí'y_ec'y_ei h_u.

3 Nugã dí hãxanjuãni ngue bi unni x_un ngu, madague'a hin'y_u 'b_e'a da gop_u ja rá nguse, ne rá pãhãzehe bi uni.

4 Ne bi 'yãc ra mate ngue ne'_u da gom'ma ram fãts'i din t'un'nd_u y_u hyoya 'y_ec'y_ei b_u ja ra hãi Judea.

5 Ne man'da x_un ho bi 'yøt'e xinda gue'a dá b_engã, nguetho m'bet'o thoho bi hyon rá pãhã Ojã ngue di b_enbi 'b_e'a da 'yøt'e, ne nub_uya bi xiqui ngue da mbãxqui ga fãx _u y_u cu.

6 Nu ra Tito rá mb_udi bi xi ah_u nangué y_un t'unni gui umh_ub_u. Ne dá xi'be ra Tito di jua'a di p_eti gãtho nin t'unni h_u gá mamh_ub_u gui umh_ub_u, nangué nin huçcateh_u, ngue ra mate thoho.

7 Nu ah_u ãmm_e x_un ngu y_un ho guí øth_u, ne i ja ni t'ãc'y_ei h_u x_un ho, ne sã guím mamf_u rãm hman Ojã x_un ho, ne ãmm_e guí pãhmb_u x_un ho, ne ãmm_e guí ãhya gui 'yøth_u rá 'b_efi Ojã, ne ja ah_u nin huçcateh_u nanguécã'be. P_e nuya x_un ho 'b_u gui umh_ub_u x_un ho nin t'unni h_u, n'damh_uma hin te gui 'b_ehmb_u nangué rá 'b_efi Ojã guí øth_u.

8 Nugã drã Pablogã hin dín nde ga manda ah_u 'b_e'a guí øth_u. Nuna 'b_e'a bi 'yøt' y_u cu b_u ja ra hãi Macedonia, n'da ra hm_epya a. Nu'b_u ngub_u gui 'yøth_u, da zã ga pãcã ngue majua_uni i ja ah_u nin huçcateh_u nangué y_u 'y_ec'y_ei.

9 Nguetho guí pãhmb_u rá mate ma Hmuh_u ra Jesucristo. Nu'a tengu 'b_u ra m_emb_eti a, p_e bin hyoya nanguéj_u ngue bi nde din jaj_u x_un ngu.

10 Nuya i ja a ga xi ah_u 'b_e'a dím b_engã. X_un ho 'b_u gui juahmb_u 'b_e'a gá d_umhb_u má j_eya, nguetho ãmm_e gán ãhyah_u má j_eya gá un nin t'unni h_u.

11 Nuya dami p_eth_u nin t'unni h_u, ne daman ãhyah_u ya, tengu 'b_u rá mb_udi gá b_emhb_u, ne gui umh_ub_u 'b_e'a gãtho sã gui umh_ub_u.

12 Nu'b_u ja a nde di un a n'da, Ojã da numanho, 'b_u gue'a rán th_eui 'b_e'a p_e'ts'a n'da a di uni.

13 P_e hin dí ãna go din dãnhy_ei _u 'da o dim m_emb_eti _u 'da nangué a gá unhd_u, ne nu ah_u b_uya hin'y_u 'b_e'a gui hyomhb_u.

14 P_e nu'a dí xi ah_u, p_e nuya x_un ngu i ja ah_u, x_un ho 'b_u gui unhd_u ts'_u _u 'da hin'y_u 'b_e'a da hyoni. Ne nu'b_u da zøn ra pa ngue hin'y_u 'b_e'a gui hyomhb_u, nu'_u di z_e ah_u _u. Janangue'a gãtho thocua thoho din ja 'b_e'a da hyoni.

15 Ne gue'a mán t'o'ti b_u ja rãm hman Ojã: "To'o di p_eti x_un ngu, p_e hin da bong thoho a da hyonse, p_e ne'_u di p_eti z_u ts'_utho, hin te di 'b_edi."

Ra Tito n_e'u in yoh_u

16 Dí ε̄mfe jamadi Ojā ngue bi 'dac mam fāts'i'be ra Tito, ngue ne'a ε̄mme im β̄en ah̄u ne ε̄mme ξ̄hya nangue ah̄u.

17 Ngue nu ra Tito min nde da 'ȳo't'e 'be'a dá xifi, ne'a mi ja rá pāhā zeh̄e da mba β̄u.

18 Ne da mbe ra Tito na man'da ra cu ngue dí p̄enhdā β̄u, nu'a im man rām hman Ojā x̄un ho, ne gātho ȳu 'ȳε̄c'ȳei ngub̄u im ma nangue'a.

19 Ma mi'ȳε̄c'ȳeih̄u bi huanhna ran 'yoh̄u na, ngue dan 'yohe 'β̄u dá h̄axhe ra mb̄eti β̄u Judea. Ne gue'a ná uh man hūε̄catehe ngue d̄in nde ga f̄ax ma cuh̄u, ne dí nūixte ra Hmu mah̄ε̄ts'i a.

20 Nugā'be dadí jamansu 'be'a dí o't'be nangue ȳun t'unni x̄un ngu, nguetho hin d̄in nde d̄in ja 'be'a dí c'aman'uc'be. Ne gue'a í than'ndu mi'da ȳu cu ngue ga mb̄ahmbe 'β̄u dá h̄axhe a ra mb̄eti.

21 Nguetho d̄in nde ga o't'be gātho x̄un ho β̄u na nu Ojā nep̄u na nu ma mijā'i'be.

22 Ne ga p̄en'nah̄u β̄u man'da ra cu mah̄on'a ngue da mb̄ähā ra Tito. Ne nuna dí p̄ahmbe ngue ra 'ȳε̄c'ȳei x̄un ho na. Ne h̄na ε̄mme ξ̄hya da 'ȳo't'e x̄un ho rá 'β̄efi Ojā. ε̄mme nde da mba β̄u da nu ah̄u, nguetho ya dá xih̄na nangue ni hogant'o't'eh̄u.

23 Ne nuna ra Tito, man 'yo'be nangue ma 'β̄efi dadí zε̄ ah̄u. Ne nu'β̄u mi'da in 'yoh̄u ra Tito, ȳam 'β̄ehni β̄u ȳu 'ȳε̄c'ȳei dim peti ua. Ne da mb̄ax̄ ah̄u nangue rá 'β̄efi Ojā, gue'a d̄in nequi x̄un ho rá nūixte ra Cristo β̄u guí 'β̄uhmb̄u.

24 Nuya dami 'ȳorca'be ra mate gui simanhoh̄u ȳun 'yoh̄u, n'damh̄ma gātho mi'da ȳu 'ȳε̄c'ȳei da β̄adi ngue majuāni i ja nin hūε̄cateh̄u, tengu tho d̄im mangā ngue nzāi i ja ah̄u ran hūε̄cate.

9

Di pet ȳun t'unni nangue ȳu mi'ȳε̄c'ȳeih̄u

1 Nugā hingui jatho ga xi ah̄u nangue gui zeh̄mβ̄u ni mi'ȳε̄c'ȳeih̄u, nangue ȳun t'unni gui unh̄u.

2 Nguetho dí p̄adi ngue ε̄mme i ja ah̄u ra pāhā gui zeh̄mβ̄u β̄u. Ne ya dá xih̄ ȳu jā'i ngue i 'β̄ucua ja ra h̄ai Macedonia 'be'a guí o'th̄u β̄u ja ra h̄ai Acaya. Dá xih̄ya ngue gán ξ̄yah̄u gá pet nin t'unnih̄u má jε̄ya. Ne ȳu cu ua nde da d̄en'nah̄u 'be'a guí o'th̄u.

3 Nuya dí p̄en'nah̄u ya ȳu cu da mb̄ax̄ ah̄u gui peth̄u nin t'unnih̄u janangue'a di ja β̄u 'β̄u dá s̄ongāhe β̄u, ne d̄in nequi ngue guín ξ̄yah̄u gui f̄axh̄u ȳu hyoya, tengu dá xih̄ ȳu cu ua ngue guí o'th̄u.

4 Ne nu'β̄u ga mb̄ahmbe β̄u β̄u 'da ȳu mengu ua ja ra h̄ai Macedonia, ne hin x̄quín ξ̄yah̄u gui pet nin t'unnih̄u, ga pe'ts' ma s̄ah̄u 'β̄u. Nguetho ε̄mme dí ε̄c'ȳei guí o'th̄u 'be'a guím mamh̄b̄u.

5 Janangue'a dá xih̄ya ȳu cu dim 'bet'o da mba β̄u, di zε̄ ah̄u, n'damh̄ma da zā gui peth̄u gātho nin t'unnih̄u, di jua a gá mamh̄b̄u. Ne nu'β̄u dá mb̄ahmbe β̄u, ya xt̄i guadi x̄quí pet'β̄u gātho nin t'unnih̄u. Ne nu man 'yohe da β̄adi ngue gá umh̄b̄u nangue ni pāhā zeh̄eh̄u, ne hin nangue dá xi ah̄u.

6 Dami β̄ε̄mh̄b̄u ya, to'o i tu z̄u yoho ȳu hmudā, z̄u yoho da xoc'β̄u, p̄e to'o da duhu x̄un ngu, da xoqui x̄un ngu β̄u. Janangue'a mpāhā thohe gui unh̄u ȳu hyoya ȳun t'unni, ne nu Ojā x̄un ngu ran jāpi di 'da ah̄u β̄uya.

7 N'da ngu n'da di uni tengu im β̄en rá m̄bi zeh̄e di uni. O gadí umh̄b̄u 'β̄u hin guín ndese ni m̄biβ̄u, p̄ε̄ xinga gue'β̄u mi'da da xi ah̄u gui umh̄b̄u. Nguetho Ojā di hūε̄c'β̄u to'o i ja ran joh̄ya di uni.

⁸ Nu Ojã sä di 'da ahü xän ngu, janangue'a dí gua a gui hyonschü, pë ne'a thocua thofo gui unhdü to'o hin'yü 'be'a da hyoni.

⁹ Nt'o't'i bü ja rá mhan Ojã to'o ngue di unni xän ho ü yü hyoya, nu'a rá hogant'öt'e da gohi mazai.

¹⁰ Nguetho nu'a Ojã ngue nzai di un yü hmudä to'o i tupü ja ra huähi, në di japi din xändi ngue din ja 'be'a da zi, guet'a Ojã di 'da'ahü ra hmudä dán xänd ni hogant'öt'e'ehü, tengü bü nan xänd yü hmudä bü ja ra huähi.

¹¹ Nu Ojã di 'dajü xän ngu, n'damhma da zä xø ga thoju xän ngu büya. Në nu'bü dá undähe nin t'unnihü, në to'o da hyäni da 'yëspa Ojã në di un ra jamadi Ojã.

¹² Yoho yän ho da böni nangue nin t'unnihü, nu yü 'yëc'yëi din ja 'be'a da hyoni, në gätho ü di un ra jamadi Ojã büya.

¹³ Në gätho to'o da hyän nin t'unnihü da 'yëspa Ojã, nguetho nu nin t'unnihü ra hmëpya a ngue majuäni guí ëc'yëihü rán ho ma'da'yo ra Cristo, në ëmmë di johya ngue guí pähmbü ni cuhü ü, në'ü gätho mi'da yü cu.

¹⁴ Në to'o da hyän nin t'unnihü, da 'yäp Ojã da mbäx ahü, në di huëc ahü büya, nguetho i ja ahü xän ngu rá mate Ojã bü mbo ni mbühü.

¹⁵ Pë jamadi Ojã nangue ran t'unni ëmmë xän ho bi 'dajü, ngue rá Ts'ant'ü, në hingui sä gam bëmhbü hangu na ngu di muui a. Janangue'a nu'bü dí m bëmhbü 'be'a bin 'dajü, hin ga hyöju 'be'a dí pëshü 'bü.

10

Ija rán t'ëdi ra Pablo 'be'a da xih yü 'yëc'yëi

¹ Nugä drá Pablogä, ëmmë dí n de ahü gui 'yøhmbü a ga xi ahü, pë janate tho ga xi ahü, tengü thofo 'bü da xi'azehëhü ra Cristo. Nguetho guí 'bühmbü bü 'da ü sä ëna mbe dí n su 'bü di 'bühmbü bü, ngue'a janate tho dí m mangä, pë nu'bü dí pën'nahü ma söcuä, ëmmë nts'ëdi dí m mam büya, sä ën ü 'da.

² Nu'bü dá mbagä bü, hin dí n de ga ut'ahü hangu rá ts'ëdi man zambü, pë sä ga damhyaägä ts'ü to'o im ma ngue dí m bënsëgä 'be 'be'a dí öt'be.

³ Majuäni dyü jä'i thohoga'be ua ja ra ximhäi, pë hin dí tím'be ua a ra ts'ëdi ná täfü ra ximhäi.

⁴ Nujü hinga gue'a ma ts'ëdizehë nán sühmbü, pë rá ts'ëdisë Ojã a ná täfü rá ts'ëdi ran ts'o.

⁵ Nangue rá ts'ëdi Ojã dí häcuahü yän 'yëts'i yü jä'i nangue 'be'a päse, në'ü hinguin nde da bë Ojã. Në nu rá ts'ëdi Ojã da zä di päpü yän 'yomfëni yü jä'i ngue 'da'anguui da bëmhbü ra Cristo.

⁶ Në nu'bü ya dá pä'be ngue majuäni guí øthü 'be'a in nde Ojã, nugä ga hut'anzambü ngue ga 'uec'ü 'da guí 'bühmbü bü, ngue hingui nde da 'yöt'a in nde Ojã.

⁷ Dami bëmhbü ya 'be'a i t'öt'ahü. 'Bü i 'da ahü ngue im bëni ngue majuäni in 'yohü ra Cristo, xän ho 'bü, pë jatho da bëdi ngue necä'be dí n 'yo'be ra Cristo.

⁸ Hin dí pë'ts' ma sä xän ngu yü nidi ga xi ahü, ngue bi 'dac man t'ëdi'be Ojã. Nu Ojã bi 'dac'be ra ts'ëdi ga zë ahü man'da gui pähmbü Ojã, pë hin nangue ga ts'ongä'be ra 'bëfi bü.

⁹ Nugä hin dí n de gui sühü nangue 'be'a dí öt'ahü.

¹⁰ Nguetho 'büpü 'da di c'äman'ügä, në ën'ü: "ëmmë ja rá ts'ëdi rá söcuä ra Pablo, pë nu'bü i 'bücuä hin'yü rá ts'ëdi, në hingui sä dí n yä xän ho," ën ü 'da.

¹¹ Pë jatho guim bëmhbü 'da ahü ngue tengü bü nan ja rá ts'ëdi ü ma söcuägä, në nguetho 'bü dá xi a zehëhü.

¹² Nugä'be hinga 'da'ígu dím bεmhbe yη jã'i i 'bηpη, ngue i ja ran 'yεts'i nangue 'be'a εna pãse η. Pε nu'η to'o im bεni man'da i pãse xinda gue'η mi'da, pε hingui pã a majuãni. Nguetho sã i nuĩspa yú miã 'ihη nangue 'be'a im bεnse.

¹³ Pε nugä'be hin dím mam'be man'da ja man t'εdi'be xinda gue'a bi zãnga'be Ojã, pε hont'a dí ot'be 'be'a i xic'be Ojã. Nε bi xic'be Ojã dam pε'be bη guí 'bηhmbη.

¹⁴ Nε njon da zã da 'yεna man'da bi tho'a dá ot'be, xinda gue'a bi xic'be Ojã 'bη mbadi thoho dá sòm'be bη guí 'bηhmbη dá xi ahη rán ho ma'da'yo ra Cristo.

¹⁵ Nε hin dín nde ga εm'be ngue ma 'befi'be 'be'a bi 'yot'η mi'da bη guí 'bηhmbη, hont'a ma 'befi'be ga ja ahη guim benthη ni t'εc'yεihη xηn ho, nε gue'a dí zã ga ot'be man'da ra 'befi bη, 'bη da xic'be Ojã.

¹⁶ Nε sã ga mbε'be bη mi'da yη hnini buya ngue man'da yatho guerpη njom bi xih yη jã'i rán ho ma'da'yo ra Cristo. Nε njon da zã da ma ngue n'dan'yo dá thocpa rá 'befi bη.

¹⁷ Hingui ho 'bη din 'yεzεε n'da, pε man'da da hyãdumbai da 'yεspa ra Hmu mahεts'i.

¹⁸ Nguetho hin te di muui 'bη din 'yεzεε n'da, pε nu'bη i ot'e 'be'a da numanho Ojã, gue'a di muui.

11

Ra Pablo bi ma nangue yη hyãte

¹ O gadín xòm̃b̃aiη 'be'a dí xi ahη ya, madague'a dí yãtontogã ts'η.

² Pε nugã εmme dí hãh ma mb̃ai nangue ahη, nguetho i ja bη mbo ma mb̃ai rán huçcate Ojã. Nε εmme dín nde ahη hõnse ra Cristo guin numanhohη, tengu n'da ra hmute ngue hin di ts'on rá mb̃ai, hont'a in numanho a to'o dim 'bηhmi.

³ Pε dín su ngue di ts'on nin 'yomf̃niη nangue ra f̃hni im man ra zĩthu, tengu thoho bi 'yõrpa ra zĩthu ra Eva rá mb̃adi thoho, nε ts'arpη thoho dí ja ahη ngue hinga gãtho ni mb̃aiη guin numanhohη ra Cristo.

⁴ Pε εmme guí õhmb̃a 'be'a gãtho i xi ahη 'da yη jã'i ngue i sòm bη guí 'bηhmbη, madague'a i xi ahη n'dan'yo ra Jesús ngue'a hin dín theui a dá xi ahη, nε n'dan'yo n'da ran 'yomf̃ni in nde di 'da ahη, nε i xi ahη n'dan'yo thoho nangue ran ho ma'da'yo, xinda gue'a dá xi ahη.

⁵ Pε nugã hingui coh ma ts'εdigã xinda gue η 'da guí tēh̃d̃η, ngue im manse ngue man'da yú 'bãih̃η ra Jesucristo.

⁶ Pε dí pãcã a majuãni ran 'yomf̃ni nangue Ojã, nε gue'a dá ut'ahη xηn ngu yη nidi, madague'a hingui sã dan hõt'ahyã tengu'η yηn 'yohη.

⁷ Uague guí εmh̃b̃η hingui ho dá ot'ã nguetho nte dá hãc'ahη 'bη má mangã rán ho ma'da'yo ra Cristo bη. Pε dá ot' ra 'befi dá hõnse man ts'ih̃mε, nguetho min nde ga zε ahη.

⁸ Nε nu'bη má xãn'nahη bη, nu'η yη 'yεc'yεi i 'bηpη mi'da yηm p̃eti, gue'η bi 'dacã 'be'a dá hongã bη, janangue'a bi zã dá xi ahη ran ho ma'da'yo nε nte dá ã ahη.

⁹ Nε nu'bη má m̃m̃ 'bηhmb̃η bη, him mi ja 'be'a dá hongã, nε hin te dá ã ahη. Pε nu'bη mí zòm bη ma cuhη yη m̃ngu macedonia, bi 'dacã 'be'a madi 'becã. Nε ngub̃η ga ot'ahη mahõn'a bη, hin te ga ã ahη.

¹⁰ Nε dím ma majuãni bη ja rá hmi ra Cristo, ngue hin te ga hãcua yη cu 'bηpη ja ni hãih̃η Acaya, nangue rá 'befi Ojã dí ot'ã bη, nε njon da zã da xiqui ga ãh ra mbeti.

11 Ha gue'a dí øt'ä gní 'yémhbü hin dadí huéc'ahü, pε Ojä i pädí ngue dadí huéc'ahü.

12 Nε ga thoqui tengu dá øt'ä, n'damhma di nequi ngue hinga 'da'igu dí øthe yü hyäte madague'bü ná yät'a éna i øt'e xün ho rá 'bεfi Ojä.

13 Nu ü im manse ü éna yú 'bäihü ra Cristo, pε him majuañi im man ü, yü hyäte thoho, nε hin yú 'bäihü ra Cristo ü.

14 Pε nde'bü hin gui hyonya thohohü 'bε'a i øt'ü, nguetho nεse a ra zïthu da zä da hyä ahü, da zä da 'yøt'e tengu 'bü n'da ra hogam'behni mahçts'i bá pεn'na Ojä.

15 Janangue'a 'da'igu øthü ü yú 'yçhe ra zïthu, nε im bεñ yü jä'i yü hogam'behni ü. Pε da zøn ra pa da nu ran ünbi din thehü 'bε'a bi 'yøt'e.

Ran ünbi bi nu ra Pablo nguetho rá 'bäiui ra Cristo a

16 Pε émmε dí nde ahü gui 'yøhmbü 'bε'a dí xi ahü, madague'bü guím bémhbü ngue dí tontogä ts'ü 'bü dí manse 'bε'a dí øt'ä.

17 Nu'bü dí m manse 'bε'a dí øt'ä, éna gue'bü hinga gue'a bi xicä Ojä ngue gam ma, pε éna gue'bü dí tontogä ts'ü 'bü dí m mangä tengu na.

18 Pε nu yün 'yohü bü i xi ahü nangue yün hose, nuya necä ga xi ahü ts'ü nangue man hose.

19 Nu ahü émmε xün ho nin 'yomfënihü, pε émmε guí çhyahü guí øhmbü 'bε'a i xi ahü yü tonto.

20 Nε émmε gadí hohü gan 'yçehü to'o in nde di manda ahü, madague'bü i hä ahü o gue i ä ahü 'bε'a gätho i ja ahü. Nε guín numansuhü ü émmε din 'yçzehε, madague da mbep'a ni hmihü, pε guexta'a guí tenhdü ü.

21 Nugä'be hingui sä ga øt'be tengu ü, pε gue'a gním mamhbü hin'yü ma ts'edigä'be. Nu'ü yün 'yohü guí 'bühmbü bü im man yün hose. Necä ga hut'anzambü gam mangä ts'ü nangue man hose, tengu n'da ra tonto.

22 Ná yät'ü ngue yü hebreo ü, pε necä drá hebreogä. Nε ná yät'ü gue yü israel ü, pε necä drá israelgä. Nε ná yät'ü gue yüm bom'betö ra Abraham ü, pε necä drám bom'betögä ra Abraham.

23 Nε ná yät'ü ngue yú 'yçhe ra Cristo ü, pε nugä man'da drá 'yçhegä a ra Cristo xinda gue'ü. Nuya dí m mangä tengu n'da ra tonto. Nugä man'da xün ngu ra 'bεfi dí øt'ä xinda gue'ü 'da yün 'yohü, nε man'da xün ngu yü nidí dán ofädigä, nε xün ngu yü nidí dá nu ran ünbi nangue yüm fei, nε xün ngu yü nidí mi éna xtá thögä.

24 Nε çüt'a nidí bi 'yørcä 'däte ma 'de'magüto yüm fei ü ma manguhe yü judío.

25 Nε nhyundí bi 'benzagä, nε n'dandí yü jä'i bi bat'adogä. Nε nhyundí án xen'a ra barco mi hugä büya, bi zo bü ja ra dehe, nε 'däte ma goho ora dá o bü ja ra dehe büya.

26 Pε xün ngu yü nidí dán 'yögä nε xün ngu yü nidí má guerpü xcä tugä bü ja yü dæthe, nerpü 'büh yü bε. Nε bi gorcä ra 'yü ma manguhe yü judío, nε'ü hing yü judío. Nε mi éna xtá thögä bü ja yü hnini nerpü ja yü dæpo. Nε dá hu yü barco bü émmε en ra dehe ran dæhi émmε nts'utho. Nε mi éna xtá hyögä ü yü hyäte 'yçç'yçi.

27 Nε ja'bü émmε dá yäcä nangue ma 'bεfi, nε bin ünba ma jä'i, nε ja'bü nya'a thoho hin dán açä. Nε ja'bü nya'a thoho hin dán sihmegä, xinga gue ra dehe dá sigä. Nε ja'bü xün se nguetho hinga xøt'a ma pahniägä.

28 Émmε xün hçi 'bε'a dí øt'ä, nε'ü yü 'yçç'yçi gätho hønübü go hapü dim peti émmε dí hädumbü ga jamansügä ü.

²⁹ Nε'a dā dōt'ä 'da'angu dī sägähe u 'be'a gätho i sä u, nu'bu 'bu a n'da ra 'yεc'yei xun güent'i, dī com'be rán güent'i a. Nε nu'bu n'da ra 'yεc'yei i dōt' ran ts'o, nugä εmme dī cuεgä nanguε a to bi 'bepi da 'yōt'e.

³⁰ Pε nu'bu i ja a dīn nde dá yädä, pε hōnt'a dán güent'igä dá yädä.

³¹ Nu Ojä rä Ta ma Hmuha ra Jesucristo majapi mazai a, i pađi ngue hing ra fehni dīm mangä.

³² Tengu dá dōt'ä n'dandī nu'bu mām 'bucä bu ja ra hnini Damasco, nu'bu min ts'ut'abi ra Aretas, nε nu'a ra ts'ut'abi bi xi u yu dofai da gorca ra 'yu bu ja ra goxthi rá mbä't'i ra hnini, mim bēni ngue da bēndgä bu.

³³ Pε nugä dá pōngä bu ja n'da ra ventana nε dá hugä bu ja n'da ra dā'bōts'e, nε nu'u ma amigo bi ca'ma ra 'bōts'e ngue ra xahi bu thi rá mbä't'i ra hnini. Nε him bi bēndgä u yu cot'yu. Mahotho dá dōt'ä 'bu má pōngä bu ja ra hnini Damasco.

12

Ojä bi 'yurpu mahεts'i ra Pablo

¹ Nu'bu dīm mansεgä 'be'a dā dōt'ä, hin te di muui. Pε guemhma ga xi ahε 'be'a bi 'yurcä ra Hmu mahεts'i 'bu n'dandī.

² Bi bongä 'de'magoho njeya Ojä bi zixcä bu mahεts'i. Hin dī pačä 'bu nε'a ma ngōc'yēi o hin'na, pε Ojä pađi 'bepu in ja.

³ Hōnt'a dī pačä ngue dá mba mahεts'i, hin dī pačä 'bu n'youi ma ngōc'yēi o hin'na, hōnt'a Ojä pađi 'be'a dá dōt'ä.

⁴ Nε nu'bu mí ts'ixcä bu guepu mahotho, dá očä 'be'a bi hmam bu, nε njongui man yu ja'i tengu a. Nε him bin 'dac ran t'ēdi gam ma 'be'a dá opu.

⁵ Nε nuna bi t'ōrcä i sä xcä yädä a 'bu gue'a xcä bēni gam ma, pε hōnt'a man hosegä gam mangä ngue dī pačä hin'yu ma ts'edi zεhεgä.

⁶ Nugä i jagä 'be'a xcan 'yεxä 'bu xcä ndegä nε hin dadīn hyät'ä tengu 'bu ra tonto, nguetho da zä xcä ma majuani 'be'a bi t'urcä. Pε hin dīn nde ngue gue'a dī t'εscä a, pε dīn nde ngue gue'a in nuse yu ja'i a dī dōt'ä dī numansugä u, nε'a 'be'a oεε ngue dīm mangä.

⁷ Nugä dá nugä εmme mahotho bu. Pε nu ra zīthu bi 'dacä n'da ran unbi dī sägä. Nε Ojä bi un ran t'ēdi da 'yōrcä, ndeque hin dan 'yεzεhεgä nanguε 'be'a bi 'yurcä Ojä.

⁸ Nε hyundī dá äpä Ojä ngue di 'uec'i ts'u ran u i jagä.

⁹ Pε nu'a Ojä bi xiqui hin di 'uec'a ran u, pε di 'dacä rá mate nε rá ts'edi sä ga hät'ä ran unbi. "Nu'bu hin'yu ni ts'edizεhe, man'da di nεqui ma ts'edigä," i εngä Ojä. Jananguε'a nu'bu hin'yu ma ts'edi zεhεgä, man'da εmme dadīn johyagä, nguetho dī pačä ngue'a man'da dī nεqui rá ts'edi ra Cristo.

¹⁰ Nuya hingui tu ma mbai 'be'a dī dōt'ä, madague'a xun ngu yun unbi dīn nugä, ngue di c'aman'ug yu ja'i, uague i pa ma uguigä. Nε hingui tu ma mbai nanguε 'be'a i oca yu ja'i 'bu dī dōt'ä 'befi ra Cristo. Nguetho nu'bu hin'yu ma ts'edi, pε man'da di 'dac rá ts'edi ra Cristo.

I hqä rá mbui ra Pablo nanguε yu 'yεc'yēi bu Corinto

¹¹ Nu'a 'be'a guīm bεngahu, jatho ga xi'asehu 'be'a dī dōt'ä, tengu 'bu drä tontogä. Man'da xun ho 'bu xquīm mansεhu man hogä xinda gue'bu gam mansεgä. Nu yun 'yohu guí tēnhdu, hin'yu 'be'a i ja u ngue hin'yugä, madague'a nte i jagä a di muui.

12 Nu'bu mám 'bucä bu, dá ut'ahu ngue majuañi ma 'bäigä'be ra Jesucristo, hin dán xombui 'bu má ut'ahu yun t'öt'e nuixte ne yu hyonya nt'öt'e gue gá nuseñu 'bu mám 'buhmbu bu.

13 Hanja guím mamhbu ngue hin dá ot'ahu bu tengu dá ot'ä bu 'buh mi'da yu 'yec'yei. Pe 'da'angu dá ot'ahu, pe hont'a n'da, ngue hin dá ä ahü 'be'a dá hongä. Ha gue'a gni 'yëñju hingui ho a dá ot'ä. Pe dami pungahu 'bu.

14 Nuya ná hyundi ga mbagä bu. Ne hin te ga ä'ahu 'be'a dí hongä mahon'a, nguetho hin dín ndegä a ni mbetihu, pe dín ndegä gan jahü tengu 'bu ma t'uhni ahü. Ne hinga gue'u yu t'uhni i pe'ts'i 'be'a i hon rá ta o rá mbe. Pe nu yu ta ne yu mbe i pe'ts'i 'be'a da hyon yä t'uhni.

15 Pe da hyu ma mbui 'bu da zä ga 'bedi 'be'a gätho dí pe'ts'i gueru da zä ga hon'na ran ho ni mbuihu, ne gueru go him mi sä dam pefi ga ze'ahu. Pe masque hin gadi huçgahu tengu bu na huç'ahu.

16 Ne guím mamhbu majuañi ngue hin te dá haçä ni mbetihu, pe guím beñmbu 'da ahü ngue dá taçä ni mbetihu ngue guí emhbu dá hä ahü.

17 Ha guím beñmbu dá hä ahü ngue dá pen'nahü yüm 'behni bu.

18 Nugä dá ndep ra Tito da mba bu, in 'youi man'da ma cuhu. Guí pañmbu hin te bi ðahu ngue ðamá 'yä ahü. Nguetho 'da'ingu dím beñgä'be ra Tito ngue dadí huç'a'be, ne 'da'ingu bu na ot' ma 'befi'be.

19 Ma cu'ahu, dadí huç'ahu, dín 'yohu ra Cristo. Ne Oja pañi majuañi a dím mam'be ya, ngue dí hom'be 'be'a dín te ni mbuihu. Janangue'a dí honi ga tapä u yüm hma him majuañi, ngue im man'u yu hyäte dí uguí. Ne hinga gue'a guím beñmbu 'da ahü, ngue guí emhbu dí hom'be guin numanhöjü.

20 Pe dí su ngue hin gan numanhögä 'be'a guí othu bu 'bu dá mbagä bu. Pe ne da du ni mbuihu 'be'a ga xi ahü buya. Dí su ngue ga ñin ahü gadin sühmbu n'da ngu n'da ahü, ne gadin seyabahü, ne gadin cueñu n'da ngu n'da ahü, ne gadin tafu n'da ngu n'da ahü, ne gadin c'aman'ahu, ne gadin 'yøspatho 'be'a gadin xihmbu, ne gadin 'yëzehehu, ne dí su ga ñin ahü hinga gue'a guí othu bu ja nim petihu.

21 Ne nu'bu dá mbagä bu, dí su ngue ma Ojahü di jaqui ga pe'ts' ma sä nangué 'be'a guí othu bu. Ne dín jagä ra dumbui nangué to'o bi 'yot' ran ts'o mam'bet'o, ne guexta'a hin ni päh yu mbui, him bi 'yap rá punbi Oja nangué ran ts'o bi 'yot'e, gue'u bi 'yot' ran 'yomt'ëni, ne'u bi zinba yä xisu mi'da yun 'yohu.

13

Rán zofu ra Pablo, ne yun zengua

1 Na hyundi ya ga mbagä bu gan nu ahü. Ne nu'bu dá mbagä bu, ga juanbä u i 'bähmbu u yoho o gue hyu yu testigo.

2 Nu'bu mám 'bucä bu mam'bet'o dá ðamhyä u to'o zai i ot' yun ts'o. Nuya ga xi'u mahon'a ne gätho mi'da ahü, nu'bu dá mbagä bu mahon'a, to'o gätho i ot' ran ts'o hin ga huçthoho u.

3 Ne nu'ahu da zä guí pañmbu xun ho ngue majuañi rá ts'edi ra Cristo 'bu ja a dím mangä buya, ne him ma ts'edi zehögä. Ne nu'a ra Cristo hingui 'beh rá ts'edi ne guí pañmbu nguetho dim perü mbo ni mbuihu rá ts'edi.

4 Nu ra Cristo him mi ja rá ts'edi 'bu mi du bu ja ra pont'i, pe nuya i 'bui nangué rá ts'edi Oja. Necä'be hin'yü ma ts'edi zeh'e be tengu tho a ra Cristo 'bu mi du, pe nuya dín 'yohe ra Cristo nangué rá ts'edi Oja, n'damhma da zä ga hoc'ahu bu.

⁵ Nuya n'da ngu n'da ah_u dami b_emhb_u x_un ho mbo ni mb_uizeh_eh_u, janangue'a gui p_ahmb_u majua_uni gui' e'c'y_ei_hu o hin'na. Nu'b_u hin g_an hy_azeheh_u, s_a gui p_ahmb_u majua_uni i 'b_ump_u mbo ni mb_uih_u ra Cristo.

⁶ Nec_a'be d_in nde ah_u gui p_ahmb_u ngue majua_uni d_i e'c'y_ei'be ra Cristo.

⁷ D_i _ap'be r_a ts'edi Oj_a ngue gui 'y_oth_u ran ho, n_e hin nangue da b_omanho ma 'b_efi b_u, nguetho man'da d_in nde ah_u gam 'b_umanhoh_u ra Cristo, xinda gue'b_u guin numansuc'be.

⁸ Nug_a'be hin d_in ndehma ngue ga h_em'be to'o i _ot'a majua_uni p_e h_ont'a d_in nde ga _ot'be 'be'a d_i z_e u.

⁹ Da hyu ma mb_ui'be 'b_u di zac ni mb_uih_u nangue Oj_a, madague'a guim b_emhb_u ngue hin'y_u ma ts'edi'be. P_e h_ont'a d_i _ap'be Oj_a ngue din te ni mb_uih_u nangue Oj_a.

¹⁰ D_i o't'ah_u ngue gui hoc ni mb_uih_u, nguetho hin d_in nde nts'edi ga d_amhy_a ah_u 'b_u d_a mbag_a b_u. Nu Oj_a bi 'dac_a ran t'edi ngue ga tet'a ni mb_uih_u, p_e hin bi 'dac ran t'edi ga u't'a ni mb_uih_u.

¹¹ Nuya h_ont'a d_i x_i'ah_u ya, ma z_u cu'ah_u, Oj_a gui cohmb_u b_u gui 'b_uhmb_u. P_e man'da din te x_un ho ni mb_uih_u. N_e dami b_emhb_u 'be'a g_atho d_a x_i'ah_u, nde'b_u n'dat'a guim b_emhb_u n'da ngu n'da ah_u, n_e gam 'b_umanhoh_u, n_e hin gan s_uhmb_u b_u. N_e Oj_a da z_a man'da di hu_ec ah_u n_e da hyu ni mb_uih_u.

¹² N'da ngu n'da dami zomanhoh_u nangue ran hu_ecate, nguetho n'dat'a ra Hmu d_i t_enhd_u.

¹³ N_e g_atho y_u 'y_ec'y_ei 'b_ucua i p_en'nah_u ran z_engua.

¹⁴ Nu r_a mate ma Hmu_uh_u ra Jesucristo, n_e r_an hu_ecate Oj_a, n_e r_am f_ats'i r_a Hogand_ahi Oj_a d_i comhb_u g_atho ah_u. N_e h_ont'a d_i x_i ah_u ya.

GÁLATAS

Ra sɔcuą bi 'yorba ra Pablo ꞥ yꞥ 'yɛc'yɛi bꞥ ja ra häi Galacia

Ran zengua

¹ Nugä dra Pablogä, guecä him bi huangä yꞥn 'yohꞥ, pɛ gueɛɛ a ra Jesucristo, nɛ'a rá Ta, ngue bi xox'a rá Ts'unt'ꞥ 'bꞥ mi du.

² Nugä nɛ gätho ya ma cuꞥn nanguue Ojå ngue i 'bꞥcua dí pɛn'nahꞥ ran zengua. Guehna ra sɔcuą dí ot'ahꞥ, nanguue gätho yꞥ 'yɛc'yɛi i 'bꞥpꞥ ra häi Galacia.

³ Dí äp Ojå ra Ta nɛ ma Hmuꞥn ra Jesucristo di 'da ahꞥ rán jåpi nɛ da hyut'a ni mbaiꞥ.

⁴ Nu'a ra Jesús bin däsɛ bi gurca ma ts'oquihꞥ. Nɛ nanguue'bꞥ mí du a, bi zä da yånꞥn nanguue ran ts'o i jaua ja ra ximhäi. Nɛ guehna rá pähä ma Tahꞥ Ojå bi 'yørcahꞥ.

⁵ Jananguue'a dí ɛspahꞥ Ojå nɛ i ja rá nuixte gätho yꞥ pa mazai.

Hin'yꞥ man'da ram hma ngue dímpø a n'da

⁶ Nugä xøgue dadí hyonya thoho hanja 'bexque gá hyɛhmbꞥ Ojå ngue bi zon'nahꞥ xquí pãhmbꞥ rá mate ra Cristo, nɛ gá hyãxhꞥ n'dan'yo ra 'yu t'ɛmbi ní zin ahꞥ Ojå.

⁷ Pɛ hin'yꞥ man'da ra 'yu ní zinꞥ Ojå, hinda hønt'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pɛ i 'bꞥ'i 'da'ꞥ in nde da hyä ahꞥ, ngue nde di pä't'ahꞥ ra 'yu nanguue ra Cristo.

⁸ Pɛ ya xtá xi ahꞥ ra 'yu ngue majuaꞥni dí yånꞥn Ojå a. Nu'bꞥ 'bo'o da xi ahꞥ nɛ 'dahma 'dan'yotho da xi ahꞥ, da nu rán ts'ɛmbi Ojå a, madague'bꞥ guecä o n'da rá m 'bɛhni mahɛts'i.

⁹ Ga xi ahꞥ mahøn'a tengu ya xtá xi ahꞥ, nu'bꞥ 'bo'o xi ahꞥ n'dan'yo n'da ra 'yu xinda gue'a gá hyãmhbꞥ, Ojå da zãnba ran ənbi a.

¹⁰ Nuna ram hma dí xi ahꞥ nts'ɛdi ts'ꞥ. Mfådi hin dí honi guin numanhojꞥ, pɛgue dí hongä Ojå da numanhogui. Pɛ nu'bꞥ xcá honi 'bɛ'a dí numanhog yꞥ jå'i, hingui sä xcán 'yɛhɛgä nanguue ra Cristo 'bꞥ.

Hønt'a Ojå bi bɛnba ram hma im man ra Pablo

¹¹ Ma zꞥ cu ahꞥ, dí nɛ ahꞥ gui pãhmbꞥ hing rá m hman yꞥ jå'i a rán ho ma'da'yo ra Cristo dá xi ahꞥ.

¹² Nu ran ho ma'da'yo dí m mangä, xínga n'da ran 'yohꞥ bi xiqui, nɛ hín dá øcä bꞥ ja man xädi a, pɛ gueɛɛ a ra Jesucristo bi jaqui dí pädi.

¹³ Nu ahꞥ ya gá 'yøhmbꞥ 'bɛ'a mí øt'ä nu'bꞥ mi tɛndä yá t'ɛc'yɛi ꞥ ma mijudiohe, ɛmmɛ madí undä ran ənbi ꞥ yá 'yɛc'yɛi ra Cristo, nɛ mim bɛngä xcá juadi gätho ꞥ.

¹⁴ Nɛ mi øt'ä xøn ho yá t'ɛc'yɛi ma mɛnguhe yꞥ judío, ɛmmɛ mi ɛhya ga jå'ts'ä ꞥ, nɛ xínda gue'ꞥ mí da 'da ingu yꞥ jɛya mi pɛs'he. Nguetho ɛmmɛ mín nde xcá thocä yán t'øt'e ꞥ ndu mam bombøtahe maya'bꞥ.

¹⁵ Pɛ nu'bꞥ hin nám 'bɛcä, Ojå xí huangui, nɛ m'bɛjua bi zongui nanguue rá mate. Nguetho bi ndesɛ Ojå a.

¹⁶ Jananguue'a bi jaqui dá pä'a rá Ts'unt'ꞥ ngue gue'a ra Cristo, guepꞥ bi zä gam man rá m hma bꞥ 'bɛh yꞥ jå'i hing yꞥ judío. Nɛ nu'bꞥ mi zoncä Ojå, xínga n'da ra jå'i bi xängui.

17 Nε him 'bex dá mbagä b_u ja ra hnini Jerusalén ngue xcán yä'be u mi'da yú 'bäih_u ra Cristo ngue m'bet'o xinda guecä. Pε m'bet'o dá mbagä b_u ja ra häi Arabia b_u njongui 'b_ui, guerp_u dán yäse'be Ojä. M'bejua büya duá pengä b_u ra hnini Damasco.

18 Pε xí tho'an hyu jeya 'b_u má mbagä b_u ja ra dāhnini Jerusalén, ja dá paçä ra Pedro büya, nε 'de'macat'a thoho dām 'b_u'be b_u ra Pedro.

19 Pε hin dá nugä mi'da yú 'bäih_u ra Cristo, pε hont'a ra Jacobo rán 'yoh_u ma Hmuh_u dá nugä b_u.

20 Pε majuāni na dí ot'ah_u, nguetho i pa Ojä hin dí mangä ra fehni.

21 M'bejua büya dá mbagä b_u ja ra häi Siria nε ra häi Cilicia.

22 Nε nu'ü y_u 'yεc'yεi dim pεti b_u ja yám pεti b_u ra häi Judea, him mi paqui nguetho njām'b_u min nugüi.

23 Pεgue mi øde ngue guecä drá Pablo mi řna xcá juah y_u 'yεc'yεi, pε nuya díim mangä rām hman Ojä.

24 Janangue'a bi un ra jamadi Ojä ngue 'be'a bin ja nanguecä.

2

Mi'da yú 'bäih_u ra Cristo bi zimanho a ra Pablo

1 Nu'b_u mi tho'a 'de'magoho njeja dá mbagä mahøn'a b_u ja ra dāhnini Jerusalén. Dá mbε'be ra Bernabé nε dá six'be ra Tito.

2 Nugä dá mbähmbe b_u nguetho bi bεngä Ojä. Nε dán yähe 'da'u yú ngurpi y_u 'yεc'yεi. Nε hont'ü dá xi'be 'be'a ním hma dí xi'ü hing y_u judío, ngue gue'a rán ho ma'da'yo ra Cristo. Nguetho dí su di u't' yú mb_ui 'be'a dí øt'ä, ngue hinga nε'ü yú t'εc'yεi y_u judío dí mangä hap_u dí 'yo. Nε nu'b_u hin xtá numanho, xtí ts'onga ma 'befi b_u 'b_u.

3 Pε nte bi xic'be, xím bi ma ngue jatho da thecuä rá xifani ra Tito tengü yá t'εc'yεi y_u judío. Nε nuna ra Tito hin ra judío na, pε ra griego na.

4 Pε mi 'bap_u u 'da y_u hyäte ngue y_un 'yøxte, ngue høntho in øxtho, ngue nde da bađi gue'b_u dí øt'ä yú t'εc'yεi y_u judío o hin'na. Nu'ü in nde di hegah_u 'be'a gātho bi 'daj_u ra Cristo, ngue bi jaj_u ga hehmb_u yán t'øt'e y_u judío.

5 Pε xíngui ts'ü dán hyehmbe ngue da hyäje u y_u hyäte, pε dá zacuähe a ram hma majuāni. Nguetho dí ndehe, hont'a majuāni rán ho ma'da'yo ra Cristo gui 'yεt'amb_ui h_u a.

6 Nε nu'ü njuāntho y_u ngurpi b_u, madague'b_u t'εmbi man'da ja yán t'εdi xinda guecä, pε 'da'angudähe, nguetho 'da'angu y_un 'yoh_uthoho b_u na nu Ojä. Nε him bi xiqui n'dan'yo n'da ram hma ga xänba y_u jā'i.

7 Pε nu'ü y_u ngurpi bi hyäxa njuāni ngue gue'a Ojä bi 'dacä ra 'befi ga xi'ü hing y_u judío a rán ho ma'da'yo ra Cristo, tengü thoho ra 'befi bi un Ojä ra Pedro nangue da xih ma mijudíohe.

8 Nguetho n'dat'a Ojä bi 'dac'be ra ts'edi ra Pedro, nε bi xifi da xi'ü y_u judío, pε nugä, bi xiqui ga xi'ü hing y_u judío.

9 Janangue'a nu'b_u mi hyäxa njuāni ngue 'da'angu nan hεts'i a ra 'befi bin 'daje u y_u ngurpi a ra Jacobo, nε ra Pedro, nε ra Xuua, bi bεndga ma 'yε'be ra Bernabé. Nu'a nám bøn'a n'dat'a dí εc'yεihe, nε n'dat'a díim mamhbe ga mbε'be b_u 'b_uü hing y_u judío, dam pε'be b_u, pε nu'ü, di thoqui da xih y_u judío.

10 Hont'a bi xic'be jatho ga fäx'be y_u hyoya, pε ngub_u dí řhya ga øt'a.

Nu'a ra Pablo bi dāmhyaq ra Pedro b_u Antioquia

11 Pɛ nu'bu mi mba bu ja ra hnini Antioquia a ra Pedro, nugä dá xip rá hmi, nguetho hingui ho bi 'yot'e.

12 Nguetho nu'bu mi zom bu 'da u ma mijudiohe bi mbɛn'na ra Jacobo, nɛ 'bex bi 'ye'ts'a na sihmeu u hing yu judío, sä bi zu da 'yɛmp'u yé mijudiohu hingui ho bi 'yot'e.

13 Nɛ nu'bu mi'da yu judío ngue mi ɛc'yei bu, bi den'na ra Pedro. Nɛ'a ra Bernabé bi den'ndu ngue madi yorba yán t'ot'e.

14 Pɛ nu'bu má nugä ngue him bin theui ran ho ma'da'yo a bi 'yot'u, dá xi'a ra Pedro, nɛ gátho mi 'bäpu: “Nu'i gra Pedro gra judío, pɛ hin gmi ot' yán t'ot'e yu judío. Pɛ hanja gní 'yot' mahon'a yán t'ot'e yu judío, nɛ n'danni guin sihme. Pɛ tengu'bu guí uthu u hing yu judío ngue da 'yot' yán t'ot'e yu judío,” dá ɛmbi.

Dyu judíohe, ní yanje a ra Cristo

15 Nugähe ngue däm 'buhmbe dyu judíohe, nzai dá øthe yán t'ɛdi Oja bi sije. Nɛ hin däm 'buhmbe tengu'u hing yu judío, ngue hingui paɸ yán t'ɛdi Oja u.

16 Pɛ guehma dí paɸmbe hin dí hogahe u yun t'ɛdi gue Oja bi un mam bombotahe maya'bu, pɛ hont'bu ga haɸmbe rá mate ra Jesucristo, di hoga ma ts'oquihe, dyu judiogahe. Janangue'a necähe ngue dá paɸmbe yán t'ɛdi Oja, pɛ dá haɸmbe rá mate ra Jesucristo ngue di hogahe. Nɛ hin dí ɛmhbe di hogahe 'bu dí øzehehe u yun t'ɛdi. Nguetho män t'ot'i: “Xinga n'da da t'ɛmbi xuɸ ho nangue yán t'ɛdi Oja.”

17 Nɛ nugähe dyu judíohe, pɛ nangue ra Cristo dí homhbe di hogahe ya. Nɛ gue'a ná ɛs'he a dí m bɛmhbe di hogahe u yán t'ɛdi Oja. Pɛ hin dí m bɛmhbe ngue dyu 'yot'ats'oquihe 'bu dí ɛs'he u, nguetho gátho xuɸ hotho rá 'yu ra Cristo.

18 Pɛ nu'bu gam mangä ngue jatho ga ot'ä mahon'a yán t'ɛdi Oja bi un ma mijudiohe, ngue gue'u dí hogä u, pɛ ga cohi dra 'yot'ats'oqui 'bu, nguetho hin dí hä't'i ga ot'ä yun t'ɛdi tengu in nde Oja.

19 Janangue'a dá ɛ'ts'ä ná bɛngä ní zingä Oja u yán t'ɛdi, nɛ dá tɛn'na ra Jesucristo nguepu da zä di 'dac ra 'da'yote, nɛ da zä bu ga ørpa rá 'bɛfi Oja buya.

20 Nuya däm 'bucä tengutho 'bu 'darpu xä tu'be ra Cristo bu ja ra pont'i, ngue bi 'berca man 'yomfɛnise. Nɛ gue'a ra Cristo i 'bucua mbo ma mbui ya, di bɛngä a dí m ma nɛ 'be'a gátho man'da dí ot'ä. Pɛ gue'a nám 'bucä a ngue thocua tho dí haɸgä rá ts'ɛdi a rá Ts'unt'u Oja, ngue bi huɛgä a nɛ bi un rá te nanguecä.

21 Nɛ nugä hin te dí m mangä ngue säti thoho bi du'a ra Cristo. Pɛ nu'bu xtí hogah u yun t'ɛdi Oja, säti thoho bi du'a ra Cristo 'bu.

3

Hinga gue'u yun t'ɛdi in 'daju rá Hogandqhi Oja u

1 Nu'ahu ma zu cu ahü, ngue guí 'buhmbu bu ra häi Galacia, hanja gnán 'yambaihu, to'o bi hyä ahü ngue hin gui 'yøthu a majuani. Nguetho rá mbadi gä 'yøhmbu xuɸ ho 'be'a nam bøn'a í du'a ra Jesucristo.

2 Pɛ damim bɛmhbu ya nda'a in 'daju rá Hogandqhi Oja a, ha gue'u yun t'ɛdi Oja bi man ra Moisés, uague gue'bu má ɛc'yeihu bi du ra Cristo nangue ma ts'oquihu.

3 Nɛ ya gä dühmbu gán 'yohu rá Hogandqhi Oja nangue gä 'yɛc'yeihu ra Cristo. Ha guí ɛna gui hyɛhmbu a, nɛ guí ɛna gan hoczehehe ya. Hanja gán tontoho.

4 Nε nangue gátho yún unbi gá nuh_u, ha hin te ts'ü nin 'yomfëni bi 'da ah_u yún unbi. Nde'bu gui pãhmbu ts'ü 'be'a nam bøn'ü yún unbi.

5 Pε gá 'yεc'yëihü 'be'a bi 'yõt'ahü ra Cristo, nε gue'a ín 'da ah_u rá Hogandãhi Ojã a, nε gue'a ní ja ah_u gui 'yõthü yún t'õt'e nuixte, nε hinga gue'a gní 'yõthü yún t'ëdi yú judío.

6 Nu ra Abraham bi 'yεc'yëi a bi xi Ojã da 'yõrpe, nε hin'yü man'da 'be'a í ts'imanho a.

7 Nde'bu gui pãhmbu ya ngue gátho yü 'yεc'yëi i comhbü rán jãpi Ojã bin t'un'na ra Abraham, tengu'bu njuantho gátho yú t'ühni ra Abraham. Nguetho i εc'yëi 'be'a bi man Ojã tengu ra Abraham.

8 Nu Ojã mãm'bet'o mi pãdi ngue da numanho ü gátho to'o da 'yεc'yëi 'be'a bi ma, dague'bu dyám bom'betohü ra Abraham o hin'na. Janangue'a Ojã bi xi'a ra Abraham: "Gátho yü nde 'dahma 'dan'yo gui comhbü rán jãpi ü da 'yεc'yëigui tengu i," bi t'emp'a ra Abraham.

9 Janangue'a gátho to'o da hyãntho ram hma nangue ran ho da 'yõrcãhü Ojã, n'dat'a ran jãpi ga comhbü ra Abraham, nguetho n'dat'a rá t'εc'yëi dí õthü.

10 Nu'ü gátho ngue i εna, jatho da 'yõt' yún t'ëdi bi un Ojã yü judío, gátho da nu rán ts'embi Ojã ü. Nguetho i mam bü ja ráam Hman Ojã: "Nu'bu gui festhohohü n'da ran t'ëdi, sãti thoho 'be'a mi'da gui 'yõthü 'bü, nε guexta'a gui nuhü rán ts'embi Ojã."

11 Mfãdi ya ngue xínga n'da ra jã'i sä da zin'a Ojã nangue'a ní 'yõt' yún t'ëdi yü judío. Pε tengu i mam bü ja ráam Hman Ojã: "Gátho to'o da hyãntho ram hma nangue ran ho da t'õrpe, nu Ojã di hocpa yú ts'oqui, nε di un ra temazãi."

12 Pε nu yún t'ëdi Ojã, gui εmhbü gui uãspãhü rá mate Ojã ü. Pε bi 'yεntho ü: "Nu'bu 'bui to'o da hyãt'i da 'yõt'e gátho yún t'õt'e yún t'ëdi, dí zin Ojã ü yún t'ëdi 'bü," bi 'yεn'ü.

13 Nu'a ra Cristo bi yãnjü nangue ran ts'embi mi ja xcã nuhü ngue hin dá jãshü yún t'ëdi. Nguetho bi nu ran ts'embi nanguejü 'bü mín zãpü ja ra pont'i. Nε gue'a nam bøn'a mán t'o'ti bü ja ráam Hman Ojã: "Da nu rán ts'embi Ojã a to'o din zãpü ja ra za," mi εna.

14 Nangue 'be'a bi 'yõt'a ra Cristo Jesús, sä ga hãmhbü rá Hogandãhi Ojã, nangue'a dá εc'yëihü. Nε n'dat'a ran jãpi bi un Ojã ra Abraham ngue da comhbü yü jã'i hing yü judío, nε gátho mi'da ngue da 'yεc'yëi.

Hingui sä yún t'ëdi di ts'onba ran hogui bi 'yõt' ra Jesucristo

15 Ma zü cu ahü, ga xi ahü n'da ra hmεpya ya. Tengü'bü yoho yún 'yohü i hon yü testigo da 'yõt'a n'da ran hogui, nε i huspa yú firma nε rá sello ra zε'mi. Njõ'o man'da ran 'yohü sä di pädi.

16 Nu ran hogui bi 'yõt'ui Ojã a ra Abraham nε ráam bom'betõ. Pε nu ráam hman Ojã him bi ma ngue gátho yám bom'betõ, pε bi ma hõnt'a n'dathõ, ngue gue'a ra Cristo.

17 Nugã ga xi ahü ya 'be'a nam bøn'a díam mangã. M'bet'o thoho xí 'yõt'ui ran hogui Ojã a ra Abraham, nε tengü'bü ya bi firmabi ngue njãm'bü díam pädi. Nε m'bejua büya bi un yún t'ëdi ma mijudíohe, 'bü ya xí thoqui goho ciento nε 'dãte ma 'det'an jeya. Pε hin'yü yú ts'ëdi ü yún t'ëdi ngue di ts'onba a ran hogui bi 'yõt'ui Ojã ra Abraham.

18 Nε nu'bü da gue'ü yún t'ëdi xtí zinü Ojã, pε hin xtã man'a Ojã a ran hogui í hogazehëhü Ojã 'bü. Pε nu'a ran hogui bi mammi Ojã a ra Abraham, di unthõ nangue rá mate zehë.

19 Pɛ hanja í zän'na Ojã ɱ yän t'ɛdi, gue'bu ya hinga gue'u ɔrcahu ran ho ɱ. Pɛ m'bejua bi man Ojã yän t'ɛdi, guepu da fãdi gãtho i ja yú ts'oqui yu ja'i. Pɛ nu'u yám 'behni Ojã mahɛts'i bi xi'a ra Moisés ngue di un yän t'ɛdi yu ja'i ne hinga guese Ojã. Nɛ bi zän Ojã din t'ɛ'ts' 'bu bi zøh rãm bom'beto ra Abraham ngue bi ma ba ɛɛɛ, ngue gue'a ra Cristo.

20 Pɛ nu Ojã bin yãɛui ra Abraham 'bu mí 'yøt'ui ran hogui, njom mi 'bã'inde n'da ra pøngahyã, nɛ him mi 'bãhmi n'da rãm 'behni mahɛts'i. Nɛ hønt'a Ojã bi 'yøt'ui ran hogui ra Abraham.

'Be'a nam bøn ɱ yän t'ɛdi

21 Pɛ nu'a Ojã hingui yoho yüm hma bi xijü. Nu'bu xcá häthü xcá jã's'hü yün t'øt'e ɱ yän t'ɛdi, gue'u xti 'dajü ra temazã 'bu.

22 Pɛ nu rãm Hman Ojã i ma ngue gãtho yu ja'i i ja yú ts'oqui. Nɛ gãtho to'o da 'yɛc'yɛi 'be'a bi 'yøt'a ra Jesucristo, da hyãni 'be'a bi man Ojã ngue di unni.

23 Nu'bu hin ní zøcua häi ra Cristo, mí øthe yün t'ɛdi Ojã madí mandagahe xün ho, tengu'bu dyu ofãdihe. Jague'bu mi zøh ra Cristo, dá hãmhbɛ rá mate bi xogahe.

24 Nɛ nu yän t'ɛdi midí mandagahe 'bu hin ná pãhmbɛ ra Cristo. Nɛ tengu n'da ra t'ähni i pa ma ɱnbi 'bu hingui ho øt'e, pɛ gue'u dá hãmhbɛ rá mate ra Cristo di hogahɛ.

25 Nuya dá däh ma mbũihü ra Cristo, nɛ him man dí homhbü 'be'a man'da di mandagahü.

26 Nguetho gãtho bi 'yørcahu yú t'ähnigahü Ojã 'bu má hãmhbü rá mate ra Cristo.

27 Nɛ gãtho dán xixyãhü nanguɛ dí tɛnhü ra Cristo nɛ 'da'angu dí m bɛmhü a.

28 Nɛ dí 'bãhmbü ra Cristo, janangue'a hinga 'dahma 'dan'yo bu na nuju Ojã, dyu judiohü, o gue dyu griegohü, o gue dyu 'yɛhɛhü o gue hin dyu 'yɛhɛhü, o gue yän 'yohü, o gue yu xisu. Pɛ gãtho gahü tengu'bu dí 'bãhmbü n'danjã'itho bu na nu Ojã.

29 Nɛ nu'bu dí 'bãhmbü ra Cristo, tengu'bu nɛ ahü gãtho bi xãndgahü ra Abraham, nɛ sä ga comhbü ran hogui bi 'yøt'ui Ojã a, nɛ sä ga hãmhbü rán jãpi Ojã bi ma di unni.

4

1 Nuya dín nde ga xi ahü n'da ra hmɛpya 'be'a mi ørcahɛ yün t'ɛdi Ojã 'bu him mi tũmhɛ ran 'yomfɛni. Tengu'bu n'da ra t'üt'ähni da du rá ta, nɛ i 'bũi tengu'bu n'da ra 'yɛhɛ bu ja rá ngu, madague'bu xün ngu 'be'a bi zocpa a rá ta.

2 Jatho da mba ma manda asta gue'bu go bin te ra t'ähni.

3 Nɛ gue'a mi øthe a 'bu hin ná pãhmbɛ, midí mandagahe ɱ yän t'ɛdi Ojã, gue bi xije 'bɛpu dán 'yohe ua ja ra ximhäi.

4 Pɛ nu'bu mi zøn ra pa ngue bá pɛnh Ojã rá Ts'ünt'u, nɛ bim 'bũi nanguɛ n'da ra xisu ngue ma mijudiohe. Nɛ nu'a rá Ts'ünt'u Ojã bi 'yøt' yün t'ɛdi Ojã.

5 Janangue'a bi zã bi hyãgahü gãtho yu ts'oqui dín dupatehü nanguɛ hin dá øthü yän t'ɛdi xün ho, nɛ bi zã bu bi zinju Ojã ngue dyu t'ähni gahü buya.

6 Nɛ nuju yú t'ähnigahü Ojã, nɛ bá pɛngahü a rá Hogandãhi bu ja ma mbũihü. Nɛ nanguɛ di 'bãhmbü rá Hogandãhi Ojã, sä gam mamhbü ngue ma Tahü Ojã.

7 Nuya guí 'bãhmbü ngue yú t'ähni ahü Ojã, nɛ hin guí 'bãhmbü tengu gyu 'yɛhɛhü. Nɛ nanguɛ'a 'be'a bi 'yøt'a ra Cristo, Ojã di 'da ahü 'be'a gãtho i ja, nguetho yú t'ähni ahü.

I hq̄dumbai ra Pablo nangue yu 'yɛɛ'yɛi

8 Pɛ nu 'bɛ hin gní p̄hmbɛ Ojã majuaɲi, ngue gue'ahɛ hing yu judío ahɛ, gmín 'yɛhɛhɛ yu ojã ngue him majuaɲi.

9 Pɛ nu ahɛ ya gá p̄hmbɛ Ojã, nɛ'a Ojã i p̄ ahɛ. Ha guím bɛmhɛ gui hyomhɛ man'da ra 'yu mahɔn'a, ngue gan 'yɛhɛhɛ yán t'ɛdi Ojã guím bɛnsehɛ dí zin'ahɛ Ojã ɛ. Pɛ nu yán t'ɛdi hin'yɛ yá ts'edi ɛ, tengutho a ra 'yu gá hyɛhmbɛ mam'bet'o, 'bɛ gmí thãndehɛ yu ojã him majuaɲi. Pɛ nte manho da 'yɔt'ahɛ mahɔn'a ɛ.

10 Pɛ nuya guí ɛmhɛ i ja yá ts'edi ɛ 'da yu pa, o gue'u 'da yu zãna, o gue 'da yu jɛya.

11 Nugã dra Pablogã, ɛmmɛ dí su nangue ra 'bɛfi xtã ɔt'ã bɛ guí 'bɛhmbɛ, nɛ 'bɛ'a dá xi ahɛ, ɛna gue'bɛ nte ní mbatho.

12 Nu ahɛ ma zɛ cu ahɛ, dín nde ahɛ gam 'bɛhmbɛ tengugã, nguetho dá ɛ'ts' yán t'ɛdi mi ɔt'ã, nɛ dí 'bɛcã tengu ahɛ ngue njãm'bɛ gá 'yɔthɛ yán t'ɛdi mam'bet'o. Nɛ nu 'bɛ máam 'bɛhmbɛ bɛ, gán numanhøjɛ, nte mán ts'o gá 'yɔrcahɛ. Masque nɛhya gui 'yɔmanhohɛ na.

13 Pɛ guí p̄hmbɛ ngue mi ugã, nɛ gue'a dá mbagã bɛ. Nɛ nu 'bɛ máam 'bɛhmbɛ bɛ, dá xi ahɛ ran ho ma'da'yo bɛya.

14 ɛmmɛ xɛn hɛi ran ɛ mi jagã, pɛ njo'o ahɛ gá sanjɛ ngue xɛn ugú. Pɛ gãtho ahɛ gá sinjɛ xɛn ho, tengu'bɛ dram 'bɛhni mahɛts'igã, o tengu'bɛ da guecã dra Jesucristogã.

15 ɛmmɛ mi hu ni mbɛihɛ 'bɛ má xi ahɛ ram hma. Nɛ nu 'bɛ 'bo'o xtán zã, xtã hyãh rá dá nɛ xtí 'daqui.

16 Pɛ nuya, ha guí sɛjɛ ya nangue dí xi ahɛ majuaɲi.

17 Nu yu jã'i ngue i há ahɛ, hɔntho in nde di 'uec'ahɛ nanguecã, nguetho in nde ahɛ go gui numansuhɛ ɛ nɛ gui tenhdɛ ɛ.

18 Xɛn ho ngue gui tenhdɛ ɛ 'da, pɛ gui huanhdɛ to'o majuaɲi im ma xɛn ho, madague'a hinga 'darbɛ dí 'bɛhmbɛ.

19 Ma zɛ t'uhni ahɛ nangue ra Cristo, nts'edi gá ɛngahɛ, tengu'bɛ n'da ra xisu ngue hinga nam 'bɛh rá t'uhni, ngue xɔ ga ja ahɛ gam 'bɛhmbɛ ma'da'yo mahɔn'a. Nɛ guexta'a ga thoqui ga nu ran ɛnbi, jague'bɛ gá p̄hmbɛ xɛn ho a ra Cristo.

20 Xi'bɛ di 'bɛcã bɛ, n'dahma sä dan yãsehɛ, nguetho nuua dí 'bɛcã hingui sä ga p̄adi 'bɛ'a guím bɛmhɛ.

Rá hmɛpya ra Agar nɛ ra Sara

21 Nu ahɛ ngue guín nde gui 'yɔthɛ yán t'ɛdi ma mijudíohe, ga xi ahɛ ya 'bɛ'a nam bɔn ɛ yán t'ɛdi.

22 Nt'o'ti ngue mi 'bɛ'i yoho yá ts'unt'ɛ ra Abraham. N'da rá ts'unt'ɛ ra 'yɛhɛ xisu, nɛ n'da rá ts'unt'ɛ a rá xisu zɛhɛ ngue hinga gue'a rá 'yɛhɛ.

23 Nu rá ts'unt'ɛ ra 'yɛhɛ xisu bim 'bɛi tengutho 'bɛ im man yu jã'i dim 'bɛh yá t'uhni, pɛ nu rá ts'unt'ɛ a rá xisu zɛhɛ bim 'bɛi nangue rá ts'edi Ojã nguetho ya xí man'a Ojã ngue dim 'bɛi.

24 N'da ra hmɛpya ngue yoho yu 'yu i hãx yu jã'i. Nu ra 'yɛhɛ xisu ní huti ra Agar, rán t'uti ɛ yán t'ɛdi Ojã bin t'un'na Moisés bɛ ja ra t'ɔhɔ Sinaí. Nɛ nu'u to i tɛn'ndɛ, tengu'bɛ yu 'yɛhɛ ɛ.

25 Nu ra Agar i uh ra hmɛpya nangue ra t'ɔhɔ Sinaí nubɛ ja ra häi Arabia, nɛ nguetho ra dahniini Jerusalén ngue'a i ja bɛ a ya. Nɛ nu yu jã'i i 'bɛpɛ, i uh ra hmɛpya tengu'bɛ yá 'yɛhɛ ɛ yán t'ɔt'e yán t'ɛdi ɛ.

²⁶ Pɛ nu ra xisu ngue hing ra 'yɛɛ i uh ra hmɛpya nguepɛ mahɛts'i, ra hnini Jerusalén ma'da'yo. Nɛ njongui pa ma manda bɛ nangue yɛn t'ɛdi. Nɛ nuju dyá mɛnguhɛ bɛ.

²⁷ Nt'o't'i bɛ ja rám hman Ojɔ:

Gan johya gra xisu ngue hing ra 'yɛɛ, madague'bɛ hinga nam 'bɛh ni t'ɛhni. Nts'edi gan yá nangue nin johya, gue'e hin gana nu ran ɛnbi.

Nguetho dim 'bɛh mi'da ni t'ɛhni ngue yá t'ɛhni Ojɔ, ɛmme xtán ngu, xinda gue'a ra 'yɛɛ xisu ngue i tɛn yá t'ɛhni nangue bi manse tengu yɛ ja'i.

²⁸ Ma zɛ cu ahɛ, nuya dí ɔthɛ tengu ra Isaac rá ts'ant'ɛ ra Abraham, ngue Ojɔ bi ma dim 'bɛi. Nguetho yá t'ɛhni gahɛ Ojɔ tengu bi ma.

²⁹ Pɛ nu man'da ra ts'ant'ɛ ngue bim 'bɛi nangue bi manse tengu man yɛ ja'i, bi zɛ'a ra ts'ant'ɛ ngue bim 'bɛi nangue rá ts'edi a rá Hogandɔhi Ojɔ, tengutho in ja ya.

³⁰ Im mam bɛ ja rám hman Ojɔ; “Dami 'yɛthɛ ra 'yɛɛ xisu nɛ'a rá t'ɛhni, nguetho hin da gonhui 'bɛ'a i ja rá ts'ant'ɛ ra xisu ngue hing ra 'yɛɛ.”

³¹ Gui pɔhmbɛ ya, ma zɛ cu ahɛ, ngue hin dyɛ t'ɛhni gahɛ ra 'yɛɛ xisu. Pɛ tengu'bɛ dyɛ t'ɛhni gahɛ ra xisu ngue hing ra 'yɛɛ.

5

Hin dan 'yɛɛhɛ yɛn t'ɛdi mahɔn'a

¹ Nu'a ra Cristo bi yɔnjɛ bɛ min 'yɛɛhɛ mam'bet'o, ngue ya him man dan 'yɛɛhɛ bɛ. Pɛ damin zɔmhbbɛ bɛ hapɛ bi mbɔp'ahɛ ra Cristo, nɛ 'yo gadin umhbɛ gan 'yɛɛhɛ mahɔn'a.

² Dami 'yɔhmbɛ ya 'bɛ'a dí xi ahɛ, nugá dra Pablogá. Nu'bɛ gui 'yɛna gui 'yɔthɛ 'da yɛn t'ɛdi ngue gui hyɛc ni xifanihɛ, nu'a ra Cristo hin da zá da 'yɔt'ahɛ n'da ran ho a 'bɛ.

³ Din nde ga xi ahɛ mahɔn'a. Nu'bɛ gui dɛ'mi gui 'yɔthɛ yɛn t'ɛdi ma mijudíohe, jatho gátho gui 'yɔthɛ, nguetho hinga xɔt'a n'datho gui 'yɔthɛ.

⁴ Nu'bɛ 'bɛ i 'da ahɛ ɛna ngue ja yá ts'edi ɛ yɛn t'ɛdi di hoc'a ni mbɛihɛ ngue da zimanho ahɛ Ojɔ, pɛ ya gá hyɛhmbɛ ra Cristo 'bɛ, nɛ gá 'uehmbɛ bɛ ja rán huɛcate Ojɔ bɛya.

⁵ Pɛ nu rá Hogandɔhi Ojɔ dá hɔmhbbɛ 'bɛ má pɔhmbɛ majuɔni ra Cristo, gue'a dí 'yɛnjɛ xɛn hojɛ Ojɔ a, nɛ gue'a ná tɔmhbbɛ da zinjɛ xɛn ho.

⁶ Nɛ nu'bɛ dí 'bɛhmbɛ ra Cristo, madague'bɛ da mba nthɛgui ma xifanihɛ o hin'na, hin te di muui. Pɛ man'da hɛhi thoho ga simhbɛ xɛn ho ma mbɛihɛ a ra Cristo, nɛ gue'a dí jajɛ ga ɔthɛ ran huɛcate a.

⁷ Pɛ nu'bɛ rá mbɛdi thoho, ɛmme gmi 'yohɛ xɛn ho bɛ ja rá 'yu Ojɔ. To'o bi zɔmp'ahɛ ngue hin gui ɔthɛ ra 'bɛfi majuɔni.

⁸ Him bi zɔmp'ahɛ Ojɔ, nguetho guesɛ Ojɔ bi zon'nahɛ gan 'yohɛ bɛ ja rá 'yu.

⁹ Nu'bɛ gui 'bɛhmbɛ n'da in nde di ts'on'na nin 'yomfɛnihɛ, 'da xni ts'on'natho ni mbɛihɛ 'bɛ, tenguthoho 'bɛ rá íxi ra thuhmɛ i sinni gátho ra juni.

¹⁰ Nugá dí hɔxa njuɔni ngue ma Hmuhɛ Ojɔ di ja ahɛ 'da'angu gam bɛmhbbɛ. Nɛ to'o i 'bɛpɛ ngue in nde di ts'on'na nin 'yomfɛnihɛ, da nu rán ts'ɛmbi Ojɔ a, hɔnt'a go to'o.

¹¹ Nu'bɛ guexta'a dí xicá yɛ ja'i, jatho gui 'yɔthɛ yɛn t'ɛdi ma mijudíohe, hin din nugá ran ɛpɛi 'bɛ. Pɛ guexta'a i pa ma ɛguigá nguetho dim mangá, jatho gui 'yɛc'yɛihɛ a ra Cristo, ngue bi du bɛ ja ra pont'i nangue ma ts'oquihɛ.

¹² Nu'a to'o in nde da hyɛc'a ni xifanihɛ, man'da xɛn ho 'bɛ da 'uetho ɛ.

¹³ Nguetho nu ah_u, ma z_u cu ah_u, Oj_á bi ja ah_u bi th_oc'ah_u y_un t'ēdi, nē bi zon'nah_u in nde ah_u gan 'yēhēh_u n'da ngu n'da ah_u nangue ran huēcate. Nē hinguin nde ah_u guí 'y_oth_u ní pāhā zehēh_u.

¹⁴ Pē tengu'b_u dá jās'h_u gātho yán t'ēdi Oj_á 'b_u dan huēj_u n'da ngu n'daj_u tengu b_u nan huēcsch_u.

¹⁵ Pē gan jamansuh_u, x_ohma ts'ar_pu thocho gam 'bēsēh_u 'b_u gan s_uhmb_u n'da ngu n'da ah_u, nē gan tāth_u.

Gam bēmh_u rá Hogandāhi Oj_á

¹⁶ Pē guehna dí xi ah_u na ya. Dami 'y_oth_u a di bēn'nah_u rá Hogandāhi Oj_á, nē gue'a gní 'yēs'h_u gní 'y_orpa rá pāhāzēhē ní j_á'ih_u b_uya.

¹⁷ Nguetho nín 'yomfēnise n'da, hinga gue'a im man rá Hogandāhi Oj_á a, nē nu rá Hogandāhi Oj_á hinga 'da'anguui ní pāhāzēhē n'da, nē din s_uhmi _u. Nē nu rá Hogandāhi Oj_á hin dí jaj_u ga _oth_u 'bē'a in nde ma ts'on 'yomfēnih_u.

¹⁸ Nē nu'b_u gue'a rá Hogandāhi Oj_á dí tēnh_u, di zerca ma mb_uih_u, janangue'a hin da zā da sij_u dá festah_u yán t'ēdi Oj_á.

¹⁹ Gātho mfādi 'bē'a nín t'ōt'e n'da 'b_u _ozēhē 'bē'a in nde ní j_á'i n'da. Ngue i _ot' ran 'yomt'ēni, nē ran ts'om'bāi, nē ra ts'on'yomfēni,

²⁰ nē i thānde y_u za o gue y_u hmite, nē i _ot' y_un jāxtōni, nē i _ot' y_un sui, nē i _ot' ran ts'ēya, nē in c_ue, nē i _ot'a i numanhose, nē i _ot' y_un heque, nē i nde n'danni din 'yo,

²¹ nē i siyate, nē i hote, nē mihni, nē di muns' p_u ja y_u ngo ngue da 'y_ot' y_u ts'oqui, nē n'dan'yo thocho i _ot'e. Nē dí xi ah_u mahōn'a tengu dá xi ah_u, ngue nu'a to'o _ot' ya, hin nan sāui da y_ur_pu di manda rá ts'edi Oj_á.

²² Pē nu'a rá Hogandāhi Oj_á dí jaj_u ga _oth_u ran huēcate, nē ran johya, nē ní hyu ma mb_uih_u a, nē hin dan x_omb_uih_u, nē ga _oth_u ra yemb_ui, nē ran hocj_á'i, nē ga jās'h_u dí mamhb_u,

²³ nē hin ga sāman'uh_u, nē ga s_umzēhē ma mb_uih_u. Nē nu'b_u ga _oth_u ya, hin'y_u n'da ran t'ēdi da zā dí z_uj_u 'b_u.

²⁴ Nē nu'a to'o in 'youi a ra Cristo, tengu'b_u xí guar_pu ja ra pont'i a rá ts'on'yomfēni zēhē, ngue him man di manda a rá pāhā zēhē nē gātho 'bē'a mí nde rá j_á'i.

²⁵ Pē nu'b_u dí 'b_uhmb_u rá Hogandāhi Oj_á, jatho ga jaf_u di mandagah_u 'bē'a gātho dí _oth_u 'b_u.

²⁶ Pē nde'b_u hin dan 'yēzēhēh_u, janangue'a hin ga bēnbah_u _u mi'da ngue da nde da 'y_ot'e tengu' _u da bin 'yēts'i.

6

Dam fāxh_u n'da ngu n'daj_u

¹ Ma z_u cu ah_u, nu'b_u 'b_u'a n'da ah_u bi dāng b_u ja ran ts'o, pē nu'ah_u gue guexta'a guim bēmh_u rá Hogandāhi Oj_á, janate tho guin zohmb_u a, gui zēhmb_u da mbeng b_u ja rá 'yu Oj_á, guim bēmh_u nē'ah_u hin'y_u ní ts'edih_u, ts'ar_pu thocho nē ah_u guí t_un_u 'b_u da ts'ā ah_u.

² Nē nu'b_u guí comhb_u ní dumb_uih_u, guí _oth_u rán t'ēdi ra Cristo 'b_u.

³ Pē nu'b_u 'b_u'a n'da ah_u din 'yēzēhē, nē hin'y_u 'bē'a p_udi, din hyāzēhē 'b_u.

⁴ Nē hinga gue'a nan johyah_u ngue gam bēmh_u x_un ho ma 'bēfih_u xinda gue mi'da. Pē ga _or_pamasu ma 'bēfih_u ngue ga _oth_u x_un ho, nē gue'a dán johyah_u a b_uya.

⁵ Pɛ n'da ngu n'da ahɛ jatho gui 'yøzɛhɛhɛ 'bɛ'a go ní 'bɛfi di 'da ahɛ Ojã, ngue ni 'bɛfizɛhɛhɛ.

⁶ Nu ahɛ ngue i sãn'nahɛ ran ho ma'da'yo, nde'bɛ gui fãxhɛ ni xãnbatehɛ gãtho 'bɛ'a i honi, janangue'a 'da xtãm fãxtahɛ.

⁷ O guím bɛmhɛbɛ gui nuhɛ ran ho 'bɛ gui øthɛ ran ts'o, nguetho guidín hyãzɛhɛhɛ 'bɛ guím bɛmhɛbɛ a, nɛ hingui sã ga hãthɛ Ojã. Tengu'bɛ ga tuhmbɛ yɛ hmudã. Nu'bɛ dá tuhmbɛ a xɛn ho, xɛn ho a din ja bɛya, pɛ nu'bɛ ga tuhmbɛ a hingui ho, hingui ho din ja bɛya.

⁸ Nu'bɛ 'bɛi to'o i øt'e ngue i numanhosɛ rá jã'izɛhɛ, xmã mba di 'bɛh ra temazã 'bɛ. Pɛ to'o 'bɛi nangue rá pãhã rá Hogandãhi Ojã, nu'a din t'un ra temazã.

⁹ Nde'bɛ hin dan xømbɛihɛ ngue ga øthɛ ran ho, nguetho da zøñ ra pa da hnurca ma 'bɛfihɛ 'bɛ hin da güent' ma mbɛihɛ.

¹⁰ Janangue'a jant'a thoho ga ørpahɛ ran ho gãtho ma mijã'ihɛ a ra ora ngue da zã ga ørpahɛ. Nɛ man'da gam bɛmhɛbɛ ga ørpahɛ ran ho ɛ ma cuhɛ nangue ra Cristo.

Man'da ran zofo, nɛ ran zengua ran zegui

¹¹ Guím nuhɛ ya yɛ t'ohni xɛn ndoho dá o't'ãzɛhɛ.

¹² Nu'ɛ to'o in nde di 'bɛp'ahɛ ngue gui hyɛc ni xifanihɛ, pɛ hønt'a in nde dí numanho yɛ jã'i. I su xtã nu ran ɛnbi 'bɛ xtã ma, hønt'a ra Cristo í hogahɛ 'bɛ mí du bɛ ja ra pont'i nangue ma ts'oquihɛ.

¹³ Nu'ɛ to'o im ma ngue da thec'a ni xifanihɛ, pɛ nde hønt'a dí yãt'a gui tɛnhɛ, gue'bɛ da zã di 'bɛp'ahɛ gui hyɛc ni xifanihɛ. Nɛ hingui øt'e gãtho yɛn t'ɛdi.

¹⁴ Pɛ nugã hin dín nde dá yãt'a dí øzɛhɛ. Pɛ hønt'a nãn johyagã a í du bɛ ja ra pont'i ma Hmuhɛ ra Jesucristo. Nɛ nugã tengu'bɛ 'darbɛ dá tu'be ra Cristo, tengu'bɛ dá tugã ua ja ra ximhãi, ngue hin dí øt'ã yãn t'øt'e a. Nɛ nu yãn t'øt'e ra ximhãi, hin te rán jaui a 'bɛ'a dí øt'ã.

¹⁵ Pɛ nu'ɛ in 'yohɛ ra Cristo, hin te di muui 'bɛ nthɛqui o hin'na, pɛ man'da di muui ngue i ja ra tema'da'yo.

¹⁶ Nɛ dí ãp Ojã da hyurpa yã mbɛi, nɛ di un rán johya ɛ gãtho to'o i 'yo ra 'yu dí xi ahɛ, nguetho gue'ɛ majuãni yã t'ɛhni Ojã ɛ.

¹⁷ Nu yɛ pa dí mba bɛ ya, o ɛmmɛ gadí ɛngahɛ ma mbɛi, nguetho i ja yɛ mbɛdi ma jã'i hapɛ bi ts'ɛgui, nangue dán 'yɛhɛgã ra Hmu Jesús.

¹⁸ Ma zɛ cu ahɛ, dami cohmbɛ rá mate ma Hmuhɛ ra Jesucristo. Nɛ hønt'a dí xi ahɛ a ya.

EFESIOS

Nu ra sɔcuã bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ra dãhnini Êfeso

Ran zengua

¹ Nugã drã Pablogã, nangue rá pãhã Ojã ma 'bãigã'be ra Jesucristo. Nu'ahũ gyã 'yɛc'yɛihũ bu ja ra hnini Êfeso, dí ot'ahũ na ra sɔcuã. Ne gãtho gyũ mbeti ahũ Ojã nangue guí ɛc'yɛihũ ra Cristo Jesús.

² Dí ãp Ojã ma Tahũ di 'da ahũ rán jãpi, ne rán johya da hyut'a ni mbũihũ, ne ma Hmuhũ ra Jesucristo.

Ojã di jãcuahũ nangue dín 'yohũ ra Cristo

³ Dí ɛspahũ Ojã, nu'a rá Ta ma Hmuhũ ra Jesucristo. Ne nangue a dín 'yohũ ra Cristo, nu'a Ojã bi jãcuahũ nangue gãtho yãn jãpi i ja bu mahɛts'i.

⁴ Nu Ojã bi huangahũ nangue ra Cristo nu'bu ma hin'yũ ra ximhãi, nguetho in ndejũ hin din ja ma ts'oquihũ, ne xtãn hotho ma mbũihũ bu na nu Ojã.

⁵ Ne nangue rá pãhã Ojã ya xũ huangahũ, ne nangue ra Jesucristo bi jajũ ngue dyã t'ãhnigahũ Ojã. Ne gue'a bi 'yɔt'e nguetho bi huɛgahũ.

⁶ Janangue'a zãi dí ɛspahũ Ojã, nguetho ɛmmɛ xũn ngu rán huɛ cate bi 'yɔrcahũ 'darbũ dí ' bũhmbũ a rá Ts'unt'ũ di huɛqui. Ne gue'a rán jãpi bi 'dajũ 'bũ má dãh ma mbũihũ a rá Ts'unt'ũ.

⁷ Ngue ɛmmɛ bi huɛgahũ Ojã, ne gue'a í du a rá Ts'unt'ũ bi pɔjũ, bi nde bi punta ma ts'oquihũ.

⁸ Ne ɛmmɛ xũn ngu rán huɛcate Ojã, ngue bi jajũ dá pãhmbũ a rá 'yu, ne bi 'dajũ rán 'yomfɛni xũn ho.

⁹ Pɛ bi jajũ Ojã dá pãhmbũ 'be'a mán t'ãgui, ngue 'be'a mím bɛnse da 'yɔt'e ngue da 'yɔt'a ra Cristo.

¹⁰ Nguetho da zɔn ra pa di jua'a 'be'a mim bɛn Ojã da 'yɔt'e, ngue di jap ra Cristo di manda gãtho ja ua ja ra hãi nepũ mahɛts'i.

¹¹ Nu'a Ojã i ɔt'e 'be'a gãtho mim bɛni da 'yɔt'e, ne bi huangahũ maya'bu ngue dan 'yohũ ra Cristo. Ne nangue'a dín 'yohũ ra Cristo, sã ga hãmhmbũ yãn jãpi di 'dajũ a.

¹² Gue'a bi zãn Ojã nanguejũ, janangue'a da t'ɛspa Ojã 'bu bi hnu a ran ho da 'yɔrcahũ. Ne guecãhe yũ mbũdigãhe dá ɛc'yɛihe ra Cristo, ne yũ mbũdigãhe bi 'yɔrcãhe a.

¹³ Ne ahũ, nu'bu gmí 'yɔhmbũ rán ho ma'da'yo ra Cristo di pɔjũ, gue ram hma majuañi a, gã 'yɛc'yɛihũ a. Ne nu'bu gmí 'yɛc'yɛihũ, ne ahũ gã huãmhmbũ rá Hogandãhi Ojã, ra hmɛpya ngue yũ mbeti ahũ Ojã, tengu xí ma.

¹⁴ Nu rá Hogandãhi i udi ngue majuañi ga hãmhmbũ rán t'unni di 'dajũ Ojã 'bu bi zɔn ra pa da zixcahũ bu mahɛts'i, gãtho gahũ ngue yũ mbetiãgahũ a. Gue'a ná ɛspahũ nuĩxte thoho a.

Nu ra Pablo i ãp Ojã di un ran 'yomfɛni xũn ho yu 'yɛc'yɛi

¹⁵ Ne nu'bu má ɔcã ngue guí ɛc'yɛihũ a ra Hmu Jesús, ne i ja ahũ ran huɛcate nangue ni mi'yɛc'yɛihũ, dán yã'be Ojã,

¹⁶ ne zãi dí xi Ojã i hu ma mbũi ngue di huɛc'ahũ, ne zãi dí ãpã rá m fãts'i nangue ahũ.

17 Nε nu'a ra Ta nuixte thoho, gue'a rá Ojā ma Hmuh_u ra Jesucristo, dí āp'ah_u ran 'yomfēni man'da gui pāhmb_u x_un ho a.

18 Nε dí āp'a Ojā ngue man'da da xoc'a nin 'yomfēnih_u, ngue gui pāhmb_u a ran ho nuixte gui tōhmb_u, ngue gue'a í zon'nah_u gui comhb_u a. Nε gui pāhmb_u ngue εmme nuixte thoho di muui 'be'a di 'da ah_u Ojā gātho u to'o y_u mbeti a.

19 Nε dí āp' Ojā gui pāhmb_u εmme x_un ndoho rá ts'edi rá Hogandāhi hin har_u nín zegui, ngue dim pēp_u mbo ma mbūih_u, gātho gah_u dí εc'yēih_u.

20 Nε n'dat'a rá ts'edi ngue εmme sε a dim pēp_u mbo ma mbūih_u, gue'a bá xox'a ra Cristo b_u 'b_u u x_un du, nε bi japi ngue da hyup_u ja rán 'yēi Ojā b_u mahēts'i.

21 Nε nu'a ra Cristo bin t'un man'da ra ts'edi xinda gue'u to'o gātho ja yá ts'edi b_u mahēts'i nεcua ja ra hāi, o gue y_u ts'ut'abi, o gue y_u ngurbi, o gue u mi'da di manda. Nε hingui sá n'da da ndōnba n'da ra thuhu da t'ēmbi i ja man'da rá ts'edi gue i 'būhya o gue y_u pa dí 'yēp_u.

22 Nε gātho 'be'a i ja Ojā bi jap'a ra Cristo ngue gātho di manda. Nε bi jap'a ra Cristo ngue di manda gātho y_u 'yēc'yēi, nguetho tengu 'b_u ma yāh_u a di mandagah_u.

23 Nε nu y_u 'yēc'yēi i 'būi tengu 'b_u rá jā'i ra Cristo. Nε dí comhb_u 'be'a gātho i ja ra Cristo. Nε nu rá ts'edi í yu'a 'be'a gā őzēhε ua ja ra hāi, nεp_u mahēts'i.

2

Dám pōhmb_u nangue rán huçcate Ojā

1 Nε mam'bet'o tengutho 'b_u xtá tuh_u nangue ma ts'oquih_u, nguetho him mi őprah_u masu a ran ho mi sij_u. Pε nuya nu Ojā bi 'daj_u ra temazāi nangue ra Cristo.

2 Nε nu'ah_u nu'b_u hin gmí 'yēc'yēih_u, gmí tenhd_u y_un t'ot'e ra ximhāi, nε madí manda ah_u rá hm_u y_u zithu, tengutho y_u pa ja b_u ja, gātho to'o hingui őp_u masu Ojā, nε hingui őt'e 'be'a nde Ojā.

3 Nε gātho gāhe 'da'angu tho mi őth_u 'b_u mam'bet'o, nε mi tenhd_u 'be'a min nde ma jā'i zēhēh_u. Nε dá őt' ma pāhā zēhēh_u. Nε nu'b_u xcá thoqui xcá tenhd_u, εmme xcá nuh_u rá cue Ojā 'b_u, tengu tho u mi'da.

4 Pε nu'a Ojā εmme x_un ngu rá yembūi i ja, nε εmme i ja rán huçcate nanguej_u.

5 Janangue'a bi 'daj_u ra 'da'yote, tengu 'b_u 'darb_u bi xoxgah_u ra Cristo, madague 'b_u tengu 'b_u ya xí du ma teh_u nangue ma ts'oquih_u. Pε nangue rá mate thoho Ojā xtám pōhmb_u.

6 Nε nu'a Ojā n'dat'a bi xoxgah_u ra Cristo Jesús, nε bi jaj_u 'darb_u dá huhmb_u a ra Cristo b_u mahēts'i b_u nam bēn Ojā.

7 Guehna bi 'yot'e, ngue gātho y_u pa mazāi da 'yuh rán huçcate, nε da fādi hin har_u sε a rá mate bi 'yōrcah_u 'b_u mí yānj_u ra Cristo Jesús.

8 Bi pōj_u Ojā 'b_u má hāmhb_u rá mate thoho Ojā, nε hin nangue y_u hogant'ot'e dá őth_u. Pε nangue a rán t'unni zēhε Ojā xtám pōhmb_u.

9 Nε hin nangue ra 'befi x_un ho xtá őth_u, janangue'a njon da zā din 'yēts'i.

10 Nguetho bi 'yōrcā zēhēh_u Ojā ngue dām 'būhmb_u ma'da'yo nangue ra Cristo Jesús, guep_u da zā ga őth_u x_un ho rá 'befi bi zān Ojā maya'b_u.

Nu ra Cristo bi jaj_u dán yqmanhoh_u dy_u judíohe nε'ah_u

11 Nε nu ah_u ngue hin gyá judío'ah_u, o gadín 'yēxh_u nangue rá mate Ojā, pε damim bēmhb_u ngue yatho gnán hyaj_u Ojā mam'bet'o. Nε nte má hmēpya

gmí øthñ tengu mí øt'ähe ngue dá hεc ma xifanihe dyú judíohe. Ne gue'a ná hut'a thohohe gyñ 'yanthequihñ.

12 Ne nu'ñ yñ pa ñ, hin te nin jahñ ra Cristo, xín te nin jahñ ñ yñ judío. Ne hin gní pñhmbñ ran hogui ngue mi man Ojã da 'yøt'e. Pe gám 'bñhmbñ ua ja ra ximhäi ne nte gmí tømhbñ 'be'a da 'yøt' Ojã, nguetho hin gní pñhmbñ Ojã.

13 Ne gmí 'yo man hεthñ nange a Ojã, pe nuya bá jñn'nahñ, ne sã guin 'yohñ ra Cristo ngue bi du nanguenjñ.

14 Pe nu'a ra Cristo bi jajñ dán yñmanhohñ, dyñ judíohe ne ahñ ngue hin gyú judíoñ. Ne bi jajñ ngue 'da'angu bñ na nuñ Ojã yñ judío ne'ñ hing yñ judío. Nu'a ra Cristo bi hogahñ 'be'a madín hyajñ.

15 Nguetho bi du ra Cristo, ne gue'a í jua ñ yñn t'εdi yñ judío bi xi Ojã, ngue yñn t'uti mi øt'ñ. Ne bi japi ngue 'da'angu ga comhbñ ra temazai yñ judío ne'ñ hing yñ judío, nange ma'da'yo dí 'bñhmbñ ra Cristo ya, ne hinga 'dahma 'dan'yo bñ dán nuñ Ojã. Janangue'a hin dadín sñhmbñ ya.

16 Ne nu'bñ mi du bñ ja ra pont'i ra Cristo, bi japi da numanho Ojã ñ hønt'a go to'o ma jã'i da 'yεc'yεiñ a, madague'a yñ judío, uague hing yñ judío. Ne him man sñhmbñ ñ.

17 Nu'a ra Cristo bi zøcua ja ra häi ne bi xijñ ran ho ma'da'yo, ngue'a dá εshñ ran sui mi øthñ a Ojã, guecähe dyñ judíohe ngue mi hñnthe rá 'yu Ojã, ne ahñ ngue hing yñ judío ahñ ngue gmín 'yomanhεtho nange rá 'yu Ojã.

18 Ne gue'a ra Cristo bi zã dán yñmanhohñ Ojã rá Ta, nguetho n'dat'a rá Hogandñi bi 'dajñ, madague'bñ dyñ judíoñ o gue hin dyñ judíoñ.

19 Pe nuya hin guí 'bñhmbñ tengu 'bñ gyú 'damhniniñ ya, pe 'da'angugdahñ ngue dyñ 'yεc'yεiñ. Nguetho nuya gätho gahñ dyñ menguhñ bñ bí 'bñ Ojã, ne gätho gahñ yú t'ahni gahñ Ojã.

20 Ne nuñ dyñ 'yεc'yεiñ, tengu 'bñ n'da ra ngu bi thøe nguerñ dim 'bñ Ojã. Ne bi dñ'mi bi hyøh yñ pøngahyã maya'bñ, ne'ñ yú 'bäihñ ra Cristo nu'bñ mi ma nange ra Cristo. Ne bi dñ'mi tengu 'bñ i pa m'bä'mi yú guangujãdo n'da ra ngu, ne guesε a ra Jesucristo a ra do mahyoni bim pεpñ. Ne guenjñ tengu 'bñ dyñ føt't'ehñ buya.

21 Ne nu'a ra Cristo tengu 'bñ ra cemento nín zøt'ñ yñ do bñ pa nthøts'e a ra ngu, ngue da gomanho, asta gue'bñ go bi guadi xñn ho, guerpñ ja rá ngu Ojã, tengu ndesε Ojã.

22 Ne nange dín 'yohñ ra Cristo, nejñ tengu 'bñ dyñ dohñ ngue dim pεpñ ja a rá ngu Ojã, guerpñ i 'bñh rá Hogandñi.

3

Nu ra Pablo rá 'befi i xih ran ho ma'da'yo ñ hing yñ judío

1 Janangue'a dí äpä rá ts'εdi Ojã nange ahñ, drã Pablogã. Pe dí ofädigã nange dí xi ahñ ran ho ma'da'yo, gue ahñ ngue hing yñ judío ahñ.

2 Masque ya gã 'yøhmbñ ngue Ojã bi 'dacã ra 'befi ngue dí xi ahñ rámm hma, nange rá mate thoho.

3 Nugã ya dá ot'ahñ ts'ñ 'be'a bi 'yurcäzεhe Ojã, ngue njom mi pãdi, ngue ne ñ hing yñ judío da zin Ojã nange ra Cristo.

4 Ne nu'bñ gã nuñ ra søcua, sã gui pñhmbñ a bi xicã Ojã ngue njom mi pãdi nange ra Cristo.

5 Ne xñn ngu yñ jεya bi thogui ngue him mi xi Ojã yñ jã'i 'be'a mim bεni da 'yøt'e. Pe nuya bi 'uega ma mbäihe gueje ma 'bäigähe ra Cristo ne ñ yú

pøngahya, ne bi jaje rá Hogandahi ga pãhmbe 'be'a him mam fãdi, ngue i fãh ya.

⁶ Pe nuna him mam fãdi, guehna ngue ran ho ma'da'yo sä gui pãhmbe ya 'be'a i ja ua ya, ngue ne'u ya ja'i hing ya judío sä dim 'buhmbu Oja tengutho ya judío. Ne n'dat'a gui comhbu ya judío ran hogui bi 'yot' Oja nangue ra Cristo Jesús. Ne n'danja'itho gui comhbu nangue ra ja'i ra Cristo, nguetho ya gá 'yεc'yεihũ rán ho ma'da'yo ra Cristo.

⁷ Pe nangue rá mate zεhe ne rá ts'edi Oja sä gam mangã rán ho ma'da'yo ra Cristo, madague'a him man 'yenigã'be.

⁸ Nugã hin te ts'u dadí mu'be, ne him man 'yeni'be ngue ga xih ya ja'i ngue hing ya judío rán ho ma'da'yo ra Cristo. Pe guehna bi 'dacã Oja ra mate ngue gam mangã a, ne ga xih ya ja'i njon da hyát'i da mbede hangu nan ngu yũn ho in nde di 'daju ra Cristo.

⁹ Ne bi 'dac rá 'befi ga japi gãtho ya ja'i da baði 'be'a him mam fãdi, ngue 'be'a mím bεn Oja da 'yot'e 'bu rá mbudi thoho, ngue ne'u hing ya judío da zin Oja 'bu da hyãn rá mate ra Cristo. Ne gue'a mi sänni da 'yot' Oja, n'dat'a Oja bi 'yot'e 'be'a gãtho ja ua ja ra ximhäi, ne'pũ mahεts'i.

¹⁰ Gue'a mím bεn Oja da 'yõrpa ya 'yεc'yεi, guepũ da fãdi xũn ho gãtho rá hogan'yomfεni, da ba u i 'bũpũ mahεts'i ngue i ja yá ts'edi.

¹¹ Ne gue'a i ot' Oja ya, tengu mim bεm 'bu ra mbudi thoho da 'yot'e, nangue ma Hmuhũ ra Jesucristo, ne da 'yot'e gãtho ya pa mazãi.

¹² Ne nangue dí εc'yεihũ ra Cristo, hin dí su ga sømhbu bu nangue ma mbũihũ ngue dan yãhũ Oja. Ne dí pãhmbe da 'yõde.

¹³ Janangue'a dí ä'ahũ ra mate hin da du ni mbũihũ 'bu dín nugã ran unbi, nangue'a dá xi ahũ ran ho ma'da'yo. Xingui ts'u guim bεmhbu ngue'a dín nugã ran unbi, pe 'da dán johya thohohũ ngue bin 'dac ra ts'edi ga hãt' yũn unbi.

Rãn huεcate ra Cristo

¹⁴ Nu'bu dím bεngã ngue ne ahũ gyũ mεnguhũ bu bí 'bu Oja, dín danyahmu dí äp'ahũ ra jamadí Oja rá Ta ma Hmuhũ ra Jesucristo.

¹⁵ Ne rá Ta u gãtho ya 'yεc'yεi, ne'u bi zõm bu mahεts'i, ne'u 'bũtua ja ra ximhäi.

¹⁶ Ne dí äp Oja ma Tahũ nuixte thoho di muui rá ts'edi, ngue di zac ni mbũihũ nangue rá ts'edi rá Hogandahi Oja.

¹⁷ Ne dí äp Oja ngue din zãm bu mbo ni mbũihũ a ra Cristo, nguetho gui εc'yεihũ a. Ne dí äp Oja ngue man'da din te nin huεcatehũ, ne nangue nin huεcatehũ dí zac ni mbũihũ.

¹⁸ Janangue'a ne ahũ ne gãtho mi'da ya 'yεc'yεi da zã gui pãhmbe hangu nan uant'i, ne hangu na mba, ne hangu nan hε, ne hangu nan hεts'i a rán huεcate ra Cristo.

¹⁹ Ne madague'bu hingui sä gãtho ga pãhmbe rán huεcate ra Cristo nguetho εmme xũn ngu, pe dí äp Oja ngue man'da man'da gui pãhmbe a, janangue'a da zã gãtho da yuh ni mbũihũ a rá ts'edi zεhe Oja.

²⁰ Pe xũn ho ga εspahũ Oja gãtho ya pa mazãi, nguetho i ja rá ts'edi da 'yot'e xũn ngu man'da, xinda gue'a 'be'a dí ähmbu o 'be'a dím bεmhbu. Ngue n'dat'a ra ts'edi dim pe'pũ mbo ma mbũihũ.

²¹ Ne gãtho gahũ dyũ 'yεc'yεihũ, xũn ho dan johyahũ ga εspahũ Oja, nangue'a ra Cristo Jesús dí pãhmbe, hõn'bu go njãm'bu mazãi. Ne hõnt'a gam bεmhbu a ya.

4

Nu rá Hogandqhi Oja di jajm n'dat'a gam bεmhbm

1 Nugá drá Pablogá dí ofádigá nangue dí øt'a rá 'befi ra Hmu. Ne dí ä'ahm ra mate ngue gam 'bmanhohm tengu nín sähm ngue ya bi zon'nahm Oja.

2 Ne hin gan 'yεxhm, pε gui 'yøthm ngue hin'ym ni ts'edi zεhεhm, ne hin gan xømbui n'da ngu n'da ahm 'be'a i t'øt'ahm, ne hin gan xuhnanyahm n'da ngu n'da ahm, pε gan huεjm.

3 Ne εmme gan jamansuhm ngue hinga 'dahma 'dan'yo guim bεmhbm. Pe dami thoqui gui tenhdm rá Hogandqhi Oja di ja ahm n'dat'a guim bεmhbm.

4 Nguetho tengu 'bm gätho n'danja'idähm bm na nujm Oja dym 'yεc'yεihm, ne n'dat'a rá Hogandqhi Oja dí comhbm. Ne n'dat'a dí tømhbhm 'be'a da 'yørcahm Oja, ngue gätho bi zongahm.

5 Hønt'a n'da ma Hmuhm i 'bui ngue di mandagahm. Ne n'dat'a ma t'εc'yεihm nangue ma Ojahm i 'bui, ne n'dat'a man xixyähm dí øthm, ngue dí uhmbhm yú mbεtigahm Oja.

6 Ne n'dat'a Oja gue'a ma Tahm dí comhbm, ngue gätho gahm, ne gätho di mandagahm, ne gätho di 'yonjm, ne gätho gahm i 'bupm mbo ma mbuihm a.

7 Nu'a ra Cristo, nangue ra mate thoho, 'dahma'dan'yo ym ts'edi bi 'dajm n'da ngu n'dajm ngue sä ga øthm ra 'befi ngue ndejm ga øthm.

8 Ne gue'a män t'øt'i bm ja rá m hman Oja maya'bm: "Pe gue'a ra Cristo bi un yú ts'edi m ym ja'i 'bm mí mbeng bm mahεts'i, 'bm mí dambeni. Ne bi 'berba rá ts'edi gätho nan ngu ran ts'o mim bent'm ym ja'i."

9 Ne nu'bm mi mbeng bm mahεts'i, mfädi ngue guerp bá nεxpm, ne bi zøcua ja ra häi, ne bi mba nt'ägui.

10 Guet'a bá çai, ne guet'a bi ndex mahεts'i, ngue da yu'ts' rá ts'edi bm mahεts'i, ne hønbm go hapm, necua ja ra häi bi yu'ts' rá ts'edi.

11 Ne 'dahma 'dan'yo ym ts'edi bin 'dajm n'da ngu n'dajm ngue dym 'yεc'yεihm. Bin 'dac ma ts'edihe 'dagähe ngue ma 'bäigähe ra Cristo, ne 'da ahm di ja'ahm gam pøngahyähm, ne mi'da ahm di ja ahm gadi 'yomhbm a ran ho ma'da'yo, ne 'da ahm di ja ahm gam mbädihm, ne mi'da ahm di ja ahm ngue gan xänbatehm nangue rá m hman Oja.

12 Ngubm bi 'yøt'a ra Cristo, bi un yú ts'edi ym 'yεc'yεi, guerp da zä da 'yøt'e xhm ho ra 'befi bi zänbi n'da ngu n'da, nangue rá 'befi Oja. Janangue'a da zä 'da däm fäxtahm. Ne gue'a dín te rá 'befi Oja a, tengu 'bm bi zac rá ja'i ra Cristo.

13 Ne da pøni ngue gätho 'dat'a gam bεmhbm nangue ma t'εc'yεihm, ne gätho n'dat'a ga pähm xhm ho rá Ts'ant'm Oja. Ne gue'a dín te xhm ho ma mbuihm ne dam 'bmanhohm tengu ra Cristo.

14 Ne nu'bm gue'a di homhbm, hin da thäjm tengu 'bm dym t'uhnihm, 'bm 'bo'o 'dahma 'dan'yo da xijm ngue da 'yεna da hyäjm. Nguetho nu'm ym hyäte εna gue'bm εmme pädi, pε hønt'a in ndejm ga tenhdm yú fehm.

15-16 Pe ga pädi ga tenhdm a majuani nangue ran huçcate. Ne gue'a nán te xhm ho ma mbuihm, ne di jajm tengu 'bm n'danja'i tho ga cohbm. Tengu 'bm rá ja'igahm ra Cristo, ne nu'a ra Cristo, tengu 'bm rá yä a. Ne gue'a nín zøt'm ym 'yεc'yεi. Nguetho di manda gahm ne di zerca ma mbuihm, di jajm n'dat'a gam bεmhbm, ne gätho ga comhma'øt'ehm xhm ho ra 'befi bi 'dajm n'da ngu n'dajm, ngue 'da däm fäxtahm, nangue ran huçcate. Ne gue'a nán te xhm ho rá 'befi Oja, tengu 'bm bin te xhm ho rá ja'i ra Cristo.

Dám 'buhmbm ma'da'yo nangue ra Cristo

17 Nugä dra Pablogä dím pøngahyağä nangue ra Hmu 'b_u dí xi ah_u na jaua, ngue nu'ah_u him mam 'b_uhmb_u ya tengu _u y_u ja'í hinga na p_u Oj_u. Ne him mam 'b_uhmb_u tengu y_u ja'í ngue di manda yá ts'on'yomf_uñi zeh_e.

18 Ne nu'_u i 'yo tengu n'da ra xädä nangue yán 'yomf_uñi, ne hingui p_udi 'be'a nam bøn'a i øt'e nguetho hingui 'yo b_u ja rán nequi Oj_u. Ne hinguin nde da b_u Oj_u nguetho ãmme x_um me yá mb_ui _u.

19 Ne hingui pe'ts' yá sä 'b_u øt y_u ts'oqui, nguetho ya x_um b_ent ran ts'o, ne ãmme di ho da 'yøt'e høn't'a go 'be'a man ts'o, nguetho hin'y_u mbo yá mb_ui 'be'a di zedi ngue da z_ummi.

20 Pe nu'eh_u hinga ngub_u bi xän'nah_u _u bi xi'ah_u nangue ra Cristo.

21 Ya gá 'yøhmb_u nangue ra Cristo, ne nu'b_u majuañi gá 'yøhmb_u 'be'a bi xi ah_u, guí p_uhmb_u ya ngue gue'a majuañi a.

22 Janangue'a dami hyehmb_u gätho 'be'a gnám 'b_uhmb_u, ngue ni nyon'yomf_uñiseh_u i hä ah_u, ngue 'be'a guí ndese_e gui 'yøth_u.

23 Ne ma'da'yo ni mb_uih_u ne nin 'yomf_uñih_u, ngue gätho ma'da'yo guim b_emhb_u ya.

24 Ne dami hyeh_u ngue gätho ma'da'yo tengu bi zän'nah_u Oj_u nangue rá pähä zeh_e. Nuya dami 'yuhmb_u ram 'b_ui njuañtho gui 'yøth_u, ngue nte man ts'o gui 'yøth_u ya.

25 Dami 'yesh_u a ra fehni ngue madín xihmb_u n'da ngu n'da ah_u, ne guim mamhb_u a majuañi. Nguetho tengu 'b_u n'danja'itho dí comhb_u ra Cristo.

26 Ne nu'b_u guín cueh_u nangue ran ts'o i t'øt'e, pe damím fähmb_u, mamán d_u ah_u ran ts'o. Ne hinga n'dapa gan cueh_u.

27 Pe hingui ts'_u ga c_uth_u ra z_uth_u b_u ja ma mb_uih_u.

28 Nu'b_u guím p_eh_u 'da ah_u, pe gui 'yesh_u a gnám p_eh_u. Ne gam p_ehmb_u x_un ho, ne gue'a gdí t_imhb_u a guí homhb_u, ne da zä gui fäx'_u mi'da ngue hin'y_u 'be'a da hyoni.

29 Ne 'yo guím mamhb_u y_u ts'ore, pe guim mamhb_u ran ho dí ze'_u ne dí hyu yá mb_ui _u to'o gui xihmb_u.

30 Ne 'yo gadí unh_u ra dumb_u a rá Hogand_uhi Oj_u nangue n'da ra ts'oqui. Nguetho nu'a i 'b_up_u mbo ma mb_uih_u, ne gue'a da 'yudi ngue yá mb_etigah_u Oj_u 'b_u rán zegui ra pa, tengu 'b_u jaj_u ra sello.

31 Dami 'yesh_u a gní b_eman'uh_u, ne hin gan cueh_u 'b_u ja 'be'a da si ah_u o ja 'be'a da t'øt'ah_u. Ne 'yo gadí c'ãman'uh_u n'da ngu n'da ah_u, ne o guím b_emhb_u ran ts'o nangue ni mij_u'ih_u.

32 Pe gan 'yørpah_u ran ho n'da ngu n'da ah_u, ne 'da xtán ja ni yemb_uih_u, ne gam punbah_u n'da ngu n'da ah_u, tengu tho í pun'nah_u Oj_u nangue ra Cristo.

5

Da 'yøt'e x_un ho _u yá t'uhni Oj_u

1 Ga øth_u 'be'a øt'a Oj_u, nguetho yá t'uhni gah_u a ngue di hu_egah_u.

2 Ngue ga ørpah_u ran hu_ecate ma mij_u'ih_u, tengutho ra Cristo bi hu_egah_u 'b_u mín d_use b_u ja ra pont'i nanguej_u. Ne nu ra Cristo bi un rá te, n'da ran t'unni ngue bi numanh_u Oj_u.

3 Ne yá t'uhni gah_u Oj_u, janangue'a xingui ts'_u gam b_emhb_u ran ts'o, hin ga øth_u ran 'yomt'ñi, xing ran ts'iyate, ne xinga n'da ran ts'o ga øth_u.

4 Ne hin gan mamhb_u ra ts'ore o gue ran 'y_uant'_u, ne hin dan y_u mang_ut'ih_u, nguetho hin rán theui rá 'y_ec'y_ei Oj_u _u. Pe ga xihmb_u Oj_u jamadi nangue rán ho bi 'daj_u.

5 Pɛ dí p̄hmb̄a hingui sä n'da da ȳr̄p̄a di manda ra Cristo nɛ Oj̄a, nu'b̄u i ɔthoho ran 'yomt'ɛni, o gue im bɛn ra ts'on'yomfɛni, o gue i ɔt' ran ts'iyate. Nguetho nu ra ziyate tengutho 'b̄u i th̄ande 'bɛ'a i ja.

6 Nɛ njon ga jafu da hȳj̄u gue'b̄u 'bo'o da xij̄u ngue x̄n ho 'b̄u ga ɔth̄u ran ts'o. Nguetho to'o da 'yɔt' ya ȳn ts'o, ɛmmɛ x̄n ngu da nu rá cuɛ Oj̄a, nangue a him bi 'yɔr̄pa masu Oj̄a.

7 Pɛ hin dan 'yoh̄u to'o i ɔt' ran ts'o, nguetho hin'ȳu 'bɛ'a man jah̄u u.

8 Pɛ nu'ah̄u mam'bet'o gmí 'yoh̄u b̄u ja ra 'bɛxui. Pɛ nangue guí 'b̄uhmb̄u ra Cristo ya guí 'b̄uhmb̄u b̄u ja rán nɛqui a. Nuya d̄amam 'b̄uhmb̄u tengu rán säui b̄u ja ran nɛqui.

9 Nɛ nu'a rán nɛqui Oj̄a, gue'a dán jah̄u ra hogamb̄u a, nɛ gue'a d̄am mamhb̄u majuani a, nɛ gue'a dá ɔth̄u ran ho a.

10 Nɛ dami hyumbi gan x̄hmb̄u gui 'yɔth̄u 'bɛ'a dí hyu rá mb̄u i Oj̄a.

11 Pɛ x̄ngui ts'̄u ga ɔth̄u tengu ɔt'̄u i 'yo b̄u ja ra 'bɛxui. Pɛ ga uhmb̄u ngue nte ní mbatho 'bɛ'a ɔt'̄u.

12 Pɛ ga pɛ'ts' ma s̄ah̄u hin gam mamhb̄u 'bɛ'a ɔt'̄u i ɔt' mán t'aguitho ran ts'o.

13 Pɛ nu'a rán nɛqui Oj̄a di yot'̄u to'o i 'yo b̄u ja ra 'bɛxui, ndepe da b̄adi ngue i ja yá ts'oqui. Nɛ hingui sä da 'ȳn mant'agui thoho n'da 'bɛ'a ɔt'e, nguetho nu'a rán nɛqui Oj̄a di yot'̄u ḡatho ran ts'o.

14 Janangue'a nt'o't'i: "Daman nuhmb̄u ngue guí āhmb̄u, tengu 'b̄u gyá duh̄u, nguetho nu'a ra Cristo di 'da ah̄u ran nɛqui," bi 'yɛna.

15 Janangue'a dami jamansu 'bɛ'a guí ɔth̄u, nɛ hin gam 'b̄uhmb̄u tengu u ȳn j̄a'i ngue hingui p̄adi 'bɛ'a ɔt'e.

16 Pɛ madague'a x̄n h̄ei ȳn pa i ja b̄u ya, dami hyumbi gam p̄hmb̄u x̄n ho.

17 'Yo guí cɔ'ȳamb̄ūh̄u, pɛ dami hyumbi gui hyoni gui p̄hmb̄u rá p̄ah̄a ra Hmu.

18 Pɛ hin dán johyah̄u a ra s̄ei, nguetho di ts'ongah̄u a. Pɛ man'da dán johyah̄u rá Hogand̄āi Oj̄a.

19 Nɛ 'da dán johyabah̄u n'da ngu n'daj̄u ngue dan xihmb̄u 'bɛ'a i ɔrcah̄u ra Hmu, ngue dan tuhmb̄u yá thuhu Oj̄a ḡatho ma mb̄ūh̄u dá ɛspah̄u Oj̄a a.

20 Nɛ thocua thoho ga xihmb̄u jamadi Oj̄a ra Ta, nangue 'bɛ'a ḡatho jaj̄u, nangue rá thuhu ma Hmuh̄u ra Jesucristo.

Dim 'bumanho ȳu 'yɛc'yɛi b̄u ja ȳn nguse

21 Nɛ hin dan junth̄u, pɛ 'da xtán 'yɛh̄e thohoh̄u, nguetho ḡatho gah̄u dín numansuh̄u ra Cristo.

22 Nɛ nu ah̄u gyá xisuh̄u, dami 'yɔth̄u 'bɛ'a im man ni nd̄oh̄u, tengutho b̄u gní 'yɔth̄u a im mam ma Hmuh̄u mah̄ɛts'i.

23 Nguetho nu'̄u ȳn 'yoh̄u i 'bet'o b̄u ja rá ngu, tengu a ra Cristo i 'bet'o b̄u 'b̄h̄u ȳn 'yɛc'yɛi, ngue tengu 'b̄u guesɛ a rá j̄a' i a, nɛ rá m p̄ɔr̄pate ḡatho u.

24 Nu'̄u ȳn xisu da 'yɔt'e 'bɛ'a ḡatho im man yá nd̄o, tengu tho ȳn 'yɛc'yɛi da 'yɔt'e 'bɛ'a ḡatho im man ra Cristo.

25 Nɛ nu ah̄u ma min'yoh̄u ah̄u, dami huɛc ni xisuh̄u, tengu tho a ra Cristo bi huɛc ȳn 'yɛc'yɛi, nɛ bi un rá te nanguɛj̄u.

26 Nɛ nu a ra Cristo ngub̄u bi 'yɔt'e, nu'b̄u mi japi da bo x̄n ho ḡatho ȳn 'yɛc'yɛi nangue rá m hman Oj̄a. Nguetho ram hma tengu 'b̄u ra dehe i pɛ'te ḡatho ran ts'o. Nɛ nu'a ran xixȳa, n'da ra hmɛpya ngue ra Cristo bi hoga ma mb̄ūh̄u.

27 N'damhma da zin u ȳn 'yɛc'yɛi, ngue ya ḡatho mahoqui, nɛ nte man ts'o din 'yoh̄u. Nɛ hin'ȳu 'bɛ'a da th̄inbi, pɛgue ḡatho i jua a ran ho.

28 Ne gátho yán 'yohu, nde'bu di huçc yá xisu, tengu bu ní huçc rá ja'izehe. Nguetho nu'á to'o di huçc rá xisu, din huçc zehé a.

29 Ne xinga n'da ra ja'i i san rá ja'izehe, pe din jamansu, ne i 'uñi xan ho rá ja'i, tengutho i øt'a ra Cristo nangué yá 'yçc'yéi.

30 Nguetho nuju dyá 'yçc'yéihá, tengu 'bu rá ngøc'yéi ne rá do'yo gahá a rá ja'i ra Cristo.

31 Tengú mán t'o't'i: "Nu'bu n'da ran 'yohu i sin rá xisu, i soh rá ta ne rá mbe, n'damhma da zä di manda rá xisu, tengu 'bu é rá ja'izehe," bi 'yçn'a ra t'ohni.

32 Ne xan hej da bædi 'be'a nam bøn na, pe dí engä drá Pablogä, ngue i udi nangué ra Cristo ne nangué yá 'yçc'yéi.

33 Pe ne im ma, gátho ahá ngue gyán 'yohuhá, dami huçc ni xisuhá tengu bu gní huçc zehéhá. Ne nu'ahá gyá xisuhá damin numansu ni ndøhå.

6

1 Nu'ahá gyá t'ahnihá gyá 'yçc'yéihá dami 'yøthá 'be'a man ni tahá ni mbehá, nguetho gue'a yán thehá a ngue gui 'yøthá.

2 Dami numansu ni tahá ne ni mbehá. Ne gue'a rá mbædi a rán t'edi Oja ngue ní jãp Oja n'da a, ngue bi ma maya'bhá.

3 Ne guehna ran jãpi bi ma da nu n'da 'bhá da 'yøt'e, ngue din ja ran johya ne xan ngu yá pa dim 'bæcua ja ra häi.

4 Ne nu ahá gyá tahá, nu'bhá guí säh ni t'ahnihá, nde'bhá hin gui jafá din cuetho. Pe dami temanhohá guerpá dí 'yçc'yéi ra Hmu á.

5 Ne nu ahá gyá mbæfihá ne gyá 'yçhéhá, dami 'yøthá xan ho 'be'a im man ni hmuhá ua ja ra häi, ne guin numansuhá á, ne gui suhá. Ne mpähä thoho gui 'yøthá ni 'bæfihá, tengutho bu gní 'yøpáhá rá 'bæfi ni Hmuhá ra Cristo.

6 Dami 'yøthá xan ho ni 'bæfihá, hinga høn'bhá in nu ahá ni hmuhá, pe dami 'yøthá tengutho bu gnín 'yçhéhá ra Cristo. Ne gátho ni mbæihá, ne gue'a rá pähä Oja a býya.

7 Dami 'yøt' ni 'bæfihá nangué ran johya, tengu bu gní 'yøthá rá 'bæfi ni Hmuhá mahçts'i, ne hinga høn't'a dín numanho ahá yá ja'i.

8 Ne damim bæmhá ya, Oja di cos'ahá ran ho nangué ran ho xcá 'yøthá, madague'a gyá 'yçhéhá o gue gyá hmuhá.

9 Ne nu ahá gyá hmuhá, pe gui 'yøpáhá a xan ho á ni mbæfihá, o gue ni 'yçhéhá, tengu tho bu gní ndepe da 'yøt'ahá ran ho. Ne hin gui xihmbá yán ænbi, nguetho guí pähmbá ngue n'dat'a ni Hmuhá mahçts'i. Ne nu a ra Hmu mahçts'i hin di hyæspá na nuju.

Di zerca ma mbæihá rá ts'edi Oja tengu rá he ra dofái

10 Ne nuya ma zå cu ahá, ga zacua ma mbæihá nangué rá ts'edi Oja i jaju.

11 Ngue tengu n'da ra dofái i he rá he ngue ra t'egui ní täcua yán sá á yán sæihá. Ne ngutho rá ts'edi Oja 'bhá dí homhbá ngue hin da zä da hyäju ra zïthu.

12 Nguetho hinga gue'á yá ja'i man sæihá, pe gue'á yá hmu yá ts'oqui, ngue ra zïthu rá hmu ra 'bexui i ja gátho ra ximhäi. Ne á gátho yám fäts'ihá ra zïthu in 'youi ran dahi, ne gátho 'be'a má ts'edi bá næxpá 'bhá rá hmu ran ts'o, gátho man sæihá á.

13 Janangué'a tengu 'bhá ga hehá yá t'egui ya, nangué gátho rá ts'edi Oja, ngue ga häthá ga täfá yán sá ra zïthu i säc ma mbæihá. Ne nu'bhá dá tähmbá ran sæi, ya dá juahmbá xan ho, ne dá nuhá xingui ts'á dá 'bæhmbá.

14 Ne nu yá t'egui dí xi ahá, ne gue'á nán sähá á. Ngue nu'a ram hma dí tenhdá, ngue tengu 'bhá ran güt'i ngue ra t'egui gam päthá. Ne nu'a ná hæmhba

ran hogui bi 'yɔrcəhɯ ra Cristo, tengu 'bɯ ra coto ngue ra t'ɛgui a, ngue hingui sã da dajɯ ra zɪ̃thu.

¹⁵ Nɛ nu'a ná yəmanhohɯ Ojə nangue'a ran ho ma'da'yo dá hãmbɯ, nɛ gue'a ná huthɯ ran zambɯ tengu 'bɯ di nɛt' ma zapatohɯ ngue yɯ t'ɛgui, nɛ dan tihmbɯ ga sɯhmbɯ ra zɪ̃thu.

¹⁶ Nɛ man'da, nu'a ná pãhmbɯ majuani Ojə, ngue tengu 'bɯ n'da ra xit'ɛgui ní dáqui gãtho yán sɔ ra zɪ̃thu, tengu 'bɯ t'ɛngbahɯ n'da ra sibi.

¹⁷ Nɛ nu'a ná pãhmbɯ majuani dãm pøhmbɯ, tengu 'bɯ dá pant' ma yãhɯ ra fɯi ngue ra t'ɛgui, ngue hin gam bɛmhɯ a in nde di bɛngahɯ ra zɪ̃thu. Nɛ nu'a rãm hman Ojə, tengu 'bɯ ra espada di 'dajɯ rá Hogandãhi Ojə, gue'a dãm muthɯ ra zɪ̃thu a.

¹⁸ Pɛ thocua thoho dan yãhɯ Ojə, ga äfɯ rá ts'edi, xingui ts'ɯ ga ɛshɯ nan yãhɯ Ojə, tengu di bɛngahɯ rá Hogandãhi Ojə. Nɛ dan ɛhyahɯ hin dan xømbɯihɯ, ngue ga äfɯ Ojə da mbãx'ɯ gãtho ma mi'yɛc'yɛihɯ.

¹⁹ Nɛ nugã drá Pablogã, dami 'yãfɯ Ojə nanguecã, n'damhma di 'dacã ran 'yomfɛni nɛ ga hut'anzambɯ gam mamp'a rãm hma, nɛ ga xi ɯ hing yɯ judío 'bɛ'a nde Ojə ngue da bãh ya.

²⁰ Gue'a nãn ofädigã a, ngue dí xicã yɯ jã'i 'bɛ'a bi xicã Ojə. Dami 'yãfɯ rá ts'edi Ojə ngue hin ga su ga thoqui gam mangã rãm hma.

Ran zengua ran zɛgui

²¹ Nuya dí pɛnhdã bɯ na ma cuhɯ ra Tíquico, ngue ɛmmɛ mahuɛqui. Nɛ nuna ɛmmɛ øt'e xɯn ho rá 'bɛfi Ojə. Nu'a da xi ahɯ 'bɛ'a gãtho dadí jagã, nɛ nangue gãtho 'bɛ'a dí øt'ã.

²² Nuna ra Tíquico da gãx na ra søcuã dí øt'ã, nɛ da xi ahɯ nanguecãhe, nɛ da hyut'a ni mbɯihɯ.

²³ Pɛ Ojə ma Tahɯ nɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo da hyut'a ni mbɯihɯ, nɛ di ja ahɯ gui huɛ c ni mi'yɛc'yɛihɯ, nguetho gá hyãhmbɯ rán ho mbo ni mbɯihɯ.

²⁴ Pɛ Ojə di 'da ahɯ rán jãpi gãtho ahɯ to'o gãtho hin gui 'yɛ'ts'a gnín numanhohɯ a ma Hmuhɯ ra Jesucristo. Nɛ hønt'a dá xi ahɯ ya.

FILIPENSES

Ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra dɔhnini Filipos

Ran zengua

1 Nugä drá Pablogä dí yo'be ra Timoteo drá 'yɛɲɛ'be ra Jesucristo. Dí o't'ä'be na ra sɔcuɔ gátho ahɯ ma zɯ cu ahɯ, nɛ ɯ yɯ ngurbi nɛ ɯ yám fäts'ihɯ yɯ ngurbi, nɛ gátho ɯ i 'bɔpɯ ra dɔhnini Filipos ngue i ten'na ra Cristo.

2 Pɛ dí ndɛp Ojɔ ma Tahɯ nɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo da 'yents'ahɯ rán jɔpi nɛ da hyut'a ni mbɯihɯ.

Nu ra Pablo i äp ra jamadi Ojɔ nangue yɯ 'yɛc'yɛi

3 Jamadi, dí ɛmp'a ma Ojɔ, n'dandɔ ngu n'dandɔ dí m bɛn ahɯ, nguetho gue ahɯ mam fäts'i ahɯ bi 'dacá Ojɔ.

4 Nɛ zɔi ɛmmɛ i jagä ran johya 'bɯ dí äpä ra jamadi Ojɔ nangue ahɯ.

5 Nɛ dadín johyagä nguetho n'dat'a rá 'bɛfi ran ho ma'da'yo dí comhbɯ, gue'a gní zɛjɯ a, nɛ gue'a gá 'yøthɯ 'bɯ rá mbɔdi gá 'yɛc'yɛhhɯ, nɛ asta gue yɯ pa i jabɯya.

6 Nugä dí pɔdi ngue Ojɔ di thocta a ra hoga'bɛfi ngue bi dɯ'mi bi 'yørbɯ ni mbɯihɯ, janangue a di juadi xɯn ho 'bɯ bi zø n ra pa ba ɛɲ mahøn'a ra Jesucristo.

7 Nɛ gue'a ná äpä ra jamadi Ojɔ a, ngue ɛmmɛ dí m bɛn ahɯ. Nɛ tengu'bɯ 'da'angu dí sähɯ ran ɯnbi dí sägä nɛ gue'a ná comhbɯ rán jɔpi Ojɔ a, dá gue'bɯ dí ofädigä, o gue'bɯ dí 'bɔpɯ ja ran juɔnbate, ngue dadín yɔn a rán ho ma'da'yo ra Cristo dí m ma ngue majuaɲi a.

8 Nɛ hønt'a Ojɔ i pɔdi hangu nan gu bɯ ná huɛc'ahɯ, nɛ tengu bɯ ɛmmɛ ni huɛgahɯ ra Jesucristo.

9 Hanangue'a dí äp Ojɔ ngue man'da xɯn gu din ja ahɯ ran huɛcate n'da ngu n'da ahɯ, nɛ din ja ahɯ ran 'yomfɛni xɯn ho, nɛ guim bɛmhɯ xɯn ho nangue a 'bɛ'a gátho guí øthɯ.

10 N'damhɯma gui huanhdɯ 'bɛ'a man'da xɯn ho gui 'yøthɯ, nɛ n'dat'a guim bɛmhɯ, nɛ hin hapɯ di nɛqui ni ts'oquihɯ 'bɯ bi zø n ra pa ngue ba ɛɲ ra Cristo.

11 Nɛ hønt'a ra Jesucristo sä di 'da ahɯ ra hogambɯi, ngue xɯn gu yɯ hoga'bɛfi dín ja ahɯ, nɛ gue'a dí t'ɛspa Ojɔ a.

Hønt'a ra Cristo nám 'bɯ a ra Pablo

12 Ma zɯ cu ahɯ, dín nde ahɯ ngue gui pɔhmbɯ, gue'a nán te ran ho ma'da'yo a nám 'bäcä ua.

13 Ngue gátho yɯ dofui ua ja ran guts'ut'abi, nɛ'ɯ gátho mi'da yɯ jɔ'i i pɔdi ngue rá 'bɛfi ra Cristo a nám 'bäcä ua.

14 Nɛ dá gue'bɯ dí ofädigä, pɛ gue'a ní hyut'an zambɯi ma cuhɯ ngue'ɯ xɯn gu i 'bɯcua, nɛ hinguin su 'bɯ im man rá m hman Ojɔ.

15 I 'bɯcua 'da ɯ ngue im mamp'a rá m hman Ojɔ, i sɛya nangue rá m hman Ojɔ dí øt'ä. Pɛ i 'bɯh mi'da ngue im man rá m hman Ojɔ ngue nde da 'yøt' ran ho.

16 Nɛ nu'ɯ ngue ɯ i ja ran ts'ɛya, im ma nangue ra Cristo, nguetho in nde 'bɛ'a da dɔsɛ ɯ. Pɛ hinga gátho rá mbɯi im ma, pɛ høntho nde ɯ ngue di yop a ma dumbɯigä ua ja ra fädi.

¹⁷ Pɛ nu'ɸ mi'da di huɛgä, nɛ nde da mbäxgui, nɛ gue'a ní man rá m hman ra Cristo ɸ, nguetho i paði 'bɛ'a ná 'bäcä ua, ngue dín yänba a rán ho ma'da'yo ra Cristo.

¹⁸ Pɛ madague a hont'a go to'o im mamp'a rá m hman Oja, dá gue'bɸ n'dat'a im bɛni o hin'na 'bɸ im ma nangue a ra Cristo, nɛ guexta a ɛmmɛ dadín johya. Nɛ thoçua thoho dan johyagä.

¹⁹ Nguetho dí paði ngue ga pømanhogä ua ja ra fädi, nguetho zai guí äfɸ rá ts'edi Oja nanguecä, nɛ zai i fäxcä rá Hogandahi ra Jesucristo.

²⁰ Nugä hin dín ndegä ngue m'bejua ga pɛ'ts' ma sä nangue 'bɛ'a dí øt'ä, pɛ ɛmmɛ dín nde ga hut'an zambɸi gam mangä xɸn ho rá m hman Oja 'bɸ bi ts'egbä. Janangue a gätho yɸ ja'i da bäh rán uixte ra Cristo nangue a dí øt'ä, madague'bɸ dí 'bucä o gue'bɸ da thogä.

²¹ Nguetho hont'a dí 'bɸi nangue ra Cristo, dín ndegä ngue din uixte ra Cristo nangue 'bɛ'a gätho dí øt'ä, nɛ man'da tho 'bɸ dá tugä.

²² Pɛ nu'bɸ guexta a dadí thoqui dí 'bucua ja ra häi, sä ga tãh mi'da yɸ ja'i ngue da 'yɛc'yɛi a ra Hmu mahɛts'i. Pɛ hin dí paçɛ nda a ga huanhni, hague dam 'bɸi, uague ga tu.

²³ Pɛ nugä ɛmmɛ xɸn hɛi ga paði nda a ngue man'da xɸn ho. Pɛ nu'bɸ da hønsegä, man'da dín nde 'bɸ ga tu ngue ga mba ním 'bɸ'be ra Cristo, nguetho man'da xɸn ho nanguecä.

²⁴ Pɛ man'da xɸn ho nangue aɸ ngue guexta a dí 'bucä ua ja ra ximhäi.

²⁵ Janangue a dí haxanjuani guexta a dam 'bucä ua ngue ga fäx aɸ ngue dín te ni t'ɛc'yɛihɸ. Nɛ man'da dín ja aɸ ran johya 'bɸ man'da gä 'yɛc'yɛihɸ ra Cristo.

²⁶ Nɛ nu'bɸ dí 'bucä ua ja ra häi, nɛ guín nuju mahøn'a, ɛmmɛ da hyu ni mbɸihɸ nangue ra Cristo, nɛ gui 'yɛspahɸ ra Cristo bɸya.

²⁷ Pɛ damam 'bɸhmbɸ 'bɛ'a rán sähɸ rán ho ma'da'yo ra Cristo. Nɛ madague a 'darbɸ dí 'bɸhmbɸ o yabɸ dí 'bucä, pɛ ga øcä ran ho guí 'yøthɸ bɸya, nangue 'da' angu guim bɸhmbɸ, nɛ gui fähmbɸ ma t'ɛc'yɛihɸ nangue rán ho ma'da'yo ra Cristo.

²⁸ Nɛ hin gui suhɸ to'o da zɸ aɸ nangue ran ho ma'da'yo. Nɛ nangue hin gä suhɸ, da badi ngue dí 'bɛh yá te ɸ, nɛ da badi ngue i ja aɸ ra temazai ngue bi 'da aɸ Oja.

²⁹ Nguetho hinga hont'a ran ho bi 'da aɸ Oja ngue gui 'yɛc'yɛihɸ ra Cristo, pɛ nɛ'a man'da ran ho, ngue gui sähɸ yɸn ɸnbi nangue ra Cristo.

³⁰ Nɛ 'da'angu dí øthɸ ya, dadín ɸnbahɸ ngue dín yamhbɸ a ran ho ma'da'yo, tengu thoho gä nuhɸ dá øt'ä mám'bet'o, nɛ guí øhmbɸ ngue guexta'a dí øt'ä ya.

2

Nu rán uixte ra Cristo, hin'yɸ ran 'yɛts'i

¹ Nu'bɸ gue'a ra Cristo di zɛ aɸ, nɛ guí paɸhmbɸ rán huçcate a, nɛ nu'bɸ guín 'yohɸ rá Hogandahi Oja, nɛ guí paɸhmbɸ gui 'yøthɸ ra yembɸi nɛ ra mate, dan johyagä 'bɸ.

² Pɛ dami yusca ma mbɸi ran johya nangue 'bɛ'a guí øthɸ ya, ngue n'dat'a guim bɸhmbɸ, nɛ 'da xctín huçctahɸ, nɛ 'da'angu nin 'yomfɛnihɸ guim bɸhmbɸ, hinga 'dahma 'dan'yo guim bɸhmbɸ.

³ Nɛ hin ga øthɸ ran 'yɸya, nɛ hin dan 'yɛxhɸ, nɛ hin gam bɸhmbɸ ngue dan uixtehɸ, pɛ man'da da bɛnse n'da hingui hose xinda gue'ɸ gä mi'da.

⁴ Nɛ hinga hont'a ga honsehɸ gam bɸhmbɸ, pɛ nɛ'a i hon ɸ mi'da ga fäxhɸ.

⁵ Pɛ n'da ngu'n'da dam bɛmhbu tengu tho bu í bɛnjɛ ra Cristo.

⁶ Nu ra Cristo 'da'angudui Ojɔ a, pɛ him bin 'yɛzɛɛ ngue Ojɔ a, nguetho bi bɛnjɛ.

⁷ Ngue bá sogui gátho rá ts'edi mahɛtsí, nɛ bin 'yɛɛ 'bu mín ja'i ua ja ra ximhá, nɛ bi mbäx yu ja'i.

⁸ Nɛ nu'bu mín ja'i xingui ts'u bin 'yɛts'i, pɛ bi 'yɔt'e gátho 'bɛ'a min nde Ojɔ, nɛ bi du bu ja ra pont'i tengu n'da ra ts'om'bái.

⁹ Nɛ nangue a bi 'yɔt' ra Cristo, Ojɔ bi 'yɛspa a, nɛ bi un ra ts'edi man'da xun gu, nɛ gue'a ra thuhu bi unni ɛmmɛ man'da di muui.

¹⁰ Janangue a nu'a ra Jesús gue'a rán säui din thande a, gátho 'buɛɛ mahɛts'i nɛcua ja ra häi nɛ'u gátho xun du, yu ja'i nɛ yám 'bɛhni Ojɔ nɛ yu zĩthɛ, gátho da 'yɛspa ra Jesucristo ra Hmu.

¹¹ Nɛ gátho nán gu da badi nɛ da ma ngue gue'a ra Jesucristo a ra Hmu nangue gátho 'bɛ'a i ja, n'damhɛma gátho da 'yɛspa Ojɔ ra Ta.

Nu yu 'yɛc'yɛi guesɛ u yu yot'i ua ja ra 'bɛxui

¹² Janangue a ma zu cu ahɛ ngue dadí huɛc'ahɛ, zai gá 'yɔthɛ 'bɛ'a dá xi ahɛ nu'bu 'darbu máɛ 'bɛmhbu, pɛ madague'a yaua dí 'bucá ya, man'da hɛhi thoho gui 'yɔthɛ a nin sähu ngue i 'bɛh ma pɔrpatɛhɛ, nɛ hin gan 'yɛxhɛ, pɛ guin numansuhɛ Ojɔ.

¹³ Nguetho gue'a Ojɔ dim pɛɛ mbo ma mbuɛhɛ nɛ gue'a di 'dajɛ rá pähä nɛ rá ts'edi ngue ga ɔrbahɛ rá pähä Ojɔ.

¹⁴ Nɛ o gadi yani thohɛ, xín gan junthɛ, pɛ dami 'yɔthɛ gátho in nde Ojɔ.

¹⁵ N'damhɛma njon da dingahɛ n'da ran ts'o ngue da ma i ja ma ts'oquihɛ. Pɛ dam 'bɛmhbu tengu man sähu ngue yá hogat'ahni gahɛ Ojɔ, guɛɛ 'bu u yu ja'i ngue i ɔt' ram fɛ'ts'i. Janangue a ga ɔthɛ buya tengu n'da ran yot'i bu ja ra 'bɛxui, ngue ga xihmbɛ ráɛ hman Ojɔ di un ra te.

¹⁶ Nɛ nu'bu gui xihmbɛ ráɛ hman ra temazai, nugä dan jhyagä 'bu bi zɔn ra pa ngue ba ɛh ra Cristo, ngue hin'yɛ 'bɛ'a dá pɛ'ts' ma sä nangue ra 'bɛfi xtá ɔt'ä bu gui 'bɛmhbu.

¹⁷ Nguetho dadí hoc'a ni t'ɛc'yɛihɛ, tengu'bu dadí hocä n'da ra 'bɔts'e, xun ho 'bu dá undä Ojɔ. Nɛ nugä 'bu hin dí gua u yu ɛngi dá sä 'bu gmí 'yɛc'yɛihɛ, pɛ man'da xun ho 'bu ga un ma te nɛ ga fäm ma ji, ngue dí gua a ra 'bɔts'e ga undä Ojɔ nangue gátho ahɛ. Guexta a dadín johyagä, nɛ da zä gui hyámhbu man johyagä.

¹⁸ Janangue a ga comhbɛ man johyagä 'bu bi zɔn ra pa da t'ɛna da thogä.

Ra Timoteo nɛ ra Epafrodito

¹⁹ Nɛ nu'bu rá pähä Ojɔ 'bɛx ga pɛn'nahɛ bu ra Timoteo da nu ahɛ. Nɛ nu'bu dá pädi 'bɛ'a gadi jahɛ bu dan johyagä buya.

²⁰ Nguetho njohgui 'bucua man'da ngue im bɛni tengu díɛ bɛm'be ra Timoteo nangue ahɛ.

²¹ Nguetho gátho mi'da i 'bucua im bɛnɛ nangue yá 'bɛfi zɛɛ, nɛ him majuaní rá 'bɛfi ra Cristo Jesús im bɛm buya.

²² Pɛ ya gui pámhbu ngue ɛmmɛ di muui nangue 'bɛ'a i ɔt' na ra Timoteo, ngue dí com'be rá 'bɛfi Ojɔ, tengu n'da ra ts'ant'u i conhui rá 'bɛfi rá ta.

²³ Pɛ dí tɔ'mi hasta gue'bu ga paçá 'bɛ'a din jacä ua. Nɛ m'bɛjua ga pɛnhdä bu na ra Timoteo.

²⁴ Pɛ xómhɛma da nde ra Hmu mahɛts'i ngue da zä ga mba bu n'dihi, gan nu ahɛ.

25 Pɛ dí m bɛni ngue m'bet'o ga pɛn'nahɯ bɯ mahɔn'a na ra Epafrodito, ma cuhɯ, nɛ dí com'be rá 'bɛfi ra Cristo dín yɔnba'be a rán ho ma'da'yo. Guehna guá pɛncá'be ua nangue da mbáxcá'be.

26 Pɛ nuya ɛmmɛ nde da mba bɯ gam 'bɯhmbɯ mahɔn'a, nɛ ɛmmɛ tu rá mbɯi ngue ya rá 'yɔhmbɯ ngue mí ɯ a.

27 Nɛ majuani ɛmmɛ mi ɯ nɛ mi ts'utho xtán du. Pɛ nangue rá mate Ojɔ ngue him bi du. Nɛ nu'bɯ xtán du, man'da ɛmmɛ xɯn gu ra dumbɯi xcá nugá 'bɯ.

28 Pɛ janangue a dí humbi ga pɛnhdá n'dihi na, n'damhma gan johyahɯ 'bɯ guin nuhɯ mahɔn'a, nɛcá da hyu ma mbuigá ua.

29 Nɛ nu'bɯ bi zɔm bɯ dami simhbɯ xɯn ho, nɛ gui 'yáfbɯ ra jamadi Ojɔ ngue bi xox a. Nɛ gátho yɯ já'i guin numansuhɯ ngue ɔt'e tengu i ɔt' na ra Epafrodito.

30 Nɛ nuna mi ts'utho xtán du nangue rá 'bɛfi Ojɔ, nguetho bi 'yɛn rá te nangue bi zɛqui, ngue bi 'yɔt' ra 'bɛfi tengu tho'bɯ gue ahɯ xzuí zɛjɯ.

3

Nu ra Cristo 'bɯ dí ɛc'yɛihɯ, gue'a ní bo ma mbuɯhɯ a

1 Nuya ma zɯ cu ahɯ, dí xi ahɯ, daman johyahɯ nangue ra Hmu mahɛts'i. Nugá hin dadín xɔmbɯi ngue ga xi ahɯ mahɔn'a, gan johyahɯ, nguetho nin hos'ɛhɯ ngue dí xi ahɯ.

2 Daman jamansuhɯ nangue ɯ yɯ ts'on'yomfɛni já'i, nguetho nu'ɯ tengu tho'bɯ yɯ satexa'yo, nɛ i xi ahɯ jatho da hmɛpya ní já'ihɯ ngue da mba nthɛqui ahɯ.

3 Pɛ nujɯ majuani am hmɛpya gahɯ bɯ na nujɯ Ojɔ, nguetho dí thandehɯ Ojɔ nangue rá Hogandáhi, nɛ dadín johyahɯ nangue a ra Cristo Jesús, nɛ dí pɔhmbɯ hinga gue'a man hosegahɯ ní 'yɛnjɯ yú t'unigahɯ Ojɔ.

4 Pɛ nu'bɯ 'bo'o sá ɛna yú t'uhni Ojɔ nangue xɯn hose, pɛ man'da sá xcá ɛngá 'bɯ, nguetho man'da mí pɔmanho man t'ɔt'egá.

5 Nguetho dám 'bɯi nangue yɯ judío, nɛ ná hyɔtopa xtám 'bɯcá 'bɯ mi thegá ma xifani, nɛ gátho dá comhbe a bi xije Ojɔ dyú hebreohe dyú judíohe, nguetho nu'a ma ta ra hebreo a gue a bi xand mam bombɔta ra Benjamín mí 'bɯh maya'bɯ. Nɛ dá tɛndá 'bɛ'a im man yɯ fariseo, ngue ɛmmɛ dá humbi dá ɔt'á ɯ yán t'ɛdi yɯ judío.

6 Nɛ nugá ɛmmɛ dá yángá a ma t'ɛc'yɛihe dyú judíohe, janangue a madí unba yú 'yɛc'yɛi ra Cristo. Nɛ mí ɔt'á ɯ gátho yɯn ho im man ɯ yán t'ɛdi yɯ judío, janangue'a njo'o to'o mi sá da man'a n'da rán t'ɛdi Ojɔ ngue dá fɛsthoho.

7 Nɛ mí m bɛngá ní zingá Ojɔ a man hose. Pɛ nuya dí pɔdi ndetho di 'berpa nín 'yomfɛni n'da a. Nɛ dá ɛ'ts'á a ná bɛngá xɯn ho segá janangue bi zá dá tɛngá ran ho nangue ra Cristo.

8 Nɛ madague'a hangu nan gu xtá ɔzehɛgá, pɛ ndetho man'da dí 'bedi, nguetho man'da di muui ngue dí pɔcá ra Cristo Jesús ma Hmu. Janangue a gátho man hose dá 'bedi, ya him mín numanho, n'damhma bi zá dán 'yo'be ra Cristo.

9 Nɛ nuya sá dam 'bɯ'be ra Cristo, nɛ ntemanho i jagá 'bɛ'a dí ɔzehɛgá nangue yɯn t'ɛdi, pɛ nangue a dí ɛc'yɛi 'bɛ'a bi 'yɔrcá ra Cristo, nɛ gue'a í bo ma mbɯi a nɛ in numanhogá Ojɔ. Nguetho Ojɔ in numanho ɯ i hantho rá mate ra Cristo.

10 Nɛ nuya hɔnt'a man'da ɛmmɛ dín nde ga pɔdi xɯn ho a ra Crsito. Ngue ga com'be xɯn ho a rá ts'edi bin t'um 'bɯ mí dámbɛni, nguɛpɯ da zá dam 'bɯi xɯn

ho 'bũ dí 'bũtua ja ra ximhäi, ñe da zã dan ʼn bã tengu yʼn ʼn bi nu a, ñe da zã ga com'be rán ðate, ñgue nde da ma di 'berqui xʼn ho a man yombai zehẽ.

11 Ñe nubya xõmhma tho ho da zã ga com'be xʼn ho a rá ts'edi ra Cristo bin t'um 'bũ mí ðambẽni, ñgue dam 'bui xʼn ho a ra 'da'yote.

Gan uẽnthohũ ga tqhmbũ ra 'dihĩ bũya

12 Pẽ nugã hingui sã gam mangã ñgue gãtho dí com'be rá ts'edi ra Cristo, ñguetho hin danã sõni ñgue gãtho xtãn hotho ga øt'e. Pẽ guexa ta dadĩ thoqui dí honi ñgue ga pãdi gãtho 'be'a bi bẽngã ra Cristo Jesús 'bũ mi bẽndgã.

13 Pẽ ma zũ cu ahũ dí xi ahũ ya, ñgue hinga gãtho dí øt'ã xʼn ho, pẽ hin ðin nde gam bẽngã mahõn'a 'be'a xtã øt'ã mam'bet'o. Pẽ guexa ta ẽmmẽ dadĩ thoqui dí nde man'da ga øt'ã ran ho, ñgue ga tqhã xʼn ho.

14 Ñe ðin nde gan uẽntho xʼn ho, ñgue ga tqhã ga hãn a í zoncahũ Ojã bũ mahẽts'i ga hãmhbũ, ñangue dí ẽc'yẽihũ ra Cristo.

15 Ñe gãtho ahũ ñgue xʼn te nin 'yomfẽnihũ ñangue ni t'ẽc'yẽihũ, nde'bũ 'da'angu guim bẽmhbũ tengu dímb bẽngã. Ñe nu 'bũ bũ a n'da ahũ n'dan'yo guim bẽmhbũ, nu a Ojã di ja ahũ ñgue gui pãhmbũ 'be'a nde Ojã.

16 Pẽ nde'bũ ga thohmbũ tengu zãdi dí øthũ, ñangue rá 'bẽfi Ojã.

17 Ma zũ cu ahũ, ñangue ñẽndũ a 'be'a dí øt'ã, ñe'ũ mi'da 'bũ i øt'a tengu dí øt'ã, ñangue ñẽndũ.

18 Nugã drã Pablogã, ga xi ahũ mahõn'a, ẽmmẽ xʼn gu yũ nidĩ ya xtã xi ahũ, ñguetho ẽmmẽ tu ma mbui ñangue 'be'a i øt'ũ 'da xʼn gu, i ẽna i 'yo bũ rá 'yu Ojã, pẽgue ðin sũhmbũ ra Cristo ñgue hingui ẽc'yẽi 'be'a í ðu ba ja ra pont'i.

19 Ñe da zõn ra pa ñgue da guadi ñe di 'beh yã te, ñguetho hõnt'a 'be'a i si ñe 'be'a ndese rá jã'i i hãdumbui. Pẽ ẽmmẽ ðin 'yẽx ỹ ñangue 'be'a i øt'ũ ñe hin'yũ yã 'yãsä. Ñe hõnt'a im bẽni ñangue a 'be'a jaua ja ra ximhäi.

20 Pẽ nujũ dyũ 'yẽc'yẽihũ, dyũ ñẽnguhũ bũ mahẽts'i, ñe dadĩ thoqui dí tõmdahũ ñgue ba ẽh mahẽts'i a mam pørpatehũ, ñgue gue'a ma Hmuhũ ra Jesucristo.

21 Ñe nu'a ra Cristo dí pãrca ma ñgõc'yẽihũ tengu rá jã'izehẽ ñgue ñũjxte tho ho, rá rs'edi i ja. Ñe n'dat'a rá ts'edi ñgue di manda 'be'a gãtho i jaua.

4

Thoscuã tho ho dan johyahũ ñangue ra Hmu

1 Ma zũ cu ahũ ẽmmẽ dadĩ huẽc'ahũ ñe ẽmmẽ dímb bẽn ahũ, ñguetho xcã 'dajũ ran johya, ñe ñangue gã 'yẽc'yẽihũ, gue'a ní ñequi xʼn ho ma 'be'figã a. Ñe nuya ma zũ cu ahũ, o gadĩ uãnsa nin 'yomfẽnihũ ñangue ni t'ẽc'yẽihũ.

2 Ñe nu aui man ju aui ñangue ra Cristo ra Evodia ñe ra Sintique, ñangue 'yõrcãui ra mate ñgue 'yo gadĩn sũhmi, ñguetho gadĩn cuui ñangue ra Hmu mahẽts'i.

3 Ñe nu i ma hogamfãts'i'i ñgue gã fãxca ra 'bẽfi, ñangue ñẽndũ ỹ yũ xisu ñgue ðim 'bũmanho, ñguetho ẽmmẽ ðãmb pẽcãhe ỹ nu'bũ mã mamhbe bũ rán ho ma'da'yo ra Cristo. Ñe a ra Clemente ñe'ũ mi'da bi mbãxqui, ñgue gãtho bi thusca ma thuhuhũ bũ ja ra xõcuã bũ mahẽts'i ñangue bin 'dajũ ra temazã.

4 Pẽ thoscuã tho ho dan johyahũ ñangue ra Hmu, ñe dí xi ahũ mahõn'a, ñangue ñẽndũ.

5 Ñe ga fãxhũ ma mijã'ihũ, n'damhã gãtho yũ jã'i da nu ñgue dadĩ jamansuhũ 'be'a nám 'bũhmbũ. Ñe gam bẽmhbũ ñgue mi ts'ũtho ba ẽh ra Hmu mahẽts'i.

⁶ Ne hin ga hãdumbũihũ nangue 'be'a gãtho dí homhbũ, pẽ gãtho ga xihmbũ Ojã 'be'a dí homhbũ, nẽ ga xihmbũ ra jamadi ngue zãĩ ɔrcahũ a xũn ho.

⁷ Ne nu Ojã da hyurca ma mbũihũ bũya nangue ran johya hingui sã xtãm bãse n'da, pẽ gue'a ran johya ní jamansuc ma mbũihũ nẽ man 'yomfẽnihũ, nangue dín 'yohũ ra Cristo Jesús.

Gam bẽmhbũ 'be'a gãtho xũn ho

⁸ Nuya ma zũ cu ahũ, mi'da jaua ngue dín nde ga xi ahũ. Ngue gam bẽmhbũ gãtho 'be'a a majuãni, nẽ gãtho 'be'a yãn thehũ ngue dí hnumansujũ, nẽ gam bẽmhbũ hin di yoho bũ dá ɔthũ 'be'a dí ɔthũ, nẽ hin te man ts'o gam bẽmhbũ. Nẽ gam bẽmhbũ ga ɔrpahũ 'be'a dí hyu yũ mbũi u ma jija'ihũ, nẽ gam bẽmhbũ ga ɔthũ 'be'a mfađi ngue xũn ho. Nẽ gam bẽmhbũ gãtho 'be'a ẽmmẽ xũn ho, nẽ gam bẽmhbũ ngue 'be'a gãtho da t'ẽspi xũn ho.

⁹ Ne gui 'yøthũ 'be'a gãtho dá xãn'nahũ, nẽ gui tenhdũ gãtho 'be'a xtá ut ahũ. Nẽ nu'ũ ngubũ gui 'yøthũ, da zã gan 'yohũ xũn ho Ojã ngue zãĩ i hurpa ní mbũi n'da.

Bi 'benpi ts'ũ ram fãts'i a ra Pablo

¹⁰ Ne nu Ojã bi 'dacã ran johya nangue a gã bẽnũ mahø'n'a, ngue gadí zejũ ts'ũ. Nẽ dí pãcã ngue hin gã pumbẽnijũ, pẽ hønt'a nja, him mi sã bũ gui zejũ mam'bet'o.

¹¹ Pẽ hin dí ẽna ngue xcãn unbã 'bũ hin xquí fãxchã, nguetho ya xtãn zãĩ ngue i jagã ran johya madague'ũ i ja a ga honi o hin'yũ.

¹² Nugã dí pãcã 'be'a nám 'bũmanho n'da ra hyoya, nẽ dí pãcã 'be'a nám 'bũmanho n'da ngue i ja xũn gu. Nẽ dadín johyagã madague a dín niyãgã o gue dí tumanthuhugã. Nẽ hønt'a go 'be'a dín nu, uague xũn gu i jagã o hin'yũ, pẽ i hu ma mbũigã.

¹³ Nẽ hønt'a go má ts'edi i ndec Ojã, ya gãtho sã ga ɔt'e, nguetho i fãxca ra Cristo.

¹⁴ Pẽ guexta a xũn ho gã 'yøthũ ngue gã zejũ ts'ũ, ngue i pan hnuman'ugã.

¹⁵ Nẽ nu ahũ gui 'bũhmbũ bũ Filipos, gui pãhmbũ ngue hønse ahũ gã zejũ ts'ũ nu'ũ má pøngã bũ ra hãi Macedonia, ngue rá mbũdi dá mangã ran ho ma'da'yo bũ, nẽ gã pẽncahũ ra mbeti.

¹⁶ Nẽ nu'ũ guexta a mí 'bũcã bũ ra hnini Tesalónica, yondĩ hyundĩ gã pẽncahũ ra mbeti, gue'ũ má hongã.

¹⁷ Nẽ hinga høntho dín nde ga hãni, pẽ dín nde ngue di jãp ahũ Ojã nangue a xcã 'dajũ, nangue gã zejũ.

¹⁸ Nugã ya dá hãni 'be'a guã pẽncahũ 'bũ mi zøcua ra Epafrodito, nẽ i pongui ts'ũ 'be'a dí honi. Nẽ nangue 'be'a guã pẽncahũ, nu Ojã i numanho, tengu'ũ n'da ran t'unni ẽmmẽ di muui.

¹⁹ Nẽ nu'a má Ojãhũ di 'da ahũ xũn ho 'be'a gãtho gui homhbũ nangue dí 'bũhmbũ ra Cristo Jesús. Nguetho nte di 'be'a, nẽ ẽmmẽ xũn ho a di 'dajũ.

²⁰ Pẽ dí ẽspahũ ma Tahũ Ojã nẽ gãtho yũ pa mazãĩ. Nẽ hønt'a dím bẽngã a.

Rãn zẽgui ran zẽngua

²¹ Nẽ dí pẽn'nahũ ran zẽngua gãtho yũ 'yẽc'yẽi ngue i 'bũpũ, nangue rá thuhu ra Jesucristo. Nẽ gãtho ya yũ cu dí 'bũhmbẽ ua i pẽn'nahũ ran zẽngua.

²² Nẽ'ũ mi'da yũ 'yẽc'yẽi ngue i 'bũcua ja ra hnini, gãtho i pẽn'nahũ ran zẽngua. Nẽ nu'ũ yũ 'yẽc'yẽi ngue dim pẽcua ja ran guts'ut'abi man'da in nde di zẽngua ahũ.

²³ Ne nu ma Hmuhə ra Jesucristo dí äpä di 'da'ahə rán jəpi gätho ahə. Ne hønt'a dí xi ahə a, ne hønt'a gam bəmhbə a ya.

COLOSENSES

Ra sɔcuã bi 'yorba ra Pablo u yu 'yɛc'yɛi bu ja ra dãhnini Colosas

Ran zengua

¹ Nugã drã Pablogã, ma 'bãigã'be ra Cristo Jesús, nanguê rá pãhã Ojã.

² Nê dí yo'be ma cuhã ra Timoteo, dadí zengua ahã gãtho yu 'yɛc'yɛi ngue guí 'bũhmbũ bu ja ra hnini Colosas, dadín cuhã nanguê n'dat'a díim bẽmhbũ ra Cristo. Nê díin ndehe ngue gãtho ahã guin nuhã rán jãpi Ojã ma Tahũ, nê da hyut'a ni mbũihũ.

Jamadi dí ẽmfɛ Ojã

³ Nu'bu dí yãhe Ojã ngue rá Ta ma Hmuhã ra Jesucristo, thocua thoho dí ẽmfɛ jamadi nanguê ahã.

⁴ Nguetho ya xtã øhmbe nanguê ni t'ɛc'yɛihũ nanguê ra Cristo Jesús, nê dá øhmbe ngue ja ahã ran huɛcate nanguê ni mi 'yɛc'yɛihũ.

⁵ Nguetho guí tømhbũ 'bẽ'a gãtho yan ho guin nuhã bu mahɛts'i, nê guí tømhbũ gue'bu go rá mbudi gmí 'yɛc'yɛihũ a ram hma majuãni.

⁶ Nu ran ho ma'da'yo ngue xcã 'yøhmbũ, nuya díin xãndi, nê hønbu go hapu i pa, dí pãrpa yũ mbai yũ ja'i, tengu tho bin ja bu guí 'bũhmbũ 'bu gmí 'yɛc'yɛihũ njuãntho rá mate Ojã.

⁷ Gmí 'yøhmbũ ran ho ma'da'yo gue'a bi xi ahũ man 'yo'be ra Epafras. Nugãhe ẽmmẽ dadí huɛje na, nguetho nuna ran 'yohũ n'da rá 'yɛhɛ ra Cristo, nê dí zẽ ahũ nanguê rá 'bɛfi Ojã.

⁸ Nê nuna ra Epafras bi xije ngue gadí huɛgahe nanguê rá Hogandãhi Ojã dí bɛn'nahũ.

⁹ Nê nu'bu ra pa dá øhmbe ngue xãn ho ni t'ɛc'yɛihũ nê nin huɛcatehũ, thocua thoho dí ãfẽ rá ts'edi Ojã nanguê ahũ, ngue guí pãhmbũ rá pãhã Ojã nê guí pãhmbũ rán 'yomfɛni a rá Hogandãhi Ojã.

¹⁰ Nê dí ãfẽ rá ts'edi Ojã ngue gam 'bũhmbũ tengu rán sãui u yũ t'ũhni Ojã, nê thocua thoho zã guí 'yøthũ a in numanho ra Hmu. Nê dí ãfẽ Ojã ngue guí 'yøthũ yu hogant'ø't'e, nê díin te ni mbũihũ ngue man'da guí pãhmbũ Ojã.

¹¹ Nê gãtho nan gu rá ts'edi Ojã dí ãpãhe nanguê gãtho yan unbi guin nuhũ, ngue hin gan xømbũihũ. Nê nanguê rá ts'edi Ojã dí ja ahũ ngue hin dí un'na ni mbũihũ, nê díin ja ahũ ran johya.

¹² Jananguê a da zã guí 'yɛmfũ jamadi ma Tahũ Ojã, nguetho bi hogahũ da zã ga comhbũ 'bẽ'a gãtho dí un yu 'yɛc'yɛi guepu bí ja rán nẽqui.

¹³ Nê bi yãnjũ Ojã bu ja rá ts'edi ra 'bɛxui, nê bi zixgahũ bu dí manda rá Ts'unt'ũ dí huɛqui.

¹⁴ Nê nu'a rá Ts'unt'ũ bi gurca ma ts'oquihũ, nê gue'a í zã bi pungahũ Ojã a.

Rã 'bɛfi bi 'yøzɛhe ra Cristo

¹⁵ Nê nu Ojã hingui sã da nu n'da, pẽ nu ra Cristo ngue 'da'angudui Ojã, nê bin jã'i ua ja ra hãi tengu tho 'bu dá nuhũ Ojã. Nu ra Cristo mi 'bu 'bu rá mbudi thoho, 'bu nte mi ja ua.

¹⁶ Nê nanguê rá ts'edi Ojã ra Cristo bi 'yøt'e 'bẽ'a gãtho i ja nê to'o gãtho i 'bui, guecua ja ra hãi, nẽpu mahɛts'i, nu'ũ dí nẽqui nẽ'ũ hin dí nẽqui, gãtho u i ja yũ

ts'edi, ne' u embi i jase yá ts'edi, pe nu ra Cristo bi 'yot'e gátho u ngue di manda u.

17 Ne nu'a ra Cristo mi 'bui nu'bu ma hin'yua ra ximhai. Ne nangué rá ts'edi di jamansu xun ho gátho 'be'a bi 'yot'e, ne gue'a ní bomanho a.

18 Nu gátho yu 'yec'yei i 'bui n'dam'bui tho i ot'e tengu bu n'danja'i tho, nu ra Cristo tengu bu rá ya a. Ne di un ra temazai yu 'yec'yei. Ne nu'a, rá mbudi ngue bi dambeni a. Janangué a hin'yua man'da ra ts'edi nuixte tengu rá ts'edi a.

19 Nguetho bi zán Oja hont'a rá Ts'ant'u bi unni gátho rá ts'edi.

20 Ne nu'bu mí mbán rá ji ra Cristo bu ja ra pont'i, bi berpa yá ts'edi u gátho madín sambahu Oja i 'bucua ja ra hai nepu mahets'i. Ne gue'a dí hocpi gátho 'be'a i ja, ne gue'a dí hocpa u to'o gátho in nde.

21 Ne nu'a ra Cristo bi hogahu, nguetho yatho dá uehmbu bu rá 'yu Oja, ne mí othu yan ts'o, ne gue'a dán sambahu Oja a. Pe nuya Oja sá da numanhoju.

22 Nu Oja bi hogahu gátho ma ts'oquihu, nguetho rá ja'i ra Jesús bi nu ran unbi ne ran date nanguéju. Janangué'a xtán hotho gahu 'bu bi daju bu 'bu Oja, ne hin da dinga ma ts'oquihu.

23 Pe nu'bu guín nde ngue din ja ah bu, pe jatho thocua thoho gui 'yec'yehu, ne hin gui 'yon nin 'yomfenihu. Ne gui thoqui gui tomhu ran ho ma'da'yo gá 'yohmbu, nu'a bi sih yu ja'i gátho ra ximhai. Ne n'dat'a ram hma dí ot'a ngue dim pongahyaga, guécá drá Pablogá.

Rá befi ra Pablo

24 Ne nugá di johya ma mbui 'bu dín nu ran unbi nangué ah. Ne xun zán Oja ga combhu rán unbi ra Cristo, nguetho yá mbeti gahu a. Nu'a bi nu ran unbi nangué gátho yu 'yec'yei, necá dín nu ran unbi tengu bi zán Oja ngue gan nugá.

25-26 Ne bi huancá Oja gátho yu 'yec'yei ga pepi, ngue ga xih ran ho ma'da'yo. Ne nu'a ran ho ma'da'yo ní gua a ram hman Oja a, ngue im ma gátho him mam fadi mam'bet'o. Nguetho gue bu rá mbudi thoho njom mí padi. Ne nu'bu mám 'buhmbu buya, ne ja dá pahmbu buya.

27 Ne nuna ram hma him mam fadi, ngue dim 'bupu ra Cristo bu mbo ma mbuihu, ngue gátho dyá 'yec'yehu i 'buh ra ximhai, ne u hing yu judío. Ne nangué dim 'bupu mbo ma mbuihu ra Cristo, sá ga tomhu a rán ho nuixte bi ja bu mahets'i. Ne guehna ran t'ot'e nuixte in ndeju Oja ga pahmbu ya.

28 Janangué a nu ran ho ma'da'yo dí mamhbe ne dí xanbahe xun ho, ne gátho yu ja'i dí xihmbe ran ho, nangué bi 'dacá ran 'yomfeni Oja. Nguetho dí ndepe gátho da mba ma hocpi yá mbui u, nu'bu i padi 'be'a bi 'yorba ra Cristo. Ne da zá dim 'bui xun ho ra Cristo bu mbo yá mbui buya.

29 Janangué a gátho ma mbui dí ot'a ma 'befi, nangué ra ts'edi ngue bi 'dac ra Cristo dí ot'a.

2

1 Nugá drá Pablogá dín nde ah gui pahmbu ngue dí hadumbui dí ápá rá ts'edi Oja nangué ah yu 'yec'yehu. Ne u ngue 'bupu ra hnini Laodicea ne gátho u mí'da ngue njam'bu mi nugui.

2 Dín nde ah ngue da hyu ni mbuihu, ne n'dat'a guim bembhu nangué i ja ah nin huocatehu n'da ngu n'da ah. Ne hin te di 'bedi ngue gui pahmbu nangué ra Cristo, nguetho 'be'a gátho him mam fadi sá gui tmhu nangué ra Cristo.

³ Pɛ nangue ra Cristo sã gui tĩmhbu 'be'a him mam fãdi nangue rãn 'yomfɛni ra Cristo. Nɛ hont'a ra Cristo sã da 'yut ahũ rãn 'yomfɛni Ojã.

⁴ Nuna guehna dí xi ahũ na, nguetho 'bu'i 'da nde da hyã ahũ, ɛmme mahotho im man ɛ, pɛ him majuãni.

⁵ Nugã hinga 'darbu dí 'bũmhbu ya, pɛ i so ma mbũi nangue ahũ. Nɛ ɛmme i hu ma mbũi 'bu dí ode ngue hingui cuent' ni mbũihũ, nɛ hingui tãp a ni mbũihũ ɛ yũ hyãte, nangue ni t'ɛc'yɛihũ nangue ra Cristo.

⁶ Nde'bu thocua thoho gan 'yohũ ra Cristo Jesús ra Hmu, nguetho ya gá sin a ra Cristo ngue dim Hmu bu ja ni mbũihũ, nɛ bi du nangue ahũ.

⁷ Nu ra Cristo tengu'bu ra dã'yũ a, nɛ n'dat'a guí comhbũ rá te ni mbũihũ, nɛ gue'a nãn te ni mbũihũ a. Nɛ dami zacua ni t'ɛc'yɛihũ, tengu bi sãn'nahũ. Nɛ zã i gui 'yɛmfũ jamadi Ojã gãtho bi 'da ahũ.

Dí comhbũ ra 'da'yote ra Cristo

⁸ Damin jamansuhũ ngue hin din ts'on ni t'ɛc'yɛihũ nangue 'be'a im man i 'da yũn 'yohũ, ngue nde da hyã ahũ. Pɛ im bɛnse a i xi ahũ, nɛ him majuãni a i xi ahũ. Gue'ũ yãm hmansɛ yũn 'yohũ im ma mi'da yũ hmu hin di nɛqui dí manda ua ja ra ximhãi, nɛ hin rãn t'ɛdi ra Cristo ɛ.

⁹ Pɛ nangue a ra Cristo da zã ga pãhmbũ xũn ho Ojã. Nguetho Ojã bin jã'i nangue rãn gɔc'yɛi ra Cristo, nɛ nte di 'bedi gãtho i ja a Ojã nangue rá jã'i ra Cristo.

¹⁰ Janangue a nu'bu dín 'yohũ ra Cristo, i jajũ 'be'a gãtho dí homhbũ. Nɛ nu'a ra Hmuts'ũt'abi a, nɛ hont'a di manda gãtho 'be'a i ja.

¹¹ Nɛ nu'bu má ɛc'yɛihũ ra Cristo, bi thegahũ gãtho ma ts'oquihũ gãtho gahũ, nɛ ahũ ngue hing yũ judío ahũ. Nɛ gue'a njuãntho ran thequi in nu Ojã a bi 'yot ahũ ra Cristo.

¹² Nguetho nu'bu mán xixyãhũ, tengu'bu 'darbu bi t'ãgahũ a ra Cristo, ngue dá sohmbũ bu ma nyon 'yomfɛnihũ. Nɛ tengu'bu 'darbu dá thãmbɛnihũ ra Cristo bu ja ra 'da'yote, nguetho dí ɛc'yɛihũ rá ts'edi Ojã bi xox'a ra Cristo 'bu mi du, nangue rá ts'edi xũn ndoho.

¹³ Nɛ nu'bu hin ní hoc ni mbũihũ, gãtho ahũ ngue hing yũ judío ahũ, tengu'bu gyã duhũ nangue ni ts'oquihũ, nɛ hin gmi comhbũ ran hoqui bi man Ojã maya'bu. Pɛ nu Ojã bi ja ahũ nɛ'ahũ dá comhbũ ra tema'da'yo ra Cristo, nɛ bi pungahũ gãtho ma ts'oquihũ.

¹⁴ Nɛ nuju hin dá jãshũ yũn t'ɛdi Ojã, o gue'a ran hocjã'i dí pãshũ hin dá jãshũ a, nɛ gue'a gã dín dupatehũ a. Pɛ bi gurga man dupatehũ a ra Jesús 'bu mi du bu ja ra pont'i. Nɛ gue'a ní hogahũ Ojã a.

¹⁵ Nɛ nangue a 'be'a bi 'yot' ra Cristo 'bu mi du bu ja ra pont'i, bi 'berpa yã ts'edi ɛ i ɛna i ja yã ts'edi ngue hin di nɛqui. Nɛ bi japi ngue bi mbe'ts' yã sã 'bu mi hnu ngue bi dã a ra Cristo.

Ga homhbũ ga øthũ ngue dyũ mɛnguhũ bu mahɛts'i.

¹⁶ Janangue a njon da zã da xijũ ga sufũ 'be'a dí sihũ, nɛ njon da zã da xijũ jatho ga sufũ n'da ran go, gue'ũ yũ t'ũngopa, o gue'ũ yũ pa ran ts'ãya.

¹⁷ Nɛ nuya yũn t'ɛdi ɛmbi xũn dũxqui, bi man Ojã maya'bu ngue bi xi ɛ yũ judío, pɛ 'da yũ patho ɛ. Nɛ din t'es' 'bu bá ɛh ra Cristo ɛ, nguetho yũ hmɛpya thoho nangue a ra Cristo. Pɛ nuya bi zøh ra Cristo, nɛ gue'a majuãni i ja rá ts'edi a.

¹⁸ Nɛ masque i si ahũ gui 'bɛhmbũ rãn jãpi Ojã 'bu hin gui thãndehũ yãm 'bɛhni Ojã mahɛts'i. Pɛ o guí suhũ. Gue'a im man ɛ 'da, nguetho ɛmbi ran 'yɛts'i 'bu dí thãndehũ ra Cristo, nguetho i ja rá ts'edi. Pɛ go i ɛn ɛ hing ran

'yɛts'i 'bɥ ga thãndehɥ ɥ i coh yá ts'edi, ngue yám 'behni Ojã mahɛts'i. Pɛ im mansɛ, nɛ him bi 'yut Ojã, nguetho ɛmmɛ xɛn ts'o yán 'yomfɛni ɥ.

19 Pɛ nu'ɥ hin'yɥ 'be'a yán jahɥ ra Cristo. Pɛ nujɥ dyɥ 'yɛc'yɛihɥ dí 'bɥhmbɥ ra Cristo tengu'bɥ n'danjã'i tho dí comhbɥ. Nu ra Cristo tengu'bɥ ra yã, nɛ di bɛngahɥ yɛn 'yomfɛni xɛn ho, nɛ gue'a nán te ma mbɥihɥ a, tengu bi zãn Ojã.

'Darbɥ dá tuhɥ ra Cristo nɛ 'darbɥ dí 'bɥhmbɥ a

20 Ha hin gá tuhɥ ra Cristo, nɛ guí ɛna gá hyɛhmbɥ yán t'ɔt'e ra ximhãi. Pɛ hanja guexta a gní 'yøthɥ tengu'bɥ rá mbɛti ahɥ ra ximhãi, ngue guí ødahɥ yán t'ɛdí ɥ to'o ɛmbi dí manda ua ja ra ximhãi.

21 Ngue sä i ɛn ahɥ: “Yo guí thãhmbɥ ya, nɛ o guí sahɥ ya, nɛ o guí hãxhɥ ya.” Pɛ nde'bɥ hin gan hyɛhmbɥ ngue di 'bɛp ahɥ ɥ yán t'ɛdí ɥ.

22 Pɛ gãtho ya ɛnjɥ ga sufɥ, pɛ an ts'ãnni gãtho ga homhbɥ nɛ din thegue.

23 Nɛ ɛna gue'bɥ gue'a ran 'yomfɛni xɛn ho a im man ya yɛn 'yohɥ, nguetho im man a n'da ran thãnde ngue hin dín 'yɛx a n'da, nɛ im ma da zethoho 'be'a in nde n'da. Pɛ mfãdi hinga gue'a, nguetho hinga gue'a ní zerpa ní mbɥi n'da 'bɥ im bɛni da 'yøt' ran ts'o.

3

1 Pɛ gam bɛmhbɥ ngue 'darbɥ dá thãmbɛnihɥ ra Cristo, tengu'bɥ ya dá sohmbɥ ra ximhãi. Janangue a ga homhbɥ ga øthɥ ngue dyɥ mɛnguhɥ bɥ mahɛts'i, ngue ya dí 'bɥhmbɥ ra Cristo, nɛ nu'a i 'bɛpɥ ja rán 'yɛi Ojã, i conhui rá ts'edi a.

2 Gam bɛmhbɥ tengu bɥ nam bɛn ɥ 'bɛpɥ mahɛts'i, nɛ hin gam bɛmhbɥ tengu bɥ nam bɛn ɥ 'bɛcua ja ra ximhãi.

3 Gam bɛmhbɥ ngue 'darbɥ dá tuhɥ ra Cristo, nɛ nuya 'darbɥ bi 'besca ma tehɥ ra Cristo bɥ bí ja rá ts'edi Ojã, bɥ nam bɛn a.

4 Nu ra Cristo dá simhbɥ mbo ma mbɥihɥ, nɛ gue'a ma tehɥ i jajɥ a ya. Nɛ nu'bɥ bi hnu a rá ts'edi nujɛte ra Cristo, nɛjɥ da hnu ngue dí comhbɥ rá nujɛte a.

Hønt'a ma'da'yo gam bɛmhbɥ ya

5 Janangue a nuya gãtho yán ts'o ra ximhãi i ja bɥ mbo ma mbɥihɥ ga hɛhmbɥ, tengu'bɥ dán hyosɛhɥ. Hin dan 'yomt'ɛnihɥ, xin ga øthɥ yɥ 'yãsä, nɛ ga ɛshɥ ɥ yɥ ts'on'yomfɛni. Xín dan siyatehɥ, nguetho tengu'bɥ dí thãndehɥ ɥ yɥ ojã ngue him majuañi.

6 Pɛgue guehya da nu rán ts'ɛmbi Ojã nts'utho, ngue gãtho ɥ hin di jamansu 'be'a im man Ojã.

7 Nu'ehɥ ngubɥ gmí øthɥ 'bɥ gmí 'yohɥ bɥ ja ra 'bɛxui.

8 Pɛ nuya dami hyɛhmbɥ 'be'a gmím bɛnbahɥ ni mijã'ihɥ ya, gãtho ra cue, nɛ dami hyɛhmbɥ a gní 'yɛt'ambɥihɥ ran ts'o. Nɛ o gadí c'aman'ɥ ni mijã'ihɥ nangue ra ts'ore, nɛ gui 'yɛshɥ nangue ra ts'ore i pøn ni ndehɥ.

9 Nɛ o gadín xihmbɥ yɥ fehni n'da ngu n'da ahɥ, nguetho ya gá pãhmbɥ nin 'yomfɛnihɥ nɛ gãtho 'be'a gmí øthɥ.

10 Nɛ nuya i ja ahɥ ma'da'yo nin 'yomfɛnihɥ. Pɛ nu Ojã man'da man'da di 'da ahɥ ran 'yomfɛni, da gohi tengu thoho rán 'yomfɛni ra Cristo, ngue bi 'dajɥ ra 'da'yote.

11 Nu ra Cristo 'da'angu bɥ na nu yɥ jã'i, madague hønt'a go 'be'a má jã'i, yɥ griego, o gue yɥ judío o gue hing yɥ judío, o gue yɥm 'bɥndãpo jã'i, o gue yɥ 'yɛhɛ, o gue hing yɥ 'yɛhɛ. Nu ra Cristo in 'yohɥ hønt'a to'o nde dá 'yɛc'yɛi, nɛ nangue ra Cristo ga tĩmhbɥ gãtho dí homhbɥ.

12 Nε nangue rán huɛcate Ojā ya bi huancahᵤ ngue ga ɛc'yɛihᵤ. Janangue a nde'buᵤ ga ɔthᵤ ran hocjā'i, nε hin dan 'yɛxhᵤ, nε ga ɔrbahᵤ ran ho ma mijā'ihᵤ, nε din ja ma yembuihᵤ, nε hin dan xɔmbuihᵤ 'be'a da t'ɔrcahᵤ.

13 Nε dam punbahᵤ n'da ngu n'dajᵤ nu'buᵤ da 'yɔrcahᵤ ran ts'o n'da, tengutho buᵤ í pungahᵤ ra Cristo.

14 Pε man'da ɛmme hnehi thoho ga ɔthᵤ ran huɛcate, hin te dadí 'behmbᵤ 'buᵤ.

15 Nε ga jafᵤ ra Cristo di manda gahᵤ, n'damhma dim 'bᵤmanho ma mbuihᵤ. Nguetho ya bá zoncahᵤ Ojā ngue dam 'bᵤhmbᵤ tengu'buᵤ n'danjā'itho. Nε thocua thoho ga xihmbᵤ ra jamadi 'be'a bi 'yɔrcahᵤ Ojā.

16 Nε gam bɛmhbuᵤ rá m hman ra Cristo, nε nangue rá m hma din jajᵤ ran 'yomfɛni xᵤn ho. Nε gue'a dán xānbahᵤ a n'da ngu n'dajᵤ. Nε ga ɛmfᵤ jamadi Ojā nu'buᵤ dí tuhmbᵤ yᵤ thuhu, o gue dí m mamhbᵤ rá m hman Ojā.

17 Nε 'be'a gātho dí ɔthᵤ, nε 'be'a gātho dí m mamhbᵤ, pε ga ɔthᵤ a dí t'ɛspa ra Hmu Jesús. Nε ga ɛmfᵤ jamadi Ojā ma Tahᵤ, nangue a ra Jesús.

Dam 'bᵤmanhohᵤ buᵤ ja ma ngumhbᵤ

18 Nε nu ahᵤ gyᵤ xisuhᵤ, dami 'yɔhmbᵤ 'be'a im man ni ndɔhᵤ, nguetho gue'a rán sāui n'da ra 'yɛc'yɛi.

19 Nε nu ahᵤ gyᵤn 'yohᵤhᵤ, dami huɛc ni xisuhᵤ, nε hin gui sᵤhmbᵤ ᵤ.

20 Nε nu ahᵤ gyᵤ t'uhnihᵤ, dami 'yɔthᵤ 'be'a gātho man ni tahᵤ nε ni mbehᵤ, nguetho gue'a in numanho Ojā a.

21 Nε nu ahᵤ gyᵤ tahᵤ, nε gyᵤ mbehᵤ, hinga thocua tho gui sᵤh ni t'uhnihᵤ, janangue a mpāhā thoho da 'yɔt'a guín numanohᵤ.

22 Nε nu ahᵤ gyᵤ 'yɛɛhᵤ nε gyᵤ mbɛfihᵤ, dami 'yɔthᵤ 'be'a gātho nde ni hmuhᵤ, yᵤ jā'i. Pε hinga hɔnt'ᵤ guim bɛmhbuᵤ da numanho ahᵤ ᵤ, pε gue'a Ojā guín ndehᵤ da numanho ahᵤ. Janangue a gui 'yɔthᵤ xᵤn ho ni 'bɛfihᵤ ngue dí numanho ahᵤ Ojā.

23 Nε nu'ᵤ 'be'a gātho ní 'bɛfi guí ɔthᵤ, gui 'yɔthᵤ xᵤn ho, nguetho hinga hɔnt'a ra jā'i ni hmuhᵤ, pε nεsε a Ojā.

24 Nguetho ya guí pᵤhmbᵤ a ra herencia di 'dajᵤ ra Cristo, ngue i juadi xᵤn ho, nε gue'a majuᵤni ni Hmuhᵤ a.

25 Pε nu'ᵤ to'o í ɔt' ran ts'o, Ojā di cospa a bi 'yɔt'e, madague a hɔnt'a go to'o ní jā'i.

4

1 Nε nu ahᵤ gyᵤ hmuhᵤ, dami 'yɔrpahᵤ ran ho ni 'yɛɛhᵤ o gue ni mbɛfihᵤ, nguetho guí pᵤhmbᵤ i 'bᵤpᵤ mahɛts'i ni Hmuhᵤ.

Man'da ran zofo

2 Nε gātho gahᵤ hin dan xɔmbuihᵤ nangue dan yᵤhᵤ Ojā, nε thocua thoho ga xihmbᵤ jamadi Ojā 'be'a gātho di 'dajᵤ.

3 Nε nu ahᵤ damin yᵤhᵤ Ojā nanguécāhe, ngue di jaje ga thoje gam mamhbe rá m hma, nε ga xih yᵤ jā'i 'be'a bi 'yurcahᵤ, ram hma ngue him mam fādi, ngue dim 'bᵤpᵤ mbo ma mbuihᵤ ra Cristo. Nε nugā dí ofādīgā nguetho dí m mangā na ram hma.

4 Dami 'yāfᵤ rá ts'ɛdi Ojā ngue da bɔmanho 'be'a dí m mangā, ngue 'be'a bi 'yurcahᵤ, nguetho jatho gam mangā xᵤn ho a.

5 Nε dami jamansu ni mbuihᵤ, janangue a nu yᵤ jā'i hing yᵤ 'yɛc'yɛi da nu ngue majuᵤni guín 'yohᵤ ra Cristo. Nε dāman ɛhyahᵤ gui xihmbᵤ nangue ra Cristo.

⁶ Dami zomanhohu ya ja'i, ne hin gui 'yathu u, pe dami hyurpahu ya mbui. Pe ga pahmbu 'be'a da thahmbu n'da ngu n'da, nangue a ran ho di bengahu Oja ngue ga xihmbu.

Ran zengua ran zengui

⁷ Nuna ma zu cuhu ra Tiquico, emme dadí huçä na, ne bi mbäxqui xun ho ngue dá ot'be rá 'befi Oja. Nu'bu bi zom bu, da xi ahü gätho 'be'a dadí jagä.

⁸ Janangue a dí pehndä bu ya, ngue gui pahmbu 'be'a dí jagähe ua. Ne nu'a da hyut a ni mbuih nangue ra Cristo.

⁹ Ne da mbe ra Tiquico ma cuhu ra Onésimo, nuna i ec'yüi xun ho na, nehna dadí huçä na. Nuna n'da ra mengu bu gui 'buhmbu, ne da xi ahü 'be'a gätho bin ja ua.

¹⁰ Nehna ma mi ofädi'be ra Aristarco, i pen'nahü ran zengua, ne ra Marcos rá meni ra Bernabé i pen'nahü ran zengua. Ne ya dá xi ahü nangue ra Marcos, ne nu'bu da zom bu, dami simhbu xun ho.

¹¹ Nehna ra Jesús í Justo i pen'nahü ran zengua. Pe hondi hyutho ya ma mijudiohe ngue ya 'yec'yüi dadim pehmbe ua nangue rá 'befi Oja, ne guehya hyu emme i hurca ma mbui.

¹² Ne nuna i pen'nahü ran zengua na ra Epafra, n'da ra mengu bu gui 'buhmbu, ne rá 'yehé ra Cristo na. Ne zai i äp rá ts'edi Oja nangue ahü, ngue hin gui päh nin 'yomfënihü nangue ra Cristo, pe njuantho gui 'yöthu rá pähä Oja.

¹³ Ne majuani dí m angä nangue ra Epafra, ngue emme xu hyadumbui in yäui Oja nangue ahü, pe hinga hön'a thohü, pe ne'u ya 'yec'yüi i 'buru ja ra hnini Laodicea, ne'u 'buru ja ra hnini Hierápolis.

¹⁴ Nu'a ra Lucas, ra médico, emme dadí huçju a, ne'a i pen'nahü ran zengua.

¹⁵ Necä dra Pablogä dí penpa ran zengua ya 'yec'yüi ngue i 'buru ja ra hnini Laodicea, ne'a man juhü nangue ra Cristo ra Ninfas, ne gätho u ya 'yec'yüi ngue dim peti bu rán gu.

¹⁶ Ne nu ahü, nu'bu gä jua a gä mamhbu na ra söcuä dí pen'nahü ya, dami thocrahu u ya 'yec'yüi bí 'buru ja ra hnini Laodicea. Ne'a man'da ra söcuä dá pehndä bu Laodicea, dami nuhu bu.

¹⁷ Ne nu'i gra Arquipo, pe i jaua a dí xi a'i. Dami 'yöt'e xun ho ra 'befi ngue bi 'da a'i ra Hmu, ne hingu ts'utho gui 'yöt'e.

¹⁸ Nugä dra Pablogä, dá o't'ä ua na man zengua nangue ma 'yese. Pe damim behmhbu ngue dí ofädigä. Oja dí jamansu ahü ne da mbäx ahü. Ne hont'a dí xi'ahü ya.

1 TESALONICENSES

Ná n'da ra sɔcuá bi 'yorba ra Pablo ɛ yɛ 'yɛc'yɛi bɛ ja ra ɗahnini Tesalónica

Ran zengua

¹ Nugä dra Pablogä ne ra Silvano ne ra Timoteo dí ot'ähe na ra sɔcuá, ne dí pɛnh'nahe ran zengua gätho ɛ yɛ 'yɛc'yɛi gue dim pɛti bɛ ja ra hnini Tesalónica, gätho yɛ ja'i ngue in 'yohɛ Ojɔ ma Tahɛ ne ra Jesucristo ma Hmuhɛ. Ne nu ahɛ ne dín ndehe dín ja ahɛ rán jɔpi Ojɔ, ne da hyut'a ni mbɛihɛ Ojɔ ma Tahɛ ne ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

Bi t'ut'ɛ 'bɛpɛ dí 'yɛc'yɛi ɛ 'bɛpɛ mi'da yɛ häi

² Ne zɔi dí xihmbe jamadi Ojɔ nangue ahɛ. Ne zɔi dím bɛn ahɛ 'bɛ dí yähe Ojɔ.

³ Ne dím bɛn ahɛ 'bɛ dí yähe Ojɔ ma Tahɛ, nangue ni t'ɛc'yɛihɛ gní'yøthɛ rá 'bɛfi Ojɔ ne nangue nin huɛcatehɛ ɛmmɛ guí humbi gam pɛhmbɛ, ne nangue a guí tømDAHɛ ngue ba ɛh mahøN'a ra Jesucristo, ne gue'a gní hyät'i gní sɛthɛ 'bɛ'a gätho guín nuhɛ.

⁴ Ma zɛ cu ahɛ dí pɔhmbɛ ngue ɛmmɛ di huɛc'ahɛ Ojɔ, ne bi huan'nahɛ ngue gyɛ mbɛti ahɛ a.

⁵ Ne nu 'bɛ rá mbɛdi dá mangähe bɛ a rán ho ma'da'yo ra Cristo, gá pɔhmbɛ him mam hmansɛgä, pɛ nangue rá ts'edi a rá Hogandɔhi Ojɔ guí hyɔmhɛ bɛ a ram hma bi bɛn'nahɛ gue majuaɔi a. Ne guí pɔhmbɛ mam 'bɛihɛ nu 'bɛ má mám 'bɛacɛhe bɛ, nguetho dá ut'ahɛ 'bɛ'a dám 'bɛ a n'da.

⁶ Ne nu ahɛ gá tɛnhdɛ a ram 'bɛi dá ut'ahe ngue tengu bi 'yøt' ra Hmu mahɛts'i. Ne madague'a xɛn ngu ran ɛnbi gá nuhɛ, pɛ guehɛma gá hyɔmhɛ bɛ a ram hma ne gán johyahɛ nangue rá Hogandɔhi Ojɔ.

⁷ Pɛ nangue mpähä thoho gá hyɔmhɛ bɛ ram hma ne gám 'bɛmanhohɛ, gätho gá 'yuthɛ 'bɛpɛ dí 'yɛc'yɛi ɛ 'bɛpɛ ra häi Macedonia nɛpɛ ra häi Acaya.

⁸ Ne nangue ahɛ gá jafɛ bi fá a rán ho ma'da'yo ra Cristo, janangue'a hinga hønbɛ ra häi Macedonia ne ra häi Acaya, pɛ hønbɛ go hapɛ i fádi gue ɛmmɛ i ja ni t'ɛc'yɛihɛ nangue Ojɔ. Ne him mahyoni ga xihmbe a ram hman ya.

⁹ Ne nu 'bɛ gätho yɛ ja'i i ma ngue ɛmmɛ gá simanhoje 'bɛ má mbähmbe bɛ ni hninihɛ. Ne i ma nangue gá sohmbɛ ni nyoguihɛ, ne nuya guí thandehɛ Ojɔ i 'bɛi ngue majuaɔi a.

¹⁰ Ne i ma gue guí tømhbɛ ba ɛh mahøN'a mahɛts'i ra Jesús, rá Ts'ant'ɛ Ojɔ. Gue'a bá xox'a Ojɔ bɛ 'bɛ ɛ xɛn du, ne gue'a ra Jesús da yanjɛ nangue rán ts'ɛmbi Ojɔ xɛn ɛ tho ngue ba ɛhe.

2

Rá 'bɛfi ra Pablo bɛ Tesalónica

¹ Ne nu ahɛ ma zɛ cu ahɛ guí pɔhmbɛ ngue hinga säti thoho dá mbähmbe bɛ guí 'bɛhmbɛ.

² Ne guí pɔhmbɛ hangu nangu ran ɛnbi bi mba ma ɛnguigahe nu 'bɛ má mám 'bɛhmbɛ bɛ ja ra hnini Filipos. Pɛ madague'a dá nuhe ran ɛnbi, nu Ojɔ bi 'daje ran zambɛi dá xi ahɛ rán ho ma'da'yo ra Cristo, madague xɛn ngu min nde da zɛje.

³ Nguetho hin dá xi ah_u n'da ram hma him majua_{ni}, ne hin dá xi ah_u nangu'e 'be'a ga ta_{se}he, ne hin dí_m be_{ni} ngue ho_ntho xá há ah_u.

⁴ Pe nugáhe nzai dí mamhbe tengu in nde Oja, nguetho Oja bi huangáhe ga mamhbe rán ho ma'da'yo ra Cristo, ne i pa Oja ngue hin te dá cõmhbe, ne hin dá homhbe 'be'a da numanho y_u ja'i. Pe Oja di á_sca ma mbuihe.

⁵ Ne hin dí huahde yam hma mahotho guer_u da numanhoje y_u ja'i. Ne hin dí homhbe ngue ga ta_hmbe ra mbeti. Nu'a Oja i pa_{di} 'be'a dí mamhbe.

⁶ Ne hin dá homhbe 'be'a dí numansuje y_u ja'i, xinga gue ah_u o gue'u mi'da, madague'a mi sá xá ot'ahe ts'edi nguetho ma 'bäigáhe ra Cristo.

⁷ Pe emme dá tump'a ma mbuihe tengu'bu n'da ra mbe di jamansu yá t'uhni, nangu'e man hu_çcatehe dá ot'ah_u.

⁸ Dí_n nde ga comhb_u a rá_m hman Oja madague'a jatho ga em ma tehe, nguetho emme dadí hu_ç'ah_u.

⁹ Ma z_u cu ah_u, ha hin guím be_mhb_u 'be'a dá othe 'bu má_m pe_hmbe bu ma pa ne ra xui ngue dá honshe 'be'a dá homhbe, nguetho him mi nde ga pa ahe. Pe ra mate thoho dá xi ah_u rá_m Hman Oja.

¹⁰ Pe ha hin guí pa_{se}h_u, ne a Oja i pa_{di} 'be'a mam 'buihe nu'bu má_m 'bu_hmbe bu guí 'bu_hmb_u gy_u 'ye_ç'yei_h, ngue ho_nt'a Oja dí_n ndehe da t'ẽspi, ne hin'y_u 'be'a dí mba ma ya_çpihe, nguetho gátho x_un ho 'be'a dá othe.

¹¹ Ne guí pa_hmb_u ngue n'da ngu n'da ah_u dá othe tengu'bu ma t'uhni ahe tengutho n'da ra ta di hu_ç yá t'uhni ne di un ran zofo. Ne xtá hat'ah_u ra ts'edi ni mbuih_u.

¹² Ne dá xi'ah_u ja ts'editho gui 'yoth_u ram 'bui tengu i numanho Oja. Nguetho Oja bi zonh'nah_u gui comhb_u a rá ts'edi nu_ixte bu di manda.

¹³ Ne nzai dadí unhde ra jamadi Oja nangu'e ah_u, nguetho nu'bu má xi ah_u rá_m Hman Oja, gá hy_amhb_u a majua_{ni} ram Hman Oja, ne hin gá 'ye_çmhb_u gue ho_ntho rá_m hman ra ja'i. Ne gue'a ram hma dim pe_{pe} mbo ni mbuih_u ya, gátho ah_u ngue guí ye_ç'yei_h.

¹⁴ Nu ah_u ma z_u cu ah_u, gá nu_h ran unbi gue bi 'yot'a ni me_nguh_u, tengutho bi nu y_u 'ye_ç'yei bu ra hái Judea nu'bu mi nu ran unbi ngue bi 'yõ_{ra} yá mijudío_h u.

¹⁵ Nu y_u judío bi hyo a ra Hmu Jesús, tengutho bi 'yõ_{ra} yá põngahya Oja mam'bet'o, ne_çáhe bi hyõ_nje thi, ne Oja din sa_hmb_u u, ne njo'o to i numanho u.

¹⁶ Ne nu'bu má xihmbe y_u ja'i ngue hing y_u judío ra 'yu dí põ Oja u, pe bi he_çáhe u y_u judío. Janangu'e a bin te yá ts'oqui u, ne nuya bi ts'anni da nu rán ts'embi Oja nts'utho u.

Nu'a ra Pablo nde da mba mahõn'a bu Tesalónica

¹⁷ Ma z_u cu ah_u, nu'bu má njo'ogáhe bu 'da y_u pa, hin dadí pumbeni ah_u, pe dí_m be_{ni} ah_u ne emme dí_n ndehe ga mbá_hmbe bu, dra nu ahe.

¹⁸ Nugáhe mim be_{ni} ga mbá_hmbe bu, ne nugá dra Pablogá mi säpi ga mbagá bu x_un ngu y_u nidí, pe 'bex bi za_ngua ra zithu.

¹⁹ Pe gue'a ze_heh_u man johya ahe. Nguetho nu'bu bá çh mahõn'a ma Hmu_h ra Jesucristo, di ne_çui x_un ho ma 'be_fihe, ngue ya gá 'ye_ç'yei_h.

²⁰ Majua_{ni} gues_e ah_u man johya ah_u, nguetho tengu'bu man t'unni ah_u ga dá ah_u bu.

3

1-2 Pe nugá him mí hãt'i ga tõ'mi mi'da y_u pa ngue da 'bãx ah_u. Janangu'e a dá pe_n'nah_u na ma z_u cu_h ra Timoteo ba fãx ah_u ne di ze ah_u nangu'e ni

t'ɛc'yɛihɯ, nɛ dǎ co'be ua ja ra hnini Atenas. Nɛ nu ra Timoteo n'da rá 'yɛhe Ojǎ ngue dadim pɛhmbe ngue dí mamhbe rán ho ma'da'yo ra Cristo.

³ Nuna ra Timoteo di zɛ ahɯ ngue hin gui 'uehmbɯ bɯ ja rá 'yu Ojǎ nangué ran ɯnbi guín nuhɯ. Nguetho ya guí pǎhmbɯ gue rá pǎhá Ojǎ ga nuhɯ ran ɯnbi nangué'a ga tɛnhdɯ ra Cristo.

⁴ Guí pǎhmbɯ 'bɛ'a dǎ xi ahɯ nu' bɯ má m 'bɯhmbɯ, ngue jatho guin nuhɯ ran ɯnbi tengu guín nuhɯ ya.

⁵ Nɛ nu' bɯ him mi sǎ man'da nya'a ga tɔ'mi, dǎ pɛhndǎ n'dihi bɯ ra Timoteo, nguetho dín nde ga pǎdi 'bɛ'a guí ɔthɯ nangué ni t'ɛc'yɛihɯ. Nguetho nugǎ dí su da dǎ ahɯ ra zǐthu, nɛ sǎti thofo ra 'bɛfi dǎ ɔt'ahe bɯ 'bɯ.

⁶ Pɛ nuna ra Timoteo ya bí 'bǎrpɯ guerpɯ guí 'bɯhmbɯ nɛ dǎ hǎmhbe ra nde nangué ni t'ɛc'yɛihɯ nɛ nangué nin huɛcatehɯ. Nɛ bi xije ngue nzǎi ɛmmɛ guim bɛnɛ nɛ guin nde guin nuje, tengutho bɯ na ndegǎhe gan nu ahe.

⁷ Janangué'a ma zɛ cu ahɯ, madagué'a dín nuhe ran ɯnbi ua, pɛ nu' bɯ má ɔhmbe ngue'a gadí zacuatho ni t'ɛc'yɛihɯ, 'bex bi hyu ma mbɯihe.

⁸ Nɛ nugǎhe sǎ ga háthe ɯ yɯn ɯnbi dín nuhe ua, nguetho dí pǎhmbe gue ya gadí thot'a ni t'ɛc'yɛihɯ nangué'a ra Hmu.

⁹ Thocua thofo dí xihmbe jamadi Ojǎ nangué'a ran johya gadí 'daje.

¹⁰ Nɛ nu ra pa nɛ ra xui dí yǎhe Ojǎ nangué ahɯ, nɛ dí ǎp'ahe rá ts'ɛdi Ojǎ ngue gan nu ahɯ mahɔn'a. Nguetho dín nde ga xǎn'nahɯ 'bɛ'a gadí 'bɛhmbɯ nangué ni t'ɛc'yɛihɯ.

¹¹ Nɛ dí ǎcǎhe Ojǎ ma Tahɯ nɛ'a ma Hmuhɯ ra Jesucristo gue di jaje ga mbǎhmbe bɯ gua nu ahɯ.

¹² Nɛ ma Hmuhɯ di ja ahɯ ngue 'da gdán huɛctahɯ n'da ngu n'da ahɯ, nɛ gui huɛjɯ gǎtho mi'da, tengugǎhe ngue dadí huɛc'ahɯ.

¹³ Gue nu'a ran huɛcate i ja ahɯ dí zac'a ni mbɯihɯ nɛ di ja ahɯ n'dat'a Ojǎ guim bɛmhmbɯ, nɛ gǎtho ma hoqui bɯ dán nu Ojǎ ma Tahɯ nu' bɯ bá ɛh mahɔn'a ma Hmuhɯ ra Jesús din 'yohɯ gǎtho xɯm pɔhɔ.

4

Dam 'bɯhmbɯ a dí numanhojɯ Ojǎ

¹ Nuya ma zɛ cu ahɯ, dí xi ahɯ nangué rá thuhu ma Hmuhɯ ra Jesús gue gui thoju gui 'yɔthɯ 'bɛ'a dǎ xǎn'nahɯ. Nɛ gam 'bɯhmbɯ a dí numanhojɯ ahɯ Ojǎ, nɛ man'da gui thoju xɯn ho.

² Nɛ guim bɛmhmbɯ ya 'bɛ'a gǎtho dǎ xǎn'nahɯ nangué rá thuhu ma Hmuhɯ ra Jesús gue gui 'yɔthɯ.

³ Nɛ gue'a nde Ojǎ gue gui dǎfɯ gǎtho ni mbɯihɯ, nɛ hin gui 'yɔthɯ ran 'yomt'ɛni.

⁴ Nɛ n'da ngu n'da ahɯ nde'bɯ gui pǎhmbɯ guin numansu ni xisu zɛhɛhɯ, janangué'a hin gui 'yɔthɯ ran 'yomt'ɛni mi'da yɯ xisu.

⁵ Nɛ hin gui 'yɔrpahɯ ran ts'o tengu i ɔt'ɯ yɯ jǎ'i ngue hingui pǎ Ojǎ.

⁶ Nde'bɯ xínga n'da ahɯ gui 'yɔthɯ gui ɯnba ni min'yohɯhɯ ngue gui nutontofɯ rá xisu. Nguetho Ojǎ dí cos'ahɯ ran ɯnbi 'bɯ gue'a gui 'yɔthɯ, tengu dǎ xi ahɯ.

⁷ Nguetho Ojǎ bi zongahɯ ga ɔthɯ ran ho nɛ him bi zongahɯ ga ɔthɯ ran ts'o.

⁸ Nu'a to'o festhoho ɯ yɯn zofu im mangua, pɛ hin rǎm hmanse n'da ran 'yohɯ i festhoho pɛ rán t'ɛdi Ojǎ, ngue bi 'dajɯ rá Hogandǎhi.

⁹ Nu Ojǎ ya bi xǎn'nahɯ ngue gan huɛjɯ n'da ngu n'da ahɯ, janangué'a hin'yɯ man'da ga xi ahɯ.

10 Ne ya gá 'yuthu nin huɛcatehu gátho yu cu i 'buɓu ra hái Macedonia. Pe dí xi ahu ma zu cu ahu ne man'da gui 'yuthu nin huɛcatehu.

11 Ne nu ahu o gadim pate thohohu pe gui 'yozehi ni 'befi zehihu ne gui hyadumbai gui hyomhbu 'be'a gdám 'buhmbu, tengu xtá xi ahu.

12 Nu 'bu ngubu gui 'yothu, da numanho ahu u hingui ɛc'yei, nguetho hin gui áthu 'be'a gui homhbu.

Ba ɛh mahon'a ma Hmuu ra Jesucristo

13 Nuya ma zu cu ahu din nde ahu gui paɓmbu 'be'a din ja u yu 'yɛc'yei xan du, janangue'a hin da du ni mbaihu tengu u yu ja'i nte man ho i t'omi, ngue hingui pa Oja.

14 Ne tengu bu na ɛc'yeyihu ngue bi du ra Jesús ne bi dambɛni a, ne ngutho bu dá ɛc'yeyihu da dambɛni u yu 'yɛc'yei xan du, ne di jap Oja gátho din 'yohu ra Jesús nu 'bu bá ɛh mahon'a.

15 Guehna rá m hman ra Hmu dí xi ahu ya, nuju dyu 'yɛc'yeyihu gue dí 'bathohu 'bu bá ɛh mahon'a ra Hmu, hin dam 'bet'ohu ga texhu mahɛts'i, pe nu u yu 'yɛc'yei xan du dim 'bet'o u.

16 Nguetho guesɛ ra Hmu ba caɓ mahon'a mahɛts'i, ne ɛmme ts'edi da manangue rá ts'edi nu 'bu bi zɔn ra pa da man Oja. Ne rá ngurpa m'ehni mahɛts'i ɛmme nts'edi da ma. Ne gátho na nguini ra ximhai da t'ø a rá thaxi Oja. Ne gátho u to'o xí 'yɛc'yei, ngue xan du, da dambɛni, ne gue'u rá mbadi da ndexpu mahɛts'i.

17 Ne dim 'bejua u yu 'yɛc'yei ngue i 'batho, 'dat'a da zixcahu, ne dan c'athu ra Hmu bu i ja yu güi ne dam 'buhmbu ra Hmu gátho yu pa mazai.

18 Ne guehna dá xi ahu gnín hyurpa ni mbaihu n'da ngu n'da ahu.

5

1 Ma zu cu ahu, hingui jatho ga xi ahu jam'bu da zɔn u yu pa din ja u an ts'anni din ja.

2 Nguetho nu ahu gui paɓmbu xan ho ngue njongui paɓi, o gue ra pa o gue ra xui ba ɛh ra Hmu. Tengu 'bu hingui pa a n'da jam'bu ba ɛ'a n'da ra be.

3 Ne nu 'bu da man u hing yu 'yɛc'yei gue gátho i 'bumanho ne nte man ts'o din ja, 'bex ba ɛh ran ts'embi da 'yot' Oja ngue hin dim pommi u. Nguetho tengu n'da ra xisu gue bi zɔn ra ora dim 'buh rá t'ahni, ne hin hapu sä da mbatho.

4 Pe nu ahu ma zu cu ahu, hin di pi ahu ngue tengu 'bu ba ɛ a n'da ra be, ne hingan ts'arbu da zohø, ne di pi u i hupu ja ra 'bexui. Pe gui tømhbhu ra pa ba ɛh ra Hmu.

5 Nguetho gátho gahu dí 'buhmbu bu ja ra 'bexui tengu 'bu ra xui.

6 Nde 'bu hin dam 'buhmbu tengu 'bu dí aɓmbu, tengu u mi'da, pe dí nuhmbu ne dan 'yomfɛnihu xan ho.

7 Nu ra xui i aɓ yu ja'i ne ra xui di ho di mihni.

8 Pe nuju gue dí 'buhmbu ja rán nequi Oja, nde 'bu nzai din jajm ran 'yomfɛni xan ho. Ne nuju jatho ga hehu rá ts'edi Oja nangue ma t'ɛc'yeyihu, ne ran huɛcate, ne ga tømдахu rán ho ma'da'yo ra Cristo gue gue'a dí pøjm, janangue'a hin da dajm ra zithu.

9 Nguetho Oja him bi zāngahu ga nuhu rán ts'embi a. Pe bi zāngahu ga haɓmbu a ran ho ma'da'yo ngue di pøjm ma Hmuu ra Jesucristo.

10 Nguetho nu ra Jesucristo bi du nangueju, ngue in nde 'darbu dam 'buhmbu a, madague 'bu xtá tuhu o gue dí tehu nu 'bu bá ɛh mahon'a.

11 Janangue'a damin hyurpa ni mbũihũ ne gam fãxhũ n'da ngu n'da ahũ tengutho guí øthũ ya.

Nu ra Pablo di un ran zofo yũ 'yɛc'yɛi

12 Nuya ma zũ cu ahũ, damin numansuhũ ɯ gãtho bi huan Ojã ngue yũn ngũrpi bũ, ngue xãn'nahũ ne di 'da ahũ ran zofo nangue Ojã.

13 Dami numanhohũ ɯ ne ɛmmɛ guí huɛjũ nangue ra 'bɛfi i øt'e nangue ahũ. Ne dami 'yɛs'hũ a gnín junthũ bũ guí 'bũhmbũ.

14 Nuya ma zũ cu ahũ dí xi ahũ, dami xihmbũ ɯ i ðanhɛi ngue hingui ho 'bɛ'a i øt'e. Ne dami zɛhmbũ to'o i tu yá mbũi, ne dami zɛhmbũ ɯ ngue hinguin zaqui yá t'ɛc'yɛi. Ne o gadín xømbũihũ nangue gãtho ɯ, pɛ dami fãxhũ ɯ.

15 Ne gan jamansuhũ hin gui cospahũ ran ts'o 'bũ i øt'ahũ ran ts'o ɯ 'da, pɛ gan 'yørpahũ ran ho n'da ngu n'da ahũ, ne gãtho i 'bũcua ja ra ximhãi.

16 Ne daman johyahũ gãtho yũ pa.

17 Ne 'yo guí ɛs'hũ gan yãhũ Ojã.

18 Ne Ojã guí xihmbũ jamadi 'bɛ'a gãtho bi 'yøt'ahũ. Nguetho gue'a in nde Ojã a guí 'yøthũ, gue ahũ guín 'yohũ ra Cristo Jesús.

19 Ne 'yo guí ɛɛrpahũ rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã dim pɛpũ mbo ni mbũihũ.

20 Ne 'yo guí øman'ũhũ 'bũ 'bo'o da ma, ngue dim pøngahyã Ojã.

21 Dami bɛmhbũ gue 'bɛ'a gãtho xũn ho o hin'na. Nu 'bũ xũn ho, dami pɛs'hũ.

22 Dami 'uehmbũ gãtho 'bɛ'a mán ts'o.

23 Nu Ojã gue bi hoc'ahũ, ne di ja ahũ gãtho ni mbũihũ guim bɛmhbũ a. Ne di ja ahũ ni mbũihũ ne ni tehũ nte mán ts'o ðin 'yohũ nu 'bũ bá ɛh mahø'n'a ma Hmuhũ ra Jesucristo.

24 Nu Ojã gue'a bi zon'nahũ, ngubũ da 'yøt'ahũ. Nguetho di jã'ts'a im ma ne da 'yøt'e gãtho na.

Ran zɛngua ran zɛgui ne rán jãpi Ojã

25 Ma zũ cu ahũ dami 'yãfũ rá ts'edi Ojã nanguecãhe.

26 Dami zɛnguagahũ ts'ũ ɯ yũ cu nangue ran huɛcate.

27 Nuya dí xi ahũ nangue rán t'ɛdi ma Hmuhũ, dami mamhbũ ma søcuãgã bũ 'bũi gãtho yũ cu.

28 Ne gue'a ma Hmuhũ ra Jesucristo di jãp'ahũ. Hønt'a dí xi ahũ ya.

2 TESALONICENSES

Ná yoho ra sɔcuɔ bi 'yorba ra Pablo ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bɯ ja ra dɔhni Tesalónica

Ran zɛngua

¹ Nugá dra Pablo, nɛ ra Silvano nɛ ra Timoteo dí o't'ahɯ na ra sɔcuɔ gátho ahɯ gyɯ cuhɯ nangue ra Cristo guí 'bɯhmbɯ bɯ ra hnini Tesalónica, gue ahɯ guí 'bɯhmbɯ Ojɔ ma Tahɯ nɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo.

² Nu'a Ojɔ ma Tahɯ, nɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo dí ndepe di 'da ahɯ rán japi nɛ da hyut'a ni mbɯihɯ.

Di ɯnba ɯ yɯ ts'om'bái 'bɯ bá peng ra Cristo

³ Ma zɯ cu ahɯ jatho ga xihmbe Ojɔ jamadi nangue ahɯ. Nɛ xɯn ho ngue ngubɯ dímbɛ, nguetho thocua thoho man'da te ni t'ɛc'yɛihɯ, nɛ man'da man'da gnín huɛctahɯ n'da ngu n'da ahɯ.

⁴ Janangue'a man'da jagáhe ran johya nu'bɯ dí xihmbe mi'da yɯ 'yɛc'yɛi 'be'a guí ɔthɯ. Nguetho hin gadín xɔmbɯihɯ nangue ni t'ɛc'yɛihɯ, madague'a hangu nangu yɯn ɯnbi guín nuhɯ nɛ'ɯ 'be'a gátho í t'ɔt'ahɯ ya nangue guí tɛnhɯ ra Cristo.

⁵ Nangue a guí háthɯ yɯn ɯnbi, guí uhmbɯ gue jatho di ɯnba Ojɔ ɯ to di ɯn'nahɯ, pɛ nu ahɯ gám pomhbɯ a. Nɛ nu'ɯ yɯn ɯnbi guín nuhɯ ya, gue'a ní hoc'a ni mbɯihɯ Ojɔ tengu rán sáui bɯ di manda Ojɔ.

⁶ Nɛ xɯn ho da 'yɔt' Ojɔ 'bɯ bi un ran ɯnbi ɯ to di ɯn'nahɯ.

⁷ Nɛ nu Ojɔ di japi din säya nin ɯnbi guí nuhɯ ya, nɛ nguetho da 'yɔrcahe 'bɯ bá ɛh mahɔn'a mahɛts'i ma Hmuhɯ ra Jesús, din 'yohɯ yám 'bɛhni gue í ja yá ts'edi, nɛ ban 'yohɯ ra sibi nts'utho.

⁸ Nɛ nu'bɯ bá ɛhɛ, di un ran ts'ɛmbi gátho to'o hingui pɔ Ojɔ, nɛ gátho to'o him bi 'yɔrpamasu rán ho ma'da'yo ma Hmuhɯ ra Jesucristo.

⁹ Nɛ nu'ɯ to'o da nu ran ts'ɛmbi xmá mba da nu ran ɯnbi ngue njám'bɯ da guadi, nɛ ma 'ueque tho bɯ 'bɯh ra Hmu mahɛts'i, nɛpɯ hapɯ ja rá ts'edi nuixte.

¹⁰ Pɛ nu'ɯ yɯ 'yɛc'yɛi, gue'ɯ dí hnu a rá nuixte a ra Hmu 'bɯ bi zɔn ra pa ba ɛhɛ. Nɛ gátho yɯ 'yɛc'yɛi da 'yɛspa a, nɛ ahɯ gan 'yohɯ ɯ, nguetho gá 'yɛc'yɛihɯ ran ho ma'da'yo dá xi ahɯ.

¹¹ Janangue a nzɔi dí yáhe Ojɔ nangue ahɯ. Nɛ dí áfe di 'da'a ni mbɯihɯ ngue yán thehɯ ram 'bɯi bi zán'nahɯ. Nɛ nu'a Ojɔ di 'da ahɯ rá ts'edi guí 'yɔthɯ ran ho guím bɛni guí 'yɔthɯ. Nɛ nangue ni t'ɛc'yɛihɯ, Ojɔ di ze ahɯ guí 'yɔthɯ rá 'befi.

¹² Nɛ nangue'a 'be'a guí 'yɔthɯ bɯya, nu'a ma Hmuhɯ ra Jesucristo da t'ɛspi. Nɛ nu'a xin da 'yɛs'ahɯ, nangue rá mate zɛhɛ a Ojɔ nɛ ma Hmuhɯ ra Jesucristo.

2

Ran 'yohɯ ngue ra ngrpa 'yɔt'ats'oqui

¹ Nuya ma zɯ cu ahɯ, dí xi ahɯ ya 'be'a din ja nu'bɯ bá ɛh mahɔn'a ma Hmuhɯ ra Jesucristo, ngue di pɛrchahɯ 'darbɯ dam 'bɯhmbɯ.

² 'Yo gadí páh nin 'yomfɛnihɯ 'bɯ 'bo'o da xi ahɯ, ya bi zɔn ra pa ba ɛh ra Hmu. 'Yo gadí 'yon ni mbɯihɯ 'bɯ 'bo'o da xi ahɯ bi bɛnba Ojɔ ngue ya ba ɛh

ra hmu ya. Ne 'yo guí εc'yειηυ 'bυ 'bo'o da hyä ahυ ngue da 'yεn ahυ dá o't'ähe ra söcuä dá mamhbe ya bi zøh ra Hmu mahεts'i.

³ Ne 'yo guí εc'yειηυ 'be'a gätho i man yυ jä'i. Nguetho him ba εh ra Hmu asta gue'bυ go gätho yυ jä'i i 'bucua ja ra häi ngue hingui εc'yειi din sühmbυ Ojä. Ne him ba εh ra Cristo asta gue'bυ din 'yo a n'da ran 'yohυ ngue ra ngurpa 'yøt'ats'oqui, ngue m'bejua da t'εrpυ ja ran anbi mazai.

⁴ Ne nu'a ra ngurpa 'yøt'ats'oqui da zwi gätho yυ 'yεc'yειi gue i thände Ojä, ne da zυ mi'da i thände hønt'a go 'be'a i thände, nguetho in nde a dí mba nthände zehε. Ne da yurpυ ja n'da ra nijä ne da hyurυ, tengu'bυ gue'a Ojä a.

⁵ Ha hin guím bεmhby guehna dá xi ahυ nu'bυ mám 'bühmbυ bυ.

⁶ Pε nuya guí pähmbυ 'be'a i sämmi ngue ba εhe, nguetho hinga na søn ra pa da man Ojä gue ba εhe.

⁷ Pε nuya εmme xan ngu dim pεpυ yá mbui yυ jä'i a rá ts'edi ra zιthu, ngue hin di nequi. Pε i pa nts'ambi thoho rá ts'edi asta gue'bυ go bi zøn ra pa ngue Ojä di 'uec'a to'o i sämmi.

⁸ Ne gätho da nu ran 'yohυ ngue ra ngurpa 'yøt'ats'oqui. Pε nu'bυ bá εh mahøn'a ra Hmu Jesús nuixtetho rá ts'edi, da hyo a ran 'yohυ, ngue da huic thoho.

⁹ Ne nu'bυ bá εh ran 'yohυ ngue xan ngu rá ts'edi ra zιthu in 'youi, ne da 'yøt'e xan ngu yυ hmεpya, ne yun t'øt'e nuixte ngue dí hyät' yυ jä'i.

¹⁰ Ne gätho 'be'a mám thäte da 'yøt'e, ngue da hyät' yυ jä'i i 'yo rá 'yu ram 'bedi, gue'υ him mín nde da 'yεc'yειi a majuäni guepυ mí sä xtím pøhø.

¹¹ Ne nu'υ gätho him bi nde da 'yεc'yειi a majuäni Ojä, di japi da 'yεc'yειi yυ fehni ne da den'na ran 'yohυ ngue ra ngurpa 'yøt'ats'oqui.

¹² Janangue'a gätho υ him bi 'yεc'yειi a majuäni pε man'da di ho ran ts'o, 'darbυ da nu rán ts'embi Ojä υ.

Nthahni dim pøhø

¹³ Pε nzai ga xihmbe jamadi Ojä nangue ahυ 'be'a gätho bi 'yøt'ahυ ma zυ cu ahυ, ngue di huεc'ahυ ra Hmu. Nguetho Ojä bi huahn'nahυ rá mbadi thoho ngue di pø ahυ. Ne nangue gá 'yεc'yειηυ a majuäni, nu'a rá 'befi rá Hogandähi Ojä i bo ni mbuihυ.

¹⁴ Ne bi huahn'nahυ Ojä ngue gá 'yεc'yειηυ 'bυ má xi ahe rán ho ma'da'yo ra Cristo. Ne bi zän'nahυ Ojä gui comhbυ rá nuixte ma Hmuhy ra Jesucristo.

¹⁵ Nuya ma zυ cu ahυ dami thoctahυ ni t'εc'yειηυ, ne 'yo gadí uäns'hυ 'be'a guím bεmhby, ne 'yo gadí pumbεnihυ 'be'a dá xän'nahυ nu'bυ 'darbυ mám 'bühmbυ, ne'a 'be'a dá xi ahυ nu'bυ má o't'ähe υ yυ söcuä.

¹⁶ Nuya gue ma Hmuhy ra Jesucristo, guesε a, ne Ojä ma Tahυ, da hyut'a ni mbuihυ mazai nangue rán hose Ojä. Nu'a Ojä di huεc'ahυ, ne nangue rá mate bi jajυ ga tøhmbυ 'be'a di 'dajυ.

¹⁷ Ne nu'a Ojä da hyu ni mbuihυ, ne di zet'a ni mbuihυ ngue gui mamhbυ ne gui 'yøthυ 'be'a gätho xan ho.

3

Gui 'yäfυ Ojä nanguecähe, εn'a ra Pablo

¹ Hønt'a dí xi ahυ ya ma zυ cu ahυ, dami 'yäfυ rá ts'edi Ojä nanguecähe n'dahma din ja rá ts'edi rá m hman ra Hmu, ne da bømanho hønbυ go harpυ ga 'yomhbe. Ne gätho to'o da 'yøde da hyäni nangue ran johya, tengutho bin ja bυ guí 'bühmbυ.

² Nε gui 'yāfū rá ts'edi Ojā ngue da yānje b_u 'b_uh y_u ts'om'bāi jā'i, nguetho hinga gātho in nde da hyān rām hman Ojā.

³ Nguetho nu'a ra Hmu njam'b_u da hyegah_u pε nzāi da mbāj_u, nε i ja rá ts'edi ngue hin di japi di ɛn'nah_u ra dāmants'o.

⁴ Nε nu'a ra Hmu di jaje dí pāhmbe ngue gadí thoctah_u guí ɔth_u 'bε'a gātho dí xi ahe.

⁵ Nε nu'a ra Hmu di ja ah_u man'da man'da gui pāhm_u rán huɛcate Ojā, nε di ja ah_u gui hyāth_u 'bε'a gātho guí thohmb_u tengutho bi 'yɔt'a ra Cristo.

Jatho gui 'yɔt' ni 'bɛfi zɛhɛh_u

⁶ Ma z_u cu ah_u dí xi ah_u nangue rá thuhu ma Hmuh_u ra Jesucristo, dami 'uehmb_u ts'ɛ b_u 'b_uɛ ni cuh_u i dānhyɛi, ngue hingui nde dim pɛfi, gue'ɛ hingui tɛn'na 'bε'a dá xān'nahe.

⁷ Nε nu'ah_u guí pāhm_u 'bε'a gdám 'b_uhmb_u, tengu dá ut'ahe 'b_u mām 'b_ucāhe b_u, ngue hin dām 'b_undānhyɛi thohogāhe.

⁸ Nε xíngui ts'ɛ gá 'daje 'bε'a dá homhbe. Pε dām pɛhmbe ra pa nε ra xui n'dahma bin ja 'bε'a dá homhbe, nε xíngui ts'ɛ dá pa ahe.

⁹ Madague mí sá xcá āhmbe ngue xquí zεje. Pε dá ndehe ga ut'ahe ra hmɛpya gui 'yɔth_u.

¹⁰ Nε nu'b_u mām 'b_uhmb_u b_u, dá xi ah_u, ngue'b_u 'b_u a n'da hingui nde dim pɛfi, hin din sihmε 'b_u, pε da zā ra thuhu 'b_u.

¹¹ Nguetho dí ɔhmbe gue 'b_u i 'da ah_u hingui nde dim pɛfi, pε di hɔdānhyɛi thoho nε ndetho din thɛnt p_u hin yá 'bɛfi.

¹² Nuya nangue rá ts'edi ma Hmuh_u ra Jesucristo, dí xi ɛ to'o hingui nde dim pɛfi, ngue da hyānya zεhε rá 'bɛfi da 'yɔt'e, nε da hyonse 'bε'a dām 'b_ui.

¹³ Pε nu'ah_u ma z_u cu ah_u, o gadín xɔmbɛih_u gui 'yɔth_u ran ho.

¹⁴ Nu'b_u 'b_u a n'da ah_u hingui nde da 'yɔt'a 'bε'a dí xi ah_u, dami hyɛth_u 'b_u, janangue'a da mbɛ'ts' yá sá.

¹⁵ Pε o gadín s_uhm_u, pε gui unhd_u ran zofu tengu'b_u ni cuh_u.

Ran zεgui ran zofu

¹⁶ Nε guesε ra Hmu, hɔnt'a sá da hyut'a ni mbɛih_u, hɔnt'a go 'bε'a guí thohmb_u gātho y_u pa. Nε nu'a ra Hmu gam 'b_uhmb_u gātho ah_u.

¹⁷ Nugā dra Pablo dí o't'á na ran zεngua i ja ua ya nangue ma 'yεεgā. Tengu'b_u ma firmagā na, ngue gātho ya ma sɔcuā.

¹⁸ Nuya nu'a ma Hmuh_u ra Jesucristo dí jap'ah_u, gātho ah_u. Nε hɔnt'a dí xi ah_u a ya.

1 TIMOTEO

Ná n'da ra sɔcua bi 'yorba ra Timoteo a ra Pablo

Ran zengua

¹ Nugá dra Pablogá, ma 'báigá'be ra Jesucristo nangué rán t'ɛdi Ojá ma ɣantehá, né ra Jesucristo, guese'a ran ho dí tɔmhbu a.

² Dí penh'na n'da ra sɔcua gra Timoteo, tengu'bu majuañi ma ts'ant'u i, ngue ya dá xán'na ma t'ɛc'yeihú. Né dí ap Ojá ma Tahú di 'da'a rá mate né rán huɛcate, né da hyut'a ni mbúi a ra Cristo Jesús ma Hmuhú.

Da mba ma hecpi u n'dan'yo in xánbate

³ Né tengu dá xi'a 'bu má mba bu Macedonia, né ngutho dí xi'a ya, dami copu Éfeso, né gui hecpa u 'da bí 'bupú, ngue hinga n'dan'yo da ma 'bu in xánbate.

⁴ Né dami xifi hin din xáh mi'da yu cuento gue 'be'a sä embi bi 'yot'u ndu ma bombotahú maya'bu né'bu emme ma 'be'a yú thuhu u, ngue man'da di xant'u yám hma. Nguetho nu' u yam hma tengu u, sáti thoho ran 'yomfɛni di un'na n'da, pe hin di 'yomfɛniba n'da da 'yɛc'yei Ojá.

⁵ Pé nu'a ma 'befihú dyu xánbatehá, ga xánba yu já'i dan huɛju. Né gue'a ran huɛcate di nequi bu ma mbúihu 'bu m'be't'e a, né'bu záqí dí ɔthu a di bɛngahú Ojá, né'bu hont'a Ojá dí m bɛmhbu a.

⁶ Pé nu'u 'da hinga guehya yam hma dín huɛca n'da i honi, pe bi 'uepu ja rá 'yu Ojá, janangué i ten yam hma sáti thoho.

⁷ Nu'ú, emme i honi nde din xánbate nangué yán t'ɛdi Ojá bi man ra Moisés, pé hingui pađi 'be'a im ma. Sä i mants'editho, pé né hingui pađi 'be'a nam bɔn'u yám hmanɛ i ma 'bu i man yam t'ɛdi.

⁸ Dí paħmbu gue xan ho u yam t'ɛdi bi xi Ojá ra Moisés. Pé bi ts'an yán t'ɛdi Ojá gue dí mba ma hecpi u yu dađits'oqui.

⁹ Né gue'u yam t'ɛdi dí mba ma hecpi u to'o jase yán t'ɛdi zehé, né'u i festa yán t'ɛdi Ojá, né'u to hingui numansu Ojá, né di ho da 'yot' yu ts'oqui. Né'u to hingui ɛspa Ojá, né i ten ra ximhäi, né i ho yá ta né yá mbe, né yu hyodu. Gue'u da sih yán t'ɛdi Ojá u, né hinga gue'u hont' Ojá mbɛni.

¹⁰ Né bi ts'an yán t'ɛdi Ojá dí mba ma hecpi u ɔt' ran 'yom't'ɛni, né'u din 'yasäbi yá min'yohuhú tengu'bu n'da ra xisu, né'u i pe yá miја'ihú, né'u i man yu fehni, né i xih ra fehni yu zé'mi. Né gátho u n'dan'yo i ɔt'e xinda gue ra hoganxädi, né gue'u da sih yán t'ɛdi Ojá u, nguetho i xiju hin ga ɔthu yu ts'oqui.

¹¹ Pé nu'a rán ho ma'da'yo ra Cristo dí pãra ma mbúihu Ojá a, nu'a mixte xan hotho a. Né gue'a ran ho ma'da'yo bi xicä Ojá gam mangá.

I xi Ojá jamadi ra Pablo, nangué rá mate xan ngu

¹² Jamadi dí xih ma Hmuhú ra Jesucristo, nguetho bi huangui dram 'behniğá, né i pađi ga ja'ts'i, nguetho di 'dac rá m fãts'i ga ɔt'a i xiqui.

¹³ Pé nugá emme dra nexmategá mam'bet'o, né mí sangá a ra Cristo gue'bu go má unba u 'da yú 'yɛc'yei. Né xingui ts'u mí pačä 'be'a nam bɔn'a mí ɔt'ä, nguetho him mí ɛc'yeigá ra Cristo. Pé Ojá bi 'dac rá mate bi pungui.

¹⁴ Pé emme xan ngu rá mate ma Hmuhú ra Cristo Jesús, bi jaqui dá dápá ma mbúi a, né bi jaqui emme dá numanhogá a Ojá né dá huɛc ma miја'i'be.

¹⁵ I ja ua n'da ram hma da zä ga paħmbu majuañi, ngue bi zɔcua ja ra ximhäi a ra Jesucristo di pɔ'u yu ts'om'bäi tengugá man'da xan ts'o dá ɔt'ä.

16 Pe ɛmmɛ xən ngu rá mate bi 'yɔrcä Ojä, nguetho nde gätho da 'yut mi'da yə jä'i ɛmmɛ ja rá yembai a ra Jesucristo. Ne tengu thohogä, ngutho da 'yɔrpa ɛ to'o di dāp yú mbai a, ne'ɛ din ja ra te mazai.

17 Janangue'a ga ɛspa ma Ojäɛ gätho yə pa mazai. Nu'a, ra Hmuts'ət'abi mazai a, ne njongui sä da nu, ne njam'bə da guadi. Ne n'datho Ojä, njo'o man'da, ne gätho i pađi. Ne hɔnt'a gam bɛmhɛ a ya.

18 Ne nuya gra Timoteo, tengu'bə ma ts'ənt'ɛ i, i ja ua a dí xi'a ya. Nu'i gra dofai nangue Ojä, dami 'yɔt' ra hogatuhni, tengu thoho bi xi'a ɛ yú pɔngahyā Ojä. Janangue'a dami hyādumbai gui 'yɛc'yɛi rá hogamhma Ojä, ne gui 'yɔt'a 'be'a i xi'a 'bə in zop'a ni mbai.

19 Ne hin gui 'yɔt'e tengu mi ɔt'ɛ 'da 'bə mí zop yú mbai Ojä, pe bi mbesta'a 'be'a bi sifi, bi ts'onse yú mbai bəya.

20 Tengu mí ɔt'a ra Himeneo ne ra Alejandro. Pe dá juənba ɛ, ne dá xifi bi mba ma dá bə 'bəh ra zı̄thu, di ɛnbi, da bādi hin da zan Ojä.

2

Da mba nt'äpi rá m fäts'i Ojä nangue gätho yə jä'i

1 Ne i ja ua n'da ram hma ga xi'i, gra Timoteo, ngue mahyoni gui 'yɔrpa ja ram peti. Ngue nu'bə gui yāhə Ojä, gui xihmbə nangue gätho yə jä'i, gui 'yāfə rá mate nangue'ɛ, ne gui xihmbə jamadi Ojä nangue'a 'be'a bi 'yɔrpa n'da ngu n'da ɛ yə jä'i.

2 Ne'ɛ yə ts'ət'abi ne gätho to'o ja yú ts'edi, dami 'yāfə rá m fäts'i Ojä nangue'ɛ, ngue hin din ja yə ɛni ne xing ra dumbai, ne hin te gam bɛmhɛ, ne da zā bə ga ɔthə xən ho 'be'a bi man Ojä bəya.

3 Ne xən ho 'bə ga ɔthə a, nguetho gue'a numanho Ojä mam pɔrpatəhə a.

4 Nguetho in nde Ojä da yəni gätho yə jä'i nangue rá ts'edi ra zı̄thu ne di 'yomfɛnibi nangue'a majuani.

5 Ne n'datho Ojä i 'bai. Ne n'datho a i 'bä'inde ne din hocpate bə bí 'bə Ojä, nu'a ra Jesucristo ngue bin jä'i a.

6 Nguetho bin dāse ngue gätho bi gurca ma ts'oquihə. Ne guehna ram hma bi xijə Ojä 'bə mi zɔn ra pa bi ma.

7 Ne guehna ram hma i thangä gam mangä na, ne guehna bí 'bencä na, ne majuani hin dí fɛhnigä, ngue ma 'bɛfigä ga xänba ɛ hing yə judío, ga japi di dāp yú mbai Ojä, da yəni, ne da 'yɛc'yɛi a majuani.

8 Ne man'da dí xi'i, hɔnbə go harə dim peti yə 'yɛc'yɛi, xtán hotho yú 'yɛ ɛ yən 'yohə di 'uə'ts' 'bə din yāhə Ojä, ngue nte má cue da bɛni, ne xing ran ɛcpate.

9 Ne dí xi'i 'be'a gui xih yə xisu, ngue hin din hoc zɛhɛ nangue ran 'yɛts'i, uague di hoc yú yə, uague ra oro o yə thebe o 'be'a xəm hmadi da japi. Pe din hoc zɛhɛ nangue yú he rán säui n'da ra hogambai ne ra hogan'yomfɛni.

10 Ne da bādi da 'yɔt' ra hogambai, ne gue'a ran hoqui rán säui n'da ra xisu i numansu Ojä.

11 Ne nubə ja nim petihə, da ndese yə xisu da sänbi, ne hin go din xänbate, ne gätho da 'yode.

12 Ne dí xi'i hin dim 'bet'o yə xisu ngue da xänba yən 'yohə, pe din hɛtho.

13 Nguetho m'bet'o bi 'yɔt' Ojä a ra Adán, ne m'bejua a ra Eva, janangue'a hingui sä dim 'bet'o n'da ra xisu.

14 Nguetho nu ra xisu bi numanho 'bə mí xih ra zı̄thu da 'yɔt' ra ts'oqui, pe nu ra Adán him mín nde xtá 'yɔt'e.

¹ Janangue'a din unba 'bɥ xɥm 'bɥh yú t'ɥhni ɥ yɥ xisu, pɛ da mbäx Ojã ɥ 'bɥ thocpa thoho i ɛc'yɛi, nɛ 'bɥ din ja yán huɛcate, nɛ 'bɥ din 'yomfɛni xɥn ho, n'dat'a Ojã da bɛni.

3

Nda'ɥ yɥn 'yohɥ din ngɥrpi

¹ Majuani a ram hma, nu 'bɥ in nde din ngɥrpi n'da, in nde n'da ra 'bɛfi xɥn ho.

² Pɛ jatho din hocjã'i n'da ra ngɥrpi, nɛ nte da thɥnba n'da rá ts'oqui. Nɛ hont'a n'da rá xisu da zi, nɛ da bɔdi da zɔmzɛhɛ rá mbɛi nɛ din 'yomfɛni xɥn ho, nɛ di jamansu 'bɛ'a i ɔt'e, nɛ di ho di un ran ts'äya bɥ ja rá ngu, nɛ da bɔdi din xänbate nangue rá mhan Ojã.

³ Nɛ njãm'bɥ dim mihni, xɥn din ndesɥi, nɛ hin da 'yɔman'ɥ a i sifi, nɛ xɥn din hecpate pɛ din hocpate, nɛ hin da nde xɥn ngu ra mbeti.

⁴ Nɛ da bɔdi dim 'bet'o bɥ ja rá nguse, nɛ nu yú t'ɥhni da 'yɔt'e 'bɛ'a i xifi, nguetho numansu yú ta.

⁵ Nguetho nu 'bɥ hingui pãdi dim 'bet'o bɥ ja rá nguse n'da ran 'yohɥ, hin da bɔdi di jamansu yɥ 'ɛc'yɛi 'bɥ.

⁶ Nɛ hin din ngɥrpi n'da ra 'da'yo 'ɛc'yɛi, ts'ɥrɥ thoho din 'ɛt'si tengutho ra zɥthu, nɛ da dex'a Ojã a.

⁷ Nɛ nu yɥ ngɥrpi da 'yɔt'e ngue da hnumansu, nɛrɥ 'bɥ ɥ hing yɥ 'ɛc'yɛi da 'yɔt'e 'bɛ'a dí hnumansu, janangue'a njon di c'ãman'ɥ, nɛ hin da ðãp ra zɥthu bɥya.

Ndana ní jq'i dim fãxte

⁸ Ximangut'ɥ yám fãts'ihɥ yɥ ngɥrpi, nguetho guexta'a jatho din hocjã'i, nɛ 'da'ngu da ma, nɛ hin dim mihni, xɥn din siyate nangue ra mbeti.

⁹ Nɛ da bɔdi xɥn ho 'bɛ'a gãtho rán theui a ram hma nɛ din zãm bɥ, nɛ zãi ɔt'a xi Ojã 'bɥ in zop yú mbɛi.

¹⁰ Nɛ nde 'bɥ 'bɛ da hnu 'bɥ tenni xɥn ho, nɛ nubɥya nu 'bɥ hin te da thɥnbi, da zã da 'yɔt' ra 'bɛfi dim fãxte bɥya.

¹¹ Ximangutho 'bɥ dim fãxte n'da ra xisu, i jatho da hnumansu, pɛ hin din c'ãte, nɛ xɥn dim mihni, pɛ din 'yomfɛni xɥn ho, nɛ di jq'ts'i 'bɛ'a gã ɔt'e.

¹² Nɛ nu n'da ran 'yohɥ 'bɥ im fãxte, n'datho rá xisu da zi, nɛ da bɔdi dim 'bet'o bɥ ja rá ngu, nɛ da 'yɔt'ɥ yú t'ɥhni 'bɛ'a da xifi.

¹³ Nguetho nu 'bɥ i ɔt'e xɥn ho rá 'bɛfi n'da ram fãts'i, da hnumanho bɥya, nɛ man'da da hyut' ran zambɛi nangue rá 'bɛfi ra Cristo.

Mixte xɥn ho a ram hma dí ɛc'yɛihɥ

¹⁴ Guehna dí ɔt'a na ya, gra Timoteo, madague 'bɥ dí m bɛni ga mba bɥ n'dihi.

¹⁵ Pɛ xi 'bɥ him 'bex da zã ga mba bɥ, pɛ ya dá xi'i 'bɛ'a xɥn ho gui 'yɔt'e nangue a rá ngu Ojã. Ngue nu yɥ 'ɛc'yɛi xa hyɔmba rá ngu Ojã nangue yú mbɛi, ngue 'dat'a Ojã i 'bɛi. Nɛ tengu 'bɥ rá nguɥ Ojã guerɥ na fãdi xɥn ho rá m hma Ojã, nɛ dín yãmhɥ a.

¹⁶ Nɛ gue'a ran ho ma'da'yo dí tɛnhɔ mixte xɥn ho a, ngue bin 'yuse ra Cristo ua ja ra häi 'bɥ mín jq'i a, pɛ bin 'youi rá Hogandãhi Ojã guerɥ i fãdi hin'ɥ rá ts'oqui a, nɛ bi nu ɥ yám 'bɛhni Ojã mahɛts'i.

Nɛ bi hmangua dí 'bɥhmbɥ hɔnbɥ go harɥ 'bɥh yɥ jq'i gue 'dahma'dan'yo bɥ na yã.

Nɛ bi t'ɛc'yɛi ua ja ra ximhäi,

bi ts'ix mahęts'i bu bí ja rá ts'edi Oja mixte buya.

4

Mi pa Oja da 'ue'u 'da

¹ Nu rá Hogandahi Oja m'bet'o di bęngä ngue da 'uepu ja rá 'yu Oja u 'da. Ngue da 'yomanho u yá nde u yu hyäte xānbate bin xādi nangue yám hman yu zīthu.

² Nu yu hyäte hingui sá bu da zop yá mbui Oja, nguetho bi ts'on yá mbui nangue yu fehni zai im ma.

³ Ngue sá di hecpa yu ja'i, i xifi hin din thęti, xín da zi 'da yun ts'ihme, sá ęn'u. Pe bi zāngahu Oja ga hāmhbu hont'a go 'be'a mán ts'ihme 'bu dí xihmbu jamadi Oja, gue nuju dyu 'yęc'yehu, ne dí pāhmbu nda'a majuani.

⁴ Nguetho gātho xun ho 'be'a bi 'yot' Oja, ne hin'yu 'be'a ga emhbu, pe ga hāmhbu ne ga ęmfu jamadi Oja buya.

⁵ Nguetho majapi ngue'a dí ăfu rán japi Oja, ne nu rām hman Oja i ęmbi xun ho a.

Rá hogambefi ra Jesucristo a ra Timoteo

⁶ Nu'i gra Timoteo, xun ho 'bu guim bęnba yu cu na ram hma i ja ua, janangue'a gam pefi xun ho nangue ra Jesucristo. Nguetho bi ha'a ra ts'edi ni mbui a ra hogamhna dí ęc'yehu, ngue ra hoganxādi guí tenni.

⁷ Ne o gui ępa ra güenda yám hmanse yu ja'i sāti thoho ne xun ts'o. Pe dami hyādumbui nangue rá 'befi Oja.

⁸ Ne tengu 'bu zai dadin cunh ma ja'ihu, ne da hya ra ts'edi, ne ngutho ga othu nangue ma mbuihu, da hya ra ts'edi 'bu zai ga humbahu nangue rá 'befi Oja. Ne ęmme xun ngu di muui 'bu ga humbahu, nguetho i ęrcahu ran ho yu pa i jabu ya, ne gātho yu pa mazai.

⁹ Ne majuani na ram hman na, janangue'a nde'bu gātho ga othu xun ho.

¹⁰ Janangue'a dí hāthu yun unbi ne dí humbi dadim pēhmbu, guepu go da zā ga xihmbu xun ho rām hma Oja yu ja'i. Ne da zā ga dāp yá mbui Oja buya, ne dim pōhō. Nguetho n'dat' Oja dí tōmhbu i 'bui, nu'a in nde da yān'u gātho yu ja'i i 'bui, ne da yān'u to'o da 'yęc'yei a.

¹¹ Nuya yun xādi i ja ua, thocpa thoho gui hyādumbui ęmme gui bęnbi ne gui xānbi gātho yu cu bí 'bupu.

¹² O to guídí japi da 'yu'ts'i'i ngue gra ts'unt'u thoho. Pe gui 'yut'u yu cu nangue yun t'ot'e bi xijy Oja gue gui 'yōzehe xun ho, gui jamansu 'be'a gui ma, o 'be'a gui 'yōrpu. Janangue'a gui 'yuti din huęqui n'da ngu n'da, ne dí ja'ts'i, ne da zāmzehe yá mbui.

¹³ Pe gātho 'bu hin ná sōngä bu, pe gui jamansu ni 'befi 'bu guí man rām hman Oja, ne'bu gadí un ran zofo yu ja'i, ne'bu guí xānbi 'be'a nam bōn'a n'daxęqui gui xifi.

¹⁴ Damim pefi xun ho nangue a rá ts'edi Oja bi 'da'i, tengu bi xi'a u 'da yu pōngahya Oja. Ngue bi bęn'na ni mbui Oja 'bu mí 'yāp rá mfāts'i nangue'e, ne bi gāx yá 'ye bu ja ni ya.

¹⁵ Thocpa thoho gui 'yot'a dí xi'i, ne hont'a gui hyādumbui gui 'yot'a, ne nubuya da nu i gātho yu ja'i ngue bin te xun ho ni mbui nangue rá 'befi Oja guí ot'e.

¹⁶ Ne thocpa thoho gui hyādumbui gam fāse nangue ni mbui, ne gui jamansu 'be'a gātho gui xi u 'bupu nangue rām hman Oja. Ne nu'bu ngubu gui 'yot'e, ne dí jap'a Oja, ne'u gā mí'da yu ja'i guí xānbi.

5

Ga fāx ma cuh

¹ O guí sɛ'a n'da ra dɔc'yei, pɛ dami zofo xɛn ho, tengutho 'bɛ ni ta. Nɛ nu'u yɛ ts'ant'u gui 'yɔt'e tengutho 'bɛ nin 'yohɛhɛ.

² Nɛ nu yɛ zi bɔmbe gui 'yɔt'e tengutho 'bɛ ni mbe, nɛ nu yɛ hmute, gui 'yɔt'e tengutho 'bɛ nin ju, nɛ hin guim bɛn'a n'da ra 'yɔsɔ nangue'u.

³ Nɛ nubɛ ja yɛm peti gui jamansuhɛ n'da ra bɔmbe 'bɛ xɛn du rá ndɔ, ngue'bɛ njo'o to'o di jamansu.

⁴ Pɛ nu'bɛ n'da ra bɔmbe xɛn du rá ndɔ, nɛ 'bɛh yɛ t'ɛhni, o gue yɛ 'beto, da bɔdi rán t'ɛdi Ojɔ a di jamansu yɛ mbe, tengutho bi 'yɔrpa 'bɛ mín t'ɛhni. Nɛ gue'a in nde Ojɔ.

⁵ Nɛ nu'bɛ n'da ra zi bɔmbe i nyɔui Ojɔ gɛ ra pa nɛ ra xui, nɛ hɔnt'a Ojɔ im bɛni, nɛ nu'bɛ njo'o to'o di jamansu, pɛ gui fɔxhɛ a buya.

⁶ Pɛ nu mi'da yɛ xisu, xɛn du yɛ ndɔ, ngue hinguim bɛn Ojɔ, nɛ i honi da 'yɔzɛhɛ yɛ pɔhɔ zɛhɛ. Madague'bɛ i 'bɛi, pɛ tengu'bɛ xɛn du bɛ nam bɛn Ojɔ. Hinga gue'u da mba ma jamansu bɛ ja ram peti u.

⁷ Nɛ nuya yɛm hma i ja ua, gui xɛnba u yɛ cu, janangue'a njon da 'yɛna hingui ho ɔt'u.

⁸ Nɛ nu'bɛ n'da hin di unni 'be'a di 'be a rá ta o gue rá mbe, o gátho mi'da yɛ mɛni, man'da xɛn ts'o rá mbɛi 'bɛ, xinda gue'bɛ hin xtá 'yɛc'yei, nɛ bi gɔn'a ra Cristo.

⁹ Nuya ga xi'i nda'u ní hyoya bɔmbe gui hyuspa yɛ thuhu dim pɛpɛ ja ram peti. Hɔnt'u pɛ'ts'a hyɔte njeya nɛ ɛmmɛ bim 'bɛmanhoui yɛ ndɔ.

¹⁰ Nɛ i hnumanho nangue yɛ hoga'bɛfi i ɔt'e, nɛ bi jamansu xɛn ho yɛ t'ɛhni, nɛ zɔi di sɔyaba yɛ jɔ'i bɛ ja yɛ ngu, nɛ him bin 'yɛzɛhɛ pɛ bin 'yɛhɛ nangue yɛ mí'yɛc'yeihɛ, nɛ bi hyurpa yɛ mbɛi to'o mi tu yɛ mbɛi, nɛ bin ɛhya bi 'yɔt' mi'da yɛ hogant'ɔt'e. Nɛ guehya yɛ hyoya bɔmbe gui hyuspa yɛ thuhu ya.

¹¹⁻¹² Pɛ nu mi'da yɛ xisu xɛn du yɛ ndɔ, nu'bɛ hingui ngu yɛ jɛya pɛ'ts'i, hin gui hyuspa yɛ thuhu gue gui 'yɛmfɛ dim pɛpɛ. Nguetho ts'ɛrpa toho da bɛni din thɔti, nɛ nu'bɛ din thɔti mahɔn'a hin da 'yɔt'a ra 'bɛfi mí ma xtá 'yɔt'e. Nɛ ra ts'oqui a nguetho him bi jɔ'ts'a bi ma.

¹³ Nɛ nu'u, ts'ɛrpa toho din dɔnhɔyɛi yɛ mbɛi 'bɛ njo'o yɛ ndɔ, nɛ da hyɔ'da toho yɛ ngu, nɛ hɔn nan c'ɔte di ja, im man'a hingui ho, nɛ sɔ din thɔnt'i i ɔt'e nɛ hin rá 'bɛfi bɛ.

¹⁴ Janangue'a man'da xɛn ho 'bɛ din thɔti mahɔn'a, dim 'bɛh yɛ t'ɛhni, nɛ dim pɛpɛ ja yɛ nguse. Nɛ nu'bɛ din jabɛ da 'yɔt'e, hin di c'ɔman'ujɛ man sɛihɛ 'bɛ.

¹⁵ Nguetho i 'bɛ i 'da yɛ xisu xɛn du yɛ ndɔ, nɛ ya xɛ mbengui nɛ i ten ra zɔthu.

¹⁶ Nɛ dí xi'i mahɔn'a, nu'bɛ 'bɛ a n'da ra cu ngue bi du rá ndɔ a rá mbe, jatho da mbɛpi, o gue rá nana bi du rá ndɔ, o gue rá mɛni, i jatho di jamansu, nɛ hinga gue'a ra mbɛti pa ma peti bɛ ja ra nijɔ dí mba ma jamansu u. Janangue'a dí gua'a ra mbɛti bɛ ja ra nijɔ ngue hɔnt'u njo'o to'o di jamansu da mba m'bɛpi bɛ.

¹⁷ Nu yɛ ngurpi bɛ ja ram peti, nu'u to di jɔ'ts'i xɛn ho yɛ 'bɛfi, da t'ɛspa u, nɛ da mba m'báts'i 'be'a di 'bɛdi. Nɛ nu'u to i humbi din xɛnbate nangue ráhɛ hman Ojɔ, man'da jɛs'ɛditho da t'ɛspi.

¹⁸ Nguetho nt'o't'i: “Nu yɛ uɔfanindɔni 'bɛ i uɔhi hingan thu't'i yɛ nde, pɛ da zɔ da za yɛ paxi i ja bɛ.” Nɛ man'da ram hma i ja: “Nu'a to dim pɛfi ja rán t'ɛdi din ju't'i,” i ɛna.

¹⁹ Ne hin gui 'yørpa ra güenda 'bũ da mba ma yapi n'da ra ngurpi t'ẽmbi bi 'yõt' ra ts'oqui, hinda hõnt' bũ di yoho hyu ɛ di yapi gui 'yøh pɛya.

²⁰ Ne nu' bũ majuani bi 'yõt' ra ts'oqui, da mba ma hecpi bũ dim peti ɛ mi'da, n'dahma gátho din su.

²¹ Ne madague' bũ gadín amigoui o hin'na, pɛ 'da'angu gui 'yørpe. Ne gue'a i jats'edi di xi'i gui 'yõt'a, nguetho in nu a Ojã, Ojã da badi 'bũ gui ja'ts'i, ne'a ra Hmu, ra Jesucristo, in nu i, ne yá hogam 'bɛhni Ojã mahɛts'i in nu i.

²² Him 'bex gui un ra 'bɛfi n'da ran 'yohɛ, 'bɛ gui pãhmbũ 'bɛ'a rá mbũi. Nguetho nu' bũ n'da gá un ra 'bɛfi, ne da 'yõt' ra ts'oqui, gui conhui rá ts'oqui a bũya. Janangue'a gan 'yomfɛni xɛn ho, ne nte gan dupate bũya.

²³ Nuya dí xi'i gra Timoteo, nanguɛ ni mbũi xɛn ɛ, ne jant'a pãnts' thoho, dami si zits'ũtho ra vino, ne hinga hõnt'a ra dehe gui si.

²⁴ Guim bɛmhmbũ ndana ɛ yɛn 'yohɛ da sih ra 'bɛfi bũ ja ram peti, 'bũ i 'da ngue mfadi i ja yá ts'oqui, ne 'bũh mi'da ngue hinga mfadi i ja yá ts'oqui jague' bũ da zõn ra pa da thĩnba yá ts'oqui.

²⁵ Ne nguetho nanguɛ ran hocjã'i i øt'a n'da, mfadi nanguɛ yɛn ja'i. Ne nu' bũ him 'bexque mfadi, pɛ m'bɛjua da fadi, nguetho hingui sã da 'yãgui.

6

¹ Nu' ɛ yɛn 'yɛhɛ bí 'bũpɛ, da numansu ɛ yá hmu to i ørpa yá 'bɛfi. Ne nu' bũ din jabũ da 'yõt'e, njon di c'ãman' ɛ nanguɛ Ojã ne njon di c'ãman' ɛ rán xãdi Ojã.

² Ne nu' bũ yɛn 'yɛc'yɛi ɛ yá hmu yɛn 'yɛhɛ, pɛ guexta'a da numansu ɛ yá hmu ne hin da zani ngue' bũ mbɛni din cuhɛ ɛ. Pɛ man'da da bɛni da mbɛpi xɛn ho, nguetho rá mi'yɛc'yɛiui da mbɛpi, ne di huɛc'a rá hmu. Dami xãnba na ram hma, ne thocpa thoho gui bɛnba ɛ.

Xɛn ngu dí tqhmbũ nanguɛ rá 'bɛfi Ojã nguetho i hurca ma mbũihũ

³ Pɛ i 'bũ'i 'da yɛn xãnbate n'dan'yo ram hma in xãnbate, ne hin din thɛui a ráam hma ma Hmuhɛ ra Jesucristo ngue majuani di zerca ma mbũihũ, ne hin din thɛui a ram hma ga dãp ma mbũihũ Ojã.

⁴ Pɛ nu' ɛ, bi ɛ't' yá mbũi nanguɛ ran 'yɛts'i, ne nte i pãdi. Ne ɛmmɛ honi di dunba yɛm hma guerpɛ i fãpɛ ran ts'ɛya, ran heque, ran ts'ante, ran t'ũ't'ate, 'bɛ'a gátho im bɛn rá mbũi.

⁵ Ne nu' ɛ thocpa tho din sɛi n'da ngu n'da ɛ, gue' ɛ bin ts'on yán 'yomfɛni, ne hingui sã da badi ndana a majuani. Ne im bɛni xɛn ngu ra mbɛti da dãha nanguɛ rá 'bɛfi Ojã. Pɛ o gui øhmbũ a i man ɛ.

⁶ Pɛ majuani xɛn ngu dí tqhmbũ nanguɛ rá 'bɛfi Ojã, i hurca ma mbũihũ, ne dí 'bũmanhohũ nanguɛ Ojã.

⁷ Nguetho nte bá hãhũ 'bũ máam 'bũhmbũ ua ja ra ximhãi, ne nte da zã ga hãxhũ 'bũ bi zõn ra pa ga tuhũ.

⁸ Pɛ hin da du ma mbũihũ 'bũ zí ts'ũtho dí pɛs'hũ yɛn ts'ihmɛ ne yɛ he.

⁹ Pɛ nu' ɛ to'o in nde dim mɛmbɛti, hingan ts'ãrpɛ thoho da thãt'i da 'yõt'a ra ts'oqui. Ne tengu' bũ da mba nthu't'i rá mbũi, ne man'da man'da nín xãndi 'bɛ'a gátho da bɛn rá mbũi. Pɛ ndetho din ɛnbazɛhɛ, ne din tonto rá mbũi 'bɛ'a gátho honi, ne gue' ɛ yán t'øt'e ní zo bũ ja ram 'bɛdi.

¹⁰ Nguetho nu' bũ 'bũ a n'da ɛmmɛ in nde ra mbɛti, gue'a ní mbũdi gátho yɛn ts'oqui bũ rá mbũi a. Ne nu' a ní ho ra mbɛti ɛ 'da, bi 'uɛpɛ rá 'yu Ojã, ne di ɛnba zɛhɛ rá mbũi nanguɛ ra dumbũi.

I øt' ra hogatuhni nanguɛ Ojã a ra Timoteo

¹¹ Pɛ nu'i gra Timoteo, rá mbe'fi'i Ojã, dami 'uegue nangue yãn ts'o i mangua. Pɛ gui hyumbi gui tɛn'na ran ho, nɛ hɔnt'a Ojã guim bɛni da mbãx'i'i, nɛ gui huɛc ni mijã'ihã, nɛ hin gan xɔmbɔi, nɛ din ja ni yembɔi.

¹² Xãn ngu yã jã'i bi 'yɔ 'bũ gmím ma xãn ho ni t'ɛc'yɛi. Nɛ ngutho ya gui hyut'anzambɔi gui tãha, tengu'bũ n'da ra dofui i hãt yãn anbɔi ngue da ðãh ran sãi. Janangue'a da zã guim bɛnt'i xãn ho a ra te ma'da'yo, gue'a í zon'na a.

¹³ Nɛ guim bɛni Ojã in nu i, nu'a di un yá te 'be'a gãtho i 'bũi. Janangue'a gui hyut'anzambɔi nɛ hin gui su nin ðãte. Nɛ in nu'a ra Jesucristo ngue bi ma xãn ho a majuãni 'bũ mí mba ma ðãpi ra Poncio Pilato.

¹⁴ Janangue'a dí xi'i, jats'ɛditho gui jã'ts'i gãtho ra 'be'fi bin 'da'i, nte gui ts'oni, nɛ njon da man ran ts'o nangue'a bũya. Nɛ gue'a gui 'yɔt'a ya, gue'bũ go bi zɔn ra pa di nɛqui ma Hmuhũ ra Jesucristo.

¹⁵ Nguetho nu'bũ bi zɔn ra pa nts'ãnni, Ojã ba penhua ra Cristo mahɔn'a. Nɛ nu Ojã mixte xãn hotho, nɛ ɛmmɛ di johya, nɛ i 'dase ngue di manda. Nɛ nu'a Ojã ra ts'ut'abi xinda gue gãtho mí'da yã ts'ut'abi 'bũi, nɛ nu'a ja rá ts'edi xinda gue gãtho mí'da ja yá ts'edi.

¹⁶ Nɛ hɔnt'a Ojã njãm'bũ da du. Nɛ ɛmmɛ di nɛc thoho hapũ bí 'bũi, njon da zã da hyãm bũ, nɛ njongui sã da nu Ojã. Nu'a ɛmmɛ i t'ɛspi nɛ da 'yuh rá ts'edi mazãi. Nɛ hɔnt'a gam bɛmhbũ a ya.

¹⁷ Dami xi'ũ yã mɛmbɛti 'yɛc'yɛi, ngue'ũ to i ja yá mbeti ua ja ra ximhãi, dami xifi hin din 'yɛts'i, nɛ xín da bɛni di muui yá mbeti, nu'ũ ts'ũrpũ thoho dim 'bɛdi. Pɛ dami xifi hɔnt'a Ojã da bɛni, ngue di muui xãn ho, nɛ da bãdi bí nɛxpũ 'bũ Ojã gãtho xãn ho dí pɛs'hũ, ndɛjũ dan johyahũ.

¹⁸ Pɛ dami xifi da 'yɔt' ran ho, nɛ man'da tengu'bũ gue'a ná mɛmbɛti ɛ bũya. Ngue hin din 'yũya pɛ da gomhbũ yã jã'i 'be'a pɛ'ts'i.

¹⁹ Nɛ nu'bũ din jabũ ga øthũ, ga pɛs'hũ 'be'a majuãni di muui, nɛ ga nuhũ xãn ngu rán jãpi Ojã 'bũ bi zɔn ra pa, nɛ majuãni ðãm 'bũmanhohũ gãtho yã pa mazãi.

N'da ran zofo ran zɛgui

²⁰ Nu'i gra Timoteo, dami jamansu xãn ho ra 'be'fi nangue rámm hma Ojã bi 'da'i. Nɛ dami 'uegue nangue'ũ yãm hma ɛmbi ní ðĩn ran 'yomfɛni n'da, pɛ hingui ho ɛ. Sãti thoho, nɛ n'dan'yotho ra 'yu i ut'a n'da. Nɛ nu'ũ to'o bi ðɛnni, bi 'bɛh rá 'yu Ojã.

²¹ Nɛ nuya Ojã di 'da ahũ rá mate. Nɛ hɔnt'a dí xi'a ya.

2 TIMOTEO

Ná yoho ra sœcuã bi 'yorba ra Timoteo a ra Pablo

Ran zengua

1 Nugã dra Pablogã, Ojã bi zãnni ma 'bã'i'be a ra Jesucristo, ga xih yã jã'i a bi mam majuañi Ojã, ngue di un ra temazaï u to di dãp yã mbui ra Cristo Jesús.

2 Dí pen'na ra sœcuã gra Timoteo, dadí huç'a'i tengu'bu ma ts'ant'ũ i. Ne di ãp Ojã ma Tahũ di 'da'a rá mate ne rán huçcate ne da hyut'a ni mbui, ne ra Cristo Jesús ma Hmuhũ.

Ra Timoteo da ma ran ho ma'da'yo nangue ra Jesucristo

3 Dí ẽmbã jamadi Ojã 'bu dím bẽn'i, ra xui ne ra pa thocpa thoho, nguetho dí pađi gui ẽc'yẽi xũn ho tengugã, ngue dá øt'ã ra 'bẽfi bi 'dacã Ojã, ne nguetho mi øt'ũ mam bombøtahe 'bu maya'bu.

4 Dím bẽn'i gãn zom 'bu mán xummi, ne bi dãh ni guidã. Ne ẽmmẽ dín nde ga nu i mahøn'a, ne din jagã ran johya xũn ho 'bu ga nu i.

5 Dím bẽn'i ngue hingui yoho ni mbui. Pẽ gui ẽc'yẽi xũn ho, tengubu na 'yẽc'yẽi ni ndømbe ra Loida ne'a ni mbe ra Eunice.

6 Janangue'a dín nde'e thocpa tho guim bẽni bi 'da'a rá ts'edi Ojã 'bu má cãx ma 'yẽ bu ni yã, ne dí xi'i gan ẽhya gui 'yøt' rá 'bẽfi Ojã bi 'da'i.

7 Nguetho nu'a rá Hogandãhi Ojã bi 'dajũ hin di jajũ dan suhũ, pẽ di jajũ ga huthũ ran zambui, ne dan huẽjũ n'da ngu n'dajũ, ne ga sam zehẽ ma mbuihũ.

8 Janangue'a o gui pẽs' ni sã gui mamp'a rá mham ma Hmuhũ, ne o gui su ngue dí ofãdigã nangue Ojã. Pẽ ne'i dami hyãt'i gui set yan unbi tengu thohogã, nangue rá m hman Ojã gui øt'e. Ne Ojã da mbãx'i'i.

9 Ne bi yanju Ojã ne bi mberca ma mbuihũ, ne nubuya bi xiju ga ørpahũ rá 'bẽfi. Pẽ hin i yanju a rá 'bẽfi Ojã dí øthũ, pẽ bi yanju 'bu má hãmhbũ rá mate. Ne gue'a bi zãn zehẽ Ojã 'bu him maní 'yøt' ra ximhãi, ngue da yanju ra Jesucristo.

10 Nuya bi nequi a mán ts'ãnni, ngue bi nequi ma yantheũ ra Jesucristo, nu'a bi dãp rá ts'edi ran ðate, ne bi jajũ dán 'yohũ rá 'yu ra te mazaï. Ne gue'a i xiju rán ho ma'da'yo ra Cristo.

11 Ne gue'a ram hma dá mangã, ne bá 'bẽngã, ne gue'a ram hma dá xãnba u yã jã'i hing yã judío.

12 Janangue'a dí sãgã ran unbi ya. Pẽ hin dí pẽs' ma sã, nguetho dí paçã a to'o dí ẽc'yẽigã, dí pađi i ja rá ts'edi da mbẽsca ma tegã ngue dá dãpi, ga pømanho 'bu rán zẽgui.

13 Ne nangue ran ho ma'da'yo dá xãn'ni'i, dami thoqui gui 'yẽc'yẽi ra Cristo Jesús ne dami 'yøt' ran huçcate bi 'da'i.

14 Ne dami jamansu ran ho ma'da'yo i 'yo ni güenda, nangue rá Hogandãhi Ojã i 'bũpũ mbo ma mbuihũ.

15 Gui pađi gãtho bi 'ue'ũ yã cu ngue yã mẽngu bu Asia, bi 'uegue nanguecã, ne ra Figelo ne ra Hermógenes.

16 Pẽ nu'ũ gãtho 'bũpũ rá ngu ra Onesíforo, Ojã dí jãp'ũ. Nguetho nu ra Onesíforo xũn ngu yã niđi bi mbãxcagui, ne him bi mbes' rá sã nangue yã cadena i thurcã.

17 Ne nu'bu mi zœcua Roma a, ẽmmẽ bi hyongui ne bi ðingui.

18 Nu ra Jesucristo di japi xən ho 'bə rán zegui ra pa, nguetho nu'bə mám 'bəpə Éfeso, ne ɛmme xən ngu 'be'a gátho bi 'yɔrpə ngue bi mbäx rá 'befi Ojə bə a. Ne man'da guí pədi xinda guecä.

2

Ra hoga dofai nanguie ra Jesucristo

1 Pə nu'i tengu'bə ma ts'unt'ə i, gra Timoteo, dami hyə ra ts'edi nanguie rá mate bi 'da'a ra Jesucristo.

2 Nu ram hma gá 'yøde dá mangä, ne xən ngu'ə i man'a majuəni. Ne n'dat'a ram hma guí thocpa ra 'befi mi'da yə hocjə'i, gui huan'ndə to'o da zä da xänba ə mi'da.

3 Dami hyät yän ənbi tengugä, nguetho gra hogadofai nanguie ra Jesucristo.

4 Nu ra dofai hingui sä xtän he'i rá mbəi, ngue xən ngu mi'da 'be'a gátho da 'yøt'e tengu mi'da yə jə'i thoho, jananguie'a da zä da 'yøt'a i numanho rá hmu ngue bi cə't' ran dofai.

5 Nu'a to'o nde da dəh ran t'əni, pə hin da də 'bə hin da 'yɔrpə yén t'ədi a ran t'əni.

6 Nu'a to dim pəpə ja ra häi da zi a rá mbədi din ja, jananguie'a da hyumbi da 'yøt' rá 'befi, ngue da bədi rá mbədi i təse rá 'befi nanguie rá mbəi zəhe.

7 Dami pədi 'be'a dí xi'i, Ojə di 'yomfəni'i ngue 'be'a gátho gui 'yøt'e.

8 Thocpa thoho guim bəni i 'bə'a ra Jesucristo ya, bi dəmbəni 'bə mi du, ne nu'a n'da rá m'betə ra David. Ne gue'a ram hma dí mangä a.

9 Jananguie'a dí sä ran ənbi ya, ne dí ofədi, tengu'bə drə ts'om'bäigä. Pə nu rá m hman Ojə hingui ofədi a.

10 Ne dí hä't'i dí thocä a ra 'befi, madague'bə pa ma ənguigä, dín ndepe ne'ə dim pø ə to'o gátho nthahni. Ne ga comhbə rá ts'edi mixte a ra Cristo, gátho yə pa mazəi.

11 Majuəni a ram hma, ngue

Nu'bə dí m bəmhə tengutho 'bə 'darbə xcamá tuhə ra Cristo, da zä 'darbə dam 'bəmhə 'bə.

12 Ne nu'bə dí häthə yän ənbi, pə 'darbə ga comhbə bə ja rá ts'edi 'bə.

Pə nu'bə dí cəmhə a ra Cristo, ne'a da gənjə a.

13 Nu'bə hin dí ɛc'yəihə gue majuəni a, pə guexta'a majuəni a,

ne gátho da 'yøt'a bi ma da 'yøt'e.

Ojə da numanho ra hogambəfi

14 Dami bənba ə bí 'bəpə nanguiehya yəm hman ya, nguetho in nu Ojə ə. Gui xifi hin din junt'i nanguie yəm hma. Nguetho sätə tho 'bə din junt'i, ndetho di ət'ə to'o i øde.

15 Ne gan ɛhya gan xədi nguetho gra hogambəfi nanguie a ram hma majuəni. Damin 'yomfəni gui hyoni 'be'a nam bəni n'da ngu n'da ram hma, ne gui pədi 'be'a pə ə n'da ngu n'da yəm hma, ne gui pəpi xən ho. Jananguie'a da numanho Ojə a guí øt'e, ne hin gui pes' ni sä.

16 Ne gui 'uegue nanguie yəm hma sätə thoho, nguetho nu'ə hingui ho ə, ne di japi ɛmme dín ts'om'bäi n'da.

17 Ne nu'ə yəm hma, tengu'bə ra səsə din ndoqui, ne da 'ya rá jə'i n'da. Ngue tengu yəm hma i man'a ra Himeneo ne ra Fileto.

18 Nu'ə bi 'uegue nanguie ram hma majuəni, ne sä ɛn'ə ya bin ja ngue ya xən dəmbəni ə yə 'yɛc'yəi i 'bəi. Jananguie'a bi pərpə yú t'ɛc'yəi ə 'da.

¹⁹ Pɛ nu rá 'befi Ojã i ɔrpa yu 'yɛc'yɛi, hin da zã dim 'bedi, nguetho di jamansu u yá t'uhni Ojã. Nɛ nu'u yá t'uhni Ojã, ngue i man rá thuhu ra Cristo, i jatho da 'uepu ja ra ts'oqui.

²⁰ Nɛ nuju dyu 'yɛc'yɛihu, dí ɔthu tengu'bu dyum pɛfihu bu ja rá ngu Ojã. Nɛ tengu'bu xun ngu yum pɛfi bí ja bu. Nu'u 'da yu oro, nɛ yu t'axi, pɛgue ra za u 'da, nɛ ra jãhá u mi'da. Nu'u 'da ɛmmɛ pa nthoni, nu'u 'da hin ɛ mahyoni.

²¹ Nu'bu n'da ra ja' i da 'uesɛ bu ja ra ts'oqui, da gohi xun ho, tengu n'da ram pɛfi i pa nthoni, da mba ma jamansu, nɛ da zã di pɛpi xun ho rá hmu bu ja rá ngu.

²² Janangue'a dami 'uegue nanguɛ yu ts'oqui di ho yu ts'unt'u, pɛ gan ɛhya gui 'yot' ran ho in nde Ojã. Nɛ gui hyã ra ts'edi nanguɛ guim bɛn Ojã, nɛ din ja nin huɛcate, nɛ n'dat'a guim bɛmhbu u gã mi'da i ɛc'yɛi Ojã, nanguɛ'u m'bɛ't'e yá mbui.

²³ Nɛ gui 'uetho nanguɛ ran junt'i im man'u to'o hin din 'yomfɛni, nguetho ja guɛpu da mbupu n'da ra sui.

²⁴ Pɛ nu yá 'yɛhɛ ra Hmu hingui sã din sui, pɛ din ja yá yembui nanguɛ n'da ngu n'da u, nɛ din ɛhya din xãnbate, nɛ da hyät'i xun ho 'bɛ'a da t'ɔrpe.

²⁵ Nɛ nu'bu 'bu'a n'da n'dan'yo im bɛni, jante thoho gui 'yuti, xõhma tho Ojã di japi di pãh rá mbui, da zõni da bã a majuani.

²⁶ Nɛ da dɛn ran 'yomfɛni xun ho buya, nguetho da yãni nanguɛ rá 'dihi ra zɛthu xí bent'i, mín nde a ra zɛthu xtã 'yɔrpa rá pãhá.

3

Ijatho dam fãhmbu nanguɛ'u yu ts'om'bãi

¹ Nu'i Timoteo, dami paði 'bɛ'a din ja. Ba ɛpu yu pa xun hɛi, nguetho dim 'buh yu ts'om'bãi.

² Nguetho din huɛc zɛhɛ, nɛ hõnt'a ra mbeti da nde. Nɛ ná yat'a, nɛ din 'yɛzɛhɛ, nɛ din sante, da mbɛsta'a 'bɛ'a i xih rá ta nɛ rá mbe, nɛ hingui numansu Ojã.

³ Nɛ hin din ja yán huɛcate, nɛ njãm'bu din hoh yá mbui, nɛ hõnt'a go 'bɛ'a da xih yá mijã'ihu, nɛ ɔzɛhɛ yá pãhá zɛhɛ, nɛ njo'o to i su, nɛ i san'u i ɔt' ran ho.

⁴ Nɛ yu zãndatetho, nɛ hingam 'bɛ din 'yomfɛni 'bɛ'a da 'yot'e. Nɛ mbɛni ma guesɛ, nɛ di ho rán johya ra ximhá xinda gue rá pãhá Ojã.

⁵ I ja yán t'ot'e tengu yá t'ɛc'yɛi, pɛ hingui nde da hyãn rá ts'edi Ojã u. Pɛ gui 'uegue nanguɛ'u.

⁶ Nɛ i pa bu ja yu ngu, i hãt' yu xisu, i xifi 'da'angu da 'yõthɛ ngue'u yu xisu hingui zaqui yá mbui, ngue'a xun ngu yá ts'oqui i tu. Nɛ man'da ní ts'ixpu ja ra ts'oqui.

⁷ Nɛ da 'yõmanho 'bɛ'a gã ním hma da sifi nɛ thocpa tho din xãdi pɛ njãm'bu da bã a majuani.

⁸ Tengu mi ɔt'u ra Janes nɛ ra Jambres, ngue'a mim baði u, nɛ midín sãhmbu ra Moisés, ngue rá põngahyã Ojã. Nɛ ngutho i ɔt' yun 'yohu ya, din sãhmbu a ram hma majuani. Nɛ bi ts'on yán 'yomfɛni, nɛ bim 'bedi nanguɛ'a ra 'yu majuani.

⁹ Pɛ hingui ngu yu pa da hyät'i, nguetho gãtho da t'uti nte ní mbat'u yám hma, tengu bin jap'u yu baði ngue ra Janes nɛ ra Jambres.

¹⁰ Pɛ nu'i Timoteo, gá tɛnni 'bɛ'a dá xän'na'i. Nɛ guí pɔdi 'bɛ'a däm 'bɛcä, nɛ guí pɔdi hanja dá øt'ä a. Guí pɔdi 'bɛ'a dí ɛc'yeigä, nɛ gán nu njäm'bɛ dán xømbuigä. Nɛ guí pɔdi ja man huɛcate.

¹¹ Nɛ guí pɔdi ɛmmɛ bi mba ma ugui, nɛ gán nu 'bɛ'a män unbi dá hä't'ä. Nɛ guí pɔdi 'bɛ'a gätho dá thocä bɛ Antioquia, nɛpɛ Iconio, nɛpɛ Listra, ngue nu yän ɛpɛi dá nugä. Pɛ Oja bi yangui nanguɛ gätho ɛ.

¹² Nɛ majuani dí xi'i, to'o gätho da nde n'dat'a ra Cristo da dɛnni, da mba ma ɛpɛi ɛ.

¹³ Nu yɛ ts'om'bäi nɛ yɛ hyäte, man'da man'da xɛn ts'o 'bɛ'a da 'yøt'e. Nɛ 'da xtín hyäthoho.

¹⁴ Pɛ nu'i, dami thoqui 'bɛ'a gán xädi, guí pɔdi gue majuani a, gue guí pɔdi to'o bi xän'na'i.

¹⁵ Nɛ gue'bɛ go gmín t'uhni, gá pəh rá t'ohni Oja, i ja rá ts'edi bi bɛn'ni'i gá döp ni mbɛi ra Jesucristo, nɛ gán yäni.

¹⁶ Gätho rá t'ohni Oja bi bɛnba Oja nanguɛ rá mbɛi to'o bi 'yo't'i. Nɛ mahyoni di jajɛ ga pəhmbɛ 'bɛ'a rán 'yomfɛni Oja, nɛ da xijɛ 'bɛ hinga gue'a dí øthɛ, nɛ gue'a dí pərca ma mbɛihɛ a, nɛ da xängahɛ ran ho ga øthɛ.

¹⁷ Jananguɛ'a nte di 'bɛ a rá mbɛfi Oja, da zä bɛ da 'yøt'e 'bɛ'a gätho xɛn ho.

4

¹ Jananguɛ'a dí xi'i gra Timoteo, Oja in nuju, nɛ ra Jesucristo, nu'a i jatho ba pengua da 'yøt' ran ts'ut'abi, di juänbä ɛ 'bɛi nɛ'ɛ xɛn du. In nuju, jananguɛ'a ɛmmɛ dí xi'i:

² Dami mamp'a räm hma, ɛmmɛ gan ɛhya guim ma, hønbɛ go hapɛ nɛ hønt'a go ní ora, pɛ guehma guí xifi n'da ngu n'da yɛ ja'i. Dami hɛcpa yɛ dädits'oqui, japi da 'yɛ'ts' yú ts'oqui, nɛ guí zɛrpa yú mbɛi baya. Nɛ jante thoho guí xänbi nɛ hin gan xømbɛi.

³ Gui hyumbi nguetho ba ɛpɛ yɛ pa njon da nde da 'yø'a ram hma di hocpa yú mbɛi, pɛgue da zønh'nɛ mi'da yɛ xänbate, da man ɛ 'da yäm hma man'da di hose.

⁴ Da goh yú mbɛi nanguɛ'a majuani, nɛ da dɛn'nɛ yäm hma him majuani.

⁵ Pɛ nu'i thocpa thoho gan 'yomfɛni xɛn ho. Dami hyät' yän unbi, dami ja'ts'i xɛn ho a ni 'bɛfi, nanguɛ rán ho ma'da'yo ra Jesucristo.

⁶ Nɛ nugä, mi ts'atho da zøn ra pa da guah ran t'unni nanguɛ ma te dadí un Oja, da zøn ra ora ga pøngä ua, ngue ga tu.

⁷ Bi gua a ran taha dá øt'ä ya nanguɛ'a ran taha xɛn ho, nɛ bi gua a ra 'dihí dá øt'ä. Dá jamansu ma 'bɛfi nanguɛ ma t'ɛc'yei dá øt'e.

⁸ Nɛ nuya bi jabɛ a ran ho di 'dacä ra hoga Inspector, ngue rán thɛui a ran ho dá øt'ä. Nɛ di 'dacä 'bɛ bi zøn ra pa. Nɛ hinga høngdä, nɛ gätho ɛ mi'da gue i xønni ba ɛh ra Hmu, nɛ'ɛ gätho dín t'un ran ho ɛ.

Bi mba ma bɛnbi ra Timoteo

⁹ Nɛ nu'i, Timoteo, dami 'yøt' ra ts'edi gua ɛcua n'dihí.

¹⁰ Nguetho nu ra Crescente bi mba bɛ Galacia, nɛ ra Tito bi mba bɛ Damacia, nu'a go ra Demas bi mbasɛ bɛ ra hnini Tesalónica, ngue bi ho ra ximhäi in nu ya.

¹¹ Hønt'a ra Lucas dí 'bɛ'be ua. Bá si a ra Marcos 'bɛ guä ɛhɛ, nguetho ga hongua a.

¹² Nɛ dá pɛnh pɛ ja ra hnini Éfeso a ra Tíquico.

¹³ Pɛ nu'bu guá xhe, gua çangui ts'u ma coto dá sopu Troas bu bí 'buh ra Carpo, ne'u ma libro gua çangui ts'u, pɛ man'da jats'edi gua çanga yu søcuá hinga nt'o't'i.

¹⁴ Nu ra Alejandro ra 'yøt'acobre, xun ts'o 'be'a bi 'yørqe. Ojã di cospi nangue yán t'øt'e.

¹⁵ Damim fãdi hin da 'yøt'e'e tengu bi 'yørcã, nguetho xmmɛ bi gorca ma nde 'bu mán yã.

¹⁶ Nu'bu rá mbudi bi mba ma juangui njom bi mbäxcagui, pɛ gãtho bi hyega thoho. Ojã di punba u.

¹⁷ Pɛ Ojã dãm 'bã'be ne bi zerca ma mbui, janangue'a dá jã'ts'i dá man'a rãm hman bu bí 'bu'u hing yu judío. Ne Ojã bi mbäxqui bi yãngui nangue yá nde yu zate.

¹⁸ Ne Ojã da yãngui nangue gãtho 'be'a xun ts'o, ne 'bex da zixca bu mahɛts'i bu di manda. Ga xspahu Ojã gãtho yu pa mazãi. Ne hønt'a gam bɛmhbu a ya.

Yun zengua rán zegui

¹⁹ Dami zengugui ts'u ra Prisca, ne'a rá ndø, nu'a ra Aquila, ne'u 'bupu rá ngu ra Onesíforo.

²⁰ Nu ra Erasto bí copu Corinto. Nu'a ra Tróximo dá sopu Mileto ngue xun u.

²¹ Dami 'yøt' ra ts'edi gua x bu hin ní yut' yu pa xun se. I penh'na ran zengua gãtho yu cu i 'bucua, nu ra Eubulo ne ra Pudente, ne ra Lino, ne ra Claudia, ne gãtho mi'da yu cu 'bucua, gãtho i penh'na ran zengua.

²² Nu ma Hmuhu ra Jesucristo da mbäx'a ni mbui, ne di 'da ahu rá mate Ojã. Ne hønt'a dá xi'a ya.

TITO

Ra sɔcuã bi 'yo't'a ra Pablo bi mbɛnpa a ra Tito

Ran zɛngua

¹ Nugã drá Pablogã, dí pɛn'na ra sɔcuã i ja ua grã Tito. Nugã rá 'yɛhɛgã Ojã, nɛ ma 'bãigã'be ra Jesucristo. Ga zɛdi da 'yɛc'yɛi ɯ bi huan Ojã, nɛ da bã a ram hma majuãni, janangue'a da 'yɔt' ran hocjã'i nangue Ojã.

² Guehna dí ɔt'ã nguetho dín ndep ɯ ga comhbɯ ra temazãi ngue bi ma majuãni Ojã 'bɯ rá mbɛdi ra ximhãi. Nɛ nu Ojã hingui sã da man ra fɛhni a.

³ Nɛ nuya bi zɔn ra pa ngue bi ts'ãnni da hman ran ho ma'da'yo, nɛ bi 'dac man t'ɛdi gam mangã, ngue guesɛ Ojã ma yãntehɯ.

⁴ Nɛ nu'i Tito, tengu'bɯ majuãni ma ts'unt'ɯ i, ngue dá ja i gã 'yɛc'yɛi. Nɛ dí ãp Ojã ma Tahɯ di 'da'a rán jãpi nɛ rán huɛɛce, nɛ da hyut'a ni mbãi, nɛ ra Jesucristo ma Yãntehɯ.

Ipa nsifi ra Tito 'be'a da 'yɔrɸɸ Creta

⁵ Janangue'a dá soc'a bɯ ja ra hãi Creta, ngue gui juadi hapɯ di 'be'a ra 'bɛfi. Ngue gui huan'ndɯ yɯ ngurbi n'da ngu n'da yɯ hnini bɯ guí 'bɯi, ngue nu yɯ ngurbi nangue yɯ 'yɛc'yɛi, tengu dá xi'a mam'bet'o.

⁶ Gui huan'ndɯ to'o nte ma ts'oqui i thɪnbi, nu'a n'datho rá xisu i si, nɛ nu yú t'uhni bi dãp yú mbãi Ojã, nɛ hingui ɔt'a n'da ran tonto, xinga gue ram fɛ'ts'i i ɔt'ɯ yú t'uhni, janangue'a njon di yãpi.

⁷ Nguetho nu yɯ ngurbi i 'yo yú güenda a rá 'bɛfi Ojã. Janangue'a da thahni to'o hingui ɔt' ran ts'o, nu'a hin din 'yɛzɛhɛ, nɛ hin din cɛɛ, nɛ xín dim mihni, xín din ndesãi, xín din siyate ngue ra mbɛti.

⁸ Nɛ da thahni to'o di sãyaba yú mijã'ihɯ bɯ ja rá ngu, nɛ di ho 'be'a gãtho xɯn ho. Nɛ din 'yomfɛni ts'ɯ, nɛ 'da ni huɛcthoho gãtho, nɛ da numansu Ojã nangue n'da ra hogambãi, nɛ i sãmzɛhɛ rá mbãi hin din tonto.

⁹ Nɛ din zãp bɯ ja ram hma majuãni, nangue ram hma dadín xãhmbɯ, janangue'a da zã da xãnbɯ ɯ bí 'bɸɸ, da mbãts'i. Nɛ nu mi'da bí 'bɸɸ, ngue'ɯ di ɛɸɸa ráh hman Ojã, di bɛnbi hapɯ di 'be'ɯ, janangue'a da 'yɛc'yɛi.

¹⁰ Nguetho nu'ɯ to'o im ma da 'yɔthoho yãn t'ɔt'e mi xi Ojã yɯ judío maya'bɯ, i jatho da mba ma hɛɸɸi ɯ. Nguetho nte ní mbat'ɯ yám hma ɯ, nɛ i hãte ɯ, nɛ i ɔt' yú pãhã zɛhɛ.

¹¹ Nɛ hɔnbɯ go hapɯ i ɸɸɸɸ ja yɯ ngu, i ɯ't'ɯ gãtho i 'bɸɸ, nangue yám hmanɛ yɯ hyãte, ngue hingui sã da hma. Nɛ hɔnt'a ra mbɛti in nde.

¹² Nɛ i ɔt'e tengu mi man'a n'da yú mɛngu zɛhɛhɛ bɯ ra hãi Creta, ngue n'da ra bãɔcuã, bi ma: "Zãi yɯ ndɔbɛthãni ɯ ma mɛngue ua, nɛ tengu yɯ zate ngue xɯn ts'o ɔt'ɯ, nɛ hɔnt'a da zi i honi, nɛ ɛmmɛ i dãnhyɛi," bi 'yɛna.

¹³ Nɛ majuãni bi man'a n'da yú mɛnguhɯ. Janangue'a gui hɛɸɸa ɯ, n'damhma da bɔmanho yú t'ɛc'yɛi ɯ i 'bɸɸ.

¹⁴ Nɛ gui xifi hin da 'yɛc'yɛi bi yám hman sɛ ɯ yɯ judío, nɛ xín da numansup yú t'ɛc'yɛi sɛ yɯ jã'i, gue'ɯ hinguin nde da 'yɔt'a majuãni.

¹⁵ Nu'ɯ to'o xɯn ho yú mbãi, hɔnt'a xɯn ho im bɛni, pɛ nu'ɯ to'o hin bi dãp yú mbãi Ojã nɛ xɯn ts'o yú mbãi, nu'ɯ, hin'yɯ 'be'a numanho ɯ. Nguetho bin ts'on yán 'yomfɛni, nɛ him bi zã bi 'yɔ'a bi xi Ojã 'bɯ mi zop yú mbãi.

¹⁶ Ne nu'u yu ja'i tengu u, xna ngue i x'c'yei Oja, pe n'dan'yo thoho yán t'ot'e, gueru ní fadi hingui x'c'yei u. Ne xan ts'o yá mbui nangu'e'a festhoho 'be'a sifi, hingui sä da 'yot' ran ho.

2

Ra Tito din xänbate nangu'e ra hoganxädi

¹ Pe nu'i gra Tito, dami xänbi 'be'a nin t'ot'e rán theui a ra hoganxädi.

² Nu yu zí ndø, dami xifi hin din iti, ne da 'yot'e ngue da hnumansu, ne da beñi xan ho 'be'a da 'yot'e, ne da 'y'c'yei xan ho, ne da 'yot' ran hu'ecate, ne hin din xømbui.

³ Ne'u yu zí bømbe, dami xifi da numansu Oja hapu din 'yo, ne njon di c'aman'u, ne xín dim mihni, ne da 'yuh ra hoga'yu.

⁴ Ne nu yu zí bømbe da xänba yu hmute di hu'ec yá ndø ne yá t'uhni.

⁵ Ne da xänba n'da ran 'yomfëni xan ho, hin din 'yomt'ëni, ne di jamansu bu ja yá nguse, din ja ra yembui, ne da 'yot'a da xih yá ndø, n'damhma njon da zä da man ran ts'o nangu'e rá m hman Oja.

⁶ Ne nu'u yu ts'unt'u, gui xifi din 'yomfënisse ts'u.

⁷ Ne nu'i Tito, dami 'yut'u mi'da 'be'a gätho gui ot'e, ngue dim 'bëmanho. Ne n'dat'a guim beñi ngue gui xänbi 'be'a majuani, ne gui 'yot'e ngue da hnumanho'i 'bu guín xänbate.

⁸ Ne xmmë xtán ho 'be'a gätho guim ma, n'damhma nte da thj'n'na nim hma. Ne da mb'e'ts' yá sä to'o nde da zuju, ne hin hapu dí mb'u'a 'be'a da ma.

⁹ Ne'u yu 'yëhe i 'bupu, dami xifi da 'yot'e gätho i xih yá hmu, ne hin da dätì, ne mpähä thoho da 'yot'a i sifi.

¹⁰ Ne hin da bepi 'be'a pe'ts' yá hmu, pe da 'yot'a gätho in numanho yá hmu. Ne nu'bu gätho din jabu da 'yot'e, gue'a dí necmanho ram hma nangu'e ma yantehu Oja.

¹¹ Nguetho bi nequi rá mate Oja ngue in nde di pø'u gätho 'bucua ja ra ximhäi.

¹² Ne nu rá mate Oja di bëngahu ga hehmbu ran ts'om'bäi, ne ga hehmbu ma pähä zehëhu. Ne di bëngahu ga samzche ma mbuihu ne ga øthu ran hocja'i, ne gan numansuhu Oja gätho yu pa dí 'buhmbu ua ja ra ximhäi.

¹³ Ne di bëngahu ga tømhbü ja gue'bu bi nequi a ran johya dí tømhbü, ngue di nequi a ma Ojahu ra Jesucristo tate tho rá ts'edi, ne ma yantehu a.

¹⁴ Ne bin dase a ngue di 'bercahu gätho man ts'om'bäihu, ne da mberca ma mbuihu, da 'yot'e ngue yá t'uhni zehëgahu Oja, ne di xhyagahu nangu'e ran ho ya.

¹⁵ Ne guehna i ja ua gui xänba buya. Dami xänbi, gui 'yomfënip yu cu, ne gui hecpi, nguetho bin 'da'a ran t'ëdi xan ho gui 'yot'e. Ne o guidi japi da mbesta'a nim hma.

3

I sih ra Tito nda'a nin zofo da xänba yu 'y'c'yei

¹ Ne nu'i gra Tito, dami beñba u yu cu ngue da numansu ra ts'ut'abi, ne'u yam fäts'ihu ra ts'ut'abi gätho da numansu. Ne hin da 'yörpa ram fe'ts'i, pegue mpähä thoho da 'yot'e 'be'a gätho xan ho.

² Ne gui xifi njon ga c'aman'uhu, ne hin dan junthu, pe ma pähä zehëhu da thacpahu. Ne din jajü ra yembui nangu'e gätho yu ja'i.

³ Guim bɛmhɛɛŋue neɟɛɛ dɛn tontohɛ mɛm'bet'o, nɛ mi jase man t'ɛdihɛ, neɟɛɛ dɛn hyɛzɛɛhɛ, nɛ gɛtho dɛn 'yɛɛhɛ rɛ ts'oqui ra ximhɛi. Nɛ dɛ 'bɛh ma pahɛ nangue man ts'om'bɛihɛ dɛ ɔthɛ, nɛ dɛ seyabahɛ ma mijɛ'ihɛ. Mɛ ts'anɟɛ nɛ xim mi santhɛɛ.

⁴ Pɛ bi zɔn ra pa bi nɛqui rɛ mate Oɟɛ ma yɛntɛhɛ, ngue bi 'yɔrpa ran huɛcate ɛ yɛ jɛ'i.

⁵ Nɛ bi yɛɟɛ Oɟɛ. Pɛ hin nangue yɛn t'ɔt'e xɛn ho dɛ ɔthɛ, pɛ bi yɛɟɛ nangue rɛn huɛcatesɛ 'bɛ mɛ ɔmanhohɛ a. Bi 'dajɛ ra 'da'yote 'bɛ mi mberca ma mbɛihɛ, nɛ dɛ 'bɛhɛmɛ ma'da'yo nangue rɛ Hogandɛhi.

⁶ Nɛ bi 'dajɛ xɛn ho rɛ Hogandɛhi n'youi xɛn gu rɛn jɛpi nɛ rɛ ts'ɛdi nguetho ra Jesucristo ma yɛntɛhɛ a.

⁷ Ngue bi hogahɛ nangue rɛ mate, janangue'a 'darbɛ dam 'bɛhɛmɛ nangue ra temazɛi, nɛ gue'a dɛ tɔmhɛ a ya.

⁸ Nɛ gɛtho majuɛni na im mangua. Gui hyɛɛ ni mbui gui xɛnbi xɛn ho yɛ 'yɛc'yɛi 'bɛpɛ, janangue'a da bɛni ɛmmɛ da hyumbi da 'yɔt'a ran ho. Nguetho xɛn ho a, nɛ da mbɛx yɛ mijɛ'ihɛ bɛya.

⁹ Pɛ o guidɛn junthɛ nangue'ɛ yɛm hma nte nɛ mbatho, nɛ hinguin junthɛ nangue 'bɛ'ɛ yɛ thuhu ɛ yɛm bombɔta maya'bɛ. O guidɛn sɛhɛmɛ nangue yɛn t'ɛdi midɛ un Oɟɛ yɛ judio, nguetho sɛti thoho 'bɛ dɛn sɛhɛmɛ ɛ.

¹⁰ Nu'bɛ 'bɛ a n'da n'dan'yo yɛm hma im ma nɛ dɛp'ahɛ yɛn junt'i, dami hɛcpi. N'dandɛ o yondɛ gui hɛcpi. Pɛ nu'bɛ hin da 'yɔde, gui hyɛthohɛ a.

¹¹ Nguetho nu'a xɛ'ahɛ yɛm hma nɛ dɛp'ahɛ yɛn junt'i, xɛ bɔm bɛ ja rɛ 'yu Oɟɛ a, nɛ ɔt' yɛ ts'oqui, nɛ da nuse bɛ 'bɛ'a xɛ 'yɔr bɛya.

Man'da i xih yɛ amigo ra Pablo

¹² Dɛ ɛna ga pɛnhɛna ra Temio o gue ra Tiquico. Nu'bɛ bi zɔm bɛ, 'yɔrqui ts'ɛ ra mate gua ɛ'a n'dihi, dan c'at'ui bɛ ra hnini Nicópolis. Nguetho dɛn nde dam 'bɛhɛmɛ bɛ 'bɛ bin ja yɛ pa xɛn sɛ.

¹³ Dami fɛts'i xɛn ho a ra Zenas, nu'a im pɔngahɛ nangue yɛn t'ɛdi. Nɛ'a ra Apolos, dami zɛdi da dɛn'a mahyoni ngue da hyɛx 'bɛ bi mbɛ bɛ n'danni.

¹⁴ Nguetho nu yɛ cu da bɛdi ngue dim pɛfi xɛn ho nangue yɛ 'bɛfi zɛhɛ, n'damhɛma da zɛ da mbɛx ɛ mi'da di 'bɛ'a mahyoni.

¹⁵ Dami zɛngua gahe ts'ɛ ɛ bɛ 'bɛpɛ, ngue'ɛ ma mi 'yɛc'yɛihɛ, ngue 'da xtɛn huɛctahɛ. Nɛ dɛ ɛp Oɟɛ da 'yɛnts'ahɛ rɛn jɛpi gɛtho ahɛ. Nɛ hɔnt'a dɛ xi ahɛ ya, nɛ hɔnt'a gam bɛmhɛ a ya.

FILEMÓN

Ra sɔcuɔ bi 'yo't'a ra Pablo bi mbɛnpa a ra Filemón

Ra Pablo bi 'yorba ra sɔcuɔ ra Filemón

¹ Nguá drá Pablogá dí ofädigä nangué ra Cristo Jesús. Dí ot'ä'be ra sɔcuɔ ra Timoteo, nɛ ga pɛn'na'be ma amigo'a'be grá Filemón, man 'yohɛ i nangué rá 'bɛfi Ojɔ.

² Nɛ dadí zɛngua'be yɛ 'yɛc'yɛi ngue zɔi dim pɛti bɛ ni ngu, nɛ ma cuhɛ ra Apia. Nɛ dadí zɛngua ra Arquipo man 'yohɛhɛ dín yɛmhɛ rá 'bɛfi Ojɔ.

³ Nu Ojɔ ma Tahɛ nɛ ma Hmuhɛ ra Jesucristo di 'da'ahɛ rá mate nɛ da hyut'a ni mbɛihɛ.

Rán huɛcate nɛ rá t'ɛc'yɛi ra Filemón

⁴ Nɛ nu'i ma zɛ cu mahuɛqui i, nu'i grá Filemón, dadí undä ra jamadi nangué'e nu'bɛ dí yɔ'be Ojɔ.

⁵ Nguetho dá øde 'be'a guí ørpɛ guí 'bɛhmbɛ, ɛmmɛ i ja nin huɛcate nangué yá t'ɛhni Ojɔ bɛ. Nɛ dí øde ngue i ja ni t'ɛc'yɛi xɛn ho nangué ra Jesús ra Hmu.

⁶ Nɛ dí äcä rá ts'ɛdi Ojɔ ngue xɛn ngu yɛ jɔ'i da 'yɛc'yɛi ra Jesús nangué nim hma, nɛ da hyɔni 'be'a gätho ran ho di 'dajɛ ra Cristo Jesús.

⁷ Gueczɛhɛgä ɛmmɛ dadí johya, nɛ i hu ma mbɛi nangué nin huɛcate, ma zɛ cu i grá Filemón. Nguetho xɛn ngu gá hyurpa yá mbɛi yá t'ɛhni Ojɔ.

Bi t'äp ra mate ra Filemón nangué rá 'yɛhɛ ra Onésimo

⁸ Nuya madague a i ja man t'ɛdigä nangué ra Cristo ngue xcá manda i,

⁹ pɛ man'da xɛn ho ga ä'a n'da ra mate tho gui 'yøt'e nangué ran huɛcate tho, ngue gui simanho mahøn'a na ni 'yɛhɛ ra Onésimo. Nugä drá Pablogä, ya xtán ðac'yɛigä, nɛ dí ofädigä nangué rá 'bɛfi ra Cristo Jesús.

¹⁰ Dí ä'a ra mate nangué ra Onésimo, nu'a tengu'bɛ ma t'ɛhni nangué ra Cristo, nguetho bi 'yɛc'yɛi ra Cristo nangué dá xicä ua ja ra fädi.

¹¹ Nu'ɛ 'da yɛ pa xɛ thogui, hin te madí muui ni 'yɛhɛ ra Onésimo. Pɛ nuya xɛn ho da 'yørcui.

¹² Nuya ga pɛn'nahɛ ra Onésimo bɛ guí 'bɛi. Nɛ nu'bɛ bi mba a, da du ma mbɛi, nguetho ɛmmɛ dím bɛn a.

¹³ Nɛ dín ndepe xtán gocua ra Onésimo, sä xti zɛqui ts'ɛ, nguetho dí ofädigä, ngue dím mangä ran ho ma'da'yo, ngue tengu'bɛ da gue'a zɛhɛ xqui zɛqui.

¹⁴ Pɛ hin dín nde gam ma ngue da gocua 'bɛ nte guim ma, nguetho nu'a ran huɛcate jatho da bɛnɛ n'da, hin da t'ørba ts'ɛdi n'da a.

¹⁵ Pɛ nu'a bi 'yøt'na bi 'dapɛ guí 'bɛi 'da yɛ pa, pɛ bi bømanho, nguetho bi hopa rá mbɛi Ojɔ ya. Nɛ nuya gadín cuui mazai na ya.

¹⁶ Hin gui sini nangué ni 'yɛhɛ thoho pɛ gui sini nangué ni zɛ cu nangué ra Cristo, nguetho nuna ma zɛ cuhɛ mahuɛqui. Nuya man'da di nuui ya, nguetho hinga hønt'a ni 'yɛhɛ, pɛ ni zɛ cu nangué ra Cristo ma Hmuhɛ ya.

¹⁷ Nu'bɛ majuañi dadín amigoui xɛn ho, dami sin na ra Onésimo, tengu tho 'bɛ xqui sin zɛhɛgä 'bɛ xcá mbasɛgä bɛ.

¹⁸ Nu'bɛ ja 'be'a bi 'yøt'e'e, uague i ja 'be'a i tu'a'i, pɛ 'yo ma güenda ga juzɛhɛgä.

¹⁹ Nugä ga firmagä, drá Pablogä, janangué da fadi majuañi ga ju't'ä a rá güenda na. Janangué'a hingui hɛi gui sin ya nɛ gadín cuui. Pɛ nde'bɛ guin

'yomfɛni ts'ɥ, nguetho guengä dá ja'a'i gá tɪn a ra temazai 'bɥ gmí 'yɛc'yɛi ram hma dá xi'i.

²⁰ Nuya ma zɥ cu, 'yɔrqui ts'ɥ ra mate 'be'a dí ä'a'i, nangue guín 'youi ra Hmu. Nu'bɥ gui 'yut nin huɛcate nangue ra Onésimo, da hyu ma mbɥi 'bɥ.

²¹ Nugä dá o't'ä a ra sɔcuɔ i ja ua ya, nguetho dí ɛc'yɛi ngue gui 'yɔt'e 'be'a dí xi'a'i. Nɛ dí m bɛni hinga hɔnt'a dí xi'a'i pɛ man'da ran ho guim bɛnse 'be'a gui 'yɔt'e.

²² Dami hoqui ts'ɥ hapɥ sä dan säyagä bɥ, nɛ dami 'yäfɥ Ojɔ nanguecä, nɛ Ojɔ da 'yɔt'e da xogagui, da zä ga mbagä bɥ, gan nu'ahɥ bɥya.

Yɥn zɛngua ra Pablo, nɛ bi ma da nu ran jɔpi a ra Filemón

²³ Nuya dí ofädi'be ra Epafra, nɛ'a di zɛngua i. Nɛ nu'a i ofädi nangue bi mamp'a rán ho ma'da'yo ra Cristo Jesús.

²⁴ Nu ra Marcos nɛ ra Aristarco nɛ ra Demas nɛ ra Lucas, nuya ma mimbɛfihe nangue rá 'bɛfi Ojɔ di zɛngua i.

²⁵ Nɛ nu'a ma Hmuhɥ ra Jesucristo di 'da'ahɥ rán jɔpi a, gätho ahɥ. Nɛ hɔnt'a dí xi a ya.

HEBREOS

Ra sɔcuã bi 'benba yu 'yɛc'yɛi, yu israel, ngue na ya ra hebreo u

Bin 'yuse Ojɔ nangu'e a rá Ts'unt'u

¹ Nu'bũ maya'bũ thoho 'dahmi ts'u bũ í 'yu'a rán 'yomfɛni Ojɔ, nɛ 'dahma 'dan'yo bũ á xi' u yá pɔngahya. Nɛ gue'u bi xi a mam bombɔtah u, gue dyu israelhu.

² Pɛ nuya rán zɛgui yu pa ya, bi jaj u ga pɔhmbũ xun ho Ojɔ ya nangu'e rá Ts'unt'u bi zɔcua di 'buhmbu. Nɛ guesɛ a rá Ts'unt'u í 'yɔt' Ojɔ gátho yu ximhái, nɛ bi zanni dim Hmu 'be'a gátho í ja.

³ Nɛ ní 'yɛpũ bí 'bũ Ojɔ rá Ts'unt'u tengu'bũ rá thai ra hyadi, gue'a di jaj u ga pɔhmbũ a rán ho Ojɔ. Nɛ tengu 'bũ ra sello, 'da angu da bɔni. Nɛ di 'yonse 'be'a gátho í ja a rá Ts'unt'u Ojɔ, nangu'e rá m hma í ja rá ts'edi. Nɛ nu'bũ mí juasɛ bi hoga ma ts'oquih u, bi mbeng bũ mahɛts'i 'darpũ ní mandau í tɔte thoho í ja rá ts'edi.

Man'da í ja rá ts'edi rá Ts'unt'u Ojɔ xinda gue'u yám 'behni mahɛts'i

⁴ Nu rá Ts'unt'u Ojɔ 'bũ ya xí hogah u, bin t'un rá ts'edi xun ho xinda gue'u yám 'behni mahɛts'i. Nguetho ya rá Ts'unt'u zɛhe Ojɔ a, í conhui rá ts'edi rá Ta xinda gue'u yám 'behni.

⁵ Nguetho:

Nu'í ma 'dats'unt'u í,
dí 'da a ni ts'edi ya,

pɛ njɔm'bũ bí t'ɛmp'u yám 'behni Ojɔ, pɛ hinda hɔnt'a rá Ts'unt'u zɛhe. Nɛ:
Nugá dra Ta nangu'e ma Ts'unt'u,
nɛ xinga n'da rá m 'behni Ojɔ bí 'yɛmbi.

⁶ Pɛ nu Ojɔ 'bũ mambá si ua ja ra ximhái a rá Ts'unt'u, nɛ bi 'yɛna:
Nu ah u gyam 'behni mahɛts'i, gátho gui thandeh u na ma Ts'unt'u,
bí 'yɛn Ojɔ. Nguetho nu'a rá Ts'unt'u go da t'ɛspa a bũ na nu Ojɔ.

⁷ Pɛ nu yám 'behni mahɛts'i, í ɔt' Ojɔ yá 'yɛhe thoho u, tengu mán t'o't'i:
ɛmme í tih yám 'behni 'bũ í ɔrpa rá 'befi tengu 'bũ yan dahi,
nɛ di juadi 'be'a gátho hingui numanho Ojɔ tengu 'bũ yu sibi, nangu'e rá ts'edi
zɛhe Ojɔ.

⁸ Pɛgue bí 'yɛmp'a rá Ts'unt'u Ojɔ:

Nu'í gra Ojɔ, thocpa thoho gam manda zɛhe mazai,
njɔm'bũ dim 'beh ni ts'edi, nɛ guidí manda xun ho.

⁹ Nɛ bí 'yɛmbi:

Nu'í gra Ojɔ, ɛmme guí numanho a ran ho, nɛ 'be xingui
ts'u guí nde gui nu a ran ts'o.

Janangu'e a ni Ojɔgui man'da dá 'da'a ran johya
xinda gue'u gátho mí da ni cu gue ma 'yɛc'yɛi,
bí 'yɛmbi.

¹⁰ Nɛ bí 'yɛmp'a rá Ts'unt'u a Ojɔ:

Nu'í gra Hmu, rá mbudi gá 'yɔt' ra ximhái,
nɛ gá 'yɔzɛhe 'be'a gá bí ja mahɛts'i,
bí 'yɛn Ojɔ.

11 Ne nu'a ra ximhäi dim pädi, ne mahçts'i, pe nu'i gam 'bui mazai.

Gätho yu din ts'oni tengu'bu yu 'yahe.

12 Ne tengu'bu di päh ní he n'da,

din jabu 'bu gá päh ra ximhäi.

Pe nu'i njam'bu gam pädi gätho yu pa,

ne njam'bu da gua'a ni te.

13 Ne, dami manda ua ja ma ts'edi ui,

ja gue'bu ga ja i gui tap'u gätho man suihu,

bi 'yemp'a rá Ts'unt'u a Oja. Pe njam'bu bi xi u yám 'behni Oja tengu a.

14 Gätho yám 'behni bí penhua, tengu'bu yun dahi gue hin dí nuhu, i ot' yá 'yçhe Oja nangueju to'o gätho nts'anni da hyan a ra te njam'bu da guadi.

2

Jatho ga wraha ra güenda a ní yanju Oja

1 Pe nu'a rá Ts'unt'u Oja bi 'yurcahu rá 'yu Oja, xinda gue u 'be'a mí hma maya'bu. Janangue'a man'da emme jats'editho ga jamansuhu a 'be'a dí ohmbu ya, n'dahma hin ga 'behmbu a, ne xín dam 'behmbu buya.

2 Nu'bu mí man'u yám 'behni Oja u yan t'edi Oja maya'bu, pe guehma bi nu ran unbi a rán säui a to bi mbesta a bi ma. Pe nu'a rá m hma Oja bi man'a rá Ts'unt'u, man'da ja rá ts'edi a.

3 Janangue 'be xingui ts'u ga ponju 'bu hin dí wraha ra güenda a rá m hma mixte thoho. Ne gue'a ram hma ní yanju Oja a. Ne rá mbudi bi manse ra Hmu 'bu mim 'bucua ja ra ximhäi. Ne m'bejua bi xiju u yá xädi gue bi 'yø a bi man ra Hmu.

4 Ne'a Oja bi 'yudi majuani a ram hma 'bu mí 'yot' yu hmepya ne xun ngu yan t'ot'e mixte. Ne'bu mí 'daju ra ts'edi nangue rá Hogandahi, tengu mí ndese Oja bi darcahu. Ne gue'a í 'yudi majuani a ram hma.

Nu ra Jesús njuantho bin ja tengu thohogahu

5 Pe nuna rá ts'edi Oja gue dí mangä, hinga nan ja xun ho. Pe hinga gue'u yám 'behni mahçts'i di jap Oja di manda bu ja ra 'da'yo ximhäi 'bu bin ja rá ts'edi Oja xun ho bu.

6 Pegue bi zän Oja to'o di manda bu, tengu bi si'a Oja 'bu mí t'anni 'be'a di 'yçt'ui yu ja'i:

'Be'a gue e dí pçhmbe gue emme guím bçnje,

ne dyu ja'i thohohe. Ne man'da guidí jamansuje.

7 Pe ja 'da yu pa gá jaje him mí ja ma ts'edihe, xinda gue'u nim 'behni bu mahçts'i.

Pegue gá sänni gui 'yçscahe, ne gui 'dac ma ts'edihe.

Ne gá sänni ga mandahe 'be'a gätho i 'bui ne 'be'a gätho i ja gue gá 'yot'e.

8 Ne gätho gá sän'ndu mi'da 'be'a gá gá 'yot'e gue da 'yçc'yeigae,

bi 'yem bu män t'o't'i. Janangue'a hin'yu 'be'a bi zänni gue hin ga mandahu, nguetho bi 'yçna: "Gätho da t'çc'yei u yu ja'i." Pe hindaná nuhu gue gätho da 'yçc'yeigahu.

9 Pe hinda hønt'a ra Jesús, bin ja tengu män t'o't'i, bi t'çspa 'bu mí du, bin t'un rá ts'edi. Pegue xín ja 'da yu pa bin japi him mí ja rá ts'edi xinda gue'u yám 'behni Oja mahçts'i. Janangue'a bi zä bi du nangue n'da ngu n'daju, nangue rán huçcate Oja. Ne nu'a ran däte bi nu, gue'a í t'çspa a.

¹⁰ Nu Ojã bi zãn'ndu gãtho da hyonse. Ne bi nde bá si xun ngu yá t'uhni bu ja rá ts'edi. Janangue'a xun ho a bi 'yot' Ojã gue bin unba u yá Hmu, guepu bi zã bi yanjũ xun ho.

¹¹ Ne nu'a ra hocpate ne'u to'o mahoqui, ne n'dat'a yu Ta. Janangue'a hingui pe'ts' rá sã a ra hocpate da 'yembi yú cu u bi hoqui.

¹² Tengu mán t'o't'i, bi 'yena:

Ga xi u ma cu gãtho nangue'e,
ne ga es'i'i nubũ ja rãm peti ma cu,
bi 'yẽn'a ra Cristo.

¹³ Ne man'da bi man ra Cristo:

Dí tøm'i da mbãxcã Ojã.

Ne xø bi 'yena:

Dí 'bãhmbe ua ya yá t'uhni Ojã bi 'daqui,
bi 'yẽn'a ra Cristo.

¹⁴ Nujũ yá t'uhnigahũ a, dyũ jã'i thohohũ, ngue i ja ma ngøhũ ne ja ma jihũ. Ne a ra Jesús bin jã'i ne bin ja rá ngøc'yei tengu thoho gahũ. Janangue'a bi zã bi du ngue í 'berpa rá ts'edi a rá hmu ran ðate, ngue ra zĩthu.

¹⁵ Ne guepu da zã di 'uecpa yú mbidi u to'o i su ran ðate gãtho yu pa i 'bui.

¹⁶ Ne mfãdi hinga gue'u yãm 'behni Ojã mahets'i bi 'yørpa ra güenda da yãni, pegue guenjũ dyũ 'yec'yehũ yãm bom'betojũ ra Abraham, nde Ojã da yanjũ.

¹⁷ Janangue'a nu ra Jesús njuãntho bin ja tengu thoho gahũ, bi bẽni 'be'a gãtho dí m bẽmhũ, bi zã 'be'a gãtho dí sãhũ. Nu'bu hin xtĩn jabũ, hin xtãn zã xtĩ huẽgahũ, hin xtãn zã xtĩ juah rá 'befi Ojã gue bi hoga ma ts'oquihũ. Gue'a í t'ẽmbi bim hmumbãjã a.

¹⁸ Ne nuya da zã da mbãxcahũ to'o i ts'ã nangue yun unbi, nguetho nesẽ a bi ts'ã nangue yun unbi, ne bi hyãt'i.

3

Nu ra Jesús man'da sã da t'ẽspi xinda gue'a ra Moisés

¹ Nuya, ma hoga cu ahũ, gue bi huan'nahũ 'darpũ dam 'bũhmũ bu mahets'i a Ojã. Dami 'yøhmũ ya nangue ra Jesús, nu'a ra pøngahyã ne ra hocpate nangue rá 'yu Ojã dí tenhdũ.

² Nu ra Jesús bi juah rá 'befi bi un'na Ojã, tengutho ra Moisés bi juah rá 'befi gue bi jamansu u n'dam'bui yá t'uhni Ojã.

³ Pe nu ra Jesús man'da sã da t'ẽspi xinda gue'a ra Moisés, tengu thoho ra ta bu ja n'da ra ngu man'da da t'ẽspi xinda gue'u yá t'uhni.

⁴ Pe madague'bu i ørpa rá 'befi Ojã u yu jã'i, tengu bi 'yot' ra Moisés, pe nu'a Ojã i øzehe gãtho rá 'befi.

⁵ Nguetho rá 'yẽhe Ojã a ra Moisés, ne bi jã'ts' rá befi bi jamansu gãtho yá t'uhni Ojã maya'bu. Ne nu rá 'befi ra Moisés bi 'yu i ts'u a rá 'befi ra Cristo da 'yot' 'bu bi zøhø.

⁶ Pe nu ra Cristo rá Ts'ant'u Ojã a, ne bi jã'ts'i bim hmu nangue'u n'dam'bui yá t'uhni Ojã. Ne guectahũ ya n'dam'bui yá t'uhni gahũ Ojã, 'bu dadĩ thoctahũ dí pãhmũ majuãni a, ne'bu dadĩ thoju a nãn johyahũ a ran ho dí tømhbũ.

Da zin yá t'uhni Ojã da hyurpa yá mbui

⁷ Janangue'a i ẽn'a rá Hogandãhi Ojã bu ja rá t'ohni:

Nuya ra pa i jabũ ya in zo ahũ Ojã. Pe ẽmmẽ xun ho 'bu gui 'yøhmũ a i xi ahũ.

⁸ 'Yo gadĩ u't' ni mbuihũ tengu bi 'yot'u mí ten ra Moisés, bi numan'utho Ojã 'bu mĩn 'yo bu ja ra uhãi.

Nε bi zā Ojā ɱ yā jā'i nangue 'bε'a bi numanhose.

⁹ Nu nim bombõtaha bi 'yørca ran ts'äte nε bi numan'athogui 'bη nyote njeya mín 'yo bη ja ra 'yu, madague'bη bi nu xən ngu yən t'õt'e gue dá ut ma ts'edi, bi 'yεn Ojā.

¹⁰ Janangue'a dán cuegā nangue'ɱ yā jā'i, nguetho thocpa thoho i 'uegue nangue yā mbai, hin jām'bη bi bā a ra 'yu dá xifi, bi 'yεn Ojā.

¹¹ Janangue'a εmme dán cuegā nangue'ɱ. Majuani dá ma, hin ga singā bη ja ra häi ɱ ngue da hyu yā mbai, bi 'yεn Ojā.

¹² Ma zi cu aη, pε dam fāhmbη. Xi'bη n'da aη gui 'uehmbη 'bη din ja aη ra ts'ombai, gue gui 'yεna hin gui nde gui 'yεc'yεihη Ojā, i 'bai.

¹³ Pε n'da ngu n'da aη damim fāxhη bη ja ra hoga'yu, n'da pa ngu n'da pa, janya i sā ga øhmbη a im ma Ojā, yā pa ya. Nε nu'bη din jabη gui 'yøthη, xinga n'da aη da hyā aη yā ts'oqui, gue dí 'bāt'a ni mbaih.

¹⁴ Nguetho dí comhbη a rán ho ra Cristo 'bη dí thoju a ní hyu ma mbaihη a, gue'bη go rán zεgui tengu 'bη rá mbadi dá tĩmhbη.

¹⁵ Janangue'a i xijη a rá t'ohni Ojā ya:

εmme xən ho 'bη gui 'yøhmbη a rá nde Ojā gue in zo aη ya.

'Yo gadí ɱt' ni mbaihη tengu bi 'yøt'ɱ 'da bi numan'ɱ tho Ojā, bi 'yεna.

¹⁶ To'o ɱ bi 'yøh rám hma Ojā nε bi numan'ɱ tho. Ha hinga gue ɱ yā jā'i bi yān Ojā nangue'a ra häi Egipto mín 'yohη ra Moisés.

¹⁷ Nε to'o bi un ra cue Ojā gātho nyote njeya. Ha hinga guet'ɱ bi yān Ojā bη ja ra häi Egipto, bi 'yøt' yā ts'oqui, janangue bi du bη ja ra uhäi.

¹⁸ Nε to'o ɱ majuani bi t'εmbi hin da hyurpa yā mbai Ojā. Ha hinga guet'ɱ him bi 'yεc'yεi Ojā.

¹⁹ Gam bεmhbη ya hanja him bi zā bi zin Ojā ɱ, nguetho him bi 'yεc'yεi Ojā ɱ.

4

¹ Nuya i jatho ga suhη, janya i ja yā pa i xijη Ojā da zinjη bη ja rá ngu ngue da hyurca ma mbaihη. Xøhma ts'ɱrbη thoho hin da zøni ga cəthη bη.

² Nguetho nejη bi sijη a ram hma gue dí cət'a n'da, tengu bi sih yā jā'i mí 'bηh maya'bη, gue'ɱ bin 'yohη ra Moisés. Pε nu'ɱ, him bi zā i ts'im bη a ram hma bi sifi, nguetho him bi nde bi bā ɱ gue majuani a.

³ Pε nujη gue dí pəhmbη majuani a ram hma, guenjη gue ga cəthη bη da hyurca ma mbaihη Ojā. Nε guerη him bi zā bi yət'ɱ 'da, bi 'yεn Ojā:

Janangue'a dán cuegā nangue ɱ, nε majuani dá ma, njām'bη ga singā ɱ gue da hyu yā mbai, bi 'yεn Ojā.

Pε bi də'mi bi xih yā jā'i gue da zim bη 'bη mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi Ojā, nε bin säya bη, bi hyu rá mbai zεhε.

⁴ Tengu bi ma rá t'ohni gue nubη bi ma, gue:

Ná yoto ma pa bin säya Ojā 'bη mí jua a bi 'yøt' ra ximhäi.

⁵ Pεgue bi xi'ɱ buya nangue'ɱ 'da mín 'yohη ra Moisés:

"Njām'bη ga singā ɱ gue da hyu yā mbai," bi 'yεn Ojā.

⁶ Pε guehma 'bai to'o din säya bη da hyu yā mbai. Pε hinga gue'ɱ 'da bi sifi maya'bη, nguetho him bi 'yεc'yεi a ram hma.

⁷ Pεgue bi 'yu Ojā n'da ra pa mahø'n'a, gue ra pa i jabη ya, tengu bi ma ra David nangue ɱ xən ngu yā jeya xí thogui 'bη mí 'bηh ra Moisés. Nε gue'a ram hma xí hmangua, gue εna:

Nuya ra pa i jabη ya in zo aη Ojā. Pε εmme xən ho 'bη gui 'yøhmbη a i xi aη.

'Yo gadí 't' ni mbúihú tengu bi 'yòt'ú 'da bi numan'útho Ojå, bi 'y'én'a ra David.
 8 Nu'a ra Moisés bim pommi a ra Josué bi thoqui bi zix ú yú já'i. Bi säyabi bú ja a ra häi Canaan bi un Ojå, bin johya bú. Pë nu'ú da gue'a ran johya bi man a Ojå, hin xtá ma mahøn'a Ojå nangue man'da ra pa 'bú.

9 Janangue'a guexta'a i ja n'da ra xequi í juadi xún ho, guerpú da hyurca ma mbúihú Ojå, gue yú t'uhnigahú a.

10 Nu'ú to'o da yút'í gue da hyurpa yú mbú a Ojå, din säya nangue gátho yú 'bëfi ú tengu tho Ojå bin säya nangue gátho rá 'bëfi bi hyu rá mbú 'bú mí jua a bi 'yòt' ra ximhäi.

11 Janangue'a nde'bú ãmmé ga ndehú ga cúthú bú. Hin ga øthú tengu ú him bi 'y'éc'yëi ram hma 'bú mí xi Ojå.

12 Pë nu'a rá m hman Ojå dim pëfi tengu'bú ra theni yoho yú het'i, pë man'da i ja rá ts'ëdi a xinda gue ra theni, ngue í sä da zørpú mbo ní mbú n'da, i urcahú 'be'a gátho dí m bémhbú mbo ma mbúihú, 'be'a majuañi dín nde ga øthú, ngue nda'a bi bëngahú Ojå, në nda'a dá bënësehú.

13 Xinga n'da ú bi 'yòt'a Ojå gue í sä da 'y'äcpi 'be'a mbëni, gátho i pädi, në di nëqui bú ja rá dá a to i hæscáhú ra güenda.

Nu ra Jesús ma hmumbäjäñú xún ndoho rá ts'ëdi

14 Nu ra Jesús rá Ts'unt'ú Ojå, i t'ëmbi ma hmumbäjäñú nguetho ma hocpatehú a. Në bi zøm bú mbo mahëts'i. Në í fäxcáhú a gue í ja rá ts'ëdi mixte. Janangue'a ga thoqui ga ténhdú a rá m hma.

15 Nu ra Jesús ma hmumbäjäñú i pädi hinga gátho dí häthú ú dí sähú, nguetho bi zá 'be'a gátho dí sähú. Pë hin jam'bú bi 'yòt'a n'da ra ts'oqui.

16 Janangue'a hin ga suhú dan yáñú Ojå bú bi ja rá ts'ëdi, nguetho di huëgahú në di pungahú, në da mbäxcáhú a ra ora dí homhbú a.

5

1 Bi than'dú 'da yú já'i israel 'bú maya'bú ngue dim hmumbäjä. Në da 'yáp'a Ojå nangue gátho mí'da. Në midí thocpa Ojå ú yú 'bòts'e nangue ú yú zu'uf bi tho, gue ní mba ma punbi yú ts'oqui yú já'i.

2 Në nangue yú já'i thoho ú yú hmumbäjä, hinga gátho bi 'yòt'e xún ho, ngutho ú mí'da yú mijá'ihú. Janangue'a bi zá janate tho bi hoc'ú yú 'yámbú në yú 'yòt'ats'oqui.

3 Në jatho rá mbúdi midí un Ojå n'da ra 'bòts'e ra mbäjä nangue yú ts'oqui zehé, tengu bi 'yòt'e nangue yú ts'oqui yú já'i.

4 Njongui sä da 'yòt'e gue dim hmumbäjäse, në høn't'a Ojå sä da huahna n'da ra hmumbäjä, tengu 'bú mí huahna ra Aarón.

5 Në ngutho bin ja nangue ra Cristo, him bi manse gue dim hmumbäjäse, pë Ojå bi un ran t'ëdi gue dim hmumbäjä, tengu bi ma rá t'ohni Ojå 'bú mí 'y'ëna: Nu'i ma 'dats'unt'ú i, dadí 'da'a ní ts'ëdi ya.

6 Në bi 'y'ëmbi mahøn'a:

Nu'i gam mbäjä gátho yú pa ya,
 tengu ra hmëpya bi 'yòt' ra Melquisedec,
 bi 'y'ëñ Ojå bú ja rá t'ohni.

7 Nu ra Cristo 'bú mim 'bæcua ja ra häi, zäi nan yáui Ojå, bi 'yáp rá mfäts'i da dáp'ú. Nts'ëdi bi mbafi në bin zoni. Pë bi bädi ja rá ts'ëdi Ojå da yám bú ja ran däte. Në bi 'yø Ojå 'bú mí nde din unse bú ja rá pähä Ojå.

⁸ Nu'a ra Cristo, madague'bu rá Ts'unt'u Oja a, pegue bin ja'i a, janangue'a bi xänba yun unbi 'be'a dí 'yörpa rá pähä Oja a.

⁹ Bin jabu bi 'yot'e, janangue'a bi zöni bi ja'ts'i gätho rá pähä Oja. Ne bi zä bi un'na ra te mazai gue to'o gätho da 'yéc'yéi a.

¹⁰ Nguetho bi huan Oja a gue dim hmumbäjä nangue dyu 'yéc'yéih, tengu ra hmepya bi 'yot' ra Melquisedec.

Nts'utho 'bu ga penju

¹¹ I ja xän ngu 'be'a dí nde ga xi ahü nangue a bim hmumbäjä a ra Cristo. Pe xän hej ga xi ahü nguetho hin gui honi gui pähmbü.

¹² Ne xän ngu yu pa xü thogui gue mí ja ngue xquín xänbateh, pe guexta'a i jatho da si ahü ü yüm hma hingui hej nangue Oja. Nguetho gá cohi gán 'yambüh. I jatho gui sihü ra xi'ba tengu'bu gyü 'uereh, ne hin gui häthü gui sihü njuantho ran ts'ihme.

¹³ Ne nu'a gnän ts'ihmehü ra xi'ba, in ja tengu yu 'uere, ne hinda ná pähmbü 'be'a ra te gue däm 'bühmbü njuantho.

¹⁴ Pe nu ran ts'ihme xän ho nt'öt'e nangue yu daja'i. Ne xän te yá mbüi nangue zai din 'yomfëni, janangue'a pädi nda'a xän ho ne nda'a hingui ho.

6

¹ Janangue'a nde'bu ga thoqui ga homhbü gue dan daja'ihü. Nde'bu hinga hönt'a ga mamhbü a rá mbüdi bi sängahü nangue ra Cristo. Nde'bu hinga hönt'a ga mamhbü gue ga päh ma mbühü gue mí ñna xtá hyojü, ne hinga hönt'a ga mamhbü ga döp ma mbühü Oja.

² Nde'bu hinga hönt'a ga mamhbü ram hma dan xixyähü, ne nangue ran jäxa'ye, ne nangue da dambëni ü xän du, ne nangue din ja ran juänbi 'bu rán zegui, nde'bu hinga hönt'u ga mamhbü ya, nguetho dí pähmbü nda'a ü.

³ Mbähä ga thoju 'bu da zä da xoc'a ni mbühü Oja, nguetho i ja mi'da.

⁴⁻⁶ Nguetho nu'bu hin ga thohmbü, xöhma thofo da bëni da mbenc i 'da. Ne nubüya him man'dandj da nde ba pengui mahön'a. Nguetho nu'bu mí numanho n'dandj rán nequi Oja, ne bi zämanho a bi un Oja, ne bin 'yohü rá Hogandähi Oja, ne bi zämanho a rá hogamhma Oja, ne bi bā i ts'ü rá ts'edi a ra 'da'yo ximhäi din ja. Pe nu'bu da mbengui, ya him man'dandj da zä di hoc yá mbüi mahön'a. Nguetho im bëni tengu'bu da zä di cuat mahön'a bü ja ra pont'i a rá Ts'unt'u Oja, ne di japi din thenda a ra Cristo.

⁷ Nguetho tengu'bu n'da ra häi a ra ja'i, n'dandj ngu n'dandj din 'ye, i pöt'e, ne i pöts'e 'be'a pa nthuhu bü. Ne nu'a ra häi nu'bu di japi din ja 'be'a tupü a ra mbëfi, da hyän rán japi Oja a.

⁸ Pe nu'bu hin di japi da böx'a 'be'a bi thupü, ne hönt'u yu 'uini i ja bü, nte di muui 'bü. Ne hin da hnumanho a ra häi 'bü. Ne nzequi da mbä nt'udi nangue ra sibi.

Bi zangba ma mbühü a ra Jesús, dí tömhbü a ran ho ya

⁹ Pe madague'bu njabu dá mamhbe, ma zi cu ahü, pegue dí häxhe njuani gan jahü tengu ra hogahäi, bin japi bin ja xän ngu 'be'a bi thupü, nguetho bi hoc'a ni mbühü Oja. Ne xän ndoho ran japi ba ñhe, guin nuhü.

¹⁰ Nguetho xän ho öt' Oja ngue hin di pumbëni a ra 'bëfi gá 'yöthü, ne ran huécate gá 'yuthü ü 'da ni cuhü, nangue rá thuhu Oja, ne nangue a guí ödahü ya.

¹¹ Ñmme dí ndehe gui thoju gan ñhyahü, n'da ngu n'da ahü, gue'bu go rán zegui ra pa. Janangue'a da zöni gui hyämhbü 'be'a gätho gui tömhbü.

¹² Hin dí ndehe da yandanhɣɛi tho ho ahɛ, pɛ dami 'yøthɛ 'bɛ'a mí øt'ɛ 'da 'bɛ mí badi majuani a rá m hma Ojã, nɛ bi hyät'i bi zet yá mbɛi, janangue'a bi hyan a ra herencia bi ma majuani Ojã.

¹³ Nu Ojã 'bɛ mí xih majuani a ra Abraham, bi ma majuani nangue rá thuhu zɛhɛ. Nguetho njo'o man'da xɛn ndoho rá ts'edi hinda hønse a.

¹⁴ Nɛ bi 'yɛn Ojã: "Majuani xɛn ngu ran ho ga 'da i, nɛ ga 'da i xɛn ngu nim bom'beto," bi t'ɛmp'a ra Abraham.

¹⁵ Nu ra Abraham bɛya bi hyät'i bi dø'mi, janangue'a bi hyani 'bɛ'a bi xi a Ojã.

¹⁶ Nu 'bɛ 'da yɛ jã'i im ma majuani 'bɛ'a da 'yøt'e, i ndønba rá thuhu Ojã, nɛ ya him ma hyom mi'da yam hma dí hoc'a, nguetho i fãdi majuani a bi ma.

¹⁷ Nɛ'a Ojã 'bɛ mí nde da 'yurcahɛ ngue majuani a rá m hma, bi man rá thuhu zɛhɛ 'bɛ mí xijɛ ra herencia. Ngue guejɛ nts'anni ga hãmhɛ a. Janangue'a ga pãhmbɛ njãm'bɛ di pã a bi xijɛ.

¹⁸ Janangue'a yoho bɛ dá pãhmbɛ, rá m hmanse nɛ rá thuhu zɛhɛ, ga pãhmbɛ hin dim fɛhni Ojã, pɛ majuani da zinjɛ bɛ. Ngue guejɛ bá 'dahmbɛ bɛ mí ja xcá tuhɛ, dá bɛnthɛ bɛ harɛ da zinjɛ ya.

¹⁹ Janangue'a bi zinjɛ bɛ a ra Jesús, bi zãngba ma mbɛihɛ bɛ mbo rá ngu Ojã, njãm'bɛ da hyegahɛ.

²⁰ Nguetho m'bɛt'o bi yãrpɛ a ra Jesús. Nɛ bi xi a Ojã ngue bi hogahɛ ngue da numanhojɛ bɛ. Gue'a nam bønɛ ma hmumbãjahɛ, ngue i 'bɛi mazã, tengu ra hmɛpya bi 'yøt' ra Melquisedec.

7

Bim mbãjq ra Jesús tengu ra hmɛpya bi 'yøt'a ra Melquisedec

¹ Nu ra Melquisedec bim hmuts'ɛt'abi bɛ ja ra hnini Salem, nɛ bim mbãjq nangue Ojã mixtetho rá ts'edi. Nɛ nu ra Abraham 'bɛ mam bá tãp'ɛ 'da yɛ ts'ɛt'abi, bin c'at'ui ra Melquisedec, bi t'ãp rán jãpi Ojã nangue a ra Abraham.

² Nɛ nu'a ra Abraham bɛya bi un'a ra Melquisedec a ná 'dɛt'a gue xpí hyãnba yán sũihɛ, gue rán t'unni Ojã a ná 'dɛt'a. Nɛ nu rá thuhu ra Melquisedec nde da ma "ra hoga hmuts'ɛt'abi." Nɛ nde da ma gue "ra hmuts'ɛt'abi di hocpa ra sui," nɛ gue'a nam bøn'a rá thuhu rá hnini Salem.

³ Nɛ hinga mfãdi to'o rá ta ra Melquisedec, o to'o rá mbe. Nɛ hinga mfãdi nda'a rá 'yɛ, nɛ hinga nt'o't'i gue'bɛ mím 'bɛi o gue'bɛ mí du. Janangue'a tengu'bɛ rá ts'edi rá Ts'ant'ɛ Ojã bɛ ín 'yu a ra Melquisedec, gue dim mbãjq gãtho yɛ pa høn'bɛ go njãm'bɛ.

⁴ Janangue'a sã ga pãhmbɛ ya gue xɛn ngu rá ts'edi ra Melquisedec 'bɛ min ja, nguetho guesɛ ma ngɛrpa bøtahɛ ra Abraham bi un'a ná 'dɛt'a bá tãp'ɛ yán sũihɛ.

⁵ Nu rán t'ɛdi Ojã bi xi ɛ yá t'ãhni ra Leví gue yá mbãjq yɛ israel, gue da hyãcpa a ná 'dɛt'a ɛ yá mɛni, madague'bɛ yãm bom'beto ra Abraham ɛ, pɛ nesɛ ɛ.

⁶ Pɛ nu ra Melquisedec, madague'bɛ hingui conhui rá 'yɛ ra Leví gue ra Abraham, pɛ bi un'a ná 'dɛt'a gue'a bá tãh ra Abraham. Nɛ nu ra Abraham, madague'bɛ xɛn ngu rá ts'edi bɛ nam bɛn Ojã, nguetho bi xifi majuani da 'yørpa a Ojã. Pɛ man'da ja rá ts'edi ra Melquisedec nguetho bi t'ãp a ran jãpi a ra Abraham.

⁷ Nɛ mfãdi nu'a di jãp'a n'da man'da ja rá ts'edi xinda gue'a pa ma jãpi.

8 Pɛ nu'ɥ yá mbäjä ra israel zäi midin t'un'na ná 'det'a, pɛ yɥ jä'i ɥ, nɛ i tu ɥ. Pɛ nu man'da ra mbäjä gue ra Melquisedec, i mam bɥ ja ra t'ohni tengu 'bɥ i 'bátho.

9 Nɛ da zä gam bɛmhɥ ya, gue gátho rá 'yɥ ra Leví, gue yá mbäjä ra israel, gue i äp'a ná 'det'a ɥ yá mɛni, gam bɛmhɥ gue nɛ'ɥ tengu 'bɥ bin jut'ɥ 'bɥ mí un'na ná 'det'a xɛqui a ra Melquisedec a ra Abraham.

10 Nguetho da zä gam bɛmhɥ nangue ra Abraham, tengu 'bɥ ya xɛmín 'yohɥ yám bom'βeto 'bɥ mín c'at'ui ra Melquisedec, madague 'bɥ hin nám 'bɥi.

11 Bim mbäjä ra Aarón gue rá 'yɥ ra Leví, nɛ rá ngarpa bɔta a ra Abraham a. Nɛ gue'ɥ bim mbäjä ɥ nangue'ɥ yɥ israel, tengu bi man yán t'ɛdi Ojä. Pɛ nu 'bɥ da guehya yá 'bɛfi gue ní yáɥ Ojä ɥ yɥ jä'i, him mi jatho xtí nɛqui man'da ra mbäjä gue n'dan'yo 'bɥ, tengu ra hmɛpya bi 'yu a ra Melquisedec, nɛ hin nangue a ra Aarón.

12 Pɛ nu 'bɥ mí mba ma pädi yɥ mbäjä, nɛ 'bɛ'a mí ɔt'e, nɛ ɥ yɥn t'ɛdi mí tɛnni, mí jats'ɛditho da mba ma pädi ɥ.

13-14 Bi 'yɛn ra t'ohni gue nu a man'da ra mbäjä gue ra Cristo a, bim 'bɥi nangue man'da rá ts'unt'ɥ ra Israel, ngue hing rá 'yɥ yɥ mbäjä. Nguetho mfädi xɥn ho gue ma Hmuhɥ bim 'bɥi nangue rá 'yɥ ra Judá. Nɛ nte bi ma yán t'ɛdi ra Moisés, gue dim mbäjä a rá 'yɥ ra Judá.

15 Pɛ man'da gui pɥhmbɥ 'bɛ'a dá mangä 'bɥ guim bɛmhɥ nangue a ra Melquisedec, gue i udi tengu a man'da ra mbäjä, nu'a ra Cristo a.

16 Nɛ hin nangue ra 'yɥ bi man ɥ yɥn t'ɛdi da zä dim mbäjä a ra Cristo. Nɛ xín nangue ɥ yɥn t'ɛdi mí ma 'bɛ'a da t'ɔt'ua bi den'na, nguetho him mán ts'anni zäi din ja ɥ. Pɛgue bi zä bim mbäjä nangue a rá ts'ɛdi a rá tese njám'bɥ da zä da guadi.

17 Gue'a bi man Ojä:

Nu'i gra mbäjä mazäi,
tengu ra hmɛpya bi 'yɔt'a ra Melquisedec,
bi 'yɛn Ojä.

18 Gue'a án t'e'ts'a ra 'yu gue bi ts'än maya'bɥ, nguetho mbɛ nte midí muui a.

19 Nguetho njom bi zä bi hocpa yá ts'oqui ɥ yɥn t'ɛdi bin t'un ra Moisés. Pɛ bi nɛqui man'da xɥn ho, gue i sixcaɥ bɥ bí 'bɥ Ojä.

20 Nɛ man'da xɥn ho ra 'yu nangue ra 'da'yo mbäjä, nguetho bi manɛ rá thuhu Ojä 'bɥ mí un rán t'ɛdi a rá Ts'unt'ɥ.

21 Pɛ nu mi'da yɥ mbäjä 'bɥ mín t'un yá 'bɛfi, him bi hndɔnba rá thuhu Ojä. Nɛ nanguehna ra hmumbäjä, bi manɛ rá thuhuse Ojä. Tengu bi mam bɥ ja rá t'ohni Ojä, bi 'yɛmp'a rá Ts'unt'ɥ zɛhɛ:

Nugä dra Ojä, dí manɛ ma thuhugä, nɛ hin ga pä a dí ma.

Nu'i gam mbäjä gátho yɥ pa mazäi,
tengutho ra hmɛpya bi 'yɔt'a ra Melquisedec,
bi 'yɛn Ojä.

22 Nu ra Jesús, da zä di jä'ts'a n'da ran hoqui man'da xɥn ho xinda gue'a mí ja mam'bɛt'o, nguetho dim hmumbäjä mazäi a.

23 Nu'ɥ 'da yɥ mbäjä bi zɔni xɥn ngu mí 'bɥi, nguetho i tu, nɛ him bi zä bi thoqui hɔn'bɥ go njám'bɥ.

24 Pɛ nu ra Jesús hingui tu, janangue'a njo'o man'da sä da hyɔnba rá 'bɛfi.

25 Janangue'a da zä di hoqui xɥn ho ɥ to'o da zɔm bɥ 'bɥ Ojä ya, nangue a ra Cristo. Nguetho i 'bɥi mazäi, da zä thocpa thoho da 'yáp'a Ojä nangue ɥ to da zɔm bɥ.

²⁶ Njuan̄tho ε gue'a ra Jesús a ma hmumbäjä dí homh̄b̄. Nguetho x̄n̄ hotho a, nte in dupatesε him bi 'yøt' ȳ ts'oqui, nε him bi hȳn̄ba ȳm̄ 'bäi u ȳ ts'om'bäi, nε man'da i pa nt'εspi gue i ja rá ts'edi b̄ mahεts'i.

²⁷ Nu ȳm̄ ja'i 'b̄ mim hmumbäjä di thoqui da mbøspa Ojä gätho ȳm̄ pa, mbædi bi mbøspe nangue ȳ ts'oqui zεhε, nε m'bejua ȳ ts'oqui ȳm̄ ja'i. Pε nu ra Jesús him bi 'yøt'e tengu u, nε n'dandj̄ thoho bi mbøspa Ojä 'b̄ mi un rá tese, nguetho di muui mazäi a.

²⁸ Nu rán t'εdi Ojä bi man ra Moisés bi t'εmbi dim hmumbäjä u ȳm̄ ja'i thoho, pε him bi hyät'i bi ja' ts'u ȳn̄ t'εdi Ojä. Pε nu 'b̄m̄ mí manse rá thuhu Ojä, bi ma gue dim hmumbäjä rá Ts'ant'u zεhε. Nε nu'a gätho bi ja' ts'u ȳn̄ t'εdi nε bi juadi, nte di 'b̄eh ya. Nε gue'a rám poniui a rán t'εdi Ojä bin t'un ra Moisés a ra Jesús.

8

Nu ra Jesús bin hocpate nangue ra 'da'yon hogui

¹ Bí 'b̄m̄ mahεts'i a ma hmumbäjäh̄ gue ma hocpateh̄, 'darp̄ ní mandau i tæte thoho rá ts'edi. Nε guehna man'da jats'edi na dí xi ah̄.

² Nε dim mbäjä b̄ majuani i pa nthande Ojä b̄ mahεts'i, tengu 'b̄m̄ ra nijä bi 'yøt' Ojä, nε him bi hyøh̄ ȳm̄ ja'i.

³ Gätho ȳ hmumbäjä u ȳ israel, bi ts'änni di un ȳ 'bøts'e nangue u ȳ zu'uε bi tho, nε mi'da. Janangue'a nε a ra Jesucristo ja 'be'a bi uni, nguetho nε a ra hmumbäjä a.

⁴ Pε hinga guecua ja ra ximhäi bim mbäjä a. Nε nu 'b̄m̄ xtín zängua ja ra häi, njam'b̄m̄ xtán zä xtím mbäjä. Nguetho hing rá 'ȳm̄ ra Leví a, nε hing ȳm̄ zu'uε bi mbøx'a, tengu bi man rán t'εdi Ojä bi man ra Moisés.

⁵ Nε nu'a ra nijä b̄ midím pε u ȳm̄ mbäjä ua ja ra ximhäi, n'da ra hmεpya thoho gue 'be'a ørp̄ mahεts'i. Nguetho bi sih ra Moisés 'b̄m̄ mí d̄m̄'a ra nijä: "Dami jamansu 'be'a gui jap' u i ja b̄m̄, nε 'be'a gätho gui 'yørp̄m̄, tengu thoho dá ut'a 'b̄m̄ gmí 'b̄m̄ ja ra t'øhø," bi 'yεmp̄ Ojä.

⁶ Pε nu ra Cristo bin t'un'na n'da ra 'b̄efi εmme man'da x̄n̄ ho xinda gue' u mi'da ȳm̄ mbäjä. Nguetho din hocpate nangue ran hogui man'da x̄n̄ ho 'be'a gätho i ma da 'yørcah̄.

⁷ Nu 'b̄m̄ xtán zä xtí hocpa n'da a rá mbædi ran hogui, him mí jatho xtán ja a ná yoho ran hogui.

⁸ Pε nu Ojä him bi zä bi numanho ȳm̄ ja'i nangue a ran hogui mí ja, pε guexta'a ndupate b̄m̄ na nu Ojä u. Janangue'a bi 'yεna:

Da zøn'a n'da ra pa

ga øt'a n'da ra 'da'yon hoqui mahøn'a nangue ȳm̄ mε israel nε ȳm̄ mε judá.

⁹ Nε hin din ja tengu ran hoqui dá xi u ȳm̄ bombøta

'b̄m̄ mambá j̄cp̄m̄ ra häi Egipto, nε dá jamansu.

Dá xifi xtí ja' ts'i, pε him bi hyät'i da 'yøzεhε man hoqui dá xifi, gue man t'εdi dá xi a ra Moisés.

Janangue'a him bi zä dá numanho u, bi 'yεn'a ra Hmu.

¹⁰ Pε nu ran hoqui ga ørpa ȳm̄ israel 'b̄m̄ m'bejua mi'da ȳm̄ pa, din ja tengu gam mangä ya.

Ga un man 'yomf̄eni b̄m̄ ja ȳn̄ 'yomf̄eni u,

nε ga japi mpähä thoho da dengui.

Janangue'a da numanhogui, nε ga øt'ä gue ȳ Ojägä u, nε din ja gue ma t'uhni zεhε u b̄ya.

¹¹ Nε hinga h̄n̄hi thoho 'bo'o da xänba u,

ne njon da sänbi gue da baqui,
 nguetho gätho da bāc zehε u,
 yu ngurpi o gue yu jā'i thoho.

¹² Ne ga punbi nangué ran ts'o,
 ne him man gam bēngā u yá ts'oqui,
 bi 'yεn Ojā.

¹³ In jabu a ra 'da'yon hoqui, ne gue'a í t'εmbi ra nyonhoqui a mí ja, gue ya bi juah rá 'befi a, ne ní mba bu dim 'bedi 'bu mí man na.

9

Ne cuaja ra häi mí ja rá ngu Ojā, nepu mahεts'i

¹ Nu'a rá mbüdi ran hoqui, mí ja yán t'εdi nangué yun t'öt'e mí t'örpu ja ra niñá ua ja ra ximhäi.

² Ne nu'a ra niñá bi t'öt'e, bin ja n'da ra cuarto rá mbüdi, t'εmbi xun duxqui, gueru mí ja rán 'dögue yu lámpara, ne ra mexa gue i cax yu 'bōxthuhme.

³ Ne mí ja man'da ná yoho ra cuarto gue nubu mbo, mán joti n'da ra 'bō't'e, gueru mí t'εmbi man'da xun duxqui.

⁴ Ne nubu, mí ja bu ra mexa ra oro gueru mí zø ra xεca xiza yumanho. Ne a rá huada ran hoqui gue mán jots'i ra oro gätho yá hyo. Ne nubu mbo ra huada mí hørpu n'da ra xaro gue ra oro, mí o bu zi ts'u ra hme i t'εmbi ra maná. Ne a rá tōhø ra Aarón gue bi 'dogui, ne u yu xindo bi t'o't'a ra nyonhoqui, gue nu'u yán t'εdi Ojā maya'bu.

⁵ Ne nu rán jo'mi ra huada, n'da ra xithe i t'εmbi ran ts'äya ram punbate. Ne mí tørpu yoho yá pøte u yá mbädi Ojā mahεts'i, mí com'pu mate ra xithe bu mí pa nsits'i ra ji dim punba yá ts'oqui yu jā'i. Pe hinga xø't'a ga xi ahu 'be'a nam bøn'u gätho yu hme pya mí ja bu mbo ra niñá.

⁶ Bin jabu bi t'öt'e. Nu yu mbäjä thoho, thocpa thoho mí cεrpu a rá mbüdi ra cuarto, gue mí øt' yá 'befi nangué ran dānde bu ja ra niñá.

⁷ Pe nubu ná yoho ra cuarto man'da xun duxqui, hønt'a ra hmumbäjä mí thorpu, hønt'a n'dapa thoho i tho a n'da jεya. Ne nu'bu mí yεrpu, i thexpu rá ji yu zu'uε gue mí xixpu, nangué rá ts'oqui zehε 'bu rá mbüdi, ne nangué yá ts'oqui yu jā'i 'bu ná yondj.

⁸ Nu'a rá Hogandāhi Ojā di jaju ga pāhmbu, ngue hin ní soc'a ra 'yu ní mba bu bí 'bu Ojā 'bu gätho mí t'øthoho ran dānde bu ja a ra niñá ua ja ra ximhäi. Ne gue'a n'da ra hme pya bi 'yu a ra 'bō't'e mí corpu man'da xun duxqui, mí corpa bu u yu jā'i.

⁹ Gätho u yun t'öt'e mí t'örpu ja a ra niñá, n'da ra hme pya thoho nangué a njuantho i jaju ya. Nguetho yun t'unni ne yu 'bøts'e bi un'na Ojā, him bi zā bi hocpa bu mbo rá mbüdi u mi øt'e. Janangué mí pa njorpi bu u.

¹⁰ Nguetho hønt'a mí man yun t'εdi nangué yun ts'ihme midí hoqui, ne midín xät'i. Pe nu'u gue'u 'da yun t'εdi gue i ja thi. Ne gue'a bi zän Ojā da 'yøt'u, ja gue'bu mam bá εh ra Cristo, ja bi nequi a majuani ra 'yu ja rá ts'edi a buya.

¹¹ Gue ya bá εh ra Cristo, ne gue'a ma hmumbäjähu a, nangué ra 'da'yo nhoqui i ja ya. Ne nu'a ra niñá gueru dim pēhna ra mbäjä ya, man'da xun ho, ne gueru majuani bu. Ne him bi 'yøt' yu jā'i, nguetho hing ra ngugua ja ra ximhäi a.

¹² Pegue mahεts'i bu bi yut' na ra Cristo ya, tengu ra hme pya bi 'yuh yu hmumbäjä 'bu mí yεrpu man'da xun duxqui. Ne ya hin di un yá ji yu t'ude'yo

o gue y_u t'andani, pɛ bi un rá jise. Nɛ n'dandj thocho bi y_urp_u, nɛ bi y_unju x_un ho a.

¹³ Nu rán t'ɛdi Oj_a bi t'ɛmbi x_un ts'o ní ngɔc'y_ei n'da 'b_u xí d_a a n'da ra du. Nɛ bi ma jatho da mba ma c'uaspa rá ji ra toro nɛ ra de'yo, nɛ rá 'bospi a ra t'usundani gue bi t'up_u ja ra sibi. Nɛ gue'a dí hocpa ní ngɔc'y_ei n'da a. Ja bi z_a bi d_ande Oj_a ɛ b_uya.

¹⁴ Pɛ gam bɛmh_u man'da ɛmmɛ i ja rá ts'edi a rá ji ra Cristo, bi mberca ma ts'on'yomfɛni_u midí 'uegah_u nangué Oj_a, n'dahma da z_a ga ɔrpah_u rá 'bɛfi Oj_a gue i 'b_ui. Nguetho hin'y_u rá ts'oqui ra Cristo, nɛ bin unse b_u 'b_u Oj_a, ra 'bɔts'e gue maz_ai di muui b_u nam bɛn Oj_a.

¹⁵ Nu ra Jesucristo bin hocpate nangué ra 'da'yon hoqui 'b_u mí du. Janangué'a g_atho bi mba mahoqui ma ts'oqui_u, gue guej_u mí tenhd_u rá mb_udi ra yonhoqui. Hinga hɔngdah_u, pɛ nɛ ɛ mí 'b_u 'b_u hin nán ja a ra 'da'yon hoqui. Nɛ nub_uya g_atho bi z_a dá comhb_u ran j_api maz_ai gue bi xi Oj_a ɛ bi zohni.

¹⁶ Nu 'b_u i man'a n'da to'o da zocpa ɛ 'bɛ'a pɛ'ts'i, pɛ 'bɛ da f_adi 'b_u maju_ani bi du, ja da t'ɔt'a xi ma b_uya.

¹⁷ Hingui s_a da t'ɔt'a xi ma 'b_u i 'b_utho, hinda hɔn'b_u bi du.

¹⁸ In jab_u bin ja 'b_u rá mb_udi a ran hoqui bi man Oj_a, gue bin ho 'b_u mí mba m'b_umbi rá ji n'da ra zu'uɛ, ja bi f_adi maju_ani bi nu ran d_ate b_uya.

¹⁹ Janangué'a nu'a ra Moisés 'b_u mí xih rán t'ɛdi Oj_a g_atho y_u mɛ israel, nɛ bi c'uaspa ra ji b_uya. Bi mit' r' thɛnga xidɛ'yo nɛ n'da ra t'ɛ'yɛza gue n'youi y_u paxi, nɛ bi garb_u ja ra dehe n'youi rá ji ra t'andani nɛ rá ji y_u chibo, bi c'uaspa b_u ja rá sɔc_ua i man rán t'ɛdi Oj_a, nɛ g_atho y_u j_a'i bi mba ma c'uaspi a ra ji b_uya.

²⁰ Nub_uya bi 'yɛna: “Nuna ra ji, guehna dí hoc'a ran hoqui na, gue bi man Oj_a nanguéj_u. Nuya da z_a di punga ma ts'oqui_u,” bi 'yɛn a ra Moisés.

²¹ Nɛ nub_uya bi c'ua'ts' ra ji b_u ja rá nij_a Oj_a, nɛ 'bɛ'a g_atho mí ja b_u mbo mí pa nthoni b_u ja rán th_ande Oj_a, g_atho bi mboxp_u y_u ji.

²² Nɛ i mam b_u ja rán t'ɛdi Oj_a, gue gue'a ra ji i hoc'ɛ 'bɛ'a g_atho mí t'ɔt'e. Pɛ nu 'b_u hin dim f_an ra ji, hin'y_u ra punbi nangué ra ts'oqui, i ɛm b_u mán t'o't'i.

Í uec y_u ts'oqui a ím 'bɔts'e ra Cristo

²³ Nu'a ra nij_a, n'da ra hmɛpya thocho mí ja ua ja ra h_ai, bi mba ma hoqui nangué ɛ y_u jí ji y_u zu'uɛ mí hma. Janangué'a bin ja ra 'bɔts'e man'da x_un ho gue dí hogah_u, tengu'b_u dy_a nij_ah_u maju_ani b_u mahɛts'i.

²⁴ Nɛ hinga guerp_u ja ra nij_a bi 'yɔt' y_u j_a'i i 'b_uh ra Cristo ya, nguetho y_u hmɛpya tho ɛ nangué a maju_ani rá ngu Oj_a. Pɛ ɛ guerp_u mahɛts'i bi y_ut'i, i äp Oj_a ya nanguéj_u.

²⁵ Nu y_u hmumb_aja y_u israel, jɛya 'b_u njɛya mí c_urp_u ja ra cuarto man'da x_un d_uxqi, midí un ra ji, pɛ hin rá jise. Pɛ nu ra Cristo hinga thocpa thocho di un ra 'bɔts'e.

²⁶ Xi 'b_u xt_un ja tengu y_u hmumb_aja, jɛya 'b_u njɛya midí un ra ji. Mí jatho x_un ngu y_u nidi xt_un du ra Cristo 'b_u, gue 'b_u go rá mb_udi ra ximh_ai. Pɛ him bin jab_u bi 'yɔt'a. Pɛ nuya n'dandj thocho bi z_ocua ra Cristo gue bin unse bim 'bɔts'e zɛhɛ, gue í uecpa y_u ts'oqui y_u j_a'i. Nɛ guehya y_u pa gue di j_a'ts'a mí hma m_am 'bɛt'o.

²⁷ Tengu y_u j_a'i, nts'anni n'dandj thocho da du, nɛ m'bɛjua da nu ran ju_anbi.

²⁸ Nɛ ngutho ra Cristo, n'dandj thocho bin uni bim 'bɔts'e, ngue bi uecpa y_u ts'oqui ɛ x_un ngu y_u j_a'i. Nɛ m'bɛjua ba pengua da zin ɛ i t_o'mi, pɛ hin dí 'yɛhɛ dí uec y_u ts'oqui mahɔn'a.

10

¹ Nu'a ran t'ɛdi bin t'un ra Moisés nangue y_H 'bòts'e bi 'yòt' y_H mbäjä, n'da ra hmɛpya thoho nangue'a ran ho bá ɛhya. Nɛ hinga gue'a majuani ran ho a. Nɛ njam'bu bi zä bi mba ma hocpi yú ts'oqui u mí ɔt' y_H 'bòts'e, madague'bu njeya 'bu njeya midí uni.

² Nu'bu da gue'bu y_H 'bòts'e xtán zä xtín hoc'u, pɛ n'dandjtho xtí uni, nɛ xtá 'yɛ'ts'a ní un y_H 'bòts'e 'bu. Nɛ ya xtám badi n'dandj thoho bi bo yú ts'oqui buya.

³ Pɛ nangue y_H 'bòts'e bi uni gátho y_H jeya, bi japi da bɛni gue in dupate tho yú ts'oqui.

⁴ Nguetho hinjam'bu da zä di punba yú ts'oqui n'da u yú ji y_H ndani nɛ y_H de'yo.

⁵ Janangue'a bi 'yɛn ra Cristo 'bu mí zɔcua ja ra häi, bi 'yɛmp'a Ojä rá Ta: Hinga njuantho gue'bu y_H zu'uɛ guí nde.

Janangue gá jaqui dán ja'igä ngue dam 'bòts'egä, bi 'yɛn'a ra Cristo.

⁶ Nɛ hin gnán johya n'da ran t'unni ngue y_H zu'uɛ bi t'up_H ja ra sibi, xinga gue'bu y_H 'bòts'e nangue y_H ts'oqui.

⁷ Janangue dá ɛngä: "Bá ɛcä ya ga ɔt'ä ni pähä ma Ojä i, dam 'bòts'e zɛhɛgä, tengu mán t'o'ti bu ja nim hma," bi 'yɛn'a ra Cristo.

⁸ Nu'a rá mbadi bi mangua, hin nán johya Ojä u y_H 'bòts'e gue y_H zu'uɛ bi t'udi nangue yú ts'oqui n'da, madague'bu gue'a bi man'a n'da rán t'ɛdi a.

⁹ Pɛ xò bi 'yɛm mahòn'a buya: "Bá ɛcä ya gue ga ɔt'ä ni pähä, ma Ojä i, gue dam 'bòts'e zɛhɛgä." Gue nde da ma, dí 'ueh ya y_H 'bòts'e mí ja, nɛ dín ja n_H man'da ra 'bòts'e.

¹⁰ Nu ra Jesucristo bi 'yòt' rá pähä Ojä, gue bi unse rá ja'i n'dandj thoho bi juadi. Janangue'a bi hogah_H Ojä ya.

¹¹ Nu yú mbäjä y_H israel mí ɔt'u yú 'bɛfi gátho y_H pa, nɛ thocpa thoho midí un y_H 'bòts'e, madague'bu hinjam'bu mí sä di hocpa yú ts'oqui n'da u.

¹² Pɛ nu ra Jesucristo n'dandj thoho bin uni bim 'bòts'e nangue ma ts'oqui_H, pɛ him man'dandj din uni. Nɛ bí 'bɛp_H 'darbu ní mandaui Ojä ya.

¹³ Nɛ guɛp_H bí 'bɛp_H ya, gue'bu go bi dap'u yán suih_H.

¹⁴ Nguetho nangue n'dandj thoho bin unse, janangue'a bi juadi bi hoc'u to'o bi 'yòt'e yú mbɛti.

¹⁵ Guesɛ a rá Hogandähi Ojä di jaj_H ga pãhmb_H a mangua, 'bu mí ma:

¹⁶ Nu ran hoqui ga ɔrpa y_H ja'i 'bu m'bɛjua, dín ja tengu na, ga bɛnba bu ja y_H mbui ma pähä zɛhɛ, da ndesɛ gue da dɛngui.

Nguetho ga un man 'yomfɛni bu ja yán 'yomfɛni u.

¹⁷ Nɛ xò bi 'yɛm mahòn'a:

Him man'dandj gam bɛngä yú ts'oqui, nɛ xinga gue'bu y_H m fe'ts'i mí ɔt'u, bi 'yɛn rá Hogandähi Ojä.

¹⁸ Nangue Ojä bi punga ma ts'oqui_H, hingui sä ga unhd_H mí da y_H n t'unni dí punga ma ts'oqui_H.

Da zä ga sɔmhbu bu 'bu Ojä

¹⁹ Ma zi cu ah_H, gam bɛmhbu nangue a ra nyonhoqui mi ja, njo'o n'da ra ja'i thoho mí sä da y_H p_H man'da x_H n duxqui, nɛ gue'a í t'u'a ra 'bòt'e mí ndam bu. Pɛ nuya bi zä dí cuth_H bu ja a rá ngu Ojä mahɛts'i, man'da x_H n duxqui. Nɛ dí cuth_H nangue a rá ji ra Jesucristo, bi hogah_H. Nɛ hin dín suh_H ya.

²⁰ Nɛ dí cuth_H nangue a ra 'yu ma'da'yo gue i 'bui. Nguetho bi 'uegah_H ra 'bòt'e mí ndam bu ja ra goxthi, 'bu mí unse rá ja'i ra Cristo ya.

21 Nu'a ra Jesús, gue'a ma hmumbäjäñh, nanguējñ gue yát'uhnigahñ Ojã.

22 Janangue'a mbähã ga sømhbñ bñ 'bñ Ojã ya, n'dat'a gam bēmhbñ majuãni i ndejñ. Nguetho bi mberca ma mbaiñh nangue rá ji ra Cristo, hin gam bēmhbñ gue dín dupateñh yñ ts'oqui ya. Ne tengu 'bñ am 'be't'egahñ a ra dehe xñn güe.

23 Ne ga thoqui ga mamhbñ a ran ho dí tømhbñ, hin ga suhñ. Nguetho majuãni di ja'ts'a rá mñ hma bi xijñ Ojã gue di pøjñ.

24 Mbähã dan xñnbahñ ga øthñ ran huęcate, ne 'da dán ęhyadahñ ga øthñ a.

25 Ne hin ga øthñ tengu øt'i 'da him mñ søm bñ ja mam pětihñ. Pęgue mbähã ga thoqui dam pětihñ, ne dan xñnbahñ n'da ngu n'dajñ. Ne man'da ga humbi ga øthñ ya, nguetho ya mí ts'utho ba ęñ ra Hmu.

26 Pe nu'bñ dí ndese ga thoctahñ yñ ts'oqui 'bñ ya má pñhmbñ a majuãni, tengu'bñ hin dá jamansuhñ a ra 'bøts'e xñm pũgahñ. Pe ya hin'yñ 'be'a man'da sã ga umhbñ bñya, gue dí mba ma pũngui ma ts'oquiñh.

27 Pę hønt'a ra mbidi gan nuhñ 'bñ, gue ran ãnbi dí co'ts'a Ojã, nangue ra sibi nts'utho 'bñ bi de, gue di jua ñ yñ sñihñ Ojã.

28 Gam bēmhbñ tengu ran t'ędi bin t'un ra Moisés, gue'bñ 'bñ a n'da i øt' ram fę'ts'i, ne di nequi yoho o gue hyu yñ testigo gue bi nu, bi tho a ra ja'i bñya, ne hin da mba ma huęqui.

29 Pe ha hin dím bēmhbñ gue man'da nts'utho ran ts'embi ga nuhñ 'bñ dím bęni ga nēmhbñ bñ häi a rá Ts'ant'ñ Ojã, ne dí ęmhbñ nte di muui a rá ji xti hoga ma mbaiñh, ne 'bñ dí numan'ñ tho a rá Hogandãñi Ojã gue mí ęna xti huęgahñ.

30 Pe dí pñhmbñ a ra Hmu gue bi ma: "Nugã ma 'beñi ga ju't'i, ga un'na rá muui bi 'yøt'e." Ne bi 'yęn ra t'ohni: "Da zemba yá t'uhnñ Ojã 'bñ dí thoqui da 'yøt' ra ts'oqui."

31 ęmmę nts'utho 'bñ da dñnba yá ts'oqui n'da a Ojã bñ ja ran juãñbi, gue'a i 'bñi.

32 Pe dami bēmhbñ 'be'a gá 'yøthñ ñ yñ pa xñ thogui, gue'bñ ja gmí tñmhñ ran nequi. Xñn ho gá 'yøthñ, jante tho gá hyãthñ yñn ãnbi xñn ndoho.

33 Ne 'da ahñ bi mba nthenni ahñ, ne bi mba ma ãn'ni ahñ bñ ja yá hmi yñ ja'i. Ne mi'da ahñ gue hin gá suhñ da mba ma ãn'ni ahñ 'bñ 'darbñ gmí 'yohñ ñ bi mba ma ãnbi.

34 Ne hin gán suhñ gue gá zęnguahñ ñ ni cuhñ 'bãpñ ja ra fãdi, ne gán johya thohohñ 'bñ mí thañ'nahñ 'be'a gmí pęs'hñ. Ne gá pñhmbñ ja ahñ bñ mahęts'i a man'da xñn ho, gue da hyät'i mazai.

35 O guí ęs'hñ a gní hyuthñ nzambñi, janangue'a din 'da ahñ n'da ran t'unni xñn ndoho.

36 Pe i jatho ga sethñ ts'hñ, n'dahma da zã ga øthñ rá pähã Ojã, janangue ga hñmhñ a bi ma majuãni di 'dajñ.

37 Nguetho i mam bñ ja rá t'ohni Ojã:

Mí ts'utho ba ę'a i ja gue ba ęñe, ya hin da ya'a ba ęñe, ne di 'da ahñ a guí tømhbñ.

38 Ne nu'hñ to da 'yęc'yęi majuãñigã, gue'ñ ga hocpa yá ts'oqui, ga ęmbi xñn ho bñya, ne ga un'ndñ ra temazai ñ.

Pe nu'hñ bi mbęngui hin ga numanho ñ, bi 'yęn Ojã.

39 Pe nujñ hinga gęjñ dá penjñ guerpñ xcã nuhñ ran ãnbi mazai. Pe dí ęc'yęihñ gue majuãni a Ojã, janangue'a din jajñ ra temazai.

11

Ne gue'a ná ęc'yęihñ majuãni a Ojã

1 'Be'a nam bøn'a na εc'yeih_u majuḡni a Oḡ. Nám bōni, gue dí εc'yeih_u majuḡni ga haḡhb_u a ran ho bi xij_u Oḡ. Ne nam bōni ga εc'yeih_u majuḡni 'be'a gátho í ma Oḡ, madague'b_u hin dí nuh_u a.

2 Nu ma bombōtah_u bi hnumanho nguetho bi 'yεc'yei majuḡni a Oḡ.

3 Dí εc'yeih_u majuḡni bi 'yōt' Oḡ y_u ximhāi, madague'b_u hin dá nuh_u 'b_u mí 'yōt'_u. Nu'b_u mí 'yεna din ja, ya bin ja b_uya, gue bi 'yōt'e nanguε _u 'be'a him midí nequi.

4 Nu'a ra Abel bi un Oḡ n'da ra 'bōts'e x_un ho xinda gue a bi un a ra Caín, nguetho bi 'yεc'yei majuḡni a bi xi Oḡ. Nu'b_u mí th_unba a rán t'unni ra Abel, bi f_udi bi numanho Oḡ a. Ne madague'b_u bi du ra Abel, pε tengu 'b_u 'b_uatho, gue urcah_u 'be'a mí ōt'a, gue bi 'yεc'yei majuḡni a Oḡ.

5 Ngutho ra Enoc, bi 'yεc'yei mbo rá mb_ui a majuḡni. Jananguε'a bi ts'ixp_u ja rá ngu Oḡ ne him bi du. Ne him bi th_ungua ja ra hāi a, nguetho bi zix'a Oḡ. Ne í εn ra t'ohni: "Nu'b_u hin ní ts'its'i, bi hnumanho a."

6 Pε nu'b_u í 'b_u a n'da i nde da zōm b_u 'b_u Oḡ, pεgue da 'yεc'yei majuḡni i 'b_u a, ne da 'yεc'yei majuḡni din t'un ran ho a to i hon Oḡ. Nguetho hingui sá da numanho Oḡ n'da 'b_u hingui εc'yei a majuḡni.

7 Bi 'yεc'yei a ra Noé gue majuḡni a mí xi Oḡ din ja a ra d_umb_unt'i, madague'b_u hin ní nu. Ne bi 'yōt'a ra d_ubarco bi xifi, guerp_u da y_un' _u i 'b_up_u rá ngu. Ne bi 'yεmbi x_un ho Oḡ a nguetho mí εc'yei mbo rá mb_ui a Oḡ. Ne gue'a í nequi hing y_u 'yεc'yei gátho ra ximhāi, ḡn í ts'emba _u.

8 Bi 'yεc'yei majuḡni Oḡ a ra Abraham. Jananguε'a bi bōm 'b_u mí zon'na Oḡ, gue da mba b_u ja a ra hāi bi xi Oḡ gue di unni. Bi nexp_u ja rá hāi zεhε, ne him mí p_udi har_u man ní mba.

9 Ne nu'b_u mí zōm b_u, pε bin 'yotho b_u. Nguetho bi 'yεc'yei majuḡni gue ja nín z_um b_u rá ngu Oḡ mahεts'i. Jananguε'a bi hyōtho y_u ngum'bōt'e b_u. Ne ngutho bi 'yōt'a ra Isaac rá ts'unt'_u, ne a ra Jacob rá 'beto, gue ne'_u da gomhb_u ra herencia bi sih majuḡni ra Abraham.

10 Nguetho nu ra Abraham mí tō'mi da zōni nín z_um b_u ja n'da ra d_uhnini gue mahεts'i, din ja hōn'b_u go nj_um'b_u, gue bi bεn Oḡ ne bi 'yōzεhε.

11 Ne bi 'yεc'yei majuḡni a ra Sara, ne gue'a í hy_un rá ts'edi Oḡ a gue dim 'b_uh rá ts'unt'_u. Ne him mí sá xtím 'b_uh rá t'uhni, gue ya x_um bōmbe. Pε bim 'b_ua rá ts'unt'_u, nguetho bi b_udi majuḡni da 'yōt'a bi man Oḡ.

12 Ne ngutho ra Abraham, madague'b_u ya xi thoh y_u pa gue mí sá xtím 'b_uh y_u t'uhni, pεgue bi zōni bim 'b_uh y_um bom'beto εmme x_un ngu, tengu y_u sō mahεts'i, o tengu y_u 'bomu b_u ja ra ndendeḡ, gue njongui hāt'i da mbede.

13 Ne gátho _u bi du 'b_u him mani hy_un a ran ho bi xi Oḡ. Pε tengu'b_u mí handi yatho b_u bí ja a ran ho bi sifi, nguetho mí εc'yei mbo y_u mb_ui gue majuḡni din t'unni. Jananguε'a bin johya 'b_u mí bεni gue da nu a. Jananjab_u bi manse tengu'b_u bi thotho ua ja ra ximhāi _u.

14 Ne nu _u im ma tengu na, i udi gue i 'yotho ne i hon man'da ra hāi guerp_u din z_ui.

15 Ne nu'b_u xtám bεntho a ra hāi b_u xpí bōn _u, mí sá xtá mbeng mahōn'a _u 'b_u.

16 Pε mí nde n'da ra hāi man'da x_un ho, gue nde da ma, ra hāi mahεts'i. Jananguε'a bin johya Oḡ gue da 'yεmbi y_u Oḡ _u, ne bi hocpa y_u hnini _u.

17-18 Ne nu'b_u mí ts'āp rá mb_ui ra Abraham, gue bi sifi bá si a rá ts'unt'_u ra Isaac, da mbōspa Oḡ. Ne mí nde xtá 'yōt'e, nguetho bi 'yεc'yei majuḡni a Oḡ, madague'b_u bi xifi dim 'b_uh y_um bom'beto 'b_u bi x_und ra Isaac.

19 Gue'a bi bɛn'a ra Abraham gue i ja rá ts'edi Ojã da xox u xan du. Janangue'a tengutho 'bu bi dambɛni bu 'bu u xan du a ra Isaac 'bu mam bá si mahɔn'a a rá ta. Ne n'da ra hmɛpya bi 'yɔt' na.

20 Ne nangue a bi 'yɛc'yɛi majuani ra Isaac gue da gomhbu rán ho Ojã u yú t'uhni, janangue bi sih majuani ra Jacob ne ra Esaú gue da mba majapi. Ne bi sifi 'be'a bi zãba Ojã n'da ngu n'da u.

21 Ne nguho a ra Jacob, bi 'yɛc'yɛi majuani a ran japi bi man Ojã. Ne ní mba bu da du, pɛ bi thocpa a ran japi u yú 'beto, gue'u yú ts'unt'u ra José. Ne bi dande Ojã 'bu mí dospa rá yã rá tɔhɔ a ra Jacob.

22 Ne a ra José bi 'yɛc'yɛi majuani a bi man Ojã. Janangue'a nu'bu mí ts'utho da du, bi xi u yú mɛnguhu gue yu israel, gue da zoni da mbeng bu yú hãi zɛhɛ. Ne bi xifi da thux'a ra ánima 'bu bi bɔm bu u, gue'a ra José xí du.

23 Ne rá ta ne rá mbe ra Moisés 'bu mim 'bah ra Moisés, bi 'yã'a rá ts'unt'u an hyuzna. Ne him bi numansu a rán t'ɛdi ra ts'ut'abi gue mí ma xtí tho u yú ts'unt'u yu israel. Nguetho midí nequi din hocjã'i, ne mí ɛc'yɛi majuani di jamansu Ojã.

24 Ne a ra Moisés guexta'a mí ɛc'yɛi majuani a Ojã. Janangue'a nu'bu mín dãn'yohu, him mam bi nde da t'ɛmbi rá ts'unt'u a rá t'ixu ra ts'ut'abi bu Egipto, gue xtán zã xtín jase rá ts'edi. Ne gue'a rá t'ixu a ra ts'ut'abi bi dɔm bu mán t'ãgui ne bi tede.

25 Pɛ man'da bi nde 'darbu bin unbah u yú t'uhni Ojã a ra Moisés nu'u yú mɛnguhu, xinda gue'bu xtán den rán johya ra ximhãi gue ní mba bu da guadi.

26 Ne nu'bu mín 'yomfɛni ra Moisés, man'da di muui 'bu n'dat'a yan ts'ante da nuui ra Cristo, xinda gue'bu xtí manda 'be'a gátho mí ja bu ra hãi Egipto, nguetho man'da mí numanho 'be'a di un Ojã m'bejua.

27 Ne nangue bi 'yɛc'yɛi majuani ra Moisés, janangue'a bi bɔm bu ra hãi Egipto, ne him bi zu a nán cue a ra ts'ut'abi. Pɛ bi hyut'an zambai, nguetho bi badi in 'youi Ojã, madague'bu him mí nu.

28 Pɛ bi 'yɛc'yɛi majuani a bi xi Ojã a ra Moisés, janangue'a bi 'yɔt'a bi xifi, ngue bi manda dí cots'i ra ji bu ja yú 'yɔjut'i yu israel. Janangue'a him bi thop yú mbadi ts'unt'u u yu israel 'bu mam bá ɛh rá m 'behni Ojã. Gue'a t'ɛmbi ndãbaxjua bi dũ'mi bi 'yɔt'u.

29 'Bu mí 'yɛc'yɛi mbo yú mbai i ja rá ts'edi a Ojã u yu israel, janangue'a bi jap'a Ojã bi xocpa n'da ra 'yu bu ja ra dejã, gue bi tho u. Pɛ nu'bu mí 'yɛna ne u xtã 'dax'u yu mɛ egipto, gue'u mí cute, bi comp' ra dehe bi du u buya.

30 Nu yu israel bi sifi di thɛ'ts'a ra dahnini Jericó gátho nyoto pa, nguetho ma mbã't'i ra jãdo a ra hnini. Ne nu'a í 'yɛc'yɛi majuani a Ojã, ne gue'a í 'yɔt' ra jãdo a 'bu mí gua'a nyoto pa di thɛ'ts'i. Ne bi zã bi dãp ra hnini u yu israel buya.

31 Pɛ mí 'bũu n'da ra xisu gue ra Rahab. Ne madague'bu man ra 'yomt'ɛni mam'bet'o, pɛ hinga ne a bi tho a 'bu mí tho yú mɛnguhu gue him mí ɛc'yɛi Ojã. Ne nu'a í zimmunho u yúm 'behni yu israel, ne gue a í fãdi mí ɛc'yɛi mbo rá mbai a Ojã.

32 Ne xan ngu mi'da xtán zã xcã xi ahũ, pɛ hinga xɔt'a yu ora ga xi ahũ, nangue ra Gedeón ne ra Barac, ne nangue ra Sansón ne ra Jefté, ne nangue ra David ne ra Samuel, ne gátho mi'da yu pɔngahyã.

33 Ne mí ɛc'yɛi majuani Ojã u, ne gue'a í hyã rá ts'edi Ojã u, gue bi dãp yu jã'i mí 'bũu n'danni mi'da yu hãi 'bu mín sũhmbũ. Ne bin ts'ut'abi xan ho. Ne mí ɛc'yɛi majuani a bi sifi, janangue'a gátho bi zã bi 'yɔr buya. Ne nu'u mi'da mí ɛc'yɛi majuani a Ojã, janangue'a him bi za yu dazate.

34 Nε him bin zø u mi'da bí thøtpe ja ra orno 'bu εmme midí thoni nám pa, nguetho bi 'yεc'yei a majuani u. Nε him bi zä bi tho mi'da 'bu mí t'εmbi xtá tho nangue ra juai. Nε nu'bu mí güent yá ja'i u mi'da, bi jap'a Ojä bi zaqui. Nε madague'bu him mí ja yá ts'edi u mi'da, pεgue tengu'bu ya mí ja yá ts'edi 'bu mí 'yεc'yei majuani Ojä, nε gue'a í 'da u ya dofai yán saih.

35 Nε mí 'bu í 'da ya xisu 'da'a n'danni, gue xí du yá t'ahni. Pε bi dambeni u yá t'ahni 'bu mí 'yεc'yei majuani u yá mbe. Nε nu'bu mí'da bi ndese bi tho nangue'a bi 'benza, nε him bi nde bi goh yá mbai guere xtá mba ma thøgue, nguetho bi 'yεc'yei majuani da bømanho bu ja ran däte u, da mba bu ja ra te man'da xun ho.

36 Nε nu'a í 'yεc'yei majuani u mi'da, nε gue'a í hyät' yun ucpi gue bi t'aspi, nε bi hyät' 'bu mí mím 'benza, nε'bu bi thu't'i 'da nangue ya cadena nε bi jot'a fädi.

37 Nε bi tho u 'da gue bi mba ma bat'ado. Nε nu'bu mí'da bi thengui nde nangue ra thegui. Nε mi'da í tho ra juai 'bu mí sifi da mba ma thøgue. Nε mí 'yotho u mi'da, nε í huçi thoho u, mí he ya xide'yo, nguetho pa ma ucpi. Nε mí sä ran u gue mí pa ma unbi. Nε gätho u bi hyät'i, nguetho bi 'yεc'yei majuani a Ojä.

38 Nε him mí fädi gue man'da xun ho u, pε man'da di muui u xinda gue'u gätho ra ximhäi. Pε ha sä mí 'yotho bu ja ya uhäi 'bu mí 'dagui, nεru ja ya t'øhø. Nε mí 'bapü ja ya hyädo nεru ja ya hyähäi.

39 Pε gätho bi hnumanho u nangue bi 'yεc'yei majuani Ojä. Janangue'a í pa mfēni thoho u. Pε him 'bex bi hyän a bi xi a Ojä di unni.

40 Nguetho xí zän Ojä 'be'a man'da xun ho da 'yøt'e nangueju, gue 'darbu ní hamhbu ran ho u mí 'buh maya'bu.

12

Thocpa thoho ga tenhdu a ma ngurpihu ra Jesús

1 Janangue'a nuju i 'bui xun ngu ya ja'i gue xu 'yurcahu a majuani Ojä tengu ja dá xi ah. Janangue'a ga 'ueju ts'u gätho di pajü, nε ya ts'oqui gue tengu'bu an thu't'i ma guahu, n'dahma ga häthü dan tihmbu nangue'a ran taha bin 'daju gueru go him min sä.

2 Nε thocpa thoho ga hanthu a ma ngurpihu ra Jesús, janangue'a da zä n'dat'a ga øthu büya. Nε di jaju ga øthu tengu bi 'yøzehε, gue bi 'yεc'yei majuani a Ojä, nε gue'a í hyät' ran unbi bu ja ra pont'i a. Nε nu'a ran däte bi nu, yän däte u ya ts'om'bäi, εmme ma ucpi a. Pε him bi zu da nu a tengu a, nguetho mí pädi din ja ran johya m'beja nangueju. Nε nuya bí 'bapu mahçts'i 'darbu ní mandaui Ojä. Nε gueru i sixcahu bu.

3 Nε gam bæmhbu tengu bi 'yøt' ra Jesús, bi hyät' 'bu mí ts'ui, nε'bu bin unba bu 'buh ya ts'om'bäi. Janangue'a hin dan xømbühü, nε hin gam bæmhbu gue ga penjü.

4 Pε nu ahü hinga ná εs'hü ya ts'oqui gueru gdí tuhü. Pε dami 'yεs'hü u, madague'bu gdí tuhü 'da ahü.

5 Ha gá pumbēnihü a ran zofu gue i xiju Ojä, gue yá t'ahni gahu a, tengu mam bu ja ra t'øhni bu i çna:

Ma ts'unt'ü i, dami çeni 'be'a dí mber'pa a ni Hmu, gue'bu bi xi i hapü gá 'bedi. Nε xín gui säman'ü 'bu bi zu i.

6 Nu'a ra Hmu i xänba u di huçqui, nε i fe u gätho u i çmbi yá t'ahni.

7 Dami hyäth_u u yam fei, nguetho gue'u i xän'nah_u. Nu Ojã i ãna yú t'uhni ah_u. Ne jo'o n'da ra t'uhni gue hin da xänba rá ta nangue yam fei.

8 Pe nu'b_u hin da mbep'ah_u Ojã, tengu u gätho yú t'uhni i fei, nu'b_u, masque hin yú t'uhni ah_u 'b_u. Guín jah_u tengu ra t'uhni gue hinga mfãdi to'o rá ta.

9 Ne man'da, nu'b_u mín t'uhni_u, gue'b_u mí mbegba ma tah_u dãm 'b_uhmb_u ua ja ra häi, dá numansuh_u e. Hanja man'da hin dín umhb_u da mbegbah_u Ojã, rá Ta ma mbai_u, janangue ga t̃mh_u ra te ma mbai_u.

10 Nu ma tah_u ua ja ra ximhäi bi mbegbah_u 'b_u n'dandj, gue mí m b̃eni x_un ho. Pe nu Ojã 'b_u i fegbah_u, zã x_un ho i ørchah_u, gue di jaj_u xtán hothogah_u tengu a.

11 Majuãni hin dí emhb_u x_un ho a ram fei 'b_u ra ora dí säh_u a, nguetho x_un u. Pe nu'b_u bin hoh ma mbai_u nangue ram fei, ne dí 'b_umanhoh_u b̃aya, ne i hu ma mbai_u.

Nts'utho 'b_u ga hehmb_u rá nde Ojã

12-13 Janangue'a dan ãyah_u mahøn'a gue ga thoju a rá 'b̃efi Ojã, ne hin ga 'uehmb_u. Pe ga hãxh_u rá 'yu x_un juãni. Nub̃aya nu ni guah_u guí h̃emf_u, mí ãna xtã 'uagui, pegue da yãni, da hyã ra ts'edi mahøn'a.

14 Ne guí hyomhb_u hin guí d̃mh_u n'da ra sæi. Ne guí hyomhb_u ra hogamb̃ai. Nguetho nu'a hin'y_u ra hogamb̃ai hin da zã da nu a rá Hmu.

15 Ne 'da gdãm fãxta nin 'yomf̃eni_u n'da ngu n'da ah_u, janangue'a hin dim 'b_u i 'da ah_u hin da nde rá mate Ojã. Ne xinga n'da ah_u din ja tengu n'da rá 'yu ra ts'oqui, gue hin di nequi 'b_u rá mb̃adi, pe nu'b_u bi b̃ots'e din xãndi, di ts'on u mi'da b̃aya.

16 Ne dam fãhmb_u njon dan 'yomt'̃eni_u. Ne xín ga samhb_u a rá mate Ojã, tengu bi 'yot' ra Esaú, gue i pá a ra tãh_u a rán jãpi mí ãna xtí un'na Ojã, gue rá mb̃adi ts'ant' u ra Isaac.

17 Ne guí pãhmb_u 'b̃e'a bi 'yot' ra Esaú, gue m'b̃ejua bi nde a ran jãpi mí ãna xtí un'na rá ta. Pe him mam bi zã bi un'na. Ne ts'edi bin zoni, pe him bi ðini 'b̃e'a xtã 'yot' mahøn'a gue xtã hyã'n'a.

18 Gam b̃emhb_u 'b̃e'a bi 'yot' y_u israel, bi zøm b_u ja n'da ra t'øhø ua ja ra ximhäi, guerp_u bi ðe ra sibi nts'utho, ne bi 'b̃exui y_u güi tengu 'b_u ra xui, ne bin ja ra ndønthi 'b_u mi sih yán t'ëdi Ojã u. Pegue n'da ra hm̃epya a tengutho b_u rá ngu Ojã gue em̃e x_un ðaxqui.

19 Ne bi 'yøh ra thuxi, ne rá nde Ojã bi 'yø u. Ne nu'b_u mí 'yø a rá nde u y_u israel, em̃e bi 'yäh ra mate gue hin da 'yøh mahøn'a, nguetho em̃e bin su.

20 Him mí hä't'i da 'yø a ra nde bi xifi, bi 'yãna: "Xinga n'da ra ja'i ne xing y_u zu'uẽ da zã da dãcua, nu'b_u da dãcua, 'b̃exque da tho, ne da mba ma 'ye'mado o gue da mba ma sunza."

21 Em̃e nts'utho 'b̃e'a bin ja b_u. Ne se ra Moisés bi 'yãna: "Dí fet'i gue dín su."

22 Pe nuju ya njuãntho rá hnini Ojã b_u mah̃ets'i dí cãth_u, i pap̃u ma mbai_u, gue Ojã zã 'b̃ai. Ne i t'ẽmbi ra t'øhø Sión a rá hnini Ojã, ne i t'ẽmbi Jerusalén b_u mah̃ets'i. Ne dá sømh_u b_u 'b̃uh yãm 'behni Ojã mah̃ets'i gue y_u mahuãhi thofo, guerp_u di munts'i i thãnde Ojã em̃e di johya.

23 Ne dá cãth_u b_u an thuts'i ma thuhuh_u b_u mah̃ets'i, guerp_u dãm petih_u gãtho to'o bi hyãn ra herencia bi un Ojã. Ne dá cãth_u b_u bí 'b_u Ojã ra Ze'mi di juãni gãtho. Ne p_u 'b̃uh yú mb̃ai u i tu, gue nu'u bi t'ẽmbi x_un ho 'b_u mí hoc'a Ojã.

24 Ne dá cãth_u b_u 'b̃uh ra Jesús ma hocpateh_u b_u bí 'b_u a i ørchah_u ran hoqui ma'da'yo. Ne dí cãth_u nangue rá ji ra Jesús 'b_u mí tho, i pungah_u Ojã a.

Janangue'a man'da xən ho i xijə rá ji 'bə mí tho, xinda gue'a rá ji ra Abel 'bə mí tho, nu'a i ma di ɛnba a to bi hyo a.

²⁵ Janangue'a i jatho dam fəhmbə hin ga hɛhmbə a rá nde a in zojə ya. Gam bɛmhmbə him bi zā bi zo a ran ɛnbi ɛ bi mbesta a rá nde Ojə, 'bə mí ts'ocua ja ra ximhāi. Janangue'a 'be xingui ts'ɛ da zā ga sohmbə ran ɛnbi 'bə ga fɛstahə a Ojə, nguetho mahɛts'i bə in zojə ya.

²⁶ Nu 'bə mí man yən t'ɛdi Ojə bə ja ra t'øhø, bi japi bi 'yən ra häi. Pɛ nuya i ɛn Ojə: "Man'dandjə ga japi di 'yəni, pɛ hinga høn ra häi, pɛ nɛ mahɛts'i," bi 'yən Ojə.

²⁷ Nɛ nu'a 'bɛ'a gätho hingui dɛ, da mba ma bunt'i. Nɛ din zəm bə ɛ hingui sä da mba ma 'ueque, gue nu'ɛ 'bɛ'a gätho bi zän Ojə gue din zəm bə.

²⁸ Nɛ bin 'dajə bə di manda Ojə gue hingui sä da mba ma 'ueque. Janangue'a ga xihmbə jamadi Ojə, nɛ ga thəndehə ngue ga numansuhə nɛ ga suhə. Nɛ gue'a numanho a bəya.

²⁹ Nguetho nu ma Ojəhə di juadi 'bɛ'a hingui numanho tengu ra sibi.

13

Ga øthə a dí numanhojə Ojə

¹ O gui ɛ'ts'a gnán huejə n'da ngu n'da ahə tengu 'bə guidín cuhə.

² Nɛ guim bɛmhmbə gui säyabahə ja ni ngumhbə to'o da zøm bə. Nɛ nu'ɛ 'da njabə mí øt'e, bi zin ɛ 'da yəm 'bɛhni Ojə bá nɛxpɛ mahɛts'i nɛ him mí pədi.

³ Nɛ dami bɛmhmbə ɛ yə ofädi, ngue tengu 'bə n'da gnan ofädithohə. Nɛ guim bɛmhmbə bi mba ma ɛnbi, nguetho nɛ ahə i ja ni ja'ihə gue sä da mba ma ɛn'ni ahə.

⁴ Nɛ gätho ahə guin numansuhə a ran thəti gá 'yøthə ni xisuhə, nɛ a bi 'yøt'ɛ mí'da. Nɛ gam 'bəmanho nangue nin thətihə, njon di ts'on a. Nguetho di ɛnba Ojə ɛ to'o da 'yøt' ran 'yomt'ɛni, nɛ ɛ hinga na din thəti, nɛ ɛ xən thəti nu'bə i øt' ran 'yomt'ɛni.

⁵ Nɛ 'yo gui numanhohə xən ngu ra mbɛti. Pɛ gan johyahə nangue hangu ts'ɛ i ja ahə. Nguetho: "Njəm'bə ga hɛc'ahə, thocpa thoho ga jamansu ahə," bi 'yən Ojə.

⁶ Janangue'a sä dan johyahə 'bə dí ɛmhmbə:

I fäxcahə ra Hmu,

nɛ hin ga suhə 'bɛ'a da zā da 'yørcahə yə jə'i.

⁷ Dami bɛmhmbə 'bɛ'a bi 'yøt'ɛ yə ngurpi gue bi xi ahə rá m hman Ojə. Nɛ guim bɛmhmbə 'bɛ'a bi bøni nangue ra te man nám 'bə ɛ. Nɛ gui thojə a bi 'yut'ahə, nangue bi 'yɛc'yɛi majuəni a Ojə ɛ.

⁸ Nu ra Jesucristo hingui dim pədi, gue'bə go maya'bə, nɛhya nɛ gätho yə pa høn'bə go njəm'bə.

⁹ Janangue'a hin gan hyɛhmbə da ts'ix ahə bə ma'ueni, guerpə i hman yəm hma 'dahma 'dan'yo nɛ hingam fədi. Pɛ nu'a ná bɛmhmbə rá mate Ojə gue'a ní zac ma mbəihə a, xinda gue'ɛ yən t'ɛdi gue 'bɛ'a i ts'i. Nguetho njo'o to'o xí zac yá mbəi 'bə supi 'bə ja a i si.

¹⁰ Pɛgue i jajə n'da ran ts'ihmɛ, tengu ra hmɛpya gue ra 'bøts'e mí øt' yə mbäjä bə ja ra nijə maya'bə, him mí ja ran t'ɛdi da zi.

¹¹ Pɛ nu rá hmumbäjä yə israel 'bə mí mbøspa Ojə nangue yə ts'oqui, bi dɛxpɛ mbo a rá ji ɛ yə zu'uɛ, guerpə ja ra cuarto man'da xən dɛxqui. Pɛ nu yá ngø ɛ yə zu'uɛ mí zø bə ndehnini.

12 Nε gue'a bi 'yøt' ra Jesús, bin ənbi bi du bη ɳdehnini bη 'bηh yη israel. Nε gue'a rá jise í hoc yη jǎ'i.

13 Pε ga mbähä ga tenhdη bη ɳdehnini bη 'bηh ra Jesús, tengu'bη n'da na 'bengadahη bη ma'ueni.

14 Nguetho nuua ja ra ximhäi hin'yη ua n'da ma hninihη gue din zǎi xηn ho. Pε dí nde bηh ra dǎhnini gue njǎm'bη da gua a, guerpη nín zǎmhbη bη.

15 Nε nde'bη thocpa thoho ga thǎndehη Ojǎ nanguε ma ndehη, nε ga xihmbη ra jamadi. Nε di thoc'a mam hmamhbη a ra Jesucristo, tengu'bη di un Ojǎ ma 'bøts'ehη.

16 Nε hin dam pumbɛnihη a na øthη ran ho, nε hin dam pumbɛnihη ga comhbη 'be'a jajη, nguetho nε'η tengu'bη yη 'bøts'e i numanho Ojǎ η.

17 Nε gui 'yøthη a xi a ni ngurpihη, nε gui pǎhmbη ja yǎn t'ɛdi da xi ahη 'be'a gui 'yøthη. Nguetho i fǎt'a ni mbəihη η, nε i jatho di dǎp Ojǎ ra güenda nanguε ahη. Gui 'yøthη a dán johya ni ngurpihη, nε hin da du yú mbəi. Nguetho nu'bη hin gui 'yøthη a, xín da bømanho ahη 'bη.

18 'Yǎfη rá m fǎts'i Ojǎ nanguecǎhe, nguetho n'dat'a dí m bɛmhbe ga tenhde a, nε dí nde ga øthe xηn ho gǎtho.

19 Dí ä ahη ra mate, gue εmmε gui 'yǎfη Ojǎ di jaqui ga mbagä bη n'dihi.

I äp rán jǎpi Ojǎ η yú cu

20 Nu Ojǎ ra hocpate a, bi xoxpη 'bη η xηn du a ma Hmuhη ra Jesucristo, nu'a di jamansuc ma mbəihη. Nε nu'a rá ji í hoc'a ran hoqui njǎm'bη da guadi.

21 Nε dí äp rá mate Ojǎ da 'yøt'ahη hin hapη gui 'behmbη, n'dahma da zǎ gui 'yøthη rá pǎhä a. Nε dí äp rá mate da 'yørcahη 'be'a gǎtho i nde a rá ts'edi ra Jesucristo. Ga numansuhη Ojǎ gǎtho yη pa mazǎi. Nε hønt'a gam bɛmhbη a.

22 Ma zi cu ahη, dí ä ahη ra mate hin gan xømbəihη gui 'yøhmbη na ran zofo, nguetho nuna ram hma dá ot'ahη hingui ngu 'be'a ma.

23 Ja n'da ram hma dí nde ga xi ahη, nu'a man 'yohηhη ra Timoteo ya bi so'ts'i. Nu'bη da zøcua n'dihi, ga six 'bη dá mba bη.

24 Zεnguagahη ts'η bη gǎtho ni ngurpihη, nε gǎtho η yη cu gue ma mi'yɛc'yɛihη. Nεhya bá nεxpη Italia i pɛn'nahη ran zεngua.

25 Nε dí äp rán jǎpi Ojǎ nanguε gǎtho ahη. Nε hønt'a dí xi ahη ya.

SANTIAGO

Ra sɔcuɔ bi 'yo't'a ra Jacobo Santiago

Ran zɛngua

¹ Nugä drä Jacobogä, rá 'yɛhɛgä Ojɔ nɛ ma Hmuhɛ ra Jesucristo. Nɛ hɔnbɛ go hapɛ gá mbähä n'da ngu n'da ahɛ, dí zɛngua ahɛ ma mɛni ahɛ, ngue n'dat'ɛ mam bombɔtahɛ ɛ 'de'mayoho yá ts'ant'ɛ ra Israel.

Di 'dajɛ ran 'yomfɛni Ojɔ

² Ma zi cu ahɛ, nde'buɛ dan johyahɛ 'buɛ dí sähɛ yɛn ɛnbi, hɔnt'a go man ɛnbi dín nuhɛ.

³ Nguetho dí pɔhmbɛ nu'buɛ da ts'äc ma t'ɛc'yɛihɛ, gue'a ní jajɛ ga häthɛ xɛn ho a.

⁴ Pɛ i jatho ga häthɛ xɛn ho nɛ hin gan suhɛ, nɛ gue'a dín te ma mbähɛ a, nɛ di hajɛ xɛn ho ra ts'edi, nɛ nte ga 'bɛhmbɛ buya.

⁵ Pɛ nu'buɛ hin dí pɔhmbɛ nda'a xɛn ho ga ɔthɛ, ga äfu Ojɔ ran 'yomfɛni nɛ di 'dajɛ a. Nguetho di unni xɛn ho to'o da 'yäpi, nɛ hin di japi da mbɛ'ts' rá sä n'da.

⁶ Pɛ jatho n'dat'a gam bɛmhɛ 'buɛ ja 'bɛ'a dí äfu, nɛ hinga 'dahma'dan'yo gam bɛmhɛ. Hin ga ɔthɛ tengu ra t'ɔthe buɛ ja ra dɔdɔdehe, hɔnbɛ go hapɛ ní 'yɛn ran dahi.

⁷ Nu ra ja'i i ɔt'e tengu a, sä im bɛni di un'na i äp a Ojɔ, pɛ nte di unni.

⁸ Nguetho 'dahma'dan'yo im bɛnsɛ, nɛ hingui sä n'dat'a da 'yɔt'e.

⁹ Pɛ ɛmmɛ di johya n'da zi hyoya 'yɛc'yɛi, nguetho i pɔdi ɛmmɛ xɛn ngu di muui buɛ nan nu Ojɔ.

¹⁰ Nɛ'a ra mɛmbɛti 'yɛc'yɛi, ɛmmɛ di johya 'buɛ mi bɔdi hinga gue'a rá mbɛti ní numanho Ojɔ a, ngue nu rá mbɛti tengu yá dɔni ɛ yɛ paxi i hɔɛ.

¹¹ Ngue nu'buɛ xpám bɔx ra hyadi ɛmmɛ xɛm pa, di hmang yɛ paxi nɛ i hɔh yá dɔni buya, nɛ him man di nɛcmanho. Din jabɛ n'da ra mɛmbɛti 'buɛ hɔnt'a ra mbɛti in numanho, madague'buɛ di thoqui dim pɛfi, pɛ di 'bɛdi 'bɛ'a gätho i pɛ'ts'i.

Ga häthɛ 'buɛ bi ts'äjɛ

¹² Nu'buɛ ga häthɛ yɛn ɛnbi, dan johyahɛ buya. Nguetho nu'buɛ mi ts'äjɛ nɛ dá häthɛ, ya din 'dajɛ ra temazɔi, tengu bi man Ojɔ di 'dajɛ 'buɛ hɔnt'a gam bɛmhɛ a.

Dím bɛnsɛhɛ yɛ ts'oqui

¹³ Nu'buɛ 'buɛ'a n'da da bɛni da 'yɔt'a n'da ra ts'oqui, pɛ hin da 'yɛna Ojɔ bi bɛnbi. Nguetho xɛn ho Ojɔ nɛ hingui xifi da 'yɔt' ra ts'oqui n'da ra ja'i, nɛ xín da zä da si Ojɔ da 'yɔt' ra ts'oqui.

¹⁴ Pɛ n'da ngu n'da yɛ ja'i 'buɛ im bɛni da 'yɔt' yɛ ts'oqui, pɛ bin 'yɔrpazɛhe nanguɛ rán 'yomfɛni sɛ.

¹⁵ Nɛ nu'a 'bɛ'a bi numanho sɛ, nɛ nu'buɛ mi bɛni da 'yɔt'e, nɛ gue'a dí mbɛxɛca yɛ ts'oqui rá mbɛi a. Nɛ nu'buɛ mi 'yɔt' yɛ ts'oqui mi bɛni, nɛ man'da bi thoqui bi 'yɔr buya, nɛ gue'a dí nu ran ɛnbi mazɔi a buya.

¹⁶ Ma zi cu ahɛ, hin dan hyäzɛhɛhɛ 'buɛ dí ɔthɛ yɛ ts'oqui, gue'a hin gam bɛmhɛ Ojɔ di 'bɛcpahɛ.

17 Nguetho xan hotho 'be'a gátho di 'dajm Ojã, ne hønt'u gátho xan ho bí nexpru bí 'bũ Ojã, ngue bi zãn yũ nyot'i ua ja ra hãi. Nu'u ja 'bũ di 'beh yãn nequi 'bũ xũ 'bãt'u, pẽ nu Ojã njãm'bũ di 'beh ran ho.

18 Rã pãhã zehẽ Ojã bi xãndgahũ 'bũ má hãmhbũ rãm hma majuañi, ne yú t'uhni gahũ a bũya. Janangue'a man'da xan hoju xinda gue'u mi'da gátho bi 'yøt'e.

Dan xãhmbũ ram hma ne ga øthũ yãn thehũ

19 Gue'a dí pãhmbũ a, ma zi cu ahũ. Janangue'a dan ehya dan xãhmbũ a rãm hma, xinda gue'bũ go dan yašehũ, ogue ga emhbũ go dí pašehũ ngue dan junthũ.

20 Nguetho nu'bũ dadín junthũ, hingui sã ga øthũ 'be'a nde Ojã.

21 Pẽ ga ešhũ a ná øthũ yũ ts'oqui, ne ran ts'o zai dá bẽmhbũ. Ne hin dan 'yẽzehẽhũ. Janangue'a da zã ga cũ't' ma mbũihũ a ram hma, tengu'bũ n'da ra hmudã da thupũ, ne din te bũ. Ne gue'a dí pøcpa ma mbũihũ a bũya.

22 Pẽ hinga høntho dan xãthohũ ram hma. Nguetho dán hyãzehẽhũ 'bũ díim bẽmhbũ hin'yũ man'da ga øthũ. Pẽ i jatho thocpa thoho ga øthũ yãn thehũ a ram hma dadín xãhmbũ.

23 Nguetho nu'bũ dí emhbũ dadín xãhmbũ ram hma, ne hin dí øthũ yãn thehũ, dadí pumbẽni thohũ a dán xãhmbũ 'bũ. Tengu'bũ dí hẽthũ ran hyẽdã ma hmihũ, ne hin dí zãmhbũ bũ.

24 Dã nuhma a ma hmihũ, pẽ 'bex dá pumbẽnihũ 'bũ má 'uehmbũ.

25 Pẽ nu'bũ dan zãmhbũ a ra 'da'yomhma, gue'a di zeju ga øthũ yãn thehũ a. Ne nu'bũ zai dí øthũ a, ne hin dí pumbẽnihũ a, di jaçpahũ Ojã bũya nangue 'be'a gátho dí øthũ.

26 Nu'bũ sã ena ørpa rá 'bẽfi Ojã n'da, ne hin di jamansu 'be'a ma, din hyãzehẽ 'bũ, ne nte ní mbat'a ní 'yørpa rá 'bẽfi Ojã 'bũ.

27 Pẽ nuna majuañi rá 'bẽfi Ojã ma Tahũ da numanho 'bũ ga fãxhũ yũ hyoia t'uhni, ne yũ xisu xan du yú ndø, ngue in nu ran unbi. Ne nde'bũ dam fãšehũ hin di ts'onga man 'yomfẽnihũ rán t'øt'e ra ximhãi.

2

Hin ga huandahũ to'o gan numanhohũ

1 Ma zi cu ahũ, nu'bũ dí eç'yẽihũ ma Hmuhũ ra Jesucristo ngue mixte xan ho a, nde'bũ ga øthũ tengu i øt'a, ngue hin ga huandahũ to'o díim numansuhũ.

2 Xi'bũ da zøm bũ ja mam petihũ n'da ran 'yohũ i fo rá 'yẽ ram fo'yẽ emmẽ xãm hmadi, ne mahotho rá he. Ne da zøm bũ n'da zi hyoia hingui ho rá he.

3 Ne man'da gan numanhohũ a mahotho rá he, xinda gue'a n'da zi hyoia. Ne ga emfũ a mahotho rá he: "Nu'i n'yø, damin säya ts'u ua ja ran thuts'i," ga emfũ. Ne nu'a zi hyoia bũya: "Nu'e, damím 'bãh nũ ogue damí hyuh nũ hãi ja rá hyo ran thuts'i," ga emfũ a bũya.

4 Ha hin díim bẽmhbũ ngue yoho man t'øt'ehũ 'bũ dí samhũ a nan hyoia u 'da, ne nu'a na mẽmbeti u 'da, gue'a na ešpahũ u. Ne guexta'a ra ts'oqui dí øthũ 'bũ dí huandahũ a díim numanhohũ.

5 Ma zi cu ahũ, damí 'yøhmbũ na ga xi ahũ. Ha him bi huan Ojã u xan ngu i hyoia bũ na nu ra ximhãi, ngue da díim a man'da di muui, ngue da gomhbũ yãn japi u di un yú t'uhni Ojã. Ne gue'a bi ma majuañi di un'ndũ to'o gátho da bẽn a.

6 Pẽ nuya gá 'yašãbahũ yũ hyoia. Ha hin dí pãhmbũ ngue gue'u yũ mẽmbeti di unghãhũ, ne i sixcahũ bũ ja yũ ngunts'ut'abi.

⁷ Ha hinga gue'ya yu membeti dí øhmbu im man ra ts'ore nangué rá hoga thuhu ma hmuhu ra Cristo.

⁸ Pɛ: “Ga huɛc ma mijá'ihu tengutho bu na huɛczehɛ ma já'ihu.” Guehna xun ho ga øthu na, nguetho rán t'ɛdi ra Cristo mixte thoho a, tengu man t'o'ti bu rá m hman Oja.

⁹ Pɛ nu'bu hinga gátho yu já'i dadí huɛju, ra ts'oqui a dí øthu 'bu, ne dín dupatehu a ran t'ɛdi ngue im ma gátho 'da i gu bu dán huɛju.

¹⁰ Pɛ dín ndehu made tho ga øthu gátho rán t'ɛdi Oja. Pɛ madahønt'a n'datho rán t'ɛdi Oja hin dá øthu, ya dín dupatethu gátho rán t'ɛdi Oja 'bu.

¹¹ Ngubu dí ørpa hu yán t'ɛdi Oja ngue bi 'yɛna: “O guí øthu ran 'yomt'ɛni,” ne: “O guí haɕpa hu rá te ni mijá'ihu,” bi 'yɛna. Madague'bu hin dí øthu ran 'yomt'ɛni, pɛ dí haɕpa hu rá te ma mijá'ihu, guemhma dín dupatethu gátho rán t'ɛdi Oja 'bu. Nguetho n'dat'a Oja bi ma gátho yán t'ɛdi.

¹² Pɛ nu'a rán t'ɛdi ra Cristo, gue'a di zeju ga øthu yán thehu. Ne gue'a rán t'ɛdi dí 'yá ngahu Oja a 'bu dá øthu o hin'na. Janangué'a ga jamansuhu a dím mamhu ne'a dí øthu.

¹³ Ne nu'bu him bi 'yøt' ran huɛcate n'da, ne hingui ngu 'be'a dí huɛc Oja a 'bu bi juqabi. Pɛ nu'bu bi 'yøt' ran huɛcate n'da, da bømanho 'bu bi juqaba Oja a.

Hingui ho 'bu nte n'youi yun t'øt'e rá t'ɛc'yɛi n'da

¹⁴ Ma zi cu ahu, 'be'a gue ní mba a i øt' i 'da sä ɛna ja yú t'ɛc'yɛi, pɛ hingui øt'u yán thehu. Hin da yan Oja n'da 'bu sä ɛna ja rá t'ɛc'yɛi.

¹⁵⁻¹⁶ Xi'bu 'bu'a n'da ma cuhu ra 'yáhe ne sä ra thuhu. Ne ga ɛmfu: “Ní mba, bá he ni he, ne bán sihme, da hyu ni mbui,” ga ɛmfu. Pɛ nte dá unhdu 'be'a honi. 'Be'a gue ní mba a dá ørpa hu 'bu.

¹⁷ In jabu n'da 'bu hingui øt' yun t'øt'e rán säui rá t'ɛc'yɛi, nu rá t'ɛc'yɛi nte di muui, tengu'bu n'da ra du ngue hingui di 'yáni.

¹⁸ Pɛ nu'bu gui 'yɛnju: “Nu' i ja ni hogant'øt'e, pɛ nugáhe dí ɛc'yɛi mbo ma mbuihe.” Ne ga xi'ahu buya, damí 'yurca ni t'ɛc'yɛi ngue nte n'youi nin t'øt'ehu, gan nugá. Nugá da zä ga ut ahu yun t'øt'e dí øt'ä, janangué'a di nequi ma t'ɛc'yɛigá ngue majua ni a.

¹⁹ Guí pa hmbu i 'bu Oja, pɛ hin dí gua a zi ts'u. Nguetho ne'u yu zithu i pa di 'bu Oja, pɛ ɛmme di fet'i, nguetho yán saihu Oja u.

²⁰ Gyú 'yambuihu, ha hin guí pa hmbu ngue xingui ts'u nte di muui ni t'ɛc'yɛihu 'bu hin te guí øthu.

²¹ Nde'bu gam bɛmhbu ts'u nangué mam bombøtahu ra Abraham. Ja bi nequi a xmi pa Oja xun ho 'bu mi 'yøt'a bi xifi, ngue bi gaxpu ja ra do a Isaac rá ts'ant'u, ngue ɛna xtá hyo xtí un'na Oja.

²² Nangué bi 'yɛc'yɛi mbo rá mbui, bin ja ra ts'edi buya ngue da 'yøt'u yán thehu. Janangué'a rá m pɛ ra t'ɛc'yɛi u yun t'øt'e.

²³ Ne gue'a mi mam bu ja rá m hman Oja, bi 'yɛna: “Nu ra Abraham bi 'yɛc'yɛi a bi man Oja, janangué'a bi 'yɛmp Oja xun ho,” ne bi 'yɛmbi rá amigo xun ho Oja buya.

²⁴ Dí pa hmbu ya, i ɛmp Oja xun ho n'da ra já'i 'bu øt' rán säui rá t'ɛc'yɛi, ne hinga sä da 'yɛna ɛc'yɛi Oja.

²⁵ Ximangutho a Rahab, ngue ra xisu zai min 'yomt'ɛni mam 'bet'o. Pɛ bi 'yɛmp Oja xun ho 'bu midí nequi rá t'ɛc'yɛi, 'bu mi 'yøt'a ran ho bi 'yøt'e, ngue bi jamansu u yu 'yɛc'yɛi 'bu mi mba bá aɕpa rá hnini. Ne bá uti n'dan'yo ra 'yu bá haɕ 'bu mam bá pengui, janangué'a him bi mba mfent'i u.

²⁶Ja ga p̄ahmbu buya ngue hingui ho rá t'ɛc'yɛi n'da 'bu hingui ɔt'u yán thehu, tengu n'da ra ja'i x̄n du ngue hin'ȳu bu rá mbui.

3

Ga s̄amzɛhe ma jañih̄u

¹Ma zi cu ah̄u, nde'bu hinga gátho dan x̄nbatehu bu ja ram p̄eti. Nguetho dí p̄ahmbu Oja da nu 'be'a dí ɔth̄u, ne nuje, man'da da 'yángah̄e Oja, xinda gue'bu hin x̄cán x̄nbatehe.

²Ne gátho gah̄u x̄n ngu ȳu nidi ja'bu dí ɔth̄u ȳu ts'oqui. Pe nu'bu 'bu'a n'da xinga n'da ra ts'oqui im ma, ya x̄n te x̄n ho rá mbui a, ne i pađi di jamansu x̄n ho gátho i ɔt'a 'bu.

³Tengu'bu dí c̄arbah̄u yán ts'are ȳu fani, da 'yɔt'a dí xihmbu buya, ne hinga h̄ont'a rá nde dí 'bá't'i, pe 'da dí 'báthoho. Ngutho 'bu i s̄amzɛhe rá jañi n'da, ne hinga h̄ont'a rá m hma da bađi da z̄ammi, pe da da bađi di jamansu x̄n ho gátho i ɔt'e.

⁴Ne tengu ra d̄abarco, madague'a x̄n ndoho, ne ts'edi ran d̄ahi i joni, pe ɛmme zicue a ní mba ma 'yoni, pe h̄onbu go da ndepe dí mba a di 'yoni.

⁵Ngutho ma jañih̄u, zicue, pe ɛmme x̄n ngu da b̄oni nangué 'be'a da ma. O tengu'bu n'da ra despi zicue, pe ɛmme x̄n ngu 'be'a da 'yudi, ne da z̄a da 'yu a n'da ra x̄n̄th̄o x̄n ndoho.

⁶Nguetho ma jañih̄u tengu'bu n'da ra sibi. Ne man'da x̄n ts'o ɔt' ma jañih̄u xinda gue'a ma 'yeh̄u ogue ma guahu. Ne gue'a ní ts'oni gátho dí ɔth̄u a, ne di x̄nd ran ts'o gátho ra ximh̄ai, ngue di b̄enba a ra z̄ithu.

⁷Pe nu ȳu ja'i man'da da z̄a di maxubi h̄ont'a go má zate ne ȳu doja ne ȳu poz̄u ne ȳu hūa.

⁸Pe nu rá jañi n'da, njo'o to da z̄a di hať ra 'yu. Ne i hote, tengu n'da ra poz̄u, ɛmme in cue, ran daťe a rá nde.

⁹Nangué ma jañih̄u s̄a dí ɛmh̄bu dí ɛspah̄u Oja ma Tah̄u, pe ne dí áfu ra 'yañth̄i ma mija'ih̄u. Pe nu'bu, bi z̄an'na Oja u, bi ndepe dim 'bui tengu tho Oja u.

¹⁰N'dat'a ma ndeh̄u ná yañu 'bu dí ɛspah̄u Oja ne'bu dí áfu ra 'yañth̄i ma mija'ih̄u. Pe ma zi cu ah̄u, hingui s̄a ga ɔth̄u tengu a.

¹¹Ha i s̄a 'darbu da b̄ohmi ra dehe x̄n ho a ra dehe x̄n x̄a.

¹²O 'be'a di ja ȳu za'ixi, ma zi cu ah̄u, ha ne'u ȳu p̄eni i z̄aru. O xi n'da ra zabot'i, ha z̄aru ȳu ix̄i. Xingui s̄a 'darbu da b̄ohmi ra dehe x̄n ho a hingui ho.

Bí n̄ɛxp̄u bí 'bu Oja ran 'yomf̄eni x̄n ho

¹³Nu'bu dí p̄ahmbu ran 'yomf̄eni, pe ga uhmbu 'bu, nangué ran hocja'i ga ɔth̄u, ne hin dan 'yɛzɛhehu, guerp̄u da fađi majuani i ja man 'yomf̄enih̄u.

¹⁴Pe nu'bu x̄n ju dí m b̄enba ma mija'ih̄u nangué ran ts'eya, ne dadí mispah̄u, ne s̄a dí ɛmh̄bu ja man 'yomf̄enih̄u, pe ra feh̄ni a dí m mamh̄u 'bu.

¹⁵Pe nuna ra ts'on'yomf̄eni na him bí n̄ɛxp̄u bí 'bu Oja, pe bi nequida ua ja ra ximh̄ai, ne dá b̄ense ma mb̄ih̄u, ne ra z̄ithu bi b̄engah̄u tengu na.

¹⁶Nguetho nu'bu dí ɔth̄u ran ts'eya, ne dí n de dam mixteh̄u, nu'bu, dí ɔth̄u gátho ȳu ts'oqui 'bu, ne ȳu s̄ai.

¹⁷Pe nu ran 'yomf̄eni di daj̄u Oja, n'dat'a gam b̄emh̄u, ne ga hocpah̄u rá mb̄ui ma mija'ih̄u, ne gan numanhoh̄u u, ne din ja man huɛcatehu, ne ga fáxhu u, ne hin da goh ma mb̄ih̄u 'bu ja a dí xihmbu u, ne hin ga háth̄u u.

¹⁸Pe nu'bu jante thoho ga hocpah̄u rá mb̄ui ma mija'ih̄u, dí ɔth̄u tengu'bu dí pomh̄u ra hmudá dí b̄ox ran ho 'bu.

4

Hin ga øthm rá pähä ra ximhäi

1 Ha hin guí pähmbu haru di nequi u yan sui guí øthm, ne yan heque. Ha hinga gue'u di ho ni mbui zehem a gnín sühmbu.

2 Nu'a hin ní zä guí tühmbu a guín ndehm, gue'a gnín hote thohohu a. Ne gue'a ran ts'eya a gnín sühmbu 'ne gnín tunhdm, nguetho hingui sä guí tühmbu a guín ndehm nangue ni pähä zehem. Pe hin guí tühmbu ngue hin guí äfu Oja.

3 Pe madague'bu guí äfu Oja a guín ndesehm, pe hin di 'da'ahm, nguetho hingui ho guím bühmbu, guín nde guí xand ni pähä zehem.

4 Sä guí emhbu hont'a Oja guím bühmbu, ne ya guí ten thohohu ra ximhäi. Ha hin guí pähmbu gadín sühmbu Oja 'bu guín numanhothm ra ximhäi.

5 Uague guí emhbu säti thoho bi man rá t'ohni Oja ngue bi 'yena: "Pe emme dín ndepe da bengui, janangue'a dá un ma Hogandähi di huç'u, ne di jamansup yä mbui," bi 'yen Oja.

6 Pe di zet'a ni mbuihu Oja, n'damhma da zä hont'a guim bühmbu a. Janangue'a en Oja, di un rá mate n'da 'bu hin din 'yēzēhē, pe da zū a n'da 'bu din 'yēzēhē, i en rá t'ohni Oja.

7 Damin unsem ya ngue di manda ahm Oja, ne dami sühmbu ra zithu, da 'dagui nangue'ahm.

8 Zai damim bühmbu ngue 'darbu guí 'bühmbu Oja, ne zai da hyut'a ni mbuihu buya. Dami 'yeshu yu ts'oqui guí øthm, ne hingui yoho da ben ni mbuihu.

9 Pe i jatho da du ma mbuihu nguetho dyü ts'om'bäi hu. Ne dan zomhbu, hingui sä dan thethohu. Nu ma thedehu dim pommí ra ts'oni, ne nu man johyahm dim pommí ra dumbui.

10 Ne ga øthm ngue hin'yu ma ts'edi zehem bu ja rá hmi Oja. Ga äfu ra punbi, janangue'a di pungahm ne di jajm dan johyahm buya.

Hin dan c'qman'uhm

11 Ma zi cu ahm, o gadín c'qman'uhm, nguetho nu'bu gadín c'qman'uhm, masque guím bühmbu hingui ho rán t'edi Oja i ena dan huejm. Ne nu'bu hin dí øthm rán t'edi Oja, ena gue'bu jase man t'edihm 'bu.

12 Pe hont'a n'da sä di 'dajm yan t'edi, nguetho Oja a, ne hont'a sä da yan'a n'da ne i sä di jua'a n'da. Pe ha dím bühmbu dyu ojahm ngue sä ga emhbu ja yü ts'oqui u 'da.

Hin dí hand bu ní yeh man zaquihm

13 Mbähä dan 'yomfenihm ts'u ya, nguetho dí enthohm: "Nuya ogue nixudi ga mbähä n'danni, dam 'bühmbu n'da jeya bu, ne dam pehmbu, ga tühmbu," dadín 'yemfu.

14 Pe hingui sä gam mamhbu tengu a, nguetho ya hin dí pähmbu 'be'a ga øthm, ne hin dí hand bu ní 'yeh man zaquihm. Tengu tho n'da ra güi, guín nu, jabu, ne xø gán nu, hin'yu bu. Njarbu n'da ra ja'i.

15 Pe nde'bu ga emhbu: "Nu'bu da nde Oja, dam 'bühmbu ts'u, ne din ja 'be'a da zä ga øthm buya." Guehna gam mamhbu na ya.

16 Pe dán 'yēzēhē 'bu hin dá äfu Oja 'be'a da zä ga øthm. Pe ra ts'oqui a.

17 Nu'bu dí pähmbu a ran ho, ne hin dí øthm a, ra ts'oqui a 'bu.

5

N'da ran zofo i sih yu membeti

¹ Damin 'yomfɛni_H ts'_H gy_H mɛmbɛti_H, gan zomhb_H nɛ ga mbahmb_H nguetho nts'utho ra 'yãnthi guin nu_H.

² Nu'a 'bɛ'a gã guí pɛsh_H tengu'b_H x_H 'ya b_H nam bɛn Ojã, nɛ ni heh_H tengu'b_H x_H za y_H zu'ũɛ.

³ Nu ni mbeti_H x_Hn ts'om b_H na nu Ojã a, nguetho nin ts'iyateh_H a gní tĩmh_H ɛ, nɛ hin gã pãhmb_H nda'a x_Hn ho xquí jaf_H. Nɛ gue'a dí jua ah_H a tengu'b_H ra sibi. Nɛ tengu'b_H guidí munsh_H a ran ɛnbi guin nu_H 'b_H ran zɛgui.

⁴ Gá hyät ni mbefih_H hin gã juarpah_H yãn zãbi 'b_H min xop_H ni huãhih_H. Nɛ nu'a ran zãbi gã cõnba ni mbefih_H, nɛ gue'a dí yãp ah_H a. Nɛ nu'a rá ts'oni ni mbefih_H bi 'yø Ojã tãte thoho rá ts'ɛdi, nɛ da hyã ra güenda nangue'a.

⁵ Nu'ah_H gãm 'b_Hhmb_H nangue nin johya zɛhɛh_H nguecua ja ra ximhãi gyã ziyateh_H. Nɛ bi zac ni mbai_Hh tengu n'da ra ts'ɛdi. Pɛ gue'a dín ja'ah_H tengu'b_H ran thots'ɛdi 'b_H rãn zɛgui ra pa.

⁶ Nɛ nu'ah_H guí coth_H fãdi ɛ nte in dupate, nɛ xø guí hoh_H b_Hya, nɛ hin di mu.

Ga häth_H 'bɛ'a i t'ørcah_H

⁷ Janangue'a ma zi cu'ah_H, nu'b_H i t'ørcah_H a, pɛ hin dan xõmbai_H, nɛ ga tõmh_H gue'b_H go bá ɛh ma Hmu_H ra Cristo. Tengu'b_H dí tuhmb_H y_H hmudã ua ja ra häi, dí tõmh_H hõnt'b_H go njãm'b_H ba ɛh ra 'ye, di hoqui 'bɛ'a gã xtã tuhmb_H b_Hya. Nɛ din ja a mi numanhoh_H din ja b_Hya.

⁸ Janangue'a ga sɛth_H hin dan xõmbai_H, nguetho ya him maya'a ba ɛh ra Hmu.

⁹ Ma zi cu'ah_H, hin ga ɛmh_H rá ts'oqui na n'da ma cuh_H 'b_H dín nu_H yãn ɛnbi, nɛ xõmh_Hma di ngah_H Ojã. Pɛ guim bɛmh_H mi ts'utho da zø'a ra zɛ'mi ya.

¹⁰ Ma zi cu'ah_H, gam bɛmh_H gue bi hyät yãn ɛnbi ɛ yã põngahyã Ojã, nɛ ngutho ga häth_H ɛ.

¹¹ Nguetho dí pãhmb_H majãpi ɛ i hät yãn ɛnbi. Xtã øhmb_H ngue bi hyät yãn ɛnbi a ra Job, nɛ x_Hn ngu ran ho bi t'ørpa m'bejua. Nguetho nu'a Ojã x_Hn ngu rãn huɛcate nɛ x_Hn ngu rá mate.

¹² Hnɛhi thoho hin ga uãspah_H rá thuhu Ojã a mam hmansɛh_H, xín ga ndõnbah_H rá thuhu 'bɛ'a man'da jaua ja ra häi ngue ga ɛmh_H di zɛrca mam hmansɛh_H. "Ha guí ɛc'yɛi a dí xi'i uague hin'na," ga ɛmthohoh_H. Janangue'a hin di ngah_H Ojã.

Dan yãh_H Ojã

¹³ Nu'b_H dín nu_H ran ɛnbi, dan yãh_H Ojã 'b_H. O nu'b_H dadín johyah_H, dan tuhmb_H n'da ra thuhu ngue dí ɛspah_H Ojã.

¹⁴ Nu'b_H x_Hn ɛj_H, ga xihmb_H y_H ngurbi b_H ja ram peti ba ɛhɛ da 'yãp rá mfãts'i ra Hmu, nɛ da jaj_H ra aceite nangue rá thuhu ra Hmu.

¹⁵ Nɛ Ojã dí 'uec'a ran ɛ dí hɛmf_H, nguetho dá ɛc'yɛih_H ngue majua_Hni da yãnj_H 'b_H má äf_H a. Nɛ nu'b_H ma ts'oquih_H a dán hyɛnhd_H, pɛ di pungah_H.

¹⁶ Nɛ dan xih ma ts'oquih_H n'da ngu n'daj_H, janangue'a da zã dan 'yãf_H rá mate Ojã n'da ngu n'daj_H, nɛ nu'b_H x_Hn ɛ n'da da yãm b_Hya. Nguetho x_Hn ngu rá ts'ɛdi da 'yøt' Ojã 'b_H da 'yãp a majua_Hni n'dat'a Ojã im bɛni, nɛ gue'b_H di bɛnba Ojã a i ädi.

¹⁷ Tengu a ra Elías, nu'a n'da ra ja'i thoho tengu gah_H, nɛ bi hyãh rá mbai bi 'yãp Ojã ngue hin dín 'ye. Nɛ him bin 'ye ua ja ra ximhãi gãtho nhyunjeya nɛ n'dato zãna.

¹⁸ Nɛ xø bin yãui Ojã mahõn'a ngue bi 'yãp ra 'ye. Nɛ bá penh'na Ojã ra 'ye, nɛ bi bõx y_H hmudã ua ja ra häi b_Hya.

19-20 Ma zi cu'ah_u, nu'b_u n'da ra 'yεc'yεi da 'uep_u ja ra 'yu x_un ju_uni, ne nu'b_u da z_a ba si_u mah_un'a, ga p_uhmb_u ngue d_a y_unba_u r_a te a x_i 'uegue. Ne madague'b_u x_un ngu y_u ts'oqu_i, p_e bi mba ma punbi.

1 PEDRO

Ná n'da ra sɔcuá bi 'yo't'a ra Pedro

Ran zengua

¹ Nugá drá Pedrogá, ma 'bäigä'be ra Jesucristo. Dí pɛnh'nahɛ ra sɔcuá gyɛ 'yɛc'yɛihɛ ra Cristo, n'da'a n'danni gá mbähä ja ra häi Ponto nɛpɛ Galacia nɛpɛ Capadocia nɛpɛ Asia nɛpɛ Bitinia.

² Nu ma Tahɛ Ojá maya'bu tho ho bi huancahɛ, nɛ bi zänni da 'yɔrcahɛ yá t'uhni gahɛ. Nɛ bi 'uega ma mbuihɛ a rá Hogandähi Ojá, nɛ bi mbän rá ji nanguejɛ a ra Jesucristo, guɛpɛ nan zä ga ɔthɛ a i xijɛ. Dí äp'a Ojá ngue man'da gui hyámhbɛ rá mate, nɛ man'da da hyu ni mbuihɛ buya.

Ga tqfɛ ran dqte

³ Jamadi Ojá, ngue nu rá Ta ma Hmuhɛ ra Jesucristo, nɛ rá Ojá a. Nguetho xɛn ngu rán huɛcate bi jajɛ dám 'bɛhmbɛ ma'da'yo. Nuya dí pɛhmbɛ gan nuhɛ ran ho mazäi, nguetho bi dɛmbɛni ra Jesucristo.

⁴ Nɛ nuya dí tɔmhɛbɛ ɛ yɛ erencia di 'dajɛ Ojá ngue m'be'ts'i bu mahɛts'i, nɛ njám'bu dí m'bedi, nɛ njám'bu din ts'oni.

⁵ Nɛ nuya i fájɛ Ojá nangue rá ts'edi, nguetho dí ɛc'yɛihɛ a. Nɛ ya i sänni da yɛnjɛ xɛn ho 'bu bi zɔn ra pa ran zɛgui.

⁶ Nɛ nu'bu dí m'be'mhbɛ ya, nɛ guehya ní 'dajɛ ran johya, madague'bu da du ma mbuihɛ bu na sähɛ hɔnt'a go man ɛnbi 'da yɛ pa ya, 'bu da 'yɛn Ojá.

⁷ Tengu ra oro i ts'ä ngue ra sibi ngue din hogui. Nɛ ngutho ma t'ɛc'yɛihɛ i ts'ä, nɛ man'da di muui a xinda gue'a ra oro ngue dim 'bedi. Janangue'a di nɛcmanho ma t'ɛc'yɛihɛ 'bu bá peng ra Jesucristo, nɛ da numanhojɛ, nɛ di 'dajɛ ran ho, nɛ 'darbu dam 'bɛhmbɛ buya.

⁸ Nɛ nuya madague'bu hinga nán nuhɛ ra Cristo, pɛ ɛmmɛ guín numanhohɛ a. Nɛ madague'bu hin guín nuhɛ a ya, pɛ guí pɛhmbɛ majuani a. Janangue'a ɛmmɛ dadí johyahɛ, tengu tho'bu ya dí 'bɛhmbɛ ra Cristo bu mahɛts'i. Nɛ hin di jua ɛ mam hmansɛhɛ gam mamhbɛ a ran johya.

⁹ Nguetho ya dí da'mi dí hámhbɛ a dí tɔmhɛbɛ, ngue da yɛnjɛ Ojá.

¹⁰ Guehna bi 'yo't'a yɛ pɔngahyá maya'bu ngue da yɛnjɛ rá mate Ojá. Nɛ bi hyádumbɛ min nde xtám bádi xɛn ho 'be'a nam bɔn a ram hma bi 'yo't'a.

¹¹ Min nde xtám bádi jam'bu din ja a, nɛ nda'a ní pa din ja a bi man rá Hogandähi ra Cristo mi o yá mbai. Nguetho bi bɛnbi da 'yo't'i 'be'a da 'yɔt' ra Cristo 'bu bi zɔhɔ, ngue da nu ran ɛnbi ngue da tho, nɛ da t'ɛspa 'bu m'bejua.

¹² Pɛ bi xi Ojá ɛ yɛ pɔngahyá ngue hin da bɛsɛ, xinga gue'ɛ yɛ já'i mi 'bɛhmbɛ, pɛgue gue'a go i siji a ya nangue ran ho ma'da'yo. Nɛ nu'ɛ to bi xijɛ na, bi ma nangue rá Hogandähi bá pɛnpa Ojá. Nɛ'ɛ yám 'bɛhni Ojá mahɛts'i ɛmmɛ in nde da bádi 'be'a nam bɔn a i siji ya.

I xijɛ Ojá ngue xtán hojɛ

¹³ Pɛ nuya dan sähɛ ga ɔthɛ a rán thɛhɛ a dí tɛnhɛ, ngue ga sɛmzɛhɛ ma mbuihɛ 'be'a gátho dí m'be'mhbɛ. Nɛ hɔnt'a rá mate Ojá ga tɔmhɛbɛ di 'dajɛ 'bu bá ɛh ra Cristo.

¹⁴ Nɛ ga ɔthɛ 'be'a i xijɛ Ojá, tengu yɛ t'uhni i ɔt'a i xih yá ta. Nɛ hin ga ɔthɛ tengu mi ɔthɛ mam'bet'o ngue ma páhä zɛhɛhɛ 'bu nte mi pɛhmbɛ.

15 Pɛ gǎ xtán hotho ga øthɯ, nguetho xɯn hotho Ojǎ ngue bi zoncaɯ bi 'yøt'e yá t'ahni gahɯ a.

16 Tengu nt'o't'i: "Xtán hotho ahɯ nguetho xɯn hotho gǎ," bi 'yɛn Ojǎ.

17 Pɛ nu'bɯ dí yǎhɯ Ojǎ, dí ɛmfɯ ma Tahɯ. Pɛ gam bɛmhɯ njuǎntho da gurcaɯ 'be'a dá øthɯ n'da ngu n'dajɯ. Janangue'a dam fáhmbɯ ngue gan numansuhɯ Ojǎ gǎtho yɯ pa dí 'bɯhmbɯ ua ja ra ximhái.

18 Nguetho dí pǎhmbɯ bi yǎnjɯ Ojǎ nangue yɯn t'øt'e bi xǎnga ma tahɯ sǎti thoho. Pɛ hing ra mbeti í yǎnjɯ a, nu'a dim 'be'a.

19 Pɛ bi yǎnjɯ ra Cristo 'bɯ mi du ngue bi mbǎn rá ji, ne hønt'a da zǎ di pø a n'da a. Nguetho xɯn hotho ra Cristo, tengu n'da ra de'yo mi man Ojǎ maya'bɯ ngue da 'bøts'e, pɛ gue'a hing ra mbɛdi ne xɯn hotho.

20 Nu ra Cristo bi ts'anni din yǎnte 'bɯ hin ní 'yøt' ra ximhái a Ojǎ. Ne ran zegui ya ja bi nequi ua ja ra ximhái nanguejɯ.

21 Ne nangue ra Cristo bi zøcua, gue'a dá ɛc'yɛihɯ Ojǎ ya, ngue bi xox a ra Cristo 'bɯ mi du, ne bi 'yɛspi. Janangue'a dí pǎhmbɯ majuǎni dí 'dajɯ rán ho Ojǎ dí tømhbɯ ya.

22 Nuya nangue rá Hogandǎhi Ojǎ dá tenhdɯ ram hma majuǎni, ne gue'a dán hojɯ a. Ne gue'a dán zǎ ya majuǎni ga huɛc ma cuhɯ. Janangue'a mpáhǎ thoho dan huɛjɯ n'da ngu n'dajɯ nangue gǎtho ma mbɯihɯ.

23 Nguetho dǎm 'bɯhmbɯ ma'da'yo nangue rǎm hman Ojǎ da hyǎt'i mazǎi a, ne njǎm'bɯ dí 'beh rá ts'edi a. Pɛ nu ma tehɯ bi 'dac ma tahɯ ne ma mbɛhɯ, hinga gue'a da hyǎt'i mazǎi a.

24 Ne nt'o't'i:

Tengu yɯ paxi thoho yɯ jǎ'i,
ne gǎtho xɯn ho 'be'a pe'ts'i tengu yá døni ɯ yɯ paxi.
Pɛ nu yɯ paxi di hmangui, ne yá døni í høe.

25 Pɛ nu'a rǎm hman a ra Hmu njǎm'bɯ dim 'beh rá ts'edi.
Gue'a ran ho ma'da'yo i sijɯ a.

2

Nu'a ra Cristo tengu n'da ra do

1 Jatho ga eshɯ gǎtho ran ɛcpate ne ra fɛhni ne'bɯ yoho ma mbɯihɯ, ne ga eshɯ ran ts'eya ne ran c'ǎte.

2 Ne tengu yɯ 'uere ngue ma'da'yo bim 'bɯi, ngue ɛmme í hon ra xi'ba da zi, ne ngutho ga øthɯ, thocpa thoho ga homhbɯ rá hogamhma Ojǎ, ngue dín te xɯn ho ma mbɯihɯ a.

3 Nguetho ya dá tǐmhɯ a rá mate Ojǎ nangue rǎm hma, ne dá pǎhmbɯ ngue xɯn ho a.

4 Ne man'da gam bɛmhɯ ga cuathɯ ra Cristo xɯn ho, nu'a bi 'dajɯ ra te. Madague'bɯ í pa ma ɛcpi, tengu'bɯ n'da ra gǎdo di bant'a n'da ra do, pɛ Ojǎ bi huahni man'da di muui bɯ da thøh rá ngu.

5 Tengu'bɯ n'da ra do man'da di muui a ra Cristo bɯ ja ra ngu, ne nujɯ í pa ma cuati gahɯ bɯya, tengu'bɯ dyɯ dohɯ, da 'yøjɯ rá ngu Ojǎ ngue hin di nequi. Ne yá mbǎjǎ gahɯ Ojǎ, nguetho dí unhdɯ Ojǎ yɯn t'unni gǎtho ma mbɯihɯ. Ne di thocpa a rá Ta man t'unnihɯ a ra Cristo, janangue'a da numanho Ojǎ ɯ.

6 Ne nt'o't'i maya'bɯ bɯ ja rǎm hman Ojǎ nangue 'be'a da t'ørpa ra Cristo. Bi 'yɛn Ojǎ:

Tengu'bɯ drǎ ngurpagaðo dá huahna n'da ra do man'da di muui, ne dá hørpɯ ja ma dongu bɯ Sión, nubɯ hapɯ ja ma ts'edi, bi 'yɛn Ojǎ.
Ne nu'a to'o da guat'a, hin da mbe'ts' rá sǎ 'bɯ bi nu ran juǎnbi,

bi 'yɛn Ojã.

7 Neju xan ngu dadí muhã nguetho dí cuathã a ra Cristo. Pɛ madague'bu hin da guat'ũ 'da, pɛ guexta'a din ja tengu bi man Ojã, ngue bi 'yɛna:

Madague'bu him bi numanho ɩ 'da yũ gãdo a ra do, pɛ da gopũ ja ma dongu, ngue man'da di muui 'bu da thøh ma ngu, bi 'yɛn Ojã.

8 Ne man'da mi hma:

Nu'a ra Cristo tengu'bu n'da ra do ngue di ferpũ rá gua n'da, nɛ dim 'bɛpũ, bi 'yɛn ra t'ohni. Nɛ bi ts'ãnbi dim 'bɛpũ, nguetho hinguin nde da 'yɛc'yɛi ram hma nanguɛ ra Cristo.

Yũ t'uhni gahũ Ojã

9 Pɛ nuju, Ojã bi huancãhũ bi 'yørcãhũ tengu'bu n'da'buĩ gahũ, ma'ueque ma mbũihũ. Nɛ gãtho gahũ dyũ mbãjã gahũ bi 'dac ma ts'ɛdihũ Ojã, nɛ yũ mbeti gahũ a. Nguetho in nde ga uhmbũ ngue mixte xan ho Ojã, ngue bá jũgahũ bu ja ra 'bɛxui mi 'bũhmbũ, nɛ bi zixcãhũ bu ja rán nɛqui mahotho ya.

10 Nu'bu mámb'bet'o mi 'bũhmbũ tengu'bu dyũ hyoya t'uhnihũ, nɛ nuya dí 'bũhmbũ yũ t'uhni gahũ Ojã. Pɛ nu mámb'bet'o him mi pãhmbũ rá mate Ojã, pɛ nuya dá hãhmbũ rá mate Ojã ya.

Ga humbi ga øthũ ngue yũ mbefti gahũ Ojã

11 Ma zi cu ahũ, ɛmmɛ dadí huɛc'ahũ. Jananguɛ'a nts'ɛdi dí xi'ahũ ga øthũ tengu'bu hin dyũ menguhũ ua ja ra ximhãi, hin ga øthũ rá pãhã ma nyon 'yomfɛnihũ ngue i ørcãhũ ran sui ma mbũihũ.

12 Nɛ thocpa thoho dam fãhmbũ dan 'yomanhohũ, nguetho in nuju ɩ hingui pã Ojã. Nɛ madague'bu i ɛnjũ dyũ ts'om'bãihũ, pɛ xømhma thoho da zøn ra pa da 'yɛspa Ojã 'bu bi nu ran hocjã'i dí ørpahũ. Nguetho da zã da xocpa yũ mbũi Ojã ɩ.

13 Nɛ ga øthũ a im man a ra ts'ut'abi ngue i 'bet'o ua ja ma hãihũ, jananguɛ'a da hnumanho ma Hmuhũ ra Cristo bũya.

14 Nɛ'ũ mi'da to'o gãtho bi un yãn t'ɛdi ra ts'ut'abi, gãtho ga ɛc'yɛihũ ɩ. Nguetho i ja yũ ts'ɛdi di ɩnba ɩ to'o øt' yũ ts'oqui, nɛ da numanho ɩ to'o øt' ran ho.

15 Nguetho nɛ'a Ojã rá pãhã a 'bu dí øthũ a, nɛ gue'a dí 'yɛ'ts'ũ yũn c'ãte im man ɩ yũ 'yãmbũi bũya.

16 Nuya hingui ørcãhũ ra ts'ɛdi ga tɛnhdũ yãn t'ɛdi Ojã, nguetho in ndeju mpãhã thoho ga tɛnhdũ. Pɛ hin gam bɛhmbũ gue'a ní jajũ ga øthũ yũ ts'oqui a, pɛ man'da ga øthũ ngue yũ mbefti gahũ Ojã.

17 Nɛ gan numanhohũ gãtho yũ jã'i, nɛ ga huɛc ma mi'yɛc'yɛi hũ, nɛ gan numansuhũ Ojã, nɛ ga ɛspahũ ra ts'ut'abi i 'bet'o ua ma hãihũ.

Ga øthũ tengu bi 'yøt ra Cristo bin ɩnbi nangueju

18 Gyũ 'yɛhɛhũ nɛ gyũ mbeftihũ dami 'yɛc'yɛi ni hmuhũ 'bu gadí zɛhmbũ ɩ. Nɛ'ũ yũ hocjã'i nɛ'ũ yũ ts'om'bãi 'bu di ɩn'nahũ, gãtho guin numansuhũ ɩ.

19 Nguetho man'da da numanho ahũ Ojã 'bu gui hyãthũ yũn ɩnbi 'bu nte man ts'o gá 'yøthũ, pɛ bi ɩn'nahũ nangue gui tɛnhdũ Ojã.

20 Pɛ nu'bu gan nuhũ ran ɩnbi nangue ma ts'oquihũ, nɛ ga hãthũ, pɛ hin gam bɛhmbũ ga tãhmbũ n'da ran ho nangue'a. Høntho dá jut ma ts'oquihũ. Pɛ nu'bu ga hãthũ ran ɩnbi nangue ran ho dí øthũ, da numanhohũ Ojã.

21 Ojã bi zãnni ga hãthũ yũn ɩnbi tengu ra Cristo, bi nde bin ɩnbi nangueju, nɛ bi 'yurcãhũ 'bɛ'a ga øthũ.

22 Nguetho nu ra Cristo njam'bu bi 'yot' yu ts'oqui, ne njam'bu bi man yu fehni.

23 Ne nu'bu mi ts'ani, njam'bu bi dadi. Nu'bu mi mba ma ucpi, him bi ma di co'ts'i. Him bi zu da zan yu ja'i, nguetho bi badi Oja da numanho a.

24 Nu ra ja'i zehere ra Cristo bi nu ran unbi nanguie ma ts'oquih'bu mi 'domp'bu ja ra za. Ne gue'a i thogah'bu ma ts'on 'yomf'nihu a, nguere da za ga othu ran ho ya. Nu yan unbi bi za 'bu mi tho, gue'a i yanja a.

25 Nuj'bu da 'behmbu ra 'yu, tengu yu de'yo. Pe nuya ba penju bu 'bah ma mbande'yohu, nu'a i farca ma mbaihu.

3

Ran zofo bi sih yu xisu ne ya ndo

1 Nu'ahu yu xisuhu, gui 'y'epa ni ndosehu n'da ngu n'da ahu. Ne nu'bu 'da ni ndohu hinguin nde da 'y'ec'y'ei ram hman Oja, pe nu'bu bi nu gui 'bumanho, xomhma thoho da zoni da 'y'ec'y'ei u, ne hinga hnehi thoho ja a gui xihmbu 'bu hinguin nde da 'y'ode.

2 Nguetho da nu ahu gadim fahmbu ngue guin numansuhu Oja, ne hin gui 'yomf'nihu.

3 Ne nu'bu guim beni gan hoczehu, pe nanguie ni mbaihu. Ne hin guim b'hmhu nanguie 'be'a ga i ja'ahu thi ngue di n'cmanho ahu, ogue ni yah, ogue ni hehu gui hoju, ogue yu thebe, ogue yu ts'angu.

4 Pe gan hoczehu ngue ni mbaihu, ngue di n'cmanhotho bu da nu Oja, ngue hin di nequi, ne nu'a njam'bu dim 'be a. Ngu'e'a hin gan 'y'ezehu, pe gan johyah nanguie Oja. Ne emme xan ngu di muui bu nam ben Oja a.

5 Ne njabu mi ot' yu xisu mi 'bah maya'bu, ngue gue'bu yu 'y'ec'y'ei mi numansu Oja, nu'bu mi hoczere ya mbai ngue mi numansu ya ndo.

6 Tengu ra Sara bi 'y'ec'y'ei a ra ndo ngue ra Abraham, ne bi 'y'embi ra hmu. Nuya tengu'bu ya t'ixu ahu ra Sara 'bu gui othu 'be'a mi ot'e, ngue thocpa thoho gui 'y'othu ran ho ne nte gui suhu.

7 Ne ngutho di xi'ahu, man 'yohu ahu, dam 'bumanho ma xisuhu nanguie ran 'yomf'ni bi 'daju Oja. Ga pahmbu hin'yu ya ts'edi ya ja' u yu xisu, janangue'a ga faxhu u. Ne gan numansuhu u, nguetho n'dat'a ra mate Oja i conhui ra xisu n'da ran 'yohu, ngue n'dat'a ra te ma'da'yo. Ne nu'bu hin dam 'bumanho ma xisuhu, hin da 'yomanho ma ndehu Oja 'bu.

Ga othu a di bengga ma mbaihu Oja

8 Ne gatho gahu n'dat'a gam b'hmhu n'da ngu n'daju, ne gam b'hmhu tengu'bu 'da da sahu 'be'a i sa a n'da. Ne dan huju n'da ngu n'daju, ne din ja ma yembaihu, ne hin dan 'y'ezehu n'da ngu n'daju.

9 Ne hin ga cospahu ran ts'o 'bu 'bu to da 'y'orcahu ran ts'o, xin ga cospahu ran ts'ante 'bu 'bo'o da zanju. Pe ga afu ran japi tengu thoho i orcahu Oja, bi zoncahu di 'daju ran japi.

10 Nguetho nt'o'ti:

Hont'a go to'o in nde dim 'bumanho, ne da nu yu pa xan ho,
pe i jatho da zam ra jani nanguie ran ts'o,
ne xin da man yu fehni.

11 Ne da hye a ran ts'o, da 'yot' ran ho.

Ne hin da nde dim 'bah yan saihu, pe emme da hyoni 'beru di hocpa ra mbai ra mija'ui.

12 Nguetho nu ra Hmu in numanho u to i ot' ran ho,

ne i ømanho 'bɯ ja a äpi,
 pɛgue da zɯ ɯ øt' ran ts'o,
 bi 'yɛn rá t'ohni.

¹³ Pɛ to'o maha di ɯngahɯ 'bɯ dan ɛhya ga øthɯ ran ho.

¹⁴ Pɛ madague'bɯ ga sähɯ ran ɯ 'bɯ dí øthɯ ran ho, pɛ gue'a man'da ná tɯmhɯ rán ho Ojɔ a. Janangue'a hin ga suhɯ 'bɯ in nde di pijɯ ɯ 'da, xín da du ma mbɯihɯ.

¹⁵ Pɛ høntho gan numansuhɯ ra Cristo mbo ma mbɯihɯ, ngue ma Hmuhɯ a. Nɛ thocpa thoho dan sähɯ ga xihmbɯ 'be'a dí ɛc'yɛihɯ 'bɯ 'bo'o da 'yāngahɯ. Pɛ jante thoho ga xihmbɯ nɛ gan numansuhɯ ɯ.

¹⁶ Nɛ thocpa thoho ga øthɯ a di bɛnga ma mbɯihɯ Ojɔ. Janangue'a da mbɛ'ts' yá sä to'o di c'aman'ɯ ran ho dí øthɯ 'bɯ dí tɛnhɯ ra Cristo.

¹⁷ Nguetho man'da xɯn ho 'bɯ gue'a ran ho ná sähɯ ran ɯnbi, 'bɯ da nde Ojɔ, xínda gue'bɯ ga sähɯ ran ɯnbi nangue ma ts'oqui zɛhɛhɯ.

¹⁸ Nɛ'a ra Cristo bin ɯnbi, nɛ njam'bɯ bi 'yøt' yɯ ts'oqui. Pɛ n'dandɨ thoho bi du nangue ma ts'oquihɯ, guejɯ dyɯ ts'om'bäihɯ, nguetho bi nde da zixcahɯ bɯ bi 'bɯ Ojɔ. Nɛ majuaɯni bi tho rá ngøc'yɛl, pɛ nu rá mbɯi guexta'a mi 'bɯi.

¹⁹ Nɛ nu rá mbɯi ra Cristo 'bɯ mi du, bi mba bi zop yá mbɯi ɯ xɯn du ngue ofädi.

²⁰ Ngue yá mbɯi yɯ jɔ'i nangue ɯ ngue him bi 'yɛc'yɛi Ojɔ 'bɯ maya'bɯ thoho. Pɛ Ojɔ mi tø'mi xtá 'yɛc'yɛi gätho ní 'yøt' ra barco ra Noé. Guerɯ bi zä bin yɔn ɯ zi hyɔto njɔ'i thoho, bi bong 'bɯ min ja ran ts'ɛmbi, nangue ra dehe ra dambɛnt'i.

²¹ Nɛ nu ran xixyɔ nam bøni, nejɯ däm pomhbɯ ran ts'ɛmbi nangue bi dambɛni ra Jesucristo. Nɛ nu ran xixyɔ hinguin nde da ma ngue i pa m'be't'e ma jɔ'ihɯ ngue ra häi, pɛ nam bøni dí äfɯ Ojɔ di hoga ma mbɯihɯ.

²² Nɛ nuya, nu ra Jesucristo bi mba mahɛts'i, darbɯ di mandaui bɯ ja rá ts'edi Ojɔ. Nɛ nu'ɯ gätho yɯ ts'edi i 'bɯi i su a ra Cristo, nguetho hønt'a i ja rá ts'edi xínda gue'ɯ yɯm 'bɛhni Ojɔ mahɛts'i i nɛ yɯ zɨthu.

4

Dan darbahɯ rá mate Ojɔ

¹ M'bet'o thoho dan sähɯ din ɯnba ma ngøc'yɛihɯ tengu ra Cristo, nɛ gue'a ní täc yɯ ts'oqui a. Nguetho nu'a to bin ɯnba rá ngøc'yɛl, him man da nde yɯ ts'oqui a.

² Nɛ gätho mi'da yɯ pa dí 'bɯhmbɯ ua ja ra ximhäi, hin däm 'bɯhmbɯ nangue ma pähä zɛhɛhɯ, pɛ dam 'bɯhmbɯ ga øthɯ rá pähä Ojɔ.

³ Dá xøt'a dá øthɯ rán t'øt'e ra ximhäi, midí hohɯ ran 'yomt'ɛni, nɛ mi øt' ma pähä zɛhɛhɯ, nɛ mi minhdɯ, nɛ madín sixhɯ bɯ ja yɯ calle nɛ mi mbahmbɯ bɯ, nɛ däm munshɯ bɯ däm minhdɯ, nɛ mi thɔndehɯ yɯ pøte, pɛgue Ojɔ him bi zänni ga thɔndehɯ ɯ.

⁴ Nɛ nu'ɯ 'bɯcua ja ra ximhäi hinguí sä da bɔdi hanja hin dí øthɯ ran tonto tengu i øt'ɯ, janangue'a i sanjɯ ɯ ya.

⁵ Pɛ Ojɔ dí ɯnba ɯ to i sanjɯ, nguetho di juɔnba Ojɔ ɯ 'bɯi nɛ'ɯ xɯn du.

⁶ Nɛ nu yɯ jɔ'i xɯn du ya, bi sih ran ho ma'da'yo 'bɯ mi 'bɯi, ngue'a í zä bi un Ojɔ ra te yá mbɯi ɯ, madague'bɯ ya xɯn du yá ngøc'yɛl. Nɛ gue'a rán säui nangue yá ts'oqui, nangue gätho yɯ jɔ'i i tu.

⁷ Nuya bi zøn ra pa ran zɛgui. Janangue'a dan 'yomfɛnihɯ xɯn ho, nɛ ga sɔmzɛhɛ ma mbɯihɯ, ngue da zä thocpa thoho dan yɔhɯ Ojɔ bɯya.

⁸ Nε m'bet'o thoho ga øthη ngue εmme dan huεjη n'da ngu n'dajη. Nguetho nu'a to'o ja rán huεcate, di punba rá ts'oqui rá mijá'iuí, madague'bη xηn ngu yá ts'oqui.

⁹ Dan säyabahη n'da ngu n'dajη bη ja ma ngumhbη nangue ma pähä zehεhη.

¹⁰ Nε 'da dām fäxtahη n'da ngu n'dajη nangue rá 'bεfi Ojā 'dahma 'dan'yo bin 'dajη, gue dan darbahη a rá mate Ojā 'dahma 'dan'yo ngue dá hāmhbη.

¹¹ Nε nu to bin t'un ra 'bεfi da mamp'a rām hman Ojā, da ma tengu'bη da guesε Ojā da ma. Nu to bin t'un ra 'bεfi da mbäx'η mi'da, da mbäts'i nangue ra ts'edi xηn ho bi un'na Ojā. Ngu'e'a da nde dí 'yεspa Ojā a 'be'a gätho øt'e, nangue dí tēnhdη ra Jesucristo, nu'a mixte thoho, nε i ja rá ts'edi gätho yη pa mazäi.

Gan nuhη ran ηnbi nangue dí tēnhdη ra Cristo

¹² Ma zi cu'ahη, hin ga hyonya thohohη 'bη i ts'äjη yηn ηnbi nts'edi, nε hin ga εmhbη, hague in ja a ya.

¹³ Pε dan johya thohohη, nguetho dí comhbη yún ηnbi ra Cristo. Nε nu'bη bi nequi xηn ho rá ts'edi, man'da xηn ngu ran johya gan nuhη büya.

¹⁴ Nu'bη pa ma ηgui gahη nangue dí tēnhdη ra Cristo, pε majäpi gahη, nguetho mixte thoho rá ts'edi rá Hogandähi Ojā dín nuhη büya. Nε madague'bη dí ηcpa ra Cristo η 'dá, pε nujη dí εspahη a.

¹⁵ Pε nu'bη gan hotehη nε gam pεhη, ogue n'da ran ts'o ga øthη, ogue sä dan thjnthη 'be'a øt' ma mijá'ihη, ga pε'ts' ma sähη 'bη, nε gan nuhη ran ηnbi nangue a ra ts'oqui dá øthη.

¹⁶ Pε nu'bη dín nuhη ran ηnbi nangue dí tēnhdη ra Cristo, hin ga pε'ts' ma sähη 'bη. Pε ga εmfη jamadi Ojā, ngue dí pähmbη ngue dí tēnhdη ra Cristo.

¹⁷ Nguetho bi zøn ra pa ya di dη'mi øt' rán ts'εmbi Ojā. Pε rá mbēdi thoho gahη i ørcahη ran ts'εmbi, ngue yá t'ηhni gahη a. Pε ts'ηtho dín nuhη. Pε nu'η hingui εc'yεi rām hman Ojā, xηn ngu 'be'a gä da nu η 'bη bi zøn ra pa da 'yøt'e xηn ho rán ts'εmbi Ojā.

¹⁸ Nε εmme xηn ngu yηn ηnbi gan nuhη bη dí pøjη Ojā, ngue dyη 'yεc'yεihη, nguetho ja'bη n'dandj hin dí øhmbη a i xijη. Nε 'bηh mi'da 'be xingui ts'η nde da 'yøde, nε i san Ojā. Nε nu'η hin da zä dim pø η.

¹⁹ Janangue'a nu'bη dí sähη yηn ηnbi bi zängahη Ojā, pε ga däh ma mbüihη Ojā dí jamansujη. Nε njäm'bη da hyεgahη, nguetho gue'a bi 'dajη ra te. Nε ga thoqui ga øthη ran ho.

5

Di jamansu yá dε'yo Ojā η yη ngärbi

¹ Nuya n'da ram hma dí xi'ahη, yá ngärbi ahη yη 'yεc'yεi. Nεcä drá ngärbigä, dá nuse ra Cristo 'bη mi du, nεcä ga comhbη ran jäpi dín 'dajη m'βεjua.

² Ma mi ngärbi ahη dyη mbändε'yohη, dí xi'ahη ya, jatho ga jamansuhη yá dε'yo Ojā, nguetho 'yo ma güendaη ga jamansuhη η. Nε hin gam bεmhbη i t'ørcahη ts'edi, pεgue gam bεmhbη ma pähä zehεhη ga øthη. Nε hin nangue a dín jurgahη ngue dyη ngärbihη, pε nangue a dín numanho sεhη a.

³ Nε hin ga sathohη yá t'ηhni Ojā hapη dí 'bηhmbη n'da ngu n'dajη, pε janate ho ga uthη ra 'yu nangue man t'øt'e zehεhη.

⁴ Nε nu'bη bi nequi ma Hmuhη dyü mbändε'yohη, di 'dajη ran jäpi ngue ga tähmbη, ngue hin jäm'bη dín thegue.

⁵ Ngutho ah_u man 'yoh_u ah_u, dami 'yεc'yεih_u 'be'a im man y_u dαc'yεi ngue ni ngurbih_u. Ne gātho ah_u gan umhb_u da si ah_u n'da ngu n'da ah_u. Ne njām'bu gan 'yεzeheh_u, nguetho:

Da z_u Ojā a din 'yεts'i,

pε di un rá mate a to'o hin din 'yεts'i.

⁶ Janangue'a ga øth_u ngue hin'y_u ma ts'edi zehēh_u b_u ja rá hmi Ojā, gam bεmh_u hønt'a ja rá ts'edi xinda guej_u. Janangue'a da 'yεsca zehēh_u Ojā 'b_u bi zøn ra pa.

⁷ Ne ga xihmb_u Ojā gātho ma dumbu_{ih}, nguetho di jamansuj_u a.

⁸ Damín āthāh_u x_un ho, ngue damím fāhmb_u, nguetho nu man sūih_u ra zīthu i 'yo ua, tengu n'da ra zate i 'yo, in cue, i honi to'o da za.

⁹ Pε dami sūhmb_u a ra zīthu nangue rá ts'edi Ojā guí εc'yεih_u. Ne gam bεmh_u ngue n'dat'u y_un unbi dín nuh_u ma mi'yεc'yεih_u ngue gātho ra ximhāi.

¹⁰ Pε nu Ojā εmme x_un ngu rá mate, bi zoncah_u ga comhb_u rá ts'edi mixte gātho y_u pa mazāi, nangue dí 'buhmb_u ra Cristo. Pε m'bet'o thoho dan unbah_u ts'u, ngue di hoga ma mbu_{ih} Ojā, ne di hāt ra ts'edi ma mbu_{ih}, ne di jaj_u dan zāmh_u x_un ho b_u.

¹¹ Nu Ojā nte hēmbi, gātho da zā da 'yøt'e, gātho y_u pa mazāi. Ne gue'a gam bεmh_u a ya.

Rán zεgui ran zengua

¹² Dí pēnh'nah_u ra sōcuā i ja ua, ngue da gāx a ra Silas, nuna n'da ma cuh_u ngue da zā ga εc'yεih_u a man a. Nuna ra sōcuā ja ua, hingui ngu 'be'a ma, n'da ran zofu thoho, ne dí xi'ah_u majuāni rá mate Ojā a guí tenhd_u. Janangue'a damín zāmh_u b_u.

¹³ I pēnh'nah_u ran zengua ni cuh_u i 'bucua Babilonia, nthahni nangue Ojā, tengu ah_u. Nehna ra Xuua Marcos di zengua ah_u, tengu 'b_u ma ts'unt'u na.

¹⁴ Ne zāi gan zohmb_u n'da ngu n'da ah_u nangue ran huεcate. Ne dín nde da hyu ni mbu_{ih} nangue guí tenhd_u ra Cristo. Ne gue'a gam bεmh_u a ya. Hønt'a dí xi'ah_u ya.

2 PEDRO

Ná yoho ra sɔcuə bi 'yo't'a ra Pedro

Ran zengua

¹ Nugä dra Simón Pedrogä, rá 'yɛhɛgä ra Jesucristo, nɛ ma 'bäigä'be a. Dí pɛnh'nahɛ ra sɔcuə ja ua, ngue gätho n'dat'a dí ɛc'yɛihɛ a bi zängahɛ Ojə. Nɛ 'da nan zimanhogdahɛ Ojə, nguetho 'da í hoga thohohɛ ra Jesucristo, nu'a ma Ojəhɛ a nɛ mam pɔrpatɛhɛ a.

² Dí äp Ojə man'da gui pəhmbɛ a, nɛ ma Hmuhɛ ra Jesús. Nɛ man'da gui hyəhmbɛ rá mate, nɛ man'da da hyu ni mbɛihɛ bɛya.

Nu Ojə i ɔrcahɛ dan jahɛ tengu a

³ Nu rá ts'ɛdi Ojə bi 'dajɛ 'bɛ'a gätho ga homhɛ ngue dam 'buhmbɛ ra 'da'yom'bɛi, janangue'a bi zä bɛ dá tɛnhɛ Ojə. Nguetho dá pəhmbɛ a bi zoncəhɛ 'darbɛ dam 'buhmbɛ bɛ bí ja rá ts'ɛdi mixte.

⁴ Nɛ nangue rá ts'ɛdi i ɔrcəhɛ ran ho mixte thoh ngue mím ma, nguetho i ɔrcəhɛ dan jahɛ tengu a, ngue in yənjɛ bɛ ja rá ts'o'yu ra ximhäi i ɔt' ran ts'iyate.

⁵ Nɛ nu'bɛ dí pəhmbɛ in yənjɛ Ojə nangue ra ts'o'yu, ɛmmɛ ga hədumbɛihɛ ga ɔthɛ 'bɛ'a mangua 'bɛ. Ya dí ɛc'yɛihɛ rá mate bi hogahɛ. Pɛ hinga hɔnt'a, nuya ga ɔthɛ yɛ hogant'ɔt'e. Nɛ hinga hɔnt'a ga ɔthɛ yɛ hogan t'ɔt'e, pɛ man'da ga homhɛ dan xähmbɛ ga pəhmbɛ rá 'yu Ojə.

⁶ Nɛ hinga hɔnt'a dan xähmbɛ rá 'yu Ojə, pɛ man'da ga səmzɛhɛ ma mbɛihɛ. Nɛ hinga hɔnt'a ga səmzɛhɛ ma mbɛihɛ, nɛ man'da ga sɛthɛ. Nɛ hinga hɔnt'a ga sɛthɛ, nɛ man'da hɔnt'a Ojə gam bɛmhɛ.

⁷ Nɛ hinga hɔnt'a ga ɔthɛ ngue gam bɛmhɛ Ojə, nɛ man'da ga fäx ma mi 'yɛc'yɛihɛ. Nɛ hinga hɔnt'a ga fäx ma mi 'yɛc'yɛihɛ, nɛ man'da ga huɛjɛ gätho yɛ jə'i.

⁸ Nɛ nu'bɛ ɛmmɛ ga humbi ga ɔthɛ ɛ im mangua, dyɛ hoga mbɛfi gahɛ a ma Hmuhɛ 'bɛ, nɛ da zä ga fäx ma mi jə'ihɛ bɛya, nguetho dí pəh ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

⁹ Pɛ nu'bɛ hin ga ɔthɛ ɛ im mangua, hin dí cəthɛ xən ho ran nɛqui ma mbɛihɛ 'bɛ. Nguetho dí pumbɛni thohɛ ngue m'be't'e ma mbɛihɛ nangue yɛ ts'oqui mi ɔthɛ.

¹⁰ Pɛ ma zi cu'ahɛ, ɛmmɛ ga hədumbɛihɛ ga uhmbɛ ngue yá thahni gahɛ Ojə, ngue bi zoncəhɛ a. Nɛ nu'bɛ din jabɛ ga ɔthɛ, hin hapɛ ga tənjɛ 'bɛ.

¹¹ Nɛ din johya Ojə 'bɛ dá cəthɛ bɛ di manda rá ts'ɛdi mazəi a ma Yəntɛhɛ ma Hmuhɛ ra Jesucristo bɛya.

¹² Janangue'a thocpa thoho dín nde ga bɛn'nahɛ na mangua, madague'bɛ gui pəhmahɛ a, nɛ gui zənthɛ bɛ ja ram hma majuəni ngue bi si ahɛ.

¹³ Pɛ man'da xən ho 'bɛ ga thoqui ga 'yomfɛni ahɛ, ngue gätho yɛ pa dí 'bɛcä ua gätho ma ngɔc'yɛi, ga ja ahɛ guim bɛmhɛ a dá xi'ahɛ.

¹⁴ Nguetho mits'utho da zɔn ra pa ngue ga soh ma ngɔc'yɛi, ngubɛ bi xicä ma Hmuhɛ ra Jesucristo.

¹⁵ Janangue ɛmmɛ dí humbi dí xi'ahɛ, n'damhɛ thocpa thoho guim bɛmhɛ a 'bɛ dá mbagə.

Dá nuhe rá ts'ɛdi mixte ra Cristo ngue ma däsɛhe

16 Nugä xtá xi'ahü nangué rá ts'edi ma Hmuhü ra Jesucristo, din ja 'bü bá ecua mahøn'a a. Hinga ngu mi'da yu jã'i im bense 'da yu cuento ngue ní hyät'a n'da. Pe nu'a dá nuhe, gue'a díim mamhbe a. Ne gue'a xtá xi'ahü a, nguetho dá nusehe rá ts'edi mixte ra Cristo ngue ma däséhe.

17 Gue'bü má øhmbe n'dandí rá nde Ojã bí 'yëh mahëts'i mixte thoho, ne gue'a í 'yëspa a rá Ts'ant'ü 'bü mi 'yëna: "Guehna ma Ts'ant'ügä na, ngue emme dadí huëcä na, ne ní hyu ma mbüi na," bi 'yëñ Ojã. Ne bi japi emme bi necthoho.

18 Ne majuäni dá øhmbe rá nde Ojã bí 'yëh mahëts'i, nguetho 'darbü mi 'bühmbe ra Jesucristo bü ja ra t'øhø guerpü bin yä.

19 Janangué'a man'da da zä ga pähmbü majuäni a mi hmam bü ja yü søcuä yu pøngahyã maya'bü, ngue mi ma nangué ra Cristo ba ëhé, ne din ja rá ts'edi mixte. Ne nu ram hma man t'o't'i, xün ho 'bü thocpa thoho ga honi ga pähmbü, tengu'bü ra nyot'i di yot'ua ja ra 'bëxui, gue'bü go bi zøn ra pa ngue dá mbüdi gan nuhü yu hmëpya ngue udi ya ba ëpü ra Hmu, ga pähmbü xün ho 'bë'a man t'o't'i büya.

20 Ne m'bet'o thoho ga pähmbü ngue xinga n'da ra jã'i sä da bäsë n'da rá t'ohni Ojã 'bü hin nangué a rá Hogandähi di zedi.

21 Nguetho nu'e yü pøngahyã Ojã ma'ueque yü mbüi, him bi bense a ram hma bi 'yo't'ü, pe guesë a rá Hogandähi Ojã bi bënbi 'bë'a bi 'yo't' 'bü mi 'yo't' räm hman Ojã ü.

2

Dim 'büh yu hyäte xänbate

1 Ne mi 'bühmbü 'da yu hyäte pøngahyã yu jã'i israel maya'bü, ngutho ahü, gam 'bühmbü 'da yu hyäte xänbate. Ne yu zandate tho, nguetho di cüt' yäm hmanse 'bü im man räm hman Ojã. Ne nangué ü yäm hma díim 'bë'a n'da ü. Ne hingui ørpa rá pähä a ra Hmu ngue bi gurba yü ts'oqui. Janangué a jã xün dämbeñi, ya xím 'bëdi.

2 Ne xün ngu da ðen'na dí 'yøt' yü pähäzëhe ü yu hyäte xänbate. Janangué da mba nthenni thoho a ra 'yu majuäni.

3 Ne emme da nde da hyä ahü nangué yüm hma mahotho, nguetho da nde gui juthü ü. Pe ya maya'bü thoho bi ts'änni da nu yün ünbi ü, tengu øt'ü, ne guehma da nu nguetho hingui pa ma pumbëni 'bë'a da nu.

4 Nguetho xinga gue'ü yäm 'bëhni Ojã mahëts'i bi yäm 'bü mi 'yøt' ra ts'oqui. Ne'ü bi hyøtrü ja ra 'bëxui, bi ðät'i con yu cadena, guerpü bi got'ü, da dømp'ü ran juänbi.

5 Ne xím bi yän yu jã'i 'bü maya'bü a Ojã, hinda hønt'a ra Noé, ngue bi 'yëc'yëi Ojã, ne bi xih yu jã'i xtá 'yøt' ran ho. Ne hønt'ü yotonjã'i min 'yohü ra Noé bi yän Ojã 'bü mam bá pëñ ra 'ye, bin ja ra dämbsnt'i gätho ra ximhäi nangué ü yu ts'om'bäi mi 'bäi.

6 Ximanguetho a ra hnini Sodoma ne Gomorra, bi nu ran ts'ëmbi ne bi gohi bim 'bospi ü. Janangué'a nu Ojã i urcahü 'bë'a din jap ü yu jã'i hinguin nde da ðen Ojã.

7 Pe bi yän a ra Lot ra hocjã'i a. Ne nu'a emme madin xømbüi nangué ü yün t'øt'e ü mi sänzëhe 'bë'a mi øt'e.

8 Emme madi ünba rá mbüi a ra hocjã'i, nguetho n'dapa ngu n'dapa min nu yän t'øt'e xün ts'o ne mi øh yü ts'ore 'bü 'darbü mi 'bühmbü bü ra hnini Sodoma.

⁹ Janangue'a dí pãhmbu ja rá ts'edi Oja i färpa yá mbui u to'o mbɛn Oja, hin da 'yot'e tengu øt' yu ts'om'bäi 'bu 'darbu i 'bahmbu. Ne i ja rá ts'edi Oja da gorbu ja ran unbi u yu ts'om'bäi, ne ya in nu ya gátho yu pa tɔmp'u ran juq̄nbi u.

¹⁰ Ne nu'u 'da i ørpa yá pãhä yá ngøc'yɛi, man'da da nu ran unbi u. Pe di ts'on yá mbui ngue i øzehe yá pãhä zehe, ne i san ma Hmuhu ra Cristo. Nu'u yu zambui u, ne yan 'yɛts'i u, i thenda u to'o ja yán t'ɛdi, ne hingui su.

¹¹ Pe nu yám 'behni Oja mahɛts'i man'da i ja yá ts'edi ne yan t'ɛdi xinda gue'u yan 'yohu i sante, pe i su di cospa ran ts'ante u go i sante, nguɛp'u ja rá hmi Oja.

¹² Tengue yu zu'uɛ i 'bucua ja ra ximhäi, i ts'änba u ngue da fent'i ne ma zä dim 'bedi, ne ngutho u yu hyäte xänbate. Ne i sani 'be'a hingui paqi. Ne nu'bu bi du, hont'a ran unbi mazäi da nu.

¹³ I øt' ran ts'o, pe hont'a ran unbi da dãhã. Ne im bɛni ngue ran johya 'bu di thoc'a ní 'yot' yá pãhä zehe gä ra pa. Ne nu'u tengue yan ts'oni ne yu mbedi bu guidim pɛtihu, nguetho di johya i øt' yá pãhäzehe 'bu gui sihmɛhu u.

¹⁴ Ne hont'a ran 'yomt'ɛni im bɛm 'bu i hand yu xisu, ne njãm'bu sä da 'ye'ts' yá ts'oqui. I hä't'u 'da hinga na ɛc'yɛi xun ho, nguetho nu'u thocpa thoho yu ziyate. Pe Oja di unba u.

¹⁵ Nguetho bi zoh ra 'yu xun juq̄ni, bi mbase bu ma'ueni. Ne i ten ra 'yu mi ten ra pøngahya Balaam, rá ts'unt'u a ra Beor, nu'a ɛmme madí ho din ju't'i nanguue yu ts'oqui mi øt'e.

¹⁶ Pe bi hɛcpa Oja 'bu n'dandj, ngue bi japi bin ya rá fani hingui sä din ya. Pe bin ya rá fani ngue bi hɛcpa a ra pøngahya, ngue hin da 'yot'a ra ts'oqui mi ɛna xtá 'yot'e.

¹⁷ Pe nuya yu hyäte ya, tengue n'da ra hyädo ɛna i po bu ra dehe, pe nte po bu. Ne tengue yu güi i tuxta ran dãhi, sä ɛna din 'ye. Ne nts'änni ra 'bexui man'da xam pothi da nu u, tengue u, gátho yu pa mazäi.

¹⁸ Nguetho ɛmme xu ngu 'be'a ma, pe hin'y'u 'be'a nam bõni. Ne i hä't yu ja'i mi ɛna xtá 'uep'u ja ra ts'o'yu. Ne xø i xifi dá 'yøthu yu ts'oqui, ne ɛmme da 'yørpa yá pãhä yá ngøc'yɛi, ne im bɛni nte din japi.

¹⁹ Ne i xifi, mathøgue thoho ahu, njon da zãmp ahu 'bu gui tengahe, sä ɛna. Pe i fɛhni u, nguetho guesu u i sam ra zjthu u. Nguetho nu'bu bi dãp ra ts'oqui n'da ra ja'i, ya rá 'yɛhɛ ra zjthu a buya, ne hingui sä da mba mathøgue nanguue yá ts'oqui.

²⁰ Nguetho nu'bu n'da ra ja'i bin yaq̄ni nanguue rá ts'o'yu ra ximhäi, nanguue bin xäh rá m hma ma Hmuhu mam pøtehu ra Jesucristo, pe nu'bu da mbengui mahøn'a, hingui sä da bøm bu ja yu ts'oqui mahøn'a a. Ne nubuya man'da xun ts'o da 'yot'e xinda gue'a mi øt' 'bu him mi paq̄h ra Cristo.

²¹ Janangue'a nu'u to bi mbenc 'bu ya mi du'mi da ba'a ra hoga'yu, man'da xun ho 'bu hin xtá du'mi, nguetho bi hyetho rá hogant'ɛdi Oja 'bu mi sänbi.

²² Ne bi 'yot'e tengue man t'o't'i: "Tengue'bu n'da ra fo'yo bi zi mahøn'a yá ts'odi xí zani. Ne tengue'bu n'da ra ts'udi bi 'yo mahøn'a ra bõhäi 'bu xín hi."

3

Ra Cristo bi ma majuq̄ni ba ɛh mahøn'a

¹ Ná yoho na ra søcuã dí ot'ahu ya, ma zi cu'ahu. Ne nu gátho yoho yu søcuã n'dat'a dí m bɛni man'da ga bɛn'na ni hogan 'yomfɛnihu.

² N'damhma guim bɛmhbu ɛ yam hma mi ma mam'bet'o ɛ yá pɔngahyá Ojɔ. Nɛ guim bɛmhbu mam hmamhbe dá xi'ahe, ma 'bái gáhe ma Hmuhɛ ra Jesucristo, nɛ ma pɔrpatɛhɛ a.

³ M'bet'o thoho ga pɔhmbɛ 'be'a din ja 'bu rán zɛgui yɛ pa. Di nɛqui 'da yɛ 'yɛspate da denthoho ra 'yu majuɔni, gue'ɛ zɔi ɔt' yɛ páhɛ zɛhɛ.

⁴ Nɛ da 'yɛna: “Hapɛ gán yáhu ngue bi xi'ahɛ ra Jesucristo ba ɛh mahɔn'a, nɛ hin jam'bu i sá ba ɛhɛ. Nɛ gue'bu go mi 'bu ɛ ndu ma ngurba bɔtahɛ maya'bu thoho, guexta'a i ja, gue'bu go rá mbɛdi ra ximhái,” da 'yɛna.

⁵ Pɛ nu'ɛ 'da i ɛna, i ɛna nguetho di pumbɛni tho 'be'a bin ja maya'bu, nɛ hinguin nde da bɔdi, ngue bi juah ra ximhái Ojɔ nangue ra dɔmbɛnt'i. Nguetho xí 'yɔt' Ojɔ mahɛts'i nɛ ra ximhái nangue rá m hma. Nɛ bi japi bi bɔx pɛ ja ra dehe a ra hái, nɛ gue'a ra dehe ín 'yɔt' ra hái.

⁶ Pɛ guet'a ra dehe bi juah ra ximhái mi ja, ngue bi mbɛnt'i.

⁷ Nɛ nuya mahɛts'i nɛ ra ximhái ngue i ja ya, Ojɔ i sánni di juadi mahɔn'a. Pɛ i tɔ'mi da zɔn ra pa ngue bi ma ba pɛnh ra sibi ua ja ra hái, gue'a ran ɛnbi da 'yɔt'a Ojɔ a nangue yɛ ts'om'bái.

⁸ Ma zi cu'ahɛ, hin ga pumbɛni thohɛ ngue nu'a dí ɛmfɛ n'da mahuáhi njɛya, da zá da 'yɛn Ojɔ n'dapa tho bu nam bɛn a, nɛ nu'a dí ɛmfɛ n'dapa thoho, da zá da 'yɛn Ojɔ n'da mahuáhi njɛya bu nam bɛn a.

⁹ Nɛ hingui dɔnhɛyi Ojɔ tengu im man i 'da, guemhma da 'yɔt'e 'be'a bi ma da 'yɔt'e. Pɛ i tɔgbahɛ Ojɔ da zɔni ga coh ma mbɛihɛ, nguetho in nde xínga n'da dam 'bɛmhbu.

¹⁰ Pɛ nu'bu bá ɛh ra Hmu, tengu'bu ba ɛ'a n'da ra bɛ 'bu bin xui, hinga mfɔdi 'be'a ma ora da zɔhɔ. Nɛ di juadi gátho ɛ di nɛqui mahɛts'i, ɛmme din thoni ndɔspi, nɛ gátho 'be'a i ja da mbɛnt'i ngue nám pa. Nɛ gátho ra hái, nɛ gátho 'be'a bi 'yɔt' yɛ jɔ'i ua ja ra hái, gátho din zɔ ɛ.

¹¹ Janangue'a nte man ts'o da bɛn ma mbɛihɛ, nɛ thocpa thoho gan numansuhɛ Ojɔ, nguetho dí pɔhmbɛ da mbɛnt' ra ximhái ra sibi.

¹² Nɛ nuya dín dɔmdahɛ da zɔn ra pa bi man Ojɔ, ngue da 'yuh mahɛts'i, nɛ dim 'bɛdi gátho jabɛ. Nɛ din hyɛgui 'be'a gátho i ja nangue ra sibi. Nɛ dí xɔnhdu din ja n'dihi a.

¹³ Nguetho dí tɔmdahɛ ma'da'yo mahɛts'i nɛ ra ximhái, tengu bi ma majuɔni Ojɔ, ngue din zɔm bu ran ho.

¹⁴ Janangue'a, ma zi cu'ahɛ, nu'bu dí tɔmhbu ngue din ja, ga humbi gan nde da numanhojuɛ ra Cristo 'bu bá ɛhɛ da 'yɔt' ran ts'ut'abi. Nɛ nte man ts'oni, nɛ nte man dupate da dɔngahɛ 'bu bá ɛh pɛya.

¹⁵ Nɛ gam bɛmhbu ngue i set rá mbɛi Ojɔ, i tɔ'mi dim pɔ'ɛ bucuaja ra ximhái. Tengu thoho bi 'yot'ahɛ ma zi cuhɛ ra Pablo nangue rán 'yomfɛni bi un Ojɔ.

¹⁶ Nɛ mbɛ gátho yá sɔcuɔ bi 'yot'i im ma tengu dí ot'ahɛ ya. Pɛ xɛn hɛi da fɔdi 'be'a nam bɔn'i 'da yam hma bi 'yot'a ra Pablo. Nɛ 'bu'i 'da him bin xádi nɛ him bin zɔm bu ja ram hma. Janangue'a nu'bu sá im man'a rá t'ohni ra Pablo, ogue mi'da yá t'ohni Ojɔ, pɛ hinga gue'a bu na hma. Nɛ gue'a ím 'be'i 'da a.

¹⁷ Pɛ nu'ahɛ guí pɔhmbɛ ngue ngubɛ da 'yɔt'i 'da yɛ jɔ'i. Janangue'a gam fáhmbɛ hin da zix'ahɛ bu rá 'yu Ojɔ gmí zɔmhbu, guerpɛ i yá ɛ yɛ jɔ'i i honse yám hmansɛ.

¹⁸ Pɛ man'da damí pɔhmbɛ rá mate ma Hmuhɛ ra Jesucristo, nɛ ma pɔrpatɛhɛ a. Nɛ nu'a ga ɛspahɛ a ya, nɛ gátho yɛ pa mazɔi. Nɛ gue'a gam bɛmhbu a ya. Hɔnt'a dí xi'ahɛ ya.

1 XUUA

Ná n'da ra sɔcuã bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Xuua

Ram Hma ngue di 'dajɩ ra 'da'yote

¹ Nu'a mí 'bɩ 'bɩ rá mbɩdi thoho, gue'a dá hɛthe ma dáhe, ne dá øhmbe a bi ma, ne dá nuhe xɩn ho, ne dá tháhmbe ma 'yɛhe. Ne gue'a ra Jesucristo a, rá m Hma Ojã ngue bi ma di 'dajɩ ra 'da'yote.

² Nguetho nu'a di 'dajɩ ra 'da'yote bin 'yuse gue bin ja'i, ne dá nuhe, janangue'a dí mamhbe majuaɩi a bin ja, ne dí xi ahɩ ya gue zã xmi 'bɩi ne zã dim 'bɩi. Mam bí 'bɩhmi rá Ta nguetho n'dat' Ojã a, ne bin 'yuse ua dí 'bɩhmbɩ.

³ Ne nu'a dá nuhe ne dá øhmbe a bi ma, gue'a dí xi ahe a ya, n'dahma ne'ahɩ gui pãhmɩ a, ne gátho dan yãmanhohɩ a ra Ta ne rá Ts'ant'ɩ ra Jesucristo.

⁴ Guehna dí ot'ahɩ na ya, n'damhma ne'ahɩ din ja ahɩ ran johya xɩn ho.

Nu Ojã ran Nequi a

⁵ Nu'a Ojã ran Nequi a, nde da ma xɩn hotho a, ne hin'yɩ ra 'bɛxui nangu'e'a. Ne gue'a ram hma bi xije ra Jesucristo, ne gue'a dí xi'ahɩ a ya.

⁶ Sã dí ɛmhɩ di yãmanhohɩ ra Jesús, pɛ nu'bɩ guexta'a dí 'yohɩ bɩ ja ra 'bɛxui, dí fehniɩ 'bɩ, nguetho hín dí øthɩ a rán sãui a majuaɩi.

⁷ Pɛ nu'bɩ majuaɩi dí 'yohɩ bɩ ja ran nequi guerpɩ 'bɩ Ojã, hin'yɩ 'bɛ'a ga aɩmbɩ bɩ, ne dí yãmanhohɩ a 'bɩ, ne nu rá ji ra Jesús rá Ts'ant'ɩ Ojã, thocpa thoho i thugahɩ gátho ma ts'oquiɩ a.

⁸ Pɛ nu'bɩ sã dí ɛmhɩ hin'yɩ gahɩ ra ts'oqui, dadín hyãzehɛhɩ 'bɩ, nguetho hin dá cɩ't' ma mbɩihɩ a majuaɩi.

⁹ Pɛ nu'bɩ ga mamhɩ ma ts'oquiɩ, gue hingui ho dá øthɩ, da zã di pungahɩ Ojã nangu'e ra Cristo bi gut'i, ne da mbercahɩ gátho ran ts'o, tengui mí m ma.

¹⁰ Pɛ nu'bɩ sã dí ɛmhɩ hin te dá øthɩ yɩ ts'oqui, dí nubethɩniɩ Ojã 'bɩ, nguetho bi 'yɛn Ojã gátho bi 'yøt' yɩ ts'oqui. Pɛ xingui ts'ɩ dí cɩ't' ma mbɩihɩ rá m hman a 'bɩ.

2

Ma hocpatehɩ a ra Jesucristo

¹ Ma zi t'ɩhni ahɩ gue dyɩ 'yɛc'yɛihɩ, dí ot'ahɩ ra sɔcuã i ja ua, dadí hɛc'ahɩ hin gui 'yøthɩ yɩ ts'oqui. Pɛ nu'bɩ ga øthɩ n'da ra ts'oqui, gue him majuaɩi dí numanhohɩ, pɛ dí 'báhmɩ ma Hocpatehɩ din hocpaui bɩ 'bɩh ra Ta, ra Jesucristo, ra Hocjã i a.

² Nguetho guesɛ a ran t'unni a di hoga ma ts'oquiɩ. Ne hinga høngdahɩ in nde di hogahɩ, pɛ gátho yɩ ts'oqui ja ua ja ra ximhãi in nde di hoqui nangu'e bi du ra Cristo.

³ Nu'bɩ majuaɩi dí øthɩ yún t'ɛdi Ojã, da zã ga pãhmɩ gue dí yãmanhohɩ a bɩya.

⁴ Pɛ sã ɛn i 'da: "Dí pãcã Ojã," ɛn ɩ, pɛ fehni ɩ ne hingui ørpa yún t'ɛdi, ne hin di cɩ't' rá mbɩi a majuaɩi.

⁵ Pɛ nu'buɪ i ɔt'a man Oɟa n'da, hinga ndetho bi huɛc Oɟa n'da 'buɪ, pɛ bi bɔmanho a bi 'yɔrpe. Ga xi ahu ya 'beru dán zä ga pãhmbu 'buɪ majuãni dí 'bãhmbu a ra Cristo.

⁶ Nguetho nu'buɪ ɛn'a n'da gue i 'bãhmi ra Cristo, “jatho ga ɔt'ã tengu bi 'yɔt' ra Cristo,” da 'yɛnsɛ 'buɪ.

⁷ Ma zi cu ahu, nu ran t'ɛdi dí ot'ahu gue dan huɛju, him ma'da'yo a, pɛgue guet'a ram hma mbadi bí siju maya'buɪ, 'buɪ ra mbadi thoho dá pãhmbu ra Cristo.

⁸ Pɛgue tengu 'buɪ ma'da'yo a, nguetho janaguehya dí ɔthu ya tengu bi 'yɔt' ra Cristo. Nguetho bi du'mi dí 'uegahu ra 'bexui ma mbaihu ra nyot'i majuãni.

⁹ Nu'buɪ sä ɛn'a n'da i 'beru ja ran nequi, ne i san rá cu, pɛ guexta bu ja ra 'bexui i 'buɪ 'buɪ.

¹⁰ Ne nu'a to'o di huɛc rá cu, bin zam bu ja ran nequi a, ne nu'a hin hapu da danc'a.

¹¹ Pɛ nu'a to'o san rá cu, i 'beru ja ra 'bexui a, ne i zam bu. Hingui sä da badi nda'a xun ho, nguetho bi 'berpa ran 'yomfɛni a ra 'bexui.

¹² Dí ot'ahu ma zi t'ahni ahu, nguetho dí paði xu pun'na ni ts'oquihu, bi hoc'ahu ra Cristo.

¹³ Ne nuya 'da ahu dyu dac'yɛihu, dí ot'ahu nguetho dí paði guí pãhmbu a mí 'bui gue'buɪ rá mbadi thoho. Ne 'da ahu gyu ts'unt'ahu, dí ot'ahu nguetho dí paði gá tafu ra zithu. Ne xɔ dí ot'ahu ya gãtho ahu ma zi t'ahni ahu, nguetho gãtho gahu dá pãhmbu ra Ta.

¹⁴ Ne xɔ dí ot'ahu, dyu dac'yɛihu, nguetho dí paði gá pãhmbu a mí 'bui gue'buɪ rá mbadi thoho. Ne xɔ dí ot'ahu gyu ts'unt'ahu, nguetho dí paði i ja ni ts'edihi gá tafu ra zithu, nangue ráman hman Oɟa thocpa thoho guím bɛmhbu.

¹⁵ O guídí hohu rá pãhä ra ximhäi, gue hin gui 'yɔt' ni pãhä zehɛhu. Nguetho nu'buɪ dadí ho ma pãhä zehɛhu, hin dadí hohu Oɟa 'buɪ.

¹⁶ Nguetho nu'u yú pãhä ra ximhäi, gãtho him bi zãn Oɟa u, 'be'a gä di ho ní ngɔc'yɛi n'da, ne ní dá n'da di ho 'be'a gãtho in nu nde da mbɛzɛhe, ne'buɪ im bɛni jase rán 'yomfɛni n'da. Pɛ nu'u bi nequidã ua ja ra ximhäi u tengu u.

¹⁷ Pɛ nu ra ximhäi ní mba bu da guadi, ne'u yún 'yomfɛni ra ximhäi da gua'u. Pɛ nu'u ɔrpa rá pãhä Oɟa, dim 'bɛmanho gãtho yu pa mazãi.

Ba ɛh rán suiui ra Cristo

¹⁸ Ma zi t'ahni ahu, rán zegui ya. Ne xtã ɔhmbu ngue di nequi n'da rán suiui ra Cristo. Ne nuya bi mbadi bí nequi xun ngu yú mfãts'ihu a rán suiui ra Cristo. Janangue'a dí pãhmbu mbe rán zegui ya.

¹⁹ Ne gue'u 'da xum bɔngua dí 'bãhmbu. Pɛ him majuãni ma mi'yɛc'yɛihu u, nguetho nu'buɪ majuãni ma cuhu u, hin xtã 'ue u 'buɪ. Pɛ bi bɔn'u janangue'a bi 'yuse gue him majuãni ma cuhu u gãtho u bi bɔni.

²⁰ Pɛ nu ahu bi 'daju rá Hogandãhi Oɟa a ra Cristo. Janangue'a gãtho gahu dí pãhmbu nda'a majuãni.

²¹ Dí ot'ahu na, pɛ hin dí ɛn'i hin guí pãhmbu a majuãni. Pɛ guí pãhmbu a, ne guí pãhmbu hinguin 'youi ra fɛhni a majuãni.

²² Nu'a gue ɛna hing ra Cristo a ra Jesús, ɛ gue'a ra ngurpa fɛhni a, ne rán suiui Oɟa a, nguetho i ɛna hing rá Ts'unt'u Oɟa a ra Jesucristo, ne xingui ɛc'yɛiba a rá Ta buya.

²³ Nguetho nu'a to'o hingui ɛc'yɛi ra Cristo rá Ts'unt'u Oɟa xinga gue'a Oɟa rá Ta i paði. Pɛ nu'a to'o ɛc'yɛi rá Ts'unt'u ne'a rá Ta i paɾpa a buya.

24 Nε nu'a 'be'a gātho dá øhmbu ra mbuđi dá paħmbu ra Cristo, ga thoqui gam beħmbu a. Nguetho nu'bu dí thoqui dímb beħmbu a, zai dí 'buħmbu a ra Ts'ant' u ne'a rá Ta buya.

25 Nε bi xijm majuani di 'dajm ra 'da'yote gue i ja ya ne njam'bu da guadi.

26 Guehna dí ot'ahm na, nguetho 'bu i 'da in nde da hyä ahm.

27 Pε nu ahm, nu'a rá Hogandahi bi 'dajm ra Jesucristo bin zam bu ma mbuihm a, ne guesε a i xāngahm gātho 'be'a man Oja. Janangue'a him mahyoni to'o da xāngahm yān thehm. Nε nu'a i xāngahm rá Hogandahi Oja majuani a, hing ra fehni a. Nε di beħngahm dan zamhbū bu 'buħ ra Cristo.

28 Nε nuya ma zi t'uhni ahm, damin zamhbū bu 'buħ ra Cristo, n'damhma dan johyahm 'bu dá nuhm ne hin ga pes' ma sāhm.

29 Nu'bu dí paħmbu gue xñn ho Oja, ngutho ga paħmbu gue bim 'bui ma'da'yo nanguε Oja u to'o gātho i øt' ran ho.

3

Yü t'uhngahm Oja

1 Dyä 'yεc'yεihm, gam beħmbu gue εmmε xñn ngu rán huεcate ra Ta, ngue bi 'yøt'e ngue yä t'uhngahm a. Janangue'a hingui pajm u i tεn ra ximhäi, nguetho njam'bu mi pa Oja.

2 Ma zi t'uhni ahm, nuya yä t'uhngahm Oja. Nε hinga na urcahm hague dán jahm m'bejua. Pε nu'bu bi nequi 'be'a da 'yørcahm, dí paħmbu dan jahm tengu ra Cristo, nguetho da zä ga paħmbu hague majuani in ja a ra Cristo.

3 Nε n'da ngu n'dajm 'bu dí tømhbū dan jahm tengu ra Cristo, janangue'a dadín hoc zεhe ma mbuihm, dín ndehm da gohi xñn ho tengu ra Cristo.

4 Nu'a to'o øt' ra ts'oqui i festhoho rán t'εdi Oja, nguetho nu'a ra ts'oqui nam bønī ram fe'ts'i nanguε yān t'εdi.

5 Pε dí paħmbū bi zøcua ra Cristo gue di 'berca ma ts'oquihm. Nε nu'a ra Cristo hin'yā rá ts'oqui a.

6 Nu'bu zai 'buħmi ra Cristo n'da, hingui nde da 'yøt' ym ts'oqui a. Pε nu'bu bin zam bu ja ym ts'oqui n'da, njam'bu bi cæ't' rá mbui hague in ja a ra Cristo, ne njam'bu bi ndepe di hocpa rá mbui.

7 Ma zi t'uhni ahm, njon gui jafm da hyä ahm, nguetho høn'tu gue zai øt' ran ho bi mba mahoqui u ne xñn ho u tengu ra Cristo.

8 Pε nu'a zai øt' ran ts'o, rá 'yεhe ra zĩthu a. Nguetho nu ra zĩthu zai øt' ra ts'oqui gue'bu go rá mbuđi thoho. Nε gue'a i zøcua ja ra ximhäi rá Ts'ant' u Oja, gue di ts'onba rá 'befi ra zĩthu.

9 Nu' u to'o bim 'bui mahøn'a nanguε Oja, hingan zai øt ym ts'oqui u, nguetho í hyaxta Oja yä ta gue ra hogambui. Hingui sä din zam bu ja ym ts'oqui nguetho bim 'bui mahøn'a nanguε Oja.

10 Da zä ga paħmbū nda' u yä t'uhni Oja nε nda' u yä t'uhni ra zĩthu. Nguetho nu' u to'o bin zam bu ja ra ts'oqui, ne hin di huεc yä cu, hing yä t'uhni Oja u.

Dan huejm n'da ngu n'dajm

11 Nguetho guehna ran t'εdi bi sijm 'bu rá mbuđi dá paħmbu ra Cristo, ngue dan huejm n'da ngu n'dajm.

12 Nε hin ga øthm a bi 'yøt'a ra Caín gue í hyaxta a rá m 'bäi ra zĩthu ne bi hyo rán 'yohm. Hanja ngue bi hyo a. Nguetho hingui ho rá mbui a, janangue'a bi hyo rán 'yohm ngue xñn ho rá mbui a.

13 Janangue'a, ma zi cu ahm, hin ga hyonya thohohm ngue'bu di ugham ym ja' i tεn ra ximhäi.

14 Pɛ nuʒɪ dí pəhmbɪ dá sohmbɪ rá ts'ɛdi ran dɔtɛ, nɛ dá sɔmhbmɪ bɪ ja rá ts'ɛdi ra te. Guehna dí pəhmbɪ nguetho dadí huɛc ma mi'yɛc'yɛihɪ. Nu'a to'o hin'yɪ rán huɛcate, bin zəm bɪ ja rá ts'ɛdi ran dɔtɛ a.

15 Nu'a to'o dí ɱp rá cu, ra hyodu a. Nɛ dí pəhmbɪ njo'o n'da ra hyodu i ja ra 'da'yote mazai.

16 Pɛ nu ra Cristo bi 'yurcahɪ 'bɛ'a njuəntho ran huɛcate, ngue bi dāsɛ rá te nanguejɪ. Nɛ jatho ngutho ga ɔthɪ, hin ga su ga dā ma tehɪ guepɪ da zā ga fāx ma cuhɪ.

17 Pɛ nu'a to'o i ja 'bɛ'a i pɛ'ts'i, nɛ i pədi hin'yɪ 'bɛ'a da hyon a rá cu, nɛ nu'bɪ hingui ɔrpa ran huɛcate, hingui bɛni da numanho Ojɔ a 'bɪ.

18 Ma zi t'əhni ahɪ, hinga hɔntho gam manthohɪ ran huɛcate, pɛ guemhɪma ga ɔthɪ a.

Dadín johyahɪ 'bɪ dí yəhɪ Ojɔ

19 Nɛ nu'bɪ majuəni dí ɔthɪ ran huɛcate, janangue dí pəhmbɪ yú t'əhni gahɪ a Majuəni, nɛ gue'a nan johyahɪ bɪ ja rá hmi a.

20 Pɛ nu'bɪ ga juənbɪ zɛhɛ ma mbɪihɪ, pɛ da hyurca ma mbɪihɪ Ojɔ, madague'bɪ i pədi 'bɛ'a gātho dá ɔthɪ, nguetho man'da ja rán huɛcate xinda guejɪ.

21 Janangue'a ma zi cu ahɪ, nu'bɪ hin te dí tɪmhbmɪ ja ma mbɪihɪ a xən ts'o, dadín johyahɪ ngue dí pəhmbɪ dí yəmanhohɪ Ojɔ,

22 nɛ dí 'dajɪ 'bɛ'a gātho dí áfɪ 'bɪ dí yəhɪ, nguetho dí ɔrpahɪ yán t'ɛdi, nɛ dí ɔrpahɪ gātho i numanho.

23 Nɛ i ja ua yán t'ɛdi Ojɔ, gue ga ɛc'yɛihɪ rá Ts'ənt'ɪ, ra Jesucristo, nɛ dan huɛjɪ n'da ngu n'dajɪ, tengu bi xijɪ.

24 Nɛ nu'a to'o i ɔrpa yán t'ɛdi, i 'bɪhmi Ojɔ nɛ bim 'bɪpɪ Ojɔ bɪ rá mbɪi a bɪya. Nɛ dí pəhmbɪ dí 'bɪhmbɪ Ojɔ, nguetho gue'a dí bɛngahɪ rá Hogandəhi bi 'dajɪ.

4

Nda'a rám Hman Ojɔ, nɛ nda'a rám hman a rán swiui Ojɔ

1 Ma zi cu ahɪ, hingui sá ga ɛc'yɛihɪ 'bɛ'a gātho ním hma ɛmbi rám hman Ojɔ. Pɛ i jatho ga pəhmbɪ 'bɪ majuəni ngue gue'a rám hman Ojɔ, uague hin'na. Nguetho xən ngu yɪ hyāte pəngahɪ i 'youa ja ra ximhāi.

2 Nɛ nu'a jatho ga pəhmbɪ nda'a ním hma bi bɛnbɪ rá Hogandəhi Ojɔ, nu'bɪ im ma ngue rá Thahni Ojɔ ngue bin jə'i nɛ gue'a ra Jesucristo a, gue'a ram hma bi bɛnbɪ rá Hogandəhi Ojɔ a bɪya.

3 Pɛ to'o gātho ngue ɛna hin bin jə'i a rá Thahni Ojɔ gue ra Jesucristo, pɛ nu'a ra hyāte a 'bɪ, nguetho bi thocpa rám hman a rán swiui ra Cristo. Xtá ɔhmbɪ ngue din 'yo ua rám hma, nɛ yá i 'yo ua rám hman a ya.

4 Ma zi t'əhni ahɪ, yú t'əhni gahɪ Ojɔ. Ya dá təfɪ yɪ hyāte pəngahɪ, nguetho nu'a dí 'bɪhmbɪ, man'da ja rá ts'ɛdi a xinda gue'a rán swiui Ojɔ, ngue i 'bɛcua ja ra ximhāi.

5 Nu yɪ hyāte pəngahɪ, yú mbɛfi ra ximhāi ɪ, nɛ guecua ja ra ximhāi bi nɛquidə yəm hman ɪ, janangue'a i ɔmanho ra ximhāi 'bɛ'a im man ɪ.

6 Pɛ nuʒɪ yú t'əhni gahɪ Ojɔ. Janangue'a hɔnt'a to'o i pə a Ojɔ i ɔmanho ma hmamhbɪ ɪ. Pɛ nu'ɪ ngue hin yú t'əhni Ojɔ, hingui ɔmanho má hmamhbɪ ɪ. Guepɪ na pəhmbɪ bɪya nda'a i ten'na majuəni, nɛ nda'a i ten'na him majuəni.

Ran huɛcate a Ojɔ

⁷ Ma zi cu ah_u, nde'bu dan huɛj_u n'da ngu n'daj_u. Nguetho nu ran huɛcate bí 'yɛp_u 'bu Oj_a. Nɛ nu'a dí huɛc rá mijá'iuí, gue'a bim 'bái ma'da'yo nangué Oj_a, nɛ dí m'p_uhmi Oj_a a.

⁸ Pɛ nu'a hin'y_u rán huɛcate, hingui p_a a Oj_a a, nguetho nu'a Oj_a ran huɛcate a.

⁹ Oj_a bi 'yurcah_u ran huɛcate 'bu mambá pɛnhua ja ra ximhäi rá 'dats'unt'_u bi y_anj_u, n'dahma din jaj_u ra 'da'yote.

¹⁰ Oj_a bi 'yurcah_u ran huɛcate ngue majua_u, nguetho bá pɛnhua rá Ts'unt'_u ngue bin dáse bi gurca ma ts'oquih_u. Nɛ mada hangu gam bɛmh_u Oj_a, pɛ nj_am'bu da z_a gam bɛmh_u, tengu bu nam bɛnj_u.

¹¹ Ma zi cu ah_u, nu'bu emme x_un ngu rán huɛcate bi 'y_orgah_u Oj_a, nde'bu nɛj_u dan huɛj_u n'da ngu n'daj_u.

¹² Hingui s_a gan nuh_u Oj_a nangué ma dáh_u. Pɛ mf_adi bin z_am bu ja ma mb_uih_u 'bu dadin huɛj_u. Nɛ bi b_omanho rán huɛcate i ɔrcah_u buya.

¹³ Dí p_ahmb_u ngue dí 'b_uhmb_u Oj_a, nɛ nu Oj_a bin z_am bu ja ma mb_uih_u. Guehna dí p_ahmb_u, nguetho bi 'daj_u rá Hogand_ahi,

¹⁴ nɛje dí bɛn'nah_u nguetho dá nusehe rá Ts'unt'_u Oj_a, nɛ dí mamhbe majua_u bá pɛnh Oj_a ua ja ra ximhäi gue da y_anba y_u te y_u j_a'i.

¹⁵ Nu'a to'o im ma ngue rá Ts'unt'_u Oj_a a ra Jesús, nu'a Oj_a bin z_am bu ja rá mb_ui, nɛ nu'a ra j_a'i xim mi 'b_uhmi Oj_a a.

¹⁶ Dín nuh_u rán huɛcate Oj_a, nguetho dí ɛc'y_eibah_u a. Nu Oj_a ran huɛcate a. Nu'a to'o z_ai ɛc'y_ei rán huɛcate Oj_a, nɛ'bu z_ai di huɛc rá mijá'iuí, nu'a i 'b_uhmi Oj_a a, nɛ Oj_a bin z_am bu ja rá mb_ui a.

¹⁷ Nɛ nangué dí 'b_uhmb_u Oj_a dí p_ahmb_u x_un ho rán huɛcate. Janangué'a dan johyah_u 'bu bi z_on ra pa din ja ran ju_anbi. Nguetho dí 'b_uhmb_u tengutho ma Hmu_ura Cristo i 'b_uhmi Oj_a, madague'bu guexta dí 'b_uhmb_u ua ja ra ximhäi.

¹⁸ Nu'a to'o i su ran ju_anbi, i su nguetho hinga na p_adi x_un ho ran huɛcate i ɔrpa Oj_a. Pɛ nu rán huɛcate Oj_a dí 'uec'a ra mbidi a. Pɛ nu'bu dín suh_u, dí ɛmh_u di ungh_u Oj_a 'bu.

¹⁹ Dí ɔth_u ran huɛcate, nguetho m'bet'o bi huɛgah_u Oj_a.

²⁰ “Dí numanho Oja,” s_a dí ɛmh_u, pɛ dadí up ma cuh_u. Dí fɛhni_u 'bu. Nguetho nu'bu hin dadí huɛc ma cuh_u gue z_ant'a dín nuh_u, hague dán z_a ga numanhoh_u Oj_a gue nj_am'bu dín nuh_u.

²¹ Nɛ j_aua rán t'ɛdi Oj_a, bi xij_u: “Nu'a to'o da numanho Oj_a, pɛ i jatho ngue nɛ'a rá cu da numanho, nɛ di huɛqui.”

5

Dí taf_u ra ximhäi nangué ma t'ɛc'y_eih_u

¹ Nu'bu to'o g_atho i ɛc'y_ei gue bin j_a'i Oj_a nɛ n'dat'a ra Jesucristo a, y_u t'uhni Oj_a u. Nɛ g_atho to'o i numanho Oj_a nɛ'bu y_u t'uhni Oj_a di huɛc'bu nguetho n'dat'a Oj_a y_u Ta.

² Nɛ nu'bu majua_u dín numanhoh_u Oj_a, nɛ'bu dí ɔth_u y_un t'ɛdi, dí p_ahmb_u buya ngue majua_u dadí huɛc ma cuh_u.

³ Nɛ nu'bu majua_u dín numanhoh_u Oj_a, ga ɔth_u y_un t'ɛdi, nɛ nu'bu y_un t'ɛdi hingui ɛi.

⁴ Nguetho nu'bu to'o bim 'b_ui ma'da'yo nangué Oj_a bin t'un ra ts'edi rá mb_ui gue da d_ap ra ximhäi. Nɛ dí taf_u rá ts'edi ra ximhäi nangué dí ɛc'y_eih_u ra Cristo.

⁵ To'o ngue i tap rá ts'edi ra ximhäi. Nu'a gue i ɛc'yɛi ngue rá Ts'unt'u Ojã a ra Jesús.

Rá Hogandãhi Ojã di bɛngahũ rá Ts'unt'u Ojã a ra Jesús

⁶ Nu ra Jesucristo bi zocua ja ra häi. Bin xixyã ra dehe a. Ne n'dat'a gue bi mbãn rá ji 'bũ mi du a. Ne hinga hont'a ngue bin xixyã ra dehe, pɛ ne bi mbãn rá ji, ngue bi du. Nu'a ra Jesucristo, rá Thahni Ojã a. Gue'a im ma majuãni rá Hogandãhi Ojã nguetho hingui sä dim fɛhni a.

⁷ Hyu u bí 'bah mahɛts'i im ma majuãni gue rá Ts'unt'u Ojã a ra Jesucristo. Nu'a n'da, ra Ta, nu'a n'da ram Hma, nu'a n'da rá Hogandãhi Ojã, ne n'dat'a im man'u.

⁸ Ne hyu u i urcahũ majuãni ua ja ra ximhäi gue rá Ts'unt'u Ojã a ra Jesucristo. Nu'a n'da, rá Hogandãhi Ojã, nu'a n'da rán xixyã ra Jesucristo, nu'a n'da, rán ðate ra Jesucristo. Ne gãtho u hyu n'dat'a i urcahũ.

⁹ Dí ɛc'yɛihũ yám hman yũ ja'i 'bũ majuãni, pɛ man'da ja ts'edi tho ga ɛc'yɛihũ rá m hman Ojã. Ne bi man Ojã gue rá Ts'unt'u a ra Jesús.

¹⁰ Nu'a to'o ɛc'yɛi rá Ts'unt'u Ojã, i pãse mbo rá mbũi gue majuãni a. Pɛ nu'a to'o hingui ɛc'yɛi, i nubethãni Ojã a 'bũ, nguetho hingui ɛc'yɛi a bi man Ojã nangue rá Ts'unt'u.

¹¹ Ne i jaua a ram hma ngue bi ma, gue Ojã bi 'dajũ ra 'da'yote mazãi 'bũ má ɛc'yɛihũ rá Ts'unt'u.

¹² Nu'a 'bũhmi rá Ts'unt'u Ojã, i ja ra te ma'da'yo a, pɛ nu'a hingui 'bũhmi rá Ts'unt'u Ojã, hingui ja ra te ma'da'yo a.

Dí pãhmbũ dí pɛshũ ra 'da'yote mazãi

¹³ Janangue'a dí ot'ahũ gyũ 'yɛc'yɛihũ a rá Ts'unt'u Ojã, n'dahma gui pãhmbũ i jajũ ra 'da'yote.

¹⁴ Ne dadin johyahũ gue dan yãhũ Ojã, dí pãhmbũ i numanhøjũ. Ne nu'bũ din theui rá pãhã Ojã a dí ähmbũ, dí pãhmbũ i ømanho 'bũ dí yãhũ a.

¹⁵ Ne nu'bũ dí pãhmbũ ngue ømanho, ga pãhmbũ gue da 'yøt'a dí ähmbũ 'bũ.

¹⁶ Nu'bũ dín nuhũ n'da ma cuhũ i øt' ra ts'oqui, ngue him má zã bi hyãx ra ts'o'yu, ga äfũ rá mate Ojã nangue a. Nu Ojã bũya di japi ba pengui to'o bi 'yøt' ra ts'oqui. Pɛ nu'bũ 'bo'o má zã bi hyãx ra ts'o'yu, pɛ hin dí ɛn ahũ ga äfũ rá mate Ojã nangue a.

¹⁷ Gãtho u hing yán thehũ i øt'a n'da, ra ts'oqui a. Pɛ ja'bũ øt' ra ts'oqui n'da him má zã bi hyãx ra ts'o'yu, janangue'a ga äfũ Ojã bũya.

¹⁸ Dí pãhmbũ to'o gãtho bim 'bũi ma'da'yo nangue Ojã, hin din zãm bũ ja yũ ts'oqui a. Nguetho i fãh rá Ts'unt'u Ojã a, ne hingui sä dí 'uec'a ra zĩthu bũ 'bũ Ojã a.

¹⁹ Ne dí pãhmbũ ngue yá t'uhni gahũ Ojã. Ne dí pãhmbũ i o rá ts'edi ra zĩthu u gãtho mi'da i 'bũcua ja ra ximhäi.

²⁰ Nuhũ dí pãhmbũ bi zocua ja ra ximhäi rá Ts'unt'u Ojã, ne nu'a bi jajũ dá pãhmbũ a majuãni. Ne dí 'bũhmbũ a majuãni nguetho dí 'bũhmbũ a Jesucristo. Ne gue'a majuãni Ojã a, ne gue'a di 'dajũ ra 'da'yote ma mbũihũ a gue njãm'bũ da guadi.

²¹ Ma zi t'uhni ahũ, hin ga ɛc'yɛihũ yũ hyãte ojã. Ne hont'a dí xi ahũ ya.

2 XUUA

Ná yoho ra sɔcuɔ bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Xuua

Ran zengua

¹ Nugä dra ðaç'yei ngærpigä, dí penh'na ra sɔcuɔ jaua, grá xisu, nthahni nangue Ojã, ne guí 'bähmbu bu ni t'uhni. Dadí huɛc'ahu ngue'a n'dat'a dí tenhdü ram Hma majuani. Ne hinga hõngdä dadí huɛc'ahu pe ne'u gätho mi'da ngue i pa a Majuani.

² Dadí huɛc'ahu, nangue'a ram Hma majuani bin zãm bu ja ma mbuihu ne njãm'bu dim 'beru a.

³ Ma zi cu ahü, 'da'angu dí m bëmhbü a ram hma majuani, ne dadín huɛju. Janangue'a dí äp Ojã ma Tahü ne'a rá Ts'unt'u ra Jesucristo da gopü ni mbuihu a rá mate, ne rán huɛcate, ne thocpa thoho da hyut'a ni mbuihu.

Ga cohmbu bu ja rán xädi ra Cristo

⁴ Nugä emme dán johyagä 'bu má øcä ngue i ten'na ram Hman ü 'da ü ni t'uhni, tengu i xiju ra Ta.

⁵ Ne nuya, grá xisu, nthahni nangue Ojã, n'da ran t'ɛdi dín nde ga bɛn'ni i. Ne him ma'da'yo na ran t'ɛdi gue ga xi i, pe tengu thoho bi siju rá mbüdi dá pämbu ra Cristo, ngue dan huɛju n'da ngu n'daju.

⁶ Nu'a ran huɛcate nam bõni, gätho ga øthü yán t'ɛdi Ojã. Ne gue'a rán t'ɛdi bi siju rá mbüdi gue thocpa thoho dan huɛju.

⁷ Guehna dí xi ahü na, nguetho xun ngu yu hyäte i 'youa ja ra ximhäi, ngue i ɛna him bin ja'i a ra Jesucristo. Pe nu'u häte ü, ne i ten rán süiui Ojã ü.

⁸ Pe jatho gam fähmbu njon da hyä ahü, janangue'a hin dim 'be a xtá pëhmbu. Pe dami thoju xun ho ni 'bëfiü, janangue'a gätho gui tähmbu 'be'a in nde Ojã di 'da ahü m'bejua.

⁹ Pe nu'a to'o in nde da mispa rán xädi ra Cristo, nu'a hinguin 'youi Ojã 'bu. Pe nu'a to'o copu ja rán xädi ra Cristo, nu'a din 'youi ra Ta ne rá Ts'unt'u a büya.

¹⁰ Nu'bu da zøm bu n'da ɛna im man rám Hman Ojã, pe nu'bu hin din theui rám hman ra Cristo, hin ga säyabahü bu ma ngumhbü, xín ga äfü rám fäts'i Ojã nangue a.

¹¹ Nguetho nu'a to i äp rám fäts'i Ojã nangue a, tengu thoho 'bu i fäx'ü yán t'øt'e gue hingui ho.

Dím bëni ga mba bu

¹² Emme xun ngu 'be'a dín nde ga xi ahü, pe masque hõnt'a dá huxä ra sɔcuɔ jaua. Nguetho xõmhma da zä ga mbagä bu, gan nu ahü bu, ne dan yähu bu, janangue a hin te ga 'bëhmbu ran johya.

¹³ I penh'na ran zengua ü yá t'uhni a ni juhue, ne'a nthahni nangue Ojã a. Ne hõnt'a dí xi ahü ya.

3 XUUA

Ná hyu ra sɔcuɔ bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Xuua

Ran zengua

¹ Nugä dra ðaç'yei ngurpigä, dí penh'na ra sɔcuɔ ma zi cu i Gayo, mahuɛqui i. Dadi huɛç'i i nangué ram Hma majuɔni dí ɛç'yeiui.

² Dí äp Ojã di ja i gui pømmanho, nɛ di zac ni ja'i, tengu nán zaqui ni mbui.

³ ɛmmɛ dán johyagä nangué'e, nguetho bi xicã 'da yu cu bá peng bu guí 'bui, ngué guí tɛn'na ram Hma majuɔni, nɛ nu'u gätho guí ɔt'e din theui a ram Hma.

⁴ Hin'yu man'da dán johyagä 'bu dí ɔde i tɛn'na ram hma majuɔni u dá xänbi.

Xun ngu rá mate ra Gayo

⁵ Ma zi cu i, xun ngu ni mate ngué'a gadí jamansu ni cuhu, madague'bu hin guí pã u.

⁶ Nu'u 'da yu cu gue bá peng bu guí 'bui bi ma nangué'e. Nu'bu mámm petihe bi xije ngué i ja nin huɛcate. 'Yorqui ts'u ra mate guí fãx'u 'bu bi zøm bu mahøn'a, nguetho yán sãhu da 'bãx'u yãm 'behni Ojã.

⁷ Nguetho nu'u 'da bi 'behni da mba n'danni da ma nangué ra Jesucristo, nɛ hin tɛ da 'yãp'u hingui ɛç'yei.

⁸ Janangué'a jatho ga jamansuhu u. Nɛ nu'bu dí fãxhu u, dí comhbu ra 'befi nangué rãm Hman Ojã büya.

Nu ra Diótrefes in hecpa

⁹ Dá penh'na n'da ra sɔcuɔ bu ja nim petihu. Pɛ nu ra Diótrefes hinguin nde da 'yode 'be'a dí mamhbe, nguetho in nde dim 'bet'o nanguésɛ.

¹⁰ Janangué'a, nu'bu dá mbagã bu, ga xi ahü 'bu dãm petihu, 'be'a i ɔt'a ra Diótrefes, ngué di c'aman'uje. Nɛ hinga høn't'a, nɛ hingui sin'u yãm 'behni ya ní nets'i, nɛ di hecpa u to'o ɛna da zin u, nɛ i høn'a thi büya.

Im mamanho nangué ra Demetrio

¹¹ Ma zi cu'i, dí xi i, hin ga tɛnhdu u yán t'ɔt'e yu ts'om'bäi, pɛ ga humbi ga tɛnhdu yán t'ɔt'e yu hocjã'i. Nu'u to'o zãj ɔt' ran ho, bim 'bui ma'da'yo nangué Ojã. Pɛ nu'u to'o zãj ɔt' ran ts'o hingui pã Ojã u.

¹² Pɛ nu ra Demetrio gätho im mamanho yu cu nangué'a. Nɛ nu yán t'ɔt'e gätho din theui a ram Hma majuɔni. Nɛcã n'dat'a dímm mangã ngué xun ho a ra Demetrio. Nɛ guí pãdi ngué majuɔni dímm mangã.

Rán zengui ran zengua

¹³ ɛmmɛ xun gu 'be'a dínn nde ga xi'i, pɛ høn't'a dá huxã ra sɔcuɔ jaua.

¹⁴ Nguetho xømhma mi ts'utho ga mbagã bu ba nu i, nɛ dan yãui bu.

¹⁵ Ojã da hyut'a ni mbui. I penh'na ran zengua ni amigo 'bucua nɛ dami zengugahe ts'u n'da ngu n'da u guí 'buhmbu bu. Nɛ høn't'a dí xi ahü ya.

JUDAS

Ra sɔcuʒ bi 'yo't'a rá 'bäiui ra Jesucristo ra Judas

Ran zengua

1 Nugä drá Judascä, drá 'yehägä ra Jesucristo, ne man 'yohügä a ra Jacobo Santiago. Dí o't'ahü ra sɔcuʒ hɔnbü go hapü i 'büh yü 'yɛc'yɛi, gätho ahü ngue Ojā bi huahn'nahü ne ɛmmɛ di huɛc'ahü, ne ra Jesucristo di jamansu ahü.

2 Ne Ojā dí ndepe di 'da ahü rá mate xün ngu, ne da hyut'a ni mbühü. Ne thocpa tho man'da gui hyámhbü rán huɛcate Ojā.

Yü hyäte xänbate

3 Nu'ahü ma zü cu ahü dadí huɛc'ahü, mí ndegä ga o't'ahü nangué 'be'a i pɔjü Ojā gätho gahü. Pɛ dí m bɛngä ngue n'dan'yo jatho ga xi ahü. Jatho gui hyuthü nzambü guin yámhbü a rá m hma ma t'ɛc'yɛihü ngue bi 'dajü Ojā, dyü 'yɛc'yɛihü, n'damhma njon da zä di pät'ahü 'be'a guí ɛc'yɛihü.

4 Dí xi ahü na, nguetho i 'bü i 'da ü yü hyäte xänbate, gue'ü darbü gadím pɛtihü, ne him bi xi ahü ngue xün ts'o im bɛni da 'yɔt'e. ɛmmɛ xün ts'otho ne hinguin 'yohü Ojā ü. Nguetho sä i ɛn ü: "Sä gui 'yɔthü 'be'a go guím bɛnschü, ne hin di ün'nahü Ojā nguetho i ja rá mate," sä i ɛn ü yü hyäte. Him majuani i man ü, ne nu'ü hingui ɛc'yɛi ma Hmuhü ra Jesucristo gue'a di mandagahü. Ne nt'o't'i bü ja rá m Hman Ojā 'be'a ran ünbi da nu ü i ma tengü na. Ne Ojā da 'yɔt'e tengü bi rá m.

5 Nuya dí n de ga bɛn'nahü 'be'a gá pámhbü má m'bet'o, ngue 'be'a bi 'yɔt' Ojā maya'bü. Nu Ojā bi yan ü yü ja'i israel gue bi gɛcpü ja ra häi Egipto, pɛ to'o gätho him bi 'yɔt'e 'be'a nde Ojā, gätho Ojā bi japi bi du bü ma'ueni ü.

6 Ne nu 'da ü yüm 'behni mahɛts'i mí ja yá ts'ɛdi. Pɛ m'bejua bi 'beh yá ts'ɛdi 'bü mí ts'on yán 'yomfɛni. Janangué'a bá pøm bü mahɛts'i guerpü mí 'büi. Nuya Ojā hin di japi da bøm bü ja ra 'bexui guerpü 'bühya. Nguetho nu'ü tengü nthu't'i yü cadena bü, ne da gopü asta gue'bü go da zøn ra pa din ja rán ts'embi Ojā nts'utho.

7 Ne'ü yü ja'i mí 'büpü ja ra hnini Sodoma ne ra hnini Gomorra ne yü hnini mbɛ 'darbü mí jahü, bi 'yɔt' ran ts'o. Bi 'yɔt' yan 'yomt'ɛni, ne yan 'yohü bi 'yɔrpa ran ts'o yá min 'yohühü, tengü 'bü ra xisu i 'bähmi, ne yü xisu mí ɔt'e tengü a. Pɛ nu Ojā bi juadi nangué ra sibi mahɛts'i. Ne nu'a 'be'a bi t'ɔrpu, Ojā bi 'yuh ra hmɛpya 'be'a da 'yɔrpa yü dädits'oqui.

8 Pɛ madague'bü i ja yü hmɛpya 'be'a da 'yɔt' Ojā, pɛ nu yü hyäte xänbate guexta'a i ɔt'e tengü mí ɔt' yü ja'i bü ja ra hnini Sodoma. I ma guese Ojā i uti 'be'a da 'yɔt'e xün ho gue'bü i 'ui, ne i ɔrpa ran ts'o rá ja'izehe. Ne i festho ho yán t'ɛdi ra Hmu mahɛts'i, ne di c'áman'ü tho yüm 'behni mahɛts'i.

9 Pɛ nu ra Miguel rá hmu yüm 'behni mahɛts'i, hingui ɔt'e tengü i ɔt'ü yü hyäte xänbate. Nguetho nu'bü mín junt'ui ra zïthu nangué rá ja'i ra Moisés xün du, nu'a ra Miguel mí paði ngue hingui ho 'bü dí yap'a ra zïthu ram hma xün ts'o. Janangué'a bi t'ɛm tho ho a ra zïthu: "Ojā di hec'a'i."

10 Pɛ nu'ü yü hyäte i man ran ts'o nangué yüm 'behni mahɛts'i, ne nangué 'be'a gue majuani. Pɛ nu'ü hingui paði 'be'a gue majuani. Hɔnt'a i paði tengü yü xä'yo ne yü buru, ne i ɔt'e tengü ü. Pɛ Ojā di un yan ünbi ne di jua ü nangué ran ts'o i ɔt'ü.

11 Huɛcate ɯ i ɔt' yá pähä zehɛ tengutho bi 'yɔt'a ra Caín. Nɛ nu'ɯ i nde da xänba yɯ jä'i 'be'a gue him majuañi, tengu bi 'yɔt'a ra Balaam, n'damhha da dāh ra mbeti. Nu'ɯ i festhoho yán t'ɛdi a i ja rá ts'edi di mandagaha, tengu bi 'yɔt'a ra Coré. Ne'ɯ da mba ma juadi, tengutho ra Coré.

12 Nɛ nu'ɯ guí ɔt' nin ts'ihmehɯ, gue'a ra hmepya gadín huɛɯ n'da ngu n'da ahɯ, nɛ i sɔm bɯ yɯ hyäte xänbate, nu'ɯ tengu 'bɯ i pä't'a xän ts'o bɯ ja ni pahniha. Nɛ nu'ɯ xingui ts'ɯ i pe'ts' yá sä da zi nangue yán johya zehɛ, nɛ xingui bɛni 'be'a nam bɔn'a ran ts'ihmɛ. Pɛ nu'ɯ yɯ hyäte hin te i ja a di muui, tengutho yɯ güi hinguin 'youi ra 'ye, nɛ ran dāhi i tuts'i. Nɛ nu'ɯ tengu tho n'da ra za njam'bɯ zuh yán dät'o. Tengutho n'da ra za xɯ 'yot'i bi yɔt'e.

13 Nɛ nu'ɯ yɯ hyäte xänbate 'bɯ i yá, i mbafi tengu 'bɯ ɛmme mahyoni tho ɯ yám hma. Tengu ra dehe bɯ ja ra dādejá ngue ɛmme di h'i 'bɯ i ɛn ran dāhi, pɛ hɔnt'a 'be'a xän ts'o min 'youi ra dehe bi zopɯ ndendejá. Nɛ nu'ɯ hingui sä da 'yut ra 'yu n'da nguetho tengu yɯ sɔ bi dāgui, hin din ja ran yot'i mahɔn'a, da gohi ra 'bexui mazai.

14 Nu'a ra Enoc bim pɔngahya maya'bɯ 'be'a nín juañi da nu a n'da ngue i ɔt'e tengu i ɔt'ɯ. Nu'a ra Enoc, ná cüt'a a rá m bom'betɔ ra Adán, bi ma: "Dami 'yohmbɯ ya 'be'a da 'yɔt' ra Hmu mahɛts'i. Ba ɛhe din 'yohɯ yɯ miyone thoho ɯ yám 'behni mahɛts'i,

15 ngue di juañba ɯ gätho ɯ i ɔt' ran ts'o. Nɛ di ɯni nangue 'be'a hingui ho bi 'yɔt'ɯ, nɛ bi man ran ts'o nangue Ojā gätho ɯ ngue him bi 'yɛc'yɛi Ojā."

16 Nɛ nu'ɯ yɯ hyäte xänbate i sani nangue dí ɔt' mam 'bɯihɯ tengu i nde Ojā. Nɛ i ma ɛmbi ngue'a n'da ra jä'i rá ts'oqui a 'be'a nám 'bɯ ɯ. Nu'ɯ i ɔt' ran ts'o tengu i ndesɛ rá mbɯi ɯ, nɛ din 'yɛzɛhɛ. Nɛ i xih rán ho ɯ mi'da yɯ jä'i ngue i honi 'be'a i ndesɛ.

Nu ra Judas bi zqm yɯ 'yɛc'yɛi nɛ bi xifi 'be'a da 'yɔt'e

17 Pɛ nu'ahɯ ma zɯ cu ahɯ, dadí huɛc'ahɯ, o guí pumbɛnihɯ 'be'a bi man ɯ yá 'bäihɯ ma Hmuɯ ra Jesucristo.

18 Ya bi xi ahɯ ngue dim 'bɯ i 'da, gue'bɯ rán zɛgui, ngue da den'nahɯ nɛ da 'yɔt' ran ts'o i ja bɯ mbo yá mbɯi ɯ nɛ gue'a bi si ahɯ.

19 Nɛ nu'ɯ yɯ hyäte di dämp ɯ yɯ 'yɛc'yɛi din junt'i. Pɛ i sänzehɛ 'be'a i ɔt'e, nɛ hinguin 'yohɯ rá Hogandāhi Ojā ɯ.

20 Pɛ nu'ahɯ ma zɯ cu'ahɯ, o guí ɔthɯ tengu i ɔt' yɯ hyäte, pɛ dami tenni xän ho ni t'ɛc'yɛihɯ him ma thäspi, nɛ gue'a dán te ni mbɯihɯ a bɯya. Nɛ dami japi di manda ahɯ rá Hogandāhi Ojā 'bɯ guí yāhɯ Ojā.

21 Dami 'yɔthɯ ram 'bɯi xän ho ngue din theui rán huɛcate Ojā, nɛ dami tɔmhbɯ a ra pa ba ɛh ra Jesucristo ma Hmuɯ, din ja rá yembɯi nanguejɯ nɛ di 'dajɯ ra temazai.

22 Dami japi da 'yɛc'yɛi to'o di 'yon yá mbɯi nangue Ojā.

23 Dami yām bɯ ja ran ts'o, tengu tho 'bɯ gá yām bɯ ja n'da ra sibi. Nɛ din ja ni yembɯi nangue ɯ 'da, pɛ damin jamansusɛ ngue hin gui 'yɔthɯ yän ts'o tengu i ɔt'ɯ. Dami samhbɯ 'be'a i ɔt'ɯ gue bi ts'on yá mbɯi ɯ.

Iɛspa Ojā ra Judas

24 Nu'a Ojā i ja rá ts'edi di jajɯ hin ga ɔthɯ yän ts'o, nɛ di dājɯ bɯ ja rá hmi mahoqui tho ma mbɯihɯ. Nɛ ɛmme din jajɯ ran johya bɯ.

25 Hɔnt'a n'datho Ojā i 'bɯi, nɛ hɔnt'a i pädi xän ho. Nɛ di pɔjɯ nangue 'be'a bi 'yɔt'a ra Jesucristo ma Hmuɯ. Nɛ nu'a Ojā i ja rá nuixte thoho, nu'a ra Hmuts'wt'abi, nɛ di manda 'be'a gätho i ja a rá ts'edi, nɛ gätho mí ja, nɛ i ja ya, nɛ din ja mazai. Nɛ hɔnt'a dí xi'ahɯ ya.

APOCALIPSIS

Rán t'uti ra Jesucristo bi nu ra Xuua

Rám hman ra Jesucristo bi sih ra Xuua

¹ Nu'a Ojã bi 'yut yá 'yẽhẽ i 'bucua ja ra häi. Janangue'a nu ra Jesucristo bá pẽhna n'da rá m 'behni mahẽts'i bi 'yurcã dra Xuuagã, rá 'yẽhẽgã, 'be'a din ja.

² Ne nugã dra Xuuagã dí o't'ã ya 'be'a gãtho dín nugã, ne'a rá m hman Ojã ne'a rá m hman ra Jesucristo i xiqui. Gãtho dí o't'ã ngue da fãdi 'be'a majuãni din ja.

³ Din johya gãtho to'o da man'a 'be'a nt'o't'i ua ja ra søcuã. Ne din johya to'o gãtho da 'yõde 'be'a din ja. Ne din johya 'bũ da 'yõt'e 'be'a gãtho i mangua ja ra søcuã, nguetho him maya'a din ja 'be'a gãtho nt'o't'i ua.

I t'orpa ra søcuã yũ 'yẽc'yẽi bũ ja yoto yũ hnini

⁴ Nugã dra Xuuagã dí ot'ahũ ra søcuã gãtho yũ 'yẽc'yẽi dim peti bũ ja yoto yũ hnini bũ ja ra häi Asia. Ojã di jãp ahũ ne da hyut'a ni mbũihũ, guet'a Ojã i 'bũi ne mi 'bũi, ne guet'a dim 'bũi mazãi. Ne rá Hogandãhi Ojã i juadi xũn ho rá ts'edi, gue i 'bũpũ hapũ di manda rá ts'edi Ojã, i pẽn'nahũ rán jãpi.

⁵ Ne bí pẽn'nahũ rán jãpi a ra Jesucristo, ne da hyut'a ni mbũihũ. Nu'a ra Jesucristo zãi i mam majuãni, ne rá mbũdi bi dãmbeñi 'bũ mi du, ne dim hmuts'ut'abi ne di manda gãtho yũ ts'ut'abi gue i 'bucua ja ra häi. Nu'a di huẽgahũ ne bi yãnjũ nanguẽ ma ts'oquihũ, bi mberca ma mbũihũ nanguẽ ran ts'o, nanguẽ rá ji bi mbãm 'bũ mi du bũ ja ra pont'i.

⁶ Nu ra Jesucristo bi 'dajũ ra ts'edi dan ts'ut'abihũ ne dam mbãjahũ ga ørpahũ rá 'bẽfi bũ i ja rá ts'edi Ojã rá Ta. Ne nu'a ra Jesucristo din ja rá nuĩxte ne rá ts'edi hõn'bũ go njãm'bũ mazãi. Ne hõnt'a gam bẽmhbũ a ya.

⁷ Nuna ra Jesucristo guet'a ba ẽhẽ ban 'yohũ yũ güi, ne gãtho yũ jã'i da nu. Ne gãtho to'o bi ucpi da nu, ne gãtho yũ jã'i i 'bucua ja ra ximhäi ẽmmẽ din ja ra dumbũi 'bũ bi nu a. Majuãni njabũ din ja 'bũ bá ẽhẽ. Ne hõnt'a gam bẽmhbũ a ya.

⁸ Nu ra Cristo bi 'yẽna: "Nugã ra mbũdi dãm 'bucã, ne njãm'bũ him mi 'bucã," ẽn'a ra Hmu mahẽts'i nuĩxte rá ts'edi, nu'a i 'bũi ne mi 'bũi, ne i 'bũi mazãi.

Ra Xuua bi nu madq rá ts'edi ra Cristo

⁹ Nugã dra Xuuagã, ni cujũ nanguẽ ra Cristo, dí ot'ahũ ra søcuã ya. Nujũ dí comhbũ yũn unbi guín nuhũ nanguẽ dí ẽc'yẽihũ ra Hmu mahẽts'i. Nu'a Ojã dí manda bũ ja ma mbũihũ, ne ra Jesucristo bi 'dajũ ra ts'edi ngue hin dadí xõmbũihũ 'be'a dí nuhũ. Ne nugã dra Xuuagã dí ofãdigã bũ ja ra häi Patmos, n'da ra t'uhãi i ja bũ ja ra dehe nguetho dím mangã rá m hman Ojã ne dí mangã nanguẽ ra Jesucristo.

¹⁰ Nu'a ra pa domingo dán yã'be Ojã, ne 'bex bi bẽngã a rá ts'edi rá Hogandãhi Ojã. Ne dá ócã n'da ra nde bũ ja ma xãthã tengu'bũ n'da ra thãxi, ẽmmẽ nts'edi thoho.

¹¹ Ne nu ra nde bi 'yẽna: "Nugã dra mbũdigã ne hinjãm'bũ ngue him mi 'bucã, ne zãi dí 'bucã." Ne nu'a ra nde bi xicã, bi 'yẽna: "Gui 'yo't' ya 'be'a gãtho gui nu, ne gui pẽnpũ 'bũh yũ 'yẽc'yẽi, gue'ũ dim peti bũ ja yoto yũ hnini bũ ja ra häi Asia, guerpũ ja ra hnini Efeso, nepũ ja ra hnini Esmirna, nepũ ja

ra hnini Pérgamo, $\epsilon\pi\mu$ ja ra hnini Tiatira, $\epsilon\pi\mu$ ja ra hnini Sardis, $\epsilon\pi\mu$ ja ra hnini Filadelfia, $\epsilon\pi\mu$ ja ra hnini Laodicea.”

12 Ne nugä dra Xuuagä 'bex dá nyεgui ngue dín nde ga nugä to'o bin ya. Ne dá nugä yoto ya lámpara ngue ra oro yú gua.

13 Ne dá nugä i 'bä inde bu ja ya lámpara ra Cristo, ngue'a bin ja'i ua ja ra ximhäi, mi he ra pahni xam mba, i sörpu ja yú gua, ne man thu't'i rá tija n'da ran güt'i ngue ra oro.

14 Nu'u yú xtä tengu ra t'axca xidε'yo, ogue tengu ra t'axcase. Ne nu yú dä εmme bi hyät'i tengu'bu n'da ra sibi i sò.

15 Ne nu'u yú gua, εmme di fεxni tengu ra xit'εgui ra bronce di hoc ra sibi ne i pa nthammi xan ho. Ne nu'a rá nde tengu ya dāthe xan ngu ne nts'edi di hì.

16 Ne mi o rán 'yεi yoto ya sò, ne bi bōxpū ja rá nde tengu n'da ra espada i yoho yú hēt'i ngue dín juanbate. Ne nu'a rá hmi εmme bi fεxni tengu rá ts'edi ra hyadi 'bu bi hyuxyadi.

17 Ne nu'bu má nugä, dá tängä bu ja rá gua tengu'bu ya xtä tugä. Pe nuna bi dosca rán 'yεi ne bi xiqui: “Yo guín su, nguetho nugä dra mbädigä ne dran zεguigä, ne hinjam'bu him mi 'bucä.

18 Nugä zäi dí 'bui, guecä dá tugä pe nuya guí nu dí 'bucä ya, ne dam 'bucä mazäi hōn'bu go njam'bu. Ne i ja ma ts'edi gue dadí manda haru i pa u xan du. I jagä ran sogui ngue ga xocpa u 'da, ne ga jurpa u mi'da.”

19 Ne bi xiqui, bi 'yεna: “Dami 'yo't' ya 'be'a gätho guí nu ya, ngue gätho i ja ya, ne'u gätho dín ja m'bejua.

20 Ga xi a ya 'be'a ní hmεpya i ja bu man 'yεi, ngue yoto ya sò ne'u yoto ya lámpara ngue ya oro yú gua. Gue yoto ya sò, rá hmεpya u yoto yam 'behni mahεts'i, gue di zε'u dim peti bu yoto ya hnini, ngue 'da'a n'danni ya hnini i 'bui. Ne nu'u yoto ya lámpara rá hmεpya u yoto yam peti ya 'yεc'yεi haru zäi dim peti.”

2

Ram hma da hmam bu ja ra hnini Éfeso

1 Nu'a ra nde bi xicä ngue ga o't'a n'da ra söcuä, ga undä a ram 'behni ngue i fäx u ya 'yεc'yεi bu ja ra hnini Éfeso. Ne nu'a ra söcuä da hmam bu 'buh ya 'yεc'yεi. Nu yam hmanε a gue i 'yo inde bu ja yoto ya lámpara, ne i o rán 'yεi yoto ya sò.

2 Ne nu'a ra nde bi xi'u ya 'yεc'yεi bu, bi 'yεna: “Dí paçä 'be'a gätho gä 'yøthu bu, ne dí paçä hangu nangu ra 'befi gä 'yøthu. Ne dí paçä gue hin gán xømbui nangu ne 'befihu. Ne dí paçä ngue xingui ts'u gadí jafu da 'yøt' ran ts'om'bäi n'da. Ne gä 'yänhdü 'da yam hman u to'o εna yú 'bäihu ra Cristo, ne gä paqmbu ya hyäte thoho u.

3 Ne dí paçä gue hin gán xømbuihu ran unbi gä nuhu, ne ra 'befi gä 'yøthu nangu gä 'yεc'yεigahu, ne xingui ts'u gä 'ye'ts' ni t'εc'yεihu.

4 Pe i ja ahü ts'u gue hin dí numanhogä, ngue gä 'yεs'hü ts'u a guí beñju ya ne hin gadín huεju. Ne hin guín jahu bu 'bu ra mbüdi thoho gä 'yεc'yεigahu.

5 Dami beñhu ya hangu na ngu bi gä'a ni t'εc'yεihu 'bu gmí 'yεs'hü a gní beñju ne gä 'ye'ts' nin huεcatehu. Dami päñ nin 'yomfēnihu ya. Dami thoju a gmí øthu rá mbüdi thoho. Pe nu'bu guexta'a guí øthu, ga 'uecä n'da ra lámpara 'bu, ne him man ga ja ahü tengu'bu ra lámpara bu guí 'buhmbu, 'bu hin gui hoc nin 'yomfēnihu.

6 Pɛ i ja ahɯ 'bɛ'a xɯn ho ts'ɯ, nguetho n'dat'a dím bɛmhɯ gue hin dín numanhohɯ a i ɔt'ɯ yɯ nicolaítas.

7 Nu'bu i ja ni zaguhɯ, gui 'yøhmbɯ 'bɛ'a da xi ahɯ a rá Hogandɔhi Oɔa gátho gyɯ 'yɛc'yɛihɯ. Nɛ nu'ɯ to'o hin da thɔpi nangue ran ts'o, ga undá ran t'ɛdi da za yɯn dát'o bu ja ra za t'ɛmbi rá za ra temazai, gue i 'bápu 'bu Oɔa," bi 'yɛn'a ra nde bi zoqui.

Ram hma da hmam bu ra hnini Esmirna

8 Nɛ xø bi 'yɛngui: “Nuya gui 'yorpa ra søcuɔ ram 'behni gue i fãx yɯ 'yɛc'yɛi bu ja ra hnini Esmirna. Nɛ gui xifi gue mam hmangá, guécá mi 'bucá 'bu ra mbɛdi thoho nɛ dam 'bucá mazai, nugá dá tugá nɛ dá ndants' mahø'n'a nɛ dí 'bɯhya, gui 'yɛna. Nɛ nu'a ra søcuɔ da hmam bu 'bɯh yɯ 'yɛc'yɛi bu ra hnini Esmirna.”

9 Nɛ ɛn'a ra nde: “Dí paçá 'bɛ'a gátho nín ɯnbi gui sãhɯ nanguecá. Nɛ dí paçá gue gyɯ hyoyahɯ bu ja ra häi, pɛ xɯn ngu i ja ahɯ nangue Oɔa. Nugá dí paçá gue di c'aman'ɯ ahɯ 'da yɯ judío gue ɛnɛɛ majuaɲi yɯ judío ɯ, gue nde da ma yá t'ɯhni Oɔa ɯ. Pɛ him majuaɲi yá t'ɯhni Oɔa ɯ, pɛgue rá m pɛti ra zĩthu a i ɔt'ɯ.

10 Nɛ 'yo gui suhɯ ran ɯnbi gue mi ts'ɯtho din ja ahɯ. Gui 'yøhmbɯ ya 'bɛ'a din ja ahɯ, ngue gui nuhɯ rán ts'áte ra zĩthu nu'bu da jo ahɯ 'da ahɯ. Nɛ 'det'apa guin nuhɯ yɯn ɯnbi. Nɛ nu'bu hin gui 'yɛ'ts' ni t'ɛc'yɛihɯ madague'a gui tuhɯ, gá tãhmbɯ xɯn ho a ra te 'bu.

11 Nu'bu i ja ni zaguhɯ, gui 'yøhmbɯ ya 'bɛ'a i xi ahɯ rá Hogandɔhi Oɔa gyɯ 'yɛc'yɛihɯ. Nɛ nu'ɯ to'o hin da thɔpi nangue ran ts'o, hin da mba bu ja ran ɯnbi mazai, nɛ hin di ɯnba a ná yoho ran ðate,” bi 'yɛn'a ra nde bi xiqui.

Ram hma da hmam bu ra hnini Pérgamo

12 Nɛ bi xic mahø'n'a ra nde, bi 'yɛna: “Nuya gui 'yorpa ra søcuɔ ram 'behni ngue i fãx ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bu ja ra hnini Pérgamo, gue da mam bu 'bɯh yɯ 'yɛc'yɛi. Nɛ gui 'yo't'i 'bɛ'a dí mangá gue i jagá ra espada yoho yá het'i.

13 Nugá dí paçá 'bɛ'a gui øthɯ hapɯ gui 'bɯhmbɯ, guerpɯ dí manda ra zĩthu. Nɛ dí paçá gue hin gá hyɛhmbɯ ni t'ɛc'yɛihɯ, xĩngui ts'ɯ gá cønɲɯ nu'bu mi mba ntho bu a ma hoga'yɛhɛ ra Antipas, guerpɯ 'bɯh ra zĩthu.

14 Pɛ i ja ahɯ ts'ɯ a gue hin dí numanhogá, nguetho i 'bu i 'da ahɯ i tɛn rán xádi ra Balaam, nu'a ran 'yohɯ gue bi xánba ra Balac 'bɛ'a da 'yøt'e gue da hyät'ɯ yɯ israel. Nu ra Balac bi xih yɯ jã'i da ðɛn yún gopa yɯ hmite, ngue da zi 'bɛ'a bi mbøspa ɯ, nɛ da 'yøt' ran 'yom't'ɛni.

15 Nɛ i 'bu i 'da ahɯ gue hingui nde da 'yɛ'ts' yán xádi yɯ nicolaítas, nɛ hin dí numanho 'bɛ'a ɔt'ɯ.

16 Janangue'a dami päh nin 'yomfɛnihɯ. Nɛ nu'bu hin'na, ga mbagá bu n'dihi nɛ ga su'ɯ nangue mam hmangá, tengu ra espada gue i pøm bu ma ndegá,” bi 'yɛn'a ra nde gue bí 'yɛh mahɛts'i.

17 Nɛ bi thoqui bi xiqui, bi 'yɛna: “Nɛ to'o i ja yá zagu, da 'yøde 'bɛ'a xi'a rá Hogandɔhi Oɔa yɯ 'yɛc'yɛi. Nɛ to'o hin da thɔpi nangue ran ts'o, ga undá ra maná mahɛts'i gue nt'ɔgui. Nɛ ga undá n'da a n'da ra do xɯn t'axi guerpɯ nt'o't'i ma'da'yo rá thuhu zɛhɛ. Nɛ xĩnga gue'ɯ mi'da yɯ jã'i da badi 'bɛ'a nt'o't'i bu, hønt'a to'o da hyani,” ɛn'a ra nde bí 'yɛh mahɛts'i.

Ram hma da hmam bu ra hnini Tiatira

18 Nɛ bi xic mahø'n'a, bi 'yɛna: “Nuya gui 'yorpa ra søcuɔ ram 'behni gue i fãx ɯ yɯ 'yɛc'yɛi bu ja ra hnini Tiatira, gue da hmam bu 'bɯh yɯ 'yɛc'yɛi. Gui 'yorpi 'bɛ'a dí mangá rá Ts'unt'ugá Oɔa, gue i sø ma dá tengu ra sibi i thɛ, nɛ nu'ɯ ma gua di fɛxni tengu n'da ra bronce ra xit'ɛgui gue i pa nthammi xɯn ho.

19 Dí paçä 'be'a gätho guí øthü ne dí paçä gue i ja nin huçcatehü ne majuani guim bênjü, ne ja a ni t'ëç'yëihü xän ho. Ne dí paçä gue guí øthü xän ho rá 'befi Ojå, ne hin gán xømbühü. Ne man'da xän ho guí øthü ya xinda gue'bü ra mbüdi tho gá 'yëç'yëihü.

20 Pë i ja ahü ts'ü a hin dí numanhogä, nguetho gadí jafü in xänbate bü n'da ra xisu, ra Jezabel, gue'a i ãnse rá pøngahyå Ojå. Pë nu'a i xänba yü 'yëç'yëi bü da den yün ts'ihmë yü hmite, ne i xänba ran 'yomt'ëni.

21 Nugä dá tø'mi a ra xisu ngue xtí päh rán 'yomfëni, pë hingui nde, i nde di thocta a ra ts'on'yomfëni.

22 Janangue'a ga un ran ünbi nts'edi, gue din hyën'na ra xisu, ne'ü gätho to'o i tenni da nu ran ünbi nts'edi gue ga undä. Ne din jabü ga øt'ä nu'bü hin di päh yän 'yomfëni ü ne hin da hyeh ran ts'o i øthü a ra xisu.

23 Ne nugä ga ho gätho yü t'ühni a ra xisu, guerpü da bå ü gätho yü 'yëç'yëi gue dí paçä yän 'yomfëni yü jå'i, ne dí paçä 'be'a gätho in nde yü mbüi ü. Ne ga cos'ahü 'be'a gá 'yøthü n'da ngu n'da ahü.

24 Pë mi'da ahü bü ja ra hnini Tiatira gue hin gá tenhdü rán xädi ra xisu, ne hin guí pähmbü rán xädi ra zïthu tengu i man ü 'da gue ãna pädi xän ho rán xädi ra zïthu. Ne nugä hin ga 'da ahü man'da xän hëi guí 'yøthü.

25 Pë hønt'a ga xi ahü, guim benthü xän ho ni t'ëç'yëihü asta gue'bü go bá ëcä mahøn'a.

26 Ne nu'ü to'o hin da thäpi nangue ran ts'o, ne'bü di thoqui da 'yøt'e 'be'a gätho dí ndegä asta gue'bü go rán zegui ra pa, ga undä ran t'ëdi di manda 'da yü xëqui ra häi, ngue ga comhbe ra ts'edi bi 'dacä ma Ta.

27 Ne'ü di manda gätho ü yü jå'i ngue 'dahma 'dan'yo bü na yå. Ne da 'yut ram fet'ëgui ü man suihe, tengu'bü da xën ra jåhäi a ra bareta ngue din tëxt'i. Ne gue'a ra ts'edi bi 'dacä ma Ta.

28 Nugä tengu'bü dra Dåsø. Ne to'o da 'yøt'e 'be'a xän ho, dam 'bühmbe 'bü guä pengä.

29 Ne nu'bü i ja ni zaguhü, guí 'yøhmbü 'be'a i xih rá Hogandåhi Ojå yü 'yëç'yëi," ën'a rá Ts'ünt'ü Ojå.

3

Ram hma da hmam bü ra hnini Sardis

1 Ne xø bi 'yëng mahøn'a: "Nuya guí 'yorpa ra søcuå ram 'behni i fäx ü yü 'yëç'yëi 'büpü ja ra hnini Sardis. Ne guí xih mam hmangä, ngue dí 'bü'be rá Hogandåhi Ojå i juadi xän ho yü ts'edi. Ne i o ma 'yë ü yoto yü sø. Ne nuna mam hma da hmam bü 'büh yü 'yëç'yëi. Nugä di paçä 'be'a gätho guí øthü bü. Nu ahü guí mamhbü maxøts'e thocho, ne sä guí ëmhbü guí 'bühmbü nangue Ojå, pë dí paçä, nu ahü, tengu'bü ya xän du ni tehü.

2 Pë daman nuhmbü ya, ne dami zacuahü a zü ts'ü ni t'ëç'yëihü bi bongui, n'damhma him majuani da du ni tehü ngue gan ünbaühü mazä. Nguetho dí paçä gue hin guí øthü in nde Ojå guí 'yøthü.

3 Dami bëmhbü ya 'be'a bi sän'nahü. Nuya dami päh nin 'yomfënihü, ne dami tenhdü 'be'a gá pähmbü rá mbüdi. Pë nu'bü hin guí päh nin 'yomfënihü, ga mbagä bü tengu n'da ra bë, ne hin guí pähmbü 'be'a má ora ga søngä bü, ne ga ün'nahü.

4 Pë i 'bü'i 'da ahü gue him bi ts'on yü mbüi. Ne nu'ü dan 'yohe ü, ne da hye ü yü pahni xän t'axi nguetho yän sähü dan 'yohe," bi 'yën'a ra nde bí 'yëh mahëts'i.

5 Ne bi thoqui bi xic ra nde, bi 'yena: "Ne nu'u to'o hin da thapi nanguie ran ts'o, da hye yu pahni xun t'axi. Ne hin ga ts'onba yu thuhu i huxpu ja ra sœcuã i ma to'o i ja ra temazai. Ne gam mangã gue ma mbetigã u, gueru ja rá hmi ma Ta, gueru i 'bãh yãm 'behni mahets'i.

6 Ne nu'bu i ja ni zaguhu, dami 'yohmbu 'be'a i xih rá Hogandahi Oja u yu 'yec'yei," en'a ra nde.

Ram hma da hmam bu ra hnini Filadelfia

7 Ne bi xiqui mahon'a: "Nuya gui 'yo't' man'da ra sœcuã, gui un'na ram 'behni i fãx'u yu 'yec'yei 'buru ja ra hnini Filadelfia, gue da hmam bu 'buh yu 'yec'yei. Ne gui xih mam hmangã gue xun hothogã, hin'yu ma ts'oqui, ne hont'a majuani dim mangã. Ne di ha ran sogui ngue ra hmeppya i jagã ra ts'edi tengu ra hmeppya bi 'yu'a ra David. Ne nu'bu ga xocpa n'da bu ja ma ts'edi, njo'o n'da da zã da gurpi, ne nu'bu ga jurpa n'da, njon da zã da xocpi.

8 Nugã dí paçã 'be'a gãtho guí othu bu, ne dá xoc'ahu rá 'yu Oja man'da da zã gui 'yorchahu ma 'befi, ne hingui sã n'da ra ja'i da got ra 'yu. Ne dí paçã ngue hinguin zaqui ni t'ec'yeihu, pe i ja ahã ts'u. Thocua thoho gá ten man xãdigã, xingui ts'u gá hyegahu.

9 Pe nuya dami 'yohmbu ts'u ya 'be'a din ja yu ja'i bu gue i ten ra zithu, nu'u im ma gue yu hogajudio u, pe him majuani yu hogajudio, ngue hingui ten Oja u. Nugã ga japi, ne nu'bu ga jurpa n'da, ni guahu to'o i ten'na ra zithu, n'dahma da bu u emme ngue dádi huçc'ahu gyu 'yec'yeihu.

10 Ne nanguie a dá xi ahã, ne hin gãn xombaihu 'bu mi mba ma un'ni ahã, tengugã, janangue'a ga jamansu ahã nu'bu bi zõn ra pa din ja ran unbi nts'utho ua ja ra ximhãi, ngue da ts'ã gãtho yu ja'i i 'bucua ja ra ximhãi.

11 Nuya him maya'a ga mbagã bu. Nde'bu gan jamansuhu gue hin gui jafu n'da di ts'on'na ni t'ec'yeihu, ngue hin da zã gui hyãmhbã 'be'a gá tãhmbu.

12 Ne nu'u to'o hin da thapi nanguie ran ts'o, ga japi da hyam a ra 'befi nuixte thoho, ngue tengu n'da ra guangu bu ja rá ngu ma Ojahã mahets'i, ne njãm'bu da bõm bu. Ne ga o't'ã rá thuhu ma Oja bu ja rá ja'i, ne ga orpu rá thuhu rá hnini ma Oja, Jerusalén ma da'yo, guet'a ra hnini ba capu bí 'bu Oja mahets'i. Ne'a ma thuhu ma da'yo ga o't'ã bu ja rá ja'i u.

13 Ne to'o i ja yã zagu, dami 'yohmbu 'be'a i xih rá Hogandahi Oja u yu 'yec'yei," bi 'yena.

Ram hma da hmam bu ra hnini Laodicea

14 Ne bi xiqui mahon'a, bi 'yena: "Nuya gui 'yorpa ra sœcuã ram 'behni i fãx'u yu 'yec'yei 'buru ja ra hnini Laodicea, da hmam bu a. Ne gui xih mam hmangã guecã zaí dim mam majuani. Nugã dá ot'ã 'be'a gãtho i ja ua ya gue bi zãnd Oja.

15 Nugã dí paçã 'be'a gãtho gá 'yõthu bu, xõgue guí 'yo indethu, yoho nin 'yomfënihu, ne 'da xni hothu. Man'da xcã numanho ahã 'bu n'dat'a ni t'ec'yeihu xquí 'yõthu, xtãn ho ogue hin di ho.

16 Pe nugã dí san'nahu a gá 'yõthu, ne ga sox ahã.

17 Guetho nu ahã sã guí emhbã gyu membetihu 'be'a gãtho guí homhbã, ne guí emhbã hin'yu 'be'a man'da guí homhbã. Pe nugã dí paçã gue hin'yu 'be'a i ja ahã di muui. Pe huçcate ahã, xõgue ndumbai thoho ahã, tengu'bu gyu 'yãhehu ne guí xãdãhu," en'a ra nde bí 'yeh mahets'i.

18 Ne xõ bi 'yena: "Nugã gan zo ahã ts'u, gua ehmbã ga 'da ahã ra temazai, tengu'bu guí tãmhbã ra oro mahoqui ngue ra sibi, janangue'a majuani gam membetihu. Ne ga 'da ahã ran ho ni mbaihu, tengu'bu guí tãn yu pahni xun t'axi gui hyehã, janangue'a hin gui pe'ts' ni sãhu ngue hin'yu 'be'a gdí comp'

ni ja'ih_u. Ne ga xoc'a ni däh_u, tengu'b_u gui tämh_u ra 'yεth_i gui cospa ni däh_u, janangue'a da zä gui nuh_u x_un ho.

19 Nugä ga dämhyä ah_u ts'_u, ne ga 'da ah_u ts'_u ran unbi gätho to'o dadí huεcä, n'damhma di hoc'a ni mbüh_u. Janangue'a daman ξhyah_u gui päh nin 'yomfεnih_u.

20 Nuya gui 'yöhm_u ts'_u, nguetho dí 'bäcä b_u ja ra goxthi, dín zo ah_u. Ne to'o da 'yö_h ma ndegä ne da xogui, ga c_urp_u, dam 'b_u'be b_u ne dam p_u'be.

21 Ne to'o hin da thäpí nangue ran ts'o, ga japi ga huxhe b_u mahεts'i, guep_u i ja ma ts'edi, tenguthoho 'b_u má t_upä ran ts'o ne dí hux'be ma Ta b_u mahεts'i.

22 Ne to'o i ja yú zagu, da 'yö'a i xi a rá Hogandähi Ojä u y_u 'yεc'yεi," bi 'yεn'a ra nde bi xiqui.

4

Ran thqnde b_u mahεts'i

1 Ne nu'b_u mi jua a bi mam b_uya, dá ndøts'e, ne dá nugä nsoqui n'da ra jut'i mahεts'i. Ne nu'a ra nde dá øcä tengu thoho n'da ra thaxi i yä nts'edi, bi 'yεngui: "Ba εcua ne ga ut'a i 'be'a jatho dín ja m'bejua."

2 'Bex bi 'dacä ra ts'edi rá Hogandähi Ojä gue bi zä dá nugä b_u. Ne dá nugä b_u mahεts'i n'da ran thuts'i mahoqui x_un ho, tengutho b_u hux y_u hmuts'ut'abi. Ne mí huxp_u n'da.

3 Ne nu'a to'o mi hup_u, di fεxni tengu y_u fεxna sodo ra jaspε oge ra cornalina. Ne bi go'ma ra 'bej_uni di fεxni tengu ra fεxna sodo ra esmeralda.

4 Ne bi mbäs' p_u ja ran thuts'i mi 'däte ma goho y_un thuts'i, guep_u mi hup_u 'däte ma goho y_u d_uc'yεi. Gätho mi he y_u pahni x_un t'axi ne mi hu'ts' yá corona ra oro.

5 Ne guep_u ja ran thuts'i mi hø inde, bi bøm b_u ra huεi nts'edi, ne ran gäni εmme di thoni, ne y_u nde. Ne nub_u mi hu a n'da, mi ja b_u yoto y_u sibi gue mi xεh y_u t'usibi, rá hmεpya rá Hogandähi Ojä u, gue í juadi x_un ho yá ts'edi.

6 Ne nub_u mi hu a n'da, mi ja b_u n'da εna ra dejä, ne εna ra xito. Ne dá nugä goho y_un t'uti gue madim 'bä't'a ran thuts'i, gue i 'bui. Ne gätho goho y_un t'uti mi ja yá dä b_u yá hmi ne yá x_uthä, ne gätho y_u jä'i.

7 Nu'a n'da ran t'uti bi nequi tengu n'da ra zate ra león, ná yoho b_uya bi nequi tengu n'da ra toro, ne ná hyu b_uya bi nequi tengu rá hmi ran 'yoh_u, ne ná goho bi nequi tengu n'da ra d_upents' u madí tants' yá zahua, tengu'b_u 'yo.

8 Ne gätho goho y_un t'uti i 'bui, ja n'da ngu n'da 'dato yá hua. Ne gätho yá hua i ja x_un ngu yá dä maxøts'e ne p_umbo. Ne ma pa ne ra xui bi d_unde Ojä, xingui ts' u bin hε'a nán tuhu, ne bi 'yεm 'b_u min tuhu:

X_un ho, x_un ho, x_un hotho Ojä

nuixte rá ts'edi,

gue'a mi 'bui ne i 'buhya, ne guet'a i 'bui mazai.

9 Ne gätho goho y_un t'uti bi d_unde a gue mi hu inde b_u, bi 'yεspa a Ojä ne bi xifi jamadi Ojä gue i 'buhya ne dim 'bui mazai høn'b_u go njäm'b_u.

10 Ne nu'b_u mi d_unde Ojä y_un t'uti, gätho 'däte ma goho y_u d_uc'yεi bin d_unyahmu b_u ja rá hmi a i hu inde b_u, ne bi un'nd_u yá corona ra oro gue mi hu'ts'i.

11 Ne bi 'yεna:

Nu'i ma Hmu ahe, ma Ojä ahe,

høn'a thoho nin säui dín ja ni nuixte ne ni ts'edi, ne høn'a thoho nin säui da numansu a u gätho i 'bui.

Nguetho gätho gá 'yøt'e 'be'a i ja ya,

nangue ni pähä zehé, ne gue'a ni pähä án ja'ü 'be'a i ja ya.

5

Ra T'ude'yo rán säui di tants'a ra söcuq

1 Ne nugä dra Xuuagä dá nugä a mi huxpü ja ran thuts'i mi ca bürán 'yei n'da ra söcuq m'bants'i ne nt'o't'i maxöts'e nepü mbo. Ne mi ja yoto yän cuahmi bü ja ra söcuq.

2 Ne dá nugä n'da ram 'behni mahëts'i xän zaqui, ne nts'edi bi ma: "Ha 'bü a n'da rán säui da xöc'ü yän cuahmi i ja ua ja ra söcuq, ngue di tants'i," bi 'yëna.

3 Ne xinga n'da mi 'büpü mahëts'i, xinga n'da mi 'büpü ja ra häi, ne xinga n'da mi 'büpü i 'bü xän du rán säui da xöc yän cuahmi ra söcuq ngue da bädi 'be'a nt'o't'i bü.

4 Ne nugä dra Xuuagä ëmme dán zongä nguetho njongui 'büi rán säui di tants'a ra söcuq ngue da nu 'be'a nt'o't'i bü.

5 Ne nu n'da ra dác'yei bi 'yëngui: "O guí zoni," bi 'yëngui, "nguetho 'bü'a n'da t'ëmbi ra León nangue rá 'yü ra Judá, ne rá 'yü ra ts'üt'abi ra David, nu'a him bi thäpi nangue ran ts'o, ne da zä da xöc'ü yän cuahmi ra söcuq."

6 Ne 'bex dá nugä n'da i 'bä inde bü 'büh yän t'uti, ne'ü 'däte magoho yü dác'yei. Ne nu'a bi nequi tengu n'da ra T'ude'yo bi mba ntho. Nu'a ra T'ude'yo mi ja yoto yü däni ne mi ja yoto yü dä, gue'a ra hmëpya rá Hogandähi Ojä gue i juadi xän ho yü ts'edi, bá 'behni gätho ná ngüni ra ximhäi.

7 Ne bi mba bü ne bi gänba ra söcuq gue mi ja bü rán 'yei n'da gue mi hupü ja ran thuts'i.

8 Ne nu'bü mi gänba ra söcuq, nu'ü 'däte magoho yü dác'yei bin danyahmu bü ja rá gua ra T'ude'yo. Ne n'da ngu n'da mi hä yü arpa'bida, ne gätho mi ja yü ximbo ra oro mayuh rán dëga ra za i yümanho, ra hmëpya gue ní mba nt'ëspi Ojä, gue i ëspa Ojä ü yü t'ühi.

9 Ne gätho bin tu a n'da ra thuhu ma'da'yo, ën'ü:
Hön'a zehé i nin säui guí xöcuca yän cuahmi ra söcuq,
nguetho ya bi tho i, ne nangue ni ji guí jut'ü yü jä'i, ngue gá 'yörpa yü mbeti Ojä

gätho ü 'da gue 'dahma 'dan'yo bü na yä, ne gätho ü 'da gue 'dahma 'dan'yo yü 'yü, ne gätho ü 'da gue 'dahma 'dan'yo yü häi mi 'büi.

10 Ne gá ün ni ts'edi din ts'üt'abi, ne dim mbäjä bü di manda rá ts'edi Ojä, ne di manda bü ja ra häi, bi 'yëm 'bü min tuhu.

11 Ne nugä dra Xuuagä, 'bex dá nugä ne dá öcä yü nde yäm 'behni mahëts'i ëmme xän ngu yü munts'i, ngue yü millone thohe madím 'bä't'a mi hupü ja ran thuts'i, ne yän t'uti ne yü dác'yei.

12 Ne gätho yäm 'behni mahëts'i nts'edi bin tuhu, ne bi 'yëm 'bü min tuhu:

Nangue bi du ra Jesús ra T'ude'yo,
rán säui din t'un rá ts'edi, ne 'be'a gätho di muui,
ne ran 'yomfëni nüjxte, ne ra ts'edi nüjxte,
ne da hyänba yüm hman ü i numansu. Ne da t'ëspi ne ëmme da hnumanho.

13 Ne 'bex dá öcä bi mba nt'ëspi a huxpü ja ran thuts'i, ne ra Jesús ra T'ude'yo. Gätho i 'büi bi man'ü tengu n'dare thohe:

Majäpi thohe ne i hnumansu ngue nüjxte thohe. Ne din ja rá ts'edi xän ho, ne gätho i 'büi da 'yëspi hön'bü go njäm'bü mazäi. Njabü bi ma gätho i 'büpü mahëts'i, nepü ja ra häi, ne'ü xän du, ne'ü 'büpü ja yü dejä, ngue n'dat'a bi man'ü.

14 Nε gātho goho y_un t'uti i 'bāp_u mahęts'i bi 'y_ena: "Nεcāhe n'dat'a dīm bęmhbe a," bi 'y_en'u. Nε gātho 'dāte magoho y_u dāc'y_ei mi 'bāp_u bin danyahmu i thānde a hu'inde b_u mahęts'i, nε ra T'udε'yo.

6

Yoto y_un cuahmi

1 Nε nugā dra Xuuagā dá nu ra Jesús ra T'udε'yo bi xōc'a rá mb_udi rán cuahmi ra sōcuā nε bi d_u'mi di tants'a ra sōcuā. Nε n'da ran t'uti bi xicā, nε nt'ode rá nde tengu ran gāni: "Ba ęcua gua nuua," bi 'y_engui.

2 Nε dá hętā b_u, nε dá nu n'da ra t'axca ndōfani. Nε nu'a mi huxp_u mi hā n'da ran sā, nε bi mba ma unni n'da ra corona. Nε bi mba b_u zāi da dāh y_un sūi din ja.

3 Nε nu ra Jesús ra T'udε'yo bi xōc'a ná yoho rán cuahmi ra sōcuā. Nε dá oĉā a bi mam man'da ran t'uti, bi xicā: "Ba ęhe, gua nu," bi 'y_engui.

4 Nε dá nugā, bi bōm b_u n'da ra thęnga ndōfani. Nε mi huxp_u n'da, nε bi mba ma unni ra espada x_um mba. Nε bin t'un'na ran t'ędi gue di japi din s_u'u y_u jā'i gātho 'bāp_u ja ra ximhāi, ngue din hyo n'da ngu n'da u.

5 Nε nu'a ra Jesús ra T'udε'yo bi xōcua ná hyu ran cuahmi, nε xō dá oĉā rá nde man'da ran t'uti bi xicā: "Ba ęhe, gua nu," bi 'y_engui. 'Bex dá nugā bi bōm b_u n'da ra 'bondōfani, nε mi huxp_u n'da mi hā ra t'ent'i.

6 Nε dá oĉā n'da ra nde bi bōm b_u mi 'bāh y_un t'uti, bi 'y_ena: "Hōnt'a n'da kilo ra trigo da dān'a n'dapa, nε hōnt'i hyu kilo ra cebada da dān'a n'dapa. Pε dami jamansuh_u ra aceite nε ra vino, o gadí japi dim 'bedi."

7 Nε nu'b_u mi xōc'a ná goho ran cuahmi a ra T'udε'yo, dá oĉā rá nde man'da ran t'uti, bi 'y_engui: "Ba ęhe gua nu," bi 'y_ena.

8 Nε 'bex dá nugā bi bōm b_u n'da ra ndōfani x_un c'axt'i ts'u. Nε mi huxp_u a n'da t'ęmbi ran dāte, nε mí ten'na ran dāte n'da gue xí bōm b_u 'b_u x_un du. Nu'u bin t'un'ra ts'edi di manda u ná goho b_u 'b_uh y_u jā'i gātho ra ximhāi. Nε nu'u bin ja ra ts'edi gue da hyo y_u jā'i nangue ra espada, nε nangue din tumanthuhu, nε nangue ra gęęę, nε y_u zāte da hyo y_u jā'i.

9 Nε nu'b_u mi xōc'a ná cāt'a rán cuahmi ra sōcuā a ra T'udε'yo, dá nugā b_u n'da ra męxa guerp_u i pa m'bōspe Ojā, gue bim 'bōts'e zęhe u y_u 'y_ec'y_ei. Nε dá nugā bi hyup_u 'bimęxa y_u te u gātho í tho a rām hman Ojā, nε bi ma nangue ra Cristo.

10 Nε gātho u mi hup_u 'bimęxa nts'edi bi 'y_ena: "Ma Hmu tātethoho ni ts'edi, nε x_un ho i, nε majuāni guím ma. Ham'mi pa gui tō'mi ngue gui 'yōrpa ran juānbi u, nε gui cospa u y_u jā'i 'bāp_u ja ra ximhāi 'be'a bi 'yōrcahe," bi 'y_en'u.

11 Pε nu'u bin t'un y_u pahni x_un t'axi, nε bi sifi da dō'mi ts'u 'da y_u pa, ja gue'b_u bi gua' u dí du a rām hman Ojā u y_u mí 'yęhęh_u, ngue tengu u.

12 Nε nugā dra Xuuagā dá nugā ra T'udε'yo bi xōc'a ná 'dato rán cuahmi a ra sōcuā. Nε 'bex bin ja n'da ra 'yāmhāi nts'utho. Nε nu'a ra hyadi gātho 'bex bi boquí tengu n'da ra 'bo'bō't'e, nε nu'a ra zāna 'bex bi thęngui tengu ra ji.

13 Nε gātho y_u sō bi dāp_u hāi, tengu n'da ra za i hōh y_un dāt'o 'b_u i huān ran dāhi.

14 Nε nub_u x_un c'ammi ra ximhāi, bi mba m'bants'i tengu'b_u ra sōcuā, bim 'bedi. Nε gātho y_u t'uhāi mi ja b_u ja ra dehe, pε nε' u gātho y_u t'ōhō, bi mba ma pādi b_u mi ja.

15 Nε gātho y_u ts'ut'abi b_u ja ra hāi, nε gātho y_u ngurpi y_u jā'i, nε gātho y_u hmudofai, nε gātho y_u męmbeti, nε gātho i jase y_u ts'edi, nε gātho y_u 'yęhe,

ne gätho hing yu 'yεhe, bi mba bu dapo, mi honi haru din 'yani gueru ja yu hyanhäi, o gueru ja yu hyado.

16 Ne gätho mi nde u da zεmba yu ya yu do 'bu bi xo't' yu t'ohø ne da go'mi, ngue i su da nu a rá cue a i huxru ja ran thuts'i mahεts'i, ne'a ra T'ude'yo.

17 Nguetho bi zøn ra pa ran unbi nts'utho, ne njon da zä da hyät ran unbi.

7

Rá 'bede u yu israel bu mahεts'i

1 Ne nubuya dá nugä goho yam 'behni mahεts'i, ne 'da a n'danni mi 'bäru rá nyani ra ximhäi i sam'ma ran dahi i 'yo ua gue xingui ts'u din 'yo bu ja ra häi, o gueru ja ra dadeja, ne xinga gue di 'yan yu za. Ne'u yu dadeja hin di 'yani, di nequi tengu n'da ra xito xan juani thoho.

2 Ne dá nugä n'da ram 'behni mahεts'i bí 'yεru ní bøx ra hyadi, ne nu'a bá hyä a rá sello Oja ngue i 'bui, ne nts'edi bi mba't'u goho yam 'behni Oja gue i 'bäru yu nyani ra ximhäi. Gue'u mi 'bäru bin t'un ra ts'edi di unba ra häi ne ra dadeja.

3 Ne nu'a ram 'behni mi ha ra sello, bi xi u mi'da gue da dø'mi ts'u, him 'bex di unba ra häi o gue ra dadeja o gue yu za, ja gue'bu di selloba bu ja yu dε yu 'yεc'yei a rá sello Oja.

4 Ne dá øcä hangu bi 'beh yu ja'i di jap ra sello yu dε, n'da ciento ne yote ma goho mahuähi, bi thästa u yam bom'beto yu ts'ant'u ra Israel.

5 Bi thästa u 'de'mayo mahuähi yam bom'beto ra Judä. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi yam bom'beto ra Rubén. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi yam bom'beto ra Gad.

6 Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi yam bom'beto ra Aser. Ne bi thästa u 'demayo mahuähi yam bom'beto ra Neftalí. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi yam bom'beto ra Manasés.

7 Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi u yam bom'beto ra Simeón. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi yam bom'beto ra Leví. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi u yam bom'beto ra Isacar.

8 Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi u yam bom'beto ra Zabulón. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi u yam bom'beto ra José. Ne bi thästa u 'de'mayo mahuähi u yam bom'beto ra Benjamín.

Yu ja'i mi he yu pahni xan t'axi

9 Ne nugä dra Xuuagä, dá handi ne dá nugä xan ngu yu ja'i ne njon da zä da mbede hangu na ngu dá nugä. Dá nu u i 'bäru gätho u 'da gue 'dahma 'dan'yo bu na ya, ne gätho u 'da gue 'dahma 'dan'yo yu 'yu, ne gätho u 'da gue 'dahma 'dan'yo yu häi mi 'bui. Ne gätho u mi 'bäru mi hεt'a mí huxru ja ran thuts'i bu mahεts'i, ne mi hεt'a ra Jesús ra T'ude'yo. Gätho mi 'bäru mi he yu pahni xan t'axi, ne mi ca yu xijam'boza.

10 Ne gätho nts'edi bi 'yεna:

εmme dín numanho ahe, ma Oja ahe,

tätetho ni ts'edi, ne'e gra Jesús gra T'ude'yo, dí εs'ahe ngue gá pøje, bi 'yεn u.

11 Ne gätho yam 'behni mahεts'i bi mbä'ts'a mi hupru made bu mahεts'i, ne gätho 'däte ma goho yu dαc'yei ne'u gätho goho yan t'uti bi mbäs' thoho gätho mi 'bæru, bin danyahmu, bi nye'mahäi, bi dande Oja i hu inde bu.

12 Gätho bi 'yεna:

Nεcähe 'dat'a dím bεmhbe, dí εs'ahe, ma Oja ahe, nuixte xan ho i.

Ne gátho guí pãdi. Zãí dí xi ahe jamadi nangue ran ho guí ørcahe. Dín numansu ahe, ne nte guí hẽmbi, pẽ i ja ni ts'edi xan ho, ne gam 'bui høn'bu go njãm'bu mazãí.

Ne høn'a tho dí m bẽn ahe ya, bi 'yẽn'u.

¹³ Ne nu n'da ra ðaç'yẽi bi 'yãngã dra Xuuagã: “Ha guí pãdi hapu bá nex yu.”

¹⁴ Ne dá ẽmp'a ra ðaç'yẽi: “Nu'i guí pãdi.” Ne nu'a ra ðaç'yẽi bi 'yẽngui: “Nu'u gue'u bi 'yẽc'yẽi Ojã 'bu mi ja ran ẽnbi ndumbũi tho bu ja ra ximhãi. Ne nu'a rá ji ra Jesús gue a i bo yá pahni u, bi japi xtan t'axi.

¹⁵ Janangue'a i 'bãhnu ja rá hmi Ojã yu. Ne in 'yẽhe ma pa ne ra xui ua ja rá nijã Ojã. Ne gue'a i huxpu ja ran thuts'i di jamansu yu.

¹⁶ Ne him man'dandĩ din tumanthuhu yu, ne him man'dandĩ din tuthe. Ne him man'dandĩ da nu ran ẽnbi nam pa ra hyadi, xinga gue u mi'da xam pa di ẽnbi.

¹⁷ Nguetho nu ra Jesús ra T'ude'yo gue i 'bu inde bu mahẽts'i da 'yõt'e tengu 'bu ra mbãnde'yo, ne da zixpu hapu i ja ra dehe gue di un ra te yá mbũi. Ne nu'a Ojã him man'dandĩ di japi din zoni.”

8

Ná yoto ran cuahmi ne ra t'uts'i ra oro

¹ Ne nu'bu mi xøcua na yoto yán cuahmi ra søcua, made ora njom bin yã bu mahẽts'i ne nte bi 'yãni.

² Nu'bu mí gua'a buya dá nugã yoto yam 'behni mahẽts'i zãí i 'bãpu ja rá hmi Ojã, ne bin t'un yu thuxi n'da ngu n'da.

³ Ne dá nugã n'dan'yo ram 'behni mahẽts'i, bi mba bim 'bãpu ja rá mæxa yan t'unni, ne mi the n'da ra t'uts'i ra oro ne bi mba nt'unni xan ngu rá ndega ra za din zø bu, i yaman'u, ne nu'a rá 'bifi da mba ma uãspi yám hma yu 'yẽc'yẽi 'bu i ẽspa Ojã. Ne gátho i zø bu ja rá mæxa ra oro gue i høpu ja rá hmi a Ojã i hu inde bu.

⁴ Ne nu'a ra 'bifi i nẽxpu ja rá t'uts'i a ram 'behni, mauãts'i yám hman yu 'yẽc'yẽi 'bu i ẽspa Ojã, ne bi zøm bu bí 'bu Ojã.

⁵ Ne nu'a ram 'behni bi yus' yu ðespi bu ja ra t'uts'i ra oro gue mi zø bu ja ra mæxa, ne bi 'yem bu ja ra ximhãi. Ne 'bex dá øcã nts'edi yan gãni din thoni. Ne dá nu nts'edi yu huei bi c'ueiti bu ja ra ximhãi, ne bin ja n'da ra 'yãmhãi bu.

Yu thuxi

⁶ Nuya bim 'bãpu yoto yam 'behni mahẽts'i i tø'mi da huixt' yá thuxi.

⁷ Ne rá mbudi ram 'behni bi huixt' rá thuxi, 'bex bi t'en bu hãi yan do, ne ra sibi, mauãspi ra ji. Ne ná hyu xequi ra hãi bin zø, bi gopu mi yoxequi ra hãi. Ne pu na hyu xequi bin zø yu za ne yu t'ei xan c'ammí. Pẽ bi gohi yo xequi ngue him bin zø.

⁸ Ne na yoho yam 'behni bi huixt' rá thuxi, ne dá nu tengu n'da ra t'øhø xan ndoho, i sø ne ẽmme ndøspi, ne bi mba nt'ent'i bu ja ra ðãdeja.

⁹ Ne na hyu xequi ra ðãdeja bi japi din ji. Ne gátho bi du u mi 'bãpu mbo ra dehe. Ne gátho yu ðãmbosa gue mi 'yo bu bin ts'oni. Pẽ bi go uoxequi ra ðãdeja ngue him bin ts'oni.

¹⁰ Ne ná hyu yam 'behni bi huixt' rá thuxi. Ne 'bex bi dãh mahẽts'i n'da ra sø xan ndoho ngue i zø ne ẽmme xeh yu t'usibi. Ne bi dãpu ja ná hyu yu ðãthe ne ná hyu yu mbøthe bu ja ra ximhãi.

¹¹ Nu rá thuhu ra sø ngue bi ðãgui ra Ajenjo na. Ne gueru bi dãh ra sø gátho ra dehe ẽmme bi ju'ts'i. Ne xan ngu yu jã'i bi du ngue bi zi a ra dehe xan ju.

¹² Ne nu ná goho ram 'behni bi huixt' rá thaxi. Ne 'bex bi boqui ná hyu xequi ra hyadi, ne'a ná hyu xequi ra zana bi boqui. Ne a ná hyu nets'i yu sø bi boqui. Ne mbe ngoho ora ra pa ne ra xui him bin ja ran nequi.

¹³ Ne drá Xuuagä dá nu n'da ram 'behni mahęts'i mi 'yo inde bu mahęts'i, ne emme nts'edi mbafi, bi 'yęna: "Huęcate, huęcate, huęcate yu ja'i 'buru ja ra ximhäi, nanguę 'be'a din ja 'bu bi huixt' yú thaxi yu mi hyu yam 'behni mahęts'i gue i 'bähnu," bi 'yęna.

9

¹ Ne ná cut'a yam 'behni bi huixt' rá thaxi ne dá nu n'da ra sø tengu n'da ram 'behni mahęts'i ngue hingui ho, bi dąru mahęts'i bi zoru ja ra ximhäi. Ne bin t'un'na n'da ran sogui da xoc ra hyahai ngue emme xun he ne nts'utho, gueru i 'bu a ra zıthu.

² Ne nu'bu mí xoc'a, bi bəm bu ra 'bifi xum pothi tengu 'bu fan ra sibi xun ndoho. Ne 'bex bi go'ma ra hyadi a ra 'bifi ne bin uants'ui ran dąhi gátho ra ximhäi.

³ Ne xun ngu yu he'yaxi bi bəm bu ja ra 'bifi ngue bin 'yo gátho ra ximhäi. Ne bin t'un yú ts'edi da 'yot'e tengu ran unbi di un yu mbozu.

⁴ Ne bi sifi ngue hin di ts'on yu t'ei o gue yu za o gue mi'da i ja ua ja ra ximhäi, hont'u yu ja'i di unbi gátho to'o him mi ja rá sello Oja bu ja yú dę.

⁵ Ne him bi japi da hyo yu ja'i, hont'a cut'a zana di unba yu ja'i, tengu i ot' yu mbozu 'bu i sa n'da.

⁶ Ne nu'u yu pa gue i 'yo ua yu he'yaxi in nde yu ja'i da du pe hingui sä da du, hont'a ran unbi thofo da nu.

⁷ Ne nu yu he'yaxi di nequi tengu yu fani ęna da mba ra sui, pe nu yú hmi tengu yú hmi yu ja'i, ne i hu'ts' yu corona yu oro.

⁸ Ne nu u mi ja yú xtą tengu n'da ra xisu, ne mi ja yú ts'i tengu yú ts'i ra dązate.

⁹ Ne nu u mi ja bu yú tıya tengu rá xi ra dąhuą, pe xum me tengu ra t'ęgui. Ne di hi yú zahua tengu'bu yu carro i jat yu fani i tili, emme di thoni tengu'bu i pa bu ja ran sui.

¹⁰ Ne nu yú 'yozu tengu yu mbozu, ne cut'a zana bin t'un ran t'ędi di unba yu ja'i, nanguę yú 'bite i ja yú 'yozu.

¹¹ Ne nu'a rá hmu u yu he'yaxi 'buru ja ra hyahai ngue emme xun he, ne nu'a rá thuhu ra Abadón ngue rá nde ra hebreo, ne nu'u yu griego ęmbi ra Apolión. Pe nu rá thuhu nde da ma, gue nde di ts'oni 'be'a gátho i ja.

¹² Nuya rá mbadi ran unbi bi thogui, pe ba ęh mi yoho yan unbi.

¹³ Ne ná 'dato yam 'behni bi huixt' rá thaxi. 'Bex dá ocä n'da ra nde bi bəm bu ja yú dąni gue'u mi ja bu goho yú ts'at'i ra mexa ngue ra oro i horu ja rá hmi Oja.

¹⁴ Ne nu a ra nde bi 'yęmp'a ná 'dato yam 'behni mahęts'i gue i ja bu rá thaxi: "Dami xoc'u goho yam 'behni mahęts'i ngue nthu't'i bu ja ra dąthe Eufrates," bi t'ęmbi.

¹⁵ Ne bi mba nsoqui, nguetho bi dø'mi da zøn ra ora, ne ra pa, ne ra zana, ne ra jęya da soc'u. Ne da mba u da hyo a ná hyu nja'i bu 'buh yu ja'i gátho ra ximhäi.

¹⁶ Ne yociento millone yu dofui i hux yu ndofani bi den'ndu. Nugä dra Xuuagä dá ocä hangu na ngu bi mba.

¹⁷ Ne in ja bu 'bu má nugä yu ndofani, ne nu'u yu dofui madin togue bi dác yú tıya ra t'ęgui ma cahu xun theni, xun c'ammi ne xun c'axt'i. Ne nu'u yú yą yu

ndɔfani tengu yá yá yá dazate. Ne bi bɔm bɔ ja yá nde yá ndɔfani ra sibi ne ra 'bifi ne ra dɛspi.

¹⁸ Ne na hyu ram 'bede yá jǎ'i mi 'bɔcua ja ra ximhǎi bi du nangue rán unbi ra sibi, ra 'bifi ne ra dɛspi gue bi bɔm bɔ yá nde yá ndɔfani.

¹⁹ Nu yá ndɔfani mi ja yá ts'edi nangue 'be'a bi bɔm bɔ ja yá nde, ne mi ja ra ts'edi yá 'yozɔ, nguetho yá 'yozɔ i ja yá yá tengu yá pozɔ di unba yá jǎ'i.

²⁰ Ne gǎtho mi'da yá jǎ'i gue him bi du, him bi pǎh yǎn 'yomfɛni, pɛ guexta'a bi dǎnde yá zǐthu ne'ɔ yá hmite bi 'yɔzɛhɛ, yǎn t'ɔt'e ra oro ne ra t'axi ne ra fɛxna t'ɛgui, ne ra do, ne yá za, yá hmite ɔ gue hingui nute ne hingui ɔhnahyǎ, ne hingui sǎ din 'yo.

²¹ Ne xingui ts'ɔ bi hyeh yǎn t'ɔt'e xɔn ts'o. Guexta'a bin hyodu ne bim bǎdi ne bin 'yomt'ɛni, ne bim pɛ.

10

Ra t'usɔcuǎ i cǎ n'da rǎm 'behni Ojǎ

¹ Ne nugǎ dra Xuuagǎ dá nugǎ man'da rǎm 'behni Ojǎ bá cǎh mahɛts'i, mi ja rá ts'edi. Ne bán 'youi n'da ra güi, ne mi comba ra 'bejɔni rá yá. Ne nu'a rá hmi bi yoxni tengu ra hyadi, ne nu'ɔ yá gua madi nequi tengu'bɔ n'da ra sibi.

² Ne mi cǎ n'da ra t'usɔcuǎ ma tǎnts'i. Ne nu'a rán 'yeigua mí nɛmp'ɔ ja ra dǎdejǎ, ne nu'a rá gǎhɔguǎ mi nɛmp'ɔ ja ra hǎi.

³ Ne nu'a ram 'behni nts'edi bi mbafi, tengu'bɔ i mba a ra dazate.

⁴ Ne nu'bɔ mi mbafi, 'bex dá ɔcǎ yoto yǎn gǎni. Ne mí ɛngǎ xcǎ o't'ǎ ra sɔcuǎ 'be'a dá nugǎ, pɛ 'bex dá ɔcǎ n'da ra nde mahɛts'i bi 'yɛngui: “Yo gui o't'ya 'be'a bi ma yǎn gǎni, nguetho hingui sǎ gui ma 'be'a bi man'ɔ.”

⁵ Ne dá nugǎ rǎm 'behni Ojǎ mahɛts'i gue i 'bǎpɔ ja ra dejǎ nɛpɔ ja ra hǎi, bi 'uǎ'ts' rǎn 'yɛi bɔ mahɛts'i.

⁶ Ne bi ndɔnba rá thuhu Ojǎ i 'bɔi ne dim 'bɔi mazǎi, gue bi 'yɔt' mahɛts'i ne ra ximhǎi ne ra dejǎ ne gǎtho 'be'a i jabɔ. Bi ndɔnba rá thuhu, gue majuǎni hin da dɔ'mi mi'da yá pa 'be'a din ja.

⁷ Ne ɛna, nu'bɔ bi huixt' rá thǎxi a ná yoto rǎm 'behni Ojǎ gue mi 'bǎhnɔ, 'bex din ja bɔya 'be'a bi xi Ojǎ yá pɔngahyǎ maya'bɔ gue din ja, gue him mámb fǎdi.

⁸ Ne nu'a ra nde mahɛts'i bi 'yɛngǎ mahɔn'a: “Nu'i, ní mba bɔ, bá cǎn'a ra sɔcuǎ gue i cǎ'a rǎm 'behni Ojǎ mahɛts'i i 'bǎhnɔ ja ra dejǎ ne ra hǎi.”

⁹ Janangue'a dá mbagǎ bɔ mi 'bǎ'a ram 'behni mahɛts'i, ne dá xifi gue di 'dac'a ra sɔcuǎ. Ne nu'a ram 'behni bi 'yɛngui: “Cǎni, ne gui sa. Ne nu'bɔ gǎ sa, tengu'bɔ ra t'afit'asa bɔ dán zǎ ni nde, pɛ nu'bɔ bi mba bɔ ni foho ɛmmɛ xtǎn ju bɔya.”

¹⁰ Ne dá cǎngǎ ra sɔcuǎ bɔya, ne dá sagǎ a. Ne bin ja tengu bi xicǎ ram 'behni, xɔ cɔhi 'bɔ má sagǎ, ɛmmɛ xɔn ɔ, pɛ guɛpɔ ma foho, ɛmmɛ xɔn ju.

¹¹ Ne bi xiqui: “Jatho gui mamp'a rǎm hma Ojǎ mahɔn'a, hɔnbɔ go hapɔ 'bɔh yá jǎ'i 'dahma 'dan'yo bɔ na yá ne 'da n'danni yá hǎi, nɛpɔ 'bɔh yá ts'at'abi.” Ne gue'a bi sicǎ a dra Xuuagǎ.

11

Yoho yá pɔngahyǎ

¹ Ne nugǎ dra Xuuagǎ, bin 'dacǎ n'da ra t'ɛni gue ra za, ne bi t'ɛngui: “Ní mba bɔ ja ra dǎnijǎ ne gui 'yɛni hangu na ndoho ra ngu. Nɛpɔ ja ra mɛxa i pɔx yǎn t'unni yá jǎ'i.” Ne bi siqui ga pede hangu na ngu yá jǎ'i i thǎnde Ojǎ bɔ.

2 Pɛ bi sicá: “O guí eni hangu na ndoho ra häi ma mbä't'i bɛ thi ja ra dānija, nguetho bin t'un'du yɛ ja'i 'dahma 'dan'yo bɛ na ya, gue'u hingui pɛ Ojɔ. Nɛ yote ma yozna din 'yo bɛ nɛ di un'na rá hogahnini Ojɔ.”

3 Nɛ bi 'yɛngui: “Ga pɛnhdä bɛ yoho ma pɔngahya, nɛ da hye yɛ he tengu'bɛ i tu yá mbɛi. Nɛ n'da mahuɔhi yo ciɛnto nɛ hyɛtɛ pa da man'a mam hmangä bɛ u,” ɛn Ojɔ.

4 Nɛ nu'u yoho yá pɔngahya Ojɔ, gue'u mí u'u yoho yɛ za ngue yɛ olivo, nɛ'u yoho bɛ tɔh yɛ lámpara gue i 'bäpɛ ja rá hmi ra Hmu mahɛts'i, gue'a di manda gätho ra ximhäi.

5 Nɛ to'o im bɛni di unba u yoho yɛn 'yohu gue yá pɔngahya Ojɔ, da bɔn ra sibi bɛ yá nde ngue'a i zɔ'u. Nɛ gue'a dí du'u gätho yán suiɛu u yoho yá pɔngahya Ojɔ.

6 Nɛ nu'u yoho yɛ pɔngahya, din ja yá ts'ɛdi ngue di japi hin din 'ye gätho yɛ pa gue dim pɔngahya bɛ. Nɛ din ja rá ts'ɛdi gue gätho yɛ dehe di japi ngue din ji. Nɛ din ja yá ts'ɛdi hont'a go 'bɛ'a man unbi di unba ra ximhäi, hont'a go ní pa i nde.

7 Nɛ nu'bɛ mi gua'a rá 'bɛfi Ojɔ u, 'bɛx bi bɔm bɛ ja ra hyähäi ɛmmɛ xɛn hɛ tengu n'da ran dɛzɛtɛ, rá m 'bɛhni ra zɪthu ɛmmɛ nts'utho. Nɛ bi mba bɛ, bi zɪ'u yoho yá pɔngahya Ojɔ, nɛ bi dɔha bi hyo u.

8 Nɛ nu'u yá ngɔc'yei u yoho bi du, mi 'bɛm bɛ ja ra calle made ra dāhnini, gue n'dat'a ra hnini guɛpɛ bi du ra Hmu mahɛts'i bɛ ja ra pont'i. Nɛ nu'a ran ts'o bin ja bɛ ja ra dāhnini 'da'angu nan ts'oui bin ja bɛ ja ra hnini Sodoma, nɛpɛ ja ra häi Egipto.

9 Nɛ nhyupa made bi mba yɛ ja'i gätho 'dahma 'dan'yo bɛ na ya gue bi nɛxpɛ gätho yɛ häi, bi hyɛt'u 'bom bɛ xí du. Nɛ him bi japi bi mba nt'ägui.

10 Nɛ gätho yɛ ja'i i 'bɛcua ja ra ximhäi bin johya 'bɛ mi du u, nɛ nanguɛ ran johya, bi un yɛn t'unni n'da ngu n'da, nɛ bi hyu yá mbɛi ngue hin di paha mahɔn'a u yá pɔngahya Ojɔ, nguetho bi nu ran unbi nanguɛ 'bɛ'a bi 'yɔpɛ u.

11 Pɛ nu'bɛ mi tho a nhyupa made mi 'bom bɛ, pɛ Ojɔ bi un ra xɛhya mahɔn'a, nɛ 'bɛx bi ndants'u, nɛ gätho to'o bi nu, ɛmmɛ bin su u.

12 'Bɛx bá ɛ'a n'da ra nde mahɛts'i nts'ɛdi bin ya, bi 'yɛmp'u: “Ba ɛcua ya,” bi 'yɛna. Nɛ bi ndɛx mahɛts'i u, in 'yohu n'da ra güi. Nɛ gätho yán suiɛu mi 'bäpɛ bi nu 'bɛ'a bin ja.

13 Nɛ nu'bɛ mi mba u yá pɔngahya Ojɔ, 'bɛx bi 'yɔn ra häi bɛ ja ra dāhnini, ɛmmɛ nts'utho. Nɛ ná 'dɛt'a ra xɛqui ra hnini bin ts'oni, yoto mahuɔhi yɛ ja'i bi du nanguɛ nts'ɛdi ra 'yɔnhäi. Nɛ nu'u yɛ ja'i gue him bi du, ɛmmɛ bin su, nɛ bi 'yɛspa Ojɔ mahɛts'i bɛya.

14 Nuya ná yoho yɛn unbi bi thogui, nɛ 'bɛx ba ɛ'a ná hyu ran unbi.

Ná yoto ra thaxi

15 Nɛ nu'bɛ mi huixt' rá thaxi a ná yoto ram 'bɛhni mahɛts'i gue mi 'bäpɛ, 'bɛxque nt'ɔde bɛ mahɛts'i xɛn ngu yɛ nde nts'ɛdi bin ya, bi 'yɛna:

Nuya gätho ra ximhäi bi dɔ Ojɔ ma Hmuɛu,
nɛ'a ra Cristo bi huahni,

nɛ hont'u di manda bɛ hɔn'bɛ go njam'bɛ mazɔi, bi 'yɛn'u yɛ nde i ya mahɛts'i.

16 Nɛ nu'u 'däte magoho yɛ dɔc'yei ngue mi hupɛ ja yán thuts'i di mbä't'a Ojɔ bɛ mi hudi, bin dānyahmu nɛ bi dānde Ojɔ.

17 Nɛ bi 'yɛm 'bɛ mi dānde:

Nu'i ma Ojɔ ahe nte guí hɛmbi,

Nu'i zɔi guí 'bɛi, nɛ zɔi gmí 'bɛi,

nuya gá dɛ'mi gá 'berpa yú ts'edi gátho mi'da,
 nɛ da zã gui manda xɛn ho 'be'a gátho i ja.

Di xi ahe jamadi, ngue ya gá 'yuh ni ts'edi tãte thoho.

18 Nu'u yɛ jã'i i 'bɛpɛ hɔnbɛ go hapɛ i ja yɛ hãi ɛmmɛ bin cue
 ngue ya bi zɔn ra ora da nu ran ɛnbi.

Nuya bi zɔn ra ora da nu nin juɛnbi, nɛ gátho ɛ xɛn du.

Bi zɔn ra ora gue gui un'dɛ ya 'be'a bi dã'ɛ ni 'yɛɛ nɛ ni pɔngahyã.

Nɛ bi zɔn ra ora gue gui un'dɛ yɛn t'unni gátho bi 'yɛc'yɛi,

hɔnt'a go to'o i ja yú ts'edi, nɛ'ɛ hin'yɛ yú ts'edi.

Nɛ bi zɔn ra ora, gue gui jua'ɛ gátho to'o di ɛnba yú mijã'ihɛ, bi 'yɛn'ɛ.

19 Nɛ nu'bɛ mi gua'a bi man'ɛ yɛ dãc'yɛi, dra Xuuagã dá nugã nsoqui ra dãnijã
 mahɛts'i. Nɛ dá nugã ra huada i hɔpɛ mbo, guɛpɛ m'be'ts'i ran hoqui bi 'yɔt'ui
 Ojã ɛ yú 'yɛc'yɛi. Nɛ bin ja nts'edi ra huei, nɛ bin thoni, nɛ yɛn gãni, nɛ bin ja
 n'da ra 'yãmhãi, nɛ bi hyɔh yɛn do.

12

Ra xisu nɛ ra jãrga

1 Nɛ dá hant'a n'da ran t'uti xɛn ndoho bɛ magãts'i, ngue n'da ra xisu mi he
 ra hyadi ngue rá pahni, nɛ mi tɔpɛ ja ra zãna. Nɛ mi hu'ts'a n'da ra corona gue
 min 'youi' dɛ'mayoho yɛ sɔ.

2 Nɛ nu'a ra xisu mi hãt'ɛhni a, nɛ ɛmmɛ mi mbafi ngue xɛn ɛ, ngue nde dim
 'bɛh rá t'ɛhni.

3 Nɛ bi nɛqui bɛ man'da ran t'uti tengu n'da ra jãrga xɛn ndoho nɛ xɛn theni,
 ɛmmɛ nts'utho. Nɛ nu'a ra jãrga mi ja yoto yú yã, nɛ n'da ngu n'da yú yã mi
 hu'ts' yɛ corona. Nɛ mi ja 'dɛt'a yú dãni.

4 Nɛ nu'bɛ mi uɛn'na rá 'yozɛ, bi hyɔm bɛ hãi ná hyu nets'i yɛ sɔ mi ja bɛ
 mahɛts'i. Nɛ nu ra jãrga 'darbɛ mi 'bãhmi ra xisu, i nde da zap'a rá t'ɛhni 'bɛ
 bim 'bɛi.

5 Nɛ bim 'bɛ'a n'da ra ts'ant'ɛ, rá t'ɛhni ra xisu bɛyã. Nɛ guehna ra ts'ant'ɛ
 din ts'at'abi gátho yɛ hãi, nɛ njon di japi da mbɛsta'a da ma. Pɛ nu'bɛ mim 'bɛi,
 bi jamansu Ojã, nɛ 'bɛx bi zixpɛ mahɛts'i bí ja rá ts'edi.

6 Pɛ nu ra xisu bi 'dagui, bi mba bɛ ma'ueni guɛpɛ bi hocua Ojã dim 'bɛi
 n'da mahuãhi nɛ yociento nɛ hyãte pa. Nɛ din ja bɛ 'be'a gátho da hyoni.

7 Nɛ nu bɛ mahɛts'i bin ja n'da ra dãsu, nu'a rá ngɛrba m'behni Ojã mahɛts'i
 ngue ra Miguel nɛ gátho ɛ mi'da yám 'behni Ojã mahɛts'i, bin sɛhmbɛ a ra jãrga
 nɛ'ɛ gátho yú 'yɛɛ a ra jãrga.

8 Pɛ nu'a ra jãrga him bi dãha, nɛ Ojã him bi japi dim 'bɛpɛ mahɛts'i bɛyã.

9 Nɛ bi thɔn'a thi bɛ mahɛts'i a ra jãrga, guet'a ra c'ɛyã, ra zĩthu a, rá thuhu
 ra Satanás, gue i hãte gátho ua ja ra ximhãi gue'bɛ rá mbɛdi thoho.

10 Nɛ nubɛyã nugã dra Xuuagã dá ɔcã n'da ra nde mahɛts'i nts'edi bin yã bi
 'yɛna: “Ya bi zɔn ra pa da yãn'ɛ yɛ 'yɛc'yɛi, nɛ da nu a rá ts'edi Ojã, di manda rá
 ts'edi Ojã ɛ, nɛ a ra Cristo. Nguetho ya bi thɔn'a thi bɛ mahɛts'i ra zĩthu ngue
 nzãi madi yãp'ɛ ma cuhɛ bɛ ja rá hmi Ojã ma pa nɛ ra xui.

11 Pɛ gue'a rá ji ra Jesús, tengu'bɛ ra Dɛ'yo, ní dãp'a ra zĩthu ɛ yɛ 'yɛc'yɛi, nɛ'ɛ
 i ma ngue ɛc'yɛi ra Jesús, nɛ'ɛ hingui su da du.

12 Janangue'a dan johyahɛ gátho dí 'bɛhmbɛ mahɛts'i. Pɛ ndumbɛi thoho
 ahɛ gue gui 'bɛhmbɛ bɛ ja ra hãi, nɛpɛ ja ra dejã, nguetho bi zɔm bɛ ja ra
 ximhãi ra zĩthu, nɛ ɛmmɛ in cue. I pãdi him maya'a yɛ pa din ja rá ts'edi bɛ,
 bi 'yɛn'a ra nde dá ɔcã bin yã bɛ mahɛts'i.

¹³ Ne nu'bu mi nu ra jarga zithu ngue bá t'ent'ua häi, bi gu'a ra xisu gue bim 'buh rá ts'ant'ü.

¹⁴ Pe nu'a ra xisu bi mba nt'unni yoho yu zahua tengu n'da ra pents'u xun ndoho, ne bi zägui bi mba ma'ueni gueru him bi zä bi bent'a ra jarga. Ne bi mba ma jamansu bu hyu jeya made.

¹⁵ Nu ra jarga buya bi bon ra dehe rá nde, tengu'bu n'da ra dæthe xun ndoho, ena xtán dux'a ra xisu ra dehe.

¹⁶ Pe Oja bi xoc'a n'da ra hyähäi gueru bi yu'a ra dehe bi bom bu rá nde ra jarga.

¹⁷ Pe nu ra jarga buya emme bi de ra cuæ nangue'a ra xisu, ne bi mba bi zu'u gätho mi'da ngue rá 'yu'a ra xisu, gätho u gue bi 'yot'a bi man Oja ne bi den'du 'be'a bi man'a ra Jesús.

13

Ran t'uti bi bõxpu ja ra dejä, ne ran t'uti bi bõxpu ja ra häi

¹ Ne bi mba bim 'bäpu ja ndenthe a ra jarga zithu. Ne nugä dra Xuuagä dá nu man'da tengu n'da ra zate, bi bõxpu ja ra dædejä. Ne nuna ra zate mi ja yoto yú yu, ne 'det'a yú dani, gueru mi ja 'det'a yu corona. Ne män t'o'ti bu yú yä yú thuhu zehæ a ra zate embi guesæ Oja, ne bi ma mants'o nangue Oja.

² Ne nuna ra zate dá nu, gue bi bõxpu ja ra dejä, tengu n'da ram hmasni, pe nu yú gua tengu yú gua yu oso, ne nu u yú nde, tengu yú nde yu león. Ne nu'a ra jarga bi un zehæ rá ts'edi ná yoho ra zate gue xí bõxpu ja ra dejä. Ne bi un ran t'ædi di manda bu hapu i ja rá ts'edi ra jarga zithu, emme xun ngu ra ts'edi mi ja a.

³ Nu'a n'da rá yä mi ja bu n'da ra seni ngue mí embi dí du a, pe bi zä. Ne gätho yu ja'i mi 'bucua ja ra ximhäi, bi denni, ne bi hyonya thoho nangue rá ts'edi mi ja.

⁴ Ne nu u yu ja'i bi dænde ra jarga, nguetho ya xi un rá ts'edi ra zate xi bõxpu ja ra dejä. Ne bi dænde ra zate, ne bi 'yæna: "Njo'o man'da tengu na, ne njo'o to'o da zä din sühmi na."

⁵ Ne bin t'un ran t'ædi ra zate xí bõxpu ja ra dejä, da man ra ts'ore xun ts'o nangue Oja. Ne bin t'un ran t'ædi din ja rá ts'edi yote ma yozna.

⁶ Ne nu'bu mí nyä, emme xun ts'o bi ma nangue Oja. Bi ndøm mánts'o rá thuhu Oja, neru bi 'bui, ne gätho u i 'bupu mahæts'i.

⁷ Ne bin t'un ran t'ædi ngue din sühmbu yú t'uhni Oja ngue di japi di 'be'u. Ne bin t'un ra ts'edi ngue di manda gätho ná ngu yu ja'i 'bucua ja ra ximhäi, gätho yu häi, ne gätho 'dahma 'dan'yo bu na yä yu ja'i, gätho yu hnini.

⁸ Ne gätho yu ja'i bi dænde a. Pe him bi dænde u xmán t'o'ti yú thuhu bu ja rá søcuä ra Jesús gue bi 'yo't'a ra T'udæ'yo gue'a bi tho. Ne ya män t'o'ti bu u yú thuhu u 'bu má hin'yu ra ximhäi, im ma to'o i ja ra temazäi.

⁹ Nu'u to'o i ja yú zagu, dami 'yøhmbu xun ho ya.

¹⁰ Nu'a to'o di un ran unbi yu ja'i gue da got' ra fädi, nese a da nu ran unbi ngue da mba njot'i. Ne to'o din hote ngue di sente, nese a da nu ran dæte ngue da ts'eni. Janangue'a to'o gätho u yú t'uhni Oja, jatho hont'a da bæni gue yú yænte Oja, ne hin din xømbü.

¹¹ Ne nubuya dá nu man'da ran t'uti gue bi bõxpu ja ra häi, ne mi ja yoho yú t'udani tengu n'da ra t'udæ'yo. Pe nu'bu mín yä emme nts'utho tengutho ra jarga zithu.

12 Ne nu'a ran t'uti xí bõxp̃ra ja ra häi bin ja rá ts'edi tengu ra zate ngue xí bõxp̃ra ja ra d̃adej̃a ngue mi ja n'da ra seni a n'da rá ỹa gue xí z̃a. Ne bi japi g̃ätho i 'b̃ucua ja ra häi da d̃ande ra mb̃udi ra zate.

13 Ne nu'a ran t'uti gue bi bõxp̃ra ja ra häi, bi 'yõt' ỹan t'uti nts'utho, bi japi bá c̃ah mah̃ets'i ra sibi ngue da nu ỹa j̃a'i.

14 Ne bi hyät' ỹa j̃a'i g̃ätho 'b̃ucua ja ra ximhäi 'b̃u mi 'yõt' ỹa hyonya nt'õt'e. Ne hõn'b̃u i 'b̃äp̃ra ja rá hmi ra zate xí bõxp̃ra ja ra dej̃a, bi z̃a bi 'yõt'̃u. Ne bi xih ỹa j̃a'i da 'yõt'a n'da ra nyoguido tengu ra zate xí bõxp̃ra ja ra dej̃a, gue mí ja ra seni b̃u ja n'da rá ỹa, ngue xí z̃a.

15 Ne nu'a ran t'uti gue bi bõxp̃ra ja ra häi, bin t'un ran t'edi di japi dim 'b̃u a ra nyoguido nt'õt'e tengu ra zate bi bõxp̃ra ja ra dej̃a. Ne di japi din ỹa. Ne bi japi da mba ntho g̃ätho to'o him bi d̃ande a.

16 Ne bi manda ngue g̃ätho ỹa j̃a'i din ja rá hm̃ep̃ya ra nyoguido b̃u ja rá d̃e nep̃ra ja rán 'ỹei, madague'a hõnt'a go má j̃a'i, g̃ätho i ja ỹá ts'edi ne'u hin'ỹu ỹá ts'edi, g̃ätho ỹa m̃emb̃eti ne g̃ätho ỹa hyoya, g̃ätho ỹa 'ỹeh̃e ne g̃ätho ngue hing ỹa 'ỹeh̃e, g̃ätho ỹa j̃a'i jatho din ja ra hm̃ep̃ya.

17 Ne hingui s̃a n'da ra j̃a'i dim p̃a o gue din t̃ai 'b̃u hin di nequi rá hm̃ep̃ya ra zate xí bõxp̃ra ja ra dej̃a, nu b̃u ja rá j̃a'i. G̃ätho jatho din ja ra hm̃ep̃ya ngue nam bõni rá thuhu, o rá número, rá hm̃ep̃ya rá thuhu ra zate.

18 Jatho gan 'yomf̃nihu x̃an ho ngue gui p̃ahmb̃u 'be'a nam bõn'a rá número ra zate, nguetho nu rá número, 'dato ciento ne hỹate ma 'dato, rá número n'da ra j̃a'i.

14

Bin tuhu u bim p̃oh̃

1 Ne nub̃aya dá nug̃a ra Jesús ra T'ud̃e'yo i 'b̃äp̃ra ja ra nyuni t'ẽmbi Sión. Ne mi 'b̃ahmb̃u ra Jesús n'da ciento ne yote ma goho mahũahi ỹa j̃a'i ngue g̃ätho i ja b̃u ja ỹá d̃e rá thuhu ra Jesús ne rá thuhu rá Ta.

2 Ne dá õc̃a n'da ra nde b̃u mah̃ets'i nt'õde tengu ỹa dehe x̃an ngu ẽmme di h̃i ne tengu ran g̃ani nts'edi di thoni. Ne dá õc̃a tengu'b̃u ỹa arpa'bida x̃an ngu i pei.

3 Ne nu'u n'da ciento ne yote ma goho mahũahi bi ỹan Oj̃a b̃u ja ra ximhäi, ne bin tup̃ra n'da ra thuhu ma'da'yo b̃u ja rá hmi Oj̃a gue'a i huxp̃ra ja rán thuts'i, ne guerp̃u 'b̃ah ỹan t'uti i 'b̃ui, ne ỹa d̃ac'ỹei. Ne njo'o mi'da bi z̃a bi b̃a a ra thuhu.

4 Ne nu'u, g̃ätho x̃an hotho u, gue hõnt'a Oj̃a mb̃eni. Ne i ten'na ra De'yo hõnb̃u go hap̃a da mba. Ne nu'u gue bi ỹam b̃u ja ra ximhäi b̃u 'b̃ah mi'da ỹa j̃a'i, ỹan t'unni man'da x̃an ho bin t'un Oj̃a ne ra De'yo.

5 Ne xinga n'da ra fehni bi th̃inba u, x̃ogue xingui ts'u ỹá ts'oqui b̃u na nu Oj̃a.

Nu'a bi man'u hyu ỹám 'behni Oj̃a mah̃ets'i

6 Ne nub̃aya dá nug̃a man'da ram 'behni mah̃ets'i mi 'yo inde b̃u mah̃ets'i, ne i c̃a ra søcũa nt'o'ti b̃u ran ho ma'da'yo hin nj̃am'b̃u da guadi ne da mba g̃ätho nang̃ani ra ximhäi. Da mba b̃u g̃ätho ỹa häi ne nu ỹa j̃a'i 'dahma 'dan'yo b̃u na ỹa da 'yõde hõnt'a go to'o ní j̃a'i.

7 Ne nu'a ram 'behni mah̃ets'i nts'edi bi 'ỹena: "Dami numansuh̃u Oj̃a ne gui 'ỹespãh̃a rá ts'edi nuix̃te a, nguetho ya bi zõn ra ora da 'yõt' rán jũanbi Oj̃a. Dami th̃andeh̃u a ya, gue'a gue bi 'yõt' mah̃ets'i ne bi 'yõt' ra ximhäi. Ne bi 'yõt' ỹa dej̃a ne bi 'yõt' ỹa mb̃othe," bi 'ỹena.

8 Ne nu'a man'da ram 'behni mah̃ets'i mahõn'a bi den'na rá mb̃udi m'behni, ne bi 'ỹena: "Ya bin theh rá ts'edi ra d̃ah̃nini Babilonia ngue ẽmme mi ja rá

ts'edi. Nguetho nu'ya yu ja' i mi 'bup bi xandi gätho ra ximhäi a ran 'yomt'eni mi øzeh. Ne gätho u bi 'yot' ran ts'o tengu n'da ra iti gue com'ma rá sei gätho mi'da," bi 'yena.

9-10 Ne nu'a ná hyu ram 'behni mahets'i bi den'na ná yoho, ne nts'edi bi 'yena: "To'o gue da dande ra zate gue bi bõxpu ja ra de ja, ne ra nyoguido, ngue i ja rá hmepya bu ja rá de o gueru ja rá 'ye, da nu hangu nangu rá ts'edi rá cue Oja. Nu Oja xingui ts'u da 'ye'ts'a ran unbi di un'ndu nangu rá cue. Ne da nu a ra Jesús ra De'yo ne yá hogam 'behni mahets'i 'bu bin t'un'na, ngue ra sibi n'youi ra despi.

11 Nu'a ra 'bifi i pøm bu njam'bu din he a hont'bu go njam'bu mazai. Ne nu'ya i 'bup njam'bu din he a ran unbi i nu u ma pa ne ra xui. Gue'ya gätho bi dande ra zate xi bõxpu ja ra de ja, ne ra nyoguido, gätho u i ja bu ja rá ja' i rá hmepya ne rá thuhu ra zate.

12 Pe nu ahu gyu 'yey'yeihu pe nde'bu man'da gui hyadumbuihu gui thoc ni t'ey'yeihu ne gui hyäthu yan unbi. Nguetho yá t'ahni Oja u gätho di thoqui i øt' yan t'edi ne di thoqui i ey'yei ra Jesús," bi 'yena ná hyu ram 'behni Oja mahets'i.

13 Ne nubuya bi 'yengä man'da ra nde dá øcä mahets'i: "Dami 'yo't' ya 'be'a ga xi a i. Din johya thoho gätho u xan du 'bu ya mi ey'yei a ra Hmu Cristo mahets'i. Majapi thoho, en'a rá Hogandahi Oja, nguetho din säya a rá 'befi mi øt'e. Ne nu'a ran ho mi øt'ua ja ra ximhäi u, ne nubu mahets'i da nu rá muui bu."

Rán sofo ra ximhäi

14 Ne dá nu n'da ra güi xan t'axi thoho ne mi hu inde bu ja ra güi a n'da tengu n'da ra ja'i. Ne mi hu'ts'a n'da ra corona ra oro. Ne mi ha ra mbore theni emme het'i.

15 Ne bá pøm bu rá danija Oja mahets'i man'da ram 'behni Oja, ne nts'edi bi xi a mi hupu ja ra güi: "Dami 'yõrpa yu ja' i bu häi tengu'bu da hyec yu uva xan yaxpu ja ra nuandät'o. Nguetho ya bi zøn ra ora gue gui pe'ts'u bin ja bu ni huahi," bi 'yena ram 'behni Oja.

16 Ne 'bex bi 'yot'a mi hupu ja ra güi tengu xi sifi.

17 Ne man'da ram 'behni bá pøm bu ja rá ngu Oja mahets'i ne'a mi ha n'da ra mbore theni emme i het'i.

18 Ne xõ bá pøm bu man'da ram 'behni Oja buya gueru ja rá mexa yan t'unni Oja, ne nu'a di manda da de ra sibi bu. Ne nts'edi bi xi a ram 'behni gue mi ha ra mbore theni: "Dami 'yot' ya tengu i øt' yu ja' i 'bu i hec yu uva hingui ho nguetho bi zøn ra ora gue da nu ran unbi u nangue rán juanbi Oja," bi 'yena.

19-20 Ne njabu bi 'yot' ram 'behni Oja, tengutho 'bu di pet yu uva ne da 'yen bu ja ran the'mi da bøn rán gui buya. Ne tengutho ra ja' i ne't'u yu uva da bøn yan gui, ne ngutho da 'yõrpa u to da zemi, da nu rá cue Oja emme nts'utho. Janangu'e a ran t'uti ngue bi mbän rá ji. Ne bi 'yõrpu ja ra ndehnini, ne emme xan ngu ra ji bi mbäni, hyuciento kilómetro nan janni, ne nan he tengu 'bu da hyecpu ja yá nde yu fani a ra ji bi 'yugui.

15

Yoto yam 'behni di manda yoto yan unbi

1 Ne nugä dra Xuuagä dá nu man'da ran t'uti bu mahets'i, ne emme dá hyonya thoho. Mi 'bähmbu bu yoto yam 'behni Oja mahets'i, gue u di manda yoto yan unbi din ja ua ja ra ximhäi, ne nu'bu bi thoh yan unbi, ya bi thoh rá cue Oja buya.

² Ne dá nu n'da ra xito di nequi tengu ra deḡa, rá cuh_u x_un theni tengu ra sibi. Ne gátho mi 'bäp_u ja ra xito, gue'u gue him bi dānde ra zate xí bōxp_u ja ra dehe, bi zēdi, him bi dānde ra nyoguido ngue ra pōte a, ne xim bin jap'a rá número o rá thuhu a. Ne n'da ngu n'da mi hā y_u 'bida, ngue y_u arpa xí un'na Oḡa u.

³ Ne gátho mi 'bäp_u bin tuh rá thuhu ra Moisés rá 'yēhe Oḡa, ne bin tuh rá thuhu ra Jesús ra Dē'yo. Bi 'yēn'u:

Nu'i ma Oḡa ahe, ma Hmu ahe, nuixte thoho ni ts'edi, emme x_un ho i, ne ma hyonya thoho nin t'ōt'e.

Majuḡani nin t'ōt'e x_un hotho u.

Nu'i grá hoga ts'ut'abi mazai.

⁴ Xinga n'da dim 'bui gue hin da dānde i, gue hin da numansu ni thuhu, nu'i ma Hmu ahe.

Hōn'a thoho i x_un ho i, ma Oḡa ahe.

Gátho hōnt'a go 'be'a má nde da dānde i,

nguetho gátho ya bi nu ngue x_un ho 'be'a gátho guí ōt'e, bi 'yēn'u.

⁵ Ne nub_uya dá nu nsoqui n'da ra jut'i i ja b_u mbo rá dānijā Oḡa b_u mahēts'i, guep_u m'be'ts'i y_un t'ēdi bi 'yo't' ra Moisés.

⁶ Ne yoto yám 'behni Oḡa ngue di manda y_un unbi b_u ja ra häi bi bōm b_u. Gátho i he yá pahni x_un t'axi ngue ra lino, ne gátho bi du't' yé t_uya ra oro.

⁷ Ne nu'a n'da ran t'uti mí 'bäp_u bi un'i yoto y_u ximbo bi un'nd_u yám 'behni Oḡa. Gátho ma yudi rá cuē Oḡa, ne nu'b_u 'dah mi'da da mbän u mí po b_u ja ra ximbo, gátho y_u jā'i i'buca ja ra ximhäi da nu rá cuē Oḡa, gue i 'bui mazai.

⁸ Ne gátho rá nijā Oḡa b_u mahēts'i ma yudi rá ts'edi ne rá nuixte Oḡa tengu ra 'bifi 'bui i yup_u mbo ra ngu. Ne xinga n'da sä da yarp_u asta gue'b_u bi gua'a rá 'befi u yoto y_um 'behni gue di manda yoto y_un unbi ua ja ra ximhäi.

16

Y_u ximbo i po y_un unbi ngue rá cuē Oḡa

¹ Ne dá ōcā n'da ra nde gue bi bōm b_u ja rá dānijā Oḡa. Ne nu'a ra nde bi xi u y_um 'behni: “Dami fāmhb_u b_u ja ra ximhäi rán unbi Oḡa nts'utho i po u yoto ni ximboh_u,” bi 'yēna.

² Nu rá mbūdi ram 'behni bi mbäm b_u ja ra ximhäi rá cuē Oḡa mí po b_u ja rá ximbo. Ne gátho y_u jā'i gue bin ja rá hmēpya a ra zate xí bōxp_u ja ra dehe, ne'a ra nyoguido ngue i thānde u, bi nu ran u ngue y_u saši x_un ts'otho.

³ Nub_uya ná yoho ram 'behni mahēts'i bi mbän a rá cuē Oḡa mí po b_u ja rá ximbo, b_u ja ra dādeḡa. Nu'a ra dehe b_uya bin ja tengu rá ji n'da ra jā'i x_un du. Ne gátho mi 'bäp_u mbo ra deḡa bi du.

⁴ Ne ná hyu ram 'behni mahēts'i bi mbän'a rá cuē Oḡa mí po b_u ja rá ximbo hap_u ja gátho y_u dāthe ne gátho y_u mbōthe. Gátho ra dehe mí po b_u bin ji.

⁵ 'Bex dá ōcā rá nde rām 'behni Oḡa gue'a bi unba y_u dehe bi 'yēna: “Nu'i ma hoga Hmu, ma Oḡa i, zai guí 'bui ne gmí 'bui, x_un hotho gátho nin juḡnbi, nguetho rán sāui u gá unbi.

⁶ Ya gá un ra ji da zi u, nguetho bi hyo u nim 'behni b_u häi ne ni pōngahyā. Nuya gá cospa ra pengui nangue 'be'a bi 'yōt'u,” bi 'yēna.

⁷ Ne dá ōcā n'da ra nde bi bōm b_u ja ra mēxa guep_u mí ja yún t'unni Oḡa, i gna: “Ma Hmu i Oḡa nuixte ni ts'edi x_un ho, njuḡantho a nin juḡnbi, ngue rán sāui u,” bi 'yēna.

⁸ Ne nu'a ná goho rá m 'behni bi mbäm b_u ja ra hyadi a rá cue Ojå mi po b_u ja rá ximbo. Ne emme bin ja rá ts'edi ra hyadi ngue bin zø u mi 'b_ura ja ra ximhäi nangue nam pa ra hyadi.

⁹ Ne nu' u gue bi nu ran unbi nangue rá ts'edi ra hyadi, bi ndomants'o rá thuhu Ojå, gue'a bi manda yan unbi, pe guexta'a him bi 'y_es_pa Ojå, him bi päh yän 'yomf_eni u.

¹⁰ Nuya ná cut'a ram 'behni bi mbäm b_u rá cue Ojå mi po b_u ja rá ximbo, ne bi mbäm b_u hap_u i ja rá ts'edi ra zate xí b_ox_u ja ra dehe. Ne nup_u hap_u ja rá ts'edi, gätho x_um 'bexui thoho b_u. Ne nu' u y_u ja' i gue i 'b_ura bi zase y_e j_uni nangue ran unbi bi nu.

¹¹ Ne bi c'amants'otho Ojå nangue yan u, ne nangue y_u sa_si mi ja. Pe guexta'a him bi 'y_e'ts'a ran ts'o mi øt'e, him bi päh yän 'yomf_eni.

¹² Ne nu'a ná 'dato ram 'behni bi mbäm b_u rá cue Ojå mi po b_u ja rá ximbo, bi mbäm b_u ja ra d_athe x_un ndoho t' embi Eufrates. Ne bi xä ra dehe ne 'bex bi 'yo't' ra d_athe ngue da zä da thop_u y_u ts'ut'abi gue ní 'y_ep_u ní b_ox ra hyadi.

¹³ Ne nugä dra Xuuagä, dá nu hyu y_u ts'onthi di nequi tengu y_u 'ue, ngue bi b_om b_u ja rá nde ra j_ar_ga z_ith_u, ne_p_u ja rá nde ra zate xí b_ox_u ja ra dejå, ne bi b_om b_u ja rá nde ran t'uti xí b_ox_u ja ra häi, gue ra hyäte p_ongahyå.

¹⁴ Nguetho nu' u, gue' u y_e ts'onthi ra z_ith_u u i ja y_e ts'edi ngue da 'yøt' y_u hyonya nt'øt'e. Ne nu' u bi mba b_u gätho ná ngüni ra ximhäi, h_onb_u go hap_u 'b_uh y_u ts'ut'abi, ngue bi japi di pet y_u ja' i. Ngue din ja ra d_as_ui din s_uhmb_u Ojå. Ne nu'a ra pa din ja ra sui gätho da nu rá ts'edi Ojå nuixte.

¹⁵ Ne dá øcä rá nde ra Jesucristo ngue bi 'y_ena: "Gui 'yøhmb_u ya, nugä ba øcä tengu n'da ra b_e. Hinga mfädi njäm'b_u ga s_ohø. Din johya thoho u gue him bin a_ha pe bi jamansu y_u he dá unni, janangue'a hin din 'y_ahe ne hin din 'y_asä mäy_e, ngue im b_entho a ran hoqui dá ørpa u, janangue'a hin di nequi y_e ts'oqui, ne hin da mbe'ts' y_e sä," bi 'y_ena.

¹⁶ Ne gätho bim peti b_u y_u ts'ut'abi ne y_u ja' i b_u ja ra xequi t' embi Armagedón, ngue y_e nde y_u hebreo a.

¹⁷ Nuya ná yoto ram 'behni bi mbäm b_u rá cue Ojå mi po b_u ja rá ximbo, bi huic ran d_ahi 'be'a mi po b_u. 'Bex bi t'ø a n'da ra nde bi b_om b_u ja rá ni_ja Ojå mah_ets'i, guerp_u i hu inde Ojå. Ne nu'a ra nde bi 'y_ena: "Ya da guadi gätho man ts'embi," bi 'y_ena.

¹⁸ Ne 'bex bi hyät' i nts'edi y_u huei, ne nts'edi bin thoni y_u ngäni. Ne bin ja n'da ra 'yanhäi nts'edi hin jam'b_u bi nu n'da ra ja' i tengu na, asta gue'b_u go mim 'b_u u y_u mb_udi thoho y_u ja' i.

¹⁹ Nu ra 'yanhäi bi x_en'a ra d_ahnini Babilonia, hyu xequi bi b_oni. Ne gätho mi'da y_u hnini h_onb_u go hap_u mi ja bi guadi. Ne bi b_en Ojå gue x_un ts'otho mi øt' y_u ja' i 'b_ura ja ra d_ahnini Babilonia, ne nts'edi bi unba u, nangue rá cue nts'edi a, asta gue'b_u go min theh rá cue Ojå.

²⁰ Ne gätho y_u t'uhäi i ja b_u ja y_u dejå bim 'bedi. Ne gätho y_u nyuni ne y_u t'øhø bim 'bedi, hin'y_u b_uya.

²¹ Ne 'bex bi d_ap_u mah_ets'i yan do emme nts'utho nguetho yote kilo nán hy_u n'da ran do, bi z_u i 'da y_u ja' i. Pe nu u y_u ja' i bi c'amants'o Ojå nangue ran unbi nts'edi bi nu nangue yan do.

1 Nε nu'a n'da u yám 'behni Ojā mahęts'i gue'a mí ja n'da ra ximbo, bi xicā: "Ba ęhe ga ut'a i rán juanbi Ojā da nu ra 'yomt'ęni xisu i hupū ja yū dehe 'dahma 'dan'yo bū gātho ra ximhāi.

2 Nu'ū yū ts'ut'abi bū ja ra ximhāi bi 'yōthū ran ts'o a ra 'yomt'ęni xisu. Nε yū jā'i 'bucua ja ra ximhāi bi xānba bū gue da 'yōt' ran ts'o guerpū 'bū a ra 'yomt'ęni xisu. Gātho mi ęt' ran ts'o tengu'bū یتی thofo," bi 'yęm 'bū mi xiqui.

3 Nε nubūya nu rām 'behni Ojā bi zixcā bū ja n'da ra huenhāi ma'ueni njon mi 'būpū. Nε nu rá Hogandāhi Ojā bi jaqui gue dá handi, nε dá nugā a ra xisu i hux'a n'da ra zate xūn theni. Nu ra zate mi ja yoto yá yā nε 'det'a yá dāni, nε nt'o't'i bū ja rá jā'i ęna jase rá ts'edi, gue rá thuhu ęna guesε Ojā.

4 Nu ra xisu mi he n'da ra hoc'bōt'e xūn jūpoi nε xūn theni. Nε ęmme madin 'yōt'e xūn ho nanguε yū thebe nε yām fo'yε ra oro nε yū ts'ungu ęmme xūm hmadi thofo, nε hōnt'a go mi cuat rá pahni. Nε mi the n'da ra tasa ra oro. Pε gātho 'be'a mi po ra tasa ra hmępya nanguε gātho yūn ts'o mi ęt' ra xisu.

5 Nε nubū ja rá dę nt'o't'i bū rá thuhu: "Ra dāhmini Babilonia, ngue ja rá ts'edi tengu'bū rá mbe gātho yū 'yomt'ęni nε tengu'bū rá mbe gātho i ęt' ran ts'o hōnbū go hapū i ja ra ximhāi," bi 'yęn'a ra t'ohni. Pε hin da bāse n'da 'be'a nim bōn'a.

6 Nε dá hant'a ra xisu, tengu 'bū یتی thofo nanguε yá ji u gātho bi hyo 'bū mi dēn Ojā nε'bū mi mamp'a rām hman ra Jesús. Nε nugā drá Xuuagā, dadí hyonya thofo 'bū má nugā a n'da ran t'uti.

7 Nε nu rām 'behni Ojā mahęts'i bi xiqui: "O gadí hyonya thofo, nguetho ga xi a ya 'be'a ni hmępya a ra xisu, nε 'be'a ni hmępya a ra zate i hux'a ra xisu, gue i ja yoto yá yā nε i ja 'det'a yá dāni.

8 Nu'a ran t'uti ngue ra zate gá nu, pε gue'a n'da mi 'būi, nε hingui 'būh ya, pε him ma ya'a ba ęhe mahōn'a, da bōm bū ja ra hyāhāi ęmme xūn hę. Nε m'bejua da nu ran dāte xūn ho hin dim 'būh mahōn'a. Nε gātho yū jā'i ngue hinga nt'o't'i yá thuhu bū ja ra sōcuā mahęts'i, gue bi t'orpū 'bū ma hin'yū ra ximhāi, di hyonya thofo 'bū bi nu mahōn'a tengu bū i hnu ra zate. Nguetho mi 'būi, nε njo'o ya, pε dim 'būi mahōn'a.

9 Nu'ū to'o i ja yūn 'yomfęni xūn ho, sā da bādi 'be'a nim bōn a ra hmępya. Nu yoto yá yā ra zate ra hmępya ngue u yoto yū nyuni guerpū i hu a ra xisu.

10 Nε ra hmępya gue'ū yoto yū ts'ut'abi, ngue yū ts'om'bāi thofo. Bi du u cāt'a nε nu ná 'dato i 'būpū ya, nε ná yoto dim 'būi, pε hingan ya'a din ts'ut'abi.

11 Nε nu'a n'da, ná hyāto ra ts'ut'abi būya, gue'a gue mi 'būi, pε njo'o ya. Nu'bū bá ęh mahōn'a, di manda tengu u yoto yū ts'om'bāi ts'ut'abi, pε m'bejua da mba da nu ran unbi mazāi.

12 Nε nu'ū yá dāni ra zate gá nu, yū hmępya ngue 'det'a yū ts'ut'abi din ja yá ts'edi 'da yū t'ū ora tho nε da gomhbū rá ts'edi ra zate.

13 Nε gātho yū ts'ut'abi 'dat'a da bęni ngue di un ra ts'edi di manda ra zate.

14 Nε gātho yū ts'ut'abi da zū'a ra Jesús ra Dε'yo. Pε nu'a ra Jesús da dāha, nguetho ra Hmu a nanguε gātho mi'da yū hmu, nε ra hmuts'ut'abi nanguε gātho mi'da yū ts'ut'abi. Nε nu'ū gātho din 'yohū ra Jesús 'bū bi dāhā, gue'ū bi zon Ojā u, nε bi huahni, nε him bi 'yε'ts'a ní dēnni," bi 'yęn'a ram 'behni.

15 Nε nu rām 'behni Ojā mahęts'i xō bi xicā mahōn'a dra Xuuagā: "Nu yū dehe gá nu guerpū mi huh ra xisu, ra hmępya a nanguε gātho mi'da yū jā'i i 'būh nangani ra ximhāi, gātho yū hāi gātho yū nde 'dahma 'dan'yo bū na yā.

16 Nε nu yū dāni gá nu, ngue yá hmępya yū ts'ut'abi, nε'a ra zate, m'bejua da zū a ra 'yomt'ęni xisu u. Nε nu'ū da hyācpi 'be'a gātho mi ja a ra xisu, nε da zap rá ngōc'yēi a, nε da 'yu'ma ra xisu nanguε ra sibi.

¹⁷ Nguetho Ojã bi bɛnba yu ts'ut'abi da 'yɔt'e tengu mim bɛn Ojã, ngue n'da ngu n'da u di un rá ts'edi ra zate di manda, asta gue'bu go bin ja 'be'a bi man Ojã ngue din ja.

¹⁸ Ne nu'a ra xisu gá nu bu, rá hmeɣpa ra dahnini gue'a di manda yu ts'ut'abi a, nangué gátho yu hãi i ja ua ja ra ximhãi," bi 'yɛn'a ram 'behni.

18

Bi 'beh rá ts'edi ra dahnini Babilonia

¹ M'bejua dá nugã man'da ram 'behni bá çãh mahɛts'i, ne ɛmme i ja rá ts'edi. Ne i ja rán nequi, bi hyãt ra ximhãi 'bu mi gãi, tengu ra hyadi.

² Ne ɛmme ts'edi bin ya, bi 'yɛna: "Bi guahya, bi guahya rá ts'edi ra dahnini Babilonia. Ne hɔnt'u yu zĩthu dim 'bupã, ne gátho yu ts'onthĩ. Ne i 'bupã hɔnt'a go 'be'a mán ts'o, ne yu doja gue hingui ho ɔt'e, xun ts'otho.

³ Nguetho nu yu mɛngu bu bi xãnba ran ts'o gátho yu ja'i mi sɔm bu gue i 'buh ná nguani ra ximhãi. Ne gátho yu ts'ut'abi bi gomhbũ ran ts'o ra hnini, ngue tengu'bu ra 'yomt'ɛni xisu bu. Ne xun ngu yu ja'i 'da n'danni yú hãi, bim mɛmbeti 'bu mí mbãp'u 'be'a gátho bi numanhose yu mɛngu bu ja a ra hnini," bi 'yɛn'a ram 'behni.

⁴ Ne dra Xuuagã dá ɔcã man'da ra nde bí 'yɛh mahɛts'i, bi 'yɛna: "Ba ɛhe gátho yu ja'i ngue ma mbetigã, dami pɔm bu ja ra dahnini, gue hin gui cohma ɔt'ehũ ran ts'o i ja bu, ne hin guin nuhũ ran unbi gue da nu u to'o da gopã.

⁵ Nguetho nu'bu sã da mba ma munts'i yún ts'o i t'ɔrpã, tengu'bu da zãh nãn hɛts'i ra ximhãi mahɛts'i. Ne nu'a Ojã xingui ts'u bi pumbɛni ran ts'o 'be'a bi t'ɔrpã."

⁶ Ne bi sih yãm 'behni Ojã buya: "Nuya dami cospahũ ra pengui tenguthoho bi 'yɔrpa mi'da, dami cospahũ ran u gue gui yofã mahɔn'a.

⁷ Dami un ya ran unbi ne nts'edi ra dumbũ 'be'a rán theui bi 'yɔt'e. Nguetho bi bɛni maguesɛ, ne bi 'yɔt' yu ts'oqui bi numanhose, ne xun ngu 'be'a gátho bi hyonɛ. Tengu'bu n'da ra xisu da manɛ mbo rá mbũ, da 'yɛna: "Nugã xun ngu ma ts'edigã, hingan ts'ogui thohogã, ne njãm'bu din jagã ra dumbũ," ngubũ bi ma.

⁸ Pɛ janangué'a da nu ran unbi di und Ojã, ne gátho 'be'a din ja, 'da huɛtho án ja gátho yu 'yãnthĩ. Ne da nu ra gɛhe ne ra dumbũ, ne di juadi nangué ra sibi. Nguetho tãte thoho rá ts'edi Ojã ra Hmu, gue di un'na rán theui bi 'yɔt'e.

⁹ Ne nu yú ts'ut'abi gátho yu hãi gue zãi i comhbũ ran ts'o, gátho din zoni ne dim mbafi 'bu i hand rá 'bifi ra dahnini gue i zɔ.

¹⁰ Ne gátho dim 'bãmanhɛ nguetho ɛmme i su da nu ran unbi tengu in nu u i 'bupã ja ra dahnini. Ne da ma: "Huɛcate, huɛcate, nguetho mahotho ra dahnini, ne ɛmme mi ja rá ts'edi, pɛ n'da huɛtho gue bi ts'ɛmbi," da 'yɛn'u.

¹¹ Ne gátho yu mbã bu ja gátho ra ximhãi din zoni ne dim mbafi, nguetho nj'o da dãmbi 'be'a da mbã.

¹² Ngue yu oro, yu t'axi, yun 'yɔt'e, yu perla, ne ra 'bɔt'e ra lino xun ho, ra 'bɔt'e ra seda, ra 'bɔt'e xun tudi xun jɔpoi ne xun theni, ne gátho yu za gue muman'u, ne'u nt'ɔt'e yu do'yo, ne gátho u yu za nt'ɔt'e ɛmme xãm hmadi, ne'u nt'ɔt'e ra bronze ngue ra thenga fɛxna t'ɛgui, ne'u nt'ɔt'e ra t'ɛgui, ne'u nt'ɔt'e ra 'yaxi.

¹³ Ne zãi mi 'bã bu yu canela, yu 'yɛthi ngue in 'yohũ yu tũhũ, ra t'ãza muman'u, yu 'yɛthi i yũmanho, yu perfume, yu vino, yu aceite, ra hocjãni, ra trigo, yun dãni, yu de'yo, yu fani, yu carro, ne yu 'yɛhe mi 'bã bu, nguetho mi 'bãp yú te yu ja'i tengu'bu i 'bã yu fani.

14 Ne da 'yɛn'u yu mbä: “Gätho gue xun ho gmi honi bin thegue. Ne gätho yu mbeti ne gätho 'be'a mahotho ya bi mba. Him man'dandj guin nu mahon'a tengu mi ja bu,” da 'yɛn'u.

15 Ne nu'u gue bim membeti ngue'u mim pä bu ja ra dahnini, dim 'bämanhɛtho, nguetho i su da nu ran unbi, tengu in nu'u mi 'bapɔ. Ne ɛmmɛ din zoni, i tu yä mbai, nguetho njo'o da däi 'be'a i ja da mbä.

16 Ne da 'yɛna: “Dumbai thoho nangue 'be'a bin ja ra dahnini, ɛmmɛ mi ja bu mahotho, ne mi ja bu yu 'bø't'e ra lino, ne yu 'bø't'e xun japo, ne yu 'bø't'e xun theni, ne madi nequi bu 'be'a mahotho gue yu oro ne yan 'yøt'e ne yu perla xum hmadi.

17 Nuya nte jabu ya, n'da oratho ám 'bedi gätho ɛmmɛ xum hmadi mi ja bu,” da 'yɛn'u mim pä bu. Ne gätho yä hmu yu barco ne'u gätho i hu bu, ne gätho yu mbefi di 'yon yu barco, mi 'bämanhɛtho.

18 Ne bi du yä mbai 'bu mi nu ra 'bifi i zø ra dahnini, ne bi 'yɛna: “Hin'yu man'da ra hnini mahotho tengu nu.”

19 Ne nu'u, bi 'yux yä yä yu fonthäi, ra hmɛpya gue tu yä mbai, ne bin zoni ne bi mbafi, ɛna: “Huɛcate ra dahnini ɛmmɛ mi ja rá ts'edi, nguetho gätho gahu dyä hmuhu yu barco dám membetihu nu, ne xøgue n'da oratho ám 'bedi gätho mi ja bu,” bi 'yɛn'u.

20 Pe gan johyahu gätho ahɔ gue guí 'buhmbu ua mahɛts'i, gan johyahu nangue 'be'a bin ja ra dahnini, bi ts'embi. Ne dan johyahe gätho gahe ma 'bäihe ra Cristo ua ja ra häi, ne gätho gyu pøngahyahu Oja, ne gätho gahu ngue dí tenhdɔ Oja, dan johyahu, nguetho ya bi cos'ahu 'be'a bi 'yøt'ahu yu ja'i mi 'bapɔ ja a ra dahnini.

21 Ne nubɔya n'da rá m 'behni Oja mahɛts'i ngue xun ngu rá ts'edi, bi gu'ts'a n'da ra do ɛmmɛ xun ndoho, ne nts'edi bi 'yem bu ja ra dædejä. Ne bi 'yɛna: “Tengu thoho din ja ra dahnini Babilonia ngue mi ja rá ts'edi, pe njam'bu da hnu mahon'a, gätho n'da m'bedi thoho.

22 Ne hin da t'øpɔ mahon'a yu mbɛ'bida, gätho u i pɛ yu arpa, ne gätho u i huixt yu thuxi, xinga gue'u yu hyuxi. Xinga n'da ran 'yohɔ dim pɛpɔ mahon'a, ne njon din cam bu mahon'a.

23 Ne din çä'ɛxui thoho, him man'dandj mahon'a di nequi bu yu sibi, ne njon da 'yøt' ran thati bu ngue din johya tengu mi øt'e. Nguetho man'da mi ja yä ts'edi u mi øt' yä 'befi bu xinda gue'u mi'da gätho ra ximhäi. Pe mi hät yu ja'i 'bu mi xänbi di ho yä pähä zehɛ u gätho mi søm bu, bí nɛxpɔ ná nguni ra ximhäi.

24 Ne guerpɔ bim fän yä ji u yä pøngahya Oja, ne u gätho mi'da yä t'uhni Oja, gue bi tho. Pe guerpɔ bi tho u, ne gue'a í ts'emba a ra dahnini,” bi 'yɛn'a rá m 'behni Oja.

19

1 Ne nubɔya, dra Xuuagä dá øcä yä nde n'da munts'i yu ja'i i 'bapɔ mahɛts'i. Ne bi 'yɛn'u: “Dí ɛspahu Oja, nguetho ma pørpæthɔ a, ne hønse ma Ojahɔ i ja rá nuixte ne tæte thoho rá ts'edi.

2 Xun ho rán ts'embi Oja, nguetho rán säui bi t'øpɔ ra dahnini, tengu'bu ra 'yomt'ɛni xisu, gue bi ts'onba yä mbai gätho yu ja'i ra ximhäi. Ne nuya Oja bi cospa u gätho to'o bi hyo yä 'yɛhɛ,” bi 'yɛna.

3 Ne nts'edi bi mam mahon'a yu nde dá øcä: “Dí ɛspahu Oja nguetho ya bi juah ra sibi a ra dahnini, ne hin din hɛ a nín 'yo rá 'bifi,” bi 'yɛn'u yu ja'i.

4 Nubuya gätho 'däte magoho y_h dāc'yei ngue zai di mbä'ts'a Oja, ne'ü goho yun t'uti i 'bui, bin danyahmu bu i hu a Oja, ne bi dānde. Ne gätho bi ma bi 'yēn'ü: "Necähe, ngub_h dīm bēmhbe dī ēspahē Oja," ēn'ü.

Bi zin rá xisu ra De'yo

5 Ne dá öcä man'da ra nde bi bøm bu guer_h i hu a Oja, ngue bi ma: "Dami 'yēspa ma Ojah_h gätho ü yá 'yēhe. Dami 'yēspah_h gätho to'o i numansu Oja, ne'ü i ja yá ts'edi ne'ü hin'na," bi 'yēn'a ra nde.

6 Ne dá öcä yá nde y_h ja' i xun ngu, ngue di hi tengu'bu_h xun ngu y_h dehe, ne tengu'bu_h bi thoni yun gāni. Ne bi 'yēm 'bu_h mi ya: "Dí ēspah_h Oja, nguetho di manda ya ra Hmu, ma Ojah_h tate thoho rá ts'edi.

7 Gätho dan johyah_h, ne da hyu ma mbuih_h, ne ga ēspah_h Oja ngue i ja rá ts'edi. Nguetho bi zøn ra ora da zin y_h 'yēc'yei ra Jesús, ra De'yo, tengu thoho n'da ran 'yoh_h din thät'ui rá xisu. Ne mahöntho da mba ra xisu, mahoqui thoho.

8 Ne bin t'un ran t'ēdi da hye ra pahni di fexni, gue ra lino xingui ts'ü ts'o. Nu'a ra pahni xun t'axi nam böni ngue bi mba mahoqui yá ts'oqui ü yá t'ahni Oja ne nubuya i øt' yun theh_h."

9 Ne nuna ram 'behni mahēts'i bi xicä 'be'a ga o't' ya: "Din johya gätho to'o ü bi ts'on bu ja ran sihme nangue rán thäti ra De'yo. Majuani rám hman Oja ná dí xi a ya," bi 'yēng rám 'behni Oja mahēts'i.

10 Ne nubuya dán danyahmu bu ja rá gua ram 'behni mahēts'i. Pe nu'a bi xicä: "O guin jab_h, nguetho nugä rá 'yēhe thohogä Oja tengu thoho i, ne tengu ni cuh_h, gätho ü i mamp'a rám hman Oja nangue ra Jesús, gätho dadí jaf_h da fah ra Jesús," bi 'yēng 'bu_h mi xiqui.

Nu'a n'da bi hyux ra t'axca ndøfani

11 Ne nubuya, dra Xuuagä, dá nugä nsoqui mahēts'i. Ne mi 'bäp_h n'da ra t'axca ndøfani pa nthuts'i. Ne nu'a i huts'i, Majuani a rá thuhu, nguetho zai im mam majuani a. Ne di Ja'ts'a rá thuhu, janangue'a n'da ngu n'da di un'na rán säui 'bu bi juanbi, ne xun ho 'bu i øt' ran sui a.

12 Ne nu'ü yá dä a mi huxp_h, mi zø tengu ra sibi, ne mi jab_h xun ngu y_h corona bu ja rá ya. Ne nu rá thuhu nt'o't'i bu, hønse mi pädi 'be'a rá thuhu.

13 Ne nu rá pahni mi he, bi zinni gätho ra ji, ne nu rá thuhu, ngue rám Hman Oja a.

14 Ne nu'ü y_h dofai mahēts'i, gätho mi he ra t'axca lino mahotho, xingui ts'ü xun ts'o. Ne gätho mi hux y_h t'axca ndøfani, ne bi den'na ra mbadi mi huxp_h ja ra ndøfani.

15 Ne nu'a ra ngərbi i pøxp_h ja rá nde n'da ra espada emme het'i, ngue da dāp yün sui_h 'bup_h gätho y_h häi bu ja ra ximhäi. Ne gätho di manda ü buya, ne njon di japi da mbesta'a da ma. Ne tengutho ra ja' i bu ja ran the'ma gui'üva, i nen y_h uva, ne ngutho da 'yørpa ü to da zembi, di un rá cue Oja nts'utho, ngue nu'a nte hēmbi da 'yøt'e.

16 Ne nt'o't'i bu ja rá pahni ne rá xınthe rá thuhu, ngue ra Hmuts'at'abi a ngue di manda gätho y_h ts'at'abi, ne rá thuhu, ngue ra Ngərpa Hmu a ngue di manda gätho y_h hmu.

17 Ne dá nugä n'da rám 'behni Oja mahēts'i mi 'bäp_h ja ra hyadi, ne nts'edi bi mba't'ü gätho y_h doja mi 'yo bu magäts'i, bi 'yēmbi: "Gätho ah_h gy_h dojah_h, ba ēhmb_h ya, nguetho Oja bi 'yøt'ah_h n'da ra dānts'ihme.

18 Ba ghmbu ya gui sihu yá ngoc'yei yu ts'ut'abi ne yu hmudofui, ne'u gátho mi ja yá ts'edi. Ne yu ndofani ne gátho mi huts'i, ne gátho yu ja'í yu 'yēhe ne gátho hing yu 'yēhe, ne yu hmu uague yá mbefi," bi 'yēm 'bu mi mba't' yu doja.

19 Ne dá nugá ra zate gue xí bōxpū ja ra dādejā, ne 'darbu bim pētihu gátho yu ts'ut'abi ngue gátho yu hāi, ngue da 'yōrpa n'da ra dāshu a mi huxpū ja ra t'axca ndofani, ne'u gátho mi tenni.

20 Ne nu ra zate baya bi mba mfent'i a, ne'a ra hyāte pōngahya bi fent'i, gue'a ran t'uti í bōx ra hāi ne xí 'yōt' yu hyonya nt'ot'e bu ja rá hmi ra zate. Ne gue'a mi hāt yu ja'í gátho to'o mi ja rá thuhu bu ja rá dē. Gátho yoho bi t'entpū ja ra sibi ra azufre, tengu n'da ra dejā na ndoho a ra sibi.

21 Ne gátho yu ja'í mi ten'na ra zate, bi tho nangue ra espada mi pōxpū ja rá nde a mi huxpū ja ra t'axca ndofani. Ne nu'u yu doja baya bin niyā thoho nangue yu ngoc'yei.

20

N'da mahuqhi njeya

1 Ne nubuya, dra Xuuagá dá nugá man'da rām 'behni Ojā mahęts'i bá cāi ne bá hyā rán sogui ra hyāhāi ēmme xun hę ne nts'utho, guerpū í 'buh yu zīthu. Ne nu'a rām 'behni Ojā mi cā n'da ra cadena xun ndoho.

2 Ne bi bent'a ra jārga, ne t'ēmbi ra c'ęyā, pē guet'a ra zīthu, rá thuhu í Satanás. Ne bi mba nthāt'i n'da mahuqhi njeya nangue ra cadena.

3 Ne nu'a rām 'behni Ojā baya, bi 'yentpū ja ra hyāhāi a ra zīthu. Ne bi go'mi, ne bi hyut'a ran sogui, ne bi cuahmi xun ho, ngue hin da zā da bōm bu da hyāt yu ja'í, asta gue'bu bi gua'a n'da mahuqhi njeya. M'bejua da mba nso'ts'i 'da yu pa.

4 Ne dá nugá man'da ra hmepya mahęts'i, xun ngu yun thuts'i, ne nu to'o mi huxpū bin t'un ran t'ēdi da 'yōt' ran juānbate, gátho min 'yohu u bi tho 'bu mi ma í ēc'yēi ra Jesús, ne'bu mi mamp'a rām hman Ojā. Gue nu'u gátho him mi thānde ra zate xí bōxpū ja ra dejā ne rá nyoguido. Ne nte mi ja bu yá dē rá thuhu ra zate, xīnga guerpū ja yá 'ye. Nu'u bi ndants' mahōn'a 'bu mi du, ne bin 'yohu ra Jesús bin ts'ut'abi n'da mahuqhi njeya.

5 Ne guehya yá mbūdi bi xox Ojā bi t'urcā. Pē nu'u mi'da gue bi du, hin da dāmbēni asta gue'bu bi gua'a n'da mahuqhi njeya.

6 Ne di johya ne majāpi u gátho u ra mbūdi da xox Ojā, ne hin da nu a na yoho ran dāte ngue ra sibi mazāi. Ne dim mbājā nangue ra Cristo bu bí ja rá ts'edi Ojā, ne din 'yohu ra Cristo ngue din ts'ut'abi n'da mahuqhi njeya.

Da mba nthāpi ra zīthu

7 Ne nu'bu bi gua'a n'da mahuqhi njeya, da mba nsocui a ra zīthu mi ofādi.

8 Ne nu'a ra zīthu baya da bōm bu, xō da hyāt mahōn'a yu ja'í gátho na ngūni ra ximhāi. Da mba bu ja ra hāi Gog ne ra hāi Magog ne di jāpi dim peti gátho nangue din ja ra dāshu. Ne xun ngu da dēnni hingui sá da 'bede, tengu ra 'bomu 'bom bu ndendejā, njon da hyāt'i da mbede.

9 Ne din 'yērpa thoho bu ní mba bi mbā'ts'i hapu mi 'bu u min 'yohu Ojā, guerpū ja ra dāhnini di huęc Ojā. Pē bá cāh mahęts'i ra sibi bi juadi gátho yún sūihu.

10 Ne nu'a ra zīthu ngue bi hyāt'u, bi t'entpū ja ra sibi i the ra azufre, tengu n'da ra dejā na ndoho, guerpū xí t'entpū ra zate xí bōxpū ja ra dādejā, ne'a ra hyāte pōngahya gue ran t'uti xí bōxpū ja ra hāi. Ne gátho hyu da nu ran unbi nangue ra sibi, ma pa ne ra xui hōn'bu go njām'bu gátho yu pa mazāi.

Ran zεgui ran juqñbi

11 Nε drá Xuuagá dá nugá mahøn'a, gue n'da ran thuts'i xñn ndoho xñn t'axi, nε mi hupñ Ojå. Nε nu ra ximhäi nε mahęts'i bim 'be' bñ mi hyant'a mi hupñ, nε him man ja bñya.

12 Nε dá nugá gátho ñ xñn du, høn't'a go 'be'a ní jå'i, mi 'bäpñ ja rá hmi Ojå i hupñ. Nε bi mba ma tñnts'i yñ sœcuå bñ, nε'a ra sœcuå im ma to'o i ja ra temazåi. Nε gátho bi mba ma juqñbi nangue'a nt'o't'i bñ 'be'a gátho bi 'yõt'a, nu'bñ mi 'bñi.

13 Nε gátho ñ gue bi du bñ ja ra dejå, nε gátho ñ mi'da bi du hønbnñ go hapñ, ngue gátho i 'bñpñ 'bñ'ñ xñn du, bi bøm bñ, nε bim 'bäpñ ja rá hmi Ojå. Nε bi mba ma juqñbi nangue 'be'a gátho bi 'yõt' 'bñ mi 'bñi.

14 Nε nu'a ra xεqui mi 'bñ'ñ xñn du, bi t'entpñ ja ra sibi, tengu ra dejå na ndoho. Gue'a na yoho ran dąte a.

15 Nε nubñ ja ra sœcuå gue im ma to'o i ja ra temazåi, nε nu'ñ gátho him man t'o't'i yá thuhu bñ, bi t'entpñ ja ra sibi.

21

Ma'da'yo mahęts'i nε ra ximhäi

1 Nε nubñya, dra Xuuagá, dá nugá man'da bi t'urcå, ngue ma'da'yo mahęts'i nε ma'da'yo ra ximhäi. Nguetho ya bim 'bedi 'be'a gátho mi ja bñ mahęts'i nε ra ximhäi. Nε hin'yñ ra dejå bñ ja ra 'da'yo ximhäi.

2 Nε dá nugá bá çah mahęts'i guerpñ bí 'bñ Ojå n'da ra hogahnini, gue'a ra Jerusalén ma'da'yo, mahotho, mahoqui, tengu n'da ra hmute i he ra pahni mahotho da mba dñn thåt'ui rá ndø.

3 Nε dá øcå n'da ra nde nts'edi bin yå, gue bá nεxpñ ja ran thuts'i bñ bí hu Ojå, bi 'yęna: “Dami hyand ya, bi gącua mahęts'i rá ngu Ojå,” bi 'yęna, nε nuya zåi dim 'bñhmbñ yñ jå'i a.

4 Nε guesε Ojå di un ran johya, nε him man ja yñ guidå yñ jå'i, nε hin din ja ran dąte mahøn'a bñ, nε hin din ja yñ dumbñi bñ. Nguetho gátho 'be'a mán unbi mi ja, ya bi thogui.

5 Nε nu Ojå ngue i hupñ ja ran thuts'i, bi 'yęna: “Gátho ma'da'yo dá øt'å ya.” Nε bi xiqui, dra Xuuagá: “Dami 'yo't' ya 'be'a dí xi a i, nε sä da t'ęc'yei nguetho majuqñi a.”

6 Nε bi xiqui mahøn'a: “Ya bi guadi 'be'a gátho dá øt'å ya. Gátho dá dñ'mi, nε ga juacå ra 'befi dá dñ'mi. Zåi dám 'bñcå nε dam 'bñi mazåi. Nε nu'ñ to'o i sä ngue di 'be'a ra te mahyoni thofo, tengu'bñ i tuthe, ga undå ra te i juadi, tengu'bñ ra mbøts' im fonts'a ra dehe ga unni, nε hin da gurqui.

7 Nε to'o da dąha, ga comhbe 'be'a gátho i jagå, nε ga øt'e ma t'ñhnigå ñ, nε dyñ Ojågå ñ.

8 Pε ga entpñ ja ra sibi ñ to'o i su yñn unbi 'bñ da dεngui, nε'ñ to'o yoho yán 'yomfęni, nε gátho ñ xñn ts'o yñ mbñi, nε gátho yñ hyodu, nε gátho yñ 'yomt'ęni, nε gátho ñ in yaññ yñ zñthu, nε gátho ñ i thąnde høn't'a go 'be'a gue him majuqñi, nε gátho ñ i man yñ fehni. Gátho ya da nu na yoho ran dąte, da t'entpñ i zø ra sibi ra azufre, tengu ra dejå na ndoho,” bi 'yęn Ojå.

Ma'da'yo ra hnini Jerusalén

9 Nε xø dá nugá man'da ra hmepya bi t'urcå. Nu'a n'da ñ yám 'behni Ojå mahęts'i gue min 'yohñ 'dato yñm 'behni, gue'ñ mi the yñ ximbo gue bi un yñn unbi bñ ja ra häi, nε nu'a bi xiqui: “Ba řhe, ga ut'a ra hnini, tengu'bñ ra hmute bin thåt'ui ra Dε'yo.”

10 Ne nu'a rá Hogandāhi Ojā bi bēngā man'da mahøn'a, tengu'bū bi zixcā a rām 'behni Ojā bū ja n'da ra t'òhø xən hēt's'i, nē bi 'yurca ra hogahnini Jerusalén ma'da'yo, bi gāh mahēt's'i guepū bi 'bū Ojā.

11 Ne nu'a ra hnini εmme di yoxni nanguē rān hose Ojā i 'būpū mbo. Nē di yoxni tengu ra do ra jaspe i pòmhyats'i.

12 Ne nu'a ra hnini mi ja bū ra mbä't'i, ra jādo xən hēt's'i, goho yú ts'at'i. Nē nu'a ra mbä't'i, mi ja bū 'de'mago ho yū dajut'i, nē n'da ngu n'da yū jut'i mi 'bāpū n'da rām 'behni Ojā mahēt's'i, da mbāh ra goxthi. Nē nu'ū 'de'mayoho yū jut'i, n'da a n'da nt'o't'i yú thuhu ũ 'de'ma yoho yú ts'unt'ū ra Israel.

13 Nē n'da nguadi min ja hyu yū jut'i, hyu i xopū ní bōx ra hyadi, nē hyu i xopū ní yāh ra hyadi, nē hyu i xopū ra norte, nē hyu i xopū ra sur.

14 Nē nu'a ra hnini mi fa't's'i 'de'mayoho yū do, n'da a n'da nt'o't'i yú thuhu ũ 'de'mayoho yān 'yohū gue yú 'bāihū ra Jesús, ngue ra De'yo.

15 Nē nu'a rām 'behni Ojā mahēt's'i gue dán ya'be, mi hā n'da ra t'eni ra oro, tengu'bū ra metro, gue da 'yēn ra hnini, hangu na ndoho yū jut'i, nē yū fō't'e.

16 Nu'a ra hnini xən zant'ma ndoho, 'da'angu ná mba, nē 'da'angu nán jūnni. Nē nu'a ram 'behni mahēt's'i bi 'yēn ra hnini, nē bi 'yū' ra güenda ngue yo mahuāhi nē yo ciento kilómetro ná ndoho, 'da'angu ná mba, 'da'angu nán jūnni, nē 'da'angu nán hēt's'i.

17 Nē nu'a ram 'behni bi 'yēni hangu nán hēt's'i rá mbä't'i ra hnini, nē bi 'yū' ra güenda ngue hyāte ma goho metro. Nē bi 'yēni tengutho i øt' yū jā'i.

18 Nē nu'a ra mbä't'i nt'øt'e nanguē yū do ra jaspe, pē nu ra hnini nt'øt'e nanguē ra oro, tengu'bū ra xito a ra oro.

19 Nē nu'ū 'de'mayoho yū dādo mi fa't's'a ra mbä't'i, xən ngu nt'ut'i yū t'ado 'dahma 'dan'yo, ngue di fexni, xəm hmadi di muui. Nu'a rá mbädi ra dādo nt'ut'i yū t'ado ra jaspe, nu'a ná yoho ra dādo nt'ut'i yū t'ado ra zafrī, nu'a ná hyu ra dādo nt'ut'i yū āgata, nu ná goho ra dādo nt'ut'i yū esmeralda.

20 Nē nu'a ná cut'a ra dādo nt'ut'i yū ónice, ná 'dato ra dādo nt'ut'i yū cornalina, ná yoto ra dādo nt'ut'i yū crisólita, ná hyāto ra dādo nt'ut'i yū berilo, ná gūto ra dādo nt'ut'i yū topacio, ná 'det'a ra dādo nt'ut'i yū crisoprasa, ná 'de'ma'da ra dādo nt'ut'i yū jacinto, ná 'de'mayoho ra dādo nt'ut'i yū amatista.

21 Nē gātho 'de'mayoho yú jut'i rá mbä't'i ra hnini nt'øt'e nanguē yū perla gue xən t'axi, nē n'da'a n'da yū perla gue bi t'øt'e n'da ngu n'da ra jut'i. Nē nu'a ra calle xən ndoho bū mbo ra hnini nt'øt'e nanguē ra oro xən ho, tengu'bū ra xito a ra oro.

22 Nē hin dá nugā n'da ra nijā bū, nguetho gātho rá nguse Ojā a ra hnini, ngue ra Hmu tātetho rá ts'edi, nē ra De'yo, nē 'darpū i 'būhmbū ũ i 'būpū ja ra hnini.

23 Nē nu'a ra hnini, him mahyoni ra hyadi di yorpū, ogue ra zāna, nguetho guse Ojā nē ra De'yo di yorpū.

24 Nē nanguē'a ra nyot'i i ja bū, gātho di yot'ū nē dim 'būmanho ũ yū jā'i dim 'būpū gātho yū hāi ua ja ra ximhāi. Nē yū ts'ut'abi gātho yū hāi dim 'būi di dā bū ũ yān ho xū 'yøt'e, tengu'bū di um bū yān t'unni xən ngu di muui.

25 Nē nsoquitho yū jut'i gātho ra pa, nē njām'bū da mba njut'i, nguetho njām'bū din xui bū.

26 Nē høn't'a go 'be'a gātho di muui, gue bi zān Ojā bi 'yøt' yū jā'i 'dahma 'dan'yo yū hāi ua ja ra ximhāi, nē gue'a da hyāxpū ũ, ní thīm bū mbo ra hnini.

27 Pē hin da yūrpū ja ra hnini 'be'a xən ts'o, xing yū ts'om'bāi da yūrpū, xing yū hyāte. Pē høn't'ū to'o bi 'yorpū rá thuhu ra De'yo bū ja rá sōcuā, gue to'o gātho bi un ra temazāi, høn't'ū da zā da yūrpū.

22

Mi ts'utho ba ɛ̃h ra Jesucristo

1 Ne nu'a rām 'behni Ojā xø bi 'yurcā man'da mahø'n'a, dra Xuuagā. Ngue n'da ra dāthe mahoqui thoho ra dehe xān güe tengu ra xito, t'ɛ̃mbi rá dehe ra temazāi. Ne bí nɛxp̃u ja rán thuts'i Ojā nɛ ra Jesús ra Dɛ'yo.

2 Ne bi tho'inde b̃u ja ra calle xān ndoho b̃u ja ra hnini. Ne n'da n'danguadi mi 'bāp̃u yu za t'ɛ̃mbi yu za gue di un ra te. Ne nu'ɛ̃ yu za din zædi, n'dazna ngu n'dazna ma'da'yo yān dāt'o din zɛp̃u, janangue'a 'dɛmayo nid̃i din zædi n'dajeya. Ne nu'ɛ̃ yú xi di un yān zaqui gātho yu jā'i.

3 Ne hin'yū 'be'a dí hnu rán ts'ɛ̃mbi Ojā b̃u. Pɛ din ja b̃u rá ts'ɛ̃di Ojā nɛ rá ts'ɛ̃di ra Jesús ra Dɛ'yo. Ne gātho yú 'yɛ̃hɛ da dānde ɛ nɛ da 'yørp̃a yú 'bɛfi.

4 Ne nu'ɛ̃ dim 'bɛp̃u da nu rá hmi Ojā, nɛ gātho din ja rá thuhu Ojā b̃u ja yú dɛ.

5 Ne hin'yū b̃u ra xui, janangue'a njon da hyom man'da ran nɛqui, xing ra hyadi, nguetho guesɛ Ojā ra Hmu di yozɛhɛ b̃u. Ne nu'ɛ̃ dim 'bɛp̃u din ts'ɛ̃t'abi gātho yu pa mazāi.

6 Ne nu'a ram 'behni bi xicā: “Gātho ram hma gá 'yøde, majuq̃ni a, nɛ da zā da t'ɛ̃c'yɛi gātho. Nu'a Ojā ra Hmu, gue'a di un rá Hogandāhi yú pøngahyā, ya bá pɛncā ua drām 'bɛhnigā a, ngue ga xi ah̃u 'be'a din ja, gue yú 'yɛ̃hɛ ah̃u Ojā. Ne him maya'a din ja,” bi 'yɛna.

7 “Dami 'yøhm̃b̃u ya,” ɛn'a ra Jesús, “him maya'a gue gua ɛcā. Gan johyah̃u gātho ah̃u gue guí ɛc'yɛih̃u 'be'a din ja, nt'o'ti b̃u ja ra søcuā,” bi 'yɛna.

8 Ne nugā dra Xuuagā, majuq̃ni dá øde ne dá nugā 'be'a gātho bi t'urqui ngue dá o't'ā ua. Ne nu'b̃u mi gua'a 'be'a dá øcā nɛ 'be'a xi 'yurqui, dán dānyahmu b̃u ja rá gua ram 'behni mahɛts'i bi 'yurqui gātho, dí ɛna gue ga thānde.

9 Pɛ nu ram 'behni bi xiqui: “O guí thāndegui, nguetho nugā dra 'yɛ̃hɛgā tengu i, nɛ ni cuh̃u mi'da yu pøngahyā, nɛ gātho mi'da ɛ gue i ɛc'yɛi 'be'a gá 'yørp̃u ja ra søcuā. Hønsɛ Ojā guí thānde,” bi 'yɛna.

10 Ne xø bi xicā ram 'behni b̃uya: “O guí pɛs' thoho na gá 'yo't'i, ngue 'be'a din ja, nguetho him maya'a din ja.

11 Ne nu'ɛ̃ to'o i øt' ran ts'o, thocua thoho da 'yøt' ran ts'o, nɛ gātho to'o i øt' ran ts'om'bāi, thocua thoho da 'yøt'e. Pɛ nu'ɛ̃ to'o i øt' ran ho, thocua thoho da 'yøt' ran ho, nɛ to'o mahoqui thoho yú mb̃ui thocua thoho gue xtān ho yú mb̃ui,” bi 'yɛn'a rām 'behni Ojā mahɛts'i 'b̃u mi xiqui.

12 Ne bi 'yɛngā ra Jesús b̃uya: “Nɛ guehna dí xi ah̃u, him maya'a ba ɛcā. Ne n'da ngu n'da ga un rán theui 'be'a gātho bi 'yøt'e.

13 Nugā gātho dá d̃u'mi nɛ ga juacā ra 'bɛfi dá d̃u'mi, dra mb̃udigā nɛ dran zeguigā, zāi dām 'b̃ui nɛ dam 'b̃ui mazāi.

14 Majāpi thoho gātho mahoqui yú mb̃ui nanguɛ Ojā, tengu'b̃u m'beni yú pahni. Janangue'a i ja yān t'ɛ̃di da yærp̃u ja yú goxthi ra hnini. Ne nu'ɛ̃ to'o da zā da yærp̃u, da zā da zi yān dāt'o yu za gue t'ɛ̃mbi yu za di un ra temazāi.

15 Pɛ hingui sã da yærp̃u gātho ɛ ngue bi 'uegue nanguɛ Ojā. Ne da gop̃u thi ɛ gātho i yāh̃u yu zīth̃u, nɛ gātho yu 'yomt'ɛ̃ni, nɛ gātho yu hyodu, nɛ gātho i thānde 'be'a him majuq̃ni, nɛ gātho yu jā'i gue di ho da man yu fɛhni, hingui sã da yærp̃u ɛ.

16 Nugā dra Jesúsgā, dá pɛnhdā b̃u mam 'bɛhnigā gue da xi ah̃u gyū 'yɛc'yɛih̃u, gue 'be'a gá 'yørp̃u ja ra søcuā. Nugā dram bom'betogā ra David, nɛ tengu'b̃u dra Dāsø dín 'yo'be ran nɛqui,” bi 'yɛn'a ra Jesús.

17 “Ba ɣhmbɛ gätho ahɛ,” ɛn'a rá Hogandáhi Ojã, nɛ'a rá xisu ra De'yo ɛna. Nɛ'ɛ gätho gue i øde, da ma: “Ba ɣhmbɛ.” Nɛ ba ɛcua gätho i tuthe, nɛ gui sihu ra dehe gue di un ra temazã, nɛ hin gui juthɛ a.

Ran zofo ran zɛgui

18 Nɛ nuya dí xi ahɛ, gätho ahɛ guí nuhɛ ya yɛm hma i jaua, ngue i ma 'be'a din ja, o gue ahɛ guí øhmbɛ 'bɛ i hman ya yɛm hma nt'o't'i ua, pɛ nu'bɛ guí ɛna gui hyusrahɛ mi'da yɛm hma, pɛ da hyus'ahɛ Ojã ɛ yɛn ɛnbi im mangua ja ra sɔcuã 'bɛ.

19 O nu'bɛ guí ɛmhɛ him majuãni 'da yɛm hma nt'o't'i ua, ɛna gue'bɛ gdí 'uejɛ ɛ, pɛ Ojã di 'uec'ahɛ yɛn jãpi im mangua ngue hin di ja ahɛ gui ɛɛpɛ ja ra hogahnini, nɛ hin di ja ahɛ gui sifɛ yɛn dät'o a ra za di un ra temazã.

20 Nɛ nu'a ra Jesús gue bi man ya yɛm hma gätho i jaua, i ɛm bɛya, “Majuãni ba ɛcã n'dihi,” bi 'yɛna. Nɛ gue'a dín nde'e, nɛ dí xi a i, ba ɛhe ma Hmu i Jesús.

21 Nɛ gätho ahɛ dín nde guin nuhɛ rán jãpi a ma Hmuɛ ra Jesús. Nɛ hɔnt'a dí xi ahɛ ya.